

ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒

ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ณ อาคารรัฐสภา

หน้า

เรื่องหารือ

ผู้อภิปราย

- นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ๒
- นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ ๒
- นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ๓
- นายนริศ ขำนุรักษ์ ๔
- นายทศพร ทองศิริ ๕
- นายสะถิระ เผือกประพันธุ์ ๗
- นายนิยม เวชกามา ๘
- นายพีระเพชร ศิริกุล ๙
- นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ ๑๐
- นายนิคม บุญวิเศษ ๑๑
- นายอิสสระ สมชัย ๑๒
- นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ๑๓
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๑๔
- นายศักดินัย นุ่มหนู ๑๕
- นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ๑๖
- นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ๑๗
- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๑๘
- นายจิรทัศ ไกรเดชา ๑๘
- นายสมบูรณ์ ซารัมย์ ๑๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย
- นายเอกภพ เพียรพิเศษ ๒๐
- นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ๒๑
- นายสุชาติ ภิญโญ ๒๒
- นายรุ่งโรจน์ ทองศรี ๒๓
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๒๔
- นายจักรพันธ์ พรนิมิตร ๒๖
- นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ๒๗
- นายชาญวิทย์ วิภูศิริ ๒๘
- นายนพพล เหลืองทองนารา ๒๙
- นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ ๒๙
- นายจารึก ศรีอ่อน ๓๑
- นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ๓๒

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ๓๔

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา ๓๔

๑.๑.๑ กระทู้ถาม ที่ ๐๘๘ ส. (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ตอบ (เลื่อนการพิจารณา) ๓๔

๑.๑.๒ กระทู้ถาม ที่ ๐๘๙ ส. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ตอบ (เลื่อนการพิจารณา) ๓๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

	หน้า
๑.๑.๓ กระทู้ถาม ที่ ๐๙๐ ส. (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ตอบ (เลื่อนการพิจารณา)	๓๔
ผู้อภิปราย	
- นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	๓๕
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	๓๕
๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป	๓๖
๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๒๒๗ เรื่อง การแก้ไขปัญหาพนักงานจ้างเหมาบริการในหน่วยงานของรัฐ (นายธีรัจชัย พันธุมาศ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓) (เลื่อนการพิจารณา)	๓๖
ผู้อภิปราย	
- นายธีรัจชัย พันธุมาศ	๓๖ ๓๗
๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๒๓๕ เรื่อง ผลกระทบจากพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ (ปรับปรุงชั้นบนเป็นโรงพลศึกษา) โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ (นายคุณากร ปรีชาชนะชัย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)	๓๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายคุณากร ปรีชาชนะชัย ๓๙ ๔๐ ๔๕
- นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ ๔๒ ๔๕

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๑๖๕ เรื่อง การสนับสนุน ๔๖
การใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์หรือ NGV เพื่อลดปัญหา
ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน (นายอัครเดช
วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพลังงาน

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

ผู้อภิปราย

- นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ๔๘ ๕๐ ๕๔
- นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ ๕๑ ๕๕
- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๕๕

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๒๓๗ เรื่อง มาตรการ ๕๗
การพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กำลังจะเก็บเกี่ยว (นายสัมฤทธิ์
แทนทรัพย์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

ผู้อภิปราย

- นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ๕๘ ๖๒ ๖๕
- นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ๕๙ ๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๑๕๗ เรื่อง การสร้าง ๖๖
ฝายชะลอน้ำลำห้วยวังหิน ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(เลื่อนการพิจารณา)

๑.๒.๖ กระทู้ถามที่ ๑๗๔ เรื่อง ปัญหาสุนัข ๖๖
และแมวจรจัด (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
(เลื่อนการพิจารณา)

๑.๒.๗ กระทู้ถามที่ ๒๓๘ เรื่อง การใช้ประโยชน์ ๖๖
จากคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสักบริเวณพื้นที่อำเภอพระพุทธบาท
จังหวัดสระบุรี (นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(เลื่อนการพิจารณา)

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ ๖๗

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๑๒๗ ๖๗
เรื่อง “สร้างสนามกีฬารวมกลางแจ้ง จุด ลานกีฬา
ประจำอำเภอสว่างแดนดิน” อำเภอสว่างแดนดิน
จังหวัดสกลนคร (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)

ผู้อภิปราย

- นางอนุรักษ์ บุญศล ๖๘ ๗๑
- นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ ๗๐ ๗๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ (เลื่อนขึ้นมาพิจารณา) ๗๔

๗.๒ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา ๗๔
การบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหา
การบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอย
ร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ แทนตำแหน่ง
ที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายเชิงชาย ชาลีรินทร์)

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๗๕

๗.๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการแรงงาน ๗๕
แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายสุชาติ ชมกลิ่น)

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๗๖

๗.๔ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ๗๖
ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับ
การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา)

ผู้อภิปราย

- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๗๗

๗.๕ กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบ ๗๗
จากการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับ
หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ขอขยายระยะเวลา
การพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่
วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๗๘

(เรื่องไม่ได้แจ้งอยู่ในระเบียบวาระการประชุม)

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๗๘

ขอทราบผลทางคดีของ นางนาที รัชกิจประการ
ผู้ถูกกล่าวหาในคดีหมายเลขดำ ที่ อม.อธ.๕/๒๕๖๒
ระหว่างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ ผู้ร้อง นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา
เพื่อจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายในส่วนที่
เกี่ยวข้องต่อไป

๒. รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร ๗๘

เรื่อง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง
เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง
(เรื่องแจ้งอยู่ในระเบียบวาระการประชุม)

๒.๑ รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ ๗๙

(๑) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร ๗๙

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร ๗๙

เรื่อง การเลือกเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

๒.๒ รับทราบการพิจารณารายงานของวุฒิสภา จำนวน ๒ เรื่อง ๘๑

(๑) รายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ๘๑

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานการเงินแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒ ๘๑

๒.๓ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ๘๒

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้อภิปราย

- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๘๕

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย
- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๘๘
- นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ๙๑
- นายมานพ คีรีภูวดล ๙๔
- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๙๖ ๑๐๒
- นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ ๑๐๓
- นางอนุรักษ์ บุญศล ๑๐๘
- นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ๑๑๑
- นายนิคม บุญวิเศษ ๑๑๔
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๑๑๗ ๑๑๙
- นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ (เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ๑๒๐

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี ๑๒๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๑๒๑

๔.๑ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๑๒๑
พิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

ผู้อภิปราย
- นายวิชาญ มีนชัยนันท์ ๑๒๒ ๑๓๕ ๑๔๒
- หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล ๑๒๕
- นายมานพ คีรีภูวดล ๑๓๐ ๑๓๑
- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๑๓๖
- นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ๑๓๖ ๑๓๘
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๑๔๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

๔.๒ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๑๔๔
พิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ
เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืน
กระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ผู้อภิปราย

- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๑๔๕ ๑๙๗
- นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ๑๔๖ ๑๙๕
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ๑๕๔ ๑๘๙
- นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ ๑๕๘ ๑๘๗
- นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ๑๖๐ ๑๖๑
- นายนิยม เวชกามา ๑๖๒
- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๑๖๕
- นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ ๑๖๘
- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๑๗๐
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๑๗๓
- นายคารม พลพรกลาง ๑๗๘
- นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ๑๘๑
- นายฐิตินันท์ แสงนาค ๑๘๔
- นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส ๑๙๑
- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๑๙๒

๔.๓ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๑๙๙
พิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต
นักศึกษา เยาวชน และประชาชน

ผู้อภิปราย

- นายภราดร ปริศนานันทกุล ๒๐๑ ๒๒๑ ๒๓๘
- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๒๐๖
- นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ๒๐๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๒๑๒
- นายปดิพัทธ์ สันติภาดา ๒๑๕
- นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ๒๑๘
- นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ๒๒๖
- นายรังสิมันต์ โรม ๒๒๙ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๙
- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๒๓๔
- นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ๒๓๗
- นายอนาวิล รัตนสถาพร ๒๔๐
- นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ๒๔๒ ๒๔๔
- นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ๒๔๖
- นายคารม พลพรกลาง ๒๔๘
- นายวีระกร คำประกอบ ๒๕๑

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	นายกนก ลิ้มตระกูล	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๐๒	ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นางกันตวรรณ ตันเถียร	✔			
๐๑๕	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	นายการุณ โหสกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๙	นายกิตติ สมทรัพย์	✔			
๐๒๐	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๖	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	นายเกษม ศุภรานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายเกษม อุประ		✔		
๐๓๐	นายเกษมสันต์ มีทิพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	นายเกียรติ สิทธีอมร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายโกศล ปัทมะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายขจิตร ชัยนิคม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๓๙	นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายคชาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๔๓	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	นายคารม พลพรกลาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	นายคำพอง เทพาคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	นายจตุพร เจริญเชื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๑	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๔	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายจารึก ศรีอ่อน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	นายจิรทัศ ไกรเดชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	✔			
๐๖๗	นางสาวจิราพร สินธุไพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	นายจีรเดช ศรีวิราช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๗๔	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	นางเจริญ เรี่ยวแรง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๘	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นายฉลาด ขามช่วง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	นางสาวชนก จันทาทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๘๓	นายชลน่าน ศรีแก้ว	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	นายชวน หลีกภัย	✔			
๐๘๕	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นายชัชวาลล์ คงอุดม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายสวาป เผ่าประทาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายชัยชนะ เดชเดโช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	✔			
๐๙๗	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นายชุมพล จุลใส	✔			
๐๙๙	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	✔			
๑๐๐	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	นายไชยา พรหมา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	นายชูการ์โน มะทา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๑๑	นายฐานิสร์ เทียนทอง		✔		
๑๑๒	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	นายฐิตินันท์ แสงนาค	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	✔			
๑๑๕	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	นายดล เหตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายดะนัย มะหิพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	นายดำรงค์ พิเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	✔			
๑๓๑	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	นายไตรเทพ งามกมล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นายไตรรงค์ ติธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	นายถาวร เสนเนียม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	พันเอก เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๘	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	นายทศพร ทองศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายเทพไท เสนพงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายธนกร ไชยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นางสาวธนภร โสมทองแดง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ		✔		
๑๕๖	นายมานพ คีรีภูวดล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายธารา ปิตุเตชะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	นายธีระ ไตรสรณกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๖๕	นายธีระ วงศ์สมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	นายนพ ชีวานันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายนพคุณ รัฐผไท	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	นายนพดล แก้วสุพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายนพดล มาตรศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายนพพล เหลืองทองนารา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายนริศ ขำนุรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	นายนัทธี ถิ่นสาคู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๗	นางกนกวรรณ วิลาวัลย์			✔	
๑๗๘	นายนิกร จำนง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายนิคม บุญวิเศษ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	นายนิติพล ผิวเหมาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	นายนิพันธ์ ศิริธร	✔			
๑๘๒	นายนิยม ช่างพินิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายนิยม เวชกามา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	นายนิรมิต สุจารี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นายนิโรธ สุนทรเลขา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๓	นายบุญแก้ว สมวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	นายบุญฐิณ ประทุมลี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๖	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๑	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๒	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๓	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๔	นายประกอบ รัตนพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๕	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๖	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๗	นายประภัตร โพธสุธน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๘	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๙	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๐	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๑	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๒	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๓	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๔	นายประเสริฐ บุญเรือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๕	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๖	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๗	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๘	นายปรีดา บุญเพลิง	✔			
๒๑๙	นายปัญญา จีนาคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๒๐	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๒	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๓	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๔	นางผ่องศรี แซ่จึง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๕	นายไผ่ ลิกค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๗	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๘	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๙	นายพยม พรหมเพชร	✔			
๒๓๐	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๒	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๓	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	✔			
๒๓๔	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๕	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๗	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๘	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๙	นายพัฒนา สัพโส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๐	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๑	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๒	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๓	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๔	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๕	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๖	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๗	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๘	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๙	นายพิษณุ พลธี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๕๐	นายพีรเดช คำสมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๑	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๒	นายพีระเพชร ศิริกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๓	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๔	นายเพชร เอกกำลังกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๕	นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๖	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	✔			
๒๕๗	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๘	นายไพจิต ศรีวรขาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๙	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๐	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๑	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๒	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๓	นายภราดร ปริศนานันทกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๔	นางสาวภริม พูลเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๕	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๖	นายภาควัต ศรีสุรพล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๗	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๘	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๙	นายภาสกร เงินเจริญกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๐	นายภิญโญ นิโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๑	นายภูดิท อินสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๒	นายภูมิศิษฏ์ คงมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๓	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๔	นายมณฑล โพธิ์คาย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๕	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๖	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๗๗	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๘	นางมนพร เจริญศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๙	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๐	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๑	นายมานพ ศรีผึ้ง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๒	นายมานะ โลหะวณิชย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๓	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๔	นายมานัส อ่อนอ้าย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๕	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์		✔		
๒๘๖	นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๗	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๘	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๙	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	✔			
๒๙๐	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๑	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๒	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๔	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๕	นายรณเทพ อนุวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๖	นายระวี มาศฉมาดล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๗	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๘	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๙	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๐	นายรังสิมันต์ โรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๑	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๒	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๓	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๔	นายเรวัต วิศรุตเวช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๐๕	นางสาวละออง ติยะไพรัช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๖	นางลินดา เชิดชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๗	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๘	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๙	นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๐	นายวรภพ วิริยะโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๑	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๒	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๓	นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๔	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	✔			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๑๕	นายวราวุธ ศิลปอาชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๖	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๗	นายวัชระ ยาวอหะซัน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๘	นายวัชรา ณ วังขนาย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๙	นายวัฒนา ช่างเหลา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๐	นายวัน อยู่บำรุง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๑	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๒	นายวันชัย ปริญญาศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๓	นายวันนิวัติ สมบูรณ์		✔		
๓๒๔	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๕	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๖	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๗	นายวิเชียร ชวลิต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๘	นายวิทยา ทรงคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๙	นายวินท์ สุธีรชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๐	นายวิรัช พันธุมะผล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๑	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๓๒	นายวิรัตน์ วรศสิริน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๓	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๔	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๕	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๖	พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๗	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๘	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๙	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๐	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๑	นายมารุต มัสยวาณิช	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๒	นายวีระกร คำประกอบ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๓	นายวีระชัย วีระเมธีกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๔	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๕	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๖	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๗	นายวุฒินันท์ บุญชู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๘	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๙	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๐	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๑	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๒	นายศราวุธ เพชรพนมพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๓	นางสาวศรีนวล บุญลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๔	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๕	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๖	นายศักดา คงเพชร		✔		
๓๕๗	นายศักดินัย นุ่มหนู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๘	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๕๙	นายศาสตรา ศรีปาน	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๐	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๑	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๒	นายศิริพงษ์ รัสมี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๓	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๔	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๕	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๖	นายศุภชัย ใจสมุทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๗	นายศุภชัย นพขำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๘	นายศุภชัย โพธิ์สุ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๙	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๐	นางสาวสกุณา สาระนันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๑	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๒	นายสงวน พงษ์มณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๓	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๔	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๕	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	✔			
๓๗๖	นายสมเกียรติ วอนเพียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๗	นางนันทนา สงฆ์ประชา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๘	นายสมคิด เชื้อคง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๙	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์		✔		
๓๘๐	นายสมชาติ ประดิษฐพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๑	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๒	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๓	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๔	นายสมบัติ อำนาคะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๕	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๘๖	นายสมพงษ์ โสภณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๗	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๘	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๙	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน		✔		
๓๙๐	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๑	นางสมหญิง บัวบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๒	นายสมัคร ป้องวงษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๓	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๔	นายสรชัด สุจิตต์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๕	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๖	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๗	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๘	นายสราวุธ อ่อนละมัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๙	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๐	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๑	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๒	นายสัญญา นิลสุพรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๓	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๔	นายสันติ กีระนันทน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๕	นายสันติ พร้อมพัฒน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๖	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๗	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๘	นายสาคร เกี่ยวข้อง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๙	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๐	นายสาธิต ปิตุเตชะ	✔			
๔๑๑	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๒	นายสายัณห์ ยุติธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๑๓	นายสำลี รักสุทธี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๔	นายสิงหภณ ดีนาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๕	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๖	นายสินิตย์ เลิศไกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๗	นายสิระ เจนจาคะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๘	นางสิรินทร รามสูต	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๙	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๐	นายสุชาติ ชมกลิ่น	✔			
๔๒๑	นายสุชาติ ตันเจริญ	✔			
๔๒๒	นายสุชาติ ภิญโญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๓	นายสุชาติ อุสาหะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๔	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๕	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๖	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๗	นายสุทิน คลังแสง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๘	นายสุเทพ อู่อ้น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒๙	นายสุพล จุลใส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๐	นายสุพล ฟองงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๑	พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๒	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๓	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๕	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๖	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๗	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๘	นายสุรทิน พิจารณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓๙	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๐	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๔๑	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๒	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๓	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๔	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๕	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๖	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๗	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๘	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔๙	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๐	พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๑	นายโสภณ ซารัมย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๒	นายองค์การ ชัยบุตร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๓	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๔	นายองอาจ วงษ์ประยูร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๕	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๖	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๗	นายอนันต์ ผลอำนวย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๘	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๕๙	นายอนาวิล รัตนสถาพร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๐	นายอนุชา น้อยวงศ์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๑	นายอนุชา นาคาศัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๒	นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๓	นายอนุทิน ชาญวีรกูล		✔		
๔๖๔	นายอนุมัติ ชูสารอ		✔		
๔๖๕	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๖	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๗	นางอนุรักษ์ บุญศล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๖๘	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖๙	นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๐	นายอภิชัย เตชะอุบล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๑	นายอภิชา เลิศพชรกมล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๒	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๓	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๔	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๕	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๖	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๗	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๘	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗๙	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๐	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๑	นายอันวาร์ สาและ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๒	นายอับดุลบาซิม อาบู	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๓	นายอับดุลอายี สาแม็ง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๔	นายอัศวิน วิภูศิริ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๕	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๖	นางอาภรณ์ สาราคำ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๗	นายอารี ไกรนรา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๘	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘๙	นายอำนาจ วิลาวัลย์	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๐	นายอำไพ กองมณี	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๑	นายวัฒนา สิทธิวัง	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๒	นายอิสสระ สมชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๓	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๔	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๙๕	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๖	นายเอกธนัช อินทร์รอด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๗	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๘	นายเอกราช ช่างเหลา	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙๙	นายเอี่ยม ทองใจสด	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๐๐	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	✔			รับข้อมูลด้วยบัตร
	รวม ๔๘๘	**๔๗๗**	**๑๐**	**๑**	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ
ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางสราพร เจนนุวัตร
ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
ณ อาคารรัฐสภา

(นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ขึ้นบัลลังก์เวลา ๐๙.๒๘ นาฬิกา)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ผมจะอนุญาตให้ท่านสมาชิกได้ปรึกษาหารือตามข้อบังคับ ข้อ ๒๔ วันนี้มีรายชื่อทั้งหมด ๓๐ ท่านนะครับ ท่านสมาชิกได้ทำดีมาแล้วนะครับ คือพยายามรักษาเวลา ซึ่งก็เป็นความสามารถอย่างหนึ่งในการย่อความทำให้ได้สาระภายในเวลา ๒ นาที ซึ่งสัปดาห์ที่แล้วก็ทำได้ดีมาเกือบทุกท่านนะครับ ขอให้รักษาความสามารถอันนี้ไว้ครับ ผมขออนุญาตไล่ไปตามลำดับเลยนะครับ จะไม่อ่านรายชื่อล่วงหน้า เพราะพวกเราทราบดีอยู่แล้ว ขอเริ่มต้นด้วยคุณประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทย ขออนุญาตหารือท่านประธาน ๓ เรื่องนะครับ

เรื่องที่ ๑ ขอให้กรุงเทพมหานครปรับปรุงผิวจราจรบริเวณซอยรัชดาภิเษก ๑๘ เขตห้วยขวาง ซึ่งในปัจจุบันพื้นผิวจราจรชำรุดทรุดโทรมเป็นจำนวนมาก

เรื่องที่ ๒ ขออนุญาตให้ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้าไปจัดระเบียบการจราจรบริเวณถนนซอยจตุรทิศ ๒ เขตดินแดง ซึ่งปัจจุบันมีรถจอดอยู่ข้างทาง ทำให้รถสวนกันไม่ได้ในปัจจุบัน ก็ทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันค่อนข้างบ่อยนะครับ

เรื่องที่ ๓ ขอให้ในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้โอนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่เหลือจ่ายคืนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะได้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในส่วนของท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นในปัจจุบัน ซึ่งงบประมาณในส่วนนี้ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการเรียกเงินคืนกลับมา ก็ขออนุญาตนำเรียนท่านประธาน ๓ เรื่องครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ ต่อไป นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ ครับ

นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ (กรุงเทพมหานคร) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ กรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร พรรคพลังประชารัฐ วันนี้ดิฉันมีเรื่องหารือท่านประธานถึงความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ๓ เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรก เป็นเรื่องถนนบริเวณซอยงามดูพลี เขตสาทร ก่อนอื่นต้องขอบคุณทาง กทม. ที่ได้ให้ความสำคัญแล้วก็พยายามที่จะแก้ไขปัญหาน้ำท่วม จึงได้ทำโครงการสร้างท่อระบายน้ำขนาดใหญ่ตั้งแต่บริเวณหน้ากรมการบินพาณิชย์จนถึงปากซอยงามดูพลี ถนนพระราม ๔ แต่เวลานี้ก็ครบกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการแล้ว แต่ว่าโครงการยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งดิฉันก็ได้รับร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนมา อยากจะขอหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้เร่งรัดติดตามการดำเนินงานของโครงการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เนื่องจากว่าพี่น้องประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความเดือดร้อนเพราะว่าถนนขรุขระ รวมไปถึงสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ก็กีดขวางทางจราจรเป็นจำนวนมาก

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องทางเดินเท้าบริเวณหลังวัดปทุมวนาราม เขตปทุมวัน ซึ่งเชื่อมไปประตูน้ำ เนื่องจากทางเดินบริเวณนั้นชำรุดเสียหาย เกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อผู้ใช้ทาง จึงอยากขอหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยดำเนินการซ่อมแซมบริเวณดังกล่าว

แล้วก็เรื่องสุดท้ายเป็นเรื่องของไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณริมคลองบ้านม้า เขตสะพานสูง เขตประเวศ ซึ่งไฟฟ้าบริเวณนี้ดับมาเป็นเวลานานแล้ว จึงอยากขอหารือท่านประธานประสานผ่านไปยังการไฟฟ้านครหลวงให้ช่วยติดตามดำเนินการซ่อมแซมด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ครับ

นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล (เลย) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ขอหารือท่านประธาน ๒ เรื่องครับ

เรื่องแรก เป็นเรื่องที่ผมได้รับการร้องเรียนจากท่านผู้ใหญ่กัญญา เทพา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านท่าข้าม ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เรื่องของปัญหาตลิ่งแม่น้ำเลยช่วงบ้านท่าข้าม ระยะทางประมาณ ๓๐๐ เมตร พังทลาย ส่งผลกระทบต่อบ้านเรือนพี่น้องประชาชนซึ่งต้องรีบเร่งแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความเสียหายต่อทรัพย์สินของพี่น้องประชาชน ซึ่งทางกรมเจ้าท่าได้มาสำรวจพื้นที่ไปบ้างแล้ว จึงขอความกรุณาท่านประธานได้ส่งหนังสือถึงกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ได้เร่งรัดสำรวจออกแบบแล้วก็จัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างเขื่อนเรียงหินป้องกันตลิ่งพังโดยเร่งด่วน

เรื่องที่ ๒ สืบเนื่องจากเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลากที่บ้านสูบ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคมที่ผ่านมา สร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ริมคลองน้ำลาย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต แล้วก็เป็นไปตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยท่านได้รับปากพี่น้องประชาชนที่บ้านสูบไว้ว่าจะเร่งรัดช่วยเหลือพี่น้องประชาชน จึงขอให้ท่านประธานได้ประสานไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้เร่งรัดขุดลอกคลองน้ำลาย แล้วก็ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังตลอดแนวคลองน้ำลายที่อยู่ในเขตพื้นที่ชุมชน ระยะทางประมาณ ๙๓๖ เมตร แล้วก็ปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณดังกล่าวด้วย กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณนริศ ขำนุรักษ์ ครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ผมขอหารือท่านประธาน

เรื่องที่ ๑ ผมถือโอกาสนี้กราบขอบพระคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กระผมได้อภิปรายในสภา คือให้มีการชกมวยได้ในพื้นที่ต่างจังหวัด แต่ว่าขณะนี้การเยียวยานักมวยและค่ายมวยยังไม่ครบถ้วน ยังไม่เพียงพอกับจำนวนค่ายมวยและนักกีฬาที่มีอยู่จริงในขณะนี้

เรื่องที่ ๒ ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาการเปิดกีฬาพื้นบ้านคือวัวชน เพราะว่ากีฬาวัวชนในพื้นที่โดยเฉพาะภาคใต้นั้นมีผู้เกี่ยวข้องมากมาย ทั้งเจ้าของวัว ทั้งคนเลี้ยงวัวและคนปลูกหญ้า รวมทั้งธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับผลกระทบอยู่เป็นจำนวนมาก

เรื่องที่ ๓ ขอให้กระทรวงคมนาคม โดยกรมทางหลวงชนบท ได้ลาดยางถนน ๒ สาย คือ สายหนองผักบุ้ง ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน ไปยังบ้านโหล๊ะหาร ตำบลคูหาใต้ จังหวัดสงขลา ระยะทาง ๑ กิโลเมตร กับสายที่ ๒ หมู่ที่ ๙ ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอนไปยังบ้านป่าบาก หมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งนรี อำเภอป่าบอน

เรื่องที่ ๔ ถือโอกาสนี้กราบขอบพระคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ท่านจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านเฉลิมชัย ศรีอ่อน เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้ดำเนินการประกันรายได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จนขณะนี้ยางพาราแตะกิโลกรัมละ ๖๐ บาทแล้ว ทำให้ไม่ต้องนำเงินงบประมาณมาประกันรายได้ มาชดเชยให้กับพี่น้องเกษตรกร

เรื่องถัดมา ขอให้กระทรวงมหาดไทยจัดงบประมาณเพื่อให้ชุมชนได้จัดทำจุดเช็กอิน (Check in) ซึ่งหมู่บ้านหลายหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดพัทลุงเป็นหมู่บ้าน เป็นชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว ขาดจุดเช็กอิน (Check in) แล้วก็ให้ทางกระทรวงมหาดไทยได้ทำสื่อโฆษณาให้กับจุดเช็กอิน (Check in) ดังกล่าวด้วยครับ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณทศพร ทองศิริ

นายทศพร ทองศิริ (กรุงเทพมหานคร) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายทศพร ทองศิริ ผู้แทนราษฎรของชาวราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล วันนี้มีประเด็นที่จะขอหารือเกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนกับท่านประธานจำนวน ๓ เรื่องดังนี้ครับ

เรื่องแรก เรื่องซอยที่ถูกลืม เส้นถนนพุทธบูชา ๔๔ แยก ๑๓ ซึ่งเป็นซอยที่เจ้าของที่ได้ยกพื้นที่ถนนให้เป็นสาธารณประโยชน์แล้ว แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่ได้รับการพัฒนาแต่อย่างใด ถนนไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างในช่วงตอนกลางคืน ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้ใช้ถนนเป็นอย่างมาก ทั้งยังมีต้นไม้ที่ยื่นเกี่ยวพาดกับสายไฟอยู่หลายเส้น ซึ่งเกรงว่าอาจจะเกิดเหตุไม่คาดคิดได้นะครับ

เรื่องที่ ๒ เรื่องของป้ายรถโดยสารประจำทางที่ถูกรถประจำทางชนพังเสียหายบริเวณปากซอยสุขสวัสดิ์ ๒๒ ซึ่งกระผมได้ประสานกับทางสำนักงานเขตแล้ว และทางสำนักงานเขตได้นำส่งเรื่องนี้ไปยังแขวงทางหลวงสมุทรปราการเป็นที่เรียบร้อย แต่ขอความอนุเคราะห์ผ่านท่านประธานครับ ฝากไปยังแขวงทางหลวงสมุทรปราการในการช่วยเร่งซ่อมแซมโครงหลังคาของศาลาที่พักผู้โดยสารให้ด้วยครับ เพราะในช่วงนี้เป็นช่วงหน้าฝนและป้ายรถเมล์ดังกล่าวเป็นป้ายที่มีประชาชนมาใช้บริการรอรถโดยสารประจำทางตลอดทั้งกลางวันและกลางคืนครับ

เรื่องสุดท้ายเป็นเรื่องของการขอติดตั้งสัญญาณไฟจราจร เพื่อความปลอดภัยแก่พี่น้องประชาชนบริเวณจุดกลับรถหน้าปากซอยสุขสวัสดิ์ ๒๕ ที่มีการจราจรหนาแน่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และมักเกิดอุบัติเหตุค่อนข้างบ่อยครั้ง เนื่องจากเป็นจุดกลับรถหลักเพื่อเข้าโรงพยาบาลบางปะกอก จากถนนฝั่งซอยเลขคู่และเป็นจุดกลับรถไปเข้าซอยสุขสวัสดิ์ ๓๐ และซอยสุขสวัสดิ์ ๒๖ ตามลำดับ จากถนนฝั่งซอยเลขคี่ ขอฝากท่านประธานผ่านไปยังแขวงทางหลวงสมุทรปราการอีกครั้งในการขอความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าวนี้ด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณสะถิระ เผือกประพันธุ์

- ๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสะถิระ เผือกประพันธุ์ (ชลบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทน ราษฎรที่เคารพ ผม สะถิระ เผือกประพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๘ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐ วันนี้ผมใคร่ขอหารือท่านประธานกับปัญหาความเดือดร้อนและความวิตกกังวลของพี่น้องประชาชนอำเภอสัตหีบทั้งปัจจุบันและอนาคต ในเรื่องของการจัดทำร่างผังเมืองรวมของอำเภอสัตหีบ ท่านประธานที่เคารพครับ อำเภอสัตหีบเป็นอำเภอเดียวที่ใกล้สนามบินนานาชาติอู่ตะเภา ใกล้รถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน และท่าเรือพาณิชย์จุกเสม็ด แต่ท่านประธานทราบไหมว่ากรมโยธาธิการและผังเมืองของกระทรวงมหาดไทยนั้นจัดทำร่างผังเมืองอำเภอสัตหีบกำหนดให้พื้นที่ตำบลพลูตาหลวง ตำบลนาจอมเทียน และตำบลบางเสร่ เป็นพื้นที่สีเขียวเป็นส่วนใหญ่ครับ นั่นหมายความว่ากรมโยธาธิการและผังเมืองกำหนดให้อำเภอสัตหีบที่ใกล้สนามบินมากที่สุด ใกล้รถไฟฟ้าความเร็วสูงมากที่สุด เป็นพื้นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ท่านประธานครับ ท่านจะให้พี่น้องประชาชนอำเภอสัตหีบไปทำไร่ ทำสวน ปลูกผักข้างสถานีรถไฟฟ้าความเร็วสูงหรือข้างสนามบินหรืออย่างไรครับ และในตำบลแสมสารก็เช่นเดียวกัน ซึ่งพี่น้องประชาชนตำบลแสมสารได้รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ท่านก็กำหนดให้เป็นพื้นที่สีขาวคือพื้นที่ราชการครับ

ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่จะสร้างรายได้ให้กับประเทศและส่งเสริมการลงทุนให้กับประเทศ แต่อยากให้มองลงมากับพี่น้องประชาชนในอำเภอสัตหีบ เพราะพี่น้องประชาชนอำเภอสัตหีบคือชุมชน คือเจ้าบ้านที่ดีและเป็นเจ้าบ้านที่ดีเสมอมาครับ น้อมรับนโยบายของรัฐบาลทุกอย่าง แต่ท่านก็ไม่ควรมองการเสียสละของพี่น้องประชาชนอำเภอสัตหีบนี้เช่นกัน เพราะการจัดทำร่างผังเมืองของอำเภอสัตหีบกับของกรมโยธาธิการและผังเมืองไปคนละทิศคนละทางกับคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเลยครับ ดังนั้นผมจึงใคร่ขอท่านประธานผ่านไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ กพอ. ร่วมกันพิจารณาปรับผังเมืองอำเภอสัตหีบให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับพี่น้องประชาชนอำเภอสัตหีบอย่างมั่นคงและยั่งยืนครับ ขอบคุณครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณนิยม เวชกามา

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร ท่านประธานครับ ผมขอนำเอาเรื่องเดือดร้อนของชาวบ้านในเขตอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ ครับที่ผมต้องนำมาอีกเป็นครั้งที่ ๓ เพราะผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่เหลือ ชีมุล กับคณะกรรมการมาพบผมอีกครั้งว่าผมหารือกับท่านประธานครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ และครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ ท่านประธานครับ บ้านโนนเจริญ หมู่ที่ ๙ ตำบลกกปลาซิว อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร เป็นหมู่บ้านที่รวมเป็นชุมชนเมื่อปี ๒๕๓๖ และประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหมู่บ้านเมื่อปี ๒๕๔๖ ถูกต้องตามกฎหมาย วันนี้มีอยู่ ๑๑๓ หลังคาเรือน หมู่บ้านนี้ไม่มีไฟฟ้าในระบบปกติ ไม่มีสะพานเข้าหมู่บ้าน เดิมทีเดียวถนนไม่มีเลยต้องใช้ถนนดิน วันนี้ถามผู้ใหญ่บ้านบอกว่าเรื่องน้ำไม่พูดแล้วขุดบ่อกันใช้ได้ แต่ที่จำเป็นอย่างยิ่งคือถนนเข้าหมู่บ้าน อันนี้ผมต้องกราบเรียนว่าหลังจากที่หารือไป การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าไปสำรวจเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ หลังจากหารือวันที่ ๒๘ แล้วสำรวจจากวันนั้นถึงวันนี้ยังไม่มีอะไร ส่วนทางอำเภอนั้นหลังจากหารือวันที่ ๒๒ วันที่ ๔ มีนาคม ก็เข้าไปทำความเห็นร่วมกับชาวบ้านแล้วก็ร่วมกันสร้างสะพานให้โดยการใช้ไม้ ให้ชาวบ้านสร้าง ถึงวันนี้ยังไม่มีอะไรคืบหน้า ฝากท่านประธานไปถึงหน่วยงานของรัฐที่ใหญ่กว่านั้น ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณพิสิฐ ลี้อาธรรม

(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ยังไม่พร้อมนะครับ ผมขอต่อไปก่อนนะครับ คุณพีระเพชร ศิริกุล คุณพีระเพชรพร้อมแล้วเชิญเลยครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพีระเพชร ศิริกุล (กาฬสินธุ์) : พร้อมแล้วครับท่านประธานครับ ขอประทานอภัยครับ เมื่อสักครู่หาการ์ด (Card) เสียบอยู่ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญเลยครับ

นายพีระเพชร ศิริกุล (กาฬสินธุ์) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ท่านชวน หลีกภัย ที่เคารพ กระผม นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ เขตเลือกตั้งที่ ๔ ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จากพี่น้องประชาชนพุทธศาสนิกชน เกษตรกรผู้เดือดร้อน กระผมจึงขอหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้คือ

เรื่องที่ ๑ การขอเอกสารสิทธิที่ดินที่ใช้จัดตั้งวัด ที่พักสงฆ์ ในเขตพื้นที่อำเภอสมเด็จ อำเภอคำม่วง อำเภอสามชัย อำเภอนามน อำเภอดอนจาน และอำเภออื่น ๆ อีกในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีวัดและที่พักสงฆ์ที่ยังไม่มีเอกสารสิทธิอยู่ประมาณ ๒๐๐ กว่าแห่ง และที่ตกสำรวจอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทางวัด พี่น้องประชาชน ได้ทำเรื่องขอเอกสารสิทธิแต่ไม่ได้รับการตอบสนอง จึงอยากจะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ช่วยดูแลในเรื่องนี้และได้บอกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องให้กับทางวัด และผมขอแนวทางที่ถูกต้องในการขอเอกสารสิทธินั้นด้วย จะได้ช่วยประชาสัมพันธ์นะครับ เช่นวัดเกาะแก้วชัยมงคล บ้านหลักเหลี่ยม หมู่ที่ ๖ ตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ มีสภาพเป็นวัดที่สมบูรณ์ จะขอตั้งวิสุงคามสีมาก็ไม่ได้เพราะไม่มีเอกสารสิทธิ ฉะนั้นจึงให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนี้ ได้กรุณาเอาใจใส่เร่งรัดด้วยครับ

เรื่องที่ ๒ คือเรื่องการขอขยายเขตไฟฟ้าเพื่อที่อยู่อาศัยและเพื่อการเกษตรของพี่น้องในเขตเลือกตั้งที่ ๔ และทั่วไปในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งตัวกระผมเองได้หารือท่านประธานมาแล้วหลายครั้งแต่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง จึงขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบคือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอำเภอสามชัย อำเภอคำม่วง อำเภอสมเด็จ อำเภอนามน อำเภอดอนจาน ได้เร่งรัดในเรื่องนี้ และขอทราบแนวทางในการปฏิบัติในการขอขยายเขตไฟฟ้าเพื่อที่อยู่อาศัยและเพื่อการเกษตรด้วยครับ จึงกราบเรียนท่านประธานมาด้วยความเคารพ เอกสารรายละเอียดจะขอส่งผ่านท่านประธานอีกครั้งหนึ่งครับ กราบเรียนด้วยความเคารพครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ได้ครับ ขอบคุณมากครับ ต่อไปนางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ ครับ

นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ (สมุทรปราการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ดิฉัน นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ เขต ๗ พรรคพลังประชารัฐ ดิฉันมีข้อหารือมานำเรียนต่อท่านประธานสภาผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนอย่างเร่งด่วน

เนื่องด้วยวันที่ ๑๐ มิถุนายนที่ผ่านมา ดิฉันเองได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จากคุณปองกานต์ พุทธิสัตย์ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านคลองสวน อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ในเรื่องเกี่ยวกับถนนชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ สายประชาอุทิศ ๙๐ ดิฉันเองได้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลบ้านคลองสวน ในเรื่องที่ได้รับแจ้งเกี่ยวกับถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ ซึ่ง อบต. ได้มาปะผิวจราจรแล้วครั้งหนึ่ง แต่ล่าสุดดิฉันเองยังได้รับการร้องเรียนจากพ่อแม่พี่น้องประชาชนกับปัญหาเดิม ซึ่งดิฉันเองได้ลงพื้นที่ได้ทราบว่า ณ ปัจจุบันทาง อบต. บ้านคลองสวนได้ทำสัญญาว่าจ้างโครงการขยายผิวจราจร ๔ เลน (Lane) สายประชาอุทิศ ๙๐ ผิวจราจรกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๓๓๐ เมตร มูลค่าการก่อสร้าง ๒๑ ล้านบาท โดยทำสัญญาตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน จนจะสิ้นสุดสัญญาวันที่ ๓๑ ตุลาคม ระยะเวลา ๑๘๐ วัน แต่วันนี้เวลาล่วงเลยมา ๑๒๗ วันแล้ว จะเหลือเวลาอีก ๕๓ วันถึงจะสิ้นโครงการ ดิฉันเองจึงอยากจะมานำเรียนต่อท่านประธานสภาว่าวันนี้ดิฉันเองได้รับการชี้แจงจากทาง อบต. ว่าการประปานครหลวงยังไม่มาวางท่อระบายน้ำใหม่ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ไม่ควรจะเกิดขึ้น ประเด็นนี้ดิฉันเองอยากจะให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ ควรที่จะทำโครงการประสานงานกับการประปานครหลวงให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดิฉันเองก็ขอนำเรียนผ่านท่านประธานสภาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อบต. บ้านคลองสวน แล้วก็ท่านนายอำเภอพระสมุทรเจดีย์ แล้วก็ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการค่ะ ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไปคุณนิคม บุญวิเศษ ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายนิคม บุญวิเศษ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายนิคม บุญวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ หัวหน้าพรรคพลังปวงชนไทย ท่านประธานที่เคารพครับ ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านค้อ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร เนื่องจากว่ามีการก่อสร้างถนนคอนกรีตทับทางลาดยาง มี ๒ ช่วงครับ ----------

- ๖/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ช่วงที่ ๑ การก่อสร้างถนน คสล. บ้านดงยาง หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านค้อ ถนนมีความกว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๙๗ เมตร ส่วนช่วงที่ ๒ เป็นการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนมีความกว้าง ๖ เมตร หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๔ บ้านดงยาง ตำบลบ้านค้อ ถนน ๒ เส้น มาบรรจบกัน ปรากฏว่าไม่สามารถมาบรรจบกันได้เนื่องจากว่าถนนความกว้างไม่เท่ากัน เกิดอันตรายกับพี่น้องประชาชนที่สัญจรไปมา

เรื่องที่ ๒ ความเดือดร้อนของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอลอง อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มีทั้งหมด ๕ หมู่บ้าน ๑. บ้านวังน้ำเย็น หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ปาน ๒. บ้านศรีดอนชัย หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งแล้ง ๓. บ้านแม่แขม หมู่ที่ ๕ ตำบลบ่อเหล็กลอง อำเภอลอง ๔. บ้านร่องบอน หมู่ที่ ๑ ตำบลปากกลาง ๕. บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลไทรน้อย อำเภอเด่นชัย ปัญหาคล้าย ๆ กันครับ ปัญหาเรื่องน้ำประปาและปัญหาเรื่องการเจาะบาดาล บางพื้นที่เจาะบาดาลขึ้นมาไม่มีน้ำก็เป็นอนุสาวรีย์ตั้งโชว์ไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ แล้วก็ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน ปัญหาเรื่องน้ำในการเกษตรไม่เพียงพอ จึงขอกราบเรียนท่านประธานสั่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องอำเภอลอง อำเภอเด่นชัยด้วยครับ

อีกประการหนึ่ง ขอขอบคุณท่านประธานที่ช่วยเหลือในการโอนเงินคืนให้กับโรงเรียนบ้านกุดแกลบที่ผมได้หารือไปครั้งที่แล้ว ปรากฏว่าตอนนี้เงินได้โอนคืนแล้ว กราบขอบพระคุณท่านประธานด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณอิสสระ สมชัย ครับ

นายอิสสระ สมชัย (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายอิสสระ สมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ กระผมมีเรื่องเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในภาคอีสานที่จะมากราบเรียนต่อท่านประธาน ถ้าเราติดตามฟังข่าวของกรมอุตุนิยมวิทยานั้นดูเหมือนฝนจะตกทั่วประเทศไทย แต่แท้จริงแล้วไม่ใช่นะครับ อย่างภาคอีสานก็ตกเป็นเพียงบางแห่ง เช่นจังหวัดนครพนมเดี๋ยวนี้ฝนก็หายไปแล้ว อย่างภาคเหนือตอนนี้จะเจอก็ที่จังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน อยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าในภาคอีสานนั้นแท้จริงแล้วยังมีความเดือดร้อนเรื่องขาดแคลนน้ำอย่างมากเลย สถานีฝนหลวงที่ไปตั้งในภาคอีสานนั้นตั้งที่จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดขอนแก่น แล้วก็จังหวัดอุดรธานี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กระผมอยากให้ไปตั้งที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนั้นผมได้สอบถามเพื่อน ส.ส. ในภาคอีสานหลายคนก็ปรากฏว่าได้รับทราบปัญหาเช่นเดียวกันคือไม่มีน้ำอยู่ในนาเลยครับ โปรดสังเกตดูรูปภาพนะครับ รูปภาพที่ผมนำมาให้ดูนี้คือสภาพผืนนา ที่เขียว ๆ นั้นไม่ใช่ต้นข้าวนะครับทั้งหมดนั้นคือต้นหญ้า เนื่องจากว่าเมื่อฝนไม่มาหญ้าก็ขึ้นเต็มทุ่งมา ฝนมาเพียงกะปริดกะปรอยไม่สามารถจะหล่อเลี้ยงต้นข้าวได้ ปีนี้ภาคอีสานไม่รู้ว่าจะเอาข้าวที่ไหนไปรับประทานนะครับ จึงอยากจะเรียกร้องให้ทางกรมฝนหลวงและการบินเกษตรได้ไปทำฝนหลวงในภาคอีสาน อีสานตอนกลางและอีสานตอนล่างนะครับ

เรื่องที่ ๒ เรื่องแฟลตตำรวจที่อำเภอพิบูลมังสาหาร ปัจจุบันนี้เสียหายมาก โดยเฉพาะปีที่แล้วน้ำท่วม แฟลตเสียหายจนกระทั่งไม่สามารถจะอยู่ได้เลย เสียหายไปทั้งหมด ๒ แห่งครับ เพราะฉะนั้นผมอยากจะเรียกร้องให้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติสนับสนุนโครงการก่อสร้างแฟลตตำรวจ เนื่องจากมีกำลังพลอยู่ที่นั่นจำนวน ๑๗๐-๑๘๐ คน ขอให้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างแฟลตให้สถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหารด้วยครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย ครับ

นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย (สกลนคร) : ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย วันนี้ผมได้นำเรื่องความเดือดร้อนของพี่น้องราษฎรในพื้นที่ ๕ ตำบล ริมฝั่งหนองหาน อำเภอเมืองสกลนคร ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร ซึ่งพี่น้องเหล่านี้มีความประสงค์ต้องการให้กรมชลประทานจัดสรรน้ำเข้าสู่ระบบคลองส่งน้ำและท่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตรด้วยระบบการจัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในบริเวณจุดที่ ๑ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าเยี่ยม ตำบลโนนหอม อำเภอเมือง เพื่อขยายลำคลองส่งน้ำที่มีอยู่เดิมต่อไปยังบ้านห้วยปลาใย บ้านโนนหอมทั้ง ๒ หมู่ และบ้านไผ่ล้อม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จุดที่ ๒ สถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าบ้านเหล่าละโมง ที่มีคลองส่งน้ำเดิมอยู่แล้ว ต้องการขยายเขตลำคลองไปยังบ้านกุดแข้ บ้านโพนปอหู บ้านนาลาย และพื้นที่ของตำบลม่วงลายคือบ้านกุดจิก บ้านนางเลิศ บ้านหนองห้าง

และบริเวณจุดที่ ๓ ขอให้มีการจัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่สูบน้ำจากลำน้ำพุงเดิม ที่บ้านป่าแพง ตำบลดงชน ขยายคลองส่งน้ำไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านดงชน บ้านเหล่ามะแงว บ้านแมด และบ้านดอนยาง บ้านหนองแคน ของตำบลเหล่าปอแดง ซึ่งลำคลองส่งน้ำเหล่านี้อยู่บริเวณคลองส่งน้ำของโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำลำน้ำพุง บ้านตองโขบน้อยของกรมชลประทาน ก็ขอฝากกราบเรียนท่านประธานเพื่อแจ้งไปยังกรมชลประทานให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนด้วยครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ กระผมขออนุญาตยกประเด็นเรื่องของโซเชียลมีเดีย (Social media) หรือว่าสื่อออนไลน์ (Online) ซึ่งทุกวันนี้มีบทบาทสูงมากในชีวิตประจำวันของเรา แล้วก็ทำให้ธุรกิจอื่น ๆ ได้รับผลกระทบทั้งดีและไม่ดี ตัวอย่างเช่นในกรณีของสื่อมวลชนทุกวันนี้หลายฉบับต้องมีการปิดตัวไป เพราะว่าไม่มีโฆษณามา เนื่องจากการโฆษณาไปอยู่กับทางสื่อออนไลน์ (Online) มากขึ้น ๆ สื่อเหล่านี้ก็อยู่ต่างประเทศ ซึ่งในขณะนี้เราได้มีการร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องของการให้จ่ายแวต (VAT) และกำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของสภาในวาระที่สองต่อไป แต่ว่า ณ เวลานี้ เมื่อวานก็มีข่าวจากประเทศออสเตรเลียว่าเฟซบุ๊ก (Facebook) กำลังมีเรื่องกับทางการของประเทศออสเตรเลีย เพราะว่าสำนักข่าวต่าง ๆ ในประเทศออสเตรเลียต้องการให้สื่อออนไลน์ (Online) เหล่านี้ ต้องมีการแบ่งปันรายได้จากการที่มีการนำเสนอข่าวในสื่อออนไลน์ (Online) เหล่านั้น ซึ่งทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ก็ดี หรือบางแห่งก็อาจจะไม่ยอมรับ ก็จะเป็นเรื่องที่ในประเทศไทยเราก็น่าจะมีการศึกษากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมก็ดี หรือว่าทางสำนักพิมพ์ สำนักข่าวต่าง ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น่าจะศึกษากันว่าทุกวันนี้แหล่งรายได้หลักของเขาก็คือที่เคยได้รับจากการโฆษณาไหลไปอยู่กับสื่อออนไลน์ (Online) ต่าง ๆ เหล่านั้น โดยที่สื่อออนไลน์ (Online) เหล่านั้นเอาข่าวหรือข้อมูลที่เพื่อนนักข่าวของเราทำงาน แต่ไม่ได้ค่าจ้างจากแต่เดิม เพราะว่ารายได้ไปตกอยู่กับสื่อออนไลน์ (Online) เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเป็นประเด็นที่อยากจะขอให้ทางรัฐบาลไทยได้ช่วยดูแลเพื่อความเป็นธรรมของสื่อมวลชนในประเทศไทยด้วยครับ ขอขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณศักดินัย นุ่มหนู ครับ

นายศักดินัย นุ่มหนู (ตราด) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศักดินัย นุ่มหนู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด พรรคก้าวไกล ผมขอใช้เวลา ๒ นาทีนี้ เพื่อที่จะได้พูดเป็นปากเสียงให้กับพี่น้องเกษตรกรที่เขาอยู่ข้างนอก ที่เขากำลังได้รับความเดือดร้อน แล้วก็อยากให้ผู้ที่มีอำนาจได้รับฟังเสียงของเขา นั่นก็คือเรื่องของการแบน (Ban) สารเคมีที่ชื่อว่าพาราควอต (Paraquat) ซึ่งเป็นสารเคมีใช้ในการกำจัดวัชพืช ซึ่งพี่น้องเกษตรกรใช้กันมาร่วมกว่า ๕๐ ปีแล้ว ท่านประธานครับ ผมแล้วก็พรรคก้าวไกลเราสนับสนุนเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ เพราะเราก็ห่วงใยต่อพี่น้องประชาชน ต่อผู้บริโภค แล้วก็ต่อพี่น้องเกษตรกร แต่สิ่งที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ รัฐบาลไม่ได้มียุทธศาสตร์หรือเป้าหมายในการที่จะทำให้เกษตรนั้นเป็นเกษตรที่ปลอดสารเคมี แต่เป็นเพียงการที่จะให้เกษตรกรนั้นเลิกใช้พาราควอต (Paraquat) แล้วก็แนะนำให้ใช้สารเคมีตัวใหม่นั่นก็คือกลูโฟซิเนต (Glufosinate) เป็นการเปลี่ยนจากเคมีตัวหนึ่งไปสู่เคมีอีกตัวหนึ่งเท่านั้นเอง ซึ่งมีต้นทุนที่สูงกว่าแล้วก็มีประสิทธิภาพที่ด้อยกว่า หากวันนี้เกษตรกรไม่มีสารเคมีในการที่จะใช้ในเรื่องของภาคการเกษตร จะส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อพี่น้องเกษตรกรของชาวไทย ไม่ว่าจะเป็นผลผลิตที่ลดลง ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพที่จะใช้ในส่วนของการส่งออกก็มีปัญหาครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังนั้นหากรัฐบาลจะมีนโยบายที่จะให้ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่ปลอดสารเคมีหรือเป็นประเทศเกษตรอินทรีย์ ก็ควรจะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และมีมาตรการรองรับควบคู่ไปกับการค้นคว้าวิจัยในเรื่องของสารชีวภัณฑ์ทดแทนที่มีประสิทธิภาพและมีต้นทุนที่ต่ำ ไม่ใช่ใช้วิธีการหักดิบและมีบทลงโทษที่รุนแรงอยู่ในขณะนี้ครับ ผมจึงขอให้คณะกรรมการวัตถุอันตราย แล้วก็กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทบทวนพิจารณาหารือ เพื่อที่จะได้ช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรไทยและเศรษฐกิจของเกษตรกรไทยด้วยครับ ขอขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช

นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช (ลพบุรี) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี เขต ๒ พรรคภูมิใจไทย วันนี้มีเรื่องเกี่ยวกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนมาหารือกับท่านประธานดังนี้นะคะ

เรื่องที่ ๑ เนื่องจากอำเภอท่าวุ้ง อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอเมืองของจังหวัดลพบุรี ประสบกับปัญหาภัยแล้งมาเป็นระยะเวลานาน และขณะนี้เป็นฤดูการทำนา ซึ่งเราพูดกันในพื้นที่ว่าปลูกวันแม่ เกี่ยววันพ่อ แต่ว่าน้ำที่มามันน้อยมาก แล้วประกอบกับคลองต่าง ๆ ก็มีวัชพืชมากมายทำให้น้ำไหลไม่สะดวกเลยค่ะ ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากพี่น้องหลาย ๆ ตำบล ขอให้ขุดลอกและกำจัดวัชพืชตามคลองต่าง ๆ เช่น ๑. คลองพรหมมาสตร์ บางขันหมาก ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง ๒. คลองลำโพนทอง ซึ่งเชื่อมตั้งแต่ตำบลหนองเต่า อำเภอบ้านหมี่ ไปถึงตำบลบางลี่ อำเภอท่าวุ้ง ๓. คลองตั้งแต่วัดเสือหมู่ที่ ๑๐ ไปถึงหมู่ที่ ๑๕ ตำบลบางคู้ อำเภอท่าวุ้ง ๔. คลองบริเวณหน้าวัดโพธิ์เทพประสิทธิ์ ไปถึงหมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโพธิ์เก้าต้น อำเภอเมือง ดิฉันนำเรียนท่านประธานฝากถึงกรมชลประทาน กรมเจ้าท่า ช่วยบรรเทาและแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนด้วยค่ะ

เรื่องที่ ๒ ดิฉันขอติดตามจากที่เคยหารือท่านประธานไว้เรื่องการสร้างฝายหรือประตูระบายน้ำ บริเวณแม่น้ำลพบุรีในช่วงตำบลโพตลาดแก้ว อำเภอท่าวุ้ง ว่าขณะนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด ขอนำเรียนท่านประธานไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอให้ตั้งงบประมาณในปี ๒๕๖๕ ไม่ทราบว่าจะได้หรือเปล่า ขอขอบคุณท่านประธานค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ ต่อไป นายแพทย์สุรวิทย์ คนสมบูรณ์

นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม นายแพทย์สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคเพื่อไทย ขอหารือเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดชัยภูมิ คือเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคมที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโรงพยาบาลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลดีเด่น ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศด้านการสร้างเครือข่ายสุขภาพชุมชน แต่พบว่ามีปัญหาเรื่องคนไข้ล้นโรงพยาบาล ทราบว่าทางจังหวัดชัยภูมิได้ทำเรื่องเสนอของบประมาณจากกระทรวงสาธารณสุขเพื่อก่อสร้างอาคารคนไข้ในให้โรงพยาบาลคนไข้ในขนาด ๖๐ เตียง งบประมาณ ๒๑ ล้านบาท ก็ได้ฝากกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาต่อไป

๒. ขอให้กระทรวงมหาดไทยได้ประสานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อที่จะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิได้ดำเนินการก่อสร้างถนนลาดยางเชื่อมระหว่างตำบล ดังนี้ ๑. ถนนลูกรังสายบ้านหนองหญ้าขาว ตำบลช่องสามหมอ มายังถนนกรมทางหลวงหมายเลข ๒๐๕๔ ถนนลาดใหญ่-ช่องสามหมอ อำเภอคอนสวรรค์ ความยาว ๔ กิโลเมตร ๒. ถนนลูกรังสายบ้านหนองม่วง ตำบลโคกกุง มาถึงบ้านโคกล่าม ตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอแก้งคร้อ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ๓. บูรณะราดยางถนนสายบ้านห้วยหว้านไพร ตำบลบ้านแก้ง มาบ้านซำมูลนาก ตำบลหนองไผ่ อำเภอแก้งคร้อ ความยาว ๔ กิโลเมตร รายละเอียดต่าง ๆ กระผมจะได้ทำบันทึกเสนอท่านประธานต่อไป ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณอรรถกร ศิริลัทธยากร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดฉะเชิงเทรา ขออนุญาตหารือความเดือดร้อนของพี่น้องชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา ต้องขออนุญาตกราบเรียนว่าถนนเส้นหลักบริเวณคลอง ๑๘ คลอง ๑๙ และคลอง ๒๐ ตำบลหมอนทอง ตำบลสิงโตทอง และตำบลดอนเกาะกา เป็นถนนที่พี่น้องในละแวกนั้นได้ใช้สัญจรเดินทางเป็นประจำครับ แล้วก็ต้องขอบคุณทางกรมทางหลวงชนบทที่ได้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนจนสามารถใช้สัญจรได้อย่างสะดวก แต่อย่างไรก็ตามครับ ยังมีปัญหาในเรื่องของความปลอดภัย

ประเด็นแรก ถนนรถที่วิ่งบริเวณนี้วิ่งด้วยความเร็วค่อนข้างสูง ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และที่กลับรถ ยกตัวอย่างจากคลอง ๒๐ จะกลับรถต้องใช้ระยะเวลาไกลพอสมควร จึงเกิดการวิ่งย้อนเลน (Lane) บ่อยครั้งทำให้เกิดอุบัติเหตุ นั่นประเด็นที่ ๑

อีกประเด็นหนึ่ง ในทางจุดกลับรถในจุดต่าง ๆ ก็จะมีไหล่ทางซึ่งให้รถนั้นสามารถกลับรถได้เพียงพอ เผอิญก็มีหลายคนไปจอดรถในบริเวณไหล่ทางที่เขาให้กลับรถ เวลารถที่จะต้องกลับรถก็เลยมีพื้นที่ไม่เพียงพอจนเกิดอุบัติเหตุ บวกกับรถที่วิ่งทางตรงมาวิ่งด้วยความเร็ว จึงอยากจะขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังกรมทางหลวงชนบทจังหวัดฉะเชิงเทรา ก็คือขอให้เปิดช่องกลับรถเพิ่มอีก ๑ ช่อง ในช่วงระหว่างถนนคลอง ๒๐ แล้วก็ขอป้ายห้ามจอดในบริเวณไหล่ทางที่กลับรถครับ เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุในภายภาคหน้าครับ กราบขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณจิรทัศ ไกรเดชา ครับ

นายจิรทัศ ไกรเดชา (พระนครศรีอยุธยา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายจิรทัศ ไกรเดชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พรรคเพื่อไทย ผมมีเรื่องมาหารือกับท่านประธานผ่านไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่สัญจรไปมาบนถนนสายเสนา-ผักไห่-บางบาล บริเวณสี่แยกวัดกำแพงแก้วเป็นสี่แยกไฟแดง ซึ่งไม่มีสัญญาณไฟจราจร ไฟส่องแสงสว่าง ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งมาก เพราะถนนเส้นนี้เป็นบริเวณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางแยกที่เชื่อมต่อระหว่างถนนหลายสาย ไม่ว่าจะเป็นถนนสายสีกุก-บางบาล ก็วิงวอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานทางหลวงชนบทที่ ๑ ทางหลวงชนบทพระนครศรีอยุธยา ช่วยสำรวจติดตั้งไฟสัญญาณจราจร ไฟเขียว ไฟแดง และติดตั้งไฟส่องแสงสว่าง เพื่อพี่น้องประชาชนที่สัญจรไปมาบนถนนแห่งนี้ครับ

เรื่องที่ ๒ ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องชาวอำเภอผักไห่ และผู้สัญจรไปมาบนถนนสายผักไห่-ลาดชะโด ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนลาดยางอยู่ริมคันคลองชลประทาน ได้รับความเสียหายและไม่มีไฟส่องแสงสว่าง ยามค่ำคืนได้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งมาก ก็วิงวอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานทางหลวงชนบทหรือทางหลวงชนบทพระนครศรีอยุธยาช่วยซ่อมแซมถนนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เพราะถนนสายนี้สามารถเชื่อมโยงไปจังหวัดต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง ก็หารือท่านประธานไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยครับ

เรื่องที่ ๓ ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนชาวอำเภอลาดบัวหลวง และพี่น้องชาวอำเภอบางไทร บริเวณสี่แยกไม้ตรา เข้าอำเภอลาดบัวหลวง ไฟฟ้าส่องแสงสว่างได้รับความเสียหาย ประกอบตรงจุดนั้นมีที่กลับรถ ก็วิงวอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยซ่อมแซมไฟส่องแสงสว่างบริเวณดังกล่าว เพราะบริเวณดังกล่าวมีจุดกลับรถ ไฟฟ้าที่เสียอยู่ก็ประมาณ ๓๐ ต้น ก็วิงวอนหารือท่านประธานช่วยเร่งดำเนินการแก้ไขให้กับพี่น้องประชาชนด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณสมบูรณ์ ซารัมย์

นายสมบูรณ์ ซารัมย์ (บุรีรัมย์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสมบูรณ์ ซารัมย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๓ พรรคภูมิใจไทย ขอหารือท่านประธานฝากไปถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๒ ประเด็น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๑ ก็คือเกี่ยวกับการสร้างฝายกั้นน้ำและขุดลอกเพื่อเก็บน้ำดิบสำหรับใช้ในการทำประปา จุดที่ ๑ ลำห้วยตะกั่ว อำเภอบ้านใหม่ จุดที่ ๒ ลำห้วยเตย อำเภอพุทไธสง จุดที่ ๓ ลำห้วยพังชู อำเภอนาโพธิ์ จุดที่ ๔ ห้วยเกียดิน อำเภอคูเมือง และจุดที่ ๕ ลำห้วยลำทะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ ฝากท่านประธานถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบได้สำรวจออกแบบในการขุดลอก พร้อมสร้างฝายให้เป็นระยะ ๆ ห่างกันแต่ละตัวนั้นประมาณ ๕๐๐ เมตร จะสามารถกักเก็บน้ำเพื่อการประปาสำหรับพี่น้องประชาชนได้

ประเด็นที่ ๒ คือขณะนี้จังหวัดบุรีรัมย์กระทบภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง พื้นที่ทำนาข้าวทั้งจังหวัด ๒ ล้านกว่าไร่ แต่พื้นที่ที่กระทบภัยแล้งเป็นล้านไร่ ท่านประธานครับ ฝากถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ กรมฝนหลวงและการบิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการปฏิบัติการทำฝนหลวงให้กับพี่น้องชาวนาในพื้นที่

ผมขออนุญาตท่านประธานตามเรื่อง เมื่อปีที่แล้วมรสุมช่วงฤดูฝนน้ำหลากทำให้ฝายกั้นน้ำหนองกุดกั้ง อำเภอนาโพธิ์ ชำรุดเสียหาย ทางชลประทานได้ไปซ่อมชั่วคราว แต่ขณะนี้ยังเก็บน้ำไม่ได้ เกรงว่าในฤดูแล้งที่จะมาถึงข้างหน้านี้พี่น้องประชาชนชาวตำบลบ้านดู่จะขาดน้ำดิบสำหรับใช้ผลิตน้ำประปาครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณเอกภาพ เพียรพิเศษ

นายเอกภพ เพียรพิเศษ (เชียงราย) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นายแพทย์เอกภพ เพียรพิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย จากพรรคก้าวไกล วันนี้ผมขอปรึกษาหารือในเรื่องของความเดือดร้อนของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย เนื่องจากผมและทีมงานได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๕ ตำบลนางแล แล้วก็บ้านโล๊ะป่าห้า ตำบลแม่ข้าวต้ม เพราะทั้ง ๒ หมู่บ้านนี้ยังประสบปัญหาเรื่องของการขาดแคลนน้ำสะอาดใช้อุปโภคและบริโภค น้ำที่มีอยู่แล้วโดยเฉพาะช่วงหน้าแล้ง และในเฉพาะช่วงหน้าที่ไม่มีน้ำ ปรากฏว่าทั้งขุ่นแล้วก็มีตะกอนเยอะ ชาวบ้านประชาชนบริเวณนี้ประสบปัญหามานานหลายปี พยายามดำเนินการติดต่อหน่วยงานราชการเพื่อแก้ปัญหา ปัญหาที่เกิดขึ้นทางทีมงานได้ไปประสานงานกับการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย ทราบว่าการขยายเขตของประปาเพื่อแก้ไขปัญหานี้ต้องใช้งบประมาณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งตามแผนจะต้องรอไปถึงปี ๒๕๖๗ ทำให้ประชาชนที่รอมาอยู่แล้วหลายปีก็ต้องรอต่อไป แล้วเมื่อติดต่อไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ปรากฏว่างบประมาณที่ต้องใช้อยู่ประมาณ ๑๐ ล้านบาท ในการขยายเขตประปานี้ก็ไม่มี ซึ่งตรงนี้ผมก็อยากจะปรึกษาหารือนำเรื่องส่งไปถึงจังหวัดเชียงรายว่าหากเป็นไปได้อยากจะให้จังหวัดเชียงรายช่วยสนับสนุนการดำเนินการนี้ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว แล้วก็ฝากประสานไปทางการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงรายให้ดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหานี้ให้ประชาชนด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไปคุณวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์

นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ (เพชรบูรณ์) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ดิฉัน นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ ขอหารือความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในส่วนของตำบลวังศาล อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ เรื่องความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนผ่านมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังศาล มีเอกสารประกอบ ซึ่งดิฉันจะขออนุญาตที่จะแนบไปกับคำหารือนะคะ คือมีความประสงค์ขอรับสนับสนุนงบประมาณการก่อสร้างถนน คศล. เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนในการใช้เส้นทางสัญจรไปมาของประชาชนและพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งโครงการทั้งสองเป็นโครงการซึ่งเกินศักยภาพของ อบต. วังศาล ซึ่งไม่มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน จะเป็นเส้นทางขอสร้างถนนคอนกรีต กว้าง ๖ เมตร ยาว ๙๙๐ เมตร จากหมู่ที่ ๕ ตำบลวังแช่กลอยไปหมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านกุดพันสะเดา ตำบลวังศาล อีกเส้นหนึ่งคือคอนกรีต กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑,๔๓๐ เมตร จากหมู่ที่ ๗ บ้านโคกหนองแสง ไปที่หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านวังแดงเหนือ ทั้ง ๒ เส้นทางเป็นความเดือดร้อนที่พี่น้องประชาชนชาวตำบลวังศาล ซึ่งปัจจุบันไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังศาล มีเพียงปลัดรักษาการอยู่ เป็นความเดือดร้อนไม่ได้รับความช่วยเหลือมาเกือบ ๑๐ ปีแล้วค่ะ ก็ขออนุญาตที่จะส่งเอกสารและคำหารือประกอบไปให้ผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาด้วยค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ต่อไป คุณสุชาติ ภิญโญ

นายสุชาติ ภิญโญ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุชาติ ภิญโญ พรรคเพื่อไทย จังหวัดนครราชสีมา ขออนุญาตนำเรียนปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนไปยังรัฐบาล ความทุกข์ยากของพี่น้องประชาชนคือความทุกข์ใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคเพื่อไทย

- ๑๑/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องแรกท่านประธานครับ อยากให้เร่งรีบจ่ายเงินงบอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่เป็นเงินเหลือจ่ายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการร้องเรียนจากทุก ๆ อบต. ทุก ๆ ท้องถิ่น ให้กระทรวงมหาดไทยได้เร่งคืนเงินเหลือจ่ายให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาพี่น้องเกษตรกร พี่น้องในชนบทต่อไป

เรื่องที่ ๒ ขอให้รัฐบาลได้ช่วยเหลือผู้ปกครอง นักเรียน ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในช่วงนี้ เนื่องจากโควิด (COVID) เขายังไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร อยากให้รัฐบาลได้เร่งช่วยเหลือจากเงิน ๑ ล้านล้านบาทที่กู้นะครับ

เรื่องที่ ๓ ครอบครัวที่ประสบปัญหา โดยเฉพาะครอบครัวที่ประสบอุบัติเหตุแล้วก็พ่อแม่ไม่สบาย ป่วยไข้ ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเอง อยากให้รัฐบาลได้ช่วยเหลือดูแลเป็นการเร่งด่วนแล้วก็ให้ทั่วถึงด้วย

เรื่องที่ ๔ เรื่องความเหลื่อมล้ำ ขอฝากถึงท่านนายกรัฐมนตรีได้ช่วยแก้ไขโดยเร่งด่วน ในสถานการณ์ปัจจุบันพี่น้องในชนบทลำบากมากครับ

เรื่องที่ ๕ ขอให้รัฐบาลได้ช่วยเหลือแล้วก็ดูแลแก้ไขปัญหาเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเยอะเหลือเกินในรัฐบาลนี้ช่วงนี้นะครับ ขอฝากท่านประธานด้วยนะครับ

เรื่องที่ ๖ ขออนุญาตขอเงินอุดหนุนเฉพาะกิจดูแลท้องถิ่นที่ยังไม่เคยได้รับงบใด ๆ เลย โดยเฉพาะเรื่องของถนนหนทางและแหล่งน้ำ ในเขตอำเภอโนนไทย อำเภอคง อำเภอขามสะแกแสง และอำเภอพระทองคำ โดยเร่งด่วนนะครับ เพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชนต่อไป ขออนุญาตฝากท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณรุ่งโรจน์ ทองศรี ครับ

นายรุ่งโรจน์ ทองศรี (บุรีรัมย์) : ท่านประธานชวนที่เคารพ กระผม นายรุ่งโรจน์ ทองศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้แทนเซราะกราว ผ้าภูอัคนี ของดีจังหวัดบุรีรัมย์ ขอนำปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทล. ทช. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขาช่องตะโก ทางหลวงหมายเลข ๓๔๘ หนองเสม็ด ประตูสู่อีสาน อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติมรดกโลก กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ได้ทำหนังสือถึงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขอเข้าไปศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม อีไอเอ (EIA) นานหลายเดือนแล้วครับ ยังไม่ได้รับคำตอบ ขอด่วนครับ เพราะชาวบ้านเดือดร้อนมาก ๆ อุบัติเหตุเกิดขึ้นแทบทุกวัน จนชาวบ้านจะประท้วงแล้วครับ และขอถนน ๔ เลน (Lane) ทางหลวงหมายเลข ๓๔๘ ตรงอำเภอโนนดินแดงด้วยครับ ที่อำเภอปะคำ ทางหลวงหมายเลข ๒๒๔ บ้านสุขสำราญ ๘ หมู่บ้าน ขอท่อระบายน้ำ ๒ ข้าง พร้อมปรับปรุงถนนใหม่ โค้งตัวเอส (S) บ้านโคกเขา บ้านโคกมะม่วง บ้านเทพพัฒนา บ้านโคกกลาง บ้านโนนงาม สามแยกหนองน้ำขุ่น โค้งหักศอกบริเวณโรงเรียนมารดาวนารักษ์ เข้าอำเภอปะคำ ทางหลวงหมายเลข ๒๒๔๖ ขอ ๔ เลน (Lane) ปรับปรุงย่านชุมชน พร้อมไฟฟ้าแสงสว่าง อำเภอละหานทราย ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒๐ ละหานทราย-โนนแดง ขอ ๔ เลน (Lane) เพราะรถเยอะ ชนบ่อยมาก ทางหลวงหมายเลข ๒๒๔ บ้านหนองตะครอง บ้านหนองกี่น้อย บ้านสระคูณ บ้านตะครอง สี่แยกบ้านละลม บ้านตาจง บ้านสว่างพัฒนา บ้านหนองตะลุมพุก บ้านหนองไม้งาม บ้านบึงเจริญ ขอปรับปรุงย่านชุมชนพร้อมไฟฟ้าแสงสว่าง ที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๔ ตำบลตาเป็ก ขอ ๔ เลน (Lane) เพื่อไปเชื่อมกับ ทช.๔๐๑๓ ตรงตำบลตาเป็กต้องปรับปรุงเต็มระบบเพื่อมุ่งหน้าสู่อำเภอละหานทราย สาย ๓๐๐๑ ๔ เลน (Lane) จากอำเภอละหานทราย ไปโคกบ้านสมจิตได้แล้ว ขอต่อไปบ้านบุตาพวง บ้านคลองต้อ บ้านโคกสำราญ เพื่อมุ่งหน้าสู่อำเภอนางรอง งบซีอีโอ (CEO) งบพัฒนากลุ่มจังหวัด บ้านปลื้ม ศูนย์กลางตลาดผลไม้ อำเภอปะคำ อำเภอโนนสุวรรณ และของจังหวัดบุรีรัมย์ ขอถนนโครงข่ายโดยรอบบ้านปลื้มด้วยครับ สายบ้านปลื้ม-โคกเขา บ้านปลื้ม-บ่อทอง บ้านหนองขุนอัด บ้านผาแดง บ้านโนนสุวรรณ บ้านโนนตาล บ้านโคกตะคร้อ อำเภอชุมแสง แล้วก็ที่ตำบลชุมแสง ตำบลทรัพย์พระยา ของอำเภอนางรอง สี่แยกโคกยาง บ้านโคกมะค่า บ้านทุ่งโพธิ์ ขอไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อความปลอดภัยให้กับพี่น้องประชาชนด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพครับ ที่อำเภอพญาเม็งรายมีการก่อสร้างถนนอาร์ ๓ เอ (R3A)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถนน ๔ เลน (Lane) ผ่านอำเภอพญาเม็งราย แต่ไม่ได้เข้าตัวอำเภอ ทางกรมทางหลวงได้รับปากทางพี่น้องอำเภอพญาเม็งรายว่าจะทำถนน ๔ เลน (Lane) เชื่อมเข้าไปในตัวอำเภอ ขอให้กรมทางหลวงช่วยจัดการด้วยครับ ถนนราชภักดี เชื่อมเทศบาลพญาเม็งรายกับเทศบาลเม็งราย ระยะทาง ๗ กิโลเมตร ตอนนี้เป็นหลุมเป็นบ่อ สัญจรยากลำบากมาก ขอให้ทางหลวงชนบทช่วยดูแลด้วยนะครับ ถนนเชื่อมคุ้มพ่อขุนเม็งราย ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชื่อมไปพระธาตุปู่ตุ๋ง ระยะทางแค่ ๑.๕ กิโลเมตร นักท่องเที่ยวไปกราบไหว้แล้วตอนนี้ทางยากลำบากมาก ขอให้ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายช่วยดูแลด้วย

- ๑๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องขอสำรวจออกแบบก่อสร้างฝายเก็บน้ำแม่น้ำอิง ช่วงบ้านเวียงหวายและบ้านสมบูรณ์ดี หมู่ที่ ๑๔ ที่นี่มีสถานีสูบน้ำอยู่ ๒ แห่ง แต่ว่าไม่มีน้ำให้สูบ ฉะนั้นขอให้กรมชลประทานช่วยไปสำรวจออกแบบทำฝายกั้นน้ำ เพื่อให้พี่น้องในอำเภอพญาเม็งรายได้เอาน้ำอิงขึ้นมาใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภคนะครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณจักรพันธ์ พรนิมิตร ครับ

นายจักรพันธ์ พรนิมิตร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม จักรพันธ์ พรนิมิตร พรรคพลังประชารัฐ ขออนุญาตสไลด์ (Slide) ด้วยนะครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

นายจักรพันธ์ พรนิมิตร (กรุงเทพมหานคร) : ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงบ้านหลุยส์ที่จังหวัดลำปาง บ้านแห่งนี้อายุ ๑๐๐ กว่าปี นอกจากมีความสำคัญทางด้านโบราณสถานแล้ว อีกความสำคัญหนึ่งก็คือเป็นบ้านของคุณหลุยส์ ลีโอโนเวนส์ (Louis Leonowens) ซึ่งก็คือบุตรชายของแหม่มแอนนา ลีโอโนเวนส์ (Anna Leonowens) ซึ่งเคยถวายพระอักษรแด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระเจ้าลูกยาเธอในสมัยสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ หนึ่งในนั้นก็คือสมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์หรือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ขณะนี้บ้านนี้กำลังถูกปรับปรุงโดยจังหวัดลำปาง งบประมาณ ๒.๙ ล้านบาท แต่ว่ากรมศิลปากรได้สั่งระงับชั่วคราว เนื่องจากว่ายังไม่ได้ขออนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากร แต่พี่น้องประชาชนที่มีปัญหาก็คือว่าหลังจากถูกสั่งระงับ ปรากฏว่าท่านประธานจะเห็นในภาพ ก็คือหลังคาถูกรื้อไปแล้วส่วนหนึ่ง มีแต่เพียงผ้าใบคลุมไว้ เพราะฉะนั้นตอนนี้ชาวบ้านอยากจะได้กรมศิลปากรให้ไปช่วยทำเป็นหลังคาที่จะคลุมเพื่อกันแดดกันฝน ไม่อย่างนั้นข้างในภายในอาคารก็จะเสียทั้งหมด

ประการต่อมาคือชาวบ้านมีความกังวลว่าหากการบูรณะไม่ถูกต้องก็จะเป็นเหมือนกรณีของอาคารบอมเบย์เบอร์มาที่จังหวัดแพร่เมื่อเร็ว ๆ นี้ ซึ่งรับผิดชอบโดยหน่วยงานเดียวกัน แล้วก็ถูกรื้อไปอย่างน่าเสียดาย ดังนั้นประชาชนจึงร้องเรียนผ่านมายังผมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่กรมศิลปากร ออป. ของกรมป่าไม้ แล้วก็ตัวจังหวัดลำปาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดลำปางได้ช่วยกันหารือแนวทาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่จะบูรณะพัฒนาบ้านหลุยส์แห่งนี้ให้เป็นสถานที่เรียนรู้แล้วก็แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศไทยต่อไปครับ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อดีตพรรคอนาคตใหม่ จากจังหวัดนครปฐม ดิฉันขอหารือไปยังท่านผู้กำกับ สน. ดินแดง พันตำรวจเอก ต่อเกียรติ พรหมบุตร ขอให้ท่านเร่งติดตามคดีทำร้ายร่างกายนายสุคนธ์ พุฒตาล หรือเปี๊ยก พนักงานทำความสะอาดที่สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา โดยถูกตีที่ศีรษะขณะทำงานกวาดพื้นที่อาคารกีฬาเวสน์ ๑ บริเวณประตู ๓ ซึ่งทราบในเวลาต่อมาว่าในวันที่เกิดเหตุได้เปิดใช้ประตูนี้เป็นทางเข้าออกเพียงประตูเดียวค่ะ อาสาสมัครได้นำตัวส่งโรงพยาบาลทหารผ่านศึกและถูกเย็บที่ศีรษะ ๓ เข็ม เข้าแจ้งความที่ สน. ดินแดง ในความรับผิดชอบของท่านแล้ว เหตุที่ดิฉันต้องลุกขึ้นยืนหารือในวันนี้เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจติดตามความคืบหน้าของคดี เพราะมีความเคลือบแคลงสงสัยว่าจะไม่ใช่การทะเลาะวิวาทในเหตุการณ์ปกติประจำวัน แต่อาจจะมีนัยทางการเมืองแอบแฝงอยู่ เพราะเหตุเกิดในวันเวลาเดียวกับที่มีการจัดม็อบ (Mob) ไทยภักดีที่สนามกีฬาแห่งนั้น ที่จัดโดยอดีต ส.ส. สอบตกท่านหนึ่งค่ะ โดยในวันเกิดเหตุนายสุคนธ์ได้สวมใส่เสื้อสีแดงไปทำงาน ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ในภายหลังว่าตัวเองแต่งสีตามวัน วันนั้นเป็นวันอาทิตย์จึงได้เลือกใส่เสื้อสีแดง ดิฉันขอให้ท่านผู้กำกับรักษาเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วยการไม่เลือกปฏิบัติแล้วปล่อยให้เรื่องนี้ผ่านไปเหมือนคลื่นกระทบฝั่งแบบที่เคยเกิดขึ้นผ่าน ๆ มา ตลอดเวลาที่นักกิจกรรมทางฝ่ายประชาธิปไตยถูกทำร้ายร่างกายกลางวันแสก ๆ กลางเมืองหลวง เรื่องก็ถูกปล่อยให้เงียบไม่เคยมีความคืบหน้าใด ๆ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดิฉันขอเรียกร้องให้ท่านผดุงศักดิ์ศรีของผู้ที่เรียกตัวเองว่าผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ อย่าให้ใครมาครหาได้ว่าทำงานแบบเลือกปฏิบัติ ๒ มาตรฐานและไม่เหลียวแลคนตัวเล็กตัวน้อยในสังคม แต่รับใช้ผู้มีอำนาจทางการเมือง ขอบคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณชาญวิทย์ วิภูศิริ

นายชาญวิทย์ วิภูศิริ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นายชาญวิทย์ วิภูศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ วันนี้ผมมีความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในเขตมีนบุรี ในเรื่องของไฟฟ้าส่องสว่างมาเรียนสภาเพื่อที่จะได้รับการแก้ไขต่อไป

สืบเนื่องจากมีพี่น้องประชาชนในเขตมีนบุรีหลายท่าน หลายชุมชนมาร้องเรียนกับผมว่าไฟฟ้าส่องสว่างในหมู่บ้านเขาไม่ได้รับการแก้ไขมาเป็นระยะเวลานานหลายเดือน หรือบางชุมชนถึงขนาดเป็นปีก็มี ผมเองได้สอบถามไปที่สำนักงานเขตว่าเหตุใดจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ให้กับพี่น้องประชาชนได้ ก็ได้รับคำตอบมาว่าสำนักงานเขตไม่ได้มีหน้าที่ในการดูแลไฟฟ้าส่องสว่าง แต่ว่าสำนักงานเขตรับเรื่องมา แล้วก็ต้องส่งต่อไปให้ทางการไฟฟ้านครหลวง แล้วก็เมื่อการไฟฟ้านครหลวงซ่อมเสร็จ สำนักงานเขตก็จะทำหน้าที่จ่ายเงินค่าซ่อมแซมให้กับการไฟฟ้านครหลวง เพราะฉะนั้นปัญหาตอนนี้ก็คือว่าการไฟฟ้านครหลวงอาจจะมีบุคลากรไม่เพียงพอหรือว่าปัญหาอื่นใดผมก็ไม่ทราบ แต่ว่าพี่น้องหลาย ๆ ชุมชน วันนี้ผมรวบรวมสถิติมานะครับ ในระยะเวลา ๒ เดือน เดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคมมีประมาณ ๖๐ ชุมชนแล้วที่มีปัญหา รวมทั้งหมดไฟที่ดับไปแล้ว ๕๗๑ ดวง บางชุมชนดับมาแล้วหลายเดือน ก็จึงเรียนท่านประธาน ฝากไปยังการไฟฟ้านครหลวง ต่อไปยังการไฟฟ้าเขตมีนบุรี ขอให้เร่งรีบแก้ไขปัญหานี้ให้กับพี่น้องประชาชนโดยเร็ว เพราะว่าชีวิตความเป็นอยู่ ความปลอดภัยของลูกของหลานเขาในตอนกลางค่ำกลางคืนถือเป็นเรื่องสำคัญนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณนพพล เหลืองทองนารา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายนพพล เหลืองทองนารา (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ท่านสมาชิก ผม นพพล เหลืองทองนารา พรรคเพื่อไทย ส.ส. จังหวัดพิษณุโลก คนพรหมพิรามครับ ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้ผมเองมีเรื่องจะมานำเรียนท่าน ๑ เรื่อง นั่นก็คือปัญหาการขาดแคลนน้ำ ไป ๆ มา ๆ แล้วตลอดระยะเวลาการหารือนับ ๑๐ ครั้ง ดูเหมือนว่าจังหวัดพิษณุโลกจะเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างจะกันดารที่สุดแล้วนะครับ ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงนั้นมีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ ท่านครับ ผมเองจะขอร้องเรียนให้ท่านได้ช่วยเหลือชาวนาในพื้นที่ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนนเรศวร โดยเฉพาะเกษตรกรที่ต้องอาศัยน้ำจากคลองพีแอลศูนย์ (PL0) เรื่อยลงไปจนถึงปลายคลองพีแอล ๓๒ (PL32) โดยเฉพาะที่พีแอล ๒๘ (PL28) พีแอล ๓๐ (PL30) และพีแอล ๓๒ (PL32) นั้น บัดนี้การทำนาครั้งแรกในฤดูกาลทำนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๒๕๖๓ ยังมิได้เริ่มเลย คลองพีแอล ๓๐ (PL30) ณ วันนี้แค่เครื่องสูบน้ำหรือที่ชาวบ้านเขาเรียกกันว่าท่อแมงดาหน้าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๔ นิ้ว สูบ ๓ เครื่องนี่น้ำหมดคลอง เป็นไปได้อย่างไร และทางชลประทานก็เคยบอกว่าระดับน้ำนั้นถ้าจะมาถึง ณ จุดนี้ได้ที่พีแอล ๓๒ (PL32) คือปลายคลอง น้ำจะต้องขึ้นถึงระดับ ๔๗.๘ แต่ทำไมเมื่อเดือนที่แล้ว น้ำแค่ระดับ ๔.๒ ก็ยังวิ่งมาได้ นั่นหมายความว่าอย่างไร และในช่วงที่พายุเพิ่งมาเมื่อไม่กี่วันนี้ ที่ว่าทางจังหวัดสุโขทัย ทางจังหวัดแพร่นั้นน้ำท่วมมาก ผลปรากฏว่าที่นี่ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าตรงนั้นที่ท่วมคือลำน้ำยม แต่ตรงนี้มันคือลำน้ำน่าน ทางกรมชลประทานโดยเฉพาะเขื่อนนเรศวรนั้นปล่อยน้ำจนกระทั่งแม่น้ำแห้ง กระชังปลานั้นตะแคง ปลาเสียหายนับเป็นแสนตัว ผมเองไม่เข้าใจการบริหารงาน ผมเองขอบารมีท่านประธานได้ช่วยพี่น้องเกษตรกรในอำเภอพรหมพิราม ได้ปลูกข้าวนาปีนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไปนางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ ครับ

นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลเมืองไทย การท่องเที่ยวของไทยเป็นภาคธุรกิจที่เคยสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาล จากสภาวการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลควรสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศให้มาก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยเฉพาะโครงการเราเที่ยวด้วยกันที่รัฐบาลสนับสนุนค่าที่พัก โรงแรม ค่าอาหาร ค่าสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนลดค่าตั๋วเครื่องบิน ก็ขอชื่นชมว่าเป็นโครงการที่ดีมากที่จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว แต่ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากผู้ประกอบการที่พักโรงแรมที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตค่ะ เพราะพวกเขาก็ต้องการเข้าร่วมโครงการนี้เหมือนกัน แต่ไม่สามารถทำได้ ----------

- ๑๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้ง ๆ ที่พวกเขาก็เป็นผู้ที่เสียภาษีให้กับรัฐบาลเช่นกัน ซึ่งโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาตนี้มีจำนวนมากถึงเกือบ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของโรงแรมทั้งหมดในประเทศ ถ้ารัฐบาลต้องการช่วยเหลือธุรกิจโรงแรมก็ควรพิจารณาให้พวกเขาได้เข้าร่วมโครงการนี้เช่นกันค่ะ ทั้งนี้ได้มีมติ ครม. วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ให้กระทรวงการคลังและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาร่วมกันพิจารณาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการอนุญาตให้ที่พักโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาตสามารถลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการนี้ได้ แต่จนกระทั่งถึงวันนี้ผ่านมาเดือนกว่าแล้ว ที่พักและโรงแรมที่ไม่มีใบอนุญาตก็ยังไม่สามารถลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการนี้ได้ค่ะ ตั้งแต่เริ่มโครงการมาจนกระทั่งมาถึงเดือนนี้ก็เดือนกว่าแล้ว แต่ว่ายังมีเงินเหลือแล้วก็ยังมีสิทธิเหลืออีกมาก จึงขอฝากท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงการคลังและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาให้พิจารณาขยายระยะเวลาโครงการให้นานมากขึ้น จากเดิมที่หมดเขตในสิ้นเดือนตุลาคม ก็ขอให้ขยายเวลาออกไปอีกถึงต้นปีหน้า และขอให้พิจารณาการใช้สิทธิผ่านบริษัททัวร์ท่องเที่ยว โดยรัฐออกค่าใช้จ่ายให้ ๔๐ เปอร์เซ็นต์เช่นกันค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณจารึก ศรีอ่อน

นายจารึก ศรีอ่อน (จันทบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม จารึก ศรีอ่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี ขออนุญาตหารือท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครับ สืบเนื่องมาจากวันที่ ๒๗ สิงหาคมที่ผ่านมา ทางท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรีได้รับเรื่องแจ้งมาจากอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรีว่าจะมีการสำรวจออกแบบเพื่อสร้างเหมืองแร่ทองคำในเขตตำบลพวา ตำบลสามพี่น้อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ให้ทางท้องถิ่นได้ปิดประกาศให้พี่น้องประชาชนทราบ ท่านประธานที่เคารพครับ จังหวัดจันทบุรีของผมเป็นเมืองเกษตรกรรม พี่น้องประชาชนทำสวนผลไม้นำขายต่างประเทศ ได้เงินเข้าประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้ามีการสร้างเหมืองทองคำแห่งนี้ที่จังหวัดจันทบุรีจะสร้างผลกระทบมากมายครับ เพราะว่าในอำเภอนี้เรากำลังสร้างอ่างน้ำทั้งหมด ๔ อ่าง เป็นอ่างน้ำขนาดใหญ่เพื่อกระจายให้กับพี่น้องทางจังหวัดจันทบุรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ว และที่เหลือจากการใช้ในจังหวัดจันทบุรีเราก็จะส่งไปยังภาคอุตสาหกรรมจังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรีในภาคอุตสาหกรรมคืออีอีซี (EEC) เหมืองแห่งนี้สร้างอยู่ใกล้ลุ่มน้ำวังโตนด ลุ่มน้ำวังโตนดเปรียบเสมือนสายเลือดใหญ่ของจังหวัดจันทบุรี เปรียบเสมือนสายเลือดใหญ่ของภาคตะวันออก เพราะฉะนั้นถ้าเกิดมีสารปนเปื้อนลงไปยังลุ่มน้ำวังโตนดจะสร้างความเดือดร้อน ไม่ใช่เฉพาะพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดจันทบุรีเท่านั้นนะครับ จะเดือดร้อนไปกันทั้งภาคตะวันออก ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ จังหวัดจันทบุรีไม่เอาครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับการหารือทั้ง ๓๐ ท่านจบนะครับ ก็ขอแสดงความชื่นชมกับพวกเราทุกคนที่ได้ทำหน้าที่แล้วก็มีความสามารถในการรักษาเวลา อันนี้ไม่ใช่ใครทุกคนทำได้ เป็นการฝึกการย่อความในสาระของประเด็นที่เสนอครบถ้วนในเวลาที่จำกัด ซึ่งขอชื่นชมทุกคนนะครับ แล้วก็ชื่นชมสมาชิกที่ไม่ได้อภิปรายแต่ว่าสวมหน้ากาก เพราะว่าประชาชนเขาก็สนใจแล้วเขาแสดงความคิดเห็นมาครับ ก็ยังไม่เปิดประชุมนะครับ คุณประเสริฐพงษ์มีอะไรเชิญเลยครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานผม ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกลผมมีเรื่องร้องทุกข์ท่านประธานครับ ไม่ได้หารือ เพราะว่าวันนี้อาจจะถือได้ว่าเป็นการประชุมแทบจะเป็นนัดสุดท้าย เพราะว่าอาทิตย์หน้าเราจะประชุมเรื่องของอภิปรายไม่ไว้วางใจอาทิตย์ถัดไปก็เรื่องวาระที่สองของงบประมาณ และอาทิตย์สุดท้ายก็น่าจะเป็นเรื่องของรัฐธรรมนูญ ซึ่งวันนี้ควรจะได้รับการพิจารณาถึงกระทู้ถามสด ที่เมื่อเช้าผมขอตั้งกระทู้ถามสดเพื่อแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนก็คือเรื่องของอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนเหมืองตะกั่วที่จังหวัดพัทลุง โดยมีการแอบอ้างว่าเป็นโครงการในพระราชดำริ ซึ่งเรื่องนี้สำคัญมากครับปรากฏว่าท่านนายกรัฐมนตรีไม่มาตอบ หรือแม้กระทั่งมอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาตอบเพื่อสร้างความกระจ่างให้กับพี่น้องประชาชน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมจึงอยากจะร้องทุกข์ว่าท่านประธานครับนี่คือเวทีที่ประชาชนควรจะได้รับคำตอบจากรัฐมนตรีที่ไปนั่งเสวยสุข ที่ไปนั่งบริหาร ที่อาสามาทำงาน แต่ทำไมล่ะครับ ไม่กล้ามาตอบกระทู้ที่เป็นปัญหาความเดือดร้อน ซึ่งพี่น้องประชาชนที่จังหวัดพัทลุงเขาได้รับความกระทบกระเทือน ได้รับการแก้ไขรายงานอีไอเอ (EIA) ที่ไปแอบอ้าง แล้วก็มีการปลอมแปลงเอกสาร โดยบอกว่าเป็นโครงการในพระราชดำริ เรื่องนี้สำคัญครับ เราควรจะได้รับการพิจารณาโครงการสำคัญ ๆ แบบนี้เพื่อเทิดพระเกียรติ แต่ปรากฏว่ารัฐมนตรีไม่มาตอบ นายกรัฐมนตรีก็ไม่มาตอบครับท่านประธาน ผมขอร้องทุกข์ท่านประธานครับว่าสภาแห่งนี้ควรที่จะช่วยกันว่ากดดันให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีให้เกียรติมาตอบประเด็นปัญหาซึ่งเป็นความเดือดร้อน ถูกต้องตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๖ ทุกประการ ได้รับความสนใจพี่น้องประชาชนเดือดร้อนเรื่องเขื่อนเหมืองตะกั่ว ที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ได้อนุญาตให้บ่นนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๖ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๗๗ คน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขณะนี้มีสมาชิกมาลงชื่อแล้วทั้งหมด ๒๘๔ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม

ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ท่านรองประธานก็จะทำหน้าที่ในการดำเนินการกระทู้ถามแยกเฉพาะอีกห้องหนึ่งนะครับ ของสภาใหญ่นั้นก็จะเป็นกระทู้ถามสดด้วยวาจา ซึ่งวันนี้มีกระทู้ถามสดด้วยวาจาทั้งหมด ๓ กระทู้นะครับ

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา

๑.๑.๑ กระทู้ถามที่ ๐๘๘ ส. (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ท่านนายกรัฐมนตรีได้แจ้งมาขอเลื่อนนะครับ

๑.๑.๒ กระทู้ถาม ที่ ๐๘๙ ส. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ถามเรื่องการบริหารเงินงบประมาณ อปท. นะครับ ซึ่งรัฐบาลได้แจ้งมาขอเลื่อนเช่นเดียวกัน

๑.๑.๓ กระทู้ถาม ที่ ๐๙๐ ส. (นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ถามเรื่องการบังคับใช้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งรัฐบาลก็แจ้งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งมาขอเลื่อน เนื่องจากติดภารกิจนะครับ

เพราะฉะนั้นกระทู้ถามสด ๓ กระทู้ ขอเลื่อนทั้ง ๓ กระทู้นะครับวันนี้ เมื่อสักครู่นี้ท่านประเสริฐพงศ์ได้บ่นมาแล้ว ผมอนุญาตให้ท่านณัฐพงษ์ถ้าอยากจะบ่นก็อนุญาตให้บ่นได้ครับ สั้น ๆ นะครับ เชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ (กรุงเทพมหานคร) : ขอบคุณท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ให้โอกาสนะครับ ผม ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล เขตบางแค กรุงเทพมหานครครับ ที่ผมยื่นกระทู้ถามสดด้วยวาจาครั้งนี้ เนื่องจากว่าเราอยู่ในกระบวนการโค้งสุดท้ายของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๔ ที่กำลังจะผ่านชั้นกรรมาธิการมาสู่ในสภาผู้แทนราษฎร ห้องประชุมใหญ่แห่งนี้ครับ ดังนั้น ผมคิดว่าเรื่องนี้มีความจำเป็นเร่งด่วนมากครับ ตามกระแสข่าวที่ออกไป ๒-๓ วันนี้ว่าท้องถิ่นหลายแห่ง โดยเฉพาะในระดับเทศบาลต่าง ๆ รายได้เขาไม่เพียงพอครับ เนื่องจากการดำเนินงานโดยตรงของรัฐบาลครับ อย่างเช่นการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นผมเชื่อว่าเรื่องนี้มีความจำเป็นเร่งด่วน และอยากจะให้ทางฝ่ายบริหารเข้าตอบคำถาม ตอบกระทู้นี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ ก็เป็นสิทธิของรัฐมนตรีที่จะขอเลื่อน ต่อไปกระทู้ถามที่ ๓ คุณสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ อยากจะบ่นอะไรก็อนุญาตครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานครับ ผม สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ไม่บ่นครับ ขอหารือท่านประธานครับว่าเนื่องจากในข้อบังคับการประชุมก็ระบุเอาไว้ว่าการตั้งกระทู้ถามสดต้องเป็นเรื่องที่ทันสมัย แล้วก็อยู่ในความสนใจของประชาชน ดังนั้นกระทู้ถามสดที่กระผมได้ตั้งไปก็คือเรื่องของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งตอนนี้ประชาชนมีความตื่นตระหนก มีความตื่นตัว แล้วท่านก็จะเห็นภาพตามสื่อต่าง ๆ สิ่งที่ถามไปเมื่อท่านรัฐมนตรีไม่มาตอบ ในสัปดาห์หน้าเราก็จะไม่มีเวลาแล้ว ก็เกรงว่าจะไม่ทันกาล จะหารือท่านประธานว่าท่านจะได้กรุณาบรรจุวันอื่นให้ได้มีการตอบกระทู้ได้หรือไม่ครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมตั้งใจว่าจะแจ้งเพื่อว่าแม้จะไม่ได้ตอบก็ตาม แต่ว่าอาจจะขอให้รัฐมนตรีได้ประสานกับเจ้าของกระทู้โดยตรง อันที่ ๑ อันที่ ๒ ก็ตั้งใจว่าอาจจะให้ผู้ที่มีหน้าที่ชี้แจงได้สื่อเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบในประเด็นที่ท่านถามนะครับ นี่เป็นความตั้งใจครับ ก็ต้องขอบคุณทั้ง ๓ ท่านครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

วันนี้กระทู้ถามทั่วไปเดิมตั้งไว้ ๗ กระทู้ เดิมนั้นคาดว่าจะเลื่อน ๒ กระทู้ ตอบ ๕ กระทู้ แต่ว่าหลังสุดนี้ได้รับแจ้งจากท่านรัฐมนตรีว่าจำเป็นต้องเลื่อนมากกว่า ๒ กระทู้ ผมขอไล่ไปทีละกระทู้เพื่อท่านสมาชิกจะได้รับทราบนะครับ

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๒๒๗ เรื่อง การแก้ไขปัญหาพนักงานจ้างเหมาบริการในหน่วยงานของรัฐ (นายธีรัจชัย พันธุมาศ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านเลขาธิการครับ อันนี้เดิมท่านรัฐมนตรีจะตอบไหมครับ หลังสุดท่านมีภารกิจขอแจ้งเลื่อนมา คุณธีรัจชัยครับขอความกรุณาแจ้งให้ทราบนะครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ธีรัจชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ท่านประธานที่เคารพครับ ในส่วนของกระทู้นี้ได้มีการบรรจุไว้ที่จะให้รัฐมนตรีมาตอบคำถามตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ต่อมาก็ได้มีการขอเลื่อนมาเป็นวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ และถึงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ก็มีการขอเลื่อนมา ซึ่งท่านประธานก็บรรจุมาเป็นวันนี้และท่านรัฐมนตรีก็ขอเลื่อนอีก ก็เกือบ ๑ เดือนนับแต่มีการนัดครั้งแรก แต่ว่ามีการเลื่อนกระทู้อย่างนี้ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ ก็ระบุว่าสามารถเลื่อนได้ แต่ว่าต้องแจ้งเหตุอันควร กรณีอย่างนี้ผมไม่ทราบเหมือนกันว่าทางฝ่ายรัฐมนตรีนั้นท่านมีเหตุขัดข้องอะไร เพราะการเลื่อนแต่ละครั้งนั้นคือเป็นการเลื่อนไม่มีเหตุที่ชี้แจงเลยว่าติดภารกิจอะไรที่สำคัญกว่าการตอบของฝ่ายบริหารที่จะตอบฝ่ายนิติบัญญัติ ผมคิดว่าในสิ่งเหล่านี้ทางท่านประธานควรที่จะมีมาตรการอะไรสักอย่างหนึ่งที่จะให้รัฐมนตรี ไม่ใช่ว่าเลื่อนไป เพราะว่าในส่วนของกระทู้เรื่องการจ้างเหมางานภาครัฐนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญครับท่านประธานครับ เพราะว่าการจ้างเหมางานภาครัฐนั้นเป็นการทำให้คนที่อยู่ในระบบจ้างเหมางานภาครัฐไม่มีสิทธิลาคลอด ลาป่วย ลากิจส่วนตัว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ลาพักร้อน ไม่ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลา สิทธิรับปรับเงินเดือนก็ไม่มี การเบิกค่ารักษาพยาบาลก็ไม่มี การนำเงินสมทบของผู้ว่าจ้างเข้ากองทุนประกันสังคมก็ไม่มี โดยส่วนราชการต่าง ๆ ได้จัดจ้างพนักงานจ้างเหมาบริการในรูปแบบของสัญญาจ้างทำของเพื่ออำพรางการจ้างแรงงานส่งผลให้พนักงานจ้างเหมางานไม่ได้รับความคุ้มครองในฐานะลูกจ้าง ทั้งที่ในทางปฏิบัติมีลักษณะการทำงานที่ไม่ได้แตกต่างกัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ อนุญาตให้อภิปรายได้พอสมควร แต่ว่าก็เป็นสิทธิท่านรัฐมนตรีเขาขอเลื่อนนะครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออีกนิดหนึ่งครับท่านประธาน ขอนิดเดียวท่านประธานครับ เรื่องนี้สำคัญครับ เพราะไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการทั่วไปในองค์กรตุลาการ แม้กระทั่งในรัฐสภาแห่งนี้ก็มีจ้างเหมางานภาครัฐและก่อให้เกิดการไม่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้จ้างเหมางานนั้น ในสภาแห่งนี้มีเป็นร่วมร้อยเท่าที่มาแจ้งความ ร้องเรียนร้องทุกข์กับผม

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เข้าใจครับ

นายธีรัจชัย พันธุมาศ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมเรียนท่านประธานว่าอยากจะให้แก้ไขสิ่งเหล่านี้ด้วย แล้วที่สำคัญที่สุดก็อยากจะให้มีการแก้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน มาตรา ๔ เพื่อให้สิทธิการจ้างเหมางานนั้นหมดไปเป็นการจ้างแรงงานได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ผมคิดว่าคนเหล่านี้ควรได้รับความคุ้มครอง ไม่ควรแบ่งเป็นหลากหลายมาตรฐานในการจ้างแรงงาน เรื่องนี้ผมยังติดใจอยู่ ยังไม่ขอตกนะครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ไม่มีปัญหาครับ ผมจะบันทึกคำชี้แจงของท่านไปให้รัฐมนตรีด้วยครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๒๓๕ เรื่อง ผลกระทบจากพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ (ปรับปรุงชั้นบนของโรงพลศึกษา) โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ (นายคุณากร ปรีชาชนะชัย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)

- ๑๗/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

รับที่ ๓๐๗/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๓๕

สภาผู้แทนราษฎร

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ผลกระทบจากพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงการก่อสร้างโรงอาหาร แบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ (ปรับปรุงชั้นบนเป็นโรงพลศึกษา) โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๓ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ เป็นงบลงทุนค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างรายการก่อสร้างโรงอาหาร แบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ (ปรับปรุงชั้นบนเป็นโรงพลศึกษา) งบประมาณ ๑๒,๔๕๕,๐๐๐ บาท ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการรื้อถอนอาคาร ประกอบไปด้วยโรงอาหาร อาคารไม้สหกรณ์และอาคารศิลปะรวมทั้งสิ้น ๔ หลัง เพื่อเตรียมพื้นที่ก่อสร้างโรงอาหารหลังใหม่ แต่เนื่องจากเกิดโรคระบาดติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แม้ว่ารัฐบาลจะสามารถควบคุมผู้ติดเชื้อได้แล้วในระดับหนึ่ง ทำให้รัฐบาลได้ใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นแก้ไขปัญหา ส่งผลให้งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นมีไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปตั้งในงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองเพื่อนำไปใช้สนับสนุนในการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดติดเชื้อไวรัสโควิด 19 จึงมีการตราพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ ทำให้งบประมาณที่โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ได้รับในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ถูกตัดไปด้วย จึงได้รับความเดือดร้อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับสถานศึกษาที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงศึกษาธิการจะมีวิธีการจัดสรรงบประมาณแบบใดให้กับสถานศึกษาเพื่อก่อสร้างโรงอาหารนี้แบบเร่งด่วน ขอทราบรายละเอียด

(โปรดพลิก)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดลักษณะเดียวกันในการจัดสรรงบประมาณอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
จังหวัดสุรินทร์

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม
สำนักการประชุม

เสาวนีย์ พิมพ์ทาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพร้อมมาตอบแล้วครับ ขอเชิญคุณคุณากรครับ

นายคุณากร ปรีชาชนะชัย (สุรินทร์) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายคุณากร ปรีชาชนะชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ พรรคเพื่อไทย ก่อนอื่นต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานนะครับที่ได้บรรจุกระทู้ถามในเรื่องของผลกระทบที่เกิดจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รายการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ ของโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจริง ๆ แล้วกระทู้ถามนี้ได้ถูกบรรจุไว้ในวาระการประชุม วันที่ ๑๙ สิงหาคมที่ผ่านมา แต่เนื่องจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนั้นท่านติดภารกิจ ท่านประสงค์ที่จะมาตอบคำถามด้วยตัวท่านเอง จึงได้เลื่อนมาเป็นกระทู้ถามในวันนี้ ก็ต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มาตอบคำถามด้วยตัวเองนะครับ ท่านประธานครับ เนื่องจากโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์นั้นเป็นโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอจอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๓ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนอยู่ประมาณ ๑,๘๗๗ คน และมีบุคลากรในโรงเรียนอยู่ประมาณ ๑๕๐ คน ทางโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์นั้นเคยได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นงบลงทุนค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ ปรับปรุงชั้นบนเป็นโรงพละศึกษา งบประมาณประมาณ ๑๑ ล้านบาทครับ ครั้งนั้นทางโรงเรียนได้ทำเรื่องขออนุญาตในการรื้อถอนอาคารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๓ และได้รับการอนุญาตในการรื้อถอนในปี ๒๕๖๒ จำนวนทั้งสิ้น ๔ หลัง ประกอบไปด้วยอาคารโรงอาหาร ๒ หลัง อาคารไม้สหกรณ์ ๑ หลัง และอาคารศิลปะ ๑ หลัง เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะก่อสร้างโรงอาหารหลังใหม่ ซึ่งวันนี้ผมได้เตรียมภาพมาประกอบในการก่อนรื้อถอนและหลังรื้อถอนอาคารมาให้ท่านประธานได้ชมครับ ขอสไลด์ (Slide) ไปที่ภาพที่ ๑ นะครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายคุณากร ปรีชาชนะชัย (สุรินทร์) : ภาพที่ ๑ เป็นอาคารประกอบโรงอาหารชั่วคราวก่อนการรื้อถอนครับ ขอสไลด์ (Slide) ถัดไปเลยนะครับ ภาพที่ ๒ นี่ก็เป็นอาคารประกอบโรงอาหารชั่วคราวก่อนการรื้อถอนหลังที่ ๒ ครับ ถัดไปครับ นี่เป็นอาคารประกอบชั่วคราวหรืออาคารไม้สหกรณ์หลังที่ ๓ ก่อนการรื้อถอนครับ และภาพถัดไปอีกครับเป็นอาคารประกอบชั่วคราวก่อนการรื้อถอน เป็นอาคารศิลปะหลังที่ ๔ ซึ่งอยู่บริเวณเดียวกัน จะเห็นได้ว่าสภาพอาคารแต่ละที่นั้นมีสภาพเก่า ทรุดโทรม มีอายุการใช้งานมาอย่างยาวนานครับ ขอภาพที่ ๕ และภาพที่ ๖ เลยครับ นี่เป็นภาพอาคารก่อนการรื้อถอนนะครับที่มีนักเรียนกำลังรับประทานอาหาร จะสังเกตได้ว่าเป็นโรงอาหารที่ค่อนข้างจะคับแคบนะครับ ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันในช่วงโควิด-๑๙ (COVID-19) อันที่จะต้องมีการเว้นระยะห่างทางสังคมหรือโซเชียลดิสแทนซิง (Social Distancing) นั้น การที่มีโรงอาหารที่คับแคบประกอบกับจำนวนเด็กนักเรียนที่มีจำนวนมากนั้น สามารถปฏิบัติตามมาตรการโซเชียลดิสแทนซิง (Social Distancing) นั้นค่อนข้างยากครับ ขอเป็นภาพที่ ๗ และภาพที่ ๘ ครับ นี่เป็นสภาพพื้นที่หลังจากการรื้อถอนเป็นพื้นที่โล่ง เพื่อรองรับอาคารหลังใหม่เพื่อตอบโจทย์ในด้านความปลอดโปร่ง ความสะอาด ถูกหลักอนามัย และสามารถปฏิบัติตามมาตรการโซเชียลดิสแทนซิง (Social Distancing) ได้ แต่ท่านประธานครับ เป็นที่น่าเสียดายครับหลังจากการรื้อถอนอาคารเสร็จสิ้นแล้ว ทางโรงเรียนก็ได้รับแจ้งว่างบประมาณปี ๒๕๖๒ นั้นได้ถูกยกเลิก ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เหตุที่ยกเลิกก็เนื่องมาจากว่าการนำงบประมาณไปใช้ในเรื่องของการพัฒนาครูแบบครบวงจร หรือที่เรียกว่าคูปองครูในสมัยนั้น ผลกระทบจากการรื้อถอนอาคารทั้ง ๔ หลัง ทำให้เด็กนักเรียน ครูอาจารย์ ตลอดจนร้านค้า ผู้ประกอบการ ๑๔ ร้านค้า ไม่มีโรงอาหารครับ วันนี้ต้องไปใช้อาคารอเนกประสงค์เป็นการทดแทน ซึ่งอาคารลานอเนกประสงค์นั้นใช้สำหรับลานกีฬาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ปัจจุบันนี้ได้แบ่งครึ่งครับ ครึ่งหนึ่งเอาไปใช้เป็นการจัดกิจกรรม อีกครึ่งหนึ่งนำมาทำเป็นโรงอาหารชั่วคราว แล้วก็ใช้มาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาทางโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์นั้นได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณอีกครั้งในปี ๒๕๖๓ แล้วก็ได้รับแจ้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๓ ว่าได้รับงบประมาณปี ๒๕๖๓ ในการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ ด้วยงบประมาณ ๑๒,๔๕๕,๐๐๐ บาทครับ ทางโรงเรียนได้ดำเนินการในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและได้รับผู้รับจ้างเป็นที่เรียบร้อย แต่ยังไม่ได้ทำการเซ็นสัญญาแต่อย่างใด ก็ได้รับการแจ้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๓ ว่างบประมาณนี้ได้ถูกยกเลิกอีกครั้งหนึ่งครับ เหตุเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มาช่วยในเรื่องของการแพร่ระบาดไวรัสโควิด-๑๙ (COVID-19) และภัยแล้งของทางรัฐบาลครับ ทำให้โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์นั้นได้รับผลกระทบในเรื่องของงบประมาณ ๒ ปีซ้ำซ้อน ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคมที่ผ่านมา ก่อนที่ผมจะนำกระทู้นี้มาถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผมก็ได้รับทราบจาก ผอ. สฤษดิ์ ซึ่งเป็น ผอ. โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ว่าทางคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งมาว่าได้อนุมัติการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อก่อสร้างโรงอาหารที่เป็นปัญหาดังที่ผมกล่าวมาไว้นี้ แต่ผมยังไม่ได้รับการยืนยันในข้อเท็จจริงแต่อย่างใดครับ ดังนั้นจึงทำให้ผมต้องนำเอาปัญหานี้มาสอบถามท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และผมขออนุญาตตั้งเป็นคำถาม ๒ คำถามรวดครับ

คำถามแรก สืบเนื่องมาจากผมได้รับแจ้งจากผู้บริหารสถานศึกษาว่าทางกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้ดำเนินการในการจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างโรงอาหารเรียบร้อยแล้วนั้น ผมอยากจะทราบข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันว่าขณะนี้ดำเนินการในการจัดสรรงบประมาณให้โรงอาหารดังกล่าว ขณะนี้อยู่ขั้นตอนใดและอย่างไร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คำถามที่ ๒ ในช่วงระยะเวลาที่เรามีพระราชบัญญัติในการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่มีผลบังคับใช้ ผมได้รับทราบจากเพื่อนสมาชิกหลาย ๆ ท่านหลาย ๆ พื้นที่ว่าได้รับผลกระทบลักษณะเดียวกันนี้ ผมจึงอยากทราบว่าทางกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางในการที่จะแก้ไขปัญหาลักษณะนี้อย่างไรครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการต้องขอขอบคุณนะครับ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านคุณากร ปรีชาชนะชัย ที่ได้มีความห่วงใยในเรื่องของเด็กนักเรียน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยเฉพาะในพื้นที่ของท่านเกี่ยวกับเรื่องโรงอาหารที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นเวลา ๒ ปีแล้ว ได้มีการเลื่อนจัดงบประมาณลงไป ผมเรียนท่านครับ

คำถามที่ ๑ วันนี้งบประมาณสำหรับการก่อสร้างโรงอาหารแบบ ๑๐๑ ล./๒๗ พิเศษ ของโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณลงไปแล้ว แล้วอยู่ในระหว่างการจัดซื้อจัดจ้าง ตัวเลขที่ท่านพูดถึง ๑๒ ล้านกว่าบาท ทางโรงเรียนก็ได้มีการปรับแบบเพื่อให้งบประมาณต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างแล้วก็การก่อสร้างสามารถดำเนินการได้อย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในช่วงปี ๒๕๖๒ แล้วก็ปี ๒๕๖๓

ในประเด็นอื่น ๆ คำถามที่ ๒ ที่มีหลาย ๆ โรงเรียนได้รับผลกระทบจากการโอนงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการในปี ๒๕๖๓ เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาเร่งด่วนของรัฐบาลจากภัยแล้ง แล้วก็ปัญหาของไวรัสโคโรนา (Corona) กระทรวงศึกษาธิการได้มีการโอนงบประมาณทั้งหมดของปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๙๒๐ ล้านบาท เป็นงบลงทุน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งแน่นอนต้องมีผลกระทบกับโรงเรียนจำนวนมากที่มีความคาดหวังว่าจะได้รับงบประมาณจากปี ๒๕๖๓ ในการซ่อมแซมหรือว่าสร้างอาคารใหม่เพื่อทดแทนอาคารที่โดนรื้อถอนออกไป วันนี้ผมทราบข้อมูลมาว่าโรงเรียนที่มีการรื้อถอนอาคารออกไปแล้ว จำนวน ๓๓ โรงเรียน อยู่ในสถานภาพคล้าย ๆ กับโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ ๓๓ โรงเรียนนี้ได้รับงบประมาณไปแล้วเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างก่อสร้างอาคาร และได้รับงบประมาณเพื่อให้ดำเนินการไปตามแผนเดิมที่วางเอาไว้ อย่างไรก็ตามก็มีโรงเรียนอีกจำนวนมากที่ยังต้องรอการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการจากผลกระทบของการโอนงบประมาณรวมถึงผลกระทบจากการโดนตัดงบประมาณปี ๒๕๖๔ ผมได้ให้นโยบายชัดเจนว่าถ้าหากโรงเรียนที่มีการได้รับผลกระทบจากการรื้อถอนอาคารไปแล้ว หรือว่าเป็นโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากอัคคีภัย อุทกภัย หรือเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้โรงเรียนไม่สามารถทำการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือว่าทำการบริหารเรื่องของการจัดการของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เราต้องจัดสรรงบประมาณเป็นลำดับแรก ๆ ซึ่งก็จะมีโรงเรียนหลายโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายของการซ่อมแซมเท่านั้น ก็จะต้องรองบประมาณในการจัดสรรงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วก็ของสำนักงบประมาณต่อไป ปัญหาที่ท่านได้พูดถึงปี ๒๕๖๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการโยกเงินลงทุนของอาคารเรียนแล้วไปวางอยู่ในงบประมาณของการพัฒนาครู หรือที่เรียกว่าคูปองครู ก็เป็นเรื่องที่ทางกระทรวงศึกษาธิการมีข้อกังวลว่าในอนาคต การวางแผนต่าง ๆ ต้องมีความชัดเจน ไม่มีการขาดงบประมาณ ทำให้เราไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามงบประมาณก็มีจำนวนจำกัดในการที่จะจัดการศึกษาของประเทศไทย ณ ปัจจุบัน ทางกระทรวงศึกษาธิการก็พยายามอย่างเต็มที่ที่จะใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า แล้วก็มีการตัดงบประมาณในหลาย ๆ ส่วนที่อาจจะมีความไม่เหมาะสม ไม่ทันสมัย ไม่พร้อมกับการขับเคลื่อนการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ก็เป็นการปรับปรุงภายในกระทรวง แต่ยืนยันว่าโรงเรียนที่ได้รับการรื้อถอนอาคารไปแล้วจะได้รับงบประมาณอย่างแน่นอนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ท่านมีสิทธิถามได้อีก ๑ ครั้งครับ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๗ เมื่อรัฐมนตรีตอบแล้ว ผู้ถามกระทู้ถามมีสิทธิถามได้อีก ๑ ครั้ง เชิญเลยครับ

- ๒๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายคุณากร ปรีชาชนะชัย (สุรินทร์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายคุณากร ปรีชาชนะชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ พรรคเพื่อไทย จริง ๆ ได้รับฟังคำตอบจากทางท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ก็รู้สึกสบายใจครับ กับที่ท่านได้นำปัญหามาแก้ไข ในความสบายใจขึ้นก็เนื่องจากผมเป็น ส.ส. เขตนะครับ การเอาปัญหาพี่น้องมาสะท้อนบอกและแก้ไขปัญหานั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ก็หวังอย่างยิ่งว่าพี่น้องลูกหลานชาวอำเภอจอมพระจะไม่ได้ผิดหวังเป็นครั้งที่ ๓ เพราะว่าทุกอย่างได้ดำเนินการเรียบร้อย แล้วท่านรัฐมนตรีก็ได้ตอบในสภาอันทรงเกียรติ เป็นการบันทึกต่อที่สภาอันทรงเกียรติ ก็ต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่วันนี้ท่านให้เกียรติมาตอบคำถามด้วยตัวท่านเอง แล้วก็ต้องขอขอบคุณที่ท่านรัฐมนตรีได้เล็งเห็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในเขตอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ขอขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณคุณคุณากรครับ แล้วก็ท่านรัฐมนตรีครับ เชิญครับ

นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผมณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องของกระทู้นะครับ แต่ขออนุญาตท่านประธานเรียนชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องของการตอบกระทู้หรือว่าการเลื่อนการตอบกระทู้ในวันนี้ของคณะรัฐมนตรี โดยเฉพาะในกระทู้ถามที่ ๑ ผมเรียนท่านว่าวันนี้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานอยู่ในที่ประชุมของ ครม. เศรษฐกิจนะครับ ในเรื่องของแรงงานเราก็ทราบดีว่าเป็นปัญหาหลักของประเทศในปัจจุบันแล้วก็ในอนาคตอันใกล้นะครับ ผมเรียนยืนยันว่าในคณะรัฐมนตรีเองเราให้ความสำคัญกับสภาผู้แทนราษฎรครับ ถ้าหากเรามีโอกาสมาตอบกระทู้ด้วยตัวเองก็เป็นแนวทางที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้นโยบายไว้แล้วสำหรับรัฐมนตรีที่ดูแลกระทรวงต่าง ๆ ส่วนถ้าหากไม่มีโอกาสก็ยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็น หรือว่าข้อเสนอแนะของท่านสมาชิก และตอบข้อสงสัยของท่านสมาชิกทุก ๆ ท่าน ขอบคุณครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ผมได้เรียนให้เจ้าของกระทู้ทราบแล้วครับ แล้วก็จะได้ส่งคำอภิปรายของท่านไปให้รัฐมนตรีเพื่อว่าจะได้มีโอกาสชี้แจง แม้ว่าจะไม่มีโอกาสได้มาตอบก็ตาม อันนี้เป็นเรื่องที่รัฐมนตรีมีสิทธินะครับ

๑.๒.๓. กระทู้ถาม ที่ ๑๖๕ เรื่อง การสนับสนุนการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์หรือ NGV เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

รับที่ ๙๐/๒๕๖๓ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๑๖๕

สภาผู้แทนราษฎร

๒ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การสนับสนุนการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ หรือ NGV เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในวงกว้าง ซึ่งสาเหตุหนึ่งของการเกิดจากการใช้รถที่เติมน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทดีเซล โดยเฉพาะรถโดยสารสาธารณะและรถบรรทุก ซึ่งในปัจจุบันยังมีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง รถบางคันมีการใช้งานมานานหลายสิบปี ส่งผลให้การเผาไหม้เชื้อเพลิงไม่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดควันพิษและฝุ่นขนาดเล็กสะสมลอยในอากาศ การลดการใช้น้ำมันดีเซลจึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะช่วยลดมลภาวะเหล่านี้ จึงเห็นควรให้มีการสนับสนุนการใช้พลังงานอื่นทดแทน โดยหันมาใช้ระบบก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ หรือ NGV ซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน และมีราคาถูก จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงพลังงานมีนโยบายสนับสนุนการใช้ระบบก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ หรือ NGV โดยการลดราคาหรือเพิ่มสถานีเติมก๊าซ NGV เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ให้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์

(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดราชบุรี

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

นิติกรเชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศิริลักษณ์ พิมพ์ทน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ได้ทราบหลังสุดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานจะมาตอบนะครับ ขออนุญาตรอนิดหนึ่ง ท่านกำลังมาครับ เชิญรัฐมนตรีครับ ขออนุญาตนะครับ ด้วยความเคารพต่อท่านสมาชิก และท่านรัฐมนตรี ท่านรองนายกรัฐมนตรีที่ว่ากระทู้ถามทั่วไปนั้นถามได้ ๒ ครั้งครับ เว้นแต่คำตอบยังไม่จบ จะถามได้อีกครั้งแต่ต้องประธานอนุญาต ในการตั้งกระทู้ถามนั้นทั้งผู้ถามและผู้ตอบอยู่ภายใต้ข้อบังคับ ข้อ ๑๕๒ คือการตั้งกระทู้ถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย เช่นเดียวกับการตอบกระทู้ถามก็ต้องยึดหลักชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย อันนี้เป็นข้อบังคับ ข้อ ๑๕๒ ท่านสมาชิกมีประสบการณ์มาแล้วก็คงเข้าใจดี ขอเชิญคุณอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี เขต ๔ อำเภอบ้านโป่ง พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ กระผมได้ทำกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ในการสนับสนุนการใช้แก๊สธรรมชาติ หรือเอ็นจีวี (NGV) สำหรับยานยนต์ เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เกินมาตรฐาน ซึ่งปัจจุบันนี้ปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชนในวงกว้าง ซึ่งสาเหตุเกิดจากการใช้รถที่เติมน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทดีเซล โดยเฉพาะรถโดยสารสาธารณะและรถบรรทุก ซึ่งปัจจุบันยังมีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง รถบางคันมีอายุการใช้งานมานานหลายปี ส่งผลให้การเผาไหม้เชื้อเพลิงไม่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดควันพิษและฝุ่นละอองขนาดเล็กสะสมในอากาศ เป็นผลกระทบต่อสุขภาพของพี่น้องประชาชน การลดการใช้น้ำมันดีเซลจึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะช่วยลดมลภาวะเหล่านี้ จึงเห็นควรให้มีการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนอื่น เช่น ก๊าซธรรมชาติ หรือเอ็นจีวี (NGV) สำหรับยานยนต์ ซึ่งเป็นพลังงานสะอาด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เกินมาตรฐาน และที่สำคัญเป็นเชื้อเพลิงที่สามารถจัดหาได้เองในประเทศไทยบางส่วน ท่านประธานครับ ปัจจุบันนี้แก๊สเอ็นจีวี (NGV) มีการใช้ และรัฐบาลนั้นได้มีการสนับสนุนการจัดตั้งสถานีจำหน่ายเชื้อเพลิงผ่าน ปตท. นั้นไปทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นช่วงที่มีปัญหาวิกฤติราคาน้ำมันดีเซลมีราคาสูงขึ้นเกือบลิตรละ ๕๐ บาท การที่มีราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น ทำให้ ปตท. ในขณะนั้นได้ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรถบรรทุกและพี่น้องประชาชนหันมาใช้แก๊สเอ็นจีวี (NGV) ซึ่งเป็นพลังงานที่สามารถจัดหาได้เองในประเทศไทยในบางส่วน ซึ่งทดแทนการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศซึ่งมีราคาสูงในขณะนั้น ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ทำให้ผู้ประกอบการจำนวนมาก รวมถึงพี่น้องประชาชนได้หันมาใช้เชื้อเพลิงเอ็นจีวี (NGV) ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีนะครับท่านประธาน ในขณะนั้นประเด็นที่พี่น้องประชาชนหันมาใช้แก๊สเอ็นจีวี (NGV) นั้นเป็นประเด็นในเรื่องของการลดการนำเข้าน้ำมันดิบ ซึ่งสิ่งที่ได้ตามมาก็คือเรื่องของสิ่งแวดล้อม มีผลวิจัยที่ชัดเจนครับท่านประธาน ซึ่งเป็นเอกสารของ ปตท. ที่ได้นำมาชี้แจงในคณะกรรมาธิการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนและกองทุน ซึ่งผมก็เป็นกรรมาธิการอยู่ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีผลการวิจัยที่ชัดเจนว่าการปล่อยพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เมื่อเทียบระหว่างเอ็นจีวี (NGV) กับดีเซลแล้ว มีการแตกต่างกันถึง ๔๗ เท่า ในส่วนของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) กรัมต่อกิโลกรัมเชื้อเพลิง ของดีเซลนั้นปล่อยอยู่ที่ ๐.๙๔ ของเอ็นจีวี (NGV) ปล่อยอยู่ที่ ๐.๐๒ ถ้าคิดในส่วนของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) กรัมต่อกิโลเมตรในการวิ่งของรถยนต์แล้ว ดีเซลอยู่ที่ ๐.๒๓ เอ็นจีวี (NGV) อยู่ที่ ๐.๐๑ ลดลงถึง ๒๓ เท่า ตามที่ผมได้ขึ้นสไลด์ (Slide) ให้กับทางท่านประธานได้เห็นนะครับ แสดงให้เห็นว่าการใช้เอ็นจีวี (NGV) นั้นมีส่วนสำคัญในการลดฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) แต่ปัจจุบันนี้ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้นำเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) มานำเสนอท่านว่าปัจจุบันนี้รถบรรทุกได้มีการลดจำนวนการใช้เอ็นจีวี (NGV) ลงอย่างต่อเนื่องตามกราฟที่ได้นำเรียนท่านประธานครับ ก็คือตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ที่มีรถบรรทุกติดตั้งเอ็นจีวี (NGV) ๔๔,๔๑๘ คัน ลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๖๒ เนื่องจากทาง ปตท. นั้นได้มีการขึ้นราคาแก๊สเอ็นจีวี (NGV) เป็นราคาปัจจุบันนี้ ๑๕ บาทกว่าต่อกิโลกรัมแก๊ส ทำให้ผู้ประกอบการรถบรรทุกและผู้ประกอบการรถยนต์โดยสารได้หันไปใช้น้ำมันดีเซล ซึ่งมีราคาถูก โดยเฉพาะช่วงวิกฤติโควิด (COVID) นั้น มีราคาถูกถึงลิตรหนึ่งผ่านจ็อบเบอร์ (Jobber) เพียง ๑๐ บาทต้น ๆ ในส่วนของน้ำมันดีเซล ซึ่งตรงนี้ถ้ารัฐบาลสามารถสนับสนุนให้ผู้ประกอบการรถบรรทุกสามารถกลับมาใช้เอ็นจีวี (NGV) โดยการที่กระทรวงพลังงานสนับสนุนให้ทาง ปตท. ได้ลดราคาแก๊สเอ็นจีวี (NGV) ลง จะทำให้รถบรรทุกและรถยนต์โดยสาร และรถส่วนบุคคลหันมาใช้แก๊สเอ็นจีวี (NGV) ทำให้ปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) มีปัญหาเบาบางลง ----------

- ๒๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานครับ ผมเองในฐานะที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหาผลกระทบฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) สภาผู้แทนราษฎร มีผลการวิจัยที่ชัดเจนว่าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) มาจากภาคขนส่งถึง ๗๒.๕ เปอร์เซ็นต์ ได้นำกราฟมาแสดงให้ท่านประธานได้เห็นแล้ว ซึ่งการที่เราสามารถลดปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ในภาคขนส่งได้ จะทำให้ลดปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้นลงได้อย่างมีนัยสำคัญ ท่านประธานครับฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ในประเทศไทยนั้นมาจากแหล่งต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาคนั้นไม่เหมือนกัน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่วนใหญ่ ๗๒.๕ เปอร์เซ็นต์ มาจากภาคขนส่ง ก็คือรถบรรทุก รถยนต์โดยสารสาธารณะ แล้วก็รถส่วนบุคคล ส่วนทางภาคเหนือฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) มาจากการเผาป่า ส่วนในต่างจังหวัดโดยเฉพาะที่จังหวัดราชบุรีซึ่งผมเป็นผู้แทนราษฎรนั้นฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ส่วนใหญ่มาจากการเผาไร่นา แต่ละที่ไม่เหมือนกัน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลถ้าทาง ปตท. สนับสนุนให้ทางผู้ประกอบการหันมาใช้เอ็นจีวี (NGV) ผ่านราคาที่ถูกลง ก็จะทำให้ปีนี้พี่น้องประชาชนในกรุงเทพฯ และปริมณฑลนั้นไม่ต้องเจอปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของพี่น้องประชาชน นอกจากนี้แนวคิดนโยบายในการที่จะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : กระทู้ถามต้องถามแล้วครับเป็นการอภิปรายแล้วครับ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ (ราชบุรี) : ครับท่านประธาน นอกจากนี้ในเรื่องของปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ก็จะมีเรื่องของการห้ามรถบรรทุกเข้ามาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ถ้าเราใช้เอ็นจีวี (NGV) ปัญหาที่จะห้ามรถบรรทุกเข้ามาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลนั้นก็จะหมดไป ผมจึงขออนุญาตถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานผ่านท่านประธานว่าทางกระทรวงพลังงานมีนโยบายในการลดราคาแก๊สเอ็นจีวี (NGV) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรถบรรทุก และรถยนต์โดยสารและพี่น้องประชาชนนั้นหันมาใช้เอ็นจีวี (NGV) เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียดครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ (รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน) : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้มาเป็นผู้ตอบชี้แจงกระทู้ถาม เรื่องการสนับสนุนการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์หรือที่เรียกว่าเอ็นจีวี (NGV) เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เกินมาตรฐาน ผมขอตอบกระทู้ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดราชบุรี ต่อคำถามที่ว่ากระทรวงพลังงานมีนโยบายสนับสนุนการใช้ระบบแก๊สธรรมชาติสำหรับรถยนต์หรือเอ็นจีวี (NGV) หรือการลดราคา หรือเพิ่มเติมสถานีแก๊สเอ็นจีวี (NGV) เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร กราบเรียนท่านประธาน ผมขอย้อนไปถึงนโยบายของกระทรวงพลังงาน กระทรวงพลังงานมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เอ็นจีวี (NGV) มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เพราะเห็นตรงกันครับ เห็นตรงกันกับสมาชิกผู้ทรงเกียรติว่าเอ็นจีวี (NGV) เป็นเชื้อเพลิงทางเลือก เป็นเชื้อเพลิงสะอาด ไม่ก่อให้เกิดควันพิษหรือสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ลดปัญหาสภาวะแวดล้อม อีกทั้งยังจัดหาได้ในเวลานั้นปี ๒๕๔๓ ยังจัดหาได้จากแหล่งภายในประเทศ จึงมีต้นทุนที่ถูกกว่าการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ ณ เวลานั้นปี ๒๕๔๓ กระทรวงพลังงานจึงมีนโยบายการส่งเสริมเอ็นจีวี (NGV) มาโดยตลอดในภาคขนส่งเพื่อใช้ทดแทนน้ำมันอย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดราคาขายปลีกเอ็นจีวี (NGV) ระดับที่ต่ำกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล และสนับสนุนค่าใช้จ่าย ปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์เอ็นจีวี (NGV) รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง ใช้อุปกรณ์เอ็นจีวี (NGV) ในรถแท็กซี่อีกด้วย อันนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ก็สนับสนุนอย่างนี้มาโดยตลอด ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีการพัฒนาการใช้มาเรื่อย ๆ พอต่อมาปี ๒๕๔๙ ช่วงราคาน้ำมันแพงอย่างที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กล่าวนะครับ ราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้นมาก น้ำมันดิบ ๑๐๐ กว่าเหรียญ น้ำมันดีเซลนี่เกือบ ๕๐ บาทจริง แต่หากจะใช้สูตรเดิม ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็จะเป็นภาระกับผู้ที่ใช้แก๊สเอ็นจีวี (NGV) กระทรวงพลังงาน ณ เวลานั้นก็มีนโยบายตรึงราคาเอ็นจีวี (NGV) ที่ ๘.๕๐ บาท เพื่อเป็นเชื้อเพลิงทางเลือกให้กับประชาชนและผู้ประกอบการ ถึงแม้ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเอ็นจีวี (NGV) จะประสบการขาดทุนก็ตาม แต่กระทรวงพลังงานก็เห็นแล้วก็สนับสนุนครับ และเมื่อถึงปี ๒๕๔๔ สถานการณ์ก็คลี่คลายขึ้น กระทรวงพลังงานจึงค่อย ๆ ปลดภาระของผู้ประกอบการผลิตเอ็นจีวี (NGV) โดยให้ราคาของเอ็นจีวี (NGV) สะท้อนถึงต้นทุนหรือลอยตัวมากขึ้น โดยเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ให้สร้างความเดือดร้อนกับผู้ใช้เอ็นจีวี (NGV) แต่อย่างไรก็ตามสำหรับกิจการที่เป็นกลุ่มรถยนต์สาธารณะเขต กทม. ปริมณฑล และในต่างจังหวัด กระทรวงพลังงานยังให้การดูแลกลุ่มคนเหล่านี้ในการซื้อแก๊สเอ็นจีวี (NGV) ในราคาที่ต่ำกว่ารถทั่วไป ผ่านบัตรเติมเครดิตพลังงาน และนอกจากนั้นแล้วในช่วงสถานการณ์โควิด (COVID) ก็มีการลดราคาในส่วนของเอ็นจีวี (NGV) สำหรับรถสาธารณะเช่นกัน จาก ๑๕ บาท เหลือ ๑๐.๖๒ บาท แล้วหลังจากนั้นก็เพิ่งมาปรับเป็น ๑๓.๖๒ บาท แต่ก็ยืนราคาไว้ ไม่ใช่ ๑๕ บาท ยืนไว้จนถึงธันวาคม

ต่อคำถามของท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดราชบุรี ที่ผมได้กล่าวไปนั้นก็เป็นเรื่องของภาคสาธารณะ ภาคของประชาชน ที่ทางกระทรวงพลังงานมีนโยบายที่ยังให้การดูแลในราคาก๊าซธรรมชาติเอ็นจีวี (NGV) ที่ต่ำกว่าราคาตามที่กำหนดไว้ แต่ขณะนี้เราเข้าใจในเรื่องของปัญหาของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เราพยายามที่จะมีนโยบายที่จะไปดูในเชิงลึกว่าจะทำอย่างไรที่จะปรับราคาเอ็นจีวี (NGV) ให้อยู่ในระดับที่จูงใจอย่างที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กล่าวมา เพราะว่ามีการใช้ลดลงในสาระสำคัญ เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซลที่เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งมีราคาที่ลดลงมาก ผู้ประกอบการก็หันไปใช้ วันนี้เราเล็งเห็นถึงปัญหาของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ก็กำลังพิจารณากันอยู่ว่าจะปรับปรุงราคาหรือสร้างแรงจูงใจอย่างไรให้ผู้ประกอบการขนส่งหันกลับมาใช้เอ็นจีวี (NGV) กันในระดับราคาที่รับกันได้ทั้งผู้ประกอบการผลิตและผู้ใช้ ซึ่งทางหนึ่งที่สามารถจะทำได้ทันที

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ก็คือการไปเติมแก๊สเอ็นจีวี (NGV) ในสถานีแนวท่อ เพื่อให้ได้ราคาขายปลีกเอ็นจีวี (NGV) ที่ถูกลงไป แต่ก็ยังไม่พอ ต้องขอบคุณท่านกรรมาธิการคณะที่ดูแลเรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหาพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ ผมได้เห็นรายงานของท่านแล้ว มีความยาว ๒๕๒ หน้า เพิ่งเห็นนะครับ ก็จะนำข้อเสนอ ข้อแนะนำของท่านกรรมาธิการไปประกอบการพิจารณาในสิ่งที่เราคิดอยู่ว่าจะให้รัฐหรือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่มีท่านรองนายกรัฐมนตรี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นประธาน จะได้นำเรื่องนี้ไปร่วมพิจารณา ในการที่จะให้มีการสนับสนุนเอ็นจีวี (NGV) อย่างไร เพื่อที่จะลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ อันนี้ก็ต้องขอบคุณท่านกรรมาธิการทุก ๆ ท่าน เข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติก็เป็นหนึ่งในสมาชิกกรรมาธิการด้วย ก็จะนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นไปศึกษานะครับ และถ้ามีข้อเสนอดี ๆ ก็จะนำไปหารือกันในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติว่าจะผนวกเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างเป็นระบบได้อย่างไรครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

- ๒๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกเชิญถามครั้งที่ ๒ ได้ครับ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี เขต ๔ อำเภอบ้านโป่ง พรรคประชาธิปัตย์ ก่อนอื่นต้องกราบขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานผ่านท่านประธานคือท่านรัฐมนตรีสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและท่านรองนายกรัฐมนตรีที่ท่านสละเวลามาตอบกระทู้ถามของผม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนในเรื่องของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ด้วย ซึ่งท่านนั้นเพิ่งมารับตำแหน่ง แล้วท่านก็เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในด้านพลังงานในระดับประเทศ ซึ่งตรงนี้ได้รับฟังคำตอบของท่านแล้วก็รู้สึกดีใจแทนพี่น้องประชาชนที่ท่านได้เห็นความสำคัญของกรรมาธิการทั้งในส่วนของการศึกษาแก้ไขปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ที่ทำในนามของสภาผู้แทนราษฎร ที่ท่านจะรับรายงานของกรรมาธิการไปดำเนินการศึกษา เพื่อที่จะออกมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ที่เป็นปัญหาสำคัญในด้านสุขภาพให้กับพี่น้องประชาชน ก็ต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีมา ณ โอกาสนี้ครับ ขอมีคำถามสั้น ๆ ว่าตอนนี้ในส่วนของรถที่จะช่วยในเรื่องของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ได้ก็คือรถยนต์ไฟฟ้าซึ่งปัจจุบันนี้ต้องใช้ระยะเวลาอีกยาวนาน ซึ่งตรงนี้ทำให้การสนับสนุนการใช้เอ็นจีวี (NGV) นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะว่าทาง ปตท. มีสถานีจ่ายถึง ๔๔๒ แห่ง ซึ่งเป็นสถานีที่สามารถรองรับการให้บริการพี่น้องประชาชนที่ต้องการเติมได้อย่างเพียงพอแล้วสามารถทำได้ทันที ตอนนี้ได้รับการร้องเรียนจากผู้ประกอบการรถบรรทุกครับท่านรัฐมนตรีครับว่าพร้อมที่จะนำรถที่สามารถดัดแปลงจากดีเซล (Diesel) มาใช้เอ็นจีวี (NGV) ได้เลย ซึ่งทางประธานสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยได้เข้ามาร้องเรียนที่คณะกรรมาธิการกิจการศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน ซึ่งทางสหพันธ์นั้นมีรถอยู่ในเครือข่ายหลายแสนคัน ก็พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนมาเป็นรถเอ็นจีวี (NGV) ได้เลยจากดีเซล (Diesel) ซึ่งเขามีพร้อมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นถังที่จำหน่ายได้ติดตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ แล้วก็ชุดดัดแปลงต่าง ๆ ก็เลยกราบเรียนท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานว่าถ้าในส่วนนี้สามารถที่จะลดฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ได้ทันทีเลยก็ขอให้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านรัฐมนตรีได้เร่งรัดนโยบายนี้ เพื่อที่ปีนี้ถ้าราคาแก๊สเอ็นจีวี (NGV) ลดลงตามที่สหพันธ์การขนส่งทางบกได้ร้องขอ ก็จะทำให้ปีนี้ฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ในกรุงเทพฯ แล้วก็ปริมณฑลนั้นลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ก็จะไม่เป็นผลกระทบต่อพี่น้องประชาชน จึงขอเรียนถามท่านรัฐมนตรีในนโยบายเร่งด่วนตรงนี้ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญรัฐมนตรีครับ

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ (รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน) : ขอบพระคุณท่านสมาชิกสภา เรียนท่านประธานที่เคารพผ่านไปยังท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดราชบุรี ข้อเสนอของท่านเราก็จะรับไว้ เข้าใจว่ามีข้อเสนอไปที่กระทรวงพลังงานแล้ว แล้วก็ผมเชื่ออย่างนี้ครับ กระทรวงพลังงานเราเข้าใจดี รถยนต์ไฟฟ้าก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) แต่เป็นเรื่องของ ระยะเวลา อย่างไรก็ต้องมีช่วงของการถ่ายเทหรือการทรานซิชันพีเรียด (Transition period) ระหว่างรถที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil) ไปสู่รถไฟฟ้า ในช่วงเวลานี้หากจะมีปัญหาในเรื่องของฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) กระทรวงพลังงานก็จะรับไปดูจากเอกสารของท่านนี่ล่ะครับที่ทำกันขึ้นมาว่าจะมีข้อเสนอใดที่เราจะนำไปปฏิบัติได้ แล้วก็ถ้าทำได้โดยเร็วเราทำอยู่แล้ว อันนี้ก็ขอรับไว้แล้วก็จะไปศึกษาต่อเพื่อให้ได้คำตอบให้ได้เร็วที่สุดนะครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็ขอบคุณท่านสมาชิกและขอบคุณท่านรองนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานสำหรับกระทู้นี้ครับ ต่อไปเป็นกระทู้ถามที่ ๑.๒.๔ เรื่อง มาตรการการพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กำลังจะเก็บเกี่ยว ของท่านสมาชิกสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รองนายกรัฐมนตรี ได้มาพร้อมแล้ว เชิญท่านสมาชิกสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ครับ ยึดข้อบังคับ ข้อ ๑๕๒ ผมไม่เสียเวลาอ่านอีกครั้งหนึ่งเพราะท่านสมาชิกเข้าใจดีอยู่แล้วครับ เชิญครับ ท่านวิรัชมีอะไรเชิญก่อนครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิรัช รัตนเศรษฐ พรรคพลังประชารัฐ แบบบัญชีรายชื่อ จังหวัดนครราชสีมา ผมเองต้องขออนุญาตท่านประธานแล้วก็ขออนุญาตว่าในส่วนวันนี้ในวาระต่าง ๆ เช่นอย่างวันนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กระทู้ถามแยกเฉพาะ พอท่านรัฐมนตรีตอบอยู่ที่ห้องนี้ กระทู้แยกเฉพาะที่เคยเรียงลำดับมาก็ผิดพลาดก็ปิดห้อง เพราะวันนี้ท่านรัฐมนตรียังจะต้องไปตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะนี่ประเด็นแรก

- ๒๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒ ในส่วนของกระทู้ทั่วไปเมื่อสักครู่ของกระทรวงแรงงานก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากว่าในส่วนของกระทู้ทั่วไปจะต้องต่อจากกระทู้สด แล้วขณะเดียวกันกระทู้สดไม่มีท่านรัฐมนตรีมาตอบ ผมเลยเรียนถามท่านประธานว่าวันนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานมารอแล้ว จะดำเนินการอย่างไร เพราะเขาก็แจ้งผมมาว่าลองประสานดู เพราะฉะนั้นก็ทั้งหมดทั้งปวงท่านประธานครับ ก็คงจะต้องขออนุญาตท่านประธานเอาเข้าคณะกรรมการประสานงานในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อที่เราจะได้หารือเกี่ยวกับเรื่องนี้จะไม่ให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นอีกครับ ท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ขอบคุณมากครับ ความจริงก็ปกตินะครับ สำหรับเรื่องการตอบกระทู้แล้วขอเลื่อนนี้ไม่ว่ายุคไหนก็ไม่เคยได้ร้อยทั้งร้อย ก็เข้าใจดี แล้วเดี๋ยวนี้ก็มีปัญหาจริงก็คือในระหว่างที่เราถามกันอยู่ตรงนี้กระทู้ถามแยกเฉพาะก็กำลังพิจารณาอยู่ คำถามของท่านสมาชิกบางทีผู้ตอบคนเดียวกันครับ ผมเป็นประธานที่นี่ ที่โน่นก็ต้องรอของเรา ผมเป็นประธานที่โน่นก็ต้องรอที่นี่เพื่อให้เสร็จแล้วก็ตอบกระทู้ ซึ่งในส่วนหนึ่งที่เป็นบวกก็คือก็ได้ผลงานมากขึ้น แทนที่ตอบกระทู้ ๕ เรื่องก็กลายเป็น ๑๐ เรื่อง เพราะกระทู้ถามแยกเฉพาะนั้นเขาให้เวลา ๒๐ นาที ในเวลาที่ ๒๐ นาทีนั้น ทุกคนเท่าที่ผมไปนั่งทุกครั้งไม่เคยมีครั้งใดที่เกินเวลา จะมีบ้างก็เพียงเพราะเหตุว่ามันมีคำถามเพิ่มขึ้น อันนี้ขอให้พวกเราได้เข้าใจครับ เราทำงานหวังผลที่ผมเตือนเรื่องเวลาเพราะว่าเวลาเป็นของพวกเราทุกคนนะครับ ผมต้องรักษาเวลาของพวกเราเพื่อให้เวลาซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดนั้นได้ประโยชน์สูงสุดกับประชาชนของเราครับ ขออนุญาตกระทู้ถามที่ ๑.๒.๔ ของท่านสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ โดยยึดข้อ ๑๕๒ แล้วเราจะได้ประโยชน์ภายใต้เวลาที่จำกัดครับ

๑.๒.๔ กระทู้ถาม ที่ ๒๓๗ เรื่อง มาตรการการพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กำลังจะเก็บเกี่ยว (นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

รับที่ ๓๓๙/๒๕๖๓ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๓๗

สภาผู้แทนราษฎร

๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการการพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กำลังจะเก็บเกี่ยว

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยเดือนกันยายนนี้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กำลังจะเก็บเกี่ยวผลผลิต แต่แนวโน้มราคาได้ลดลงต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา เพราะมีการนำเข้าข้าวโพดจากต่างประเทศ และนำเข้าวัตถุดิบทดแทนหลายประเภท ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวสาลี ซึ่งทางกระทรวงพาณิชย์ได้มีมาตรการควบคุมให้นำเข้าข้าวสาลีได้ในสัดส่วน ๓ ต่อ ๑ ซึ่งเป็นนโยบายที่ดำเนินมาก่อนหน้านี้ แต่เกษตรกรได้ตั้งข้อสังเกตว่า การนำเข้าข้าวสาลีในสัดส่วน ๓ ต่อ ๑ นั้น มีการควบคุมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือไม่ เพราะข้าวสาลีมีราคาต่ำกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงพาณิชย์มีมาตรการพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมีมาตรการในการตรวจสอบการนำเข้าข้าวสาลีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในสัดส่วน ๓ ต่อ ๑ หรือไม่ เพราะคาดว่าในปีนี้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา การนำเข้าข้าวสาลีจะกระทบราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างรุนแรง ขอทราบรายละเอียด

๒. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีผลผลิตทั่วประเทศไม่ถึง ๕ ล้านตัน แต่ความต้องการใช้ภายในประเทศมีถึง ๘ ล้านตัน ดังนั้น หากกระทรวงพาณิชย์เข้าไปกำกับดูแลอย่างจริงจัง เชื่อว่าจะสร้างความเป็นธรรมให้เกษตรกรได้ ในปัจจุบันมี ๒ นโยบาย ได้แก่ ๑. การห้ามนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (จากต่างประเทศ) ในช่วงเดือนกันยายนถึงมกราคมของทุกปี ๒. การกำหนดสัดส่วนการนำเข้าข้าวสาลี ๓ ต่อ ๑ จากมาตรการของรัฐบาลในการพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีอยู่นี้ ไม่สามารถช่วยพยุงราคาให้เกษตรกรได้ ขอทราบว่ากระทรวงพาณิชย์ได้ทราบข้อมูลหรือไม่ และมีแนวทางการแก้ไขปัญหานี้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์

(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

จังหวัดชัยภูมิ

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศิริลักษณ์ พิมพ์ทาน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญครับ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคพลังประชารัฐ กระผมกราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างยิ่งที่ได้บรรจุกระทู้ถามให้กระผมในวันนี้ และต้องขอกราบขอบพระคุณผ่านท่านประธานไปยังท่านจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ที่ได้กรุณามาตอบกระทู้ถามด้วยตนเองในวันนี้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ มีพื้นที่เพาะปลูกเกือบ ๗ ล้านไร่ มากเป็นอันดับที่ ๕ ของประเทศ มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดมากกว่า ๔๕๐,๐๐๐ ครัวเรือน ในปีนี้คาดว่าผลผลิตรวมของประเทศจะอยู่ที่ประมาณ ๔.๗ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ท่านประธานที่เคารพครับ ปัญหาที่เกษตรกรพบเจอทุกปีก็คือราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำในช่วงการเก็บเกี่ยว ทั้งที่ผลผลิตของประเทศของเรามีไม่ถึง ๕ ล้านตัน แต่ความต้องการใช้ภายในประเทศของโรงงานอาหารสัตว์มีมากกว่า ๘ ล้านตัน สาเหตุหนึ่งก็คือโรงงานอาหารสัตว์พยายามที่จะนำเข้าวัตถุดิบทดแทน อย่างเช่น ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ดีดีจีเอส (DDGS) หรือกากข้าวโพดที่เหลืออยู่ในกระบวนการผลิตเอทานอล (Ethanol) พยายามนำเข้ามาเพื่อกดดันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้ตกต่ำ ใน ๔-๕ ปีที่ผ่านมารัฐบาลก็มีนโยบายที่จะพยุงราคาข้าวโพดด้วยการกำหนดข้าวสาลีเป็นสินค้าควบคุม ให้นำเข้าได้ในสัดส่วน ๓ ต่อ ๑ หมายความว่าโรงงานอาหารสัตว์จะนำเข้าข้าวสาลีได้ ๑ กิโลกรัม จะต้องซื้อข้าวโพดภายในประเทศก่อน ๓ กิโลกรัม ซึ่งเป็นมาตรการที่พยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ดีในระดับหนึ่งครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ผมขอนำเรียนข้อมูลซึ่งเป็นข้อสงสัยของพี่น้องเกษตรกรว่ามาตรการการควบคุมการนำเข้าข้าวสาลี ๓ ต่อ ๑ นั้นมีความถูกต้องโปร่งใสหรือมีอะไรแอบแฝงหรือไม่ เพราะมีข้อมูลว่าในปัจจุบันมีโรงงานอาหารสัตว์บางแห่งซึ่งเป็นยักษ์ใหญ่ของวงการได้นำเข้าข้าวสาลีมากเกินมาตรการ มีการซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากเกษตรกร แล้วมีการโยกย้ายขายต่อให้บริษัทอื่นซึ่งอยู่ในเครือเดียวกัน เป็นเจ้าของเดียวกันเพื่อเพิ่มตัวเลขการรับซื้อข้าวโพดแล้วนำเข้าข้าวสาลีได้เพิ่มขึ้น นำไปสู่คำถามของผมครับ ผมขอสอบถามท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานด้วยความเคารพว่ากระทรวงพาณิชย์มีมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลการนำเข้าข้าวสาลีในสัดส่วน ๓ ต่อ ๑ ให้มีความโปร่งใสถูกต้องอย่างเข้มงวดหรือไม่อย่างไรครับ

คำถามที่ ๒ การนำเข้าข้าวบาร์เลย์และ ดีดีจีเอส (DDGS) ซึ่งในขณะนี้เป็นสินค้ายังไม่ควบคุม แต่มีผลกระทบต่อราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศอย่างยิ่ง ขอสอบถามท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานด้วยความเคารพว่ากระทรวงพาณิชย์มีมาตรการที่จะเข้าไปแก้ปัญหาเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร เป็น ๒ คำถามแรกครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ครับ

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผู้ถามได้ถามเรื่องมาตรการในการนำเข้าข้าวสาลีว่ามีความโปร่งใส แล้วก็สามารถนำไปขายให้กับบริษัทอื่น ๆ นอกเหนือจากการขออนุญาตนำเข้าได้หรือไม่ อันนี้ก็คือประเด็นหลัก ก็ขออนุญาตที่จะกราบเรียนต่อท่านประธานว่าความจริงที่มาของการอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวสาลีนั้นถือว่าเป็นมาตรการเสริมในนโยบายหลักสำคัญของรัฐบาล คือนโยบายในการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด ซึ่งเป็นหนึ่งในพืช ๕ ชนิดที่รัฐบาลนี้มีนโยบายประกันรายได้ อันประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง ปาล์ม ยาง ซึ่งยางขณะนี้ราคาก็ดีขึ้น ยางแผ่นรมควันแตะ ๖๐ บาท ยางแผ่นดิบก็ขึ้นไปเกินกว่า ๕๐ บาทแล้ว แล้วก็ตัวที่ ๕ ก็คือข้าวโพดที่เรากำลังพูดกันอยู่ในที่นี้ มาตรการประกันรายได้สำหรับข้าวโพดนั้นขณะนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบไปเรียบร้อยแล้วว่าจะประกันรายได้เช่นเดียวกับปีที่แล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คือกิโลกรัมละ ๘.๕๐ บาท ครัวละไม่เกิน ๓๐ ไร่ แล้วก็แต่เดิมปีที่แล้วฟันหลออยู่เดือนหนึ่ง ไม่ได้ประกันคือเดือนมิถุนายน เพราะก่อนที่รัฐบาลนี้จะเข้ามา แต่รัฐบาลก็มีมาตรการเพิ่มเติมให้ย้อนหลังไปประกันเดือนมิถุนายนได้แล้ว แล้วก็สำหรับฤดูการผลิตใหม่ก็ประกันรายได้ครบทั้งปี รวมทั้งมีมาตรการเสริมออกมา ๓ ข้อ ข้อ ๑ ก็คือถ้าช่วงที่ข้าวโพดออกมากให้สถาบันเกษตรกรสามารถที่จะกู้เงินดอกเบี้ยต่ำ รวบรวมผลผลิตเก็บไว้ในช่วง ๒-๔ เดือน รัฐบาลจะช่วยดอกเบี้ย ๓ เปอร์เซ็นต์ ๒. ถ้าเก็บสต็อก (Stock) ไว้ ๔ เดือน จะช่วยดอกเบี้ย ๓ เปอร์เซ็นต์เหมือนกัน แล้วก็มาตรการที่ ๓ นี่แหละครับที่ท่านผู้แทนราษฎร ท่านสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ได้ถามเมื่อสักครู่ก็คือมาตรการเรื่องถ้าจะมีการนำเข้าข้าวสาลีจะต้องรับซื้อข้าวโพด ๓ ส่วน จึงสามารถนำเข้าข้าวสาลีได้ ๑ ส่วน ท่านถามว่าถ้ามีการนำเข้ามา แล้วมีมาตรการที่จะควบคุมเพื่อให้เกิดความโปร่งใสไม่เอาไปขายให้บริษัทอื่นได้หรือไม่ ก็ขออนุญาตเรียนว่ามีมาตรการที่กำกับดูแลการนำเข้าข้าวสาลีหลายมาตรการ โดยเฉพาะมีการออกกฎระเบียบหลายฉบับ ยกตัวอย่างเช่น ฉบับที่ ๑ เป็นประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะวัตถุดิบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ----------

- ๒๗/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่าถ้าจะนำเข้าข้าวสาลีนั้นจะต้องมีคุณภาพ เช่น ข้าวสาลีเมล็ด โปรตีนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘.๕ ไขมันต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ กากไม่มากกว่าร้อยละ ๓ ความชื้นไม่มากกว่าร้อยละ ๑๔ เถ้าไม่มากกว่าร้อยละ ๒ เป็นต้น นอกจากนั้นก็ยังมีประกาศของกระทรวงพาณิชย์ในการกำหนดให้ข้าวสาลีเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและปฏิบัติตามมาตรฐานการจัดระเบียบในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๙ นอกจากนั้นในเรื่องของการเคลื่อนย้ายก็ยังมีการกำหนดมาตรการไว้ชัดเจนตามประกาศของคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการในการควบคุมการขนย้ายข้าวสาลีที่นำเข้ามา ยกตัวอย่างเช่น ข้อ ๓ ในประกาศระบุชัดเจน ห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายข้าวสาลีซึ่งมีปริมาณครั้งละตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเลขาธิการ นอกจากนั้นในการขนย้าย เวลาจะเข้ามาในราชอาณาจักรก็เข้ามาได้แค่ ๒ จุดเท่านั้น คือเข้ามาได้ทางเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร และเข้ามาได้ที่แหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีเท่านั้น นอกจากนั้นเมื่อจะมีการขนย้ายก็ต้องขนย้ายตรงตามชนิด ปริมาณ ระยะเวลา สถานที่เก็บ และใช้ยานพาหนะที่มีหมายเลขทะเบียนตามที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตชัดเจน รวมทั้งต้องมีหนังสืออนุญาตกำกับการเคลื่อนย้ายไปด้วยทุกครั้ง และ ๑ ใบหนังสืออนุญาตนั้นใช้เฉพาะการขนย้ายได้ครั้งเดียวเท่านั้น อันนี้ก็เป็นมาตรการที่ได้กำหนดไว้ชัดเจน นอกจากนั้นก็ยังมีพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดไว้ชัดเจนในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าการนำเข้ามาจากประเทศต่าง ๆ นั้นต้องผ่านมาตรฐานการตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งมีมาตรการภาษีกำกับด้วย ซึ่งใช้หลักของดับบลิวทีโอ (WTO) ว่าถ้านำเข้ามาในโควตาจะต้องเสียภาษีร้อยละ ๒๐ ถ้านำเข้ามานอกโควตาก็จะต้องเสียภาษีร้อยละ ๗๓ บวกกับค่าธรรมเนียมพิเศษที่กรมศุลกากรจะต้องจัดเก็บอีกตันละ ๑๘๐ บาท เป็นต้น อันนี้ก็คือมาตรการที่กำหนดไว้ว่าถ้าจะมีการนำเข้าข้าวสาลีมาที่ท่านสมาชิกเป็นห่วง และเมื่อนำเข้ามาแล้วก็ยังมีประกาศ กกร. ควบคุมการขนย้ายอย่างที่ผมเรียนไว้เมื่อสักครู่แล้วชัดเจน รวมทั้งการกำหนดสถานที่เก็บไว้ชัดเจน ในเรื่องของปริมาณว่าจะต้องแจ้งปริมาณสถานที่เก็บกับพาณิชย์จังหวัดหรือกับกระทรวงพาณิชย์ โดยแจ้งกับเลขาธิการ กกร. คือ อธิบดีกรมการค้าภายใน และถ้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ไม่แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ายังไม่แจ้งอีกก็จะปรับอีกวันละ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับการขนย้ายถ้าไม่ขนย้ายตามกฎระเบียบปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับเหล่านี้เป็นต้น อันนี้ก็เป็นมาตรการที่กำหนดไว้ทั้งหมด และเมื่อเพื่อนสมาชิกเป็นห่วงว่าจะมีการนำเข้ามาแล้วก็เอาไปขายต่อให้กับบริษัทอื่น ๆ หรือผู้ใช้รายอื่น อันนี้ก็มีประกาศของกระทรวงพาณิชย์กำหนดไว้ชัดเจนว่าในการนำเข้าข้าวสาลีต้องมาใช้ในกิจการของผู้ขออนุญาตเท่านั้น จะไปจำหน่ายจ่ายโอนให้กับผู้อื่นไม่ได้ ถือว่ามีความผิดตามประกาศ อันนี้ก็ขออนุญาตที่จะกราบเรียนให้ท่านประธานได้รับทราบครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกเชิญถามได้ครั้งที่ ๒ ครับ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ จังหวัดชัยภูมิ เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ กระผมขอกราบขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานนะครับ ในคำตอบที่ค่อนข้างชัดเจน ในส่วนผมก็คงจะขอติดตามการทำงานของกระทรวงพาณิชย์ให้เป็นไปด้วยความเข้มงวด จริงจังและจริงใจต่อไปนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ อีกมาตรการที่รัฐบาลได้ดูแลพยุงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ก็คือการห้ามการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ถึงวันที่ ๓๑ มกราคมของทุกปีเป็นระยะเวลา ๕ เดือน เพราะเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตภายในประเทศ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมนำเรียนข้อมูลนะครับ เมื่อวานเป็นวันแรกที่มีการห้ามนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านมีข้าวโพดออกสู่โรงงานอาหารสัตว์ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ตันครับเมื่อวานนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ แทนที่ราคาข้าวโพดจะขยับขึ้น แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นก็คือโรงงานอาหารสัตว์จับไม้จับมือกันแจ้งราคารับซื้อลดลง ๒๐-๓๐ บาทต่อหาบ หรือประมาณกิโลกรัมละ ๓๐-๕๐ สตางค์ เป็นสิ่งที่เลวร้าย เป็นสิ่งที่โหดร้ายต่อเกษตรกรมากครับ แต่เกษตรกรก็มีหน้าที่ต้องขายครับ เพราะว่าพื้นที่เกือบ ๗ ล้านไร่ ของเกษตรกรเป็นเกษตรน้ำฝน ๙๐ เปอร์เซ็นต์ครับ ช่วงเพาะปลูกพร้อมกัน ช่วงเก็บเกี่ยวก็พร้อมกัน ถึงเวลาก็ต้องขายครับ เป็นกลไกตลาด ดีมานด์ (Demand) ซัปพลาย (Supply) ครับ แต่เข้าใจครับ ปลาใหญ่ก็กินปลาน้อย แต่ผมเชื่อว่าถ้าวันหนึ่งปลาน้อยตายหมด เดี๋ยวปลาใหญ่ก็อดอาหารตายเหมือนกัน ผมอยากสอบถามข้อมูลผ่านท่านประธานไปยังท่านรัฐมนตรีว่าได้ทราบข้อมูลเหล่านี้หรือไม่ กระทรวงพาณิชย์มีมาตรการในการที่จะเข้าไปแก้ไขในปัญหานี้หรือไม่อย่างไร เป็นคำถามสุดท้ายครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญท่านรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ครับ

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ (รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) : ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกครับ ท่านบอกว่าเมื่อวานเป็นวันเริ่มต้นห้ามนำเข้าข้าวสาลี แต่ว่าราคาตกลงไปอีก แล้วก็กระทรวงพาณิชย์มีมาตรการอะไรที่จะเข้าไปแก้ไขหรือไม่ ก็ขออนุญาตเรียนว่าตั้งแต่เมื่อวานคือวันที่ ๑ กันยายน ไปจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม เรามีมาตรการห้ามนำเข้าข้าวสาลี จะใช้ ๓ ต่อ ๑ หรือไม่ก็สุดแล้วแต่ที่ห้ามนำเข้าเพราะว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวโพดในประเทศออกมาก มาตรการนี้กำหนดไว้เพื่อคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดในประเทศไทย ราคาในช่วงระยะเวลานี้นอกจากผลผลิตออกมาก ซึ่งผลกลไกตลาดมันก็บอกชัดอยู่แล้วว่าถ้าผลผลิตมาก โอกาสที่ราคาจะลดลงก็มีความเป็นไปได้ แต่ว่าประเด็นที่ได้มีการตรวจสอบก็คือช่วงนี้เป็นช่วงฝนตกมากแล้วทำให้ข้าวโพดมีความชื้นสูง เพราะฉะนั้นทำให้เกษตรกรจำนวนหนึ่งที่เก็บเกี่ยวปั๊บขายปุ๊บก็ไม่สามารถขายได้ในราคาที่ดีตามสมควร หรือตามที่ควรจะเป็น แต่อย่างไรก็ตาม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อวานผมได้สั่งการให้กระทรวงพาณิชย์ได้เร่งลงไปตรวจสอบ แล้วก็กำกับให้ทุกอย่างเป็นไปตามมาตรการที่กำหนดไว้เพื่อดูแลเกษตรกรให้ดีที่สุด และเมื่อมีรายงานมาอย่างไรผมจะเรียนให้ท่านผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติได้รับทราบภายหลังนะครับ เพราะวันนี้อาจจะไม่ทัน แต่ว่าสำหรับในเรื่องของราคา เพราะก็ทราบดีว่าบางช่วงพืชผลการเกษตรนั้นราคาอาจจะตกต่ำลงมาได้ตามเหตุผลของแต่ละสถานการณ์ รวมทั้งหลักกลไกตลาดในบางช่วงที่ผลผลิตออกมากบ้างน้อยบ้าง เพราะฉะนั้นตรงนี้จึงเป็นที่มาที่รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีมาตรการนโยบายสำคัญในเรื่องประกันรายได้เกษตรกร โดยเฉพาะประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด นั่นก็คือว่าเมื่อไรก็ตามถ้าราคาข้าวโพดต่ำกว่ารายได้ที่ประกันคือกิโลกรัมละ ๘.๕๐ บาท เช่น ลงมาเหลือกิโลกรัมละ ๘ บาท ส่วนเหลื่อม ๕๐ สตางค์ รัฐบาลก็จะโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. ที่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดนำมาขึ้นทะเบียนและเปิดบัญชีไว้โดยตรง เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถมีรายได้ ๒ ทาง แทนที่จะมีทางเดียว ถ้าไม่มีนโยบายประกันรายได้ ๒ ทางก็คือ ๑. ท่านขายข้าวโพดในตลาดได้กิโลกรัมละ ๘ บาท ทางที่ ๒ คือส่วนเหลื่อม ๕๐ สตางค์ ที่ต่ำกว่ารายได้ประกัน ๘.๕๐ บาท รัฐบาลก็โอนไปให้ท่านก็จะได้ ๘ บาท บวก ๕๐ สตางค์ กลายเป็น ๘.๕๐ บาท ตามรายได้ที่ประกันในที่สุด อันนี้ก็คือสิ่งที่ขอเรียน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนั้นยังมีมาตรการเสริมเพื่อไม่ทำให้ราคาข้าวโพด ถ้าถึงเวลาที่ออกมาปริมาณมากเกินไปมาทำให้ตลาดราคาตกลงไป ก็คือจะมีมาตรการให้ชะลอหรือเก็บข้าวโพดไว้ แล้วรัฐบาลก็ช่วยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำร้อยละ ๓ อันนี้ก็เป็นมาตรการอย่างที่ผมเรียนไปแล้วตั้งแต่เบื้องต้นเพื่อเป็นมาตรการเสริมที่ขออนุญาตกราบเรียนให้กับท่านประธานได้รับทราบ รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ที่ผมได้สั่งการให้พาณิชย์จังหวัดทั่วทั้งประเทศได้ติดตามสถานการณ์การปลูกพืชเกษตรทุกตัว ถ้ามีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตามขอให้รายงานมาแล้วก็ให้ลงไปแก้ไขปัญหาช่วยเหลือเกษตรกรโดยเร่งด่วน อันนี้ก็คือสิ่งที่ขออนุญาตกราบเรียนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็จบกระทู้ ท่านสัมฤทธิ์มีอะไรเพิ่มเติมเชิญเลยครับ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตขอความเมตตาท่านประธานได้ฝากข้อเสนอแนะไปยังรัฐมนตรีสักเล็กน้อยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ จังหวัดชัยภูมิ เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ ผมก็ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีผ่านประธานอีกครั้งในข้อมูลที่ได้ตอบมา แต่ผมนำเรียนว่าเมื่อสักครู่ที่ผมได้กล่าวไปว่าในช่วงการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๕ เดือน ไม่ใช่ข้าวสาลีนะครับ บางทีข้อมูลท่านรัฐมนตรีอาจจะคลาดเคลื่อน เพราะว่าภารกิจท่านเยอะ ต้องขอขอบพระคุณในข้อมูลที่ให้มานะครับ ผมขอฝากท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานด้วยความเคารพนะครับว่านโยบายประกันรายได้ที่ทางรัฐบาลได้ออกมา ขอขอบคุณแทนพี่น้องเกษตรกรที่ดูแลพี่น้องเกษตรกรข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่กิโลกรัมละ ๘.๕๐ บาท ที่ความชื้นไม่เกิน ๑๔.๕ เปอร์เซ็นต์ ครัวเรือนละไม่เกิน ๓๐ ไร่ และต้องขอชื่นชมนโยบายเกษตรสร้างพาณิชย์ขาย หรือที่ท่านรัฐมนตรีได้ประชาสัมพันธ์ว่าเกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด ผมอยากจะเสนอให้ท่านรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญเรื่องของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ นำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นต้นแบบ เป็นโมเดล (Model) ในโครงการนี้ครับ เพราะว่ากว่า ๔๕๐,๐๐๐ ครัวเรือนเป็นคนไทย เป็นผู้ผลิต ผู้ซื้อก็เป็นคนไทยเหมือนกัน ไม่ต้องนั่งเครื่องบินไปเจรจาต่อรองที่ไหน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอให้นำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มาเป็นโมเดล (Model) ในโครงการเกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด ผมเชื่อว่าจะสร้างความสำเร็จได้อย่างแน่นอนครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกสัมฤทธิ์ ก็ฝากท่านรัฐมนตรีไว้นะครับ ผมขอขอบคุณท่านสมาชิกสัมฤทธิ์ แล้วก็ท่านรัฐมนตรีนะครับที่ตอบกระทู้ถามภายในเวลาที่สมควรครับ

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๑๕๗ เรื่อง การสร้างฝายชะลอน้ำ ลำห้วยวังหิน ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ซึ่งรัฐมนตรีประภัตร โพธสุธน ที่ได้รับมอบหมายให้ตอบได้แจ้งว่าติดภารกิจนัดหมายไว้ล่วงหน้าไม่สามารถตอบกระทู้ถามในวันนี้ได้ครับ ขอเลื่อนไป อันนี้ก็เรียนให้ท่านสมาชิกทราบแล้วนะครับ

๑.๒.๖ กระทู้ถามที่ ๑๗๔ เรื่อง ปัญหาสุนัขและแมวจรจัด (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รัฐมนตรีทรงศักดิ์ ทองศรี ซึ่งได้มอบหมายให้ตอบกระทู้ถามนี้ ได้แจ้งว่าติดภารกิจเดินทางไปตรวจราชการการประปาส่วนภูมิภาค กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมการพัฒนาชุมชนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนไปแจ้งสมาชิกรับทราบนะครับ

๑.๒.๗ กระทู้ถามที่ ๒๓๘ เรื่อง การใช้ประโยชน์จากคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก บริเวณพื้นที่อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี (นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ท่านรัฐมนตรีได้แจ้งมาว่ากระทู้ถามนี้เนื่องจากรัฐมนตรีติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามนี้ไป ก็เรียนท่านสมาชิกทราบแล้วนะครับ ก็หมดกระทู้ถามทั่วไปนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายให้ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในห้องประชุม กระทู้ถามแยกเฉพาะ)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านผู้เข้าร่วมประชุมครับ ขณะนี้ทางสภาห้องประชุมใหญ่ได้มีการประชุมเกี่ยวกับระเบียบวาระกระทู้ถามสดด้วยวาจาแล้วนะครับ ฉะนั้นในห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะของพวกเราก็คงจะเริ่มดำเนินการในการที่จะถามตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ ผมขอเรียนที่ประชุมว่าเนื่องจากว่ารัฐมนตรีได้ขอประสานมาเพื่อขอสลับลำดับการตอบกระทู้ถามนะครับ และเพื่อให้การถามตอบกระทู้ถามที่มีผู้ตั้งกระทู้ถามและรัฐมนตรีผู้ตอบกระทู้คนเดียวกัน ถามตอบต่อเนื่องกันไป ดังนั้นผมขอสลับลำดับกระทู้ถามแยกเฉพาะเป็นดังนี้นะครับ ลำดับที่ ๑ กระทู้ถามของนางอนุรักษ์ บุญศล ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ลำดับที่ ๒ กระทู้ถามของนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ลำดับที่ ๓ กระทู้ถามของนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ลำดับที่ ๔ กระทู้ถามของนายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ลำดับที่ ๕ กระทู้ถามของนายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ลำดับที่ ๖ กระทู้ถามของนายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน คิดว่าผู้ตั้งกระทู้ถามคงไม่ขัดข้อง ส่วนจะได้กี่กระทู้ก็คงดูห้วงเวลา เพราะได้ทราบคร่าว ๆ ว่ากระทู้ถามสดด้วยวาจารู้สึกว่ารัฐมนตรีติดภารกิจไม่อาจจะมาตอบได้ อาจจะต้องขอเลื่อนทั้ง ๓ กระทู้ แต่ก็ไม่แน่ต้องดูบรรยากาศในห้องประชุมต่อไป

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะ ที่ ๑๒๗ เรื่อง “สร้างสนามกีฬารวมกลางแจ้ง จุด ลานกีฬาประจำอำเภอสว่างแดนดิน” อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

รับที่ ๒๕๖/๒๕๖๓ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๑๒๗

สภาผู้แทนราษฎร

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง "สร้างสนามกีฬารวมกลางแจ้ง จุด ลานกีฬาประจำอำเภอสว่างแดนดิน" อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังต่อไปนี้

"กีฬา" (Sport) คือ กิจกรรมที่ส่งเสริม หรือการเล่นเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน หรือเพื่อความแข็งแรงของร่างกาย หรือเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิตใจให้เกิดขึ้น กับบุคคลที่สนใจในกิจกรรมทางด้านการกีฬา เพราะกิจกรรมทางการกีฬา จะควบคู่ไปกับวิถีการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะเยาวชนจะให้ความสนใจกับกิจกรรมทางด้านกีฬาเป็นอย่างมาก เพราะกิจกรรมด้านกีฬา มีประโยชน์หลากหลายดังนี้ ได้แก่ เป็นพื้นฐานหลักในการสร้างความแข็งแรงให้กับร่างกาย สร้างวินัย สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้น เป็นต้น สถานที่ในการเล่นกีฬานับว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้การเล่นกีฬาเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เล่น ในปัจจุบันจำนวนเยาวชนทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๗ ถ้าคิดตามรายภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๑๐.๘๘ ในข้อมูลเชิงตัวเลขนับว่ามีจำนวนมากถ้าหากเทียบเป็นจำนวนประชากรทั่วประเทศแล้วนั่นหมายถึง กลุ่มเยาวชนกลุ่มเหล่านี้สนใจการเล่นกีฬานั้นหมายถึง ความสนใจในกีฬาย่อมมีมากเช่นกัน เช่นเดียวกับลานสนามกีฬาอำเภอสว่างแดนดิน ได้จัดพื้นที่สำหรับเป็นลานกีฬาส่วนกลางของชาวอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เพื่อให้เยาวชนชาวอำเภอสว่างแดนดินที่สนใจกิจกรรมการเล่นกีฬามาใช้ประโยชน์ดังกล่าว เช่น กิจกรรมกีฬายามเย็น กีฬาต้านยาเสพติดในกลุ่มองค์กรทางหน่วยงานรัฐและเอกชนมาใช้สถานที่ดังกล่าว เป็นประจำต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ สนามกีฬาจุดบริเวณดังกล่าวมีเพียงสนามฟุตบอลอย่างเดียว หากมีการสร้างสนามกีฬาที่สามารถเล่นกีฬาได้หลากหลายประเภทคือเพิ่มลานกีฬาสนามกีฬาฟุตบอล ๒ สนาม สนามวอลเลย์บอล ๑ สนาม สนามฟุตซอล ๒ สนาม และสนามตะกร้อ ๒ สนาม เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ของชาวอำเภอสว่างแดนดินร่วมกัน หากการดำเนินการร้องขอในครั้งนี้สำเร็จ เชื่อแน่ว่าการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเยาวชน หรือกลุ่มประชาชนที่สนใจทางด้านกีฬาย่อมนำมาซึ่งผลดีอย่างแน่นอน จากเหตุและผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีนโยบายที่จะสร้างสนามกีฬาเพิ่มได้แก่ สนามกีฬาฟุตบอล ๒ สนาม สนามวอลเลย์บอล ๑ สนาม สนามฟุตซอล ๒ สนาม และสนามตะกร้อ ๒ สนาม ให้กับชาวอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

(โปรดพลิก)

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะเริ่มสำรวจและลงมือทำ บริหารจัดการ สร้างลานกีฬาเพิ่มให้กับเยาวชนชาวอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ให้เป็นสนามกีฬาครบวงจรหลากหลายชนิดกีฬาเพื่อให้เยาวชนได้เล่นกีฬาหลากหลายประเภทรวมถึงประชาชนชาวอำเภอสว่างแดนดินด้วยเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้องกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อนุรักษ์ บุญศล

(นางอนุรักษ์ บุญศล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดสกลนคร

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์ทาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ในการนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ ผมได้อนุญาตให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมพลศึกษาเข้าร่วมสนับสนุนข้อมูลในการตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะดังนี้นะครับ ๑. นายเขมพล อุ้ยตยะกุล ๒. นายพิบูลย์อัฑฒ์ หฤหรรษ์ปราการ คณะที่ปรึกษารัฐมนตรี ๓. นาวาอากาศเอก อธิคุณ คงมี คณะทำงานรัฐมนตรี ๔. นายจาตุรนต์ ภักดีวานิช หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ๕. นายชัยยศ ใคร่ครวญ ผู้อำนวยการกองมาตรฐานอาคารสถานกีฬา และผมได้อนุญาตให้ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมรับฟังได้นะครับ มี ๒ ท่าน ๑. นายวรชัย วงค์ศรีแก้ว ๒. นางสาวชนาพร เดชทันต์ ทั้งนี้ก็ขอแจ้งท่านที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมฟังการประชุมก็ขอให้ปฏิบัติตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเข้าฟังการประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้อยู่ในความสงบ ห้ามแสดงกิริยา จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ห้ามแสดงนะครับ หรือห้ามกล่าววาจาหรือส่งเสียงใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนขัดขวางการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และห้ามใช้เครื่องมือ วัสดุหรืออุปกรณ์สื่อสารใด ๆ เพื่อบันทึกภาพบันทึกเสียงหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการถ่ายทอดการประชุมสู่บุคคลภายนอก ส่วนถ้าท่านอยากจะชมการประชุมนี้ หลังจากปิดประชุมสภาใหญ่ในวันนี้หรือพรุ่งนี้ กระทู้ถามแยกเฉพาะสภาเราก็จะนำเอาเทปบันทึกการประชุมตรงนี้ไปออกรายการท้ายหลังจากการประชุมใหญ่นะครับ ต่อก็ขอเชิญท่านอนุรักษ์ บุญศล ได้ถาม และเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ท่านพิพัฒน์ รัชกิจประการ ได้เตรียมตอบนะครับ เชิญครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ขออนุญาตท่านประธานผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรี พิพัฒน์ รัชกิจประการ ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง ที่เป็นกระทู้สัปดาห์ส่งท้ายของการส่งท้ายสมัยประชุมนี้ สละเวลาอันมีค่าของท่านมาตอบให้กับพี่น้องชาวอำเภอสว่างแดนดิน ไม่เฉพาะแต่ดิฉันนะคะ พี่น้องชาวอำเภอสว่างแดนดินจังหวัดสกลนครทั้งหมด โดยเฉพาะในเขตเทศบาลกำลังรอความหวังอย่างใจจดใจจ่อว่าลานกีฬารวมกลางแจ้งจะได้หรือไม่ เป็นความหวังของเยาวชน เป็นความหวังของ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พี่น้องประชาชน เป็นความหวังของผู้ที่ออกกำลังกายทั้งหมดทั้งมวลเลยทีเดียว เพราะว่าในอำเภอสว่างแดนดินของเรานั้นไม่มีศูนย์กีฬาเลย มีของเทศบาลเป็นสนามฟุตบอลอยู่สนามเดียว ต้องกราบเรียนท่านประธานผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรีให้ทราบว่าเหมือนจะจับบัตรคิวเลยนะคะ แต่ละครั้งพอไปขอใช้เหมือนจะจับบัตรคิว ไม่ว่างสักทีเลย ขนาดนั้นเลยทีเดียว แล้วทำให้เยาวชนในอำเภอสว่างแดนดินซึ่งเป็นอำเภอใหญ่ ตัวอำเภอนี่เป็นอำเภอใหญ่ ขอเป็นจังหวัดมาหลายครั้งแล้ว ก็เลยมีประชากรจำนวนมากเลยทีเดียวที่ต้องการสนามกีฬาแห่งนี้เพื่อที่จะออกกำลังกาย ซึ่งข้าราชการครูเก่าอย่างดิฉันทราบดีว่าเมื่อสนับสนุนเยาวชนของชาติให้ออกกำลังกายมากเพียงใดนั้นยิ่งห่างไกลยาเสพติดมากหลายเท่าทวีคูณ ก็ต้องเรียนกันอย่างนี้เลยทีเดียว ในฐานะที่อยู่กับเด็กและเยาวชนของชาติมากว่า ๓๐ ปี แล้วทำไมเราถึงต้องการ ความต้องการในครั้งนี้นั้นต้องบอกว่าเป็นความต้องการของเยาวชนของชาติที่อยู่เลาะตลาด ต้องบอกว่าอย่างนั้นเลย แล้วก็ยื่นเรื่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเมสเซนเจอร์ (Messenger) มาที่ดิฉัน ดิฉันก็ตอบลูก ๆ เยาวชนทั้งหมดว่าดิฉันจะพยายามอย่างสุดความสามารถที่มีอยู่เพื่อให้ท่านรัฐมนตรีเห็นถึงความต้องการของเยาวชนของชาติ ของประชาชนในเขตพื้นที่ที่อยู่ตรงนั้น และให้เห็นถึงความต้องการจริง ๆ และมีผลต่อเรื่องของยาเสพติดให้โทษนั้นจริง ๆ ด้วย ดิฉันถามอย่างนี้ค่ะท่านประธาน ผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาท่านรัฐมนตรีพิพัฒน์ รัชกิจประการ ว่ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีนโยบายที่จะสร้างสนามกีฬา ซึ่งสนามกีฬานั้นต้องเรียนท่านประธานว่ามี ๑ สนามเท่านั้น อยู่หลังศาลมี ๑ สนามเท่านั้น แล้วก็อย่างที่ดิฉันบอกว่าต้องจับบัตรคิวเลยทีเดียวเพื่อรอที่จะเล่นฟุตบอลทีนี้ไม่มีสนามบาสเก็ตบอล ไม่มีสนามวอลเล่ย์บอล ไม่มีสนามฟุตซอล ไม่มีสนามตะกร้อเลย ทีนี้เราต้องการที่จะรวมเป็นสนามหนึ่งเดียวนั้น แล้วก็มีสถานที่ออกกำลังกายด้วยการที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาออกแบบไว้ให้กับชาวอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนครหรือไม่อย่างไร ขอทราบรายละเอียดค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพและสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ การที่ท่านสมาชิก ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ท่านอนุรักษ์ บุญศล ที่ได้ทำการถามมาเรื่องของการสร้างสนามกีฬาที่อำเภอสว่างแดนดิน ซึ่งตัวกระผมก็ต้องขอเท้าความเล็กน้อยนะครับ ซึ่งในอดีตกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษา เรามีหน้าที่โดยตรงในการที่จะรับเรื่องแล้วก็ทำการสำรวจ และทำเรื่องขออนุมัติงบประมาณ แล้วดำเนินการจัดซื้อและจัดจ้าง แต่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตาม พ.ร.บ. กระจายอำนาจ กำหนดให้ถ่ายโอนอำนาจการก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัด อำเภอและตำบล และการสนับสนุนกีฬาอุปกรณ์ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมพลศึกษาได้ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่เรียบร้อยไปแล้วนะครับ พอหลังจากนั้นเนื่องจากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความเชี่ยวชาญ ไม่มีความชำนาญในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำเรื่องของสนามกีฬา ก็เลยขอรับการสนับสนุนจากกรมพลศึกษาให้เป็นผู้ดำเนินการต่อไป กรมพลศึกษาก็ได้ทำการสำรวจตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา จนไปสิ้นสุดปี ๒๕๕๙ ตามมติ ครม. เราได้ทำการสำรวจแล้วมีผู้แสดงความจำนงมาทั้งหมด ๒๔๗ แห่ง ซึ่งตรงนี้ไม่มีการยื่นความจำนงจากอำเภอสว่างแดนดิน ในการที่จะขอรับการสนับสนุนให้สร้างสนามกีฬาเอนกประสงค์ ก็อย่างที่ท่านเรียนมาว่าขอเป็นสนามกีฬาฟุตบอล ๒ สนาม วอลเลย์บอล ๑ สนาม ฟุตซอล ๒ สนาม สนามตะกร้อ ๒ สนาม ซึ่งตรงนี้ไม่มีการแจ้งความจำนงว่าจะขอสร้างสนาม ซึ่งตรงนี้ผมขอเรียนผ่านท่านประธานไปสู่ท่านสมาชิกนะครับ ถ้าหากว่าทางอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีความประสงค์ที่จะขอรับการสนับสนุนในการสร้างสนามกีฬา ก็ขอให้ท่านช่วยทำเรื่องผ่านทางท้องถิ่นเข้ามาที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งตัวผมก็จะต้องนำเรื่องของท่านนี้เข้าไปใน ครม. เพื่อขออนุมัติงบประมาณ ซึ่งปัจจุบันนี้เงื่อนไขของทางกระทรวงเราก็คือหมายความว่าทุกสถานที่ที่เสนอมานี้ต้องทำการสำรวจและขออนุมัติผ่าน ครม. ตรงนี้ ซึ่งก็ขอให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ทำเรื่องผ่านเข้ามาที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งเมื่อทำเรื่องเข้ามาแล้ว ตัวกระผมเองก็จะให้ทางกรมพลศึกษาไปทำการสำรวจว่าความเหมาะสมของสถานที่ว่ามีพื้นที่กว้างพอไหม และเหมาะสมที่จะสร้างอะไรได้กี่สนาม แล้วงบประมาณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นเงินเท่าไร ซึ่งตรงนี้ผมก็จะได้นำเสนอเข้าคณะรัฐมนตรีในคราวต่อไป ซึ่งก็ต้องขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้กรุณาถามเรื่องนี้มาครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านอนุรักษ์ถามคำถามที่ ๒ ครับ เชิญครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ท่านประธานผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรีพิพัฒน์ รัชกิจประการ ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงที่ท่านมีเมตตาเอื้ออาทรต่ออำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร แค่นี้ชาวพี่น้องอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ก็ชื่นใจเป็นอย่างยิ่งแล้วค่ะ เพราะท่านบอกว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ถึงปี ๒๕๕๙ นั้น ไม่ได้ขอรับงบประมาณเลย ท่านบอกว่าอาจจะไม่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ ท่านบอก ถ้านับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปมีการขอเข้ามาที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ท่านนั้นจะนำเข้าสู่คณะรัฐมนตรีให้ ดิฉันปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งแทนพี่น้องประชาชนในอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร และถ้ามีเสนาบดีที่เป็นที่พึ่งหวังของพี่น้องประชาชนเยี่ยงนี้แล้ว ทั้งประเทศไทยก็น่าจะลดปัญหายาเสพติดได้มากเลยทีเดียวค่ะ กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพนะคะ ดิฉันถามคำถามที่เต็มไปด้วยความหวังกับพี่น้องประชาชนชาวอำเภอสว่างแดนดิน เยาวชนของชาติ จังหวัดสกลนคร ดิฉันถามว่าท่านจะให้กรมพลศึกษาออกไปสำรวจร่วมกับเทศบาลวันใด เมื่อใด พอไปถึงวันนั้นเราจะมีโครงการยื่นใส่มือให้กับกรมพลศึกษา แล้วนำสู่ที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ทันที ดิฉันอยากทราบวันและเวลาที่ชัดเจน เพื่อที่ตัวดิฉันเองและพี่น้องประชาชนจะรอคอยอย่างมีความหวัง ขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ในคำถามที่ ๒ ที่ท่านได้ถามมาว่าเมื่อไรที่ผมจะให้ทางกรมพลศึกษาไปทำการสำรวจ ซึ่งตรงนี้ผมก็ต้องขอความกรุณาว่าให้ท่านช่วยทำเรื่องเข้ามาที่กรมพลศึกษา โดยการของบประมาณจากท้องถิ่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากเทศบาลให้เข้ามาที่กรมพลศึกษาตรงนี้ เมื่อทำเรื่องเข้ามาแล้วผมก็จะได้ให้ทางอธิบดีกรมพลศึกษาได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการสำรวจโดยจะประสานกลับไปที่ทางเทศบาล อย่างไรก็ขอความกรุณาว่าให้ท่านสมาชิก ท่านอนุรักษ์ บุญศล ช่วยกำชับไปทางเทศบาลว่าอย่างไรก็ให้ทำเรื่องเข้ามาที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาผ่านไปที่กรมพลศึกษาครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คำตอบก็ถือว่าชัดเจนนะครับ ก็ถือว่าเป็นจบการถามตอบกระทู้ที่ ๑.๓.๑ เรื่อง “สร้างสนามกีฬารวมกลางแจ้ง จุด ลานกีฬาประจำอำเภอสว่างแดนดิน” อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ก็ต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีพิพัฒน์ รัชกิจประการ ที่กรุณาให้เกียรติกับทางห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะของพวกเรานะครับ ขอบคุณครับ

แจ้งเจ้าหน้าที่ว่าเราคงต้องรอพักการประชุมสักครู่นะครับ ผมขอพักการประชุมจนกว่าผู้ถามและผู้ตอบมีความพร้อมนะครับ

พักการประชุมเวลา ๑๐.๕๕ นาฬิกา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๑.๐๓ นาฬิกา

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขออนุญาตเปิดประชุมต่อนะครับ ขอเรียนเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนะครับ เนื่องจากว่ากระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ ขณะนี้ผู้ถามกระทู้และผู้ตอบกระทู้ยังติดอยู่ในห้องประชุมใหญ่ซึ่งเป็นผู้ถามกระทู้ในห้องประชุมใหญ่ด้วย ฉะนั้นผมคิดว่าช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงผมก็มีประชุมแล้วก็มีภารกิจอยู่ และที่สำคัญก็คือว่าหลังจากพอผู้ถามและผู้ตอบพร้อมมาห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะ ระเบียบวาระการประชุมในห้องประชุมใหญ่ก็ผ่านไปแล้ว เป็นการเข้าสู่ระเบียบวาระอื่นแล้ว ฉะนั้นก็ยังมีปัญหา มีข้อสงสัยว่าจะได้รับการรับรองว่าเป็นการอยู่ในห้วงการประชุมไหม ระเบียบวาระการประชุมกระทู้ถามไหม เพราะกระทู้ถามต้องเกิดในเวลาเดียวกันของการถามกระทู้ทั่วไป กระทู้ถามสดด้วยวาจาและกระทู้ถามทั่วไป และกระทู้ถามแยกเฉพาะก็อยู่ห้วงเวลาเดียวกัน แต่วันนี้เนื่องจากกระทู้ถามสดด้วยวาจาทั้ง ๓ กระทู้เลื่อนไปหมด กระทู้ถามทั่วไปก็รู้สึกจะเหลืออยู่แค่กระทู้เดียว ก็คงจะเป็นห้วงเวลาที่ผ่านพ้นช่วงระเบียบวาระการประชุมกระทู้ถามไปแล้ว ฉะนั้นวันนี้ผมจึงต้องขอปิดการประชุม ณ บัดนี้ครับ

- ๓๑/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก่อนที่จะประชุมพิจารณาเรื่องระเบียบวาระต่อไป ผมขออนุญาตที่ประชุมนำเรื่องที่ ๗.๒-๗.๕ เกี่ยวกับเรื่องกรรมาธิการขอขยายเวลาเพื่อมาขออนุญาตที่ประชุมเสียก่อนนะครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลาครับ

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการขุดคลองไทยและการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๙๐ วัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังไม่ได้บรรจุระเบียบวาระ แต่ขอเพื่อให้กรรมาธิการได้ทำหน้าที่ต่อนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เรื่องนี้ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้องก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้กรรมาธิการวิสามัญชุดดังกล่าวนี้ขยายเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน

๗.๒ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหาการบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายเชิงชาย ชาลีรินทร์)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๒๓๕/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐ สค ๖๓
เวลา ๐๙:๕๔

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๕/๕๕๓๗

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหาการบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สผ.๐๐๑๔/ว ๒๑๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒. สำเนาหนังสือลาออกจากกรรมาธิการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติตั้งนายเชิงชาย ชาลีรินทร์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหาการบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในการนี้ นายเชิงชาย ชาลีรินทร์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการชุดดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จึงเป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากขอลาออกตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๘ (๓) และตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๙ ได้บัญญัติว่าในกรณีที่ตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมาธิการแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง

/จึงกราบเรียน...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสรรรถ กลิ่นประทุม)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา
การบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหา
การบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน
ในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๘๙ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ธ.ค. / ๖๗ **เวลา** ๑๐.๐๐ **น.**
ส่งกลุ่มงาน น.ง.ป.๑ **ดำเนินการ**

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกระจายอำนาจ
การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๑๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ localcmt1@gmail.com

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๑๗ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ธ.ค. / ๖๗ **เวลา** ๑๐.๑๐ **น.**

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๙๔ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ธ.ค. / ๖๗ **เวลา** ๑๐.๑๕ **น.**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยประธานคณะกรรมาธิการชุดดังกล่าวนี้ได้แจ้งว่า เนื่องจากนายเชิงชาย ชาลีรินทร์ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการ จึงเป็นอันพ้นจากการเป็นกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๘ (๓) เป็นสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ขอเชิญเสนอชื่อกรรมาธิการและผู้รับรอง เชิญครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จากจังหวัดฉะเชิงเทรา พรรคพลังประชารัฐ เสนอออนุญาตเสนอนางสาวภาดาท์ วรกานนท์ แทนในส่วนที่ลาออกครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอผู้รับรองนะครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับก็อนุมัติครับ

๗.๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายสุชาติ ชมกลิ่น)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๒๓๕/๑๖๖๐
วันที่ ๒๐ สค ๖๓
เวลา ๑๐๑๗น.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๘/๗๒๘

คณะกรรมาธิการการแรงงาน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/ว ๒๕๘ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒
เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือของนายสุชาติ ชมกลิ่น ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
เรื่อง ขอลาออกจากกรรมาธิการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งนายสุชาติ ชมกลิ่น เป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการการแรงงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ นั้น

ด้วย นายสุชาติ ชมกลิ่น รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง มีความประสงค์ขอลาออกจากคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จึงมีผลให้นายสุชาติ ชมกลิ่น พ้นจากตำแหน่งกรรมาธิการ เป็นการลาออกตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๘ (๓) ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๙ ได้บัญญัติว่า ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมาธิการแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุเทพ อู่อ้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๙๕/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/สค/๖๓ เวลา ๑๑.๐๐ น.

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการแรงงาน
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐
www.parliament.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๗๘/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๐๔๕ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๓๕๑/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๓๓๒ น.
ส่งกลุ่มงาน ประสานการดำเนินการ

Legislative Information Technology of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยประธานคณะกรรมาธิการชุดดังกล่าวนี้ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจาก นายสุชาติ ชมกลิ่น ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการ จึงเป็นอันพ้นจากการเป็นกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๘ (๓) ตำแหน่งนี้เป็นสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐครับ ขอเชิญเสนอชื่อครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรครับ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร พรรคพลังประชารัฐ แบบบัญชีรายชื่อ จังหวัดฉะเชิงเทรา ขออนุญาตเสนอนายสมบัติ อำนาคะ เป็นกรรมาธิการสามัญแทนนายสุชาติ ชมกลิ่น ขอผู้รับรองด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอผู้รับรองนะครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ ก็ถือว่าที่ประชุมอนุมัติครับ

๗.๔ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๐๓๖๗/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐ ส.ค. ๖๓
เวลา ๐๙:๒๔

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๗.๑๑/๕๐๘๑

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/ว ๖๔ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. หนังสือขอลาออกจากกรรมาธิการ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. เอกสารแสดงเจตจำนงขอลาออกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้มีมติตั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ นั้น

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ โดยให้มีผลตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๙ กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมาธิการแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานสภา เพื่อขอให้ประธานสภาตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๕๐๑/๒๕๖๓
วันที่ ๒๑/๘/๖๓ เวลา ๑๑.๒๐ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๑๕๗/๒๕๖๓
วันที่ ๒๑/๘/๖๓ เวลา ๑๑.๒๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๗๕/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/๘/๖๓ เวลา ๑๑.๑๓ น.
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ. ทำแล้ว

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม
และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๒๑๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : telecom@parliament.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยประธานคณะกรรมาธิการการชุดดังกล่าวนี้ได้มีหนังสือแจ้งว่าขอให้ตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทจิรา เอี่ยมมยุรา ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการ เป็นสัดส่วนของพรรคก้าวไกลครับ ขอเชิญครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม ผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... แทนตำแหน่งที่ว่างลงในสัดส่วนของพรรคก้าวไกล ๑ ท่าน คือ นายทศพร ทองศิริ ขอผู้รับรองด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอผู้รับรองนะครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ท่านสมาชิกไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ ถือว่าที่ประชุมอนุมัติครับ

๗.๕ กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบจากการเข้าร่วมการตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๖/๕๕๔๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๒๒๖๓/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐ ส.ค. ๖๓
เวลา ๑๓:๑๕ น.

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ผลกระทบจากการเข้าร่วมความตกลง
ที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วน
ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบจากการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๖๓๕๑ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบจากการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เนื่องจาก คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแล้วพบว่า ข้อมูล ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) เพื่อนำไปประกอบการจัดทำรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร มีเนื้อหาสาระสำคัญจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ สามารถนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริง พร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะได้อย่างถูกต้องครบถ้วน คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้มีมติขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๓๐ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๗๔๙๗/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๔.๒๐ น.
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๑๙๒/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๔.๓๐ น.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวีระกร คำประกอบ)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ผลกระทบจากการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้า
สำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP)

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๗๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ scfa.hr@gmail.com

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๔๙๗/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๗.๔๗ น.
ส่งกลุ่มงาน ก.ง.ป.ว.

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เรื่องนี้ประธานกรรมาธิการชุดดังกล่าวนี้ได้ทำหนังสือแจ้งมาด้วยเหตุผลว่ามีความจำเป็นในการที่จะศึกษาเรื่องนี้ต่อไป จึงขออนุญาตจากที่ประชุมนี้เพื่อขยายระยะเวลาตามที่กล่าวแล้วต่อไปอีก ๓๐ วันครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ที่ประชุมถ้าหากว่าไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมอนุญาตให้ขยายเวลาไปตามที่คณะกรรมาธิการชุดนี้ขออนุญาตนะครับ คือขยายต่อไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

มีเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระ คือ

เรื่องแรก ผลทางคดีของนางนาที รัชกิจประการ เรื่องนี้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับทราบผลในคดีที่นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหาในคดีหมายเลขดำที่ อม.อธ.๕/๒๕๖๒ ระหว่างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง นางนาที รัชกิจประการ ผู้ถูกกล่าวหา เพื่อจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง บัดนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาคดีชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ แล้ว พิพากษาว่า นางนาที รัชกิจประการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณี พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

เรื่องที่ ๒ รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ผมได้เรียนให้ทราบในเรื่องแรกเมื่อสักครู่นี้ ในคำพิพากษาของศาลฎีกาในชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์ ในคดี อม.อธ.๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรณีนางนาที รัชกิจประการ ถูกตัดสินนั้น เรื่องนี้ทำให้สมาชิกภาพของนางนาที รัชกิจประการ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๑ (๑๓) ตั้งแต่วันที่ศาลฎีกาอ่านคำพิพากษา คือวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงประกาศให้ผู้มีรายชื่อในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคภูมิใจไทย ลำดับที่ ๑๖ เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ คน คือ นางกนกวรรณ วิลาวัลย์ จึงแจ้งที่ประชุมเพื่อรับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปเป็นเรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งปรากฏอยู่ในระเบียบวาระคือ

๒.๑ รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ

(๑) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การเลือกเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมของสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

โดยที่ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วยกรรมการตามข้อ ๒๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) และกำหนดให้การเลือกกรรมการตามข้อ ๒๓ (๓) (๗) และ (๘) เป็นไปตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด โดยการเลือกกรรมการตามข้อ ๒๓ (๗) และ (๘) ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มอบให้คณะกรรมการประสานงานร่วมสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่มิได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายละสี่คน โดยอย่างน้อยต้องเป็นหญิงฝ่ายละหนึ่งคน จากนั้นให้กรรมการตามข้อ ๒๓ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) เลือกผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จำนวนสองคน เป็นกรรมการตามข้อ ๒๓ (๓) และบัดนี้การเลือกกรรมการตามข้อ ๒๓ (๓) (๗) และ (๘) ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๒๓ แห่งข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

๑. ประธานสภาผู้แทนราษฎร	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๓. ประธานคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๔. ประธานกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล	กรรมการ
๕. ประธานกรรมการประสานงานพรรคการเมือง ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๖. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	กรรมการ
๗. นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	กรรมการ
๘. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	กรรมการ
๙. นายนิกร จำนง	กรรมการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การเลือกเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และโดยที่ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๓ วรรคสี่ กำหนดให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเลือกเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร เรียบร้อยแล้ว โดยมีมติเลือก นายนิกร จำนง กรรมการ เป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๒๓ วรรคสี่ แห่งข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และมติที่ประชุมคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ จึงให้ นายนิกร จำนง กรรมการ เป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม สภาผู้แทนราษฎรอีกตำแหน่งหนึ่ง

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชวน หลีกภัย)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ กรรมการ
๑๑. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ กรรมการ
๑๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กรรมการ
๑๓. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม กรรมการ
๑๔. นางบุญรื่น ศรีธเรศ กรรมการ
๑๕. นายวิรัตน์ วรศสิริน กรรมการ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชวน หลีกภัย)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๕ คน และประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การเลือกเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม สภาผู้แทนราษฎร โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๒๓ แห่งข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสำเนารายละเอียดของประกาศทั้ง ๒ ฉบับ เจ้าหน้าที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกได้รับทราบแล้วนะครับ ขอแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

- ๓๓/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๒ รับทราบการพิจารณารายงานของวุฒิสภา จำนวน ๒ เรื่อง

(๑) รายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๒๖๖๒๕๖๒
วันที่ ๒๕ สค ๖๒
เวลา ๑๓.๖๐ น.

ที่ สว ๐๐๐๗/๓๓๒๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น กทม. ๑๐๘๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รับทราบรายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอกหญิง

(วิรัญญา ประสพสุข)
รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักการประชุม
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๘๐/๒๕๖๓
วันที่ ๑๙/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๔.๔๖ น.
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ. ป.ง. ๒ สำนักการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๑๔๑/๒๕๖๓
วันที่ ๑๙/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๔.๕๕ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๙๑/๒๕๖๓
วันที่ ๑๙/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๔.๔๖ น.

Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๖๕๖/๒๕๖๓
วันที่ ๒๕ ส.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๕.๕๗ น.

ที่ สว ๐๐๐๘/๓๗๗๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น กทม. ๑๐๘๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณารายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้นำส่งรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒ เสนอต่อประธานวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมาแถลงรายงานประจำปีต่อรัฐสภาด้วย

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบ รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนัท ผาสุข)
เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกำกับและตรวจสอบ
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๒๘-๙
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๒๙

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๘๐๑/๒๕๖๓
วันที่ ๒๕/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๑.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน พอม.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๐๖/๒๕๖๓
วันที่ ๒๕/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๑.๔๐ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๑๔๕/๒๕๖๓
วันที่ ๒๕/ส.ค./๖๓ เวลา ๑๑๐๔ น.

Legislative Institute Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีหนังสือแจ้งว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๒ เรื่องดังกล่าว ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมพิจารณารับทราบรายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอแล้ว

๒. ในการประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๒๐ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒ แล้ว จึงแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) :

๒.๓ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๕๖๓/๒๖๖๐
วันที่ ๕ เม.ย. ๖๓
เวลา ๐๕.๓๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๘๑๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานในเรื่องนี้

ด้วยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. ส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๖๒/๒๕๖๓
วันที่ ๕/เมษา๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๓๖๓/๒๖๖๓
วันที่ ๕/๖ม.ย.๖๓ เวลา ๑๓.๒๕ น.
ส่งกลุ่มงาน พรม.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๑๑๓/๖๓
วันที่ ๕/เม.ย./๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๓ (ณัฐธิรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘
(D/ส.แจ้งมติ ครม./รายงานฯ ก.พ.ร. ปี 2561/24มีค63)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

Good Governance
For Better Life

รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย

ประจำปี พ.ศ. 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)[1]

นายวิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.พ.ร.

นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ

รัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
รองประธาน ก.พ.ร.

นางพัชราภรณ์ อินทรียงค์

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรรมการผู้ซึ่งคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายวรากรณ์ สามโกเศศ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายจเด็จ อินสว่าง

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณพรทิพย์ จาละ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอำพน กิตติอำพน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

[1] คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ชุดปัจจุบัน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)[1]

นายปรีชา วัชราภัย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายธงทอง จันทรางศุ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นางจุรี วิจิตรวาทการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายเทวินทร์ วงศ์วานิช

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายรุ่งโรจน์ รังสิโยภาส

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

เลขาธิการ ก.พ.ร.[2]

กรรมการและเลขานุการ

---

[1] คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ชุดปัจจุบัน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

[2] ปี พ.ศ. 2561 มี นายทศพร ศิริสัมพันธ์ เป็นเลขาธิการ ก.พ.ร. (ดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 28 มิถุนายน 2561)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร.*

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

Mr. Pakorn Nilprapunt

เลขาธิการ ก.พ.ร.

เบอร์โทร: 0 2356 9900 โทรสาร: 0 2281 8007

นายนครเขตต์ สุทธปรีดา

Mr. Nakornkate Suthapreda

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

เบอร์โทร: 0 2356 9955 โทรสาร: 0 2281 8037

นางสาวสุนทรี สุภาสงวน

Ms. Soontree Supasaguan

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

เบอร์โทร: 0 2356 9940 โทรสาร: 0 2281 7934

นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข

Mrs. Areepan Charoensuk

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

เบอร์โทร: 0 2356 9925 โทรสาร: 0 2281 8039

* ทำเนียบผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร. ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร.*

นางสาวสุรุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยชัย

Ms. Surungluk Meakhaumnouichai

ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ (นักพัฒนาระบบราชการทรงคุณวุฒิ)

เบอร์โทร: 0 2356 9959 โทรสาร: 0 2281 8041

นางนันทนา ธรรมสโรช

Mrs. Nunthana Thammasaroch

ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ (นักพัฒนาระบบราชการทรงคุณวุฒิ)

เบอร์โทร: 0 2356 9922 โทรสาร: 0 2281 8089

นายณรงค์ บุญโญ

Mr. Narong Boonyo

ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ (นักพัฒนาระบบราชการทรงคุณวุฒิ)

เบอร์โทร: 0 2356 9988 โทรสาร: -

นายสุวิทย์ อมรนพรัตนกุล

Mr. Suvit Amornoparatkul

ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ (นักพัฒนาระบบราชการทรงคุณวุฒิ)

เบอร์โทร: 0 2356 9997 โทรสาร: 0 2281 8248

* ทำเนียบผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร. ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 71/10 (10) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มีหน้าที่ **"จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา"** สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้จัดทำรายงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อประมวลผลการปฏิบัติงานของ ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.ร. ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ก.พ.ร. ได้พัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐ สามารถนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมียุทธศาสตร์ชาติและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบตามข้อเสนอของ ก.พ.ร. เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการ โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ในการ "สร้างความเชื่อถือไว้วางใจ พัฒนาสุขภาวะ และมุ่งสู่ความยั่งยืน"

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการไทย ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561) และรายงานการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบราชการไทยต่อไป รวมทั้งช่วยให้ทุกภาคส่วนได้มีความเข้าใจและเห็นความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องของการพัฒนาระบบราชการ และจะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม ในการพัฒนาระบบราชการให้มีความก้าวหน้าสืบไป

สำนักงาน ก.พ.ร.

กันยายน 2562

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) 3

ผู้บริหารสำนักงาน ก.พ.ร. 5

คำนำ 7

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) 17

บทนำ 37

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 37

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) 39

ส่วนที่ 1 การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 – 2561)

1.1 การยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ 42

1.1.1 การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน 42

1.1.2 การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ 57

1.1.3 การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ 74

1.2 การพัฒนาอย่างยั่งยืน 75

1.2.1 การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน 75

1.2.2 การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน 78

1.3 การก้าวสู่สากล 79

1.4 ทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย 82

ส่วนที่ 2 รายงานการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

2.1 วิสัยทัศน์ 86

2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ 86

2.3 โครงสร้างส่วนราชการ และอัตรากำลังสำนักงาน ก.พ.ร. 87

2.4 ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงาน ก.พ.ร. 88

2.5 งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร. 89

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.6 ผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. 90
2.6.1 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ 90
2.6.2 การปรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ และการพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง 125
2.6.3 การวางระบบการบริหารราชการแบบบูรณาการ 159
2.6.4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ 164
2.6.5 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ 178
2.6.6 การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน 186
2.7 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 188
2.8 สรุปผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 191
2.9 งบแสดงฐานะการเงินของสำนักงาน ก.พ.ร. 200
2.10 ผลการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. 222
2.11 งบแสดงฐานะการเงินของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. 223

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก บทสรุปการพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561) และผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปี พ.ศ. 2561 ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ชาติ 248
ภาคผนวก ข สรุปมติคณะรัฐมนตรีจากข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร. 254

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1-1	การเชื่อมโยงข้อมูลและเอกสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐ	45
ภาพที่ 1-2	ประเภทธุรกิจที่ให้บริการกับประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์	46
ภาพที่ 1-3	การดำเนินการของระบบ Biz Portal	47
ภาพที่ 1-4	การขออนุญาตจัดตั้งธุรกิจ	48
ภาพที่ 1-5	เปรียบเทียบการขออนุญาตจัดตั้งธุรกิจด้วยวิธีเดิมกับการนำระบบ Biz Portal มาใช้	48
ภาพที่ 1-6	ต้นแบบนวัตกรรมงานบริการภาครัฐ (Prototype) ปี 2560 - 2561	50
ภาพที่ 1-7	การเปรียบเทียบผลการจัดอันดับและ EoDB Score ของประเทศไทย ระหว่างปี 2557 - 2561	51
ภาพที่ 1-8	การจำแนกบทบาทภารกิจของภาครัฐ	57
ภาพที่ 1-9	ภาพรวมของหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร	59
ภาพที่ 1-10	หลักการขององค์การมหาชน	64
ภาพที่ 1-11	กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2559	66
ภาพที่ 1-12	กรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559	68
ภาพที่ 1-13	ระยะเวลาของการพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการ นปร.	70
ภาพที่ 1-14	กระทรวงที่มี นปร. รุ่นที่ 1-10 (341 คน) ไปปฏิบัติราชการ	71
ภาพที่ 1-15	บทสรุปการพัฒนาระบบราชการไทย ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561	81
ภาพที่ 2-1	โครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลังของสำนักงาน ก.พ.ร.	87
ภาพที่ 2-2	ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงาน ก.พ.ร.	88
ภาพที่ 2-3	ข้าราชการพลเรือนสามัญของสำนักงาน ก.พ.ร. จำแนกตามระดับการศึกษาชั้นสูงสุด	89
ภาพที่ 2-4	งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร.	89
ภาพที่ 2-5	ภาพรวมการให้บริการของศูนย์รับคำขออนุญาต	91
ภาพที่ 2-6	ศูนย์รับคำขออนุญาต ตึกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (ตึกสำนักงาน ก.พ. เดิม)	92

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-7	ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ	97
ภาพที่ 2-8	ผลการสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชน	98
ภาพที่ 2-9	แนวทางการให้บริการในพื้นที่จังหวัด	101
ภาพที่ 2-10	ประเภทธุรกิจและใบอนุญาตที่เปิดให้บริการผ่านระบบ Biz Portal	103
ภาพที่ 2-11	แผนการดำเนินงานโครงการ Central Biz Box	105
ภาพที่ 2-12	การประชุมติดตามความก้าวหน้าตามแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก	110
ภาพที่ 2-13	การประชุมสร้างการรับรู้ในการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจ	111
ภาพที่ 2-14	การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์	112
ภาพที่ 2-15	รางวัลเลิศรัฐสาขาต่าง ๆ	113
ภาพที่ 2-16	ประเภทรางวัลของสาขาต่าง ๆ	114
ภาพที่ 2-17	ผลการสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561	116
ภาพที่ 2-18	การเข้ารับรางวัล United Nations Public Service Awards	122
ภาพที่ 2-19	มหกรรมงานบริการภาครัฐ ครั้งที่ 8	125
ภาพที่ 2-20	องค์การมหาชนที่จัดตั้งใหม่ในปี พ.ศ. 2561	134
ภาพที่ 2-21	ผลการพิจารณาความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชน	136
ภาพที่ 2-22	ประเด็นสำคัญของแนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน	137
ภาพที่ 2-23	กรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน	138
ภาพที่ 2-24	หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้น หรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ	139
ภาพที่ 2-25	กรอบและกลไกการประเมินผลส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	140
ภาพที่ 2-26	ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	141

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-27	ผลการประเมินจังหวัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	142
ภาพที่ 2-28	การกำหนดตัวชี้วัดและการติดตามประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ	143
ภาพที่ 2-29	ตัวอย่างการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติกับยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	144
ภาพที่ 2-30	กลไกการประเมินผู้บริหารองค์การ	146
ภาพที่ 2-31	ผลการประเมินปลัดกระทรวง/เทียบเท่า อธิบดี/เทียบเท่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	147
ภาพที่ 2-32	ผลการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	147
ภาพที่ 2-33	ผลการประเมินนายอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	148
ภาพที่ 2-34	ผลการประเมินผู้บริหารท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	148
ภาพที่ 2-35	ผลการประเมินกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	149
ภาพที่ 2-36	กรอบการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	150
ภาพที่ 2-37	ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	152
ภาพที่ 2-38	กระบวนการกำกับดูแล/สนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดตราดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่	156
ภาพที่ 2-39	เครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0	158
ภาพที่ 2-40	โมเดลต้นแบบการบริหารจัดการ	160
ภาพที่ 2-41	แนวทางการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	161
ภาพที่ 2-42	ภาพรวมผลการพิจารณาคำของบประมาณจังหวัด 76 จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	162
ภาพที่ 2-43	ภาพรวมผลการพิจารณาคำของบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำแนกตามแนวทางการพัฒนา	163

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-44	การเข้าร่วมการประชุมกับ OECD	170
ภาพที่ 2-45	การประชุม OECD Global Anti-Corruption and Integrity Forum	171
ภาพที่ 2-46	พิธีมอบรางวัล United Nation Public Service Awards 2018	172
ภาพที่ 2-47	การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนางานบริการภาครัฐ	172
ภาพที่ 2-48	การประชุมหารือแผนงานความร่วมมือ และสำรวจประเด็นความต้องการสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. และ UNICEF	173
ภาพที่ 2-49	การศึกษาดูงานของคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานศาลปกครองและตุลาการแผนกคดีปกครองแห่งศาลฎีกา สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ (Cote d'Ivoire)	173
ภาพที่ 2-50	สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาตินำคณะข้าราชการจากประเทศฟิลิปปินส์มาศึกษาดูงาน	174
ภาพที่ 2-51	การต้อนรับและร่วมหารือกับผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชา และผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติด้านการทูตและการต่างประเทศ	175
ภาพที่ 2-52	คณะกรรมการปรับปรุงการจัดทำ Ease of Doing Business (EoDB) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาศึกษาดูงาน	175
ภาพที่ 2-53	วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต	178
ภาพที่ 2-54	กิจกรรมรวมพลังสร้างเสริมคุณธรรม	179
ภาพที่ 2-55	กิจกรรม "ค่ายพลังเยาวชนไทย ไร้คอร์รัปชัน"	180
ภาพที่ 2-56	พิธีมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดวิดีโอคลิป	180
ภาพที่ 2-57	การประชุมสัมมนา เรื่อง "เสริมสร้างความสุจริตด้วยแนวคิดห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ"	181
ภาพที่ 2-58	กิจกรรมเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	181
ภาพที่ 2-59	กิจกรรมเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสื่อมวลชน	182
ภาพที่ 2-60	สาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	187

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1	หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์	43
ตารางที่ 1-2	หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา	43
ตารางที่ 1-3	หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค	44
ตารางที่ 1-4	สรุปผล EoDB Score ของประเทศไทยระหว่างปี 2018 - 2019	52
ตารางที่ 1-5	ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่าย ในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2561 (Doing Business 2019)	53
ตารางที่ 1-6	ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่าย ในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2560 (Doing Business 2018)	54
ตารางที่ 1-7	ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่าย ในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2559 (Doing Business 2017)	55
ตารางที่ 1-8	ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่าย ในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2557 (Doing Business 2015)	55
ตารางที่ 1-9	ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่าย ในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 25656 (Doing Business 2014)	55
ตารางที่ 2-1	แผนการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานที่จะต้องปรับปรุงตามรอบระยะเวลา	93
ตารางที่ 2-2	ประเภทหน่วยงานที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา	94
ตารางที่ 2-3	ประเภทเอกสารที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา	94
ตารางที่ 2-4	ประเภทใบอนุญาตที่ให้บริการผ่านระบบ Biz Portal ไปยังส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น	104
ตารางที่ 2-5	รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561	117
ตารางที่ 2-6	สรุปสถิติการได้รับรางวัล สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 - 2561)	119
ตารางที่ 2-7	รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ได้รับรางวัล UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ	120
ตารางที่ 2-8	รายชื่อผลงานของหน่วยงานที่ต้องการประชาสัมพันธ์	123
ตารางที่ 2-9	การเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ ขององค์การมหาชน	136

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-10	ตัวอย่างส่วนราชการส่วนภูมิภาคที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	154
ตารางที่ 2-11	ผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	157
ตารางที่ 2-12	สรุปผลการพิจารณาของ อ.ก.บ.ภ. (5 คณะ)	164
ตารางที่ 2-13	ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 1 (1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561)	188
ตารางที่ 2-14	ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 2 (1 เมษายน 2560 - 30 กันยายน 2561)	189
ตารางที่ 2-15	ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร.	191

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
(Executive Summary)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการและการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่ได้เน้นถึงความสำคัญและบัญญัติสาระเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและธรรมาภิบาลไว้ใน มาตรา 65 มาตรา 76 และมาตรา 164 นอกจากนี้ ในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ได้กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และที่สำคัญพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเป้าหมายของการบริหารราชการแผ่นดินที่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้น ก.พ.ร. จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานในการพัฒนาระบบราชการมาอย่างต่อเนื่อง

รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2561 ฉบับนี้ เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ในมาตรา 71/10 (10) ให้ ก.พ.ร. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยมีเนื้อหาที่สำคัญประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561) และส่วนที่ 2 รายงานการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ส่วนที่ 1 การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 – 2561)

การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่ส่งผลให้ระบบราชการต้องมีการปรับปรุงให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งการพัฒนาระบบราชการไทยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้ผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาอย่างยั่งยืน และการก้าวสู่สากล

รายงานผลการพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมา ระหว่าง พ.ศ. 2556 - 2561 ที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ด้านการยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

1.1.1 การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน

1) การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point)

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เริ่มจัดตั้งศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point: G-Service Point) ขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของประชาชนในการเดินทาง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ไปติดต่อราชการ โดยรวมเอางานบริการพื้นฐานที่จำเป็นจากหน่วยงานต่าง ๆ มาเปิดให้บริการ ณ ห้างสรรพสินค้าที่ประชาชนเข้ามาใช้บริการอยู่แล้ว ในเวลาที่นอกเหนือจากเวลาราชการ และมีการให้บริการทุกวัน โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร สำนักงานประกันสังคม กรมการขนส่งทางบกได้จัดเจ้าหน้าที่และนำงานบริการประชาชนมาให้บริการ รวมทั้งภาคเอกชนที่ได้สนับสนุนพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์บริการ ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา และศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค ถนนศรีนครินทร์

2) การพัฒนาระบบให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) (สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ในขณะนั้น) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) เพื่อเป็นระบบให้บริการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เบ็ดเสร็จผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ที่มีความน่าเชื่อถือและมั่นคงปลอดภัย มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลและระบบการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ โดยระบบ Biz Portal จะอำนวยความสะดวกให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการใน 2 ส่วนหลัก ๆ คือ (1) การให้ข้อมูล (Information) เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ ในลักษณะครบวงจร (end-to-end) ตามประเภทธุรกิจ และ (2) การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Transaction) ครอบคลุมการขออนุญาตรายใหม่ การต่ออายุ การแก้ไข/เปลี่ยนแปลง และการยกเลิกโดยประชาชนหรือผู้ประกอบการสามารถขออนุญาตได้หลายใบอนุญาตในครั้งเดียว กรอกข้อมูลที่ซ้ำกันเพียงครั้งเดียว (Single Form) และส่งเอกสารหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เพียงชุดเดียวโดยไม่ต้องส่งเอกสารต้นฉบับ รวมทั้งสามารถติดตามสถานะการพิจารณาอนุญาตได้ตลอดเวลา

3) ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ หรือ Government Innovation Lab หรือเรียกสั้น ๆ ว่า Gov Lab เป็นการนำแนวคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เน้นผู้ใช้บริการเป็นสำคัญมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พร้อมทั้งอาศัยพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อคิดค้นและสร้างนวัตกรรมงานบริการภาครัฐให้แก่ประชาชนผ่านกระบวนการทดสอบ ทดลองในห้องปฏิบัติการออกแบบ อันจะก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการวางนโยบายสาธารณะ และการส่งมอบบริการให้แก่ประชาชน ในการดำเนินโครงการ Gov Lab จะคัดเลือกงานบริการที่ผู้รับบริการพบปัญหามาจัดทำเป็นโครงการนำร่องผ่านกระบวนการศึกษาด้วยวิธีการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) โดยนวัตกรที่ปรึกษา (Innovation Team: i-Team) จนได้นวัตกรรมต้นแบบ (Prototype) จำนวน 42 นวัตกรรม ใน 9 โครงการนำร่อง เช่น การแก้ปัญหาระบบการรอคิวตรวจรักษาในโรงพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐที่ต้องรอนาน ต้องมารอล่วงหน้า โดยเสนอให้นำ Application และตู้ Kiosk มาใช้ในการบริหารจัดการระบบคิวต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันกำลังอยู่ในช่วงการขยายผลและการนำไปใช้ โดยมีผู้รับผิดชอบคือ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาหลักสูตรห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ เพื่อทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Mindset) การทำงานของข้าราชการในการพัฒนางานบริการโดยให้ข้าราชการเข้ารับการอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะของบุคลากรใน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของผู้บริหาร 2) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของนวัตกรที่ปรึกษารุ่นใหม่ และ 3) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของนวัตกรที่ปรึกษารุ่นเก่า ซึ่งนำไปใช้สร้างบุคลากรที่จะทำหน้าที่ขับเคลื่อนและขยายผลให้เกิดนวัตกรรมในหน่วยงานภาครัฐต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

4) การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business) โดยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐปรับปรุงประสิทธิภาพและพัฒนางานบริการที่เกี่ยวข้องตามรายงานผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ของธนาคารโลกเพื่อให้อันดับของประเทศไทยดีขึ้น ส่งผลให้ผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยในปี 2561 (DB 2019) ดีขึ้น และเมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ด้านที่มีค่าคะแนนและอันดับสูงขึ้นมี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการชำระภาษี (ดีขึ้น 8 อันดับ) (2) ด้านการขอใช้ไฟฟ้า (ดีขึ้น 7 อันดับ) (3) ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย (ดีขึ้น 2 อันดับ) (4) ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (ดีขึ้น 2 อันดับ) (5) ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (ดีขึ้น 1 อันดับ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการขอใช้ไฟฟ้า กระโดดขึ้นสู่อันดับที่ 6 กลายเป็นกลุ่ม Top 10 ของโลก

5) การส่งเสริมการพัฒนากระบวนการให้บริการประชาชน โดยส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนากระบวนการให้บริการประชาชนพร้อมกับการพัฒนาประเภทรางวัล ที่มอบให้แก่ส่วนราชการ 3 ประเภทรางวัล ได้แก่ รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน (มอบให้แก่ส่วนราชการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546) รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ปี พ.ศ. 2552) และรางวัลคุณภาพการให้บริหารจัดการภาครัฐ (ปี พ.ศ. 2555) การมอบรางวัลในทั้ง 3 ประเภทรางวัลได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนในปี พ.ศ. 2560 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นชอบกับชื่อรางวัลที่มอบให้กับส่วนราชการ ให้เรียกว่า “รางวัลเลิศรัฐ” และปรับรางวัลทั้ง 3 ประเภทให้เป็นสาขาของรางวัลเลิศรัฐ คือ รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งในปี พ.ศ. 2561 ถือเป็นปีแรกที่หน่วยงานภาครัฐ 5 หน่วยงาน ประกอบด้วย กองบัญชาการกองทัพไทย กรมควบคุมโรค กรมบัญชีกลาง กรมปศุสัตว์ และกรมพัฒนาที่ดิน มีผลงานโดดเด่นจนได้รับรางวัลเลิศรัฐ ซึ่ง **“รางวัลเลิศรัฐ” (Public Sector Excellence Awards: PSEA) เป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่มอบให้หน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศ ทั้ง 3 สาขา** ได้แก่ 1) สาขาบริการภาครัฐ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ 2) สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นการพัฒนาระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ 3) สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกับประชาชนในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อให้ความยั่งยืนในการพัฒนาระบบราชการ เช่น กองบัญชาการกองทัพไทย สาขาบริการภาครัฐ ผลงาน “ถังกลเพิ่มแรงดันส่งน้ำระยะไกล” สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ผลงาน “โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: ณ แม่น้ำลี้และลำน้ำแม่ทา”

6) การส่งเสริมและยกระดับการให้บริการประชาชน โดยสนับสนุนให้ส่วนราชการที่ได้รับรางวัลจากสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อยอดการพัฒนาและนำผลงานส่งสมัครเพื่อขอรับรางวัล United Nations Public Service Awards หรือ UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2561 มีหน่วยงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน ได้แก่ (1) สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต: ผลงาน Child First - Work Together (CF-WT) (2) สำนักป้องกันและควบคุมโรคที่ 9 กรมควบคุมโรค: ผลงาน การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อลดความเจ็บป่วยด้วยโรคมาลาเรียในพื้นที่เสี่ยงสูง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก (3) โรงพยาบาลขอนแก่น: ผลงาน ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤต (One stop crisis center: OSCC) (4) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์: ผลงาน Holistic School in Hospital Initiative (HSH) (5) เทศบาลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี: ผลงาน นวัตกรรมบ้านต้นแบบสุขภาวะผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ (6) สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดร้อยเอ็ด: ผลงาน โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

1.1.2 การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ

1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการของหน่วยงานภาครัฐ

การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการ เป็นการพัฒนาส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐสู่องค์การแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์การให้มีความทันสมัย มีระบบการทำงานที่คล่องตัว เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาท ภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่ง ก.พ.ร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการเป็นหน่วยงานของรัฐและหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร เพื่อสร้างรูปแบบองค์กรประเภทต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินบทบาทภารกิจของภาครัฐที่มีความแตกต่างกันตามภารกิจแต่ละประเภท และสามารถกำหนดกระบวนการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับประเภทภารกิจ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิรูปองค์กรตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้ส่วนราชการมีการวางแผนปฏิรูปองค์การให้สอดรับกับระบบราชการ 4.0 และแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งได้มีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 เห็นด้วยกับความเห็นและข้อเสนอแนะของ ก.พ.ร. ที่เสนอให้ส่วนราชการที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ กรณีการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ต้องพิจารณาการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรกก่อน ในประเด็นการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ และการยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความสำคัญ ความเร่งด่วน เหตุผลความจำเป็น และความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมถึงภาระด้านงบประมาณ กรอบนโยบายรัฐบาลและนโยบายของแต่ละกระทรวงด้วย ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐในลักษณะประชารัฐให้มากขึ้นด้วย

สำหรับการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐในมิติของการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศใน 4 ประเด็นหลัก คือ **1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน** ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกระทรวงอุตสาหกรรมให้สอดรับกับนโยบายประเทศไทย 4.0 การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงคมนาคมให้สอดสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (The International Civil Aviation Organization: ICAO) การจัดตั้งกรมการขนส่งทางรางเพื่อรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ **2) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจและโครงสร้างเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม** ได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขแก่ประชาชน การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงยุติธรรมเพื่อการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อสร้างหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม **3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ** ได้แก่ การจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการจัดตั้งศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล และ **4) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน** ได้แก่ การปรับบทบาทภารกิจในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ การปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2) การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด สถาบันอุดมศึกษา และองค์การมหาชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา โดยได้มีการพัฒนาระบบการประเมินผลมาเป็นลำดับ คือ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559 จะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และสถาบันอุดมศึกษา โดยมีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการเป็น 2 มิติ คือ มิติภายนอกและมิติภายใน และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้ปรับระบบการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการจากเดิมที่จัดทำคำรับรองฯ เป็นรายส่วนราชการ เป็นการจัดทำคำรับรองฯ รายกระทรวง เพื่อให้ปลัดกระทรวงสามารถบริหารจัดการภารกิจภายในกระทรวงได้เอง โดยให้กระทรวงเป็นเจ้าภาพในการจัดทำคำรับรองฯ และการประเมินผลการปฏิบัติราชการกับส่วนราชการระดับกรมในสังกัด ตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการและหลักการที่ ก.พ.ร. กำหนด และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา การประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ได้ปรับไปสู่การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ที่มีมติเห็นชอบการประเมิน โดยแบบประเมินข้าราชการพลเรือนในความรับผิดชอบของ ฝ่ายบริหาร และแบบประเมินส่วนราชการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของส่วนราชการในการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพิ่มศักยภาพของส่วนราชการในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดให้มีการประเมินประสิทธิภาพ ส่วนราชการ ปีละ 2 รอบ (รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 มีนาคม และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายนของทุกปี) โดยให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้ประเมิน และมีเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นผู้ประเมินเบื้องต้น

นอกจากการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการแล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับมอบหมายตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ติดตามกรณีตัวชี้วัดเพื่อการปฏิรูปหัวหน้าหน่วยราชการ เพื่อนำมาพิจารณาในการแต่งตั้งจ่ายค่าตอบแทน โดยกำหนดแนวทางประเมินผลผู้นำในองค์กรเพิ่มจากการประเมินปกติประจำปี ดำเนินการประเมินทุก 6 เดือน โดยกลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยประเมินปีละ 2 รอบ ได้แก่ รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 มีนาคม และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายนของทุกปี ซึ่งการประเมินจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การประเมินโดยผู้บังคับบัญชา (Evaluation) ผู้บริหารองค์การประเมินตนเอง (Self Assessment) และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา (Online Survey)

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนนั้น ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559 จะเป็นการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติงาน โดยมีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานใน 4 มิติ คือ มิติด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน และมิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์การ และมีการปรับระบบการประเมินผลองค์การมหาชนให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 โดยจะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินองค์การมหาชนและการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชน และกำหนดให้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

มีการประเมิน 1 รอบ (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน - 30 กันยายนของทุกปี) โดยให้รัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนเป็นผู้ประเมิน และมีเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นผู้ประเมินเบื้องต้น

3) โครงการการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ

ในปี 2561 มีนักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) รุ่นที่ 1 - 10 ที่สำเร็จจากโครงการฯ และกำลังปฏิบัติราชการอยู่ในส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่าง ๆ จำนวน 341 คน และมี นปร. รุ่นที่ 11 ที่อยู่ระหว่างรอการจัดสรรไปปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ จำนวน 40 คน สำหรับ นปร. รุ่นที่ 12 และนปร. รุ่นที่ 13 อยู่ระหว่างการพัฒนาตามหลักสูตรในโครงการฯ จำนวน 77 คน

4) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

จัดให้มีการฝึกอบรมและมีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพื่อให้ข้าราชการได้ศึกษาและพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ผ่านทาง www.opdcacademy.com โดยได้พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรด้านการบริหารจัดการที่ทันสมัย และมีหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ได้แก่ หลักสูตรที่มีใบประกาศนียบัตร เช่น การบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (mini MPM) การบริหารจัดการธุรกิจแนวใหม่ (mini MBA) หลักสูตร 9 แผ่นดินของการปฏิรูประบบราชการ การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หลักสูตรพิเศษ เช่น การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน ชุดวิชาเครื่องมือในการบริหารงานสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง ทั้งนี้ มีผู้เรียนในระบบตั้งแต่เริ่มเปิดระบบจนถึง 30 กันยายน 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 42,526 ราย เป็นผู้ที่ลงทะเบียนในปีงบประมาณนี้ จำนวน 989 ราย

1.1.3 การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

1) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารเชิงพื้นที่และพัฒนาระบบบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีกิจกรรมสำคัญที่ได้ดำเนินการ ได้แก่ การปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากกรอบงบประมาณเดิมที่ได้รับมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 18,000 ล้านบาท เป็น 28,000 ล้านบาท โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป (ปรับเพิ่มประมาณร้อยละ 50 ของกรอบงบประมาณเดิม) จัดฝึกอบรมผู้บริหารในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศในระดับพื้นที่ (18 กลุ่มจังหวัด) และจัดทำห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab: Gov Lab) ในระดับพื้นที่

2) การกำหนดบทบาท ภารกิจ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้ศึกษารูปแบบและวิธีการกำกับดูแล ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และการสนับสนุนของส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง กรม ที่จะส่งเสริมการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการประชาชนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการกำหนด โดยศึกษากรณีของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.2 ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2.1 การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นการส่งเสริมการบริหารราชการให้มีระบบหรือวิธีการทำงานที่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ และเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือ รวมทั้งเกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงาน ก.พ.ร. จะมอบรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ให้แก่ส่วนราชการ โดยในปี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2561 โดยมีมติกำหนดประเภทของรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมใหม่ เป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่ เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) และผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

1.2.2 การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยใช้กลไกของคณะกรรมการการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ซึ่งตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561 ค.ต.ป. ได้เลือกติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการหรือประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในวงกว้าง เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การตัดสินใจและกำหนดนโยบายของประเทศ เช่น โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และการพัฒนาเตรียมการเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ปัญหาภัยแล้ง โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ เป็นต้น ซึ่ง ค.ต.ป. จะให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจแก่สาธารณชนต่อไป

1.3 ด้านก้าวสู่สากล

การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินโครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จนเกิดเป็นเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (ASEAN Governance Network) ขึ้น ซึ่งการส่งเสริมธรรมาภิบาลในประชาคมอาเซียนส่งผลให้ประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับประโยชน์ในหลายมิติ สรุปได้ดังนี้

1) การเข้าถึงบริการของภาครัฐที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เนื่องจากภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนได้เรียนรู้ร่วมกันถึงวิธีการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลให้ประชาชนผู้มารับบริการได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2) การยกระดับมาตรฐานการให้บริการภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนเทียบเคียงสากล การนำผลการหารือระหว่างเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียนและองค์กรระหว่างประเทศไปสู่การวางแนวทางในการส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับภูมิภาคร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานบริการ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ของภาครัฐเพิ่มสูงขึ้น (The Next Step of Digitalization) อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอีกทั้งยังร่วมกันหารือวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลภายหลังการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประชาคมอาเซียนทัดเทียมระดับสากลต่อไป

3) เครือข่ายความร่วมมือในระดับภูมิภาค นับเป็นความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการสร้างเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (ASEAN Governance Network) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบราชการจนนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อพลเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประชาคมโลกโดยรวม

1.4 ทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย

นอกจากกรอบแนวทางในการดำเนินการใน 3 ประเด็นหลักข้างต้นแล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. ยังคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทยในอนาคตด้วย เนื่องจากการปฏิบัติงานของระบบราชการไทยในปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงมาก ทั้งในด้านเทคโนโลยีที่มีเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive Technology) สภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) โครงสร้างของสังคมที่เปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงวัย (Aging Society) การเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ รวมทั้งระบบระหว่างประเทศที่ผันแปรไปจาก bi-polar powers เป็น multi-powers ที่ไม่สมดุล และความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากการเผชิญหน้าทางการทหารโดยตรงมาอยู่ในรูปแบบการขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การค้า และเทคโนโลยี สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นว่าการพัฒนาระบบราชการไทยในอนาคตต้องก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การพัฒนาระบบราชการไทยในอนาคตควรมีทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย ดังนี้

1.4.1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม โดยการให้บริการสาธารณะของภาครัฐต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานสากลและเป็นผู้นำในภูมิภาค เชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

1.4.2 ภาครัฐที่บริหารงานแบบบูรณาการโดยเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่ และมีระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายในทุกระดับ

1.4.3 ภาครัฐที่มีขนาดเหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญ และการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

1.4.4 ภาครัฐที่มีวิธีการทำงานที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยการนำนวัตกรรมและ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้การพัฒนาให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันภายใต้มาตรฐานเดียวกัน พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง และมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งการนำข้อมูลที่มีอยู่มาคิดวิเคราะห์แบบบูรณาการประกอบการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กร ทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ เพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.4.5 **ภาครัฐที่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ** เน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตอาสา

ส่วนที่ 2 รายงานการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

2.1 วิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ สำนักงาน ก.พ.ร. ปฏิบัติงานภายใต้วิสัยทัศน์ “ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างต่อเนื่องและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นกลไกผลักดันการพัฒนาประเทศ” โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ในการดำเนินงานไว้ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2.2 โครงสร้างและอัตรากำลัง สำนักงาน ก.พ.ร. แบ่งส่วนราชการเป็น 9 กอง 1 สำนัก 2 กลุ่ม 1 ศูนย์ และมีสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษในกำกับของสำนักงาน ก.พ.ร. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดรวม 285 คน แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งปฏิบัติราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ของสำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 195 คน (ร้อยละ 68) และข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอาศัยสังกัดสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อร่วมโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) จำนวน 90 คน (ร้อยละ 32)

2.3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร. (แยกตามหมวดงบประมาณ) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ รวม 311,093,500 บาท จำแนกเป็นงบบุคลากร 109,261,200 บาท งบดำเนินงาน 33,865,600 บาท งบลงทุน 2,000,000 บาท และ งบรายจ่ายอื่น 165,966,700 บาท

2.4 ผลการดำเนินงานที่สำคัญ สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการส่งเสริมผลักดันการพัฒนาระบบราชการให้ดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จนเกิดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม โดยดำเนินการผลักดันการพัฒนาระบบราชการให้เป็นไปตามแผนการพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นผลการพัฒนาระบบราชการที่สำคัญและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้นำเสนอไว้ในส่วนที่ 1 ของรายงานฉบับนี้ แล้ว สำนักงาน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ก.พ.ร. ยังมีการดำเนินการอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทย โดยสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญตามประเด็นยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังนี้

2.4.1 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

1) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

1.1) การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. .... และแผนการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ทดลองเปิดให้บริการศูนย์รับคำขออนุญาต ตั้งอยู่ชั้น 1 ตึกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (ตึกสำนักงาน ก.พ. เดิม) ตรงข้ามทำเนียบรัฐบาล ทำหน้าที่รับเรื่องส่งต่อไปยังหน่วยงานอนุญาต รวมทั้งกำกับและติดตามสถานะคำขอ ยื่นคำขอผ่านระบบ Biz Portal ที่เว็บไซต์ศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อธุรกิจ “biz.govchannel.go.th”

1.2) แผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ได้มีการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา และเสนอมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งยังได้ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 โดยการสำรวจกับหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดจำนวน 80 หน่วยงาน (10 จังหวัด จังหวัดละ 8 หน่วยงาน) และประชาชนผู้รับบริการ จำนวน 480 คน พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ 79 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.2 โดยมีความพึงพอใจด้านความโปร่งใสในการให้บริการมากที่สุด นอกจากนี้ได้พัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) โดยขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมใบอนุญาต/ประเภทธุรกิจใหม่

2) การพัฒนาห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ จะใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมงานบริการภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยได้มีการนำ “คน” ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานบริการนั้น ๆ มาเป็นศูนย์กลางในการทำความเข้าใจผ่านกระบวนการสังเกตพฤติกรรมและวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้ง โดยมีหลักคิดที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) การทำความเข้าใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด 2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และ 3) การทดสอบแนวคิดก่อนเริ่มนำไปใช้จริง โดยการเสริมสร้างขีดสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการทั้งกลุ่มผู้บริหาร นวัตกรที่ปรึกษารุ่นเก่า (ปี 2560) และนวัตกรที่ปรึกษารุ่นใหม่ (ปี 2561) และดำเนินโครงการนำร่อง ได้แก่ (1) โครงการแก้ปัญหาการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว (2) โครงการลดอุบัติเหตุบนท้องถนน (3) โครงการระบบรายงานผลและติดตามการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม (4) โครงการชุดข้อมูลสุขภาพสำหรับติดตัวผู้ป่วย (5) โครงการสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกร

3) การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก และสร้างการรับรู้ในการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จัดการเสวนา เรื่อง การยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการภาคเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับงานบริการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการยกระดับประสิทธิภาพในการให้บริการ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ นอกจากนี้ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการปกครอง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมเจ้าท่า กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานและกล่าวมอบนโยบายและเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามฯ

4) การยกระดับการพัฒนาระบบราชการสู่ความเป็นเลิศ การมอบรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2561 เพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติหน่วยงานภาครัฐที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทรางวัล คือ สาขาบริการภาครัฐ จำนวน 99 ผลงาน สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 17 ผลงาน สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 65 ผลงาน และมีรางวัลเกียรติยศ ที่มอบให้กับหน่วยงานที่ได้รับรางวัล United Nations Public Service Awards 2018 ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

5) การส่งเสริมและยกระดับการให้บริการประชาชน สนับสนุนให้ส่วนราชการที่ได้รับรางวัลจากสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อยอดการพัฒนาและนำผลงานส่งสมัครขอรับรางวัล United Nations Public Service Awards หรือ UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ โดยในปี พ.ศ. 2561 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขา Promoting gender responsive public services to achieve the SDGs จากผลงาน “โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ (Integrated approach of comprehensive cervical cancer)”

6) การจัดงานมหกรรมงานบริการภาครัฐ ครั้งที่ 2 “นวัตกรรมภาครัฐ 4.0” เป็นการสานต่อความสำเร็จที่มุ่งเน้นขยายผลไปยังประชาชน ให้ได้รับทราบการพัฒนาการให้บริการของภาครัฐและสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้มากขึ้น ณ ลาน Central Court ชั้น 1 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 11 - 12 ธันวาคม 2560 มีการจัดบูธแสดงผลงานจำนวน 17 บูธ รวมทั้งสิ้น 47 ผลงาน

2.4.2 การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ และการพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง

1) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ก.พ.ร. ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และจัดโครงสร้างของส่วนราชการในกลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน กลุ่มกระทรวงด้านสังคมและความมั่นคงเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ใน 4 ประเด็นหลัก คือ **1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน** โดยปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง ได้แก่ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**กรมบัญชีกลาง** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยนำระบบเทคโนโลยี

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารสนเทศมาใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**กรมศุลกากร** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า อำนวยความสะดวกทางการค้า โดยพัฒนาระบบ NSW และจัดตั้งสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง เพื่อรองรับการขยายตัวและลดความแออัดของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ **2) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ** โดยปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**กรมการแพทย์** เพื่อยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนในด้านการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**กรมควบคุมโรค** ด้านการควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน เพื่อการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเฝ้าระวังการป้องกันในภาวะปกติ การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพรองรับภาวะฉุกเฉินก่อนเกิดเหตุการณ์ และการฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน และภารกิจเกี่ยวกับวัณโรค เพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมวัณโรค และการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รูปแบบการดำเนินการ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ** เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการส่งเสริมสถานบริการสุขภาพและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพของไทยให้เทียบชั้นสากล การปรับปรุงบทบาท ภารกิจของ**สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา** เป็นการปรับปรุงบทบาท ภารกิจด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สามารถขึ้นทะเบียนได้และเป็นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพของไทยตามนโยบาย Thailand 4.0 ด้านสาธารณสุข **จัดตั้งสถาบันพระบรมราชชนก** ซึ่งเป็นการยกฐานะสถาบันพระบรมราชชนกจากหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง (นิติบุคคล) ในกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการศึกษาและออกใบปริญญาบัตรให้แก่นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยต่าง ๆ ของสถาบัน **3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ** ได้แก่ **จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ** เพื่อสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ให้มีหน่วยงานนโยบายหลักของประเทศด้านการบริหารทรัพยากรน้ำในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 **จัดตั้งศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)** เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการบริหารจัดการ การบังคับใช้กฎหมาย การปฏิบัติงานในพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **4) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน** ได้แก่ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และจัดโครงสร้างส่วนราชการภายในของ**สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เพื่อเพิ่มสมรรถนะการเป็นหน่วยงานหลักด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศให้รองรับภารกิจตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **5) จัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** เพื่อให้เป็นกระทรวงหลักในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเตรียมความพร้อมประเทศสู่ศตวรรษที่ 21 ตามแนวนโยบาย Thailand 4.0 **6) การจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ (Organizational Transformation Plan) ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561** ก.พ.ร. มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในภาพรวมของการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐที่ควรให้ความสำคัญ เช่น **ด้านการจัดโครงสร้างระบบราชการ**ควรพิจารณาในภาพรวมทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น รวมทั้งหน่วยงานในต่างประเทศ **ด้านกระบวนการทำงาน** ส่วนราชการต้องปรับระบบการทำงานโดย Outsource ให้ภาคเอกชนดำเนินการแทน ปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและบริการประชาชน **ด้านบุคลากร/กำลังคนภาครัฐ** การมีข้าราชการหลายประเภทในหน่วยงานของรัฐทำให้การขยายโครงสร้างของหน่วยงานแต่ละประเภทไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นำไปสู่ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายงบประมาณบุคลากรภาครัฐที่เพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับบุคลากรของรัฐประเภทต่าง ๆ ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติ (mindset) หรือวิธีคิดของข้าราชการ จากการยึดราชการเป็นศูนย์กลางเป็น "ผู้ควบคุม" ให้เป็น "ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก" แก่ผู้รับบริการและภาคเอกชนในการประกอบธุรกิจได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และต้องลดขนาดกำลังคนภาครัฐให้มีจำนวนน้อยลง และใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนาข้าราชการให้มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการทำงานในยุคดิจิทัล **ด้านประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน** การดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ส่วนราชการต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในส่วนราชการ โดยดำเนินการใน 3 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ การเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ **ด้านกฎหมาย**ต้องพิจารณายกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของภาคเอกชนและภาคประชาชน ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ทันต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน และพิจารณาแก้ไขกฎหมายว่าด้วยงานสารบรรณของส่วนราชการ ให้เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้กฎหมาย กฎ ระเบียบรองรับระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์กลางของภาครัฐ **ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐกับภาคเอกชน** ประเด็นสำคัญที่สุดคือคุณภาพของบุคลากร ต้องพัฒนาบุคลากรภาครัฐและดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถ โดยการจัดทำแผนพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ (career path) รวมถึงการพัฒนาระบบค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายและทัดเทียมกับภาคเอกชน รวมทั้งพัฒนาระบบ Lateral entry ในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาสู่ระบบราชการได้สะดวกมากขึ้น ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน **ด้านบทบาทนักการเมืองต่อการบริหารงานภาครัฐ** ควรมีการกำหนดขอบเขตบทบาท ความรับผิดชอบ ระหว่างข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมืองให้ชัดเจน ในเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานราชการ ได้แก่ การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการประจำ การใช้จ่ายงบประมาณ และรายละเอียดโครงการที่จะต้องดำเนินการ เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive Change) ต่อระบบราชการ ซึ่งถือเป็นความท้าทายหลักของภาครัฐที่ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อการดำเนินเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ ซึ่งภาครัฐต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับประเด็นท้าทายที่เกิดขึ้น และมุ่งเน้นในการเตรียมหน่วยงานให้พร้อมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ภาครัฐควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลภาครัฐ (Big Data Analytics) ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางและนโยบายในการพัฒนาประเทศให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชน คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การมหาชน ทั้งองค์การมหาชนที่เป็นการแปลงสภาพจากองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 เป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ และองค์การมหาชนที่จัดตั้งใหม่ตามกฎหมายขององค์การมหาชน จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย การแปลงสภาพสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็น สถาบันเทคโนโลยีป้องกัน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเทศ การแปลงสภาพสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การแปลงสภาพสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) เป็น สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นองค์การมหาชน นอกจากนี้ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลทำให้สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) แปลงสภาพเป็นสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติเฉพาะ โดยมีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติและส่งเสริมสนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต และการกระจายวัคซีนให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับที่จะใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน

สำหรับการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี โดยในปี พ.ศ. 2561 มีองค์การมหาชน 2 แห่ง ที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรี ผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ และมีองค์การมหาชนอีกจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ได้มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อปรับบทบาทภารกิจและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 มีผลใช้บังคับแล้ว สำหรับกรณีสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) อยู่ระหว่างดำเนินการโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีและศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษาฯ โดยจัดทำเป็นร่างพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. .... เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การมหาชน *(หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ)* สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะผู้รับผิดชอบงานวิชาการของ กพม. ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์การมหาชนมีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยในปี พ.ศ. 2561 กพม. ได้เสนอแนะหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) แนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน (2) การกำหนดกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน (3) หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สิน จากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

3) ระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ

3.1) ผลการประเมินส่วนราชการและจังหวัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ รอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561 และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 ซึ่งผลการประเมินส่วนราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จำนวน 151 ส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 พบว่า ในรอบการประเมินที่ 1 และรอบการประเมินที่ 2 ส่วนราชการส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ จำนวน 80 ส่วนราชการ และ 69 ส่วนราชการ คิดเป็นร้อยละ 53 และร้อยละ 46 ตามลำดับ สำหรับผลการประเมินจังหวัด จำนวน 76 ส่วนราชการ พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐานทั้งรอบการประเมินที่ 1 และ 2 โดยมีจำนวน 65 จังหวัด และ 64 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 86 และ ร้อยละ 84 ตามลำดับ

การวางระบบการประเมินส่วนราชการให้เกิดการบูรณาการและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และงบประมาณ ในการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ได้มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดในแต่ละระดับให้สามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และเชื่อมโยงสู่เป้าหมายระดับชาติ ซึ่งในการดำเนินงานเรื่องนี้ หน่วยงานกลางทั้ง 3 หน่วย ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการร่วมกับส่วนราชการ ในการกำหนดตัวชี้วัด โดยมีการเชื่อมโยงจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนบูรณาการ 25 แผนงาน นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นโยบายประเทศไทย 4.0 และเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของกระทรวง เพื่อใช้สำหรับการประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของแต่ละส่วนราชการ/จังหวัด

ผลการประเมินผู้บริหารองค์การ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561 และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 มีผลการประเมิน ดังนี้

(1) ผลการประเมินปลัดกระทรวง/เทียบเท่า อธิบดี/เทียบเท่า จำนวน 150 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ยในรอบการประเมินที่ 1 และรอบการประเมินที่ 2 94.68 คะแนน และ 90.08 คะแนน ตามลำดับ ในขณะที่ผลการประเมินของผู้บังคับบัญชามีผลคะแนนเฉลี่ยในรอบการประเมินที่ 1 และรอบการประเมินที่ 2 89.52 คะแนน และ 91.38 คะแนน ตามลำดับ

(2) ผลการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 76 คน มีผลการประเมินตนเองและผลการประเมินของผู้บังคับบัญชามีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยในรอบการประเมินที่ 1 และรอบการประเมินที่ 2 97.55 คะแนน และ 94.78 คะแนน ตามลำดับ สำหรับผลการประเมินของผู้บังคับบัญชามีผลคะแนนเฉลี่ยในรอบการประเมินที่ 1 และรอบการประเมินที่ 2 97.78 คะแนน และ 95.19 คะแนน

(3) ผลการประเมินนายอำเภอ จะประเมิน 1 รอบการประเมิน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 โดยนายอำเภอ จำนวน 868 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ย 87.12 คะแนน และมีผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาเฉลี่ย 87.28 คะแนน

(4) ผลการประเมินผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยา โดยดำเนินการ 1 รอบการประเมิน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 จำนวน 7,824 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ยภาพรวม 77.65 คะแนน และผลการประเมินของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งประเมินในฐานะผู้บังคับบัญชา เฉลี่ย 77.34 คะแนน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(5) ผลการประเมินกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การประเมินกำนันและผู้ใหญ่บ้านจะแตกต่างจากการประเมินผู้บริหารประเภทอื่น เนื่องจากข้อจำกัดของประเด็นคำถามที่ไม่สอดคล้องกับบริบทการทำงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงใช้ผลการประเมินจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้านจากกรมการปกครอง เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินตอบแทนในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2562 ซึ่งประเมินโดยนายอำเภอ พบว่า กำนัน จำนวน 6,863 คน มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 69.68 และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 59,838 คน มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 53.10

3.2) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์การมหาชน จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 37 แห่ง และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ จำนวน 17 แห่ง ซึ่งผลการประเมินพบว่า องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ ส่วนใหญ่ จำนวน 34 แห่ง มีผลการประเมินในระดับคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 91.89 และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะส่วนใหญ่ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70.59 สำหรับผลการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชนซึ่งประเมินโดยคณะกรรมการองค์การมหาชนนั้น องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ มีผลการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชนส่วนใหญ่มีผลการประเมินในระดับคุณภาพ จำนวน 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.31 และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะส่วนใหญ่ มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.12

3.3) การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ยังคงมุ่งเน้นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและเพิ่มการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในลักษณะที่เป็นการประเมินความเสี่ยง (Risks) โดยผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลที่ได้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญ เช่น นำผลการศึกษาการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

4) การกำหนดบทบาท ภารกิจ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประมวลข้อมูลการศึกษาการจัดความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่จังหวัดตราดโดยได้หยิบยกตัวอย่างการศึกษาการจัดความสัมพันธ์ฯ ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด ในเรื่องการเตรียมประเด็นสอบถาม การวิเคราะห์กระบวนงานตามกฎหมายและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานฯ ในการกำกับดูแล/สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากการลงพื้นที่จังหวัดตราดและได้สอบถามโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ พบว่า มีการดำเนินการ สนับสนุน และกำกับดูแลเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมอาคาร ทั้งในเรื่องการก่อสร้างอาคาร การตรวจและควบคุมอาคาร รวมทั้งการให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

5) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

5.1) ผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) พบว่า ส่วนราชการระดับกรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในหมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สะท้อนได้ว่าส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติราชการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้ข้อมูลผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำหรับจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในหมวด 1 การนำองค์การ

5.2) การพัฒนาองค์การตามเกณฑ์การประเมินสถานะการเป็นหน่วยงานภาครัฐ 4.0 ผลการประเมินสถานการณ์เป็นระบบราชการ 4.0 ของส่วนราชการ ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินการ พบว่า มีหน่วยงานภาครัฐประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 จำนวนทั้งสิ้น 242 หน่วยงาน (145 กรม 73 จังหวัด และ 24 องค์การมหาชน) และมีหน่วยงานผ่านเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจประเมินในพื้นที่ปฏิบัติงาน (site visit) จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต ซึ่งผลการตรวจประเมิน ทั้ง 5 หน่วยงาน สามารถพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0 ได้ตามเกณฑ์ที่ใกล้เข้าสู่ระดับก้าวหน้า (Advance)

2.4.3 การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

1) การพัฒนาระบบบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้ศึกษาต้นแบบความร่วมมือในการบูรณาการภารกิจรัฐในพื้นที่จังหวัด โดยศึกษาระบบการบูรณาการภารกิจรัฐภายในพื้นที่จังหวัด ซึ่งดำเนินการใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดภูเก็ต ซึ่งผลจากการศึกษานำมาสู่ออกแบบและจัดทำข้อเสนอแนะการบูรณาการภารกิจรัฐภายในพื้นที่จังหวัด ใน 3 ประเด็น คือ (1) การจัดทำโมเดลต้นแบบการบริหารจัดการรายประเด็นสำคัญ (2) การมอบอำนาจบางส่วนให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด (3) การรวมกลุ่มเทศบาลและหน่วยงานในพื้นที่

2) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยมีภาพรวมคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในบัญชี 1 จำนวน 28,847,976,351 บาท และเมื่อพิจารณาตามแนวทางที่สำคัญ พบว่าด้านเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.83 รองลงมาคือด้านท่องเที่ยวและด้านอุตสาหกรรมการค้าการลงทุน โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 25.42 และ 17.56 ตามลำดับ

2.4.4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

1) การพัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายการพัฒนาระบบราชการ ได้แก่ ผู้นำบริหารการเปลี่ยนแปลง (Chief Change Officer: CCO) และกลุ่มพัฒนาระบบบริหารของส่วนราชการต่าง ๆ โดยจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสานสัมพันธ์ระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. และหัวหน้าส่วนราชการในฐานะผู้บริหารการเปลี่ยนแปลง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2) การส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมธรรมาภิบาล เช่น สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ Institute of State Organizational Sciences (ISOS), Ministry of Home Affairs, สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Korea Research Institute @ University of New South Wales เครือรัฐออสเตรเลีย (KRI@UNSW) และ Academy of Korea Studies สาธารณรัฐเกาหลี (AKS) ดำเนินการจัดประชุมนานาชาติครั้งที่ 6 และการศึกษาเชิงลึกด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างต้นแบบที่เป็นเลิศ ในการส่งเสริมความซื่อตรงในภาครัฐตามกรอบความซื่อตรงในการบริหารภาครัฐของ OECD ในการยกระดับความซื่อตรงในการบริหารงานภาครัฐของประเทศไทย (Public Integrity: OECD Model)

3) การสร้างความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. กับหน่วยงานต่างประเทศ และอาเซียน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการต่างประเทศ เช่น การเข้าร่วมการประชุมกับ Organization of Economic Co-operation and Development (OECD) การประชุมทวิภาคีร่วมกับ Secretary for the Modernisation of the Public Administration (SGMAP) การเข้าร่วมงานพิธีมอบรางวัล United Nation Public Service Awards 2018 รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับคณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศที่มาศึกษาดูงานที่สำนักงาน ก.พ.ร.

4) การพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) จำนวน 3 รุ่น คือ นปร. รุ่นที่ 10 นปร. รุ่นที่ 11 และ นปร. รุ่นที่ 12 รวม 118 คน โดย นปร. รุ่นที่ 10 ภายหลังจากได้รับการพัฒนาช่วงสุดท้ายของโครงการฯ ได้รับการจัดสรรไปปฏิบัติราชการ ณ ส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อไป

5) การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้จัดทำหลักสูตรพิเศษใหม่ 1 รายวิชา (รวมหลักสูตรพิเศษทั้งสิ้น จำนวน 13 วิชา) คือ หลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย (m-Learning) เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน”

2.4.5 การต่อต้านการทุจริต ประพฤติมิชอบ

1) การรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริตผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมรวมพลังสร้างเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างความรู้เรื่องการต่อต้านคอร์รัปชันแก่เยาวชน ในสถาบันการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กิจกรรมเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสื่อมวลชน และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ

2) การดำเนินงานเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ OECD และสำนักงาน ป.ป.ท. จัดการประชุมสัมมนาและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามรายงานการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย (Integrity Review of Thailand) และได้เข้าร่วมการประชุม 2018 OECD Global Anti-Corruption and Integrity Forum ระหว่างวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2561 ณ OECD สำนักงานใหญ่ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.4.6 การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ และแผนนิติบัญญัติ โดยเห็นควรให้ยกเลิกการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการสี่ปี และแผนนิติบัญญัติ ตามความในมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15 และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีตามมาตรา 16 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเพิ่มวรรคสองของมาตรา 29 เพื่อกำหนดให้การบริการประชาชนและการประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนดด้วย

2.5 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ซึ่งประเมิน 2 ครั้ง คือ รอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561 และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 โดยสำนักงาน ก.พ.ร. มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทนำ

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารราชการแผ่นดินของไทยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนดังปรากฏในมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534[1] กล่าวคือ

"การบริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน

การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติก็ได้"

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้เน้นถึงความสำคัญและบัญญัติสาระเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและธรรมาภิบาลไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 และมาตรา 76 และในหมวด 8 คณะรัฐมนตรี มาตรา 164 นอกจากนี้ ในหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ได้กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

[1] พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 99 ก ลงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา 65

รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 164

ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เปิดเผย มีความรอบคอบ และระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนส่วนรวม

(2) รักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

(3) ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(4) สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดองกัน

รัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 76

รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

มาตรา 258

ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(1) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน และการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(2) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน

(3) 3บุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงาน ในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

(5) ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผย ตรวจสอบได้และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

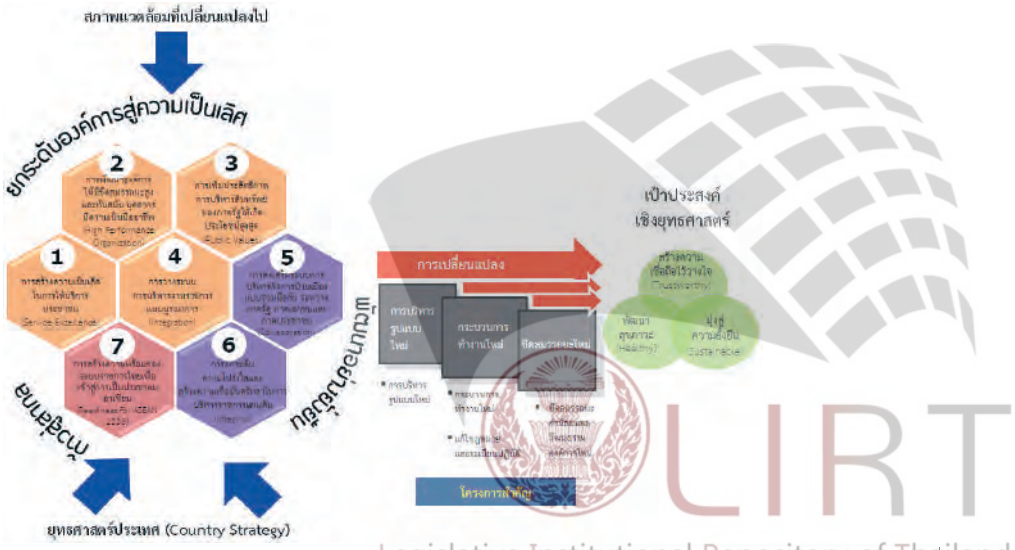
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอื่นของรัฐที่มิได้อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหารตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ รายงานต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีการดำเนินการขัดหรือไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 3/1 เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้ง การรวม การโอน การยุบเลิก การกำหนดชื่อ การเปลี่ยนชื่อ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการอื่น ติดตาม ประเมินผล และแนะนำเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นปัญหา รวมทั้งจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 – 2561)

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2556 มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) ตามข้อเสนอของ ก.พ.ร. ซึ่งเป็นกรอบทิศทางที่จะกำหนดกลยุทธ์และมาตรการให้ระบบราชการไทยพร้อมรับกับการขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมาย และดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อ “สร้างความเชื่อถือไว้วางใจ พัฒนาสุขภาวะ และมุ่งสู่ความยั่งยืน”

วิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ

“ระบบราชการไทยมุ่งเน้นพัฒนาการทำงานเพื่อประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยกระดับขีดสมรรถนะไปสู่ความเป็นเลิศ บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพงานของภาครัฐ ประสานการทำงานกับทุกภาคส่วน สร้างความโปร่งใส ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้เป็นที่น่าเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. สร้างความเชื่อถือไว้วางใจ (Trustworthy) ประชาชนได้รับการตอบสนองและมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการตลอดจนมีความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานของทางราชการ	2. พัฒนาสุขภาวะ (Healthy) ระบบราชการไทยมีการพัฒนาเป็นองค์การที่มีสุขภาวะ มีขีดสมรรถนะสูง การทำงานทันสมัย คล่องตัว บุคลากรมีความผาสุก มีขวัญกำลังใจและผูกพันกับองค์การ มีความสำเร็จตามเป้าหมายชีวิตไปพร้อม ๆ กับเป้าหมายขององค์การ	3. มุ่งสู่ความยั่งยืน (Sustainable) สังคมเกิดการปรับตัวอย่างสมดุล ภาครัฐสามารถทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้เป็นอย่างดี มีการบูรณาการโดยการอาศัยยุทธศาสตร์ประเทศเป็นตัวนำ มีภูมิคุ้มกันที่ดีสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

• ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการและการดำเนินงานของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 • ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	• ผลิตภาพของภาครัฐเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 • ส่วนราชการสามารถพัฒนาขีดสมรรถนะของการบริหารจัดการองค์การ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	• ความสำเร็จของการโอนถ่ายและทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นในสังคม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน
2. การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
5. การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน
6. การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน
7. การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ 1
การพัฒนาระบบราชการไทย
(ช่วงปี พ.ศ. 2556 – 2561)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่ส่งผลให้ระบบราชการต้องมีการปรับปรุงให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งการพัฒนาระบบราชการไทยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้ผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมียุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาอย่างยั่งยืน และการก้าวสู่สากล

รายงานผลการพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมา ระหว่าง พ.ศ. 2556 - 2561 ที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

1.1.1 การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน

การพัฒนาระบบราชการ มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบริหารงานภาครัฐและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชน ทั้งในเรื่องของการแก้ไขปัญหาหรือการส่งเสริมคุณภาพบริการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเกิดความพึงพอใจต่องานบริการของภาครัฐในภาพรวม

สำนักงาน ก.พ.ร. ตระหนักถึงความสำคัญของ **“การพัฒนาการให้บริการประชาชน”** จึงได้ผลักดันให้หน่วยงานราชการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง มุ่งลดขั้นตอน ลดระยะเวลาการให้บริการ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point)

โลกและสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น การติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงระหว่างกันแทบจะเป็นไปอย่างไร้รอยต่อ ทั้งในการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนเวลากลายเป็นสิ่งที่มีค่า การที่ประชาชนต้องหยุดงานเพื่อไปติดต่อราชการ เป็นเรื่องที่ไม่ตอบสนองความต้องการและวิถีชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในสังคมเมือง ภาครัฐต้องปรับตัวเพื่ออำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน ภาคเอกชน ได้ดำเนินกิจกรรมของตนเองได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

แนวคิดของการมีศูนย์บริการของภาครัฐในห้างสรรพสินค้า ได้ถูกต่อยอดมาจากการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมระดับกระทรวงและจังหวัดในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ นำงานบริการภาครัฐที่เป็นความต้องการของประชาชน มารวมไว้ให้บริการที่จุดเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นสถานที่ราชการหรือในแหล่งชุมชนและศูนย์การค้า ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เริ่มจัดตั้งศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point: G-Service Point) ขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของประชาชนในการเดินทางไปติดต่อราชการ โดยรวมเอางานบริการพื้นฐานที่จำเป็นจากหน่วยงานต่างๆ มาเปิดให้บริการ ณ ห้างสรรพสินค้าที่ประชาชนเข้ามาใช้บริการอยู่แล้ว ในเวลาที่นอกเหนือจากเวลาราชการและมีการให้บริการทุกวัน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดเจ้าหน้าที่

Legislative Institutional Repository of Thailand

และนำงานบริการประชาชนมาให้บริการ รวมทั้งภาคเอกชนที่ได้สนับสนุนพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์บริการ ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา และศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค ถนนศรีนครินทร์ โดยมีงานบริการของรัฐในศูนย์บริการร่วมแต่ละสถานที่ ดังนี้

1.1) ศูนย์บริการร่วม ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 1 โซนจิวเวอรี่ มีหน่วยงานมาร่วมให้บริการ 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สำนักงานประกันสังคม และกรมการขนส่งทางบก

ตารางที่ 1-1 หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์

หน่วยงาน	งานที่ให้บริการ	วัน - เวลา
กรุงเทพมหานคร	- งานทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนทุกกรณี ยกเว้นบัตรหาย - งานคัดสำเนาทะเบียนราษฎร	จันทร์ - ศุกร์ 10.00 - 18.00 น.
สำนักงานประกันสังคม	- งานรับแบบคำขอเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และมาตรา 40 - งานให้คำปรึกษางานประกันสังคม - งานขอมีบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล - งานรับแบบขอรับประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน - งานรับเรื่องร้องเรียนผู้ประกันตน - งานประชาสัมพันธ์งานประกันสังคม	จันทร์ - ศุกร์ 10.00 - 18.00 น.
กรมการขนส่งทางบก	- งานรับชำระภาษีรถยนต์ - งานเปลี่ยนใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ (ให้บริการ 3 เดือน/ครั้ง เปลี่ยนเฉพาะบัตรอ่อนเป็นบัตรแข็ง)	เสาร์ - อาทิตย์ 10.00 - 18.00 น.

1.2) ศูนย์บริการร่วม ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา มีหน่วยงานมาร่วมให้บริการ 2 หน่วยงาน ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอ้อมน้อย และสำนักงานขนส่งจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1-2 หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซา ศาลายา

หน่วยงาน	งานที่ให้บริการ	วัน-เวลา
การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอ้อมน้อย	- รับคำร้องค่าติดตั้งค่าน้ำประปา - รับชำระค่าน้ำประปา	จันทร์ - พุธ 11.00 - 18.00 น.
สำนักงานขนส่งจังหวัดนครปฐม	- งานรับชำระภาษีรถยนต์	เสาร์ - อาทิตย์ 11.00 - 18.00 น.

1.3) ศูนย์บริการร่วม ณ ศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค ถนนศรีนครินทร์ มีหน่วยงานมาร่วมให้บริการ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานประกันสังคม กรมการจัดหางาน และกรมการขนส่งทางบก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 1-3 หน่วยงานและงานที่ให้บริการ ณ ศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค

หน่วยงาน	งานที่ให้บริการ	วัน-เวลา
สำนักงานประกันสังคม	- งานรับแบบคำขอเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และมาตรา 40 - งานให้คำปรึกษางานประกันสังคม - งานขอมีบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล - งานรับแบบขอรับประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน - งานรับเรื่องร้องเรียนผู้ประกันตน - งานประชาสัมพันธ์งานประกันสังคม	จันทร์ พุธ ศุกร์ 10.00 - 17.00 น.
กรมการจัดหางาน	- งานรับลงทะเบียนและบริการจัดหางานในประเทศแก่คนหางาน - งานรับขึ้นทะเบียนหางานและรับรายงานตัวผู้ประกันตนกรณีว่างงาน - งานให้คำปรึกษาแนะนำการไปทำงานต่างประเทศ - งานให้คำปรึกษาแนะนำการขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว - งานบริการข้อมูลอาชีพ	อังคาร พฤหัสบดี 10.00 - 17.00 น.
กรมการขนส่งทางบก	- งานรับชำระภาษีรถยนต์	เสาร์ - อาทิตย์ 10.00 - 17.00 น.

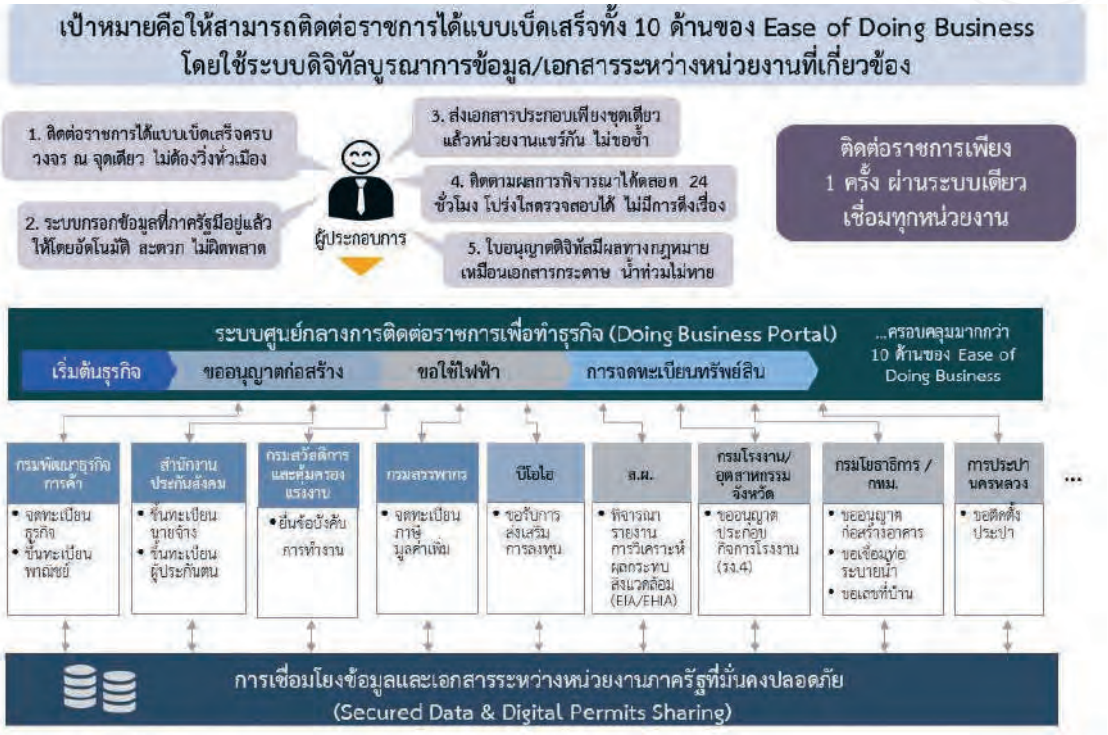
ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2561

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระในการเดินทางไปติดต่อราชการของประชาชน สำนักงาน ก.พ.ร. จะประสานบริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด และกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ขยายรูปแบบการให้บริการศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้าในจังหวัดต่าง ๆ ต่อไป

2) การพัฒนาระบบให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานหลักที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ทำหน้าที่ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการบริการเพื่อให้ง่ายต่อการประกอบธุรกิจตามแนวทางการประเมินเพื่อจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (Doing Business) เห็นว่าการผลักดันให้อันดับ Doing Business ดีขึ้น ด้านการเริ่มต้นธุรกิจถือเป็นด้านที่สำคัญ ด้วยเป็นด่านแรกที่ผู้ประกอบการจะต้องติดต่อเพื่อขอประกอบธุรกิจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงาน ก.พ.ร. จึงร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบ Biz Portal ที่สามารถขอเริ่มต้นธุรกิจ กรอกแบบฟอร์ม ยื่นเอกสารหลักฐานผ่านระบบออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่ต้องไปติดต่อที่หน่วยงานด้วยตนเอง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ผู้ประกอบการ และนักลงทุนให้ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นด้านการลงทุนและยกอันดับ Doing Business ของไทยให้ดีขึ้น

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 1-1 การเชื่อมโยงข้อมูลและเอกสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) (สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ในขณะนั้น) ได้ร่วมกันพัฒนาระบบบูรณาการศูนย์กลางงานบริการภาครัฐในด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Biz Portal) ที่ www.biz.govchannel.go.th เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการใน 2 ด้าน คือ **(1) การขอเริ่มต้นธุรกิจ** ประกอบด้วย การขึ้นทะเบียนนายจ้างและลูกจ้าง (สำนักงานประกันสังคม) การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรมสรรพากร) และเชื่อมโยงกับระบบการจดทะเบียนนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Registration) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) และ **(2) การขอใช้สาธารณูปโภค** (น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต) ผ่านระบบออนไลน์ และได้มีการวางแผนเพื่อยกระดับการให้บริการที่มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงการคลัง และธนาคารโลก ได้จัดทำแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยกระดับงานบริการด้วยระบบดิจิทัลทั้ง 10 ด้านตาม Ease of Doing Business Report โดยการบูรณาการขั้นตอนและข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้เป็นระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal) เพื่อให้การติดต่อภาครัฐสามารถอำนวยความสะดวกได้แบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียวแบบออนไลน์ โดยประชาชนและผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องมาติดต่อด้วยตัวเอง ณ หน่วยงาน มีการส่งข้อมูลให้ภาครัฐเพียงครั้งเดียวผ่านระบบออนไลน์ที่สามารถแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐอย่างมีมาตรฐานร่วมกันได้ อีกทั้งสามารถติดตามผลการพิจารณาอนุมัติอนุญาตผ่านระบบได้ตลอด 24 ชั่วโมง ประกอบกับในปีเดียวกันนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการศึกษาขั้นตอนการให้บริการแต่ละใบอนุญาต แบบ end-to-end และเชื่อมโยงประเภทของข้อมูลตามขั้นตอนของใบอนุญาต เพื่อให้บริการกับประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 25 ประเภทธุรกิจ รวมทั้งสิ้น 405 กระบวนงาน ดังนั้น

Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จึงได้ร่วมกับ สพร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) เพื่อเป็นระบบให้บริการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เบ็ดเสร็จผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ที่มีความน่าเชื่อถือและมั่นคงปลอดภัย ซึ่งพัฒนาต่อยอดจากระบบ Biz Portal เป็นระบบต้นแบบที่เกิดผลทันที (Quick Win) ระบบดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องพัฒนาเข้าสู่ระบบ Doing Business Portal และจะใช้เป็นระบบสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์รับคำขออนุญาตตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ที่กำหนดว่า “ในกรณีจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้คณะรัฐมนตรีมีมติจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น...ในการดำเนินการเกี่ยวกับการรับคำขอจะกำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้ผู้ยื่นคำขอ ยื่นคำขอผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้” ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้เปิดให้บริการออกใบอนุญาตผ่านระบบ Biz Portal แล้ว จำนวน 40 ใบอนุญาต ใน 10 ธุรกิจ (113 กระบวนงาน: ขอใหม่/ต่ออายุ/แก้ไขเปลี่ยนแปลง/ยกเลิก)

ภาพที่ 1-2 ประเภทธุรกิจที่ให้บริการกับประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์

ระบบ Biz Portal ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการใน 2 ส่วนหลัก ๆ คือ

2.1) การให้ข้อมูล (Information) ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุญาตตามคู่มือสำหรับประชาชนที่หน่วยงานภาครัฐจัดทำขึ้น โดยมีรูปแบบการให้ข้อมูลแบบบูรณาการ (Integrated Info Portal) ที่มีการเชื่อมโยงจากผลศึกษาขั้นตอนการให้บริการแต่ละใบอนุญาตแบบ end-to-end ตามประเภทธุรกิจ นั่นคือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ประกอบการจำเป็นต้องขออนุมัติอนุญาตในแต่ละประเภทธุรกิจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.2) การให้บริการ (Service) จะให้บริการยื่นคำขออนุญาตแบบบูรณาการ โดยใช้แบบฟอร์มคำขออนุญาตแบบ Single Form โดยประชาชนหรือผู้ประกอบการกรอกข้อมูลที่ซ้ำกันเพียงครั้งเดียว และส่งเอกสารหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เพียงชุดเดียวโดยไม่ต้องส่งเอกสารต้นฉบับ รวมถึงมีการจัดเก็บใบอนุญาตแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้แทนเอกสารที่เป็นกระดาษ และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลใบอนุญาตระหว่างหน่วยงานภาครัฐเป็นการบูรณาการใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Permit Inbox) ที่ส่งต่อให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป

ภาพที่ 1-3 การดำเนินการของระบบ Biz Portal

นอกจากนี้ ระบบ Biz Portal ยังได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ทำให้ผู้ประกอบการไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารเกี่ยวกับนิติบุคคล เป็นการลดจำนวนเอกสารประกอบ เช่น หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล บริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 1-4 การขออนุญาตจัดตั้งธุรกิจ

ภาพที่ 1-5 เปรียบเทียบการขออนุญาตจัดตั้งธุรกิจด้วยวิธีการเดิมกับการนำระบบ Biz Portal มาใช้

ทั้งนี้ ระบบ Biz Portal ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน/ผู้ประกอบการ ดังนี้

(1) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตเป็นรายประเภทธุรกิจ ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย พร้อมทั้งมีแบบสอบถาม (Smart Quiz) เพื่อช่วยในการระบุงานอนุญาตที่ประชาชนจำเป็นต้องมี ตลอดจนชื่อหน่วยงานเจ้าของใบอนุญาต ประมาณการค่าธรรมเนียมและระยะเวลาที่ใช้ในการขออนุญาต

(2) เป็นทางเลือกในการรับบริการสำหรับการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการติดต่อขอรับบริการ ณ หน่วยงานภาครัฐ หรือจุดให้บริการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(3) สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และผู้ประกอบการในยื่นคำขอ ส่งเอกสารประกอบ และติดตามสถานะในการพิจารณาคำขอ สำหรับการออกหนังสือรับรอง ใบอนุญาต และเอกสารต่าง ๆ ได้ทุกที่ ทุกเวลา เบ็ดเสร็จในเว็บไซต์เดียว สามารถยื่นคำขอได้หลายงานอนุญาตในครั้งเดียว จัดส่งเอกสารประกอบเพียงชุดเดียว กรอกข้อมูลที่ซ้ำกันเพียงครั้งเดียว รวมทั้งสามารถติดตามสถานะความก้าวหน้าการดำเนินการขออนุญาตได้ ซึ่งช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อ ณ หน่วยงานภาครัฐ

(4) ลดต้นทุนการขอ/ทำสำเนาเอกสารจากทางราชการ เนื่องจากระบบฯ มีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลโดยตรง เช่น ข้อมูลนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

3) ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ

ปัจจัยสำคัญของการยกระดับการพัฒนางานบริการภาครัฐ อยู่ที่การเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้รับบริการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและพัฒนางานบริการ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกจุด สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้นำแนวทางห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ หรือ Government Innovation Lab หรือเรียกสั้น ๆ ว่า Gov Lab มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานบริการภาครัฐ ซึ่งเป็นการนำแนวคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เน้นผู้ใช้บริการเป็นสำคัญมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พร้อมทั้งอาศัยพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อคิดค้นและสร้างนวัตกรรมงานบริการภาครัฐให้แก่ประชาชนผ่านกระบวนการทดสอบ ทดลองในห้องปฏิบัติการออกแบบ อันจะก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการวางนโยบายสาธารณะ และการส่งมอบบริการให้แก่ประชาชน ซึ่งแนวคิดการดำเนินการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐนี้ มีความสอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือศาสตร์พระราชาคือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำแนวคิด **“ศาสตร์พระราชา”** และ Design Thinking Innovation Lab มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ โดยดำเนินโครงการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการออกแบบนวัตกรรมภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ถึงปัจจุบัน โดยคัดเลือกงานบริการที่ผู้รับบริการพบปัญหามาจัดทำเป็นโครงการนำร่องผ่านกระบวนการศึกษาด้วยวิธีการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) โดยนวัตกรที่ปรึกษา (Innovation Team: i-Team) จนได้นวัตกรรมต้นแบบ (Prototype) จำนวน 42 นวัตกรรม ใน 9 โครงการนำร่อง เช่น การแก้ปัญหาระบบการรอคิวตรวจรักษาในโรงพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐ ที่ต้องรอนานต้องมารอล่วงหน้า โดยเสนอให้นำ Application และตู้ Kiosk มาใช้ในการบริหารจัดการระบบคิว มีระบบ Q Ticket และธงติดรถเข็น เพื่อสนับสนุนระบบบริหารจัดการคิว ซึ่งการทดลองนำต้นแบบมาใช้ พบว่าสามารถลดระยะเวลาของผู้ป่วยในการรอคิวได้อย่างดี และในปัจจุบันกำลังอยู่ในช่วงการขยายผลและการนำไปใช้ โดยมีผู้รับผิดชอบคือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกระบวนการสานพลังความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนในพื้นที่ ในการให้ได้มาซึ่งนวัตกรรมด้านการวางนโยบายสาธารณะและส่งมอบแก่ประชาชน โดยได้มีการจัดทำโครงการนำร่อง เช่น ที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในประเด็นการท่องเที่ยวชุมชน หรือที่อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ในประเด็นสังคมผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีการใช้กระบวนการดังกล่าวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาหลักสูตรห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ เพื่อทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Mindset) การทำงานของข้าราชการในการพัฒนา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

งานบริการผ่านการนำข้าราชการเข้าร่วมโครงการผ่านหลักสูตรเสริมสมรรถนะของบุคลากรใน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของผู้บริหาร 2) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของนวัตกรที่ปรึกษารุ่นใหม่ และ 3) หลักสูตรเสริมสร้างขีดสมรรถนะของนวัตกรที่ปรึกษารุ่นเก่า ซึ่งนำไปใช้สร้างบุคลากรที่จะทำหน้าที่ขับเคลื่อนและขยายผลให้เกิดนวัตกรรมในหน่วยงานภาครัฐต่อไป

ภาพที่ 1-6 ต้นแบบนวัตกรรมงานบริการภาครัฐ (Prototype) ปี 2560 - 2561

การดำเนินโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐส่งผลดีต่อระบบราชการ ข้าราชการ และประชาชนใน 4 ประการ ได้แก่

ประการแรก การพัฒนาทักษะความรู้ในการสร้างนวัตกรรมภาครัฐ (Public Innovation Capacity Building) โดยการเข้าร่วมกระบวนการสร้างสรรค์ที่มีประชาชนเป็นจุดศูนย์กลาง โดยได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นวัตกรที่ปรึกษาได้เรียนรู้วิธีการทำงานแบบใหม่ที่มีความสร้างสรรค์และแตกต่างจากการทำงานในภาครัฐทั่วไป รวมทั้งเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ในการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม

ประการที่สอง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานราชการ โดยทีมนวัตกรที่ปรึกษาจากหลากหลายหน่วยงานสามารถแบ่งปันข้อมูล ความคืบหน้าในการดำเนินงาน และเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างของแต่ละหน่วยงาน ทำให้เกิดการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันมากขึ้น

ประการที่สาม การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อันส่งผลทำให้ทีมนวัตกรที่ปรึกษาได้เห็นมุมมองที่แตกต่างและได้เรียนรู้จากประชาชนที่มีทักษะและประสบการณ์ที่หลากหลาย รวมทั้งเข้าใจถึงความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้แทนจากภาคประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก็มีความยินดีที่มีโอกาสให้ Feedback ต่อการบริการของภาครัฐโดยตรงผ่านกิจกรรมนี้ อีกทั้งยังได้มีโอกาสร่วมพัฒนานวัตกรรมภาครัฐที่ตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

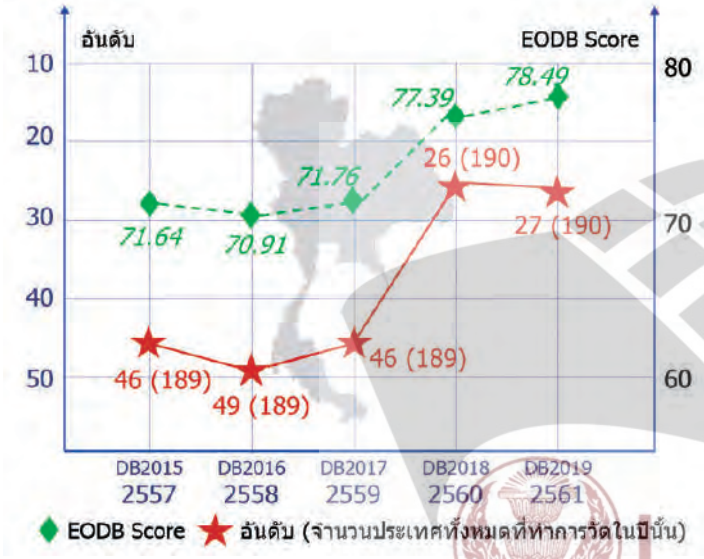
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการที่สี่ การสร้างต้นแบบนวัตกรรมภาครัฐในระดับเบื้องต้น โดยแนวคิดนวัตกรรมที่ได้จากโครงการ แม้ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาจากจุดเล็ก ๆ ของปัญหาที่มีขนาดใหญ่ แต่ก็เป็นแนวคิดที่มีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และสามารถทำได้ไม่ยากจนเกินไป จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ไขปัญหาที่ดีในการแก้ไขปัญหาที่ใหญ่และซับซ้อน

4) การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business)

ธนาคารโลกได้จัดทำรายงาน Doing Business ซึ่งเป็นรายงานประจำปีที่จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 (DB2004) เพื่อเสนอผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นจากภาคเอกชนที่เป็นบริษัท ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานของรัฐ ทั้งขั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจว่าเอื้อต่อผู้ประกอบธุรกิจเพียงใด โดยมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตพื้นที่ทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของประเทศ โดยมีตัวชี้วัดในการศึกษา 10 ด้าน ครอบคลุมพื้นฐานของวงจรธุรกิจตั้งแต่การเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจจนถึงการปิดกิจการ ได้แก่ ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง ด้านการขอใช้ไฟฟ้า ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน ด้านการได้รับสินเชื่อ ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน ด้านการชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง และด้านการแก้ไขปัญหาการล้มละลาย

จากความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่จะยกอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยให้ดีขึ้น โดยพัฒนาระบบการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้มีขั้นตอนที่ลดลง มีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง ตลอดจนพัฒนาให้มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือ สร้างการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ปรับปรุงการทำงาน และแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ ส่งผลให้ประเทศไทยมีผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรายงาน Doing Business 2019 ประเทศไทย มีค่าคะแนน Ease of Doing Business สูงขึ้น ขยับจาก 77.39 เป็น 78.45 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 27 อันดับลดลงจากเดิม 1 อันดับ แต่ยังคงอยู่ในกลุ่ม 30 ประเทศแรกของโลกจาก 190 ประเทศที่มีความง่ายในการประกอบธุรกิจ

ภาพที่ 1-7 การเปรียบเทียบผลการจัดอันดับและ EoDB Score **ของประเทศไทย ระหว่างปี 2557 - 2561**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเห็นได้จาก EoDB Score ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 (DB 2017) จนถึงปัจจุบัน ปี 2561 (DB 2019) ซึ่งค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นเป็นการสะท้อนผลการปรับปรุงบริการภาครัฐว่า การขับเคลื่อนการปฏิรูปและนโยบายของรัฐบาลในการก้าวไปสู่ Thailand 4.0 ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ในปี 2018 ประเทศไทยมีการปรับปรุงบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจอย่างก้าวกระโดดจนอันดับขยับขึ้นถึง 20 อันดับ

ตารางที่ 1-4 สรุปผล EoDB Score ของประเทศไทย ระหว่างปี 2018 - 2019

ตัวชี้วัด		DB 2018		DB 2019	
		DTF	อันดับ	EoDB Score[1]	อันดับ
ภาพรวม		77.44	26	78.45 ↑	27 ↓
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	★	92.34	36	92.72 ↑	39 ↓
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง		74.58	43	71.86 ↓	67 ↓
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	★	90.99	13	98.57 ↑	6 ↑
4. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน		68.75	68	69.47 ↑	66 ↑
5. ด้านการได้รับสินเชื่อ		70.00	42	70.00	44 ↓
6. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย		73.33	16	75.00 ↑	15 ↑
7. ด้านการชำระภาษี	★	76.73	67	77.72 ↑	59 ↑
8. ด้านการค้าระหว่างประเทศ	★	84.10	57	84.65 ↑	59 ↓
9. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง		67.91	34	67.91	35 ↓
10. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย		75.64	26	76.64 ↑	24 ↑

หมายเหตุ ★ การปฏิรูปที่ทำให้การประกอบธุรกิจง่ายขึ้น

↑ คะแนน/อันดับ ดีขึ้นจาก DB 2018 ↓ คะแนน/อันดับ ต่ำลงจาก DB 2018

[1] Ease of Doing Business Score (EoDB Score) คือ คะแนนที่ได้จากการคำนวณเทียบกับประเทศที่มีผลการดำเนินการดีที่สุดตั้งแต่จัดทำรายงาน Doing Business โดยมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 ซึ่งประเทศที่มีการดำเนินการดีที่สุดตั้งแต่จัดทำรายงาน Doing Business จะได้ 100 คะแนน Ease of Doing Business Score เทียบได้กับ Distance to frontier (DTF) ในรายงาน Doing Business 2018 โดยธนาคารโลกมีการเปลี่ยนชื่อมาเป็น Ease of Doing Business Score เพื่อให้สะท้อนแนวคิดของการวัดมากขึ้น โดยยังใช้วิธีการคำนวณแบบเดิม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำหรับผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยในปี 2561 (DB 2019) นี้ เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าคะแนนและอันดับสูงขึ้นมี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการชำระภาษี (ดีขึ้น 8 อันดับ) (2) ด้านการขอใช้ไฟฟ้า (ดีขึ้น 7 อันดับ) (3) ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย (ดีขึ้น 2 อันดับ) (4) ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (ดีขึ้น 2 อันดับ) (5) ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย (ดีขึ้น 1 อันดับ) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการขอใช้ไฟฟ้า กระโดดขึ้นสู่อันดับที่ 6 กลายเป็นกลุ่ม Top 10 ของโลก นอกจากนี้ธนาคารโลกยังระบุในรายงานถึงการปรับปรุงบริการภาครัฐที่สำคัญของประเทศไทยอีก 4 ด้าน คือ ด้านเริ่มต้นธุรกิจ ด้านการขอใช้ไฟฟ้า ด้านการชำระภาษี และด้านการค้าระหว่างประเทศ

การปรับปรุงบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business) จะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการนำผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับนานาชาติที่ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่าย และกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งในแง่ของประสิทธิภาพและคุณภาพว่ามีส่วนสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการพัฒนาระบบราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ในด้านการส่งเสริมหน่วยงานของรัฐในการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการและสร้างการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการพัฒนาการให้บริการประชาชนโดยปรับปรุงบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business) มาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากมีการปรับปรุงประเด็นที่สำคัญรายด้านที่เกิดขึ้นตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจระหว่างปี 2556 - 2561 (Doing Business 2014 - 2019) โดยแบ่งตามรายด้านได้ดังนี้

ตารางที่ 1-5 ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2561 (Doing Business 2019)

ด้าน	ผลการปรับปรุงที่สำคัญ
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	ปรับปรุงค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนบริษัทจำกัดใหม่เป็นแบบอัตราคงที่ (flat rate) ในอัตราเดียว คือ 5,500 บาท ส่งผลให้ผู้ประกอบการเสียค่าธรรมเนียมถูกลง
2. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	ปรับกระบวนการในการเสนอ และพิจารณาค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (ค่า Ft) ให้สามารถเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงอัตราค่า Ft แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 รอบการชำระเงิน ส่งผลให้ค่าดัชนีความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลสูงขึ้น
3. ด้านการชำระภาษี	ลดระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นภาษีนิติบุคคลลง จาก 156 ชั่วโมง เหลือ 123 ชั่วโมง ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาโปรแกรม Spreadsheet สำหรับช่วยคำนวณรายการรายจ่ายทางภาษีสำหรับนิติบุคคล ที่ยื่น ภ.ง.ด. 50 ทั่วประเทศ ให้ง่าย รวดเร็ว และถูกต้องตามกฎหมายมากยิ่งขึ้น
4. ด้านการค้าระหว่างประเทศ	เปิดให้บริการระบบการตัดบัญชีใบกำกับการขนย้ายสินค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Matching) เต็มรูปแบบ ผ่านระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window: NSW) ณ ท่าเรือแหลมฉบัง ช่วยลดระยะเวลาและขั้นตอนในการตรวจสอบเอกสารการส่งออก ซึ่งส่งผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการส่งออกสินค้าผ่านแดนในภาพรวม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 1-6 ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2560 (Doing Business 2018)

ด้าน	ผลการปรับปรุงที่สำคัญ
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	ลดระยะเวลาการจัดตั้งธุรกิจจากเดิม 25.5 วัน เหลือเพียง 4.5 วัน โดยการยกเลิกการประทับตราบริษัทในใบหุ้น ยกเลิกข้อกำหนดในการขออนุมัติระเบียบข้อบังคับในการทำงานของบริษัทจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
2. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	กระบวนการขอใช้ไฟฟ้าจากเดิม 5 ขั้นตอน 37 วัน เหลือ 4 ขั้นตอน 32 วัน และดัชนีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น โดยการนำระบบ GIS มาใช้ในขั้นตอนการออกไปตรวจสอบพื้นที่
3. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	ดัชนีการวัดคุณภาพการบริหารทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และการสแกนแผนที่ครอบคลุมในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ด้านการได้รับสินเชื่อ	กฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจใหม่พัฒนาการเข้าถึงสินเชื่อโดยการเพิ่มประเภทของทรัพย์สินที่สามารถใช้เป็นหลักประกันได้ สิทธิในหลักประกันมีสิทธิในรายได้ที่เกิดจากทรัพย์สินดั้งเดิมโดยอัตโนมัติ นอกจากนั้นยังสร้างหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีประกันระหว่างการปรับโครงสร้าง และสามารถบังคับหลักประกันนอกศาลได้
5. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนเสียงข้างน้อย	ดัชนีด้านกฎระเบียบเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและดัชนีความสะดวกในการฟ้องคดีของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น โดยทำให้กรรมการสามารถทำหน้าที่ฟ้องร้องได้ง่ายขึ้นในกรณีที่เกิดความเสียหายต่อการทำธุรกรรมของคู่สัญญา และการเพิ่มสิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทในการตัดสินใจของบริษัทรายใหญ่ และชี้แจงโครงสร้างการเป็นเจ้าของและการควบคุม
6. ด้านการชำระภาษี	ในการตรวจสอบภาษี ได้นำโปรแกรมบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการคัดเลือกบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง รวมทั้งมีการลดอัตราภาษีการโอนทรัพย์สิน
7. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง	ลดระยะเวลาลง โดยการจ่ายค่าธรรมเนียมศาลผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีการปรับกระบวนการขั้นตอนให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
8. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	อัตราได้เงินคืนสูงขึ้น รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการล้มละลายได้ง่ายขึ้น โดยการเปลี่ยนวิธีการลงคะแนนเสียงในแผนฟื้นฟูกิจการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 1-7 ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย ปี 2559 (Doing Business 2017)

ด้าน	ผลการปรับปรุงที่สำคัญ
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	พัฒนา Single window สำหรับการชำระค่าจดทะเบียน และลดระยะเวลาการดำเนินการด้วยการยกเลิกตราประทับบริษัท
2. ด้านการได้รับสินเชื่อ	เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลสินเชื่อด้วยการมีข้อมูลคะแนนเครดิตสำหรับธนาคารและสถาบันการเงิน
3. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	จัดโครงสร้างการล้มละลายสำหรับกิจการขนาดเล็กและขนาดย่อม และปรับขั้นตอนการล้มละลาย

ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก – ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2558 (Doing Business 2016)

ไม่มีการปฏิรูป

ตารางที่ 1-8 ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย ปี 2557 (Doing Business 2015)

ด้าน	ผลการปรับปรุงที่สำคัญ
1. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง	ลดระยะเวลาการขออนุญาตก่อสร้างด้วยการพัฒนา Fast-track สำหรับการขออนุญาตสำหรับอาคารขนาดเล็ก

ตารางที่ 1-9 ประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญรายด้านตามองค์ประกอบของรายงานความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย ปี 2556 (Doing Business 2014)

ด้าน	ผลการปรับปรุงที่สำคัญ
1. ด้านการชำระภาษี	ลดค่าใช้จ่ายด้วยการลดอัตราเงินค่าประกันสังคม

5) การส่งเสริมการพัฒนากระบวนการให้บริการประชาชน

การจัดให้มีการมอบรางวัลแก่ส่วนราชการ เป็นแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจหน่วยงานภาครัฐพัฒนากระบวนการให้บริการประชาชน ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน พร้อมกับการพัฒนาประเภทรางวัลที่มอบให้แก่ส่วนราชการ เป็น 3 ประเภทรางวัล โดยรางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน เป็นรางวัลประเภทแรกที่มีการมอบให้แก่ส่วนราชการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ต่อมาในปี พ.ศ. 2552 ได้มีการมอบรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการมอบรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การมอบรางวัลในทั้ง 3 ประเภทรางวัลได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง จนในปี พ.ศ. 2560 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้เห็นชอบกับชื่อรางวัลที่มอบให้กับส่วนราชการ ให้เรียกว่า รางวัลเลิศรัฐ และปรับรางวัลทั้ง 3 ประเภทให้เป็นสาขาของรางวัลเลิศรัฐ ดังนี้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

- รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ปรับจาก รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน (ปี พ.ศ. 2555 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นรางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ)

- รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ปรับจาก รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

- รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ ปรับจาก รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการดำเนินการสนับสนุนให้ส่วนราชการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และการให้บริการประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในแต่ละปีมีหน่วยงานที่ส่งผลการพัฒนามาเพื่อขอรับรางวัลเพิ่มขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาหน่วยงาน ทั้งในด้านการพัฒนาองค์การ การปรับปรุงการให้บริการที่สำคัญ การเปิดรับฟังและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการอย่างจริงจัง โดยในปี พ.ศ. 2561 ถือเป็นปีแรกที่หน่วยงานภาครัฐ 5 หน่วยงาน ประกอบด้วย กองบัญชาการกองทัพไทย กรมควบคุมโรค กรมบัญชีกลาง กรมปศุสัตว์ และกรมพัฒนาที่ดิน มีผลงานโดดเด่นจนได้รับรางวัลเลิศรัฐ ซึ่ง **“รางวัลเลิศรัฐ” (Public Sector Excellence Awards: PSEA) เป็นรางวัลแห่งเกียรติยศที่มอบให้หน่วยงานที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จมีความเป็นเลิศ** ทั้ง 3 สาขา ได้แก่ 1) สาขาบริการภาครัฐ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ 2) สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นการพัฒนาระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ 3) สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกับประชาชนในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือ เพื่อให้ความยั่งยืนในการพัฒนาระบบราชการ เช่น กองบัญชาการกองทัพไทย สาขาบริการภาครัฐ ผลงาน “ถังกลเพิ่มแรงดันส่งน้ำระยะไกล”สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ผลงาน “โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: ณ แม่น้ำลี้และลำน้ำแม่ทา”

6) การส่งเสริมและยกระดับการให้บริการประชาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้สนับสนุนให้ส่วนราชการที่ได้รับรางวัลจากสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อยอดการพัฒนาและนำผลงานส่งสมัครเพื่อขอรับรางวัล United Nations Public Service Awards หรือ UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2561 มีหน่วยงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน ได้แก่ (1) สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต: ผลงาน Child First - Work Together (CF-WT) (2) สำนักป้องกันและควบคุมโรคที่ 9 กรมควบคุมโรค: ผลงาน การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อลดความเจ็บป่วยด้วยโรคมาลาเรียในพื้นที่เสี่ยงสูง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก (3) โรงพยาบาลขอนแก่น: ผลงาน ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤต (One stop crisis center: OSCC) (4) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์: ผลงาน Holistic School in Hospital Initiative (HSH) (5) เทศบาลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี: ผลงาน นวัตกรรมบ้านต้นแบบสุขภาวะผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ (6) สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดร้อยเอ็ด: ผลงาน โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ ทั้งนี้ รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ได้รับรางวัล UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ ได้นำเสนอไว้ในส่วนที่ 2

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.1.2 การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ

1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการของหน่วยงานภาครัฐ

1.1) แนวคิดการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการ

(1) หลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร

ก.พ.ร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการเป็นหน่วยงานของรัฐและหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร เพื่อสร้างรูปแบบองค์กรประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการดำเนินบทบาทภารกิจของภาครัฐแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกัน ดังนี้

(1.1) หน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ ได้แก่ หน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ กองทุนที่เป็นนิติบุคคล: กลไกทางเศรษฐกิจของรัฐ และหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

(1.2) หน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐ ในการจัดทำบริการสาธารณะ แต่ไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ อาทิ สภาวิชาชีพ สถาบันภายใต้มูลนิธิซึ่งเป็นกลไกของส่วนราชการและนิติบุคคลเฉพาะกิจ เป็นต้น

นอกจากนี้ ก.พ.ร. ได้จำแนกบทบาทภารกิจของภาครัฐ ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ **1) ภารกิจด้านเสนอแนะนโยบาย/บริหารนโยบาย** (Policy Advisor) เป็นการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท มาตรการต่าง ๆ ในระดับประเทศ **2) ภารกิจด้านกำกับดูแล** (Regulator) เป็นการกำหนดมาตรฐาน การออกกฎหมายและการบังคับใช้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด **3) ภารกิจด้านส่งเสริมสนับสนุน** (Promotor/Facilitator) เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคส่วนอื่น ๆ มีความเข้มแข็งสามารถดำเนินการแทนภาครัฐ และ **4) ภารกิจด้านปฏิบัติการ** (Operator) แบ่งเป็นงานบริการที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการตามภารกิจพื้นฐานของรัฐ งานบริการที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการแต่ไม่ใช่ภารกิจพื้นฐาน งานจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน และงานส่งเสริม วิจัย และพัฒนา เป็นต้น

ภาพที่ 1-8 การจำแนกบทบาทภารกิจของภาครัฐ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2) การจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

การบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักของการแบ่งอำนาจ การกระจายอำนาจ การคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

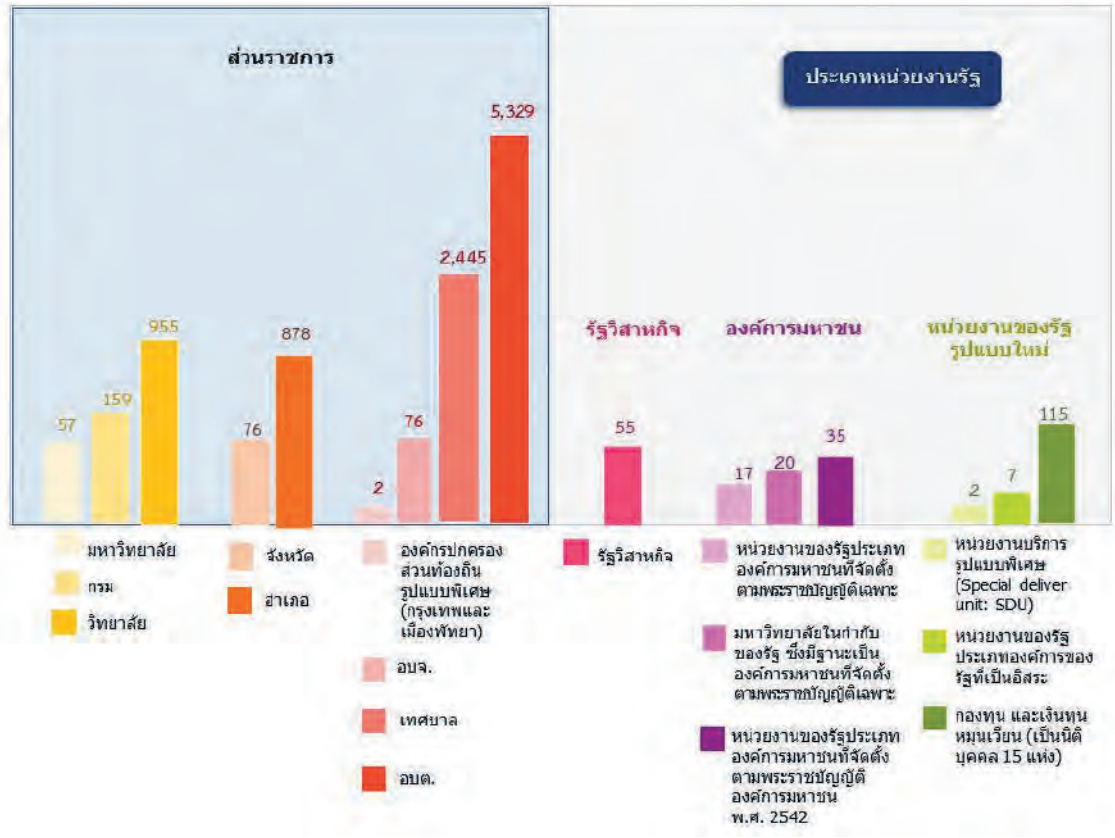
(2.1) ราชการบริหารส่วนกลาง แบ่งการบริหารออกเป็นกระทรวงและกรมต่าง ๆ รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งจัดทำบริการสาธารณะทางปกครองให้มีความเสมอภาค และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันประเทศ และความมั่นคงของรัฐ โดยมีลักษณะภารกิจในเชิงนโยบาย วิชาการ การวิจัย การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐาน การสนับสนุนส่งเสริม และการกำกับติดตามประเมินผล

(2.2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค แบ่งการบริหารออกเป็นจังหวัดและอำเภอมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาส่วนราชการส่วนภูมิภาค และกำกับดูแลการปฏิบัติราชการหน่วยงานที่มิใช่ส่วนราชการส่วนภูมิภาค ยกเว้นหน่วยงานบางประเภท โดยภารกิจส่วนราชการส่วนภูมิภาคจะเป็นภารกิจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ และการให้บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คล่องตัว ซึ่งภารกิจดังกล่าวจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการตามกฎหมายจัดตั้งและที่มีการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ การจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคได้กำหนด ให้มีส่วนราชการประจำจังหวัดที่เป็นผู้แทนกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งเพียงส่วนราชการเดียว (One Roof) โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งให้ครบทุกจังหวัดหรืออำเภอ

(2.3) ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แบ่งการบริหารเป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งและกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดระบบบริการสาธารณะเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลรักษาที่สาธารณะ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมายจัดตั้งดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ สามารถจำแนกประเภทของหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ (แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ หน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ กองทุนที่เป็นนิติบุคคล และหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ) ในภาพรวมได้ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 1-9 ภาพรวมของหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร

1.2) การจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ (Organizational Transformation Plan) ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

หลักการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ (Organization Transformation Plan) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อให้ทุกส่วนราชการมีการวางแผนปฏิรูปองค์การให้สอดรับกับระบบราชการ 4.0 ที่เป็นการมุ่งเน้นให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม (Transform) ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Credible and Trusted Government) โดยการปรับตัวของภาครัฐมุ่งสู่การเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government) การทำงานที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen - Centric Government) และเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

(2) เพื่อให้ทุกส่วนราชการได้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน (Administrative Reform) เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลที่คล่องตัว (Agile Government Transformation) เพื่อให้ภาครัฐมีความคล่องตัว กระชับมากขึ้น มีการผ่องถ่ายภารกิจที่ไม่จำเป็นออกไป (outsourcing) โดยให้ส่วนราชการมีการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ ทบทวนบทบาทภารกิจของหน่วยงานใน 4 ด้านที่สำคัญ คือ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2.1) Structure การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานให้สอดรับกับบทบาทภารกิจใหม่

(2.2) Process Redesign การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ง่าย สะดวก ลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และตอบโจทย์ประชาชนผู้ใช้บริการบน Digital Platform

(2.3) Law การปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่

(2.4) People การพัฒนาบุคลากร การจัดสรรอัตรากำลังให้สอดรับกับการปรับบทบาท ภารกิจและการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่โดยใช้ Digital Platform

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดให้ทุกส่วนราชการดำเนินการจัดทำ “แผนปฏิรูปองค์การ” ในองค์ประกอบที่ 5 ศักยภาพในการดำเนินการของส่วนราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential Base) ตามกรอบมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1.3) การจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ

ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 ซึ่งมีข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศโดยเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ จำนวน 52 หน่วยงาน ประกอบด้วย

(1) การขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. จำนวน 31 หน่วยงาน โดยจำแนกตามประเภทที่ขอจัดตั้งได้ ดังนี้

(1.1) การขอจัดตั้งหน่วยงานระดับกรม จำนวน 9 หน่วยงาน

(1.2) การขอจัดตั้งหน่วยงานภายใต้กรม จำนวน 13 หน่วยงาน

(1.3) อื่น ๆ เช่น องค์การมหาชน องค์กรอิสระ เป็นต้น จำนวน 9 หน่วยงาน

(2) การขอจัดตั้งหน่วยงานที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. จำนวน 21 หน่วยงาน

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 เห็นด้วยกับความเห็นและข้อเสนอแนะของ ก.พ.ร. โดยให้ส่วนราชการที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศกรณีการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ต้องพิจารณาการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรกก่อน ในประเด็นการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ และการยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความสำคัญ ความเร่งด่วน เหตุผลความจำเป็น และความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมถึงภาระด้านงบประมาณ กรอบนโยบายรัฐบาลและนโยบายของแต่ละกระทรวงด้วย ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐในลักษณะประชารัฐให้มากขึ้นด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.4) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ

จากแนวคิดการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐข้างต้นอาจสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561 ในมิติของการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เป็น 4 ประเด็นหลัก คือ การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ และการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

(1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจของโลกไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยี สำหรับประเทศไทยก็ได้มีนโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อเป็นโมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ส่งผลให้ระบบราชการจำเป็นต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดรับกับบริบทที่กำลังจะเกิดขึ้น ในด้านบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐก็ได้มีการปรับปรุงเพื่อให้มีศักยภาพในการสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในหลาย ๆ ด้าน ประกอบไปด้วย

(1.1) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้สอดรับกับนโยบายประเทศไทย 4.0 อาทิ การปรับบทบาทภารกิจ โครงสร้าง และปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของ**สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)** เพื่อผลักดันอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) สร้างการเชื่อมโยงและขยายโอกาสทางธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนไทย พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกด้านสิทธิประโยชน์การลงทุนให้กับผู้ประกอบการและนักลงทุน ควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างขนานใหญ่ของหน่วยงานภายใน**กระทรวงอุตสาหกรรม** เพื่อพัฒนาการผลิตในภาคอุตสาหกรรมให้เกิดความสมดุลกับสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ โดยเฉพาะจากอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (High Value Industry) ในด้านพลังงานซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญก็ได้มีการปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภายใน**กระทรวงพลังงาน**ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านการผลิตไฟฟ้า การอนุรักษ์พลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ ในด้านการค้าระหว่างประเทศได้มีการปรับโครงสร้างของ**กรมศุลกากร** เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ (National Single Window: NSW) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ยังได้มีการปรับปรุงกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น**กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** เพื่อทำหน้าที่บูรณาการกลไกต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการใช้ดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในทิศทางเดียวกัน และจัดตั้ง**สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**ขึ้นเป็นส่วนราชการหนึ่งในกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป็นหน่วยงานวางนโยบายและแผนระดับชาติ รวมถึงแผนเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นศูนย์กลางประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านกลไกของกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม นอกเหนือจากการสนับสนุนด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีของภาครัฐ เพื่อให้การพัฒนาดิจิทัลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(1.2) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้สอดรับกับกฎระเบียบสากล อาทิ การปรับโครงสร้างหน่วยงานภายใน**กระทรวงคมนาคม**ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (The International Civil Aviation Organization: ICAO) โดยการแยกบทบาทด้านการกำกับดูแลและการปฏิบัติของกรมการบินพลเรือน ออกเป็นสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยและกรมท่าอากาศยานตามลำดับ รวมทั้งได้โอนหน่วยงานด้านการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย และด้านการสอบสวนอุบัติเหตุเกี่ยวกับอากาศยานไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงคมนาคม เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการดำเนินการ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถปลดธงแดงได้สำเร็จในปี พ.ศ. 2560 การปรับบทบาทภารกิจและกระบวนงานของกรมประมง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดรับกับการแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU) ส่งผลให้สหภาพยุโรปปลดใบเหลืองด้านการประมงให้กับประเทศไทยอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2562

(1.3) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้รองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ อาทิ การจัดตั้งกรมการขนส่งทางรางเพื่อเป็นหน่วยงานนโยบายในการวางแผนพัฒนาโครงข่ายของระบบรางและกำกับดูแลกิจการขนส่งทางราง ทั้งในด้านคุณภาพการให้บริการและมาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงการเตรียมการจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการด้านการรับถ่ายทอดเทคโนโลยี การต่อยอดเทคโนโลยี การวิจัย และการส่งเสริมอุตสาหกรรมระบบการขนส่งทางรางตลอดทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เป็นผลให้มีหน่วยงานรับผิดชอบการพัฒนาระบบรางของประเทศอย่างครบวงจร โดยในด้านนโยบาย (Policy Advisor) ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ด้านกำกับดูแล (Regulator) ได้แก่ กรมการขนส่งทางราง ด้านส่งเสริมสนับสนุน (Facilitator) ได้แก่ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) และด้านปฏิบัติการ (Operator) ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.)

(2) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นความท้าทายที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน และบรรลุเป้าหมายของการเป็นประเทศที่มีรายได้สูงในอีก 20 ปีข้างหน้า ส่งผลให้ต้องปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อตอบโจทย์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืน โดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมในหลาย ๆ ด้านประกอบไปด้วย

(2.1) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขแก่ประชาชน อาทิ การปรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างและ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของ**กระทรวงสาธารณสุข** ทั้งด้านการแพทย์ สาธารณสุขและงานสนับสนุนบริการสุขภาพต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ การบริการที่มีคุณภาพ ครอบคลุมทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพที่เพียงพอกับสัดส่วนของประชากร มีการกระจายที่เหมาะสม เป็นธรรมและทั่วถึงตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนอย่างแท้จริง

(2.2) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง อาทิ การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของ**กระทรวงยุติธรรม** ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมที่มีบทบาทในการพัฒนา บริหารจัดการ และบูรณาการกระบวนการยุติธรรม ทั้งงานป้องกันการกระทำความผิด งานบังคับใช้กฎหมาย งานให้ความคุ้มครองช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนงานปราบปรามและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรมส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับสถานการณ์ทางสังคม เช่น การก่ออาชญากรรม การละเมิดสิทธิมนุษยชน ยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้การปฏิบัติงานของหลายส่วนราชการในกระทรวงยุติธรรมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับศาลต้องดำเนินการตามหมายคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลเป็นหลัก จึงปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดรับกับการทำงานของศาล เพื่อให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ และลดความเหลื่อมล้ำ สร้างการเข้าถึงและอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ตามนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ของประเทศ

(2.3) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม อาทิ การปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของ**กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** โดยได้จัดตั้งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้สถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อนและรุนแรง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชนมีหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต และเสริมสร้างทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

(3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ อาทิ

(3.1) จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักด้านนโยบายของประเทศในการบริหารทรัพยากรน้ำ ตลอดจนบูรณาการข้อมูลและการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

(3.2) จัดตั้งศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล) เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการและประสานการดำเนินกิจการทางทะเลร่วมกับ 6 หน่วยงานเพื่อบริหารจัดการ แก้ไขปัญหา บรรเทาสาธารณภัย และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งรักษาไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย สิทธิอธิปไตย และสิทธิหน้าที่อื่นใดตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมีมูลค่าประมาณปีละ 20 ล้านล้านบาท ได้อย่างคุ้มค่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(4) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาทิ

(4.1) การปรับบทบาทภารกิจในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการปรับปรุงระบบการรวบรวมและจัดเก็บสำนวนคดี (E-document) โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบ แลกเปลี่ยนข้อมูล และลดความซ้ำซ้อนของงานคดี ซึ่งข้อมูลจะนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4.2) การปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงพาณิชย์ ให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมการปฏิบัติภารกิจของกระทรวง (Focal Point) และทำหน้าที่เป็นหน่วยเสนาธิการในการวางกลยุทธ์ให้แก่หน่วยงานในระดับภูมิภาคของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งสอดรับกับแนวทางการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะ One Roof

ภาพที่ 1-10 หลักการขององค์การมหาชน

สำหรับกรณีการจัดตั้งองค์การมหาชน เมื่อสังคมมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ภาครัฐมีความจำเป็นต้องจัดบริการสาธารณะที่มีความหลากหลายตามความต้องการและการเรียกร้องจากประชาชน อีกทั้งประชาชนในสังคมยุคใหม่ยังเรียกร้องให้รัฐรับผิดชอบในการจัดให้มีบริการสาธารณะที่ทันสมัย มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความต้องการบริการสาธารณะใหม่ ๆ บางประเภทที่จำเป็นสำหรับสังคมสมัยใหม่ อาทิ ภารกิจในการจัดการศึกษาอบรม การจัดบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ภารกิจในการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการในระดับสูง หรือภารกิจในการให้บริการสาธารณะเฉพาะด้านที่ต้องการประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการดำเนินงานสูงแตกต่างจากงานราชการโดยทั่วไปที่มักมีข้อจำกัดในเรื่องสายการบังคับบัญชาและการดำเนินการภายใต้ระเบียบราชการที่มีความเข้มงวดที่ทำให้การดำเนินงานมีความล่าช้าองค์การมหาชนเป็นหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับภารกิจของรัฐ ในบางประเภทที่ต้องการความคล่องตัวสูงในการบริการสาธารณะรูปแบบอื่นนอกเหนือไปจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นภารกิจที่มิได้มีลักษณะเชิงพาณิชย์ ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก รัฐให้เงินอุดหนุน หรือสามารถ เลี้ยงตัวเองได้ รัฐมีอำนาจกำกับดูแลตามที่กฎหมายกำหนด การลงทุนต้องขอความเห็นชอบจากรัฐ และบุคลากรมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น องค์การมหาชนจึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับประชาชนในการใช้บริการสาธารณะเฉพาะด้านที่คล่องตัว มิได้มีลักษณะของการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ที่มุ่งแสวงหากำไร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2561 มีการจัดตั้งองค์การมหาชนเพิ่มขึ้นจำนวน 6 แห่ง แบ่งเป็น องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 และสถาบันวัคซีนแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นขององค์การมหาชนเพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลและภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

2) การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด สถาบันอุดมศึกษา และองค์การมหาชน เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ มีคุณภาพ มีการบริหารจัดการภายในองค์การที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา และได้มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบแนวทางการดำเนินงานมาเป็นลำดับ โดยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2561 นั้น มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

2.1) การประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และสถาบันอุดมศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559 จะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการโดยมีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการเป็น 2 มิติ คือ มิติภายนอก และมิติภายใน สำหรับมิติภายนอกประกอบด้วย การประเมินประสิทธิผล และการประเมินคุณภาพ มิติภายในเป็นการประเมินประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์การ ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเป็นการประเมินเพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ มีคุณภาพ รวมทั้งมีการบริหารจัดการภายในองค์การที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพให้สะท้อนการวัดผลเรื่องประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ (outcome) แทนการวัดผลตามขั้นตอนที่สำคัญของการทำงาน (Milestones) การกำหนดให้ตัวชี้วัดของส่วนราชการต้องสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนประเทศและยุทธศาสตร์กระทรวง การนำนโยบายรัฐบาลและประเด็นที่รัฐบาลให้ความสนใจหรือข้อสั่งการมาเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดของส่วนราชการ รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกระทรวง (Joint KPIs) และระหว่างกระทรวงและจังหวัดโดยมีการถ่ายทอดเป้าหมายจากระดับประเทศลงสู่ระดับจังหวัดที่เป็นเป้าหมาย (Function-Area KPIs) เป็นต้น นอกจากนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ปรับระบบการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จากเดิมที่จัดทำคำรับรองฯ เป็นรายส่วนราชการ เป็นการจัดทำคำรับรองฯ รายกระทรวง เพื่อให้ปลัดกระทรวงสามารถบริหารจัดการภารกิจภายในกระทรวงได้เอง โดยให้กระทรวงเป็นเจ้าภาพในการจัดทำคำรับรองฯ และการประเมินผลการปฏิบัติราชการกับส่วนราชการระดับกรมในสังกัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการและหลักการที่ ก.พ.ร. กำหนด และยังคงหลักการการถ่ายทอดตัวชี้วัด ระดับกระทรวงไปสู่ตัวชี้วัดระดับกรม เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกระทรวงและกรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มิติภายนอก	มิติภายใน
• การประเมินประสิทธิผล ประเมินผลจากระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล เช่น ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามแนวทางการขับเคลื่อนประเทศ/แผนยุทธศาสตร์กระทรวง ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) ตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงและจังหวัด (Function-Area KPIs) ตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล	• การประเมินประสิทธิภาพ ประเมินผลจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ เช่น การเบิกจ่ายเงินงบประมาณการประหยัดพลังงานการประหยัดน้ำ การพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ
• การประเมินคุณภาพ ประเมินผลจากความพึงพอใจของผู้รับบริการ และคุณภาพการให้บริการประชาชน (ประเมินจากความสำเร็จของการจัดทำข้อตกลงระดับการให้บริการ (Service Level Agreement: SLA) สำหรับกรมที่มีภารกิจให้บริการกับประชาชน/ภาคธุรกิจที่มีผลกระทบในเชิงกว้าง)	• การพัฒนาองค์การ ประเมินผลจากความสำเร็จในการพัฒนาองค์การ เช่น การพัฒนาสมรรถนะองค์การ (ทุนมนุษย์ สารสนเทศ วัฒนธรรมองค์การ) การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

ภาพที่ 1-11 กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2559

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษานั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้บูรณาการให้เข้ากับระบบการประเมินผลสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) เพื่อลดภาระและความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้ผลการประเมินจากระบบประกันคุณภาพภายใน (CHE QA Online) ของ สกอ. ที่มีการบูรณาการตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเข้ากับตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบกับการใช้ผลการประเมินจากหน่วยงานเจ้าภาพตัวชี้วัด ซึ่งมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน โดย สกอ. ในฐานะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เจ้าภาพจะเป็นผู้ประเมินผลการดำเนินงานและส่งคะแนนผลการประเมินให้สำนักงาน ก.พ.ร. โดยมีกรอบการประเมินผลเป็น 2 มิติ คือ มิติภายนอก และมิติภายใน เช่นเดียวกับส่วนราชการและจังหวัด ตัวอย่างตัวชี้วัด ที่รับข้อมูลผลการประเมินตามตัวบ่งชี้จาก CHE QA Online เช่น ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจหลัก ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในด้านการบริหารจัดการ คุณภาพการให้บริการ ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิต และความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ถึงปัจจุบันการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ได้ปรับไปสู่การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ที่มีมติเห็นชอบการประเมินโดยแบบประเมินข้าราชการพลเรือนในความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารและแบบประเมินส่วนราชการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของส่วนราชการ ในการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพิ่มศักยภาพของส่วนราชการในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ซึ่งการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ กำหนดให้มีการประเมินประสิทธิภาพส่วนราชการปีละ 2 รอบ (รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 มีนาคม และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายนของทุกปี) โดยให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้ประเมิน และมีเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นผู้ประเมินเบื้องต้น โดยมีองค์ประกอบการประเมิน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

(1) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐานงานประจำงานตามหน้าที่ปกติ หรืองานตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก งานตามกฎหมาย กฎ นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี (Function Base)

(2) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรือการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันหลายหน่วยงาน (Agenda Base)

(3) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่/ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด (Area Base)

(4) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อไปสู่ระบบราชการ 4.0 (Innovation Base)

(5) ศักยภาพในการดำเนินการของส่วนราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential Base) แบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับคุณภาพ ระดับมาตรฐาน และระดับต้องปรับปรุง

สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการจะครอบคลุมส่วนราชการในสังกัดฝ่ายบริหาร จำนวน 152 ส่วนราชการ (ยกเว้นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ กอ.รมน.) และจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด ทั้งนี้ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ กอ.รมน. ให้นำแนวทางการประเมิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการไปประยุกต์ใช้ และส่งผลการประเมินให้สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อรายงานต่อนายกรัฐมนตรีพร้อมกับส่วนราชการอื่น สำหรับการประเมินสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ใช้ระบบการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทดแทนการใช้ระบบประเมินตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดย สกอ. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

นอกจากการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการแล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับมอบหมายตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ให้ติดตามกรณีตัวชี้วัดเพื่อการปฏิรูปหัวหน้าหน่วยราชการ เพื่อนำมาพิจารณาในการแต่งตั้ง จ่ายค่าตอบแทน โดยกำหนดแนวทางประเมินผลผู้บริหารองค์กรเพิ่มจากการประเมินปกติประจำปี ดำเนินการประเมินทุก 6 เดือน โดยกลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประเมินผู้บริหารองค์การ เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยประเมินปีละ 2 รอบ ได้แก่ รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 มีนาคม และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายนของทุกปี ซึ่งการประเมินจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การประเมินโดยผู้บังคับบัญชา (Evaluation) ผู้บริหารองค์การประเมินตนเอง (Self Assessment) และ การสำรวจความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา (Online Survey)

2.2) การประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559 เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยมีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานใน 4 มิติ คือ **มิติที่ 1** มิติด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน จะประเมินการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง อำนาจหน้าที่ และงานที่องค์การมหาชนได้รับมอบหมายตามนโยบาย **มิติที่ 2** มิติด้านคุณภาพการให้บริการ จะประเมินการตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย **มิติที่ 3** มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน จะประเมินผลความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการบริหารและใช้งบประมาณ รวมถึงทรัพยากรทางการเงินอื่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และประเมินการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการภายใน และ **มิติที่ 4** มิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์การ จะประเมินบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และการพัฒนาตนเองของคณะกรรมการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ประเมินความสามารถในการกำกับดูแลตามหลักธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลตนเองที่ดี

ภาพที่ 1-12 กรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2559

TIRT Digital Institutional Repository of Thailand

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ถึงปัจจุบัน การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนได้ปรับไปสู่การประเมินหน่วยงานของรัฐในความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร รัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ที่มีมติเห็นชอบเรื่องการประเมินส่วนราชการและข้าราชการพลเรือนในความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 5/2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 โดยการประเมินบุคลากรหรือหน่วยงานของรัฐประเภทอื่นให้ผู้มีหน้าที่ประเมินนำแบบประเมินฯ ไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ได้พิจารณาเห็นชอบแนวทางการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินองค์การมหาชน และการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชน และให้เลขาธิการ ก.พ.ร. รายงานผลการประเมินเบื้องต้นต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) และรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน และสรุปผลการประเมินพร้อมความเห็นของรัฐมนตรีฯ เสนอ กพม. และคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยมีองค์ประกอบการประเมิน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

(1) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐานงานประจำงานตามหน้าที่ปกติ หรืองานตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (วัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การมหาชน) งานตามกฎหมาย กฎนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี (Function Base)

(2) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจ ยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)

(3) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่/ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือการบูรณาการ การดำเนินงานหลายพื้นที่หรือหลายหน่วยงาน (Area Base) (ถ้ามี)

(4) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ (Innovation Base) รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ เพื่อไปสู่ระบบราชการ 4.0

(5) ศักยภาพในการดำเนินการขององค์การมหาชนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential Base)

สำหรับการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชนจะแบ่งการประเมินออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

(1) การประเมินผลงานผู้อำนวยการองค์การมหาชน (Performance) ประกอบด้วย ตัวชี้วัดตามสัญญาจ้างผู้อำนวยการองค์การมหาชน การประเมินองค์กร และงานอื่น ๆ ที่คณะกรรมการมอบหมาย

(2) สมรรถนะทางการบริหารของผู้อำนวยการองค์การมหาชน (Competencies) อย่างน้อย 6 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ การวางกลยุทธ์ศักยภาพเพื่อการปรับเปลี่ยน การควบคุมตนเอง การสอนงานและการมอบหมายงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 38 แห่ง และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ จำนวน 17 แห่ง โดยองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะที่อยู่ในระบบการประเมินทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง ให้ปรับใช้ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในระบบการประเมินทุนหมุนเวียนเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามกรอบแนวทางที่ กพม. กำหนด และส่งรายงานผลการประเมินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การมหาชน และรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายจัดตั้งแล้วไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. สำหรับองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ที่มีระบบการประเมินผลของตนเองจะกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามกรอบแนวทางที่ กพม. กำหนด และจัดหาที่ปรึกษาจากภายนอกมาดำเนินการประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด แล้วจึงรายงานผลการประเมินไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อรวบรวมนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

3) การพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ

โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (Public Service Executive Development Program: PSED) หรือ นปร. มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการฯ ให้เป็นข้าราชการที่เก่งและดี และเป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ที่มีเป็นนักคิดที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Thinker) นักพัฒนาและวางแผน (Developer & Planner) และนักปฏิบัติ (Operator) รวมทั้งมีความพร้อมในการริเริ่มและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารภาครัฐ โดยหลักสูตรของโครงการฯ มีการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Integration Learning) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ให้มีความสอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน มีระยะเวลาในการพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 22 เดือน แบ่งเป็นการเรียนรู้ภาควิชาการ 10 เดือน สลับกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติราชการกับผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง/อธิบดี เอกอัครราชทูต/กงสุลใหญ่ และผู้บริหารภาคเอกชน 12 เดือน ซึ่งส่งผลทำให้ นปร. ได้เรียนรู้งานทั้งในภาพกว้างและเชิงลึกของภาครัฐทั้งในระดับภูมิภาค ส่วนกลาง และต่างประเทศ และหน่วยงานภาคเอกชน

ภาพที่ 1-13 ระยะเวลาของการพัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการ นปร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัจจุบัน นปร. รุ่นที่ 1 - 10 จำนวน 341 คน ได้สำเร็จจากโครงการฯ และกำลังปฏิบัติราชการอยู่ในส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่าง ๆ นปร. รุ่นที่ 11 จำนวน 40 คน อยู่ระหว่างรอการจัดสรรไปปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ นปร. รุ่นที่ 12 และนปร. รุ่นที่ 13 จำนวน 77 คน อยู่ระหว่างการพัฒนาตามหลักสูตรในโครงการฯ

ภาพที่ 1-14 กระทรวงที่มี นปร. รุ่นที่ 1 - 10 (341 คน) ไปปฏิบัติราชการ

ตัวอย่างผลงานนักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่

- **กระทรวงการคลัง** นปร. มีบทบาทสำคัญในการจัดทำมาตรการชะลอการไหลเข้าของเงินทุน (capital inflows) มาตรการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ (capital outflows) มาตรการช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่งออก (exporting SMEs) และจัดทำฐานข้อมูล Big Data บัตรผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อการพัฒนาระบบต่อไป

- **กระทรวงมหาดไทย** นปร. มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการแผนงาน โครงการในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่จังหวัด และเชื่อมโยงและบูรณาการแผนในระดับพื้นที่และขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

- **กระทรวงพาณิชย์** นปร. มีบทบาทสำคัญในการกลั่นกรอง MOU เรื่องการส่งเสริมการค้าเกษตรอินทรีย์ โดยมีการจัดทำความร่วมมือกับหน่วยงานประเทศเยอรมนี จัดงานแสดงและจำหน่ายเกษตรอินทรีย์ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในงาน BIOFACH Southeast Asia & Natural Expo Southeast Asia 2018 ดูแลเรื่องปกป้องการทุ่มตลาดอุตสาหกรรมภายในประเทศจากภูมิภาคอเมริกาเหนือและกลุ่มประเทศในอาเซียน จัดทำยุทธศาสตร์การค้าข้าวและผลไม้แบบครบวงจร การเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

- **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** นปร. มีบทบาทสำคัญในการจัดทำโครงการเน็ตประชารัฐ โดยได้รับรางวัลชนะเลิศ (Winner) การประกวดโครงการระดับโลกในเวทีงาน World Summit on the Information Society (WSIS) Prizes 2019 จัดโดยสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ประเภทที่ 2 โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) และกำหนดแนวทางบูรณาการโครงข่ายสื่อสารภาครัฐของทุกหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งทำให้เกิดการใช้งาน core network ที่มีอยู่ร่วมกัน (Infrastructure Sharing) และมีการวางโครงสร้างพื้นฐานไปยังพื้นที่ที่ยังไม่มีโครงข่ายความเร็วสูงเข้าถึง ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และลดความซ้ำซ้อนในการลงทุน ทำให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างมีประโยชน์สูงสุด
- **สำนักงาน ก.พ.ร.** นปร. มีบทบาทสำคัญในการทำระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ซึ่งทำให้ภาคเอกชนและประชาชนได้รับการบริการที่รวดเร็วและโปร่งใสมากขึ้นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผล Doing Business ของประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้น
- **สำนักงาน ก.พ.** นปร. มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาประเทศเพื่อนบ้าน 5 ภาษา ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาลาว ภาษาเวียดนาม ภาษาเมียนมา ภาษามลายู ให้แก่ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทั่วประเทศ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการ Virtual Academy of Public Management ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2546 ที่ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาระบบราชการได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีการฝึกอบรมและให้มีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพื่อให้ข้าราชการได้ศึกษาและพัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างของโอกาสในการเรียนรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ผ่านทาง http://www.opdcacademy.com โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรด้านการบริหารจัดการให้มีความทันสมัยเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และเมื่อจบหลักสูตรจะได้รับใบประกาศนียบัตร ซึ่งหลักสูตรที่เปิดให้บริการ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

4.1) หลักสูตรต่าง ๆ ที่มีใบประกาศนียบัตร ได้แก่

(1) การบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (mini MPM)*

(2) การบริหารจัดการธุรกิจแนวใหม่ (mini MBA)*

(3) หลักสูตร 9 แผ่นดินของการปฏิรูประบบราชการ

(4) การบริหาราชการแบบมีส่วนร่วม

4.2) หลักสูตรพิเศษ *

(1) การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน

(2) การสนับสนุนการทำยุทธศาสตร์ประเทศ

(3) ความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(4) หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 10 หลัก

(5) การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่าย

(6) การตลาดสำหรับภาครัฐ

(7) ความรับผิดชอบต่อสังคม

(8) ชุดวิชาเครื่องมือในการบริหารงานสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง

(9) การจัดการความรู้

(10) การวัดผลแบบสมดุล และตัวชี้วัดที่สำคัญ

(11) การบริหารการเปลี่ยนแปลง

(12) การกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคล

---

* มีความร่วมมือทางวิชาการเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาใน (1) และ (2) สามารถรับเงื่อนไขพิเศษในการศึกษาต่อยอดในมหาวิทยาลัย 7 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้เรียนสามารถรับใบประกาศนียบัตรออนไลน์ได้ด้วยตนเอง

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

4.3) ปรับเปลี่ยนข่าวสารที่มีประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรใหม่ ๆ ทุกสัปดาห์ เช่น วีดิทัศน์ บทความ ข่าว และข่าวรอบโลก ประกอบด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรและผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน

4.4) มีความร่วมมือทางวิชาการในการให้บริการ e-Learning และ Knowledge Sharing ให้กับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และองค์การตลาด เป็นต้น

4.5) จัดทำหลักสูตรพิเศษใหม่ 1 รายวิชา (รวมหลักสูตรพิเศษทั้งสิ้น จำนวน 13 วิชา) คือ หลักสูตร “การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน”

ทั้งนี้ มีผู้เรียนในระบบตั้งแต่เริ่มเปิดระบบจนถึง 30 กันยายน 2561 ทั้งสิ้น จำนวน 42,526 ราย เป็นผู้ที่ลงทะเบียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 989 ราย

1.1.3 การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

1) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารเชิงพื้นที่และพัฒนาระบบบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยผ่านกลไก ก.น.จ. และทีมบูรณาการกลาง ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.พ.ร. โดยมีกิจกรรมสำคัญที่ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1) ปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากกรอบงบประมาณเดิมที่ได้รับมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 18,000 ล้านบาท เป็น 28,000 ล้านบาท โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป (ปรับเพิ่มประมาณร้อยละ 50 ของกรอบงบประมาณเดิม) เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถนำไปขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล รวมทั้งแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยได้นำเสนอ ก.น.จ. ให้ความเห็นชอบการปรับปรุงกรอบงบประมาณดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2558

1.2) จัดฝึกอบรมผู้บริหารในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศในระดับพื้นที่ (18 กลุ่มจังหวัด) เพื่อให้สามารถทำงานแบบบูรณาการ ที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างยั่งยืนตามศักยภาพพื้นที่ อันจะส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพัฒนาอาชีพ ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2) การกำหนดบทบาท ภารกิจ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

2.1) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค และเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 ซึ่งข้อเสนอดังกล่าว ประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ 1) แนวทางการจัดตั้งหน่วยงานของราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค โดยแนวทางนี้อยู่ในฐานของความพยายามที่จะลดจำนวนของหน่วยงานที่เป็นส่วนกลางไปตั้งในภูมิภาคให้ได้ เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจรัฐ เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร และยกระดับความเป็นเอกภาพของการบริหารราชการในพื้นที่ และ 2) แนวทางการจัดตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาค โดยหากจะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนที่เน้นความรวดเร็ว ฉับไวในการให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง หรือส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน และจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยให้มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นผู้แทนกระทรวงแต่เพียงส่วนราชการเดียว

2.2) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการศึกษารูปแบบและวิธีการกำกับดูแลให้คำแนะนำ คำปรึกษา และการสนับสนุนของส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง กรม ที่จะส่งเสริมการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการประชาชนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการกำหนด โดยศึกษากรณีของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด พบว่า มีการดำเนินการสนับสนุน และการกำกับดูแลเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมอาคาร ทั้งในเรื่องการก่อสร้างอาคาร การตรวจและควบคุมอาคาร รวมทั้งการให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะได้ขยายผลการศึกษาส่วนราชการส่วนภูมิภาคอื่น เพื่อจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

1.2 การพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2.1 การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ปัจจุบันประชาชนมีการตื่นตัวในเรื่องการเรียกร้องและรับรู้สิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการตัดสินใจทางนโยบายและการบริหารราชการแผ่นดินมากขึ้น แต่การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการจนเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จะต้องมีความสมดุลและความพร้อมของทั้งภาครัฐและภาคประชาชน กล่าวคือ ภาครัฐจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และมีความพร้อมในการบริหารงานหรือปฏิบัติงานในราชการระบบเปิด สำหรับภาคประชาชนจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการเข้ามาร่วมรับรู้ ร่วมคิดหรือเสนอความเห็น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจ และร่วมติดตามตรวจสอบ/ประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งรับผลประโยชน์ร่วมกันกับภาครัฐ ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่ภาครัฐและภาคประชาชนมีส่วนการบริหารราชการร่วมกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำแนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) มาใช้ส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้หน่วยงานของรัฐเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะพันธมิตรหรือหุ้นส่วนความร่วมมือและมีการปรับเปลี่ยนระบบหรือวิธีการทำงานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการเกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับภาคส่วนอื่นในลักษณะบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงและเกิดผลที่เป็นรูปธรรม ผ่านกลไกการมอบรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เพื่อกระตุ้นให้ส่วนราชการ และจังหวัด มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารราชการ และได้กรณีตัวอย่าง กรณีศึกษาที่ดีของการดำเนินงานที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ และการทำงานร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนในพื้นที่ ที่นำไปใช้ในการเผยแพร่และขยายผลความสำเร็จของการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการให้กว้างขวางออกไป โดยได้มีการพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อมอบรางวัล ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการประเมินการบริหารราชการของส่วนราชการที่มีส่วนร่วมของประชาชน และจัดให้มีการมอบรางวัลฯ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา โดยในระยะแรกเริ่มในระดับจังหวัดก่อน และขยายผลไปยังส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าในปี พ.ศ. 2556 และในปี พ.ศ. 2557 ได้มีการพัฒนาหลักเกณฑ์และเพิ่มประเภทรางวัลเพื่อให้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ในปี พ.ศ. 2559 เพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารราชการให้มีระบบหรือวิธีการทำงานที่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ และเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนความร่วมมือ รวมทั้งเกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อการปรับกระบวนทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การบริหารราชการของหน่วยงานได้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงกำหนดประเภทรางวัลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับทิศทางการยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ โดยแบ่งรางวัลเป็น 4 ประเภทรางวัล และในปี พ.ศ. 2560 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้มีมติเห็นชอบกับการกำหนดชื่อรางวัลที่สำนักงาน ก.พ.ร. มอบให้แก่ส่วนราชการ เป็นรางวัลเลิศรัฐ โดยแบ่งเป็น 3 สาขา ซึ่งทำให้รางวัลความเป็นเลิศ ด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ปรับเป็นสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และยังคงแบ่งประเภทรางวัลออกเป็น 4 ประเภทรางวัล ได้แก่

1) กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
2) การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
3) การขยายผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
4) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นเลิศ

ในปี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2561 เพื่อส่งเสริมการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ซึ่งจะสร้าง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อภาพลักษณ์องค์กรและสร้างการยอมรับโดยเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องและทำงานร่วมกันกับภาครัฐแบบหุ้นส่วนความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง โดยมีมติกำหนดประเภทของรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมใหม่ เป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่

1) เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)
2) สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)
3) ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

ตัวอย่างผลงานของหน่วยงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมใหม่ 3 ประเภทรางวัล ระดับดีเด่น ในปี พ.ศ. 2561 เช่น

รางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance): กรมการขนส่งทางบกที่ได้พัฒนาช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี เช่น Application: DLT GPS ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามการเดินรถ การให้บริการ และพฤติกรรมของคนขับรถได้ตลอดเวลา หากพบเห็นขับรถเร็วประมาท ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สามารถร้องเรียนผ่านแอปพลิเคชัน DLT GPS บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ทั้งระบบ ios และ Android การกำหนดให้รถแท็กซี่ต้องติดตั้ง GPS Tracking พร้อมเครื่องบ่งชี้ตัวคนขับ กล้อง CCTV ปุ่มฉุกเฉินเตือนภัย และแสดงข้อมูล Digital และมีการพัฒนาระบบเรียกแท็กซี่ผ่านแอปพลิเคชันทางมือถือ (DLT TAXI OK) โครงการ TAXI VIP ที่เพิ่มทางเลือกให้กับประชาชน โดยใช้รถที่มีมาตรฐานและสมรรถนะสูงกว่าแท็กซี่ทั่วไป เพิ่มอุปกรณ์ส่วนควบสำหรับให้บริการที่มีความสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินงานทำให้สามารถพัฒนาการบริการที่มีการใช้นวัตกรรมในการต่อยอดและมีการช่วยเหลือสังคมและประชาชนในการลดอุบัติเหตุได้อย่างแท้จริง โดยสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากรถโดยสารลดลงอย่างต่อเนื่องและผู้ใช้บริการ 1584 มีความพึงพอใจร้อยละ 94.45

รางวัลสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change): กองบัญชาการกองทัพไทย โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ณ แม่น้ำลี้และลำน้ำแม่ทา เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันทำงานในลักษณะภาคีเครือข่าย ซึ่งผลของการร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาแม่น้ำลี้และลำน้ำแม่ทาส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยตลอดแนวริมฝั่งน้ำมีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งโดยมีพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับประโยชน์ 262,500 ไร่ ป้องกันปัญหาอุทกภัย และฟื้นฟูระบบนิเวศน์

รางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen): เครือข่ายสิ่งแวดล้อมม้ง ดอยสุเทพ-ปุย 12 หมู่บ้าน โครงการเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่า ลดหมอกควันพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบ เป็นแกนนำในการรวมเครือข่าย 12 ชุมชน เพื่อร่วมกันจัดทำแนวกันไฟ ลาดตระเวน ตั้งด่านสกัดอยู่ยาม เฝ้าไฟ ร่วมดับไฟ และร่วมประเมินผลพื้นที่เสี่ยง ทำให้ปัญหาหมอกควันลดลง 80% เทียบกับปี 2559

ผลการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้หน่วยงานของรัฐเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยใช้กลไกของการให้รางวัล พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561 หน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยมีการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการและทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (consult) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ไปจนถึงการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมอำนาจและศักยภาพประชาชน ให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างความภาคภูมิใจของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

1.2.2 การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

1) การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการเป็นการสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ รวมทั้งเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจแก่สาธารณชนต่อการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของส่วนราชการว่าได้มีการตรวจสอบและกำกับดูแลอย่างรอบคอบถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า คุณภาพของการบริหารงาน รวมถึงความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้มีการพัฒนาแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการให้เหมาะสมกับสภาวการณ์เพื่อยกระดับความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดินมาโดยตลอด โดยยึดหลักความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นการสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล รวมทั้งสามารถนำผลการติดตามฯ ไปใช้พัฒนา ปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาของประเด็นหรือโครงการได้อย่างทันท่วงที สำหรับแนวทางการตรวจสอบยังคงใช้หลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม รวมทั้งการประเมินความเสี่ยง การดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการติดตามและตรวจสอบในทุกขั้นตอนมากขึ้น

การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการของ ค.ต.ป. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2561 ค.ต.ป. ได้เลือกติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการหรือประเด็น ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในวงกว้าง เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การตัดสินใจและกำหนดนโยบายของประเทศ เช่น โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และการพัฒนาเตรียมการเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ปัญหาภัยแล้ง โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนงานบูรณาการการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ระบบข้อมูลภาครัฐเพื่อการตัดสินใจ การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก การวิจัยและนวัตกรรม การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) เป็นต้น

ปัจจุบัน ค.ต.ป. ยังคงทำหน้าที่ในการวางนโยบาย แนวทาง และกำหนดประเด็นในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ ส่งเสริม ผลักดัน สอบทานและเสนอแนะมาตรการแก่ส่วนราชการ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจแก่สาธารณชนต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.3 ก้าวสู่สากล

การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินโครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จนเกิดเป็นเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (ASEAN Governance Network) ขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล (Promote Good Governance) พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ (Building Civil Service Capability) และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Promoting Corporate Social Responsibility) ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นปีของการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำเอกสารอาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน ASEAN 2025: Forging Ahead Together ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016 - 2025 โดยในส่วนของแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2025 ยังคงให้ความสำคัญกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ยังคงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการภายใต้มาตรการนี้ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสร้างความต่อเนื่องและสนองตอบต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐในประชาคมอาเซียน รวมถึงการพัฒนาระบบราชการร่วมกันเรื่อยมา จากความพยายามของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการส่งเสริมธรรมาภิบาลในประชาคมอาเซียน ส่งผลให้ประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับประโยชน์ในหลายมิติ สรุปได้ดังนี้

1) การเข้าถึงบริการของภาครัฐที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เนื่องจากภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนได้เรียนรู้ร่วมกันถึงวิธีการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ประชาชนผู้มารับบริการได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

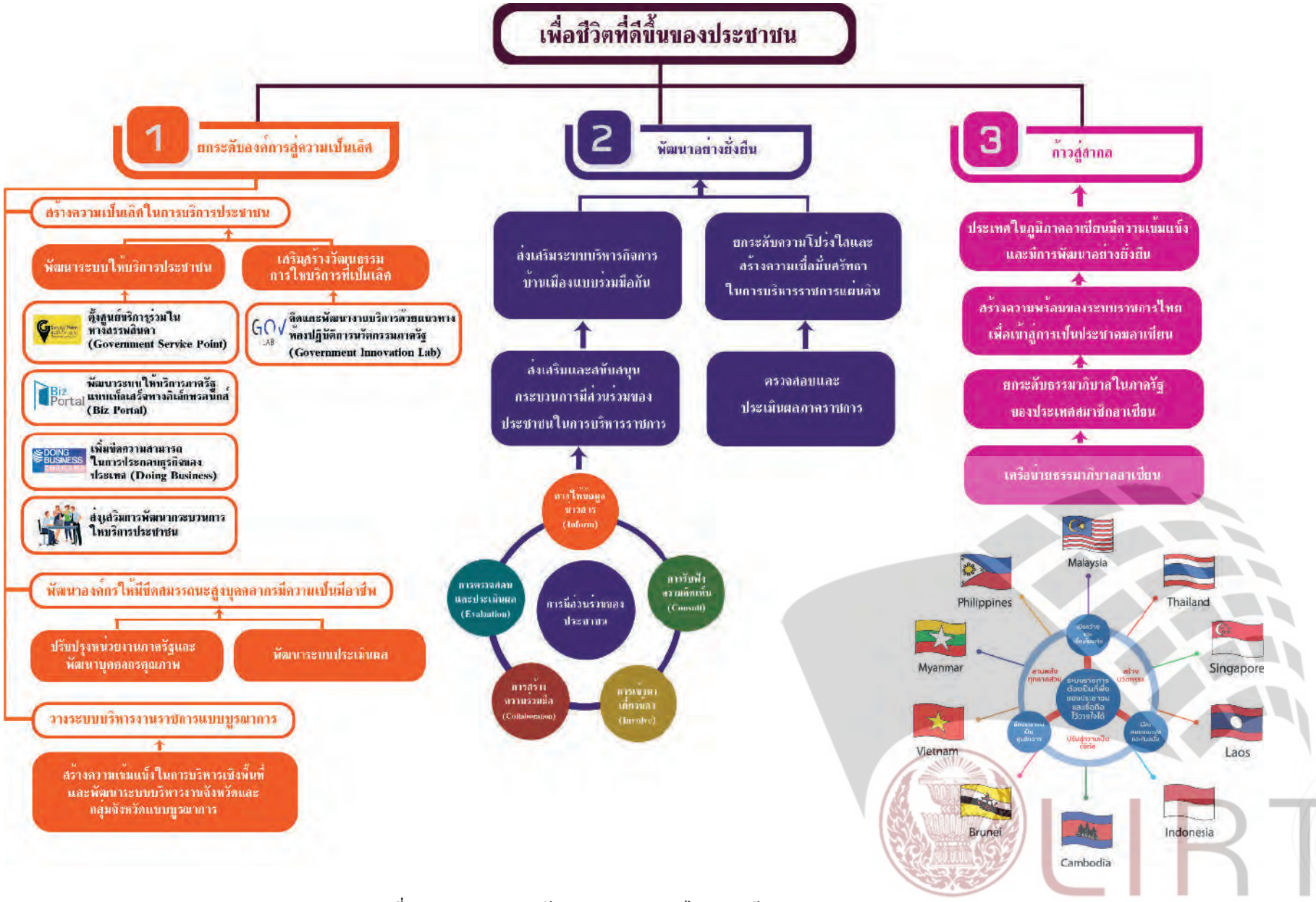
2) การยกระดับมาตรฐานการให้บริการภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนเทียบเคียงสากล การนำผลการหารือระหว่างเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียนและองค์กรระหว่างประเทศไปสู่การวางแนวทางในการส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับภูมิภาคร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในงานบริการของภาครัฐเพิ่มสูงขึ้น (The Next Step of Digitalization) อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน อีกทั้งยังร่วมกันหารือวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลภายหลังการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประชาคมอาเซียนทัดเทียมระดับสากลต่อไป

3) เครือข่ายความร่วมมือในระดับภูมิภาค นับเป็นความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการสร้างเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (ASEAN Governance Network) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบราชการ จนนำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อพลเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประชาคมโลกโดยรวม

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปของการพัฒนาระบบราชการไทย ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561 ที่ผ่านมา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พยายามผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน 3 ประเด็นหลักข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน โดยการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน การเสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการที่เป็นเลิศ การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ หรือการนำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน และยกระดับความโปร่งใสและสร้างความศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งการสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนนั้น จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Good Governance for Better Life)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 1-15 บทสรุปการพัฒนาระบบราชการไทย ช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.4 ทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย

นอกจากกรอบแนวทางในการดำเนินการใน 3 ประเด็นหลักข้างต้นแล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. ยังคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทยในอนาคตแล้วยังต้องคำนึงถึงบริบทที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของระบบราชการไทยในปัจจุบันที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงมาก ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive Technology) สภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศที่เปลี่ยนแปลง (Climate Change) โครงสร้างของสังคมที่เปลี่ยนเป็นสังคมผู้สูงวัย (Aging Society) ประชากรในวัยทำงานเริ่มลดน้อยลง ขณะที่ประชากรสูงวัยเพิ่มมากขึ้น และเป็นจุดเริ่มของการลดลงของจำนวนประชากร การเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ รวมทั้งระบบระหว่างประเทศที่ผันแปรไปจาก bi-polar powers เป็น multi-powers ที่ไม่สมดุล และความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากการเผชิญหน้าทางการทหารโดยตรงมาอยู่ในรูปแบบการขัดแย้งทางเศรษฐกิจการค้า และเทคโนโลยี

จากบริบทที่เปลี่ยนไปข้างต้น ประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้สำนักงาน ก.พ.ร. ต้องทบทวนว่าจะพัฒนาระบบราชการอย่างไรเพื่อให้ระบบราชการไทยมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน และได้วางเป้าหมายการพัฒนาระบบราชการไว้ ดังนี้

- ภาครัฐต้องปรับบทบาท ภารกิจ และขนาดให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป
- ภาครัฐต้องปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม
- ภาครัฐต้องมีวิธีการทำงานที่ทันสมัย พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกตลอดเวลา โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้
- ภาครัฐต้องบูรณาการข้อมูล เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส และเพื่อป้องกันการทุจริต
- ปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ

สำนักงาน ก.พ.ร. มีทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย ดังนี้

1) **ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม** โดยการให้บริการสาธารณะของภาครัฐต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานสากลและเป็นผู้นำในภูมิภาค เชื่อมโยงการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

2) **ภาครัฐที่บริหารงานแบบบูรณาการโดยเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่** และมีระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายในทุกระดับ

Legislative Institutional Repository of Thailand

3) ภาครัฐที่มีขนาดเหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

4) ภาครัฐที่มีวิธีการทำงานที่ทันสมัย และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ การพัฒนาให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันภายใต้มาตรฐานเดียวกัน พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางและมาตรฐานความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งการนำข้อมูลที่มีอยู่มาคิดวิเคราะห์แบบบูรณาการประกอบการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กร ทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ เพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5) ภาครัฐที่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตอาสา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ 2
รายงานการดำเนินงานของ
สำนักงาน ก.พ.ร.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในสำนักนายกรัฐมนตรี ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารจัดการและจัดทำข้อเสนอทางวิชาการ เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามกฎหมายหรือที่ ก.พ.ร. กำหนด ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

2.1 วิสัยทัศน์

"ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างต่อเนื่องและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
เพื่อเป็นกลไกผลักดันการพัฒนาประเทศ"

2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์

1 ส่งเสริมและพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐไทยให้มีความเป็นเลิศ ยกระดับประสิทธิภาพงานบริการ พัฒนานวัตกรรม ให้เข้าถึงง่าย สะดวก หลากหลายรูปแบบ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการประชาชน

2 ปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยดำเนินการเฉพาะภารกิจที่สำคัญจำเป็น และคุ้มค่า มีโครงสร้างที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง

3 พัฒนาระบบบริหารงานแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยยึดพื้นที่อย่างเป็นองค์รวมกับทุกภาคส่วน โดยใช้กลไกประชารัฐ ออกแบบโครงสร้างและระบบบริหารงานที่รองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งบูรณาการระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

4 พัฒนาผู้บริหารระดับสูงให้เป็นผู้นำที่มีขีดสมรรถนะสูง เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รวมทั้งสรรหาและพัฒนาคนรุ่นใหม่ที่มีขีดสมรรถนะสูงเข้าสู่ระบบราชการ

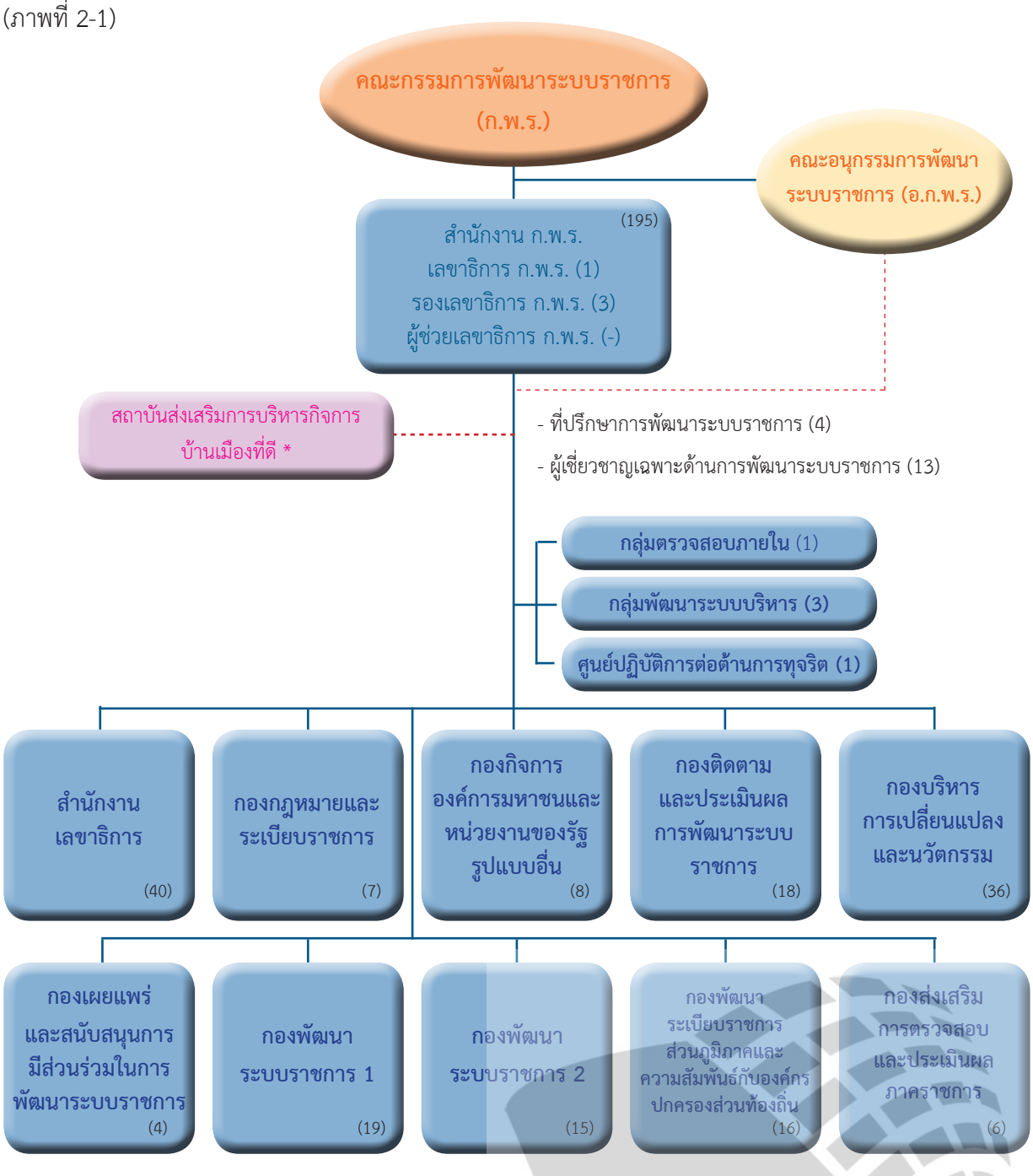
5 ส่งเสริมสนับสนุนในการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตในระบบราชการ ปรับปรุงกระบวนการทำงานของภาครัฐให้โปร่งใส ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นให้แก่ระบบราชการไทย

6 ทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้ทันสมัย เป็นธรรม เอื้อต่อการบริหารราชการแผ่นดินและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.3 โครงสร้างส่วนราชการ และอัตรากำลังของสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. แบ่งส่วนราชการ[2] เป็น 9 กอง 1 สำนักงาน 2 กลุ่ม และ 1 ศูนย์ รวมทั้งสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษของสำนักงาน ก.พ.ร. 1 หน่วยงาน (ภาพที่ 2-1)

* หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU)

อัตรากำลังที่ปฏิบัติงานจริงรวม 195 คน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

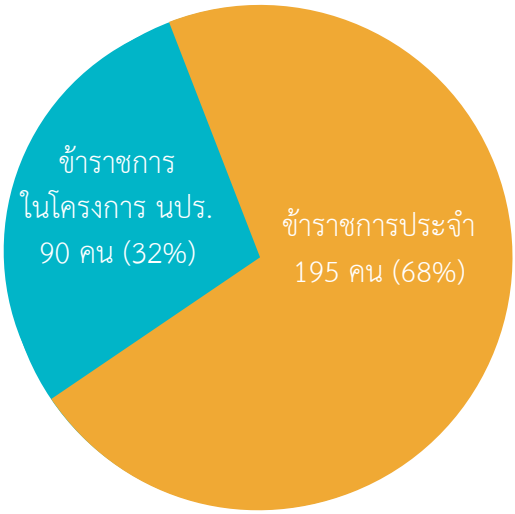
ภาพที่ 2-1 โครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลังของสำนักงาน ก.พ.ร.

[2] กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ก.พ.ร. พ.ศ. 2556 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 42 ก เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2556

Legislative Institutional Repository of Thailand

2.4 ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงาน ก.พ.ร.

1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดรวม 285 คน แบ่งเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ปฏิบัติราชการในสำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 195 คน หรือร้อยละ 68 และประเภทที่สอง ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เข้าร่วมโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 32 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561) (ภาพที่ 2-2)

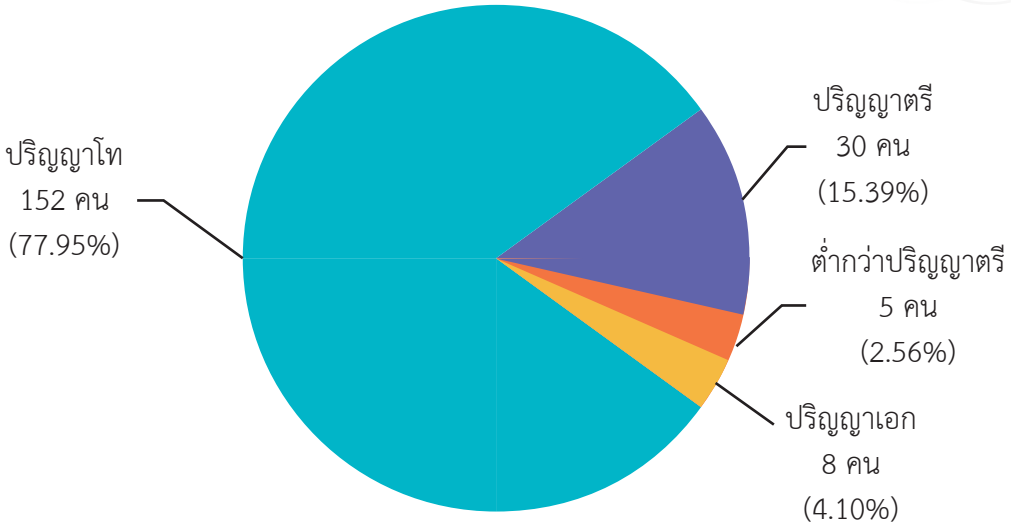

ภาพที่ 2-2 ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงาน ก.พ.ร.

ทั้งนี้ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เข้าร่วมโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) ในแต่ละรุ่น จะมีประมาณ 50 คน ขึ้นอยู่กับผลการสอบคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งบุคคลที่ผ่านการสอบคัดเลือกและได้เข้าร่วมโครงการทุกคนจะได้รับการบรรจุหรือโอนมาแต่งตั้งเป็นข้าราชการของสำนักงาน ก.พ.ร และเมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญดังกล่าวได้พัฒนาตามหลักสูตรจนสิ้นสุดกระบวนการของโครงการฯ แล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. จะจัดสรรไปแต่งตั้งในตำแหน่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ต่อไป

2) สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นองค์กรที่มีข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถพร้อมทำงานสนองต่อความต้องการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ก.พ.ร. รวมทั้งคณะกรรมการสำคัญ ๆ อีกหลายคณะ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) โดยข้าราชการส่วนใหญ่มีคุณวุฒิพื้นฐานอยู่ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมร้อยละ 82.05 และมีข้าราชการที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 17.95 โดยจำนวนมากที่สุดเป็นข้าราชการที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 77.95 ทั้งนี้ ข้าราชการที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.5) ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานสนับสนุนของสำนักงาน ก.พ.ร. (ภาพที่ 2-3)

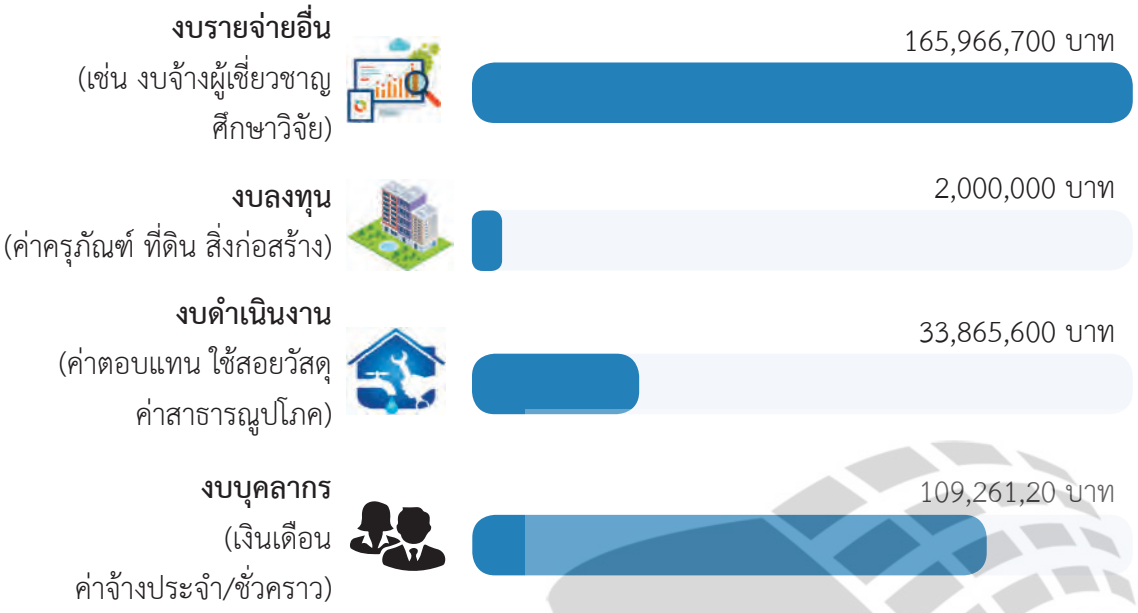
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-3 ข้าราชการพลเรือนสามัญของสำนักงาน ก.พ.ร. จำแนกตามระดับการศึกษาชั้นสูงสุด

2.5 งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปี พ.ศ. 2561 รวม 311,093,500 บาท เพื่อดำเนินงานตามภารกิจ จำแนกเป็น งบบุคลากร 109,261,200 บาท งบดำเนินงาน 33,865,600 บาท งบลงทุน 2,000,000 บาท และงบรายจ่ายอื่น 165,966,700 บาท (ภาพที่ 2-4)

ภาพที่ 2-4 งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.6 ผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการส่งเสริมผลักดันการพัฒนาระบบราชการให้ดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จนเกิดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม โดยดำเนินการผลักดันการพัฒนาระบบราชการให้เป็นไปตามแผนการพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นผลการพัฒนาระบบราชการที่สำคัญและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้นำเสนอไว้ในส่วนที่ 1 ของรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2561 แล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. ยังมีการดำเนินการอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการไทย โดยสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญตามประเด็นยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังนี้

2.6.1 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

1) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายที่มุ่งให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงการบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการติดต่อราชการให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ชัดเจน รวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก และประหยัดค่าใช้จ่าย รวมถึงลดภาระของประชาชน และต้นทุนการดำเนินการของภาคธุรกิจ ที่ผ่านมาสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ผลักดันให้หน่วยงานราชการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องสู่เป้าหมายการสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ โดยการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน การพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) เผยแพร่ข้อมูลคู่มือสำหรับประชาชนของทุกหน่วยงาน การเปิดศูนย์อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ เพื่อเป็นช่องทางให้กับประชาชนผู้รับบริการที่ไม่ได้รับความสะดวกในการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ดังนี้

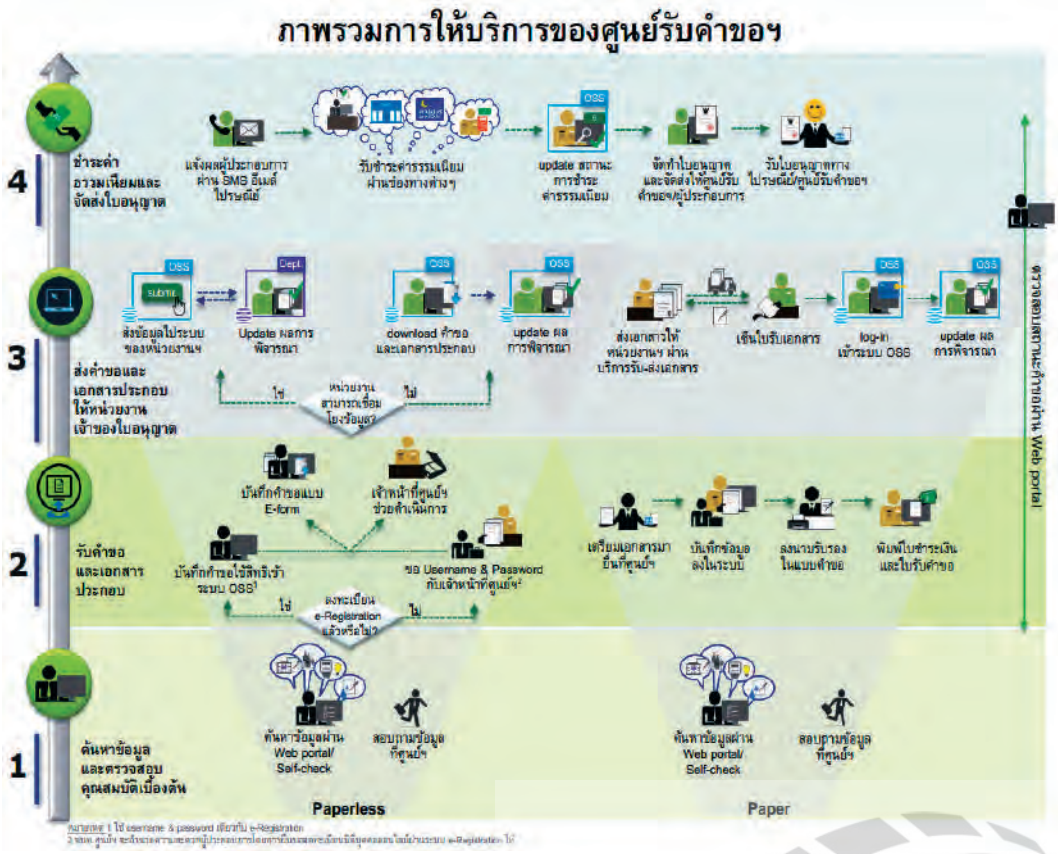
1.1) การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 มาตรา 14 วรรคแรก บัญญัติว่า “ในกรณีจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้คณะรัฐมนตรีมีมติจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น” และวรรคสาม บัญญัติว่า “การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดรายชื่อกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตที่จะให้อยู่ภายใต้การดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาต”

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 จึงได้อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. .... และเห็นชอบแผนการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ศูนย์รับคำขออนุญาตจะเป็นรูปแบบการติดต่อราชการที่เกี่ยวกับการอนุญาตแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียว เป็น One Stop Service **ที่ทำหน้าที่รับคำขออนุญาตแทนหน่วยงานของรัฐ** ประชาชน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ต้องเดินทางไปติดต่อหลายหน่วยงาน แม้ในอดีตจะมีศูนย์บริการร่วมของกระทรวงต่าง ๆ แต่ยังไม่สามารถรับเรื่องหรือคำขออนุญาตข้ามกระทรวงได้ และร่างกฎหมายนี้จะช่วยให้เกิดการบูรณาการการทำงานของภาครัฐประสานส่งต่ออย่างเป็นระบบ โดยมีหลักการ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ การอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการ และการลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ดังนั้น **การให้บริการของศูนย์รับคำขออนุญาต** จะดำเนินการโดยคำนึงถึงผู้ที่มารับบริการเป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวก และสร้างประสบการณ์การรับบริการที่ดี รวมถึงเพื่อให้กระบวนงานแต่ละขั้นตอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต จึงเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจในการขออนุมัติ อนุญาตจากภาครัฐ ประหยัดต้นทุนการดำเนินงานทั้งของประชาชน ภาคธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐที่ให้บริการ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ขณะนี้ร่างพระราชกฤษฎีกาฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาพที่ 2-5 ภาพรวมการให้บริการของศูนย์รับคำขออนุญาต

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ทดลองเปิดให้บริการศูนย์รับคำขออนุญาต ตั้งอยู่ชั้น 1 ตึกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (ตึกสำนักงาน ก.พ. เดิม) ตรงข้ามทำเนียบรัฐบาล ทำหน้าที่รับเรื่องส่งต่อไปยังหน่วยงานอนุญาต รวมทั้งกำกับและติดตามสถานะคำขอ ยื่นคำขอผ่านระบบ Biz Portal ที่เว็บไซต์ศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อธุรกิจ “biz.govchannel.go.th” ซึ่งในระยะแรกได้คัดเลือกงานบริการในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 2 ธุรกิจ ได้แก่ (1) การประกอบธุรกิจร้านอาหาร และ (2) การประกอบธุรกิจค้าปลีก รวมทั้งสิ้น 17 ใบอนุญาต ให้บริการผ่านระบบออนไลน์ นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(องค์การมหาชน) และหน่วยงานเจ้าของใบอนุญาต ขยายใบอนุญาตเดิม 2 กลุ่มธุรกิจ ไปในส่วนภูมิภาค และขยายใบอนุญาตให้ครอบคลุมมากขึ้นอีก 7 ธุรกิจ ได้แก่ 1) รีสอร์ทขนาดเล็ก 2) สปา 3) ฟิตเนส 4) ก่อสร้างและรับเหมาก่อสร้าง 5) ซ่อมและขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 6) สถานพยาบาลสัตว์เลี้ยงขนาดเล็ก 7) ร้านกาแฟและ Co-Working Space และระยะต่อไปจะขยายให้ครอบคลุมทั้ง 25 กลุ่มธุรกิจ จำนวนประมาณ 250 ใบอนุญาต

ภาพที่ 2-6 ศูนย์รับคำขออนุญาต ตึกสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (ตึกสำนักงาน ก.พ. เดิม)

1.2) แผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ได้มีมติเห็นชอบแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ เพื่อปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดกิจกรรมภายใต้แผนงานต่าง ๆ โดยระบุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน ทั้งนี้ ให้กำหนดกรอบเวลาและเร่งรัดการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายในปี พ.ศ. 2562 โดยกิจกรรมที่จะดำเนินการตามแผนยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1.2.1) การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2

เป้าหมายการดำเนินการประกอบด้วย การลดรายการเอกสารหลักฐานประกอบ โดยเฉพาะเอกสารของหน่วยงานภาครัฐ การลดขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 - 50 และการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ให้มีข้อมูลชัดเจนและครบถ้วน อ่านเข้าใจง่าย มีรูปภาพประกอบ และรูปแบบสวยงาม และเพื่อให้การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนเป็นไปตามเป้าหมาย และตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด สำนักงาน ก.พ.ร. มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดทำระบบติดตามการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานโดยดึงฐานข้อมูลจากเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) เพื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างของเดิมและสิ่งที่ได้ปรับปรุงแล้ว ซึ่งข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์และแสดงผลในรูปแบบ Dashboard โดยขอความร่วมมือในการดำเนินการจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เพื่อพัฒนาระบบรายงานดังกล่าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือ ที่ นร 1200/ว 28 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 และแผนการดำเนินงานตามแผนงานที่ 1 การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการประกอบด้วย การลดขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 - 50 และการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนให้มีข้อมูลชัดเจนและครบถ้วน อ่านเข้าใจง่าย มีรูปภาพประกอบและรูปแบบสวยงาม โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งแผนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งพบว่า จากรายงานแผนการดำเนินงานปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงาน สามารถนำมาสรุปผลได้ จำนวน 93 หน่วยงาน ประกอบด้วย 69 ส่วนราชการ 8 สถาบันอุดมศึกษา 3 องค์การมหาชน 9 รัฐวิสาหกิจ และ 4 หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น/อิสระ รวมจำนวน 2,675 คู่มือ โดยมีหน่วยงานที่แจ้งว่างานบริการที่ให้บริการมีประสิทธิภาพแล้ว และไม่สามารถลดระยะเวลาลงได้อีก รวมจำนวน 18 หน่วยงาน ประกอบด้วย 12 ส่วนราชการ 2 องค์การมหาชน และ 4 รัฐวิสาหกิจ รวมเป็นคู่มือสำหรับประชาชน จำนวน 299 คู่มือ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จากสรุปผลการรายงานแผนการดำเนินงานการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 ตามรอบระยะเวลาเดือนมีนาคม 2561 ของหน่วยงาน พบว่าหน่วยงานที่มีแผนจะดำเนินการปรับปรุงคู่มือประชาชน จำนวน 77 หน่วยงาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2-1 แผนการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานที่จะต้องปรับปรุงตามรอบระยะเวลา

ประเภทหน่วยงาน	ผลรวมคู่มือ	รอบเดือนมีนาคม 2561		รอบปี งปม. 2561		รอบปี พ.ศ. 2562	
		จำนวนคู่มือ	จำนวนหน่วยงาน	จำนวนคู่มือ	จำนวนหน่วยงาน	จำนวนคู่มือ	จำนวนหน่วยงาน
ส่วนราชการ (57)	**948**	52	43	207	49	689	32
สถาบันอุดมศึกษา (8)	**81**	17	6	32	7	32	5
องค์การมหาชน (2)	**2**	1	1	1	1	0	0
รัฐวิสาหกิจ (6)	**45**	13	5	23	6	9	1
หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น/อิสระ (4)	**39**	2	2	16	4	21	3
รวม (77)	**1,115**	85	57	279	67	751	41

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการติดตามผลการจัดทำรายงานแผนการดำเนินงานปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เป็นระยะ

1.2.2) การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา

การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา เป็นการดำเนินการปรับปรุงบริการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ในส่วนของแผนงานที่ 2 ซึ่งจากรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานในเดือนมกราคม 2561 พบว่ามีหน่วยงานจัดส่งรายงาน จำนวน 158 หน่วยงาน (ทั้งหมด 381 หน่วยงาน) โดยมีหน่วยงานที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา จำนวน 119 หน่วยงาน รวมเอกสาร 3,569 รายการ มีเอกสารราชการที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสาร 2 ภาษาเสร็จสิ้นแล้ว 1,196 รายการ และหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการเสร็จสิ้นทั้งหมด จำนวน 27 หน่วยงาน รวม 291 รายการ ดังตารางต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-2 ประเภทหน่วยงานที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา

ประเภทหน่วยงาน	จำนวนที่ยังไม่แจ้งกลับ	จำนวนที่แจ้งกลับ			
		จำนวนที่แจ้งว่าไม่ทำ	จำนวนที่แจ้งว่าทำ		จำนวนรวม
			หน่วยงาน	*เอกสาร*	
ส่วนราชการ (147)	55	20	72	*2,335*	92
สถาบันอุดมศึกษา (84)	70	0	15	*271*	15
องค์การมหาชน (54)	37	8	9	*45*	17
รัฐวิสาหกิจ (55)	34	5	16	*496*	21
หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น/อิสระ (40)	28	6	7	*422*	13
กรุงเทพมหานคร (1)	1	-	-	-	0
รวม (381)	**225**	**39**	**119**	***3,569***	**158**
ร้อยละ	**59.05**				**41.47**

สำหรับประเภทหน่วยงานที่มีการจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา มากที่สุด ได้แก่ ส่วนราชการระดับกรม มีเอกสารจำนวน 2,335 รายการ รองลงมา คือ รัฐวิสาหกิจ 496 รายการ หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น/อิสระ 422 รายการ สถาบันอุดมศึกษา 271 รายการ และองค์การมหาชน 45 รายการ ตามลำดับ ซึ่งแสดงได้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2-3 ประเภทเอกสารที่จัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา

ประเภทหน่วยงาน	ประเภทเอกสาร						
	เอกสารที่ประชาชนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน	เอกสารที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ	เอกสารราชการอื่น ๆ	แบบฟอร์มในการยื่นคำขอ	คู่มือสำหรับประชาชน	รวม	ร้อยละ
ส่วนราชการ	81	318	411	870	655	**2,335**	**65.42**
สถาบันอุดมศึกษา	27	18	35	160	31	**271**	**7.59**
องค์การมหาชน	0	8	11	21	5	**45**	**1.26**
รัฐวิสาหกิจ	9	284	43	106	54	**496**	**13.90**
หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น/อิสระ	0	6	1	204	211	**422**	**11.83**
กรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	-	-	0
รวม	**117**	**634**	**501**	**1,361**	**956**	3,569	100

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่า การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา ควรเร่งดำเนินการเอกสารที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้ในต่างประเทศมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ เอกสารทะเบียนราษฎร ทะเบียนครอบครัว อาทิ สูติบัตร ทะเบียนบ้าน ใบมรณบัตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และหลักฐานการศึกษา รองลงมา คือ เอกสารที่ควรแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ/การค้ากับต่างประเทศ อาทิ หนังสือรับรองบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ ตลอดจนใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (สำหรับใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ปัจจุบันมีการจัดทำเอกสารเป็นฉบับภาษาอังกฤษแล้ว) ในขณะเดียวกัน แบบฟอร์มเอกสารต่าง ๆ บางประเภทกลับไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ อาทิ แบบฟอร์ม/ คำร้องที่ใช้ภายในหน่วยงานหรือภายในประเทศไทย ดังนั้น จึงควรแบ่งกลุ่มประเภทเอกสารและกำหนดช่วงระยะเวลาในการดำเนินการไปจนถึงปี พ.ศ. 2562 ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เอกสารราชการที่ประชาชนจำเป็นต้องใช้ในต่างประเทศ อาทิ เอกสารเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร ทะเบียนครอบครัว และหลักฐานการศึกษา ควรดำเนินการเป็นเอกสารราชการ 2 ภาษาเป็นลำดับแรก

กลุ่มที่ 2 เอกสารราชการที่ควรแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ/การค้ากับต่างประเทศ (Ease of Doing Business) อาทิ หนังสือรับรองบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ใบสำคัญการจดทะเบียนบริษัท เป็นต้น ควรดำเนินการเป็นเอกสารราชการ 2 ภาษาเป็นลำดับที่ 2

กลุ่มที่ 3 เอกสารราชการอื่น ๆ ที่ควรแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่ออำนวยความสะดวกชาวต่างประเทศในการพำนักอาศัยในประเทศไทย อาทิ แบบฟอร์ม/คำขอใช้บริการจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น ควรดำเนินการเป็นเอกสารราชการ 2 ภาษาเป็นลำดับที่ 3 และ

กลุ่มที่ 4 เอกสารที่ไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ

จากความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศและกรมการปกครองซึ่งเป็นหน่วยงานนำร่องในการจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา ของเอกสารที่ประชาชนนำไปใช้ในต่างประเทศ ได้พัฒนาระบบ Single Sign-on โดยสำนักงาน ก.พ.ร. และกรมการปกครอง ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ส่งชื่อคำนามเฉพาะ เช่น ชื่อถนน ตรอก ซอย โรงพยาบาล รหัสกลุ่มโรค รหัสสาเหตุการป่วย รหัสสาเหตุการตาย เป็นต้น ให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภาดำเนินการตรวจสอบแก้ไขคำนามเฉพาะที่เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้กรมการปกครองดำเนินการบันทึกในตารางรหัสคู่กับคำนามเฉพาะที่เป็นภาษาไทยในระบบฐานข้อมูลการทะเบียน โดยเปิดระบบทดสอบให้บริการประชาชนจัดทำเอกสารราชการเป็น 2 ภาษา (ภาษาไทยควบคู่ภาษาอังกฤษ) จำนวน 12 ประเภท ได้แก่

(1) ทะเบียนคนเกิด/สูติบัตร (ท.ร.1/ก)
(2) ทะเบียนคนตาย/มรณบัตร (ท.ร.4/ก)
(3) ทะเบียนบ้าน (ท.ร.14/1)
(4) หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.20/1)
(5) รายการบัตรประจำตัวประชาชน (บ.ป.4)
(6) ทะเบียนสมรส
(7) ทะเบียนหย่า
(8) ทะเบียนบันทึกฐานะแห่งครอบครัว
(9) ทะเบียนการเปลี่ยนชื่อตัว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(10) ทะเบียนการตั้งชื่อสกุล

(11) ทะเบียนการร่วมใช้ชื่อสกุล และ

(12) ทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล

1.2.3) มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน)

ในการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐที่ผ่านมา มักมีการกำหนด ให้ใช้เอกสารประกอบการดำเนินการจำนวนมาก และให้เป็นภาระของประชาชนในการจัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวมายื่นต่อหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่เอกสารส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออกให้กับประชาชน ซึ่งทำให้ประชาชนต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดทำสำเนาเอกสารราชการดังกล่าว

ที่ผ่านมา รัฐบาลมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ 21/2560 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และในข้อ 17 ของคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไปรวมไว้ด้วยว่า ไม่ให้หน่วยงานของรัฐเรียกขอสำเนาเอกสารราชการจากประชาชนที่มารับบริการ และหากหน่วยงานต้องการให้สำเนาเอกสารก็ต้องจัดทำสำเนาเอกสารและไม่ให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาดังกล่าวจากประชาชน อย่างไรก็ตาม ภายหลังมีคำสั่งดังกล่าว ยังคงมีประชาชนร้องเรียนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นจำนวนมากว่ายังคงมีการให้ประชาชนต้องจัดทำสำเนาเอกสารราชการเพื่อมาขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการดังกล่าวเพื่อเป็นการกำชับให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเรื่องการยกเลิกการขอสำเนาเอกสารของทางราชการจากประชาชนอย่างจริงจัง โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะสั้น

เป็นการกำชับให้หน่วยงานของรัฐไม่ให้ขอสำเนาเอกสารราชการจากประชาชน โดยหน่วยงานของรัฐต้องทำการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้น ๆ ให้กับประชาชน โดยการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันดังกล่าว ให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ใด ๆ นอกจากนั้น ได้กำหนดให้การให้บริการที่เป็นตัวเงินแก่ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด รวมทั้งการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม ค่าเช่าบ้าน และสวัสดิการอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐทั้งหมด ให้ดำเนินการผ่านระบบ National e-Payment ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2561

ระยะกลาง

ให้หน่วยงานพัฒนาระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่ให้บริการประชาชนเพื่อเชื่อมต่อกับ Linkage Center ของกรมการปกครอง เพื่อกรอกลงในแบบคำร้องดิจิทัล (Digital Form) ของหน่วยงานได้โดยอัตโนมัติ รวมทั้ง พิจารณาลดรายการเอกสารสำเนาต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องใช้ประกอบการขอรับบริการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ระยะยาว

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนาศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange Center: GDX) ให้ครอบคลุมรายการเอกสารที่ทำการเชื่อมโยงมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถดูข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ได้

1.2.4) การติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ติดตามผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฯ ในปี พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2560 โดยทำการสำรวจกับหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดจำนวน 80 หน่วยงาน (10 จังหวัด จังหวัดละ 8 หน่วยงาน) และประชาชนผู้รับบริการ จำนวน 480 คน

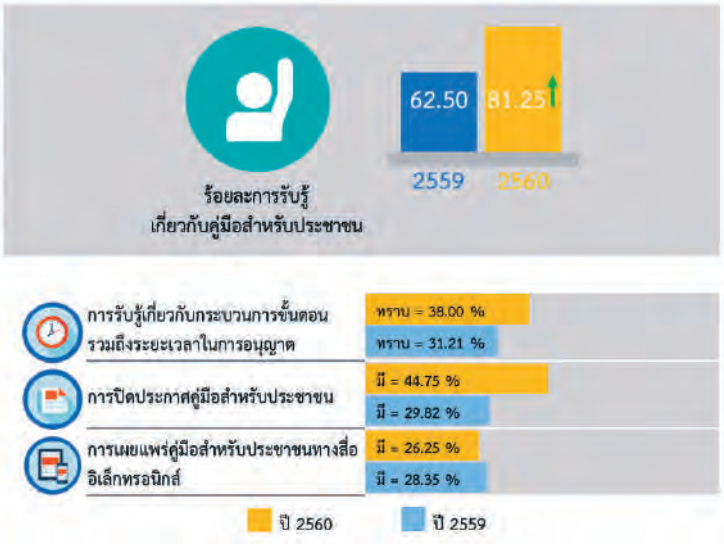
จากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ 79 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.2 โดยในส่วนของกระบวนการขั้นตอนในการให้บริการ สิ่งที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุดคือ ความโปร่งใสในการให้บริการ ระบบขั้นตอนที่ชัดเจนไม่ยุ่งยาก และการมีช่องทางร้องเรียนที่หลากหลาย ตามลำดับ และในส่วนของเจ้าหน้าที่ให้บริการ สิ่งที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ

ภาพที่ 2-7 ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคู่มือสำหรับประชาชนพบว่า ประชาชนร้อยละ 81.25 รู้จักคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 18.75

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-8 ผลการสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับคู่มือสำหรับประชาชน

นอกจากนั้นประชาชนได้มีการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของภาครัฐ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนางานบริการ สรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในทางบวก :

ผู้ตอบแบบสอบถามชื่นชมการให้บริการ โดยให้ความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่บริการดี - ดีมาก มีบริการที่สะดวกรวดเร็วมากกว่าแต่ก่อน การให้บริการเป็นกันเอง อธิบายข้อมูลได้ครบถ้วน เข้าใจง่าย การให้บริการมีการพัฒนาขึ้นในทุกระดับ และอยากให้รักษาคุณภาพที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะในด้านลบ :

- **ด้านเจ้าหน้าที่** ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพการให้บริการ
- **ด้านกระบวนการ** ขั้นตอนการให้บริการ การบริการไม่รวมศูนย์ (One Stop Service) และมีขั้นตอนการให้บริการที่ยุ่งยาก
- **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** ช่องทางการให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้มาใช้บริการ
- **ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์** ผู้รับบริการส่วนใหญ่ยังเห็นว่าช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารข้อมูลต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง และการให้ข้อมูลยังไม่ชัดเจน
- **ด้านเวลา** ในการให้บริการที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.2.5) พัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal)

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมใบอนุญาต/ประเภทธุรกิจใหม่ โดยขยายให้ครอบคลุมกรณีการออกใบอนุญาตเพิ่มขึ้น และทดลองนำร่องการขยายพื้นที่ให้บริการในจังหวัดนำร่อง โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ส่วน คือ

(1) การขยายบริการใบอนุญาตใหม่ และขยายขอบเขตการบริการให้ครอบคลุมทั้งการขออนุญาตรายใหม่ การต่ออายุ การแก้ไข/เปลี่ยนแปลง และการยกเลิกใบอนุญาต โดยมีเป้าหมายดำเนินการเพิ่มเติม 5 ประเภทธุรกิจ 10 ใบอนุญาต

การคัดเลือกการขยายบริการใบอนุญาตใหม่มีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

(1.1) มีความสำคัญหรือมีผลกระทบเชิงเศรษฐกิจสูง (Impact) โดยมีปัจจัยที่ควรคำนึงถึง 3 ปัจจัย ได้แก่ ความสำคัญของธุรกิจในปัจจุบัน จำนวนธุรกรรมภาครัฐ และทิศทางของธุรกิจในอนาคต

(1.2) มีเกี่ยวข้องกับหลายใบอนุญาต โดยพิจารณาจากจำนวนของใบอนุญาตบังคับของแต่ละธุรกิจ จำนวนใบอนุญาตที่ต้องทำในธุรกิจหลายประเภท เพื่อให้เกิดคุณค่าในการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรในการเชื่อมโยงหลายใบอนุญาตข้ามหน่วยงาน

จากสถิติจำนวนธุรกิจที่จัดตั้งใหม่รายปีที่เผยแพร่โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และทิศทางในอนาคตซึ่งวัดจากอัตราการเติบโตของตลาดรายธุรกิจในปี พ.ศ. 2557 - 2558 พบว่าธุรกิจที่มีการจัดตั้งใหม่จำนวนมากและมีอัตราการเติบโตของตลาดสูง 7 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจรีสอร์ตขนาดเล็ก ธุรกิจขายสินค้าออนไลน์ ธุรกิจเกษตรปลอดสารพิษ ธุรกิจให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและบัญชี ธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการไปแล้ว ใน 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจร้านค้าปลีกและธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ประกอบกับข้อเสนอแนะจากผู้ที่มายื่นคำขอผ่านระบบ Biz Portal ในการขออนุญาตเปิดร้านค้าปลีกเสนอว่ายังมีความต้องการขออนุญาตอีกหลายใบอนุญาตเพื่อร้านค้าปลีก 1 ร้าน จึงสามารถเติมเต็มธุรกิจเดิมได้ สรุปการคัดเลือกใบอนุญาตใหม่ จำนวน 8 ธุรกิจ 19 ใบอนุญาต

(2) การขยายพื้นที่การบริการไปยังจังหวัด โดยนำร่องการให้บริการในใบอนุญาตที่ดำเนินการผ่านระบบ Biz Portal ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ในจังหวัดนำร่อง 2 จังหวัด ทั้งนี้ ขอบเขตการบริการจะขยายให้ครอบคลุมทั้งการขออนุญาตรายใหม่ การต่ออายุ การแก้ไข/เปลี่ยนแปลง และการยกเลิกใบอนุญาตด้วย

(2.1) การพิจารณาคัดเลือกจังหวัดนำร่อง 2 จังหวัด จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2.1.1) จังหวัดที่มีเศรษฐกิจกำลังเติบโต (Growing economy) เนื่องจากจะขยายการอนุญาตในธุรกิจร้านค้าปลีกและธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม จึงเสนอให้เลือกจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจสูงและมีประชากรจำนวนมาก อันจะนำไปสู่การเติบโตของจำนวนธุรกิจจัดตั้งใหม่

(2.1.2) ผู้นำของจังหวัดให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย และจะสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงได้ (Leadership support) เนื่องจากการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อเจ้าหน้าที่ทั้งในการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงานจากการทำงานบนกระดาษเป็นการทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบของหน่วยงานเพื่อให้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลในทางปฏิบัติ การสนับสนุนด้านงบประมาณ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด

(2.1.3) การเดินทางสะดวกอยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานคร (Close Proximity) เพื่อให้สามารถดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้อย่างใกล้ชิด และหากมีปัญหาอุปสรรคก็สามารถเดินทางไปได้ทันที

สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาเลือกจังหวัดราชบุรีและฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดนำร่อง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนักแต่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง รวมทั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดได้รับรางวัลศูนย์บริการสะดวก

(2.2) รูปแบบการดำเนินการขยายผลการให้บริการในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้ให้บริการทั่วประเทศ ในรูปแบบนี้ผู้รับบริการที่ต้องการยื่นขออนุญาตใหม่ ต่ออายุ แก้ไข/เปลี่ยนแปลง และยกเลิกจำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งโดยมากตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อติดต่อ หาข้อมูล ยื่นคำขอ ตลอดจนติดตามสถานะการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางสามารถให้บริการอนุมัติอนุญาตได้ทุกพื้นที่ ตัวอย่างใบอนุญาตที่มีการดำเนินงานในรูปแบบนี้ เช่น จดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง จดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

รูปแบบที่ 2 หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคหรือส่วนภูมิภาคเป็นผู้ให้บริการ ในรูปแบบนี้ผู้รับบริการที่ต้องการยื่นขออนุญาตใหม่ ต่ออายุ แก้ไข/เปลี่ยนแปลงและยกเลิก จำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคหรือส่วนภูมิภาคเพื่อติดต่อ หาข้อมูล ยื่นคำขอ ตลอดจนติดตามสถานะการดำเนินงาน โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสามารถให้บริการอนุมัติอนุญาตได้เฉพาะในเขตพื้นที่ที่มีอำนาจเท่านั้น ซึ่งใบอนุญาตที่มีการดำเนินงานในรูปแบบนี้จะมีเงื่อนไข ขั้นตอนการดำเนินงาน แบบฟอร์มคำขอและเอกสารประกอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกับส่วนกลาง ตัวอย่างใบอนุญาตที่มีการดำเนินงานในรูปแบบนี้ เช่น ใบอนุญาตขายสุรา ใบอนุญาตขายยาสูบ ผู้รับบริการต้องยื่นคำขอต่อสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ณ แห่งที่สถานประกอบการตั้งอยู่

รูปแบบที่ 3 หน่วยงานส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้บริการ ในรูปแบบนี้ผู้รับบริการที่ต้องการยื่นขออนุญาตใหม่ ต่ออายุ แก้ไข/เปลี่ยนแปลง และยกเลิก จำเป็นต้องติดต่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน่วยงานส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เพื่อติดต่อหาข้อมูล ยื่นคำขอ ตลอดจนติดตามสถานะการดำเนินงาน โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสามารถให้บริการอนุมัติอนุญาตได้เฉพาะในเขตพื้นที่ที่มีอำนาจเท่านั้น ซึ่งใบอนุญาตที่มีการดำเนินงานในรูปแบบนี้อาจมีเงื่อนไข ขั้นตอนการดำเนินงาน แบบฟอร์มคำขอ และเอกสารประกอบที่แตกต่างกัน ตัวอย่างใบอนุญาตที่มีการดำเนินงานในรูปแบบนี้ เช่น ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ภาพที่ 2-9 แนวทางการให้บริการในพื้นที่จังหวัด

(3) การศึกษาแนวทาง วิธีการ เพื่อเชื่อมโยงระบบ Biz Portal กับระบบให้บริการภาครัฐอื่น

(3.1) การเชื่อมโยงระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐ (e-Payment Portal of Government) ของกรมบัญชีกลาง

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ประสานการดำเนินการเพื่อเชื่อมโยงระบบ Biz Portal กับระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากกรมบัญชีกลางเป็นอย่างดี รวมทั้งได้รับการสนับสนุนเชิงเทคนิคจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ด้วย

ระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐเป็นโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ทำหน้าที่รับชำระเงินโดยระบบสามารถให้บริการออก Bill payment เชื่อมโยงกับธนาคารพาณิชย์ 7 แห่ง สามารถออกใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ และนำส่งเงินเข้าสู่ระบบ GFMIS โดยที่หน่วยงานไม่ต้องดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติม ซึ่งจากการหารือร่วมกัน สรุปได้ว่าการเชื่อมโยงระบบ Biz Portal กับระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐจะมีรูปแบบระบบต่อระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ดี ในระยะแรก กรมบัญชีกลางเปิดบริการสำหรับการรับชำระเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องส่งคลังหรือฝากคลังทั้งก้อน จึงมีหน่วยงานที่มีคุณสมบัติ 2 หน่วยงาน คือ กรมปศุสัตว์และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ชี้ชวนให้หน่วยงานทั้งสองแห่งเข้าร่วมดำเนินการและร่วมกับกรมบัญชีกลางจัดการอบรมวิธีการใช้งานระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐสำหรับหน่วยงานทั้งสองแห่งโดยจะจัดอบรมในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดบริการ ทั้งนี้ การเชื่อมโยงระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐ (e-Payment Portal of Government) ของกรมบัญชีกลางได้ดำเนินการทางเทคนิคเพื่อเชื่อมโยงระบบทั้งสองเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานนำร่อง ได้แก่ กรมปศุสัตว์และกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดทำรายการค่าใช้จ่าย (Catalogue) เสร็จเรียบร้อย พร้อมสำหรับการทดสอบการดำเนินการแล้ว ขณะนี้รอกรมบัญชีกลางประกาศระเบียบเพื่อให้สามารถเปิดใช้ระบบได้อย่างสมบูรณ์แบบ

(3.2) การเชื่อมโยงระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของบริษัท NDID สืบเนื่องจากบริษัท เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี จำกัด (National Digital ID: NDID) ได้มีหนังสือเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2561 เรื่อง การทดสอบระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ถึงสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมการทดสอบระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของ NDID และขยายผลไปสู่หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ต่อไป

โดยที่ NDID ได้ถูกจัดตั้งขึ้นจากการประชุมหารือ หาข้อสรุป และให้ความเห็นชอบร่วมกันของผู้แทนจากหลายหน่วยงานในภาคเอกชน ในการดำเนินการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ในรูปแบบบริษัทจำกัด ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท ซึ่งมีบริษัทเข้าร่วมลงทุน ประกอบด้วย สมาคมธนาคารไทย บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมประกันชีวิตไทย สมาคมประกันวินาศภัย และสมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นผู้พัฒนาและดูแลระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลในการติดต่อทำธุรกรรมต่าง ๆ ทั้งกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งจะทำให้ระบบการให้บริการมีประสิทธิภาพ ลดภาระการเดินทางและเอกสารในการติดต่อหน่วยงานของประชาชน โดยหน่วยงานกำกับดูแลด้านนโยบาย (Regulator) ทำหน้าที่กำหนดระดับความน่าเชื่อถือของอัตลักษณ์ (Identity Assurance Level: IAL) และระดับความน่าเชื่อถือของสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน (Authenticator Assurance Level: AAL) และแนวทางปฏิบัติสำหรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนในธุรกรรมแต่ละประเภท

ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนภายใต้การดูแลของ NDID เป็นระบบที่ใช้ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลโดยไม่ต้องใช้เครื่องอ่านบัตรประชาชน (card reader) และไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมการปกครอง แต่อาศัยกระบวนการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) ของธนาคารพาณิชย์ในขั้นตอนการขอเปิดบัญชีธนาคาร โดยระบบฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นเพียงช่องทาง (platform) ในการเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ข้อมูลยังคงเก็บอยู่ที่หน่วยงานภาครัฐเหมือนในปัจจุบัน เพื่อให้มีความมั่นคงและปลอดภัยของข้อมูล โดยผู้ใช้บริการซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลต้องให้ความยินยอม (consent) เพื่อให้มีการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนก่อน ขณะนี้ NDID กำลังทดสอบระบบสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากบุคคลธรรมดาผ่านกลไก Regulatory Sandbox ของธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกับสถาบันการเงิน 6 แห่ง คือ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารยูโอบี โดยยึดหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 7/2559 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2559

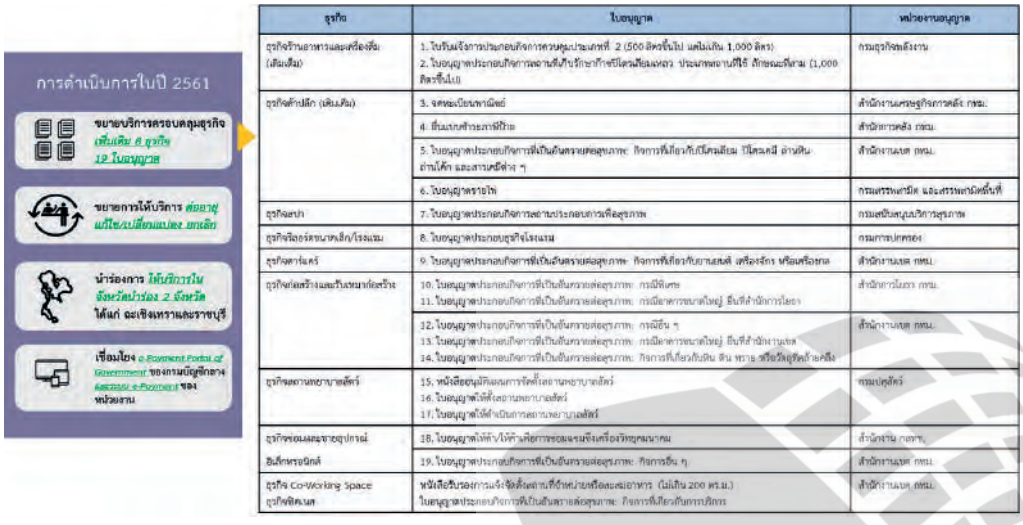
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปัจจุบันระบบ Biz Portal อ้างอิงการพิสูจน์และยืนยันตัวตนนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในขั้นตอนการขอจดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งผู้ยื่นคำขอต้องมาแสดงตัว ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อได้รับเลขทะเบียนนิติบุคคลแล้ว กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะออกรหัสผ่านของนิติบุคคลเพื่อใช้ในการติดต่อกับกรมฯ และเข้าใช้บริการระบบให้บริการด้านการออกหนังสือรับรองฯ ได้โดยอัตโนมัติ ระดับความน่าเชื่อถือในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนจะอยู่ในระดับสูง กรณีบุคคลธรรมดาสามารถลงทะเบียนเพื่อขอรหัสผ่านเข้าใช้ระบบให้บริการด้านการออกหนังสือรับรองฯ ได้โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน และมีการตรวจสอบข้อมูลบนบัตรประจำตัวประชาชนกับกรมการปกครอง ระดับความน่าเชื่อถือในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนจะอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากเป็นเพียงการพิสูจน์ข้อมูลบนบัตรประจำตัวประชาชนเท่านั้น ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนของ NDID จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่มีระดับความน่าเชื่อถือที่สูงขึ้น จึงเห็นสมควรที่สำนักงาน ก.พ.ร. จะเข้าร่วมการทดสอบระบบฯ ในการให้บริการด้านการออกหนังสือรับรองฯ ผ่านศูนย์กลางใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) ด้วย แต่โดยที่ระบบการยืนยันตัวบุคคลมีหลายรูปแบบ หากหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรอื่นเข้าร่วมทดสอบด้วยก็จะเป็นประโยชน์ในการเลือกระบบที่ดีที่สุด

ผลการดำเนินงาน:

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้ขยายผลการให้บริการผ่านระบบ Biz Portal สรุปได้ ดังนี้

(1) **การขยายบริการใบอนุญาตใหม่** มีการเปิดให้บริการใบอนุญาตใหม่รวม 19 ใบอนุญาตใน 10 ประเภทธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร ครอบคลุมการขออนุญาตรายใหม่ การต่ออายุ การแก้ไข/เปลี่ยนแปลง และการยกเลิก

ธุรกิจ	ใบอนุญาต	หน่วยงานอนุญาต
ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม (เดิม เพิ่ม)	1. ใบรับแจ้งการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ 2 (500 ลิตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000 ลิตร) 2. ใบอนุญาตประกอบกิจการจดทะเบียนที่เก็บรักษากัญชาไว้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ ประเภทสถานที่ใช้ กัญชาและกัญชง (1,000 ลิตรขึ้นไป)	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ธุรกิจค้าปลีก (เดิม เพิ่ม)	3. จดทะเบียนพาณิชย์	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรม.
	4. ยื่นแบบสำระสาคัญ	สำนักการคลัง กรม.
	5. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการที่เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี ดินผสม ดินถ่านไม้ และสารเคมีต่าง ๆ	สำนักงานเขต กทม.
	6. ใบอนุญาตรายใหม่	กรมสรรพสามิต และสรรพสามิตพื้นที่
ธุรกิจยา	7. ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ธุรกิจฟิลอร์สนามเด็กเล่น/โรงแรม	8. ใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม	กรมการปกครอง
ธุรกิจคาร์แคร์	9. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกล	สำนักงานเขต กทม.
ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์	10. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กรณีพิเศษ 11. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กรณีอาคารขนาดใหญ่ ยื่นที่สำนักการโยธา	สำนักการโยธา กทม.
	12. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กรณีอื่น ๆ 13. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กรณีอาคารขนาดใหญ่ ยื่นที่สำนักงานเขต 14. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราย หรือวัสดุที่คล้ายคลึง	สำนักงานเขต กทม.
ธุรกิจสถานพยาบาลสัตว์	15. หนังสือรับแจ้งการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ 16. ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ 17. ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์	กรมปศุสัตว์
ธุรกิจซ่อมและขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	18. ใบอนุญาตให้ตั้ง/ให้ดำเนินการของแรงงานเครื่องจักรกลนานาคม	สำนักงาน กองฯ
	19. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการอื่น ๆ	สำนักงานเขต กทม.
ธุรกิจ Co-Working Space ธุรกิจฟิตเนส	หนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร (ไม่เกิน 200 ตร.ม.) ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ	สำนักงานเขต กทม.

ภาพที่ 2-10 ประเภทธุรกิจและใบอนุญาตที่เปิดให้บริการผ่านระบบ Biz Portal

รวมใบอนุญาตที่เปิดให้บริการผ่านระบบ Biz Portal ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 แล้ว จำนวน 40 ใบอนุญาต ใน 10 ธุรกิจ (113 กระบวนงาน: ขอใหม่/ ต่ออายุ/ แก้ไขเปลี่ยนแปลง/ ยกเลิก)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2) การขยายพื้นที่การบริการไปยังจังหวัด มีการทดลองนำร่องการให้บริการผ่านระบบ Biz Portal ไปยังส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดราชบุรี ในใบอนุญาตที่เกี่ยวกับธุรกิจร้านอาหารและธุรกิจค้าปลีก จำนวน 9 ใบอนุญาต ดังนี้

ตาราง 2-4 ประเภทใบอนุญาตที่ให้บริการผ่านระบบ Biz Portal ไปยังส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

ใบอนุญาต	ส่วนราชการผู้ออกใบอนุญาต
1. หนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร (พื้นที่ร้านไม่เกิน 200 ตารางเมตร) 2. ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร (พื้นที่ร้านเกิน 200 ตารางเมตร) 3. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ : กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ 4. ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ: กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่มฯ 5. ใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ใบอนุญาตขายสุรา 7. ใบอนุญาตขายยาสูบ	สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่
8. ใบจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง 9. ใบจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(3) การศึกษาแนวทาง วิธีการ เพื่อเชื่อมโยงระบบ Biz Portal กับระบบให้บริการภาครัฐอื่น

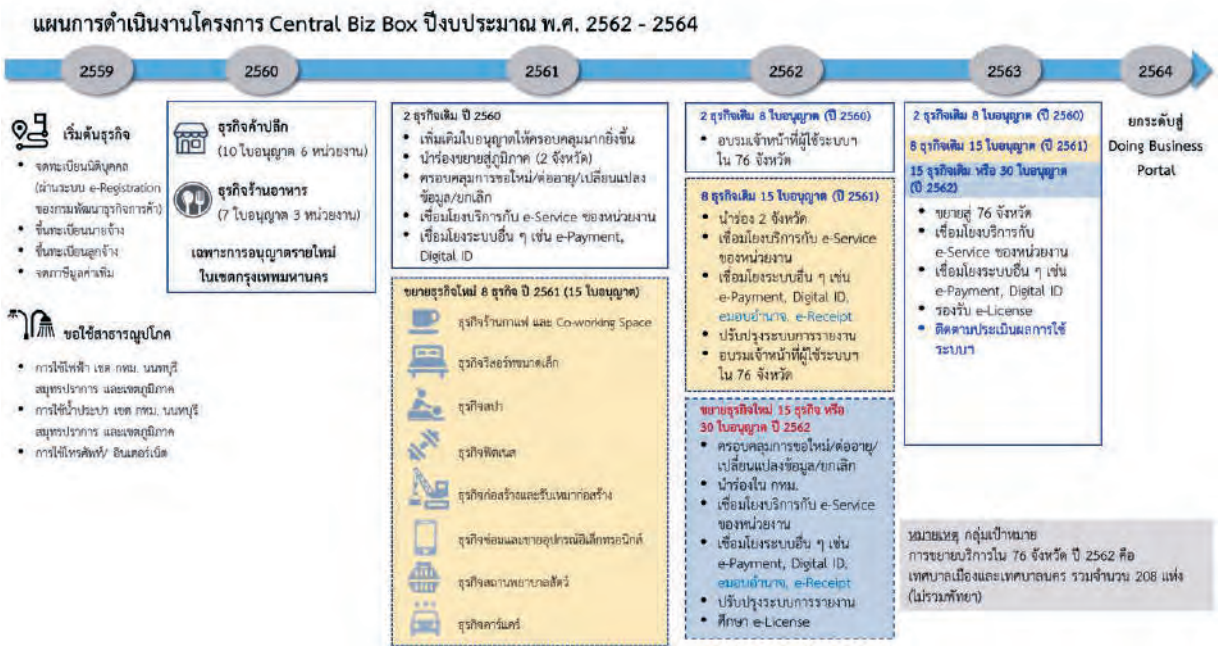
(3.1) การเชื่อมโยงระบบการรับชำระเงินกลางของบริการภาครัฐ (e-Payment Portal of Government) ของกรมบัญชีกลาง ได้ดำเนินการทางเทคนิคเพื่อเชื่อมโยงระบบทั้งสองเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานนำร่อง ได้แก่ กรมปศุสัตว์และกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดทำรายการค่าใช้จ่าย (Catalogue) เสร็จเรียบร้อย พร้อมสำหรับการทดสอบการดำเนินการแล้ว ขณะนี้รอกรมบัญชีกลางประกาศระเบียบเพื่อให้สามารถเปิดใช้ระบบได้อย่างสมบูรณ์แบบ

(3.2) การเชื่อมโยงระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของบริษัท NDID สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับการสนับสนุนทางเทคนิคจาก สพร. ในการเชื่อมโยงระบบ Biz Portal กับระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของบริษัท NDID ขณะนี้ได้ปรับปรุงระบบ Biz Portal ให้รองรับระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของบริษัท NDID แล้ว และมีการประสานธนาคารพาณิชย์เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง และธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลการพัฒนาและทดสอบระบบ อย่างไรก็ดี การเปิดบริการของระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของบริษัท NDID ต้องมีการดำเนินการตามนัยแห่งพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้เรียบร้อยก่อน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แผนการดำเนินงานต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีแผนการดำเนินการ ดังนี้ (1) ขยายการให้บริการอนุญาตประกอบกิจการร้านอาหารและร้านค้าปลีกภายในจุดเดียวแบบออนไลน์ (Single Platform) เชื่อมโยง 18 ใบอนุญาต ที่ดำเนินการนำร่องในส่วนภูมิภาคปี 2561 สู่ 76 จังหวัด ณ เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร (2) นำร่องการให้บริการในส่วนภูมิภาคสำหรับ 16 งานอนุญาต ในปี 2561 (3) ขยายการให้บริการสำหรับใบอนุญาตใหม่เพิ่มเติม อย่างน้อย 30 ใบอนุญาต หรือ 15 ธุรกิจ

ภาพที่ 2-11 แผนการดำเนินโครงการ Central Biz Box

2) การพัฒนาห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ

จากกระบวนทัศน์ในการพัฒนาประเทศภายใต้ “ประเทศไทย 4.0” เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยมีฐานคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นแนวคิดที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”

ภาครัฐหรือระบบราชการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ก็ต้องมีการนำแนวคิดด้านนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อต่อยอดในการทำงาน รู้จักคิดริเริ่มและประยุกต์ศาสตร์องค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและการบริการของภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของภาคประชาชนและเอกชนมากขึ้น ซึ่งรายงานของ United Nations Public Administration Network (UNPAN) ในปี พ.ศ. 2558 ระบุว่า นวัตกรรมในภาครัฐจะนำไปสู่การสร้างให้เกิดคุณค่าเชิงสาธารณะโดยเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดคุณค่าสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนายกระดับการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ในอีกทางหนึ่งยังสร้างให้เกิดความไว้เนื้อเชื่อใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ (Trust in Government)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วย รวมทั้งยังส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ เป็นแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความรู้สึกว่าสามารถปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ ผลการสำรวจถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมนวัตกรรมในภาครัฐของ Center for Public Service Innovation (CPSI) ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า นวัตกรรมในภาครัฐนำไปสู่การพัฒนายกระดับประสิทธิภาพคุณภาพการให้บริการของภาครัฐมากถึงร้อยละ 70

ดังนั้น การพัฒนาระบบราชการให้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะดังกล่าว อันได้แก่ การเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย สำนักงาน ก.พ.ร.จึงได้นำแนวคิดห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ และการคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) มาใช้ในการสร้างนวัตกรรมภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชน เพื่อพัฒนางานภาครัฐและสังคมอย่างยั่งยืน

การปรับปรุงบริการภาครัฐด้วยแนวคิดโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ

เพื่อให้การดำเนินการโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐประสบผลสำเร็จ จะใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมงานบริการภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยได้มีการนำ “คน” ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานบริการนั้น ๆ มาเป็นศูนย์กลางในการทำความเข้าใจผ่านกระบวนการสังเกตพฤติกรรมและวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้ง โดยมีหลักคิดที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) การทำความเข้าใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด 2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และ 3) การทดสอบแนวคิดก่อนเริ่มนำไปใช้จริง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) การเสริมสร้างขีดสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการทั้งกลุ่มผู้บริหาร นวัตกรที่ปรึกษารุ่นเก่า (ปี 2560) และนวัตกรที่ปรึกษารุ่นใหม่ (ปี 2561) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงความจำเป็นของการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาพัฒนางานบริการให้ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการ 2) เพื่อสร้างความคิดสร้างสรรค์ (Creative Mindset) และวัฒนธรรมของระบบการทำงานของข้าราชการ และ 3) เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ กระบวนการทำงาน การพัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

2) การนำร่องการพัฒนางานบริการภาครัฐ ใช้ในการออกแบบเพื่อการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง และนำผลที่ได้จากศึกษาส่งต่อให้หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป โดยการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐใน 5 งานบริการนำร่อง ประกอบไปด้วย 1) การวิเคราะห์ปัญหา (Pain point) หรือความต้องการ (Need) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยเครื่องมือการคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) เพื่อนำไปพัฒนาต้นแบบงานบริการภาครัฐที่เหมาะสม 2) ต้นแบบงานบริการภาครัฐและผลการทดสอบ 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนา และ 4) รายงานการจัดกิจกรรม โดยแต่ละโครงการมีต้นแบบนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

(1) โครงการแก้ปัญหาการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว การลงทะเบียนแรงงานเป็นสิ่งสำคัญและเป็นกระบวนการแรก ๆ ที่จำเป็นต่อการคัดกรองแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติที่จะเข้ามาทำงานในประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ปัจจุบันยังคงมีแรงงานฯ ที่ “อยู่ใต้ดิน” หรือเข้าเมือง

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาทำงานแบบผิดกฎหมายอีกเป็นจำนวนมากอันเนื่องมาจากหลายปัจจัย โดยเฉพาะแรงงาน 3 ประเทศ ได้แก่ พม่า ลาว และกัมพูชา เนื่องจากรัฐบาลไทยได้ทำความตกลง (MOU: Memorandum of Understanding) กับทั้ง 3 ประเทศ ในการเข้ามาทำงานในประเทศไทยของแรงงานสัญชาติดังกล่าว ทำให้รัฐบาลในหลายสมัยผ่อนผันให้แรงงานที่ลักลอบเข้ามาทำงานสามารถทำงานได้ตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งสถานการณ์ในปัจจุบันนอกจากจำนวนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติจะมีจำนวนมากแล้ว ประเภทของแรงงานยังมีความหลากหลายอีกด้วย ทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แรงงานต่างด้าวรอพิสูจน์สัญชาติและแรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติแล้ว ซึ่งการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนที่ดี จะช่วยลดปัญหาการหลบเลี่ยง การลงทะเบียนแรงงานฯ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ว่าจ้างแรงงานต่างด้าวไม่นำลูกจ้างแรงงานต่างด้าวของตนมาลงทะเบียนนั้น มาจากความซับซ้อน ยุ่งยาก และใช้เวลานานของการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว นอกจากนี้ระบบการลงทะเบียนที่มีประสิทธิภาพยังส่งผลต่อการติดตามแรงงานและทำให้เกิดประสิทธิภาพ ในการคุ้มครองแรงงานเหล่านั้นอีกด้วย จากข้อมูลดังกล่าว ทีมนวัตกรที่ปรึกษาจึงได้พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว จำนวน 8 นวัตกรรม ได้แก่ 1) การทำมาตรฐานการให้บริการ และราคาสำหรับบริษัทนายหน้า (Certified Thai Broker) 2) การจับคู่นายจ้างและลูกจ้าง (Best Matching Website) 3) การจัดหารถตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ ณ หน้าด่าน 4) วีซ่าทดลองงาน 5) แอปพลิเคชัน สำหรับรายงานตัว/แจ้งเข้า - แจ้งออก/อัปเดตข่าวสาร 6) ตู้รายงานตัวทุก 90 วัน ที่ร้านสะดวกซื้อ 7-Eleven 7) การทำ Fast track ให้กับแรงงานกึ่งมีฝีมือ และ 8) การทำระบบ Big data

(2) โครงการลดอุบัติเหตุบนท้องถนน จากปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมือง ซึ่งเป็นระบบการขนส่งที่รองรับและให้บริการแก่ประชาชนจำนวนมาก แต่เมื่อเกิดอุบัติเหตุจะมีแนวโน้มของอัตราความรุนแรงและความสูญเสียในระดับที่สูงกว่าระบบขนส่งประเภทอื่น ดังนั้น หากมีการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐที่สามารถลดระดับความเสี่ยงและความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นจากระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมืองได้ จะส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ และลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ จากข้อมูลดังกล่าว ทีมนวัตกรที่ปรึกษาจึงได้พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมือง จำนวน 4 นวัตกรรม ได้แก่ 1) แบบประเมินคนขับบนบัตรโดยสาร 2) คู่มือความปลอดภัย 3) ระบบให้คะแนนเกี่ยวกับสมรรถนะการขับขี่ปลอดภัยของพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะ (Feedback system) และ 4) ป้ายแจ้งเตือนขนาดพกพา

(3) โครงการระบบรายงานผลและติดตามการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทยพบว่าประชาชนยังไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมมากเท่าที่ควร อีกทั้งระบบรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่กระทรวงมหาดไทยพัฒนาขึ้นใหม่ยังอาจจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากกว่าเป็นเพียงระบบรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์เท่านั้น จากประเด็นดังกล่าวนวัตกรที่ปรึกษาจึงใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่ยื่นเรื่องร้องเรียน/ ร้องทุกข์ผ่านศูนย์ดำรงธรรมสามารถติดตามผลการร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยมีต้นแบบนวัตกรรมจำนวน 4 นวัตกรรม ได้แก่ 1) Tracking ที่ปรับปรุงระบบแจ้งสถานะเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ให้มีการรายงานสถานะเพิ่มขึ้น จากเดิมที่มีเพียง 3 สถานะ คือ รับเรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ และยุติเรื่อง โดยเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานว่าอยู่ในขั้นตอนใด เช่น อยู่ระหว่างการนัดหมาย กำลังเจรจา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไกล่เกลี่ย เป็นต้น 2) Knowledge base: FAQ app โดยเป็นระบบเพื่อเก็บคำถามที่เจ้าหน้าที่พบบ่อย ๆ และนำคำตอบที่ดีที่สุดมารวบรวมเป็นคู่มือไว้ในระบบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมทุกแห่งสามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น หากมีปัญหาแบบเดียวกันเกิดขึ้นอีกในอนาคต 3) Data Sharing ระหว่างระบบ 1567 - 1111 - 1166 โดยพัฒนา Web services (API) ขึ้นเพื่อตรวจสอบความซ้ำซ้อนของเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ประชาชนยื่นผ่านศูนย์ดำรงธรรม (1567) ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (1111) และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ สคบ. (1166) และ 4) การฝึกอบรม (Training) โดยจัดอบรมตามตำแหน่งงาน และภาระหน้าที่หลัก ทดสอบความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งศึกษาเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) และสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่กับศูนย์ดำรงธรรมอื่นๆ (Employee rotation)

(4) โครงการชุดข้อมูลสุขภาพสำหรับติดตัวผู้ป่วย ในปัจจุบันข้อมูลสุขภาพมีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่รับประทานยาหรือมีอาการทางการแพทย์ที่อันตราย แต่มีผู้ป่วยจำนวนมากที่ไม่ทราบว่าข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญที่จะต้องแจ้งให้แพทย์ทราบ ในกรณีที่ตนเองต้องเข้ารับการรักษาฉุกเฉิน หรือผู้ป่วยหลายรายที่ละเลย หรือไม่ทราบว่ามีความจำเป็นที่จะต้องจดจำและแจ้งข้อมูลเหล่านี้ทุกครั้งกรณีที่ไปพบแพทย์ท่านอื่น ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอื่น จากความต้องการดังกล่าว นวัตกรที่ปรึกษาได้พัฒนาต้นแบบนวัตกรรม จำนวน 6 นวัตกรรม ได้แก่ 1) บัตรข้อมูลสุขภาพฉุกเฉิน 2) สติกเกอร์ข้อมูลสุขภาพฉุกเฉิน 3) QR code ข้อมูลสุขภาพฉุกเฉิน 4) Application: Emergency Health Information 5) Application: Widget และ 6) Application: Fingerprint

(5) โครงการสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกร หนึ่งในปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ที่สำคัญคือ ความต้องการข้อมูลที่ถูกต้องและ “ข้อมูลที่สามารถเข้าใจและนำไปใช้ต่อได้” โดยพบว่าเกษตรกรรายย่อยหลายรายได้มีการพยายามติดตามข้อมูลปริมาณน้ำที่มีโอกาสไหลเข้าพื้นที่ทั้งในและเขตชลประทานแต่ไม่สามารถที่จะเข้าใจหรือแปลความหมายของปริมาณน้ำที่มีโอกาสจะไหลเข้าพื้นที่ของตนเองในแต่ละช่วงเวลาหรือในช่วงเวลาเพาะปลูกที่จะถึงได้ ทำให้ไม่สามารถวางแผนการเพาะปลูกพืชชนิดต่าง ๆ หรือกิจกรรมเกษตรอย่างอื่นที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีโอกาสจะไหลเข้าพื้นที่ในแต่ละช่วงเวลาได้จากปัญหาดังกล่าว นวัตกรที่ปรึกษาได้ใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมจำนวน 4 นวัตกรรม ได้แก่ 1) Application สำหรับสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำ 2) เสียงตามสายสำหรับสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำ 3) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำโดยการบอกต่อ และ 4) ธงสัญลักษณ์แสดงที่แม่น้ำในเขต

แนวทางการดำเนินการในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินโครงการส่งผลกระทบเป็นวงกว้างจึงนำโครงการนำร่องไป

ปฏิบัติจริง โดยมีการดำเนินการดังนี้ 1) มีกระบวนการการขยายผลการดำเนินโครงการ (Incubation period) ที่ต้องมีการศึกษาหาแนวทางการดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อให้การพัฒนานวัตกรรมภาครัฐประสบผลสำเร็จ และสามารถสร้างการรับรู้ในวงกว้างได้ 2) มีแผนให้นวัตกรที่ปรึกษามีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน (Carreer path) และมีการประเมินผลที่ได้จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงานสามารถประเมินความสามารถของนวัตกรที่ปรึกษา และ 3) มีการจัดทำงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนานวัตกรรมในหน่วยงาน โดยอาจใช้องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการฯ ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานเห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ **และการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

3) การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business)

การดำเนินการที่ผ่านมาสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับดัชนีการสำรวจของธนาคารโลก ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและมีความรวดเร็วลด/ ปรับปรุงขั้นตอนให้มีความง่าย และแก้ไขกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบธุรกิจมากขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีข้อสั่งการในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2558 ณ ตึกสันติไมตรี (หลังใน) ทำเนียบรัฐบาล ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการปรับปรุงบริการเพื่อให้การประกอบธุรกิจมีความสะดวกยิ่งขึ้น และมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งอยู่ในกำกับการบริหารราชการของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นหน่วยงานหลักในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการปรับปรุงบริการของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ซึ่งมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์) เป็นผู้กำกับติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการปรับปรุงบริการของหน่วยงาน โดยมีการจัดประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และให้เร่งประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดอันดับและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจให้แก่ทุกภาคส่วนได้ทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยตรงในเรื่องนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานการให้บริการภาครัฐ ตลอดจนปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ อันจะส่งผลให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้คือ ภายในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยจะมีผลการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 2 ของอาเซียน ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มีรายละเอียดดังนี้

3.1) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการ

ตามแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานต่อนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี จำนวน 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 วันที่ 15 มกราคม 2561 และวันที่ 4 เมษายน 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-12 การประชุมติดตามความก้าวหน้าตามแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก

3.2) การสร้างการรับรู้ในการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธานและกล่าวปาฐกถาพิเศษเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ทราบถึงความมุ่งมั่นตั้งใจและการทำงานของรัฐบาลในการยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จัดการเสวนา เรื่อง การยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ในการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ประกอบการภาคเอกชน เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2561 และในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการภาคเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศ เกี่ยวกับงานบริการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการยกระดับประสิทธิภาพในการให้บริการเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-13 การประชุมสร้างการรับรู้ในการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจ

3) การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการปกครอง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมเจ้าท่า กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน และกล่าวมอบนโยบายและเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามฯ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 ซึ่งเป็นการประสานบูรณาการเพื่อเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ภายใต้อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งทะเบียนสังหาริมทรัพย์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ทะเบียนช้างของกรมการปกครอง ทะเบียนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถบรรทุกของกรมการขนส่งทางบก ทะเบียนเครื่องจักรของกรมโรงงานอุตสาหกรรม และทะเบียนเรือของกรมเจ้าท่า เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำฐานข้อมูลและตรวจสอบหลักประกันการชำระหนี้ที่ครบถ้วนทันสมัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการได้รับสินเชื่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-14 การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงข้อมูลหลักประกันทางอิเล็กทรอนิกส์

แผนการดำเนินงานต่อไป

เมื่อธนาคารโลกประกาศผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ Doing Business 2019 แล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอรายงานผลการจัดอันดับฯ และแผนการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

4) การยกระดับการพัฒนาระบบราชการสู่ความเป็นเลิศ

การพัฒนาระบบราชการสู่ความเป็นเลิศ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนผ่านกลไกการมอบรางวัลให้แก่ส่วนราชการ นั่นคือ รางวัลเลิศรัฐ

รางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Awards: PSEA) เป็นรางวัลที่มอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติหน่วยงานภาครัฐที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 3 สาขา ได้แก่ สาขาการบริการภาครัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และสาขาการบริหารจัดการภาครัฐ

ความหมาย: เพชรล้อมรอบด้วยช่อชัยพฤกษ์ตั้งอยู่บนแท่งหมายเลขหนึ่ง หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับรางวัลนี้เปรียบเสมือนเพชรน้ำเอก

Legislative Institutional Repository of Thailand

แห่งระบบราชการ (ช่อชัยพฤกษ์) ที่ผ่านการเจียระไนอย่างงดงามด้วยความมุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานจนเป็นที่ประจักษ์เป็นเพชรน้ำหนึ่งเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดของราชการไทย

เงื่อนไขการได้รับรางวัลเลิศรัฐ (รางวัลรวม)

มอบให้กับหน่วยงานที่ได้รับรางวัลครบทั้ง 3 สาขาในปีเดียวกัน โดยได้ระดับเด่นดีในสาขาบริการภาครัฐ และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และได้รางวัลรายหมวดสำหรับสาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

1 สาขาบริการภาครัฐ

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีผลการพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นที่พึงพอใจ

2 สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการจัดการได้ทัดเทียมมาตรฐานสากล ซึ่งได้มาด้วยความเพียรพยายาม ความอดทน หลอมรวมกับความตั้งใจจริงของทุกคนในองค์การ เพื่อนำพาองค์การให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ

3 สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการบนพื้นฐานความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ 2-15 รางวัลเลิศรัฐสาขาต่าง ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเภทรางวัล
1. มาตรฐานการบริการ
2. นวัตกรรมการบริการ
3. พัฒนาการบริการ
4. การบริการที่เป็นเลิศ
5. พัฒนาคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง

ประเภทรางวัล
1. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 1
2. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 2
3. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 3
4. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 4
5. คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 5

ประเภทรางวัล
1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน
2. สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม
3. ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ

ภาพที่ 2-16 ประเภทรางวัลของสาขาต่าง ๆ

4.1) รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2561

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ได้เปิดกว้างให้กับทุกแนวคิดการพัฒนา โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับประชาชน อีกทั้ง มีนวัตกรรมการบริการเกิดขึ้นมากมาย และหน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้มการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้กับการบริการภาครัฐมากขึ้น ทำให้ตลอดระยะ 14 ปีที่ผ่านมา รูปแบบผลงานที่ได้รับรางวัลจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีในช่วงนั้น ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปี พ.ศ. 2561 มีผลงานของหน่วยงานภาครัฐได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ รวมทั้งสิ้น 99 ผลงาน ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มตามรูปแบบของผลงานเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ผลงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลงานนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ผลงานการยกระดับมาตรฐานการดำเนินการ และผลงานที่ใช้เครือข่ายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

(1) ผลงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลงานในกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มหลักที่สะท้อนทิศทางด้านเทคโนโลยีของภาครัฐในแต่ละปีจะมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้กับภาครัฐอยู่เสมอ โดยในปี พ.ศ. 2561 พบว่าการใช้ Internet of Things (IoT) ถูกนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการใช้ GPS บอกพิกัดแบบ Real Time ที่ถูกนำมาใช้ทั้งในการติดตามรถโดยสารสาธารณะในโครงการ Smart Bus Terminal ของกรมการขนส่งทางบก การติดตามเรือประมง โดยกรมประมง การติดตามถังขยะ ร่วมกับการติดเซนเซอร์วัดปริมาณและกลิ่นในระบบ Smart Trash Tracking System ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้ง IoT ประเภทต่าง ๆ ได้ถูกนำมาใช้ร่วมกันเพื่อพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เป็น Smart City เช่น ระบบ CCTV เซนเซอร์ระดับน้ำ การจัดให้มี Free WiFi เป็นต้น

นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศ (Information System) ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญของการยกระดับประสิทธิภาพของภาครัฐ เนื่องจากสามารถช่วยลดขั้นตอน ระยะเวลา ความซ้ำซ้อน ข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่หรือตัวประชาชนเองได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเจ้าหน้าที่ในการบันทึกและส่งข้อมูลผู้ป่วยต่อเนื่องที่ต้องกลับไปรักษาตัวที่บ้าน ผ่านโปรแกรม Thai COC ของโรงพยาบาลสุรินทร์ ซึ่งรวมทั้งการนำสารสนเทศที่เกิดจากการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนส่งเสริมเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบของการเกษตรอย่างเหมาะสม ในโครงการ Zoning by Agri-Map ของกรมพัฒนาที่ดิน

(2) ผลงานนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์

ผลงานในเชิงสิ่งประดิษฐ์มักเกิดจากความพยายามแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ซึ่งผ่านการพัฒนาจนเกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจน เช่น กองบัญชาการกองทัพไทย ได้นำองค์ความรู้เรื่องระเบิดมาผนวกกับภูมิปัญญาเรื่องบั้งไฟของชาวบ้าน พัฒนาถังกลเพิ่มแรงดันส่งน้ำระยะไกลที่สามารถเพิ่มระยะทางส่งน้ำของเครื่องปั๊มน้ำ แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกร นอกจากนี้ นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ยังเป็นเรื่องที่ทำได้แบบง่าย ๆ แต่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน เช่น การนำเอาถุงน้ำยาล้างไตซึ่งเป็นวัสดุที่อยู่แล้วมาต่อกันเป็นที่นอนลมสำหรับผู้ป่วยติดเตียง ที่มีคุณภาพสูง สามารถป้องกันการเกิดแผลกดทับได้เป็นอย่างดี โดยโรงพยาบาลเซกา จังหวัดบึงกาฬ

(3) ผลงานการยกระดับมาตรฐานการดำเนินการ

ผลงานกลุ่มนี้เป็นการปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งรวมทั้งการเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริการ อันจะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีขึ้น สะดวกรวดเร็วมากขึ้น เช่น โรงพยาบาลระยองได้พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและการส่งต่อ (Smart ER) ทั้งด้านกระบวนการ บุคลากร และสถานที่ หรือการควบคุมวัณโรคในเรือนจำ ของกรมควบคุมโรค ที่ได้เข้าไปให้ความรู้ คัดกรอง รักษา และสอบสวนเพื่อควบคุมการระบาดอย่างเป็นระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

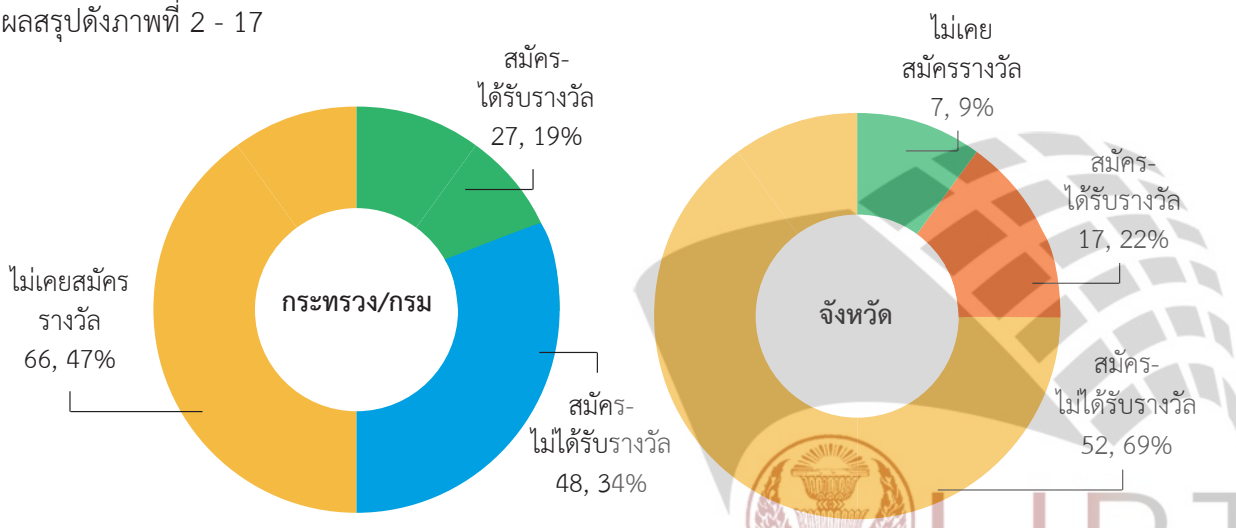
(4) ผลงานที่ใช้เครือข่ายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

การทำงานโดยอาศัยเครือข่ายนอกจากจะสามารถช่วยลดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ในบางกระบวนการยังเป็นวิธีการที่ให้ผลลัพธ์ดีกว่าการดำเนินการเอง เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ย่อมเข้าถึงปัญหาและจัดการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที เช่น การที่เจ้าหน้าที่จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่นักเรียนอาชีวศึกษา และนำฝึกปฏิบัติจริงโดยการให้บริการตรวจสอบและแก้ไขอุปกรณ์ไฟฟ้าในครัวเรือนให้แก่ประชาชน รวมทั้งโรงเรียน อาคารต่าง ๆ หรือการอาศัยความร่วมมือจากทีมสหวิชาชีพในการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาการค้ามนุษย์ ของศูนย์ประสานงานชายแดนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ไทย - เมียนมา (ระนอง - เกาะสอง) โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดระนอง ที่นอกจากเป็นบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศแล้ว ยังสามารถสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ในระยะต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. จะยังคงส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในภาครัฐ รวมทั้งประชาสัมพันธ์รางวัลให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและประชาชน เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

4.2) รางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การตรวจประเมินเพื่อมอบรางวัลให้แก่หน่วยงานของรัฐ เป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมและจูงใจให้หน่วยงานดำเนินการพัฒนาองค์การตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และเมื่อหน่วยงานมีความพร้อมและต้องการประเมินความสำเร็จของหน่วยงาน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงจัดให้มีการมอบรางวัล ดังนั้น การส่งเสริมให้ส่วนราชการได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จึงเป็นการดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารองค์การให้เทียบเท่าสากล มุ่งเข้าสู่องค์การที่เป็นเลิศ โดยการมอบรางวัลจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายหมวด ซึ่งมี 6 ประเภทรางวัลตามหมวดที่มีการพัฒนาอย่างโดดเด่น และรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับดีเด่น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เปิดรับสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ในปี พ.ศ. 2561 มีส่วนราชการสมัครขอรับรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับดีเด่น และรางวัลฯ รายหมวด รวม 73 หน่วยงาน (37 กรม 35 จังหวัด 1 หน่วยงานอื่น ๆ) โดยมีส่วนราชการที่ผ่านการประเมินและได้รับรางวัล จำนวน 17 หน่วยงาน ผลสรุปดังภาพที่ 2 - 17

ภาพที่ 2-17 ผลการสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561

Legislative Institutional Repository of Thailand

จากการดำเนินการรับสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2561 พบว่า ส่วนราชการระดับกระทรวง กรม มีหน่วยงานที่สมัครขอรับรางวัล จำนวน 75 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 53 โดยได้รับรางวัล 27 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 19 ของหน่วยงานทั้งหมด สำหรับส่วนราชการระดับจังหวัด มีจังหวัดที่สมัครขอรับรางวัล จำนวน 69 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 91 และได้รับรางวัล จำนวน 17 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 22 ของจังหวัดทั้งหมด

ทั้งนี้ มีหน่วยงานได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายหมวด รวมทั้งสิ้น 97 รางวัล จาก 44 ส่วนราชการ โดยหมวด 1 การนำองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นหมวดที่มีหน่วยงานได้รับรางวัลมากที่สุดรวม 31 รางวัล ในขณะที่หมวด 5 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นหมวดที่หน่วยงานสมัครและได้รับรางวัลน้อยที่สุด คือ 4 รางวัล สำหรับรางวัลระดับดีเด่นซึ่งเปิดรับสมัครครั้งแรกในปี พ.ศ. 2558 มีหน่วยงานสมัครขอรับรางวัล จำนวน 6 หน่วยงาน โดยได้รับรางวัลดีเด่น จำนวน 1 หน่วยงาน ได้แก่ กรมปศุสัตว์รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561 ปรากฏดังตารางที่ 2 - 5

ตารางที่ 2-5 รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561

ประเภทรางวัล	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
ระดับดีเด่น	-	-	-	กรมปศุสัตว์	-	-	-
รายหมวด							
หมวด 1 ด้านการนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม	กระทรวงพลังงาน	กรมปศุสัตว์ จ.นครพนม จ.สุพรรณบุรี	สำนักงาน ก.พ.ร. กรมควบคุมโรค	กรมทางหลวงชนบท กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จ.ชัยนาท จ.พังงา จ.สกลนคร	สป.มหาดไทย สป.สาธารณสุข กรมอนามัย กรมธนารักษ์ กรมสรรพสามิต กรมส่งเสริมสหกรณ์ จ.ตรัง	กองบัญชาการกองทัพไทย กรมการพัฒนาชุมชน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.นนทบุรี จ.อุทัยธานี	กรมบัญชีกลาง กรมบังคับคดี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จ.ยะลา จ.ระนอง จ.ศรีสะเกษ จ.หนองคาย
หมวด 2 ด้านการวางแผนยุทธศาสตร์และการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	กรมบัญชีกลาง	กระทรวงพลังงาน กรมสุขภาพจิต กรมสรรพสามิต กรมชลประทาน	กรมควบคุมโรค กรมธนารักษ์ กรมปศุสัตว์ จ.ตาก	สป.สาธารณสุข สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จ.นครพนม	กรมสรรพากร จ.สกลนคร จ.อำนาจเจริญ	กรมทางหลวงชนบท	สป. มหาดไทย กองบัญชาการกองทัพไทย กรมพัฒนาที่ดิน จ.ขอนแก่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-5 รายชื่อหน่วยงานที่ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2561 (ต่อ)

ประเภทรางวัล	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
หมวด 3 ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กรมสรรพากร จ.สมุทรสงคราม	กรมธนารักษ์	กรมชลประทาน กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมสรรพสามิต กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	-	กรมควบคุมโรค กรมทางหลวงชนบท กรมสุขภาพจิต จ.พังงา	จ.อำนาจเจริญ	กรมการพัฒนาชุมชน
หมวด 4 ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การและการจัดการความรู้	-	กระทรวงพลังงาน กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กองบัญชาการกองทัพไทย กรมการพัฒนาชุมชน	กรมสรรพากร	กรมธนารักษ์	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน	สป.สาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมบัญชีกลาง	กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย
หมวด 5 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	กรมการพัฒนาชุมชน กรมสุขภาพจิต	-	-	-	-	กรมธนารักษ์	กรมควบคุมโรค
หมวด 6 ด้านกระบวนการคุณภาพและนวัตกรรม	กรมปศุสัตว์ กรมสรรพสามิต กรมธนารักษ์	กรมศุลกากร จ.อุบลราชธานี	กรมบัญชีกลาง	กรมควบคุมโรค กรมสรรพากร	กรมการค้าภายใน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	สป.สาธารณสุข กรมสุขภาพจิต	จ.สกลนคร

4.3) รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการ ที่เป็นการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชและทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (consult) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ไปจนถึงการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมอำนาจและศักยภาพประชาชนให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างความภาคภูมิใจของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จอันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2561 เพื่อส่งเสริมการเปิดระบบราชการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อภาพลักษณ์องค์กรและสร้างการยอมรับโดยเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องและทำงานร่วมกันกับภาครัฐแบบหุ้นส่วนความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่องยิ่งขึ้น โดยกำหนดออกเป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่

(1) เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

(2) สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)

(3) ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

ตารางที่ 2-6 สรุปสถิติการได้รับรางวัล สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 - 2561)

พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561 (ปรับปรุงสาขาและหลักเกณฑ์)
รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม			**รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม**	
			การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นเลิศ (ไม่มีหน่วยงานได้รับรางวัล)	
ภาพรวมองค์กร (ไม่มีหน่วยงานได้รับรางวัล)	กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ (3 หน่วยงาน)	กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ (2 หน่วยงาน)	กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ (ไม่มีหน่วยงานได้รับรางวัล)	สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) (21 หน่วยงาน)
ขยายผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (4 หน่วยงาน)	ขยายผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (5 หน่วยงาน)	ขยายผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (4 หน่วยงาน)	การขยายผลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (3 หน่วยงาน)	เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) (50 หน่วยงาน)
พัฒนาส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (14 หน่วยงาน)	พัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (11 หน่วยงาน)	พัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (13 หน่วยงาน)	การพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (21 หน่วยงาน)	ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) (21 หน่วยงาน)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปผลการพิจารณารางวัล

ผลการประเมินรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2561 มีหน่วยงานที่ได้รับรางวัล ดังนี้

(1) รางวัลเกียรติยศ จำนวน 1 ผลงาน มอบให้กับหน่วยงานที่ได้รับรางวัล United Nations Public Service Awards 2018 ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

(2) รางวัลเลิศรัฐ จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ กรมควบคุมโรค กรมบัญชีกลาง กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน และกองบัญชาการกองทัพไทย

(3) รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ จำนวน 99 ผลงาน

(4) รางวัลเลิศรัฐ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 17 ผลงาน

(5) รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 65 ผลงาน

5) การส่งเสริมและยกระดับการให้บริการประชาชน

การส่งเสริมให้ส่วนราชการยกระดับการให้บริการประชาชน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการโดยการสนับสนุนให้ส่วนราชการที่รับรางวัลจากสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อยอดการพัฒนาและนำผลงานส่งสมัครขอรับรางวัล United Nations Public Service Awards หรือ UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ เป็นรางวัลด้านการบริการภาครัฐที่เป็นเลิศที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) เพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมในการบริการภาครัฐในระดับนานาชาติ โดยในปี พ.ศ. 2559 (ค.ศ. 2016) รางวัล UNPSA ได้มีการทบทวนเพื่อที่จะได้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามวาระและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในปี ค.ศ. 2030 (The 2030 Agenda for Sustainable Development and Sustainable Development Goals (SDGs))

การสนับสนุนให้ส่วนราชการที่เคยได้รับ “รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 “รางวัลมาตรฐานศูนย์บริการร่วม/เคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับรางวัลดีเด่น” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 และ “รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ส่งผลงานสมัครเข้ารับการประเมินเพื่อรับรางวัล United Nations Public Service Awards ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐสามารถพัฒนาไปสู่องค์กรนวัตกรรม และบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพระดับสากลได้ โดยผลการดำเนินการที่ผ่านมามีหน่วยงานภาครัฐของไทยได้รับรางวัลอย่างต่อเนื่องทุกปี ดังนี้

ตารางที่ 2-7 รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ได้รับรางวัล UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ

ปี	หน่วยงาน	ระดับ	ผลงาน	สาขา
2551	โรงพยาบาลยโสธร	รองชนะเลิศ	การให้บริการรักษาผู้ป่วย	Improving the delivery of services
2552	โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่	ชนะเลิศ	การพัฒนาบริการทางการแพทย์ผ่านเครือข่ายความร่วมมือ	Improving the delivery of services
2554	สำนักงานสรรพากรภาค 7 กรมสรรพากร	ชนะเลิศ	สำนักงานบริการขวัญใจประชาชน	Advancing knowledge management in government

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-7 รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ได้รับรางวัล UNPSA ขององค์การสหประชาชาติ (ต่อ)

ปี	หน่วยงาน	ระดับ	ผลงาน	สาขา
2554	กรมชลประทาน	รองชนะเลิศ	การบริหารจัดการชลประทานแบบมีส่วนร่วม โดยคณะกรรมการภาคประชาชนและองค์กรผู้ใช้น้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	Fostering participation in policy-making decisions through innovative mechanisms
2555	กรมชลประทาน	ชนะเลิศ	การป้องกันและบรรเทาภัยแล้งแบบบูรณาการของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ยม จังหวัดแพร่	Fostering participation in policy-making decisions through innovative mechanisms
	โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์	รองชนะเลิศ	โครงการป้องกันตาบอดในผู้ป่วยเบาหวาน	Advancing knowledge management in government
2556	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต	ชนะเลิศ	Child First - Work Together (CF-WT)	Improving the delivery of services
2557	สำนักป้องกันและควบคุมโรคที่ 9 กรมควบคุมโรค	ชนะเลิศ	การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อลดความเจ็บป่วยด้วยโรคมาลาเรียในพื้นที่เสี่ยงสูง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก	Fostering participation in policy-making decisions through innovative mechanisms
	โรงพยาบาลขอนแก่น	ชนะเลิศ	ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤต (One stop Crisis Center: OSCC)	Promoting gender-responsive delivery of public services
2558	สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์	ชนะเลิศ	Holistic School in Hospital Initiative (HSH)	Promoting Whole-of-Government Approaches in the information Age
	โรงพยาบาลขอนแก่น	รองชนะเลิศ	Fast-track Service for High-risk Pregnancies	Promoting gender-responsive delivery of public services
2559	*องค์การสหประชาชาติไม่เปิดรับสมัคร*			
2560	เทศบาลตำบลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี	รองชนะเลิศ	นวัตกรรมบ้านต้นแบบสุขภาวะผู้ป่วยเรื้อรังและผู้สูงอายุ	Innovation and Excellence in Delivering Health Services
2561	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด	ชนะเลิศ	โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ	Promoting gender responsive public services to achieve the SDGs

ในปี พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขา Promoting gender responsive public services to achieve the SDGs จากผลงาน “โครงการ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ (Integrated approach of comprehensive cervical cancer control)" โดยพิธีมอบรางวัลได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561 ณ เมืองมาราเกรช ราชอาณาจักรโมรอกโก โดยประเทศไทยเป็น 1 ใน 8 ประเทศ ที่ได้รับรางวัลในปีนี้ จากผลงานที่สมัครทั้งหมด 437 ผลงาน จาก 79 ประเทศทั่วโลก

ผลงาน "โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ" เป็นการแก้ไขปัญหาสตรีเข้าไม่ถึงการบริการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ที่มีหลายขั้นตอนและต้องรอผลนาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายพันธมิตร ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น องค์กรเจไปโก้ (Jhpiego) ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย และกรมอนามัย ในการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกที่ครอบคลุมทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิ ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกัน การตรวจด้วยน้ำส้มสายชู ซึ่งทำให้ทราบผลภายใน 1 นาที และการรักษาด้วยการจี้เย็น ที่สามารถดำเนินการได้ทันทีหากผลตรวจผิดปกติ ถือเป็นนวัตกรรมการบริการที่เชื่อมโยงขั้นตอนการคัดกรองและการรักษาเข้าด้วยกัน สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาการรอคอยลงได้เป็นอย่างมาก ขณะนี้ได้ขยายผลครอบคลุมทั้งพื้นที่ภายใต้แผนการพัฒนาตามกรอบระบบสุขภาพขององค์การอนามัยโลก และร่วมมือกับโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ยกระดับโรงพยาบาลร้อยเอ็ดเป็นศูนย์มะเร็ง ได้ส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการจากสถานบริการที่อยู่ใกล้บ้าน

ภาพที่ 2-18 การเข้ารับรางวัล United Nations Public Service Awards

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

6) การจัดงานมหกรรมงานบริการภาครัฐ ครั้งที่ 2

การประชาสัมพันธ์ผลงานของหน่วยงานที่มีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่โดดเด่น และได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ให้เป็นต้นแบบแก่หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานบริการของตนเอง มีความสำคัญ ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการจัดงานมหกรรมงานบริการภาครัฐ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการพัฒนาบริการของหน่วยงานภาครัฐ โดยจัดงานครั้งแรก “นวัตกรรมบริการพัฒนางานภาครัฐ ยกระดับสู่ประเทศไทย 4.0” ระหว่างวันที่ 8 - 9 ธันวาคม 2559 ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2561 การจัดงานมหกรรมงานบริการภาครัฐ ครั้งที่ 2 “นวัตกรรมภาครัฐ 4.0” จึงเกิดขึ้น เป็นการสานต่อความสำเร็จที่มุ่งเน้นขยายผลไปยังประชาชน ให้ได้รับทราบการพัฒนาการให้บริการของภาครัฐและสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้มากขึ้น ณ ลาน Central Court ชั้น 1 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 11 – 12 ธันวาคม 2560 มีการจัดบูธแสดงผลงานจำนวน 17 บูธ รวมทั้งสิ้น 47 ผลงาน ซึ่งประกอบด้วยผลงานที่หน่วยงานต้องการประชาสัมพันธ์ งานบริการประชาชน และเจ้าหน้าที่ให้บริการ

ตารางที่ 2-8 รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ต้องการประชาสัมพันธ์

ลำดับ	หน่วยงาน	งานบริการ
1	สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	• Govspending หรือ ภาษีไปไหน ? • GovChannel ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน
2	กรมบังคับคดี	• LED Property + • แอปพลิเคชันการค้นหาทรัพย์สินการขายทอดตลาด • LED 4.0 การให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชน • นวัตกรรมการให้บริการกระบวนการตรวจสอบการล้มละลาย
3	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	• การพัฒนารูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น • โครงการฉันดีมีสุข • Oryor Smart Application
4	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	• Thai refer • เจลว่านพระฉิม (โรงพยาบาลอู่ทอง) • Smart Health ID • นวัตกรรมคิวออนไลน์ cello
5	กรมการขนส่งทางบก	• มั่นใจทั่วไทยรถใช้ GPS • สวัสดิภาพขนส่ง โรงเรียนสอนขับรถยนต์ • ใบอนุญาตขับขี่
6	กรมการปกครอง	• การทำบัตรประจำตัวประชาชน • การบริจาคอวัยวะและดวงตาผ่านระบบการให้บริการบัตรประจำตัวประชาชน • การให้บริการทำบัตรประชาชนเคลื่อนที่แก่ผู้ป่วยติดเตียง คนชรา ผู้พิการที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-8 รายชื่อและผลงานของหน่วยงานที่ต้องการประชาสัมพันธ์ (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยงาน	งานบริการ
7	กรมที่ดิน	• การให้บริการค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้านภูมิศาสตร์สารสนเทศ
		• RTK GNSS NETWOR
		• รอบรู้เรื่องที่ดิน
8	กรมควบคุมโรค	• บริการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่
		• การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมร่างกายก่อนไปต่างประเทศ
		• นวัตกรรมมาลาเรียออนไลน์
9	การไฟฟ้านครหลวง	• MEA Smart Life
		• Field Force Management
10	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	• DBD e-filing ระบบการให้บริการรับงบการเงินผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์
		• DBD e-service application โปรแกรมให้บริการตรวจสอบข้อมูลนิติบุคคลผ่านสมาร์ทโฟน
		• DBD e-Accounting for SMEs โปรแกรมบัญชี สำหรับ SMEs แบบครบวงจร
11	กรมสุขภาพจิต	• ลดเครียด....สร้างสุข
		• Smile Hub
		• วงล้อแห่งความสุข
12	กรมการแพทย์	• นาฬิกาอัจฉริยะเตือนภาวะน้ำตาลต่ำในผู้ป่วยเบาหวาน
		• หลักการ 3 H กับกระบวนการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน
		• นวัตกรรมค้นหาภาวะข้อไหล่ติดหลังการผ่าตัดมะเร็งเต้านม (สถาบันมะเร็งแห่งชาติ)
13	กรมป่าไม้	• เทพทาโร จากธรรมชาติสู่สวนป่า
		• โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามแนวพระราชดำริ
14	กรมการพัฒนาชุมชน	• Premium OTOP
15	กรมปศุสัตว์	• นมคุณภาพสูงล้านนา
		• ปศุสัตว์ ok
16	สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	• โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ รุ่นที่ 12
		• หลักสูตรการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 5
		• หลักสูตรนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาองค์การและสังคมอย่างยั่งยืน รุ่นที่ 2
17	สำนักงาน ก.พ.ร.	• รางวัลเลิศรัฐ
		• การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการ: พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
		• Doing Business 2018 Thailand

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-19 มหกรรมงานบริการภาครัฐ ครั้งที่ 8

ผลสำเร็จของการจัดงาน จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ประชาชนผู้มาร่วมงาน พบว่า เวทีการแสดงผลงานของรัฐนี้ เป็นประโยชน์เป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนได้รับรู้ถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของระบบราชการที่เปลี่ยนแปลงไปในการพัฒนาการบริการให้ประชาชนได้รับประโยชน์และความสะดวกในการขอรับบริการมากขึ้น และควรจัดเป็นประจำทุกปี

2.6.2 การปรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ และการพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง

1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ

1.1) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ก.พ.ร. ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับบทบาท ภารกิจ และจัดโครงสร้างของส่วนราชการในกลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน กลุ่มกระทรวงด้านสังคมและความมั่นคงเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และส่งเสริมให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ โดยมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

1.1.1) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

กระทรวงการคลัง ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในสังกัดเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในประเด็นการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผย ตรวจสอบได้ และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นบทบาทของกรมบัญชีกลาง รวมถึงปรับปรุงโครงสร้างของกรมศุลกากรให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการนำเข้า - ส่งออก และโลจิสติกส์ (National Single Window: NSW) ควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า - ส่งออก เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการมุ่งสู่ Thailand 4.0 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) และนโยบายการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็น Logistic Hub ดังนี้

(1) **กรมบัญชีกลาง** มีการปรับปรุงบทบาท ภารกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล โดยได้นำระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เทคโนโลยีและสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนงานในการจัดซื้อจัดจ้าง ลดขั้นตอนการพบกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ป้องกันปัญหาการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง สร้างความโปร่งใสลดปัญหาการคอร์รัปชัน และเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ระบบราชการ โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ลดปัญหาข้อพิพาทระหว่างภาครัฐกับประชาชน

(2) กรมศุลกากร มีการปรับปรุงบทบาท ภารกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า อำนวยความสะดวกทางการค้า ทั้งเชิงนโยบายและปฏิบัติ โดยเป็นการพัฒนาระบบ NSW เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการวิเคราะห์กำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจและทางการค้าระหว่างประเทศ ทำให้กระบวนการนำเข้า ส่งออกสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งได้มีการจัดตั้งสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวและลดความแออัดของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ตามนโยบายการทำให้ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการบินการท่องเที่ยวและการขนส่งสินค้าทางอากาศชั้นนำของเอเชียและโลกอย่างครบวงจร

1.1.2) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในสังกัดซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

(1) กรมการแพทย์ เป็นการปรับปรุงบทบาท ภารกิจด้านงานวิชาการทางการแพทย์เพื่อยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนในด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ฝ่ายกายและเพื่อเป็นหน่วยสนับสนุนวิชาการและหน่วยงานบริการทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข

(2) กรมควบคุมโรค เป็นการปรับปรุง บทบาท ภารกิจด้านการควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน เพื่อการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินซึ่งเป็นภารกิจที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ครอบคลุมตั้งแต่การเฝ้าระวังและป้องกันในภาวะปกติ การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพรองรับภาวะฉุกเฉินก่อนเกิดเหตุการณ์การวางกลไกและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินหรือบริหารจัดการระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามแผนจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และการฟื้นฟูหลังเกิดภาวะฉุกเฉิน และภารกิจเกี่ยวกับวัณโรค เพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมวัณโรค และการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รูปแบบการดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค จากสถานการณ์ปัญหาวัณโรคของประเทศไทย การขยายเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน ทำให้ประชากรกลุ่มเสี่ยงหลัก ๆ ได้แก่ แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ซึ่งส่งผลต่อการติดต่อและการระบาดของวัณโรคเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก รวมถึงการแก้ไขปัญหาการบริโภคยาสูบของประชากรไทยที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน

(3) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นการปรับปรุง บทบาทภารกิจด้านการยกระดับมาตรฐานด้านการส่งเสริมสถานบริการสุขภาพและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพของไทยให้เทียบชั้นสากล เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยจากการใช้บริการสถานบริการสุขภาพและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และเป็นคุ้มครองผู้บริโภคตามนโยบายของรัฐบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(4) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นการปรับปรุงบทบาท ภารกิจด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สามารถขึ้นทะเบียนได้ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อกำกับดูแลเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพ สถานที่และกระบวนการผลิต นำเข้า ขาย และการโฆษณาให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการผลักดันผลิตภัณฑ์สุขภาพนวัตกรรมที่วิจัยให้สามารถเข้าสู่ตลาดได้ เป็นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพของไทยตามนโยบาย Thailand 4.0 ด้านสาธารณสุข

(5) จัดตั้งสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นการยกฐานะสถาบันพระบรมราชชนกจากหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง (นิติบุคคล) ในกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการศึกษาและออกใบปริญญาบัตรให้แก่นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยต่าง ๆ ของสถาบันและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน ทำการวิจัย ทำการฝึกอบรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคมโดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขเป็นสำคัญ

1.1.3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ

(1) จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่จะให้มีหน่วยงานนโยบายหลักของประเทศด้านการบริหารทรัพยากรน้ำในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยมีหน้าที่เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลและการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องน้ำ เร่งรัดแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้งในระดับพื้นที่ ตลอดจนทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการลุ่มน้ำ และในกรณีมีเหตุจำเป็นฉุกเฉิน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีอำนาจจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราว และมีอำนาจขอเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มาปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ในการจัดโครงสร้างของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้มีการตัดโอนภารกิจบางส่วนที่มีความทับซ้อนกันจากกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน

(2) จัดตั้งศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล) เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการบริหารจัดการ การบังคับใช้กฎหมาย การปฏิบัติงานในพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองทัพเรือ กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมเจ้าท่า กรมศุลกากร กรมประมง และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในการดำเนินการดูแลรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่มีอยู่มากมายในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยมูลค่ามหาศาลถึงปีละประมาณ 20 ล้านล้านบาท ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางทะเลทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรทั้งในภาวะปกติและสภาวะไม่ปกติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย สิทธิอธิปไตย และสิทธิหน้าที่อื่นใดตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีพันธกรณีจะต้องปฏิบัติตาม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

1.1.4) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมีการทบทวนบทบาท ภารกิจ และจัดโครงสร้างส่วนราชการภายในของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเพิ่มสมรรถนะการเป็นหน่วยงานหลักด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ (Strategic Unit) หน่วยงานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมเชิงลึก (Intelligent Unit) และหน่วยงานความรู้สมัยใหม่ (Knowledge Organization) รองรับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างบูรณาการในภาพรวม การพัฒนาเฉพาะด้าน/รายสาขา และการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งผลักดันให้การพัฒนาตามภารกิจของส่วนราชการให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอีกด้วย

1.1.5) การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เป็นกระทรวงหลักในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเตรียมความพร้อมประเทศสู่ศตวรรษที่ 21 ตามแนวนโยบาย Thailand 4.0 ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” (Value-Based Economy) จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเร่งสร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อสร้างพลังประสาน (Synergy) โดยบูรณาการและควบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งในกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาในการขับเคลื่อนประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติ รวมถึงการต่อยอดเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง ไปสู่การจัดระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมให้เป็นฐานกำลังหลัก และเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนเกิดประโยชน์สูงสุด

โครงสร้างของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วยส่วนราชการในสังกัด ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมวิทยาศาสตร์บริการ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น ได้แก่ องค์การมหาชน และสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะนำไปสู่การปฏิรูปใน 3 เรื่องสำคัญ ได้แก่ 1) การปฏิรูปการบริหารราชการ เพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานในด้านวิจัยและการสร้างบุคลากรร่วมกัน 2) การปฏิรูปกฎระเบียบเพื่อช่วยให้งานวิจัยเกิดประโยชน์ต่อทั้งเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน และ 3) ปฏิรูประบบงบประมาณให้มีประสิทธิภาพผ่านกองทุนโดยจัดสรรงบประมาณในลักษณะ Block Grant ตอบโจทย์ที่สำคัญและสามารถทำการวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง (Multi-year) นอกจากนี้ได้มีการตรากฎหมายสำคัญ เพื่อวางรากฐานการขับเคลื่อนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562

1.1.6) การจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ (Organizational Transformation Plan) ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

จากการพิจารณาแผนปฏิรูปองค์การของทุกส่วนราชการแล้ว ก.พ.ร. มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในภาพรวมของการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐที่ควรให้ความสำคัญ เช่น

(1) ด้านการจัดโครงสร้างระบบราชการ

(1.1) การปรับปรุงโครงสร้างระบบราชการ ต้องพิจารณาในภาพรวมทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานรัฐรูปแบบอื่น รวมทั้งหน่วยงานในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันมากขึ้น ดังนี้

(1.1.1) ปฏิรูปกระบวนการทำงานของหน่วยงานกลาง (สำนักงาน ก.พ.ร./สำนักงาน ก.พ./สำนักงบประมาณ/สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณ การวิเคราะห์การเพิ่มหรือลดอัตรากำลัง และความจำเป็นในการตั้งหรือยุบเลิกหน่วยงาน เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันให้สอดคล้องกับภารกิจของภาครัฐให้เป็นไปอย่างเหมาะสมในการสนับสนุนภารกิจของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐเป็นหลัก

(1.1.2) ปฏิรูปการบริหารงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การจัดหน่วยงานในส่วนภูมิภาคจะต้องคำนึงถึงการบูรณาการงานในเชิงพื้นที่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีอำนาจตัดสินใจในการบริหารสั่งการในระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง เพื่อให้จังหวัดที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาขึ้นมาเป็นเมืองหลัก/เมืองรองในภูมิภาคได้ ทั้งนี้ ในส่วนของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ควรมีการทบทวนให้ถ่ายโอนเฉพาะภารกิจที่ท้องถิ่นมีความพร้อม และหากมีการถ่ายโอนภารกิจควรจะต้องไปพร้อมกับคนและงบประมาณ

(1.1.3) ปฏิรูปการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในต่างประเทศ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ (กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานอื่น ๆ) และภาคเอกชน ให้เกิดเป็น Team Thailand เกิดความเป็นเอกภาพ เกิดบูรณาการการทำงานที่ดีในต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบการขอจัดตั้ง ยุบ หรือย้ายสถานที่ของหน่วยงานในต่างประเทศของบางหน่วยงาน เช่น สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศของกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุนในต่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้สามารถปรับเปลี่ยนหน่วยงานได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

(1.2) การปรับบทบาทภารกิจของส่วนราชการเพื่อรองรับภารกิจใหม่ตามยุทธศาสตร์ชาติ ต้องพิจารณาว่าภารกิจนั้นจำเป็นต้องดำเนินการโดยภาครัฐหรือไม่ โดยพิจารณาภาพรวมทั้งของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานรูปแบบอื่น ๆ รวมทั้งต้องพิจารณาภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบันด้วยว่ายังมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยส่วนราชการอยู่หรือไม่ มีความพร้อมในการถ่ายโอนไปยังภาคส่วนอื่นหรือไม่ หรือหากหมดความจำเป็นควรยุบเลิก เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เกิดความคล่องตัว และบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(1.3) การพิจารณาโครงสร้างของส่วนราชการจะต้องพิจารณาในภาพรวมของทุกกระทรวงว่าแต่ละส่วนราชการมีภารกิจงานที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ ทั้งนี้ ควรยึดประชาชน/ผู้ประกอบการเป็นศูนย์กลางในการพิจารณา และพิจารณาผลลัพธ์คือประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นตัวตั้ง เพื่อให้เกิดการลดขั้นตอนและอำนวยความสะดวกให้ประชาชน

(2) ด้านกระบวนการทำงาน

(2.1) ส่วนราชการต้องปรับระบบการทำงานโดยการ outsource ให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการแทน เช่น งานตรวจสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้าของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งานตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดของกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น รวมทั้งภาครัฐไม่ควรทำงานแข่งกับภาคเอกชนในภารกิจที่เอกชนสามารถทำได้ดีอยู่แล้ว เช่น การจัดงานแสดงสินค้า เป็นต้น

(2.2) การดำเนินงานของภาครัฐจำเป็นต้องปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยทบทวนยกเลิกกฎหมาย/กฎระเบียบในส่วนที่ล้าสมัย หมดความจำเป็น ที่ทำให้เกิดขั้นตอนและระยะเวลาของการให้บริการที่ไม่จำเป็นและล่าช้า ส่งผลให้การดำเนินงานของภาครัฐไม่มีประสิทธิภาพและประเทศเสียโอกาสทางเศรษฐกิจ

(2.3) ให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและการให้บริการประชาชนในทุกกระบวนงาน เพื่อเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งสามารถลดอัตรากำลังคนและปรับให้บุคลากรในส่วนดังกล่าวไปปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น การตรวจสอบการทำงานในระดับพื้นที่ รวมถึงการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการที่เหมาะสม

(3) ด้านบุคลากร/อัตรากำลังภาครัฐ

(3.1) ปัญหาการมีข้าราชการหลายประเภทในหน่วยงานของรัฐ เช่น ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการรัฐสภา ข้าราชการครู ข้าราชการศาล หรือข้าราชการหน่วยงานรัฐประเภทอื่น ๆ ทำให้การขยายโครงสร้างของหน่วยงานแต่ละประเภทไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นำไปสู่ปัญหาในองค์รวมของประเทศ ด้านค่าใช้จ่ายงบประมาณบุคลากรภาครัฐที่เพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับบุคลากรของรัฐประเภทต่าง ๆ

(3.2) ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติ (mindset) หรือวิธีคิดของข้าราชการ จากการยึดราชการเป็นศูนย์กลางเป็น “ผู้ควบคุม” ให้เป็น “ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก” แก่ผู้รับบริการและภาคเอกชนในการประกอบธุรกิจได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

(3.3) ต้องลดขนาดกำลังคนภาครัฐให้มีจำนวนน้อยลงและใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนาข้าราชการให้มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการทำงานในยุคดิจิทัล

(4) ด้านประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน

การดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ส่วนราชการต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในส่วนราชการ โดยดำเนินการใน 3 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ

Legislative Institutional Repository of Thailand

(4.1) การเปิดเผยข้อมูล (disclosure) ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดโครงการ งบประมาณที่ได้รับ และการใช้จ่ายงบประมาณ ในเว็บไซต์ของส่วนราชการให้ประชาชนรับทราบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

(4.2) การตรวจสอบ ต้องสามารถตรวจสอบโครงการได้ว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการที่มีการเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ ทั้งนี้ หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ได้แก่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในการตรวจสอบต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์/ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ความจำเป็นเร่งด่วนของการใช้จ่ายงบประมาณ และเจตนาที่สุจริตมากกว่าการตรวจสอบที่ยึดถือกระบวนการและระเบียบเป็นที่ตั้งด้วย

(4.3) การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ต้องมีการประเมินผลโครงการหลังการใช้จ่ายงบประมาณไปแล้วว่าเกิดความคุ้มค่าหรือไม่

(5) ด้านกฎหมาย

(5.1) ต้องพิจารณายกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุมัติ/อนุญาตต่าง ๆ โดยกำหนดเป้าหมายการลดภารกิจด้านการอนุมัติ/อนุญาตเป็นภาพรวมอย่างต่อเนื่อง เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรายงานตัวของแรงงานต่างด้าวทุก 90 วัน ปัจจุบันประเทศไทยมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นบุคคลเดิม การรายงานตัวในลักษณะเช่นนี้ยังคงมีความจำเป็นอยู่หรือไม่

(5.2) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ทันต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน หรือรองรับการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศตามนโยบายรัฐบาล เช่น การแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับโครงการรถไฟความเร็วสูง

(5.3) พิจารณาแก้ไขกฎหมายว่าด้วยงานสารบรรณของส่วนราชการ ให้เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้กฎหมาย/กฎระเบียบรองรับระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์กลางของภาครัฐ และให้กฎหมายดังกล่าวเป็นกลไกในการบังคับให้ทุกส่วนราชการต้องมีการปรับปรุงระบบวิธีการทำงานด้วยอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องเป็นไปตามข้อกฎหมาย

(6) ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐกับภาคเอกชน

ประเด็นสำคัญที่สุดคือคุณภาพของบุคลากร ปัจจุบันถือเป็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐมีระยะห่างจากภาคเอกชนมากขึ้น หากไม่ได้รับการแก้ไข ระบบราชการถูกจำกัดด้วยอัตราเงินเดือนและความก้าวหน้า จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรภาครัฐและดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถ โดยการจัดทำแผนพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ (career path) รวมถึงการพัฒนาระบบค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายและทัดเทียมกับภาคเอกชน รวมทั้งพัฒนาระบบ Lateral entry ในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาสู่ระบบราชการได้สะดวกมากขึ้น ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(7) ด้านบทบาทนักการเมืองต่อการบริหารงานภาครัฐ

ควรมีการกำหนดขอบเขตบทบาท ความรับผิดชอบระหว่างข้าราชการประจำกับข้าราชการการเมืองให้ชัดเจน ในเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานราชการ ได้แก่

(1) เรื่องการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการประจำ
(2) เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณ
(3) เรื่องรายละเอียดโครงการที่จะต้องดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายประเทศ

1.2) การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive Change) ต่อระบบราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันต่อระบบราชการ ซึ่งถือเป็นความท้าทายหลักของภาครัฐที่ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อการดำเนินเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ โดยผลการศึกษาพบว่ามี 7 กลุ่มแนวโน้มสำคัญที่มีผลกระทบสูงต่อประเทศไทย ประกอบด้วย

- แนวโน้มที่ 1 การเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)
- แนวโน้มที่ 2 เทคโนโลยีล้ำสมัย (Frontier Technology)
- แนวโน้มที่ 3 สวนกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization vs. Anti-Globalization)
- แนวโน้มที่ 4 ขั้วอำนาจโลกหลากหลาย (Multi-polar World)
- แนวโน้มที่ 5 ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Awareness)
- แนวโน้มที่ 6 การขยายตัวของเมืองแบบบูรณาการ (Integrative Urbanization)
- แนวโน้มที่ 7 พลเมืองในอนาคต (Future Citizen)

ซึ่งจาก 7 กลุ่มแนวโน้มที่สำคัญข้างต้น สามารถจัดกลุ่มความสอดคล้องออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันจากเทคโนโลยี (Technology Disruption): ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดและการเชื่อมต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีผลกระทบในหลากหลายมิติทั้งในด้านการดำรงชีวิตของประชาชน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภายในประเทศที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แรงงานทักษะต่ำไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ ส่งผลให้วิธีคิดในการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับพลัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รูปแบบที่ 2 การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันจากการพัฒนากลุ่มเมืองระดับภูมิภาค (Hyper Cities and Vicinity): การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านคมนาคมและโครงข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เมืองสำคัญในระดับภูมิภาคขยายตัว ประชาชนอพยพจากท้องถิ่นเข้าสู่เมืองที่มีความเจริญกว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิมของประชาชน ส่งผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ของพื้นที่เขตเมืองและเขตชนบท หากการบริหารจัดการของภาครัฐขาดความสมดุล ไม่สามารถรองรับการเติบโตอย่างรวดเร็วของสังคมเมืองในระดับภูมิภาคได้ อาจส่งผลกระทบในเชิงลบและทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และคุณภาพชีวิต และนำไปสู่ปัญหาด้านอื่นตามมา

รูปแบบที่ 3 การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันสู่พลเมืองแห่งอนาคต (Citizen of Tomorrow): การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและกระแสวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปส่งผลให้คนรุ่นใหม่ซึ่งมีทักษะและกรอบความคิดที่แตกต่างจากคนยุคก่อนอย่างมากเข้ามามีบทบาทในการกำหนดทิศทางการบริหารประเทศและเศรษฐกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคม เกิดวัฒนธรรมใหม่ในการแสดงความคิดเห็นหรือเรียกร้องการเข้าถึงสิทธิ เสรีภาพ โอกาสและทรัพยากรต่าง ๆ การเข้าถึงเทคโนโลยีทำให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อสร้างอำนาจต่อรองหรือแม้กระทั่งตอบสนองความต้องการของกลุ่มโดยไม่ต้องพึ่งพาภาครัฐได้มากขึ้น และมีโอกาสที่ทำให้เกิดความขัดแย้งจากอุดมการณ์ระหว่างกลุ่มได้ง่าย

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ภาครัฐต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับประเด็นท้าทายที่เกิดขึ้น และมุ่งเน้นในการเตรียมหน่วยงานให้พร้อมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ภาครัฐควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลภาครัฐ (Big Data Analytics) ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางและนโยบายในการพัฒนาประเทศให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชน

2.1) การจัดตั้ง/การทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ในปี พ.ศ. 2561 คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การมหาชน ทั้งองค์การมหาชนที่เป็นการแปลงสภาพจากองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 เป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ และองค์การมหาชนที่จัดตั้งใหม่ตามกฎหมายขององค์การมหาชน จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

2.1.1) การแปลงสภาพสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็นสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ซึ่งจัดตั้งตามร่างพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ... มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

2.1.2) การแปลงสภาพสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจัดตั้งตามร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนของรัฐ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

2.1.3) การแปลงสภาพสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) เป็นสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจัดตั้งตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. .... เพื่อรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและคณะอนุกรรมการ และจัดทำแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานและการเสนอแนะมาตรการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติการตามแผนเสนอต่อคณะกรรมการฯ

2.1.4) สนับสนุนหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. .... ซึ่งมีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม และส่งเสริมสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

ภาพที่ 2-20 องค์การมหาชนที่จัดตั้งใหม่ในปี พ.ศ. 2561

นอกจากนี้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลทำให้สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) แปลงสภาพเป็นสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติเฉพาะ โดยมีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติและส่งเสริมสนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการวิจัย การพัฒนาการผลิตและการกระจายวัคซีนให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับที่จะใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน

สำหรับการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558 ที่มีข้อสั่งการให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) และสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ศึกษา วิเคราะห์ และทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จำนวน 38 แห่ง โดยมีเกณฑ์การพิจารณาใน 3 มิติ คือ (1) วัตถุประสงค์การจัดตั้ง (2) บทบาทภารกิจ และ (3) ผลการปฏิบัติงาน โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 มีมติเห็นชอบดังนี้

1. องค์การมหาชน จำนวน 32 แห่ง ที่มีผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง มีผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและมีธรรมาภิบาล ควรให้คงเป็นองค์การมหาชนต่อไป

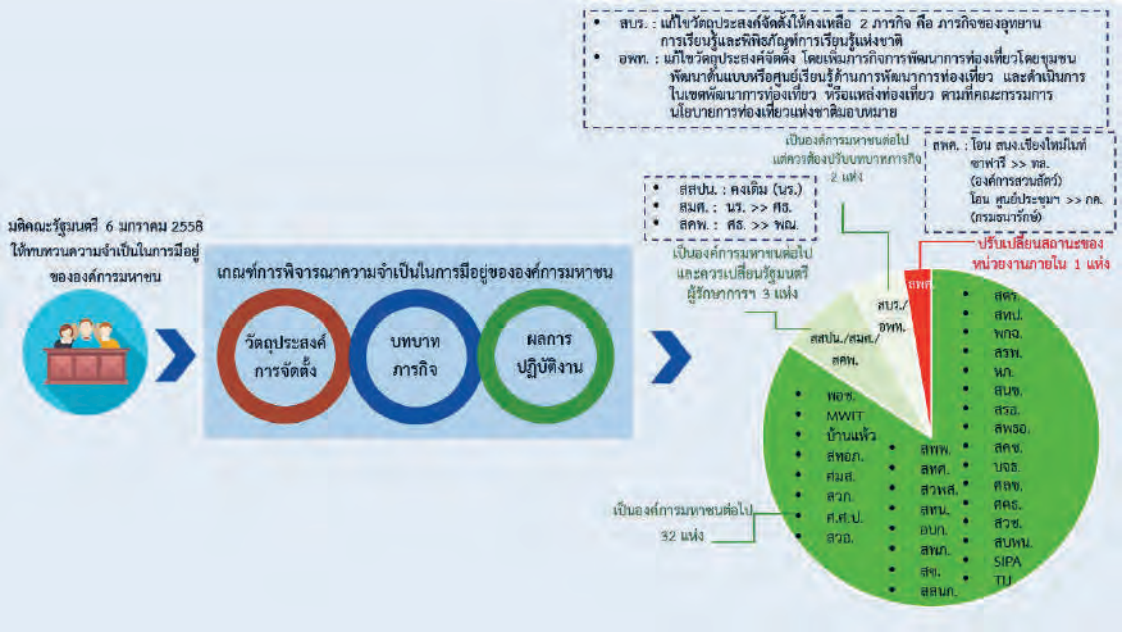
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2. องค์การมหาชน จำนวน 3 แห่ง ที่เห็นควรเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติได้อย่างมีเอกภาพ โดยในปี พ.ศ. 2561 มีองค์การมหาชนจำนวน 2 แห่ง ที่เปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ สำหรับสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) คงให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลได้รวดเร็ว

3. องค์การมหาชน จำนวน 2 แห่ง ที่ควรปรับบทบาทภารกิจ ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้เหมาะสม ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) โดยในปี พ.ศ. 2561 ได้มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อปรับบทบาทภารกิจและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เหมาะสม

4. องค์การมหาชน 1 แห่ง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (สพค.) ที่เห็นควรให้ปรับเปลี่ยนสถานะของหน่วยงานภายในให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีไปเป็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (องค์การสวนสัตว์) และศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษาไปเป็นของกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) โดยอยู่ระหว่างดำเนินการโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีและศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษาฯ ซึ่งจัดทำเป็นร่างพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. .... เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-21 ผลการพิจารณาความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชน

โดยในปี พ.ศ. 2561 มีองค์การมหาชนจำนวน 2 แห่ง ที่เปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ได้เปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ

ตารางที่ 2-9 การเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีผู้รักษาการฯ ขององค์การมหาชน

องค์การมหาชน	รัฐมนตรีผู้รักษาการฯ เดิม	รัฐมนตรีผู้รักษาการฯ ใหม่
1. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	นายกรัฐมนตรี	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
2. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

นอกจากนี้ มีองค์การมหาชนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ได้มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อปรับบทบาทภารกิจและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ซึ่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 มีผลใช้บังคับแล้ว สำหรับกรณีสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

อยู่ระหว่างดำเนินการโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีและศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษาฯ โดยจัดทำเป็นร่างพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. .... เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

2.2) การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การมหาชน (หลักเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับ)

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะผู้รับผิดชอบงานวิชาการของ กพม. ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์การมหาชนมีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยในปี พ.ศ. 2561 กพม. ได้เสนอแนะหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

2.2.1) แนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน

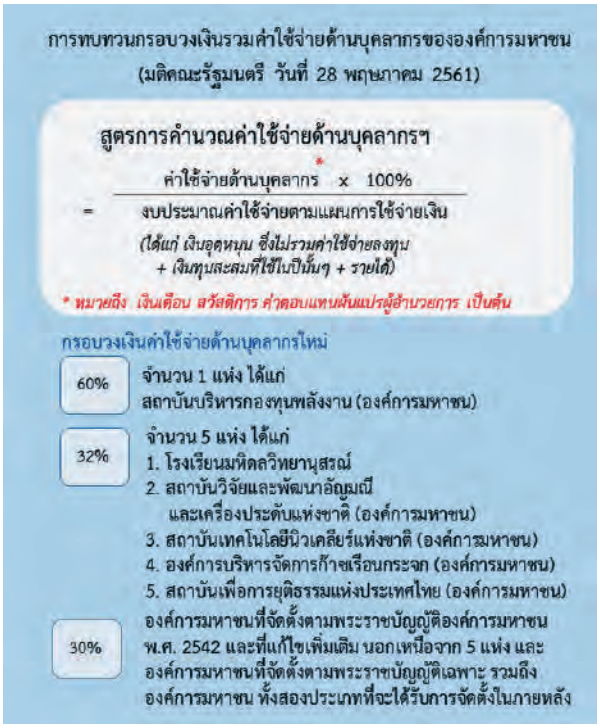
สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการศึกษาปัญหา อุปสรรคอันเกิดจากการนำแนวทางการบริหารของคณะกรรมการองค์การมหาชนไปปฏิบัติ พร้อมทั้งตัวอย่างการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อวิเคราะห์ และปรับปรุงแนวทางการบริหารฯ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และมติคณะรัฐมนตรีต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน รวมทั้งส่งเสริมให้คณะกรรมการองค์การมหาชนมีเครื่องมือกำกับการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบกับแนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน และให้องค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

ภาพที่ 2-22 ประเด็นสำคัญของแนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.2.2) การกำหนดกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน

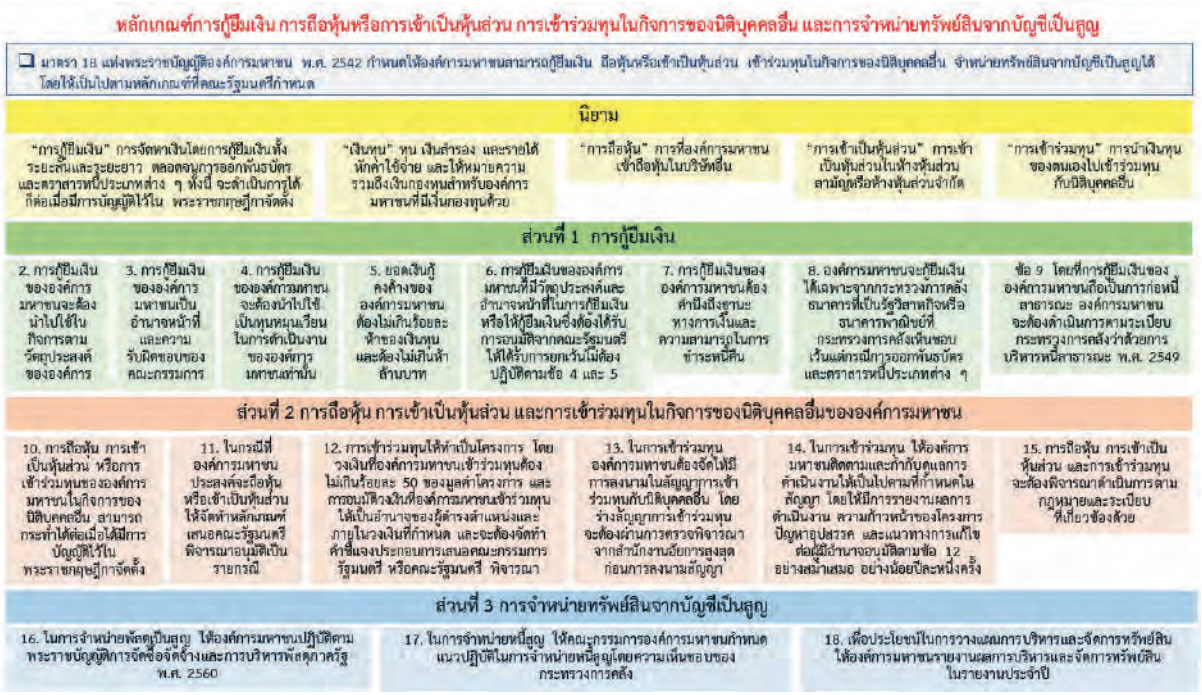
ภาพที่ 2-23 กรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการขอยกเว้นกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนเพื่อเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 และวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 ที่กำหนดกรอบวงเงินรวมสำหรับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสำหรับองค์การมหาชนไว้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินอุดหนุนประจำปี ให้เหมาะสมและไม่เป็นภาระกับองค์การมหาชนที่ต้องดำเนินการเสนอคำขอยกเว้นฯ โดยคงหลักการมิให้องค์การมหาชนมีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่าความจำเป็นและไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 มีมติเห็นชอบการกำหนดกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรฯ ให้ไม่เกินร้อยละ 30 ของแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี ให้กับองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ รวมถึงองค์การมหาชนทั้งสองประเภทที่จะได้รับการจัดตั้งในภายหลังด้วย ยกเว้นองค์การมหาชน จำนวน 5 แห่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้เพิ่มวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน และให้องค์การมหาชนที่มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่ากรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเมื่อเทียบกับแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีที่กำหนดใหม่ ต้องเสนอ กพม. พิจารณา โดยส่งแผนการปรับปรุงค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเป็นเวลา 3 ปี เป็นข้อมูลประกอบด้วย เพื่อเป็นแนวทางควบคุมค่าใช้จ่ายของหน่วยงานของรัฐมิให้เป็นภาระงบประมาณในระยะยาว

2.3) หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการศึกษาปัญหา อุปสรรคอันเกิดจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2552 รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินฯ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นในภายหลัง ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่นและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน และให้องค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-24 หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้น หรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

3) ระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ดังนี้

3.1) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน

3.1.1) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการจังหวัด

(1) การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยบูรณาการและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และงบประมาณ

การประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการเป็นการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ที่เห็นชอบมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ที่กำหนดให้ มีการประเมินประสิทธิภาพส่วนราชการและจังหวัด ปีละ 2 รอบ (รอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 30 กันยายน) โดยนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ประเมิน และเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นผู้ประเมินเบื้องต้น ผลการประเมินจำแนกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับคุณภาพ ระดับมาตรฐาน และระดับต้องปรับปรุง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1.1) กรอบและกลไกการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ภาพที่ 2-25 กรอบและกลไกการประเมินผลส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

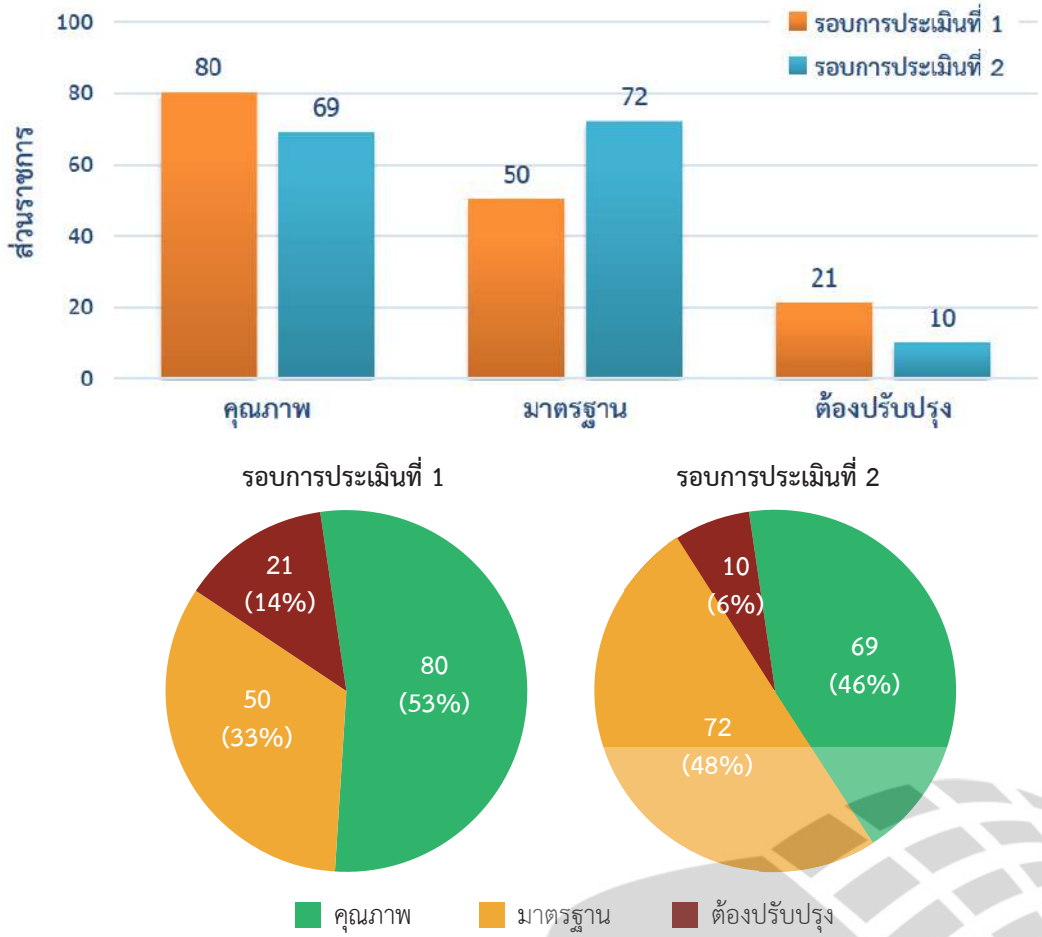
(1.2) ผลการประเมินส่วนราชการและจังหวัด

เมื่อพิจารณาผลการประเมินส่วนราชการและจังหวัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น ระดับคุณภาพ ระดับมาตรฐาน และระดับต้องปรับปรุง สามารถสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(1.2.1) ผลการประเมินส่วนราชการ

ผลการประเมินส่วนราชการ จำนวน 151 ส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 พบว่า ในรอบการประเมินที่ 1 ส่วนราชการส่วนใหญ่ จำนวน 80 ส่วนราชการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ คิดเป็น ร้อยละ 53 รองลงมาคือ ระดับมาตรฐาน จำนวน 50 ส่วนราชการ คิดเป็น ร้อยละ 33 และระดับต้องปรับปรุง จำนวน 21 ส่วนราชการ คิดเป็น ร้อยละ 14 ในขณะที่ในรอบการประเมินที่ 2 ส่วนราชการที่มีผลการประเมินในระดับคุณภาพ และระดับต้องปรับปรุง มีจำนวนลดลง คือ 69 ส่วนราชการ (ร้อยละ 46) และ 10 ส่วนราชการ (ร้อยละ 6) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐาน จำนวน 72 ส่วนราชการ คิดเป็น ร้อยละ 48 ทั้งนี้ ส่วนราชการที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง โดยส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายในองค์ประกอบที่ 1 ภารกิจพื้นฐานตาตามหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ

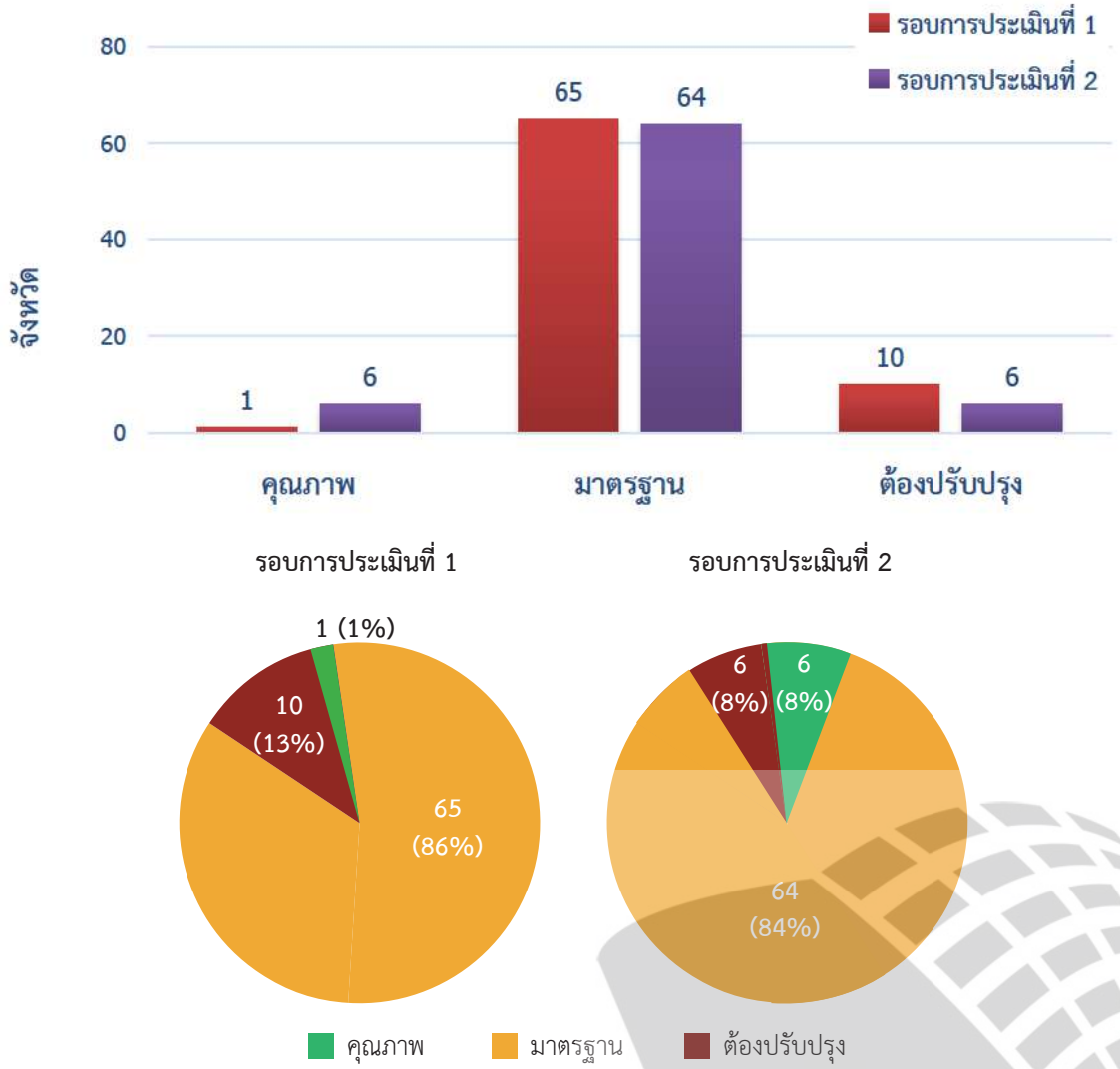

ภาพที่ 2-26 ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(1.2.2) ผลการประเมินจังหวัด

ผลการประเมินจังหวัด จำนวน 76 ส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐานทั้งรอบการประเมินที่ 1 และ 2 โดยมีจำนวน 65 จังหวัด และ 64 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 86 และ ร้อยละ 84 ตามลำดับ นอกจากนี้ จังหวัดยังมีผลการประเมินที่ดีขึ้น กล่าวคือ ในรอบการประเมินที่ 2 มีจังหวัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพเพิ่มขึ้นจากรอบการประเมินที่ 1 จำนวน 5 จังหวัด ในขณะที่จังหวัดที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง มีจำนวนลดลง 4 จังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง เนื่องจากมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายในองค์ประกอบที่ 3 ภารกิจตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ภาพที่ 2-27 ผลการประเมินจังหวัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งนี้ สรุปผลการประเมินส่วนราชการและจังหวัดในภาพรวม พบว่า ส่วนราชการและจังหวัดมีผลการประเมินในรอบการประเมินที่ 2 ดีขึ้นจากรอบการประเมินที่ 1 กล่าวคือ จำนวนส่วนราชการจังหวัดที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง มีจำนวนลดลง โดยส่วนราชการลดลงจาก 21 ส่วนราชการ เหลือ 10 ส่วนราชการ และจังหวัด ลดลงจาก 10 จังหวัด เหลือ 6 จังหวัด เนื่องจากส่วนราชการและจังหวัดที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุงในรอบการประเมินที่ 1 ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาปรับปรุงการทำงานและรายงานผลทุกเดือนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ทำให้ในรอบการประเมินที่ 2 มีจำนวนส่วนราชการและจังหวัดที่มีผลการประเมินในระดับที่ต้องปรับปรุงลดลง ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำรายงานผลการประเมินส่วนราชการและจังหวัด ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เสนอนายกรัฐมนตรีแล้ว โดยนายกรัฐมนตรีได้รับทราบผลการประเมินฯ และได้มีข้อสั่งการให้ส่วนราชการและจังหวัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง เร่งดำเนินการปรับปรุง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ให้ได้

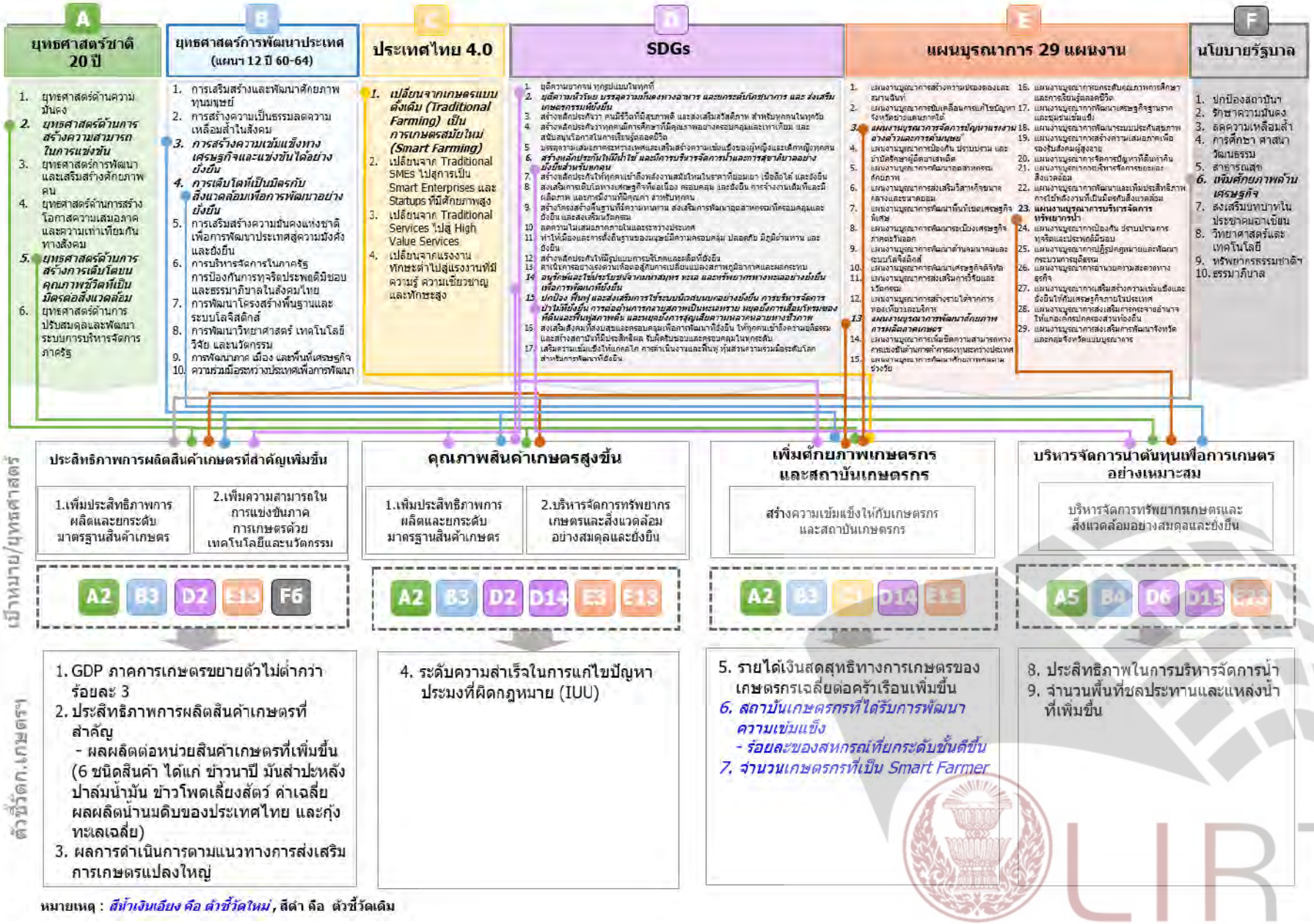
(1.2.3) การวางระบบการประเมินส่วนราชการให้เกิดการบูรณาการและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และงบประมาณ

ในการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการได้มีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละระดับให้สามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และเชื่อมโยงสู่เป้าหมายระดับชาติ ซึ่งในการดำเนินงานเรื่องนี้หน่วยงานกลางทั้ง 3 หน่วย ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการร่วมกับส่วนราชการ ในการกำหนดตัวชี้วัด โดยมีการเชื่อมโยงจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนบูรณาการ 25 แผนงาน นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นโยบายประเทศไทย 4.0 และเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของกระทรวง เพื่อใช้สำหรับการประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของแต่ละส่วนราชการ/จังหวัด ดังภาพ

ภาพที่ 2-28 การกำหนดตัวชี้วัดและการติดตามประเมินผลตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ : *สีน้ำเงินเอียง คือ ตัวชี้วัดใหม่*, สีดำ คือ ตัวชี้วัดเดิม

ภาพที่ 2-29 ตัวอย่างการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติกับยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

จากตัวอย่างการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติกับยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำไปสู่การดำเนินของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายระดับชาติ และผลักดันยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมถึงแผนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้บรรลุผล โดยสรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น

(1) GDP ภาคการเกษตรขยายตัวร้อยละ 6.20 เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ 3.00

(2) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ผลผลิตต่อหน่วยสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น) ส่วนใหญ่ดำเนินการได้เกินเป้าหมาย

(3) ระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาประมงที่ผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU) ได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายสากล ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสหภาพยุโรปในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย โดยดำเนินการตาม Roadmap ในด้านกฎหมาย ด้านการตรวจสอบย้อนกลับ และด้านการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำการประมง เพื่อผลักดันในการยกระดับให้หลุดจากสถานะใบเหลือง ซึ่งล่าสุด ประเทศไทยได้รับการปลดสถานะใบเหลืองจากสหภาพยุโรป เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 ทำให้ผู้ประกอบการประมงไทยสามารถส่งออกอาหารทะเลไปยังต่างประเทศ มีการใช้เครื่องมือการทำประมงที่ถูกกฎหมาย สามารถรักษาการใช้ทรัพยากรทางทะเลให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของประเทศไทย รวมถึงการปัญหาการใช้แรงงานซึ่งสะท้อนถึงความเท่าเทียมกันในสังคม

(4) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น 58,975 บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กำหนดเป้าหมายไว้ 57,565บาท/ ครัวเรือน/ปี)

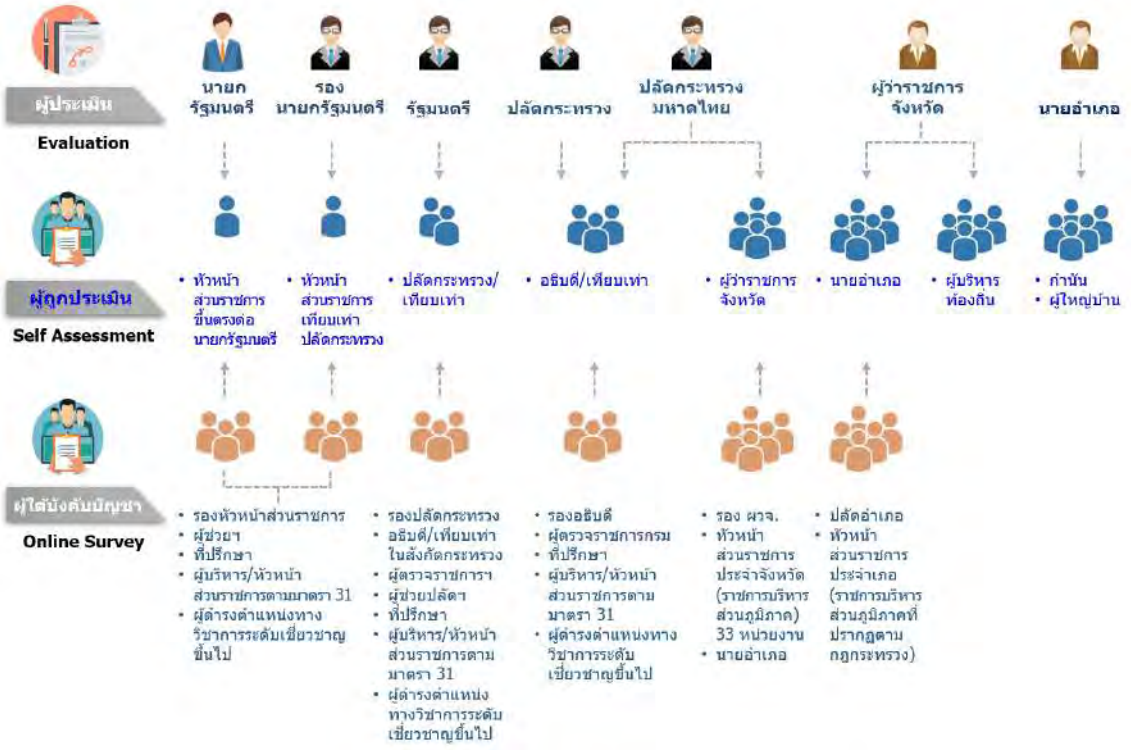
(5) จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer โดยได้ดำเนินการตามแผนการส่งเสริมให้เกษตรกรเป็น Smart Farmer ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความพร้อม มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่สามารถใช้องค์ความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ มีการนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญาและวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้หรือพัฒนาโดยตระหนักถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณสินค้าตามความต้องการของตลาด โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer จำนวน 71,648 ราย ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กำหนดเป้าหมายไว้ 66,609 ราย)

(2) การประเมินผู้บริหารองค์การ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ที่ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามกรณีตัวชี้วัดเพื่อการปฏิรูปหัวหน้าหน่วยราชการเพื่อนำมาพิจารณาในการแต่งตั้ง จ่ายค่าตอบแทน โดยกำหนดแนวทางประเมินผลผู้นำในองค์กรเพิ่มจากการประเมินปกติประจำปี ดำเนินการประเมินทุก 6 เดือน โดยกลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า อธิบดีหรือเทียบเท่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประเมินผู้บริหารองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กำหนดประเมิน 2 รอบ ได้แก่ รอบการประเมินที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561 และรอบการประเมินที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 โดยมีกลไกการประเมิน ดังนี้

ภาพที่ 2-30 กลไกการประเมินผู้บริหารองค์การ

การประเมินผู้บริหารองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการประเมินตนเอง (Self Assessment) และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา (Online Survey) และส่วนที่ 2 ผลการประเมินของผู้บังคับบัญชา (Evaluation) โดยมีประเด็นการประเมิน รวม 10 ประเด็น ได้แก่ 1. การลดพลังงาน 2. การลดกระดาษ 3. การประหยัดงบประมาณ 4. การกำกับดูแลการทุจริต 5. วิสัยทัศน์ 6. การบริหารงานในองค์การที่ริเริ่มแก้ไขข้อบกพร่อง 7. การส่งเสริมการใช้ดิจิทัลในองค์การ 8. การสร้างคุณธรรม จริยธรรมในองค์การ 9. การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ/การดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา 10. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

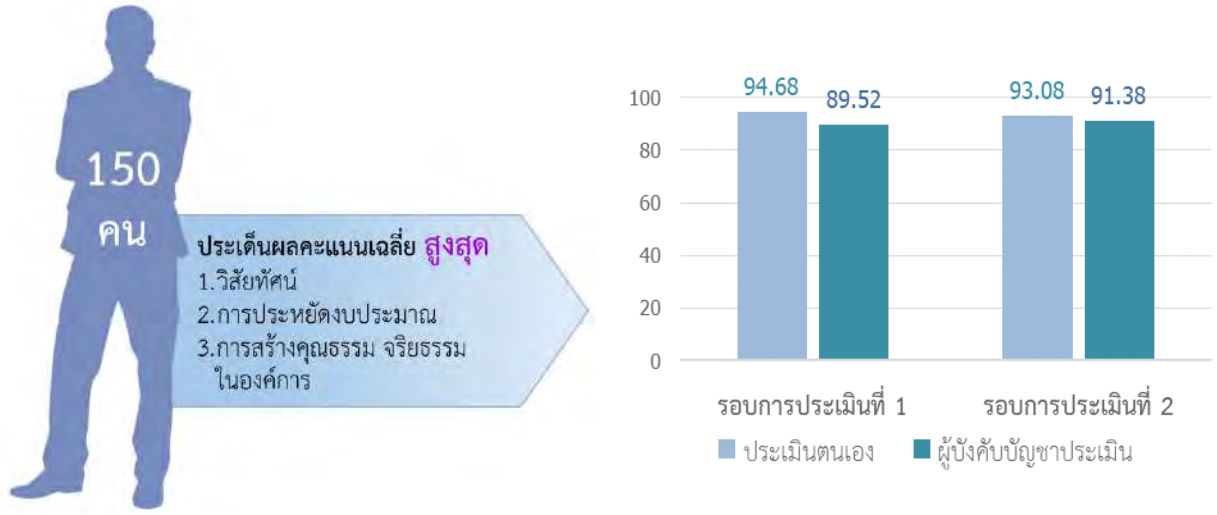
สรุปผลการประเมินผู้บริหารองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

(2.1) ปลัดกระทรวง/เทียบเท่า อธิบดี/เทียบเท่า

ประเมินใน 10 ประเด็นโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวม 2 รอบ การประเมิน คือ รอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561 และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 พบว่า ในรอบการประเมินที่ 1 ปลัดกระทรวง/เทียบเท่า และอธิบดี/ เทียบเท่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

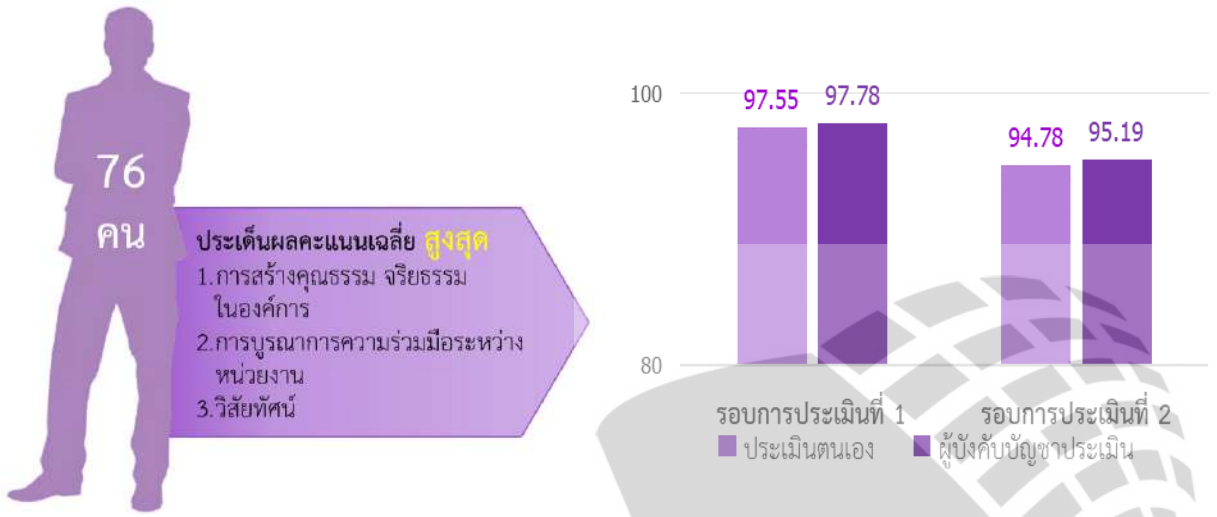
จำนวน 150 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ย 94.68 คะแนน ผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาเฉลี่ย 89.52 คะแนน และในรอบการประเมินที่ 2 มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ย 93.08 คะแนน ผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาเฉลี่ย 91.38 คะแนน

ภาพที่ 2-31 ผลการประเมินปลัดกระทรวง/เทียบเท่า อธิบดี/เทียบเท่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

(2.2) ผู้ว่าราชการจังหวัด

ประเมินใน 10 ประเด็นโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวม 2 รอบการประเมินเช่นเดียวกับส่วนราชการ ผลการประเมินพบว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 76 คน มีผลการประเมินตนเองและผลการประเมินของผู้บังคับบัญชามีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยในรอบการประเมินที่ 2 ลดลงจากรอบการประเมินที่ 1 สรุปผลการประเมินดังภาพ

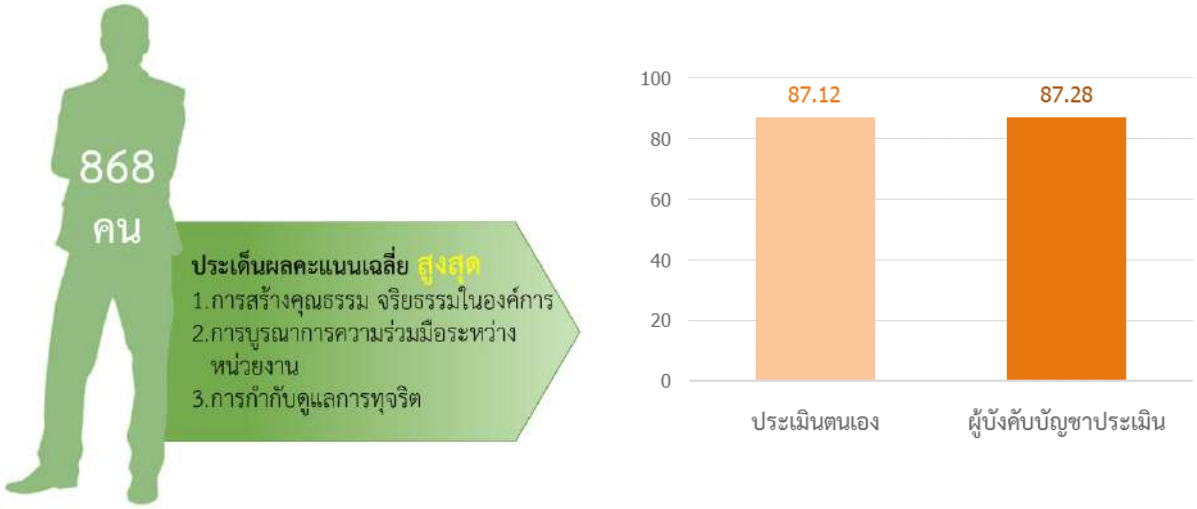

ภาพที่ 2-32 ผลการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2.3) นายอำเภอ

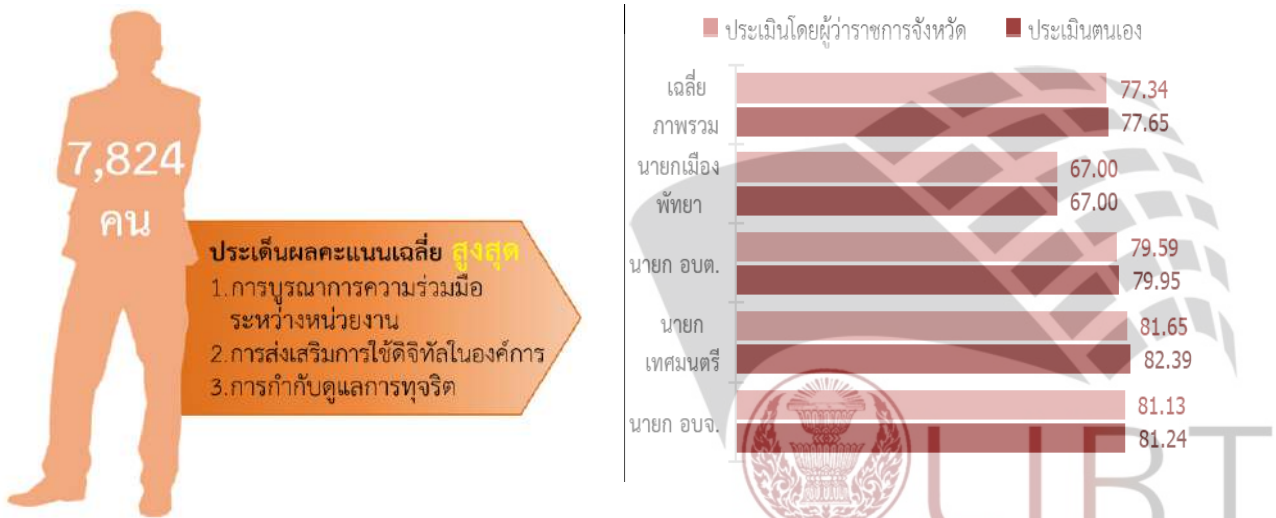
ประเมินใน 8 ประเด็น (ไม่ประเมินในประเด็นที่ 2. การลดกระดาษ และ 3. การประหยัดงบประมาณ) โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 รอบการประเมิน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 ผลการประเมินพบว่า นายอำเภอ จำนวน 868 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ย 87.12 คะแนน และมีผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาเฉลี่ย 87.28 คะแนน สรุปผลการประเมินดังภาพ

ภาพที่ 2-33 ผลการประเมินนายอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

(2.4) ผู้บริหารท้องถิ่น

การประเมินผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยา ซึ่งประเมินใน 10 ประเด็น ผ่านกลไกของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยดำเนินการ 1 รอบการประเมิน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2561 ผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 7,824 คน มีผลการประเมินตนเองเฉลี่ยภาพรวม 77.65 คะแนน และผลการประเมินของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งประเมินในฐานะผู้บังคับบัญชา เฉลี่ย 77.34 คะแนน สรุปผลการประเมินดังภาพ

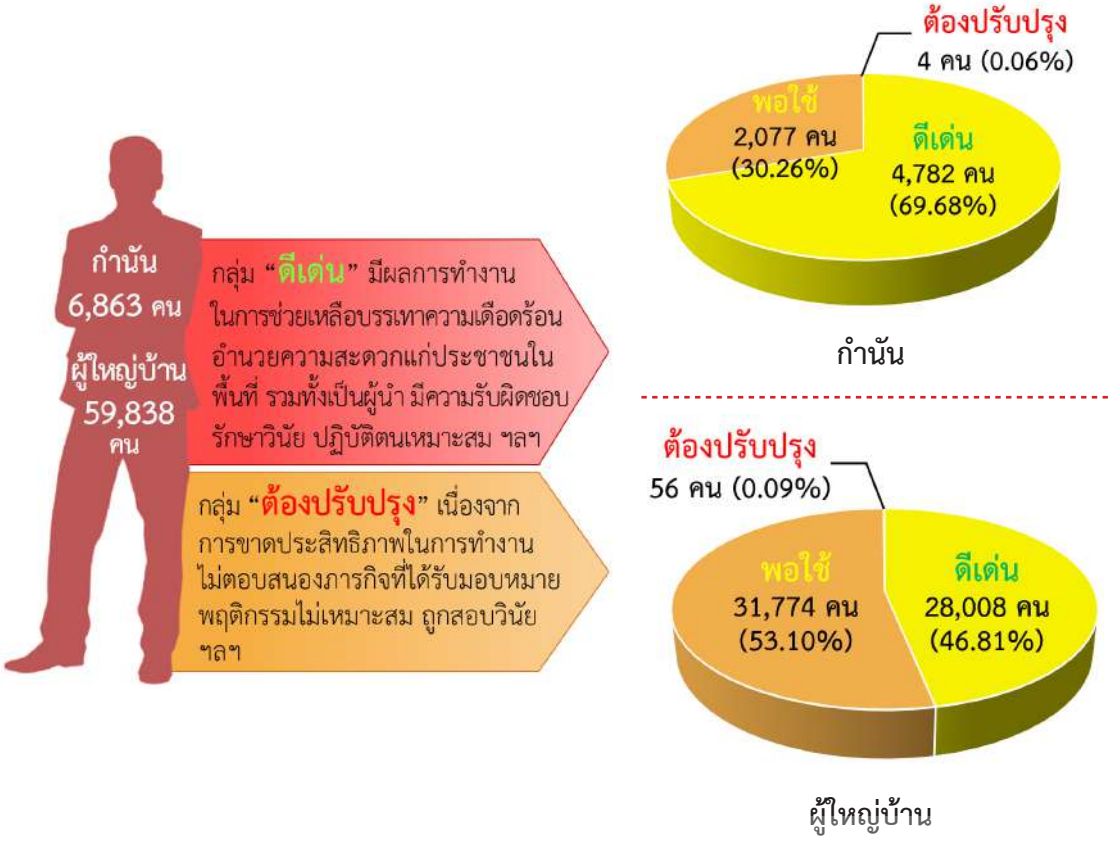

ภาพที่ 2-34 ผลการประเมินผู้บริหารท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

Legislative Institutional Repository of Thailand

(2.5) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

การประเมินกำนันและผู้ใหญ่บ้านจะแตกต่างจากการประเมินผู้บริหารประเภทอื่น เนื่องจากข้อจำกัดของประเด็นคำถามที่ไม่สอดคล้องกับบริบทการทำงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงใช้ผลการประเมินจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้านจากกรมการปกครอง เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินตอบแทนในช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 30 กันยายน 2562 ซึ่งประเมินโดยนายอำเภอ เกณฑ์การให้คะแนนประกอบด้วย ด้านผลงาน และด้านคุณลักษณะการปฏิบัติงานและความประพฤติ โดยแบ่งผลการประเมินเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ดีเด่น พอใช้ และต้องปรับปรุง ผลการประเมินพบว่า กำนัน จำนวน 6,863 คน มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 69.68 และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 59,838 คน มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 53.10

ภาพที่ 2-35 ผลการประเมินกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

3.1.2) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์การมหาชน

การประเมินการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กพม. เห็นชอบ ให้กำหนดกรอบแนวทางการประเมินตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินองค์การมหาชน และการประเมินผู้อำนวยการองค์การมหาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรอบการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ภาพที่ 2-36 กรอบการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำแนวทางการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนฯ นโยบายรัฐบาล แนวนโยบายประเทศไทย 4.0 แผนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ยุทธศาสตร์กระทรวง รวมถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งขององค์การมหาชนมาเป็นข้อมูลในการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในการประเมินประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน พร้อมกับกำหนดตัวชี้วัดบังคับที่สำคัญเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การมหาชน อาทิ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการขององค์การมหาชน ประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณ ประสิทธิภาพของคณะกรรมการองค์การมหาชนในการควบคุมดูแลกิจการ เพื่อผลักดันการบริหารงานและการปฏิบัติภารกิจขององค์การมหาชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสนองตอบการพัฒนาประเทศ

ผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีองค์การมหาชนที่จัดตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เข้าสู่ระบบประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน จำนวน 38 แห่ง และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ จำนวน 17 แห่ง

การประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะกรณีองค์การมหาชนฯ ที่อยู่ในระบบการประเมินทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง ให้ปรับใช้ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในระบบการประเมินทุนหมุนเวียนเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามกรอบแนวทางที่ กพม. กำหนด และส่งรายงานผลการประเมินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การมหาชน และรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายจัดตั้งแล้วไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. สำหรับองค์การมหาชนฯ ที่มีระบบการประเมินผลของตนเองจะกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามกรอบแนวทางที่ กพม. กำหนด และจัดหาที่ปรึกษาจากภายนอกมา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ดำเนินการประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด แล้วจึงรายงานผลการประเมินไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อรวบรวมนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

องค์การมหาชนระดับคุณภาพ	องค์การมหาชนที่มีผลการปฏิบัติงานในทุกองค์ประกอบสูงกว่าเป้าหมาย
องค์การมหาชนระดับมาตรฐาน	องค์การมหาชนที่มีผลการปฏิบัติงานสูงกว่าเป้าหมายไม่ครบทุกองค์ประกอบ แต่ไม่มีองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย
องค์การมหาชนระดับต้องปรับปรุง	องค์การมหาชนที่มีผลการปฏิบัติงานในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย

(1) ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

ผลการประเมินองค์การ พบว่า องค์การมหาชนที่มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ จำนวน 34 แห่ง องค์การมหาชนที่มีผลการประเมินในระดับมาตรฐาน จำนวน 3 แห่ง และไม่มีองค์การมหาชนใดได้รับการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ทั้งนี้ มีองค์การมหาชน จำนวน 1 แห่ง ที่ไม่มีผลการประเมินองค์กร คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ทำให้ไม่สามารถประเมินผลงานที่เป็นภารกิจหลักขององค์การมหาชนได้ สำหรับผลการประเมินผู้อำนวยการ พบว่า คณะกรรมการขององค์การมหาชน ประเมินผู้อำนวยการในระดับคุณภาพ จำนวน 29 คน ระดับมาตรฐาน จำนวน 3 คน ระดับต้องปรับปรุง จำนวน 2 คน และไม่มีการประเมิน จำนวน 4 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกรณีผู้อำนวยการเพิ่งเข้ารับตำแหน่งใหม่ทำให้มีระยะเวลาทำงานในปีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานได้

(2) ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ

ผลการประเมินองค์การ พบว่า องค์การมหาชนที่มีผลประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ จำนวน 12 แห่ง องค์การมหาชนที่มีผลการประเมินในระดับมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง และไม่มีองค์การมหาชนใดได้รับการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง สำหรับผลการประเมินผู้อำนวยการคณะกรรมการขององค์การมหาชน ประเมินผู้อำนวยการในระดับคุณภาพ จำนวน 16 แห่ง และไม่มีการประเมิน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

PO ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ระดับ	องค์การมหาชน
คุณภาพ	1. ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) 2. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) 3. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) 4. โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) 5. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) 6. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) 7. สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) 8. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) 9. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) 10. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 11. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) 12. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) 13. สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) 14. สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) 15. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) 16. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) 17. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) 18. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ 19. สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) 20. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) 21. สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) 22. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 23. สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) 24. สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) 25. สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) 26. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) 27. สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) 28. สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) 29. หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) 30. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 31. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) 32. ศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) 33. สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) 34. สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
มาตรฐาน	1. สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) 2. สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) 3. สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)
ต้องปรับปรุง	ไม่มี

PA ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ระดับ	องค์การมหาชน
คุณภาพ	1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 3. กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ 4. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 5. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข 6. สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ 7. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ 8. คุรุสภา 9. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 10. สถาบันอนุญาโตตุลาการ 11. สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ 12. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
มาตรฐาน	1. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) 2. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) 3. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (พปส.) 4. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) 5. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA)
ต้องปรับปรุง	ไม่มี

หมายเหตุ : PO หมายถึง องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542
PA หมายถึง องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ

ภาพที่ 2-37 ผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และผลการประเมินองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำหรับผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดบังคับที่สำคัญเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การมหาชน พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการขององค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.41 ในขณะที่องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.45 สำหรับประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายเงิน พบว่า องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.43 ในขณะที่องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะมีค่าเฉลี่ย 86.96 อย่างไรก็ตาม ภาพรวมผลการประเมินองค์การมหาชนทุกแห่งมีผลการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง แต่ยังคงต้องส่งเสริมให้องค์การมหาชนพัฒนาตัวชี้วัดในการประเมินผลเชิงผลลัพธ์ให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้รับบริการและสะท้อนความคุ้มค่าในการจัดตั้งองค์การมหาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

3.2) การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (คตป.)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ยังคงมุ่งเน้นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและเพิ่มการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในลักษณะที่เป็นการประเมินความเสี่ยง (Risks) โดยผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่ได้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญ เช่น นำผลการศึกษาการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สำหรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงต่าง ๆ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่สำคัญที่ ค.ต.ป. ได้ให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานเกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานมีเอกภาพและเกิดความยั่งยืน โดยสรุปได้ดังนี้

3.2.1) แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ค.ต.ป. มีข้อเสนอแนะให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำงบประมาณแผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกับสำนักงบประมาณและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำมีเอกภาพและครอบคลุมการบริหารทรัพยากรน้ำทั้งระบบ

3.2.2) แผนงานบูรณาการการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ค.ต.ป. มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงานมีความยั่งยืน เช่น ให้กระทรวงแรงงานและสำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมกันแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวในประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว ให้กระทรวงแรงงานและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องผลิตภาพ (Productivity) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการใช้แรงงานในการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในอนาคต ให้กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติร่วมกันศึกษาตรวจสอบข้อมูลเรื่องค่าใช้จ่ายในการบริการสาธารณสุขและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสาธารณสุขแก่แรงงานต่างด้าว เป็นต้น

3.2.3) โครงการประชารัฐสวัสดิการ เป็นโครงการที่ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น แต่พบว่าร้านค้าไปซื้อสินค้าจากผู้ขายรายใหญ่ ค.ต.ป. มีข้อเสนอแนะควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาและเก็บข้อมูลที่จำเป็นของโครงการเพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินในชุมชน โดยมีที่มาจากผลผลิตที่เกิดขึ้นจากประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีการจัดทำแผนระยะยาวเพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการคลาดเคลื่อนไป นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการคัดกรองบุคคลที่พึงได้รับสิทธิ์ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

4) การกำหนดบทบาท ภารกิจ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีแนวทางการพิจารณา 2 แนวทาง ได้แก่

4.1) การมอบอำนาจของส่วนราชการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายต่าง ๆ เช่น การอนุมัติอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร การอนุญาตให้ทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

4.2) การถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการพิจารณาตามแนวทางทั้งสองข้างต้น พบว่า มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม จำนวน 23 ส่วนราชการ ที่มีความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานพลังงานจังหวัด โดยมีสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเป็นหน่วยงานสนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะที่มีส่วนราชการจำนวน 10 ส่วนราชการ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเฉพาะตามกฎหมายหรือมีภารกิจที่ต้องอาศัยความรู้เทคนิคเฉพาะทาง เช่น เรือนจำจังหวัด สำนักงานบังคับคดีจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด สำนักงานสถิติจังหวัด เป็นต้น

ตารางที่ 2-10 ตัวอย่างส่วนราชการส่วนภูมิภาคที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	ส่วนราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518
2	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. 2542
3	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ประมวลข้อมูลการศึกษาการจัดความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่จังหวัดตราดโดยได้หยิบยกตัวอย่างการศึกษาการจัดความสัมพันธ์ฯ ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ในเรื่องการเตรียมประเด็นสอบถาม การวิเคราะห์กระบวนงานตามกฎหมายและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานฯ ในการกำกับดูแล/สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการลงพื้นที่จังหวัดตราดและได้สอบถามโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ พบว่า มีการดำเนินการ สนับสนุน และกำกับดูแลเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมอาคาร ทั้งในเรื่องการก่อสร้างอาคาร การตรวจและควบคุมอาคาร รวมทั้งการให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

(1) การก่อสร้างอาคาร

จากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน และเคลื่อนย้ายอาคาร ซึ่งในทางปฏิบัติภายหลังจากมีการอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแจ้งผลการอนุญาตให้กับสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนตรวจสอบและกำกับดูแลการอนุญาตได้อย่างเป็นระบบ ยกตัวอย่าง เช่น เทศบาลเมืองตราดได้จัดทำรายงานผลการอนุญาตก่อสร้างให้กับสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราด โดยข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วยรายละเอียดการก่อสร้าง พื้นที่ และวันที่ได้รับอนุญาต ฯลฯ

(2) การตรวจและควบคุมอาคาร

จากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่กำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพอาคาร โครงสร้างอาคารอุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 32 ทวิ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการตามเจตนารมณ์ของกฎหมายข้างต้น โดยได้ขอความร่วมมือจังหวัดมอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกัน ซึ่งจังหวัดตราดได้มีการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ และมีการแจ้งผลการตรวจสอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด

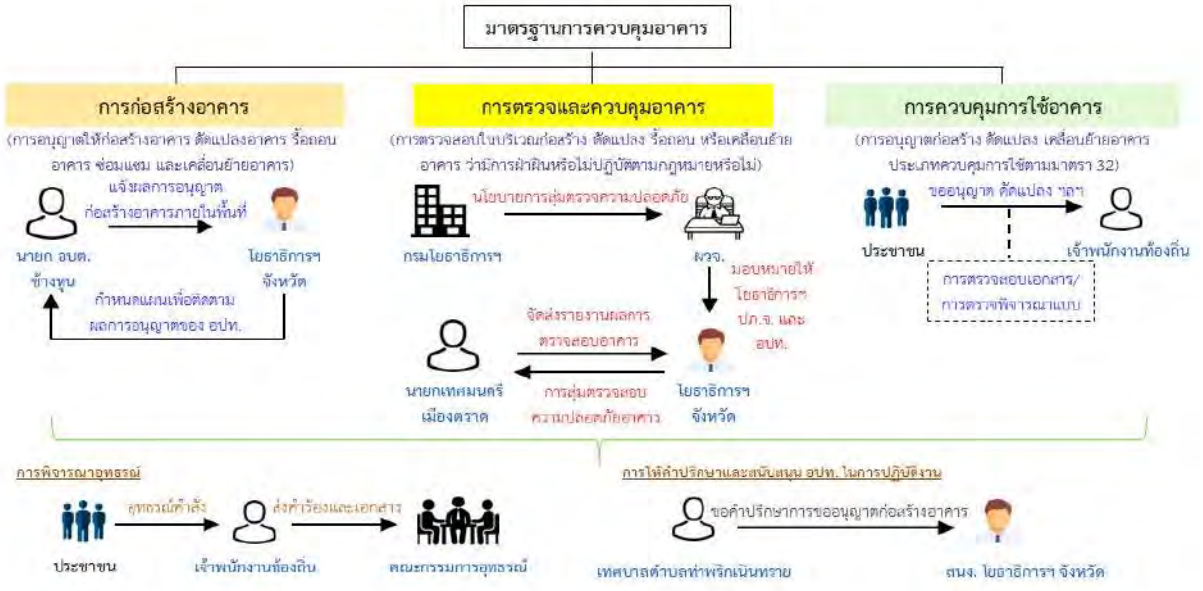
(3) การให้คำปรึกษาและสนับสนุน

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดได้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น การหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เคยปฏิบัติมาก่อน การขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบแปลนซึ่งการสนับสนุนช่วยเหลือดังกล่าวทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(4) การอุทธรณ์

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอุทธรณ์ได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อส่งเรื่องที่ประชาชนอุทธรณ์ในหลายกรณี เช่น กรณีที่ทำให้เกิดเหตุรำคาญกระทบกระเทือนต่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณีการอุทธรณ์ผลการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ฯลฯ

ภาพที่ 2-38 กระบวนการกำกับดูแล/สนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตราดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่

5) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาองค์การตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นเครื่องมือการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็นองค์กรที่มีกระบวนการทำงานได้มาตรฐานสากล และผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและการพัฒนาประเทศ ตามเป้าหมายสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

5.1) การตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified Fundamental Level)

ในปี พ.ศ. 2548 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำเกณฑ์การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การภาครัฐขึ้น หรือเรียกว่า เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Fundamental Level) ซึ่งมีประเด็นในการพัฒนา 6 หมวด ได้แก่ หมวด 1 การนำองค์การ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร และ หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ เพื่อให้ส่วนราชการระดับกรม และระดับจังหวัดนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานให้มีระบบบริหารจัดการภายใน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน ตลอดจนปรับปรุงการให้บริการที่ได้มาตรฐาน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผ่านกลไกภาคบังคับโดยการกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการต่อเนื่องมาจนถึงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 พร้อมกับปรับแนวทางการส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐให้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรในภาคสมัครใจ และเพื่อให้สามารถบ่งชี้ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของส่วนราชการว่าได้มีการปรับปรุงการทำงานให้ได้มาตรฐาน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดให้มีการตรวจประเมินเพื่อรับรองผลการพัฒนาองค์การของส่วนราชการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Fundamental Level) ขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 1 จำนวน 1 หน่วยงาน (1 องค์การมหาชน) ซึ่งผ่านการรับรองฯ และฉบับที่ 2 จำนวน 51 หน่วยงาน (28 กรม 23 จังหวัด) ผ่านการรับรองฯ จำนวน 48 หน่วยงาน (27 กรม 21 จังหวัด) ปรากฏดังตาราง 2-11

ตารางที่ 2-11 ผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ประเภท	Certified FL ฉบับที่ 2	Certified FL ฉบับที่ 1
กรม	27	-
จังหวัด	21	-
องค์การมหาชน	-	1
รวม	48	1

จากผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) พบว่า ส่วนราชการระดับกรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในหมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สะท้อนได้ว่าส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติราชการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้ข้อมูลผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำหรับจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในหมวด 1 การนำองค์การ กล่าวคือ ผู้บริหารของจังหวัดต่าง ๆ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางในการทำงานที่ชัดเจน การปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศเพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจ และความผูกพันภายในองค์การได้เป็นอย่างดี และกำกับดูแลองค์การให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ทั้งส่วนราชการระดับกรมและจังหวัด มีผลคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในหมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานบุคคลในองค์การยังขาดความชัดเจนโดยเฉพาะแผนการพัฒนาบุคลากรและเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

5.2) การพัฒนาองค์การตามเกณฑ์การประเมินสถานะการเป็นหน่วยงานภาครัฐ 4.0

นโยบายรัฐบาลที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงต้องพัฒนาองค์การไปสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ด้วย ดังนั้น คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม ตามมาตรา 50 แห่งพระราชกฤษฎีกา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริม สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์ฯ และยกระดับองค์การสู่ระบบราชการ 4.0

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ.ร. ได้พัฒนาเครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ซึ่งประกอบด้วย คู่มือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 และระบบประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (ระบบออนไลน์) ซึ่งเป็นระบบการประเมินสำหรับให้หน่วยงานภาครัฐนำไปประเมินองค์การด้วยตนเอง เพื่อค้นหาโอกาสในการปรับปรุงองค์การ และจัดทำเป็นแผนในการยกระดับและพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 ซึ่งเกณฑ์การประเมินได้กำหนดระดับการพัฒนาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน (Basic) ระดับก้าวหน้า (Advance) และระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) โดยในการส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐเพื่อยกระดับสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 ได้แก่ การจัดคลินิกให้คำปรึกษาการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 การอบรมเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนาองค์การ สู่ระบบราชการ 4.0 การพัฒนาที่ปรึกษาประจำองค์การ และการพัฒนาส่วนราชการต้นแบบของการเป็นระบบราชการ 4.0 นอกจากนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองการเป็นระบบราชการ 4.0 ของส่วนราชการในอนาคต ได้มีการจัดอบรมผู้ตรวจรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 ให้แก่เครือข่ายผู้ตรวจทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา

ภาพที่ 2-39 เครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0

สำหรับผลการประเมินสถานการณ์เป็นระบบราชการ 4.0 ของส่วนราชการในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินการ พบว่า มีหน่วยงานภาครัฐประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0 จำนวนทั้งสิ้น 242 หน่วยงาน (145 กรม 73 จังหวัด และ 24 องค์การมหาชน) และมีหน่วยงานผ่านเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจประเมินในพื้นที่ปฏิบัติงาน (site visit) จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต ซึ่งผลการตรวจประเมินทั้ง 5 หน่วยงาน สามารถพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0 ได้ตามเกณฑ์ที่ใกล้เข้าสู่ระดับก้าวหน้า (Advance)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.6.3 การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

การพัฒนาระบบบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.)

1) ต้นแบบความร่วมมือในการบูรณาการภารกิจรัฐในพื้นที่จังหวัด

การบริหารงานภาครัฐจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีเครื่องมือหรือกลไกสนับสนุนเชิงการบริหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายในแต่ละพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันในหลายพื้นที่จังหวัดมีการบูรณาการทั้งในเรื่องที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาและเรื่องที่เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขหรือป้องกันอย่างเป็นระบบภายในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบของการบูรณาการในการขยายผลไปในจังหวัดอื่น ๆ ได้

สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการศึกษาระบบการบูรณาการภารกิจรัฐภายในพื้นที่จังหวัดโดยพิจารณาจากรูปแบบและวิธีการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดทั้งที่เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาสทางการแข่งขัน และเป็นการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความเท่าเทียมให้กับประชาชนทุกระดับ ซึ่งมีประเด็นและพื้นที่ดำเนินการศึกษา 3 จังหวัด ได้แก่

จังหวัดขอนแก่น ศึกษาแนวทาง/วิธีดำเนินการกลไกบริษัทพัฒนาเมืองและการจัดตั้งบริษัทจำกัดภายใต้ความร่วมมือของเทศบาล

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาแนวทาง/วิธีดำเนินการบูรณาการเพื่อออกแบบระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย

จังหวัดภูเก็ต ศึกษาแนวทาง/วิธีดำเนินการบูรณาการเพื่อเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านวิทยาการอาหาร (City of Gastronomy) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยในพื้นที่ 3 จังหวัด นำมาสู่การออกแบบและข้อเสนอแนะการบูรณาการภารกิจรัฐภายในพื้นที่จังหวัด ดังนี้

MODEL ต้นแบบ

(1) การจัดทำโมเดลต้นแบบการบริหารจัดการรายประเด็นสำคัญ สนับสนุนให้จังหวัดจัดทำโมเดลต้นแบบการพัฒนาการบริหารจัดการรายประเด็นสำคัญที่มีความท้าทายหรือประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบในระดับจังหวัด โดยการถอดบทเรียนเป็นคู่มือให้แต่ละพื้นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการแก้ปัญหาความไม่ต่อเนื่องของการบริหารจัดการจากการเปลี่ยนผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บริหารในพื้นที่ได้อีกประการหนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งนี้ โมเดลต้นแบบที่เกิดขึ้นจริงระดับจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด อาจถูกหยิบยกนำไปสู่การพิจารณาประกอบการจัดทำนโยบายสำคัญในการบริหารจัดการรายประเด็นสำคัญในระดับประเทศได้ เช่น โมเดลการบริหารจัดการน้ำ โมเดลการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และโมเดลการบริหารจัดการขยะ

(2) การมอบอำนาจบางส่วนให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ควรมีการสำรวจกระบวนงานที่มีความจำเป็นต้องขออนุมัติอนุญาตจากหน่วยงานส่วนกลางว่ามีเรื่องหรือประเด็นใดที่หัวหน้าส่วนราชการสามารถมอบอำนาจบางส่วนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้ เกิดความคล่องตัว และแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในแต่ละจังหวัด ซึ่งไม่ได้หมายถึงการมอบอำนาจในทุกเรื่องทั้งหมด แต่อาจเป็นการมอบบางส่วนในเรื่องที่จำเป็นหรือมีความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาหรือวางแผนการพัฒนาในระยะยาว โดยอาจพิจารณาจากระดับความเสี่ยงของผลกระทบเชิงลบจากการใช้อำนาจนั้น

(3) การรวมกลุ่มเทศบาลและหน่วยงานในพื้นที่ กระทรวงมหาดไทยควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีกฎหมายเอื้อให้ดำเนินการได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการและเกิดความคุ้มค่าในการลงทุน เช่น (1) การรวมกลุ่มเทศบาล หน่วยงาน และบุคคลอื่นในพื้นที่ จัดตั้งในรูปแบบ “บริษัทจำกัดหรือถือหุ้นบริษัทจำกัด” ตาม มาตรา 57 ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (2) การจัดตั้งสหการตาม มาตรา 58 ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

โดยเสนอโมเดลต้นแบบการบริหารจัดการรายประเด็นสำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้

Integration Model for regional administration

ภาพที่ 2-40 โมเดลต้นแบบการบริหารจัดการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

2) สรุปผลพิจารณาเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การพิจารณาแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จะเป็นการดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2560 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยได้กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) จำนวน 5 คณะ (6 ภาค) โดยแต่ละภาคเป็นผู้พิจารณา กลั่นกรอง แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) เพื่อพิจารณานำเสนอคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ให้ความเห็นชอบ และเมื่อ ก.บ.ภ. ให้ความเห็นชอบตามแผนฯ ที่ ก.น.จ. เสนอ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว ให้ ก.บ.ภ. ส่งให้สำนักงบประมาณเพื่อใช้จัดสรรงบประมาณต่อไป

ในการประชุมร่วมระหว่าง ก.บ.ภ. และ ก.น.จ. ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติเห็นสมควรให้ความเห็นชอบกับแผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดังนี้

2.1) กรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.1.1) กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำหรับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน 28,000 ล้านบาท (มติ ก.บ.ภ. ครั้งที่ 1/2560 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2560)

2.1.2) สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกำหนดเป็น 70:30 จากกรอบงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน 28,000 ล้านบาท จะเป็นงบประมาณจังหวัด จำนวนประมาณ 19,600 ล้านบาท (งบประมาณของจังหวัด 18,905 ล้านบาท และงบบริหารจัดการของจังหวัด 695 ล้านบาท) และเป็นงบประมาณกลุ่มจังหวัด จำนวนประมาณ 8,400 ล้านบาท (งบประมาณของกลุ่มจังหวัด 8,310 ล้านบาท และงบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัด 90 ล้านบาท)

ภาพที่ 2-41 แนวทางการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

Legislative Institutional Repository of Thailand

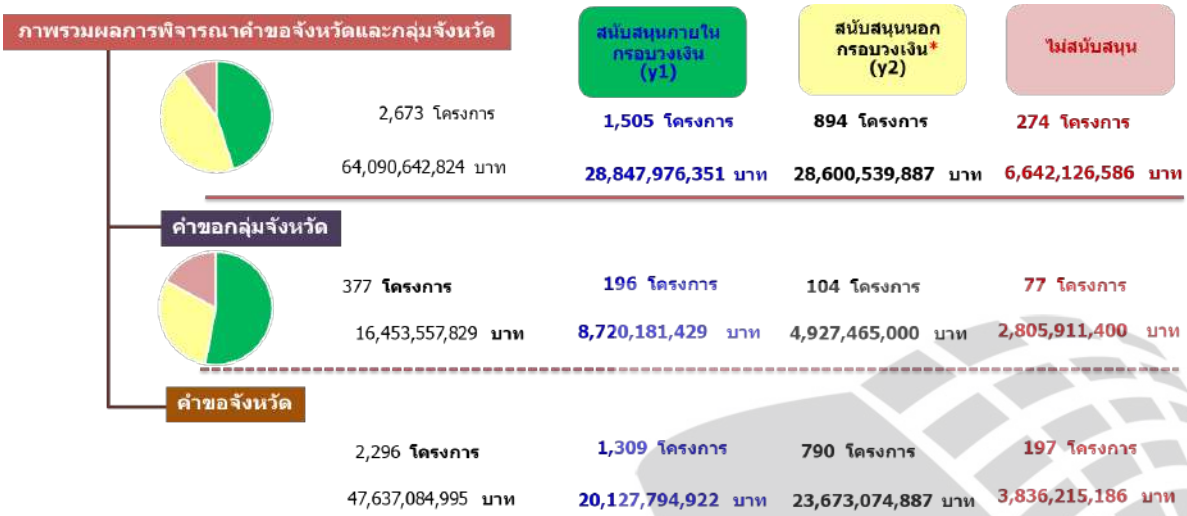
2.2) ภาพรวมของผลการพิจารณาโครงการและงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด 76 จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นดังนี้

2.2.1) จำแนกตามงบประมาณกลุ่มจังหวัด และงบประมาณจังหวัด

(1) งบประมาณกลุ่มจังหวัด (18 กลุ่มจังหวัด) ประกอบด้วย โครงการและงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนภายในกรอบวงเงิน จำนวน 196 โครงการ รวม 8,720,181,429 บาท โครงการและงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนเกินกรอบวงเงิน จำนวน 104 โครงการ รวม 4,927,465,000 บาท โครงการและงบประมาณที่ไม่เห็นควรสนับสนุน จำนวน 77 โครงการ รวม 2,805,911,400 บาท

(2) งบประมาณจังหวัด (76 จังหวัด) ประกอบด้วย โครงการและงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนภายในกรอบวงเงินจำนวน 1,309 โครงการ รวม 20,127,794,922 บาท โครงการและงบประมาณที่เห็นควรสนับสนุนเกินกรอบวงเงิน จำนวน 790 โครงการ รวม 23,673,074,887 บาท และโครงการและงบประมาณที่ไม่เห็นควรสนับสนุน จำนวน 197 โครงการ รวม 3,836,215,186 บาท

ทั้งนี้โครงการที่เห็นควรสนับสนุนเกินกรอบวงเงิน เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ตลอดจนทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะนำมาใช้สนับสนุนเพิ่มเติมตามลำดับความสำคัญ ในกรณีที่มีการพิจารณาต้นทุนต่อหน่วยของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วยังมีงบประมาณเหลืออยู่ หรือหากได้รับงบประมาณซ้ำซ้อนจากแหล่งอื่น หรือสำรองไว้ในกรณีที่มีการแปรญัตติงบประมาณเพิ่มเติม

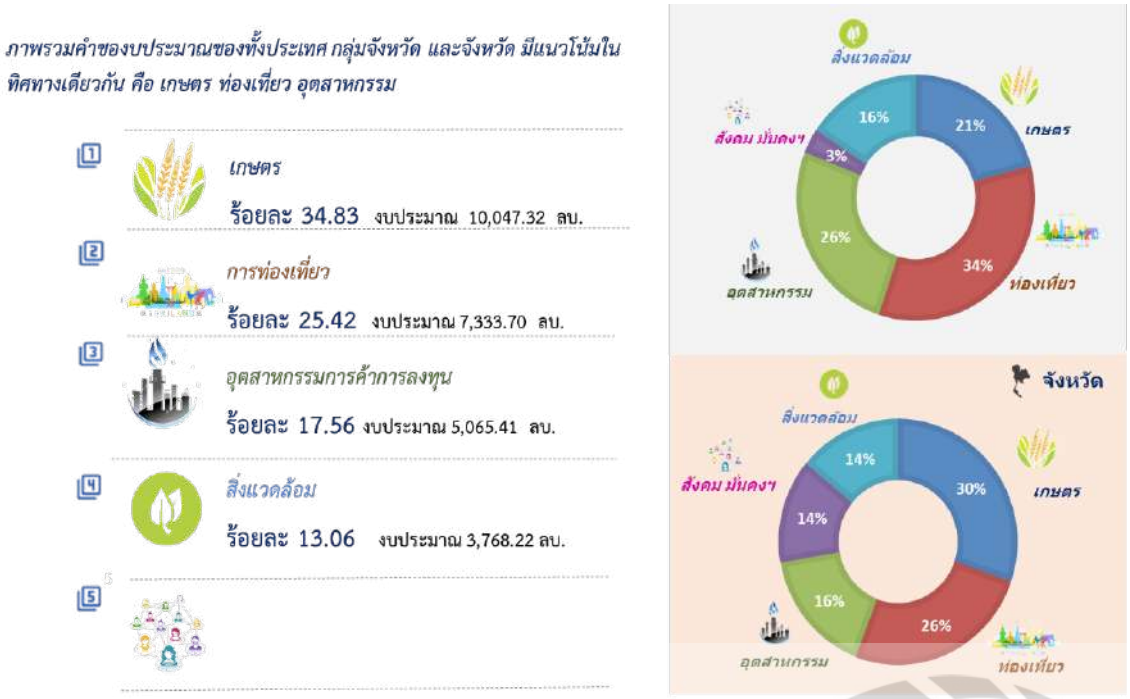
ภาพที่ 2-42 ภาพรวมผลการพิจารณาคำของบประมาณจังหวัด 76 จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.2.2) จำแนกตามแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ

สัดส่วนงบประมาณที่สนับสนุนภายในกรอบวงเงินตามคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 28,847,976,351 ล้านบาท มีสัดส่วนดังนี้ (1) ด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 34.83 (2) ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 25.42 (3) ด้านอุตสาหกรรมการค้าการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 17.56 (4) ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 13.06 (5) ด้านสังคม ความมั่นคงและคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ 9.13

เมื่อพิจารณางบประมาณของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด โดยจัดลำดับตามคำของบประมาณพบว่า งบประมาณกลุ่มจังหวัด มีสัดส่วนดังนี้ (1) ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 34 (2) ด้านอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 26 (3) ด้านเกษตร คิดเป็นร้อยละ 21 (4) ด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 16 และ (5) ด้านสังคม และมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 6 สำหรับการจัดลำดับตามคำของบประมาณของจังหวัด มีสัดส่วนดังนี้ (1) ด้านเกษตร คิดเป็นร้อยละ 30 (2) ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 26 (3) ด้านอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 16 และ (4) (5) ด้านสังคมฯ และด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 14

ภาพที่ 2-43 ภาพรวมผลการพิจารณาคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำแนกตามแนวทางการพัฒนา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.2.3) จำแนกตามผลการพิจารณาของ อ.ก.บ.ภ. ในแต่ละภาค สรุปดังนี้

ตารางที่ 2-12 สรุปผลการพิจารณาของ อ.ก.บ.ภ. (5 คณะ)

	กรอบรวม	กรอบกลุ่มจังหวัด	กรอบจังหวัด	เห็นควรสนับสนุนในกรอบ (y1) กลุ่มจังหวัด	เห็นควรสนับสนุนในกรอบ (y1) จังหวัด	รวมเห็นควรสนับสนุนในกรอบ (y1)	เห็นควรสนับสนุนนอกกรอบ (y2)	ไม่สนับสนุน
ภาคกลาง	**6,204.21**	1,910.86	4,293.35	2,001.19	4,439.65	**6,440.84**	5,690.55	1,681.24
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**7,913.42**	2,306.95	5,606.47	2,428.5	5,774.46	**8,203.41**	10,545.47	679.79
ภาคตะวันออก	**3,172.81**	1,073.07	2,099.74	1,091.38	2,165.62	**3,256.99**	2,096.78	1,030.42
ภาคเหนือ	**6,011.12**	1,726.04	4,285.08	1,771.32	4,335.14	**6,106.46**	5,666.54	1,234.84
ภาคใต้	**3,505.05**	1,014.34	2,490.71	1,033.95	2,529.93	**3,563.87**	3,422.97	1,877.70
ภาคใต้ชายแดน	**1,193.41**	368.76	824.65	393.40	883.00	**1,276.40**	1,178.22	138.13
รวม	**28,000.02**	**8,400.02**	**19,600.00**	**8,720.18**	**20,127.80**	**28,847.97**	**28,600.53**	**6,642.12**

2.6.4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

1) การพัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายการพัฒนาระบบราชการ (CCO กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร)

สถานการณ์ของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากแรงขับเคลื่อนแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การทำงาน รวมถึงการบริหารราชการแผ่นดิน และที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Disruptive Technology เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด มีความแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมาที่เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป และปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพสูงมาช่วยในการทำงานของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อ 10 ปีที่ผ่านมาอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับอินเทอร์เน็ตมีเพียง 500 ล้านเครื่อง ปัจจุบันมีถึง 8 พันล้านเครื่อง และคาดการณ์ว่าในปี 2020 จะมีถึง 50 พันล้านเครื่อง และภายในปี 2030 จะมีมากถึงล้านล้านเครื่อง อีกทั้งปัจจุบันมีการนำโดรนมาช่วยในการทำงาน ซึ่งโดรนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นเป็น 2 เท่าในทุก ๆ 9 เดือน สิ่งเหล่านี้ คือ Disruptive Technology ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นความสำคัญถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาจากบริบทดังกล่าวจึงได้จัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสานสัมพันธ์ระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. และหัวหน้าส่วนราชการในฐานะผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Chief Change Officer: CCO) เมื่อวันพุธที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ ห้องเมย์แฟร์ บอลรูม เอ - บี ชั้น 11 โรงแรมเดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพฯ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อเป็นการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างมั่นคง และยั่งยืนได้นั้น จะต้องมีการปรับรูปแบบการทำงานโดยนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยเพื่อ Transformers องค์กร โดยกลุ่มขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 พลัง ได้แก่ 1) ผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Chief Change Officer) 2) เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหารTransformation officer และ 3) นักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้องค์กรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ การ Transform ระบบราชการจำแนกตามบทบาทส่วนราชการเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) Policy Advisor เป็นกลุ่มที่ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานจะต้องทำงานเชิงรุก มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ Data Analytics เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 2) Regulator เป็นกลุ่มกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด จะต้องปฏิรูปโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เป็น Smart Regulator 3) Facilitator หรือ Promoter กลุ่มส่งเสริม สนับสนุน 4) Operator หรือ Service Provider ให้บริการสาธารณะในความรับผิดชอบของรัฐ ยกตัวอย่างส่วนราชการที่เป็นหน่วยเสนอแนะนโยบาย หากต้องทำ Data Analytics จะมีเครื่องมืออะไรมาช่วยดำเนินการ หรือหากเป็นหน่วย Regulator จะเป็น Smart Regulator ได้โดยนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ ซึ่งจะมีการจัด Workshop เพื่อพิจารณาว่าเครื่องมือเหล่านี้จะช่วยพัฒนาองค์กรให้เป็นระบบราชการ 4.0 ในลักษณะ More for less

2) การส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินโครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จนเกิดเป็นเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (ASEAN Governance Network) ขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล (Promote Good Governance) พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ (Building Civil Service Capability) และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Promoting Corporate Social Responsibility)

ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นปีของการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำเอกสารอาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน ASEAN 2025: Forging Ahead Together ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2016 - 2025 โดยในส่วนของแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2025 ยังคงให้ความสำคัญกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ยังคงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการภายใต้มาตรการนี้ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสร้างความต่อเนื่องและสนองตอบต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐในประชาคมอาเซียน รวมถึงการพัฒนาระบบราชการร่วมกันเรื่อยมา

การส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับภูมิภาคของประเทศสมาชิกอาเซียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.1) การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นเลิศ (Knowledge Sharing and Learning) พร้อมพัฒนาขีดสมรรถนะ (Capacity Building) องค์ความรู้ที่จำเป็นแก่ข้าราชการและ/หรือ ผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐในประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย

2.1.1) การจัดประชุมนานาชาติ (International Conference) ครั้งที่ 6

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ Institute of State Organizational Sciences (ISOS), Ministry of Home Affairs, สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Korea Research Institute @ University of New South Wales เครือรัฐออสเตรเลีย (KRI@UNSW) และ Academy of Korea Studies สาธารณรัฐเกาหลี (AKS) ดำเนินการจัดประชุมนานาชาติ ครั้งที่ 6 (International Conference) KRI-OPDC Reform Policy Symposium and Regional Workshop 2018 ในหัวข้อ “State Capacity for Public Sector Reform and National Development in Southeast Asia and Korea: Comparative Policy Workshop” ระหว่างวันที่ 25 - 27 เมษายน 2561 ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและแบ่งปันประสบการณ์ รวมทั้งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับแนวคิดเรื่อง การประยุกต์การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ผ่านการดำเนินกิจกรรมในลักษณะโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab หรือ GovLab) ซึ่งการประยุกต์การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) นับเป็นรูปแบบใหม่ของการปฏิรูปการให้บริการภาครัฐที่เป็นที่นิยมในหลายประเทศ อาทิ สหราชอาณาจักร (อังกฤษ: United Kingdom: UK) ได้ริเริ่ม UK Policy Lab ดำเนินการโดยทีมงาน Open Policy Making ราชอาณาจักรเดนมาร์กจัดตั้ง MindLab ในขณะที่สาธารณรัฐฟินแลนด์ก็ได้ดำเนินการจัดตั้ง Helsinki Design Lab นอกจากนี้ ยังมี DesignGov ในเครือรัฐออสเตรเลียและ GovLab ในประเทศไทยด้วย นับเป็นการริเริ่มพลิกโฉมการปรับปรุงงานบริการภาครัฐในรูปแบบใหม่เป็นครั้งแรกในภูมิภาคอาเซียน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน

การประชุมนานาชาติครั้งนี้ มีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน 8 ประเทศได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และราชอาณาจักรไทย รวมทั้งสาธารณรัฐเกาหลีและเครือรัฐออสเตรเลีย จำนวนประมาณ 100 คน มาร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการปฏิรูประบบการให้บริการภาครัฐและการส่งเสริมพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ร่วมกันของเครือข่ายธรรมาภิบาลภาครัฐในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการยกระดับธรรมาภิบาลของภูมิภาค ดังปรากฏในเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 อีกทั้ง ได้รับเกียรติจาก Associate Professor Dr. Trieu Van Cuong, Deputy Priminister จากกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกล่าวเปิดงาน พร้อมด้วยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขา ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมการประชุม อาทิ Mr. Muhammard Yusuf Ateh, Deputy Minister จาก Ministry of Administrative Reform สาธารณรัฐอินโดนีเซีย Dr. Tran Van Ngoi อธิบดีจากกระทรวงมหาดไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Ms. Vilaythone Sounthone Xaymongkhonh รองอธิบดีจากกระทรวงมหาดไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว Dr.Dante Canlas อดีตอธิบดี National Economic Development Authority of the Philippines สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นพ. กฤษฎา หาญบรรเจิด สถาบันบำราศนราดูร และนายพิเศษ วีรังคบุตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทเรียนที่ได้รับจากการประชุม “State Capacity for Public Sector Reform and National Development in Southeast Asia and Korea: Comparative Policy Workshop” สรุปได้ดังนี้

(1) พลังในการขับเคลื่อนปฏิรูประบบราชการมาจากความสามารถของภาครัฐ (State Capability) ซึ่งการปฏิรูประบบราชการเพื่อรองรับการเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืนจะมีรูปแบบและนโยบายที่คล้ายคลึงกัน แต่ขอบเขตความคาดหวังและผลสัมฤทธิ์ของนโยบายมีความหลากหลายและก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนแตกต่างกัน อาทิ รัฐบาลเวียดนามได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องการปฏิรูประบบราชการและการสร้างขีดความสามารถของภาครัฐ โดยจัดทำนโยบาย “State Administration Reform Master Program” (นโยบายการปฏิรูปภาครัฐ) ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2562 เพื่อเร่งรัดการปฏิรูปการบริหารภาครัฐ โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่: การปฏิรูปเชิงสถาบันและโครงสร้างภาครัฐ (Institutional Reform) การปฏิรูปกระบวนการบริหารภาครัฐ (Reform of Administrative Procedures) การปฏิรูปกลไกการบริหารภาครัฐ (Reform of the Organization of The State Administrative Apparatus) ยกระดับคุณภาพข้าราชการพลเรือนและพนักงานของรัฐ (To Build, and Raise the Quality of, the Contingency of Cadres, Civil Servants and Public Employees) การปฏิรูประบบการคลังของรัฐ (Reform of Public Finance) และความทันสมัยของระบบบริหารภาครัฐ (Modernization of the administration system) การดำเนินการนโยบาย “State Administration Reform Master Program 2011 - 2020” บรรลุผลสัมฤทธิ์เชิงบวกที่เอื้อต่อการปรับปรุงขีดความสามารถของภาครัฐภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลเวียดนามอย่างเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสะท้อนจากผลการจัดอันดับขีดความสามารถของประเทศ

ในขณะที่ประเทศไทย รัฐบาลไทยภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ประกาศรูปแบบการพัฒนาประเทศ Thailand 4.0 ที่มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศไทยก้าวพ้นจากกับดักของประเทศรายได้ปานกลางด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ในขณะเดียวกันภาครัฐจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เป็นระบบ 4.0 เพื่อให้สอดรับกับแนวทางการพัฒนาดังกล่าว โดยต้องยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (Better Governance, Happier Citizens) หมายความว่า ระบบราชการไทยจะต้องปฏิรูปขนานใหญ่ เพื่อให้สามารถเป็นที่ไว้วางใจและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ รัฐบาลไทยภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ริเริ่มดำเนินโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab หรือ GovLab) ซึ่งเป็นการประยุกต์การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ที่เน้นประชาชนผู้รับบริการเป็นสำคัญ และอาศัยการสานพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันคิดค้นและสร้างนวัตกรรมงานบริการภาครัฐ ผ่านกระบวนการทดสอบและทดลองจนมั่นใจว่า สิ่งที่ได้มีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เป็นการช่วยลดปัญหาการสิ้นเปลืองงบประมาณ และเหนือสิ่งอื่นใดการดำเนินการด้วยกระบวนการดังกล่าว เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Mindset) ในการทำงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อีกด้วย

(2) พลังในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชการมาจากปัจจัยสภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเมือง อาทิ รัฐบาลเมียนมามุ่งเน้นการปรับสมดุลระหว่างการจัดการเศรษฐกิจมหภาค (มาตรการด้านกฎระเบียบ) และการไหลเวียนของเศรษฐกิจมหภาค (การกระตุ้นเศรษฐกิจ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางทหาร - พลเรือน ความร่วมมืออย่างเหมาะสมเพื่อความมั่นคงทางการเมือง และการได้รับการยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

ขณะที่สาธารณรัฐอินโดนีเซียได้ดำเนินการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การปฏิรูประบบเศรษฐกิจ การเมือง ตุลาการ และข้าราชการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปภาครัฐภายใต้ประธานาธิบดี Joko Widodo นอกจากนี้ ยังมีการก่อตั้งกระทรวงการบริหารและการปฏิรูประบบราชการ (Ministry of Administrative and Bureaucratic Reform, MENPANRB) การบริหารงานภายใต้ประธานาธิบดี Joko Widodo นับเป็นการบริหารงานภาครัฐที่ได้รับแรงผลักดันที่ดีที่สุดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการในเรื่องความซื่อตรงของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Zoning) โดยส่วนราชการจะกำหนดให้หน่วยงานภายในอย่างน้อยหนึ่งหน่วยงานเป็นหน่วยงานต้นแบบที่มุ่งเน้นการดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบราชการและปราศจากคอร์รัปชัน (Integrity Zone) เป็นต้น

(3) พลังในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชการมาจากการปรับปรุงคุณภาพการบริการสาธารณะ (One-Stop Shop Model) ประสบการณ์จากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยประธานาธิบดี Joko Widodo และ MENPARB ได้ริเริ่มศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จซึ่งเป็นความท้าทายของรัฐบาล เนื่องจากประชาชนในปัจจุบันรับรู้ถึงสิทธิของตนเองในการเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพเกี่ยวกับบริการสาธารณะและคุ้นเคยกับการได้รับบริการระดับสูงจากภาคเอกชน ดังนั้น ความคาดหวังของประชาชนในการรับบริการสาธารณะจึงเพิ่มสูงมากขึ้นและหลายประเทศได้ดำเนินการปฏิรูปการให้บริการภาครัฐเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านี้ ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ Public Service Mall หรือ Mal Pelayanan Publik (MPP) ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นการดำเนินการแบบ One-Stop Shop Model เพื่อให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัจจุบัน มีศูนย์ MPP ตั้งอยู่ใน 5 เมือง มีจำนวนงานบริการตั้งแต่ 30 งานบริการในเมืองเบกาซี และงานบริการ 328 ประเภท ในกรุงจาการ์ตา สำหรับปีนี้คาดว่าจะมีการก่อตั้ง MPP กว่า 16 แห่ง สามารถสรุปได้ว่า การปฏิรูปภายใต้นโยบายของ Joko Widodo ส่งผลให้การปฏิรูประบบราชการบรรลุผลเป้าหมายที่สำคัญคือการทบทวนโครงสร้างระบบราชการ การวิเคราะห์กระบวนการกำกับดูแลและการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและสังคม

รัฐบาลฟิลิปปินส์ยังได้แสดงเจตจำนงในการส่งเสริมการให้ประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Governance) คือ การมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) ในปี พ.ศ. 2554 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ร่วมกับสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหรัฐเม็กซิโก ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกาได้ก่อตั้งการปกครองแบบพหุภาคี หรือ OGP ปัจจุบัน OGP ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 75 ประเทศ และรัฐบาลท้องถิ่น 15 แห่ง ซึ่งเป็นหนึ่งในสามของประชากรโลก ความคิดริเริ่มระหว่างประเทศนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส เพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการต่อต้านทุจริต และนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเสริมสร้างการกำกับดูแล ภายใต้โครงการริเริ่มนี้รัฐบาลได้ดำเนินแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan) ร่วมกับภาคประชาสังคม ปัจจุบันสาธารณรัฐฟิลิปปินส์กำลังดำเนินการแผนปฏิบัติการแห่งชาติฉบับที่ 4 มีจำนวนข้อผูกพันระหว่างประเทศจำนวน 12 ข้อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เสริมสร้างกลไกการสร้างภาระรับผิดชอบ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของการให้บริการภาครัฐ เป็นต้น

Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซียยังมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการให้บริการสาธารณะโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การภาครัฐ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการเติบโตของภาคเอกชน มุ่งเน้นเรื่องการให้บริการที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของภาคเอกชน และในท้ายที่สุดเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับชาติและความมั่งคั่ง แม้จะมีความคืบหน้าปานกลางในบางพื้นที่แต่ผลกระทบโดยรวมของการปฏิรูปภาครัฐในมาเลเซียก็ดีขึ้น เนื่องจากมีการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง

2.1.2) การหารือและแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในระดับทวิภาคีกับเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน (Peer to Peer Technical Meeting)

ประเด็นการหารือและแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระดับทวิภาคีกับเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน มีเนื้อหาสาระ เรื่อง “Capacity Building in the Public Sector: Impacts on Long-term State Capacity for Public Sector Reforms and the Country’s Economic and Social Development” ซึ่งมุ่งเน้นเรื่องการยกระดับขีดสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐ ในการตอบสนองความท้าทายที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันและอนาคต แนวโน้มสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อความสามารถของภาครัฐในระยะยาว และดำเนินการปฏิรูปภาครัฐทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แนวโน้มดังกล่าว ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในสังคมและเศรษฐกิจ ความกดดันให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ที่นำไปสู่สังคมผู้สูงอายุ การแข่งขันระหว่างประเทศในการจัดอันดับ และการรายงานประสิทธิภาพการดำเนินการของภาครัฐระหว่างประเทศ เป็นต้น

2.2) การจัดให้คำแนะนำและการเป็นที่ปรึกษาแก่ภาครัฐในการส่งเสริมและยกระดับธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐ (Government Consultation) พร้อมแสวงหาและกระชับความร่วมมือระหว่างเครือข่ายธรรมาภิบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Governance Relations) และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยดำเนินการจัดทำการศึกษาเชิงลึกด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

การศึกษาเชิงลึกด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างต้นแบบที่เป็นเลิศในการส่งเสริมความซื่อตรงในภาครัฐ ตามกรอบความซื่อตรงในการบริหารภาครัฐของ OECD ในการยกระดับความซื่อตรงในการบริหารงานภาครัฐของประเทศไทย (Public Integrity: OECD Model) มีขอบเขตครอบคลุมการดำเนินการใน 3 มิติ ได้แก่ การประมวลภาพรวมและการบูรณาการหน่วยงานขับเคลื่อนการเสริมสร้างสุจริตธรรมภาครัฐ วัฒนธรรมการเสริมสร้างสุจริตธรรมภาครัฐของเจ้าหน้าที่รัฐ และการควบคุมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานต่อไป

(1) การดำเนินการส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับภูมิภาคของประเทศสมาชิกอาเซียน ในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งประเทศไทยจะเป็นประธานอาเซียน สำนักงาน ก.พ.ร. จะร่วมกับเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียนและเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศดำเนินการจัดการประชุมนานาชาติครั้งที่ 7 (The 7th ASEAN Assemble on Promoting Good Governance) โดยรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้แสดงเจตนารมณ์จะเป็นเจ้าภาพดำเนินการ ณ บาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในเดือนมีนาคม 2562

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(2) การดำเนินโครงการการวิเคราะห์สภาวการณ์การบริหารงานภาครัฐแบบองค์รวม Supporting Open and Connected Governance and Stakeholder Engagement (Government at a Glance: Thailand) ภายใต้ความร่วมมือโครงการ Country Programme (CP) ระหว่างประเทศไทยและองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD)

3) การสร้างความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. กับหน่วยงานต่างประเทศ

ในปี 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้าร่วม และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านต่างประเทศ ดังนี้

3.1) การเข้าร่วมการประชุมกับ Organization of Economic Co-operation and Development (OECD)

Organization of Economic Co-operation and Development (OECD) ได้เชิญสำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมการประชุม the 56th Session of the Public Governance Committee (PGC) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2560 โดยศาสตราจารย์พิเศษ ดร. ทศพร ศิริสัมพันธ์ เลขาธิการ ก.พ.ร. ได้รับเชิญเข้าร่วมการเสวนาหัวข้อ “Public Sector Innovation - Learning from the Global South” และร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิด Government 4.0 และ GovLab ของประเทศไทยที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งการประชุมสัมมนา “Innovation in Government: the New Normal” จัดโดย Observatory of Public Sector Innovation (OPSI) นับเป็นเวทีที่รวม “Innovator” จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน อุตสาหกรรม และประชาสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวความคิด และความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนการทำงานและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นผ่านสิ่งที่เรียกว่า Innovation ซึ่งไม่ใช่แค่เรื่องของเทคโนโลยีอีกต่อไป แต่เป็นมาตรฐานใหม่ “New Normal” ของภาครัฐที่จะต้องปรับเปลี่ยน “Transform” ตัวเองให้เป็นผู้ออกแบบงานบริการ “Service Designer” เพื่อออกแบบงานบริการอย่างสร้างสรรค์จากความต้องการของผู้ใช้ “User” ที่แท้จริง

ภาพที่ 2-44 การเข้าร่วมการประชุมกับ OECD

ต่อมา OECD ได้เชิญนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีกล่าวถ้อยแถลงในการประชุม OECD Global Anti-Corruption and Integrity Forum ระหว่างวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2561 พร้อมเชิญสำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมประชุมเครือข่ายคณะทำงานอาวุโสด้านสุจริตธรรมภาครัฐ Working Party

Legislative Institutional Repository of Thailand

of Senior Public Integrity Officials: SPIO ในวันที่ 26 มีนาคม 2561 และการประชุม OECD Global Anti-Corruption and Integrity Forum ในหัวข้อ Planet Integrity: Building A Fairer Society ระหว่างวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2561 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ภาพที่ 2-45 การประชุม OECD Global Anti-Corruption and Integrity Forum

3.2) การประชุมทวิภาคีร่วมกับ Secretary for the Modernisation of the Public Administration (SGMAP)

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. นำโดยเลขาธิการ ก.พ.ร. ได้เข้าประชุมทวิภาคีร่วมกับ Secretary for the Modernisation of the Public Administration (SGMAP) French Government Modernisation ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยใช้นวัตกรรมและกลไกที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ในประเด็น Innovation Government, Digital Transformation และ Open Government Partnership เพื่อยกระดับการพัฒนาระบบราชการไทย

3.3) การเข้าร่วมงานพิธีมอบรางวัล United Nation Public Service Awards 2018

The Kingdom of Morocco ร่วมกับ The United Nations Department of Economic and Social Affairs (UNDSEA) จัดงานประชุมและรับรางวัล The United Nations Public Service Awards Ceremony ระหว่างวันที่ 21 - 23 มิถุนายน 2561 ณ เมืองมาราเกรซ ราชอาณาจักรโมรอกโก ซึ่งมีหน่วยงานไทยได้รับรางวัลองค์กรภาครัฐยอดเยี่ยมแห่งสหประชาชาติ ประจำปี 2561 (The 2018 UNPSA Winners) ในกลุ่มที่ 3 สาขาการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในการให้บริการสาธารณะเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากผลงานเรื่อง Integrated Approached of Comprehensive Cervical Cancer Control หรือการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ โดยสำนักงานสาธารณสุขร้อยเอ็ดได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายทำโครงการสาธิตการตรวจด้วยน้ำส้มสายชู และการรักษาด้วยการจี้เย็น ซึ่งสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลารอคอยได้มาก โดยได้ขยายผลการดำเนินการทั้งจังหวัด และได้ยกระดับโรงพยาบาลร้อยเอ็ดเป็นศูนย์มะเร็งเพื่อให้ผู้ป่วยไม่ต้องเดินทางไปรักษาไกลบ้าน การร่วมงานในครั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “Transforming Governance for Realizing the Sustainable Development Goals” และการอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการและการบริหารงานภาครัฐเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-46 พิธีมอบรางวัล United Nation Public Service Awards 2018

3.4) การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล Doing Business Reform Implementation กับธนาคารโลก ณ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2560 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้าร่วมบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนางานบริการภาครัฐ เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Securities and Exchange Commission of Pakistan, Employee Old Age Benefit Institute, Federal Board of Revenue, Implementation and Economic Reform Unit, Board of Investment, Prime Minister Office และ National Electric Regulatory Authority รวมทั้ง World Bank Doing Business Team ณ ห้องประชุมโรงแรม Serena Hotel เมืองอิสลามาบัด สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน นอกจากนี้ ยังได้เข้าพบ นาย Naeem Y. Zamindar Chairman of Board of Investment, Prime Minister's Office สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน เพื่อหารือแนวทางการพัฒนางานบริการให้มีบรรยากาศที่น่าลงทุนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2-47 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนางานบริการภาครัฐ

3.5) การต้อนรับแขกต่างประเทศ องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561 นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการ ก.พ.ร. ให้การต้อนรับ Mr. Thomas Davin ผู้บริหารองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย (UNICEF) ซึ่งได้นำคณะทำงานด้านสังคม เข้าพบเพื่อประชุมหารือแผนงานความร่วมมือ และสำรวจประเด็นความต้องการสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. และ UNICEF ณ ห้องประชุมฝ่ายบริหาร ชั้น 4 สำนักงาน ก.พ.ร. โดยที่ประชุมได้หารือแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนตามแผนความร่วมมือ UNICEF-OPDC National Evaluation Capacity Development การพัฒนารูปแบบวิธีการชี้วัดด้านสังคม การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างแท้จริง และแนวทางการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

ภาพที่ 2-48 การประชุมหารือแผนงานความร่วมมือ และสำรวจประเด็นความต้องการสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ.ร. และ UNICEF

3.6) การศึกษาดูงาน ณ สำนักงาน ก.พ.ร. ของหน่วยงานต่างประเทศ

3.6.1) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 นางนันทนา ธรรมสโรช ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ ได้ให้การต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานศาลปกครอง นำโดยนายก้องภพ สุขกิจบำรุง ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ ได้นำ Mr. Léon Désiré ZALO ตุลาการแผนกคดีปกครองแห่งศาลฎีกา สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ (Cote d'Ivoire) มาศึกษาดูงานและรับฟังการบรรยายสรุปในหัวข้อ "วิวัฒนาการการจัดองค์กรฝ่ายปกครองของไทย" จากนั้นเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างของการจัดองค์กรฝ่ายปกครองของประเทศไทยและประเทศโกตดิวัวร์ (Cote d'Ivoire)

ภาพที่ 2-49 การศึกษาดูงานของคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานศาลปกครอง และตุลาการแผนกคดีปกครองแห่งศาลฎีกา สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ (Cote d'Ivoire)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

3.6.2) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 และวันที่ 30 มีนาคม 2561 ให้การต้อนรับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งนำบุคลากรภาครัฐจากประเทศศรีลังกาศึกษาดูงานเกี่ยวกับนวัตกรรมภาครัฐเพื่อส่งเสริมการบริหารงานภาครัฐเพื่อประชาชน

3.6.3) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้การต้อนรับและบรรยายสรุปแก่คณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศที่เข้ารับการศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ดังนี้

(1) เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 คณะข้าราชการอาวุโสของหน่วยงานด้านการพัฒนาจากสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ซึ่งเข้าอบรมหลักสูตร “15th Policy Planning and Management Course” มาศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

(2) เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2561 คณะข้าราชการอาวุโสของหน่วยงานด้านการพัฒนาจากสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ซึ่งเข้าอบรมหลักสูตร “16th Policy Planning and Management Course” มาศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

(3) วันที่ 22 พฤษภาคม 2561 คณะข้าราชการระดับกลางจากหน่วยงาน Ministry of Public Administration ประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ซึ่งเข้าอบรมหลักสูตรด้านการพัฒนามาศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

(4) วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 คณะข้าราชการระดับกลางจากหน่วยงาน Ministry of Public Administration ประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ซึ่งเข้าอบรมหลักสูตรด้านการพัฒนามาศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

3.6.4) เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 ให้การต้อนรับสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติซึ่งนำคณะข้าราชการจากประเทศฟิลิปปินส์ในโครงการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Management Development Program: PMDP) มาศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการการพัฒนาระบบราชการ การส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ และนวัตกรรมด้านนโยบายของประเทศไทย

ภาพที่ 2-50 สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาตินำคณะข้าราชการจากประเทศฟิลิปปินส์มาศึกษาดูงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

3.6.5) เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการ ก.พ.ร. ให้การต้อนรับและร่วมหารือกับผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชา (H.E. Chhiv Yiseang) และผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติด้านการทูตและการต่างประเทศ นำคณะเจ้าหน้าที่จากกัมพูชา เยือนสำนักงาน ก.พ.ร. ตามโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันการต่างประเทศไทย - กัมพูชา เพื่อเรียนรู้นโยบายและแนวทางในการพัฒนาขีดสมรรถนะของข้าราชการไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและจัดฝึกอบรมข้าราชการของประเทศกัมพูชา

ภาพที่ 2-51 การต้อนรับและร่วมหารือกับผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชา และผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติด้านการทูตและการต่างประเทศ

3.6.6) เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2561 Deputy Director General of Investment Promotion Department, Ministry of Planning and Investment พร้อมด้วยคณะกรรมการปรับปรุงการจัดทำ Ease of Doing Business (EoDB) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาศึกษาดูงานเกี่ยวกับกลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องของไทยในการจัดทำแนวทางการปรับปรุงบริการภาครัฐเพื่อ Ease of Doing Business ตามตัวชี้วัดของธนาคารโลก ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับที่ดีขึ้น และเพื่อนำไปปรับปรุง Ease of Doing Business ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อไป โดยมีนางอารีย์พันธ์ เจริญสุข รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ให้การต้อนรับและบรรยายสรุป พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนแนวทางและเทคนิคการปรับปรุงงาน ด้าน Ease of Doing Business ในเชิงลึก

ภาพที่ 2-52 คณะกรรมการปรับปรุงการจัดทำ Ease of Doing Business (EoDB) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาศึกษาดูงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

4) การพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่เข้าสู่ระบบราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินโครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) จำนวน 3 รุ่น คือ นปร. รุ่นที่ 10 นปร. รุ่นที่ 11 และ นปร. รุ่นที่ 12 รวม 118 คน แบ่งได้ดังนี้

4.1) โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ รุ่นที่ 10

นปร. รุ่นที่ 10 จำนวน 28 คน ได้รับการพัฒนาช่วงสุดท้ายของโครงการฯ ได้แก่ การปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการหน่วยงานภาคเอกชน การปฏิบัติราชการด้านวิชาการระยะที่ 6 และการประเมินผลเป็นผู้สำเร็จจากโครงการฯ ในเดือนเมษายน 2561 และได้รับการจัดสรรไปปฏิบัติราชการ ณ ส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1) กระทรวงมหาดไทย 8 คน

4.1.2) สำนักนายกรัฐมนตรี 6 คน

4.1.3) กระทรวงพลังงาน 3 คน

4.1.4) กระทรวงการคลัง 3 คน

4.1.5) กระทรวงคมนาคม 2 คน

4.1.6) กระทรวงแรงงาน 2 คน

4.1.7) กระทรวงพาณิชย์ 2 คน

4.1.8) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1 คน

4.1.9) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 1 คน

4.2) โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ รุ่นที่ 11

นปร. รุ่นที่ 11 จำนวน 40 คน ได้รับการพัฒนาในช่วงที่ 2 ได้แก่ การปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐส่วนภูมิภาค หน่วยงานกลางด้านนโยบาย หน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง หน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ และการปฏิบัติราชการด้านวิชาการระยะที่ 2 - 5

4.3) โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ รุ่นที่ 12

นปร. รุ่นที่ 12 จำนวน 50 คน ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ และได้รับการพัฒนาในช่วงที่ 1 ได้แก่ การเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน การปฏิบัติราชการด้านวิชาการระยะที่ 1 และการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐส่วนภูมิภาค

5) การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จัดทำหลักสูตรพิเศษใหม่ 1 รายวิชาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (รวมหลักสูตรพิเศษทั้งสิ้น จำนวน 13 วิชา) คือ หลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย (m-Learning) เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน” โดยประกอบด้วยเนื้อหาในบทต่าง ๆ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ 1 ประเทศไทยกับโลกแห่งการแข่งขัน

(1) เวทีการแข่งขันระดับโลก

(2) ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(3) การพัฒนาขีดความสามารถด้านปัจจัยพื้นฐานของประเทศ

บทที่ 2 การก้าวกระโดดไปสู่ประเทศที่มีขีดสมรรถนะในการแข่งขัน

(1) การก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงด้วยนวัตกรรม

(2) การสร้างนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน

(3) ความสำเร็จของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

(4) นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

บทที่ 3 ประโยชน์สุขของประชาชนกับความสำเร็จของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

(1) ประเทศนอร์เวย์: ตัวอย่างด้านความมั่นคงของเศรษฐกิจมหภาค

(2) เมืองเพิร์ธ ประเทศออสเตรเลีย: ตัวอย่างด้านการพัฒนาองค์กร หรือ สถาบัน

(3) ภูฏาน โมเดล: นโยบายความสุขมวลรวมประชาชาติ

บทที่ 4 ประเทศไทย: เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ด้วยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

(1) “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักการพื้นฐานที่มั่นคง

(2) สร้างอัตลักษณ์ด้วยภูมิสังคม

(3) ถอดรหัสหลักวิธีคิดเชิงออกแบบ

(4) ตัวอย่างความสำเร็จที่ยั่งยืน

บทที่ 5 ประเทศไทยจะแข่งขันอย่างไรให้สู่ความเป็นเลิศ

(1) ความสำคัญของสมรรถนะหลักกับการพัฒนาคน

(2) แนวโน้มในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

(3) สมรรถนะของบุคลากรในอนาคต

(4) การปรับเปลี่ยน mindset

(5) การพัฒนาองค์กรแบบก้าวกระโดด

(6) นิยมไทยได้ด้วยนวัตกรรม

(7) ก้าวสู่ความเป็นเลิศได้อย่างไร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.6.5 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

1) การรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต

โครงการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2661) และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมทั้งเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีด้านส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตของประเทศ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 นโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ที่มุ่งลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และเพิ่มความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์ในการดำเนินการ

ภาพที่ 2-53 วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

ข้าราชการ ประชาชนทั่วไป ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชนทุกแขนง

รูปแบบการดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1.1) สร้างการตระหนักรู้และจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

โดยมีการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ผ่านสื่อแขนงต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมกับกลุ่มเป้าหมาย อาทิ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่ออื่น ๆ ทั้งนี้ ได้มีการปลุกจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเสริมสร้างภาพลักษณ์ความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐให้ดียิ่งขึ้นตามหลักธรรมาภิบาล

1.2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1) การจัดกิจกรรมรวมพลังสร้างเสริมคุณธรรม ได้จัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจัดกิจกรรมโรดโชว์ให้ความรู้เรื่องการต่อต้านคอร์รัปชันแก่เยาวชนในสถาบันการศึกษา โดยมีการบรรยาย การระดมความคิด และจัดกิจกรรมโรดโชว์ “เยาวชนไทย ใส่ใจต้านทุจริต” ให้กับเยาวชนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชวินิต จำนวน 100 คน ซึ่งจัดงานขึ้นในวันที่ 6 มิถุนายน 2561 โดยมุ่งการปลูกฝังคุณค่าหลัก 6 ประการ ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน อาทิ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) การมีจิตสาธารณะ 3) ความเป็นธรรมทางสังคม 4) การเป็นอยู่อย่างพอเพียง 5) ภาวะผู้นำ 6) การปฏิเสธคอร์รัปชัน โดยสอดแทรกคุณค่าหลักดังกล่าวลงไปในแต่ละกิจกรรม

ภาพที่ 2-54 กิจกรรมรวมพลังสร้างเสริมคุณธรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ได้มีการจัดกิจกรรม “ค่ายพลังเยาวชนไทย ไร้คอร์รัปชัน” ให้กับเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จำนวน 30 คน โดยจัดงานระหว่างวันที่ 11 - 12 มิถุนายน 2561 ณ โครงการป่าสิริเจริญวรรษอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันรวมถึงกล้าคิดกล้าแสดงออกในการต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมทั้งจัดกิจกรรมการประกวดวิดีโอคลิป ในหัวข้อ “แค่ปรับราชการก็เปลี่ยน” ขึ้น โดยดำเนินกิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่ข้าราชการ ประชาชน ภาคเอกชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้มีจิตสำนึกรักความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มีผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งสิ้น 6 ผลงาน และได้จัดพิธีมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดวิดีโอคลิป ในวันที่ 22 สิงหาคม 2561 ณ สำนักงาน ก.พ.ร.

ภาพที่ 2-55 กิจกรรม “ค่ายพลังเยาวชนไทย ไร้คอร์รัปชัน”

ภาพที่ 2-56 พิธีมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดวิดีโอคลิป

1.2.2) การจัดกิจกรรมประชุมสัมมนา สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและมีธรรมาภิบาล ทั้งนี้ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมสัมมนา เรื่อง “เสริมสร้างความสุจริต ด้วยแนวคิดห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ” ให้แก่กลุ่มข้าราชการในต่างจังหวัด จำนวน 100 คน โดยจัดงานวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมอยุธยา ริเวอร์วิว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกิจกรรมได้มีการนำกระบวนการ Design Thinking มาออกแบบการทำงานเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการเพื่อสร้างความโปร่งใส และปลุกจิตสำนึกในการต่อต้านคอร์รัปชัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-57 การประชุมสัมมนา เรื่อง "เสริมสร้างความสุจริต ด้วยแนวคิดห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ"

1.2.3) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อปลูกฝังทัศนคติค่านิยมที่ดีในการทำงานที่ยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยจัดกิจกรรมให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (กลุ่มราชการบรรจุใหม่หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการให้บริการประชาชน) ในรูปแบบค่ายรวมพลังหยุดยั้งคอร์รัปชัน ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน ผู้เข้าร่วมจำนวน 50 คน จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 22 - 24 กุมภาพันธ์ 2561 ณ โรงแรมจันทรา รีสอร์ท อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ภาพที่ 2-58 กิจกรรมเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.2.4) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสื่อมวลชน เพื่อให้กลุ่มสื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงที่จะช่วยเผยแพร่ข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ในวงกว้าง เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของภาครัฐในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนอย่างมีธรรมาภิบาล โดยจัดกิจกรรม "เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสื่อมวลชน" ระหว่างวันที่ 23 - 24 สิงหาคม 2561 ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครราชสีมา โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ จำนวน 30 คน กิจกรรมดังกล่าวเป็นการนำสื่อมวลชนลงพื้นที่เยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมทั้งเป็นเครือข่ายในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานของภาครัฐ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ 2-59 กิจกรรมเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสื่อมวลชน

จากการสำรวจการดำเนินงานทั้งหมดของ “โครงการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างธรรมาภิบาลร่วมต้านทุจริต” พบว่ากลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนักรู้ และเห็นว่ากิจกรรมที่ได้เข้าร่วมนั้นช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกในเรื่องของการมีธรรมาภิบาล และการต่อต้านการทุจริต จึงเป็นที่น่าเชื่อได้ว่า เมื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเกิดโอกาสที่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันได้ ก็ย่อมจะได้มีภูมิคุ้มกันในการปฏิเสธและไม่ยุ่งเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติต่อไป

2) การดำเนินงานเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย

สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) และองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) ดำเนินความร่วมมือในการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย (Integrity Review of Thailand) ตามแนวปฏิบัติของ OECD (OECD Integrity Review) และได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินความร่วมมือให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2560 ได้มีมติรับทราบแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย (Integrity Review of Thailand) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ

และในโอกาสที่ Mr. Angel Gurría เลขาธิการ OECD ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะจัดให้มีพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันในการจัดทำรายงาน OECD Integrity Review of Thailand ตามแนวทางที่ได้วางไว้ ทั้งนี้ เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์แน่วแน่ในการประสานความร่วมมือกันในการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย ให้สามารถยกระดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทย ด้านความซื่อตรงในภาครัฐเทียบเคียงสากล ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศต้นแบบในภูมิภาคอาเซียนที่มีภาพลักษณ์ของการดำเนินงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความเชื่อมั่นความไว้วางใจในการดำเนินงานต่อไป โดยได้มีพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกัน และได้รับเกียรติจากนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจทางวิชาการ (Memorandum of Understanding: MOU) เรื่องการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย (Integrity Review of Thailand)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินงานเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตของประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ดังนี้

2.1) สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับ OECD และสำนักงาน ป.ป.ท. จัดการประชุมสัมมนาและชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามรายงานการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย (Integrity Review of Thailand) โดยได้รับเกียรติจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กล่าวเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ เรื่องการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย และมีการแสดงทัศนะถึงความร่วมมือในการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย ของทั้ง 3 ฝ่าย ซึ่งประกอบไปด้วย Mr. Marcos Bonturi ผู้อำนวยการด้านหลักธรรมาภิบาลภาครัฐ OECD ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ เลขาธิการ ก.พ.ร. และพันโท กรทิพย์ ดาโรจน์ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. นอกจากนี้ ยังได้มีการนำเสนอข้อค้นพบจากการสำรวจสภาวะความซื่อตรงของภาครัฐในบริบทประเทศไทย พร้อมระบุข้อเสนอแนะ เพื่อการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐ โดยอ้างอิงจากประสบการณ์แนวปฏิบัติด้านความซื่อตรงในภาครัฐจากประเทศสมาชิก OECD และนานาประเทศ โดย Mr. Janos Bertox หัวหน้าส่วนงานหลักธรรมาภิบาลในภาครัฐ OECD ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2561

สรุปรายงานการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย เป็นการนำต้นแบบที่เป็นเลิศในการประเมินตนเองตามกรอบสุจริตธรรมภาครัฐของ OECD มาประเมินความซื่อตรงของภาครัฐในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของหน่วยงานภาคราชการให้มีความโปร่งใส เสริมสร้างวัฒนธรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ข้าราชการ รวมทั้งวางระบบป้องกัน กำกับ และติดตามการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ผลักดันให้เกิดสุจริตธรรมภาครัฐ โดยมีขอบเขตการดำเนินการใน 3 มิติ ได้แก่ การประมวลภาพรวมและการบูรณาการหน่วยงานขับเคลื่อนการเสริมสร้างสุจริตธรรมภาครัฐ วัฒนธรรมการเสริมสร้างสุจริตธรรมภาครัฐของเจ้าหน้าที่รัฐ และการควบคุมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ OECD นำเสนอ ครอบคลุมกรอบการดำเนินการใน 3 มิติข้างต้น ดังนี้

2.1.1) ระบบความซื่อตรงที่สอดคล้อง เชื่อมโยงกันและบูรณาการทำงานร่วมกัน (Comprehensive and coordinated integrity system) ซึ่ง OECD ได้เสนอแนะให้ประเทศไทยดำเนินการ อาทิ

(1) วัดการตระหนักรู้ด้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย โดยใช้ตัวชี้วัดเชิงนโยบาย ซึ่งดำเนินการได้ด้วยวิธีการปรับขั้นตอนวิธีการและบูรณาการค่าคะแนน ITA ให้เป็นตัวชี้วัดเชิงนโยบายสำหรับแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต

(2) การบูรณาการภารกิจด้านการป้องกัน (Prevention) โดยปรับปรุงภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความซื่อตรงของหน่วยงานภาครัฐ (ภารกิจด้านการป้องกัน) ของฝ่ายบริหารให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ป.ป.ท.

(3) การบูรณาการภารกิจด้านการดำเนินคดีอาญา (Suppression) โดยปรับปรุงภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาด้านการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ป.ป.ช.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.1.2) การบ่มเพาะวัฒนธรรมจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐ (Public Ethics in Thailand) ดำเนินการโดย

(1) สร้างศักยภาพในการทำงานของ ศปท. (ภายใต้การประสานงานโดยสำนักงาน ป.ป.ท.) ในการฝึกอบรมด้านการต่อต้านการทุจริตและการสร้างความตระหนักรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาวิธีการที่เป็นระบบในการฝึกอบรม การเรียนการสอน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

(2) ป้องกันและจัดการเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ ผ่านการบูรณาการนิยามของผลประโยชน์ทับซ้อนในประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือน และในอนาคตสำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับสำนักงาน ก.พ. อาจจะเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษกรณีข้าราชการประพฤติมิชอบ

(3) ทบทวนการนำประมวลจริยธรรมข้าราชการไปสู่การปฏิบัติให้รวมอยู่ในการจัดทำ ITA ประจำปีของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ และควรให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ เสนอแนะให้อยู่ภายใต้การขับเคลื่อนของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยความร่วมมือและการสนับสนุนของสำนักงาน ป.ป.ท.

2.1.3) การเสริมสร้างความซื่อตรงของหน่วยงานรัฐในการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนให้มีประสิทธิภาพ (Strengthening public sector integrity by effectively managing conflict of interest) โดยเสนอแนะให้มีการดำเนินการดังนี้

(1) จัดให้มีคู่มือที่เฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูง ในการกระทำผิด ประพฤติมิชอบ เนื่องจากมีลักษณะงานที่เฉพาะตัว

(2) พัฒนามาตรการในการตรวจสอบการดำเนินการกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ (cooling-off period) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงและเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะงานที่มีความเสี่ยงสูงในการที่จะประพฤติมิชอบในหน้าที่การงาน

(3) ขยายระบบการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินให้ครอบคลุมเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มากขึ้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงและเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะงานที่มีความเสี่ยงในการที่จะประพฤติมิชอบ

(4) จัดทำรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลบัญชีทรัพย์สินที่สามารถตรวจสอบโดยสื่อ และสาธารณชน โดยอาจมีการเปิดเผยบนเว็บไซต์ของรัฐบาลโดยสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

(5) การพัฒนากฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower Protection Law) ในภาครัฐและภาคเอกชน นอกเหนือจากการดำเนินการด้านคุ้มครองพยานที่มีอยู่

2.2) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พร้อมด้วยเลขาธิการ ก.พ.ร. และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้เข้าร่วมการประชุม 2018 OECD Global Anti-Corruption and Integrity

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

Forum ระหว่างวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2561 ณ OECD สำนักงานใหญ่ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ เน้นความสำคัญเกี่ยวกับ Planet Integrity: Building a Fairer Society ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอรายงานการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทยและรายงานสรุปผลการเข้าร่วมประชุมดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2561

การหารือทวิภาคีเพื่อความก้าวหน้าการดำเนินความร่วมมือกับรัฐบาลไทย ภายใต้โครงการ Country Programme ระหว่างเลขาธิการ OECD (Mr. Angel Gurría) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สรุปสาระสำคัญจากประเด็นหารือร่วม ดังนี้

2.2.1) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง OECD และประเทศไทย สำหรับความร่วมมือที่ผ่านมาและความร่วมมือในอนาคตอันใกล้ โครงการ Country Programme ซึ่งอาจมีความสำคัญในแง่ของการเป็นสมาชิก OECD และความสำคัญของยุทธศาสตร์ภูมิภาค ทั้งนี้ มีความจำเป็นเร่งด่วนในการผลักดันโครงการ Country Programme ให้มีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม โดยวางแผนว่าจะมีการลงนาม MOU อย่างเป็นทางการในช่วงเวลาที่ OECD เป็นเจ้าภาพ The Ministerial Council Meeting (MCM) 2018

2.2.2) OECD ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะจัดประชุมหารือเรื่องการจัดทำรายงานการทบทวนสถานการณ์ประเทศไทยเชื่อมโยงหลายมิติ (Multi-Dimensional Country Review: Thailand's MDCR) ระยะที่ 2 ทวิภาคีกับผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศจาก OECD ในวันที่ 10 เมษายน 2561

2.2.3) Public Integrity and Anti-Corruption โดยเลขาธิการองค์การร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจกล่าวขอบคุณสำหรับความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย และจัดทำรายงาน Integrity Review ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้มีการนำต้นแบบที่เป็นเลิศจากการประเมินตนเองตามกรอบความซื่อตรงในภาครัฐของ OECD มาประเมินความซื่อตรงในภาคราชการไทย สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยในการต่อต้านทุจริต โดยมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของหน่วยงานภาคราชการให้มีความโปร่งใส เสริมสร้างวัฒนธรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ข้าราชการ รวมทั้งวางระบบป้องกัน กำกับและติดตามการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เพื่อผลักดันให้เกิดความซื่อตรงในภาครัฐในท้ายที่สุด ทั้งจะแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของประเทศอื่น ๆ ถึงความตั้งใจจริงที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.2.4) OECD-Asian Senior Budget Officials (SBO) Network ผ่านความร่วมมือในเรื่อง Asian Senior Budget Officials (SBO) ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพตั้งแต่ปี 2545

2.2.5) Good Regulatory Practices ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ ASEAN-OECD Good Regulatory Practice Network และ Regulatory Policy Committee ซึ่ง OECD พร้อมให้การสนับสนุนประเทศไทยในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบาย Thailand 4.0 การบูรณาการแนวปฏิบัติด้านกฎระเบียบที่ดีและการปรับปรุงกฎระเบียบสำหรับอุตสาหกรรมในอนาคตและอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การดำเนินงานต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร. มีแผนการดำเนินงานการเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทย ในระยะที่ 2 ซึ่งจะเป็นการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและเกิดผลกระทบในวงกว้างกับสังคม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ยกระดับแผนการดำเนินงานของการเสริมสร้างความซื่อตรงในประเทศไทยต่อไป ซึ่งเป็นความร่วมมือที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือโครงการ Country Programme ระหว่าง OECD และรัฐบาลไทย

2.6.6 การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางหลักในการพัฒนา และปฏิรูปประเทศไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้รัฐจัดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ทั้งนี้การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายและสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

เมื่อพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับแล้ว ได้มีการกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำ “แผนแม่บท” เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทดังกล่าวแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ซึ่งรวมถึงการเสนอให้มีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท รวมทั้งได้กำหนดมาตรการบังคับการให้มีการปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้วย

นอกจากนี้ ได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ขึ้นใช้บังคับ เพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอน การดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อยมีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวกำหนดชัดเจนว่าการปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งปัจจุบันได้ มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ขึ้นแล้ว

จากที่กล่าวข้างต้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้พิจารณาทบทวนความเหมาะสมของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ และแผนนิติบัญญัติ และมีความเห็นว่า การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ได้แก้ไขปัญหา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในอดีตที่ไม่มีเป้าหมายชัดเจนและขาดความต่อเนื่องได้อย่างเป็นระบบและชัดเจนกว่ามาตรการเดิมที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินและแผนนิติบัญญัติตามมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 อีก และสมควรที่จะยกเลิกมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 **เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน** รวมทั้งสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 ไปพร้อมกันด้วย

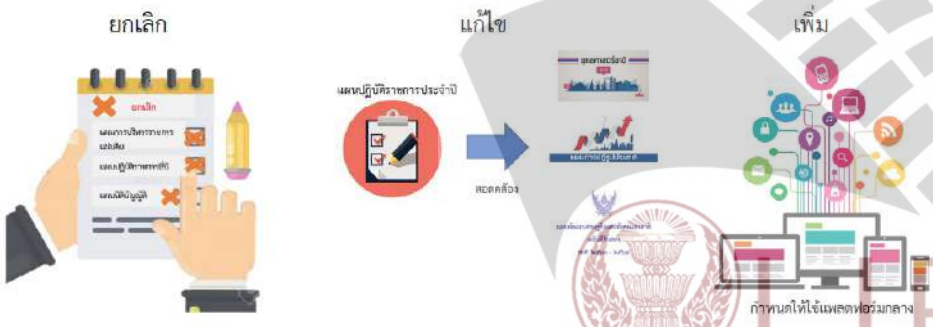
นอกจากนี้ โดยที่รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนที่จะผลักดันการขับเคลื่อนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ อันจะก่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการประชาชน รวมทั้งมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงเห็นว่าสมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 29 ไปพร้อมกันเสียในคราวเดียวกันด้วย โดยเพิ่มวรรคสองให้ชัดเจนว่า การบริการประชาชนและการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน **ต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์กลางที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนดคู่ขนานไปกับการให้บริการและการติดต่อประสานงานแบบเดิมด้วย** เพื่อให้การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐและการขับเคลื่อนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ดังนี้

1. ยกเลิกการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการสี่ปี และแผนนิติบัญญัติตามความในมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15

2. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีตามมาตรา 16 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3. เพิ่มวรรคสองของมาตรา 29 เพื่อกำหนดให้การบริการประชาชนและการประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนดด้วย

ภาพที่ 2-60 สาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

Legislative Institutional Repository of Thailand

2.7 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 2 ครั้ง โดยประเมินรอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561 และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 - 30 กันยายน 2561 ซึ่งผลการประเมินทั้ง 2 รอบ ของสำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ใน**ระดับคุณภาพ** รายละเอียดดังตารางที่ 2-13 และ 2-14 ดังนี้

ตารางที่ 2-13 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 1 (1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561)

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมิน
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	**ระดับคุณภาพ**

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	ผลประเมิน	สรุปผลประเมิน
1. Function Base	**1. ความสำเร็จของการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558**			●	สูงกว่าเป้าหมาย
	1.1 ความสำเร็จของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตตามมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ. อำนวยฯ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	1.2 ความสำเร็จของการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	2. ความสำเร็จของการดำเนินการกำหนดแนวทางการประเมินผู้บริหารองค์การ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
	3. ความสำเร็จของการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐ			●	
	3.1 ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิรูปองค์การ (ฐานะเจ้าภาพ)	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	3.2 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินตามมาตรา 5/8 ของ พ.ร.บ. องค์การมหาชน	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
2. Agenda Base	**1. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน**			●	สูงกว่าเป้าหมาย
	1.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	1.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ถ้ามี)	100.00 (ร้อยละ)	-		
	2. ความสำเร็จของการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
	3. ความสำเร็จของการผลักดันอันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก	ประเมินรอบ 2	-		
3. Area base	ไม่มีตัวชี้วัดในองค์ประกอบที่ 3	-	-	-	-

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-13 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 1 (1 ตุลาคม 2560 - 31 มีนาคม 2561) (ต่อ)

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	ผลประเมิน	สรุปผลประเมิน
4. Innovation Base	1. การพัฒนานวัตกรรม	ประเมินรอบ 2	-		สูงกว่าเป้าหมาย
	2. การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	80.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
5. Potential Base	1. การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ	ผลการดำเนินงานหรือผลการเบิกจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 70	92.50/79.31 (ร้อยละ)	●	สูงกว่าเป้าหมาย
	2. การดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	

ตารางที่ 2-14 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 2 (1 เมษายน 2561 - 30 กันยายน 2561)

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมิน	คะแนน ITA
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	**ระดับคุณภาพ**	89.90

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	ผลประเมิน	สรุปผลประเมิน
1. Function Base	**1. ความสำเร็จของการดำเนินการตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558**			●	สูงกว่าเป้าหมาย
	1.1 ความสำเร็จของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาตตามมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ. อำนวยฯ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	1.2 ความสำเร็จของการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	2. ความสำเร็จของการดำเนินการกำหนดแนวทางการประเมินผู้บริหารองค์การ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
	3. ความสำเร็จของการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐ			●	
	3.1 ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิรูปองค์การ (ฐานะเจ้าภาพ)	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	3.2 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินตามมาตรา 5/8 ของ พ.ร.บ. องค์การมหาชน	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-14 ผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 รอบการประเมินที่ 2 (1 เมษายน 2561 - 30 กันยายน 2561) (ต่อ)

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	ผลประเมิน	สรุปผลประเมิน
2. Agenda Base	**1. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน**			●	สูงกว่าเป้าหมาย
	1.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)		
	1.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ถ้ามี)	100.00 (ร้อยละ)	-		
	2. ความสำเร็จของการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
	3. ความสำเร็จของการผลักดันอันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
3. Area base	**ไม่มีตัวชี้วัดในองค์ประกอบที่ 3**	-	-	-	-
4. Innovation Base	1. การดำเนินการห้องปฏิบัติการภาครัฐ (Government Laboratory) ของสำนักงาน ก.พ.ร.	50 (คะแนน)	95 (คะแนน)	●	สูงกว่าเป้าหมาย
	2. การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	80.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	
5. Potential Base	**1. การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ**	ผลการดำเนินงานหรือผลการเบิกจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 70	79.72/86.17 (ร้อยละ)	●	สูงกว่าเป้าหมาย
	2. การดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ	100.00 (ร้อยละ)	100.00 (ร้อยละ)	●	

หมายเหตุ **ผลประเมิน** ● หมายถึง ผ่านการประเมิน

○ หมายถึง ไม่ผ่านการประเมิน

สรุปผลประเมิน **ระดับคุณภาพ** เป็นส่วนราชการที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบที่ประเมิน

ระดับมาตรฐาน เป็นส่วนราชการที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายไม่ครบทุกองค์ประกอบที่ประเมิน แต่ไม่มีองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้รับการประเมินในระดับต่ำกว่าเป้าหมาย

ระดับต้องปรับปรุง เป็นส่วนราชการที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง (แม้ว่าจะได้รับการประเมินในองค์ประกอบอื่นในระดับเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.8 สรุปผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในปี พ.ศ. 2561 ได้มีข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และมติคณะรัฐมนตรี ที่มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการฯ และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว มีผลการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร.

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
1. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560 • ข้อเสนอการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal) - เห็นชอบในหลักการข้อเสนอการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal) และให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงแผนการดำเนินการโดยให้กำหนดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ รวมทั้งระยะเวลาดำเนินการให้เหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ รวมทั้งระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จและเกิดผลเป็นรูปธรรมในระยะที่ 1 (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561) ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในส่วนของงบประมาณที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ภายในกรอบวงเงินงบประมาณจำนวน 4,000 ล้านบาท ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย	- สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ในขณะนั้น) ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) พิจารณาจัดสรรเงินทุนสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจรโดยมีกรอบวงเงิน 4,000 ล้านบาท และจัดสรรวงเงินดำเนินการในระยะเตรียมการให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จำนวน 45 ล้านบาท ซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการประชุม ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติเห็นชอบการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร ระยะเตรียมการเบื้องต้นภายใต้กรอบวงเงินไม่เกิน 44,996,100 บาท ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงแล้ว โดยให้จัดสรรเงินงบประมาณจำนวนดังกล่าวไปยังกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป (Block Grant) เพื่อให้กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมนำเงินดังกล่าวไปจัดสรรตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีกรอบวงเงิน 4,000 ล้านบาท

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
	- ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอการอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณจากกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในทันที (Quick Win) สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) พัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจและประชาชนสามารถขออนุมัติอนุญาตจากภาครัฐในการจัดตั้งและประกอบกิจการได้ภายในจุดเดียวแบบออนไลน์ (Single Platform) โดยกรอกคำขออนุญาตและส่งเอกสารหลักฐานเพียงชุดเดียว (Single Form) สามารถติดตามความก้าวหน้าแบบเรียลไทม์และจ่ายค่าธรรมเนียมในลักษณะ e-Payment ในงานบริการด้านการเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจ การขอติดตั้งสาธารณูปโภค การขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจร้านอาหาร และการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจค้าปลีก จำนวนทั้งสิ้น 18 ใบอนุญาต และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้ให้บริการอีก 8 ธุรกิจ รวม 40 ใบอนุญาต รวมทั้งทดลองให้บริการในจังหวัดนำร่อง 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดราชบุรี จำนวน 9 ใบอนุญาต
2. ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 • **การนำเกณฑ์ในการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ ตามผลการวิจัยของ Measuring Sustainability Disclosure 2017 มาปรับใช้กับส่วนราชการ** - ให้สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาแนวทางในการนำเกณฑ์ในการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนของตลาด	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการประเมินผู้บริหารองค์การโดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และ 2562 ได้กำหนดประเด็นการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการลดพลังงาน การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
- หลักทรัพย์ 7 ประการ ตามผลการวิจัยของ Measuring Sustainability Disclosure 2017 มาปรับใช้กับส่วนราชการตามความเหมาะสม เช่น อัตราการลาออก ค่าใช้จ่ายของบุคลากร การบริหารจัดการเกี่ยวกับด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน การใช้น้ำ การจัดการของเสีย เป็นต้น เพื่อให้ส่วนราชการสามารถวางแผนการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาคัดเลือกส่วนราชการที่มีความพร้อมในการดำเนินการเป็นหน่วยงานนำร่องก่อน	
3. ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 • การติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของหน่วยงานต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดอันดับและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ - ตามที่ธนาคารโลกได้เปิดเผยผลสำรวจการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ประจำปี 2561 โดยประเทศไทยได้อันดับที่ 26 จาก 190 ประเทศทั่วโลก (ปรับตัวดีขึ้น 20 อันดับ จากอันดับที่ 46 เมื่อปี 2560) นั้น ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และให้เร่งประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดอันดับและการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจให้แก่ทุกภาคส่วนได้ทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยตรงในเรื่องนี้	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) จำนวน 4 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 วันที่ 15 มกราคม 2561 วันที่ 4 เมษายน 2561 และวันที่ 22 พฤศจิกายน 2561 พร้อมทั้งสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ เกี่ยวกับการปรับปรุงบริการภาครัฐแก่ผู้ประกอบการภาคธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อใช้การจัดอันดับ Doing Business 2019 จำนวน 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธาน และกล่าวปาฐกถาพิเศษเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ทราบถึงความมุ่งมั่นตั้งใจและการทำงานของรัฐบาลในการยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จัดการเสวนา เรื่อง การยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ในการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ประกอบการภาคเอกชน เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2561 และในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

LIPT Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
	เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการภาคเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศ เกี่ยวกับงานบริการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการยกระดับประสิทธิภาพในการให้บริการเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ
4. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 • สรุปการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ครั้งที่ 37 (ระหว่างวันที่ 12 กันยายน 2560 - 30 พฤศจิกายน 2561) - รับทราบสรุปการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ครั้งที่ 37 (ระหว่างวันที่ 12 กันยายน 2560-30 พฤศจิกายน 2561) ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลเสนอ โดยในสรุปการขับเคลื่อนดังกล่าว มีบัญชาของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ก.พ.ร. คือ - “ให้สร้างกลไกการทำงานของสำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงในการดำเนินการบูรณาการขับเคลื่อนประเทศ ปฏิรูป และยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาแนวทางการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 และสำเนาส่งสำนักงานปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่าทุกหน่วยงานไปปฏิบัติ เพื่อรายงานผลทุกเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 เป็นต้นไป โดยให้รายงานไม่เกินวันที่ 5 เดือนถัดไป”	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำเรื่องการจัดตั้งกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป.) ในสำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวง เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดรูปแบบการจัดตั้ง การกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลัง และคุณลักษณะของกลุ่ม ป.ย.ป. เสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแล้ว และได้แจ้งเวียน เรื่อง การจัดตั้งกลุ่ม ป.ย.ป. ให้ส่วนราชการดำเนินการแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร 1200/ว4 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561
5. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 • ข้อเสนอการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม - เห็นชอบข้อเสนอหลักการ มาตรการ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม แผนการดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 และการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ	- สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งเวียนส่วนราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม และแผนการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 แล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร 1200/ว 14 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
- ให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาศึกษา ทบทวนการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารราชการและการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชน และภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แก้ไขปรับปรุง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยยกเลิกการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการสี่ปี และแผนนิติบัญญัติ และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งกำหนดให้การบริการประชาชนและการประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนด และได้เสนอคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแล้วเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561
6. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 • ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารองค์การมหาชน และขอจัดกลุ่มองค์การมหาชน - เห็นชอบขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารองค์การมหาชน และขอจัดกลุ่มองค์การมหาชน - ให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีกลไกในการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงภารกิจ รายได้ และเงินทุนสะสมของแต่ละองค์การมหาชน รวมทั้งยึดหลักการที่มิให้มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่าความจำเป็นและไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ และให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนพิจารณาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์การมหาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอข้อสั่งการดังกล่าวของคณะรัฐมนตรี ต่อ อ.กพม. เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ซึ่ง อ.กพม. มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเสนอ อ.กพม. และ กพม. พิจารณาทุกปี
7. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 • ผลการดำเนินการตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เรื่อง แนวทาง การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน - เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำแบบฟอร์มการเสนอแผนการปรับปรุงค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรกรณีองค์การมหาชนที่มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่ากรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เพื่อเป็นแนวทางควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้เป็นภาระงบประมาณในระยะยาว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
- ให้สำนักงาน ก.พ.ร. เร่งชี้แจงกับองค์การมหาชนที่ต้องนำแนวทางการบริหารของคณะกรรมการองค์การมหาชนไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของสำนักงาน ก.พ.ร. ต่อไป - ให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีกลไกในการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงภารกิจ รายได้ และเงินทุนสะสมของแต่ละองค์การมหาชน รวมทั้งยึดหลักการที่มิให้มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่าความจำเป็น และไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ และนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเพื่อพิจารณาเป็นประจำทุกปีด้วย เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์การมหาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ - ให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่หรือยุบเลิกองค์การมหาชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหน่วยงาน ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558 (เรื่อง การทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ หรือยุบเลิกองค์การมหาชน) เป็นประจำทุกปีงบประมาณ เพื่อให้เกิดการประเมินผลสัมฤทธิ์ และปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และให้พิจารณาส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการภาครัฐ (Citizen Engagement) ในสาขาและรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างเครือข่ายประชารัฐ และการถ่ายโอนภารกิจด้านการปฏิบัติไปให้หน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของภาครัฐและประโยชน์สูงสุดของประเทศเป็นสำคัญ	- สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดจัดสัมมนาประธานกรรมการองค์การมหาชน เพื่อชี้แจงแนวทางการควบคุมดูแลกิจการฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ในวันที่ 5 กันยายน 2561 - สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีกลไกในการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนดังกล่าวข้างต้น และจะวิเคราะห์เสนอ กพม. พิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรทุกปี - สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อ อ.กพม. ในการประชุม เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ซึ่ง อ.กพม.มีความเห็นให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามผลการดำเนินการเป็นระยะ และให้ความสำคัญกับการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่และการบรรลุวัตถุประสงค์จัดตั้งทุกปี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
8. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 • การยกระดับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0 - ให้คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์กลางในการบริหารองค์การมหาชนที่เป็นหน่วยงานด้านการวิจัยทั้งระบบ (ซึ่งรวมหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน การประเมินผล และการบริหารงานของคณะกรรมการองค์การมหาชน) และให้รับความเห็น และข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ รวมถึงความเห็นของข้อสั่งการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย Thailand 4.0 ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 และคณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 [หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) 5401/4852 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2561 (เรื่อง การยกระดับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0)] รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไปพิจารณาประกอบ การดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ให้เร่งรัดการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งเดือนและนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยในการนำเสนอให้แบ่งเป็นระยะ ๆ ตามความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละหน่วยงาน	- กพม. ในการประชุม ครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 ได้พิจารณาเห็นชอบการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 และให้รับข้อสังเกตจากที่ประชุมไปดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป - สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำเรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การยกระดับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0 เสนอคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2561

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
9. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 • โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำผลการดำเนินโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ไปพิจารณาความเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดเพิ่มเติมในการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีของหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐด้วย เพื่อส่งเสริมให้การขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำประเด็นเรื่องมาตรการการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ เป็นตัวชี้วัดในการประเมินผู้บริหารองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
10. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 • รายงานผลการปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐประจำปี 2561 - กำหนดให้การปฏิบัติงานตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานระดับกระทรวง โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับไปพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ. ต่อไป	- สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้การปฏิบัติงานตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผู้บริหารองค์กรปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 แล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 2-15 ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/มติคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. (ต่อ)

วันที่/ข้อสั่งการ	ผลการดำเนินการ
11. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2561 • การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การยกระดับการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0 - เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ - ให้สำนักงาน ก.พ.ร. เร่งรัดการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 (ที่กำหนดให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีกลไกในการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง โดยให้คำนึงถึงภารกิจ รายได้ และเงินทุนสะสมของ แต่ละองค์การมหาชน รวมทั้งยึดหลักการที่มิให้ มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่าจำเป็น และไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ/และนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเพื่อพิจารณาเป็นประจำทุกปีด้วย เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์การมหาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ)ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้พิจารณาให้ครอบคลุมถึงความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนด้านการวิจัยด้วย	- ได้มีการอนุมัติยกเว้นกรอบวงเงินรวมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ให้แก่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งเป็นองค์การมหาชนด้านการวิจัยแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.9 งบแสดงฐานะการเงินของสำนักงาน ก.พ.ร.

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (หน่วยงาน) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงรายงานการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบรายงานการเงินคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้บริหาร.

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของหน่วยงาน
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางปวันรัตน์ เวหุวัสน์)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1

(นางสาวดารุณี ตีรสมิทธ์)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 20 มีนาคม 2562

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	16,971,320.50	2,264,690.07
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	4,940,519.50	20,468,386.54
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		-	16,050.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		21,911,840.00	22,749,126.61
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อาคาร และอุปกรณ์	7	15,705,014.22	15,083,629.60
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8	15,366,044.82	8,276,257.59
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		31,071,059.04	23,359,887.19
รวมสินทรัพย์		52,982,899.04	46,109,013.80

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายวิชิตร์ แสงทองล้วน)
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	9	22,751,988.78	1,520,481.80
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	10	539,906.47	406,297.51
เงินรับฝากระยะสั้น	11	6,287,288.40	5,086,630.01
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		15,000,000.00	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**44,579,183.65**	**7,013,409.32**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว		6,843.75	17,671.18
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว		500,000.00	500,000.00
เงินรับฝากระยะยาว		99,225.00	122,600.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**606,068.75**	**640,271.18**
รวมหนี้สิน		**45,185,252.40**	**7,653,680.50**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**7,797,646.64**	**38,455,333.30**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		1,637,210.34	1,637,210.34
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		6,160,436.30	36,818,122.96
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**7,797,646.64**	**38,455,333.30**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายวิชิตร์ แสงทองล้วน)
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	13	385,369,625.62	370,990,140.50
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		483,000.00	-
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	14	1,242,868.32	28,011,453.04
รวมรายได้		387,095,493.94	399,001,593.54
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	15	123,978,455.08	117,798,643.81
ค่าบำเหน็จบำนาญ	16	28,008,000.86	26,525,591.69
ค่าตอบแทน	17	2,857,910.00	2,225,400.00
ค่าใช้สอย	18	244,113,299.27	226,333,448.81
ค่าวัสดุ	19	2,802,891.03	2,235,913.50
ค่าสาธารณูปโภค	20	7,470,596.50	6,518,896.24
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	21	7,289,986.97	9,072,383.40
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	22	1,232,040.89	1,199,618.00
ค่าใช้จ่ายอื่น		-	(61,937.28)
รวมค่าใช้จ่าย		417,753,180.60	391,847,958.17
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(30,657,686.66)	7,153,635.37

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายวิชิตร์ แสงทองล้วน)
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย:บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559	1,637,210.34	29,664,487.59	-	31,301,697.93
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	7,153,635.37	-	7,153,635.37
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	1,637,210.34	36,818,122.96	-	38,455,333.30
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	1,637,210.34	36,818,122.96	-	38,455,333.30
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(30,657,686.66)	-	(30,657,686.66)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561	1,637,210.34	6,160,436.30	-	7,797,646.64

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายวิชิตร์ แสงทองล้วน)
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุ สารบัญ

1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน
3	มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่
4	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
5	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
6	ลูกหนี้อื่นระยะสั้น
7	อาคาร และอุปกรณ์
8	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
9	เจ้าหนี้การค้า
10	เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น
11	เงินรับฝากระยะสั้น
12	ภาระผูกพัน
13	รายได้จากงบประมาณ
14	รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค
15	ค่าใช้จ่ายบุคลากร
16	ค่าบำเหน็จบำนาญ
17	ค่าตอบแทน
18	ค่าใช้สอย
19	ค่าวัสดุ
20	ค่าสาธารณูปโภค
21	ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย
22	ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารจัดการและจัดทำข้อเสนอทางวิชาการเพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามกฎหมายหรือ ก.พ.ร. กำหนด ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น

กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

ปัจจุบันที่ทำการสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 59/1 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 311,093,500.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 380,177,300.00 บาท) โดยแยกเป็นงบลงทุน จำนวน 3,563,981.00 บาท และงบประจำ จำนวน 307,529,519.00 บาท แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ) แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนบูรณาการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานที่มีระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด จำนวน 1 หน่วยเบิกจ่าย ซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณ และรับผิดชอบในการบริหารจัดการเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. มีหน่วยงานซึ่งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษภายใต้การกำกับดูแล จำนวน 1 แห่ง คือ สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ยังคงเป็นกิจการและเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงาน ก.พ.ร. อันเป็นส่วนราชการเจ้าสังกัด เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและมีการจัดทำรายงานการเงินแยกต่างหากจากสำนักงาน ก.พ.ร. รายการบัญชีของหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษดังกล่าวจึงไม่ได้นำมาแสดงรวมอยู่ในรายงานการเงินของสำนักงาน ก.พ.ร. ฉบับนี้

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน (ต่อ)

ภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปีตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.2/ว 67 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 และรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำรายงานการเงินตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปีและรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินดังกล่าวข้างต้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ แต่ไม่รวมถึงรายการบัญชีของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ที่อยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งได้จัดทำรายงานการเงินแยกต่างหาก

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 โดยให้ถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	1	เรื่อง	การนำเสนอรายงานการเงิน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	3	เรื่อง	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	5	เรื่อง	ต้นทุนการกู้ยืม
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	12	เรื่อง	สินค้าคงเหลือ
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	13	เรื่อง	สัญญาเช่า
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	14	เรื่อง	เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	16	เรื่อง	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	17	เรื่อง	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	31	เรื่อง	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- นโยบายการบัญชีภาครัฐ		เรื่อง	เงินลงทุน

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ให้ถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่	9	เรื่อง	รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

๖๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินทดรองราชการ เป็นเงินที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับจากรัฐบาลเพื่อทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ตามวงเงินที่ได้รับในหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ และงบกลาง ซึ่งต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินทดรองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่อง ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน แสดงไว้เป็นรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินฝากคลังเป็นเงินที่สำนักงาน ก.พ.ร. ฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมายโดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย เงินฝากคลังของสำนักงาน ก.พ.ร. ได้แก่ ค่าหลักประกันสัญญา ค่าหลักประกันของประกวดราคา ซึ่งเป็นภาระผูกพันที่จะต้องคืนให้แก่ผู้มีสิทธิเมื่อพ้นข้อผูกพันกับสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว

เงินฝากสถาบันการเงิน (เงินฝากธนาคาร) เป็นรายการเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณในกรณีที่ขอรับเงินจากกรมบัญชีกลางเข้าบัญชีของสำนักงาน ก.พ.ร. ตามรายการขอเบิกเงินผ่านระบบ GFMIS

4.2 ลูกหนี้

ลูกหนี้ เป็นลูกหนี้เงินยืมราชการจากการให้ยืมเงินงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงานซึ่งยังไม่ครบกำหนดชำระในปีงบประมาณนี้

4.3 อาคาร และอุปกรณ์

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม งานระหว่างก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อุปกรณ์ที่ได้มาก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 ไม่นำมาบันทึกบัญชีแต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์ อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 - 2545 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000.00 บาท ขึ้นไป และอุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป บันทึกรับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป

ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.3 อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน ดังนี้

อาคารสำนักงาน	20 - 40 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 - 20 ปี
สิ่งปลูกสร้าง	5 - 25 ปี
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 10 ปี
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	5 - 7 ปี
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5 - 10 ปี
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10 ปี
ครุภัณฑ์การเกษตร	3 - 8 ปี
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	3 - 8 ปี
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5 ปี
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2 - 5 ปี

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

4.4 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชี

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2 - 5 ปี

4.5 สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนมาให้สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.6 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.7 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

1) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน

2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้วในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน

3) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการเบิกหักผลักส่งไม่รับตัวเงิน

สำนักงาน ก.พ.ร. แสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน

4.8 รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล

รายได้จากเงินกู้ของรัฐบาล รับรู้เมื่อได้รับเงินในกรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินกู้ให้กับสำนักงาน ก.พ.ร. โดยตรง หรือรับรู้เมื่อได้รับแจ้งการโอนเงินจากแหล่งเงินกู้ กรณีที่แหล่งเงินกู้จ่ายเงินตรงให้กับเจ้าหนี้

4.9 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน และนำส่งคลัง ซึ่งไม่ต้องแสดงเป็นรายได้ของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.10 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

สำนักงาน ก.พ.ร. มีรายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐ รับรู้เมื่อได้รับเงิน ยกเว้นในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัด ที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้เงินหรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี ซึ่งเป็นรายได้จากการทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์หรือการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคตลอดอายุของสินทรัพย์นั้นหรือเงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เงินทดรองราชการ	500,000.00	500,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	16,290,270.53	1,351,944.07
เงินฝากคลัง	181,049.97	412,746.00
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	16,971,320.50	2,264,690.07

เงินทดรองราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. มีไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำรองจ่ายภายในสำนักงาน ก.พ.ร. โดยได้รับอนุมัติวงเงินทดรองราชการจากกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0430.5/16248 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2548 ในหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ และงบกลาง ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 คือ เงินฝากธนาคาร จำนวน 500,000.00 บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อ)

เงินฝากสถาบันการเงิน (เงินฝากธนาคาร) เป็นบัญชีเงินฝากงบประมาณ สำหรับขอรับเงินตามรายการขอเบิกเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ผ่านระบบ GFMIS จากกรมบัญชีกลาง

เงินฝากคลังจำนวน 181,049.97 บาท เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่าย โดยต้องจ่ายตามวัตถุประสงค์อันเป็นที่มาของเงินฝากคลังนั้น โดยไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามปกติได้ แต่ต้องมีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่าย ตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง มีรายละเอียด ดังนี้

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เงินฝาก 00905 เงินค่าหลักประกันสัญญาและประกันซอง	181,049.97	412,746.00
รวม เงินฝากคลัง	**181,049.97**	**412,746.00**

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	183,700.00	154,300.00
เงินจ่ายล่วงหน้า	4,721,279.50	20,311,986.54
รายได้ค้างรับ	35,540.00	2,100.00
รวม ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	**4,940,519.50**	**20,468,386.54**

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย:บาท)

ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2561	183,700.00	-	-	183,700.00
2560	154,300.00	-	-	154,300.00

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 7 อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย:บาท)

	ณ วันที่ 30 กันยายน 2561			
	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน	17,348,888.55	105,654,460.99	2,300,000.00	125,303,349.54
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,777,680.28)	(101,442,039.66)	-	(110,219,719.94)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	8,571,208.27	4,212,421.33	2,300,000.00	15,083,629.60
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	-	6,260,158.82	-	6,260,158.82
โอนเปลี่ยนประเภท	-	-	(2,300,000.00)	(2,300,000.00)
ค่าเสื่อมราคา	(709,761.15)	(2,629,013.05)	-	(3,338,774.20)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	7,861,447.12	7,843,567.10	-	15,705,014.22
ราคาทุน	17,348,888.55	111,914,619.81	-	129,263,508.36
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(9,487,441.43)	(104,071,052.71)	-	(113,558,494.14)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	7,861,447.12	7,843,567.10	-	15,705,014.22

(หน่วย:บาท)

	ณ วันที่ 30 กันยายน 2560			
	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน	17,348,888.55	110,348,767.04	-	127,697,655.59
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,067,919.13)	(103,973,290.76)	-	(112,041,209.89)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	9,280,969.42	6,375,476.28	-	15,656,445.70
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	-	1,353,410.00	2,300,000.00	3,653,410.00
จำหน่ายสินทรัพย์				
ราคาทุน	-	(6,047,716.05)	-	(6,047,716.05)
ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	5,988,653.33	-	5,988,653.33
ค่าเสื่อมราคา	(709,761.15)	(3,457,402.23)	-	(4,167,163.38)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	8,571,208.27	4,212,421.33	2,300,000.00	15,083,629.60
ราคาทุน	17,348,888.55	105,654,460.99	2,300,000.00	125,303,349.54
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(8,777,680.28)	(101,442,039.66)	-	(110,219,719.94)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	8,571,208.27	4,212,421.33	2,300,000.00	15,083,629.60

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย:บาท)

	ณ วันที่ 30 กันยายน 2561		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	รวม
ราคาทุน	40,041,157.70	4,958,000.00	44,999,157.70
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(31,764,902.11)	(4,957,998.00)	(36,722,900.11)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	8,276,255.59	2.00	8,276,257.59
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	8,741,000.00	-	8,741,000.00
โอนเปลี่ยนประเภท	2,300,000.00	-	2,300,000.00
ค่าตัดจำหน่าย	(3,951,212.77)	-	(3,951,212.77)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	15,366,042.82	2.00	15,366,044.82
ราคาทุน	51,082,157.70	4,958,000.00	56,040,157.70
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(35,716,114.88)	(4,957,998.00)	(40,674,112.88)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	15,366,042.82	2.00	15,366,044.82

(หน่วย:บาท)

	ณ วันที่ 30 กันยายน 2560		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	รวม
ราคาทุน	38,041,157.70	4,958,000.00	42,999,157.70
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(27,596,018.37)	(4,221,661.72)	(31,817,680.09)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	10,445,139.33	736,338.28	11,181,477.61
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	2,000,000.00	-	2,000,000.00
ค่าตัดจำหน่าย	(4,168,883.74)	(736,336.28)	(4,905,220.02)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	8,276,255.59	2.00	8,276,257.59
ราคาทุน	40,041,157.70	4,958,000.00	44,999,157.70
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(31,764,902.11)	(4,957,998.00)	(36,722,900.11)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	8,276,255.59	2.00	8,276,257.59

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 9 เจ้าหนี้การค้า

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า – ภาครัฐ	1,363,000.00	-
เจ้าหนี้การค้า – บุคคลภายนอก	21,388,988.78	1,520,481.80
รวม เจ้าหนี้การค้า	**22,751,988.78**	**1,520,481.80**

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
เจ้าหนี้อื่น	172,226.78	34,667.50
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	362,029.69	371,630.01
ใบสำคัญค้างจ่าย	5,650.00	-
รวม เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	**539,906.47**	**406,297.51**

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
เงินประกันผลงาน	6,205,463.43	4,796,484.01
เงินประกันอื่น	81,824.97	290,146.00
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	**6,287,288.40**	**5,086,630.01**

หมายเหตุ 12 ภาระผูกพัน

สำนักงาน ก.พ.ร. มีรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ตามมาตรา 23 วรรค 3 ได้แก่

- ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 และ 2560 ได้แก่ สัญญาเช่ารถยนต์ประจำตำแหน่ง และสัญญาเช่ารถยนต์ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ไม่เกิน 1 ปี	4,476,000.00	4,354,800.00
เกิน 1 ปี.แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,263,600.00	4,054,800.00
รวม	**5,739,600.00**	**8,409,600.00**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 12 ภาระผูกพัน (ต่อ)

- ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ

สำนักงาน ก.พ.ร. มีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการสืบเนื่องจากสัญญาเช่ารถยนต์ เป็นจำนวนรวม 102,000.00 บาท (ปี 2560 เป็นจำนวนรวม 102,000.00 บาท)

หมายเหตุ 13 รายได้จากงบประมาณ

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	106,924,153.68	101,348,516.10
รายได้จากงบดำเนินงาน	37,091,846.73	40,278,682.99
รายได้จากงบลงทุน	3,444,045.00	4,760,000.00
รายได้จากงบกลาง	43,079,539.17	66,602,044.22
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	110,277,530.88	100,186,683.66
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	(2,986,677.07)	(3,431,588.53)
รวม รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน - สุทธิ	297,830,438.39	309,744,338.44
รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ (เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีเบิกจ่ายปีปัจจุบัน)		
รายได้จากงบดำเนินงาน	2,106,008.09	5,061,708.90
รายได้จากงบลงทุน	10,006,093.82	1,366,394.00
รายได้จากงบกลาง	33,569,624.44	-
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	41,985,444.88	54,817,699.16
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	(127,984.00)	-
รวม รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ	87,539,187.23	61,245,802.06
รวม รายได้จากงบประมาณ	385,369,625.62	370,990,140.50

หมายเหตุ 14 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
รายได้เงินเหลือจ่ายจากเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL)	1,232,040.89	-
รายได้จากการบริจาค	10,827.43	11,453.04
รายได้จากเงินช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐ	-	28,000,000.00
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	1,242,868.32	28,011,453.04

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 14 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค (ต่อ)

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ประกอบด้วย รายได้ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับคืนเงินเหลือจ่ายจากส่วนราชการที่รับเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) ภายใต้แผนการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืน ตามโครงการส่งเสริมและยกระดับธรรมาภิบาลในส่วนราชการเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ จำนวน 1,232,040.89 บาท ซึ่งสิ้นสุดโครงการแล้ว และรายได้จากสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาครับรู้เป็นรายได้ของปี 2561 จำนวน 10,827.43 บาท

หมายเหตุ 15 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
เงินเดือน	108,239,704.82	101,858,019.86
ค่าล่วงเวลา	171,040.00	256,490.00
ค่ารักษาพยาบาล	10,006,564.77	10,775,336.64
เงินช่วยการศึกษาบุตร	462,624.00	300,874.00
เงินชดเชย กบข.	1,677,556.02	1,598,187.16
เงินสมทบ กบข.	2,516,334.04	2,395,028.78
ค่าเช่าบ้าน	269,760.00	286,707.37
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	634,871.43	328,000.00
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	123,978,455.08	117,798,643.81

หมายเหตุ 16 ค่าบำเหน็จบำนาญ

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
บำนาญ	21,847,327.59	20,797,120.81
เงินช่วยค่าครองชีพ	1,159,437.60	1,158,627.80
บำเหน็จตกทอด	1,551,040.00	-
บำเหน็จดำรงชีพ	1,691,187.95	1,870,101.50
ค่ารักษาพยาบาล	1,699,307.72	2,327,837.58
เงินช่วยการศึกษา	59,700.00	196,800.00
บำเหน็จบำนาญอื่น	-	175,104.00
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	28,008,000.86	26,525,591.69

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 17 ค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	2,857,910.00	2,225,400.00
รวม ค่าตอบแทน	**2,857,910.00**	**2,225,400.00**

หมายเหตุ 18 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	3,053,767.00	6,824,055.77
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	2,207,814.79	1,833,540.39
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	2,586,995.36	3,620,934.20
ค่าจ้างเหมาบริการ	193,874,328.10	133,210,064.22
ค่าจ้างที่ปรึกษา	28,224,265.61	57,669,015.35
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	6,031,823.00	7,094,757.00
ค่าเช่า	5,534,352.88	7,689,149.50
ค่าใช้จ่ายผลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	52,707.00	453,586.00
ค่าประชาสัมพันธ์	1,188,004.16	6,559,808.92
ค่าใช้สอยอื่น	1,359,241.37	1,378,537.46
รวม ค่าใช้สอย	**244,113,299.27**	**226,333,448.81**

หมายเหตุ 19 ค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ค่าวัสดุ	2,464,505.23	1,915,324.00
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	338,385.80	320,589.50
รวม ค่าวัสดุ	**2,802,891.03**	**2,235,913.50**

หมายเหตุ 20 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ค่าไฟฟ้า	3,157,191.69	3,287,837.01
ค่าประปา	168,159.87	171,866.07
ค่าโทรศัพท์	1,087,997.64	1,008,177.36
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	2,488,010.30	1,445,732.80
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	569,237.00	605,283.00
รวม ค่าสาธารณูปโภค	**7,470,596.50**	**6,518,896.24**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุ 21 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	709,761.15	709,761.15
ครุภัณฑ์	2,629,013.05	3,457,402.23
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,951,212.77	4,905,220.02
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	7,289,986.97	9,072,383.40

หมายเหตุ 22 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
ค่าใช้จ่ายโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	1,232,040.89	1,199,618.00
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	1,232,040.89	1,199,618.00

ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค สำนักงาน ก.พ.ร. โอนคืนเงินเหลือจ่ายจากส่วนราชการที่รับเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) ภายใต้แผนการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างยั่งยืน ตามโครงการส่งเสริมและยกระดับธรรมาภิบาลในส่วนราชการเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ จำนวน 1,232,040.89 บาท ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเมื่อสิ้นสุดโครงการตามหมายเหตุ 14

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

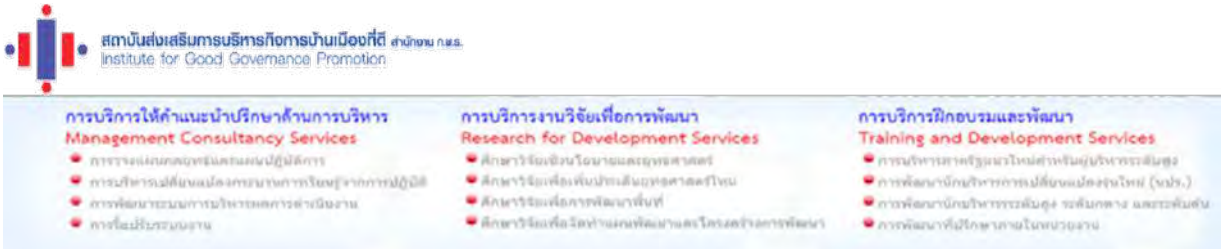
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	631,592.37	4,674,017.91
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	631,592.37	4,674,017.91
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	631,592.37	4,674,017.91
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-	-
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	-	-
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	29,440.00	67,090.56
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	1,240.58	1,125.10
รายได้อื่น	600,911.79	4,605,802.25
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	631,592.37	4,674,017.91

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2.10 ผลการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU) ในกำกับของสำนักงาน ก.พ.ร. มีเป้าหมายในการส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนมีการพัฒนาภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการให้บริการแนะนำปรึกษา การฝึกอบรมและพัฒนา และการศึกษาวิจัยในด้านการบริหารและการจัดการ

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สถาบันฯ ได้ให้บริการแก่สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานหลักมีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 19 โครงการ เช่น โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) รุ่นที่ 10 – 12 โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ โครงการยกระดับการพัฒนาการให้บริการภาครัฐแก่นิติบุคคลแบบเบ็ดเสร็จอิเล็กทรอนิกส์ (Central Biz Box) เป็นต้น

นอกจากนั้น สถาบันฯ ยังให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ๆ มากกว่า 10 โครงการ เช่น โครงการฝึกอบรมหลักสูตรนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาองค์กร สำหรับกองทัพเรือ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ Coach ITA ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น และสถาบันฯ ยังจัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับนักบริหารระดับสูง ซึ่งดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงรุ่นที่ 5 ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวการณ์ ได้แก่ โครงการศึกษาอบรมหลักสูตรนวัตกรรมการเพื่อการพัฒนาองค์การและสังคมอย่างยั่งยืน รุ่นที่ 2 โครงการศึกษาอบรม “หลักสูตรก้าวสู่องค์การ 4.0 อย่างยั่งยืนตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในยุค Disruptive Technology”

โดยที่การดำเนินงานของสถาบันฯ ในทุกโครงการตอบสนองโดยตรงต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถาบันฯ ได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น โครงการที่ตอบสนองวัตถุประสงค์การจัดตั้งข้อ 1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี (34 โครงการ) ข้อ 2 ส่งเสริมและดำเนินการให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี (18 โครงการ) ข้อ 3 ส่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี (8 โครงการ) และข้อ 4 ให้บริการวิจัย บริการทางวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี (26 โครงการ)

ในด้านการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้รับบริการ สถาบันฯ ได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้ดีขึ้น โดยจำแนกผู้รับบริการออกเป็น 6 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร.นักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ ผู้รับบริการ (ผู้ว่าจ้าง) ผู้ร่วมดำเนินงาน (ที่ปรึกษา/นักวิจัยโครงการของสถาบันฯ) และผู้รับการอบรม จากการประเมินความพึงพอใจ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในภาพรวม พบว่า ผู้รับบริการทุกกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในระดับดีมาก (ร้อยละ 80.10) โดยกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 94.11)

2.11 งบแสดงฐานะการเงินของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พร.

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. (สถาบัน) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของ สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากสถาบันตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน และข้อกำหนดจรรยาบรรณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของสถาบันในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกสถาบันหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของสถาบัน
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของสถาบันในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้สถาบันต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางปวันรัตน์ เวหุวัสน์)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1

(นางสาวดารุณี ตีรสมิทธ์)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 25 มีนาคม 2562

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย:บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	61,022,550.70	58,971,282.18
เงินลงทุนระยะสั้น	6	65,500,000.00	65,500,000.00
ลูกหนี้เงินยืมทดรอง	7	2,897,215.00	16,356,064.00
รายได้ค้างรับ	8	26,091,732.50	7,218,360.00
วัสดุคงเหลือ		365,621.24	366,362.82
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	4,329,240.07	9,414,858.89
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**160,206,359.51**	**157,826,927.89**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อาคาร และอุปกรณ์	10	1,708,835.47	1,156,798.48
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	11	6,397.39	2.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**1,715,232.86**	**1,156,800.48**
รวมสินทรัพย์		**161,921,592.37**	**158,983,728.37**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวณัฐรัตน์ ศรีหราช)
หัวหน้าส่วนงานบุคคล
ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสำนักงาน

(นางกิตติยา คัมภีร์)
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
สำนักงาน ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย:บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	12	23,377,856.74	14,616,919.81
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	13	19,757,102.08	49,518,884.04
รายได้รับล่วงหน้า	14	5,545,799.50	20,223,521.25
เงินรับฝากระยะสั้น	15	1,325,163.00	1,227,695.39
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	16	251,048.51	142,588.41
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**50,256,969.83**	**85,729,608.90**
รวมหนี้สิน		**50,256,969.83**	**85,729,608.90**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**111,664,622.54**	**73,254,119.47**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		-	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		**111,664,622.54**	**73,254,119.47**
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**111,664,622.54**	**73,254,119.47**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวณัฐรัตน์ ศรีหราช)
หัวหน้าส่วนงานบุคคล
ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสำนักงาน

(นางกิตติยา คัมภีร์)
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
สำนักงาน ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย:บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้จากการดำเนินงาน			
รายได้จากการให้บริการ	19	223,793,193.75	167,135,396.75
รายได้ดอกเบี้ย		1,462,842.49	971,712.24
รายได้อื่น		291,449.34	375,300.75
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		**225,547,485.58**	**168,482,409.74**
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
ต้นทุนการให้บริการ	20	161,644,353.37	145,007,815.23
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	21	13,441,232.73	11,872,672.74
ค่าใช้สอย	22	3,664,156.53	3,636,333.87
ค่าวัสดุ	23	195,537.03	149,817.03
ค่าสาธารณูปโภค	24	73,253.75	84,686.04
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	25	484,629.95	359,671.38
ค่าใช้จ่ายโครงการตามมติคณะกรรมการอำนวยการ	26	7,630,825.00	83,294.00
ค่าใช้จ่ายอื่น		2,994.15	-
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		**187,136,982.51**	**161,194,290.29**
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		**38,410,503.07**	**7,288,119.45**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวณัฐรัตน์ ศรีหราช)
หัวหน้าส่วนงานบุคคล
ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสำนักงาน

(นางกิตติยา คัมภีร์)
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
สำนักงาน ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย:บาท)

	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559		-	65,966,000.02	-	65,966,000.02
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดก่อนปรับปรุง		-	9,315,902.62	-	9,315,902.62
หัก รายการแก้ไขข้อผิดพลาด	18	-	(2,027,783.17)	-	(2,027,783.17)
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวดหลังปรับปรุง		-	**7,288,119.45**	-	**7,288,119.45**
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560		-	73,254,119.47	-	73,254,119.47
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560		-	73,254,119.47	-	73,254,119.47
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		-	38,410,503.07	-	38,410,503.07
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561		-	111,664,622.54	-	111,664,622.54

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวณัฐรัตน์ ศรีทราช)
หัวหน้าส่วนงานบุคคล
ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสำนักงาน

(นางกิตติยา คัมภีร์)
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
สำนักงาน ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุ	สารบัญ
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน
3	มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่
4	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
5	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
6	เงินลงทุนระยะสั้น
7	ลูกหนี้เงินยืมทดรอง
8	รายได้ค้างรับ
9	สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น
10	อาคาร และอุปกรณ์
11	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
12	เจ้าหนี้การค้า
13	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
14	รายได้รับล่วงหน้า
15	เงินรับฝากระยะสั้น
16	หนี้สินหมุนเวียนอื่น
17	ภาระผูกพัน
18	การแก้ไขข้อผิดพลาดงวดก่อน
19	รายได้จากการให้บริการ
20	ต้นทุนการให้บริการ
21	ค่าใช้จ่ายบุคลากร
22	ค่าใช้สอย
23	ค่าวัสดุ
24	ค่าสาธารณูปโภค
25	ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย
26	ค่าใช้จ่ายโครงการตามมติคณะกรรมการอำนวยการ
27	รายการจัดประเภทใหม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร.
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

การพัฒนาระบบราชการได้เกิดขึ้นจากแนวคิดตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 – 2550) ประกอบกับเจตนารมณ์และเงื่อนไขตามมาตรา 16 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้แสดงให้เห็นการพัฒนาระบบราชการ โดยการวางกรอบกติกาใหม่ของการบริหารราชการแผ่นดินไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทำให้เกิดความจำเป็นในการออกแบบโครงสร้างองค์กรรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่ส่วนราชการโดยเฉพาะในส่วนของภารกิจงานเกี่ยวกับการให้บริการหรืองานสนับสนุนบางประการ ดังนั้น จึงเป็นที่มาในการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการไทยในการประชุมครั้งที่ 9/2546 เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ที่มีการพิจารณา เรื่อง การจัดโครงสร้างองค์กรรูปแบบอื่นที่มิใช่ส่วนราชการ : หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการไทย ได้มีมติเห็นชอบในหลักการจัดรูปแบบหน่วยงาน กระบวนการขั้นตอนในการจัดตั้ง และระบบบริหารงาน และได้นำเสนอการจัดโครงสร้างดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2547 จึงได้มีมติเห็นชอบในหลักการและแนวทางการจัดโครงสร้างองค์กรรูปแบบอื่นที่มิใช่ส่วนราชการ : หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาระบบราชการ จึงได้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. (Institute for Good Governance Promotion) โดยได้ประกาศแปลงสภาพสถาบันฯ เป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2548 ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงาน ก.พ.ร. โดยมีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการดำเนินงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษจะดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. 2550

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. มีสถานที่ตั้ง เลขที่ 120 หมู่ 3 ชั้น 4 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการกิจการภาครัฐที่ดี
2. เพื่อส่งเสริมและดำเนินการให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี
3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี
4. ให้บริการวิจัย บริการทางวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในงบการเงินตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงิน เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นภายใต้เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และข้อสมมติฐานการดำเนินงานต่อเนื่อง

หมายเหตุที่ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 โดยให้ถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน

ให้ถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้นจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วยเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งครบกำหนดรับคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน และไม่มีภาระผูกพัน

4.2 เงินลงทุนระยะสั้น หมายความถึง เงินฝากธนาคารประเภทประจำที่ไม่มีภาระผูกพันระยะเวลาการนำฝากเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี

4.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หน่วยงานลูกค้าเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จึงไม่มีเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

4.4 เงินลงทุนระยะยาว หมายความถึง เงินฝากธนาคารประเภทประจำที่ไม่มีภาระผูกพันระยะเวลาการนำฝากเกิน 1 ปี

4.5 อาคาร และอุปกรณ์

- การซื้อครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่มีราคาตั้งแต่ 5,000.00 บาทขึ้นไป จะบันทึกเป็นสินทรัพย์
- ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน ดังนี้

ส่วนปรับปรุงอาคาร	ตามอายุสัญญาเช่าอาคาร
ครุภัณฑ์สำนักงาน	8 ปี
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5 ปี
ครุภัณฑ์โฆษณาประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	5 ปี
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5 ปี
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5 ปี
ครุภัณฑ์กีฬา	5 ปี
ครุภัณฑ์การศึกษา	5 ปี

4.6 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

1) การรับรู้รายได้

รายได้จากการให้บริการวิชาการ งานวิจัยให้คำปรึกษา และงานฝึกอบรม รับรู้เมื่อส่งมอบงานและมีสิทธิเรียกเก็บเงินแล้ว

รายได้ดอกเบี้ยเป็นรายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา

2) การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการวิชาการ งานวิจัยให้คำปรึกษา และงานฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าใช้จ่ายอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง สำหรับค่าใช้จ่ายตามประเภทดังต่อไปนี้รับรู้ตามเกณฑ์อื่นที่คณะกรรมการอำนวยการ กำหนดดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.6 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)

2) การรับรู้ค่าใช้จ่าย (ต่อ)

- ค่าใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนบุคลากรที่มิใช่เป็นการจ่ายรายเดือน ได้แก่ หัวหน้าโครงการ ผู้อำนวยการหลักสูตร ที่ปรึกษา นักวิจัย และผู้ประสานงานโครงการ ให้รับรู้ค่าใช้จ่ายตามสัดส่วนของรายได้ของงานวิชาการ
- ค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง รับรู้ค่าใช้จ่ายตามใบแจ้งหนี้ที่วางบิล
- ค่าใช้จ่ายที่ผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง รับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อตรวจรับงานแล้ว

ทั้งนี้ การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายของสถาบันฯ เป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.2/31072 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2554 เรื่อง ตอบข้อหารือหลักการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ 5/2554 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2554 รวมถึงตามมติคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 6/2554 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2554

4.7 การใช้ประมาณการทางบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ฝ่ายบริหารต้องใช้การประมาณการและตั้งข้อสมมติฐานหลายประการซึ่งจะมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และหนี้สิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้

หมายเหตุที่ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เงินฝากออมทรัพย์	61,012,550.70	58,950,313.75
เงินฝากกระแสรายวัน	10,000.00	10,000.00
เงินฝากประจำ	-	10,968.43
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	61,022,550.70	58,971,282.18

หมายเหตุที่ 6 เงินลงทุนระยะสั้น

เงินลงทุนระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 จำนวน 65,500,000.00 บาท เป็นเงินฝากสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ประเภทประจำ 4 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.35 ครบกำหนดในวันที่ 8 มกราคม 2562 จำนวน 15,000,000.00 บาท ประเภทประจำ 7 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.50 ครบกำหนดในวันที่ 30 ตุลาคม 2561 จำนวน 20,000,000.00 บาท และวันที่ 11 พฤศจิกายน 2561 จำนวน 10,000,000.00 บาท และประเภทประจำ 12 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.70 ครบกำหนดในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561 จำนวน 20,500,000.00 บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 7 ลูกหนี้เงินยืมทดรอง

ลูกหนี้เงินยืมทดรอง ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 จำนวน 2,897,215.00 บาท เป็นการให้พนักงานยืมเงินทดรองจ่ายเพื่อใช้จ่ายในโครงการและจะนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตั้งไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี การหักล้างเงินยืมทดรองจะดำเนินการเมื่อผู้ยืมส่งใช้เงินเหลือจ่าย (ถ้ามี) หรือขอเบิกจ่ายเงินส่วนที่จ่ายเกินกว่าเงินทดรองที่ได้รับและการส่งใช้ดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากสถาบันฯ

หมายเหตุที่ 8 รายได้ค้างรับ

รายได้ค้างรับเป็นรายได้จากการให้บริการที่สถาบันฯ ได้ส่งมอบผลงานให้กับสำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานผู้ว่าจ้างภายในรอบระยะเวลาบัญชีโดยไม่มีการปรับแก้ผลงานเพิ่มเติม ซึ่งสถาบันฯ มีสิทธิเรียกเก็บเงินจากสำนักงาน ก.พ.ร และหน่วยงานผู้ว่าจ้างแล้ว

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
สำนักงาน ก.พ.ร.		
โครงการ นปร.	5,216,361.00	-
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	11,464,121.50	874,440.00
หน่วยงานอื่น		
โครงการฝึกอบรม	240,000.00	1,937,500.00
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	9,171,250.00	4,406,420.00
รวมรายได้ค้างรับ	**26,091,732.50**	**7,218,360.00**

หมายเหตุที่ 9 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	97,000.00	290,106.81
เงินประกันผลงาน	3,708,071.21	4,654,894.19
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	444,168.86	2,809,960.39
เงินจ่ายล่วงหน้า	80,000.00	1,659,897.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,329,240.07	9,414,858.89

เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 เป็นเงินฝากธนาคารประเภทประจำ 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.05 ครบกำหนดในวันที่ 26 มกราคม 2562 ที่เปิดบัญชีเพื่อจัดทำหลักประกันการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขของสัญญา เป็นหลักประกันของธนาคารให้กับ สำนักงาน ป.ป.ช. สำหรับการดำเนินงานโครงการจ้างสำรวจข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity&Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สัญญาเลขที่ 34/2561 จำนวนเงิน 97,000.00 บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 10 อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย:บาท)

รายการ	ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	ครุภัณฑ์งานบ้านและงานครัว	ครุภัณฑ์สำนักงาน	ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	ครุภัณฑ์การศึกษา	ครุภัณฑ์กีฬา	รวม
ณ วันที่ 30 กันยายน 2561									
ราคาทุน	162,415.30	1,244,891.10	64,131.30	638,899.40	1,277,521.19	346,203.85	32,421.00	264,000.00	4,030,483.14
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(97,134.92)	(924,459.67)	(64,125.30)	(484,988.49)	(828,941.18)	(279,258.64)	(32,415.00)	(162,361.46)	(2,873,684.66)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	65,280.38	320,431.43	6.00	153,910.91	448,580.01	66,945.21	6.00	101,638.54	1,156,798.48
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	-	316,275.00	-	175,571.30	396,716.79	151,073.39	-	-	1,039,636.48
จำหน่ายสินทรัพย์									
ราคาทุน	-	(10,165.00)	-	(13,341.83)	(181,311.50)	-	-	-	(204,818.33)
ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	10,164.00	-	13,339.83	178,320.35	-	-	-	201,824.18
ค่าเสื่อมราคา	(52,138.60)	(128,601.81)	-	(50,194.75)	(160,881.94)	(40,017.17)	-	(52,771.07)	(484,605.34)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	13,141.78	508,103.62	6.00	279,285.46	681,423.71	178,001.43	6.00	48,867.47	1,708,835.47
ราคาทุน	162,415.30	1,551,001.10	64,131.30	801,128.87	1,492,926.48	497,277.24	32,421.00	264,000.00	4,865,301.29
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(149,273.52)	(1,042,897.48)	(64,125.30)	(521,843.41)	(811,502.77)	(319,275.81)	(32,415.00)	(215,132.53)	(3,156,465.82)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	13,141.78	508,103.62	6.00	279,285.46	681,423.71	178,001.43	6.00	48,867.47	1,708,835.47

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 10 อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

(หน่วย:บาท)

รายการ	ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	ครุภัณฑ์งานบ้านและงานครัว	ครุภัณฑ์สำนักงาน	ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	ครุภัณฑ์การศึกษา	ครุภัณฑ์กีฬา	รวม
ณ วันที่ 30 กันยายน 2560									
ราคาทุน	162,415.30	1,039,590.50	64,131.30	619,864.10	1,015,395.69	346,203.85	32,421.00	264,000.00	3,544,021.74
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(44,996.32)	(833,400.61)	(62,892.72)	(445,053.37)	(737,510.41)	(248,154.48)	(32,415.00)	(109,590.37)	(2,514,013.28)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	117,418.98	206,189.89	1,238.58	174,810.73	277,885.28	98,049.37	6.00	154,409.63	1,030,008.46
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	-	205,300.60	-	19,035.30	262,125.50	-	-	-	486,461.40
ค่าเสื่อมราคา	(52,138.60)	(91,059.06)	(1,232.58)	(39,935.12)	(91,430.77)	(31,104.16)	-	(52,771.09)	(359,671.38)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	65,280.38	320,431.43	6.00	153,910.91	448,580.01	66,945.21	6.00	101,638.54	1,156,798.48
ราคาทุน	162,415.30	1,244,891.10	64,131.30	638,899.40	1,277,521.19	346,203.85	32,421.00	264,000.00	4,030,483.14
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(97,134.92)	(924,459.67)	(64,125.30)	(484,988.49)	(828,941.18)	(279,258.64)	(32,415.00)	(162,361.46)	(2,873,684.66)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	65,280.38	320,431.43	6.00	153,910.91	448,580.01	66,945.21	6.00	101,638.54	1,156,798.48

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
โปรแกรมคอมพิวเตอร์		
ราคาทุน	116,309.00	116,309.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(116,307.00)	(116,307.00)
ราคาตามบัญชีสุทธิต้นงวด	2.00	2.00
ซื้อและรับโอนสินทรัพย์	6,420.00	-
ค่าตัดจำหน่าย	(24.61)	-
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	**6,397.39**	**2.00**
ราคาทุน	122,729.00	116,309.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(116,331.61)	(116,307.00)
ราคาตามบัญชีสุทธิปลายงวด	**6,397.39**	**2.00**

หมายเหตุที่ 12 เจ้าหนี้การค้า

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เจ้าหนี้ –บุคคลภายนอก (หน่วยงานภาครัฐ)	885,400.00	-
เจ้าหนี้ –บุคคลภายนอก (นิติบุคคล)	12,401,555.51	9,074,492.86
เจ้าหนี้ –บุคคลภายนอก (บุคคลธรรมดา)	6,476,812.70	5,436,331.42
เจ้าหนี้อื่น	3,614,088.53	106,095.53
รวมเจ้าหนี้การค้า	**23,377,856.74**	**14,616,919.81**

เจ้าหนี้การค้าได้มีการจัดประเภทรายการใหม่จากเดิม โดยเจ้าหนี้การค้า ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 ได้แสดงรายการรวมเจ้าหนี้อื่น ซึ่งเดิมแสดงรายการรวมอยู่ในรายการหนี้สินหมุนเวียนอื่น

หมายเหตุที่ 13 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

(หน่วย:บาท)

	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
ต้นทุนการให้บริการค้างจ่าย	15,591,461.94	47,073,110.08
ค่าใช้จ่ายบุคลากรค้างจ่าย	3,991,034.48	2,074,333.17
ค่าใช้สอยอื่นค้างจ่าย	161,560.97	359,418.86
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	13,044.69	12,021.93
รวมค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	19,757,102.08	49,518,884.04

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 14 รายได้รับล่วงหน้า

รายได้รับล่วงหน้าเป็นเงินล่วงหน้าโครงการที่สถาบันฯ ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานอื่น โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ 10 – 40 ของมูลค่างานตามข้อตกลงการใช้บริการและสัญญาจ้าง ประกอบด้วย

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
สำนักงาน ก.พ.ร.		
โครงการ นปร.	-	3,878,761.00
โครงการฝึกอบรม	-	330,000.00
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	4,576,999.50	13,044,160.25
หน่วยงานอื่น		
โครงการฝึกอบรม	968,800.00	2,653,000.00
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	-	317,600.00
รวมรายได้รับล่วงหน้า	**5,545,799.50**	**20,223,521.25**

หมายเหตุที่ 15 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
เงินรับฝากอื่น	665.00	660,000.00
เงินประกันสัญญา	244,800.00	4,175.75
เงินประกันผลงาน	1,079,698.00	563,519.64
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	**1,325,163.00**	**1,227,695.39**

เงินรับฝากระยะสั้นได้มีการจัดประเภทรายการใหม่จากเดิม โดยเงินรับฝากระยะสั้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ได้แสดงรายการรวมอยู่ในรายการหนี้สินหมุนเวียนอื่น

หมายเหตุที่ 16 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง – ภ.ง.ด. 1	96,644.12	18,270.63
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง – ภ.ง.ด. 3	74,965.54	52,249.55
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง – ภ.ง.ด. 53	52,438.85	46,568.23
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	27,000.00	25,500.00
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	251,048.51	142,588.41

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 17 ภาระผูกพัน

สถาบันฯ มีภาระผูกพันจากการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 รายละเอียดดังนี้

- ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

	ไม่เกิน 1 ปี		เกินกว่า 1 – 5 ปี		เกินกว่า 5 ปี		
	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)	รวม (บาท)
ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้างเช่าคอมพิวเตอร์	1	914.85	-	-	-	-	914.85
สัญญาเช่าคอมพิวเตอร์	1	881,400.00	1	1,248,650.00	-	-	2,130,050.00
สัญญาเช่าพื้นที่สำนักงาน	1	194,700.00	-	-	-	-	194,700.00
สัญญาเช่ารถ	1	300,000.00	1	1,200,000.00	1	225,000.00	1,725,000.00
รวม	**4**	**1,377,014.85**	**2**	**2,448,650.00**	**1**	**225,000.00**	**4,050,664.85**

- ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ

	ไม่เกิน 1 ปี		เกินกว่า 1 – 5 ปี		
	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)	รวม (บาท)
ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง	99	27,304,318.00	-	-	27,304,318.00
สัญญา	8	9,779,520.00	-	-	9,779,520.00
รวม	**107**	**37,083,838.00**	**-**	**-**	**37,083,838.00**

หมายเหตุที่ 18 การแก้ไขข้อผิดพลาดงวดก่อน

เป็นรายการจัดสรรเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอำนวยการเห็นชอบเกณฑ์การจัดสรร ในการประชุมครั้งที่ 7/2560 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2560 และอนุมัติจัดสรรเงินรางวัล ตามมติคณะกรรมการอำนวยการ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2561 ซึ่งพิจารณาจากผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 2,027,783.17 บาท โดยนำมาปรับปรุงรายการข้อมูลในงบการเงินปี 2560 ที่แสดงเปรียบเทียบแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 19 รายได้จากการให้บริการ

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
สำนักงาน ก.พ.ร.		
โครงการ นปร.	52,219,526.00	40,108,387.00
โครงการฝึกอบรม	6,306,240.00	3,212,000.00
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	118,967,427.75	80,654,239.75
หน่วยงานอื่น		
โครงการฝึกอบรม	29,984,000.00	20,637,500.00
โครงการวิจัยและที่ปรึกษา	16,316,000.00	22,523,270.00
รวมรายได้จากการให้บริการ	**223,793,193.75**	**167,135,396.75**

หมายเหตุที่ 20 ต้นทุนการให้บริการ

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ค่าตอบแทน	70,306,036.22	64,482,792.48
ค่าใช้สอย	88,627,259.96	60,313,286.48
ค่าวัสดุ	2,195,605.81	1,079,756.49
ค่าสาธารณูปโภค	200,546.38	182,448.74
ค่าใช้จ่ายกิจกรรม นปร.	314,905.00	18,949,531.04
รวมต้นทุนการให้บริการ	**161,644,353.37**	**145,007,815.23**

หมายเหตุที่ 21 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย:บาท)

	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
เงินเดือน	7,955,312.15	7,549,007.16
เงินรางวัล	3,896,034.48	2,853,990.83
ค่าล่วงเวลา	123,250.00	94,500.00
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	155,993.00	148,500.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	308,368.98	278,864.65
ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	191,355.11	155,072.36
ค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพ	28,000.00	28,000.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	206,919.01	197,937.74
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	576,000.00	566,800.00
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	13,441,232.73	11,872,672.74

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 21 ค่าใช้จ่ายบุคลากร (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายบุคลากร - รายการเงินรางวัล สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 จำนวน 3,896,034.48 บาท เป็นยอดประมาณการการจัดสรรเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอำนวยการเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ 7/2560 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2560 และครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2561 ซึ่งการจัดสรรเงินรางวัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 อยู่ระหว่างการเสนอคณะกรรมการอำนวยการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมายเหตุที่ 22 ค่าใช้สอย

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรมบุคลากรของสถาบันฯ	210,675.70	197,309.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	9,559.00	7,490.00
ค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษา	-	3,745.00
ค่าเชื้อเพลิง	55,980.60	35,600.50
ค่าจ้างเหมาบริการ – บุคคลภายนอก	1,354,281.68	1,178,367.61
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	472,014.00	760,279.00
ค่ารับรองและพิธีการ	118,089.64	79,182.00
ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ – หน่วยงานภายนอก	778,800.00	778,800.00
ค่าเช่าสังหาริมทรัพย์ – บุคคลภายนอก	624,761.91	480,042.50
ค่าตรวจสอบบัญชี – ผู้ตรวจสอบอื่น	-	100,000.00
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	995.00	285.00
ค่าใช้สอยอื่น	38,999.00	15,233.26
รวมค่าใช้สอย	**3,664,156.53**	**3,636,333.87**

หมายเหตุที่ 23 ค่าวัสดุ

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ค่าวัสดุสำนักงาน	58,774.96	85,031.19
ค่าวัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	623.20	16,732.76
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	121,234.70	46,550.80
ค่าวัสดุการศึกษา	2,040.00	-
ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว	8,949.04	1,502.28
ค่าวัสดุเครื่องบริโภค	3,915.13	-
รวมค่าวัสดุ	195,537.03	149,817.03

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 24 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ค่าโทรศัพท์	64,517.75	70,178.04
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	7,811.00	13,161.00
ค่าไปรษณีย์ โทรเลขและขนส่ง	925.00	1,347.00
รวมค่าสาธารณูปโภค	**73,253.75**	**84,686.04**

หมายเหตุที่ 25 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
ค่าเสื่อมราคา – ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	52,138.60	52,138.60
ค่าเสื่อมราคา – ครุภัณฑ์สำนักงาน	50,194.75	39,935.12
ค่าเสื่อมราคา – ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	40,017.17	31,104.16
ค่าเสื่อมราคา – ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	128,601.81	91,059.06
ค่าเสื่อมราคา – อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	160,881.94	91,430.77
ค่าเสื่อมราคา – ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	-	1,232.58
ค่าเสื่อมราคา – ครุภัณฑ์กีฬา	52,771.07	52,771.09
ค่าตัดจำหน่าย – โปรแกรมคอมพิวเตอร์	24.61	-
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	**484,629.95**	**359,671.38**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 26 ค่าใช้จ่ายโครงการตามมติคณะกรรมการอำนวยการ

(หน่วย:บาท)

	2561	2560
1. การจัดสัมมนาพัฒนาความรู้ให้แก่นักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (มติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 4/2560)	-	83,294.00
2. การปรับปรุงพื้นที่ สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อจัดทำเป็นห้องประชุมของสำนักงาน ก.พ.ร. (มติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 1/2560)	3,999,232.00	-
3. โครงการพัฒนาสำนักงาน ก.พ.ร. สู่ระบบดิจิทัล (มติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 5/2560)	1,251,900.00	-
4. โครงการพัฒนาสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. สู่ความเป็นเลิศ : การดำเนินการพัฒนาองค์การสู่ความเป็นเลิศ (มติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 1/2561)	1,382,880.00	-
5. โครงการพัฒนาสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. สู่ความเป็นเลิศ : การพัฒนาบุคลากรสู่การเป็น IGP Digital officer (มติการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ครั้งที่ 1/2561)	996,813.00	
รวมค่าใช้จ่ายโครงการตามมติคณะกรรมการอำนวยการ	**7,630,825.00**	**83,294.00**

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายโครงการตามมติคณะกรรมการอำนวยการเป็นค่าใช้จ่ายที่สถาบันฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ในการจัดกิจกรรมที่เป็นคุณประโยชน์ของการดำเนินงานสถาบันฯ โดยจ่ายจากเงินทุนสะสม (รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมายเหตุที่ 27 รายการจัดประเภทใหม่

รายการในรายงานการเงินบางรายการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 ได้จัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561 โดยไม่มีผลกระทบต่อรายงานการเงินตามที่ได้รายงานไว้แล้ว

(หน่วย:บาท)

	ก่อนการจัดประเภทใหม่	จัดประเภทใหม่	หลังการจัดประเภทใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2560			
เงินลงทุนชั่วคราว	65,500,000.00	(65,500,000.00)	-
เงินลงทุนระยะสั้น	-	65,500,000.00	65,500,000.00
เจ้าหนี้ระยะสั้น	14,510,824.28	(14,510,824.28)	-
เจ้าหนี้การค้า	-	14,616,919.81	14,616,919.81
เงินรับฝากระยะสั้น	-	1,227,695.39	1,227,695.39
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,476,379.33	(1,333,790.92)	142,588.41
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560			
ต้นทุนการให้บริการจัดฝึกอบรม	145,007,815.23	(145,007,815.23)	-
ต้นทุนการให้บริการ	-	145,007,815.23	145,007,815.23

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก
บทสรุปการพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) และผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร.
ประจำปี พ.ศ. 2561 ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ชาติ

GOOD GOVERNANCE FOR BETTER LIFE

พัฒนาระบบราชการ เพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561)

1] สร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน
2] การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ
3] การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

1] การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

1] การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
2] การยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

Legislative Institutional Repository of Thailand

การพัฒนาระบบราชการไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลฯ	ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส	ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจและทุกพื้นที่	ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
แผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน	โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง	
ประเด็นหลัก	ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ		พัฒนาอย่างยั่งยืน

สร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน

- 3 แห่ง : เซ็นทรัลเวิลด์ เซ็นทรัลพลาซาศาลายา ธัญญาพาร์ค
- Biz Portal: 40 ใบอนุญาต ใน 10 ธุรกิจ เชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ : 42 นวัตกรรม 9 โครงการนำร่อง
- Doing Business : อันดับดีขึ้นต่อเนื่อง มีคะแนนสูงขึ้น มีด้านที่มีค่าคะแนนและอันดับสูงขึ้น 5 ด้าน
- รางวัลเลิศรัฐ : มีผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งสิ้น 656 ผลงาน
- รางวัล UNPSA : มีหน่วยงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศ 6 หน่วยงาน

การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

- ก.น.จ. ปรับกรอบวงเงินงบประมาณจาก 1.8 หมื่นล้านบาท เป็น 2.8 หมื่นล้านบาท
- ปรับปรุงแนวทางการจัดส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดบทบาท ภารกิจ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจที่ดำเนินการ ทำให้องค์กรภาครัฐมีขนาดเล็กลง ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจภาครัฐ เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร และยกระดับความเป็นเอกภาพของการบริหารราชการในพื้นที่ ซึ่ง ครม. มีมติเห็นชอบกับแนวทางดังกล่าว

การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ

- ปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การบริหารราชการแบบบูรณาการ และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- พัฒนาระบบการประเมินผลจากคำรับรองการปฏิบัติราชการสู่มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

- ส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศและเกิดความยั่งยืน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลฯ	บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ	ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ
แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	ขนาดกำลังคนภาครัฐมีขนาดกะทัดรัด และมีผลิตภาพสูง ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนดี คนเก่งไว้ในภาครัฐ	โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง
ประเด็นหลัก	ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	พัฒนาอย่างยั่งยืน ก้าวสู่สากล

การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ

พัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ 13 รุ่น โดยรุ่นที่ 1-10 จำนวน 341 คน กำลังปฏิบัติงานอยู่ในส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 11 รอจัดสรรไปปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ รุ่นที่ 12 และรุ่นที่ 13 จำนวน 77 คน อยู่ระหว่างการพัฒนาตามหลักสูตรในโครงการฯ

มีผู้เรียนในระบบตั้งแต่เริ่มเปิดระบบจนถึง 30 กันยายน 2561 ทั้งสิ้น จำนวน 42,526 ราย เป็นผู้ที่ลงทะเบียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 989 ราย

ยกระดับความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

ค.ต.ป.

พัฒนาแนวทาง การตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในวงกว้าง เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การตัดสินใจและกำหนดนโยบายของประเทศ

การสร้างความพร้อมของระบบราชการไทย เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ดำเนินโครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จนเกิดเป็นเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียนขึ้น ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และนำไปสู่การเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในระดับภูมิภาคอาเซียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลฯ

- ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจและทุกพื้นที่
- ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

- บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน
- โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง

ยุทธศาสตร์ สำนักงาน ก.พ.ร.

- การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง

ครม. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่าง พรฎ. จัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. .... และเปิดให้บริการศูนย์รับคำขออนุญาต

แผนยกระดับบริการภาครัฐ : ปรับปรุงคู่มือประชาชน จัดทำเอกสารราชการ 2 ภาษา เสนอมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตาม พรบ. อำนวยฯ

รางวัลเลิศรัฐ : มีผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งสิ้น 182 ผลงาน

รางวัล UNPSA: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับรางวัลชนะเลิศ ผลงาน "โครงการป้องกันควบคุมมะเร็งปากมดลูกแบบบูรณาการ"

ก.น.จ.

- ต้นแบบความร่วมมือในการบูรณาการภารกิจรัฐในพื้นที่จังหวัด
- พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในกรมต่างๆ โดยเน้นการบูรณาการทำงานร่วมกับบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม มีความชัดเจนแต่ยืดหยุ่น เช่น การจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

PO

- แปลงสภาพองค์การมหาชนตาม พรบ. องค์การมหาชนเป็นองค์การมหาชนตามพรบ. เฉพาะ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
- พัฒนาหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี

ติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการจังหวัด องค์การมหาชน และประเมินผู้บริหารองค์การ รวมทั้งติดตามตรวจสอบประเมินผลภาคราชการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลฯ	ภาครัฐมีความทันสมัย	บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกันก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล	ขนาดกำลังคนภาครัฐมีขนาดกะทัดรัด และมีผลิตภาพสูง ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคนดี คนเก่งไว้ในภาครัฐ
ยุทธศาสตร์ สำนักงาน ก.พ.ร.	การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ โครงสร้าง หน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง	การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

ศึกษาผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruptive Change) ต่อระบบราชการ

พัฒนาเครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

พัฒนาขีดสมรรถนะเครือข่ายการพัฒนาระบบราชการ โดยจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "Disruptive Technology และผลกระทบต่อการบริหารราชการ"

ส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครับของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ผ่านการจัดประชุมนานาชาติ และแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับทวิภาคีกับเครือข่ายธรรมาภิบาลอาเซียน

พัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ 3 รุ่น คือ รุ่นที่ 10 กำลังปฏิบัติงานอยู่ในส่วนราชการที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 11 รอจัดสรรไปปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ รุ่นที่ 12 อยู่ระหว่างการพัฒนาตามหลักสูตรในโครงการฯ

จัดทำหลักสูตรพิเศษใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย (m-Learning) เรื่อง "การพัฒนาสมรรถนะสู่องค์กรที่มีความสามารถในการแข่งขัน"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลฯ	**ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ**	**กฎหมายมีความสดคล้องเหมาะสม กับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น**
แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	**โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง**	
ยุทธศาสตร์ สำนักงาน ก.พ.ร.	**การต่อต้านการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ**	**การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ราชการแผ่นดิน**

สร้างการตระหนักรู้และจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันผ่านการสื่อสารแขนงต่าง ๆ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

พัฒนาเครื่องมือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

ทบทวนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 โดยยกเลิกการจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และการจัดทำแผนนิติบัญญัติ แก้ไขให้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งเพิ่มเติมให้มีการกำหนดให้ใช้แพลตฟอร์มกลาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
บรรณานุกรม

ภาคผนวก ข
สรุปมติคณะรัฐมนตรีจากข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
1	การเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม		พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2559 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 โดยที่มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้องค์การมหาชนทุกแห่งดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว (วันที่ 6 สิงหาคม 2559) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการแทนและเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการประสานกับองค์การมหาชนในการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เสร็จสิ้นแล้ว โดยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำร่างพระราชกฤษฎีกาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้
		10 ตุลาคม 2560	● **ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ(องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...**
		16 มกราคม 2561	● **ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ขององค์การมหาชน จำนวน 2 แห่ง** - ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
		23 มกราคม 2561	● **ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
2	ข้อเสนอการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal)	10 ตุลาคม 2560	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบกับข้อเสนอการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal) เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ภายในกรอบวงเงินงบประมาณจำนวน 4,000 ล้านบาท และให้สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการคลัง และสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560 มีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบในหลักการตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงแผนการดำเนินการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Doing Business Portal) โดยให้กำหนดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ รวมทั้งระยะเวลาดำเนินการให้เหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีกิจกรรม/โครงการที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จและเกิดผลเป็นรูปธรรมในระยะที่ 1 (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561) ให้มากยิ่งขึ้น แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ในส่วนของงบประมาณที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ภายในกรอบวงเงินงบประมาณ จำนวน 4,000 ล้านบาท ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย 2. ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย
3	รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการและรายงานผลการประเมินตนเอง ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ		สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการและรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. 2548 ข้อที่ 13 (4) และข้อ 14 ซึ่งกำหนดให้ มีการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีและให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ รายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอรายงานฯ ต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้
		10 ตุลาคม 2560	● รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 1)
		25 กันยายน 2561	● รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการและรายงานผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการคณะต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 2)

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
4	การใช้อำนาจตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. .... การยกเลิกประกาศคณะกรรมการ นโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2554 และการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด	24 ตุลาคม 2560	สำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ก.น.จ.) ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ ดังนี้ 1. การใช้อำนาจตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 2. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. .... 3. ยกเลิกประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2554 4. กำหนดให้มี 6 ภาค การจัดตั้งกลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
5	สรุปรายงานผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก Doing Business 2018 และรายงานการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2561	21 พฤศจิกายน 2560	ธนาคารโลกได้ประกาศผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจประจำปี พ.ศ. 2560 (Doing Business 2018) เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2560 โดยประเทศไทยได้รับการปรับอันดับดีขึ้น 20 อันดับเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว จากอันดับที่ 46 เป็นอันดับ 26 จากจำนวนประเทศทั้งหมด 190 ประเทศ ซึ่งเป็นผลสำเร็จจากการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ตามนโยบายการขับเคลื่อนอย่างจริงจังและต่อเนื่องของรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้สรุปรายงานผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก Doing Business 2018 เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาพร้อมกับรายงานการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2561 ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 มีมติรับทราบ
6	รายงานการประเมินผลองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และรายงานการประเมินสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558	16 มกราคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอรายงานการประเมินผลองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และรายงานการประเมินสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ตามมติคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ในการประชุมครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2560 ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันที่ 16 มกราคม 2561 มีมติรับทราบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
บรรณาธิการ

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
7	แผนงานโครงการขับเคลื่อนการยกระดับการบริการภาครัฐที่จะขอใช้เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (Structural Adjustment Loan: SAL)	20 กุมภาพันธ์ 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอเรื่องแผนงานโครงการขับเคลื่อนการยกระดับการบริการภาครัฐที่จะขอใช้เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (Structural Adjustment Loan: SAL) เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบให้ยกเลิกการดำเนินโครงการบูรณาการงานบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ (Thailand Gateway) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ 2. เห็นชอบในหลักการให้กันวงเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (Structural Adjustment Loan: SAL) ที่เหลือ จำนวน 800 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เพื่อขับเคลื่อนการยกระดับการบริการภาครัฐใน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) 2) การพัฒนาระบบติดตามการให้บริการ (Tracking System) และ 3) การพัฒนาระบบการจองคิวกลาง (Queue Online) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง รวมทั้งให้รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย 3. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำเงินกู้ SAL คงเหลือ (จากการกันวงเงินไว้) จำนวน 302,427,451.27 บาท รวมถึงเงินที่สำนักงาน ก.พ.ร. ขอกันไว้และไม่มีการใช้จ่ายตามระยะเวลา และตามแผนที่กำหนดในครั้งนี้ ส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
8	การขอจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ	1 พฤษภาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่อง การขอจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยสาระสำคัญของเรื่องที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรี มีดังนี้ 1. แผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 11 ด้าน มีข้อเสนอการปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ดังนี้ 1.1 การขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ จำนวน 31 หน่วยงาน โดยจำแนกตามประเภทที่ขอจัดตั้งได้ ดังนี้ 1.1.1 การขอจัดตั้งหน่วยงานระดับกรม จำนวน 9 หน่วยงาน 1.1.2 การขอจัดตั้งหน่วยงานภายใต้กรม จำนวน 13 หน่วยงาน 1.1.3 อื่น ๆ เช่น องค์การมหาชน หรือองค์กรอิสระ เป็นต้น จำนวน 9 หน่วยงาน 1.2 การขอปรับบทบาทภารกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ จำนวน 24 หน่วยงาน 1.3 การขอจัดตั้งหน่วยงานที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. จำนวน 21 หน่วยงาน 2. การขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ตามร่างแผนการปฏิรูปประเทศดังกล่าวไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่มีเป้าหมายให้ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง 3. ก.พ.ร. ในการประชุมครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ได้พิจารณาเรื่องการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2561 ในประเด็นการรองรับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ โดยที่ประชุมมีมติให้ส่วนราชการที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการปฏิรูปประเทศพิจารณาการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรกก่อน สำหรับข้อเสนอการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ไม่ควรมีผลผูกพันกับส่วนราชการในทันที และหากยังมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพิ่มควรจัดตั้งเฉพาะที่มีเหตุผลความจำเป็นและคำนึงถึงค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยังมอบหมายให้ สำนักงาน ก.พ.ร. ศึกษาเรื่องดังกล่าวในรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุผลความจำเป็นและความคุ้มค่าในการจัดตั้งให้ชัดเจนควบคู่ไปด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
บรรณาธิการ

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
			ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 มีมติดังนี้ 1. เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอของทางสำนักงาน ก.พ.ร. อย่างเคร่งครัดต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทยอยดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ในประเด็นการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ และการยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ความเร่งด่วน เหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต รวมถึงภาระด้านงบประมาณ กรอบนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของแต่ละกระทรวงด้วย ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐในลักษณะประชารัฐให้มากขึ้นด้วย 2. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย
9	ข้อเสนอการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม	1 พฤษภาคม 2561	ด้วยบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภาครัฐต้องพลิกโฉมและยกระดับไปสู่ “ระบบราชการ 4.0” โดยให้ความสำคัญกับระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยง การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน การให้บริการที่ต้องพัฒนาวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และระบบดิจิทัลมายกระดับประสิทธิภาพภาครัฐเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง รวมทั้งเป็นการยกระดับสมรรถนะขององค์การภาครัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สุข แก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐที่มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐนั้น แต่เนื่องจากหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาระบบราชการบางประการ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงเสนอข้อเสนอการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม ต่อคณะรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
			สำหรับสาระสำคัญของข้อเสนอหลักการ มาตรการ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม ดังนี้ **1. ข้อเสนอหลักการ มาตรการ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม** โดยอาศัยอำนาจตามมาตรการ 50 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้เสนอมาตรการและวิธีการให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติเพิ่มเติมรวม 2 ประเด็น ดังนี้ *ประเด็นที่ 1 ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน* หลักการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างเปิดกว้าง เชื่อมโยงกัน และเกิดความเชื่อถือไว้วางใจให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องเปิดเผย แบ่งปัน และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งต้องทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารสนเทศได้โดยง่าย นอกจากนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนากิจการบ้านเมืองหรือการปฏิบัติราชการให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการให้ส่วนราชการ ต้องดำเนินการสานพลังการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม หรือเปิดให้ภาคส่วนอื่น ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน *ประเด็นที่ 2 ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย* หลักการ ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางให้ส่วนราชการริเริ่มคิดค้นนวัตกรรมที่เกิดประโยชน์หรือสร้างคุณค่าในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านนโยบายสาธารณะด้านการให้บริการ ด้านกระบวนการและด้านการบริหารจัดการองค์การ เป็นต้น โดยให้ความสำคัญต่อกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอำนวยความสะดวก ลดค่าใช้จ่าย ระยะเวลา และขั้นตอน นอกจากนี้ ให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องปรับกระบวนการทางความคิดและเพิ่มพูนสมรรถนะตลอดจนการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์การเพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจและความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานที่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
			2. แผนการดำเนินการขับเคลื่อน เพื่อให้ส่วนราชการพัฒนาการบริหารจัดการไปสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ได้กำหนดแผนการดำเนินการขับเคลื่อน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 50 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มเติม เพื่อกำหนดแนวทางและปฏิบัติงานในการยกระดับสู่ระบบราชการ 4.0 และให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและติดตามหน่วยงานภาครัฐให้มีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (เพิ่มเติม) โดยกำหนดแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้ 2.1 การดำเนินการระยะสั้น (มีนาคม - กันยายน 2561) สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (เพิ่มเติม) และแนวทางการพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 รวมถึงให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดทำแผน/แนวทางพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 ที่สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ฯ (เพิ่มเติม) การพัฒนาสู่ระบบราชการ 4.0 2.2 การดำเนินการระยะยาว (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561 เป็นต้นไป) หน่วยงานภาครัฐดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผน/แนวทางที่กำหนดเป็นประจำทุกปี เพื่อหาโอกาสในการปรับปรุงองค์การและดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมี สำนักงาน ก.พ.ร. ตรวจรับรองสถานะการเป็นระบบราชการ 4.0
10	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารองค์การมหาชน และขอจัดกลุ่มองค์การมหาชน	28 พฤษภาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอเรื่องขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารองค์การมหาชน และขอจัดกลุ่มองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 มีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบการขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 (เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนฯ หลักเกณฑ์การกำหนดเบี้ยประชุมฯ และการพัฒนาการดำเนินงานและการประเมินผลองค์การมหาชน) วันที่ 19 พฤษภาคม 2552 (เรื่อง แนวทางการบริหารของคณะกรรมการองค์การมหาชน) และวันที่ 14 พฤษภาคม 2556 [เรื่อง การจัดกลุ่มองค์การมหาชน กรณีสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)] เกี่ยวกับการบริหารองค์การมหาชน และขอจัดกลุ่มองค์การมหาชนตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ในการประชุมครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 และครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2561 ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
			2. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีกลไกในการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชนแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงภารกิจ รายได้ และเงินทุนสะสมของแต่ละองค์การมหาชน รวมทั้งยึดหลักการที่มิให้มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเกินกว่าความจำเป็นและไม่เป็นภาระงบประมาณของประเทศ และให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนพิจารณาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์การมหาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้รับความเห็นของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย 3. ให้สำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) และกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) เร่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 [เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....] และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (องค์การสวนสัตว์) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) เร่งศึกษาแนวทางการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีไปเป็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (องค์การสวนสัตว์) รวมทั้งการแก้ไขกฎหมายขององค์การสวนสัตว์ให้สอดรับกับแนวทางการโอนสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี โดยให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 (เรื่อง รายงานการประเมินผลองค์การมหาชนตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2558 เรื่องการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชน) ต่อไป
11	ผลการดำเนินการตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เรื่อง แนวทางการควบคุม ดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน	28 พฤษภาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้ 1. ให้ยกเลิกแนวทางการบริหารของคณะกรรมการองค์การมหาชน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 2. ผลการดำเนินการตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เรื่อง แนวทางการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน และให้องค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
12	การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม	3 กรกฎาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้ 1. หลักการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม 2. แผนการดำเนินการและจัดให้มีกลไกคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม
13	รายงานผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ)	31 กรกฎาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอรายงานผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ) ต่อคณะรัฐมนตรี เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4/1 และพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 5/8(2) สำหรับประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ ดังนี้ 1. รายงานผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ) และผลการคัดเลือกโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ เป็นองค์การมหาชนดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 2. การเพิ่มเติมแนวทางที่เป็นคำแนะนำในการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2561 และขององค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ในเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนผันแปรของผู้อำนวยการองค์การมหาชนให้ได้รับเต็มตามจำนวน เมื่อมีผลการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชนอยู่ในระดับ “คุณภาพ” ขึ้นไป โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
14	ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ.	14 สิงหาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ. .... และแผนการจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ที่กำหนดให้มีศูนย์รับคำขออนุญาตเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
15	ผลการดำเนินการตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน	14 สิงหาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้ 1. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุน ในกิจการของนิติบุคคลอื่น การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2552 2. การดำเนินการตามมาตรา 5/8 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น การจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญขององค์การมหาชน ของ กพม. และให้องค์การมหาชน ที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป 3. ให้ กพม. เป็นผู้วินิจฉัยในกรณีที่องค์การมหาชนไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand
บรรณาธิการ

ที่	เรื่อง	มติคณะรัฐมนตรีวันที่	ข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร.
16	ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	21 สิงหาคม 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีวันที่ 21 สิงหาคม 2561 มีมติ ดังนี้ 1. อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้รับความเห็นของคณะรัฐมนตรีซึ่งให้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป็นระยะเวลา 5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้รับความเห็นของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วดำเนินการต่อไปได้ 2. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับความเห็นของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย สำหรับสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้ 1. ยกเลิกการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการสี่ปี และแผนนิติบัญญัติ ตามความในมาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 15 2. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีตามมาตรา 16 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3. เพิ่มวรรคสองของมาตรา 29 เพื่อกำหนดให้การบริการประชาชนและการประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนดด้วย
17	การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การยกระดับการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0	25 กันยายน 2561	สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอเรื่อง การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การยกระดับการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ Thailand 4.0 โดยประเด็นที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ มีดังนี้ 1. หลักเกณฑ์กลางในการบริหารองค์การมหาชนด้านการวิจัย เพื่อให้องค์การมหาชนที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป 2. ให้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นองค์การมหาชนด้านการวิจัย และสามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์กลางที่กำหนด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2561

พิมพ์ครั้งแรก กรกฎาคม 2563

จำนวนพิมพ์ 1,500 เล่ม

จำนวนหน้า 266 หน้า

ISBN 978-616-235-348-2

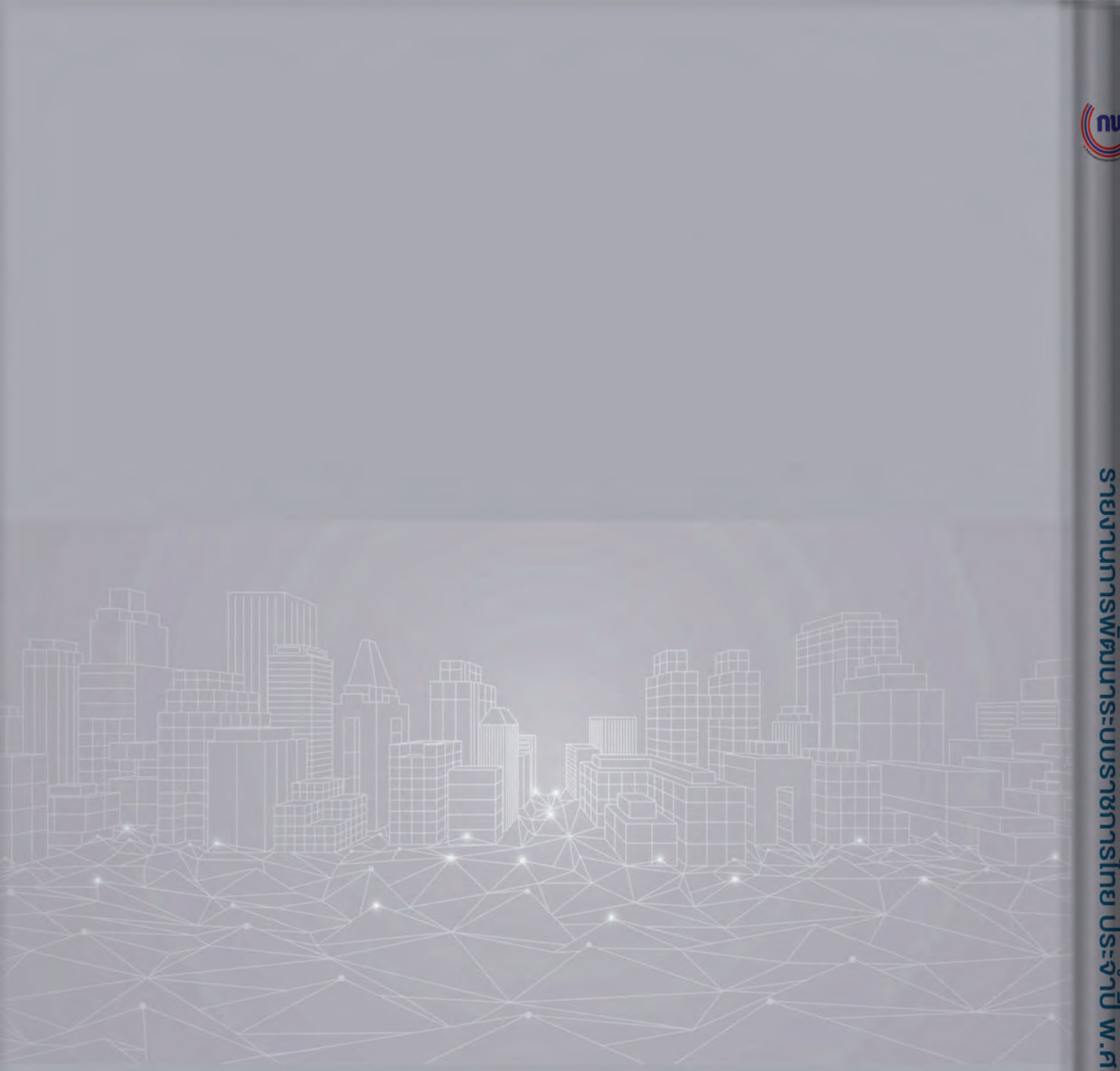
จัดพิมพ์โดย สำนักงาน ก.พ.ร.
เลขที่ 59/1 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2356 9999 โทรสาร 0 2281 7882
www.opdc.go.th

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ การคัดลอก เลียนแบบ ไม่ว่าส่วนใด ๆ ของหนังสือ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

พิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
376 ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0 2422 9000 โทรสาร 0 2433 2742
E-mail: aprint@amarin.co.th
Homepage: http://www.amarin.com

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2561

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : โดยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่าสำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ รับทราบรายงานดังกล่าว ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๗๑/๑๐ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งรายงานดังกล่าวได้ส่งให้สมาชิกได้รับทราบแล้วครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ในการนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ขออนุญาตให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมชี้แจงในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์จะสอบถาม ซึ่งขณะนี้มีสมาชิกได้ขออนุญาตอภิปราย ผมขอเรียนท่านสมาชิกด้วยความเคารพนะครับ จะขอความร่วมมือว่าเพื่อประหยัดเวลาในการที่เรามีเวลาอยู่จำกัด และมีเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณาอีกมาก ผมเคยปรารภกับพวกเราแล้วว่าอยากให้ญัตติที่เสนอได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินไป ซึ่งเราก็จำเป็นต้องบริหารเวลา ทุกเรื่องมีความสำคัญก็จริง แต่เรื่องใดที่เห็นว่าควรจะประหยัดเวลาได้ อยากขอความร่วมมือจากเพื่อนสมาชิก สำหรับพรรคก้าวไกลซึ่งได้เสนอสมาชิกมา ๕ ท่าน ผมจะอนุญาตให้ทั้ง ๕ ท่านได้อภิปราย แล้วก็ขอความร่วมมือประหยัดเวลา เพราะจริง ๆ แล้วผมไม่เคยใช้ข้อบังคับที่ว่าได้พิจารณามาพอสมควรแล้ว ผมขอปิดหรือขอยุติการอภิปราย ผมไม่เคยใช้สิทธิตามข้อบังคับนั้น เพราะได้เปิดโอกาส เพราะฉะนั้นขอความร่วมมือพวกเราช่วยประหยัดเวลานะครับ ในกรณีที่เห็นว่าซ้ำก็กรุณาอย่าให้ซ้ำ ถ้าเห็นว่าซ้ำก็อาจจะขอตัดไป เพื่อให้ประเด็นใหม่ได้รับการพิจารณา แล้วก็สมาชิกจะได้มีโอกาสได้พิจารณาในเรื่องที่มีความสำคัญต่อจากนั้นไปครับ เรามีเรื่องวันนี้อีกหลายเรื่อง ซึ่งเวลาเราก็มีจำกัด ผมได้เปิดโอกาสให้เต็มที่แล้วได้ศึกษานอกรอบกับพวกเราแล้วว่าต่อไปนี้ต้องขอความร่วมมือพวกเราครับ ก็หวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือ ทั้งหมดนี้ไม่ใช่เวลาของผมนะครับ เป็นเวลาของพวกเรา ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งในการที่เราจะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ในภาพรวมทั้งหมดครับ ขณะนี้มีบุคคลที่ทาง ก.พ.ร. ได้ขอเข้าชี้แจงเพื่อประโยชน์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สอบถามนะครับ ๑. นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. นางสาวสุนทรี สุภาสงวน รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ๓. นางสาวอารีย์พันธ์ เจริญสุข รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ๔. นางสาวรุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยชัย รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ----------

- ๓๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. นางนันทนา ธรรมสโรช รองเลขาธิการ ก.พ.ร. อนุญาตให้ทั้ง ๕ ท่านเข้ามาครับ เชิญ ก.พ.ร. ครับ มีผู้เสนอขออภิปรายมา ๖ ท่าน เป็นพรรคก้าวไกล ๕ ท่าน เป็นพรรคเพื่อไทย ๑ ท่าน ทุกคนช่วยรักษาเวลานะครับ ก.พ.ร. มีอะไรจะชี้แจงก่อนไหมครับ ไม่ชี้แจงนะครับ ขอเชิญสมาชิกครับ คุณณัฐวุฒิ บัวประทุม ท่านแรกครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทองครับ ผมขออภิปรายรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย เสนอมาเป็นประจำปี ๒๕๖๑ นะครับ แต่ผมอยากจะเริ่มแบบนี้ครับ โดยขอเอามติการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมานี้เป็นกรอบในการพิจารณา แล้วย้อนกลับไปดูว่าสิ่งที่ปรากฏอยู่ในรายงาน ปี ๒๕๖๑ นั้น เพราะเหตุใดท่านถึงวางเป้าหมายในปี ๒๕๖๑ แต่จนถึงปี ๒๕๖๓ ในปัจจุบัน สิ่งเหล่านั้นยังเป็นปัญหาอยู่หรือไม่ประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ท่านได้เป็นคนตั้งหรือวางเอาไว้เองนะครับ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือที่เราเรียกกันว่า ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ หรือ ก.พ.ร. ของท่านอยู่ทั้งหมด ๕ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ให้ร่วมปรับปรุงระบบการทำงาน เช่น เรื่องโครงสร้างการจัดองค์กร การลดอัตราข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ รวมถึงการเน้นการนำดิจิทัล (Digital) มาใช้

ประการที่ ๒ คือการให้เร่งการผลักดันเรื่องของอีเซอร์วิส (e-Service) ผมใช้คำภาษาอังกฤษเพราะเป็นคำที่อยู่ในหนังสือสั่งการทั้งหมด ไม่ได้เป็นคนพูดภาษาอังกฤษเหล่านี้ขึ้นมาเอง เน้นการใช้อีเซอร์วิส (e-Service) ให้เป็นรูปธรรม และดำเนินการให้บริการแก่ประชาชนแบบ ๒๔ ชั่วโมง

ประการที่ ๓ ให้มีการปรับปรุงระบบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาเป็นข้าราชการให้ตรงกับภารกิจ ตรงกับความต้องการของส่วนราชการ และให้เพิ่มระบบเขาเรียกเซคันด์เมนต์ (Secondment) หรือการปฏิบัติงานในส่วนราชการอื่น ๆ อีกหน้าที่หนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการที่ ๔ คือให้ปรับตัวและปรับระบบราชการต่าง ๆ เหล่านี้ให้เหมาะสมกับเรื่องของเวิร์กฟรอมโฮม (Work from home) แล้วก็เรื่องของนิวนอร์มัล (New normal) หรือฐานชีวิตใหม่ อันนี้ผมไม่ลงรายละเอียดนะครับ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่เราเข้าใจกันอยู่ในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างดีแล้ว

ประการที่ ๕ ให้สนับสนุนการพัฒนากำลังพล ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรเรื่องของกลุ่ม นปร. กลุ่มฮิปส์ (HiPPS) หรือข้าราชการที่มีประสิทธิภาพสูงต่าง ๆ ให้มีบทบาทด้านการปฏิรูปประเทศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความปรองดองสามัคคี วันนี้ผมไม่ได้มาถามว่าคำว่าความปรองดองสามัคคีที่อยู่ในคณะรัฐมนตรีที่สั่งการท่านนั้นความหมายเหมือนความปรองดองสามัคคีที่ผมเข้าใจหรือไม่ เอาไว้วาระอื่นจะพูดกันครับ แต่อย่างไรก็ตามผมจำเป็นต้องมีข้อสังเกตต่อรายงานฉบับนี้ เพราะว่าท่านคงทราบดีว่าในปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ ที่กำลังจะเข้าการพิจารณานั้น งบประมาณในส่วนของบุคลากรภาครัฐสูงมากนะครับ โดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๑ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น ๑ ใน ๓ ของงบประมาณทั้งหมด ผมมีข้อสังเกตต่อรายงานฉบับนี้อยู่ ๓ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ก็คือเรื่องการโอนถ่ายการปรับลดระบบโครงสร้างของหน่วยงานและข้าราชการต่าง ๆ พิจารณาเฉพาะในรายงาน ปี ๒๕๖๑ ท่านพูดถึงความจำเป็นในการปฏิรูปประเทศตามแผนปฏิรูปประเทศที่มีผลมาตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ท่านพูดถึงการตั้งหน่วยงานทั้งหมด ๕๒ หน่วยงานด้วยกัน อยู่ภายใต้ภารกิจความรับผิดชอบของท่าน ๓๑ หน่วยงานครับ แบ่งเป็นกรม ๙ กรม แบ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กรม ๑๓ หน่วยงาน แบ่งเป็นองค์การมหาชนและอื่น ๆ อีกทั้งหมด ๙ หน่วยงาน มันมีความจำเป็นมากน้อยขนาดไหนที่จำเป็นจะต้องจัดตั้งหน่วยงานขนาดนั้น และวันนี้ระบบที่ท่านผลักดันหน่วยงานขนาดนั้นตกลงมันสำเร็จเป็นไปตามเหล่านั้นจริงหรือไม่ มันสอดคล้องกับวิสัยทัศน์แผนและเป้าหมายของ ก.พ.ร. เองที่พูดถึงการปรับลดหน่วยงานต่าง ๆ และในขณะเดียวกันท่านตอบได้หรือไม่ว่าการตั้งหน่วยงานเหล่านี้สอดรับกับประเด็นการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมซึ่งเป็นหนึ่งในวิสัยทัศน์ของท่านอย่างไรครับ นั่นเป็นประเด็นที่ ๑ ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒ ในงบของ ก.พ.ร. ในปี ๒๕๖๑ ท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด ๓๑๑ ล้านบาทเศษ เป็นงบบุคลากร ๑๐๙ ล้านบาท เป็นงบดำเนินการและงบลงทุนประมาณ ๓๕ ล้านบาท อันนี้ผมไม่ติดใจ แต่ที่ผมติดใจก็คือว่าท่านตั้งงบไว้สำหรับงบรายจ่ายอื่น ๆ เป็นจำนวน ๑๖๕ ล้านบาท แล้วท่านเขียนไว้เลยว่างบรายจ่ายอื่น ๆ นั้น คืองบของการจ้างผู้เชี่ยวชาญ และงบของการศึกษาวิจัย ซึ่งถือว่าเป็นกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณของท่าน ด้วยความเคารพนะครับ ถ้า ก.พ.ร. ไม่เชี่ยวชาญแล้วใครจะเชี่ยวชาญอีกในประเทศไทยนี้ ท่านไปจ้างผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้เพราะเหตุใดครับ หรือเอาเข้าจริง ๆ แล้วรายจ่ายเหล่านี้มันมีรายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งท่านไม่ได้ยกตัวอย่างเช่นเหล่านั้นหรือไม่ เพื่อให้ผมสบายใจและไม่คลางแคลงใจว่าตกลงท่านจะจ้างผู้เชี่ยวชาญท่านจะศึกษาวิจัยอะไรอีก ในเมื่อ ก.พ.ร. นั้นควรเป็นหน่วยงานที่มีความชัดเจนเรื่องเหล่านี้มากที่สุดอยู่แล้ว นั่นเป็นคำถามประการที่ ๒ ครับ

ประการที่ ๓ เรื่องของการทบทวนความจำเป็นขององค์การมหาชนต่าง ๆ ผมเข้าใจว่าในปี ๒๕๖๑ ในรายงานของท่านระบุถึงองค์การมหาชนอยู่ทั้งหมด ๓๘ แห่งด้วยกัน และแน่นอนตัวเลขปัจจุบันอาจจะมากกว่า ๔๐ หน่วยงานขึ้นไปแล้ว ผมคิดว่าวันนี้ ก.พ.ร. จำเป็นต้องสะท้อนอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาไปยังรัฐบาลถึงจำนวนองค์การมหาชนและกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ตกลงวันนี้เราสร้างรัฐซ้อนรัฐหรือไม่ เรามีรัฐราชการอยู่แล้วนะครับซึ่งเข้มแข็ง เป็นทั้งข้อเด่นและเป็นปัญหาในตัวของมันเอง แต่เรากำลังจะมีรัฐซ้อนรัฐอีกรัฐหนึ่งครับ เป็นรัฐขององค์การมหาชนและกองทุนต่าง ๆ คำตอบของท่านต้องอยู่ที่ว่าองค์การมหาชนเหล่านี้ที่ดีก็มีครับ ที่มีประสิทธิภาพก็มี ที่มีเรื่องเป็นการเฉพาะ ซึ่งผมเองมีโอกาสไปดูงานเช่นสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) นี่ผมอยากให้งบเขาเพิ่มด้วยซ้ำ แต่จำนวนเหล่านี้ตกลงมันเกิดประโยชน์เป็นความจำเป็นจริง ๆ หรือไม่ครับ แล้วในขณะเดียวกันถ้าท่านบอกว่ามันโตเกินไปแล้ว ร่างพระราชบัญญัติที่ท่านเขียนอยู่ในนี้ว่าท่านจะสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม สถานะของร่างกฎหมายฉบับนี้อยู่ตรงไหน ประการใดครับ

ผมขออนุญาตท่านประธานเพิ่มเติมในเวลาที่เหลืออยู่เป็นประการที่ ๔ ครับ เรื่องการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัด ท่านยังวนอยู่กับประเด็นเรื่องการส่งเสริมการเกษตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม แต่วันนี้ฐานคิดของประเทศไทยมันเบี่ยงมาที่งานบริการแล้วนะครับ ถึงแม้สถานการณ์โควิด (COVID) ทำให้เราเห็นปัญหา แต่จริง ๆ แล้ว ผมคิดว่างานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์และสังคมตอบโจทย์ว่าสังคมไทยกำลังพัฒนามาสู่สังคมภาคบริการ แต่งบประมาณกลุ่มจังหวัดไม่ได้เขียนตอบสนองสิ่งเหล่านี้เลยครับ ด้วยความเคารพครับท่านประธาน การรับราชการยังเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงครับ ครอบครัวผมเองก็เป็นครอบครัวข้าราชการ แต่ท้ายที่สุดแล้วสิ่งเหล่านี้ ก.พ.ร. ได้ตอบโจทย์กู๊ด กัฟเวิร์นแนนซ์ ฟอร์ เบตเทอร์ ไลฟ์ (Good governance for better life) จริงหรือไม่ ผมขออนุญาตที่จะเป็นข้อสังเกตและเป็นคำถามในฐานะผู้แทนประชาชน ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล วันนี้ดูหน้าเอกสารรายงานที่รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ๕ ปี ถึงปี ๒๕๖๑ ที่เขียนมา แล้วก็ดู ๑.๔ ในหน้า ๘๒ เป็นต้นมา ท่านรายงานทั้งหมดอยู่ในหน้า ๘๒-๘๓ ในทั้งหมดนี้ท่านวางเป้าหมายของทิศทางการพัฒนาไว้ผมไม่ลอกในนี้นะครับ ผมจะพูดถึงว่าทั้งหมดนี้ถ้าอะไรที่ยังตรงประเด็นที่ผมพูดนี่ตอบนะครับ แต่ถ้าไม่ตรงประเด็นในเอกสารทั้ง ๒ หน้า ที่เป็นผลสรุป สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญการขับเคลื่อนในการพัฒนาระบบราชการไทยควรจะมี ๑. คือรูปแบบที่พัฒนามีความหลากหลายครับท่านประธานครับ ฉะนั้นความหลากหลายนี้เป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการยืดหยุ่นทางสังคมไทยขณะนี้ที่มีโควิด (COVID) เกิดขึ้น แล้วก็จะต้องเป็นเรื่องของการต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนครับ นั่นคือความหลากหลายที่สำคัญ สิ่งที่ท่านใช้ในงบประมาณปีที่แล้ว เป็นคำถามที่ ๑ ครับ โดยเฉพาะผลงานวิจัยที่ใช้งบประมาณถึง ๑๖๑ ล้านบาท ในงบที่ท่านมีอยู่ ๓๑๑ ล้านบาท ที่ได้รับจากรัฐบาล ครึ่งหนึ่งของงบที่ท่านมีเลย ท่านมีงานวิจัยกี่ตัว แล้วเอามาตกผลึกสู่การปฏิบัติในมิติไหน ในโครงสร้างของกลไกที่ท่านใช้ลงสู่การปฏิบัติอย่างไร ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒ ลดภาระของการสั่งการจากบนสู่ล่าง ท่านตอบในเอกสารเล่มนี้ในหน้าที่ ๑๙๑ ถึงหน้า ๑๙๙ สรุปผลข้อสั่งการของท่านนายกรัฐมนตรี ผมถามว่าสรุปผลข้อสั่งการ ไม่ใช่ครับ ต้องสรุปผลความต้องการของประชาชน ที่จากศูนย์ดำรงธรรมที่ท่านรับอยู่นี้ ท่านตอบไปกี่ข้อครับ ท่านสนองต่อประชาชนไปเท่าไร อันนี้คำถามที่ ๒ ครับ

ประเด็นที่ ๓ คือการลดการพึ่งพาภาครัฐ ภาครัฐควรจะปลดระวางเรื่องนี้ให้มากนะครับ แล้วก็ต้องพึ่งพาความคิดเห็นของภาคประชาชน โดยเฉพาะการพึ่งพาความเชี่ยวชาญจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนี่เลิกได้แล้วครับ กลับมาสู่ภาคประชาชนครับท่านประธานครับ เพราะงานวิจัยต่าง ๆ มุ่งเน้นที่จะต้องเสริมสร้างพลังทางปัญญาของภาคประชาชนให้มาก โดยเฉพาะหยิบเอารัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ทั้งวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม โดยเฉพาะวรรคสองที่พูดถึงเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีมาตรานี้มาตราเดียวที่เป็นคุณแก่ประชาชนครับที่ตอบรับ ฉะนั้น ก.พ.ร. ต้องหยิบตรงนี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะการรับฟังที่ ก.พ.ร. ใช้อยู่ในแดชบอร์ด (Dashboard) ในคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ ๒ ผมเลยถามว่าแดชบอร์ด (Dashboard) นี้ตอบประชาชนไปถึงไหนในระยะที่ ๒ ช่วยตอบผมด้วยครับเป็นคำถามที่ ๓ เพราะการใช้แดชบอร์ด (Dashboard) นั้นคือการต้องเอาปัญญาประดิษฐ์ ผมไม่รู้ว่าเป็นแมนวล (Manual) หรือเปล่า ขณะนี้โลกทั้งโลกเขาใช้เอไอ (AI) ปัญญาประดิษฐ์ครับท่านประธาน เพื่อมาบริดจ์ (Bridge) ข้อมูลจำนวนมหาศาลที่ประชาชนเข้ามาสู่ช่องทางของการสื่อสารบนโลกโซเชียล (Social) ทั้งหมด ในแดชบอร์ด (Dashboard) นี้ก็จะเป็นเรื่องของการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์การประเมินผล การใช้เลิร์นนิง (Learning) ดีป เลิร์นนิง (Deep learning) เข้ามาวิเคราะห์ประเด็นที่ประชาชนต้องการครับ โดยเฉพาะแบ่งสัดส่วนตามเชิงภูมิประเทศหรือภูมิภาค เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เอาศูนย์ดำรงธรรมยัดเข้าไปในแดชบอร์ด (Dashboard) แล้วตอบให้ได้ครับ นั่นคือคำถามที่ควรจะพัฒนา การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นถือว่าสำคัญที่สุดในรัฐธรรมนูญ ย้ำครับ เครื่องมือสำคัญใน มาตรา ๗๗ คือผลสัมฤทธิ์ต้องต่อเนื่องและอยู่ในกรอบ เพราะว่าจะต้องนำเอามาวิเคราะห์ มิใช่ไม่ตอบผลสัมฤทธิ์ที่ตั้งเพราะในโครงสร้างนี้มีการเชื่อมผลสัมฤทธิ์ผมเห็น สวยงามมากครับ จากแผนชาติแผนต่อเนื่องหมด แต่ต้องตอบในนี้ว่าผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ปีหน้ารายงานฉบับนี้ก็ต้องเข้ามาอีก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะว่าสภาแห่งนี้ต้องรองรับการรายงาน ฉะนั้นปีหน้าจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ของแผนทั้งหมดที่เกิดขึ้นและวัดได้ ท่านจะเห็นว่ามีตัววัดอยู่ที่ท่านบอกผ่าน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มีหลายบล็อก (Block) นะครับ ในหน้าที่ ๑๘๘-๑๙๘ จะเห็นว่าในเบส (Base) ต่าง ๆ ๕ เบส (Base) ของท่าน สิ่งที่ผมกังวลใจ โดยเฉพาะที่ผมถามไปแล้วในเบส (Base) ของฟังก์ชัน เบส (Function base) ในเรื่องของความสำเร็จของการปรับปรุงคู่มือ คู่มือไม่ใช่ไปวางไว้เฉย ๆ ในนี้ก็ไม่มีความสำเร็จนะครับ อันนี้คือสิ่งที่อยากจะให้เกิดขึ้นให้มากที่สุดในเรื่องของการพัฒนาระบบราชการ สิ่งที่สำคัญคือท่านต้องตอบทุก ๓ เดือน แล้วเอามาแก้ไขกันสุดท้ายครับ ท่านประธานครับ การกระจายอำนาจ ขณะนี้รัฐรวมศูนย์เป็นหัวใจสำคัญของรัฐบาล สิ่งสำคัญคือข้าราชการท้องถิ่นในขณะนี้มีน้อย ข้าราชการส่วนกลางมีมากออกกฎหมายเลยครับ โอนย้ายข้าราชการส่วนกลางกลับภูมิภาคลงสู่ท้องถิ่นตามความต้องการของข้าราชการเหล่านั้น เพื่ออะไรครับ เพื่อไปสร้างความเจริญในท้องถิ่นให้มากที่สุด แล้วกลับมาใช้หลักสุดท้ายครับ หลักคอมมูนิตี โพลิซิง แอปโพรช (Community policing approach) ตำรวจใช้ครับทั้งโลก ท่านไปเปิดอากู (Google) ดูครับ กระทรวงยุติธรรมใช้เรื่องนี้ ----------

- ๓๗/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ไม่ใช่เฉพาะงานตำรวจนะครับ เป็นงานของข้าราชการยกเลิกเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย กลับมาสู่การตอบรับคืองานบริการประชาชน และน้อมรับคำร้องขอ ร้องทุกข์ของประชาชนมาแก้ไข นั่นคือคอมมูนิตี โพลิซิง แอปโพรช (Community policing approach) ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขออนุญาตอภิปรายและต้องขอบคุณท่านประธานเพราะว่าพรรคก้าวไกลเราขยันจริง ๆ ทำการบ้านเพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนได้รับประโยชน์จากการอภิปรายของพวกเรา ก็ไม่รังเกียจที่พรรคอื่นจะไปเสนอชื่อเพิ่มครับ ผมคิดว่าการรับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการไทยในปัจจุบัน ผมอ่านในเอกสารแล้วหลายอย่างตะขิดตะขวงใจมากเลย ท่านผู้มาชี้แจงอาจจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ แต่ผมคิดว่าความเป็นสำนึกของข้าราชการในการรับใช้ประชาชน เพราะว่าท่านกินภาษีประชาชนควรจะเน้นเรื่องของประเด็นเหล่านี้ด้วย เรื่องของคำปฏิญาณตนตามระเบียบวินัยของข้าราชการ ข้าราชการหลายท่านมาอบรมที่กรุงเทพมหานครตามที่กรมสั่ง กระทรวงสั่ง ปรากฏว่าเช้า ๆ ก็มีการปฏิญาณตนรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกเช้า แต่ปรากฏว่าพอถึงเวลาฉีกรัฐธรรมนูญข้าราชการเหล่านั้นก็เอาตัวรอด อันนี้พูดถึงข้าราชการทั้งหมดรวมทั้งข้าราชการในศาลยุติธรรมด้วย การประเมินผู้บริหารท้องถิ่นผมอ่านเอกสารแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งนะครับ เขามาจากการเลือกตั้งของประชาชน ๔ ปี ประชาชนเขาประเมินผ่านการลงคะแนนเลือกตั้ง แต่ท่านสร้างกลไกที่บิดเบี้ยวเอาผู้ว่าราชการจังหวัดไปประเมินผู้บริหารท้องถิ่น อย่างนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเขาผ่านการเลือกตั้งมาทั้งจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีฐานะในการกำกับดูแลไม่ใช่บังคับบัญชาครับ หรือนายอำเภอจะไปประเมินนายกเทศมนตรี จะไปประเมินนายก อบต. ไม่ได้ ท่านตั้งแบบนี้ท่านตั้งโจทย์ผิดนะครับ แปลว่าท่านไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตยเลย ผมย้ำว่าท่านไม่เข้าใจ เพราะหลายอย่างปรากฏในเอกสาร ท่านเขียนเอกสารว่าการลงพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แหมอยู่สูงเหมือนเกินนะครับต้องลงพื้นที่ แปลว่าท่านคิดว่าการเป็นข้าราชการนี้มีศักดิ์เหนือกว่าประชาชนตรงไหน ท่านกินภาษีประชาชน ท่านเข้าพื้นที่สิครับ ไปหาประชาชนสิครับ ท่านสูงตรงไหนท่านเป็น ซี ๙ ซี ๑๐ ซี ๑๑ แล้วท่านบอกว่าลงพื้นที่ลงไปหาประชาชน ผมรณรงค์นะครับ ข้าราชการไทยต้องยกเลิกวิธีคิดแบบนี้ แปลว่าท่านกำลังห่างจากประชาชน ในเอกสารท่านบอกว่าต้องใกล้ชิดประชาชน แต่ท่านใช้ศัพท์ที่น่าเกลียดที่สุด ผมรณรงค์ให้ท่านยกเลิกและรายงานปีหน้าคงจะไม่เห็นรูปแบบนี้ ท่านต้องเข้าหาประชาชนอย่างพวกผมสิครับถึงความเท่าเทียม ไม่อย่างนั้นข้าราชการบางคนพอเกษียณท่านบอกว่าเกษียณแล้วครับจะได้กลับมาเป็นประชาชนคนธรรมดาเสียที ผมก็ถามว่าแล้วปัจจุบันไม่ใช่ประชาชนคนธรรมดาตรงไหน ท่านก็คือประชาชนคนธรรมดาต้องรับใช้ประชาชนสิครับ นี่คือความรู้สึกที่ผมรับทราบมา ก็อยากจะให้มีการแก้ไข ท่านตอบไม่ตอบก็ไม่เป็นอะไร การลดจำนวนข้าราชการลงผมยังไม่เห็นเอกสารที่ชัด หรือท่านชวนจะตอบผมก็ได้ว่าในรูปแบบของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยนี้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในประเทศญี่ปุ่น ในประเทศอเมริกา ในประเทศที่เขาพัฒนาแล้วคือลดจำนวนข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคลงและไปเพิ่มสัดส่วนของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ที่ผ่านมาราชการส่วนกลางพยายามเขียนกฎหมายบอกว่าข้าราชการนั้นมีหลายระดับเหลือเกิน ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปแล้วผมอยากให้ท่านคิดใหม่ ประสิทธิภาพของข้าราชการส่วนภูมิภาคหรือส่วนกลางถ้าเปรียบเทียบกันแล้วปรากฏว่าหลายอย่างที่ไปรับงบประมาณ มาขอรับงบประมาณจากส่วนกลางแต่ไปขอให้ อบต. หรือเทศบาลทำ หรือรับนโยบายจากรัฐบาลส่วนกลาง ปรากฏว่าบางแห่งไปจัดซื้อจัดจ้าง อำเภอจัดซื้อจัดจ้างเอง แต่ไปเอาเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรวจการจ้าง มาช่วยเขียนแบบ มันใช่หรือครับ มันไม่ใช่อำนาจหน้าที่สาธารณะของราชการส่วนภูมิภาคหรือพวกอำเภอต่าง ๆ มันต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เขาต้องจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ใช่อำเภอไปจัดซื้อจัดจ้างแล้วให้เสมียนตราอำเภอหนี เสมียนตราอำเภอบางแห่งลาออกนะครับเพราะเขาไม่อยากเข้ามายุ่มย่ามเรื่องแบบนี้ มันไม่ใช่หน้าที่ในอดีตที่ผ่านมาตอนตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล นายอำเภอบางแห่งบอกว่าฎีกาการเบิกจ่ายของ อบต. ต้องให้นายอำเภอเซ็น มีอย่างที่ไหนแค่นี้ยังคิดไม่ได้เลย ต้องปรับปรุงใหม่นะครับ เอามาอบรมนะครับ ผมคิดว่าราชการส่วนภูมิภาคตรงนี้ต้องเอามาอบรม ต้องเอามาเรียนรู้เขาไปไกลแล้ว

ถัดมานะครับ ท่านบอกว่าบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ท่านเน้นมากเลย แต่ว่าหลายโครงการผิดพลาด พรรคก้าวไกลเอาโครงการความผิดพลาดการทำประชาพิจารณ์ที่หาดม่วงงาม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ทำประชาพิจารณ์ในรูปแบบที่ปกปิด ไม่เปิดเผยมุบมิบกันทำ แล้วก็มีการกีดกั้น กีดกันคนที่ไม่เห็นด้วยจากโครงการเป็นต้น นี่หรือครับการพัฒนาระบบราชการภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัด ผมประเมินตรงนี้ว่าถ้าจะประเมินกันจริง ๆ หลายจังหวัดผู้ว่าราชการจังหวัดสอบตกครับ เพราะว่าความรับผิดชอบเขาไม่ได้รับผิดชอบต่อภาคประชาชนอย่างแท้จริง เขารับผิดชอบต่อปลัดกระทรวง ต่อรัฐมนตรีโน่น ผมอยากให้เราให้ความสำคัญกับการพัฒนาราชการให้ไปสู่ความเป็นสากล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้นครับ ที่จะต้องจัดบริการสาธารณะ แล้วก็อย่าดูหมิ่นดูแคลนข้าราชการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าท่านจะตรากฎหมายว่าเป็นพนักงานท้องถิ่นโน่นนี่นั่น ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือน แล้วยกตัวเองว่าตัวเองเป็นข้าราชการที่สูงส่ง ผมคิดว่ามายด์เซต (Mindset) พวกนี้ละครับที่จะต้องเปลี่ยนในการพัฒนาระบบราชการเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริง ยกตัวอย่างง่าย ๆ อีกอันหนึ่งเลยครับจังหวัดระนอง พี่น้องมอแกน (Mogan) บัตรหมดอายุต้องนั่งเรือไปกลับ แล้วรายได้เขาวันเท่าไร นั่งรถอีกครับ ทำไมอำเภอไม่เคลื่อนที่ไปหาเขาของง่าย ๆ แบบนี้ทำไมทำกันไม่ได้ ยังมีตัวอย่างอีกเยอะครับ แต่ว่าท่านประธานบอกให้ประหยัดเวลา ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ผมไม่ได้มีหน้าที่ชี้แจงแทนนะครับ แต่ลงพื้นที่มันไม่ได้หมายถึงแสดงความเหลื่อมล้ำ ส.ส. ลงพื้นที่ วุฒิสภาลงพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บางทีเป็นศัพท์ที่ใช้ในการไปตรวจพื้นที่นะครับ อันนี้เรียนคุณประเสริฐพงศ์นะครับ ต่อไป คุณมานพ คีรีภูวดล ครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์ ผมเข้าใจแล้วก็เห็นด้วยกับท่านประธานนะครับ ที่ท่านประธานได้ดำริไว้ว่าเราควรจะประหยัดเวลา เพราะว่าเรามีญัตติอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ผมก็คิดว่าถ้าไม่จำเป็นผมก็จะไม่อภิปราย แต่เนื่องจากว่าระบบราชการเป็นกลไกสำคัญมากในระบบประเทศไทย แล้วก็เป็นกลไกที่มีผลกระทบต่อพี่น้องประชาชนเกือบทุกคนในประเทศนี้ ผมขออนุญาตใช้เวลาสั้น ๆ ครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ยินดีครับ เชิญเลยครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมต้องขอบคุณข้าราชการที่มีความตั้งใจที่จะปฏิรูปองค์กรแล้วก็พัฒนาองค์กรที่จะตอบโจทย์ให้กับพี่น้องประชาชน ตอบโจทย์ที่จะไปในทิศทางข้างหน้าให้เท่าทันโลก ท่านประธานครับ ผมคิดว่าในประเด็นที่ผมจะเสนอแนะให้กับการปฏิรูประบบราชการ ในหัวข้อที่ ๑.๔ เรื่องทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย ซึ่งยังไม่มีเนื้อหาในตรงนี้ ผมคิดว่าเป็นโอกาสของทีมงานของคณะกรรมการที่จะกลับไปพิจารณาเพื่อที่จะเห็นเนื้อหาในรายงานครั้งต่อไป ในทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทยผมเข้าใจว่าทิศทางได้เขียนไว้ดีมากเลยครับท่านประธาน เช่น ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใสและเป็นธรรม ภาครัฐบริหารแบบบูรณาการโดยเชื่อมโยงการพัฒนาทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่ ภาครัฐมีขนาดเหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ภาครัฐมีวิธีการทำงานที่ทันสมัย ภาครัฐมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ผมคิดว่าทั้ง ๕ ประเด็นนี้คือทางหน่วยงานได้ออกแบบไว้ --------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งผมก็เห็นด้วยในหัวข้อทั้ง ๕ ข้อ ที่นี้ผมอยากจะเสนอแนะในข้อที่ ๓ ครับ ท่านประธานครับ ในข้อที่ ๓ ที่พูดถึงเรื่องรัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับการภารกิจส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่วนราชการก็มีอยู่แค่ ๓ ส่วน ก็คือมีส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น อันนี้เป็นเรื่องจำเป็น ผมเข้าใจว่าครั้งต่อไปในสิ่งที่จะต้องเห็นเรื่องนี้ถ้าจะพัฒนาเรื่องนี้ ข้อเสนอในแง่ของการปรับโครงสร้างไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงหรือการเสนอให้มีอำนาจของแต่ละส่วนมีอำนาจขนาดไหน อันนี้ต้องเกี่ยวข้องเรื่องกฎหมายท่านประธานครับ ข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาชุดนี้จะต้องเสนอให้เห็นว่าการพัฒนาตรงนี้ที่มันจะไม่ซับซ้อน บทบาทภารกิจที่ควรจะเกิดขึ้นของแต่ละส่วน ที่ผ่านมามันซับซ้อนนะครับ มันซ้อนทับกันจนไม่รู้ว่าเป็นอำนาจของใคร ส่วนกลางก็ลงไปทำงานพื้นที่ก็มี ส่วนภูมิภาคกับส่วนกลางแทบแยกกันไม่ออก ข้อเสนอของผมอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ก็คือว่าอันที่ ๑ ผมคิดว่ามันต้องเท่าทันและแก้ปัญหาได้ทันที อันนี้เป็นระบบราชการที่ควรจะเกิดขึ้นเท่าทันแก้ปัญหาได้ทันที มีขนาดเล็กแต่ว่ามีความรวดเร็วแล้วก็เก่ง มีขีดความสามารถที่ชัดเจน และที่สำคัญก็คือว่าเราจะต้องเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรข้าราชการที่มีอยู่ อันนี้คือ ๓ ประเด็นที่ผมคิด ผมอยากจะเห็นทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทยทีนี้ในจินตนาภาพของผมท่านประธานครับ ส่วนกลางผมอยากให้ทำแค่ ๓ เรื่อง ๔ เรื่อง เพราะว่าถ้าดูจากต่างประเทศหรือว่าประเทศที่เขาเดินไปข้างหน้า แล้วก็ให้ท้องถิ่นมีศักยภาพเติบโต ส่วนกลางนี่ข้อเสนอของผมควรจะทำแค่ ๔ เรื่อง อันที่ ๑ คือความมั่นคงและการทหาร อันนี้ก็ยังเป็นอำนาจของภารกิจของทหารอยู่นะครับ ส่วนกลางควรจะทำเรื่องการต่างประเทศ เพราะว่าเราต้องติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศ ส่วนกลางควรจะต้องดูเรื่องของระบบศาลและยุติธรรม ส่วนกลางต้องดูเรื่องของระบบเงิน เงินตรา ซึ่งทั้งประเทศต้องใช้เงินตราระบบเดียวกัน เพราะฉะนั้นทั้งหมดที่เหลือนี้เป็นภารกิจของท้องถิ่นตั้งแต่เกิดจนตายเป็นภารกิจท้องถิ่น ยกเว้น ๔ เรื่องนี้ครับ ความมั่นคง การต่างประเทศ ระบบยุติธรรม แล้วก็ระบบเงินตรา ถ้าเราทำอย่างนี้เรามอบให้ท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่นหน่วยแบบระดับตำบลหรือระดับจังหวัดการแก้ปัญหาจะรวดเร็ว และที่สำคัญคือส่วนราชการที่เป็นฝ่ายบริหารในท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งถ้าไม่มีศักยภาพในการแก้ปัญหาประชาชนก็เลือกใหม่ หรือมีกระบวนการที่จะต้องขับไล่โดยผ่านขั้นตอนทางกฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะฝากคณะกรรมการชุดนี้ไปดู แล้วก็ผมเข้าใจว่าในการรายงานครั้งต่อ ๆ ไปในหัวข้อทิศทางการพัฒนาระบบราชการใน (๓) ผมคิดว่าเนื้อหาต่าง ๆ อย่างน้อยก็คือให้เห็นหลักการว่าท่านจะไปทำเรื่องอะไรบ้าง มีระยะเวลา มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนว่าในระยะเวลากี่ปีหรืออาจจะเป็นพื้นที่นำร่องก็ได้ ทั้งหมดที่ผมพูดท่านประธานครับ สุดท้ายก็คือเราไม่อยากจะให้ส่วนราชการมารวมในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งผมเคยอภิปรายแล้ว ๑ เดือน วันจันทร์ถึงวันศุกร์ที่เป็นวันราชการ ผู้ใหญ่บ้านและนายกไม่สามารถที่จะแยกร่างออกได้ เดี๋ยวก็มีกรมนี้มา เดี๋ยวก็กรมนี้มา มากันทั้งหมดเลย ทำไมเราไม่เอาพื้นเป็นตัวตั้งละครับ เทศบาลอำเภอ เทศบาลตำบล เทศบาลจังหวัด วันนี้ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จะลงมาคุยเรื่องอะไรก็มาคุยพร้อมกันในวันประชุมจะได้จบทีละครั้ง ๆ ถ้าเราแยกอย่างนี้งบประมาณที่เราใช้จ่ายหมดไปกับการสัมมนา การเดินทางและการดูแลต่าง ๆ อันนี้เป็นข้อเสนอเพื่อที่จะให้คณะกรรมการฝ่ายที่จะต้องไปยกร่างเพื่อพัฒนาระบบราชการไทยให้ไปตามในทิศทางที่ได้เขียนไว้ในข้อที่ ๓ ครับ ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณจิรายุ ห่วงทรัพย์ ครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทย ในฐานะฝ่ายค้านที่ช่วยกันพัฒนาระบบราชการไทย ท่านประธานครับ ผมพยายามอ่านหนังสือเล่มนี้ แต่ก็เป็นหนังสือที่ปรากฏอยู่ทั่วไปมาหลายปีแล้ว ก็มีเพิ่มเติมบ้าง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ว่าผมอยากจะเอาความจริงมาพูดให้กับท่านคณะกรรมการบนบัลลังก์นะครับ ถ้าท่านฟังผมแล้วเป็นประโยชน์ท่านนำไปใช้ ท่านประธานผมอาจจะใช้เวลาเลยไปเพราะผมเขียนไป ๑๐ นาทีนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งที่ผมจะพูดต่อไปนี้ข้าราชการทั้งประเทศฟังจิรายุแล้วห้ามหัวเราะ ห้ามยิ้ม ถ้ายิ้มหรือว่าอมยิ้มให้ยิ้มในใจเพราะว่ามันจะไปโดนใจข้าราชการทั้งประเทศในยุค พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เรียกกันว่าไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ท่านประธานครับ ไปดูงานวิจัยที่เป็นความจริงของระบบราชการไทยจำนวนไม่น้อยเลยทีเดียวเขียนกันไว้อย่างนี้ครับ นักวิชาการท่านหนึ่งก็คือคุณสุดปฐพี เวียงสี ก็เขียนไว้น่าสนใจ เมื่อวานนี้ผมก็ไปรวบรวมมาท่านประธานครับ ได้มาเป็นบัญญัติ ๑๐ ประการ ท่านจดตามผมก็ลองดูนะครับ คำนี้เราเคยได้ยินบ่อยท่านประธานครับ ศุกร์เมา เสาร์นอน อาทิตย์ถอน จันทร์ลา วันอังคารไปพบปลัด วันพุธไปพบนายอำเภอ วันพฤหัสบดีก็นอน อันนั้นเป็นเรื่องราวที่เขาเล่าขานสู่กันฟังในอดีตนะครับ แต่ผมอยากจะบอกคณะกรรมการชุดนี้ว่างานศึกษาของท่านใช้เงินจำนวนมหาศาล ผลเป็นอย่างไรผมไม่อาจไปต่อว่าต่อขานท่านได้ครับ แต่ผมอยากจะบอกพี่น้องประชาชนและข้าราชการที่ท่านทำตัวเป็นประชาชนคนไทยและรับใช้ประชาชน ผมชื่นชมนะครับ

บัญญัติข้อที่ ๑ ท่านประธานครับ รายงานนี้น่าสนใจเขียนบอกว่าปัญหาที่พัฒนาช้าก็เพราะว่าเขาคิดว่าเขาคือเจ้านาย การออกคำสั่งและคิดว่าประชาชนมารบกวนเป็นประเด็นสาระสำคัญที่คณะกรรมการนี้ต้องแก้ไข ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในประเทศนี้ไม่เชื่อท่านลองไปติดต่อ หน่วยงานราชการหลายหน่วยงานบ้างก็มีการพัฒนาไปครับ แต่โดยหลักก็ยังเหมือนเดิม เข้าไปในต้องเอามือกุมเอวไว้กุมเป้าเดินเข้าไป ท่านคะดิฉันมาต่อบัตรประชาชนค่ะบัตรประชาชนหาย แล้วป้าทำไมมา ยังพอมีอยู่ อันนี้คือแนวคิดที่เราเรียกกันว่าฉันเป็นเจ้านายครับ บัญญัติ ๑๐ ประการที่ไม่ควรจะเกิดขึ้น แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้วมันไม่ได้มาจากรากของความรู้สึกของข้าราชการหรอกครับ แต่มันถูกกรอบบีบบังคับให้เขาต้องเป็นเช่นนั้นหรือไม่

บัญญัติข้อที่ ๒ คำว่าตัวใครตัวมัน ตัวกูของกู ขออภัยถอนคำว่า กู ตัวฉันของฉันท่านประธานครับ เป็นเพราะว่าหน่วยงานราชการไม่ค่อยมีการบูรณาการกัน พอมายุคท่าน พลเอก ประยุทธ์ นี่ก็ตั้งงบบูรณาการมา แล้วผมก็อภิปรายไปหลายครั้งว่าสุดท้ายแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ก็เหมือนกับตั้งงบมาเพื่อที่จะเบิกจ่าย เอาเข้าจริง ๆ ท่านบูรณาการกันไม่ได้หรอก เพราะอะไรรู้ไหมครับ ข้าราชการหลายท่านทำตัวเป็นปัจเจกนิยมไม่สนใจความร่วมมือ แผนกนี้ก็เรื่องของฉัน ฉันไปประสานแผนกนั้นไม่ได้เดี๋ยวหัวหน้าค้อน ครั้นที่จะมีปัญญาอยากจะมีครีเอทิฟ ทิงกิง (Creative Thinking) หรือว่ามีความคิดสร้างสรรค์ ทะลึ่งไปติดต่ออีกแผนกหนึ่งหัวหน้าแผนกเราก็มีปัญหา หลายท่านก็เริ่มอมยิ้ม ท่านประธานที่เคารพครับพอปัจเจกนิยมเกิดขึ้นไม่สนใจความร่วมมือ แต่ประเด็นคืออะไรรู้ไหมครับ เราพูดหน่วยงานราชการทั้งประเทศ หนังสือที่เขาเขียนไว้ก็คือสามัคคีคือพลัง แต่เอาเข้าจริง ๆ ที่ผ่านมาหน่วยงานราชการเมื่อใดก็แล้วแต่ที่ท่านสามัคคีกันคือพังเมื่อนั้นท่านประธานครับ ผมฝากท่านในประเด็นที่ ๒ ไว้ในบัญญัติที่ ๒

บัญญัติข้อที่ ๓ คณะกรรมการชุดนี้ท่านต้องเร่งแก้ไขก็คือระบบอุปถัมภ์ค้ำชู ระบบอุปถัมภ์ค้ำชูที่ทำให้บ้านเมืองเราเป็นเช่นนี้ พอพูดถึงข้าราชการเรารู้สึกว่ามันต้องพินอบพิเทาไปก็คือข้าพึ่งเจ้า บ่าวพึ่งนาย ละครโทรทัศน์นำเสนอในสังคมนี้มากมายนะครับ ก.พ.ร. ช่วยไปบอกสถานีโทรทัศน์ว่าเวลาทำละครช่วยทำให้ประชาชนเป็นใหญ่กว่าราชการหน่อย ไม่ใช่พอไปหาปลัดก็โหท่านปลัดรูปหล่อ มันปลูกฝังกันโดยระบบแบบนี้มาตั้งแต่โบราณ และท่านทราบไหมว่าคำนี้อยู่ในวงราชการมานานครับ ค่าของคนไม่ได้อยู่ที่ผลของงานครับท่านคณะกรรมการครับ แต่ค่าของคนนั้นอยู่ที่คนของใคร ข้าราชการเป็นแบบนี้จริง ๆ คนไหนนายรักไม่ต้องห่วงซี รูดปื๊ด รูดปื๊ด รูดปื๊ด แต่ถ้าคนไหนไม่รัก หรือว่าพูดจาไม่ค่อยเข้าหู ทำงานไม่ค่อยรู้เรื่องไม่เข้าขา นายสั่ง ได้ครับพี่ ดีครับท่าน ทันครับผม แบบนี้ลื่นปื๊ด อันนี้คือข้อ ๓ ในบัญญัติข้อนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญญัติข้อที่ ๔ ที่ผมอยากจะรวบรวมครับ ระบบราชการไทยที่ท่านจะต้องแก้ไขก็คือการถีบคนดีไปไกลตัวแล้วเอาคนชั่วมาใกล้ชิด อันนี้เยอะ ท่านไปสังเกตเลยครับ ระดับผู้อำนวยการกอง ระดับรองอธิบดี ระดับอธิบดี รองปลัด ปลัด คนใกล้ชิดเดินนี่ครับ ใกล้ๆ กันไม่ได้เป็นคนชั่วนะครับ เป็นคนที่รู้มือกัน เขาเรียกว่าเข้าขากัน เข้าขากันอย่างไรล่ะ รู้แม้กระทั่งเจ้านายจะดื่มวิสกี้ยี่ห้ออะไรผสมน้ำแข็งกี่ก้อน ก็อย่างนี้ล่ะครับใครชงเหล้าเก่งมันก็ขึ้นก่อนเป็นเรื่องปกติ คณะกรรมการชุดนี้ต้องยอมรับความจริง และท่านไปเอารากของสังคมไทยมาแก้ไขครับ นอกจากนี้ท่านประธานครับ การดูแลลูกน้องเป็นสิ่งดีนะครับ แต่ว่าการปกป้องลูกน้องจนเลยเถิดเป็นผลเสียมากกว่าในระบบราชการไทยนะครับ ท่านลองไปทำออบเสิร์ฟ (Observe) หรือว่าท่านไปทำวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ คณะกรรมการท่านลองไปทำครับ ให้ข้าราชการระดับล่างที่เขามีโอกาสจะขึ้นแล้วไม่ได้ขึ้นได้ตอบเรื่องพวกนี้ ท่านจะเห็นเลยว่าวิธีการนอกจากเล่มที่ท่านไปตั้งคณะกรรมการ ไปวางโน่นนี่นั่น ความจริงมันคืออย่างนี้ที่เราต้องเอามาพูดกันในระบบประชาธิปไตยครับ และอีกข้อหนึ่ง ในข้อ ๔ ที่ผมบอกว่าถีบคนดีไปไกลตัวนี่ครับ ผิดกฎระเบียบไม่เป็นไร แต่ถ้าผิดใจนายเปิดกฎระเบียบได้ทันที เคยเจอไหมครับ ข้าราชการทั้งประเทศเคยได้ยินไหมนะครับ เจ้าหน้าที่สภาหลายท่านเคยได้ยินไหมครับ

บัญญัติข้อที่ ๕ ความยั่งยืนของแปลงผักชี ผักชีโรยหน้าเห็นไหมครับ ผมไม่ชอบกินผักชี ร้านอาหารที่นี่ชอบใส่ผักชีผมบอกไม่เอาผมไม่กินไม่ต้องมาโรยให้เปลืองสตางค์ ระบบราชการไทยก็ใช้วิธีการทำงานแบบฉาบฉวยครับ ไม่คำนึงถึงระยะยาว อันนี้ท่านต้องให้คุณให้โทษเขียนให้มันเป็นแผนแม่บทเลยครับว่า ก.พ.ร. เวลาใครทำงานแบบวางแผนระยะยาวจะต้องแก้ไขแบบไหน อย่างไร

บัญญัติข้อที่ ๖ ปัดความรับผิดชอบ ยึดติดแต่ความชอบ โทษกันไปโทษกันมา แต่พอหน่วยงานไหนได้รางวัลปุ๊บโอ๊ยฉันเกี่ยว หนูเกี่ยวด้วยค่ะคุณพี่ขา เป็นอย่างนี้จริง ๆ เพราะอะไรครับ ระบบรางวัล ระบบการให้คุณไม่ค่อยมีครับ ระบบสร้างความกล้าให้กับข้าราชการไทยน้อยมากครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญญัติข้อที่ ๗ ไม่ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ เขาเปรียบว่าข้าราชการมันคือเลื่อย ท่านเก่งกว่าคนทั่วไปผมเรียนตรงไปตรงมาครับ ผมไม่เคยสอบราชการได้เลย ผมจบมหาวิทยาลัยมา ผมปัญญาไม่ถึงอ่านหนังสือแล้วโอ้โฮไปแข่งกับคนเก่ง ๆ เขาไม่ได้หรอก คนที่เป็นข้าราชการไทยส่วนใหญ่เป็นคนเก่งนะครับถ้าเปรียบเทียบกันในเชิงมหาวิทยาลัย พ่อแม่สมัยก่อนลูกเรียนจบมหาวิทยาลัยก็อยากจะให้สอบราชการ พอเห็นลูกหัวไม่ค่อยดี ลูกอย่าไปแข่งกับเขาเลยแข่งกับเขาไม่ได้ เห็นไหมครับต้นทางมานี่เก่งหมดครับ หมายถึงเลื่อยที่มันคมครับ แต่อยู่ไปอยู่นานเลื่อยมันเริ่มจะฝืด ก.พ.ร. ต้องทำเรื่องนี้ให้ชัดเจน ผมยกตัวอย่างเช่นบางคนพอใจที่ตัวเองพอเพียงที่เพียงพอของตัวเองมี เดี๋ยวซี (C) มันก็ค่อย ๆ ขยับ เงินเดือนมันก็ไปตามขั้น เบี้ยเลี้ยงมันก็เท่ากัน คิดมากก็ทำมาก เวลาประชุมก็ต้องนั่งนิ่ง ๆ อยู่มุมห้อง พูดเสนออะไรขึ้นมาเดี๋ยวเจ้านายใช้ โอกาสเสี่ยงก็สูง ผิดก็มาก ผมจึงบอกท่านประธานผ่านไปยัง ก.พ.ร. ครับ ข้อ ๗ แล้วนะครับ มีแค่ ๑๐ ข้อ อีก ๓ ข้อ ประธานครับ พอรู้เยอะก็โดนใช้เยอะ ขาดการพัฒนาเรียนรู้ และท่านประธานนึกภาพต่อไปครับ ระดับพนักงาน ระดับเจ้าหน้าที่ขึ้นไปเป็นผู้อำนวยการ ขึ้นไปเป็นปลัด ไม่มีความรู้ความสามารถก็สั่งแบบมั่ว ๆ ซึ่งก็มีเยอะนะครับ อันนี้ท่านลองดู ข้อ ๗ ผมแล้วท่านเอาไปทำ

บัญญัติข้อที่ ๘ ผมว่ามาจากสามัญสำนึกตั้งแต่เริ่มเข้าไปในโรงเรียนครับ ทำไมเวลาผมเข้าไปเรียนมหาวิทยาลัยรุ่นพี่รับน้องเขาจะสอนเลยครับ เนเจอร์ (Nature) ของผมเป็นเด็กเจซี (JC) น้องต้องเป็นอย่างนี้ พฤติกรรมเป็นอย่างนี้ ผมจะบอกบัญญัติข้อที่ ๘ ครับ คำว่าบุญหนักศักดิ์ใหญ่ มันไม่ผิดหรอกครับ เวลาท่านแต่งเครื่องแบบราชการแล้วนี่มันเจ๋งมันดูเท่ห์ เชื่อไหมครับผมเคยถามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านที่ใส่ชุดสีกากีผมถามว่าไปตัดที่ไหนอยากลองใส่บ้าง แต่ไม่รู้จะไปใส่ที่ไหนท่านประธานครับ เพราะพอใส่ปุ๊บชาวบ้านจะมองว่าอ้ายนี่มันมีบุญ มันมีศักดิ์ มันมียศ มันมีโน่นนี่นั่นเต็มไปหมด ผมจึงบอกท่านประธานอย่างนี้ครับว่าถ้าตราบใดที่ ก.พ.ร. ยังไม่ได้ขัดเกลาตั้งแต่ต้นทาง ตั้งแต่ตอนที่เขาไปสอบ ก.พ.ร. คณะกรรมการข้าราชการของท่านนี่ และให้มองว่าเขาเป็นชนชั้นปกครองและเขาเป็นแค่ประชาชน เหมือนพนักงานบริษัทท่านประธานครับ ผมทำงานบริษัทเอกชนมาโดยตลอดนะครับ ผมไปนั่งตัวลีบ ๆ ในห้องประชุมไม่ได้นะท่านประธานครับ เขาบอกจิรายุโง่หรือนั่งไม่เสนออะไรเลยหรือ เปลืองแอร์ (Air-conditioned) บางคนมาประชุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่พูดอะไร เอ็มดี (MD) ผมบอกไหวไหมนี่ เอาน้ำขิงสักถ้วยไหมไอ้ทิด พูดอย่างนี้เลยนะครับ แต่ราชการไม่ได้ครับต้องนั่งเรียบ ๆ นิ่ง ๆ อยู่มุมห้องตัวลีบ ๆ เดี๋ยวหัวหน้ามองส่ายตามาเดี๋ยวโดนถามตกใจ ท่านประธานครับ เพราะลูกน้องแต่ละคนมีเจ้านายซึ่งมีเงื่อนไข บุญหนักศักดิ์ใหญ่ก็ไม่กล้าเข้าไปพบครับ จะเคาะประตูเข้าไปทั้งทีก็มีปัญหาครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านจิรายุใช้เวลาเกิน ๑๐ นาทีแล้วนะครับ

- ๔๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : ข้อที่ ๙ แล้วท่านประธานครับ

บัญญัติข้อที่ ๙ เกียจคร้าน ไม่ได้เป็นทุกคนนะครับ ข้าราชการไทยจำนวนมากก็ขยันขันแข็ง แต่ว่าชอบยึดนโยบายหรือว่าแนวคิดอะไรรู้ไหมครับ เขาเรียกแนวคิดว่ามาอย่างไทยไปอย่างฝรั่ง เวลามาทำงานมาอย่างไทยครับมาสาย แต่เวลากลับตรงเป๊ะ ๔ โมงเย็นปั๊มมือปั๊บกลับบ้านเรียบร้อย เพราะฉะนั้นพอทำไปเรื่อย ๆ ก็เกิดความเกียจคร้าน เพราะว่าท่านไม่มีแรงกระตุ้น ก.พ.ร. ไม่ได้ให้อะไรเขา เขาเลิก ๔ โมงเย็น เขาทำออก ๒ ทุ่ม ท่านให้เบี้ยเลี้ยง โอที (OT) เขาไหม แล้วอะไรเกิดขึ้นรู้ไหมครับ มาใหม่ ๆ เวลาเข้าไปเป็นข้าราชการระดับต้น ๆ ยิ่งมีช่วงทดลองงาน ๖ เดือน ๑ ปี มันขยันจริง ๆ แค่กาแฟวันหนึ่งมันชงไม่รู้กี่แก้ว อันนี้คือเป็นประเด็นที่ท่านต้องจดไว้นะครับ ก็คือเรื่องของความชั่วไม่มีความดีไม่ปรากฏ ท่านต้องลบคำนี้ออกในระบบราชการให้ได้

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สมควรแก่เวลานะครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : ข้อสุดท้ายท่านประธานที่เคารพครับ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ ก.พ.ร. ต้องนำไปพัฒนาและปรับปรุงนอกจากเอกสารหนาขนาดนี้ ก็คือว่าข้าราชการไทยถูกจำกัดคำว่า ความอัจฉริยะ การจะสอบได้ทุนไปเรียนต่อสักทุนหนึ่งเป็นความยากแค้นลำบากเข็ญ ปัญญาที่จะได้มาจากการไปเรียนไปอบรมยากเหลือเกิน เพราะฉะนั้น ก.พ.ร. ต้องตั้งงบประมาณให้ชัดเจนครับ ข้าราชการท่านไหนทำงานดี มีปัญญา มีความกล้า ริเริ่มทำโน่นนี่นั่นเพื่อพัฒนาชาติ ประเทศให้มั่นคงแข็งแรง อย่างนี้ต้องส่งเสริมเรื่องของความอัจฉริยะ บางคนถามรู้ไหม รู้ครับ กลับมาบ้านคุยกับภรรยา วันนี้หัวหน้าประชุมโง่จริง ๆ เลยเธอ พูดอะไรก็ไม่รู้ ภรรยาก็ถามแล้วทำไมเธอไม่พูดไปล่ะ พูดได้อย่างไรเดี๋ยวมันย้าย

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สรุปเลยครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ นิดเดียวครับเป็นประโยชน์ครับ เพราะว่าเป็นบรรยากาศของการทำงานของข้าราชการ โดยสรุปครับนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) การปฏิรูปประเทศ ระบบราชการไทยค่อนข้างที่จะมีหลากหลาย เราเอาความจริงมาพูดกัน และคราวหน้าผมว่าท่านทำมาทีเดียวเลยได้ไหมครับ ปี ๒๕๖๒ ปี ๒๕๖๓ ปี ๒๕๖๔ เลย แล้วก็รวบรวมบัญญัติ ๑๐ ประการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ข้าราชการไทยต้องอดทนนี้ เราจะได้ไม่เกิดอาการที่เราเรียกว่าศุกร์เมา เสาร์นอน อาทิตย์ถอน จันทร์ลา ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ยังมีสมาชิกที่ลงชื่อมาทั้งหมดอีก ๖ ท่าน ผมขออนุญาตที่ประชุมจะขัดข้องไหม ถ้าผมจะขอว่าเหลือ ๖ ท่านนี้จะอนุญาตให้หมดเลย แล้วก็จบเท่านี้ เป็นวาระเพื่อทราบนะครับ เพื่อว่าคณะกรรมาธิการชุดต่อไป คือคณะกรรมาธิการพิจารณาเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็กจะได้เตรียมตัว เพราะผมคิดว่าคงต้องใช้เวลา

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้อง ผมขออนุญาตเพื่อไม่ให้มีการแถมนะครับ ก็อ่านรายชื่อดังต่อไปนี้ จะเป็นคุณจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ พรรคก้าวไกล ท่านที่ ๕ และคุณอนุรักษ์ บุญศล แล้วก็มีคุณครูมานิตย์ สังข์พุ่ม นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ คุณนิคม บุญวิเศษ แล้วก็จะมีศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกไม่ขัดข้องผมจะขอจำกัดไว้เท่านี้นะครับ เพื่อเราจะได้พิจารณาในวาระของกรรมาธิการต่อไป ขออนุญาตอย่างนี้นะครับ ต่อไปก็ขอคุณจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ นะครับ

นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ (ฉะเชิงเทรา) : ขอบคุณครับท่านประธาน กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม จิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดฉะเชิงเทรา พรรคก้าวไกล ท่านประธานครับ ผมอ่านรายงานฉบับนี้ทุกตัวหนังสือครับ จริง ๆ แล้วผมเตรียมเนื้อหาอภิปรายไว้เยอะมาก โดยเฉพาะความเห็นต่อรายงานฉบับนี้ แต่ว่าด้วยเวลาอันจำกัดผมจะพยายามสรุปเลยนะครับ เพราะว่าเพื่อนสมาชิกหลายท่านก็ได้พูดไปหลายประเด็นแล้ว ก่อนอื่นต้องขอบคุณท่านประธานครับที่บรรจุเรื่องนี้เข้าสู่วาระในการมาชี้แจงให้พวกเราได้แสดงความคิดเห็น เพราะว่าประเทศไทยทุกวันนี้เราอยู่ภายใต้กลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ใช้อำนาจผ่านระบบราชการ ใช้ข้าราชการไปกดขี่พี่น้องประชาชน ลิดลอนสิทธิพวกเขาด้วยกฎหมายที่พวกเขาเขียนขึ้นมา ต้องบอกว่าที่ผ่านมาพัฒนาการปฏิรูประบบราชการเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กำหนดให้มีการปรับปรุงหน่วยงานราชการให้ดูเป็นพับลิก เซอร์แวนต์ (Public servant) มากขึ้น ช่วงนั้นเราเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีครับ แต่ว่าตอนนี้มันกลับถอยหลังกันเป็นคนละเรื่องเลย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้าราชการตอนนี้เข้าเกียร์อาร์ (Gear R) แล้วเหยียบสุดเลยครับ กลับไปแย่กว่าตอนก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เสียอีก การปรับโครงสร้างควรจะเป็นการปรับที่เป็นการปฏิรูปจริง ๆ ครับ ควรต้องกระจายอำนาจให้หน่วยงานรัฐด้วย ----------

- ๔๓/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หากทุกอย่างยังต้องการผู้บริหารระดับสูงมาเซ็นอยู่ก็เป็นเรื่องยากที่จะต้องปฏิบัติให้ออกมาที่ประชาชนพอใจ ทุกวันนี้หน่วยงานราชการต่าง ๆ กลับไปแข็งตัวไม่ได้ยืดหยุ่นเหมือนที่พูดในรายงานเลย ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อประชาชนเป็นสำคัญ มุ่งช่วงชิงผลงานกันเอง เมื่อประชาชนเดือดร้อนแทนที่จะรีบจัดการทันทีก็ไม่ทำ ต้องรอให้พรรคฝ่ายค้านรอให้ประชาชน สื่อมวลชนมาคอยดันหลังอยู่ตลอดเวลาถึงจะก้าวไปทีละก้าวแบบที่ว่าได้ครับ แต่โครงการที่มันเอื้อประโยชน์กันมันรวดเร็วอย่างคาดไม่ถึง ซุกซ่อนแอบเจรจา ในรายงานบอกว่ารัฐบาล ๔.๐ ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดวิธีการให้ประชาชนไว้ใจ ให้ความจริงกับประชาชน แต่ประชาชนไม่เคยมีส่วนร่วมอยู่ในรายงานฉบับนี้เลย ผมอ่านรายงานฉบับนี้ทั้งฉบับเหมือนเดิมเลยครับเหมือนกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไม่มีประชาชนอยู่ในนี้ ไม่มีประชาชนมีส่วนร่วมเลยในนี้ ต้องบอกว่าผมไม่เห็นด้วยกับแนวทางของท่านที่จะปฏิรูปราชการแบบนี้ ท่านให้หน่วยงานราชการหน่วยงานหนึ่งมาปฏิรูปหน่วยงานราชการทั้งหมด ผมว่ามันเป็นไปไม่ได้ มันเหมือนกับการประเมินของท่าน ท่านเพิ่มการประเมินจำนวนครั้งขึ้นมาปีละ ๒ ครั้ง ผมว่าท่านประเมินปีละ ๒๐ ครั้ง ก็ไม่สามารถวัดประสิทธิภาพได้ ท่านให้นายอำเภอมาประเมินกำนันผู้ใหญ่บ้าน ท่านให้ผู้ใต้บังคับบัญชาประเมินเจ้านายตัวเองมันเป็นไปได้หรือครับ ท่านมีหลักประกันอะไรไปประกันเขาว่าเขาจะไม่โดนย้าย เขาจะไม่โดนลดขั้น เขาจะไม่โดนแป๊กไว้ ผมคิดว่าต้นตอที่ระบบราชการถดถอยมันเกิดมาจากการใช้อำนาจและความรุนแรงในการทำปฏิวัติรัฐประหาร มันนำประเทศมาสู่ยุคที่ความกลัวมันปกคลุมไปทั่วประเทศ ผู้นำมีอำนาจแค่ไม่กี่คนในประเทศนี้ที่ใช้ดุลยพินิจของตัวเอง ให้คุณให้โทษกับใครก็ได้ กำหนดชะตาชีวิตของใครก็ได้ อำนาจที่มันเต็มไปด้วยความยุติธรรมเหล่านี้มันถูกใช้ผ่านข้าราชการมาถึงประชาชน เมื่อสักครู่นี้ท่านสุพิศาลพูดถึงข้าราชการตำรวจ ผมในฐานะที่เป็นลูกตำรวจชั้นประทวนคนหนึ่ง ผมมีความทรงจำที่ดีกับตำรวจไทยมากสมัยก่อน ตำรวจไทยให้ความสำคัญกับอนุสาวรีย์ที่เรียกว่าอนุสาวรีย์ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์หรือที่เรารู้จักกันว่าอนุสาวรีย์อุ้มเด็ก มันแสดงถึงความภาคภูมิใจที่ได้พิทักษ์สันติราษฎร์ให้กับประชาชน ไม่น่าเชื่อว่าภาพอนุสาวรีย์อุ้มเด็กที่เราเห็นหน้าโรงพักสมัยก่อนตอนนี้เราเห็นในทีวี (TV) แล้วครับ แล้วไม่ใช่ภาพถ่ายด้วยเป็นเหตุการณ์จริงอุ้มกันจริง ๆ ขึ้นรถจริง ๆ เลย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นี่เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพโดยการใช้อำนาจจากคำสั่งของเจ้านาย จริง ๆ แล้วหน้าที่ข้าราชการคือการรับใช้ประชาชนครับ เมื่อครู่นี้หลายท่านก็พูดไปแล้ว เงินภาษีที่เอามาขับเคลื่อนหน่วยงานราชการมาจากการทำงานอย่างหนักของประชาชน ประชาชนทำให้เรามีเงินมาใช้พัฒนาประเทศ ซึ่งนั่นก็หมายถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนด้วย จะให้พูดเข้าใจง่าย ๆ ก็คือประชาชนเป็นเจ้านายข้าราชการ แต่สังคมไทยที่ผ่านมาผมเชื่อว่าหลายท่านเคยได้ยินหรือได้เห็นคำพูดของคุณพ่อคุณแม่ที่บอกกับลูกว่าตั้งใจเรียนนะลูกโตขึ้นจะได้เป็นเจ้าคนนายคน มันผิดเพี้ยนไหมครับ มันกลับตาลปัตรไหมครับ ทั้ง ๆ ที่เขาก็หวังให้ลูกเป็นข้าราชการ ทำไมล่ะครับ ทำไมความคิดของประชาชนทั่วไปถึงมองว่าข้าราชการเป็นเจ้าคนนายคน ทั้ง ๆ ที่ความรับผิดชอบของเขาคือการรับใช้ประชาชน เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นอะไรครับ มันสะท้อนให้เห็นถึงระบบชนชั้นศักดินาที่ดูเหมือนจะเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมของประเทศเรา แน่นอนครับท่านต้องปรับมายด์เซ็ต (Mindset) ด่วนเลย ไม่แปลกเลยที่รายงานฉบับนี้ยังคงเป็นรายงานที่ไม่มีคำว่าประชาชนอยู่ในนี้เลย เราปล่อยให้สังคมมันผิดเพี้ยนแบบนี้กันมานานขนาดนี้ได้อย่างไร สังคมที่ข้าราชการคิดว่าตัวเองเป็นเจ้านายประชาชน ถืออำนาจจะลิดรอนสิทธิเสรีภาพประชาชนเมื่อไรก็ได้ ท่านรู้ไหมครับต่างจังหวัดประชาชนที่ไม่รู้กฎหมายถูกข้าราชการข่มขู่อ้างกฎหมายมั่ว ๆ ขึ้นมา ผมประสบด้วยตัวเองหลายครั้งจากที่เคยทำงานต่างจังหวัดมา ระบบโครงสร้างผิดเพี้ยนดูเหมือนข้าราชการส่วนใหญ่จะทำงานแค่ตามภาระหน้าที่ที่เขียนไว้ในกฎหมาย นอกเหนือจากนั้นไม่ทำเลย ท่านประธานเคยเห็นสติกเกอร์ (Sticker) ที่ติดอยู่ท้ายรถไหมครับที่ติดคำว่าสูงที่สุดของชีวิตราชการคือการทดแทนคุณแผ่นดิน ผมสงสัยมาตั้งแต่เด็กว่าความหมายของมันคืออะไร ผมสงสัยว่าแผ่นดินที่ว่านี้สรรพากรเคยเรียกเก็บภาษีจากเขาได้ไหม นี่เป็นคำนามธรรมที่ตรรกวิบัติที่สุด ดูเหมือนข้าราชการไทยลืมไปแล้วว่าผลประโยชน์จริง ๆ ของข้าราชการมาด้วยเงินเดือน สวัสดิการ สิทธิประโยชน์ทั้งหลายมาจากภาษีประชาชน ด้วยความเคารพนะครับ ผมไม่ได้พูดถึงข้าราชการไทยทุกคน ผมเชื่อว่ามีข้าราชการหลายคนที่ยึดมั่นในหลักการแล้วก็ภูมิใจที่ได้ทำงานเพื่อพี่น้องประชาชน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่หลายคนก็ยอมขัดคำสั่งนายเพื่อความถูกต้อง อันนี้ผมเคารพนับถือจริง ๆ แต่อย่าถามว่าเขาชื่ออะไร เขาเป็นใคร เพราะว่าผมจะกลับไปชื่นชมเขา เขาก็ถูกย้ายไปแล้ว ประชาชนที่เดือดร้อนไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม ไม่เคยได้รับการแก้ปัญหาง่าย ๆ ครับ พวกเขาต้องวิ่งถือเอกสารไปทุกหน่วยงานทั่วประเทศไทย ปัดความรับผิดชอบกัน หาเจ้าภาพไม่เจอ จนสุดท้ายเขาได้รับผลกระทบนั้นไปแล้วเขายังไม่รู้เลยว่าหน่วยงานไหนเป็นผู้รับผิดชอบ ผมไม่ได้พูดถึงประชาชนทั่ว ๆ ไปนะครับ ผมกำลังพูดถึงข้าราชการเองด้วยที่การประเมินผลตอนสิ้นปีจะเลื่อนขั้นไม่เลื่อนขั้น ไม่มีผลเลยครับ ทุกอย่างอยู่ที่คำสั่งนาย แล้วประชาชนที่ผมพูดถึง พวกที่ได้ผลประโยชน์อย่างเร่งด่วน พวกที่ข้าราชการรีบทำงานให้ทันที เป็นประชาชนที่เราเรียกว่าวีไอพี (VIP) พวกที่มียศถาบรรดาศักดิ์ ไม่จำเป็นต้องถ่ายเอกสารมาเซ็นรับรองถูกต้อง โทรศัพท์กริ๊งเดียวข้าราชการก็ทำให้ทันที ไม่ใช่ประชาชนนะครับที่ต้องเจอปัญหานี้อย่างเดียว จริง ๆ ข้าราชการก็เจอเหมือนกันอย่างที่ผมบอกไปแล้ว ให้ทายว่าวันไหนคือวันที่หน่วยงานราชการในต่างจังหวัดทำงานกันยุ่งที่สุดเลย วันที่ทิ้งงานที่ต้องทำให้ประชาชนแล้วก็มาจัดการงานตรงหน้า วัน ครม. สัญจรครับ การประจบเอาใจนายยังเป็นสิ่งสำคัญในประเทศไทยอยู่ นี่เป็นปัญหาการบริหารบุคคลที่เป็นระบบอุปถัมภ์ ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ เน้นความเป็นพวกพ้อง ไม่เปิดโอกาสเท่าเทียมให้กับคนที่มีความรู้ความสามารถจริง ๆ มันไปบิดเบือนหน้าที่ความรับผิดชอบที่แท้จริงของการทำหน้าที่เป็นข้าราชการ การทำหน้าที่เพื่อประชาชนมันกลายเป็นการทำงานเพื่อรับใช้บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีอำนาจ คนที่ให้คุณให้โทษกับเขาได้ พวกที่มีอิทธิพลทางการเมือง พวกที่มีเงินมากกว่าคนอื่น สุดท้ายแล้วคนที่เดือดร้อนคือพี่น้องประชาชน แต่คนที่ได้ผลประโยชน์กลับเป็นกลุ่มคนกลุ่มเล็ก ๆ ในประเทศนี้ มันจะผิดไหมถ้าผมจะพูดว่าประชาชนทนตรากตรำทำงานทุกวันนี้เพื่อรับใช้ผู้มีอิทธิพล ก็ในเมื่อเงินที่เอาไปบำรุงข้าราชการสุดท้ายแล้วเขาทำประโยชน์ให้กับกลุ่มคนเล็ก ๆ กลุ่มนี้ สรุปแล้วเราเลิกทาสไปแล้วจริง ๆ หรือครับประเทศของเรา เราปล่อยให้ประเทศชาติเป็นแบบนี้ต่อไปไม่ได้จริง ๆ มันถึงเวลาต้องยกเครื่องประเทศนี้แล้ว ผมขอเสนอทางแก้ปัญหาทางแก้ปัญหาที่แท้จริงไปถึงต้นตอของปัญหาจริง ๆ ผมขอเสนอให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่อย่างเร่งด่วนและนั่นเป็นทางออกเดียวของประเทศไทยครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ผมเรียนพวกเราว่าวงการเราก็เคยขอร้องว่าอย่าไปเหมา เวลาเขาว่านักการเมืองเราก็พูดเสมอ ผมนี่ครับคือคนที่บอกว่าในทุกวงการมีคนดีมาก ดีน้อย คนร้ายอยู่ อย่าไปเหมา เช่นเดียวกันตำรวจดี ๆ เหมือนคุณพ่อของคุณจิรัฏฐ์มีครับ แล้วตำรวจดี ๆ ที่อื่นก็มีมากมาย ข้าราชการดี ๆ ก็มีมากมาย เวลาพวกเราอภิปรายก็อย่าไปเหมาเสียหมดครับ เพราะว่าข้าราชการดี ๆ เขาก็จะเสียใจ เหมือนอย่างที่เวลาเขาว่าเรานักการเมืองไม่ดีเราก็รู้สึกว่าอย่ามาเหมาเรา มันไม่เหมือนกันทุกคน อันนี้เรียนสมาชิกด้วยความเคารพครับ ต่อไปคุณอนุรักษ์ บุญศล เชิญครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพคะ ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สักครู่ก่อนที่ดิฉันจะลุกขึ้นอภิปรายดิฉันดูเฟซบุ๊ก (Facebook) ค่ะ ท่านประธานคะ เห็นข้าราชการชั้นผู้น้อยคนหนึ่งในตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน โพสต์ (Post) ว่าวันนี้รับใช้ประชาชน เพราะเงินเดือนทุกบาททุกสตางค์มาจากภาษีของประชาชน รู้สึกปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งเลยทีเดียวค่ะ ทีนี้มันเป็นความท้าทายของ ก.พ.ร. ว่าจะนำกระบวนทัพของระบบราชการที่ใหญ่มาก ๆ ในประเทศไทยประสบความสำเร็จหรือไม่ กราบเรียนให้ท่านประธานทราบว่าความท้าทายของ ก.พ.ร. ที่จะเปลี่ยนแนวคิดสิบพ่อค้าไม่เท่าหนึ่งพระยาเลี้ยงได้อย่างไร ถ้าเปลี่ยนแนวคิดเปลี่ยนค่านิยมตรงนี้ได้ ข้าราชการทุกคนบอกว่าจะรับใช้ประชาชน ความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยจะไม่เกิดขึ้นเลย ดิฉันต้องกล่าวอย่างนั้น ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยเฉพาะในเดือนกันยายนนี้ข้าราชการเกษียณ ข้าราชการเกษียณเวลาขึ้นป้ายข้างหลังหลายคนขึ้นป้ายอย่างสง่างาม แต่ว่าถ้าจะมีใครสักกี่คนที่กล้าขึ้นป้ายว่า บางครั้งขึ้นป้ายอย่างนี้เลยว่าขึ้นสูงสุดก็คืนสู่สามัญในวันเกษียณ แล้วตลอดระยะเวลาเกือบ ๔๐ ปีที่รับราชการไม่คืนสู่สามัญสักวันเลยหรือคะ นั่นเป็นแนวคิด แนวคิดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงเขียนไว้ว่าโคลนติดล้อเมื่อพสกนิกรของพระองค์อยากเป็นเสมียน โคลนติดล้อนะคะ ตั้งแต่รัชกาลที่ ๖ ถึงปัจจุบันนี้ ก.พ.ร. ก็เลยเป็นความท้าทายที่ดิฉันบอกว่าสามารถที่จะนำระบบอันยิ่งใหญ่นี้สู่การรับใช้ประชาชนได้หรือไม่ ดิฉันอยากให้เขียนว่าข้าราชการทุกระดับซี มีใจรับใช้ประชาชน แค่นี้ประชาชนก็ดีใจจนที่สุดถึงที่สุดแล้ว ที่ ก.พ.ร. ที่นั่งอยู่บนบัลลังก์ ถ้าเปลี่ยนแนวคิดแค่นี้ได้เราจะลดความเหลื่อมล้ำ เราจะลดความขัดแย้งของคนในประเทศทั้ง ๗๐ ล้านคนได้ ดิฉันขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปถึงข้าราชการ ก.พ.ร. ที่อยู่บนบัลลังก์ว่าข้าราชการของเรา ๒ ล้านกว่าคนต่อประชากรทั้งรวยและจน ๗๐ ล้านคน หมายความว่าข้าราชการ ๑ คน สามารถดูแลประชาชนได้ ๓๑ คนเท่านั้นเอง ๑ คนต่อ ๓๑ คน คูณสิคะจะ ๗๑ ล้านคน ตอนนี้เราไม่ถึง ๒,๒๐๐,๐๐๐ กว่าคน แล้วใย ก.พ.ร. จึงให้พี่น้องประชาชนเรียกร้อง ร้องเรียน ร้องทุกข์ ร้องความยากลำบาก ร้องความเหลื่อมล้ำ ร้องความไม่เป็นธรรมอยู่เต็มประเทศ เพราะอะไร เพราะสิบพ่อค้าไม่เท่าหนึ่งพระยาเลี้ยง นี่คือความท้าทายของ ก.พ.ร. ดิฉันฝากด้วยว่าเราจะต้องขับเคลื่อนระบบรัฐราชการเพื่อให้พี่น้องประชาชนนั้นได้อุ่นใจ ดิฉันได้รับข้อความจากเมสเซนเจอร์ (Messenger) ในอำเภอบ้านม่วง ไม่ใช่เขตเลือกตั้งของดิฉันนะคะ เขาบอกว่าคุณครูใจดีที่สุดแล้วสามารถช่วยเหลือพี่น้องประชาชนได้ ดิฉันบอกว่าดิฉันไม่ใช่เทวีมีปาฏิหาริย์ไม่สามารถจะช่วยทุกคนได้ เขาบอกว่าบ้านเขาถูกยิงที่อำเภอบ้านม่วง ๑๕ นัด เขากลัวว่าเขาเป็นคนยากจน ข้าราชการในนั้นจะเข้าข้างคนร่ำรวย นี่คือวิธีคิดจากรุ่นสู่รุ่นที่ปีมาแล้ว ก็เลยให้ความท้าทายนี้แด่ ก.พ.ร. ด้วยความรักค่ะ ระบบราชการไทยยังมีปัญหาอีกหลายประการเลยทีเดียว ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม สภาพปัญหาของระบบราชการไทยดังนี้ค่ะ ปัญหาด้านโครงสร้างใหญ่เกินไปไหมคะ ซ้ำซ้อน เรื่องน้ำดิฉันร้องขอฝายชะลอน้ำแค่ไม่กี่สิบล้านบาทไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท ท่านเชื่อไหมว่าน้ำอยู่ทุกที่ทุกกระทรวง ก็ไม่ทราบว่าใครจะทำเรื่องนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อะไรอย่างไร ซ้ำซ้อนกันไปหมด อยากจะให้รวมว่าใครจะดูแลเรื่องน้ำ เพราะว่าอีสานนั้นแล้ง ๗ เดือน แล้งแล้วต้องย้ายถิ่นฐานเพื่อมาเป็นแรงงานในกรุงเทพฯ และปริมณฑล อันนี้ปัญหาโครงสร้าง

ปัญหาต่อไปปัญหาการบริหารงาน การบริหารงานของระบบราชการไม่มีความโปร่งใส บริสุทธิ์ยุติธรรมและตรวจสอบไม่ได้ เพราะว่ามีการแทรกแซงอยู่ตลอดเวลา ค่าของคนอยู่ที่คนของใคร

- ๔๖/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ต่อไปปัญหาระบบบริหารงานบุคคลและบุคลากร เรื่องนี้ก็เช่นเดียวกันค่ะ แต่ละหน่วยงานแท่งเงินเดือนเท่ากันไหม บางหน่วยงานผู้บริหารเงินเดือน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๓๐๐,๐๐๐ บาทนะคะ ส.ส. เงินเดือน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดนว่าแล้วว่าอีก ๆ แต่จริง ๆ ผู้บริหารบางหน่วยงาน ๓๐๐,๐๐๐ บาทเลยทีเดียวค่ะ อันนี้ฝากท่านประธานผ่านไปถึง ก.พ.ร. ด้วยความรักและเคารพในระบบบริหารราชการแผ่นดินค่ะ เป็นพระคุณอย่างสูงค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ขอบคุณนะครับ ต่อไปนายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสด์ ครับ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ (มหาสารคาม) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม เขต ๑ พรรคเพื่อไทย วันนี้ได้อ่านรายงานของ ก.พ.ร. หรือกรรมการพัฒนาระบบราชการไทย ซึ่งในอดีตผมก็เป็นข้าราชการมาเกือบ ๑๗ ปี ซึ่งต้องยอมรับว่าระบบราชการไทยในปัจจุบันคือรากฐานที่จะพัฒนาประเทศ ฉะนั้นระบบราชการมีความสำคัญกับประเทศไทยมายาวนาน แต่ว่าระบบราชการในปัจจุบันทุกคนก็ทราบว่าพอบอกระบบราชการนี่ มันช้า มันไม่ทันกาล หลายโต๊ะ กว่าจะไปถึงก็หลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ยุ่งยาก ระเบียบมาก ขั้นตอนมาก ไม่ทันสมัย มีไขมันมาก มีค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเยอะ แล้วจำนวนคนก็มาก แล้วสำคัญก็คือว่าส่วนกลางใหญ่ ส่วนทำให้งบหรือคนที่จะไปพัฒนาในส่วนพื้นที่มีไม่เพียงพอ ซึ่งผมก็อยากให้ ก.พ.ร. เป็นนักคิด ศึกษาและหาวิธีที่จะทำให้ระบบราชการทันสมัย รวดเร็ว เป็นเลิศ คุ้มค่า แล้วก็ทั่วถึง ก็คือลดความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยด้วย ประเด็นที่ผมจะอภิปรายจากรายงานของท่านก็คือด้านการยกระดับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ คือการปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ผมนำเรียนว่าการจัดสรรงบประมาณในระดับพื้นที่ค่อนข้างจะมีปัญหาว่าท่านไม่เห็นว่ามีเป้าหมายเพื่อจะลดความเหลื่อมล้ำให้ได้มากที่สุด ผมยกตัวอย่างเรื่องของจำนวนแพทย์ต่อประชากร พอดีผมเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเก่า ก็นำเรียนว่าตัวที่หลัก ๆ เช่นแพทย์ในภาคอีสานประมาณอาจจะ ๑ ต่อ ๕,๐๐๐ คน กรุงเทพฯ ๑ ต่อ ๖๗๐ คน จังหวัดมหาสารคามบ้านผมก็ประมาณ ๑ ต่อ ๓,๐๐๐ คน ซึ่งแต่ก่อนเราจัดสรรงบประมาณจัดสรรตามขนาดโรงพยาบาลคือโรงพยาบาลไหนใหญ่มีหมอเยอะ งบประมาณก็เยอะโดยที่หมอไม่สัมพันธ์กับจำนวนประชากร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของในจังหวัดนั้น ๆ จังหวัดมหาสารคามจำนวนประชากร ๑ ล้านคนประมาณนั้น อาจจะได้งบน้อยกว่าจังหวัดราชบุรี ประชากรน้อยกว่าอะไรอย่างนั้นนะครับ ผมก็เลยบอกว่าในส่วนของการที่จะจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ก็อยากให้ท่านมีความชัดเจนที่จะลดความเหลื่อมล้ำในการจะจัดสรรทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือเรื่องของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับจำนวนประชากรแล้วก็ปัญหาของพื้นที่ พื้นที่ที่เสียเปรียบก็จะเสียเปรียบมาตลอด

เรื่องที่ ๒ ก็คือ ก.พ.ร. จะต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการที่เกิดประโยชน์สูงสุด ที่ท่านบอกว่า กู๊ด กัฟเวิร์นแนนซ์ ฟอร์ เบตเทอร์ ไลฟ์ (Good governance for better life) ก็คือท่านก็อยากให้มีกู๊ด กัฟเวิร์นแนนซ์ (Good governance) แล้วก็ทำให้ชีวิตที่ดีขึ้น แต่ท่านต้องรู้ปัญหาของประเทศในทุกมิติ ถ้าท่านรู้ปัญหาของประเทศไม่ทุกมิติท่านจะไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้วก็จัดสรรทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ หรือทรัพยากรอื่น ๆ ที่ตามมา เช่น ปัญหาน้ำ ผมคิดว่าก็ยังต้องน่าจะเป็นไพรออริตี (Priority) แรก ๆ ของการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาสาธารณสุขก็ยังเป็นไพรออริตี (Priority) แรก ๆ ฉะนั้นเราคงไม่ต้องมาพูดเรื่องของงบด้านความมั่นคงทางทหาร คืองบทุกส่วนนี่มีความสำคัญหมด เราอาจจะต้องมีเรเฟอเรนซ์ (Reference) จากต่างประเทศหรือประเทศอื่น ๆ ว่า เอ๊ะงบต่าง ๆ มีมาตรฐานเท่าไร เช่น งบด้านสาธารณสุขถ้าคิดต่อจีดีพี (GDP) ๔ เปอร์เซ็นต์กว่า ๆ ซึ่งน้อยกว่านานาอารยะประเทศ แต่เราก็สามารถจะต่อสู้โควิด (COVID) เป็นเพอร์ฟอร์แมนซ์ (Performance) ที่ดีมากในระดับโลก ซึ่งการจัดสรรทรัพยากรมนุษย์ตามสัดส่วนของคนและของพื้นที่ของงบประมาณต่าง ๆ ก็อยากจะบอกว่าท่านต้องลดส่วนกลางลงแล้วก็เพิ่มพื้นที่ส่วนบริการมากขึ้น ผมยกตัวอย่างกระทรวงศึกษาธิการนะครับ บุคลากรที่ไม่ได้สอนนักศึกษาไม่ได้สอนนักเรียนควรจะต้องน้อยกว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ตอนนี้ไม่ใช่อย่างนั้น บุคลากรครูผู้สอนนี้ต้อง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ กระทรวงต้องเล็กลง มีคนบอกว่ากระทรวงศึกษาธิการประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขประเทศไทยนี่ใหญ่ที่สุดในโลก ผมก็เชื่อว่างบในส่วนกลางมันใหญ่เกินไป ท่านต้องลดคนลง ท่านต้องมีเคพีไอ (KPI) ผู้ตรวจราชการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเต็มกรมเต็มกระทรวงไปหมด ซึ่งถ้าท่านลดตัวนี้ลงท่านก็มีเงินที่จะไปใช้ในโรงเรียน ในพื้นที่ให้มีคุณภาพมากขึ้น กระทรวงสาธารณสุขก็เช่นกัน ถ้าท่านลดขนาดของกระทรวงลงท่านก็สามารถไปเพิ่มพื้นที่เพิ่มงบประมาณให้โรงพยาบาลที่ดูแลประชาชน คงไม่มีปัญหาเรื่องนอนระเบียง เตียงเต็ม ซึ่งในต่างจังหวัดไม่มีนะครับ กรุงเทพฯ มีเตียงเต็มนะครับ แต่ผมบอกท่านเลยครับ ผมเป็นหมออยู่ต่างจังหวัดนี่ไม่มีคำว่าเตียงเต็ม คนไข้มาผมต้องรับ ไม่มีเตียงผมก็ให้นอนระเบียง นอนในเตียงเข็นคนไข้ก็ยังมี นี่คือความรับผิดชอบของแพทย์ที่อยู่ต่างจังหวัด ซึ่งสิ่งที่ท่านต้องลดขนาดกระทรวงเพื่อจะเอาเงินและเอาคนไปเพิ่มในส่วนของพื้นที่บริการ ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาล รพ.สต. ที่ให้ได้มาตรฐานมากขึ้น

อีกประการหนึ่งในการจะทำให้ในส่วนของพื้นที่ดีขึ้นก็คือการส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบต่าง ๆ ที่จะมีขึ้นก็อยากให้ท่านให้ระเบียบให้ทำงานง่ายขึ้น ผมเคยมีตัวอย่างเรื่องของวัคซีนพิษสุนัขบ้าท่านก็คงได้ยิน กว่าจะแก้ไขปัญหาวัคซีนสุนัขบ้าให้เสร็จใช้เวลา ๑ ปีกว่าจะแก้ระเบียบเสร็จ ซึ่งตอนนั้นเป็นความเสี่ยงของคนในพื้นที่ว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีโรคสุนัขบ้าระบาดแต่ฉีดวัคซีนให้ไม่ได้ เพราะกลัวว่านักการเมืองจะไปหาเสียง ซึ่งตรรกะมันผิดไป ก็นำเรียนท่านประธาน สรุปก็คือ ๑. ท่านต้องปรับภารกิจโครงสร้างเพื่อลดความเหลื่อมล้ำกระจายคน กระจายงบประมาณ แล้วก็มีแผนที่ชัดเจนที่จะลดส่วนกลาง เพิ่มส่วนพื้นที่ให้มากขึ้น ก็หวังว่า ก.พ.ร. จะเป็นหัวใจในการพัฒนาระบบราชการของเราต่อไปครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณนิคม บุญวิเศษ ครับ

นายนิคม บุญวิเศษ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายนิคม บุญวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ หัวหน้าพรรคพลังปวงชนไทย ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมได้อ่านรายงานการพัฒนาระบบราชการของ ก.พ.ร. ก็มีความชื่นใจขึ้นมาว่าเราจะมีการพัฒนาระบบราชการให้ทันสมัย แล้วก็สามารถบริการประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผมได้อ่านแล้วมีทั้งหมด ๒ ส่วน ในส่วนที่ ๑ การพัฒนาระบบราชการในช่วงปี ๒๕๕๖ ถึงปี ๒๕๖๑ ซึ่งมีในข้อ ๑.๑ เป็นเรื่องที่ดีก็คือการยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ในหัวข้อที่ ๑ ก็คือการสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน นี่คือหัวใจสำคัญครับก็คือการให้บริการประชาชน คือถ้าข้าราชการเข้าใจว่าเราเป็นผู้รับใช้ประชาชน เราก็จะมีความจริงใจในการบริการประชาชน ไม่มีการแบ่งชนชั้นวรรณะในเรื่องการบริการประชาชน เราไม่แยกว่าเราควรจะบริการใครก่อนใครหลัง ต้องมีความเท่าเทียมกันเท่าที่ผมอ่าน ก็ถือว่าเป็นเรื่องดีครับถ้าเราสามารถทำได้แบบนี้ -------

- ๔๘/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ระบบราชการก็จะเป็นระบบที่ดี เพราะประชาชนเขาไปหน่วยงานราชการส่วนใหญ่ก็จะไม่ประทับใจ แต่ช่วงหลังมาก็มีการพัฒนาให้ดีขึ้น ในส่วนที่ผมจะเสนอแนะก็คือเรื่องการบริการประชาชน ก็คือในเรื่องของการที่ประชาชนไปหน่วยราชการซึ่งอาจจะคนละกระทรวงกัน เรื่องการขอบัตรประจำตัวประชาชน การถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ประชาชนทุกคนจะได้รับผลกระทบแน่นอน ไปถึงปุ๊บเขาก็จะให้เราไปถ่ายเอกสารมานะครับ บัตรประจำตัวประชาชน ๑ ใบ ถ่ายมาก็คือ ๑ บาท ทั้ง ๆ ที่เรามีข้อมูลของประชาชนอยู่แล้ว ถ้าเกิดท่านใดไม่สามารถหรือลืมบัตรประตัวประชาชนไม่สามารถทำติดต่อหน่วยงานราชการได้เลย ตรงนี้ละครับที่เป็นปัญหาที่เราคิดว่าควรจะมีการปรับปรุงแก้ไข ในหน่วยงานราชการแต่ละหน่วยจะต้องมีข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชนอยู่แล้วนะครับ เราจะทำอย่างไรให้ประชาชนได้รับความสะดวก

อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ ข้าราชการหลายส่วนที่มีความรู้ความสามารถแล้วก็มีการพัฒนาตัวเองให้ตามยุคตามสมัย โดยเฉพาะยุค ๕ จี (5G) ก็มีราชการเป็นบางคนที่อาจจะเช้าชามเย็นชามก็มีการประเมินไป เท่าที่ผมดูก็มีการประเมินอยู่ แต่ส่วนหนึ่งที่ผมตั้งข้อสังเกต ถ้าใครก็ตามที่เป็นข้าราชการรับใช้นักการเมือง ทำงานให้นายคนเหล่านี้ก็จะมีการเลื่อนขั้นมีตำแหน่งหน้าที่ที่ดีแล้วก็มีความมั่นคง ในส่วนนี้ต่างหากที่เราต้องช่วยกันว่าเราจะทำอย่างไรให้ข้าราชการทำงานตรงไปตรงมา ยึดมั่นในจรรยาบรรณของตัวเอง ในวิชาชีพของตัวเอง ต้องช่วยกันครับ เพราะว่าประเทศไทยจะเดินได้สำคัญคือราชการ เพราะราชการอยู่ตรงกลาง ก็จะมีรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายการเมืองให้ราชการทำงานตามนโยบาย ราชการก็ไปบริการประชาชน ถ้าราชการรับใช้ผู้มีอิทธิพล รับใช้นักการเมือง ผู้รับเหมาหรือนายทุนต่าง ๆ โดยไม่คิดถึงประโยชน์ของชาติ ประโยชน์ของประชาชน ก็จะทำให้ประเทศเราไม่พัฒนา

เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องความโปร่งใส การสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารราชการแผ่นดิน ความโปร่งใสเราก็จะพูดถึงเรื่องการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ความสุจริตในการบริหารราชการ ก็คือไม่ไปร่วมกับฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายใดก็ตามที่ไม่สุจริต เพราะส่วนใหญ่การทุจริตนั้นถ้าข้าราชการไม่ร่วมด้วยไม่สามารถทำได้อยู่แล้ว ฉะนั้นข้าราชการจะต้องเป็นหลักให้กับประเทศเราให้ได้ ผมเห็นด้วยครับที่จะให้มีการพัฒนาระบบราชการให้ดีขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในส่วนที่ ๒ รายงานการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปี ๒๕๖๑ เรื่องวิสัยทัศน์ เรื่องยุทธศาสตร์ ตามที่รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติไว้ก็ขอให้หน่วยงานนี้ได้ทำงานเพื่อรับใช้พี่น้องประชาชน แล้วก็ให้มีการปรับปรุงระบบราชการให้ดีที่สุด ผมก็ขอชื่นชมในการที่ทำท่านขึ้นมา เท่าที่อ่านถ้าสามารถทำได้แบบนี้ผมเชื่อมั่นว่าพี่น้องประชาชนจะได้รับประโยชน์ครับ ในส่วนที่สำคัญผมได้พูดไปแล้วเรื่องการยกระดับความโปร่งใสและความเชื่อมั่น ความศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ก็คือการตรวจสอบการประเมินผลของภาครัฐ ในส่วนที่มีการตรวจสอบการประเมินผลและการกำกับดูแลอย่างรอบคอบถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า คุณภาพของการบริหารงานถึงความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ นั่นหมายถึงว่าการทำงานให้มีความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายกับเงินของแผ่นดินที่จ่ายมาจากภาษีของประชาชน ก็ขอฝากหน่วยงานราชการท่านต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ท่านต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ แล้วก็ไม่เลือกปฏิบัติกับพี่น้องประชาชน สามารถปฏิบัติให้เสมอภาคกันได้ แล้วก็มุ่งมั่นในการทำงานให้สัมฤทธิผลตามงานของท่านและคุ้มค่ากับเวลา ผมก็ขออภิปรายสนับสนุนให้หน่วยงานนี้ทำงาน แล้วก็เพื่อที่จะพัฒนาระบบราชการให้เป็นระบบที่สามารถรับใช้ประชาชนได้อย่างเต็มที่สมกับที่ประชาชนให้ภาษีของท่าน ขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ครับ ท่านสุดท้าย ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม หลังจากนั้นถ้า ก.พ.ร. มีความประสงค์จะชี้แจงก็อนุญาตนะครับ แล้วหลังจากนั้นคณะกรรมาธิการวิสามัญเรื่องของฝุ่นละอองขนาดเล็กก็จะได้เตรียมตัวต่อไปนะครับ ขอเชิญท่านโกวิทย์ครับ

- ๔๙/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมขออภิปรายเกี่ยวกับรายงานการพัฒนาระบบราชการไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อตั้งเป็นข้อสังเกต แล้วก็ให้ข้อมูลในการที่จะไปพัฒนาระบบราชการไทยต่อไป ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผมเข้าใจว่าก่อนหน้านี้เราจะมี ก.พ. ที่เราเรียกว่าคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แต่ต่อมาในปี ๒๕๔๕ มีการจัดตั้ง ก.พ.ร. ขึ้นมา ด้วยวัตถุประสงค์หลักผมคิดว่าเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ การบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล นั่นคือหลักของ ก.พ.ร. แต่อย่างไรก็ตาม ผมต้องขอบคุณรายงานของ ก.พ.ร. ที่ทำรายงานได้อย่างกะทัดรัด มีเล่มอย่างสวยงาม มีข้อมูลที่ทำให้เราได้ศึกษาเป็นอย่างดีรวมทั้งผลการทำงานในรอบปี ๒๕๖๑ ก็ขอชมเชยไว้ด้วยครับ ประเด็นอยู่ตรงนี้นะครับ ในรายงานผมคิดว่ามีหลายส่วนด้วยกันทั้งที่เสนอว่าเราจะไปยกระดับการบริการของประชาชนอย่างไร นั่นคือระบบราชการที่ต้องเน้นในเรื่องนั้น ส่วนที่ ๒ ก็เป็นเรื่องของการปรับปรุงระบบราชการ ปรับโครงสร้างทั้งในแง่ของทำกฎหมายต่าง ๆ นะครับ ส่วนที่ ๓ ก็เป็นกระบวนการ ซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากก็คือการวางระบบบริหารราชการ ซึ่งตั้งเป้าหมายในการทำให้เกิดการบูรณาการ ซึ่งจริง ๆ ผมจะอภิปรายในจุดนี้นะครับ ส่วนต่อมาก็คือทำอย่างไรให้ระบบราชการนั้นเป็นระบบบริหารราชการที่ดีหรือที่เรียกว่ากู๊ด กัฟเวิร์นแนนซ์ (Good Governance) ท่านประธานสภาครับ ผมมาในประเด็นที่ผมอยากจะเสนอต่อ ก.พ.ร. ผมคิดว่าในหลายหน้าที่ ก.พ.ร. ได้กล่าวไว้ขออ้างหน้า ๗๔ หน้า ๘๒ และหน้า ๑๒๗ หน้าเหล่านี้ที่เขียนไว้ในเอกสารเล่มนี้ก็เป็นการบอกถึงการบริหารราชการที่ทำให้ราชการมีความเชื่อมโยงในการพัฒนาระบบราชการที่ไม่ซ้ำซ้อนแล้วก็ให้บูรณาการในการทำงาน ผมเรียนอย่างนี้ว่าเป้าหมายของการบูรณาการระบบราชการมันเป็นเป้าหมายที่สำคัญ เพราะว่าส่วนราชการหลายหน่วยที่มีความซ้ำซ้อนทำงานซ้ำกัน แล้วก็ทำให้เปลืองงบประมาณ เปลืองบุคลากร แล้วส่วนเครื่องไม้เครื่องมือก็ทำให้สิ้นเปลืองไปด้วย แล้วผมเห็นด้วยว่าถ้าบริหารแบบบูรณาการและสามารถเชื่อมโยงกันก็จะทำให้ระบบราชการมีประสิทธิภาพ แต่ประเด็นอยู่ตรงนี้ครับท่านประธาน ผมคิดว่าการบูรณาการค่อนข้างจะมีปัญหาในระบบราชการไทย ยกตัวอย่างบูรณาการมีหลายเรื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เช่น บูรณาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรื่องน้ำ เรื่องทรัพยากร เรื่องที่ดิน เป็นต้นนะครับ แล้วก็ยังมีเรื่องที่ไปจัดการในลักษณะเป็นจังหวัด กลุ่มจังหวัด แล้วก็บูรณาการเป็นภาค เป็นต้น มันสะท้อนไปถึงระบบงบประมาณที่มี ผมเป็นคนหนึ่งที่เคยเป็นกรรมาธิการงบประมาณรายจ่ายประจำปี เราพบว่างบประมาณแบบบูรณาการค่อนข้างจะทำไม่ได้ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ผมอยากจะเสนอแนะว่าอยากให้ ก.พ.ร. ไปดำเนินการว่ามีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่นไม่ว่าจะเป็นการวางเป้าหมายร่วมของกลุ่มบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำ เรื่องทรัพยากร เรื่องป่า ----------

- ๕๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นต้น เพราะฉะนั้นการวางเป้าหมายร่วม แผนงานร่วม และภารกิจร่วมของหน่วยที่บูรณาการนั้นมีความจำเป็นที่ ก.พ.ร. จะต้องให้ความสำคัญ ทั้งบูรณาการระดับต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำอย่างที่ผมกล่าวแล้ว ผมดูในรายงานส่วนหนึ่งท่านได้ไปดำเนินการในการจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงานแบบบูรณาการ ผมคิดว่าผลผลิตที่ได้ผมอ่านแล้วยังไม่ค่อยเจอ และยังไม่พบว่าการดำเนินงานเรื่องบูรณาการจะสำเร็จตามเป้าหมายอย่างไร ข้อสังเกตของกรรมาธิการตั้งแต่ปีที่แล้ว รวมทั้งปีนี้ดูเหมือนว่าพุ่งเป้าไปที่เรื่องข้อสังเกตบูรณาการที่มีต่อรัฐบาล นั่นก็คือทาง ก.พ.ร. ต้องรับไปดำเนินการ ผมเสนอให้มีการติดตามผลอย่างใกล้ชิดในการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อจะได้ประหยัดงบประมาณของส่วนราชการ นั่นคือประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ผมคิดว่าการปรับปรุงโครงสร้างระบบภารกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการทำให้หน่วยราชการนั้นลดอำนาจภาครัฐหรือทำภารกิจภาครัฐ จัดโครงสร้างของหน่วยราชการให้เหมาะสม ผมคิดว่าเป็นประเด็นหลักที่ ก.พ.ร. ยังไม่ได้ดำเนินการ เพราะว่าในรายงานบางเรื่องเป็นงานที่ทำเป็นเรื่องปกติ แต่ผมคิดว่าการที่จะพัฒนาระบบราชการให้เป็นส่วนที่มีประสิทธิภาพนั้นข้อนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบราชการก็คือการทำอย่างไรให้หน่วยงานภาครัฐลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ข้อเสนอของผม ผมเรียนท่านประธานสัก ๑ นาทีครับว่าอยากจะให้มีการดูภารกิจที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างท้องถิ่นกับราชการ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : อาจารย์ต้องเป็นตัวอย่างครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมยกตัวอย่างเช่นในแง่ของการทำภารกิจที่ถ่ายโอนเป็นต้น ผมอยากให้ ก.พ.ร. ทำให้ชัดเจนในการทำภารกิจนี้เพื่อการถ่ายโอนให้ชัดเจน ก็จึงกราบเรียนในประเด็นนี้ว่าผมอยากจะให้ ก.พ.ร. ได้ไปปรับในส่วนนี้ให้ชัดเจนตามรายงานที่กล่าวมา ขอบคุณท่านประธานครับ ๒ ประเด็น ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ เชิญ ก.พ.ร. ชี้แจง เชิญเลยครับ ชี้แจงโดยสรุปนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ (เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ดิฉัน นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการ ก.พ.ร. ค่ะ ก่อนอื่นก็ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๑๐ ท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและความเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างมากนะคะ ซึ่งทางสำนักงาน ก.พ.ร. ก็จะรับไป แต่ก็จะมีประเด็นอยู่ประมาณ ๒-๓ ประเด็นที่จะขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์แก่ท่านนะคะ

ประเด็นแรก เรื่องของการที่ท่าน ส.ส. ณัฐวุฒิได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มขึ้น ๕๒ หน่วยงาน ต้องขอเรียนว่าไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มขึ้นแต่อย่างใดนะคะ ๕๒ หน่วยงานนั้นเป็นสิ่งที่แผนปฏิรูปประเทศได้เขียนไว้ว่าในการดำเนินการแต่ละเรื่องจะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงาน แล้วพอมารวมตัวเลขเข้าก็ได้เป็น ๕๒ หน่วยงาน ซึ่งทางสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เห็นปัญหาตรงนี้ว่าไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องการลดขนาดภาครัฐ จึงได้มีการทำเรื่องเสนอไปยัง ครม. ออกเป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ว่าให้หน่วยงานต้องมีการพิจารณาปรับบทบาทตัวเองก่อนก่อนที่จะจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวมทั้งได้มีการเสนอไปยัง ครม. อีกครั้งหนึ่งในปี ๒๕๖๒ ว่าในการที่จะตั้งหน่วยงานใหม่จะต้องมีการยุบเลิกหน่วยงานเดิมไปด้วย คือเราใช้หลักการที่เรียกว่าวันอิน, เอกซ์เอาต์ (One-in, X-out) คือถ้าจะตั้งหน่วยงานใหม่ต้องบอกว่าจะต้องยุบเลิกอะไรไป ซึ่งในส่วนนี้ต้องขอเรียนว่ายังไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่แต่อย่างใด ในส่วนที่ ๒ คือเรื่องขององค์การมหาชน องค์การมหาชนที่ท่านบอกว่ามี ๓๗ หน่วย ปัจจุบันมี ๓๕ หน่วย มีการยุบเลิกเป็น ๑ หน่วยแล้วคือสำนักงานพัฒนาพิงคนคร ซึ่งตอนนี้อยู่ในขณะการโอนภารกิจออกไป เรื่องของงบประมาณของสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ท่านบอกว่ามีการจ้างที่ปรึกษาในหมวดรายจ่ายอื่นนั้น ต้องขอเรียนว่าสำนักงาน ก.พ.ร. ส่วนใหญ่การจ้างที่ปรึกษาดังกล่าว ร้อยละ ๙๐ จะเป็นการจ้างสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน ซึ่งเขาจะไปประสานงานกับภาควิชาการต่าง ๆ ต้องขอเรียนว่าการพัฒนาระบบราชการเป็นเรื่องที่ต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย และเกี่ยวข้องบูรณาการหลายสาขา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ดีต้องมีการที่จะต้องใช้การจ้างหน่วยงานคือสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำเซอร์เวย์ (survey) เรื่องของการพัฒนาดิจิทัล กัฟเวิร์นเมนต์ (Digital Government) การพัฒนาอีเซอร์วิส (e-Service) ต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีการเซอร์เวย์ (Survey) ว่าประชาชนมีความต้องการที่จะใช้บริการอะไรอย่างไรต่อไปในอนาคตค่ะ

อีกเรื่องหนึ่งที่จะขอนำเรียนคือเรื่องการจัดทำรายงาน ซึ่งต้องขอเรียนว่าในวันนี้ที่มาเสนอเป็นรายงานของปี ๒๕๖๑ ซึ่งดิฉันต้องเรียนว่ามันจะล่าช้าไปนิดหนึ่ง เพราะฉะนั้นในปีหน้าก็จะขออนุญาตเป็นการนำรายงานของปี ๒๕๖๒ และปี ๒๕๖๓ มารายงานพร้อมกันตามความเห็นของท่านจิรายุต่อไปค่ะ จึงขอกราบเรียนมาเพื่อทราบ แล้วก็ขอขอบพระคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับท่านสมาชิกครับ ก็เป็นวาระเพื่อทราบนะครับ แต่ว่าท่านสมาชิกได้มีโอกาสอภิปรายและซักถามทั้งหมด ๑๐ ท่าน เราจบวาระนี้ ขอบคุณ ก.พ.ร. ทุกท่านนะครับ ขอบคุณเจ้าหน้าที่ครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ครั้งนี้ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๒๖๒๗๘/๒๕๖๓
วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
เวลา ๑๕.๐๖ น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/ ๗๖๕๔

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เป็นพิษต่อสุขภาพของประชาชน (PM ๒.๕) (นายเรวัต วิศรุตเวช เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์ออกแบบอย่างยั่งยืนเพื่อรับมือและป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) (นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ (นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐานอย่างเป็นระบบ (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาและหามาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้เป็นระบบอย่างยั่งยืน (นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และมาตรการแก้ปัญหา (นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ (นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน

/ เรื่อง ขอให้สภา...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์) และลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญประกอบด้วย

๑. นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา
๒. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๓. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
๔. นายคุณากร ปรีชาชนะชัย
๕. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๖. นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม
๗. นายจารุพล เรืองสุวรรณ
๘. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๙. นางสาวชนก จันทาทอง
๑๐. นายชนินทร์ รุ่งแสง
๑๑. นายเชษฐา โมสิกรัตน์
๑๒. นายดนัย ธีวันดา
๑๓. หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล
๑๔. นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
๑๕. นายธนิตพล ไชยนันทน์
๑๖. ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
๑๗. นายธารา กุศลชาติธรรม
๑๘. นายนพร โพธิ์พัฒนชัย
๑๙. นางนฤมล ธารดำรงค์
๒๐. นางนันทนา สงฆ์ประชา
๒๑. นายนิติพล ผิวเหมาะ
๒๒. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒๓. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์
๒๔. นายปรเมศวร์ กุมารบุญ
๒๕. นายปริญญา ฤกษ์หร่าย
๒๖. นายไผ่ ลิกค์
๒๗. นายพรพจน์ เพ็ญพาส
๒๘. นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ
๒๙. นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ
๓๐. นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข
๓๑. นางสาวภาดาท์ วรกานนท์
๓๒. นายยุงยุทธ ติยะไพรัช
๓๓. นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน
๓๔. นางวรลักษณ์ ศรีสอาด
๓๕. นายวิชาญ มีนชัยนันท์
๓๖. นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
๓๗. นายศาสตรา ศรีปาน
๓๘. นายศุภชัย ใจสมุทร
๓๙. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
๔๐. นางสาวสกุณา สาระนันท์
๔๑. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร
๔๒. นางสาวสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา
๔๓. นางสุวรรณา เตียรถ์สุวรรณ
๔๔. นางสาวแสงเดือน ชัยเลิศ
๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
๔๖. นายองอาจ วนามากสมบัติ
๔๗. นายอนันต์ ฤกษ์ดี
๔๘. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
๔๙. นายอำนาจ วิลาวัลย์

โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม – วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม – วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม – วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๒๑๐ วัน

/บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
โทร. ๐๒ ๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๖๑
E – mail : cpme021@gmail.com
Website : www.parliament.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๓๐ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๕.๔๗ น.
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ. ๑ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๑๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๖.๐๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๙๙ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๐ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๖.๐๐ น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงาน
ของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/ ๗๖๕๔

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เป็นพิษต่อสุขภาพของประชาชน (PM ๒.๕) (นายเรวัต วิศรุตเวช เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์ออกแบบอย่างยั่งยืนเพื่อรับมือและป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) (นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ (นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐานอย่างเป็นระบบ (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาและหามาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้เป็นระบบอย่างยั่งยืน (นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และมาตรการแก้ปัญหา (นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ (นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน

/ เรื่อง ขอให้สภา...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์) และลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญประกอบด้วย

๑. นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา
๒. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๓. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
๔. นายคุณากร ปรีชาชนะชัย
๕. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๖. นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม
๗. นายจารุพล เรืองสุวรรณ
๘. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๙. นางสาวชนก จันทาทอง
๑๐. นายชนินทร์ รุ่งแสง
๑๑. นายเชษฐา โมสิกรัตน์
๑๒. นายดนัย ธีวันดา
๑๓. หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล
๑๔. นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
๑๕. นายธนิตพล ไชยนันทน์
๑๖. ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
๑๗. นายธารา กุศลชาติธรรม
๑๘. นายนพร โพธิ์พัฒนชัย
๑๙. นางนฤมล ธารดำรงค์
๒๐. นางนันทนา สงฆ์ประชา
๒๑. นายนิติพล ผิวเหมาะ
๒๒. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒๓. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์
๒๔. นายปรเมศวร์ กุมารบุญ
๒๕. นายปริญญา ฤกษ์หร่าย
๒๖. นายไผ่ ลิกค์
๒๗. นายพรพจน์ เพ็ญพาส
๒๘. นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ
๒๙. นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ
๓๐. นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข
๓๑. นางสาวภาดาท์ วรกานนท์
๓๒. นายยุงยุทธ ติยะไพรัช
๓๓. นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน
๓๔. นางวรลักษณ์ ศรีสอาด
๓๕. นายวิชาญ มีนชัยนันท์
๓๖. นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
๓๗. นายศาสตรา ศรีปาน
๓๘. นายศุภชัย ใจสมุทร
๓๙. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
๔๐. นางสาวสกุณา สาระนันท์
๔๑. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร
๔๒. นางสาวสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา
๔๓. นางสุวรรณา เตียรถ์สุวรรณ
๔๔. นางสาวแสงเดือน ชัยเลิศ
๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
๔๖. นายองอาจ วนามากสมบัติ
๔๗. นายอนันต์ ฤกษ์ดี
๔๘. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
๔๙. นายอำนาจ วิลาวัลย์

โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม – วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม – วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม – วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๒๑๐ วัน

/บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
โทร. ๐๒ ๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๖๑
E – mail : cpme021@gmail.com
Website : www.parliament.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

ว่าที่ร้อยตรี อำนาจ เวียงคำ/ร่าง
นายอภิชาติ ช้างมา/พิมพ์
นางพรพิมล โพธิ์ชัย/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี อำนาจ เวียงคำ
ครั้งที่ ๒ นางสาวมนภัทร์ นุกูลชิต
ครั้งที่ ๓ นายปุณญพัฒน์ มั่งมี
ครั้งที่ ๔ นางสาวภิรมย์พร สุดใจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายวิชาญ มีนชัยนันท์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายศุภชัย ใจสมุทร
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นายนิติพล ผิวเหมาะ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายคุณากร ปรีชาชนะชัย
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่ห้า

นายชนินทร์ รุ่งแสง
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หก

นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาวภาดาท์ วรกานนท์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายยงยุทธ ติยะไพรัช
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายธนิตพล ไชยนันทน์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายพรพจน์ เพ็ญพาส
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางนันทนา สงฆ์ประชา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวแสงเดือน ชัยเลิศ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายไผ่ ลิกค์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
กรรมาธิการ

นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
กรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจารุพล เรืองสุวรรณ
กรรมาธิการ

นางสาวชนก จันทาทอง
กรรมาธิการ

นายเชษฐา โมสิกรัตน์
กรรมาธิการ

นายดนัย ธีวันดา
กรรมาธิการ

นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
กรรมาธิการ

นายธารา กุศลชาติธรรม
กรรมาธิการ

นายนพร โพธิ์พัฒนชัย
กรรมาธิการ

นางนฤมล ธารดำรงค์
กรรมาธิการ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์
กรรมาธิการ

นายปรเมศวร์ กุมารบุญ
กรรมาธิการ

นายปริญญา ฤกษ์หร่าย
คณะกรรมาธิการ

นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ
กรรมาธิการ

นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ
กรรมาธิการ

นางวรลักษณ์ ศรีสอาด
กรรมาธิการ

นายศาสตรา ศรีปาน
กรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
กรรมาธิการ

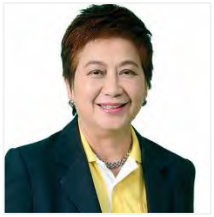
นางสาวสกุณา สาระนันท์
กรรมาธิการ

นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร
กรรมาธิการ

นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา
กรรมาธิการ

นางสุวรรณา เตียรถ์สุวรรณ
กรรมาธิการ

นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
กรรมาธิการ

นายองอาจ วนามากสมบัติ
กรรมาธิการ

นายอนันต์ ฤกษ์ดี
กรรมาธิการ

นายอำนาจ วิลาวัลย์
กรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะอนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

นายนิติพล ผิวเหมาะ
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายชนินทร์ รุ่งแสง
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
อนุกรรมาธิการ

นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข
อนุกรรมาธิการ

นายไผ่ ลิกค์
อนุกรรมาธิการ

ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม
อนุกรรมาธิการ

นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์
อนุกรรมาธิการ

นายอธิภู จิตรานุเคราะห์
อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ
วิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายจารุพล เรืองสุวรรณ
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
อนุกรรมาธิการ

นายธารา กุศลชาติธรรม
อนุกรรมาธิการ

นายนพร โพธิ์พัฒนชัย
อนุกรรมาธิการ

นายพีรพันธ์ คอทอง
อนุกรรมาธิการ

นายปัญญา ชูพานิช
อนุกรรมาธิการ

นายเสกสรร แสงดาว
อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ
วิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายภัทรพล ลิ้มภักดี
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายเจน ชาญณรงค์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายธนพงศ์ ดวงมณี
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นายสมิทธิ หาเรือนพืชน์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวธัญญ์นรี ศิวัฒน์กิตติสุข
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เป็นพิษต่อสุขภาพของประชาชน (PM ๒.๕) (นายเรวัต วิศรุตเวช เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์ออกแบบอย่างยั่งยืนเพื่อรับมือและป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) (นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ (นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐานอย่างเป็นระบบ (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาและหามาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้เป็นระบบอย่างยั่งยืน (นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และมาตรการแก้ปัญหา (นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ (นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์) และลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม – วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม – วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม – วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษา ๒๑๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

๑) ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า เป็นประธานคณะกรรมาธิการ

๒) นายวิชาญ มีนชัยนันท์ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) นายศุภชัย ใจสมุทร	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕) นายนิติพล ผิวเหมาะ	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗) นายชนินทร์ รุ่งแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘) นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๙) นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐) นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑) นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓) นายยงยุทธ ติยะไพรัช	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๔) นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๕) นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๖) นายธนิตพล ไชยนันทน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๗) นายพรพจน์ เพ็ญพาส	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๘) นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๙) นางนันทนา สงฆ์ประชา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๐) นางสาวแสงเดือน ชัยเลิศ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๒๑) นายไผ่ ลิกค์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๒๒) นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๒๓) นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง ว่าที่ร้อยตรี อำนาจ เวียงคำ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สำนักกรรมาธิการ ๓ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมาธิการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ หน่วยงานภาครัฐ

๓.๑.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑) นายสุชาติ โรจน์ทองคำ	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒) ว่าที่เรือตรียุทธนา สำเภาเงิน	ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย
๓) นายคเชนทร์ โนนจาด	วิศวกรโครงการ

๓.๑.๒ กระทรวงการคลัง

๑) กรมบัญชีกลาง

(๑) นายเสกสรร พหลเวชช์	นักวิชาการคลังเชี่ยวชาญ
(๒) นายลิขิต อุไรรางกูล	นักวิชาการคลังชำนาญการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) กรมสรรพากร

(๑) นางพิมพ์อร ยิ้มประเสริฐ	นักวิชาการภาษี ชำนาญการพิเศษ
(๒) ว่าที่ร้อยตรีสมชาย พุกพิบูลย์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๓) นายจักรภัทร สูงศักดิ์	นิติกรชำนาญการ

๓) กรมสรรพสามิต

(๑) นายณัฐกร อุเทนสุต	ผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี
(๒) นางสาวประภาพริษฐ์ ช่ำชอง	นักวิชาการภาษี ชำนาญการพิเศษ
(๓) นายวรรณวัฒน์ กรุณานนท์	นักวิชาการภาษี ชำนาญการพิเศษ
(๔) นางสาววลัยภรณ์ รัตนพันธ์	นักวิชาการภาษีชำนาญการ
(๕) นางสาวสุดารัตน์ วุฒิเศรษฐไพบูลย์	นิติกรชำนาญการ

๔) สำนักงบประมาณ

(๑) นายอนุชา ภาระนันท์	ผู้อำนวยการกองมาตรฐานงบประมาณ ๑
(๒) นายฉัตรบูล ตันเรือง	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
(๓) นายกีรติ หล่อโลหะการ	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ

๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

นายไพศาล หงส์ทอง	ผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อเกษตรกร

๓.๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศ

๑) นางสาวอุศณา พีรานนท์	รองอธิบดีกรมอาเซียน
๒) นางสาววนาลี โล่ห์เพชร	ผู้อำนวยการกองสังคมและวัฒนธรรม กรมอาเซียน
๓) นางสาวนันทพร เหล่าบุญเจริญ	นักการทูตชำนาญการพิเศษ

๓.๑.๔ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

(๑) ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล	ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
(๒) นายสมปรารถนา สุขทวี	รองผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
(๓) นางสาวกรรณิกา ดุรงคเดช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นางสาวอุมาพร โควงษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๕) นางสาวศิวพร ปรีชา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๑.๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายวิชัย ไตรสุรัตน์	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑.๖ กระทรวงคมนาคม

๑) กรมการขนส่งทางบก

(๑) นายชีพ น้อมเศียร	ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมยานยนต์
(๒) นายเกียรติณรงค์ ครูบา	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

๒) กรมเจ้าท่า

นายวิเชียร เปรมานุรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

๓) กรมทางหลวง

(๑) นายสิทธิชัย วนานุเวชพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารบำรุงทาง
(๒) นายภัทรเทพ ศิลปาจารย์	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
(๓) นายพรนัตถ์ หนูบรรจง	วิศวกรโยธาชำนาญการ
(๔) นางสาวฐิติชญาภรณ์ สิทธิสอน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

๔) กรมทางหลวงชนบท

(๑) นายวิศว์ รัตนโชติ	วิศวกรใหญ่ (ด้านบำรุงรักษาทางและสะพาน)
(๒) นายคุณมาศ พันธุเตชะ	วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ
(๓) นายวรพงษ์ หร่ายเจริญ	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ

๕) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

(๑) นายปัญญา ชูพานิช	รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
(๒) นายอธิภู อิศรานุเคราะห์	ผู้อำนวยการสำนักแผนและความปลอดภัย
(๓) นางสาวธีรนุช เหลืองแข็ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นายนพพร จรุงเกียรติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๖) การรถไฟแห่งประเทศไทย

นายเชิดสกุล บัวขาว	วิศวกรกำกับกองแบบแผนรถจักร

๗) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

นายสุระชัย เอี่ยมวชิรสกุล	ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๑.๗ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑) ว่าที่ร้อยตรี ธนะสิทธิ์ เอี่ยมอนันชัย	รองอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา ฝ่ายบริหาร
๒) นายสมภพ วงศ์วิไล	ผู้อำนวยการกองบริการดิจิทัลอุตุนิยมวิทยา
๓) นายเมธี มหายศนันท์	ผู้อำนวยการกองพยากรณ์อากาศ
๔) นายสุรพงษ์ สารปะ	ผู้อำนวยการส่วนพยากรณ์อากาศเชิงตัวเลข

๓.๑.๘ กระทรวงทรัพยกรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) กรมควบคุมมลพิษ

(๑) นายประลอง ดำรงค์ไทย	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
(๒) นายวิชญ์วารุตม์ สมจันทร์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

๒) กรมป่าไม้

(๑) นายจิระศักดิ์ ชูความดี	รองอธิบดีกรมป่าไม้
(๒) นายดุลฤทธิ์ ฤทัยอรุณรัตน์	ผู้อำนวยการส่วนควบคุมไฟป่า
(๓) นางสาวนวรัตน์ มหันตมรรค	นักวิชาการป่าไม้
(๔) นายพีรณัฐ ชัยณรงค์	นักวิชาการป่าไม้

๓) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๑) นายอนุรุทธ์ สุทธิวารินทร์กุล	ผู้อำนวยการส่วนควบคุมไฟป่า
(๒) นายประยูรยงค์ หนูไชยา	นักวิชาการป่าไม้

๓.๑.๙ กระทรวงพลังงาน

๑) กรมธุรกิจพลังงาน

(๑) นายถวัลย์ ธนกิจเจริญพัฒน์	รองอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน
(๒) นายมนต์ชัย แจ้งไพร	ผู้อำนวยการกองคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง
(๓) นายกิตติพร โป้ชิ้ว	วิศวกรเชี่ยวชาญ
(๔) นายพงษ์ศักดิ์ พรหมกร	วิศวกรชำนาญการพิเศษ

๒) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

(๑) นางสาวชนานัญ บัวเขียว	รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
(๒) นางสาวศศิธร เจษฎาฐิติกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๓) สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

นายวีระพล จิรประดิษฐกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

(๑) นายสมศักดิ์ ปรางทอง — หัวหน้ากองส่งเสริมมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ไฟฟ้า

(๒) นายพงษ์นาท ทวยเจริญ — หัวหน้าแผนกคุณภาพอากาศและเสียง

๓.๑.๑๐ กระทรวงพาณิชย์

นายประโยชน์ เพ็ญสุต — รองอธิบดีกรมการค้าภายใน

๓.๑.๑๑ กระทรวงมหาดไทย

๑) กรมการปกครอง

นายสุวัฒน์ สัญวงษ์ — ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องที่

๒) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑) นายสัญญา นามี — ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๗ จันทบุรี

(๒) นายคูณ ควรกระโทก — ผู้อำนวยการกองคลัง

๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) นายทวี เสริมภักดีกุล — รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๒) นายศิริรัตน์ บำรุงเสนา — ผู้อำนวยการกลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

(๓) นายเจษ เสียงลือชา — ผู้อำนวยการกลุ่มงานสิ่งแวดล้อม

๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(๑) นายกิตติศักดิ์ วรรณแก้ว — ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและพัฒนาระบบไฟฟ้า

(๒) นายจุมพล ไชยบิน — รองผู้อำนวยการกองส่งเสริมพลังงานทดแทน

๕) การไฟฟ้านครหลวง

นายพรศักดิ์ อุดมทรัพยากุล — ผู้ช่วยผู้ว่าการ

๓.๑.๑๒ กระทรวงศึกษาธิการ

๑) นางรักขณา ตัณฑวุฑโฒ — รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒) นายธีร์ ภวังค์นันท์ — ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) นายชัยวุฒิ เลิศวนสิริวรรณ — ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๑.๑๓ กระทรวงสาธารณสุข

๑) นายแพทย์สมบูรณ์ ทศบวร	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี
๒) นายหิรัญวุฒิ แพร่คุณธรรม	นายแพทย์ชำนาญการ
๓) นางสาวกรวิภา ปุนณศิริ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๔) นางสาวสกุณา คุณวโรตม์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๕) นายบวร มิตรมาก	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
๖) นางสาวเกศกนก หอดขุนทด	นักวิชาการสาธารณสุข

๓.๑.๑๔ กระทรวงอุตสาหกรรม

๑) นายศุภกิจ บุญศิริ	รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม
๒) นายสุพจน์ พินิตกิตติสกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มมลพิษทางอากาศ
๓. นายอนุพงษ์ สุขมูล	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

๓.๑.๑๕ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

นายชาญชัย อมรวิภาส	ผู้ชำนาญการพิเศษ

๓.๑.๑๖ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๑) นางจิตติณา ศิริวัชรกุล	ผู้อำนวยสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑๗
๒) นายชัชวาล สังขดิษฐ์	วิศวกรชำนาญการพิเศษ
๓) นางสาวศิริพร แสงทวี	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

๓.๑.๑๗ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พันตำรวจโท เมธี ไกรทอง	รองผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการตำรวจจราจร

๓.๑.๑๘ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑) นางสาวหน่อแก้ว อุตโน	ผู้อำนวยการกลุ่มบูรณะพัฒนาวัดและศาสนสงเคราะห์
๒) นายศักดิ์ดนัย วรเดช	หัวหน้าฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง
๓) นายราชศักดิ์ งามเนตร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ

๓.๑.๑๙ กรุงเทพมหานคร

๑) นายธีรยุทธ ภูมิภักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒) นางกนกรัตน์ พันธ์นรา	รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) นายพัลลภ ไพฑูรย์บัวทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานอำนวยการสาธารณภัย
๔) นางวันพร ศรีเลิศ	ผู้อำนวยการสำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
๕) นางเติมศิริ จงพูนผล	ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
๖) นายวาสุเทพ บุญชู	หัวหน้ากลุ่มสุขาภิบาลอาคารสาธารณะ
๗) นายจารุพงศ์ เพ็งเกลี้ยง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๘) นายเกรียงไกร คล้อยโยน	นักวิชาการสาธารณสุข
๙) นางสาวณัฐกานต์ ฉัตรวิไล	นักวิชาการสาธารณสุข

๓.๑.๒๐ จังหวัดเชียงใหม่

นายคมสัน สุวรรณอัมพา	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

๓.๑.๒๑ จังหวัดเชียงราย

๑) ว่าที่ร้อยตรี ณรงค์ โรจนโสทร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
๒) นายมนัส คำต่าย	หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย

๓.๑.๒๒ จังหวัดแพร่

๑) นายโชคดี อมรวัฒน์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่
๒) นายธีระ เงินวิลัย	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแพร่
๓) นายวัฒนา สาคร	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแพร่
๔) นายขจร วินัยพานิช	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแพร่

๓.๑.๒๓ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑) นายสุวพงศ์ กิติภัทย์พิบูลย์	ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๒) นายเรืองฤทธิ์ ผลดี	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๓) นายสุวิทย์ นิยมมาก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๑.๒๔ จังหวัดลำปาง

๑) นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร	ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง
๒) นายคมกริช เจริญพัฒนสมบัติ	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดลำปาง
๓) นายชัยธวัช ศิวบวร	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำปาง
๔) นายสุรชัย แสงศิริ	รองผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง

๓.๑.๒๕ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๑) นางสาวอิศริยา แสงเจริญ	ผู้อำนวยการกองสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
๒) นางสาวเมตตา เมตตาสิทธิกร	นักวิทยาศาสตร์ ๖

๓.๑.๒๖ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

๑) นางสาวอรุณรัตน์ วุฒิมงคลชัย	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
๒) นายศักดิ์เฉลิม สิทธิวงศ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
๓) นางมีนา ศุภวิวรรธน์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
๔) นางธนภรณ์ รักตระกูล	ผู้จัดการฝ่ายจัดหาก๊าซธรรมชาติเหลว
๕) นายณรงค์ไชย ปัญญูไพโรจน์	ผู้จัดการฝ่ายกลยุทธ

๓.๒ หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

๓.๒.๑ เครือข่ายสหกรณ์รถแท็กซี่กรุงเทพมหานคร

นายวิฑูรย์ แนวพาณิช นายกสมาคมแท็กซี่ไทย

๓.๒.๒ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

นายปรีชา วงษ์บัณฑูรย์ ผู้อำนวยการฝ่ายรับประกันภัย

๓.๒.๓ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

๑) นายบัณฑิต หรรษาไพบูลย์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
๒) นางสาวกิตติมา วงศ์แสน	ผู้อำนวยการอาวุโส

๓.๒.๔ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์

๑) นางสาวสุดารัตน์ โรจน์พงศ์เกษม	ผู้จัดการโครงการอาวุโส
๒) นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย	

๓.๒.๕ สภาลมหายใจเชียงใหม่

อาจารย์ ไพรพันธ์ ธนเลิศโศภิต

๓.๒.๖ สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย

๑) นายสิรภพ พิชัยรัตนพงษ์	เลขาธิการสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย
๒) นายพีราพัชร จิระวัฒนเอก	นายกสมาคมขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๓ หน่วยงานภาควิชาการ

๓.๓.๑ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตรจารย์คณิต วัฒนวิเชียร

๓.๓.๒ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์อัญชริดา สวารชร ภาควิชาจุลชีววิทยา

๓.๓.๓ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑) ศาสตราจารย์ธิดารัตน์ บุญมาศ รองอธิการบดีฝ่ายนวัตกรรมและวิสาหกิจ

๒) นางนงลักษณ์ มีทอง อาจารย์มหาวิทยาลัย

๓.๓.๔ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑) รองศาสตราจารย์ โกนิฏฐ์ ศรีทอง ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

๒) พระสุธีรัตนบัณฑิต ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

๓) พระมหาประยูร โชติวโร ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

๔) นายทนงศักดิ์ วงศ์อุทัย ผู้ชำนาญการ

๓.๓.๕ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสถียร วิพรมหา

๓.๓.๖ ศูนย์เครือข่ายการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศไทย

๑) นายเอกบดินทร์ วินิจกุล ผู้แทนเครือข่าย

๒) นางสาวสาวิตรี การีเวทย์ ผู้แทนเครือข่าย

๓.๓.๗ สภาวิศวกร

นายประเสริฐ ตปนียางกูร เลขาธิการสภาวิศวกร

๓.๓.๘ สวนดุสิตโพล

๑) นางสาวมุทิตา สร้อยทอง นักวิจัยสวนดุสิตโพล

๒) นางสาวพรพรรณ บัวทอง นักวิจัยสวนดุสิตโพล

๔. ผู้ซึ่งร่วมเดินทางศึกษาดูงานกับคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๔.๑ จังหวัดเชียงราย

๑) กรรมาธิการ

(๑) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี โฆษกคณะกรรมาธิการ

(๒) นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล กรรมาธิการ

(๓) นายเชษฐา โมสิกรัตน์ กรรมาธิการ

(๔) นายอนันต์ ฤกษ์ดี กรรมาธิการ

๒) อนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

(๑) ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม อนุกรรมาธิการ

(๒) นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) รายนามหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้าร่วมหารือกับคณะกรรมาธิการ

(๑) นายพีรเดช คำสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๖ จังหวัดเชียงราย
(๒) นายเอกภพ เพียรพิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ จังหวัดเชียงราย
(๓) ว่าที่ร้อยตรี ณรงค์ โรจนโสธร รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
(๔) ผู้แทนผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๗
(๕) ผู้แทนผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ ๒
(๖) ผู้แทนปลัดจังหวัดเชียงราย
(๗) ผู้แทนหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย
(๘) ผู้แทนเกษตรจังหวัดเชียงราย
(๙) ผู้แทนอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย
(๑๐) ผู้แทนประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย
(๑๑) ผู้แทนผู้อำนวยการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย
(๑๒) ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย)
(๑๓) ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)
(๑๔) ผู้แทนนายอำเภอเมืองเชียงราย
(๑๕) ผู้แทนนายอำเภอเชียงแสน
(๑๖) ผู้แทนนายอำเภอแม่สาย
(๑๗) ผู้แทนหัวหน้าหน่วยประสานงานชายแดนไทย - เมียนมา ประจำพื้นที่ ๑
(๑๘) ผู้แทนมูลนิธิกระจกเงา
(๑๙) นายสุรสิทธิ์ ปุสุรินทร์คำ และคณะ (ผู้แทนวัดดอยอินทรีย์)
(๒๐) ผู้แทนกลุ่มยักษ์ขาว และเชียงรายไฟต์สม็อก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิอร สิริมงคลเลิศกุล อาจารย์ประจำ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา)

๔.๒ จังหวัดราชบุรี

๑) กรรมาธิการ

(๑) นายนิติพล ผิวเหมาะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๒) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๓) นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๔) นายธารา กุศลชาติธรรม	กรรมาธิการ
(๕) นายอนันต์ ฤกษ์ดี	กรรมาธิการ

๒) อนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ จำนวน ๒ คน

(๑) ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม	อนุกรรมาธิการ
(๒) นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์	อนุกรรมาธิการ

๓) รายนามหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้าร่วมหารือกับคณะกรรมาธิการ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
(๒) นายอำเภอบ้านโป่ง
(๓) นายกเทศมนตรีตำบลเบิกไพร
(๔) กำนันตำบลเขาขลุง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) กำนันตำบลบ้านม่วง
(๖) กำนันตำบลท่าผา
(๗) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี
(๘) สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
(๙) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี
(๑๐) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี
(๑๑) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (ราชบุรี)
(๑๒) สำนักงานขนส่งจังหวัดราชบุรี
(๑๓) สำนักงานแขวงทางหลวงราชบุรี
(๑๔) สำนักงานแขวงทางหลวงชนบทราชบุรี
(๑๕) สถานีตำรวจภูธรบ้านโป่ง
(๑๖) สมาคมชาวไร่อ้อย เขต ๗
(๑๗) สภาเกษตรจังหวัดราชบุรี
(๑๘) บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด
(๑๙) บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด
(๒๐) ตัวแทนภาคประชาชน

๔.๓ กรุงเทพมหานคร

๑) กรรมาธิการ

(๑) นายนิติพล ผิวเหมาะ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๒) นายชนินทร์ รุ่งแสง รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
(๓) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี โฆษกคณะกรรมาธิการ

๒) อนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

(๑) นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ อนุกรรมาธิการ
(๒) นายอธิภู จิตรานุเคราะห์ อนุกรรมาธิการ

๓) รายนามหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้าร่วมหารือกับคณะกรรมาธิการ

(๑) กรมการขนส่งทางบก
(๒) กรุงเทพมหานคร
(๓) สำนักงานเขตปทุมวัน
(๔) สำนักสิ่งแวดล้อม
(๕) สำนักการโยธา
(๖) บริษัท วัน แบงค็อก จำกัด

๔.๔ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร

๑) กรรมาธิการ

(๑) นายนิติพล ผิวเหมาะ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๒) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี โฆษกคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) อนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

(๑) ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม อนุกรรมาธิการ

(๒) นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์ อนุกรรมาธิการ

๓) รายนามหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้าร่วมหารือกับคณะกรรมาธิการ

(๑) ผู้แทนอธิบดีกรมทางหลวง

(๒) ผู้แทนอธิบดีกรมอุตสาหกรรม

(๓) เจ้าหน้าที่ที่ควบคุมโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๓๕ บริเวณเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

๔.๕ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑) กรรมาธิการ

(๑) นายนิติพล ผิวเหมาะ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่

(๒) นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี โฆษกคณะกรรมาธิการ

(๓) นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล กรรมาธิการ

(๔) นายเชษฐา โมสิกรัตน์ กรรมาธิการ

(๕) นายอนันต์ ฤกษ์ดี กรรมาธิการ

๒) อนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

(๑) ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม

(๒) นางสาวพรศรี สุทธนารักษ์

(๓) นายอธิภู จิตรานุเคราะห์

๓) รายนามหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้าร่วมหารือกับคณะกรรมาธิการ

(๑) นายสมพงษ์ มากมณี รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๒) สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๓) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๔) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๕) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)

(๖) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช)

๕. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการประชุมพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๕.๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการประชุมพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ รวมจำนวน ๑๔ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕.๒ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดข้อมูลเรื่องนี้จากเอกสารและคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๕.๓ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการตั้งคณะทำงาน จำนวน ๓ คณะ ได้แก่

๑) คณะทำงานร่วมแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองภายในบริเวณพื้นที่อาคารรัฐสภา

๒) คณะทำงานศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๓) คณะทำงานรับฟังความคิดเห็นและเรื่องราวร้องเรียน

๕.๔ คณะกรรมาธิการได้มีการตั้งอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่

๑) คณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๒) คณะอนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๕.๕ คณะกรรมาธิการได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

๑) การศึกษาดูงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๗ – วันอังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดเชียงราย

๒) การศึกษาดูงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

๓) การศึกษาดูงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ในวันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ กรุงเทพมหานคร

๔) การศึกษาดูงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ในวันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร

๕) การศึกษาดูงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑๙ – วันเสาร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและรวบรวมเอกสารเป็นรูปเล่ม โดยแบ่งเนื้อหารายงานออกเป็น ๔ บท ประกอบด้วย

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ การรวบรวมและการทบทวนข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ สภาพปัญหา อุปสรรค ผลการพิจารณา และข้อเสนอแนะ

บทที่ ๔ บทสรุปและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ทั้งในด้านเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ จำนวน ๔ เรื่อง ประกอบด้วย

๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ของฟรี มีต้นทุนในการใช้งาน

๒) กลไกตลาดสามารถนำมาใช้สะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๓) ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาและจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๔) ข้อสังเกตแบ่งตามแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวน ๕ ข้อ ได้แก่

(๑) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม

(๒) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากภาคอุตสาหกรรม

(๓) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาที่โล่ง

(๔) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากไฟป่าในพื้นที่อนุรักษ์

(๕) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากหมอกควันข้ามแดน

โดยรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ มีข้อมูลและรายละเอียดดังกล่าว ปรากฏอยู่ในบทต่าง ๆ ในลำดับถัดไป ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เป็นปัญหาสำคัญและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คณะกรรมาธิการจึงได้มีการประมวลความเห็นเชิงวิชาการเพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น ๖๗ หน่วยงาน ประกอบด้วย ภาครัฐ จำนวน ๕๔ หน่วยงาน ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จำนวน ๖ หน่วยงาน และภาควิชาการ จำนวน ๗ หน่วยงาน โดยคณะกรรมาธิการได้พิจารณาสถานการณ์ปัญหาตามกรอบการพิจารณาศึกษา ดังนี้ (๑) สาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) (๒) วิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) กฎหมายที่ใช้บังคับ และ (๔) วิธีการแก้ไขปัญหา

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ฝุ่น PM ๒.๕ โดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จากกลุ่มตัวอย่าง ๑,๐๖๕ คน (แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๔๙ และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ร้อยละ ๕๑) พบว่าประชาชนจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๒๘.๐๘ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฝุ่น PM ๒.๕ อย่างมาก และร้อยละ ๕๙.๗๒ ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองอยู่บ้าง เมื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองของภาครัฐ ประชาชนจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๖๒ ยังขาดความพึงพอใจกับการรับมือและมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยมีความเห็นว่าปัญหาฝุ่นละอองเป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นระยะเวลานาน มีความล่าช้าและขาดแนวทางแก้ไขปัญหาจากภาครัฐ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ทำให้ยังพบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ จากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ควันดำจากยานยนต์บนท้องถนน การเผาป่า และการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

เมื่อคณะกรรมาธิการได้ศึกษาสัดส่วนของที่มา สาเหตุ และสถานการณ์ของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พบว่าสัดส่วนการเกิดฝุ่นควันของแหล่งกำเนิดต่าง ๆ แตกต่างกันขึ้นอยู่กับขอบเขตสถานที่ศึกษา ระยะเวลาการประเมิน และผู้ประเมิน โดยสามารถแบ่งแหล่งกำเนิดหลักของฝุ่นละอองในประเทศไทยได้ ๕ แหล่งหลัก ได้แก่

๑. การขนส่งคมนาคม เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่สำคัญในเขตพื้นที่เศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีการจราจรจำนวนมาก โดยสาเหตุของฝุ่นละอองเกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของยานพาหนะ มีปัจจัยสำคัญ คือ มาตรฐานคุณภาพยานยนต์และเชื้อเพลิง ซึ่งปัจจุบันนโยบายที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ในการดูแลรักษายานยนต์บนท้องถนน การเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสภาพยานยนต์ และมาตรการทางภาษียังขาดความสอดคล้องกับการก่อมลพิษของยานยนต์ และไม่เพียงพอที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคหันมาใช้ยานยนต์หรือเชื้อเพลิงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า

๒. ภาคอุตสาหกรรม เป็นแหล่งกำเนิดหลักของฝุ่นละอองขนาดเล็กในบริเวณที่มีความหนาแน่นของโรงงานซึ่งมีการปล่อยมลพิษจากกระบวนการผลิตทางปล่องระบาย ปัจจุบันยังขาดการเก็บข้อมูลการตรวจวัด การรายงานฝุ่นควัน และเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ครอบคลุมฝุ่นประเภทต่าง ๆ ที่ปล่อยออกมาทางปล่องระบาย

๓. การเผาในที่โล่ง เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่สำคัญในพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรระยะสั้นอาทิ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ซึ่งมีการเพาะปลูกอ้อย ข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปริมาณมาก เนื่องจากการเผาเป็นวิธีการเก็บเกี่ยวและเตรียมการเพาะปลูกที่สะดวกและมีต้นทุนต่ำสำหรับเกษตรกรรายเล็ก เมื่อเทียบกับการใช้เครื่องจักรซึ่งมีราคาสูง อีกทั้งนโยบายและมาตรการควบคุม/ลดการเผาต่าง ๆ ยังไม่ส่งผลให้การเผาในพื้นที่เกษตรลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. ไฟป่า เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่สำคัญในพื้นที่รอยต่อระหว่างชุมชนและเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวน โดยพบมากในเขตภาคเหนือซึ่งมีรอยต่อของพื้นที่ป่าและพื้นที่ชุมชนมาก สาเหตุหลักของการเกิดไฟป่า ได้แก่ การหาของป่า สาเหตุรอง ได้แก่ การล่าสัตว์ เผาไร่ เป็นต้น ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการไฟป่าโดยภาครัฐยังขาดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและการมีส่วนรวมของชุมชนที่อยู่บริเวณพื้นที่ป่าใกล้เคียง รวมทั้งระบบการแจ้งสถานการณ์และรายงานความคืบหน้ายังไม่ทันต่อเหตุการณ์

๕. หมอกควันข้ามแดน เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองสำคัญในหลายพื้นที่ของประเทศไทย อาทิ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยเกิดจากการเผาไหม้ทางการเกษตรหรือไฟป่าในเขตประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคที่ฟุ้งกระจายสู่พื้นที่ข้างเคียง

การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำเป็นต้องพิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่และเป็นการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ต้นกำเนิดเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการบังคับใช้กฎหมาย การบริหารจัดการของหน่วยงานต่าง ๆ แรงจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

ทั้งนี้ แนวทางการแก้ไขปัญหายังต้องสะท้อนความสำคัญและต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีต้นทุนในการใช้งานการก่อมลพิษหรือสร้างผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมจึงเป็นผลกระทบภายนอกเชิงลบ (Negative Externalities) ซึ่งควรนำมาเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสินค้า/บริการตามแนวคิดผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) หรือนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมื่อวางกลยุทธและนโยบายของภาครัฐ โดยควรมีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ทุกครั้งเมื่อทำการกำหนดนโยบาย หรือเมื่อมีการจัดทำโครงการที่ทุกส่วนราชการเสนอ รวมทั้งมีการใช้มาตรการด้านการเงินและการคลัง เพื่อให้ครอบคลุมถึงต้นทุนในการคุ้มครอง อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับการกำหนดกระบวนการในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กและปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs)

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่สำคัญ มีดังนี้

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ของฟรี มีต้นทุนในการใช้งาน

การก่อมลพิษหรือสร้างผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม แม้ไม่เห็นผลในระยะสั้นแต่ก็ส่งผลกระทบในระยะยาว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ที่ให้ความสำคัญกับการนำต้นทุนที่เกิดจากการก่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อมมาเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสินค้าหรือการบริการ และนำหลักการ ๓R (Reduce Reuse and Recycle : ๓Rs) มาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดของเสียที่เหลือจากการผลิตน้อยที่สุด โดยหนึ่งในแนวคิดที่จะช่วยขับเคลื่อนหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ได้แก่ การพัฒนาระบบการซื้อขายคาร์บอนที่เป็นทางการ

๒. กลไกตลาดสามารถนำมาใช้สะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ระบบการซื้อขายคาร์บอนเป็นการกำหนดมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ปริมาณคาร์บอนที่ปลดปล่อยโดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การคมนาคม การผลิตภาคอุตสาหกรรม การเกษตร ระบบการซื้อขาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คาร์บอนจึงเป็นกลไกตลาดที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ชุมชนและผู้ผลิตหาแนวทางหรือเทคโนโลยีในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

๓. ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาและจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ประชาชนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาทางสิ่งแวดล้อม เพราะความต้องการอุปโภคบริโภคส่งผลผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น ประชาชนทุกคนจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เราทุกคนต้องพึงตระหนักเสมอว่าเป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะส่งมอบทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพเทียบเท่าหรือดีกว่าให้ประชากรรุ่นต่อไป

๔. ข้อสังเกตแบ่งตามแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อช่วยดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากกิจกรรมในเขตเมือง การลดมลพิษในยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษมากทุกประเภททันที เป็นต้น

๒) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากภาคอุตสาหกรรม เช่น การบัญญัติกฎหมายว่าด้วยทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registration : PRTR) เพื่อให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องรายงานการปล่อยมลพิษทางอากาศให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ การศึกษาและเก็บข้อมูลพื้นฐานประเด็นการปล่อยฝุ่นควันและมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมทั่วประเทศ เป็นต้น

๓) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาที่โล่ง เช่น การจัดตั้งศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตรและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูล Hotspot และ Burn scar เพื่อพัฒนาระบบการรายงานสถานการณ์ฝุ่นที่เหมาะสมในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ การบริหารจัดการการเผา โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายผ่านการจัดระเบียบการชิงเผาในท้องถิ่น เป็นต้น

๔) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากไฟป่าในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น การสนับสนุนกำลังและงบประมาณส่วนกลางจากรัฐบาลให้สอดคล้องตามแผนมาตรการป้องกันไฟป่า การจัดตั้งศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาโดยใช้ข้อมูลการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้าของกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นฐานในการกำหนดช่วงเวลาปลอดภัยที่สามารถให้ประชาชนบริหารจัดการเผาได้ เป็นต้น

๕) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากหมอกควันข้ามแดน เช่น การผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลจุดความร้อน แหล่งที่มาของฝุ่นละออง และสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนระหว่างหน่วยงานหรือศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี การผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะกรรมาธิการ..... ก
รายนามคณะอนุกรรมาธิการ..... จ
รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ..... ช
รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ....... ซ
บทสรุปผู้บริหาร..... ฌ
สารบัญ..... ญ
- สารบัญตาราง....... ฎ
- สารบัญภาพ....... ฎ
บทที่ ๑ บทนำ..... ๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... ๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา..... ๓
๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา..... ๓
๑.๔ วิธีการศึกษา..... ๓
๑.๕ ระยะเวลาในการศึกษา..... ๓
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... ๓
บทที่ ๒ การรวบรวมและการทบทวนข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง..... ๔
๒.๑ ข้อมูลจากหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ นำเสนอต่อคณะกรรมาธิการ..... ๔
๒.๒ สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการ..... ๖๘
๒.๓ การเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ..... ๗๐
๒.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรี ในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ..... ๙๖
๒.๕ ข้อมูลผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของสวนดุสิตโพล ๑๐๐
บทที่ ๓ สภาพปัญหา อุปสรรค ผลการพิจารณา และข้อเสนอแนะ..... ๑๐๘
บทที่ ๔ บทสรุปและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ๑๕๖
๔.๑ บทสรุปรายงานการศึกษา..... ๑๕๖
๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ..... ๑๕๗
ภาคผนวก
ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้ง..... ๑๖๕
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม..... ๑๖๘
ภาคผนวก ค หนังสือขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา..... ๑๘๓
ภาคผนวก ง เอกสารที่เกี่ยวข้อง..... ๑๘๖
ภาคผนวก จ รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมาธิการ..... ๒๑๗
บรรณานุกรม..... ๒๑๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

๑ ตารางแสดงมาตรฐานไอเสีย Euro ๑ ถึง ๖ สำหรับรถประเภทต่าง ๆ ๑๐๙
๒ การคาดประมาณการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล..... ๑๑๑
๓ เชื้อเพลิงทางเลือกประกอบการพิจารณา..... ๑๑๓
๔ โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง..... ๑๑๕
๕ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการคมนาคมของรัฐบาล..... ๑๑๕
๖ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรมของรัฐบาล..... ๑๒๑
๗ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก..... ๑๒๔
๘ ประมาณการชีวมวลเหลือทิ้งภาคเหนือปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙..... ๑๒๕
๙ รายงานการปิดหีบอ้อย ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓..... ๑๒๗
๑๐ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งของรัฐบาล..... ๑๒๙
๑๑ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าของรัฐบาล..... ๑๓๙
๑๒ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม..... ๑๕๗

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

๑ สถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสม..... ๑๐๙
๒ สัดส่วนการปล่อยฝุ่นละอองของรถประเภทต่าง ๆ..... ๑๑๐
๓ สถิติประเภทรถจดทะเบียนสะสม..... ๑๑๐
๔ โครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถกระบะ..... ๑๑๒
๕ ปริมาณการปล่อยฝุ่นจากรถกระบะสองประตูที่วิ่งอยู่บนท้องถนนในปัจจุบัน..... ๑๑๒
๖ ฝุ่นทุติยภูมิ (ฝุ่นที่เกิดขึ้นภายหลัง)..... ๑๒๐
๗ จุดความร้อนพื้นที่เกษตรเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒..... ๑๒๔
๘ สัดส่วนปริมาณอ้อยไฟไหม้รายปี..... ๑๒๖
๙ ข้อมูลจุดความร้อนจำแนกตามพื้นที่ทั่วประเทศปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๒..... ๑๓๒
๑๐ แผนภูมิเปรียบเทียบจุดความร้อนสะสม ๙ จังหวัดภาคเหนือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒.. ๑๓๓
๑๑ แผนภูมิเปรียบเทียบสาเหตุการเกิดไฟป่าทั่วประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙..... ๑๓๔
๑๒ ภาพไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๒..... ๑๓๕
๑๓ จุดความร้อนในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง..... ๑๓๖
๑๔ ไฟป่าในพื้นที่ลาดชัน..... ๑๓๗
๑๕ ไฟป่าดอยสุเทพใกล้ตัวเมือง จังหวัดเชียงใหม่..... ๑๓๗
๑๖ ภาพผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตระหว่างดับไฟป่า..... ๑๓๘
๑๗ การเปรียบเทียบจุดความร้อนสะสม ๕ ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒..... ๑๔๓
๑๘ ภาพร่องรอยพื้นที่เผาไหม้อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เดือนมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๓..... ๑๔๔
๑๙ ภาพเปรียบเทียบร่องรอยพื้นที่เผาไหม้และพื้นที่ปลูกข้าวโพด
ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒..... ๑๔๔
๒๐ การจำลองการเคลื่อนที่ของมวลอากาศบริเวณประเทศไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม
เดือนธันวาคม - มกราคม ๒๕๖๒..... ๑๔๕
๒๑ จุดความร้อนสะสมเดือนมกราคม ๒๕๖๓..... ๑๔๖
๒๒ สถานการณ์หมอกควันเดือนมกราคม ๒๕๖๓..... ๑๔๗
๒๓ จุดความร้อนสะสมเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ..... ๑๔๗
๒๔ สถานการณ์หมอกควันเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ..... ๑๔๘
๒๕ ภาพการจำลองการเคลื่อนที่ของมวลอากาศแบบย้อนกลับ (Backward Trajectory)
วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒..... ๑๔๙
๒๖ สถานการณ์หมอกควันข้ามแดน วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒..... ๑๕๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความตกลงปารีส (Paris Agreement) ตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention of Climate Change) ได้มีการเจรจาในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of Parties : COP) ครั้งที่ ๒๑ ณ กรุงปารีส ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมด้วย และกำหนดแนวทางการอนุวัติให้เป็นไปตามข้อ ๒๑ ของความตกลง ที่รัฐสมาชิก ๑๙๔ ประเทศได้ให้ความเห็นชอบร่วมกันในวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งความตกลงปารีสมีประเด็นครอบคลุมการลดก๊าซเรือนกระจก และเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๑ ที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ได้มอบสัตยาบันสารเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีสของไทยให้กับนายบัน คีมูน เลขาธิการสหประชาชาติแล้ว ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุวัติให้เป็นไปตามความตกลงปารีสของผู้บริหารระดับสูงของประเทศ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ซึ่งเป็นความตกลงที่มีเป้าหมายระยะยาวในการลดภาวะโลกร้อน เพื่อให้อุณหภูมิโลกสูงเพิ่มขึ้นไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม แต่ยังไม่มีมาตรการเฉพาะสำหรับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศต่อสุขภาพที่ควรจะต้องดำเนินการต่อไป

ก๊าซเรือนกระจกหลายชนิดที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากซากพืชซากสัตว์เป็นมลพิษทางอากาศ อาทิโอโซนผิวดินและคาร์บอนซึ่งเป็นส่วนประกอบของฝุ่น (Particulate Matter - PM) โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งก่อให้เกิดความเจ็บป่วยและการเสียชีวิตก่อนเวลาอันควร ส่วนใหญ่แล้วพบมลพิษที่เกิดขึ้นในบางพื้นที่และเมื่อมีปริมาณมากก็สามารถเคลื่อนตัวไปส่งผลกระทบต่อพื้นที่อื่น

แนวโน้มประเด็นปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในประเทศไทยสูงขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๑ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุดอยู่ในช่วง ๑๑๖ ถึง ๒๖๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งสูงกว่าค่ามาตรฐานองค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ที่ ๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ขณะที่ค่าเฉลี่ยรายปีทั้งประเทศอยู่ที่ ๒๒ – ๒๙ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร สูงกว่าค่ามาตรฐานองค์การอนามัยโลก ซึ่งกำหนดไว้ที่ ๑๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

จากข้อมูลสถิติโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงมากเป็นลำดับที่ ๒๘ ของโลก และอยู่ในลำดับที่ ๔ ของอาเซียน รองจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๔.๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จังหวัดที่มีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงที่สุด ๓ จังหวัด คือจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น และแม่ฮ่องสอน มีค่าเฉลี่ยสูงถึง ๔๒.๒ ๓๖.๔ และ ๓๕.๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงกว่าค่ามาตรฐานองค์การอนามัยโลก และมีความเสี่ยงต่อการระคายเคืองและอาจเป็นสาเหตุของโรคระบบทางเดินหายใจ สำหรับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่มีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อยู่ในลำดับที่ ๓๓ ของเมืองหลวงทั่วโลก มีค่าเฉลี่ย ๒๒.๘ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

อย่างไรก็ดี รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ จากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ ๖๓ สถานี ใน ๓๓ จังหวัดของประเทศ พบว่า คุณภาพอากาศในภาพรวมมีแนวโน้มทรงตัว ค่าคุณภาพอากาศที่ตรวจวัดได้ (พารามิเตอร์) ที่ยังเกินเกณฑ์มาตรฐาน อาทิ ๑) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๖๐ ๒) ก๊าซโอโซน ค่าเฉลี่ย ๘ ชั่วโมง สูงสุดของแต่ละจุดตรวจวัดเฉลี่ยได้ ๙๗ ส่วนในพันล้านส่วน และค่าสูงสุดอยู่ที่ ๑๔๙ ส่วนในพันล้านส่วน ภาพรวมยังมีค่าเกินมาตรฐานและทรงตัวจากปีที่ผ่านมา ๓) สารอินทรีย์ระเหยง่าย ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง ๑.๓ - ๔.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยค่าเฉลี่ยทั้งประเทศมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาเชิงพื้นที่พบว่า พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากยานพาหนะ การจราจรหนาแน่น การเผาในที่โล่ง สภาวะอากาศจมตัวและลมสงบ ประกอบกับความกดอากาศสูง ก่อให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศ จนเริ่มมีปริมาณเกินมาตรฐานในช่วงเดือนธันวาคม - มีนาคมของทุกปี ในส่วนของสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง พบค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายเกินค่ามาตรฐานรายปี ๓ ชนิด คือ สาร ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน และเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่ามีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อยแต่ยังคงมีค่าเกินมาตรฐาน สำหรับสารเบนซีนพบแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยพบเกินค่าเฝ้าระวัง ๒๔ ชั่วโมงในเดือนกุมภาพันธ์ กรกฎาคม กันยายน และธันวาคม ส่วนสาร ๑,๓-บิวทาไดอีน ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย พบแนวโน้มรุนแรงกว่าปีที่ผ่านมา โดยเกินค่าเฝ้าระวังในเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และกันยายน สาเหตุเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมีที่มีการใช้และผลิตสารดังกล่าว

ความรุนแรงของมลพิษในประเทศไทยสูงสุดในโลก จากข้อมูลแสดงค่าดัชนีคุณภาพอากาศทั่วโลกตรวจวัด เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในอันดับที่หนึ่ง มีค่าสูงถึง ๒๘๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้ระหว่าง ๓๔ - ๓๒๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM ๑๐) ตรวจวัดได้ระหว่าง ๖๔ - ๒๑๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยของประชาชน โดยมีผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจชนิดต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในอนาคตหากไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนชาวไทย จึงจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขที่สาเหตุหรือแหล่งกำเนิด

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้มีการพิจารณาญัตติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวน ๑๐ ญัตติ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ และได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๙ คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนจากทุกภาคส่วนทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาศึกษาหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และได้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น จำนวน ๒ คณะ เพื่อพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และรวบรวมปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานราชการส่วนกลางและภูมิภาค รวมทั้งภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน เป็นต้น เพื่อให้การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการเป็นไปอย่างครอบคลุมในทุกมิติ และสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาแหล่งกำเนิดของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๑.๒.๓ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

๑) ศึกษาอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยจัดกลุ่มตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒) ศึกษาผลกระทบของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และวิเคราะห์ความต้องการทางเทคโนโลยีเพื่อการปรับตัวและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) รวมถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ

๒) ศึกษากฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างยั่งยืน

๓) ศึกษาสภาพปัญหา สรุปปัญหาด้านการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๔) ศึกษางานวิจัยเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) การบริหารจัดการ และสรุปข้อมูลเพื่อนำมาสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อการบริหารจัดการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๕) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๗) พิจารณาปัญหาอุปสรรค เสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และจัดทำรายงานผลการศึกษาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

๑.๔ วิธีการศึกษา

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยการประชุมร่วมกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาข้อมูลและเอกสารประกอบการประชุมของหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาสังคม ภาคเอกชน การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ในเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร จากตำราทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทความทางวิชาการ วารสาร เอกสาร จุลสาร รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ กฎหมายระหว่างประเทศต่าง ๆ ข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

๑.๕ ระยะเวลาในการศึกษา

ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ - วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น ๒๑๐ วัน

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ได้รับทราบถึงแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๖.๒ สามารถจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

๖.๓ สามารถจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๒

การรวบรวมและการทบทวนข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อมูลจากหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ นำเสนอต่อคณะกรรมาธิการ

กรอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ มี ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. สาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๒. วิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. กฎหมายที่ใช้บังคับ

๔. วิธีการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมาธิการได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น ๖๗ หน่วยงาน และกรอบแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้นำข้อมูลที่ได้จากการซักถามในที่ประชุมคณะกรรมาธิการมาประมวลได้ดังนี้

๑. ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๕๔ หน่วยงาน มีประเด็นพิจารณาทั้งหมด ๑๔ ประเด็น

๒ ข้อมูลจากหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จำนวน ๖ หน่วยงาน มีประเด็นพิจารณาทั้งหมด ๕ ประเด็น

๓. ข้อมูลจากหน่วยงานภาควิชาการ จำนวน ๗ หน่วยงาน มีประเด็นพิจารณาทั้งหมด ๖ ประเด็น

๔. กรอบแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยนายยงยุทธ ติยะไพรัช ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒๙ ข้อ

โดยแบ่งตามประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ แหล่งกำเนิดและผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มาตรการและวิธีการปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ปัญหาและสาเหตุ

ในพื้นที่กรุงเทพมหานครสามารถแบ่งสัดส่วนการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้ดังนี้ รถบรรทุก ๒๘.๐ เปอร์เซ็นต์ (จากทั้งหมด ๑๔๔,๖๓๐ คัน และเป็นดีเซล ๙๙,๖๕๒ คัน) รถปิคอัพ ๒๑.๐ เปอร์เซ็นต์ รถบัส ๗.๐ เปอร์เซ็นต์ รถมอเตอร์ไซต์ ๕.๐ เปอร์เซ็นต์ รถยนต์นั่ง ๑๐.๐ เปอร์เซ็นต์ รถตู้ ๑.๕ เปอร์เซ็นต์ (รวมเกิดจากการขนส่งทางถนน ๗๒.๕ เปอร์เซ็นต์) การขนส่งนอกเหนือจากถนน ๑.๐ เปอร์เซ็นต์ อุตสาหกรรม ๑๗.๐ เปอร์เซ็นต์ ครัวเรือน ๒.๐ เปอร์เซ็นต์ การเผาในที่โล่ง ๕.๐ เปอร์เซ็นต์ อื่น ๆ ๒.๕ เปอร์เซ็นต์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

- ๙ จังหวัดภาคเหนือ เกิดจาก การเผาในที่โล่ง และหมอกควันข้ามแดน
- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกิดจาก การจราจร โรงงาน อุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง
- ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี เกิดจาก ถนนและการจราจร อุตสาหกรรมปูนซิเมนต์และปูนขาว โรงโม่บดหรือย่อยหิน การทำเหมืองแร่
- ภาคใต้ เกิดจาก ไฟในป่าพรุ และหมอกควันข้ามแดน

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติป้องกันบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕

นอกจากนี้ การดำเนินการของกรมควบคุมมลพิษยังอยู่ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ซึ่งกำหนด ๓ มาตรการหลัก ได้แก่

๑) มาตรการที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤต) ได้กำหนดแนวทางแบ่งออกเป็น ๓ ช่วง

(๑) ช่วงก่อนวิกฤติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการประชุม ชี้แจง และเตรียมการ

(๒) ช่วงสถานการณ์วิกฤต จะกำหนดกลไกปฏิบัติการตามฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อเป็นแผนเผชิญเหตุ/มาตรการตอบโต้สถานการณ์ ดังนี้

- ระดับที่ ๑ PM ๒.๕ ไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร หน่วยงานดำเนินภารกิจตามสภาวะปกติ
- ระดับที่ ๒ PM ๒.๕ ระหว่าง ๕๑ - ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ทุกหน่วยงานดำเนินมาตรการให้เข้มงวดขึ้น
- ระดับที่ ๓ PM ๒.๕ ระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมพื้นที่ ควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ
- ระดับที่ ๔ PM ๒.๕ มากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เสนอให้ประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอมาตรการให้นายกรัฐมนตรี พิจารณาสั่งการ

(๓) ช่วงหลังวิกฤต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะประชุม และถอดบทเรียน/AAR

โดยหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง คมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔) และระยะยาว (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) ยานพาหนะ ในระยะสั้น โดยบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro๕ ภายในปี ๒๕๖๔ พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ ปรับลดอายุรถที่จะเข้ารับการตรวจสภาพรถประจำปี พัฒนาระบบการตรวจสภาพรถยนต์และพัฒนาการการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจสภาพ และใช้มาตรการจูงใจหรือส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า

ในระยะยาว โดยบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจาก รถยนต์ใหม่ Euro ๖ ภายในปี ๒๕๒๕ บังคับใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ ใช้มาตรการจูงใจหรือส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า เปลี่ยนรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพทั้งหมดให้เป็นรถโดยสารไฟฟ้า หรือ NGV หรือ ไฮบริด และปรับปรุงแก้ไขการเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถใช้งาน

(๒) การเผาในที่โล่งหรือในภาคการเกษตร โดยไม่ให้มีอ้อยไฟไหม้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ภายในปี ๒๕๖๕ ให้มีการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพทดแทนการเผา ส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชหรือไม้ยืนต้นอื่นทดแทนพืชเชิงเดี่ยว/พืชที่มีการเผา ห้ามไม่ให้มีการเผาในที่โล่งและเผาขยะโดยเด็ดขาด และป้องกันไฟป่าและจัดการไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) อุตสาหกรรม ในระยะสั้น โดยกำหนดมาตรฐานอากาศเสียในรูป Loading ตามศักยภาพการรองรับมลพิษของพื้นที่ และให้มีการติดตั้งระบบ CEMs โรงงานจำพวก ๓ ส่วนในระยะยาวโดยปรับปรุงมาตรฐานอากาศเสียให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

(๔) การก่อสร้างและผังเมือง โดยควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้าง/บังคับใช้กฎหมาย เพิ่มพื้นที่สีเขียว/ส่งเสริม CSR และผลักดันการก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) ภาคครัวเรือน โดยใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน และพัฒนา ส่งเสริมการใช้เตาไร้ควันหรือถ่านปลอดมลพิษ

โดยหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข

๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ (การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) และระยะยาว (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗)) โดยมีแนวการดำเนินงานดังนี้

(๑) พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ในระยะสั้น โดยจัดทำคู่มือตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ เพิ่มประสิทธิภาพเทคโนโลยีการตรวจวัด (Light Scattering) และขยายเครือข่าย/พื้นที่การติดตามตรวจสอบในพื้นที่เสี่ยงและให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง ส่วนในระยะยาวจะดำเนินการขยายเครือข่ายพื้นที่การติดตามตรวจสอบครอบคุลม ๗๗ จังหวัดและให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง

(๒) ทบทวน ปรับปรุงกฎหมาย มาตรฐานและแนวทางปฏิบัติ ในระยะสั้น โดยปรับค่ามาตรฐาน ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉลี่ยรายปี ตาม WHO IT-๓ ปรับปรุง พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาความเหมาะสมเรื่องกฎหมายอากาศสะอาด และพิจารณาการจัดระเบียบการเผาภาคการเกษตร ส่วนระยะยาว จะพิจารณาปรับค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ตาม WHO IT-๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ในระยะสั้น โดยทดสอบความเป็นไปได้ในการติดตั้งอุปกรณ์กรองฝุ่น (DPF) ในรถใช้งาน และเผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ ส่วนในระยะยาว โดยการเผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้

(๔) การแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน ในระยะสั้น โดยการแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Free Roadmap ส่วนในระยะยาว โดยการแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Agreement

(๕) จัดทำบัญชีการระบายมลพิษ ทางอากาศ ในระยะสั้น โดยจัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดพื้นที่วิกฤตเป็นระยะ

(๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบคาดการณ์ ในระยะสั้น โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว และพัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศ ส่วนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว

โดยหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) ปัญหาและอุปสรรค

(๑) การลดมลพิษทางอากาศที่ได้ผลมากที่สุด คือมาตรการควบคุมแหล่งกำเนิด ต้องมีการลงทุนปรับปรุงเทคโนโลยีและเปลี่ยน เชื้อเพลิง/แหล่งพลังงาน ในทั้งภาคอุตสาหกรรม ขนส่ง และเกษตรกรรม

(๒) มาตรการที่มีประสิทธิภาพการลดมลพิษสูง ใช้เวลาหลายปีกว่าจะเห็นผล

(๓) มาตรการควบคุมระยะสั้น มีประสิทธิภาพการลดมลพิษอาจไม่มากนัก แต่ให้ผลด้านจิตวิทยา

๒. กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกิดจากแหล่งกำเนิดอะไรและผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของหน่วยงาน

ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีแหล่งกำเนิดโดยตรง จากการเผาไหม้น้ำมันดีเซลจากยานพาหนะ การเผาอ้อย อุตสาหกรรมการผลิตที่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล หรือเชื้อเพลิงที่มีซัลเฟอร์สูง อีกทั้ง ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ยังมีแหล่งกำเนิดมาจากสารมลพิษซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NOx) สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) และแอมโมเนีย (NH_3) ทำปฏิกิริยากับสารอื่น ในบรรยากาศทำให้เกิด เป็นฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๒. การกำกับดูแลแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๑๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากภาคอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งได้มีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อจัดทำร่างแผนการดำเนินงานเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ และจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ โดยแผนกิจกรรมตามมาตรการของแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ประกอบด้วย

๒.๑ ภาคอุตสาหกรรมโรงโม่

๒.๑.๑ เฝ้าระวังคุณภาพอากาศและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบ่งชี้แหล่งกำเนิด

๑) พื้นที่กลุ่มเหมืองหินตำบลหน้าพระลาน ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศบริเวณชุมชนในเขตตำบลหน้าพระลาน โดยการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) จำนวน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔ สถานี และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑๐) จำนวน ๒ สถานี เฉลี่ยในรอบ ๒๔ ชั่วโมง เป็นระยะเวลา ๕ วันต่อเนื่อง

๒) พื้นที่กลุ่มเหมืองหิน จังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี ชลบุรี บุรีรัมย์ และสระบุรี ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ โดยการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑๐)

๓) สถานประกอบการเหมืองแร่ทั่วประเทศ ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ โดยการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑๐)

๒.๑.๒ ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๑) โรงโม่หินพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองที่จุดกำเนิดฝุ่นของโรงโม่หิน โดยใช้เครื่องวัดค่า ความทึบแสง (Smoke Opacity Meter) จำนวน ๓๕ ราย

๒) พื้นที่กลุ่มโรงโม่หิน จังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี ชลบุรี บุรีรัมย์ และสระบุรี ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองที่จุดกำเนิดฝุ่นของโรงโม่หิน โดยใช้เครื่องวัดค่าความทึบแสง (Smoke Opacity Meter) จำนวน ๖๕ ราย

๓) โรงโม่หินทั่วประเทศ ตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองที่จุดกำเนิดฝุ่นของโรงโม่หิน โดยใช้เครื่องวัดค่าความทึบแสง (Smoke Opacity Meter) จำนวน ๑๓๕ ราย

๒.๑.๓ เสริมสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

๑) สถานประกอบการเหมืองแร่พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักวิชาการ จำนวนเหมือง ๒๑ ราย ๒๓ แปลงประทานบัตร โรงโม่หิน ๓๕ ราย และโรงแต่งแร่ ๒๐ ราย

๒) สถานประกอบการเหมืองแร่ทั่วประเทศ ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักวิชาการ จำนวน ๓๐๐ ราย

๒.๒ ภาคโรงงานอุตสาหกรรม

๒.๒.๑ มีหนังสือขอความร่วมมือผู้ประกอบการในการขอความร่วมมือโรงงานอุตสาหกรรมในการลดกำลังการผลิต และควบคุมการระบายมลพิษอากาศจากการประกอบกิจการอย่างเข้มงวดจนถึงช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๒.๒.๒ ขอความร่วมมือโรงงานที่ติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์พิเศษ (CEMs) ที่อยู่ นอกพื้นที่บังคับใช้ตามกฎหมายให้เชื่อมต่อข้อมูลรายงานคุณภาพอากาศมายังกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้มี โรงงานที่เชื่อมข้อมูลมาแล้ว ๑๑๙ โรงงาน (รวมทั้งสิ้น ๒๕๓ ปล่อง) นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายขอบเขตโรงงานที่ต้องติดตั้งระบบ CEMs ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งจะมีโรงงานที่เข้าข่าย ประมาณ ๖๐๐ โรงงาน โดยประกาศดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

๒.๒.๓ ตรวจสอบและเฝ้าระวังโรงงานในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เพื่อป้องกันการเกิดฝุ่นและมลพิษทางอากาศ โดยแผนการตรวจโรงงานประจำปี ๒๕๖๓ เน้นโรงงานที่เคยมีปัญหาข้อร้องเรียน ด้านฝุ่นละอองในปีที่ผ่านมา โดยดำเนินการไปแล้ว ๒๘๕ โรงงาน และสั่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ๒ โรงงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๒.๔ ตรวจสอบโรงงานที่มีความเสี่ยงในการปล่อยมลพิษอากาศ โดยเฉพาะโรงงานที่มีการใช้หม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อนและอุปกรณ์การเผาไหม้อื่น ๆ จำนวน ๖,๑๐๔ โรงงาน ซึ่งมีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวกว่า ๑๓,๖๒๙ เครื่อง

๒.๒.๕ กำกับดูแลให้โรงงานตรวจสอบระบบบำบัดอากาศให้สามารถเดินระบบบำบัดมลพิษอากาศ ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนปล่อยออกสู่บรรยากาศ

๒.๒.๖ ส่งเสริมให้โรงงานใช้เทคโนโลยีสะอาด ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคในการปรับปรุงกระบวนการเพื่อการลดมลพิษที่ต้นทาง และส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิตัล (IOT) มาใช้ในการประกอบกิจการ

๒.๒.๗ ปรับปรุงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรม ตั้งแต่การใช้เครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีการเผาไหม้ที่มีประสิทธิภาพสูง การใช้เชื้อเพลิงที่มีปริมาณมลพิษต่ำ เช่น ปริมาณซัลเฟอร์ต่ำ รวมไปถึงเทคโนโลยีการควบคุมการปล่อยมลพิษที่มีประสิทธิภาพ

๒.๒.๘ ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการเผาไหม้สำหรับหม้อน้ำและหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อนำความร้อน เพื่อการอนุรักษ์พลังงานและลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของโรงงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยในปี ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๑ โรงงาน ซึ่งมีการใช้หม้อน้ำทั้งหมด ๑๗๓ เครื่อง นอกจากนี้ยังทำสื่อคลิปวิดีโอเพื่อแนะนำและเผยแพร่การปรับแต่งหม้อไอน้ำให้แก่ผู้ประกอบการสามารถนำไปปรับใช้ได้ต่อไป

๒.๓ ภาคเกษตรอุตสาหกรรม

โครงการส่งเสริมสินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร พัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำในไร่อ้อย จัดซื้อรถตัดอ้อย รถคีบอ้อย รถแทรกเตอร์ รถบรรทุกอ้อย เครื่องจักรกลการเกษตรอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการตัดอ้อยสด ลดอ้อยไฟไหม้ด้วย

๓. การบังคับใช้ การปรับปรุงหรือพัฒนากฎหมาย

๓.๑ การเฝ้าระวังการระบายมลพิษอากาศจากปล่องระบายของโรงงาน

ปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่าง ๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือกฎหมาย CEMs (Continuous Emission Monitoring Systems) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและพิจารณาขยายโรงงานประเภทต่างๆ ที่กำหนดในประกาศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และทบทวนขนาด ของหน่วยการผลิตในโรงงานที่เข้าข่ายต้องติดตั้ง CEMs

๓.๒ ปรับปรุงกฎหมายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๙

เพื่อลดค่าปริมาณสารเจือปนที่ระบายออกจากปล่อง โดยเฉพาะค่า TSP NOx และ SO๒

๓.๓ จัดทำ Pollutant Inventory (Pollutant Release and Transfer Register : PRTR)

พัฒนากฎหมายและจัดทำฐานข้อมูลมลพิษเพื่อเฝ้าระวังการระบายมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมในแต่ละพื้นที่ ในรูปของ Loading

๓.๔ พัฒนากฎหมายเพื่อควบคุม Secondary PM ๒.๕ หรือ PM ๒.๕ ทุติยภูมิ

PM ๒.๕ นอกจากจะเป็นอนุภาคที่เกิดจากการเผาไหม้โดยตรงแล้ว ยังเกิดจาก photo chemical reaction ที่เป็นปฏิกิริยาในชั้นบรรยากาศ ซึ่งสารตั้งต้นของปฏิกิริยาดังกล่าว ได้แก่ ก๊าซ NOx SO๒ แอมโมเนีย และสารอินทรีย์ระเหย (VOCs) จากภาคอุตสาหกรรมที่ปลดปล่อยสู่บรรยากาศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนากฎหมายเพื่อควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหยจากกิจกรรมหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงงานในกลุ่มที่มีการใช้สารอินทรีย์ระเหยในปริมาณมาก ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมัน โรงแยกก๊าซธรรมชาติ และโรงปิโตรเคมี ซึ่งเป็นการกำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องมีการควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหย การตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการที่กำหนด และการตรวจสอบผลกระทบในบริเวณใกล้เคียงหรือที่ริมรั้วโรงงาน

๓.๕ มาตรการระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการตัดและส่งอ้อยให้แก่โรงงานฯ หักเงินค่าอ้อยไฟไหม้จากชาวไร่ที่ส่งอ้อยไฟไหม้ ตันละ ๓๐ บาท จ่ายคืนให้แก่อ้อยสดทุกตัน อ้อยโรงงานรับอ้อยไฟไหม้ได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ หักเงินโรงงานที่รับอ้อยไฟไหม้เกินร้อยละ ๕๐ ตันละ ๑๒ บาท เพื่อจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการตัดอ้อยสด ลดอ้อยไฟไหม้

๔. วิธีการแก้ไข ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน และนอกเหนือจากอำนาจของหน่วยงานที่ต้องใช้สนับสนุนการดำเนินการการแก้ไข

๔.๑ การควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ

๔.๑.๑ ใช้มาตรการจูงใจเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า

๔.๑.๒ ศึกษาความเหมาะสมในการจำกัดอายุการใช้งานรถยนต์รวมถึงระบบการจัดการซากรถยนต์ที่หมดอายุการใช้งาน

๔.๑.๓ บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro ๕ ภายในปี ๒๕๖๔ และ Euro ๖ ภายในปี ๒๕๖๕

๔.๑.๔ ประสานงานและร่วมมือกับกรมขนส่งทางบกในการกำหนดมาตรการตรวจเช็คสภาพรถยนต์ระหว่างการใช้งาน

๔.๑.๕ ร่วมกับ JICA ในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการแยกชิ้นส่วนและกำจัดซากรถยนต์

๔.๒ การควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่งหรือภาคเกษตร

๔.๒.๑ กำหนดมาตรการทางกฎหมายโดยการออกระเบียบกำหนดให้โรงงานน้ำตาลรับอ้อยไฟไหม้เข้าหีบได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ , ๒๐ และร้อยละ ๕ ในฤดูการผลิตปี ๒๕๖๓ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ตามลำดับ โดยในฤดูการผลิตปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ ได้ดำเนินการหักค่าอ้อยไฟไหม้ในส่วนของชาวไร่อ้อย ๓๐ บาทต่อตัน และในส่วนของโรงงานที่เกินร้อยละ ๕๐ หัก ๑๒ บาทต่อตัน

๔.๒.๒ กำหนดพื้นที่ปลอดการเผาอ้อย เพื่อเป็นจังหวัดต้นแบบปลอดการเผาอ้อยตัดอ้อยสด ร้อยละ ๑๐๐ จำนวน ๕ จังหวัด ในปี ๒๕๖๓

๔.๒.๓ จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยในการจัดหาเครื่องจักรกลในการตัดอ้อย (สนับสนุนการตัดอ้อยสด/ลดอ้อยไฟไหม้)

๔.๒.๔ มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยโดยได้ดำเนินโครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓

๔.๓ ควบคุมและลดมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

๔.๓.๑ กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศในรูปแบบ Loading โดยคำนึงถึงความสามารถหรือศักยภาพในการรองรับมลพิษทางอากาศของพื้นที่ (มาตรการระยะยาว)

๔.๓.๒ การติดตั้งระบบตรวจสอบการระบายมลพิษทางอากาศแบบอัตโนมัติต่อเนื่องที่ปล่องของโรงงานอุตสาหกรรมจำพวก ๓ เตาเผาเชื้อเพลิงและหม้อน้ำที่มีขนาดตามที่กำหนด และรายงานผลผ่านระบบ on-line ไปยังกระทรวงอุตสาหกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๓.๓ จัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Register : PRTR)

๔.๓.๔ ทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

๔.๓.๕ ปรับปรุงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรม

๓. กระทรวงมหาดไทยโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” โดยในช่วงวิกฤตจะใช้ระบบบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยจัดตั้งศูนย์บัญชาการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ประสบปัญหาเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์เพื่อให้การอำนวยการสั่งการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองมีเอกภาพ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานมายังกระทรวงมหาดไทยทุกวันเพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้กำหนดขั้นตอนปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๑) ระดับที่ ๑ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่าไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้ส่วนราชการ ทุกหน่วยต้องดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วนตามสภาวการณ์ปกติ เพื่อควบคุม รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑลให้อยู่ในระดับปกติ

๒) ระดับที่ ๒ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่าระหว่าง ๕๑ - ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้ทุกส่วนราชการต้องดำเนินการเพิ่มและยกระดับมาตรการต่างๆ ให้เข้มงวดขึ้น ในระดับนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดที่ประสบปัญหาฝุ่นละอองเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ สำหรับส่วนราชการอื่นๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติการ

๓) ระดับที่ ๓ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่าระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และได้มีการดำเนินการในระดับที่ ๒ แล้ว แต่สถานการณ์ฝุ่นละอองยังไม่ลดลง และเมื่อคาดการณ์แล้วพบว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดที่ประสบปัญหาฝุ่นละออง ในการใช้กฎหมายที่มีอยู่ เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น เพื่อเข้าไปควบคุมพื้นที่หรือควบคุมแหล่งกำเนิดที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือมีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งการตามกฎหมายให้หยุดกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้คุณภาพอากาศกลับสู่สภาวะปกติ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการให้ข้อเสนอแนะ สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อระงับยับยั้งสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

๔) ระดับที่ ๔ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่ามากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และมีการดำเนินการในระดับที่ ๓ แล้ว แต่สถานการณ์ฝุ่นละอองยังไม่ลดลง และมีแนวโน้มสูงขึ้นมากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรต่อเนื่อง แนวทางปฏิบัติกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกรณีเร่งด่วนพิเศษและพิจารณากลั่นกรองแนวทาง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยจะต้องนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเป็นการเร่งด่วน เพื่อพิจารณาในการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นแนวทางหรือมาตรการในการลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป

๔. กรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. สถานการณ์ปัญหา

๑.๑ แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

สัดส่วนการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในกรุงเทพมหานคร โดยสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย พบว่า จากการขนส่งทางถนนร้อยละ ๗๒.๕ (รถบรรทุกร้อยละ ๒๘ รถปิกอัพร้อยละ ๒๑ รถยนต์นั่งบุคคลร้อยละ ๑๐ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ ๕ และรถตู้ร้อยละ ๑๕ จากอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๗ และการเผาในที่โล่งร้อยละ ๕ ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยา อากาศนิ่ง ลมสงบ ทำให้ฝุ่นละอองไม่กระจายตัว เกิดการสะสมในอากาศเพิ่มมากขึ้น

๑.๒ การเฝ้าระวังคุณภาพอากาศ

สำนักสิ่งแวดล้อมโดยกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียงได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบ คุณภาพอากาศในกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ ได้แก่ บริเวณพื้นที่ริมถนน (ห่างจากถนนไม่เกิน ๕ เมตร) เพื่อเป็นตัวแทนพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น จำนวน ๓๗ สถานี และพื้นที่ทั่วไป (ห่างจากถนนไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร) เพื่อเป็นตัวแทนพื้นที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๓ สถานี รวมทั้งหมด ๕๐ สถานี ครอบคลุมพื้นที่ ๕๐ เขต เพื่อให้ทราบสถานการณ์คุณภาพอากาศและนำไปใช้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร

๑) ตรวจวัด PM ๑๐ ๒๗ จุด (สถานีเสาเหล็ก ๒๓ จุด สถานีตู้คอนเทนเนอร์ ๔ จุด ได้แก่ บริเวณสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ดินแดง เขตดินแดง สำนักงานเขตพระโขนง สำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ และสำนักงานเขตราชเทวี)

๒) ตรวจวัด PM ๒.๕ ๓๗ จุด (บริเวณสถานีเสาเหล็กและบริเวณใกล้เคียง ๓๓ จุด สถานีตู้คอนเทนเนอร์ ๔ จุด ตั้งอยู่ที่บริเวณสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศดินแดงเขตดินแดง สำนักงานเขตพระโขนง สำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ และสำนักงานเขตราชเทวี)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้จัดหาเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบอัตโนมัติ (เพิ่มเติม) เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในพื้นที่เขตที่ยังไม่มีเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และพื้นที่เสี่ยงและภารกิจเร่งด่วนสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ รวมจำนวน ๓๐ เครื่อง ประกอบด้วยเครื่องสำหรับตรวจวัดฝุ่นละอองภายนอกอาคาร ๒๗ เครื่อง และสำหรับติดตั้งในสถานีแบบตู้คอนเทนเนอร์ ๓ เครื่อง โดยในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ติดตั้งแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓ เครื่อง ได้แก่ เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบอัตโนมัติ สำหรับภายนอกอาคาร จำนวน ๑๐ เครื่อง และเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบอัตโนมัติ ติดตั้งในสถานีแบบตู้คอนเทนเนอร์ จำนวน ๓ เครื่อง และอีก ๑๓ เครื่อง จะติดตั้งแล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นอกจากนี้เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบอัตโนมัติ สำหรับภายนอกอาคาร จำนวน ๔ เครื่อง จะใช้ในการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดมลพิษหรือภารกิจเร่งด่วนและสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ

๒. มาตรการแก้ไขระยะเร่งด่วน

๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และนายกรัฐมนตรี (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้สั่งการ เมื่อวันที่ ๓๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กันยายน ๒๕๖๒ กำชับให้ทุกหน่วยงานร่วมกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ในระยะเร่งด่วน ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ตามแผนระยะเร่งด่วน (ขั้นเตรียมการ ขั้นปฏิบัติการ และขั้นฟื้นฟู) ระยะปานกลางและระยะยาว โดยคณะรัฐมนตรีได้ เห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒.๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง) ได้เข้าร่วมการประชุมแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในระยะเร่งด่วน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑) การควบคุมเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากรถยนต์ (รถดีเซลทุกประเภท) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้มงวดตรวจจับรถควันดำ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการอย่างเคร่งครัด

๒) การควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้า การก่อสร้างอาคาร และการก่อสร้างอื่น ๆ ทุกประเภท ให้หน่วยงานท้องถิ่น หรือกรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยอนุญาตก่อสร้าง กำกับดูแลให้ผู้ประกอบการดำเนินมาตรการป้องกันไม่ให้ปล่อยฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย และขอความร่วมมือให้ติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างทุกพื้นที่

๓) การควบคุมการเผาในที่โล่ง และการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม ให้หน่วยงานท้องถิ่นหรือกรุงเทพมหานคร กำกับดูแลมิให้มีการเผาขยะ เผาหญ้า หรืออื่นๆ ตลอดจนดูแลการประกอบกิจการหรือโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่รับผิดชอบมิให้ปล่อยมลพิษออกสู่บรรยากาศ

๔) การดูแลสุขภาพของประชาชน ให้กระทรวงสาธารณสุขประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแจกหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และให้คำแนะนำประชาชนในการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเพื่อดูแลสุขภาพ

๒.๓ การดำเนินงานของกรุงเทพมหานคร

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสั่งการหน่วยงานปฏิบัติและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ออกประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดพื้นที่ควบคุม เหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๘/๑ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อควบคุมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยให้รถยนต์ดีเซลที่มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน การเผาในที่โล่ง และกิจกรรมการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อปัญหามลพิษทางอากาศเป็นแหล่งก่อเหตุรำคาญ

๓) ปลัดกรุงเทพมหานคร สั่งการสำนักงานเขต ๕๐ เขต เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ เข้มงวดมาตรการเพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ดำเนินการดังนี้

(๑) ติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของกรุงเทพมหานครอย่างเป็นปัจจุบัน (Real time) เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ของทุกวัน ทางเว็บไซต์ www.bangkokairquality.Com www.air๔bangkok.com www.prbangkok.com Facebook : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง สำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักงานประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนทราบพร้อมแนะนำการป้องกันสุขภาพอนามัย ผ่านสื่อออนไลน์ของสำนักงานเขตและสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร การประกาศเสียงตามสายของชุมชนและทางแอปพลิเคชั่นไลน์ของหมู่บ้าน เป็นต้น

(๓) ประสานสถานีตำรวจท้องที่อำนวยความสะดวกการจราจรให้เกิดความคล่องตัว และห้ามจอดรถริมถนนในถนนสายหลัก ป้องกันปัญหาการจราจรติดขัด เพื่อลดการปล่อย และสะสมฝุ่นละออง

(๔) เข้มงวดการตรวจจับรถยนต์ควันดำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนด

(๕) รณรงค์ ไม่ขับ...ช่วยดับเครื่อง

(๖) ขอความร่วมมือให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว เปลี่ยนมาใช้ระบบขนส่งมวลชน

(๗) เข้มงวดการก่อสร้างต่างๆ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และควบคุมกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่น พร้อมทั้งดูแลไม่ให้นำรถที่มีควันดำมาใช้งานบนถนน

(๘) ควบคุมสถานประกอบกิจการในพื้นที่ไม่ให้ปล่อยมลพิษอากาศเกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

(๙) ควบคุมไม่ให้มีการเผาขยะและการเผาในที่โล่งทุกประเภทในพื้นที่รับผิดชอบ เพิ่มความถี่ในการล้างถนนและดูดฝุ่นถนน และฉีดพ่นละอองน้ำในอากาศเพื่อดักจับฝุ่นละออง

(๑๐) ขอความร่วมมือผู้ประกอบการและเจ้าของอาคารสูง ฉีดพ่นละอองน้ำเพื่อดักจับฝุ่นละออง โดยให้สำนักงานเขตรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักสิ่งแวดล้อมทราบทางแอปพลิเคชั่นไลน์กลุ่ม PM ๒.๕ ทั้ง ๕๐ เขต ทุกวัน

๔) หนังสือแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำนักการโยธา กำกับดูแลโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า อาคารสูง และอาคารขนาดใหญ่ ที่ได้รับเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงาน EIA อย่างเคร่งครัด และขอความร่วมมือให้ติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเพื่อป้องกัน ฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย และโครงการก่อสร้างที่ไม่ได้จัดทำรายงาน EIA ให้ปฏิบัติตามมาตรการลดฝุ่นละออง จากการก่อสร้างอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน

(๒) สำนักการระบายน้ำ สำนักการจราจรและขนส่ง และสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กำกับดูแลโครงการที่หน่วยงานมีคู่สัญญาเกี่ยวกับการก่อสร้าง ให้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการก่อสร้างเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และขอความร่วมมือให้มีการติดตั้งระบบฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเพื่อป้องกันฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย

(๓) สำนักเทศกิจ ดำเนินการเข้มงวดรถบรรทุกวัสดุก่อสร้างให้มีผ้าใบปิดคลุมเพื่อป้องกันวัสดุฟุ้งปลิว และจับปรับผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดการจราจรเพื่อให้เกิดความคล่องตัว

(๔) สำนักอนามัย ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง แนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเอง พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อรับมือกับปัญหาฝุ่นละอองในช่วงสถานการณ์วิกฤติ

๕) หนังสือสั่งการ ว๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ สั่งการให้ลดการใช้รถเครื่องยนต์ดีเซลเพื่อลดการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วน โดยให้สำนักงานเขตดำเนินการจัดเก็บขนมูลฝอยในถนนสายหลักและถนนสายรองให้แล้วเสร็จก่อนเวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา ของทุกวัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖) มีศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ที่ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ สำนักสิ่งแวดล้อม อาคารสำนักการโยธา ศาลาการกรุงเทพมหานคร ๒ ดินแดง : เพื่อติดตามและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาอย่างใกล้ชิดและเป็นเอกภาพ

๗) ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ กรุงเทพมหานครได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนได้ติดตั้งเครื่องฟอกอากาศบริเวณหน้าศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ถนนราชดำริ เขตปทุมวัน ตรงข้ามโรงแรมอโนมาแกรนด์ ซึ่งหากผลการศึกษาพบว่าสามารถช่วยแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้ กรุงเทพมหานครจะขยายผลไปยังพื้นที่อื่นต่อไป

๘) กรุงเทพมหานครได้รับการประสานงานจากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อติดตั้งเครื่องบำบัดอากาศที่มีมลพิษและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ต้นแบบในพื้นที่เปิด ซึ่งออกแบบโดย ดร.ธงชัย เมธนาวิน ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ โครงการสร้างเครื่องบำบัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ จำนวน ๔ เครื่อง บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เกาะพญาไทและเกาะราชวิถีเกาะละ ๒ เครื่อง เขตราชเทวี ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จนหมดฤดูหนาว โดยกรมควบคุมมลพิษได้นำเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบติดตั้งภายนอกอาคารมาติดตั้งเพื่อประเมินผลการทำงานของเครื่องต่อไป

๙) ประชุมหารือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) และกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บชน.) เพื่อแก้ไขการจราจรติดขัดตามแนวการก่อสร้างรถไฟฟ้า โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานฯ โดยเร่งรัดดำเนินการ ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. ปัญหาการวางแนวแบริเออร์ ให้จัดวางให้ตรงตามแนวเส้นทางจราจร

๒. ปัญหาช่องทางกลับรถคับแคบ ให้เปิดช่อง U - Turn ให้กว้าง เพื่อให้รถยนต์กลับรถได้สะดวกขึ้น

๓. เสนอให้ขนย้าย กองดิน เศษหิน เศษปูนทรายออกจากพื้นที่ก่อสร้างในทันที

๔. เสนอเร่งแก้ไขผิวจราจรให้เรียบร้อย

๕. แนวก่อสร้างที่ยังไม่เริ่มก่อสร้าง แต่ได้วางแผงแบริเออร์ เสนอให้เปิดช่องทางชั่วคราว

๖. เสนอให้เร่งก่อสร้างงานฐานราก เพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดที่สะพาน

๗. เสนอให้จัดระเบียบรถบรรทุกในพื้นที่

๘. เสนอปรับผิวจราจรให้เป็นช่องจราจรชั่วคราวเพิ่มขึ้น

๙. ปัญหาพื้นที่ที่ยังไม่ได้เริ่มก่อสร้าง แต่ปิดช่องจราจร เสนอเปิดช่องจราจรเป็นครั้งคราวในพื้นที่

๑๐. ปัญหาการเปิดแนวแบริเออร์แล้วไม่ปิดให้เรียบร้อย เสนอให้ปิดกั้นให้เรียบร้อยเพื่อความปลอดภัย

๑๑. เสนอติดตั้งไฟฟ้าชั่วคราวตามแนวการก่อสร้าง

๑๒. เสนอปิดกั้นพื้นที่ก่อสร้างและจัดทำทางสัญจรอย่างปลอดภัย

โดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) พร้อมดำเนินการสำหรับจุดกลับรถ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) รับไปพิจารณา และกำชับให้สำนักการโยธากวดขันการดำเนินงานของผู้รับเหมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะสามารถบรรเทาปัญหาการจราจรได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๑๐) กรุงเทพมหานครได้กำหนดจัดงานเสวนา “ร่วมมือ ร่วมใจ แก้ไขวิกฤต PM ๒.๕” เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชั้น ๑ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานในพิธีเปิดการเสวนาฯ และได้เชิญวิทยากรจากสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งผู้เข้าร่วมเสวนาประกอบด้วย ผู้ประกอบการขนส่ง ผู้แทนระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ ผู้ประกอบการอาคารสูง ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ผู้แทนชุมชน/ประชาชน ผู้ประกอบการที่ใช้ หม้อไอน้ำ ผู้แทนศาสนสถานที่มีการจุดธูปเทียน หรือวัดที่มีฌาปนสถาน/เตาเผาศพ ผู้ทรงคุณวุฒิจาก สถาบันการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐทั้งภายในและภายนอก สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อระดมความคิดเห็นและหาทางแก้ไขวิกฤตฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เหมาะสมและยั่งยืน โดยเห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะการควบคุมการใช้รถยนต์ดีเซลเป็นลำดับแรก

๑๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินมาตรการเพื่อลดฝุ่นละอองในพื้นที่แบบ Single Command ได้เชิญผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูลการดำเนินงานเพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำมาตรการ/แนวทางการดำเนินมาตรการลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ดำเนินการตามสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองต่อไป

๑๒) เผยแพร่ข้อมูลคุณภาพอากาศ

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลการจัดการคุณภาพอากาศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานครและกรมควบคุมมลพิษเข้าด้วยกัน เป็นข้อมูลคุณภาพอากาศในภาพรวมของกรุงเทพมหานครทั้งหมด ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการจัดทำแอปพลิเคชันข้อมูลคุณภาพอากาศของกรุงเทพมหานคร โดยประชาชนสามารถเข้าไปดูข้อมูลและมีการแจ้งเตือนก่อนเข้าพื้นที่และเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่มีค่ามลพิษเกินมาตรฐาน โดยจะสามารถพร้อมให้ทดทองใช้งานในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และในอนาคตจะมีการเผยแพร่ข้อมูลคุณภาพอากาศด้วยรถติดตั้งจอแสดงผล Display Board จำนวน ๒ คัน โดยเชื่อมต่อกับข้อมูลคุณภาพอากาศจากสถานีตรวจวัดฯ ของกรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ สถานี และรถตรวจวัดฯ จำนวน ๔ สถานี

๓. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาว

มาตรการในระยะยาว กรุงเทพมหานครจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดัน ดังนี้

๑) ปรับปรุงมาตรฐานการระบายไอเสียรถยนต์และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง

๒) พัฒนาโครงข่ายการให้บริการขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงทุกระบบ

๓) รณรงค์ส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ/เพิ่มทางเลือกการเดินทางแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

๔) จัดหาพื้นที่จอดแล้วจร เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ

๕) เพิ่มพื้นที่สีเขียว

๕. กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

มลพิษทางอากาศเป็นปัญหาและคุกคามสุขภาพของคนทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) คาดประมาณว่า มีคนเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากการได้รับฝุ่นละอองขนาดเล็ก ถึง ๔.๒ ล้านคนต่อปี โดยเสียชีวิตจากโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคระบบทางเดินหายใจ และโรคมะเร็งปอด ซึ่งร้อยละ ๙๑ ของผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่ในบริเวณแถบภูมิภาคที่มีระดับคุณภาพอากาศเกินเกณฑ์กำหนด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในขณะเดียวกันปัญหามลพิษทางอากาศในประเทศไทยก็มีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้นเช่นกัน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๒ กรมควบคุมมลพิษ ได้รายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM ๒.๕) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล และพื้นที่เสี่ยง ๓๓ จังหวัดทั่วประเทศ พบว่าค่า ระดับปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM ๒.๕) เริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้นจนอยู่ในระดับเกินมาตรฐาน อย่างต่อเนื่องและมีปริมาณอยู่ในระดับที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน (มาตรฐานประเทศไทย ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยมีแหล่งกำเนิดที่สำคัญจากยานพาหนะโดยเฉพาะที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล โรงงานอุตสาหกรรมและการเผาในที่โล่ง ฯลฯ จากปัญหาดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพประชาชน เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูล แนวโน้มสถานการณ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการป้องกันควบคุมและดูแลสุขภาพประชาชน ตามรายละเอียดดังนี้

๑) การเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากปัญหามลพิษอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากข้อมูลการเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากมลพิษอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากโรงพยาบาลเครือข่าย ๒๒ แห่งของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ พบผู้ป่วยเข้ารับการรักษาพยาบาลด้วยโรคหอบหืดมากที่สุด รองลงมาคือ โรคหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง โรคระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ และโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน ตามลำดับ

โดยพบการรายงานผู้ป่วยสูงสุดระหว่างเดือน ธันวาคม - กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มีค่าระดับคุณภาพ อากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อเทียบกับช่วงเวลาอื่นๆ และมีแนวโน้มการรายงานสูงขึ้นตามค่าระดับคุณภาพอากาศในช่วงเวลาดังกล่าว

๒) การเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากมลพิษอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในจังหวัดพื้นที่เสี่ยงในส่วนภูมิภาค (ระดับเขต และจังหวัด) ๓๓ จังหวัด

จากข้อมูลการเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากมลพิษอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑ พื้นที่หมอกควันภาคเหนือ ๙ จังหวัด ระหว่างวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๖๓ พบเป็นผู้ป่วยกลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือดทุกชนิด กลุ่มโรคทางเดินหายใจทุกชนิด กลุ่มโรคปอดอักเสบเรื้อรัง และกลุ่มโรค Asthma

๒. มาตรการและวิธีการปฏิบัติของกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมการรับมือกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)โดยให้ความสำคัญกับการดูแลคุ้มครองสุขภาพประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็กเล็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ ผู้มีโรคประจำตัว และคนทำงานกลางแจ้ง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดและดำเนินการตามมาตรการสำคัญเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ประกอบด้วย ๕ มาตรการสำคัญ ดังนี้

๒.๑ มาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยสุขภาพจากค่าระดับคุณภาพอากาศ

๑) จัดทำคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ศูนย์อำนวยการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก และประชุมทางไกล (Video conference) การเฝ้าระวังผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM ๒.๕) เพื่อเตรียมการรับมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้กับหน่วยงานสาธารณสุขในระดับจังหวัดและเขตสุขภาพ โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) เปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข (Public Health Emergency Operation Center : PHEOC) กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก ทั้งในระดับจังหวัด ระดับเขต และส่วนกลาง

๓) เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ และสื่อสารแจ้งเตือนประชาชนทุกวัน

๔) เฝ้าระวังมลพิษทางอากาศในอาคาร เน้นกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ โรงเรียนและสถานบริการสาธารณสุข

๒.๒ มาตรการเฝ้าระวังผลกระทบสุขภาพจากมลพิษอากาศ

๑) การเฝ้าระวังการเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลจากเครือข่ายโรงพยาบาล ๒๒ แห่ง และเฝ้าระวังใน ๓๓ จังหวัดพื้นที่เสี่ยง โดยเฝ้าระวังใน ๔ กลุ่มโรค ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบผิวหนัง ระบบตาและอื่น ๆ รวมทั้งผลกระทบในระยะยาว เช่น โรคมะเร็ง เป็นต้น

๒) ตอบโต้ข่าวและติดตามสอบสวนผู้ป่วยและผู้ได้รับผลกระทบกรณีข่าว และการรายงานเกี่ยวกับผลกระทบสุขภาพจากฝุ่นละอองที่รุนแรง

๒.๓ มาตรการด้านการสื่อสาร สร้างความเข้าใจและความรอบรู้แก่ประชาชน

๑) จัดทำชุดความรู้ และสื่อสารชุดความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในทุกระดับ เช่น infographic VTR เสียงตามสาย ข้อความตัววิ่ง บทความวิทยุและโทรทัศน์ Application อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ฯลฯ

๒) สนับสนุนองค์ความรู้และข้อมูล สื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็กและแนวทางการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓) สื่อสารความรู้ ทั้งผลกระทบต่อสุขภาพ การป้องกันตนเอง การจัดการสภาพแวดล้อมผ่านช่องทางต่าง ๆ

๔) ลงพื้นที่ให้ความรู้เชิงรุกในระดับชุมชน โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยง

๒.๔ มาตรการด้านการจัดระบบบริการและดูแลสุขภาพประชาชน

๑) สนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลแก่ประชาชน เพื่อลดความเสี่ยงการสัมผัสมลพิษอากาศ ได้แก่ หน้ากากอนามัย หน้ากาก N๙๕ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงเป็นสำคัญ เป็นต้น

๒) เปิดคลินิกมลพิษให้การรักษาผู้ป่วยในพื้นที่เสี่ยง และเปิดคลินิกมลพิษออนไลน์เพื่อให้คำปรึกษาแก่ประชาชน (www.pollutionclinic.com)

๓) เปิดห้องปลอดฝุ่นในสถานพยาบาล ศูนย์เด็กเล็ก ชุมชนในพื้นที่เสียง เป็นต้น

๔) เตรียมความพร้อมของแพทย์ พยาบาล และเวชภัณฑ์ในสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่เสี่ยงทุกแห่ง และทีมหมอครอบครัวลงเยี่ยมบ้านกลุ่มเสี่ยงในช่วงวิกฤต

๒.๕ มาตรการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอื่นๆ

๑) สนับสนุนการดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยจัดทำคำแนะนำคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง ป้องกันควบคุมผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางการในควบคุมฝุ่นละอองทั้งจากสถานประกอบการ การกำจัดมูลฝอย การจัดการเหตุรำคาญและการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญจากฝุ่นละออง ตามมาตรา ๒๘ และ มาตรา ๒๘/๑ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) สนับสนุนการดำเนินตามมาตรการสำคัญอื่น ๆ เช่น ตรวจควันดำของรถยนต์ราชการและรถยนต์ส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ การใช้รถยนต์สาธารณะ เพิ่มพื้นที่สีเขียวในสถานบริการสาธารณสุข ฯลฯ

ทั้งนี้ มาตรการต่าง ๆ จะดำเนินการเข้มข้นตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องและปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองประชาชนในด้านสุขลักษณะและอนามัยสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ต้องการให้ประชาชนได้อยู่ใน “สภาวะที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ” โดยกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข มีหลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบังคับใช้กฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ และควบคุมดูแลการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ในพื้นที่ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิ ทางสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี โดยสามารถบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการจัดการปัญหาฝุ่นละอองที่สำคัญ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ การควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นควบคุมการประกอบกิจการ ได้แก่ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (มาตรา ๒๐) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (มาตรา ๓๒) ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร (มาตรา ๔๐) และการจำหน่ายสินค้าใน ที่หรือทางสาธารณะ (มาตรา ๔๓)

แนวทางที่ ๒ การควบคุมเหตุรำคาญจากฝุ่นละออง โดยให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น “ประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ” โดยมีเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ ดังนี้

๑. มีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญในพื้นที่นั้น

๒. มีแหล่งกำเนิดเหตุรำคาญมากกว่า ๑ แหล่ง

๓. มีผลกระทบต่อสุขภาพ หรือสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชนจำนวนมากและครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง โดยมีลักษณะบ่งชี้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑) มีผลกระทบรบกวนความเป็นอยู่ที่เหมาะสมที่คาดว่าเป็นผลมาจากเหตุรำคาญ

๒) มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

๓) มีผลประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพที่บ่งชี้ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

ทั้งนี้ หากฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามประกาศที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘/๑ มีโทษจำคุก ๓ เดือน ปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดในบางจังหวัดได้มีมติให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญในพื้นที่ที่ประสบปัญหา แต่ราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งขาดฐานข้อมูล ทางวิชาการที่บ่งชี้ระดับความรุนแรงของสถานการณ์ในพื้นที่ของตนเองเพื่อสนับสนุนการออกประกาศดังกล่าวหรือการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในระดับท้องถิ่นสำหรับการบ่งชี้สถานการณ์ปัญหาดังกล่าวในระดับพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๔.๑ การควบคุมมลพิษที่แหล่งกำเนิด (Source) โดยให้การควบคุมบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในทุกแหล่งกำเนิด

๔.๒ การป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพโดยลดหรือตัดช่องทางการได้รับฝุ่นเข้าไปในร่างกาย (pathway) .

๑) พัฒนาระบบสื่อสาร แจ้งเตือนประชาชนที่ทันท่วงที เพื่อให้ประชาชนป้องกันตนเองเมื่อต้องเข้าไปในพื้นที่ที่มีฝุ่นละอองสูง โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน เช่น เครือข่ายโทรศัพท์ (แจ้งเตือนผ่าน SMS) โทรทัศน์ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

๒) สนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ให้มีการเฝ้าระวังมลพิษทางอากาศในอาคารในสถานที่เสี่ยงสำคัญ เช่น โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก นอกเหนือจากการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนมลพิษทางอากาศในบรรยากาศ รวมทั้งสร้างห้องปลอดฝุ่นในพื้นที่เสี่ยงสูง

๓) ผลักดันให้มีการตรวจสอบประสิทธิภาพการกรองฝุ่นของหน้ากากอนามัยให้ได้มาตรฐาน ก่อนการนำเข้า เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับประชาชน รวมทั้งควบคุมราคาและการจำหน่ายหน้ากากอนามัย โดยเฉพาะในช่วงวิกฤต

๔) เร่งความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน โดยผลักดันเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพ การป้องกันตนเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการลดหรือไม่ก่อฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อสร้างความรอบรู้เรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ตั้งแต่เด็กและเยาวชน

๕) เพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานที่เสี่ยงที่สำคัญที่มากกว่ามาตรฐานของประเทศ (๙ ตารางเมตร/คน) รวมถึงการกำหนดผังเมือง เช่น สัดส่วนของอาคารต่อพื้นที่หรือสัดส่วนของความสูงอาคารต่อความกว้างถนน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของอากาศ

๔.๓ การดูแลและรักษาประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ

๑) พัฒนาระบบเฝ้าระวังการเจ็บป่วยและเสียชีวิตที่เกิดจากมลพิษทางอากาศในภาพรวม ทั้งจากโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลสังกัดอื่นๆ โดยให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหลักเพื่อให้การประเมินความเสี่ยงและวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างเป็นระบบ

๒) สนับสนุนให้ทุกโรงพยาบาลโดยเฉพาะในจังหวัดที่เป็นพื้นที่เสี่ยงมลพิษทางอากาศ มีแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อคัดกรอง วินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย

๖. กระทรวงกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยกรมอุตุนิยมวิทยา ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ภารกิจของกรมอุตุนิยมวิทยา

๑) การตรวจสภาพอากาศและการติดตามสภาพอากาศครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีสถานีตรวจวัดสภาพอากาศ จำนวน ๑๒๔ สถานี โดยบางจังหวัดจะมีพื้นที่ให้กรมควบคุมมลพิษติดตั้งเครื่องมือการตรวจคุณภาพอากาศ

๒) ตรวจชั้นอากาศโดยมีสถานี ๑๒ แห่ง ทั่วประเทศ ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาจะให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจวัดอุณหภูมิ ความชื้น ทัศนวิสัย รวมทั้งปรากฏการณ์ตามธรรมชาติวันละ ๘ ครั้ง ๓ ชั่วโมง

๓) ติดตั้งสถานีตรวจสภาพอากาศอัตโนมัติแบบ Real time

๔) พัฒนาแบบจำลองการพยากรณ์อากาศรายละเอียดสูงในเรื่องของลม ฝน อุณหภูมิ ความชื้น เป็นต้น ในระยะ ๒ กิโลเมตร จะสามารถพยากรณ์อากาศล่วงหน้าได้ ๔๘ ชั่วโมง ในระยะ ๖ กิโลเมตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จะสามารถพยากรณ์อากาศล่วงหน้าได้ ๗๒ ชั่วโมง และในระยะ ๑๘ กิโลเมตร จะสามารถพยากรณ์อากาศล่วงหน้าได้ ๑๐ วัน

๕) เป็นคณะทำงานร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ โดยจะสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบจำลองส่งให้กรมควบคุมมลพิษเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแจ้งเตือนเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ

๖) เผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของกรมอุตุนิยมวิทยา เกี่ยวกับการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้า ๑๐ วัน ว่าแต่ละช่วงเวลามีการสะสมของฝุ่นละอองมากน้อยเพียงใด โดยใช้ข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งกรณีที่ค่าฝุ่นละอองอยู่ในเกณฑ์มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน กรมอุตุนิยมวิทยาจะทำเป็น Infographic แจ้งเตือนแก่ประชาชน นอกจากนี้ ในการแจ้งเตือนแก่ประชาชนจะมีทางช่องทางข่าวประจำวัน Facebook Line และ Youtube เป็นต้น

๗) ติดตามหมอกควันข้ามพรหมแดน โดยประสานงานร่วมกับสถานีอุตุนิยมวิทยาของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งจะวิเคราะห์ผ่านดาวเทียม จุดความร้อน และทิศทางของลมจากแบบจำลอง

๒. มาตรการและแผนงานในอนาคต

๑) โครงการนำร่อง (PILOT PROJECT) ร่วมกับร่วมกับ CAT และ บริษัท ACER ติดตั้งเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และ PM ๑๐ เพื่อใช้ติดตาม รายงาน และสนับสนุนข้อมูลฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๒) โครงการติดตั้งสถานีตรวจสภาพอากาศอัตโนมัติครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอทั่วประเทศ ๙๐๐ แห่ง เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการคาดการณ์สภาวะอากาศ

๓) สร้างการรับรู้แก่ประชาชน โดยให้สถานีอุตุนิยมวิทยาภูมิภาค รวมทั้งวิทยุกระจายเสียงของกรมอุตุนิยมวิทยา ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเผา และข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๓. ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ

๑) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อติดตั้งเครื่องตรวจอากาศวัดสภาพอากาศให้มีความถี่เพิ่มขึ้น เพื่อการพยากรณ์ที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

๒) พัฒนาแบบจำลองบรรยากาศเพื่อการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการคาดการณ์ฝุ่นละอองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) สนับสนุนงบประมาณเพื่อเพิ่มสถานีตรวจวัดอากาศชั้นบน AWS TOWER (CLIMATE TOWER) WIND PROFIELER

๗. กระทรวงคมนาคม โดย

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ในปัจจุบันองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีรถโดยสารสาธารณะจำนวน ๓,๐๐๐ คัน เป็นรถเครื่องยนต์ดีเซล ๑,๕๐๐ คัน และเป็นรถเครื่องยนต์ NGV จำนวน ๑,๕๐๐ คัน โดยองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ดังนี้ ๑) เปลี่ยนมาใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ ในรถโดยสารเครื่องยนต์ดีเซลทุกคัน ๒) เปลี่ยนท่อพักไอเสีย ไส้กรองไอเสีย ไส้กรองอากาศ เปลี่ยนหัวฉีด เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ๓) ตรวจวัดค่าไอเสียก่อนนำรถออกวิ่งให้บริการ โดยรถโดยสารที่มีค่าไอเสียไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานจะปล่อยวิ่งให้บริการตามปกติ กรณีตรวจพบรถโดยสารมีค่าไอเสียเกินเกณฑ์มาตรฐานจะงดนำรถคันดังกล่าวออกวิ่งให้บริการโดยเด็ดขาดจนกว่าจะปรับปรุงแก้ไขให้มีค่าไอเสียอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๔) ล้างรถและล้างอู่เพื่อชะล้างฝุ่นละออง ๕) มอบหน้ากากอนามัยให้กับพนักงานประจำรถสวมใส่ขณะปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และเพื่อป้องกันไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ส่วนมาตรการป้องกันไวรัสโคโรน่าสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ นั้น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้รับการสนับสนุน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลิตภัณฑ์สำหรับฆ่าเชื้อโรค แอล เพียว ๗๐ จากองค์การสุรา กรมสรรพสามิต เพื่อนำไปทำความสะอาดภายในรถโดยสาร พร้อมทั้งติดตั้งเจลแอลกอฮอล์สำหรับทำความสะอาดมือบริเวณหน้าประตูทางขึ้นลงรถโดยสาร ในระยะยาวองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจะทำการเปลี่ยนรถโดยสารสาธารณะทั้งหมดเป็นรถใช้พลังงานไฟฟ้า EV (Electric Vehicle) ซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่ก็เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการเพราะการที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว นั่งรถโดยสารสาธารณะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านั้นคือการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างยั่งยืน

กรมการขนส่งทางบก ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

รถที่จดทะเบียนครั้งแรก กรมการขนส่งทางบกจะทำการตรวจสอบมาตรฐานควันดำทุกคันให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานก่อนที่จะดำเนินการจดทะเบียน ส่วนรถยนต์ที่มีอายุครบ ๗ ปี ก่อนเสียภาษีจะต้องมีการตรวจสภาพรถ โดยสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ซึ่งในปัจจุบันมีสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ๓,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ และจัดตั้งศูนย์ควบคุมระบบตรวจสภาพรถ (Vehicle Inspection Control Center : VICC) เพื่อควบคุมสถานตรวจสภาพรถเอกชนแบบ Real Time ผ่านกล้อง CCTV นอกจากนี้ยังมีการสุ่มตรวจสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ทุก ๓ เดือน ส่วนรถบรรทุกต้องตรวจสภาพกับกรมการขนส่งทางบกปีละ ๑ ครั้ง และรถโดยสารขนาดใหญ่ต้องตรวจสภาพกับกรมการขนส่งทางบกปีละ ๒ ครั้ง กรมการขนส่งยังได้ตั้งด่านตรวจจับควันดำในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และให้สำนักงานขนส่งจังหวัดตรวจวัดควันดำทุกวันแล้วรายงานผลมายังส่วนกลาง ซึ่งจากการลงพื้นที่พบรถที่มีควันดำเกินค่ามาตรฐานเพียง ๑ เปอร์เซ็นต์จากจำนวนรถทั้งหมด แม้จำนวนรถที่ปล่อยควันดำจะมีน้อย แต่เนื่องจากมีปริมาณรถเป็นจำนวนมาก เมื่อรถมาจอดรวมกันในจุดเดียวก็จะเกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จึงมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้สาเหตุของปัญหาควันดำ ซึ่งเกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ การไม่บำรุงดูแลรักษารถ ดังนั้น ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยตรวจสภาพรถอย่างสม่ำเสมอ และหากประชาชนตรวจพบรถควันดำสามารถแจ้งได้ที่สายด่วน ๑๕๘๔

กรมเจ้าท่า ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

มาตรการการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในทางเรือ โดยได้ดำเนินการตรวจควันดำทั้งในเรือสินค้าและเรือประมงทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคจำนวน ๔๐๓ ลำ พบว่ามีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จำนวน ๖ ลำ จึงสั่งห้ามใช้และให้แก้ไข ปรับปรุง หลังจากนั้น ๓๐ วัน ให้นำเรือมาตรวจอีกครั้ง หากพบว่า ยังมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน ก็จะดำเนินการสั่งห้ามนำเรือออกมาใช้ หากพบว่า มีการนำเรือออกมาใช้จะดำเนินการปรับ ๕,๐๐๐ บาท ส่วนมาตรการเร่งด่วน เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองแสนแสบที่มีเรือโดยสารหนาแน่น พร้อมทั้งกำชับผู้เดินเรือไม่ให้มีการเร่งเครื่องยนต์ และประชาสัมพันธ์การเปลี่ยนไส้กรองเพื่อลดการปล่อยควันดำ และให้ผู้ประกอบการเรือด่วนเจ้าพระยา และเรือด่วนคลองแสนแสบเปลี่ยนมาใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ ทั้งหมด ๑๗๐ ลำ ส่วนเรือขนสินค้าได้มีการกำชับให้มีการปิดล้อมผ้าใบเพื่อไม่ให้มีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ฟุ้งกระจายรอบบริเวณการขนถ่ายสินค้า นอกจากนี้ในพื้นที่การทำงานของกรมเจ้าท่าได้มีการติดตั้งเครื่องวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และสรุปรายงานส่งผู้บังคับบัญชาทุกวัน ส่วนมาตรการในระยะยาวจะดำเนินการรณรงค์ให้เรือต่าง ๆ หันมาใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ เพื่อลดการปล่อยมลพิษสู่อากาศ

การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

การรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาและกำหนดมาตรการป้องกันและการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ดังนี้ ๑) แผนงานระยะแรกที่อยู่ระหว่าง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การดำเนินการ กล่าวคือ การรถไฟแห่งประเทศไทย สนับสนุนการใช้พลังงานเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซล B๒๐ โดยได้ทดลองและเริ่มใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ แล้ว และรถประเภทต่าง ๆ ที่จัดซื้อใหม่จะรองรับน้ำมันดีเซล B๒๐ นอกจากนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเป็นระบบรถไฟฟ้า ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยลดจำนวนยานพาหนะจากรถยนต์ส่วนบุคคล รถขนส่งสินค้า ด้วยการเพิ่มสัดส่วน การใช้ระบบรางให้สูงขึ้น การรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างการศึกษาแผนการเดินรถไฟด้วยระบบรถไฟฟ้า (Electrification) ทดแทนการเดินรถด้วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิง ตามเส้นทางต่าง ๆ ทั่วประเทศ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการว่าจ้างที่ปรึกษาศึกษารายละเอียดเพื่อจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) ของภาพรวมรถไฟฟ้าทั้งประเทศในแต่ละเส้นทางที่ควรจัดลำดับความสำคัญ ๒) การพิจารณาศึกษาแนวทางในการติด Filter เพื่อลดการปล่อยมลพิษที่หัวรถจักร โดยนำเทคโนโลยี Diesel Particulate Filter (DPF) ที่สามารถกรองปริมาณฝุ่นที่ออกมาจากท่อไอเสียได้มาติดตั้งกับรถจักร ซึ่งกำลังดำเนินการทำหนังสือสอบถามรายละเอียดความเป็นไปได้ในการติดตั้งอุปกรณ์ Diesel Particulate Filter (DPF) จากบริษัทผู้ผลิตเครื่องยนต์รถจักร และพิจารณาจัดหาเครื่องตรวจวัดควันดำ (Opacimeter) มาใช้งานตรวจวัดควันดำรถจักรก่อนนำออกไปใช้เดินรถต่อไป

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ๒ ประการ คือ ประการแรกขอให้ลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันที่จำหน่ายให้กับการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อให้ต้นทุนการดำเนินการลดลง ส่งผลต่อราคาค่าโดยสารลดลงเพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชนหันมาใช้การขนส่งระบบรางมากขึ้น ประการที่สองผลักดันและส่งเสริมแผนการเดินรถไฟด้วยระบบรถไฟฟ้า (Electrification) ทดแทนการเดินรถด้วยระบบน้ำมันเชื้อเพลิงตามเส้นทางต่าง ๆ ทั่วประเทศของการรถไฟแห่งประเทศไทย

๘. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

สาเหตุหลักของการเกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มาจาก ๕ สาเหตุหลัก ได้แก่ ๑) การเกิดไฟป่า ๒) กิจกรรมทางการเกษตร ๓) อุตสาหกรรมการทำเหมืองและการแปรรูปหิน ๔) การจราจรในเขตเมือง และ ๕) หมอกควันข้ามแดน อีกหนึ่งกิจกรรมที่ได้รับปัญหาหมอกควันอย่างรุนแรง คือ กิจกรรมการท่องเที่ยว จากข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวในช่วงเกิดปัญหาหมอกควันในเมืองเชียงใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ พบว่านักท่องเที่ยวลดลงเฉลี่ย ๑๖,๓๙๙ คน คิดเป็นมูลค่าความเสียหายราว ๔๘,๒๓๗,๒๑๗ บาท ทั้งนี้ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้ร่วมกับเครือข่ายนักวิจัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ปัญหาค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จึงพร้อมหนุน ๗ มาตรการเผชิญเหตุเร่งผลักดันการแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน ดังนี้ ๑) มาตรการลดฝุ่นจากแหล่งกำเนิดทุกจุดอย่างเป็นระบบ ใช้ผลการศึกษาวิจัยสาเหตุการสะสมของควันและฝุ่นละอองในอากาศ จากการใช้เชื้อเพลิงในภาคคมนาคม อุตสาหกรรม และการเผาในพื้นที่เกษตรและพื้นที่ป่าในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยและของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อหยุดการเกิดฝุ่นจากแหล่งกำเนิดทุกจุดทุกพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ๒) มาตรการระยะสั้นเร่งด่วนเพื่อลดฝุ่นจากการคมนาคม โดยลดการใช้รถส่วนบุคคล และรถขนส่งที่เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้สูง โดยให้สามารถทำงานจากบ้าน (Work from Home) เพื่อลดความเสี่ยงในช่วงฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินมาตรฐาน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาใช้บริการขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้าและระบบขนส่งมวลชน และเพิ่มรถขนส่งปลอดควัน เพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลให้มากที่สุด โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติและเหลื่อมเวลาการทำงานของหน่วยงานราชการเพื่อลดความหนาแน่นของการจราจรและการเกิดฝุ่นในช่วงเวลาเร่งด่วน (Peak Load) ๓) มาตรการลดและหยุดการเผาในที่โล่ง และบริหารจัดการควบคุมการเผาผ่านระบบสารสนเทศ (IT Management) ให้มีการลงทะเบียนเพื่อจัดกลุ่มและควบคุมช่วงเวลา/อัตราการเผา/ทิศทางลม เพื่อลดความหนาแน่นของฝุ่นควันจากการเผา (Peak Load) ๔) มาตรการเผยแพร่ข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบทันท่วงที

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(Real-time) ที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละวันได้ และพร้อมรับมือกับสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติจะแจ้งรายงานผลและคำแนะนำประจำวันจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายลง และเร่งติดตั้งเครื่องวัดปริมาณฝุ่น DustBoy เพิ่มขึ้นให้มีจุดวัด ๘,๐๐๐ จุดทั่วประเทศ ๕) มาตรการลดผลกระทบสุขภาพของประชาชน โดยเฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรณรงค์ให้ประชาชนสวมหน้ากากอนามัยที่ป้องกันฝุ่นได้ เพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน รวมทั้งการแจกหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนลดค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์วัดคุณภาพอากาศ อุปกรณ์ความปลอดภัย หน้ากากอนามัย โดยลดการเก็บภาษีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงอุปกรณ์ ในราคาที่เหมาะสมและได้มาตรฐานสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง อีกทั้งจัดพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) สำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยงโดยติดตั้งเครื่องฟอกอากาศที่ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะในสถานศึกษา โรงพยาบาล และพื้นที่บริการสาธารณะ เป็นต้น ๖) มาตรการขับเคลื่อนการวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม โดยสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม และขยายผลไปสู่การใช้ประโยชน์โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาเซ็นเซอร์วัดอนุภาคฝุ่น ในอากาศแบบเรียลไทม์ การพัฒนาและใช้เครื่องลดฝุ่นในรูปแบบต่าง ๆ และการพัฒนาระบบข้อมูลคุณภาพอากาศแบบเบ็ดเสร็จ (NRCT Air Quality Information Center : NRCT AQIC) การนำวิจัยนวัตกรรมไปจัดการกับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากการเผา ๗) มาตรการระยะยาว โดยสนับสนุนให้มีการแก้กฎหมายให้มี Thailand Environment Protection Agency ที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ การแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนโดยการร่วมหารือและประเมินร่วมกันทุกปีเพื่อแก้ปัญหา ตลอดจนส่งเสริมและควบคุมพัฒนาผังเมืองเพื่อนำไปสู่เมืองรถน้อยและเมืองไร้ควันโดยคาดว่า หากใช้ทั้ง ๗ มาตรการดังกล่าวแล้วจะบรรเทาความรุนแรงของปัญหาจากปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๙. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๑) เป็นเรื่องรถยนต์ปล่อยควันดำ เกิดจากเครื่องยนต์เก่าทำให้มีการสันดาปก๊าซที่ไม่สมบูรณ์และปล่อยควันดำออกมา โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับแจ้งข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษว่า ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในกรุงเทพมหานครนั้น ร้อยละ ๗๐ เกิดจากสาเหตุรถยนต์ปล่อยควันดำ ซึ่งกองบังคับการตำรวจจราจร กองกำกับการ ๕ มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจมลพิษและบังคับใช้กฎหมายกับรถยนต์ที่ปล่อยควันดำ โดยตั้งจุดตรวจรอบกรุงเทพมหานครทุกวัน วันละ ๑๗ จุด ตามทางเข้า - ออก ของเมืองเพื่อคัดกรองรถขนส่งสินค้าซึ่งใช้เครื่องยนต์ดีเซล โดยมีการออกใบสั่งเฉลี่ยวันละ ๑๐,๐๐๐ ราย เดือนมกราคม ๒๕๖๓ กองบังคับการตำรวจจราจรได้เข้มงวดกวดขันจับผู้ขับขี่รถยนต์ที่ปล่อยควันดำไปกว่า ๑๐,๐๐๐ ราย นอกจากมาตรการบังคับใช้กฎหมายแล้ว กองบังคับการตำรวจจราจรยังได้มีการบริการประชาชน โดยตั้งจุดตรวจวัดค่าควันดำซึ่งได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนเป็นอย่างดี และยังได้ร่วมมือกับกรมการขนส่งทางบกในการตั้งจุดตรวจควันดำอีก ๑๖ จุด และจัดกำลังร่วมกับกรมควบคุมมลพิษในการออกตรวจตามแผนของกรมควบคุมมลพิษในการตรวจรถของผู้ประกอบการรายใหญ่ ๒) เป็นเรื่องการเผาในที่โล่งในพื้นที่ต่างจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตามพื้นที่โล่งต่าง ๆ หากพบการลักลอบเผาก็มีการจับกุมดำเนินคดีต่อไป

พร้อมกันนี้ ประธานคณะกรรมาธิการ ได้เชิญตัวแทนจากภาคเอกชนมาชี้แจงต่อที่ประชุมถึงนวัตกรรมในการลดควันดำ สรุปได้ดังนี้ พลตำรวจโท ชัยพร พานิชอัตรา และตัวแทนจากภาคเอกชนได้นำเสนอนวัตกรรมโดยภูมิปัญญาของคนไทยในการลดควันดำในรถยนต์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีมีคุณภาพมาตรฐานการผลิตสูง สามารถขจัดควันดำในรถยนต์ อีกทั้งยังบำรุงรักษาและเพิ่มสมรรถนะเครื่องยนต์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ช่วยแก้ปัญหารถที่มีควันดำได้ถึง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ หากมีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดสนใจ ตัวแทนจากภาคเอกชนมีความยินดีที่จะนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐได้ทดลองใช้ต่อไป

๑๐. กระทรวงพลังงาน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. กระทรวงพลังงานมีมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

๑) มาตรการระยะเร่งด่วน คือ การปรับเปลี่ยนมาตรฐานชนิดน้ำมันดีเซล โดยยกระดับน้ำมัน B๑๐ ให้เป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐานในอนาคต และให้น้ำมัน B๒๐ เป็นน้ำมันดีเซลทางเลือกสำหรับรถบรรทุกขนาดใหญ่ ส่วนน้ำมัน B๗ เป็นน้ำมันที่สามารถเลือกใช้ได้ตามอัธยาศัย ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนน้ำมันปาล์ม

๒) มาตรการระยะกลาง คือ การจัดทำโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากโดยภาครัฐจะรับซื้อไฟฟ้า ๗๐๐ เมกะวัตต์ จากสิ่งเหลือจากการเกษตรหรือชีวมวล เช่น ชานอ้อย ฟางข้าว เป็นต้น เพื่อลดปัญหาการเผาในที่โล่งซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่สำคัญ

๓) มาตรการระยะยาว คือ การปรับคุณภาพน้ำมันให้เป็นมาตรฐาน Euro ๕ ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗

๒. เสนอให้มีมาตรการห้ามรถบรรทุกซึ่งมีอายุเกิน ๑๐ ปี และยังคงใช้น้ำมันดีเซลมาตรฐานต่ำกว่า Euro ๔ วิ่งบนท้องถนน หรือให้เปลี่ยนกลับไปใช้ก๊าซ NGV หรือ CNG นอกจากนี้ เสนอให้มีสถานีอัดประจุไฟฟ้า (Charging Station) ในสถานีบริการน้ำมัน

ประเด็นที่ ๒ ความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution)

กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมอาเซียน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในระดับระหว่างประเทศ คือ ปัญหาหมอกควันข้ามแดน ซึ่งแบ่งเป็น ๒ พื้นที่ คือ

๑) พื้นที่ภาคเหนือ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอันได้แก่ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๒) พื้นที่ภาคใต้ อันได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเผาป่าพรุ

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution) ซึ่งทุกประเทศที่เป็นสมาชิกได้เข้าเป็นภาคีทั้งหมด โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

๒.๒ Haze-free ASEAN Road Map โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนปลอดหมอกควันในปี ๒๕๖๓ ด้วยการตั้งเป้าหมายลดจำนวนพื้นที่ที่เกิดจุดความร้อน (Hot spot) ไม่ให้เกิน ๕๐,๐๐๐ จุด ทั่วทั้งภูมิภาค ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการยกร่างแผนงานใหม่

ความตกลงทั้ง ๒ ประการนี้นำมาสู่ ๓ กลไกของอาเซียนในการดำเนินความร่วมมือร่วมกัน ได้แก่

๑) คณะทำงานในระดับรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ซึ่งมีการประชุมทุกปีปีละ ๓ ครั้ง โดยประกอบด้วยรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกทุกประเทศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) คณะทำงานในระดับรัฐมนตรีในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง โดยประกอบด้วยรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบ

๓) คณะทำงานในระดับรัฐมนตรีในพื้นที่ภาคใต้ โดยประกอบด้วยรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบ

๓. มาตรการในการป้องกันและแก้ไข

๓.๑ การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ โดยอาเซียนจะได้ใช้ข้อมูลจากศูนย์เชี่ยวชาญด้านอุตุนิยมวิทยาแห่งอาเซียน (ASMC) ซึ่งตั้งอยู่ที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ มีหน้าที่ในการติดตามจุดความร้อน (Hot spot) ในแต่ละพื้นที่ของอาเซียน ทั้งนี้ มีการวางแผนตั้งศูนย์ที่ดูแลเรื่องปัญหาหมอกควันข้ามแดนโดยเฉพาะขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๓.๒ ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ประเทศสมาชิกสามารถมีหนังสือถึงเลขาธิการอาเซียนในฐานะผู้ประสานเพื่อแจ้งเตือนแก่ประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประเทศไทยเคยมีหนังสือถึงประธานาธิบดีของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยตรงเพื่อขอความร่วมมือในกรณีที่มีจุดความร้อนเกิดขึ้นในบริเวณที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศไทย และเคยมีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อขอความร่วมมือให้เร่งรัดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนมิให้มีผลกระทบถึงประเทศไทย

๓.๓ การฟื้นฟูและป้องกันปัญหา โดยใช้กลไกของคณะทำงานทั้ง ๓ คณะ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน

สำหรับความร่วมมืออื่น ๆ ในขณะนี้มีโครงการที่อาเซียนร่วมมือกับสหภาพยุโรปเพื่อแก้ไขปัญหาการเผาพื้นที่ป่าพรุ โดยสหภาพยุโรปได้ให้การสนับสนุนด้านการเงิน รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติในการป้องกันแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากประเทศต่าง ๆ มาให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และในปีที่ผ่านมาที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ได้มีการผลักดันให้การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนเป็นวาระแห่งอาเซียน

ประเด็นที่ ๓ มาตรการและวิธีการปฏิบัติของกระทรวงเกี่ยวกับการควบคุมการเผาอ้อยก่อนตัดของเกษตรกรเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีศูนย์ติดตามแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยได้จัดทำแผนมาตรการการแก้ไข ติดตามเฝ้าระวังการเผาซากพืชซากสัตว์ โดยพบพื้นที่ที่มีการเผาทั่วประเทศ ๒,๘๐๐ จุด โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแผนการส่งเสริมการหยุดเผา โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร และโครงการส่งเสริมการไถกลบ โดยกรมพัฒนาที่ดิน โครงการผลิตปุ๋ยหมักเพื่อลดมลพิษ โครงการส่งเสริมวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการบรรเทาหมอกควันและไฟป่า โดยกรมฝนหลวง และจากการเก็บสถิติ ๕ ปีย้อนหลัง พบว่าพืชที่มีการเผามากที่สุด ๓ ชนิด คือ ข้าว อ้อย และข้าวโพด และจากปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่สูงเกินค่ามาตรฐาน และพบในหลายจังหวัดของพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ดำเนินโครงการ “ปลูกเพื่อป(ล)อด ล้านต้น ลด PM ๒.๕” ขึ้น เพื่อเป็นการลดผลกระทบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่สูงเกินมาตรฐานในพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กรุงเทพมหานคร รวมถึงพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ โดยนำร่องดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครและขยายผลไปในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งมีต้นกล้ารวมทั้งสิ้นจำนวน ๖ ชนิด ได้แก่ กระดุมทอง ไม้ตระกูลคล้า (คล้าหางนกยูง) ไม้ตระกูลว่าน (เศรษฐีเรือนใน) ไม้ตระกูลเฟิน (เฟินขนนก เฟินเจ้าฟ้า) ไม้เลื้อย (ตีนตุ๊กแก) และต้นสนไซเปรส เตรียมแจกจ่ายให้แก่ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อปลูกต้นไม้ทั้งบริเวณในและนอกบ้าน สถานที่ทำงาน ริมถนน และสวนสาธารณะ เพื่อเป็นการลดผลกระทบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครอันเป็นการแก้ปัญหาในระยะยาว เพื่อความยั่งยืนในการสร้างพื้นที่สีเขียวทั่วประเทศ โดยมีการติดตามและส่งเสริมการขยายผลในโครงการระยะยาวโดยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับติดตามและขับเคลื่อนโครงการ

ประเด็นที่ ๔ ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มาตรการด้านภาษีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้แก่เกษตรกรทำการเกษตรแบบลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

กระทรวงการคลังโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมดังนี้

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในการที่จะปล่อยสินเชื่อควบคู่ไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความยั่งยืนในภาคเกษตร โดยได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ๒ แนวทาง แนวทางที่ ๑ สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรที่เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประมาณ ๔ ล้านครัวเรือน ให้เห็นผลกระทบของการเผาในที่โล่งแจ้งและการเผาในภาคการเกษตร ซึ่งที่ผ่านมาทางธนาคารได้ทำงานร่วมกับกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม และภาคเอกชน โดยจัดทำโครงการ ZERO BURN ลดการเผาในภาคการเกษตร ซึ่งได้รับความสนใจจากเกษตรกรเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังให้ความรู้ในการนำวัสดุเหลือใช้ในภาคการเกษตรกลับมาใช้ใหม่ แนวทางที่ ๒ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจะสนับสนุนเงินให้แก่เกษตรกรที่นำเงินไปเปลี่ยนการเกษตรของตนเองให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยได้ดำเนินการในรูปแบบของการปล่อยสินเชื่อ ยกตัวอย่างเช่น ๑) สินเชื่อกรีนเครดิต เป็นสินเชื่อให้ผู้ที่อยู่ในภาคการเกษตรได้ทำการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยได้จัดเตรียมวงเงินไว้สำหรับสินเชื่อนี้ จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งโครงการนี้ได้ดำเนินการมาได้ ๔ ปีแล้ว และอัตราดอกเบี้ยในสินเชื่อกรีนเครดิตนี้จะต่ำกว่าสินเชื่อทั่วไปโดยในปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ ๕.๘๗๕ ต่อปี ๒) สินเชื่อเพื่อการเกษตรสู่ความยั่งยืน มุ่งเน้นให้เกษตรกรเปลี่ยนการผลิตแบบดั้งเดิม มาใช้รูปแบบการผลิตที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้จัดเตรียมวงเงินไว้สำหรับสินเชื่อนี้ จำนวน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ๓) สินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยครบวงจร โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสนับสนุนนวัตกรรมการใช้เครื่องจักร เช่น รถตัดอ้อย เครื่องสางอ้อย เครื่องอัดใบอ้อย เพื่อแก้ปัญหาลดแรงงานที่ขาดแคลนและลดผลกระทบจากการเผาอ้อย โดยได้จัดเตรียมวงเงินไว้สำหรับสินเชื่อนี้ จำนวน ๖,๐๐๐ ล้านบาท ฟอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ ๒ ต่อปี เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๕ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อจัดทำมาตรการในการเตรียมความพร้อม ป้องกัน แก้ไข เฝ้าระวัง และลดผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยให้กลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษาผลิตหน้ากากอนามัยส่งให้โรงเรียนในสังกัดที่ขอรับการสนับสนุนหน้ากากอนามัย ในโรงเรียนที่มีความพร้อมจะมีการติดตั้งเครื่องพ่นละอองน้ำ และให้มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยศูนย์ประสานงานนี้จะมีหน่วยงานในทุกจังหวัดเพื่อประสานงานกับส่วนกลาง เช่น ในกรณีที่หน้ากากอนามัยไม่เพียงพอ สถานศึกษาก็สามารถขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ประสานงานได้ นอกจากนี้ยังได้ให้บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการทำการตรวจสภาพรถกับกลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษา หากมีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐานจนถือว่าเป็นสาธารณภัยอันมีผลกระทบต่อประชาชน หัวหน้าสถานศึกษาสามารถสั่งปิดสถานศึกษาได้ไม่เกิน ๗ วัน โดยจะต้องทำการสอนชดเชยภายหลังตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยปีการศึกษา การเปิดและปิดสถานศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรุงเทพมหานคร สถานศึกษาที่มีการสั่งปิดส่วนใหญ่อยู่ในเขตดุสิต ราชเทวี และเขตลาดพร้าว ข้อเสนอแนะของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยอาจจะได้รับการลดหย่อนภาษีจากการเข้ามามีส่วนร่วม และเสนอให้ภาคประชาชนใช้บริการขนส่งสาธารณะมากขึ้นเพื่อลดปริมาณการปล่อยมลพิษสู่อากาศ

ประเด็นที่ ๖ มาตรการและวิธีการควบคุมราคาหน้ากากอนามัยที่มีราคาสูง แนวทางและมาตรการควบคุมราคาอ้อยและน้ำตาล

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าภายใน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

หน้ากากอนามัยที่มีราคาสูงและการบริหารจัดการหน้ากากอนามัย หน้ากากกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) กับหน้ากากกันโรคติดต่อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ มีความแตกต่างกัน เนื่องจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นฝุ่นละอองที่ลอยอยู่ในอากาศได้ด้วยตัวเอง ส่วนไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เป็นโปรตีนซึ่งไม่สามารถอยู่ในอากาศได้ด้วยตัวเองต้องไปจับกับละอองน้ำตา ละอองน้ำมูก ด้วยเหตุนี้จึงสามารถใช้หน้ากาก Surgical mask หรือหน้ากากผ้าได้ ประเทศไทยสามารถผลิตหน้ากาก Surgical mask เดือนละ ๓๐ - ๕๐ ล้านชิ้น ขณะนี้มีหลายโรงเรียนให้นักเรียนใส่หน้ากาก Surgical mask ซึ่งสามารถป้องกันไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ได้ แต่ไม่สามารถป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้ การผลิตหน้ากากที่กันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้นั้น มีกำลังผลิตในประเทศไทยในปริมาณที่ไม่สูงมาก จึงต้องมีการนำเข้าหน้ากากที่กันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ทำให้มีราคาสูง ต้นทุนอยู่ที่ประมาณอันละ ๒๐ บาท และเนื่องจากมีความต้องการหน้ากากอนามัยเป็นจำนวนมาก จึงมีการประกาศให้หน้ากากอนามัยเป็นสินค้าควบคุมตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การแจ้งข้อมูล การแสดงราคา และการปันส่วนหรือจำหน่ายหน้ากากอนามัย โดยสินค้าที่ควบคุมมีมาตรการ ๓ เรื่องใหญ่ ๆ คือ ๑) การแจ้งข้อมูล ต้องแจ้งข้อมูลการสต็อคสินค้าทุกเดือน ๒) การขนย้าย หากมีการนำออกนอกประเทศตั้งแต่ ๕๐๐ ชิ้นเป็นต้นไปต้องดำเนินการขออนุญาต ส่วนหน้ากากผ้าไม่อยู่ในความควบคุมตามประกาศดังกล่าว ๓) การปันส่วน กล่าวคือ กรมการค้าภายในสามารถขอความร่วมมือ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้ผู้ผลิตหน้ากากอนามัยจำหน่ายหน้ากากแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่มีความจำเป็น เช่น โรงพยาบาลของรัฐมีความจำเป็นต้องใช้หน้ากากอนามัยวันละ ๒๐๐,๐๐๐ ชิ้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความต้องการใช้วันละ ๑๘,๐๐๐ ชิ้น เป็นต้น ในขณะนี้ ถือว่ากรมการค้าภายในมีปริมาณหน้ากากอนามัยที่เพียงพอต่อความต้องการในกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องใช้หน้ากากอนามัย

ประเด็นที่ ๗ มาตรการและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในการประกอบพิธีทางศาสนาและพิธีฌาปนกิจศพ

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการรับสนองงาน ประสานงาน และถวายการสนับสนุนกิจการและการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ ส่งเสริม ดูแล รักษา และทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา โดยคณะสงฆ์ได้มีการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ๖ ด้าน ซึ่งในการจัดการสิ่งแวดล้อมจะอยู่ในด้านสาธารณูปการ

๒) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของศาสนสถาน มีการจัดทำโครงการก่อสร้างปรับปรุงเตาเผาศพปลอดมลพิษ ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณวัดละ ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีวัดที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน ๓๒๗ วัด จาก ๔๑,๓๕๒ วัด เป็นวัดในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕ วัด แต่ในปี ๒๕๖๓ มีวัดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน ๑๔ วัด โดยได้งบประมาณวัดละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้เตาเผาศพปลอดมลพิษตามมาตรฐานของกรุงเทพมหานคร และกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งอยู่ในระดับ ๓ ของ ๔ ระดับ คือ เป็นเตาเผาแบบสองห้องเผา โดยห้องแรกเป็นห้องเผาศพ และห้องที่สองเป็นห้องเผาก๊าซและควันก่อนระบายสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งกำหนดอุณหภูมิการเผาต้องไม่น้อยกว่า ๘๐๐ – ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียส

๔) ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากธูป สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีการขอความร่วมมือจากวัดที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากให้กำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อลดปัญหาที่เกิดจากการจุดธูปและเทียน

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในพื้นที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่มีอำนาจในการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๒) วัดที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างจังหวัด มีจำนวนประมาณ ๔๐,๐๐๐ กว่าวัด ซึ่งในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานจะต้องขออนุญาตจากเทศบาลและอำเภอ โดยการบริหารจัดการจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขในหมวดเหตุรำคาญ กล่าวคือจะต้องมีการควบคุมมลพิษทางอากาศไม่ให้มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการก่อสร้างและควบคุมเตาเผาศพ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) เตาเผาแบบโบราณหรือแบบเชิงตะกอน ซึ่งพบเป็นจำนวนมากในบริเวณภาคเหนือ ๒) เตาเผาแบบหนึ่งห้องหรือเตาเผาเดี่ยว ๓) เตาเผาแบบสองห้องซึ่งมีคุณภาพดีที่สุด โดยต้องใช้งบประมาณประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐๐ – ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในการก่อสร้าง นอกจากนี้ได้มีการกำหนด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรฐานเชื้อเพลิงที่ใช้กับเตาเผาแต่ละประเภท ได้แก่ ฟืนหรือถ่าน น้ำมันดีเซล และก๊าซ LPG ซึ่งมาตรฐานสำหรับอุณหภูมิจะกำหนดไว้ไม่ให้ต่ำกว่า ๙๐๐ องศาเซลเซียส

๔) มาตรการการควบคุมและกำกับดูแลฌาปนสถานในพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านสถานที่และสิ่งก่อสร้าง จะประสานหน่วยงานในพื้นที่ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อมในการตรวจสอบดูแลสิ่งก่อสร้าง และการใช้สถานที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๒) ด้านเตาเผาศพ จะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สำนักงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ ในการตรวจสอบการใช้เตาเผา และตรวจวัดค่าความทึบแสงของเขม่าควันจากปล่องเผาศพ เพื่อจะได้ควบคุมแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ราชการกำหนด

(๓) ด้านประชาชนและผู้ใช้บริการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดเก็บข้อมูลหรือจัดทำระบบให้มีการแสดงความคิดเห็นหรือช่องทางที่จะให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการใช้บริการหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของฌาปนสถานในพื้นที่

๕) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการฌาปนสถานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี ๔ ประการ ได้แก่ (๑) การออกข้อบัญญัติเกี่ยวกับสุสานและฌาปนสถาน (๒) การจัดให้มีฌาปนสถานกลาง (๓) สนับสนุน พัฒนาปรับปรุงฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม และ (๔) การก่อสร้างเตาที่ได้มาตรฐาน

๓. กรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ในกรุงเทพมหานครมีวัดที่มีเตาเผาศพ จำนวน ๓๐๘ วัด โดยการเผาศพเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๒,๕๕๐ ศพ และมีการปล่อยมลพิษทางอากาศจากการเผาศพสู่ชั้นบรรยากาศประมาณ ๑๕.๓ ตันต่อปี

๒) สำนักอนามัยซึ่งรับผิดชอบในการดูแลสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและในฐานะเป็นผู้ดูแลกำกับนโยบายในเรื่องของฌาปนสถาน ได้ดำเนินการ ๓ ประการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสภาพเตาเผาศพทุกวัด และพบว่ามีวัดจำนวน ๗ วัด ไม่มีเตาเผาศพ เนื่องจากมีการปิดซ่อมแซม และบางแห่งถูกยกเลิกใบอนุญาต ทำให้ปัจจุบันมีวัดที่มีเตาเผาศพ จำนวน ๓๐๑ วัด ซึ่งมีวัดที่มีค่ามลพิษทางอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน ๒๘๘ วัด และเกินเกณฑ์ จำนวน ๑๓ วัด โดยได้ดำเนินการให้สำนักงานเขตปิดปรับปรุงชั่วคราวเพื่อซ่อมแซมเตาเผาศพ

(๒) ประชาสัมพันธ์ให้ควบคุมอุณหภูมิในเตาเผาศพให้มากกว่า ๘๕๐ องศาเซลเซียส รวมทั้งให้งดการบรรจุวัสดุไม่จำเป็นในหีบศพ พร้อมนี้ ได้มีการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับขั้นตอนการเผาศพอย่างถูกวิธีให้แก่วัดเพื่อปฏิบัติตามต่อไป

(๓) กำหนดให้สำนักงานเขตทุกเขตรายงานผลการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน เพื่อรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำมาตรการในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศต่อไป

๓) ในกรุงเทพมหานครมีศาลเจ้า จำนวน ๗๑ แห่ง ซึ่งในช่วงเทศกาลตรุษจีนจะมีการตรวจการใช้ธูปอย่างเข้มงวด โดยมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตและศาลเจ้าโดยตรง ให้ลด ละ เลิก การจุดธูป และการเผากระดาษเงินกระดาษทอง และได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อลดการปล่อยฝุ่นละออง ๙ ประการ ดังนี้ (๑) จัดจำนวนกระถางธูปเท่าที่จำเป็น(๒) ให้บริการธูปที่มีขนาดเล็กลงหรือมีควันน้อย (๓) กำจัดหรือลดจำนวนธูปที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมหรือใช้เท่าที่จำเป็น (๔) การตั้งวางกระถางธูปด้านนอกอาคารหรือบริเวณที่มีการระบายอากาศที่ดี (๕) ในกรณีที่จำเป็นต้องวางกระถางธูปในอาคาร ควรจัดระบบระบายอากาศที่มีประสิทธิภาพ (๖) จัดเจ้าหน้าที่เก็บธูปในกระถางและดับไฟธูปทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการไหว้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๗) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักถึงมลพิษที่เกิดจากการจุดธูปและการเผากระดาษเงินกระดาษทอง (๘) ทำความสะอาดขี้เถ้าธูปและจัดหาภาชนะรวบรวมขี้เถ้าธูปและขี้เถ้าจากการเผากระดาษเงินกระดาษทองไปกำจัดอย่างถูกวิธีเพื่อลดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และ (๙) งดเว้นการเผากระดาษเงินกระดาษทองในที่โล่งแจ้ง ควรรวบรวมไปเผาในเตาเผาที่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ มีการเดินรณรงค์ในช่วงตรุษจีนตามศาลเจ้าต่าง ๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ประเด็นที่ ๘ มาตรการการเก็บภาษีเกี่ยวกับการใช้พลังงานทดแทน

๑. กรมสรรพากร (ต้นทุนภาษีมูลค่าเพิ่มน้ำมันเชื้อเพลิงและไบโอดีเซล พิกัดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มและผลิตภัณฑ์น้ำมัน มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริม การใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาด) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะขึ้นอยู่กับภาษีสรรพสามิต โดยจัดเก็บที่ ๗ เปอร์เซ็นต์

๒) มาตรการทางภาษีและสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มี ๒ มาตรการ ได้แก่

(๑) มาตรการส่งเสริมองค์การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่ทำโครงการลดโลกร้อน ซึ่งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมจะได้รับใบรับรองว่าเป็นกิจการที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและสามารถนำไปขายเป็นคาร์บอนเครดิตได้

(๒) โครงการปลูกป่าในชุมชน โดยภาคเอกชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการต้องทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกรมป่าไม้ เพื่อนำมาขอหักลดหย่อยภาษีได้ ซึ่งมาตรการนี้จะสิ้นสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. กรมสรรพสามิต (ต้นทุนภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงและไบโอดีเซล พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตและผลิตภัณฑ์น้ำมัน มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริม การใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาด) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) มาตรการภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงและไบโอดีเซล มี ๒ มาตรการหลัก ได้แก่

(๑) มาตรการด้านอุปสงค์ (Demand) คือ รถยนต์ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยลดอัตราภาษีสำหรับรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน B๒๐ ซึ่งในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - มกราคม ๒๕๖๓ มีรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน B๒๐ ประมาณ ๑๔๖,๐๐๐ คัน โดยแบ่งเป็นรถกระบะ Double Cab ๔๐ เปอร์เซ็นต์ และอีก ๖๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นรถปิคอัพธรรมดา

(๒) มาตรการด้านอุปทาน (Supply) คือ น้ำมัน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ โดยลดภาษีน้ำมันไบโอดีเซลสำหรับ B๗ B๑๐ และ B๒๐ ซึ่งในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒ มีการใช้น้ำมัน B๒๐ ประมาณ ๔๐๒ ล้านลิตรต่อปี และในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - มกราคม ๒๕๖๓ มีการใช้น้ำมัน B๒๐ เพิ่มขึ้น ๗ เปอร์เซ็นต์ ประมาณ ๑๕๐ ล้านลิตรต่อเดือน

๒) ปัญหาการใช้น้ำมันไบโอดีเซลเกิดจากข้อจำกัดในเรื่องของรถยนต์ กล่าวคือ รถยนต์ที่สามารถใช้น้ำมันไบโอดีเซลได้ในปัจจุบัน มี ๒ ประเภทคือ รถยนต์ที่ผลิตใหม่ และรถยนต์ที่ผลิตมาแล้วเกิน ๑๐ ปี อีกทั้งปัญหาในเรื่องจำนวนสถานีบริการน้ำมันที่มีน้ำมัน B๒๐ ในปัจจุบันมีเพียงประมาณ ๑๐ - ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณสถานีบริการน้ำมันทั้งหมด ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการในตลาด ส่วนเรื่องราคาน้ำมัน B๒๐ ในปัจจุบันอยู่ที่ ๒๒.๖๙ สตางค์ต่อลิตร เมื่อเทียบกับน้ำมันดีเซลปกติอยู่ที่ ๒๕.๖๙ สตางค์ ถือว่ามีแรงจูงใจให้แก่ผู้บริโภคพอสมควร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๙ สถานการณ์และมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการปล่อยมลพิษ รวมทั้งปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งกำหนดมาตรการไว้ ๓ มาตรการ ได้แก่

๑) มาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ดังนี้

(๑) ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับโรงงานอุตสาหกรรมและหม้อน้ำ หรือแหล่งกำเนิดความร้อนอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งสั่งการให้ผู้ประกอบการดูแลระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ ทำความสะอาดปล่องและทำความสะอาดฝุ่นละอองภายในโรงงาน

(๒) ตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมด้วยการใช้ Filter และนำไปตรวจในห้องแล็บ มิได้ใช้ข้อมูลจาก AirVisual โดยพบว่ามีบริเวณนิคมอุตสาหกรรมบางชันและนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งเกิดจากบริเวณดังกล่าวมีการจราจรหนาแน่น

(๓) ให้ผู้ประกอบการรายงานผลผ่านระบบออนไลน์ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม หรือที่เรียกว่า CEMS (Continuous Emission Monitoring System) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาตามสาเหตุต่อไป

(๔) กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศในรูปแบบ Loading โดยคำนึงถึงความสามารถหรือศักยภาพในการรองรับมลพิษทางอากาศของพื้นที่ เพื่อป้องกันปัญหาค่ามลพิษทางอากาศที่แต่ละโรงงานปล่อยออกมาไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน แต่เมื่อรวมกันแล้วค่ามลพิษทางอากาศในบรรยากาศเกินเกณฑ์

๒) มาตรการการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ดังนี้

(๑) ขอความร่วมมือผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในกระบวนการผลิต โดยให้ปรับปรุงระบบการเผาไหม้ของหม้อไอน้ำ (Boiler) รวมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อห้ามในการเผา

(๒) กำกับดูแลให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดฝุ่นจากดำเนินงานก่อสร้างเพื่อมิให้ฝุ่นละอองขนาดใหญ่ลดประสิทธิภาพของต้นไม้ในการดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยการฉีดพ่นน้ำในพื้นที่ก่อสร้าง ล้างล้อรถเพื่อลดการกระจายฝุ่น และซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรเพื่อลดควันเสียและฝุ่นละอองที่ระบายมา

(๓) กำกับดูแลให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดฝุ่นจากการขนส่งและยานพาหนะ โดยไม่สนับสนุนการจอดรถติดเครื่องยนต์ในบริเวณพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรม และทำความสะอาดล้อรถบรรทุก เพื่อป้องกันเศษดินและทรายและการกระจายของฝุ่นละออง

๓) มาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยการจัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด (Air Emission Inventory) เพื่อใช้วางแผนบริหารจัดการคุณภาพอากาศ และกำหนดมาตรการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศที่เหมาะสม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๑๐ แนวทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ในภาคการขนส่ง

๑. กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) หน่วยงานสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีดังนี้ (๑) กรมโรงงานอุตสาหกรรม (๒) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (๓) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๔) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๒) กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการเพื่อการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ดังนี้ (๑) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้จัดทำร่างมาตรฐานระบบระบายมลพิษสู่อากาศกับเครื่องยนต์ยูโร ๕ และเครื่องยนต์ยูโร ๖ สำหรับรถยนต์ขนาดเล็ก โดยได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (๒) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้จัดทำร่างมาตรฐานระบบระบายมลพิษสู่อากาศกับเครื่องยนต์ยูโร ๔ - ๖ สำหรับรถบรรทุก โดยจะนำเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ (๓) กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการประสานงานกับกระทรวงคมนาคม เกี่ยวกับมาตรฐานเครื่องยนต์ยูโรในรถยนต์ขนาดเล็กและรถบรรทุกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (๔) ส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าและส่งเสริมการใช้ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิงการเผาไหม้ในโรงงานอุตสาหกรรม

๒. กรมการขนส่งทางบก ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กรมการขนส่งทางบกมีอำนาจหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของรถยนต์และอุปกรณ์ส่วนควบของรถยนต์ โดยในการจดทะเบียนรถครั้งแรก กรมการขนส่งทางบกใช้กฎหมายของกรมควบคุมมลพิษเป็นหลักในการควบคุมและกำกับดูแลมลพิษที่ปล่อยจากรถยนต์ และมีหลักเกณฑ์สำหรับตรวจสอบมลพิษในรถยนต์หลังจากมีการใช้งานไปเรียบร้อยแล้ว

๒) แนวทางการผลักดันพลังงานทดแทนในภาคการขนส่งนั้น กรมการขนส่งทางบกได้มีการสนับสนุนสิทธิพิเศษทางด้านภาษี กรณีรถยนต์ที่ใช้ก๊าซ NGV เพียงอย่างเดียว จะเสียภาษีกึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดไว้ กรณีรถยนต์ที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงร่วมกับพลังงานทดแทนอื่น ๆ จะเสียภาษี ๓/๔ เท่าของอัตราที่กำหนดไว้ ส่วนในเรื่องความปลอดภัยของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซ NGV นั้น ผู้ประกอบการที่รับติดตั้งตัวถังก๊าซ NGV ในรถยนต์ รถบรรทุก จะต้องได้รับการอนุมัติจากกรมการขนส่งทางบก โดยมีการประเมินความปลอดภัยหลังจากการติดตั้งโดยวิศวกรด้านความปลอดภัยของกรมการขนส่งทางบก โดยในขณะนี้มีรถที่ใช้ก๊าซ NGV เพียงอย่างเดียว ๓๖๕,๐๐๐ คัน รถที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ๓,๒๐๐ คัน

๓. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) แนวทางการบรรเทาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของกระทรวงพลังงาน แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ (๑) ระยะสั้น ส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซล เนื่องจากมีการศึกษาพบว่าการใช้น้ำมันไบโอดีเซลทำให้การปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ออกสู่อากาศลดลง (๒) ระยะกลาง จัดตั้งโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน (๓) ระยะยาว จัดทำมาตรฐานน้ำมันให้เป็นยูโร ๕ เนื่องจากในปัจจุบันมาตรฐานน้ำมันเป็นยูโร ๔ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการ โดยคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๗ เนื่องจากต้องเจรจากับโรงกลั่นน้ำมันและบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน โดยในทางปฏิบัติมีผู้ค้าน้ำมัน เช่น สถานีบริการน้ำมันบางจาก และ สถานีบริการน้ำมัน ปตท. ได้เริ่มจำหน่ายน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ในบางพื้นที่ของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๒) ในส่วนของยานยนต์ไฟฟ้า สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานรับผิดชอบในเรื่องการออกแบบสถานีอัดประจุไฟฟ้าว่าควรมีพื้นที่เท่าใดเพื่อความเหมาะสมของการประกอบธุรกิจ โดยในเบื้องต้นกำหนดให้สถานีอัดประจุไฟฟ้าแต่ละสถานีต้องมีระยะห่าง ๕๐ กิโลเมตร ส่วนแนวทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV นั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐบาลได้มีแนวทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ โดยมีมาตรการจูงใจเพื่อสนับสนุนให้ใช้ก๊าซ NGV เป็นจำนวนมาก ต่อมาในปี ๒๕๕๗ ปริมาณการใช้ก๊าซ NGV เริ่มลดลง เนื่องจากไม่มีมาตรการจูงใจด้านราคา และในปัจจุบันมาตรการส่งเสริมให้ใช้ก๊าซ NGV ได้ปิดโครงการไปทั้งหมดแล้ว ปัจจุบันกำลังมีการปรับโครงสร้างราคาก๊าซ NGV โดยกำลังพิจารณาทางเลือก ๓ ทางเลือก ได้แก่ (๑) ปรับโครงสร้างราคาเท่ากับ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของราคาน้ำมันดีเซล (๒) ปรับขึ้นราคาก๊าซ NGV (๓) เปิดเสรีปล่อยราคาก๊าซ NGV ส่วนบัตรส่วนลดราคาก๊าซ NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะนั้น ปัจจุบันได้เปลี่ยนรูปแบบเป็นบัตรพลังประชารัฐแทน

๔. สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและป้องกันภาวการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงมิให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงด้านพลังงานและเศรษฐกิจของประเทศ โดยในบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๕ ได้กำหนดว่า ในกรณีที่มีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการดำเนินการดังกล่าวต่อไปได้เป็นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดังนั้น สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงสามารถจ่ายเงินชดเชยให้แก่ก๊าซ NGV และพลังงานทดแทนอื่น ๆ อีกเพียงสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับเท่านั้น สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงยังไม่มีแนวทางทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ในภาคการขนส่ง

๕. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมถึงแนวทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ในภาคการขนส่ง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) สาเหตุหลักของการเกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มาจาก ๕ สาเหตุหลัก ได้แก่ (๑) การเกิดไฟป่า (๒) กิจกรรมทางการเกษตร (๓) อุตสาหกรรมการทำเหมืองและการแปรรูปหิน (๔) การจราจรในเขตเมือง และ (๕) หมอกควันข้ามแดน โดยในแต่ละพื้นที่ที่ประสบปัญหามลพิษทางอากาศนั้นมีต้นตอของปัญหาที่แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาปัญหามลพิษทางอากาศในเขตเมืองพบว่ามาจากสภาพการจราจรที่คับคั่ง ซึ่งสารมลพิษสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาหมอกควันได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM ๑๐) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และสารระเหยอื่น ๆ เช่น ก๊าซโอโซน คาร์บอนมอนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และสารโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน เป็นต้น

๒) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้สนับสนุนและขับเคลื่อนการวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับแผนพลังงานทดแทน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ โดยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานทดแทนเพื่อภาคการขนส่ง ได้แก่ (๑) การผลิตเชื้อเพลิงภาคการขนส่งคุณภาพสูงด้วยกระบวนการไพโรไลซิสเชิงเร่งปฏิกิริยาของชีวมวลตามด้วยไฮโดรดีออกซิจิเนชัน ซึ่งสามารถผลิตไบโอออยล์จากชีวมวล (ใบและยอดอ้อย) ที่ให้ค่าความร้อนและประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปขยายผลสู่การนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในภาคการขนส่งต่อไป (๒) การผลิตไฮโดรเจนจากสาหร่ายขนาดเล็กเพื่อเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าจากเซลล์เชื้อเพลิงแบบเมมเบรนแลกเปลี่ยนโปรตรอน ซึ่งสาหร่ายสีเขียวขนาดเล็ก (Chlamydomonas sp. AARL G๐๓๑) เป็นสาหร่ายที่มีผลผลิตไฮโดรเจนสูงและสามารถเก็บเซลล์ได้ง่าย อีกทั้งสามารถให้ผลผลิตไฮโดรเจนสูงที่สุดและสามารถใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซไฮโดรเจนจากสาหร่ายโดยตรงได้โดยไม่ต้องผ่านการบำบัด ซึ่งสามารถศึกษาต่อยอดสู่การนำไปใช้เป็นพลังงานไฟฟ้าในภาคการขนส่งต่อไป

๓) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาพลังงานทดแทนด้านนวัตกรรมเชื้อเพลิงทดแทนที่ผลิตจากของเสีย วัสดุเหลือทิ้ง และการพัฒนาพลังงานทดแทน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ และนำไปสู่การลดการใช้พลังงานฟอสซิล ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔) ข้อมูลจากการศึกษาแผนงานวิจัยท้าทายไทย ประเทศไทยไร้หมอกควัน โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ พบว่า มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐศาสตร์จากพื้นที่เผาไหม้ในเขตพื้นที่ ๑๐ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ดังตาราง

ปัจจัย	จำนวน	หน่วย
จำนวนจุดความร้อน (Hot Spot)	๒๕๐	จุด
ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM ๑๐)	๒๑๕.๔๔	ppm
พื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar)	๒๐๖,๖๓๑	ไร่
จำนวนผู้ป่วยที่อาจได้รับผลกระทบจากหมอกควัน (SICK)	๒๑,๔๑๙	คน
จำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง (TOUR)	๕๐,๓๐๕	คน
ผลการประเมินมูลค่าความเสียหาย		
มูลค่าการรักษาพยาบาลโดยรวม	๗๔,๔๙๔,๔๑๑	บาท
มูลค่าการท่องเที่ยวที่ลดลง	๗๐,๐๐๙,๕๒๙	บาท
ต้นทุนในการจัดการไฟป่า	๑๑,๔๘๑,๗๔๓	บาท
มูลค่าความเสียหายต่อดิน (ความอุดมสมบูรณ์)	๘๓๙,๗๔๘,๐๐๒	บาท
รวมมูลค่าความเสียหาย	๙๙๕,๗๓๓,๙๘๔	บาท
มูลค่าความเสียหายเฉลี่ย	๔,๘๑๘.๙๐	บาท/ไร่

๖. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ๓ เรื่อง ๑) การนำร่องการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ๒) เตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า เช่น สถานีอัดประจุไฟฟ้า ๓) การบริหารจัดการให้โรงไฟฟ้ามีความพร้อมสำหรับรองรับการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

๒) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) โดยนำรถโดยสารขนาดเล็กพลังงานไฟฟ้ามาใช้ในกิจการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๑ คัน และได้เริ่มมีการติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า ๒๓ สถานี ในสำนักงานต่าง ๆ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลการใช้ไฟฟ้าของยานยนต์ไฟฟ้าขณะกำลังอัดประจุไฟฟ้าเพื่อนำไปออกแบบระบบการบริหารจัดการไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าต่อไป และได้ประสานไปยังหน่วยงานทั่วประเทศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยให้ใช้น้ำมันไบโอดีเซลบี ๑๐ กับยานยนต์ของสำนักงานเพื่อเป็นการลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ปล่อยออกสู่อากาศ นอกจากนี้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยยังได้ริเริ่มโครงการรถจักรยานยนต์ไฟฟ้า เบอร์ ๕ เพื่อนำร่องการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้า (EV) อย่างเต็มรูปแบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

แนวทางการผลักดันพลังงานทดแทนในภาคการขนส่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีดังนี้ ๑) ส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซลบี ๑๐ ในรถปฏิบัติการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั่วประเทศประมาณ ๑๕,๐๐๐ คัน ๒) มีแผนเช่ารถในกิจการของหน่วยงานที่เป็นรถยานยนต์ไฟฟ้าทั้งประเทศประมาณ ๓๐๐ คัน ๓) ติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า ๑๑ สถานี และมีแผนติดตั้งเพิ่มเติมทั่วประเทศตามถนนเส้นทางหลักอีกทั้งหมด ๖๒ สถานี

๘. คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้รับมอบหมายให้ส่งเสริมการผลิตและการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย โดยได้ดำเนินการดังนี้ (๑) ออกระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน โดยให้อนุญาตตามขนาดการจำหน่ายไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้า (๒) จัดทำมาตรฐานการติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้า ตามหลักวิศวกรรมและความปลอดภัย (๓) ในปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าระยะแรกเป็นการชั่วคราว (๔) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานอยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาอัตราค่าไฟฟ้าและการจัดการระบบจำหน่ายไฟฟ้าที่เหมาะสมสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้าของยานยนต์ไฟฟ้า ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒) อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าระยะแรกที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราวนั้น ผู้ประกอบการสถานีอัดประจุไฟฟ้าได้แจ้งว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไป ทำให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับต้นทุนค่าไฟฟ้า ค่าติดตั้งสถานี ประกอบกับในช่วงสองปีที่ผ่านมามีผู้ใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจำนวนไม่มาก ทำให้ไม่เกิดความคุ้มทุนในธุรกิจสถานีอัดประจุไฟฟ้า ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องทบทวนอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้า

๓) เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนวทางการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อใช้เป็นระยะเวลา ๒ ปี หรือจนกว่าจะมีประกาศโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ และมีมติเห็นควรให้เสนอแนวทางดังกล่าวให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เพื่อพิจารณาต่อไป โดยเป็นอัตราค่าไฟฟ้าแบบคงที่ตลอดทั้งวัน มีค่าเท่ากับอัตราค่าพลังงานไฟฟ้า ช่วงเวลา Off Peak ของผู้ใช้ไฟฟ้าตามโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าปัจจุบัน ประเภทกิจการขนาดเล็ก อัตราตามช่วงเวลา (Time Of Use (TOU)) หรือเท่ากับ ๒.๖๓๖๙ บาทต่อหน่วย (สำหรับแรงดันไฟฟ้าน้อยกว่า ๒๒ กิโลโวลต์)

๔) อัตราค่าไฟฟ้าดังกล่าวเป็นอัตราสำหรับผู้ประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าซื้อไฟฟ้าจากโรงผลิตไฟฟ้า แต่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานไม่ได้กำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพื่อจำหน่ายให้ผู้ใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเนื่องจากต้องการส่งเสริมให้เกิดการประกอบกิจการสถานีอัดประจุไฟฟ้าและจูงใจให้สถานีกำหนดราคาค่าบริการที่แข่งขันกับสถานีเชื้อเพลิงชนิดอื่นได้

๙. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ภาพรวมธุรกิจก๊าซ NGV ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เริ่มจากรับก๊าซธรรมชาติจากทางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ นำไปพักที่สถานีหลักคลังก๊าซธรรมชาติซึ่งมีอยู่ ๑๙ แห่ง และรถขนส่งจะมารับก๊าซธรรมชาติเพื่อนำไปส่งต่อสถานีให้บริการก๊าซ NGV ทั่วประเทศ จำนวน ๓๐๐ แห่ง นอกจากนี้ยังมีสถานีให้บริการก๊าซ NGV โดยรับก๊าซธรรมชาติจากท่อส่งก๊าซโดยตรง (สถานีแนวท่อ) จำนวน ๔๔๒ แห่ง ปัจจุบันมีรถที่ใช้ก๊าซ NGV ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คัน โดยที่ผ่านมามีปริมาณรถที่ใช้ก๊าซ NGV บนท้องถนนสูงถึง ๔๕๐,๐๐๐ คัน ดังนั้น หากหน่วยงานภาครัฐมีการผลักดันให้กลับมาใช้ก๊าซ NGV บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ก็พร้อมรองรับปริมาณความต้องการใช้ก๊าซ NGV ที่เพิ่มขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) ข้อเสนอแนะของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในการลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคขนส่ง มีดังนี้ (๑) ส่งเสริมการผลิตและการใช้รถยนต์ไฟฟ้า โดยพัฒนาสถานีอัดประจุไฟฟ้าและเพิ่มสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้มากขึ้นเพื่อรองรับการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในอนาคต (๒) ส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซล B๑๐ และ B๒๐ โดยมีการจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล B๑๐ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ทั่วประเทศ (๓) เพิ่มความเข้มงวดของการตรวจวัดควันดำของรถยนต์โดยเฉพาะรถเก่า (๔) ส่งเสริมการตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์รถบรรทุกและรถยนต์นั่งส่วนบุคคล โดยอายุเฉลี่ยของรถบรรทุกสูงขึ้นจาก ๖.๘ เป็น ๙.๕ ปี ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาและอายุเฉลี่ยของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเฉลี่ยประมาณ ๘ ปี ซึ่งถ้ามีการตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์รถบรรทุกและรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นประจำก็จะช่วยให้ลดการสันดาปเครื่องยนต์ที่ไม่สมบูรณ์อันเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้

๑๐. ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) การดำเนินการด้านยานยนต์ไฟฟ้า

๑.๑) การไฟฟ้านครหลวงนำรถยนต์ไฟฟ้า (EV) มาใช้ในกิจการภายในองค์กรเพื่อลดปัญหามลพิษในอากาศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน โดยมีรถยนต์ไฟฟ้าใช้งาน จำนวน ๑๘ คัน และในปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีรถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มอีก ๔๐ คัน ทั้งนี้ มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรถยนต์ไฟฟ้าควบคู่ไปด้วยเพื่อทำการวิจัยต่อไป

๑.๒) การไฟฟ้านครหลวงมีเครื่องอัดประจุไฟฟ้าติดตั้งแล้วทั้งหมด ๑๙ เครื่อง เป็นหัวจ่ายไฟฟ้าแบบ AC และ DC ซึ่งแบบ DC จะชาร์จได้เร็วกว่า โดยได้ติดตั้ง ณ การไฟฟ้านครหลวงเขตต่าง ๆ ๑๐ แห่ง รวมทั้งนอกที่ทำการ จำนวน ๒ แห่ง คือ ณ สถานีศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา และร้านสะดวกซื้อ ๗ - ๑๑ สาขาบ้านสวนลาซาล นอกจากนี้ มีการวางแผนขยายการติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น โดยจะติดตั้ง ณ (๑) การไฟฟ้านครหลวง เขตต่าง ๆ ๑๘ สถานี ๒๑ หัวจ่าย (๒) ร้านสะดวกซื้อ ๗ - ๑๑ สาขาบางขุนนนท์ ๒ หัวจ่าย (๓) สวนลุมพินี ๓ หัวจ่าย (๔) ท่าเรือคลองผดุงกรุงเกษม ๒ หัวจ่าย ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑.๓) การไฟฟ้านครหลวงได้พัฒนา MEA EV Mobile Application เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า โดยแอปพลิเคชันดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับค้นหาสถานีอัดประจุไฟฟ้าของหน่วยงานภาครัฐและสถานีของเอกชนที่เป็นพันธมิตร โดยปัจจุบันมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่อยู่บนแอปพลิเคชัน จำนวน ๔๓๔ สถานี ซึ่งจะแสดงสถานะแบบ Realtime นอกจากนี้ มีระบบนำทาง ระบบจองใช้งาน และการสั่ง เริ่ม – หยุด ใช้งานสถานีอัดประจุไฟฟ้า รวมทั้งมีบริการชำระค่าบริการผ่านสมาร์ทโฟน มีระบบบันทึกประวัติการชาร์จ ตลอดจนมีการแสดงผลการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยในปัจจุบันมีจำนวนการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน จำนวน ๕,๐๐๐ ดาวน์โหลด

๑.๔) ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานีอัดประจุไฟฟ้า ๕๓๓ แห่ง เป็นแบบ AC จำนวน ๗๔๘ หัวจ่าย และแบบ DC จำนวน ๖๙ หัวจ่าย รวมทั้งหมดจำนวน ๘๑๗ หัวจ่าย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓) และมีรถยนต์ไฟฟ้าประเภทไฮบริดจ์ (HEV/PHEV) จำนวน ๑๕๓,๑๘๔ คัน เป็นรถยนต์ ๑๔๘,๖๘๘ คัน รถจักรยานยนต์ ๔,๔๙๓ คัน รถโดยสาร ๒ คัน รถบรรทุก ๑ คัน ประเภทแบตเตอรี่ (BEV) ๒,๘๕๔ คัน เป็นรถจักรยานยนต์ ๑,๗๑๖ คัน รถยนต์ ๙๐๖ คัน รถโดยสาร ๑๑๗ คัน รถสามล้อ ๑๑๕ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้า

ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) พิจารณาเห็นชอบโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าประเภท ๒.๒ กิจการขนาดเล็ก อัตราตามช่วงเวลา (Time Of Use (TOU)) โดยใช้ช่วงเวลา Off Peak หรือเท่ากับ ๒.๖๓๖๙ บาทต่อหน่วย

๓) การดำเนินงานในส่วนอื่น ๆ

๓.๑) การไฟฟ้านครหลวงได้ร่วมมือกับบริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) ศึกษาโครงการ “โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าที่เหมาะสมสำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้า จากพฤติกรรมผู้ใช้ ร่วมกับการลำดับความสำคัญและการควบคุมโหลดไฟฟ้าและแหล่งผลิตไฟฟ้าอย่างเหมาะสม” ใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ทำการศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อการกำหนดราคาค่าไฟฟ้าสำหรับใช้เติมประจุในยานยนต์ไฟฟ้าที่เหมาะสม (๒) เปิดโอกาสให้ผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้าได้สะท้อนพฤติกรรมการใช้จริง และ (๓) ทดสอบแนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของประเภทการใช้ไฟฟ้าควบคู่กับการใช้ไฟฟ้าจากแหล่งที่มาต่างกันตามความเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการผลิตและจัดจำหน่าย รวมถึงการใช้ไฟฟ้าในต้นทุนที่เป็นประโยชน์กับผู้ซื้อและผู้ขายไฟฟ้า (Load Prioritization & Supply Segmentation)

๓.๒) การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในการเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานของระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับและเชื่อมต่อกับยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ในอนาคต โดยจะศึกษาให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๓) การไฟฟ้านครหลวงได้กำหนดแผนจัดทำ Testing Lab เพื่อทดสอบแบตเตอรี่และหัวจ่ายไฟฟ้า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าอันจะเป็นการกระตุ้นตลาดรถยนต์ไฟฟ้าให้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นที่ ๑๑ ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ได้จากการจัดโครงการเสวนา เรื่อง “รวมพลังปัญญา แก้ปัญหา ฝุ่นพิษ”

ผู้แทนสภาวิศวกร ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. สภาวิศวกรมีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมดูแลวิศวกรทั่วประเทศ รวมทั้งช่วยเหลือ แนะนำและให้บริการในด้านวิชาการ

๒. ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นฝุ่นละอองที่มีปริมาณมากที่สุดในอากาศและประกอบด้วยสารอันตรายหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นโลหะหนัก สารก่อมะเร็ง สารก่อให้เกิดภูมิแพ้ รวมทั้งเชื้อโรคต่าง ๆ ซึ่งแหล่งกำหนดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่สำคัญ คือ การสันดาปเครื่องยนต์ดีเซล น้ำมัน ถ่านหิน น้ำมันเตา และชีวมวล ทำให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีกับก๊าซที่อยู่ในชั้นบรรยากาศเป็นผลให้อันตรายมากขึ้น เมื่อฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีขนาดเล็กกว่า ๑ ใน ๒๕ ส่วนของเส้นผ่าศูนย์กลางของเส้นผมมนุษย์สามารถผ่านเข้าสู่ปอดได้ ก็อาจก่อให้เกิดโรคทางเดินหายใจ โรคหัวใจ และมะเร็งอันนำไปสู่ความสูญเสียชีวิตในที่สุด

๓. วิธีการลดอัตราการตายก่อนวัยอันควรที่ดีที่สุด คือ การปรับมาตรฐานคุณภาพอากาศให้สูงขึ้นตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก โดยกำหนดให้ค่ามาตรฐานในบรรยากาศทั่วไปของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง อยู่ที่ ๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ ไม่มีระดับค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ใด ๆ ที่ปลอดภัย

๔. ข้อเสนอแนะเสนอเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) พัฒนามาตรฐานของรถยนต์ทุกชนิดไม่จะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ไปสู่ยูโร ๕ และยูโร ๖ โดยเร็ว

๒) เพิ่มภาษีรถยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซล

๓) สนับสนุนให้รถบรรทุกใช้ก๊าซ NGV

๔) ตรวจสอบสภาพรถควันดำอย่างเข้มงวดและจริงจัง

๕) จัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างอู่ซ่อมรถสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อย

๖) กำหนดมาตรการจูงใจให้เกษตรกรใช้รถตัดอ้อยแทนการเผา

ประเด็นที่ ๑๒ สถานการณ์และมาตรการการป้องกันและการแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาป่าและหมอกควันที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑. ผู้แทนจากจังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยที่ผ่านมาในปี ๒๕๖๒ ได้เกิดจุดความร้อน ๕,๕๕๔ จุด ในปี ๒๕๖๓ จนถึงขณะนี้ ได้เกิดจุดความร้อน ๘,๘๙๑ จุด โดยพื้นที่ที่เกิดจุดความร้อนมากที่สุดอยู่ที่อำเภอฮอด ๑,๓๓๐ จุด และตั้งแต่เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จำนวน ๓๒ วัน

๒) จังหวัดเชียงใหม่ได้สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ถึงผลกระทบด้านสุขภาพจากปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน ผ่านทางเสียงตามสายในแต่ละหมู่บ้าน โดยประชาชนในเขตเมืองค่อนข้างมีความตื่นตัวในเรื่องผลกระทบจากปัญหาปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐานมากกว่าประชาชนในเขตนอกเมือง

๓) การรณรงค์ในเขตเมือง ได้มีการตรวจจับควันดำจากยานพาหนะเป็นหลัก การก่อสร้างและการเผาในที่ต่าง ๆ โดยผ่านทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการจัดทำพื้นที่ Safety Zone จำนวน ๑๑ แห่ง ในพื้นที่ชุมชนเมือง โดยประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการได้ และภาคเอกชนได้มีการติดตั้งเครื่องพ่นฝอยละอองน้ำ มีการร่วมกันฉีดล้างถนนในตอนเช้าเพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์และกรมอู่ทหารเรือ ติดตั้งเครื่องบำบัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศให้กับประชาชน บริเวณประตูท่าแพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

๔) การรณรงค์ในเขตนอกเมือง ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่อ้างว่าการเผาพื้นที่การเกษตรนั้นเป็นวิถีชนเผ่าและเป็นวิธีการทำเกษตรในที่สูง จัดหาเครื่องเป่าใบไม้เพื่อดับไฟป่ามอบให้แก่เจ้าหน้าที่ดับไฟป่า และจัดชุดลาดตระเวนประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทหารออกเดินเท้าเวลากลางคืนเพื่อป้องกันผู้ลักลอบจุดไฟเผาป่า

๕) จังหวัดเชียงใหม่ได้ออกประกาศจำนวน ๓ ฉบับ เพื่อควบคุมการเผาในที่โล่ง ดังนี้ (๑) ประกาศจังหวัดเชียงใหม่ เรื่องกำหนดเขตควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิดและมาตรทางกฎหมายในการควบคุม (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ (๒) ประกาศจังหวัดเชียงใหม่ เรื่องกำหนดเขตควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิดและมาตรการทางกฎหมายในการควบคุม (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ (๓) ประกาศจังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง กำหนดช่วงเวลาห้ามเผาในที่โล่งทุกชนิดอย่างเด็ดขาดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓ และมีมาตรการกระตุ้นแรงจูงใจด้านรางวัลนำจับ หากพบเห็นผู้ทำการเผาในที่โล่งและแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ จะได้รับรางวัลนำจับจำนวน ๕,๐๐๐ บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ผู้แทนจากจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงรายได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันไฟป่าและการเผาในที่โล่ง โดยได้ประกาศรณรงค์ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันไฟป่าและการเผาในที่โล่งจังหวัดเชียงราย และประกาศขอความร่วมมืองดเผาในที่โล่งแจ้งทุกชนิด และได้กำหนดมาตรการเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๒) จากการติดตามคุณภาพอากาศของจังหวัดเชียงราย ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ พบว่าค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่าเกินมาตรฐาน โดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอำเภอเมืองเชียงราย ตรวจวัดได้เป็นจำนวน ๕ วัน และสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ อำเภอแม่สาย ตรวจวัดได้เป็นจำนวน ๑๔ วัน และอยู่ในระดับมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ในที่ประชุมส่วนราชการจังหวัดเชียงรายจึงมีมติกำหนดห้วง “๖๐ วันปลอดการเผาทุกชนิดโดยเด็ดขาด” ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ - ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ พบเห็นการเผาจะถูกจับกุมดำเนินคดี และปรับทันที

๓) นอกจากนี้ ยังได้หารือในการจัดทำสถานที่ปลอดภัย (Safety Zone) ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการปกครองอำเภอ สถานศึกษา และห้างสรรพสินค้าทุกแห่ง และการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ลดมลพิษและป้องกันสุขภาพ การกำหนดสถานที่ตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑๕ เชียงราย การจัดเตรียมชุดปฏิบัติการลาดตระเวนประชาสัมพันธ์ป้องปราม และชุดปฏิบัติการดับไฟป่า ให้มีความพร้อมในการเผชิญเหตุอยู่เสมอ เพื่อแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อมาตรการของจังหวัดเชียงรายที่จะดูแลสุขภาพพลานามัยของประชาชนอย่างเต็มที่

๔) ในขณะนี้จังหวัดเชียงรายมีปัญหาหมอกควันข้ามแดน โดยในอำเภอแม่สายซึ่งปรากฏว่ามีจุดความร้อนจำนวนน้อยที่สุดในจังหวัดเชียงรายแต่กลับมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แสดงให้เห็นว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่อำเภอแม่สายมาจากปัญหาหมอกควันข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน

๓. ผู้แทนจากจังหวัดแพร่ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) มาตรการเชิงพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ (๑) พื้นที่ป่าสงวน/ป่าอนุรักษ์ มีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลัก โดยจัดทำแนวกันไฟ สนธิกำลังเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนเพิ่มความถี่ในการลาดตระเวนและเฝ้าระวังไฟป่า รวมถึงกำหนดกติกาชุมชนห้ามเผาป่า (๒) พื้นที่เกษตรกรรม มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาและจัดระเบียบการเผา ประกาศเขตห้ามเผา รวมถึงรณรงค์การไถกลบ การใช้สารย่อยสลายแทนการเผาวัชพืช อีกทั้งจัดอาสาสมัครเฝ้าระวังการลักลอบเผาในพื้นที่การเกษตร (๓) พื้นที่ชุมชน/เมือง ให้จังหวัดอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดกติกาชุมชน โดยใช้กลไกประชารัฐในการป้องกันและเฝ้าระวังการเผา พร้อมจัดชุดปฏิบัติการประจำตำบล/หมู่บ้าน ชี้แจงมาตรการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน และ (๔) พื้นที่ริมทาง มีกระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานหลักในการเฝ้าระวังและควบคุมการเผา พร้อมกำจัดเศษวัสดุและใบไม้แห้งบริเวณพื้นที่ริมทาง

๒) มาตรการบริหารจัดการ ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการระบบบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อให้การควบคุมแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีเอกภาพ มาตรการสร้างความตระหนักสร้างการรับรู้กับประชาชน มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง รวมทั้งส่งเสริมการใช้สารหมักชีวภาพเพื่อย่อยสลายตอซัง และการนำเศษวัสดุ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางการเกษตรมาทำอาหารสัตว์ มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการทีมประชารัฐ โดยบูรณาการทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและกำหนดแนวทางมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๓) เมื่อเปรียบเทียบปริมาณจุดความร้อนในช่วงเวลาเดียวกันระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าปริมาณจุดความร้อนในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณลดลงจากเดิม ๔๘๗ จุด จึงถือได้ว่ามาตรการเชิงพื้นที่และมาตรการบริหารจัดการประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

๔) จังหวัดแพร่ใช้แนวทางการสร้างความรับรู้และความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาการเผาในที่โล่ง ซึ่งมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดข้างต้นต้องปฏิบัติตลอดทั้งปี ไม่ใช่เพียงปฏิบัติเฉพาะช่วงเวลาที่มีการเผาไฟป่าเท่านั้น

๕) เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนให้เกิดความตระหนักในการลดปัญหาการเผาในพื้นที่ชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกพื้นที่ ทุกหมู่บ้าน โดยจังหวัดแพร่ได้จัดตั้งโครงการธนาคารใบไม้ โดยการนำใบไม้และเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาฝากกับธนาคาร เพื่อรวบรวมและนำไปผลิตเป็นปุ๋ยหมัก ซึ่งมีคุณสมบัติในการช่วยฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ซึ่งหากทุกหมู่บ้านดำเนินการตามแนวทางโครงการธนาคารใบไม้ เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันของจังหวัดแพร่ พื้นที่ที่เกิดการเผาก็จะลดลง ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดแพร่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๔. ผู้แทนจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดมาตรการไว้ ๓ ขั้น ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นรับมือ ขั้นสร้างความร่วมมือ ซึ่งเนื้อหาของแผนปฏิบัติการส่วนใหญ่จะคล้ายกับจังหวัดอื่น โดยมีส่วนที่แตกต่างคือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับภาคเอกชนในการรับซื้อใบไม้เพื่อลดการเผา ซึ่งในปีที่ผ่านมาภาคเอกชนได้รับซื้อใบไม้จำนวน ๒๐๐ ตัน ในราคากิโลกรัมละ ๒ บาท โดยนำไปผลิตถ่านอัดแท่งและน้ำส้มควันไม้ และนำไปผลิตจานใบไม้

๒) จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้มีการประกาศห้ามเผาเด็ดขาดในพื้นที่ป่า จัดพื้นที่ห้ามเผาในเขต Blue Sky Zone คือพื้นที่รัศมี ๑๐ กิโลเมตรจากสนามบินใน ๓ อำเภอหลัก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จำนวน ๖๒ วัน มีปริมาณจุดความร้อนสะสม ๑๖,๓๑๒ จุด ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน จำนวน ๓๗ วัน มีปริมาณจุดความร้อนสะสม ๗,๙๗๐ จุด

๓) แนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้ประชาชนในพื้นที่เฝ้าระวังเขตพื้นที่ของตนเอง โดยอ้างอิงจากแผนที่จุดความร้อนที่ทางจังหวัดจัดทำขึ้น และสนับสนุนค่าดำเนินการหมู่บ้านละ ๑๐,๐๐๐ บาท และหากปริมาณจุดความร้อนในเขตพื้นที่หมู่บ้านใดลดลง จะสมทบเงินค่าดำเนินการเพิ่มเติม หมู่บ้านละ ๑๕,๐๐๐ บาท

๔) แผนการดำเนินงานระยะยาว ชื่อโครงการ คนอยู่กับป่า ส่งเสริมการปลูกพืชผลที่ไม่ต้องมีการเผาป่า เช่น ปลูกเมล็ดกาแฟ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. ผู้แทนจากจังหวัดลำปาง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) จังหวัดลำปางมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ ๑๐ ของประเทศ มีพื้นที่ประมาณ ๗.๘ ล้านไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ ๕.๕ ล้านไร่ จากการศึกษาพบว่าปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ส่วนใหญ่ เกิดในเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๒) ระบบการวัดปริมาณจุดความร้อน มี ๒ ระบบ คือ ระบบ Modis ของสหรัฐอเมริกา และระบบ Viirs ของประเทศญี่ปุ่น โดยระบบ Viirs จะจับได้ในจุดความร้อนที่เล็กกว่า ที่ผ่านมาการตรวจวัดปริมาณจุดความร้อนจะใช้ ระบบ Modis มาตลอด แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เริ่มมีการตรวจวัดในระบบ Viirs ทำให้ค้นพบปริมาณจุดความร้อนมากขึ้น เนื่องจากสามารถตรวจจับจุดความร้อนได้ละเอียดกว่า จึงทำให้ประชาชนตื่นตระหนกกับตัวเลขจุดความร้อนที่เพิ่มขึ้น

๓) แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของจังหวัดลำปาง มีความคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นที่ได้นำเสนอไปแล้ว โดยมีส่วนที่แตกต่างกันคือ ทางจังหวัดลำปางคำนึงถึงผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนและการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน โดยตั้งเป้าหมายของแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีจำนวนผู้ป่วยเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจลดลง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ และปริมาณจุดความร้อนลดลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในขณะนี้ยังสามารถควบคุมให้ต่ำกว่าเกณฑ์ของปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้

๔) ในช่วงวิกฤติปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดลำปางได้มีการประชุมเพื่อประเมินสถานการณ์ทุกวัน โดยขอความร่วมมือกิจกรรมช่วงเช้าทุกกิจกรรม มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ทุกโรงงานในพื้นที่จังหวัดลำปาง

๕) หลังจากผ่านช่วงวิกฤติปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดลำปางได้วางแผนปลูกป่าชดเชยพื้นที่ที่เสียไป ทำฝายชะลอน้ำเพิ่มเติมเพื่อรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น และปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชน เปลี่ยนอาชีพให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนเลิกหาของป่า

๖) ในส่วนของการดับไฟป่า ได้มีการสั่งการโดยใช้ระบบ Single Command มีกองบัญชาการด้านนโยบายและการวางแผนที่ศาลากลางจังหวัดลำปาง กองบัญชาการด้านการลงพื้นที่ ที่อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง หากได้รับแจ้งเหตุการณ์เผาไฟป่าเกิดขึ้น จะดำเนินการลงพื้นที่เพื่อดับไฟป่าทันที โดยที่ผ่านมาได้มีการสนธิกำลังของเจ้าหน้าที่และภาคประชาชนจิตอาสา มากกว่า ๑๐๐ คน เดินเท้าเข้าดับไฟในแต่ละจุด รวมถึงใช้เฮลิคอปเตอร์ของกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นโปรยน้ำดับไฟป่าในพื้นที่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๗) จังหวัดลำปางมีข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับงบประมาณในการลงพื้นที่เพื่อจัดสรรให้ส่วนท้องถิ่นในการลาดตระเวนป้องกันและดับไฟป่า ซึ่งแต่เดิมมีงบประมาณในส่วนนี้ทุกปี แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบประมาณในการดับไฟป่าไปรวมที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ปัญหาการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ส่วนใหญ่เกิดมาจากภาคการขนส่ง จำนวน ๗๒ เปอร์เซ็นต์ และพบว่ามาจากการเผาจำนวน ๕ เปอร์เซ็นต์ ในพื้นที่ที่มีการทำนาข้าว

๒) มาตรการการป้องกันการเผามีดังนี้ (๑) กำหนดมาตรการป้องกันการเผาในพื้นที่รกร้างว่างเปล่า โดยกำกับดูแลพื้นที่รกร้างว่างเปล่า พื้นที่เสี่ยงต่อการเผาและประสานงานสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เพื่อจับกุมผู้กระทำผิดลักลอบเผา (๒) ปลูกจิตสำนึกในเรื่องการเผาวัชพืชหลังการเก็บเกี่ยว (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับสายด่วน ๑๙๙ เพื่อแจ้งเหตุการณ์เผาของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) มาตรการลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้แก่ รณรงค์การไม่ขับ ช่วยดับเครื่อง รณรงค์ให้ใช้รถคันเดียวกันต่อหนึ่งครอบครัว จัดสร้างพื้นที่สีเขียว แจกหน้ากากอนามัยตามชุมชนและโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

๔) ประเด็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าวโดยใช้วิธีอื่น เช่น การซื้อเครื่องอัดตอซังและฟางข้าว ทางผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้น้อมรับและสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาแนวทางลดการเผาตอซังข้าวในพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกข้าว ๑๒ เขต ได้แก่ เขตคลองสามวา เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก เขตมีนบุรี เขตสายไหม เขตบางเขน เขตทวีวัฒนา เขตสะพานสูง เขตคันนายาว เขตหนองแขม เขตบึงกุ่ม และเขตประเวศ โดยได้ปลูกสร้างจิตสำนึกและจัดวันรณรงค์ลดการเผาในพื้นที่เขตหนองจอก ส่วนการจัดซื้อเครื่องอัดตอซังและฟางข้าว อยู่ระหว่างขั้นตอนการของบประมาณและการลงพื้นที่เพื่อศึกษาว่าการของบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องดังกล่าวเกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

๗. ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของกระทรวงมหาดไทย เป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ซึ่งทางคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยนั้น แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ได้ระบุให้ใช้ระบบบริหารราชการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ในการจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยดำเนินการ ดังนี้ (๑) ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ให้หน่วยงานดำเนินการตามสภาวะปกติ (๒) ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ระหว่าง ๕๑ – ๗๕ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ให้หน่วยงานดำเนินการมาตรการที่เข้มข้นขึ้น (๓) ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ระหว่าง ๗๖ – ๑๐๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและด้านโรงงานอุตสาหกรรม (๔) ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร จะเสนอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการด้านควบคุมมลพิษ เสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จะเน้นการลดการเกิดมลพิษที่แหล่งกำเนิด โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดดังนี้ (๑) เข้มงวดกวดขันรถที่ปล่อยควันดำ (๒) ควบคุมมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ในที่โล่งโดยห้ามไม่ให้เผาพื้นที่ป่าโดยเด็ดขาด ส่งเสริมการใช้วัสดุการเกษตร (๓) รณรงค์ให้เกิดการรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมการก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๔) ควบคุมมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม (๕) ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน

๓) การประชาสัมพันธ์ดำเนินการในทิศทางเดียวกับที่ส่วนราชการจังหวัดได้รายงานไป คือสร้างความตระหนักรู้ สร้างความรับรู้และให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีแอพพลิเคชั่นให้ประชาชนแจ้งจุดการเผาให้กับทางจังหวัดทราบ ร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจกหน้ากากอนามัย กวาดล้างทำความสะอาดถนน ดูแลรถยนต์ของทางราชการให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ลดการปล่อยควันดำ

๔) ปัญหาที่พบคือ (๑) เมื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองแล้วพบว่า ไม่มีการพูดถึงงบประมาณในการดำเนินการ ทำให้ต้องนำงบประมาณส่วนอื่นมาใช้ดำเนินการ ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอ และไม่มีแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขในการบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการจังหวัด (๒) เมื่อค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร แผนปฏิบัติการกำหนดให้เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้านควบคุมมลพิษ เสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อมีข้อสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปนั้น แต่ในทางปฏิบัติเกิดปัญหาว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้แจ้งต่อคณะกรรมการดังกล่าว

๘. ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ได้ดังนี้

๑) มาตรการแก้ไขปัญหาและป้องกันปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีดังนี้ (๑) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤต) โดยให้ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จัดทำแผนเผชิญเหตุทั้งก่อน/หลังเกิดเหตุเมื่อปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน ให้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์ประชาสัมพันธ์และกำหนดสถานที่พักชั่วคราว (Safety Zone) เมื่อสถานการณ์สิ้นสุด ให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทบทวน วิเคราะห์ข้อมูล (๒) มาตรการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เช่น ตรวจจับรถควันดำ มาตรการควบคุมเผาในที่โล่ง ตรวจสอบฝุ่นจากโรงงานอุตสาหกรรมและควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้าง (๓) มาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ โดยเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศจากข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ จัดระเบียบการเผาตามลักษณะพื้นที่ และปรับพฤติกรรมของประชาชนในการเผาในที่โล่ง

๒) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้กระทำผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ถือว่าการเผาตอซังข้าวหรือพืชไร่และการเผาป่าที่ทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก เขม่า เถ้า อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ต้องประสบเหตุถือเป็นการก่อเหตุรำคาญ โดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการระงับป้องกันเหตุรำคาญ โดยหากเป็นกรณีเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณกว้างจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริเวณนั้นเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ

๓) การบริหารงบประมาณในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้สั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินสำรองจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน (เงินสำรองจ่ายหมด) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจ่ายขาดเงินสะสม เพื่อแก้ไขปัญหาด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๙. ผู้แทนจากกรมป่าไม้ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) จุดความร้อนรวมทั่วประเทศมีจำนวน ๑๓๗,๔๐๕ จุด แบ่งเป็น จุดความร้อนในเขตป่าจำนวน ๗๔,๗๑๓ จุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของจุดความร้อนทั้งหมด และจุดความร้อนนอกเขตป่า จำนวน ๖๒,๖๙๒ จุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ของจุดความร้อนทั้งหมด

๒) พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดภาคเหนือมีทั้งหมด ๔๓ ล้านไร่ ในขณะนี้จนถึงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๓ มีพื้นที่ป่าที่มีเหตุไฟไหม้ ๙ ล้านไร่ เนื่องจากปีนี้มีความแห้งแล้งมากกว่าปีที่แล้ว

๓) แผนการป้องกันและควบคุมไฟป่า (๑) เตรียมความพร้อมกำลังพล อุปกรณ์ ยานพาหนะ (๒) สร้างเครือข่ายจิตอาสาดับไฟป่า สนับสนุนการป้องกันและควบคุมไฟป่าพร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายจิตอาสาดับไฟป่า (๓) ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการจัดการเชื้อเพลิงตามหลักวิชาการและมีการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัด (๔) สนับสนุนแนวร่วมเครือข่ายภาคธุรกิจและชุมชนเมือง ส่งเสริมชุมชนใกล้ป่าแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๔) สภาพปัญหาในการดับไฟป่า มีดังนี้ (๑) ชุมชนติดป่าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าขาดกองทุนในการจัดการไฟป่า ไม่มีเครื่องมือสำหรับปฏิบัติงานดับไฟที่มีประสิทธิภาพ และขาดชุดอุปกรณ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้านความปลอดภัย (๒) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานดับไฟป่ามีจำนวนไม่เพียงพอต่อพื้นที่ ขาดอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ (๓) กรณีเกิดเหตุไฟป่าพร้อมกันหลายจุดหรือเกิดเหตุไฟป่าในสถานการณ์รุนแรง การสนธิกำลังพลยังไม่เพียงพอ การสนับสนุนการดับไฟโดยอากาศยานมีไม่เพียงพอ และไม่มีการบัญชาการอย่างเป็นระบบ

๕) ข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างยั่งยืน แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ

๕.๑) ระยะเร่งด่วน (๑) ควรมีการประกอบกำลังผสมของหน่วยงานที่มีกำลังพล เช่น หน่วยงานทหาร ตำรวจ ป่าไม้ ฝ่ายปกครองและประชาชนในพื้นที่ ให้มีการเตรียมกำลังพลพร้อมอุปกรณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุและระงับเหตุไฟป่าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ป่า (๒) ควรมีการสนับสนุนยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น เฮลิคอปเตอร์ดับไฟป่าต้องพร้อมสนับสนุนทุกพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์รุนแรงทันทีโดยให้มีขั้นตอนการประสานงานสะดวกรวดเร็ว

๕.๒) ระยะยาว (๑) การจัดการไฟป่าโดยชุมชน ซึ่งจะต้องมีแผนการจัดการที่ชัดเจน มีระบบกองทุนจัดการที่แน่นอน (๒) มีระบบการประสานสั่งการและระบบบัญชาการเหตุการณ์ที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ (๓) สร้างป่าสร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อลดสาเหตุของการเกิดไฟป่า (๔) ในช่วงฤดูแล้งของทุกปี ขอให้กองทัพสนับสนุนกำลังพลไปลาดตระเวนป้องกันเหตุไฟป่าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ป่า

๑๐. ผู้แทนจากกรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) การดำเนินการป้องกัน แก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน พื้นที่รับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีทั้งหมด ๗๓.๓๕ ล้านไร่ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่น ๆ โดยได้รับงบประมาณดับไฟป่า ๔๒๘ หมู่ดับไฟ งบประมาณสามารถดูแลพื้นที่ได้เพียง ๒๖.๗๕ ล้านไร่ คิดเป็น ๓๖.๓๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ป่าทั้งหมด ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๙ จังหวัดภาคเหนือ รับผิดชอบพื้นที่ ๒๖.๙๗ ล้านไร่ โดยได้รับงบประมาณดับไฟป่า ๑๖๙ หมู่ดับไฟ งบประมาณสามารถดูแลพื้นที่ได้เพียง ๑๐.๕๖ ล้านไร่ คิดเป็น ๓๙.๑๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ป่าทั้งหมด

๒) มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน แบ่งเป็น ๕ มาตรการ (๑) มาตรการการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน มีการเตรียมความพร้อมของกำลังพลและอุปกรณ์ดับไฟป่า กำหนดพื้นที่เสี่ยงเพื่อวางแผนการจัดการไฟป่า (๒) มาตรการการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่า โดยสร้างและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างต่อเนื่อง (๓) มาตรการการดับไฟป่า จัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่าและใช้ระบบ Single Command และมีศูนย์สายด่วนพิทักษ์ป่า ๑๓๖๒ เพื่อรับแจ้งเหตุไฟไหม้ป่าตลอด ๒๔ ชั่วโมง (๔) มาตรการการประชาสัมพันธ์ โดยเน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก (๕) มาตรการการจัดการเชื้อเพลิง โดยจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๓) ปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงได้จัดตั้ง ศูนย์สั่งการและติดตามสถานการณ์ไฟป่า ๙ จังหวัดภาคเหนือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีวัตถุประสงค์ (๑) รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าและหมอกควัน (๒) สั่งการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ เร่งรัด การดำเนินการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน (๓) ประสานงาน ร่วมสนับสนุน และปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๑๑. ผู้แทนจากกระทรวงคมนาคม ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กระทรวงคมนาคม มีมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ดังนี้ (๑) การจัดหาเครื่องมือตรวจวัดควันดำ (แบบทึบแสง) เพิ่มเติมให้เพียงพอ (๒) ให้กรมการขนส่งทางบกบูรณาการกับทางตำรวจเพิ่มความเข้มข้นในการตั้งด่านตรวจควันดำให้ครบทั้ง ๕๐ จุด ใน ๕๐ เขต ทั่วกรุงเทพฯ และทั่วประเทศ (๓) ตรวจสอบยานพาหนะของส่วนราชการให้อยู่ในสภาพที่ดี ไม่มีควันดำ พิจารณาการปรับการทำงาน

Legislative Institutional Repository of Thailand

เหลื่อมเวลาเพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลและส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทาง

๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้สั่งการให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งจะรับรายงานการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดทุกวันพร้อมบูรณาการในการแก้ปัญหา รวมถึงรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางการสื่อสารของกระทรวง MOT Channel ทาง YouTube, MOT Public Hearing ทางเว็บไซต์ของกระทรวงคมนาคม และสายด่วนคมนาคม ๑๓๕๖

๓) กระทรวงคมนาคมได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคคมนาคม ระยะสั้น (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย มาตรการการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ตรวจสภาพรถของหน่วยงาน รถโดยสาร เรือโดยสาร ยานพาหนะและเครื่องจักรก่อสร้างของผู้รับเหมาเป็นประจำทุกเดือน ให้รถโดยสารสาธารณะ เรือโดยสารสาธารณะ รถไฟ ใช้พลังงานไบโอดีเซล B๒๐ ปรับเปลี่ยนหัวรถจักรรถไฟให้มีคุณภาพ ดำเนินการแก้ปัญหารถติดบริเวณหน้าด่านเก็บค่าผ่านทาง บูรณาการแก้ปัญหาจราจรท่าเรือกรุงเทพ ปรับเวลาวิ่งรถบรรทุก ๑๐ ล้อเข้าเมืองตามพื้นที่ที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ห้ามรถบรรทุกดีเซลวิ่งเข้าพื้นที่ชั้นในและลดฝุ่นละอองโดยปล่อยละอองน้ำดักฝุ่น เข้มงวดผู้รับเหมาฉีดน้ำรักษาความสะอาดพื้นที่ที่มีการก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ศึกษาแนวทางการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเพื่อเป็นมาตรการสำหรับกำหนดให้รถที่ใช้พลังงานสะอาดมีราคาถูกลง

๔) มาตรการระยะกลางถึงระยะยาวประกอบด้วย การส่งเสริมให้มีการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ กำหนดอัตราโครงสร้างค่าโดยสารที่เหมาะสมให้ประชาชนหันมาใช้บริการมากขึ้น เปลี่ยนเครื่องยนต์เป็นพลังงานสะอาดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณรถบรรทุก เปลี่ยนท่าเรือกรุงเทพจากบริการสินค้าคอนเทนเนอร์เป็นท่าเรือสำหรับการท่องเที่ยวและจำกัดการใช้เครื่องยนต์ดีเซล

๑๒. ผู้แทนจากกรมทางหลวง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

ในส่วนของกรมทางหลวงจะเน้นในมาตรการไฟป่าที่เกิดขึ้น โดยได้เน้นการดับไฟป่า ไฟไหม้ข้างทางที่เกิดขึ้นบริเวณไหล่ทางในพื้นที่ของกรมทางหลวง เดือนมกราคม – เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ได้มีไฟไหม้ข้างทางทั้งหมด ๖๐๐ จุด และได้ดำเนินการดับไฟทั้งหมดแล้ว กรมทางหลวงมีทั้งหมด ๕๖๑ หมวดทางหลวง และ ๑๐๔ แขวงทางหลวงที่ดูแลพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมาตรการการป้องกันไฟไหม้ข้างทางดำเนินการโดยกรมทางหลวงจะตรวจตราไฟไหม้ข้างทางตามหมวดทางหลวงที่รับผิดชอบและให้ประชาชนสามารถโทรศัพท์แจ้งเหตุไฟไหม้ข้างทางกับกรมทางหลวงได้ที่หมายเลข ๑๕๘๖ และมีการติดตั้งเครื่องปล่อยฝอยละอองน้ำความดันสูงที่ถนนมอเตอร์เวย์และถนนวิภาวดีรังสิต และถนนพระรามสองซึ่งเป็นบริเวณการก่อสร้างถนนเพื่อลดฝุ่นละออง

๑๓. ผู้แทนจากกรมทางหลวงชนบท ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

กรมทางหลวงชนบทได้แบ่งเป็น ๓ มาตรการในการป้องกันไฟไหม้ข้างทาง ดังนี้ ๑) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ๒) ตัดหญ้าบริเวณข้างทางอันเป็นสาเหตุของเชื้อเพลิง ๓) แจ้งหน่วยงานกรมทางหลวงทั่วประเทศให้ดำเนินการกับผู้ก่อเหตุไฟไหม้ข้างทาง โดยแบ่งเป็นกรณีพบผู้กระทำความผิดให้แจ้งความดำเนินคดีต่อไปและกรณีไม่พบผู้กระทำความผิด ให้รวบรวมหลักฐานเพื่อจับตัวผู้กระทำความผิดต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๑๓ การจัดซื้อจัดจ้างรถดับเพลิง วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และการจำหน่ายพัสดุตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ผู้แทนจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงต้องจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ให้เพียงพอกับหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วประเทศ ครุภัณฑ์ที่ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดหามานั้น แบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ ครุภัณฑ์สำหรับอุทกภัย ครุภัณฑ์ภัยแล้ง ครุภัณฑ์เพื่อการดับเพลิง และครุภัณฑ์เพื่อการบรรเทาสาธารณภัย การจัดหาเครื่องมือเป็นไปตามกฎหมาย ครุภัณฑ์ซึ่งทำโดยโปร่งใส หลักในการหาเครื่องมือคือคิดว่าทำอย่างไรจึงจะให้เพียงพอทั่วประเทศและสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ

๒) หลักในการบำรุงรักษาครุภัณฑ์คือต้องบำรุงรักษาให้ใช้ได้ยาวนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเครื่องมือเหล่านี้มีราคาสูง หากหน่วยงานรัฐใดต้องการเครื่องมือดังกล่าว ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็อาจถ่ายโอนให้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีข้อมูลว่าสามารถถ่ายโอนครุภัณฑ์ให้กับภาคเอกชนได้

๒. ผู้แทนจากสำนักงบประมาณ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ยังไม่เคยมีกรณีภาคเอกชนขอถ่ายโอนครุภัณฑ์ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐไปเป็นของตน

๒) กรณีภาคเอกชนขอจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ มีเพียงกรณีสภากาชาดไทยที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณผ่านจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย แต่ปัจจุบันสภากาชาดไทยเป็นหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณเอง ส่วนมูลนิธินั้นยังไม่มีกฎหมายใดรองรับให้สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณได้ โดยปกติสำนักงบประมาณจะไม่จัดสรรงบประมาณให้เว้นแต่มีกฎหมายอื่นรองรับให้จัดสรรได้

๓) สำนักงบประมาณมีหน้าที่ในด้านการจัดทำงบประมาณ ไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการโอนพัสดุตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามแนวทางการของบประมาณส่วนกลาง แต่ต้องระบุเหตุผลและความจำเป็น ถ้างบประมาณที่ขอจัดสรรมีจำนวนต่ำกว่า ๑๐๐ ล้านบาท นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้พิจารณา ถ้างบประมาณที่ขอจัดสรรมีจำนวนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาทจะต้องนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

๓. ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) การจัดซื้อจัดจ้างอยู่ภายใต้กฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งวางหลักว่า หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะได้ทรัพย์สินมาในทางใดจะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินนั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ หากเอกชนต้องการจะยืมทรัพย์สินของทางราชการสามารถทำได้ โดยต้องขอยืมเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะต้องยืมโดยระบุแน่ชัดว่าจะคืนเมื่อใด และหากทรัพย์สินที่ยืมไปเกิดชำรุดเสียหายจะต้องซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม หากทรัพย์สินที่ยืมไปเกิดสูญหายหรือเสียหายจนไม่สามารถที่จะซ่อมแซมได้เอกชนจะต้องชดใช้เป็นจำนวนเงินตามราคา ณ วันที่ขอยืม

๒) การจำหน่ายพัสดุนั้น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๕ กำหนดว่าหากใช้พัสดุนั้นต่อไปจะเกิดความสิ้นเปลืองอย่างมาก หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้พัสดุนั้นต่อไป ก็ให้หน่วยงานของรัฐจำหน่ายได้ใน ๔ กรณี (๑) ขายทอดตลาด (๒) โอนให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร (๓) การแลกเปลี่ยน (๔) แปรสภาพหรือทำลาย กล่าวคือ หากพัสดุนั้นใช้ต่อไปจะหมดความจำเป็น หรือหากใช้ต่อไปจะสิ้นเปลืองก็สามารถให้โอนได้ โดยให้โอนแก่หน่วยงานของรัฐหรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวล

Legislative Institutional Repository of Thailand

รัษฎากร โดยให้มีหลักฐานการส่งมอบไว้ต่อกันด้วย หากองค์การสถานสาธารณกุศลนั้นไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินสามารถทำหนังสือขอยกเว้นผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้ โดยระบุเหตุผลความจำเป็นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไปได้

๓) องค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร หมายถึงมูลนิธิต่างๆ หรือวัดที่จดทะเบียนกับกรมสรรพากรตามประมวลรัษฎากรมาตรา ๔๗ (๗)

๔. ผู้แทนจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นเพียงผู้ตรวจสอบโดยใช้กฎหมายดังกล่าวเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเท่านั้น

๒) ครุภัณฑ์ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐสามารถอยู่ในความครอบครองของเอกชนได้ มี ๒ กรณี คือ การยืม และการโอน โดยต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๕ (๓) ที่กำหนดให้สามารถโอนครุภัณฑ์แก่หน่วยงานของรัฐหรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากรได้ โดยให้มีหลักฐานการส่งมอบไว้ต่อกันด้วย

ประเด็นที่ ๑๔ การเปรียบเทียบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๑. ผู้แทนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง สร้างมาตรฐานเครื่องวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในรูปแบบการสนับสนุนทุนเพื่อสร้าง Low Cost Sensor จากงานวิจัย ได้แก่ เครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศ “Dust Boy” ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศ “Air Envir” ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศ “QCM” ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๒) ที่ผ่านมาสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้นำเครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศไปติดตั้งตามสถานที่ต่าง ๆ พบว่า ค่าที่อ่านได้มีความคลาดเคลื่อนจากเครื่องมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติจึงได้ดำเนินการปรับค่าอ่านปริมาณคุณภาพอากาศให้เทียบเท่ากับเครื่องมาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ โดยมีระยะเวลาการดำเนินการภายใน ๑ ปีนับตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ - เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้เครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศทุกเครื่องสามารถอ่านค่าปริมาณคุณภาพอากาศได้ใกล้เคียงกัน

๒. ผู้แทนจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กรมอุตุนิยมวิทยา เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีหน้าที่เฝ้าระวังและเตือนภัยให้กับประชาชนเกี่ยวกับสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง กรมอุตุนิยมวิทยาไม่มีเครื่องตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศจึงต้องอาศัยข้อมูลดังกล่าวจากกรมควบคุมมลพิษ

๒) ปัจจัยทางอุตุนิยมวิทยา (Meteorology) ที่มีผลต่อฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) คือ ความกดอากาศสูง (High Pressure) ซึ่งเป็นปัจจัยของปรากฏการณ์อุณหภูมิผกผันกลับในชั้นบรรยากาศ (Temperature inversion) ที่ระดับใกล้ผิวพื้น เป็นเหตุให้การลอยตัวขึ้นของอากาศไม่ดี และเมื่อความกดอากาศมีกำลังอ่อนลง มักจะทำให้ลมมีกำลังอ่อนลงหรือสงบ ซึ่งเป็นอุปสรรคของการแพร่กระจายของฝุ่นละออง

Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยเฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานคร ฝุ่นควัน และไอเสียจากยานพาหนะต่าง ๆ จึงเกิดการสะสมและถ้าระดับอุณหภูมิผกผันกลับลดระดับลง จะเพิ่มความเข้มข้นของฝุ่นละอองในชั้นบรรยากาศมากขึ้น

๓) ปัจจัยหลักทางอุตุนิยมวิทยา (Meteorology) ที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) คือ ลมสงบหรือลมอ่อน ซึ่งมักเกิดจากชั้นบรรยากาศใกล้ผิวเกิดการผกผันกลับของอุณหภูมิ (Inversion) และการที่ฝนไม่ตกก็มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เช่นกัน

๔) ปัจจัยหลักทางอุตุนิยมวิทยา (Meteorology) ที่มีผลต่อการลดลงของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) คือลมแรงเพราะทำให้การลอยตัวของฝุ่นละอองทำได้ดีและการมีฝนตกครอบคลุมพื้นที่ส่วนมากก็มีผลต่อการลดลงของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เช่นกัน

๕) เมื่อปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีค่ามากกว่า ๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (เฉลี่ย ๒๕ ชั่วโมงต่อเนื่อง) กรมอุตุนิยมวิทยาจะตั้งคณะทำงานเฝ้าระวังและติดตามแนวโน้มสภาพอากาศที่จะส่งผลกระทบต่อปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พร้อมพยากรณ์แนวโน้มการสะสมฝุ่นละอองและหมอกควัน ในพยากรณ์อากาศประจำวัน เผยแพร่ทางเว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยาทุกวัน

๓. ผู้แทนจากกรมการปกครอง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) กรมการปกครองเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การบริหารการปกครองท้องที่ในระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

๒) กรมการปกครองมีมาตรการดำเนินการ ๓ ขั้นตอน คือ (๑) การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (๒) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (๓) การบรรเทาและแก้ไขปัญหา

๓) กรมการปกครองเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศผ่านทางเครือข่ายคณะทำงานระดับอำเภอและระดับตำบล โดยใช้ข้อมูลปริมาณคุณภาพอากาศจากกรมควบคุมมลพิษเป็นหลัก

๔. ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) ช่องทางการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศตามบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสารตามเสียงตามสาย หอกระจายข่าว โดยในเขตเทศบาลนครจะมีการเผยแพร่ผ่านทางจอแสดงผลตามสี่แยกไฟแดงเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อีกช่องทางหนึ่ง

๒) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศที่นำมาเผยแพร่นั้น ใช้ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษเป็นหลัก

ประเด็นที่ ๑๕ การแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบที่เกิดจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

สภาลมหายใจเชียงใหม่ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. สภาลมหายใจเชียงใหม่ เป็นการรวมตัวของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคการศึกษา จำนวน ๗ มหาวิทยาลัย ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกัน คือ เพื่อทำให้สังคมมีอากาศสะอาดทุกฤดูกาล โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวอย่างยั่งยืน ส่วนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าจะใช้วิธีการปรองดอง

๒. การดำเนินการที่ผ่านมาได้มีการลงพื้นที่พบปะประชาชนใน ๒๕ อำเภอ พบว่าปัญหาฝุ่นควันในภาคเหนือเกิดจากไฟป่าและการปลูกพืชหมุนเวียน จึงเกิดแนวความคิดในการปรับเปลี่ยนห่วงโซ่อุปทานของการทำการเกษตรเพื่อลดจำนวนจุดความร้อนและความเสียหายในด้านท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุขและด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยเน้นการทำเกษตรที่ไม่ใช้การเผา เช่น การปลูกกาแฟ ผัก เป็นต้น ซึ่งมีเกษตรกรจำนวน ๓๖ ตำบล เข้าร่วมโครงการนี้ โดยมีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่ที่ไม่มีการเผา ๑๐ เปอร์เซ็นต์หรือประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. สภาลมหายใจเชียงใหม่ มีการขยายเครือข่ายครอบคลุม ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดตาก และจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีมหาวิทยาลัยทั้งหมด ๒๐ แห่ง เพื่อสร้างพื้นที่นำร่อง โดยให้บริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้านค้า รวมทั้งโรงเรียนต่าง ๆ มีส่วนร่วมโดยการสั่งซื้อผักเกษตรที่ไม่ใช้การเผา

๔. ปัญหาการเผาพื้นที่ป่าและพืชไร่เกิดจากปัญหาความจนที่จำเป็นต้องใช้เงินหมุนเวียน ทำให้เกษตรกรต้องปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวโพด เพื่อให้สามารถชำระหนี้สินได้ ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหา คือ ให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการเพื่อเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ไม่ใช้การเผา

ประเด็นที่ ๑๖ การใช้เชื้อเพลิงหรือพลังงานสะอาดที่ไม่ก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมถึงการกำหนดอัตราภาษีสำหรับเชื้อเพลิงหรือพลังงานสะอาด การพัฒนาคุณภาพเชื้อเพลิงและราคาของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท แนวทางการลดต้นทุนและส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงหรือพลังงานสะอาดที่ไม่ก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ในปัจจุบันมีน้ำมันดีเซล ๓ ชนิด ได้แก่ B๗ B๑๐ และ B๒๐ ซึ่งสถานีบริการน้ำมันของบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีน้ำมัน B๒๐ เพียงพอ โดยมีสถานีที่ให้บริการน้ำมัน B๒๐ ประมาณ ๖๐๐ แห่ง จากทั้งหมด ๑๒,๐๐๐ แห่ง แต่แรงจูงใจต่อผู้บริโภคลดน้อยลง เนื่องจากถูกปรับราคาลดลงจากส่วนต่าง ๕ บาท เหลือ ๓ บาท ส่วนน้ำมัน B๑๐ ก็มีการขยายสถานีที่ให้บริการเพิ่มมากขึ้น

๒. ในปัจจุบันมาตรฐานน้ำมันในประเทศไทยอยู่ในระดับ Euro ๔ กล่าวคือ ปริมาณกำมะถันในน้ำมันอยู่ที่ ๕๐ ส่วน ใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน ซึ่งกระทรวงพลังงานโดยกรมธุรกิจพลังงานกำหนดให้มาตรฐานน้ำมันในประเทศไทยอยู่ในระดับ Euro ๕ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ อันจะทำให้ปริมาณกำมะถันในน้ำมันลดลงอยู่ที่ ๑๐ ส่วน ใน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ส่วน ทั้งนี้ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ยังไม่สามารถผลิตน้ำมัน Euro ๕ ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตน้ำมันให้ได้มาตรฐานภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม ในช่วงวิกฤตฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ผ่านมา บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยจัดส่งน้ำมัน Euro ๕ เพื่อจำหน่ายในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓. เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพลังงาน กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กำหนดมาตรการจูงใจสำหรับผู้ประกอบกิจการเพื่อให้สามารถผลิตน้ำมัน Euro ๕ จำหน่ายสู่ตลาดได้อย่างเพียงพอและรวดเร็วที่สุด โดยไม่ต้องรอให้กฎหมายกำหนดมาตรฐานน้ำมันในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลบังคับใช้ก่อน

ประเด็นที่ ๑๗ การแก้ไขปัญหาการทำลายป่าต้นน้ำ

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการทำลายป่าต้นน้ำ กระบวนการชุมชนในการป้องกันไฟป่าและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันภัยดังกล่าว ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. หนึ่งในป่าต้นน้ำที่สำคัญของประเทศไทยคือจังหวัดน่าน ซึ่งสถานการณ์ป่าต้นน้ำในปัจจุบันป่าหายไปเฉลี่ยวันละ ๑๙๐ ไร่ เนื่องจากการบุกรุกที่ป่า จังหวัดน่านมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่ำเป็นลำดับที่ ๓ ของประเทศ และพบว่าสารกำจัดวัชพืชในน้ำประปาสูงกว่าค่ามาตรฐาน ๒๔.๕ เท่า ซึ่งน้ำจากแม่น้ำจังหวัดน่านคิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของแม่น้ำเจ้าพระยา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ปัญหาของการเผาป่าเกิดขึ้นจาก สิทธิทำกิน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ไม่มีสิทธิทำกินในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรไม่กล้าปลูกพืชระยะยาวแต่เลือกที่จะปลูกพืชระยะสั้นแทน เช่น ข้าว ข้าวโพด เป็นต้น เป็นต้นเหตุให้เกิดวัฏจักรการใช้สารเคมีและการเผาป่า

๓. แนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการทำลายป่าต้นน้ำ มีดังนี้

๑) ทำงานบนข้อมูลจริง คือ การเดินสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งพื้นที่ทำกินแบ่งรายครัวเรือน

๒) แก้ไขปัญหา

๒.๑) มองภาพปัญหาเชิงพื้นที่ (Area-based Approach) โดยมองว่าการแก้ไขปัญหาป่าต้นน้ำต้องเริ่มที่คน ซึ่งต้องบูรณาการการจัดการในเรื่องน้ำ ดิน เกษตร พลังงานทดแทน ป่า และสิ่งแวดล้อม

๒.๒) การทำงานแบบเป็นขั้นตอนและมีผลลัพธ์ชัดเจน โดยเริ่มที่การสร้างความเข้าใจให้แก่ชุมชนว่าชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา หลังจากนั้นจึงเริ่มกระบวนการปลูกคน คือ การแก้ไขปัญหาปากท้องและจัดให้ชุมชนทำงานกันเป็นกลุ่ม โดยจัดให้มีระบบน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การสร้างฝาย มีการเปลี่ยนสภาพพื้นที่จากภูเขาเป็นนาขั้นบันได มีการให้กองทุนสนับสนุนพันธุ์พืช ปุ๋ย และสัตว์ เพื่อให้ชุมชนมีรายได้เพียงพอก่อนเริ่มขั้นตอนการปลูกป่าโดยได้กำหนดโมเดลในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าให้มีป่าอนุรักษ์ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ป่าเศรษฐกิจ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ป่าใช้สอย ๘ เปอร์เซ็นต์ ที่ทำกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ และที่อยู่อาศัย ๒ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้รับผิดชอบดูแล และขั้นตอนสุดท้าย คือ แปรรูปผลผลิตจากป่าต่อไป

๒.๓) ชุมชนเป็นที่ตั้งและให้ชุมชนมีส่วนร่วม คือ ในการดูแลป่าต้องทำให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่เพียงพอ เช่น การสร้างฝายทำให้ชุมชนมีน้ำใช้สำหรับการเกษตรทำให้มีรายได้เพิ่มจากการที่ปลูกพืชได้มากขึ้น การเปลี่ยนมาปลูกพืชระยะยาวที่ไม่ทำให้ขาดทุน เช่น มะม่วงหิมพานต์ กาแฟ กล้วย เป็นต้น ทั้งนี้ ให้ชุมชนเป็นผู้จัดการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและเกิดความรับผิดชอบต่อพื้นที่ป่า พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับผู้นำชุมชนและชาวบ้านเกี่ยวกับแนวคิดการปลูกป่าและมาตรการในการดูแลรักษาป่า รวมทั้งพัฒนาศักยภาพคนโดยการปลูกสร้างจิตสำนึกให้แก่เยาวชน

๒.๔) ชาวบ้าน ชุมชน ดูแลพื้นที่ต่อร่วมกันกับภาครัฐ โดยการตั้งคณะกรรมการตั้งกองทุน รวมทั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้รางวัลแก่พื้นที่ที่ไม่เกิดไฟไหม้ และบทลงโทษในพื้นที่ที่เกิดไฟป่า เพื่อให้ชุมชนและชาวบ้านมีรายได้จากการไม่บุกรุกพื้นที่ป่า นอกจากนี้ ได้วางมาตรการในการป้องกันไฟป่าด้วยการชิงเผา ทำแนวกันไฟ สร้างหอเฝ้าระวังไฟ และกำหนดช่วงระยะเวลาในการเผา

๔. ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเพิ่มขึ้น ๒ เท่า ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ๐.๕ เท่า และหนี้สินลดลงจาก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ ทำให้ได้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นจาก ๔๒ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๘๔ เปอร์เซ็นต์ และพื้นที่เสียหายจากไฟป่าลดลง ๙๙.๙ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งวิธีการปลูกป่าที่ดีที่สุด คือ การปล่อยให้ธรรมชาติฟื้นฟูตัวเอง โดยมีการปลูกพืชเสริมแบบหลากหลาย

๕. เสนอให้มีการทำคาร์บอนเครดิต การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม รวมถึงมาตรการจูงใจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การลดหย่อนภาษี เพื่อให้เกิดการไขปัญหาอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ ๑๘ แนวทางการผลักดันการใช้ก๊าซ NGV และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ในภาคการขนส่ง

๑. สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) รถขนส่งในไทยปัจจุบันมีจำนวน ๑.๑ ล้านคัน แบ่งเป็นรถบรรทุกส่วนบุคคลจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ คัน รถบรรทุกรับจ้างไม่ประจำทางจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ คัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) ความเป็นมาของการใช้ก๊าซ NGV ในภาคขนส่งนั้นเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ส่งเสริมให้มีการใช้ก๊าซ NGV ในภาคขนส่ง โดยมีราคา ๘.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม ในขณะที่น้ำมันดีเซลมีราคาในขณะนั้น ๓๐ บาทต่อลิตร และแนะแนวให้ผู้ประกอบการดัดแปลงเครื่องยนต์ ติดตั้งถังด้านท้ายรถ ส่วนใหญ่ที่ดัดแปลงไม่ได้มาตรฐานทำให้เครื่องยนต์และการติดตั้งมีปัญหาตามมา ซึ่งต้นทุนการดัดแปลงสูงถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ด้วยราคาก๊าซที่ต่ำในขณะนั้นจึงทำให้ผู้ประกอบการสนใจที่จะลงทุนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ บริษัทผู้ผลิตรถบรรทุกได้เริ่มผลิตรถบรรทุกที่เป็นเครื่องยนต์ CNG ออกจำหน่าย แต่ในปัจจุบันราคาก๊าซ NGV อยู่ที่ ๑๕.๖๓ บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกิดความไม่คุ้มทุนในการใช้ก๊าซ NGV ในภาคขนส่ง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างรถบรรทุกที่ใช้ก๊าซ NGV กับรถบรรทุกที่ใช้น้ำมันดีเซล พบว่ารถบรรทุกที่ใช้ก๊าซ NGV มีอัตราสิ้นเปลืองพลังงานและค่าบำรุงรักษาสูงกว่ารถบรรทุกที่ใช้น้ำมันดีเซล แต่ได้น้ำหนักบรรทุกที่น้อยกว่ารถบรรทุกที่ใช้น้ำมันดีเซล กล่าวคือ รถบรรทุกที่ใช้ก๊าซ NGV ต้องติดตั้งถังก๊าซ NGV ปริมาณน้ำหนัก ๔ ตัน ทำให้บรรทุกน้ำหนักได้น้อยลง

๓) ประเด็นการผลักดันให้มีการกลับมาใช้ก๊าซ NGV ในภาคขนส่งนั้น สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยเห็นว่านโยบายภาครัฐต้องมีความชัดเจนเรื่องต้นทุนราคาก๊าซ NGV ให้กับภาคขนส่ง กล่าวคือถ้าหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถตรึงราคาก๊าซ NGV ให้อยู่ที่ราคา ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาน้ำมันดีเซลได้ ภาคเอกชนก็ไม่พร้อมที่จะกลับมาใช้ก๊าซ NGV ในภาคขนส่ง เนื่องจากไม่เกิดความคุ้มค่าทางธุรกิจ

๔) ในปัจจุบันได้มีการจำกัดเวลาเดินรถของรถบรรทุกเพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยห้ามเดินรถเข้าพื้นที่กรุงเทพมหานครในเวลากลางวัน ซึ่งภาคการขนส่งรถบรรทุกมีความจำเป็นต้องเดินรถเข้าพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อขนส่งสินค้าทั่วไป รับขนตู้คอนเทนเนอร์ ขนส่งสินค้าเกษตร ขนส่งน้ำมันและวัสดุก่อสร้าง โดยขอยกตัวอย่างภาคการก่อสร้างในส่วนการผลิตคอนกรีตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีโรงงานผลิตคอนกรีตผสมเสร็จจำนวน ๔๐๐ โรงงาน ต้องใช้รถบรรทุกขนวัตถุดิบเพื่อผลิตคอนกรีตทั้งสิ้น ๖,๒๖๖ เที่ยวต่อวันซึ่งใช้เวลา ๑๓ ชั่วโมงต่อวัน ผลกระทบจากการจำกัดเวลาเดินรถดังกล่าวทำให้ต้นทุนด้านขนส่งสูงขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการเปลี่ยนการขนส่งจากรถบรรทุกสิบล้อเป็นรถบรรทุกหกล้อ ภาคอุตสาหกรรมและก่อสร้างจะมีต้นทุนสูงขึ้นจากการจ่ายค่าล่วงเวลาในการทำงานเวลากลางคืน นอกจากนี้ยังทำให้ปริมาณการจราจรในกรุงเทพมหานครมีความหนาแน่นมากขึ้นจากจำนวนรถบรรทุกหกล้อที่เข้ามาแทนที่รถบรรทุกสิบล้อที่ถูกจำกัดเวลาการเดินรถ ทำให้มีการปล่อยมลพิษสู่อากาศมากขึ้น

๕) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในกรุงเทพมหานครนั้น กรมควบคุมมลพิษได้ทำการวิจัยว่าแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ๗๒.๕ เปอร์เซ็นต์ มาจากการขนส่งทางถนน ในขณะที่บทความวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครระบุว่า แหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มาจากการเผาในที่โล่ง และมาจากการคมนาคมขนส่งเพียง ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น จึงเป็นการขัดแย้งกันของข้อมูลวิชาการ ดังนั้น สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยจึงมีข้อสังเกตว่าการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยการจำกัดเวลาเดินรถบรรทุกนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุดและเกิดความเสียต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๖) สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยได้มีข้อเสนอในการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ต่อที่ประชุมดังนี้ (๑) ย้ายฐานนำเข้าและส่งออกจากท่าเรือคลองเตย (River Port) ไปแหลมฉบัง มาบตาพุด (Sea Port) เป็นการลดปริมาณการจราจรจากรถบรรทุกวันละ ๓,๐๐๐ เที่ยว (๒) ย้ายจุดรับ - ส่งสินค้าสำหรับร้านค้าปลีกในเขตกรุงเทพชั้นในไปอยู่บริเวณชานเมือง (๓) สนับสนุนนโยบายพลังงานสะอาดให้ชัดเจน เช่น ตรึงราคาก๊าซ NGV ให้อยู่ที่ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาน้ำมันดีเซล (๔) สนับสนุน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การใช้พลังงานทางเลือกที่ไม่สร้างมลพิษ เช่น น้ำมันไบโอดีเซล B๒๐ ให้มีราคาส่วนต่าง ๓ – ๕ บาทต่อลิตร จากราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน (๕) ห้ามรถที่ไม่มีมาตรฐานยูโรวิ่งเข้าเขตเมือง

๒. เครือข่ายสหกรณ์รถแท็กซี่ไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) รถแท็กซี่ในปัจจุบันมีประมาณ ๘๐,๐๐๐ คัน เป็นรถแท็กซี่ในรูปแบบสหกรณ์แท็กซี่ ๓๕,๐๐๐ คัน รถแท็กซี่ในรูปแบบรถส่วนบุคคล (แท็กซี่สีเขียว - เหลือง) ๔๕,๐๐๐ คัน โดยมีรถแท็กซี่ที่ใช้ก๊าซ NGV ประมาณ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ และมีรถแท็กซี่ที่ใช้ก๊าซ LPG ประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๒) สหกรณ์รถแท็กซี่ไทยได้ทำการสำรวจและพบว่า มีแนวโน้มที่รถแท็กซี่จะใช้ก๊าซ NGV ลดลงและหันมาใช้ก๊าซ LPG มากขึ้น ในอนาคตอาจไม่มีการใช้ก๊าซ NGV ในรถแท็กซี่ เนื่องจากภาครัฐมีการปรับขึ้นราคาก๊าซ NGV มาโดยตลอด ทำให้ผู้ประกอบการรถแท็กซี่มีภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น หากหน่วยงานภาครัฐต้องการให้มีการหันกลับมาใช้ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิงมากขึ้น หน่วยงานภาครัฐควรตรึงราคาก๊าซ NGV และไม่ปรับขึ้นตามกลไกตลาด สร้างสถานีบริการก๊าซ NGV ให้เพียงพอต่อการให้บริการ โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพชั้นในที่มีจำนวนสถานีบริการก๊าซ NGV ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ประเด็นที่ ๑๙ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับภาคการขนส่งทางบก ปัญหาทางด้านสุขภาพที่เกิดจากฝุ่นละอองขนาดเล็กและการเผาพื้นที่ทางการเกษตร

บริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. การประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการเผาพื้นที่ทางการเกษตรแบ่งได้เป็น ๓ ส่วน ๑) ป่าไม้ ๒) บ้านเรือนและทรัพย์สินของประชาชน ๓) สุขภาพของประชาชนในพื้นที่ที่มีการเผาพื้นที่ทางการเกษตร

๒. ในต่างประเทศจะมีการคุ้มครองประกันภัยป่า (Forest Insurance) และการคุ้มครองประกันภัยพื้นที่ทางการเกษตร (Plantation Insurance) แต่ในประเทศไทย การประกันภัยทั้งสองประเภทนี้ยังไม่แพร่หลาย มีเพียงการประกันภัยนาข้าวและการประกันภัยไร่ข้าวโพดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันภัยพื้นที่ทางการเกษตร (Plantation Insurance) โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ทางบริษัทได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท

๓. การประกันภัยป่าไม้ จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนในจำนวนที่แตกต่างกันตามประเภทอัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้ ต้นไม้ที่มีการอัตราการเจริญเติบโตช้า รอบตัดฟันยาว มูลค่าเนื้อไม้สูง เช่น ตะเคียนทอง จันทร์หอม เป็นต้น จะได้ค่าสินไหมทดแทนมากกว่าต้นไม้ที่มีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว รอบตัดฟันสั้น มูลค่าเนื้อไม้ต่ำ เช่น กระถิน นนทรี เป็นต้น

๔. การประกันภัยที่อยู่อาศัยแบบประหยัดรายย่อย มีเบี้ยประกันและภาษีอากร ๒๐๐ บาท โดยทางบริษัทจะชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เกิดไฟไหม้ ฟ้าผ่า ภัยจากธรรมชาติ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๕. การประกันภัยสุขภาพของประชาชนในโรคที่เกิดจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เช่น โรคหลอดเลือดในสมอง โรคมะเร็งปอด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคติดเชื้อเรื้อรังในระบบหายใจส่วนล่าง โรคหัวใจขาดเลือด เป็นต้น โดยชดเชยค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒๐ การปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในการประกอบพิธีทางศาสนาและพิธีฌาปนกิจศพ

๑. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในสังกัดของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้มีการหารือร่วมกันกับหน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม ทั้งในระดับอำเภอ ได้แก่ อำเภอพุทธมณฑล และมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นต้น

๒) ในส่วนการจัดการของวัด มหาเถรสมาคมได้มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกรมควบคุมมลพิษ เพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมและมลภาวะภายในศาสนสถาน ในเรื่องของการจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากเตาเผาศพ รวมทั้งสถานที่กราบไหว้บูชาซึ่งมีการจุดธูปและเทียน

๓) เสนอให้มีการตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วิทยาลัยสงฆ์ และหน่วยงานภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากศาสนสถาน

๒. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑) มลพิษทางอากาศที่เกิดจากการฌาปนกิจศพ นอกจากการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แล้ว ยังมีการปล่อยสารไดอ๊อกซิน ซึ่งเกิดจากกระบวนการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์เพราะอุณหภูมิของเตาเผาศพไม่สูงพอต่อการกำจัดมลพิษตลอดการเผา โดยมีคุณสมบัติที่เป็นอันตราย คือ มีขนาดเล็กไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ไม่มีกลิ่น ไม่มีสี ไม่มีเขม่าหรือควันดำ แต่มีความเป็นพิษต่อภูมิคุ้มกัน ระบบประสาท ระบบต่อมไร้ท่อ และระบบสืบพันธุ์ อีกทั้งเป็นสารก่อมะเร็ง

๒) มาตรฐานสากลในต่างประเทศกำหนดให้ปล่อยปริมาณไดอ๊อกซินจากเตาเผาได้ไม่เกิน ๐.๑ นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่ตามกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษทางอากาศจากเตาเผากำหนดให้ปล่อยได้ไม่เกิน ๐.๕ นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งจากการตรวจสอบวัดที่แม้มีการใช้เตาเผาศพแบบไร้มลพิษ พบว่ามีการปล่อยสารไดอ๊อกซินเกินกว่าค่ามาตรฐานหลายเท่า

๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือร่วมกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเสนอโครงการวิจัยแก้ไขปัญหาสารไดอ๊อกซินจากการเผาศพด้วยการใช้สารไกอา เอช หรือ สารวิมุตติ ซึ่งเป็นแร่ธรรมชาติภูเขาไฟ (แร่โอลีวีน) ที่มีคุณสมบัติในการสกัดกระบวนการเกิดสารไดอ๊อกซินโดยจะแปรเปลี่ยนให้เป็นสารประกอบใหม่ซึ่งคล้ายแร่ธรรมชาติ และสามารถลดปริมาณสารไดอ๊อกซินให้ต่ำกว่าค่าควบคุมตามมาตรฐานสากลได้ โดยใส่สารไกอา เอช ไว้ในโลงศพ ซึ่งมีทั้งแบบเป็นก้อน และเป็นผง โดยวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การโรยผงไว้บนผ้าห่มเพื่อสารสามารถกระจายได้อย่างทั่วถึง และในปัจจุบันมีวัดที่นำสารไกอา เอช ไปใช้แล้ว คือ วัดสุทธิวราราม

๔) เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมควบคุมมลพิษ และกรมอนามัย พิจารณาเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมสารไกอา เอช ไปใช้เพื่อยับยั้งมลพิษจากการเผาศพ

๕) ปัจจุบันกำลังทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบเตาเผาศพโดยใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒๑ การปล่อยมลพิษและการเปรียบเทียบมลพิษ (Emission Comparisons) ที่เกิดจากเครื่องยนต์ประเภทต่าง ๆ และข้อมูลการรั่วไหลของก๊าซเรือนกระจกจากเชื้อเพลิงประเภทเอทานอล (Fugitive Emission from Ethanol) และปัญหาสำคัญที่เกิดจากสารมลพิษทางอากาศทุติยภูมิ (Secondary Pollutants)

ศูนย์เครือข่ายการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. จากการศึกษาการปล่อยมลพิษที่เกิดจากเครื่องยนต์ประเภทต่าง ๆ พบว่า เครื่องยนต์มาตรฐานยูโร ๕/๖ ระบายฝุ่นออกมาน้อยกว่าเครื่องยนต์ที่ไม่มีมาตรฐาน ๑๐๐ เท่า

๒. การติดตั้งอุปกรณ์ลดมลพิษ เช่น Oxidation catalyst, SCR, DPF สามารถลดฝุ่นและมลพิษชนิดต่าง ๆ ได้อย่างมีนัยยะสำคัญ

๓. ก๊าซ CNG และ ก๊าซ LPG มีการระบายฝุ่นใกล้เคียงกับน้ำมันเบนซินแต่น้อยกว่าน้ำมันดีเซล

๔. ก๊าซ CNG และ ก๊าซ LPG มีการระบายไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) และไฮโดรคาร์บอน (HC) มากกว่าน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลซึ่งอาจส่งผลต่อปริมาณสารมลพิษทุติยภูมิในอากาศ

๕. น้ำมันที่มีค่ากำมะถันต่ำ (Low Sulfur Fuel) สามารถลดฝุ่นและมลพิษชนิดอื่น ๆ ได้อย่างมีนัยยะสำคัญ

๖. เชื้อเพลิงเอทานอล (Ethanol) มีการระบายฝุ่นใกล้เคียงกับน้ำมันเบนซิน แต่ระบายไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) น้อยกว่าน้ำมันเบนซิน แต่จากการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าการใช้เชื้อเพลิงเอทานอล (Ethanol) ในส่วนผสมของน้ำมันในภาคการขนส่ง ส่งผลให้มลพิษทุติยภูมิสูงขึ้น

๗. น้ำมันไบโอดีเซล มีการระบายฝุ่นและไฮโดรคาร์บอน (HC) ลดลง แต่ระบายไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางสาธารณสุขมากขึ้น

๘. ถังน้ำมันในประเทศไทยเป็นถังน้ำมันแบบชั้นเดียว (Monolayer) ทำให้มีการรั่วซึมของสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย (VOC) เพิ่มขึ้นและส่งผลให้มลพิษทุติยภูมิสูงขึ้น

๙. กรมควบคุมมลพิษได้จัดตั้งคณะทำงานวิชาการด้านการปรับปรุงมาตรฐานไอเสียรถยนต์และคณะทำงานวิชาการด้านน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้ได้ข้อมูลทางวิชาการที่ถูกต้องประกอบการพิจารณานโยบายในการพัฒนาน้ำมันเชื้อเพลิงและเชื้อเพลิงทางเลือกกับภาคการขนส่ง ตลอดจนปรับปรุงมาตรฐานไอเสียรถยนต์ที่เข้มงวดขึ้น

๑๐. ยังไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการศึกษาติดตามตรวจวัดที่เกี่ยวกับปริมาณฝุ่นทุติยภูมิในประเทศไทย

ประเด็นที่ ๒๒ แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างต้นทุนราคาและการปรับโครงสร้างราคาจำหน่ายเชื้อเพลิงก๊าซ NGV

ผู้แทนคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมดังนี้

การลดราคาค่าผ่านท่อและค่าบริการจัดหาให้เท่าราคาต้นทุนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ. หรือ EGAT) ซึ่งมีราคาถูกที่สุดในตลาด การลดค่าภาษีสถานีบริการก๊าซ NGV และการจำกัดค่าใช้จ่ายที่นำมาคิดเป็นต้นทุนให้อยู่บนพื้นฐานความจริง อันได้แก่ ค่าบำรุงรักษาและค่าไฟฟ้า จะช่วยลดราคาจำหน่ายก๊าซ NGV ได้ โดยจะส่งเอกสารรายละเอียดให้แก่คณะกรรมาธิการต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒๓ การใช้ประโยชน์จากใบอ้อยแทนการเผาเพื่อลดมลพิษทางอากาศ

ศาสตราจารย์อัญชริดา สวารชร ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกอ้อยประมาณ ๑๑ ล้านไร่ คิดเป็นใบอ้อยจำนวน ๒,๗๕๐,๐๐๐ ตัน (หากคิดปริมาณใบอ้อย ๒๕๐ กิโลกรัมต่อไร่)

๒. ผนังในเซลล์ใบอ้อยมีส่วนที่เรียกว่า Lignocellulose ซึ่งประกอบด้วย ๑) Cellulose ๔๐ เปอร์เซ็นต์ สามารถย่อยได้เป็นกลูโคส (Glucose) ๒) Hemicelluloses ๒๕ เปอร์เซ็นต์ สามารถย่อยได้เป็นไซโลส (Xylose) และ Lignin ๑๕ เปอร์เซ็นต์

๓. ในการทดลองระดับห้องปฏิบัติการ ได้นำใบอ้อยมาย่อยด้วยเอนไซม์ ซึ่งหากเริ่มที่ ๖ เปอร์เซ็นต์ จะได้กลูโคส ๙.๘ กรัมต่อลิตร และไซโลส ๙.๐ กรัมต่อลิตร โดยสามารถนำน้ำตาลกลูโคสที่ได้มาหมักด้วยเชื้อยีสต์ Saccharomyces cerevisiae ก็จะได้เอทานอล ๑๐๐ ลิตรต่อตันของใบอ้อย ส่วนน้ำตาลไซโลสจะหมักด้วยยีสต์ Pichia stipites และ Kluyveromyces marxianus เพื่อให้ได้เอทานอล

๔. นอกจากการนำน้ำตาลที่ได้จากใบอ้อยมาผลิตเป็นเอทานอลแล้ว ยังได้ยีสต์อุดมน้ำมันด้วย ซึ่งปริมาณน้ำมันที่ได้จะอยู่ที่ประมาณ ๕๖ กิโลกรัมต่อตัน โดยประกอบด้วยกรดไขมันจำพวกคาร์บอน ๑๖ (C๑๖) และคาร์บอน ๑๘ (C๑๘) สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตไบโอดีเซลและน้ำมันหล่อลื่น อีกทั้งยังมีองค์ประกอบของ Palmitoleic acid (Omega ๗) และ Linolenic acid (Omega ๓) ซึ่งเป็นกรดไขมันที่มีราคาแพง เนื่องจาก Omega ๗ สามารถลดปริมาณคอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์ในเส้นเลือดได้ รวมทั้งสามารถรักษาโรคเบาหวานและโรคอ้วน ส่วน Omega ๓ สามารถลดปริมาณคอเลสเตอรอล ลดการอักเสบ นำไปใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง รวมทั้งเพิ่มรสชาติอาหารและทำให้สีน้ำมันแห้งเร็วขึ้น ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการดัดแปลงพันธุกรรมเพื่อให้ได้ปริมาณ Palmitoleic acid เพิ่มมากขึ้น

ประเด็นที่ ๒๔ การใช้ใบอ้อยทำแบตเตอรี่ เพื่อลดการเผาในที่โล่ง

ศาสตราจารย์ธิดารัตน์ บุญมาศ ภาควิชาปรสิตวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องการแก้ไขปัญหาราคาข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ที่มีราคาตกต่ำให้มีมูลค่าสูงขึ้น โดยรัฐบาลชุดที่แล้วได้มอบโรงงานต้นแบบแบตเตอรี่ให้แก่ทางมหาวิทยาลัยโดยใช้แกลบเป็นวัตถุการผลิตขั้วแบตเตอรี่ จากการสำรวจพบว่ามีใบอ้อยหลงเหลือจากการเก็บเกี่ยวปริมาณ ๑๓ ล้านตัน ส่วนใหญ่จะกำจัดโดยการเผาเกือบทั้งหมดซึ่งทำให้เกิดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ออกสู่อากาศ จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยพบว่าสามารถนำใบอ้อยไปเผาให้ได้สารนาโนซิลิกาเพื่อไปผลิตเป็นขั้วแบตเตอรี่สำหรับรถพลังงานไฟฟ้า นอกจากนี้ยังนำใบอ้อยมาหมักเป็นน้ำตาล จากน้ำตาลมาหมักเป็นไฮโดรเจนเพื่อใส่เป็นพลังงานเข้าไปในแบตเตอรี่เช่นกัน

๒. มหาวิทยาลัยขอนแก่นขอเสนอแนะให้ขึ้นราคารับซื้ออ้อยมากกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อกิโลกรัม เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ชาวบ้านหยุดทำการเผาไร่อ้อย และขอให้รัฐบาลสนับสนุนเครื่องจักรสำหรับเก็บซากอ้อยเพื่อหมุนเวียนใช้ในชุมชน เนื่องจากเครื่องดังกล่าวมีราคาแพง หากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมเตาเผาเพื่อให้ได้นาโนซิลิกาเพื่อทำแบตเตอรี่และเครื่องสำอางก็จะสามารถเพิ่มมูลค่าได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒๕ การสำรวจความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

สวนดุสิตโพล ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. การสำรวจความคิดเห็น ในเบื้องต้นสวนดุสิตโพลจะสอบถามผู้มาขอให้สำรวจความคิดเห็นก่อนว่าจะนำผลสำรวจความคิดเห็นไปใช้เมื่อใด เนื่องจากโดยปกติการทำโพลสำรวจความคิดเห็นโดยทั่วไปจะใช้เวลาหนึ่งสัปดาห์ในการทำสำรวจ แต่หากมีกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น มีคำถามที่มีรายละเอียดเชิงลึกมากขึ้นก็จะต้องใช้เวลามากขึ้น ระยะเวลาประมาณ ๑๕ วันถึง ๓๐ วัน

๒. สวนดุสิตโพลได้เคยทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากประชาชนจำนวน ๑,๓๗๖ คน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ประชาชนร้อยละ ๘๔.๓ บอกว่ารู้สาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และประชาชนร้อยละ ๙๔.๕ รู้ผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่มีต่อร่างกาย โดยประชาชนมองว่าการแก้ปัญหาคือการพึ่งตนเอง โดยใช้รถยนต์ให้น้อยลง ลดการเผาในที่โล่ง และประชาชนอยากให้รัฐบาลมีมาตรการลงโทษอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดเป็นกรณีตัวอย่างแก่ประชาชน หากคณะกรรมาธิการต้องการให้ทำโพลสำรวจความคิดเห็นในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ก็สามารถแจ้งสวนดุสิตโพลเพื่อดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้การสำรวจความคิดเห็นของสวนดุสิตโพลจะทำในรูปแบบภาคสนามและรูปแบบออนไลน์

ประเด็นที่ ๒๖ กรอบแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๑. ปัญหาหมอกควันในประเทศไทยเกิดจากไฟป่าและการเผาในที่โล่งประมาณ ๗๖ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาไฟป่าและการเผาในที่โล่งไม่ได้ทำให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เท่านั้น แต่ยังเกิดการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ พันธุ์พืช จุลินทรีย์และสัตว์ป่าที่หายากก็ถูกทำลายไปพร้อมกับไฟป่าและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) แต่ในบางประเทศ ปัญหาฝุ่นละอองอาจเกิดจากไอทะเล เช่น ในแคลิฟอร์เนีย เป็นต้น

๒. จากการสำรวจโดยดาวเทียมพบว่าควันที่เกิดจากการเผาป่าที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซียสามารถลอยข้ามไปถึงประเทศเกาหลีใต้ และในจังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา รวมไปถึงประเทศสิงคโปร์ที่มีพื้นที่ป่าไม่มากแต่ก็ยังเกิดปัญหาหมอกควันที่ลอยข้ามแดนมาจากเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย พื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) (Effective Area)

๓. ในจังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง และจังหวัดเชียงใหม่ เป็นทั้งพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบและพื้นที่แหล่งกำเนิดปัญหาหมอกควัน กล่าวคือ เป็นพื้นที่ ที่มีการเผาป่าและในขณะเดียวก็ได้รับหมอกควันจากประเทศพม่า ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันจึงต้องมีการร่วมมือในระดับนานาชาติด้วย

๔. การเผาในที่โล่ง พบว่ากระทรวงมหาดไทยสามารถบริหารจัดการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี ส่วนปัญหาไฟป่าในแหล่งต้นน้ำ ควรปลูกพืชที่มีความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้รากไม้เกิดการอุ้มน้ำ โดยป่าดิบชื้นขนาด ๑ ตารางกิโลเมตรสามารถอุ้มน้ำในพื้นดินได้ ๔๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ขณะที่ป่าทั่วไปขนาด ๑ ตารางกิโลเมตรสามารถอุ้มน้ำในพื้นดินได้ ๒๗,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร แต่ที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ต้นยาง เมื่อฝนตก รากของพืชเชิงเดี่ยวไม่สามารถอุ้มน้ำได้ ดังนั้น หน่วยงานราชการควรมีการจัดแบ่งเขต (Zoning) และนำเทคโนโลยีมาใช้สำรวจพื้นที่ หากพบพื้นที่ใดมีปริมาณป่าไม้ลดลง หน่วยงานราชการและประชาชนจะต้องร่วมกันเข้ามาดูแล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. ในเขตเมืองที่มีการจราจรหนาแน่น เช่น กรุงเทพมหานคร ควรแก้ปัญหาด้วยการใช้รถไฟฟ้า ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ และควรมีการจัดแบ่งเขต (Zoning) อาทิ เขตอุตสาหกรรม เขตชุมชน เพื่อลดการปล่อยควันอันเป็นสาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในเขตเมือง

๖. จากการศึกษาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พบว่าการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก Pm ๒.๕ อย่างยั่งยืน (Sustainability Process) มี ๔ ระดับ ดังนี้

๖.๑ ระดับชุมชน (Community Level) แบ่งเป็น

๑) Education การให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๒) Prevention การป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดไฟป่า

๓) Suppression การประสานความร่วมมือในการเข้าดับไฟระหว่างเจ้าหน้าที่ ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นผู้รับผิดชอบ

๔) Recovery ยกตัวอย่างเช่น การปลูกต้นไม้ทดแทนในพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ การเตรียมความพร้อมเพื่อลดฝุ่นละออง เช่น การฉีดพ่นละอองน้ำ และการจัดเตรียมระบบวิธีการรักษาโรคทางเดินหายใจในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

๖.๒ ระดับชาติ (National Level) ควรมีองค์กรที่มีกฎหมายรองรับเพื่อให้มีเจ้าภาพและทำงานต่อเนื่อง และในพื้นที่ชายแดนติดประเทศเพื่อนบ้าน ควรมีเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระดับสูง ทำหน้าที่ประสานงานด้านการให้ความรู้ นำเสนอทางเลือกของการใช้วิถีชีวิตและทางเลือกในการประกอบอาชีพเพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นแหล่งกำเนิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๖.๓ ระดับภูมิภาค (Regional Level) ในระดับภูมิภาคอาเซียนมีคณะกรรมการไฟป่า (Wild Fire Committee) แต่ในทางปฏิบัติ การแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนไม่สามารถทำได้เต็มที่เพราะแต่ละประเทศมีปัญหาของตนเอง จึงควรผลักดันปัญหาไฟป่าเป็นวาระแห่งภูมิภาคที่เข้มแข็ง

๖.๔ ระดับนานาชาติ (International Level) กรณีหมอกควันข้ามภูมิภาค ควรมีคณะกรรมการหมอกควัน (Smoke Haze Committee) ทำหน้าที่แก้ปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ และปัญหาเศรษฐกิจที่ตามมาจากกรณีหมอกควันข้ามภูมิภาค

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒๙ ข้อ

๑) ในการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ควรใช้ข้อมูลแบบ Real time ในการแจ้งเตือนช่วงเวลาที่มีค่าเกินค่ามาตรฐานและเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดมาตรฐานของเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่สามารถตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้จริงตรงตามมาตรฐานสากล ซึ่งหากเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดได้มาตรฐานแล้ว ควรมีการรับรองให้เป็นที่ประจักษ์ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมั่นใจได้ว่าสินค้านั้น ๆ มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานรับรอง

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้การสื่อสารระหว่างภาครัฐและประชาชนเป็นที่เข้าใจถูกต้องตรงกัน

๔) การดำเนินกิจกรรมหรือพิธีต่าง ๆ ในศาลเจ้า เช่น การจุดประทัด การจุดธูป เป็นต้น นับว่าเป็นหนึ่งในแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกินมาตรฐาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรณรงค์ให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกับความเชื่อส่วนบุคคล เพื่อลดปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕) จังหวัดกำแพงเพชรเป็นจังหวัดที่มีจำนวนการปลูกไร่อ้อยสูงเป็นอันดับสองของประเทศ ส่งผลให้มีการเผาไร่อ้อยจำนวนมากจนค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้สำคัญกับแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งแตกต่างกัน โดยควรกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ให้เหมาะสมตามแต่ละพื้นที่

๖) ภาครัฐควรพัฒนารูปแบบการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์ถึงประชาชน ให้มีความรวดเร็วและแม่นยำทัดเทียมภาคเอกชน

๗) ภาครัฐควรเข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการเผาอย่างจริงจัง แต่ควรแจ้งประชาชนให้ทราบล่วงหน้าโดยกำหนดระยะเวลาก่อนที่จะเริ่มเข้มงวด เพื่อให้ประชาชนได้ปรับตัว ทั้งนี้นอกจากบทลงโทษแล้ว ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการหยุดเผาของเกษตรกร

๘) ในระยะเร่งด่วนควรกำหนดมาตรการเด็ดขาดเพื่อควบคุมปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ให้อยู่ในเกณฑ์ปกติโดยเร็วและเป็นรูปธรรม เช่น ห้ามรถยนต์เก่าหรือควันดำทุกชนิดวิ่งบนท้องถนน หรือในกรณีที่หน้ากากอนามัยมีจำนวนจำกัด ก็ควรแจกให้แก่บุคคลกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กก่อน เป็นต้น

๙) การขึ้นราคาค่าแก๊ส NGV เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ปริมาณการใช้รถยนต์ดีเซลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในบรรยากาศสูงเกินค่ามาตรฐาน การกำหนดมาตรการส่งเสริมที่จูงใจให้ประชาชนกลับมาใช้แก๊ส NGV จะทำให้ปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญ เช่น การลดราคาค่าแก๊ส NGV การเพิ่มสถานีเติมแก๊ส NGV

๑๐) ต้นเหตุที่ทำให้ประชาชนเลือกที่จะเผาไร่อ้อยเนื่องจากขาดแคลนแรงงานตัดอ้อย หากภาครัฐให้การสนับสนุนรถตัดอ้อยให้แก่ท้องถิ่นหรือชุมชน จะเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนเลือกใช้วิธีกำจัดต้นอ้อยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๑) การชิงเผาเป็นหนึ่งในปัญหาที่เพิ่มค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเผาไหม้ป่าโดยเฉพาะป่าดิบชื้นในเขตสงวนและอนุรักษ์มากกว่าการเผาในภาคการเกษตร อันเป็นการทำลายแหล่งโอโซนที่สำคัญจนทำให้เกิดสภาวะอากาศปิดและก่อให้เกิดความเข้มข้นของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ หากไม่สามารถงดการเผาได้ ควรจำกัดอยู่ในพื้นที่ป่าเต็งรังและต้องมีมาตรการควบคุมมิให้การเผาไหม้ลุกลามไปยังพื้นที่อื่น ๆ ข้างเคียง

๑๒) มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ ภาครัฐควรมีมาตรการลดภาษีแก่ผู้ประกอบการและลดค่าโดยสารให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นการสนับสนุนและจูงใจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการที่วางไว้

๑๓) การแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดด้วยการจัดอาคารจอดรถยนต์ในบริเวณสี่มุมเมือง การเข้มงวดในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการก่อสร้างอาคารสูงต่าง ๆ การมีกฎหมายผังเมืองที่สามารถใช้บังคับได้จริง การมีสวนสาธารณะในทุกเขตพื้นที่ และการงดตัดต้นไม้สาธารณะ เป็นแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในเมืองได้อย่างยั่งยืน

๑๔) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นเพียงหนึ่งในมลพิษทางอากาศ ซึ่งยังมีสารประกอบอื่นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน การศึกษาและวิเคราะห์ให้ได้ว่าสารประกอบใดเป็นสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้เกิดปัญหาหมอกควัน จะเป็นการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดที่สุด

๑๕) หากกรมโรงงานอุตสาหกรรมมีข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและจำนวนการผลิต รวมทั้งสารเคมีที่ใช้ในการผลิต จะทำให้ทราบปริมาณสารมลพิษที่แต่ละโรงงานจะต้องปล่อยได้ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้ว่าผู้ประกอบการรายงานเท็จหรือปกปิดข้อมูลทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registers : PRTR) หรือไม่

๑๖) การส่งเสริมให้มีการบำบัดการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ดีเซลจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถลดการปล่อยมลพิษทางอากาศได้

๑๗) การเพิ่มต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระบบเศรษฐกิจ จะทำให้ภาคเอกชนและประชาชนตระหนักที่จะร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยภาครัฐควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเพื่อลดความขัดแย้งในภายหน้า

๑๘) ปัญหาหมอกควันข้ามพรหมแดน เป็นปัญหาที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญและจัดการโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะการแก้ไข้ปัญหาฝุ่นละอองที่มาจากการไฟป่าซึ่งก่อให้เกิดปริมาณฝุ่นละอองจำนวนมหาศาลที่สามารถลอยตัวข้ามประเทศได้ เนื่องจากตราบใดที่ประเทศไทยยังมีส่วนในการก่อให้เกิดปัญหาหมอกควันข้ามพรหมแดน ประเทศไทยย่อมไม่อาจเรียกร้องให้ประเทศเพื่อนบ้านปฏิบัติตามข้อตกลงใด ๆ ระหว่างประเทศได้

๑๙) ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution: ATHP) มีปัญหาด้านโครงสร้างที่มุ่งให้แต่ละประเทศต่างแก้ไขปัญหาเฉพาะแต่ละประเทศนั้น ๆ โดยมิได้มีการบูรณาการร่วมกัน ภาครัฐจึงควรยื่นข้อเสนอเพื่อทำความตกลงระหว่างประเทศฉบับใหม่โดยไม่ยึดหลักการ ASEAN WAY มาเป็นพื้นฐาน

๒๐) ภาครัฐควรนำมาตรการส่งเสริมมาบังคับใช้เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับค่านิยมว่าการกระทำดังกล่าวมิใช่การฉ้อราษฎร์บังหลวง ควบคู่ไปด้วยเพื่อลดความอคติ

๒๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐไม่สามารถจัดซื้อเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้เนื่องจากไม่มีราคากลาง ทำให้ไม่มีหน่วยงานใดเสี่ยงที่จัดสรรงบประมาณเป็นค่าเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดังกล่าวเพราะเกรงกลัวต่อการถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๒๒) ภาครัฐควรจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการที่ประกอบด้วยหน่วยงานด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์ดังกล่าว เพื่อเป็นหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยเฉพาะ

๒๓) ภาครัฐควรมีการตรวจสอบข้อมูลการปล่อยสารมลพิษของโรงงานว่าตรงตามจำนวนการผลิตหรือไม่ เพื่อให้ทราบว่ามีโรงงานใดบ้างที่ละเลยหรือปกปิดการแจ้งข้อมูลที่มีผลกระทบต่อประชาชนดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและกำหนดมาตรการป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายดังกล่าวต่อไป

๒๔) การใช้ข้อมูลจากดาวเทียมดวงอื่นเพิ่มเติมประกอบกับข้อมูลบนภาคพื้นดินจะทำให้ข้อมูลที่ได้มาถูกต้องครบถ้วนที่จะใช้ในการบัญชาเหตุการณ์

๒๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดูแลรักษาต้นไม้บนเกาะกลางถนนซึ่งเป็นส่วนปัจจัยสำคัญในการกรองฝุ่นละอองตามท้องถนน

๒๖) แผนปฏิบัติที่ภาครัฐกำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ไม่มีการกำหนดมาตรการเสริมรองรับ เช่น รณรงค์ให้ประชาชนใช้รถไฟฟ้าแต่ไม่มีสถานีชาร์จไฟฟ้า เป็นต้น ทั้งนี้ หากสามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติที่ภาครัฐกำหนดไว้ได้ทั้งหมด ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ย่อมหมดไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๗) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดเตรียมยาภูมิคุ้มกัน ยาป้องกันโรคติดต่อ แอลกอฮอล์ล้างมือ รวมทั้งหน้ากากอนามัยให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและพร้อมจำหน่ายตลอดเวลา ตลอดจนควรควบคุมราคาในท้องตลาดมิให้สูงเกินสมควรและเป็นราคาที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้

๒๘) ภาครัฐควรจัดให้มีการกำหนดตัวชี้วัดและประเมินมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยเฉพาะการฉีดละอองน้ำเพื่อลดฝุ่นละอองว่าได้ผลหรือไม่ คุ้มค่ากับการลงทุนหรือค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปหรือไม่

๒๙) ภาครัฐควรมีมาตรการเพิ่มมูลค่าใบอ้อย เช่น การส่งเสริมรับซื้อใบอ้อยแปรรูปเป็นพลังงาน เป็นปุ๋ย เป็นน้ำตาล หรืออื่น ๆ การกำหนดให้ราคารับซื้อใบอ้อยที่ไม่เผาสูงกว่าราคาใบอ้อยที่เผาแล้ว เป็นต้น เพื่อให้ใบอ้อยมีประโยชน์ต่อเกษตรมากกว่าการเผาทำลาย ทั้งนี้ ภาครัฐก็ควรสนับสนุนให้มีการสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าในพื้นที่ที่มีการปลูกไร่อ้อยเป็นจำนวนมากและต้องกำหนดเงื่อนไขให้โรงงานผลิตไฟฟ้านั้นต้องรับซื้อใบอ้อยจากเกษตรกรเป็นหลัก พร้อมทั้ง ต้องให้แรงงานต่างชาติเข้ามามีบทบาทในการช่วยเกษตรกรโดยอาจกำหนดระยะเวลาการจ้างเฉพาะในฤดูเก็บเกี่ยว

๓๐) การลดปริมาณมลพิษทางอากาศจากการปล่อยทิ้งของโรงงานควรมีการกรองฝุ่นละอองที่ตัวปล่องแทนการกำจัดบนบรรยากาศ นอกจากนี้ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมให้แก่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ลดภาษีให้แก่โรงงานที่สร้างมลพิษทางอากาศน้อย เป็นต้น

๓๑) สาเหตุที่เกษตรกรเลือกที่จะกำจัดอ้อยด้วยวิธีเผา เนื่องจากการกำจัดอ้อยด้วยมือมีโอกาสที่จะถูกใบอ้อยบาด อีกทั้งภาครัฐไม่มีมาตรการสนับสนุนการให้ใช้เครื่องจักรอย่างเต็มที่เพราะอาจมีผลกระทบต่อการจ้างแรงงาน แต่ภาครัฐสามารถส่งเสริมมาตรการอื่น ๆ ได้ เช่น การแปรรูปใบอ้อยเป็นภาชนะใส่อาหาร

๓๒) กระทรวงการคลังควรจัดสรรงบประมาณรองรับสำหรับกรณีประชาชนประสงค์จะซื้อรถตัดอ้อยโดยให้กู้ยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ย

๓๓) การสั่งห้ามเผาเป็นไปได้ยาก เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมตกอยู่ในสภาวะจำยอม อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาเรื่องการเผาอ้อยไม่อาจทำได้ในระยะสั้น แต่ต้องมุ่งผลในระยะยาวโดยการวางมาตรการต่าง ๆ รองรับ เช่น การสั่งห้ามโรงงานไม่ให้รับอ้อยในพื้นที่ที่มีการเผา การกำหนดเขตพื้นที่ที่สามารถปลูกไร่อ้อยได้โดยต้องอยู่ห่างจากตัวเมือง ๕ กิโลเมตร เป็นต้น

๓๔) การสั่งห้ามเผาไม่ควรห้ามโดยเด็ดขาด แต่ควรจำกัดปริมาณการเผาไม่ให้มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในบรรยากาศเกินค่ามาตรฐาน โดยอาศัยข้อมูลการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้าของกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นฐานในการกำหนดช่วงเวลาปลอดภัยที่สามารถให้ประชาชนทำการเผาได้

๓๕) ข้อมูลที่แจ้งเตือนเผยแพร่ให้แก่ประชาชนควรมีรายละเอียดชัดเจนครอบคลุมว่าแต่ละพื้นที่มีปริมาณค่ามลพิษทางอากาศมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย และหากสามารถคาดการณ์คุณภาพอากาศล่วงหน้าได้อย่างน้อย ๑ เดือน จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินกิจวัตรประจำวันของประชาชน

๓๖) ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศประเทศไทยควรศึกษามาตรการต่าง ๆ ของต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นต้นแบบหรือเทียบเคียงและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพประเทศไทย

๓๗) หน่วยงานที่ควรตรวจวัดค่ามลพิษทางอากาศแทนกรมควบคุมมลพิษ คือ กรมอุตุนิยมวิทยา เนื่องจากมีสถานีอุตุวิทยาครอบคลุมทุกเขตพื้นที่ ซึ่งมีมากกว่าจำนวนสถานีตรวจวัดของกรมควบคุมมลพิษ อันจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของประเทศ โดยควรเพิ่มการตรวจวัดคุณภาพอากาศเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของกรมอุตุนิยมวิทยาแทนกรมควบคุมมลพิษ และให้กรมควบคุมมลพิษทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๘) ภาครัฐควรมีหน่วยงานเจ้าภาพที่จะรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพอากาศ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ ที่อยู่กระจัดกระจายมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อสามารถประเมินสถานการณ์ฝุ่นละอองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓๙) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศในบริเวณโรงเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ปกครองว่าควรให้เด็กหยุดการเรียนหรือไม่

๔๐) เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ ควรมีการลดภาษีสรรพสามิตให้กับผู้ที่ใช้น้ำมันดีเซล B๒๐ ทั้งในภาครัฐและเอกชน

๔๑) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพควรมีการนำ Diesel Particulate Filter (DPF) อุปกรณ์กรองเขม่าไอเสียในเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งมีหน้าที่ดักจับเขม่าควันต่างๆ โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากการเผาไหม้ในเครื่องยนต์ มาติดตั้งกับรถโดยสารสาธารณะเพื่อลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ออกสู่อากาศ

๔๒) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้หันมาใช้ระบบขนส่งสาธารณะโดยเฉพาะรถโดยสารสาธารณะนั้นควรเป็นแผนระยะยาวที่การดำเนินการต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ จึงไม่อาจทำได้ในระยะเวลาอันสั้น

๔๓) การนำระบบบำบัดมลพิษมาติดที่เครื่องยนต์น่าจะเป็นการลดมลพิษที่ใช้ต้นทุนน้อย กรมการขนส่งทางบกและองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ควรนำไปใช้กับรถยนต์และรถโดยสารสาธารณะเพื่อลดมลพิษที่จะปล่อยออกมาสู่อากาศ

๔๔) ในระหว่างที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพกำลังเปลี่ยนผ่านจากรถโดยสารสาธารณะที่ใช้น้ำมันมาเป็นรถโดยสารสาธารณะ EV (Electric Vehicle) ซึ่งใช้เวลาและงบประมาณมากนั้น ขอเสนอให้มีการนำรถโดยสารสาธารณะที่ใช้พลังงานทางเลือกอื่นมาใช้ไปพลางก่อน

๔๕) เพื่อส่งเสริมให้คนหันมาใช้รถโดยสารสาธารณะมากขึ้น ควรมีช่องทางเดินรถสาธารณะ (Bus Lane) จะทำให้รถวิ่งตรงเวลาและใช้ความเร็วได้มากขึ้น

๔๖) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรควรมีมาตรการจูงใจให้เกษตรกรลดการเผาในที่โล่ง

๔๗) ควรมีการใช้ระบบรถโรงเรียนเพื่อลดการนำรถยนต์ส่วนตัวมาใช้รับ – ส่งนักเรียน เพื่อลดการปล่อยมลพิษออกมาสู่อากาศ และควรมีการรณรงค์ให้มีนักเรียนขี่จักรยานมาโรงเรียนเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว

๔๘) เสนอให้คณะกรรมาธิการนำผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในมิติต่าง ๆ มาพิจารณาศึกษาเพิ่มเติม

๔๙) ขอให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติประสานงานกับกรมควบคุมมลพิษเพื่อหาทางออกในการรับรองเครื่องวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แบบ Real Time เพราะปัจจุบันค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่แจ้งในแอปพลิเคชั่นเป็นค่าเฉลี่ยของวันก่อน ๆ ไม่ได้เป็นค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่วัดแบบ Real Time

๕๐) ขอให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยและข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ขอให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติทำการวิจัยเรื่องหน้ากากอนามัย และการจัดพื้นที่ Safety Zone เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างยั่งยืนต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕๑) มีงานวิจัยพบว่ารถยนต์ที่วิ่งด้วยความเร็ว ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ปล่อยมลพิษออกสู่อากาศน้อยกว่ารถยนต์ที่วิ่งด้วยความเร็ว ๑๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ดังนั้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน – เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในอากาศเป็นจำนวนมากนั้น หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถทำให้การจราจรมีความคล่องตัว ไม่มีปัญหารถติดบนท้องถนนเป็นเวลานานก็จะช่วยลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐานได้ในบางส่วน

๕๒) การติดเครื่องพ่นน้ำในโรงเรียน ควรติดด้านบนของอาคารเรียนเนื่องจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จะลอยขึ้นสู่ที่สูง และควรมีการนำร่องติดเครื่องพ่นน้ำเพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในโรงเรียนทุกโรงเรียนและในอาคารหน่วยงานราชการต่าง ๆ

๕๓) ควรมีการบรรจุวิชาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเรื่องหมอกและควันในหลักสูตรการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการเนื่องจากเป็นสถานการณ์ใกล้ตัวที่นักเรียนจะต้องเผชิญ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถป้องกันตัวเองได้ในเบื้องต้นจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๕๔) ขอเอกสารข้อมูลรายละเอียดจากกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการผลิตหน้ากากอนามัยของกลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องพ่นละอองน้ำตามโรงเรียน

๕๕) วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ร่วมกับกลุ่มยักษ์ขาว สร้างอุปกรณ์เซนเซอร์วัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพื่อช่วยวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ได้ทันท่วงที พร้อมเปิดอบรมให้คนทั่วไปผลิตอุปกรณ์เซนเซอร์ดังกล่าว โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการอบรม จึงขอเสนอแนะให้กลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษาเข้าอบรมเพื่อผลิตอุปกรณ์เซนเซอร์วัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ติดตั้งตามสถานศึกษาอันเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

๕๖) ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่นำร่องในเรื่องอากาศสะอาด โดยมีการตั้งเป้าหมายจะเป็นประเทศที่มีอากาศสะอาดที่สุดในโลก ในปี ค.ศ. ๒๕๙๓ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเริ่มต้นจากการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียน จึงขอเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการริเริ่มการปลูกต้นไม้ในโรงเรียนทั่วประเทศ

๕๗) เสนอแนะให้กรมขนส่งทางบกแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบริษัทผู้ผลิตรถยนต์เกี่ยวกับระบบสตาร์ทและดับเครื่องยนต์อัตโนมัติ โดยจะดับเครื่องยนต์โดยอัตโนมัติเมื่อรถหยุด เช่น เมื่อรถหยุดติดไฟแดง เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานและลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๕๘) ควรมีการรณรงค์การจอดรถแล้วดับเครื่องยนต์เพื่อลดการปล่อยมลพิษสู่อากาศและควรมีมาตรการการลงโทษสำหรับบุคคลที่จอดรถแล้วไม่ดับเครื่องยนต์ โดยอาจลงโทษเป็นโทษปรับ

๕๙) ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มมาตรการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการโรงงานที่มีลักษณะปล่อยมลพิษทางอากาศ

๖๐) ทางเดินในอาคารรัฐสภาไม่มีระบบปรับอากาศ ทั้งที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ภายในอาคาร แต่ไม่มีการปิดกั้นหรือแยกส่วนสัดให้ชัดเจน ส่งผลให้ฝุ่นละอองภายนอกอาจดันเข้ามาภายในห้องประชุมได้ จึงเห็นควรให้มีการกำหนดพื้นที่ปลอดบุหรี่ให้ชัดเจนและปรับแรงดันอากาศภายในห้องประชุมให้สูงกว่าภายนอก

๖๑) หากรัฐสภาขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการตรวจวัดคุณภาพอากาศภายในอาคาร สามารถติดต่อกรมอนามัยให้มาตรวจสอบคุณภาพอากาศ เพื่อให้อากาศภายในอาคารรัฐสภาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนดได้

๖๒) อุณหภูมิเตาเผาศพควรอยู่ที่ประมาณ ๘๐๐ - ๙๐๐ องศาเซลเซียส เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษทางอากาศไดอ๊อกซินและควรเป็นระบบควบคุมแบบอัตโนมัติ ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับสัปเหร่อแต่ละคน

๖๓) ควรมีการจัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการเผาศพให้แก่วัด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖๔) หากทางวัดมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาการจุดธูปที่ไม่จำเป็น รวมถึงการเผากระดาษเงินกระดาษทอง จะสามารถลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้

๖๕) กรมควบคุมมลพิษควรตรวจสอบประสิทธิภาพของสารไกอา เอช ว่าสามารถใช้เป็นมาตรฐานได้หรือไม่ หรือมีผลข้างเคียงใด ๆ หรือไม่ เพื่อนำเรียนถวายมหาเถรสมาคมต่อไป

๖๖) ในกรณีที่มีการรับรองการใช้สารไกอา เอช แล้ว ควรมีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยเพื่อให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

๖๗) การใช้สารไกอา เอช อาจเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน อีกทั้ง เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ จึงควรมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพเตาเผาศพให้ดีขึ้นและได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุเพื่อไม่ต้องทำการบำบัดมลพิษทางอากาศในภายหลัง

๖๘) ในการซ่อมแซมบำรุงเตาเผาศพไม่ควรผลักภาระค่าใช้จ่ายให้แก่วัด

๖๙) ชนิดน้ำมันที่ให้บริการมีมากทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการลงทุนน้ำมันเพิ่มเติม จึงเสนอให้กระทรวงพลังงานจำกัดชนิดน้ำมันในท้องตลาด พร้อมทั้งกำหนดชนิดน้ำมันที่ต้องห้ามในช่วงที่สถานการณ์ฝุ่นอยู่ในภาวะวิกฤต

๗๐) ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศอย่างรอบด้าน ควรให้ความสำคัญในเรื่องของก๊าซคาร์บอนด้วย

๗๑) ภาครัฐควรสนับสนุนมาตรการจูงใจ โดยไม่ควรมองว่าเป็นการทำให้รัฐต้องเสียประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

๗๒) ผู้ประกอบการธุรกิจน้ำมันให้ความสำคัญกับน้ำมันที่ทำรายได้ให้มากที่สุด ทำให้น้ำมันที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น E๘๕ ไม่ได้รับการสนับสนุนในทางการตลาดที่เพียงพอ

๗๓) การลดภาษีน้ำมันที่ปล่อยมลพิษทางอากาศต่ำในช่วงฤดูที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นจำนวนมาก เป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินเกณฑ์มาตรฐานในภาวะวิกฤตได้

๗๔) ภาครัฐยังขาดการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้น้ำมันไบโอดีเซล

๗๕) มาตรการในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศนอกจากการให้ความสำคัญในมิติสิ่งแวดล้อมแล้วควรคำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปด้วย

๗๖) การลดราคาก๊าซ NGV เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากแหล่งกำเนิดทางระบบคมนาคมขนส่งที่ดีที่สุด เนื่องจากมีผลการวิจัยยืนยันว่าปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เพียง ๐.๐๑

๗๗) โรงไฟฟ้าชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาการเผาไร่อ้อยได้ ซึ่งภาครัฐควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับซื้อให้ชัดเจน เช่น ช่วงเวลารับซื้อ ราคา เป็นต้น

๗๘) ควรพัฒนาความเร็วในการชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าให้เทียบเท่ามาตรฐานต่างประเทศเพื่อจูงใจให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้พลังงานทดแทนดังกล่าว

๗๙) เสนอให้เปิดเสรีธุรกิจสถานีบริการก๊าซ NGV เพื่อแก้ไขปัญหาการผูกขาดการขาดทุน

๘๐) มาตรการห้ามรถบรรทุกเข้าเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ควรจำกัดเฉพาะรถบรรทุกที่ใช้น้ำมันดีเซล ส่วนรถบรรทุกที่ใช้ก๊าซ NGV ควรอนุญาตให้เข้าได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๘๑) ควรมีการปรับปรุงถังน้ำมันจากถังน้ำมันชั้นเดียวเป็นถังน้ำมัน ๖ ชั้น ตามมาตรฐานต่างประเทศ เพื่อป้องกันการระเหยของเอทานอลขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศกลายเป็นมลพิษทางอากาศทุติยภูมิ

๘๒) โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าต่าง ๆ ควรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการกำจัดสินค้านั้น ๆ

๘๓) ควรมีการออกกฎหมายควบคุมสารระเหยซึ่งเป็นสารมลพิษทางอากาศทุติยภูมิ โดยเฉพาะสารจำพวกกลุ่มโทลูอีน

๘๔) เสนอให้เปลี่ยนแนวคิดการชิงเผาเป็นการชิงเก็บ เพื่อนำเศษใบไม้มาแปรรูปเป็นถ้วยกาแฟแทนการเผาและสร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่ชุมชน

๘๕) เสนอให้มีการทำโครงการปลูกต้นไม้ในกรุงเทพมหานครซึ่งสามารถกรองฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และดูดซับคาร์บอนได้ รวมทั้งคิดหามาตรการจูงใจเพื่อให้มีการพัฒนาที่ดินให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

๘๖) เสนอให้บริษัทประกันภัยต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการแก้ไขและเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการเผาไหม้หรือภัยอื่น ๆ

๘๗) ควรสนับสนุนและรณรงค์ให้เกษตรกรลดการเผาตอซังข้าวโดยใช้วิธีอื่น เช่น การใช้เครื่องอัดฟางข้าว เป็นต้น ในพื้นที่เขตลาดกระบัง หนองจอก มีนบุรี คลองสามวา และเขตพื้นที่อื่นที่ยังมีการเพาะปลูกข้าว

๘๘) ควรสนับสนุนให้ประชาชนปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้มาตรการทางด้านภาษีของกรมสรรพสามิตและกรมสรรพากร รวมทั้งแนวทางการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของหอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยในการดำเนินการ

๘๙) ควรทบทวนเกี่ยวกับการโอนสิทธิการพัฒนาพื้นที่ (TDR) ตามโครงการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ ๔) เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ขายสิทธิดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นเพื่อนำไปต่อเติมอาคาร ซึ่งจะช่วยลดปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้าง

๙๐) การติดตั้งอุปกรณ์ลดมลพิษ เช่น Oxidation catalyst, SCR, DPF ในรถบรรทุกอาจแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าการจำกัดเวลาเดินรถของรถบรรทุกเพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๙๑) กรมการขนส่งทางบกควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจจับควันดำ และทำการตรวจจับควันดำในช่วงเวลากลางคืน เนื่องจากรถบรรทุกสิบล้อจะเดินรถเข้ามาในกรุงเทพมหานครในช่วงเวลาดังกล่าว

๙๒) กรมการขนส่งทางบกควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการตรวจจับควันดำให้มากขึ้น

๙๓) กรมการขนส่งควรมีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อดำเนินการอนุญาตให้รถบรรทุกที่ใช้ก๊าซ NGV สามารถเดินรถเข้ามาในกรุงเทพมหานครได้ทุกช่วงเวลา เพื่อส่งเสริมให้มีการกลับมาใช้ก๊าซ NGV ในภาคการขนส่ง

๙๔) ควรมีการผลักดันกฎหมายเพื่อกำหนดให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ลดมลพิษ เช่น Oxidation catalyst, SCR, DPF จากโรงงานผลิตรถยนต์

๙๕) ควรมีการผลักดันให้มีการใช้ก๊าซ NGV เพิ่มมากขึ้น โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรึงราคาก๊าซ NGV อยู่ที่ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของราคาน้ำมันดีเซล หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตรึงราคาก๊าซ NGV ได้เห็นควรให้มีการเปิดเสรีธุรกิจก๊าซ NGV

๙๖) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานควรทำหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานให้มีการเปิดเสรีธุรกิจก๊าซ NGV

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๙๗) ควรมีการปรับปรุงหัวจ่ายตามสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้สามารถรองรับรถยนต์ไฟฟ้าได้ทุกยี่ห้อ

๙๘) เสนอให้การไฟฟ้านครหลวงเข้าร่วมการแข่งขันในภาคธุรกิจสถานีอัดประจุไฟฟ้า เพื่อควบคุมราคาไม่ให้สูงเกินไป

๙๙) เสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำเครื่องยนต์มาตรฐานประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพในการลดมลพิษทางอากาศ

๑๐๐) การเปิดเสรีให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนจะก่อให้เกิดการแข่งขันที่ทำให้ธุรกิจเกี่ยวกับการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าพัฒนาได้คุณภาพมากยิ่งขึ้น

๑๐๑) การลดอัตราค่าไฟฟ้าและภาษีรถยนต์ไฟฟ้าจะเป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ประชาชนเลือกใช้พลังงานสะอาด

๑๐๒) เสนอให้มีการเปิดเสรีในการขอสัมปทานการขุดเจาะสำรวจและผลิตก๊าซ NGV เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

๑๐๓) การไฟฟ้านครหลวงควรนำกำไรที่ได้มาลงทุนเพื่อพัฒนาระบบไฟฟ้าและด้านยานยนต์ไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑๐๔) การบริหารจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด จะสามารถแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศได้

๑๐๕) การล้างถนนเป็นประจำจะช่วยลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้

๑๐๖) การพัฒนาผลผลิตจากใบอ้อยให้ไปสู่ระดับอุตสาหกรรมอาจเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรตัดสินใจลงทุนซื้อรถตัดอ้อยได้

๑๐๗) ควรมีการต่อยอดการวิจัยในเรื่องการนำใบอ้อยมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอาง

๑๐๘) หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (BEDO) เป็นต้น ควรจัดทำโครงการให้ทุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศ

๑๐๙) เสนอให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรถยนต์ที่ใช้พลังงานสะอาด เช่น พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

๑๑๐) ผลักดันให้มีการกำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศรูปแบบใหม่เป็น AQHI โดยมุ่งเน้นมิติด้านสุขภาพ (Health) โดยเฉพาะ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย เป็นต้น ร่วมกันกำหนดระดับค่ามาตรฐานที่เหมาะสมต่อไป

๑๑๑) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑๑๒) เสนอให้ภาครัฐมีนโยบายเกี่ยวกับการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ที่ปล่อยมลพิษมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม

๑๑๓) ควรออกมาตรการลงโทษที่ชัดเจนกับผู้ที่ทำให้เกิดจุดความร้อนอันเป็นสาเหตุของไฟป่า

๑๑๔) ส่วนราชการจังหวัดควรมีแผนปฏิบัติการแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้ว่ามีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง

๑๑๕) ควรมีการประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านทางคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่นไทย – เมียนมา เพื่อร่วมกันบูรณาการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

๑๑๖) รัฐบาลไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรในส่วนงบประมาณด้านการดับไฟป่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านการดับไฟป่าให้กับส่วนราชการจังหวัด โดยนำงบกลางมาใช้จัดสรรในการดับไฟป่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๑๗) ขอให้จังหวัดเชียงใหม่ประชาสัมพันธ์พื้นที่ Safety Zone ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง เนื่องจากยังมีประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ที่ไม่ทราบว่ามีพื้นที่ Safety Zone ในจังหวัดเชียงใหม่

๑๑๘) กรุงเทพมหานครควรมีเครื่องอัดตอซังและฟางข้าวเพื่อใช้กำจัดวัชพืชทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรไม่ต้องทำการเผาในที่โล่ง

๑๑๙) ควรกำหนดให้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นหนึ่งในภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้เช่นเดียวกับภัยพิบัติอื่น ๆ

๑๒๐) ควรแจ้งสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาใช้งบกลางกรณีฉุกเฉินจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑๒๑) ในแต่ละจังหวัดควรมีการตั้งคณะกรรมการดับไฟป่าเพื่อทำงานด้านการดับไฟป่าร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเนื่องจากในปัจจุบันพบว่าขาดการบูรณาการร่วมกันในการดับไฟป่า

๑๒๒) กรมทางหลวงควรมีการถ่ายโอนพื้นที่ไหล่ทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล

๑๒๓) ควรมีการทำข้อตกลงทวิภาคีหรือไตรภาคี ในการแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดน

๑๒๔) ควรมีการเรียกเก็บค่าปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

๑๒๕) ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างจริงจัง

๑๒๖) ควรมีวิธีเทียบค่ามาตรฐานระหว่างเครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษกับเครื่องวัดปริมาณคุณภาพอากาศที่มีจำหน่ายในท้องตลาดเพื่อให้ค่าปริมาณคุณภาพอากาศที่อ่านได้จากทั้งสองเครื่องมีความใกล้เคียงกัน

๑๒๗) ควรมีการประชาสัมพันธ์ค่าปริมาณคุณภาพอากาศให้ประชาชนทราบผ่านทางเว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยาเป็นประจำทุกวันไม่ว่าวันนั้นจะมีค่าปริมาณคุณภาพอากาศสูงกว่าค่ามาตรฐานหรือไม่ก็ตาม

๑๒๘) กระทรวงมหาดไทยควรแจ้งให้จังหวัด อำเภอ และหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศให้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตลอดจนจัดให้มีจอแสดงผลเพื่อแจ้งเตือนค่าคุณภาพอากาศและค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ตามจุดต่าง ๆ ที่มีความสำคัญหรือที่ประชาชนมองเห็นได้โดยง่าย

๑๒๙) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กรมอุตุนิยมวิทยาในส่วนของการตรวจอากาศชั้นบนด้วยการหยั่งอากาศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๒ สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่

๑) คณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ มีหน้าที่และอำนาจรวบรวม ค้นหาข้อเท็จจริง ติดตามรายละเอียดการประชุมของคณะกรรมาธิการ เพื่อประมวลข้อมูลและจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ โดยมีหม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล ทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ ซึ่งได้มีการประชุมทั้งสิ้น ๑๐ ครั้ง

สืบเนื่องจากการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้คณะอนุกรรมาธิการไม่สามารถประชุมร่วมกันได้ แต่คณะอนุกรรมาธิการได้ประชุมอย่างไม่เป็นทางการผ่านแอพพลิเคชั่นโปรแกรมซูม (Zoom) ทุกวันอังคาร เพื่อให้รายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และเสร็จสิ้นโดยเร็ว ซึ่งได้จัดประชุมย่อยทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ประกอบด้วย

๑. การประชุม ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในประเด็นภาพรวมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในประเทศไทย (ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)) จากภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม การคมนาคมและปัญหาไฟป่า)

๒. การประชุม ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในประเด็นแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และนโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การประชุม ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในประเด็นข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๔. การประชุม ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในประเด็นข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

นอกจากนี้ยังมีการประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อมูลเพิ่มเติมกับผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านโปรแกรมซูม (Zoom) และทางโทรศัพท์อีกจำนวน ๙ ครั้ง คือ

๑. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับ นายเจน ชาญณรงค์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ ในประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓

๒. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับเครือข่ายป่าภาคเหนือ ในประเด็นไฟป่าในเขตอนุรักษ์ เมื่อวันอังคารที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓

๓. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนางสายธาร ประสงค์ความดี พลังงานจังหวัดเชียงราย ในประเด็นการใช้ประโยชน์จากชีวมวล เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓

๔. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายอนุสรณ์ รังสิพานิช รักษาการนักภูมิสารสนเทศเชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ในประเด็นข้อมูลไฟป่า เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายอนุชา มีเกียรติชัยกุล ประธานคณะกรรมการภาคเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ นายชนเขต บุญญขันธ์ ประธานหอการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน นายพันธวัช ภูผาพันธกานต์ นักวิชาการอิสระด้านรัฐศาสตร์ศึกษา เพื่อการพัฒนา นายไพสิฐ พาณิชย์กุล นายวิทยา ครองทรัพย์ และนายวิษณุ อรรถวาณิช ในประเด็นปัญหาฝุ่นควันภาคเหนือ มุมมองของภาคเอกชนเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ประเด็นกฎหมาย และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

๖. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายธารา กุศลชาติธรรม กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ในประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากภาคอุตสาหกรรม เมื่อวันจันทร์ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๗. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายพิสิษฐ์ มณีโชติ อาจารย์ประจำสังกัดวิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนเรศวร ในประเด็นตัวอย่างโรงไฟฟ้าชุมชน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล ชัยชนะ อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในประเด็นการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคเกษตรด้วยการใช้ประโยชน์จากชีวมวล เมื่อวันอังคารที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๘. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายประสิทธิ์ วงษาเทียม ผู้อำนวยการกองอุตสาหกรรมอ้อย น้ำตาลทรายและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) กระทรวงอุตสาหกรรม ในประเด็นแนวทางแก้ไขปัญหาการเผาในไร่อ้อย เมื่อวันอังคารที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๙. การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับนายกฤติน หลิมตระกูล ผู้อำนวยการกองนิติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในประเด็นปัญหาไฟป่า เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการประชุม การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นกับบุคคลและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จะนำมาวิเคราะห์ รวบรวม และประมวลผลเพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ

๒) คณะอนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ มีหน้าที่และอำนาจศึกษา ติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ตลอดจนรับฟังปัญหาจากประชาชน แล้วจัดทำความเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการ โดยมีนายนิติพล ผิวเหมาะ ทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้จะลงพื้นที่ในการติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างใกล้ชิดต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการได้มีการตั้งคณะทำงานขึ้น ๓ คณะ ได้แก่

๑. คณะทำงานร่วมแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองภายในบริเวณพื้นที่อาคารรัฐสภา

๒. คณะทำงานศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๓. คณะทำงานรับฟังความคิดเห็นและเรื่องราวร้องเรียน (มีเพจเตะฝุ่น)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๓ การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ

รายงานผลการศึกษาดูงานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เรื่อง การติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ณ จังหวัดต่าง ๆ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ซึ่งคณะกรรมาธิการได้มีการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๕ จังหวัด สามารถสรุปผลการศึกษาดูงานได้ ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงราย

ว่าที่ร้อยตรี ณรงค์ โรจนโสธร รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลว่า มาตรการห้ามเผา ๖๐ วัน เพื่อการแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควันข้ามแดน มีผลทำให้จุดความร้อนลดลงจากปี ๒๕๖๒ รวมทั้งพื้นที่การเผาลดลง โดยน้อยสุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการควบคุมไฟป่าไม่ให้มีการขยายในวงกว้าง เป็นผลการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนจากหน่วยงานราชการ สถาบันศึกษา ภาคประชาชน และเอกชน

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลว่าการแก้ไขและป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ว่า จากการตรวจสอบโดยอาศัยข้อมูลทิศทางลม ข้อมูลดาวเทียม และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่ากลุ่มฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ลอยมาจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดต่าง ๆ ในตอนล่างของจังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ จังหวัดเชียงรายมีเครื่องตรวจคุณภาพอากาศจำนวน ๒ สถานี ในพื้นที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นสถานีที่ ๑ และพื้นที่ตำบลเวียงผาคำ อำเภอแม่สาย ซึ่งเป็นสถานีที่ ๒ และผลการตรวจคุณภาพอากาศในปี ๒๕๖๓ โดยข้อมูลสถานีตรวจคุณภาพอากาศที่ ๑ จะเกินกว่ามาตรฐาน จำนวน ๕๘ วัน และข้อมูลสถานีตรวจคุณภาพอากาศที่ ๒ จะเกินกว่ามาตรฐาน จำนวน ๗๖ วัน ทั้งนี้ ภายหลังจากที่จังหวัดเชียงรายมีประกาศห้ามเผาโดยเด็ดขาด ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ พบว่าวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ จะมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวน ๓๖๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร สูงสุดในกลุ่ม ๙ จังหวัดภาคเหนือ ซึ่งทางจังหวัดเชียงรายได้มีการตรวจสอบจุดความร้อน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ จะไม่ค่อยพบจุดความร้อน นอกจากนี้ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้รณรงค์และขอความร่วมมือให้งดการเผาในที่โล่งแจ้งทุกประเภท ปรากฏผลว่าจุดความร้อนสะสมขนาดเล็ก ที่ตรวจพบโดยดาวเทียมระบบ MODIS จะอยู่ในระดับที่ ๙ ซึ่งต่ำสุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือลดลงจากปีที่แล้ว ๔๕.๕๖ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้เมื่อมีจุดความร้อนขนาดเล็ก ข้อมูลดาวเทียมระบบ VIIRS จะส่งข้อมูลแจ้งมาที่หน่วยงาน จากนั้นหน่วยงานจะมีการส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบและดับไฟในจุดนั้น ซึ่งถ้ามีการควบคุมจุดความร้อนที่ดี ข้อมูลดาวเทียมจะไม่ปรับระบบจาก VIIRS เป็น MODIS ทั้งนี้ การจับข้อมูลจุดความร้อนจากดาวเทียมระบบ VIIRS จะตรวจจับจุดความร้อนขนาด ๑๖ ตารางเมตร ส่วนการตรวจจับข้อมูลจุดความร้อนจากดาวเทียมระบบ MODIS จะตรวจจับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จุดความร้อน ๑ ตารางกิโลเมตรและจากการตรวจสอบภาพดาวเทียมระบบ VIIRS จะพบจุดความร้อน จำนวน ๗,๓๙๑ จุด และระบบ MODIS จำนวน ๙๔๔ จุด ซึ่งทางจังหวัดเชียงรายสามารถควบคุมจุดความร้อนจำนวน ๙๐ เปอร์เซ็นต์ เว้นจุดความร้อนในที่สูงขึ้นหรือชายแดนไทย - เมียนมา นอกจากนี้ จากการแปรภาพถ่ายดาวเทียม GISTDA จะสรุปช่วงเวลาการเผาป่าได้ ๒ ช่วงเวลา โดยช่วงแรกตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ พบว่าจะมีพื้นที่เผาป่าในจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๕๔,๔๒๙ ไร่ ซึ่งน้อยสุดในกลุ่ม ๙ จังหวัดภาคเหนือ ส่วนพื้นที่การเผาในช่วงที่สองในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ยังไม่มีการรายงานผลในขณะนี้คาดว่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จะสูงขึ้นกว่าในช่วงแรก โดยมีสาเหตุจากการเผาพื้นที่เกษตรกรจำนวนมาก

สำหรับการแก้ไขปัญหาการเผาป่าและหมอกควันข้ามแดน ได้มีการหารือในระดับพื้นที่ของประเทศไทย และเมียนมาบางส่วน และลาว ทั้งในระดับทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง เพื่อเป็นการลดการเผา และมีการส่งเสริมความร่วมมือใน ๕ ประเทศ โดยเป็นความร่วมมือระดับอาเซียน คาดว่าผลการดำเนินงานจะดีขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับการสำรวจผู้ป่วยนอกซึ่งเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลของสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยข้อมูลสะสมจากวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จะมีผู้มาใช้บริการ จำนวน ๖๙,๐๐๐ ราย ลดลงจากปีที่แล้วที่มีจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวน ๙๐,๐๐๐ ราย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านเพื่อหลีกเลี่ยงโรคโควิด ๑๙ รวมทั้งประชาชนในพื้นที่มีการใช้หน้ากากอนามัยมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค

๑) ปัญหาด้านงบประมาณ บุคลากรที่ดูแลและป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ค่อนข้างจำกัด

๒) กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านยังมีการปลูกพืชหมุนเวียน และมีการเผาไม้พื้นที่เกษตรเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวนมาก ซึ่งจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ

๓) เนื่องจากมีการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟป่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจค่อนข้างมากและยังขาดความชำนาญในการควบคุมไฟป่าและมีปัญหาว่าเมื่อเกิดเหตุไฟป่าเกิดขึ้นหน่วยงานใดจะเป็นหน่วยงานหลักที่เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งก่อนหน้านี้กรมป่าไม้ได้เสนอของบประมาณเพื่อควบคุมไฟป่าในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ถูกตัดงบประมาณ เพราะไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ จึงได้มีการเสนอเรื่องให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมไฟป่า ดังนั้น จึงขอให้สภาผู้แทนราษฎรช่วยผลักดันแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมไฟป่า

๔) เมื่อทางราชการประกาศระยะเวลาให้ชาวบ้านทำการเผาพื้นที่เกษตรกรได้ แต่ชาวบ้านไม่ปฏิบัติตามเนื่องจากไม่สะดวกในช่วงเวลาดังกล่าว และมีการฝ่าฝืนเผาพื้นที่เกษตรกรนอกเวลาที่อนุญาตให้ชาวบ้านทำการเผาพื้นที่เกษตรกรได้ ดังนั้น จึงต้องมีการหามาตรการร่วมกันกับชาวบ้านที่ให้ชาวบ้าน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทำการเผาพื้นที่เกษตรในช่วงเวลาที่ทางการประกาศระยะเวลาอนุญาตให้เผาได้ซึ่งจะเป็นแนวทางในการควบคุมการเผาป่าอีกทางหนึ่ง

๕) การให้ข้อมูลจุดความร้อนในการปฏิบัติงานมีความล่าช้าและคลาดเคลื่อนทำให้เข้าถึงจุดเกิดเหตุล่าช้า ซึ่งขณะนี้ได้มีการปรับปรุงข้อมูลดาวเทียม ระบบ GISTDA และหน่วยงานส่วนกลางเพื่อให้มีการแจ้งเตือนข้อมูลที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

๖) ความขัดแย้งจากชุมชนจากมาตรการห้ามเผาพื้นที่เกษตร เนื่องจากชาวบ้านบางส่วนไม่เข้าใจมาตรการห้ามเผา เช่น ชาวบ้านที่หาของป่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ

๗) ข้อจำกัดด้านข้อมูลการบริหารจัดการเนื่องจากยังไม่มีการบูรณาการด้านข้อมูลเท่าที่ควร

๘) ปัญหาด้านการสั่งการในภาวะคับขัน เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ขาดการบูรณาการซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการซักซ้อมความเข้าใจและต้องมีการหาบุคคลผู้รับผิดชอบและมีความเชี่ยวชาญเพื่อควบคุมไฟป่า

๙) ปัญหาการประสานด้านภาษาและการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้าใจถึงอันตรายจากการเผาพื้นที่เกษตรและพื้นที่ป่าและมาตรการห้ามเผาของราชการ

๑๐) สภาพพื้นที่บางแห่งสูงชันหรือเป็นพื้นที่แนวตะเข็บชายแดนทำให้ยากต่อการเข้าถึงพื้นที่

๑๑) ขาดมาตรการแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนในระดับอาเซียน จึงขอฝากคณะกรรมาธิการได้หยิบยกปัญหาดังกล่าวเพื่อผลักดันให้มีการแก้ปัญหาในระดับอาเซียน

ปัจจัยความสำเร็จในการแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๑) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานและมีระบบการจัดการที่ชัดเจน

๒) มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชัน กลุ่มยักษ์ขาว เครือข่ายมหาวิทยาลัย ระบบวัดคุณภาพอากาศ รวมทั้งระบบเซนเซอร์ต่าง ๆ

๓) การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ ภาคอุดมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาราชภัฏเชียงราย รวมทั้งการประสานงานระหว่างชุดปฏิบัติงานร่วมและการมีส่วนร่วมชุมชนตลอดทั้งการส่งเสริมการมีความรับผิดชอบทางสังคมเชิงบริษัทหรือซีเอสอาร์

๔) ผู้บริหารหน่วยงานราชการ ภาคเอกชนต้องให้ความสำคัญต่อการควบคุมและป้องกันไฟป่าและหมอกควันข้ามแดน

๕) ส่งเสริมให้มีการสร้างมาตรการสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้กับชุมชนให้การร่วมกันเฝ้าระวังการเกิดไฟป่า และหาอาชีพเสริมต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการเผาพื้นที่เกษตรหรือเผาป่า

๖) การจัดระเบียบการเผาและจัดการเชิงระบบโดยกำหนดให้หมู่บ้านต้องมีแผนจัดการเชื้อเพลิงที่ชัดเจนและเหมาะสม

นอกจากนี้ แม้จะเข้าสู่ฤดูฝนจังหวัดเชียงรายยังไม่ได้หมดปัญหาไฟป่า หมอกควันข้ามแดนและจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ซึ่งคณะทำงานศูนย์บัญชาการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดเชียงราย ได้กำหนดให้มีการกันพื้นที่ที่ถูกเผาไหม้ พื้นที่เสี่ยง การจัดทำแผนการจัดการเชื้อเพลิง และการกำหนดให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อพื้นที่สีเขียวเป็นวาระสำคัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของจังหวัด โดยเน้นการทำงานต่อเนื่องทั้งปี รวมทั้งการเฝ้าระวังและให้ความรู้เกี่ยวกับการเผชิญเหตุตลอดจนการจัดการเชื้อเพลิงระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภออีกด้วย

นายเอกภพ เพียรพิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย เขต ๑ ได้กล่าวถึงการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ว่าจะต้องพิจารณาต้นเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ซึ่งที่ผ่านมา เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจะยังไม่มีความชัดเจนในการดับไฟจะมีเพียงมาตรการตามหลังเท่านั้น รวมทั้งปัญหาการทับซ้อนด้านพื้นที่เพื่อตรวจตราได้และหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ นอกจากนี้ หน่วยงานอาสาสมัครในชุมชนขาดการบูรณาการร่วมกันโดยต่างคนต่างทำงาน และในการควบคุมไฟป่าโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) จะมีความสำคัญมากเพราะเข้าถึงพื้นที่รวดเร็วและลดความเสี่ยงในการเกิดภัยอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ควรมีเส้นทางสำหรับรถจักรยานยนต์วิบากเพื่อเข้าถึงพื้นที่อย่างรวดเร็วโดยใช้เส้นทางเดียวกับแนวกันไฟ และถ้ามีแนวกันไฟที่มีขนาดใหญ่จะสามารถนำรถน้ำของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเข้าถึงพื้นที่ได้เพื่อสนับสนุนการควบคุมได้ ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำแผนที่จุดความร้อนต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นเนื่องจากไฟป่ามักจะเกิดในจุดเดิม ๆ โดยใช้นักวิ่งทางวิบาก (Trail Running) ได้ทำการสำรวจเส้นทางเพื่อทำแผนที่เดินป่า จากนั้นจะส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อทำแผนที่จุดความร้อนได้ สำหรับการจัดทำพื้นที่ความปลอดภัย (Safety Zone) ในจังหวัดเชียงรายนั้น ได้มีการมอบเครื่องตรวจอากาศแก่หน่วยงานต่าง ๆ บางส่วนแก่หน่วยงานฉีดพ่นน้ำในอากาศนั้นจะไม่ได้ช่วยลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ซึ่งจะต้องแก้ปัญหาโครงการฉีดพ่นแบบใช้ละอองน้ำที่ขนาดเล็กเทียบเท่าขนาดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) นอกจากนี้ ในการที่ทางการประกาศช่วงระยะเวลาให้ประชาชนเผาพื้นที่เกษตรนั้นจะต้องมีการศึกษาระบบทิศทางลมประกอบด้วย

มูลนิธิกระจกเงา ได้ให้ข้อมูลว่า มูลนิธิกระจกเงาเข้ามามีส่วนร่วมในการดับไฟป่าเป็นเวลาหลายปี และเคยร่วมสนับสนุนในด้านเครื่องมือในการปฏิบัติงานแก่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย) ซึ่งในการปฏิบัติงานของมูลนิธิกระจกเงาจะใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อตรวจตราพื้นที่จุดความร้อนหมอกควันต่าง ๆ ทั้งนี้ หน่วยงานราชการยังมีข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้างอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อตรวจพื้นที่ทำให้หน่วยงานราชการขาดเครื่องมือในการตรวจตราและตรวจตราพื้นที่ไฟป่า สำหรับการดับไฟป่าในปี ๒๕๖๓ มูลนิธิกระจกเงามีชุดเฉพาะกิจทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อควบคุมไฟป่า โดยได้มีการควบคุมไฟป่าจำนวน ๓๐ กว่าครั้งในระยะเวลา ๑ เดือนครึ่ง

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมไฟป่าได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งจะดูแลเขตอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ซึ่งจะดูแลป่าสงวน สำหรับป่าชุมชน จะมีผู้รับผิดชอบได้แก่ ฝ่ายปกครองที่จะสั่งการไปยังกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีปัญหาด้านงบประมาณซึ่งค่อนข้างน้อย ดังนั้น มูลนิธิกระจกเงาจึงได้ช่วยระดมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือเครื่องมือต่าง ๆ แก่ฝ่ายปกครองในการลาดตะเว ทั้งนี้ มูลนิธิกระจกเงามีแผนงานในการระดมทุนต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ควบคุมไฟสามารถมีอากาศยานไร้คนขับ (Drone) ใช้ในภารกิจตรวจตราพื้นที่ได้ นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการประสานงานจะต้องมีการสั่งการที่เร่งด่วนที่ชัดเจนและมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพีรเดช คำสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย เขต ๖ ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่อำเภอแม่สายว่า บริเวณพื้นที่ติดชายแดนจะมีลมพัดหมอกควันที่เกิดจากการเตรียมพื้นที่เพื่อเพราะปลูกพืชหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบว่าหมอกควันลอยมาจากไหน เนื่องจากฝั่งประเทศเพื่อนบ้านมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว นอกจากนี้ ยังมีประชาชนที่ไม่เข้าถึงหน้ากาก N๙๕ เป็นจำนวนมาก ควรมีการแสดงจุดที่ประชาชนสามารถเข้าถึงหน้ากาก N๙๕ ได้ แต่ไม่เพียงพอและขาดหน้ากาก ๒ ชั้นที่มีฟิลเตอร์กรองอากาศ รวมทั้งการเข้าถึงเครื่องฟอกอากาศที่เพียงพอด้วย ทั้งนี้ จะผลักดันให้มีเครื่องฟอกอากาศแบบประกอบเอง (DIY) เพื่อมอบให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน ๓ อำเภอ ทั้งนี้ ปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้น คือ การขาดแคลนงบประมาณจึงต้องมีการระดมทุน เพื่อช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนโดยในเบื้องต้นควรช่วยเหลือกลุ่มศูนย์เด็กเล็ก นักเรียน และกลุ่มผู้ป่วยติดเตียง

เทศบาลตำบลแม่สาย ได้ให้ข้อมูลว่า กลุ่มหมอกควันส่วนหนึ่งมาจากประเทศเพื่อนบ้าน จึงควรมีการประสานการห้ามเผากับประเทศเพื่อนบ้าน หากห้ามการเผาไม่ได้ก็ให้มีการควบคุมเวลาการเผาทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจให้มีการสลับการเผาในพื้นที่ของตนเองโดยขอเสนอให้เป็นนโยบายของฝ่ายปกครอง

อำเภอเชียงแสน ได้ให้ข้อเสนอว่า ควรสร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้ตระหนักว่าปัญหาไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนเป็นปัญหาของทุกคนจึงร่วมกันป้องกันไฟป่าและหมอกควันร่วมกัน รวมทั้งควรสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน เช่น เครื่องมือ หรืองบประมาณที่เพียงพอด้วย

อำเภอแม่ฟ้าหลวง ได้ให้ข้อมูลว่า ปัญหาไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนจะมีสาเหตุมาจากหมอกควันที่ลอยข้ามแดนมา และการขยายพื้นที่เพื่อทำการเกษตร จึงควรมีการจัดตั้งหอระวังไฟป่าเพิ่มขึ้นในจุดเสี่ยงในป่าโดยให้มีการเพิ่มงบประมาณในพื้นที่ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (Drone) มาช่วยในการตรวจตราพื้นที่ไฟป่า นอกจากนี้ ในพื้นที่พัฒนาดอยตุงได้มีการประชุมเพื่อแก้ปัญหาไฟป่าและมีความเห็นว่าแต่ละจังหวัดในภาคเหนือจะมีระยะเวลาห้ามเผาแตกต่างกัน ดังนั้น ควรมีการจัดระเบียบการเผาและการปรับเปลี่ยนระยะการเผาไม่ให้กระทบต่อการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่

หอการค้าจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลว่า ปัญหาหมอกควันข้ามแดนกระทบต่อภาคเศรษฐกิจซึ่งส่วนใหญ่ได้ลอยมาจากประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากได้มีการรณรงค์ให้มีการเพราะปลูกข้าวโพดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝั่งไทยได้มีการเจรจาขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝั่งเมียนมาและทางเจ้าหน้าที่ฝั่งเมียนมาแจ้งว่าจุดที่ทำการเผาบางส่วนจะอยู่ในพื้นที่ชนกลุ่มน้อย ดังนั้น ในการแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดนจะต้องเจรจากับเจ้าหน้าที่ฝั่งเมียนมาว่า หากมีไฟป่าเกิดขึ้นในพื้นที่ฝั่งเมียนมาเจ้าหน้าที่ฝั่งไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมไปช่วยเหลือควบคุมไฟป่าบริเวณแนวตะเข็บชายแดน โดยมีการเตรียมอุปกรณ์ถังน้ำและอ่างน้ำช่วยในการดับไฟ และในการควบคุมไฟป่าโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) จะมีส่วนสำคัญมาก แต่ส่วนราชการจังหวัดเชียงรายยังไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง จึงเสนอให้แผนการจัดซื้อจัดจ้างอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อตรวจตราพื้นที่ป่าอยู่ในแผนยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย และขอให้คณะกรรมาธิการช่วยผลักดันในการจัดซื้อจัดจ้างอากาศยานไร้คนขับ (Drone) ให้อยู่ในแผนยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าต้องมีแหล่งน้ำสำหรับนำไปใช้ในการดับไฟได้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์หรือปลูกจิตสำนึก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าต้องมีแหล่งน้ำสำหรับนำไปใช้ในการดับไฟได้ รวมทั้งประชาสัมพันธ์หรือปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการห้ามเผาพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่ป่าและมีมาตรการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ หาอาชีพเสริมเพื่อลดการเผาพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่ป่า

มูลนิธิกระจกเงา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ขั้นตอนการควบคุมไฟป่าเป็นการแก้ปัญหาในปลายเหตุ ควรแก้ปัญหาที่แท้จริง สำหรับหน้ากากอนามัยที่ทุกภาคส่วนได้ให้มาจะทำงานกับพื้นที่จริงไม่ได้ เพราะจุดความร้อนมีอุณหภูมิสูงมาก จึงเสนอให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์ถังออกซิเจน รวมทั้งการอบรมหลักสูตรการใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อตรวจตราพื้นที่และอบรมให้ประชาชนในพื้นที่ช่วยควบคุมไฟป่าในทิศทางเดียวกัน และให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานการควบคุมไฟป่าอันจะเป็นมาตรการลดปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

กลุ่มยักษ์ขาว ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การแก้ปัญหาเผาป่าและหมอกควันข้ามแดนมีประสิทธิภาพควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการใช้คำสั่งในทิศทางเดียวกัน (Single Command) มีการศึกษาระบบทิศทางลมและเชิญจังหวัดข้างเคียงมาร่วมหารือเพื่อปัญหาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งให้ประชาชนได้ตระหนักรู้ถึงอันตรายจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เป็นโรคเรื้อรังและเป็นเหตุให้เกิดโรคมะเร็งได้ นอกจากนี้ ควรมีการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอันเป็นช่องทางในการลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นวาระสำคัญของจังหวัดและควรกำหนดให้มีการกำหนดจุดความร้อนเป็นดัชนีตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ด้วยโดยหากพื้นที่ใดมีจุดความร้อนลดลงขอให้พื้นที่นั้นได้รับงบประมาณเพื่อทำพื้นที่สีเขียวเพิ่มเติมด้วย ดังนั้น จึงขอสรุปแนวทางการแก้ไขโดยให้แก้ต้นเหตุ แก้ปัญหาปากท้องและความเป็นอยู่และมาตรการให้คนอยู่กับป่าได้

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการป้องกันไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนจะมีในประเด็นการจัดตั้งห้องวางแผนและสั่งการ (War Room) ที่สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการดำเนินงาน (Action Plan) ให้มีการจัดการความรู้ให้กับชุมชนโดยมีหน่วย เพื่อรองรับการทำงานให้มีประสิทธิภาพและมีคณะกรรมการแก้ปัญหาไฟป่าหมอกควันโดยมีกรรมการจากทุกภาคส่วนและประชุมวางแผนตลอดปี และให้แต่ละพื้นที่นำเสนอแผนรับมือไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนตามช่วงเวลาตามฤดูกาล ซึ่งในขณะนี้กลุ่ม ๙ จังหวัดภาคเหนือได้รวมตัวกันจัดทำสภาลมหายใจภาคเหนือเพื่อหนุนเสริมและเฝ้าระวัง ตลอดจนการทำการสื่อสารสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่

วัดดอยอินทรีย์ ได้ให้ข้อมูลว่า วัดดอยอินทรีย์มีโครงการในการจัดพื้นที่โดยเน้นการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนเพื่อสานต่อโครงการพ่อหลวงโดยให้มีต้นแบบการอนุรักษ์น้ำและป่าในพื้นที่วัดดอยอินทรีย์และมีแนวคิดที่สำคัญโดยมุ่งสร้างจิตสำนึกในการปลูกต้นไม้ในแบบเดิม จึงมีการลงมือทำฝายชะลอน้ำและเป็นการดักตะกอน รวมทั้งทำให้ชุมชนมีรายได้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และเป็นการลดปัญหาไฟป่าอีกทางหนึ่งด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อำเภอเมืองเชียงราย ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรสร้างแนวกันไฟที่สามารถไปถึงจุดเกิดเหตุได้รวดเร็วจะทำให้สามารถควบคุมไฟป่าได้มีประสิทธิภาพ

หน่วยงานอื่น ๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนต้องร่วมกันตรวจสภาพพื้นที่และมีการบริหารจุดการเผาโดยให้คำนึงถึงระบบกระแสลมเสนอให้ปัญหาไฟป่าเป็นวาระแห่งชาติจัดให้มีแหล่งน้ำบนภูเขาเพื่อสะดวกต่อการควบคุมไฟฟ้ามีการนำเทคโนโลยีมาใช้กับการควบคุมไฟป่า รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานโดยสามารถจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และเครื่องมือเกี่ยวกับการควบคุมไฟป่าได้สะดวกยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ มีดังนี้

๑) การเกิดไฟป่ามีสาเหตุหรือมีแรงจูงใจอย่างไร และช่วงเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๒ จังหวัดเชียงรายได้มีมาตรการห้ามเผาเช่นเดียวกับเดือนมกราคม ถึง เมษายน ๒๕๖๓ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมาธิการมีข้อสงสัยว่าเพราะการประกาศห้ามเผาในปี ๒๕๖๓ ทำให้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ลดลงหรือจังหวัดได้มีการประกาศห้ามเผาในปี ๒๕๖๒ ไปแล้ว แต่มาตรการดังกล่าวไม่ได้ผล และสอบถามถึงแผนจังหวัดเชียงรายว่าได้มีการจัดทำแผนในเชิงรุกมุ่งให้ประชาชนในพื้นที่ลดการเผาพื้นที่เกษตรหรือเผาป่าและการช่วยเหลือด้านรายได้อื่น ๆ หรือส่งเสริมการเลี้ยงชีพให้กับประชาชนในพื้นที่หรือไม่

๒) ขอให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทำความเข้าใจในเรื่องการใช้เงินทดรองราชการโดยเฉพาะการประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยและประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนในจังหวัดเชียงราย

๓) เมื่อวันที่ ๑๙ ถึง ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการประชุมเพื่อถอดบทเรียนเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันภาคเหนือ ซึ่งพบปัญหาว่าสาเหตุการเผาป่าเชื่อมโยงกับความยากจนของประชาชน ปัญหาการเผาพื้นที่เพื่อทำการเกษตรในพื้นที่ป่าซึ่งหากไม่สามารถแก้ไขได้จะทำให้มีการเผาป่าอยู่ รวมทั้งในการดำเนินการจะต้องแยกสาเหตุและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ และมีการบูรณาการทุกภาคส่วน ตลอดจนการแก้ปัญหาความยากจนให้ตรงจุดซึ่งอาจพิจารณาจากพฤติกรรมการเผาหรือแนวโน้มบุคคลที่จะทำการเผา รวมทั้งการมีมาตรการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ ควรนำศาสตร์พระราชามาใช้กับการบริหารจัดการไฟป่าเพราะเป็นเรื่องสำคัญและเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นการสร้างความชุ่มชื่นให้กับป่า

๔) หน่วยงานในพื้นที่ควรมีการรายงานสถานการณ์ปัญหาไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนไปยังกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งในเวลาประชุมเวทีอาเซียนจะได้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าหารือแนวทางป้องกันปัญหาต่อไป

รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) สาเหตุการเผา ได้แก่ การล่าสัตว์หาของป่าของชุมชน การขยายพื้นที่การเกษตร วิถีชีวิตของชุมชนที่เตรียมการเพาะปลูกพืชเชิงเดี่ยวในช่วงฤดูแล้ง และความขัดแย้งของคนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่

๒) จังหวัดเชียงรายจะมีการประกาศห้ามเผาทุกปีจะแตกต่างเพียงระยะเวลาการประกาศซึ่งจังหวัดที่มีเขตป่าติดกันจะประกาศห้ามเผาไม่พร้อมกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) จังหวัดเชียงรายมีมาตรการสร้างความรู้และการประชาสัมพันธ์ให้แก่ชุมชน รวมทั้งมีการนำเครือข่ายภาคเอกชนมาร่วมดำเนินการจัดการไฟป่าร่วมกัน

๔) สำหรับแผนการปฏิบัติด้านการป้องกันไปป่าและหมอกควันข้ามแดนจะเริ่มในปี ๒๕๖๓ ซึ่งมีการใช้งบประมาณของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ๒ เพื่อทำการป้องกันและแก้ไขปัญหาใน ๔ จังหวัดที่อยู่ในความดูแล (เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน) โดยทำในเรื่องของการบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่เกษตร เช่น การให้ความรู้ การไถ่กลบ การนำเศษวัชพืชมาทำปุ๋ยอินทรีย์ และการให้ความรู้ด้านชีวมวลเพื่อการบริหารเชื้อเพลิงในพื้นที่ ๔ จังหวัด นอกจากนี้ จังหวัดเชียงรายได้ให้งบประมาณแต่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ ใน ๔ จังหวัด เพื่อดำเนินการปลูกป่าและสร้างพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อให้พื้นที่ป่าได้มีแหล่งน้ำ ทั้งนี้ ในการดำเนินการป้องกันไฟป่ายังได้ความร่วมมือจากภาคเอกชน เช่น บริษัท สิงห์ คอร์เปอร์เรชั่น จำกัด ที่มาสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับไปป่า หรือมีโครงการฟอกลมหายใจเพื่อพัฒนาเชียงรายที่ทำการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งการอบรมด้านเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

คณะกรรมาธิการได้เดินทางเพื่อตรวจสอบพื้นที่บริเวณฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ แนวเขตชายแดนไทย - เมียนมา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีผู้แทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ เชียงรายและผู้แทนหน่วยงานเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ ๒ ได้ให้การต้อนรับบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวทางการป้องกันไฟป่าและหมอกควันข้ามแดนอันเป็นสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และนำตรวจสภาพพื้นที่ฐานปฏิบัติการดอยช้างมูบ แนวเขตชายแดนไทย - เมียนมา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

จุดเกิดไฟไหม้ที่มีสาเหตุมาจากไฟข้ามเขตจากประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

๑) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๔ ครั้ง

๒) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๐ ครั้ง

๓) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ครั้ง

๔) ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ ครั้ง

ทั้งนี้ บริเวณดังกล่าวจะมีจุดควบคุมไฟที่สำคัญได้แก่จุดสู้ไฟ (จะลอ) จุดสู้ไฟ ๖ (มูเซอผาฮี้) จุดสู้ไฟ ๑๐ (ช้างมูบ) จุดสู้ไฟ ๑๑ (ป่าซางแสนสุดแดน) และจุดสู้ไฟ ๑๔ (ป่าซางนาเงิน)

ความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าข้ามแดน

๑) ทิศตะวันตกบ้านปางหนุนพัฒนาตามแนวชายแดนถึงฐานทหารป่าซางนาเงิน โดยมีระดับความเสี่ยงสูง

๒) ฐานทหารป่าซางนาเงินตามแนวชายแดนผ่านบ้านจะลอถึงป่าชุมชนบ้านจะลอ โดยมีระดับความเสี่ยงปานกลาง

๓) ป่าชุมชนบ้านจะลอผ่านฐานทหารบ้านผาขาว โดยมีระดับความเสี่ยงน้อย

๔) ฐานทหารบ้านผาขาวตามแนวชายแดนถึงทิศตะวันออกเฉียงเหนือบ้านลิเซ

๕) ทิศตะวันออกเฉียงเหนือบ้านลิเซผ่านฐานทหารช้างมูบ บ้านอาข่าผาอี้ ถึงศูนย์บำบัดผาหมี โดยมีระดับความเสี่ยงปานกลาง

๖) ศูนย์บำบัดผาหมีตามแนวชายแดนถึงบ้านสามปี โดยมีระดับความเสี่ยงมาก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗) ลานบ้านสามปีถึงฐานทหารผาหมี โดยมีระดับความเสี่ยงน้อย

๘) ฐานทหารผาหมีตามแนวชายแดนผ่านบ้านด่านป่าสักถึงภูเด็งนาโย่ง โดยมีระดับความเสี่ยงมาก

นอกจากนี้ ยังมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเมียนมาโดยตลอด เพื่อแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

คณะกรรมาธิการได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากในบางพื้นที่ของประเทศเมียนมา หน่วยงานฝ่ายไทยไม่สามารถประสานความร่วมมือ หรือหามาตรการร่วมกันเพื่อควบคุมไฟป่าหรือหมอกควันข้ามแดนได้ ดังนั้น หน่วยงานในพื้นที่ควรมีการรายงานสถานการณ์ไปยังหน่วยงานในประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานความร่วมมือและแก้ปัญหาดังกล่าวในระดับประเทศต่อไป

คณะกรรมาธิการได้เดินทางเพื่อร่วมปรึกษาหารือ ตรวจสภาพพื้นที่และจัดกิจกรรมในการจัดการปัญหาและป้องกันการเกิดไฟป่าจากธรรมชาติ ตลอดจนกิจกรรมด้านการเกษตร และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ วัดดอยอินทรีย์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ได้แก่

๑) นายเอกภพ เพียรพิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ จังหวัดเชียงราย

๒) ผู้แทนมณฑลทหารบกที่ ๓๗

๓) ผู้แทนอำเภอเมืองเชียงราย

๔) ผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย

๕) ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ เชียงราย

๖) ผู้แทนสถานีควบคุมไฟป่าลำน้ำกก

๗) ผู้แทนวัดดอยอินทรีย์

๘) ผู้แทนสมาคมยักษ์ขาว

๙) ผู้แทนมูลนิธิกระจกเงา

จากนั้น คณะกรรมาธิการได้ร่วมปรึกษาหารือกับผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการสร้างป่าและทำฝายชะลอน้ำเพื่อให้ป่ามีความชุ่มชื่น เป็นต้น แบบในการดำรงชีวิตคู่กับผืนป่า และช่วยในด้านการควบคุมไฟป่า ซึ่งหน่วยงานหรือราชการ หน่วยงานเอกชน และชุมชนต่าง ๆ ได้มาศึกษาดูงานและนำไปปฏิบัติ ทั้งเป็นโครงการที่ชักนำเยาวชนมาร่วมอันเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนมีกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนมีความรักผืนป่าและเป็นแนวร่วมในการป้องกันการเกิดไฟป่าอีกด้วย ทั้งนี้ จากการร่วมปรึกษาหารือได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเกิดไฟป่าและหมอกควันข้ามแดน ตลอดจนข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑) สภาพปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

๒) ขาดการประสานความร่วมมือระหว่างกัน

๓) จากไฟป่าเกิดขึ้นจากชายขอบประเทศเพื่อนบ้านและมีข้อจำกัดในการควบคุมไฟป่าบริเวณนั้น รวมทั้งจุดไฟป่าเกิดขึ้นบริเวณเขตป่าลึกซึ่งยากต่อการลงพื้นที่

๔) ปัญหาการสื่อสารกับชาวบ้านในพื้นที่ที่ยังไม่เข้าใจมาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันไฟป่าหรือการไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕) ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

ข้อเสนอแนะ

๑) โมเดลการสร้างป่าและทำฝายชะลอน้ำของวัดดอยอินทรีย์เป็นการจัดการบริหารป่าเกษตรโดยมุ่งส่งเสริมให้สร้างพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งฝายแม้วอันเป็นการสร้างตัวอย่างการจัดทำหมู่บ้านแปลงเกษตรอันจะเป็นการแก้ปัญหาเผาป่าและหมอกควันได้ระดับหนึ่ง สอดคล้องกับนโยบายด้านการเกษตรเชื่อมโยงกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร ซึ่งจะเป็นการบูรณาการโดยรวมไม่ให้เจอปัญหาแล้งซ้ำซาก นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์การเรียนรู้ในระบบส่งเสริมแปลงเกษตรและก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นและเป็นรายได้แก่ชุมชนอันทำให้ไม่มีการเผาป่าแต่จะใช้ป่าเป็นแหล่งสมุนไพรต่าง ๆ แทน

๒) ควรมีการจัดการงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหาระบบชลประทานพื้นที่เกษตรที่มีค่อนข้างน้อย งบประมาณแก่หน่วยงานต่าง ๆ สำหรับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า งบประมาณส่งเสริมการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ

๓) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาข้อกฎหมายที่ชัดเจนในการสนับสนุนภารกิจโอนถ่ายภารกิจควบคุมไฟป่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๔) ก่อนจะประกาศว่าจังหวัดใดห้ามเผาให้นำข้อมูลการพยากรณ์อากาศมาประกอบด้วย อีกทั้งควรมีความยืดหยุ่นในการประกาศตามสถานการณ์ ณ ขณะนั้น

๒) จังหวัดราชบุรี

ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดขึ้นในจังหวัดราชบุรี เกิดจากแหล่งกำหนดหลัก ๔ ประเภท คือ

(๑) โรงงานอุตสาหกรรม

(๒) การเผาไร่อ้อยหรือไร่นา

(๓) การก่อสร้างถนน

(๔) การขนส่งประเภทต่าง ๆ

ในการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดราชบุรีได้ดำเนินการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์บัญชาการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จังหวัดราชบุรี (คำสั่งที่ ๖๑๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) ทำหน้าที่ อำนวยการ สั่งการ ประสานการปฏิบัติให้เกิดการป้องกันและลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ และคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน (คำสั่งที่ ๕๐๑๗/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒) เพื่อติดตามสถานการณ์และเตรียมป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ ติดตามสภาวะอากาศและแจ้งเตือนประชาชนอย่างใกล้ชิด

(๒) จัดทำประกาศกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี เรื่อง ห้ามเผาไร่ นา ขยะ ฯลฯ โดยเด็ดขาดในจังหวัดราชบุรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) จัดทำประกาศจังหวัดราชบุรี เรื่อง กำหนดมาตรการป้องกันการจุดไฟเผาป่าในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อป้องกันการจุดไฟเผาป่าในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยห้ามเผาเด็ดขาดในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และขอความร่วมมือระงับการเผาวัชพืช เศษซากพืชทางการเกษตรเพื่อป้องกันการลุกลาม

(๔) จัดทำประกาศจังหวัดราชบุรี เรื่อง กำหนดเขตควบคุมไฟป่าในท้องที่จังหวัดราชบุรี ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้พื้นที่ทุกหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ ในท้องที่จังหวัดราชบุรี เป็นเขตควบคุมไฟป่า ให้ประชาชนห้ามเผา หากมีความจำเป็นต้องขออนุญาตกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประสานหน่วยงานควบคุมไฟป่าที่ใกล้ที่สุดก่อน หากฝ่าฝืนมีโทษตามกฎหมาย ทั้งนี้ โดยให้ข้าราชการในพื้นที่ นายกเทศมนตรี นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ ทำหน้าที่สอดส่องดูแลเอาใจใส่ และชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจประกาศดังกล่าว

(๕) ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

(๖) บูรณาการหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่อำเภอทุกอำเภอ ขนส่งจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด หน่วยงานการศึกษา นายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง เพื่อดำเนินการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา โรงโม่หิน ให้มีมาตรการลดฝุ่น รวมทั้ง ให้สถานศึกษาหลีกเลี่ยงการดำเนินกิจกรรมกลางแจ้ง มีการเข้มงวดตรวจรถประเภทต่าง ๆ ที่ปล่อยควันดำ ตลอดจนตรวจสอบการปล่อยควันของโรงงานอุตสาหกรรมให้อยู่ในมาตรฐานของกฎหมายอย่างเข้มงวด

(๗) มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันผ่านทางกลุ่มไลน์ของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี เพื่อส่งต่อข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนในทุกพื้นที่ อีกทั้ง มีการติดตามและรายงานสภาวะอากาศให้ทราบเป็นประจำทุกวัน

(๘) จัดให้มีรถฉีดพ่นน้ำบริเวณการก่อสร้างถนนเพื่อลดการเกิดฝุ่นละออง และกำชับให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามมาตรฐานการขนส่งอย่างเคร่งครัด

(๙) ดำเนินการตรวจสอบค่าควันดำของรถทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยเครื่องมือตรวจควันดำชนิดทึบแสง หากพบว่ามีค่าเกินมาตรฐานจะดำเนินการพ่นห้ามใช้รถ และให้นำไปแก้ไขปรับปรุงก่อนจะใช้งาน

(๑๐) ในส่วนของภาคเอกชนได้รับการสนับสนุนจากโครงการส่งเสริมสินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร โดยได้กู้ยืมสินเชื่อจากโครงการดังกล่าวซื้อรถตัดอ้อย อีกทั้ง ได้ให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับโทษของอ้อยไฟไหม้ และรณรงค์ให้เกษตรกรใช้รถตัดอ้อยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของแปลงอ้อย นอกจากนี้ โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงงานอย่างเคร่งครัด

จากนั้น คณะกรรมาธิการได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจเยี่ยมขั้นการผลิตและมาตรการในการควบคุมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ณ บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งบริษัทดังกล่าวได้ทำการผลิตกระดาษบรรจุภัณฑ์และปัจจุบันเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยฐานผลิตทั้งในประเทศไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ อีกทั้งบริษัทได้มีการติดตามค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(PM ๒.๕) และการผลิตในขั้นตอนต่าง ๆ ตลอดเวลาแบบเรียลไทม์ (real time) หากมีความผิดปกติเกิดขึ้น ณ จุดใดก็จะส่งข้อมูลไปยังแผนกที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

นอกจากนี้ บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด ได้มีกระบวนการกำจัดขยะและสิ่งของเหลือใช้นำกลับมารีไซเคิล และนำมาผลิตไฟฟ้าใช้ภายในบริษัท โดยขี้เถ้าที่เกิดจากการเผาจะนำมาทำเป็นปุ๋ยและบล็อกก้อนหิน สำหรับการมีส่วนร่วมกับชุมชนบริษัทได้มีการเปิดพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและให้ความช่วยเหลือชุมชนในด้านต่าง ๆ

สำหรับมาตรการในการควบคุมฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด ได้ดำเนินการดังนี้

๑) ควบคุมฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากการขนส่งทุกชนิดนอกบริษัท โดยทำการตรวจสอบสภาพรถให้พร้อมใช้งาน เช่น ตรวจสอบความพร้อมของรถบรรทุกสินค้าก่อนเข้ามารับสินค้า ตรวจสอบและติดตามการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ของคู่ธุรกิจ เป็นต้น

๒) ควบคุมฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากการขนส่งทุกชนิดในบริษัท โดยมีการตรวจควันดำรถบรรทุก คลุมผ้าใบรถบรรทุกถ่านหินและล้างล้อก่อนออกนอกบริษัท

๓) มีมาตรการจัดเก็บและการลำเลียงถ่านหินในอาคารแบบปิด อีกทั้งมีการใช้กล้องในการควบคุมการลำเลียงถ่านหินหากพบฝุ่นผิดปกติจะเปิด Spray water เพื่อลดการฟุ้งกระจายจากถ่านหิน

๔) มีการติดตามผลการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ภายในบริษัท

๕) ประกาศรับซื้อใบอ้อยและฟางข้าวจากเกษตรกรเพื่อลดการเกิดฝุ่นจากการเผาไหม้

ปัญหาและอุปสรรค

๑) อุปกรณ์เครื่องวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) มีจำนวนจำกัดไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ อีกทั้งค่าที่อ่านได้ไม่เสถียรเป็นเพียงค่าเฉลี่ยภายใน ๒๔ ชั่วโมงเท่านั้น ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ใช่สถานการณ์ที่เกิด ณ ขณะนั้น

๒) แต่ละหน่วยงานดำเนินการภายใต้กฎหมายที่แตกต่างกันและไม่มีกฎ ระเบียบ ในการวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ชัดเจน

๓) รถตัดอ้อยมีราคาสูง เกษตรกรไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอในการจัดซื้อเป็นของตนเอง

๔) ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลหรือรวบรวมสถิติเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในจังหวัดราชบุรีว่าเกิดจากแหล่งต่าง ๆ ในปริมาณเท่าใด ทำให้ไม่สามารถเรียงลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

๕) เนื่องจากจังหวัดราชบุรีมีอุตสาหกรรมการเผาโอ่ง โดยเป็นเตาเผาที่มีความยาวประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ เมตร ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองและควันดำ ถึงแม้ผู้ประกอบการจะได้รับงบสนับสนุนจากหน่วยงานราชการในเรื่องเครื่องกำจัดควัน แต่พบว่าการใช้เครื่องดังกล่าวทำให้อุณหภูมิภายในเตาเผาเปลี่ยนแปลง ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความเสียหาย และเครื่องกำเนิดควันดังกล่าวใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงและต้องใช้ในปริมาณที่มาก ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูง และส่งกลิ่นไปทั่วบริเวณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเสนอแนะ

๑) ภาครัฐควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนและเกษตรกรมีรถตัดอ้อยที่เพียงพอ และสามารถจัดซื้อได้ในราคาที่เหมาะสม รวมทั้ง ควรมีงบสนับสนุนในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไร่อ้อย เพื่อให้รถตัดอ้อยสามารถเข้าถึงบริเวณไร่อ้อยได้อย่างสะดวก โดยอาจจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว

๒) หน่วยงานภาครัฐควรมีการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และควรมีหน่วยงานหลักหรือกฎหมายหลักในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๓) ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลเสียหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากการเผาไร่อ้อย ไร่นา ตลอดจนงบประมาณในการจัดทำแผนเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๔) ควรมีการจัดทำดัชนีชี้วัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉพาะของจังหวัดราชบุรี รวมทั้ง ควรมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบว่าฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดแต่ละประเภทมีปริมาณและสัดส่วนเท่าใด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเรียงลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรร่วมกันคิดค้นวิธีการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น ใบอ้อย ซางอ้อย เป็นต้น เพื่อเป็นการลดการเกิดฝุ่นละอองที่เกิดจากการเผาไร่อ้อย

๖) โรงงานที่มีศักยภาพเพียงพอควรเข้าร่วมโครงการจัดทำบัญชีการปล่อยสารพิษสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อจะช่วยให้สถานประกอบการสามารถตรวจสอบตนเองได้ และกระตุ้นให้บริษัทเกิดการตระหนักรู้ในการใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ

๗) บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด ควรมีการร่วมมือกับโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี เพื่อจัดทำโรงงานต้นแบบในการควบคุมปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม โดยให้บริษัทเป็นต้นแบบ อีกทั้งบริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด ควรมีนโยบายในการสร้างงานให้แก่คนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

๓) กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ได้ร่วมหารือกับกรมการขนส่งทางบก และร่วมตรวจสอบควันดำของรถโดยสารสาธารณะ บริเวณหน้าสวนจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการร่วมหารือกับหน่วยงานดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

มาตรการระยะสั้น

๑) ผู้ตรวจการออกตรวจสอบควันดำรถบรรทุกและรถโดยสารสาธารณะบนถนนสายหลักและสายรองทั่วประเทศ แบ่งจำแนกพื้นที่การตรวจสอบได้ดังนี้

(๑) ภายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๖ ชุด

(๒) จังหวัดที่มุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๕ ชุด

(๓) จังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ จำนวน ๖๑ ชุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔) บริเวณอู่รถและท่ารถของผู้ประกอบการขนส่ง

แนวทางการดำเนินงาน

(๑) กรมการขนส่งทางบกส่งผู้ตรวจการ ๑๖ ชุด พร้อมผู้ช่วยผู้ตรวจการออกตรวจควันดำรถบรรทุกและรถโดยสารบนถนนสายหลักและสายรองในเขตกรุงเทพมหานครทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ บริเวณท่าเรือคลองเตย สถานีขนส่งสินค้าคลองหลวง ร่มเกล้า ลาดกระบัง ถนนติวานนท์ ถนนลำลูกกา ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ บริเวณด่านลาดกระบัง ถนนบรมราชชนนี ถนนสุวินทวงศ์ ถนนพหลโยธิน ถนนบางนา - ตราด และพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ โดยตรวจวัดควันดำอย่างเข้มงวดกับรถโดยสารสาธารณะทุกคัน โดยเพิ่มชุดตรวจเป็น ๕๐ ชุดใน ๕๐ เขต (บูรณาการร่วมกันระหว่างกรมการขนส่งทางบก กองบังคับการตำรวจจราจร กรมควบคุมมลพิษ และกรุงเทพมหานคร)

(๒) สำนักงานขนส่งจังหวัด ๑๕ จังหวัดที่รับผิดชอบถนนสายหลักและสายรองที่เข้าสู่กรุงเทพมหานคร ส่งผู้ตรวจการออกตรวจวัดควันดำรถโดยสาร ณ สถานีขนส่งผู้โดยสาร บนถนนสายหลักและสายรองในพื้นที่รับผิดชอบทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ

(๓) สำนักงานขนส่งตามจังหวัดต่าง ๆ ๖๑ จังหวัดทั่วประเทศ ส่งผู้ตรวจการออกตรวจวัดควันดำรถบรรทุกโดยสารบนถนนสายหลักและสายรองในพื้นที่ รวมถึงสถานีขนส่งผู้โดยสารในความรับผิดชอบทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง

(๔) กรมการขนส่งทางบกร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร กองบังคับการตำรวจจราจรและองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) บูรณาการตรวจวัดควันดำ ณ สถานประกอบการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ดังนี้

(๔.๑) ท่ารถ ขสมก. ๒๑ แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

(๔.๒) บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) ณ สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ (จตุจักร เอกมัย สายใต้)

(๔.๓) สถานประกอบการรถโดยสารไม่ประจำทาง (รถ ๓๐)

๒) ตรวจสภาพรถอย่างเข้มงวด ทั้งรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

แนวทางการดำเนินงาน

ทำการขยายผลให้สำนักงานขนส่งพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งสาขาทุกแห่งตรวจวัดควันดำรถทุกประเภทที่มาดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถ เช่น การโอนรถ การเปลี่ยนสีรถ เป็นต้น แม้การดำเนินการดังกล่าวจะไม่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องตรวจสภาพรถก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อควบคุมรถที่มีค่าควันดำเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดมิให้เข้ามาในเขตกรุงเทพมหานคร

๓) เพิ่มจุดให้บริการตรวจสอบสภาพรถที่จะขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถในพื้นที่รอบนอกกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แนวทางการดำเนินงาน

เพิ่มจุดให้บริการตรวจสอบสภาพรถที่จะขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถในพื้นที่รอบนอกกรุงเทพมหานคร ณ สถานีขนส่งสินค้าพุทธมณฑล สถานีขนส่งสินค้าร่มเกล้า และสถานีขนส่งสินค้าคลองหลวง เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรสำหรับรถบรรทุกและรถโดยสารที่จะเข้ามาขอยื่นดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถ ในเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน

๔) ตรวจสอบยานพาหนะของหน่วยงานราชการให้อยู่ในสภาพดี ไม่มีควันดำ

แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ขยายผลให้สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งสาขาทุกแห่งดำเนินการตรวจสอบควันดำรถที่ใช้ในราชการภายในพื้นที่อย่างเข้มงวด

(๒) หากพบว่ามีค่าควันดำเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด จะต้องแจ้งให้หน่วยราชการดำเนินการแก้ไขทันที

๕) กำกับดูแลการดำเนินงานของสถานตรวจสภาพรถ (ตรอ.) อย่างเข้มงวด

แนวทางการดำเนินงาน

(๑) กำกับดูแลสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) จำนวน ๓,๑๓๕ แห่งทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓) โดยมีศูนย์ควบคุมการตรวจสภาพรถ (VICC) ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของสถานตรวจรถแบบ real time ผ่านกล้อง CCTV ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบที่ทางราชการกำหนด ตรวจสอบผลการตรวจสภาพรถผ่านระบบสารสนเทศ (ระบบ ตรอ. ออนไลน์)

(๒) กำกับดูแลโดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกไปทำการสุ่มตรวจการดำเนินงานของสถานตรวจสภาพรถทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องทุกแห่ง ทุก ๆ ๓ เดือน

๖) จัดซื้อเครื่องมือสำหรับตรวจวัดควันดำให้เพียงพอต่อการใช้งาน

แนวทางการดำเนินงาน

จัดซื้อเครื่องมือสำหรับตรวจวัดควันดำเพิ่มเติม ๘๘ เครื่อง ประจำจุดตรวจวัดควันดำของกรมการขนส่งทางบกทั่วประเทศ (ปัจจุบันมี ๙๒ เครื่อง)

๗) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และให้ประชาชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาควันดำ

แนวทางการดำเนินงาน

ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างการรับรู้ให้ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ไม่ให้เกิดควันดำด้วยตนเอง

(๒) วิธีการและแนวทางปฏิบัติที่ต้องดำเนินการของรถหลังจากถูกคำสั่ง “ห้ามใช้”

(๓) การดำเนินงานของกรมการขนส่งทางบกในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

(๔) การส่งเสริมการใช้รถพลังงานสะอาดผ่านมาตรการทางภาษี

๘) เปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนรถที่มีควันดำ โดยให้ประชาชนแจ้งเบาะแสผ่านทางศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารและรับเรื่องร้องเรียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แนวทางการดำเนินงาน

เปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียนรถที่มีควันดำ โดยให้ประชาชนแจ้งเบาะแสผ่านทางศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารและรับเรื่องร้องเรียน โดยผู้แจ้งเบาะแสสามารถขอรับเงินรางวัลนำจับได้ด้วย ซึ่งมีช่องทางดังนี้

(๑) สายด่วน ๑๕๘๔ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

(๒) Line : ๑๕๘๔DLT

(๓) Facebook : ๑๕๘๔ ร้องเรียนรถโดยสารสาธารณะ http://www.facebook.com/dtl๑๕๘๔

(๔) เว็บไซต์ http://ins.dlt.go.th/cmpweb

(๕) แอพพลิเคชั่น DLT GPS

(๖) E – Mail : dlt_๑๕๘๔complain@hotmail.com

๙) รายงานผลการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ไปยังศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

แนวทางการดำเนินงาน

รายงานผลการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ไปยังศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เช่น ผลการตรวจจับและจำนวนรถที่ดำเนินการขอยกเลิกคำสั่ง “ห้ามใช้” ทุกวัน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน

๑๐) ปรับให้เจ้าหน้าที่ทำงานเหลื่อมเวลา

แนวทางการดำเนินงาน

ปรับเวลาการทำงานของบุคลากรกรมการขนส่งทางบก เป็นรอบเวลา ๐๗.๓๐ นาฬิกา, เวลา ๘.๓๐ นาฬิกา และเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

มาตรการระยะยาว

๑) ศึกษาผลกระทบจากการลดอายุรถยนต์ที่จะต้องเข้ารับการตรวจสภาพรถจากเดิม ๗ ปี เป็น ๕ ปี

แนวทางการดำเนินงาน

ศึกษาผลกระทบต่อประชาชนที่จะต้องนำรถเข้าตรวจสภาพรถเร็วขึ้น จาก ๗ ปี เป็น ๕ ปี โดยเฉพาะรถเครื่องยนต์ดีเซล

๒) ศึกษาการส่งเสริมและพิจารณาแผนในการเปลี่ยนมาใช้ยานพาหนะพลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการใช้พลังงานในภาคขนส่งโดยการวางแผนการจัดระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

(๑) ศึกษาแนวทางการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ที่ใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น รถที่ใช้ NGV เป็นเชื้อเพลิง หรือการใช้ EV ในรถขนส่งสินค้าและรถโดยสาร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) ทบทวนโครงสร้างและอัตราภาษีรถประจำปีสำหรับสนับสนุนรถ EV และรถที่ใช้พลังงานสะอาด โดยการศึกษาแนวทางการปรับลดภาษีรถประจำปีเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีการปรับลดอยู่แล้ว เช่น การยกเว้นภาษีรถประจำปีใน ๓ ปีแรก และศึกษาโครงสร้างภาษีร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนรถ EV และรถที่ใช้พลังงานสะอาดในระยะยาว เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรค

๑) การตั้งจุดตรวจวัดค่าควันดำริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่น มีรถวิ่งไปมาตลอดเวลา จะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากขณะปฏิบัติหน้าที่ตรวจวัดหาค่าควันดำ เจ้าหน้าที่จะให้ความสนใจไปที่ตัวรถและท่อไอเสียของรถ ทำให้มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่ท่อไอเสียอยู่สูงจากพื้นถนน หรือรถบางคันท่อไอเสียอยู่ใต้ท้องรถ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และไม่ประมาท เพราะอาจมีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

๒) ช่วงเวลาในการปฏิบัติงานตรวจวัดควันดำรถโดยสารสาธารณะ ต้องตรวจวัดในช่วงเวลากลางวัน ไม่สามารถตรวจวัดในช่วงเช้าหรือเย็นได้ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาเร่งด่วน อาจส่งผลให้การจราจรติดขัด ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน เจ้าหน้าที่จึงใช้วิธีการตรวจวัดควันดำในช่วงเวลากลางวัน แต่ก็ยังมีประชาชนบางส่วนแสดงความไม่พอใจ

๓) อุปกรณ์ตรวจวัดควันดำมีขนาดใหญ่ มีอุปกรณ์หลายชิ้นส่วนและมีน้ำหนักมาก การตรวจวัดควันดำแต่ละครั้งต้องใช้เจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๓ คน อีกทั้งเครื่องมือสำหรับตรวจวัดควันดำมีสภาพเก่าและชำรุดเสียหาย เนื่องจากผ่านการใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน

๔) ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ส่งผลให้เจ้าของรถหรือผู้ประกอบการขนส่งที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกิดความไม่พอใจ ส่งผลให้เกิดการกระทบกระทั่งกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๕) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสรถควันดำ ทำให้ไม่รู้ช่องทางสำหรับร้องเรียนและแจ้งเบาะแส

๖) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่มีชุดหรืออุปกรณ์ป้องกันมลพิษที่เกิดจากท่อไอเสียรถยนต์ หากสูดดมมากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรจัดสรรพื้นที่สำหรับการตั้งจุดตรวจวัดค่าควันดำให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ไม่สร้างปัญหาการจราจรให้แก่ประชาชนที่สัญจรไปมา

๒) รัฐควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับตรวจวัดจับควันดำทดแทนของเก่าที่ชำรุด รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์หรือชุดสำหรับป้องกันมลพิษให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วย

๓) กรมการขนส่งทางบกควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสรถควันดำ เพื่อให้ประชาชนช่วยเป็นหูเป็นตาและมีส่วนร่วมในการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสในเรื่องดังกล่าว โดยสามารถถ่ายภาพรถที่มีควันดำแล้วส่งมายังศูนย์ร้องทุกหมายเลข ๑๕๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เข้าร่วมหารือกับการรถไฟแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) บริเวณที่มีการก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้า ณ สถานีกลางบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการร่วมหารือกับหน่วยงานดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การควบคุมฝุ่นละอองจากกิจกรรมการก่อสร้างของโครงการ

มาตรการระยะสั้น

๑) ฉีดล้างผิวจราจร

๒) ปิดคลุมกองเศษวัสดุหรือวัสดุก่อสร้างที่มีฝุ่น และการปิดคลุมพื้นที่ปฏิบัติงาน

๓) ตรวจสอบและบำรุงเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่ใช้ทำงาน

๔) คืนผิวจราจรหรือปูผิวจราจรด้วยแอสฟอลต์คอนกรีต

๕) จำกัดความเร็วรถ

๖) ปิดคลุมท้ายกระบะรถบรรทุก

๗) กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมการก่อสร้างรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน

มาตรการระยะกลาง

๑) ก่อสร้างโครงการโดยมีการแก้ปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณจุดตัดทางรถไฟ ซึ่งจะสามารถช่วยลดปริมาณมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ของรถยนต์

๒) ก่อสร้างโครงการโดยจัดเตรียมพื้นที่จอดรถกว่า ๑,๗๐๐ คัน เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ

๓) จัดพื้นที่สีเขียวเพื่อช่วยดูดซับมลพิษและฝุ่นละอองในบรรยากาศ นอกจากนี้ทางโครงการได้มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านฝุ่นละออง จากพื้นที่โดยรอบโครงการ ดังนี้

(๑) บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

(๒) นิคมรถไฟ กม. ๑๑

(๓) วัดเสมียนนารี

(๔) โรงเรียนอนุบาลวณลักษณ์

(๕) โรงเรียนบางเขน (ไว้สาลีอนุสรณ์)

(๖) ชุมชนตลาดหลักสี่

(๗) การเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง

(๘) วัดดอนเมือง

(๙) หมู่บ้านปรีชา

(๑๐) โรงเรียนนครรังสิต รัตนโกสินทร์

(๑๑) หมู่บ้านโฮมเพลส

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหาและอุปสรรค

๑) ความล่าช้าในการดำเนินการก่อสร้าง อันเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ล่าช้า

๒) ปัญหาฝุ่นละอองและปัญหาจราจรอันเกิดจากการขนส่งวัสดุก่อสร้าง

๓) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ก่อสร้าง ซึ่งได้มีการเจรจาให้ผู้บุกรุกย้ายออกนอกพื้นที่เรียบร้อยแล้ว

๔) ห้องสำหรับติดตั้งอุปกรณ์มีขนาดเล็กไม่สามารถนำอุปกรณ์เข้าไปติดตั้งได้ ซึ่งได้ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

๑) ในการดำเนินการก่อสร้างควรมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนว่าจะแล้วเสร็จเมื่อใด

๒) ควรมองถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางการจราจรหนาแน่น ซึ่งอาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พร้อมทั้งดำเนินโครงการตามมาตรการต่าง ๆ ที่ EIA กำหนด

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ได้เข้าร่วมหารือกับกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตปทุมวัน สำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักการโยธา เกี่ยวกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) บริเวณที่มีการก่อสร้างอาคารสูง ณ โครงการ วัน แบงค็อก (ONE BANGKOK) เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการร่วมหารือกับหน่วยงานดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบริหารและควบคุมค่าฝุ่นในระหว่างการก่อสร้าง

ทางโครงการปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ช่วงการก่อสร้างปกติ

๑) ติดตั้งรั้วเมทัลชีทสูง ๖ เมตร รอบบริเวณรอบโครงการ

๒) ติดตั้งกำแพงกันเสียง

๓) ประตูเข้า - ออก ปิดทึบตลอดเวลา

๔) จัดกิจกรรมทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ก่อสร้างโครงการและบริเวณโดยรอบโครงการ

๕) กำหนดให้ใช้ผ้าใบปิดคลุมท้ายกระบะรถบรรทุก

๖) กำหนดให้มีผ้าใบปิดคลุมพื้นที่กองเก็บวัสดุก่อสร้าง

๗) พ่นสเปรย์ละอองน้ำบริเวณที่มีฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง

๘) สเปรย์ละอองน้ำที่เก็บวัสดุเพื่อป้องกันฝุ่นละอองที่รั้วโครงการ

๙) ติดตั้งจุดสเปรย์น้ำทั่วบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเพื่อลดฝุ่นในอากาศที่เกิดจากการก่อสร้าง

๑๐) ติดตั้งเครื่องวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่โครงการ

๑๑) กิจกรรมฉีดล้างล้อรถบรรทุกก่อนออกนอกบริเวณพื้นที่โครงการ

๑๒) ตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่ก่อสร้าง

๑๓) ตรวจสอบควันดำ

๑๔) ติดตั้งป้ายดับเครื่องยนต์ขณะไม่ปฏิบัติงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๔) ติดตั้งป้ายดับเครื่องยนต์ขณะไม่ปฏิบัติงาน

๑๕) ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็ว

๑๖) ตรวจสภาพเครื่องจักรสม่ำเสมอ

๑๗) ป้ายห้ามเผาในพื้นที่ก่อสร้าง

๑๘) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยอำนวยความสะดวกบริเวณพื้นที่โครงการ

ช่วงการเทคอนกรีตฐานรากขนาดใหญ่

๑) ล้างล้อรถก่อนออกจากโครงการ

๒) คลุมเศษวัสดุบนรถก่อนการขนส่ง

๓) การฉีดน้ำ ละอองน้ำ รอบโครงการ

๔) การฉีดน้ำ ละอองน้ำ ภายในโครงการ

๕) วัดค่าควันดำจากรถ

๖) ตรวจอุณหภูมิร่างกายทุกคนก่อนเข้าโครงการ

๗) ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อป้องกันไวรัส

๘) จัดให้มีจุดบริการเจลแอลกอฮอล์ แล้วน้ำยาล้างมือ

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะแรกของการก่อสร้าง อาทิ ปัญหาเรื่องดินตกหล่นบริเวณหน้าโครงการจากการขนส่ง ปัญหาควันดำและฝุ่นละอองจากรถบรรทุกที่ขนส่งวัสดุก่อสร้าง ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวทางโครงการได้รีบดำเนินการแก้ไขโดยทันที พร้อมทั้งได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ

ข้อเสนอแนะ

๑) กรุงเทพมหานครควรมีแผนปฏิบัติการหรือมาตรการในการรองรับและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ให้ครอบคลุมทุกช่วงเวลา

๒) ควรคำนึงถึงผลกระทบที่เกี่ยวกับสภาพการจราจรบริเวณโดยรอบโครงการเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จด้วย

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบโครงการก่อสร้างอาคารสูงให้ครอบคลุมทุกโครงการโดยเฉพาะโครงการขนาดกลางและโครงการขนาดเล็ก

๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรุงเทพมหานครควรมีการบูรณาการร่วมกันโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการให้ชัดเจนทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

๕) ควรมีการติดตามเรื่องราวร้องทุกข์และให้แก้ไขปัญหาโดยทันที

๖) ควรมีการประเมินหน่วยงานที่ตรวจสอบผู้กระทำความผิดว่าผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพียงใด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔) กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรสาคร

คณะกรรมาธิการได้รับฟังบรรยายสรุปและร่วมลงพื้นที่ตรวจสภาพการดำเนินงานในการควบคุมฝุ่นละอองโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๓๕ ซอย ๘๑ – ๘๓ ถนนพระราม ๒ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยผู้แทนกรมทางหลวงได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) บริเวณโครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๓๕ ช่วงทางแยกต่างระดับบางขุนเทียน - เอกชัย ตอน ๑ สรุปได้ ดังนี้

การดำเนินการด้านก่อสร้างและมาตรการป้องกันฝุ่น

๑) ดำเนินการจำกัดพื้นที่ทำงานโดยแบ่งพื้นที่ด้วยบาร์ริเออร์ปิดล้อมในพื้นที่ทำงาน จัดให้มีรถน้ำฉีดพรมเป็นระยะตลอดเวลาทำงาน ตลอดจนทำความสะอาดวัสดุต่าง ๆ บริเวณทางเข้าออกแปลงงานที่ชัดเจน

๒) การดำเนินการป้องกันและลดฝุ่นละอองโดยฉีดพรมน้ำที่ก่อสร้างและบริเวณใกล้เคียง จำนวน ๔ ครั้งต่อวัน

๓) การดำเนินการเก็บเศษวัสดุและขยะไปทิ้งในพื้นที่ซึ่งกรุงเทพมหานครกำหนด โดยไม่มีการเผาขยะและเศษวัสดุทุกชนิด

๔) การดำเนินการตรวจสภาพเครื่องจักรก่อสร้างที่มีสภาพเครื่องยนต์ที่ดีไม่มีเขม่าควันดำ

๕) การดำเนินการติดตั้งป้ายจราจรอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในพื้นที่ก่อสร้าง ป้ายแสดงการเบี่ยงไฟสัญญาณเตือน กรวยยาง หลักนำทาง และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้เส้นทางสะดวกและปลอดภัย

๖) การดำเนินการทำความสะอาดเศษฝุ่นและเศษวัสดุที่สะสมบริเวณขอบทาง โดยนำรถบรรทุกน้ำฉีดล้างทำความสะอาดพื้นถนน

๗) การประชุมร่วมกับตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดระเบียบการจราจรเปลี่ยนตามพื้นที่ก่อสร้างให้เหมาะสมและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทาง

๘) กรมทางหลวงได้มีการสำรวจ ตรวจสอบและมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าวตามหลักเกณฑ์กฎหมายครบถ้วน

คณะกรรมาธิการได้ซักถามผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ

การก่อสร้างดังกล่าวมีความปลอดภัยและมีมาตรการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) หรือไม่ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบหรือไม่ ซึ่งผู้แทนกรมทางหลวงได้ชี้แจงว่า การก่อสร้างโครงการดังกล่าวมีมาตรฐานความปลอดภัย และมีมาตรการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยจัดทำเป็นแผนดำเนินงานต่าง ๆ และได้มีการจ้างบริษัทเพื่อติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งในระยะก่อนก่อสร้าง ระยะการดำเนินงานก่อสร้าง และระยะภายหลังการก่อสร้าง เพื่อจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ไปที่กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณา นอกจากนี้กรมทางหลวงได้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนในพื้นที่ได้ทราบถึงการก่อสร้างโครงการดังกล่าวด้วยแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการได้รับฟังบรรยายสรุปและร่วมลงพื้นที่เพื่อตรวจสภาพการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม ณ บริษัท มหาชัยคราฟท์เปเปอร์ จำกัด (ส่วนของโรงงานผลิตไฟฟ้าจากถ่านหิน) โดยมีนายทองแดง เบ็ญจะปัก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสมุทรสาคร เขต ๑ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขต ๒๕ ผู้แทนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร และผู้แทนบริษัท มหาชัยคราฟท์เปเปอร์ จำกัด เข้าร่วมประชุม

บริษัท มหาชัยคราฟท์เปเปอร์ จำกัด ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและมาตรการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) การกระบวนการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหิน สรุปได้ ดังนี้

สำหรับกระบวนการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินจะมีโครงการพลังความร้อนเพื่อใช้ในโรงงานผลิตกระดาษขนาดกำลังการผลิต ๙.๘ เมกะวัตต์ โดยมีการใช้ระบบพลังงานความร้อนร่วมแบบ Cogeneration โดยเป็นระบบผลิตพลังงานความร้อนและไฟฟ้าร่วมกันและมีการอาศัยแหล่งกำเนิดพลังงานความร้อนจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากแหล่งเดียวกัน ซึ่งมีประสิทธิภาพทางความร้อนสูงถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งบริษัทจะใช้ระบบดังกล่าวผลิตไอน้ำและไฟฟ้าเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตกระดาษ

เทคโนโลยีที่นำมาใช้

๑) เลือกใช้หม้อไอน้ำชนิด Circulating Fluidized Bed (CFB Boiler)

๒) เลือกใช้กังหันไอน้ำชนิด sub – high temperature and sub - high pressure

๓) เลือกใช้ระบบดักจับฝุ่นแบบไฟฟ้าสถิต (Electrostatic Preeipitator : ESP)

๔) เลือกใช้เทคโนโลยีการดักจับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (desulfurization)

๕) เลือกใช้ระบบหล่อเย็นสำหรับกังหันไอน้ำแบบ Reverse – flow mechancal – draft cooling tower

๖) ระบบการขนถ่ายเถ้าหนัก (Bottom ash) และเถ้าเบา (Fly ash)

๗) เลือกใช้เทคโนโลยีระบบควบคุมการเดินเครื่องของเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงไฟฟ้า

๘) มีการติดตั้งระบบตรวจวัดมลพิษแบบต่อเนื่อง (CEM System)

มลพิษและการควบคุม

๑) ก่อนการเผาไม้จะต้องคัดเลือกถ่านหินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำกว่า ๐.๕ ระหว่างการเผาไหม้ โดยใช้เทคโนโลยี Circulating Fluidize Bed (CFB) ที่อุณหภูมิต่ำลดการเกิดออกไซด์ของไนโตรเจนหลังการเผาไหม้ โดยติดตั้งระบบดักจับฝุ่นละอองแบบไฟฟ้าสถิต

๒) การติดตั้งระบบต่าง ๆ เช่น ระบบดักจับฝุ่นละออง ระบบดักจับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ระบบควบคุมก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ระบบตรวจวัดมลพิษแบบต่อเนื่อง ระบบการจัดสมดุลน้ำและการจัดการน้ำเสีย

มาตรการป้องกัน แก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑) มาตรการทั่วไปจะมีการจัดทำระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐาน ISO ๑๔๐๐๑ และ ISO ๔๕๐๐๑ ทำให้ครอบคลุมขอบเขตการรับรองในส่วนของโรงงานผลิตกระดาษและโรงงานไฟฟ้า ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการขออนุญาตจัดทำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) ด้านคุณภาพอากาศ

(๑) การขนถ่านหินด้วยรถบรรทุกเข้าสู่พื้นที่โครงการจะต้องมีการปิดคลุมตลอดเส้นทาง

(๒) ควบคุมคุณภาพถ่านหินโดยจำกัดเฉพาะถ่านหินประเภท “บิทูมินัส” ที่มีปริมาณกำมะถันไม่เกินร้อยละ ๐.๕ เท่านั้น ซึ่งเป็นถ่านหินที่นำเข้ามาจากประเทศออเตรเลีย และอินโดเนีเซีย เพราะมีคุณภาพดีกว่าถ่านหินในประเทศไทย ซึ่งจะสร้างมลพิษจำนวนมหาศาลในระหว่างการเผาไหม้

(๓) จัดเก็บถ่านหินไว้ในอาคารปิด

(๔) ติดตั้งระบบดักจับฝุ่นแบบไฟฟ้าสถิตที่มีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๘

(๕) จัดทำแผนบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และแผนการตรวจสอบสภาพการทำงาน

(๖) การเชื่อมโยงแผนการตรวจสอบสภาพการทำงานของระบบดักจับฝุ่นแบบไฟฟ้าสถิต (ESP) เข้าสู่ระบบควบคุมส่วนกลางเพื่อให้สามารถตรวจสอบสถานการณ์ทำงานของระบบ

(๗) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการควบคุมระบบบำบัดมลพิษอากาศ

(๘) ติดตั้งระบบตรวจวัดมลพิษอากาศที่ระบายออกจากปล่องอย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านคุณภาพน้ำ

(๑) สร้างระบบคัดตะกอนขั้นต้น และระบบบำบัดน้ำเสียจากกิจกรรมอุปโภค - บริโภคของพนักงาน

(๒) สร้างบ่อตกตะกอนให้ถ่านหินตกตะกอนออกจากน้ำเสีย ซึ่งปนเปื้อนจากกิจกรรมขนถ่ายถ่านหิน

๔) ด้านระดับเสียง

(๑) จัดทำสัญลักษณ์หรือป้ายเตือนในบริเวณที่มีเสียงดังเกิน ๘๕ เดซิเบล

(๒) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสำหรับพนักงานที่ต้องเข้าไปในบริเวณที่มีโอกาสได้รับเสียงเกิน ๘๕ เดซิเบล

(๓) ติดตั้งอุปกรณ์ลดระดับเสียงสำหรับเครื่องจักรที่มีคุณภาพเสียงเกินกว่า ๘๕ เดซิเบล

(๔) ควบคุมระดับความดังของเสียงให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๕) ด้านการจัดการเถ้าถ่านหินและกากตะกอนยิปซัม

(๑) เถ้าหนักและเถ้าเบาจากการเผาไม้ถ่านหินจะต้องถูกส่งมาพักไว้ที่ไซโลเพื่อรอรถมาขนส่งเพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือกำจัดภายนอกโครงสร้างแบบวันต่อวัน

(๒) ดำเนินการเพื่อขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อนการนำเถ้าหนัก เถ้าเบา และยิปซั่มออกไปกำจัด

๖) ด้านขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

(๑) ต้องถูกเก็บรวบรวมไว้ในพื้นที่เก็บของเสียเพื่อรอส่งบำบัดหรือกำจัดไปยังหน่วยงานที่ได้รับอนุญาต

(๒) ต้องมีการบันทึกชนิดหรือปริมาณกากของเสียที่เกิดขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗) ด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ

(๑) กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและติดตามแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน

(๒) บันทึกเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสรุปเสนอผู้บริหารทุกปี

๘) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

(๑) ดำเนินการตามกฎหมาย ข้อกำหนดด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหรือกฎหมายแรงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดให้มีการติดตั้งระบบเตือนภัยต่าง ๆ ตามกฎกระทรวงและพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ๒๕๒๒

(๓) จัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เพียงพอและเหมาะสม

(๔) จัดให้มีการตรวจสุขภาพพนักงาน

บริษัท มหาชัยคราฟท์เปเปอร์ จำกัด ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หน่วยงานราชการได้มีหนังสือขอความร่วมมือให้ลดอัตราการผลิตลง เพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในอากาศ และทางบริษัทได้ให้ความร่วมมือโดยดำเนินการลดปริมาณการผลิตลงเหลือประมาณ ๘๐ ถึง ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งหากลดปริมาณการผลิตลงมากจะมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้บริษัทมีความลำบากในการดำเนินธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีมาตรการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยได้ให้พนักงานแต่ละแผนกฉีดน้ำ ตรวจสอบความพร้อมของเครื่องจักร ตรวจสอบและควบคุมวัตถุดิบ ระบบไอเสียและระบบกำจัดฝุ่น เครื่องอัดเม็ดถ่านหิน การควบคุมห้องเผาไม้ และควบคุมค่าฝุ่นละอองให้เป็นไปตามกฎหมาย เป็นต้น สำหรับแผนรายปีเพื่อรองรับการผลิตช่วงที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงนั้น บริษัทไม่มีการจัดทำแผนแต่มีการตรวจสอบและเฝ้าระวังโดยตลอด มิให้ค่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้

๕) จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับป่าพรุควนเคร็ง

ป่าพรุควนเคร็งมีเนื้อที่ทั้งหมด ๔๔๓,๓๐๐ ไร่ โดยอยู่ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ ๓๑๕,๑๐๑ ไร่ จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ ๙๔,๙๗๐ ไร่ และจังหวัดสงขลา มีพื้นที่ ๓๓,๒๒๙ ไร่ ซึ่งมีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ป่าควนเคร็ง ๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะรับผิดชอบพื้นที่ที่เป็นป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒๒๑,๓๘๕ ไร่ คิดเป็น ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ป่าพรุ

๒) กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะรับผิดชอบพื้นที่ที่เป็นป่าสงวน จำนวน ๓๔,๘๘๘ ไร่ คิดเป็น ๑๑ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ป่าพรุ และพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่ คิดเป็น ๑ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

๓) สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะรับผิดชอบที่พื้นที่ ส.ป.ก จำนวน ๕๖,๘๓๑ ไร่ คิดเป็น ๑๘ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สาเหตุการเกิดไฟป่า

การเกิดไฟป่าบริเวณป่าพรุควนเคร็งมีสาเหตุหลัก ๒ ประการ คือ เกิดจากฤดูกาลไฟป่าพื้นที่ป่าพรุ โดยจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ซึ่งการคาดการณ์หรือประเมินสถานการไฟป่าจะดูที่ปริมาณน้ำและฤดูกาล หากเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายนมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอก็จะทำให้เกิดไฟป่าได้ยาก หรือหากมีไฟป่าเกิดขึ้นก็มีปริมาณน้ำเพียงพอในการดับไฟ แต่หากในเดือนดังกล่าวมีปริมาณน้ำฝนที่ไม่เพียงพอก็มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าขั้นรุนแรงในเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน

สำหรับสาเหตุการเกิดไฟป่าบริเวณพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งอีกประการหนึ่ง คือ การเผาพื้นที่ป่าของประชาชนในพื้นที่ โดยการเผาดังกล่าวเพื่อต้องการพื้นที่ในการประกอบอาชีพ เช่น การทำประมง การเผาวัชพืชเพื่อเตรียมพื้นที่การเกษตร เป็นต้น และการเผาพื้นที่เพื่อต้องการเงินค่าชดเชยจากหน่วยงานภาครัฐ

มาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๑) การรักษาระดับน้ำใต้ผิวดินในป่าพรุ โดยการจัดทำฝายชะลอน้ำ เพื่อชะลอการไหลของน้ำในพื้นที่ป่าพรุ โดยปัจจุบันมีการจัดสร้างฝาย จำนวน ๙๕ ฝาย

๒) การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการจัดทำแผนเผชิญเหตุร่วมกัน รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับเครือข่ายแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๓) การลาดตระเวนป้องกันไฟป่า โดยการจัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง อีกทั้ง จัดกำลังเจ้าหน้าที่สังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ลาดตระเวนทั้งกลางวันและกลางคืน ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ป่าพรุ

๔) มีการประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่าด้วยรถสปอตโฆษณาเคลื่อนที่ไปทั่วหมู่บ้านบริเวณพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง อีกทั้ง ให้ความรู้แก่ชาวบ้านเพื่อให้ทราบถึงผลดีและผลเสียของการอนุรักษ์พื้นที่ป่า โดยมีการหารือร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราชในการส่งเสริมให้พื้นที่ป่าพรุควนเคร็งเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากนั้น คณะกรรมาธิการได้ลงพื้นที่บริเวณป่าพรุควนเคร็งเพื่อสำรวจสภาพพื้นที่ป่าพรุและรับฟังแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การรักษาระดับน้ำใต้ผิวดินในป่าพรุให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมจะทำให้สามารถป้องกันการเกิดไฟป่าได้ โดยการจัดทำฝายชะลอน้ำ ซึ่งได้รับการสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์จากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ไฟป่าก็จะใช้ชุดปฏิบัติการจำนวน ๗ - ๘ นาย ในการดับไฟป่าหน้างาน และมีการทดลองตัดต้นไม้ที่โดนเผาในพื้นที่ทดลองให้เหลือความสูงประมาณ ๑ เมตร ซึ่งพบว่าต้นไม้ดังกล่าวมีการฟื้นตัวได้เร็วกว่าต้นที่ไม่ได้ตัด

นอกจากการรักษาระดับน้ำใต้ผิวดินแล้ว สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) ยังได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มมูลค่าของวัชพืชบริเวณพื้นที่ป่าพรุ เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และเพื่อลดการเผาป่า เช่น การนำต้นราโพมาผลิตเป็นหลอดดูด การนำต้นกระจูดมาผลิตเป็นเครื่องจักรสาน เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหาและอุปสรรค

๑) เนื่องจากพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดความทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่และการแบ่งพื้นที่ในการดูแล

๒) งบประมาณในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาไฟป่ามีไม่เพียงพอ หากเกิดไฟป่าขึ้นต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติเพื่อใช้งบดำเนินการของจังหวัดในการแก้ไขปัญหา ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาไฟป่าได้อย่างยั่งยืน

๓) บุคลากรมีจำนวนจำกัด หากเกิดสถานการณ์ไฟป่าพร้อมกันในหลายพื้นที่ทำให้ไม่สามารถกระจายบุคลากรได้ครบทุกพื้นที่

๔) ขาดอุปกรณ์ในการดับไฟป่า รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

๕) ไม่มีเครื่องตรวจคุณภาพอากาศประจำจังหวัด ต้องอาศัยข้อมูลจากจังหวัดใกล้เคียง ทำให้ไม่สามารถทราบคุณภาพอากาศที่แท้จริงของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะ

๑) หากมีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรดำเนินการให้เหมือนกันทั้ง ๓ จังหวัด โดยให้จัดทำแผนการดำเนินการที่ชัดเจน

๒) ควรมีหน่วยงานหลักในการการบริหารจัดการเรื่องไฟป่าพรุโดยเฉพาะ เนื่องจากพื้นที่ป่าพรุเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และเกิดความทับซ้อนในการใช้กฎหมายทำให้การบริหารจัดการไม่มีความชัดเจน

๓) ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายภาคประชาชนในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าพรุ และสร้างจิตสำนึกในการรักษาพื้นที่ป่าบริเวณที่อยู่อาศัยของตนเองและบริเวณโดยรอบ

๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน อีกทั้ง ควรให้ความสำคัญกับงบประมาณในการป้องกันการเกิดไฟป่ามากกว่างบประมาณในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากหากสามารถป้องกันและดับไฟป่าได้ในเวลารวดเร็วก็จะทำให้ไฟป่าไม่ลุกลามไปในบริเวณพื้นที่กว้าง

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่า เนื่องจากบางท้องถิ่นมีรถดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการดับไฟป่าในเบื้องต้น

๖) ควรมีการศึกษาข้อมูลทางวิชาการที่ชัดเจนว่าสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดไฟป่าพรุนั้นเกิดจากความร้อนใต้ผิวดินหรือเหนือผิวดิน เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขได้อย่างแท้จริง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๑) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

(๑) การบริหารจัดการของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นการบริหารแบบ single command ทำให้การปรับแผน เพิ่มเป้าหมาย หรือประสานงานกับหลายหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากส่วนกลางเป็นไปได้ยาก

(๒) ขาดทีมเตรียมพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินระดับจังหวัดและอำเภอ

(๓) หลายจังหวัดไม่มีเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก แบบสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษ จึงจำเป็นต้องเทียบเคียงข้อมูลจากสถานีที่มีใกล้เคียง หรือใช้เครื่องตรวจวัดขนาดเล็ก (Dust Boy) ที่ยังไม่ได้มีการรับรองมาตรฐานจากกรมควบคุมมลพิษ

(๔) ไม่มีการกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองรายชั่วโมง ปัจจุบันมีแต่ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง กับ ๑ ปี ทำให้การแปลผลไม่ทันเวลา และไม่มีข้อมูลการในการป้องกัน

(๕) ขาดช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็วกับประชาชน

(๖) ขาดการมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือของประชาชนและผู้ประกอบการในภาคเกษตรกรรม

(๗) หน่วยงานระดับจังหวัดไม่สามารถประสานให้ประเทศเพื่อนบ้านแก้ไขปัญหาฝุ่นควันข้ามแดนได้ และยังไม่มีการกำหนดกลไกความร่วมมือด้านไฟป่าและหมอกควันระหว่างประเทศ จึงยังไม่มีแนวทางปฏิบัติร่วมกันที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๘) หน่วยงานระดับพื้นที่และจังหวัดขาดอำนาจในการบังคับใช้กฎระเบียบมาตรการเนื่องด้วยแหล่งกำเนิดของปัญหาฝุ่นละอองมีหลายด้าน จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย เช่น ปัญหาการขนส่ง ปัญหาการเผาไร่เผาขยะ ปัญหามลพิษจากโรงงาน เป็นต้น

(๙) มีข้อจำกัดในด้านวิชาการ ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการให้ข้อมูลประกอบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ขาดข้อมูลที่ครบถ้วนสำหรับการประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหา และทรัพยากรด้านการบริหาร อาทิ การตั้งงบประมาณให้เพียงพอในการจัดการปัญหา ขาดเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการฉีดพ่นน้ำและเจ้าหน้าที่ยังมีไม่เพียงพอ

(๑๐) ขาดกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายสู่ภาคปฏิบัติ

(๑๑) เจ้าหน้าที่ไม่สามารถลงพื้นที่ตรวจสอบปัญหาฝุ่นละอองได้ทุกวัน เนื่องจากมีภารกิจหลายด้าน ส่งผลให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

(๑๒) การบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองอันเกิดจากการเผาในที่โล่งยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีข้อจำกัดในการรับรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุรำคาญ การวินิจฉัยข้อเท็จจริงและขั้นตอนการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมเหตุรำคาญ

(๑๓) ไม่มีการกำหนดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม จึงทำให้ไม่มีมาตรฐานในการกำหนดค่าของฝุ่นละอองในภาคอุตสาหกรรม

(๑๔) ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงสาเหตุและแนวทางการป้องกัน/แก้ไขปัญหาฝุ่นละออง รวมถึงยังยึดติดกับวิถีชีวิตดั้งเดิมที่กำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรโดยการเผา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๕) ผู้ว่าราชการจังหวัดขาดอำนาจโดยตรงในการสั่งการ ต้องใช้กฎหมายเฉพาะในการออกประกาศ/คำสั่ง เช่น การออกประกาศ เรื่อง กำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นฯ

(๑๖) ขาดคู่มือ/รูปแบบการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เนื่องจากในบางพื้นที่ไม่มีปัญหาฝุ่นละอองเกินมาตรฐานที่กำหนด

๒) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

(๑) มาตรการด้านกฎหมายในการควบคุมแหล่งกำเนิดเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลที่ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติและกำกับดูแล และมีผลในระยะยาวอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่ในทางปฏิบัติหลายหน่วยงานที่มีกฎหมายรองรับการดำเนินการนั้น ยังไม่สามารถควบคุมแหล่งกำเนิดที่สำคัญได้มากนัก โดยเฉพาะภาคคมนาคม และเกษตรกรรม เนื่องจากมีผลกระทบต่อประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย ข้าว

(๒) ท้องถิ่นไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นเฉพาะที่สามารถบังคับใช้ในพื้นที่ได้โดยตรง

(๓) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ต่อกฎหมายที่บังคับใช้ รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย

(๔) กฎหมายหลายฉบับรับผิดชอบโดยหลายหน่วยงาน และยังขาดการบังคับใช้กฎหมายจากหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การบังคับใช้กฎหมายบางข้ออย่างเข้มงวด อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการหาเลี้ยงชีพของประชาชน เช่น การเผาเศษวัสดุ การเผาถ่าน เป็นต้น และการห้ามเผาในที่โล่งอย่างเด็ดขาด ทำให้เกิดปัญหาในด้านขอบเขตการบังคับใช้ รวมถึงเกษตรกรยังเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

(๖) ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับรถหรือเรือที่มีควันดำ ว่าด้วยการห้ามใช้ชั่วคราวจนกว่าจะได้รับการซ่อมแซมหรือแก้ไข และผ่านการตรวจสอบรับรองจากเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการห้ามจอดรถบนถนนสายหลักและสายรอง

(๗) ขาดการกำหนดพื้นที่ในการให้รถบรรทุกขนาดใหญ่วิ่ง และการเข้มงวดกับผู้ประกอบการบ่อ ดิน ทราย หิน ที่ทำเศษวัสดุตกหล่น

(๘) ขาดกฎหมายเฉพาะในการควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้ง

ข้อเสนอแนะ

๑) กฎหมายฉบับใหม่ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ และมลพิษทางอากาศโดยให้อำนาจในการบริหารจัดการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง และควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของผลกระทบปัญหาฝุ่นละอองและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ประชาชนและผู้ก่อมลพิษโดยให้สถานศึกษา/สื่อมวลชนมีส่วนร่วม

๒) กำหนดค่ามาตรฐานการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศประเภทต่างๆ โดยเฉพาะในช่วงที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้มีความเข้มงวดมากกว่าปกติ และบังคับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษตามประเภทที่กฎหมายกำหนด จัดส่งรายงานชนิดและปริมาณมลพิษที่ปล่อยให้แก่หน่วยงานรัฐที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเป็นฐานข้อมูลและเปิดเผยต่อสาธารณะ

๓) ออกกฎหมาย หรือข้อกำหนดของเครื่องมือตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก เพื่อเป็นมาตรฐานหรือคู่มือสำหรับประชาชนในการใช้ข้อมูลเครื่องมือ หรือวิธีการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีการรับรองมาตรฐานเครื่องมือวัดตามกฎหมายของประเทศไทย และมีการเผยแพร่ข้อมูลผลการตรวจผ่านช่องทางสื่อออนไลน์มากมาย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เป็นทางการของรัฐ ทำให้เกิดความสับสนของประชาชน รวมถึงจัดให้มีสถานีตรวจวัดค่าฝุ่นละอองในพื้นที่ทุกจังหวัด เพื่อใช้ติดตามสถานการณ์และแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดทันท่วงที

๔) ออกกฎหมายทั่วไปในการควบคุมมลพิษ สำหรับถือปฏิบัติทั้งหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนกลางในภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทุกพื้นที่ เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ มิให้เกิดความสับสน ลักลั่นหรือต่างหน่วยต่างปฏิบัติ พร้อมกำหนดระดับคุณภาพอากาศและระยะเวลา เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศทุก ๕ ปี หรือระยะสั้นเมื่อสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง

๕) ให้อำนาจผู้ว่าราชการท้องถิ่นในการออกใบประกาศเพื่อควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท ในกรณีพบปริมาณฝุ่นละอองที่อยู่ในเกณฑ์เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ และ/หรือจัดให้มีหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบในทุกระดับ พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจน เพื่อความรวดเร็วในการบริหารจัดการ

๖) บังคับใช้กฎหมายเดิมที่มีอยู่แล้วให้เข้มงวดขึ้น หากมีการบังคับใช้กฎหมายแล้วยังไม่สามารถบรรเทาปัญหาได้ จึงค่อยพิจารณาปรับ/เพิ่มมาตรการอื่นๆ

๗) สร้างแรงจูงใจให้ประชนชนมีส่วนร่วมในการลดการก่อมลพิษ และจัดอบรมเจ้าหน้าที่/ผู้นำชุมชนให้มีความรู้และตระหนักเห็นความสำคัญของมลพิษและสิ่งแวดล้อม

๘) จัดทำฐานข้อมูลผู้กระทำความผิด และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

๙) จัดเก็บค่าบำรุงท้องที่กับรถอันเป็นสาเหตุของฝุ่นละอองที่เข้ามาในพื้นที่ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจ/เขตพาณิชย์ เพื่อนำมาดูแลสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

๑๐) เพิ่มประสิทธิภาพของท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อไม่ให้มีการกำจัดขยะโดยการเผา

๑๑) ควบคุมโครงการก่อสร้างให้มีการป้องกันการกระจายของฝุ่น และขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้ควบคุมการปล่อยควัน พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศและมาตรการการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

๑๒) จัดทำกฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้ง และกำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตก่อนการเผาในที่โล่ง และควรกำหนดโทษหากดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางเกษตร อาทิ การอัดฟางข้าว โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีเครื่องอัดฟางข้าว และให้หน่วยงานด้านปศุสัตว์รับซื้อฟางข้าวจากเกษตรกร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๓) กำหนดอัตราโทษหรือระวางโทษจำคุกและปรับให้สูงขึ้น สำหรับผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษด้านหมอกควัน

๑๔) บูรณาการมาตรการควบคุมมลพิษจากรถยนต์ โดยส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนเพื่อลดปริมาณการจราจร จราจรติดขัด และการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พร้อมปรับปรุงมาตรฐานรถยนต์เบนซินและดีเซล ควบคู่กับการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากการขนส่ง ร่วมกับการใช้นวัตกรรมในการจับรถควันดำ อาทิ รถดีเซลขนาดเล็กและรถดีเซลขนาดใหญ่ที่มีอายุการใช้งานสูง บรรทุกน้ำหนักเกินกำหนด ขาดการบำรุงรักษา

๑๕) จัดทำกฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมการปล่อยควันในโรงงานอุตสาหกรรม กำหนดชนิดของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน เพื่อกำกับให้มีการระบายอากาศที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กตามมาตรฐาน รวมถึงการให้โรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียว รักษาระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และบริเวณรอบนอกให้มีระยะห่างมากขึ้น เพื่อรักษาสุขภาพอนามัยของพนักงานและประชาชนโดยรอบพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๕ ข้อมูลผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของสวนดุสิตโพล

สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๑๔๙๓ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒ / ก.ค. / ๒๕๖๓
ส่งกลุ่มงาน บรรหาร

อว.8418/619

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
295 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300

1 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอส่งรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) อย่างเป็นระบบ

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์มายังสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ตามหนังสือเลขที่ สผ 0019.14/4561 วันที่ 22 มิถุนายน 2563 นั้น

ในการนี้ ทางสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้ดำเนินการสำรวจเป็นที่เรียบร้อย จึงขอส่งมอบรายงานผลการสำรวจดังกล่าวให้ทางคณะกรรมาธิการนำไปประกอบการพิจารณาศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ณัฐพล แย้มฉิม)
ประธานสวนดุสิตโพล

สวนดุสิตโพล
โทร. 02-244-5490
โทรสาร 02-244-5600,02-244-5601

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กับ สถานการณ์ฝุ่น PM2.5

ส่วนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,065 คน

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	527	49.48
	หญิง	538	50.52
อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	55	5.16
	21 30 ปี	217	20.38
	31 40 ปี	361	33.90
	41 50 ปี	280	26.29
	51 ปีขึ้นไป	152	14.27
การศึกษา	ประถมศึกษา/ต่ำกว่า	94	8.83
	มัธยมศึกษา	301	28.26
	ปวช./ปวส./อนุปริญญา	302	28.36
	ปริญญาตรี	345	32.39
	สูงกว่าปริญญาตรี	23	2.16
อาชีพ	ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	222	20.85
	พนักงานบริษัท	186	17.46
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	200	18.78
	รับจ้าง	295	27.70
	นักเรียน/นักศึกษา	95	8.92
	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	67	6.29
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 15,000 บาท	430	40.38
	15,001 25,000 บาท	439	41.22
	25,001 35,000 บาท	142	13.33
	35,001 45,000 บาท	36	3.38
	มากกว่า 45,000 บาท	18	1.69

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,065 คน

ภูมิภาค	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	522	49.01
	ต่างจังหวัด	543	50.99
	ภาคกลาง	136	12.77
	ภาคเหนือ	134	12.59
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	136	12.77
	ภาคใต้	137	12.86
สถานภาพ	ประชาชนทั่วไป	735	69.01
	ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	330	30.99

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชน กับ สถานการณ์ฝุ่น PM2.5

ตารางที่ 2 ประชาชนได้รับผลกระทบจากปัญหาฝุ่น PM 2.5 มากน้อยเพียงใด?

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ได้รับผลกระทบอยู่บ้าง	59.72	58.82	60.59	54.21	65.01	64.76	48.48
2	ได้รับผลกระทบมาก	28.08	30.17	26.02	32.57	23.76	18.50	49.39
3	ไม่ได้รับผลกระทบ	12.20	11.01	13.39	13.22	11.23	16.74	2.13

กรณี ได้รับผลกระทบ เช่น

- ด้านสุขภาพ เช่น ระบบทางเดินหายใจ หายใจไม่สะดวก ป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ มีอาการคัน ผิวเป็นผื่น แสบตา คัดจมูก ไอ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ร่างกายอ่อนเพลีย
- ด้านการเดินทาง เช่น เส้นทางที่สัญจรมีฝุ่น ได้รับควันพิษจากรถยนต์ เส้นทางที่ผ่านมีการก่อสร้าง มีฝุ่นละออง ทัศนวิสัยบนท้องถนนไม่ดี อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ ต้องเดินทางไปทำงานโดยรถโดยสารประจำทาง
- ประกอบอาชีพที่ต้องทำงานนอกสถานที่ ทำงานกลางแจ้ง ทำงานบนท้องถนน /ริมฟุตบาทต้องเจอฝุ่นตลอด เช่น ตำรวจจราจร วินมอเตอร์ไซค์ พนักงานขับรถโดยสาร ลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรม ลูกจ้างก่อสร้าง ค้าขายริมฟุตบาท
- มีที่พักอาศัย/ที่ทำงาน/สถานศึกษา อยู่ใกล้กับพื้นที่เสี่ยง บริเวณที่มีฝุ่นมากกว่าปกติ เช่น ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม อยู่ติดถนน ใกล้จุดก่อสร้าง
- ด้านมลพิษทางอากาศ สภาพอากาศไม่บริสุทธิ์ อากาศร้อน มีหมอกควัน ฝุ่นเยอะ
- การดำเนินชีวิตประจำวันเปลี่ยนไป ไม่สะดวก เช่น ไม่สามารถออกกำลังกายนอกบ้านได้ ต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเมื่อต้องออกจากที่พัก/ที่ทำงาน
- สภาพบ้านเรือน ที่ทำงาน ร้านค้า เครื่องใช้ต่าง ๆ สกปรก ต้องทำความสะอาดบ่อย เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 3 ประชาชนมีวิธีการป้องกันตัวเองจากฝุ่น PM2.5 อย่างไรบ้าง?

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	สวมหน้ากากอนามัย	40.18	42.55	38.14	43.49	37.07	37.29	48.12
2	หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีฝุ่น	20.51	19.87	21.06	17.69	23.17	22.16	15.99
3	อยู่บ้านมากขึ้น /ลดการทำกิจกรรมนอกบ้าน	11.85	10.93	12.64	12.17	11.54	13.14	8.31
4	ทำความสะอาดบริเวณที่อยู่อาศัย	11.68	10.84	12.40	11.91	11.46	11.82	11.29
5	ดูแลสุขภาพ กินอาหาร กินวิตามิน	10.00	9.39	10.53	10.44	9.59	9.94	10.19
6	ติดตั้งเครื่องกรองอากาศ	5.69	6.32	5.15	4.14	7.15	5.60	5.96
7	ปิดประตู หน้าต่างให้มิดชิด	0.09	0.09	0.08	0.17	-	0.06	0.16

ตารางที่ 4 ประชาชนคิดว่าปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศต้องแก้ไขเร่งด่วนเพียงใด?

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	เร่งด่วน	62.91	61.67	64.13	59.39	66.30	65.03	58.18
2	เร่งด่วนมาก	29.58	30.93	28.25	30.27	28.91	25.99	37.58
3	เฉยๆ	5.82	5.69	5.95	7.85	3.87	7.35	2.42
4	ไม่เร่งด่วน	1.22	0.95	1.49	1.53	0.92	1.36	0.91
5	ไม่เร่งด่วนมาก	0.47	0.76	0.19	0.96	-	0.27	0.91

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจกับการรับมือและมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศของภาครัฐ

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ไม่พึงพอใจ	62.16	63.00	61.34	61.11	63.17	61.09	64.55
2	พึงพอใจ	37.84	37.00	38.66	38.89	36.83	38.91	35.45

<u>เหตุผล</u>

ไม่พึงพอใจ เพราะ ภาครัฐไม่สนใจที่จะแก้ปัญหาอย่างจริงจัง มีความล่าช้า ,เป็นปัญหาเรื้อรัง ที่เกิดขึ้นมานาน ยังไม่สามารถหาแนวทางแก้ไขได้ ,รถที่ออกมาวิ่งบนท้องถนนยังปล่อยควันดำ มีการเผาป่า โรงงานปล่อยมลพิษ ,ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง , ประชาชนต้องดูแลตัวเอง แก้ปัญหาเอง ซื้อหน้ากากเอง ,สภาพอากาศยังแย่เหมือนเดิม

พึงพอใจ เพราะ ภาครัฐและเจ้าหน้าที่แก้ไขปัญหาได้ดี มีมาตรการต่าง ๆ ออกมาเป็นระยะ ทำงานอย่างเต็มความสามารถ, มีการฉีดพ่นละอองน้ำตามท้องถนน แจกหน้ากากอนามัย ,ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและหาวิธีป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ,รณรงค์ให้ประชาชนหันมาใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อม ปลูกต้นไม้ ,มีการควบคุมและกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างที่ชัดเจน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 6 ประชาชนคิดว่าสาเหตุของการเกิดฝุ่น PM 2.5 เรื่องใดที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด?

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	โรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง	28.70	30.00	27.44	31.50	26.04	28.87	28.34
2	ควันจากภาคคมนาคม	25.55	25.69	25.42	28.52	22.73	24.46	27.95
3	การเผาไหม้ในเขตป่า	18.62	17.54	19.66	16.19	20.93	19.18	17.39
4	การเผาไหม้ในที่โล่ง	16.26	16.01	16.51	15.67	16.83	16.56	15.61
5	หมอกควันข้ามแดน	10.83	10.71	10.94	8.05	13.47	10.88	10.71
6	ควันจากอาหารปิ้ง ย่าง	0.04	0.04	0.03	0.07	-	0.05	-

ตารางที่ 7 ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการในแต่ละภาคส่วนต่อไปนี้อย่างไร?

- **ด้านคมนาคม**

ที่	คมนาคม	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ตรวจจับรถทุกประเภทที่มีควันดำ	22.28	23.14	21.49	19.46	25.42	22.40	22.03
2	บังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่างๆ อย่างจริงจัง	18.99	19.11	18.88	19.77	18.12	19.23	18.48
3	ส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐาน	15.20	14.04	16.26	14.34	16.15	14.59	16.49
4	ออกกฎหมายควบคุมรถเก่า เนื่องจากรถเก่ามีแนวโน้มปล่อยมลพิษมากกว่า	14.13	14.73	13.58	15.79	12.29	14.54	13.26
5	ส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ให้เงินสนับสนุน ลดภาษี หรือส่งเสริมสถานี	11.41	10.84	11.93	10.42	12.50	11.32	11.59
6	กำหนดเวลาวิ่งของรถบรรทุก	11.01	10.84	11.16	11.31	10.67	11.37	9.81
7	ให้เงินสนับสนุนก๊าซ NGV	6.98	7.30	6.70	8.91	4.85	6.34	8.35

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 8 ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการในแต่ละภาคส่วนต่อไปนี้อย่างไร?

- ด้านไฟป่า

ที่	ไฟป่า	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	มีมาตรการสนับสนุนและป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า	25.10	25.60	24.65	24.28	25.90	24.75	25.99
2	กำหนดพื้นที่ทำกิน การใช้ประโยชน์ของชุมชน และพื้นที่อนุรักษ์ให้ชัดเจน เร่งแก้ไขสิทธิในที่ทำกินของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่างๆ สร้างหลักประกันในการดำรงชีวิต	18.59	18.60	18.58	17.90	19.25	18.43	19.00
3	จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสมให้กับหน่วยงานปฏิบัติงานและชุมชน	16.30	17.01	15.65	17.12	15.52	15.91	17.28
4	กระจายอำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหากำหนดให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และชุมชนเป็น ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน อุดหนุนเครือข่ายชุมชนดูแลป่า	15.73	15.58	15.87	15.41	16.04	15.75	15.70
5	ใช้เทคโนโลยีในการควบคุมไฟป่า (near real-time management) และมีศูนย์กลางข้อมูลในการแก้ไข	14.21	13.35	15.00	14.79	13.66	15.10	12.01
6	ร่วมพัฒนาและส่งเสริมกลไกลดก้าขเรือนกระจกภาคป่าไม้	10.07	9.86	10.24	10.51	9.63	10.07	10.03

ตารางที่ 9 ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการในแต่ละภาคส่วนต่อไปนี้อย่างไร?

- ด้านการเผาที่โล่ง

ที่	การเผาที่โล่ง	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	มีมาตรการช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เกษตรกรเผาไร่นา เช่น สนับสนุนการรวมกลุ่มในการใช้เครื่องจักรแทนการเผา	29.47	29.64	29.32	27.23	31.55	29.49	29.44
2	การสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวอ้อยสดด้วยการกำหนดราคารับซื้ออ้อยสดให้สูงกว่าราคารับซื้ออ้อยเผา	27.87	27.90	27.84	28.95	26.87	26.80	30.22
3	สร้างทางเลือกให้แก่ชุมชนโดยส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วหรือพืชยืนต้นในพื้นที่สูงแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว (ข้าวโพด) พร้อมหาตลาดรองรับให้กับชุมชนในพื้นที่	21.40	20.51	22.20	20.85	21.91	22.56	18.85
4	สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางเกษตรแก่เกษตร	21.26	21.95	20.63	22.98	19.66	21.15	21.50

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 10 ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการในแต่ละภาคส่วนต่อไปนี้อย่างไร?

- ด้านอุตสาหกรรม

ที่	อุตสาหกรรม	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ควบคุมการปล่อยควันพิษของโรงงานอุตสาหกรรม	37.32	36.69	37.94	37.65	36.99	37.31	37.35
2	การสนับสนุนด้วยมาตรการภาษี การหักลดหย่อน หรือ การให้เครดิตภาษีหลายเท่าต่อเงินลงทุนในโครงการการลงทุนเครื่องจักรบำบัดมลพิษอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง	24.93	24.52	25.32	23.39	26.49	25.38	23.97
3	บังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่างๆ อย่างจริงจัง	23.99	24.33	23.66	27.21	20.72	22.90	26.32
4	เปิดเผยข้อมูลการระบายฝุ่นควันของโรงงานต่างๆ ให้สาธารณชนเข้าถึงได้	13.76	14.46	13.08	11.74	15.80	14.41	12.35

ตารางที่ 11 ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการในแต่ละภาคส่วนต่อไปนี้อย่างไร?

- ภาพรวมการดำเนินการ

ที่	ภาพรวม	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ฉีดน้ำ พ่นละอองน้ำ	30.11	30.55	29.71	34.32	25.56	29.38	31.83
2	แจกหน้ากากอนามัยให้กับประชาชน	23.07	22.69	23.40	24.24	21.79	24.49	19.72
3	ทำฝนหลวง	22.03	22.12	21.94	20.98	23.16	21.64	22.94
4	มีระบบแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นแต่ละวัน	17.87	18.56	17.24	15.42	20.51	17.96	17.65
5	จัดให้มีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สินค้ามีต้นทุนที่แท้จริง	6.74	5.92	7.48	4.74	8.89	6.26	7.86
6	การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด จริงจัง	0.18	0.16	0.22	0.30	0.08	0.27	-

ตารางที่ 12 ประชาชนเห็นด้วยหรือไม่? ว่าภาครัฐจำเป็นต้องผนึกกำลังร่วมมือกับภาคส่วนอื่น เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชนในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศ

ที่	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	เห็นด้วย	99.06	99.24	98.88	99.43	98.71	98.91	99.39
2	ไม่เห็นด้วย	0.94	0.76	1.12	0.57	1.29	1.09	0.61

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ 13 ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร?ถ้าจะมีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ หากต้นทุนสินค้าและบริการ /ค่าครองชีพสูงขึ้น แต่คุณภาพอากาศดีขึ้น

ที	คำตอบ	ภาพรวม (%)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
1	ไม่เห็นด้วย รัฐบาลควรรักษาระดับค่าครองชีพ และประชาชนควรมีคุณภาพอากาศที่ดีได้พร้อมกัน	47.51	49.15	45.91	48.28	46.78	46.80	49.09
2	เห็นด้วย แต่รัฐบาลควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างค่อยเป็นค่อยไป	27.79	26.94	28.62	19.92	35.36	27.62	28.18
3	เห็นด้วย และรัฐบาลควรเริ่มดำเนินการทันที	23.76	23.15	24.35	31.42	16.39	24.90	21.21
4	ไม่เห็นด้วย คุณภาพอากาศไม่สำคัญ	0.94	0.76	1.12	0.38	1.47	0.68	1.52

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๓
สภาพปัญหา อุปสรรค ผลการพิจารณา และข้อเสนอแนะ

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นปัญหาสำคัญและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจำเป็นเร่งด่วน จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์ฝุ่น (PM ๒.๕) โดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จากกลุ่มตัวอย่าง ๑,๐๖๕ คน (แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๔๙ และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดร้อยละ ๕๑) พบว่าประชาชนจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๒๘.๐๘ ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฝุ่น (PM ๒.๕) อย่างมาก และร้อยละ ๕๙.๗๒ ของกลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองอยู่บ้าง เมื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองของภาครัฐ ประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๖๒ ยังขาดความพึงพอใจกับการรับมือและมาตรการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยมีความเห็นว่าปัญหาฝุ่นละอองเป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นระยะเวลานาน มีความล่าช้าและขาดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากภาครัฐ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ทำให้ยังพบปัญหาฝุ่น (PM ๒.๕) จากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ควันดำจากยานยนต์บนท้องถนน การเผาป่า และการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

การศึกษาสัดส่วนที่มาของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) พบว่าสัดส่วนการเกิดฝุ่นควันของแหล่งกำเนิดต่าง ๆ แตกต่างกันขึ้นกับขอบเขตสถานที่ศึกษา ระยะเวลาการประเมิน และผู้ประเมิน โดยแหล่งกำเนิดหลักของฝุ่นละอองในประเทศไทยมีอยู่ด้วยกัน ๕ แหล่ง ได้แก่ (๑) การขนส่งคมนาคม (๒) ภาคอุตสาหกรรม (๓) การเผาในที่โล่ง (๔) ไฟป่า และ (๕) หมอกควันข้ามแดน

ภาคคมนาคมเป็นสาเหตุหลักของฝุ่นละอองขนาดเล็กในเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีปริมาณยานยนต์มากและการจราจรคับคั่ง เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พัทยา และเชียงใหม่ ภาคอุตสาหกรรมและการเผาไหม้ของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดหลักของฝุ่นละอองขนาดเล็กในบริเวณที่มีความหนาแน่นของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก การเผาที่โล่งเป็นสาเหตุหลักของฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรระยะสั้นมาก ไฟป่าเป็นสาเหตุหลักของฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่รอยต่อระหว่างชุมชนและเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวนของประเทศ นอกจากนี้เมื่อมีการเผาไหม้ทางการเกษตรหรือไฟป่าในเขตประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากการเผาไหม้ดังกล่าวยังสามารถฟุ้งกระจายจากเขตแดนประเทศเพื่อนบ้านสู่พื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย และในขณะเดียวกันหากมีการเผาไหม้ในฝั่งประเทศไทย หมอกควันก็สามารถที่จะลอยข้ามไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงพิจารณาศึกษาแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จำนวน ๕ แหล่ง ดังนี้

๓.๑ การคมนาคม

๓.๑.๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม เป็นปัญหาหลักที่พบมากในเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ มีประชากรหนาแน่น มีจำนวนยานยนต์จำนวนมาก และการจราจรหนาแน่น เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พัทยา และเชียงใหม่ การศึกษาแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ของภาคคมนาคมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม พบว่ากิจกรรมการขนส่งทางถนนเป็นกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่าร้อยละ ๕๔ ในระดับประเทศ และกว่าร้อยละ ๗๒.๕ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยฝุ่นละอองขนาดเล็กจากกิจกรรมการขนส่งทางถนนมีที่มาจากไอเสียจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากยานพาหนะต่าง ๆ เขม่าและควันดำจากการสันดาปที่ไม่สมบูรณ์ ฝุ่นดินทรายที่ฟุ้งกระจายในถนน ฝุ่นดินทรายจากการก่อสร้าง และการกองวัสดุ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สิ่งของบนทางเท้าหรือบนเส้นทางจราจร กิจกรรมเหล่านี้นอกจากจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) แล้วยังอาจก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑๐) อีกด้วย ทั้งนี้ รายงานส่วนที่ ๑ นี้มุ่งเน้นศึกษาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากยานพาหนะ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองส่วนใหญ่ โดยจะแบ่งพิจารณาสาเหตุของการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ของยานพาหนะเป็น ๒ สาเหตุหลัก ได้แก่ ปัจจัยยานยนต์และปัจจัยเชื้อเพลิง

ส่วนที่ ๑ ยานยนต์

๑) ยานยนต์เดิมบนท้องถนน

ข้อมูลจากโครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล โดยกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ยานยนต์ที่มีมาตรฐาน Euro ต่างกันจะก่อให้ฝุ่นละอองจากการเผาไหม้ของเครื่องยนต์ในปริมาณที่แตกต่างกัน ยานยนต์เบนซินมาตรฐาน Euro ๔ มีสัดส่วนการปล่อยฝุ่นละอองที่น้อยกว่ายานยนต์ดีเซลมาตรฐาน เท่ากันหรือต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

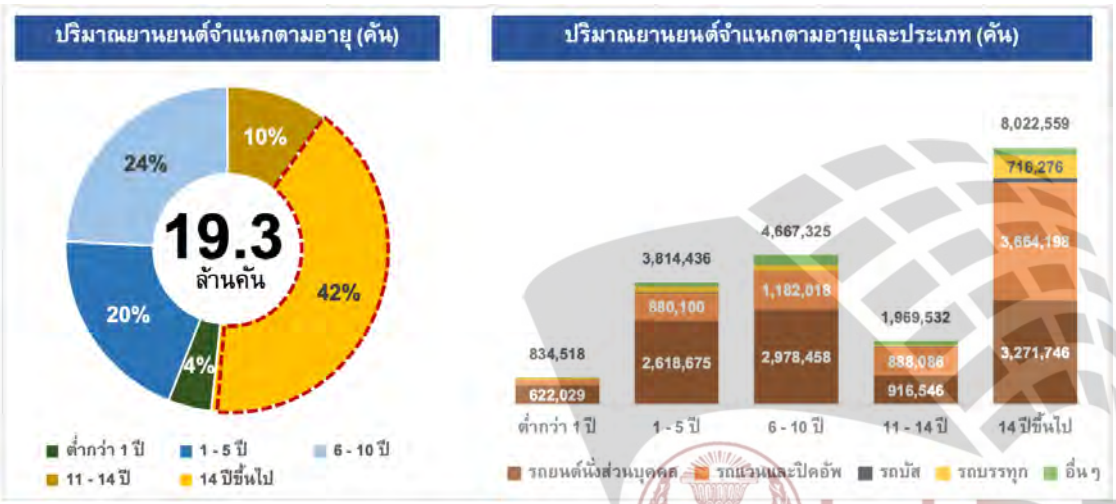
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงมาตรฐานไอเสีย Euro ๑ ถึง ๖ สำหรับรถประเภทต่าง ๆ

ประเภทรถ	ขนาด	หน่วย	Euro ๑	Euro ๒	Euro ๓	Euro ๔	Euro ๕	Euro ๖
Passenger Car		g/km	๐.๑๔	๐.๐๘	๐.๐๕	๐.๐๒๕	๐.๐๐๕	๐.๐๐๕
Light commercial vehicle	≤ ๑๓๐๕ kg	g/km	๐.๑๔	๐.๐๘	๐.๐๕	๐.๐๒๕	๐.๐๐๕	๐.๐๐๕
	๑๓๐๕ – ๑๗๖๐ kg	g/km	๐.๑๙	๐.๑๒	๐.๐๗	๐.๐๔	๐.๐๐๕	๐.๐๐๕
	> ๑๗๖๐ kg	g/km	๐.๒๕	๐.๑๗	๐.๑	๐.๐๖	๐.๐๐๕	๐.๐๐๕
HD Diesel Engines		g/kWh	๐.๓๖ – ๐.๖๑๒	๐.๑๕ – ๐.๒๕	๐.๑	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๑

ที่มา: มาตรฐานไอเสีย Euro ๑ ถึง ๖ สำหรับรถประเภทต่างๆ ปริมาณการปล่อยฝุ่นละออง โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล โดยกรมควบคุมมลพิษ

ปัจจุบันมาตรฐานยานยนต์ออกใหม่ที่ประเทศไทยบังคับใช้ ได้แก่ มาตรฐานยานยนต์ Euro ๔ อย่างไรก็ดียานยนต์กว่าร้อยละ ๔๐ บนท้องถนนเป็นยานยนต์ที่มีอายุกว่า ๑๔ ปี หรือมีแนวโน้มเป็นยานยนต์มาตรฐาน Euro ๓ หรือต่ำกว่า และยานยนต์ส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้เป็นยานยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งแม้ว่าจะมีการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ตามมาตรฐาน ก็มีแนวโน้มการก่อมลพิษสูงกว่าเครื่องยนต์เบนซินอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย

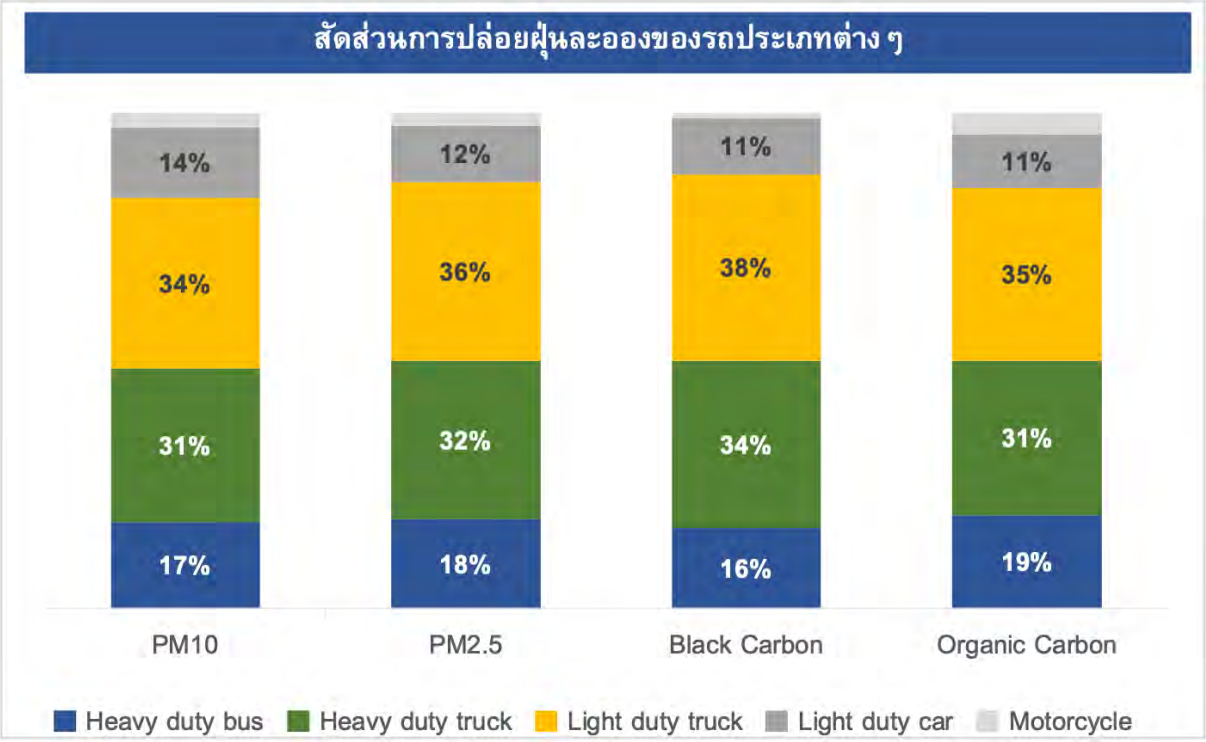
ภาพที่ ๑ สถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสม

ที่มา: สถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสม กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก

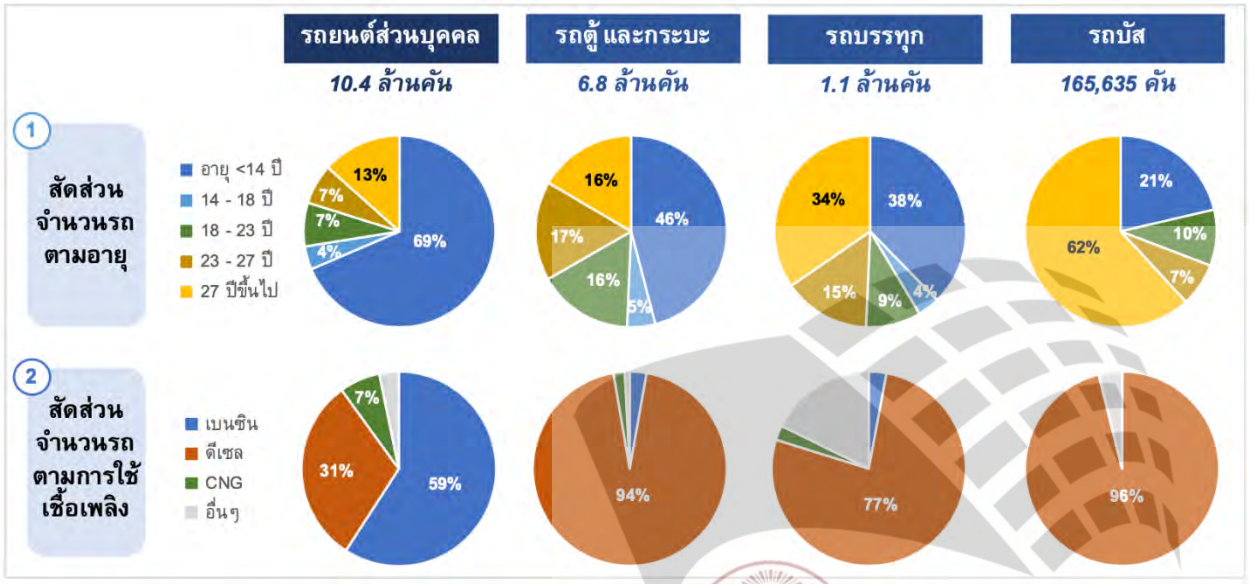
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๒ สัดส่วนการปล่อยฝุ่นละอองของรถประเภทต่าง ๆ

ที่มา: โครงการการคาดประมาณการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรศ. ดร. สาวิตรี การีเวทย์และคณะ

ภาพที่ ๓ สถิติประเภทรถจดทะเบียนสะสม

ที่มา: สถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสม กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ ๒ การคาดประมาณการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Emission Factor PM๒.๕ (g/KJ)				
	รถยนต์ส่วนบุคคล รถตู้ และรถกระบะ		รถบรรทุก	รถบัส
มาตรฐาน Euro	เบนซิน	ดีเซล	ดีเซล	ดีเซล
Non-Euro	๐.๐๐๖๐	๐.๑๐๔๗	๐.๑๐๖๖	๐.๑๐๖๖
Euro ๑	๐.๐๐๓๓	๐.๑๐๔๗	๐.๐๗๑๔	๐.๐๗๑๔
Euro ๒	๐.๐๐๓๓	๐.๐๘๙๐	๐.๐๔๔๑	๐.๐๔๔๑
Euro ๓	๐.๐๐๑๑	๐.๐๑๙๙	๐.๐๒๖๖	๐.๐๒๖๖
Euro ๔	๐.๐๐๑๑	๐.๐๑๙๔	๐.๐๐๗๑	๐.๐๐๗๑

ที่มา: โครงการการคาดประมาณการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรศ. ดร. สาวิตรี การีเวทย์และคณะ

อย่างไรก็ดี คณะกรรมาธิการพบว่านอกจากปัจจัยมาตรฐานยานยนต์แล้ว ยังมีปัจจัยอื่น รวมถึงการดูแลรักษาเครื่องยนต์ การตรวจสภาพรถ การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องหรืออะไหล่ตามที่กำหนด ก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อปริมาณมลพิษของยานยนต์ รถมาตรฐาน Euro สูงที่ไม่ได้รับการดูแลรักษาที่เพียงพอก็อาจก่อมลพิษมากเทียบเท่ากับรถมาตรฐาน Euro ต่ำกว่าได้ ดังนั้น นโยบายซึ่งมุ่งเน้นการให้ความรู้ในการดูแลรักษายานยนต์แก่ผู้ออกยานยนต์ใหม่ และผู้ใช้ยานยนต์บนท้องถนน และเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสภาพยานยนต์บนท้องถนน จึงเป็นหนึ่งในแนวทางการแก้ไขปัญหาหลักที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนต่อการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

ทั้งนี้ เมื่อศึกษาประเด็นแรงจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ คณะกรรมาธิการพบว่าอัตราการลดหย่อนภาษีที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ สวนทางกับแนวโน้มการก่อมลพิษของยานยนต์ กล่าวคือ ยานยนต์ที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีต่อทะเบียนรถยนต์ในอัตราร้อยละ ๑๐ และสิทธิดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ทุกปี จนมีอัตราลดลงร้อยละ ๕๐ เมื่อยานยนต์อายุ ๑๐ ปีขึ้นไป

๒) ยานยนต์ใหม่

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้มีมติเห็นชอบร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อควบคุมปริมาณมลพิษที่ปล่อยโดยยานยนต์ออกใหม่ โดยมาตรฐานยานยนต์ออกใหม่ Euro ๕ จะมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงการบังคับใช้โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและมติคณะรัฐมนตรี (จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ให้บังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง เทียบเท่ามาตรฐาน Euro ๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป พร้อมกับเลื่อนการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษ การระบายมลพิษจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐาน Euro ๕ พร้อมกับมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรฐานเครื่องยนต์และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงมีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพในการลดลงของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงสุด) และเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้อยานยนต์ใหม่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้ออกมาตรการลดหย่อนภาษีสรรพสามิตสำหรับรถกระบะซึ่งปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็กต่ำกว่า ๐.๐๐๕ กรัมต่อกิโลเมตร (หรือมาตรฐาน Euro ๕) และยานยนต์ไฟฟ้า

อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษาเรื่อง น้ำมัน เครื่องยนต์ และฝุ่น (PM ๒.๕) - ลดภาษีรถกระบะเครื่องยนต์ดีเซลแก้ปัญหาได้จริงหรือ ของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (Economic Intelligence Center) ธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่า มาตรการการลดหย่อนภาษีดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคหันมาใช้ Euro ๕ และไม่เพียงพอที่จะลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากไอเสียดีเซลได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากรถกระบะมีอัตราภาษีสรรพสามิตต่ำอยู่แล้ว ส่วนต่างจากการลดภาษีจึงยังคงต่ำกว่าส่วนต่างราคารถกระบะที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ รถกระบะออกใหม่ซึ่งมีแนวโน้มก่อมลพิษต่ำมีปริมาณน้อยกว่ารถกระบะเดิมบนท้องถนนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ ๑.๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

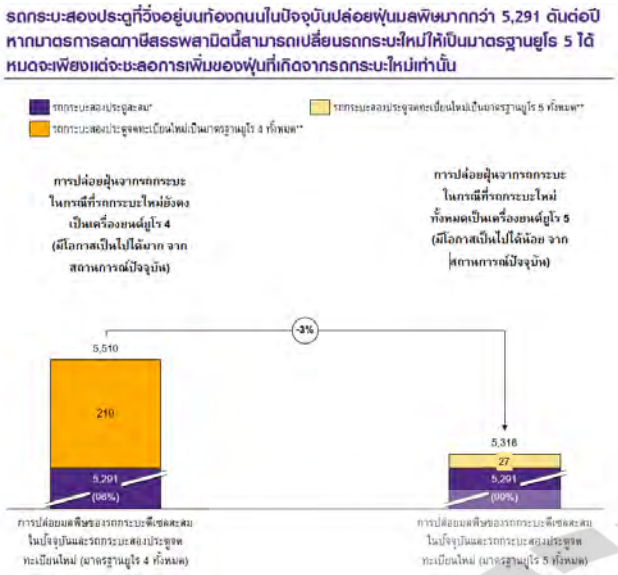
ภาพที่ ๔ โครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถกระบะ

โครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถกระบะ (มติ ครม. วันที่ 5 มีนาคม 2019)

ประเภทรถยนต์	อัตราการปล่อย CO2 (กรัมต่อกิโลเมตร)	อัตราสรรพสามิตปัจจุบัน (ค่า PM เกิน 0.005 กรัมต่อกิโลเมตร)	อัตราสรรพสามิตใหม่ (ค่า PM ไม่เกิน 0.005 กรัมต่อกิโลเมตร)
รถกระบะตอนเดียว (no cab)	ไม่เกิน 200	2.5%	2%
	เกิน 200	4%	3%
รถกระบะตอนครึ่ง (space cab)	ไม่เกิน 200	4%	3%
	เกิน 200	6%	5%
รถกระบะ 4 ประตู (double cab)	ไม่เกิน 200	10%	9%
	เกิน 200	13%	12%
รถกระบะ 4 ประตู เครื่องยนต์ไฮบริด	ไม่เกิน 175	8%	6%

ที่มา: น้ำมัน เครื่องยนต์ และฝุ่น PM๒.๕ – ลดภาษีรถกระบะเครื่องยนต์ดีเซลแก้ปัญหาได้จริงหรือ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (Economic Intelligence Center) ธนาคารไทยพาณิชย์.

ภาพที่ ๕ ปริมาณการปล่อยฝุ่นจากรถกระบะสองประตูที่วิ่งอยู่บนท้องถนนในปัจจุบัน

ที่มา: น้ำมัน เครื่องยนต์ และฝุ่น PM๒.๕ – ลดภาษีรถกระบะเครื่องยนต์ดีเซลแก้ปัญหาได้จริงหรือ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (Economic Intelligence Center) ธนาคารไทยพาณิชย์

๓) ยานยนต์ไฟฟ้า

ยานยนต์ไฟฟ้าเป็นยานยนต์พลังงานทางเลือกที่ไม่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก อย่างไรก็ดี จำนวนยานยนต์ไฟฟ้าบนท้องถนนในปัจจุบันยังมีสัดส่วนต่ำเมื่อเทียบกับยานยนต์ดีเซลและเบนซินทั้งประเทศ โดยจากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ยานยนต์ไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ ๑ ของปริมาณรถยนต์ส่วนบุคคลสะสม และร้อยละ ๕ ของยานยนต์ส่วนบุคคลสะสมใหม่ ผู้ใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้งานที่มีกำลังซื้อ ต้องการลดมลพิษ และรักษาสิ่งแวดล้อม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต ผู้บริโภค และสมาคมยานยนต์ไฟฟ้าไทย พบว่าผู้ผลิตมีความกังวลด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และปัจจัยที่ชะลอการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าของผู้บริโภค ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น สถานีอัดประจุไฟฟ้า ระยะทางวิ่งของยานยนต์ไฟฟ้า และการดูแลรักษายานยนต์ไฟฟ้า นอกจากนี้ผู้บริโภคเห็นว่าแม้ภาครัฐจะมีมาตรการสนับสนุนทางภาษีสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าและอัตราลดหย่อนภาษีนำเข้าจากผู้ผลิตบางประเทศแล้ว ราคายานยนต์ไฟฟ้ายังคงสูงเมื่อเทียบกับยานยนต์ที่ใช้เบนซินและดีเซลอย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการศึกษาการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่มีต้นทุนหรือราคาขายที่เหมาะสมกับผู้ผลิตและกำลังซื้อของผู้บริโภค การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสถานีอัดประจุ การออกมาตรการจูงใจที่ไม่ใช่การเงิน เช่น การติดตั้งหัวจ่ายไฟฟ้าในที่จอดรถสาธารณะ การให้สิทธิวิ่งในช่องทางพิเศษ มาตรการการจัดการยานยนต์ไฟฟ้าและแบตเตอร์รี่ที่เสื่อมสภาพ การส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐใช้ยานยนต์ไฟฟ้าทดแทนยานยนต์ดีเซล และการสนับสนุนการลงทุนผลิตยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศ

ส่วนที่ ๒ เชื้อเพลิง

๑) มาตรฐานเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมการพิจารณามาตรฐานไอเสียรถยนต์ในคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีมติประกาศใช้มาตรฐานน้ำมัน Euro ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงปีที่มีผลบังคับใช้โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและมติคณะรัฐมนตรี (จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ให้บังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงเทียบเท่ามาตรฐาน Euro ๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป พร้อมกับเลื่อนการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษ การระบายมลพิษจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐาน Euro ๕ พร้อมกับมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรฐานเครื่องยนต์และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงมีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพการลดลงของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงสุด) โดยในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กระทรวงพลังงานได้มีการหารือร่วมกับผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงและผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันดังกล่าว

อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในส่วนที่ ๑.๒ จะพบว่ามาตรฐานน้ำมันขาดความสอดคล้องกับมาตรฐานยานยนต์ผลิตใหม่ ยานยนต์ออกใหม่มาตรฐาน Euro ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่สามารถลดปริมาณการปล่อยมลพิษได้เต็มที่ เนื่องจากน้ำมันที่ใช้ยังคงเป็นน้ำมันตามมาตรฐาน Euro ๔ ดังนั้น ภาครัฐจึงอาจพิจารณาเร่งเจรจาขอความร่วมมือและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงและผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันให้เร่งปรับปรุงระบบการผลิตและจำหน่ายน้ำมันมาตรฐาน Euro ๕ ให้เร็วที่สุด

๒) เชื้อเพลิงทางเลือก

ตารางที่ ๓ เชื้อเพลิงทางเลือกประกอบการพิจารณา

ชนิดเชื้อเพลิง	อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน (กม./ลิตร หรือ กก.)	ราคาขายปลีก (บาท/ลิตร หรือ กก.)	คิดเป็นต้นทุนต่อ ๑๐๐ กม. (บาท)	Emission Factors ของ PM ๒.๕ (g/KJ)
ดีเซล	๑๑.๖๐	๒๐.๑๙	๑๗๔	๐.๐๒๐๓
เบนซิน ๙๕	๑๐.๕๘	๒๕.๐๖	๒๓๗	๐.๐๐๑๑
แก๊สโซฮอล์ ๙๕	๑๐.๒๗	๑๗.๖๕	๑๗๒	๐.๐๐๐๔
	๑๒.๑๑	๑๕.๓๒	๑๒๗	๐.๐๐๒๐
ไฟฟ้า	n.a.	๒.๖๔	๕๐ - ๑๒๕	-

หมายเหตุ: การคำนวณข้างต้นเป็นการคำนวณเบื้องต้นสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลขนาดเล็กเท่านั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการศึกษาทางเทคนิคเพิ่มเติมสำหรับยานยนต์แต่ละประเภท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แม้ว่าเชื้อเพลิงทางเลือกส่วนใหญ่จะมีสัดส่วนการปล่อยมลพิษที่ต่ำกว่าดีเซล แต่การส่งเสริมการใช้งานเชื้อเพลิงทางเลือกอย่างแพร่หลายจำเป็นต้องมีการศึกษาพิจารณาเรื่องอื่นร่วมด้วย รวมถึง

(๑) การส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์ โดยอ้างอิงจากศูนย์เครือข่ายการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศไทยในประมวลความเห็นเชิงวิชาการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เห็นว่าการส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลต่อการเกิดมลพิษอากาศทุติยภูมิในชั้นบรรยากาศ เนื่องจากยานยนต์เก่ามาตรฐาน Euro ๓ หรือต่ำกว่าส่วนใหญ่บนท้องถนนใช้ถังน้ำมันพลาสติกแบบชั้นเดียว (Monolayer) มีค่าซึมผ่านได้ของเอทานอล (สารประกอบอินทรีย์ที่ระเหยง่าย (VOC)) ในปริมาณสูง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ปัจจุบันถังน้ำมันพลาสติกในยานยนต์ที่ผลิตตามมาตรฐาน Euro ๔ ได้เปลี่ยนถังเป็นชนิดหลายชั้น (Multilayer) ซึ่งมีค่าซึมผ่านต่ำแล้ว แต่จำนวนยานยนต์เก่าก็ยังมีสัดส่วนที่มากอย่างมีนัยสำคัญ

(๒) การวางแผนและส่งเสริมการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้เป็นทั้งแหล่งอาหารและพลังงานเชื้อเพลิงของระดับประเทศในระยะยาว เช่น อ้อยและมันสำปะหลัง ซึ่งใช้ผลิตเอทานอลที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหาร เครื่องดื่ม ยา และเครื่องสำอาง ประกอบกระบวนการผลิตเครื่องจักรหรืออิเล็กทรอนิกส์ และผลิตพลังงานทางเลือก โดยปริมาณเอทานอลที่ผลิตในประเทศไทยในปัจจุบันมีปริมาณใกล้เคียงกับความต้องการใช้งานรวมทุกอุตสาหกรรม การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกแต่ไม่มีการส่งเสริมการผลิตเอทานอลและพืชที่ใช้ผลิตเอทานอล อาจส่งให้เกิดปัญหาขาดตลาด ส่งผลกระทบต่อราคาเอทานอลและพืชที่เกี่ยวข้องในประเทศ และนำไปสู่การนำเข้าเอทานอลและพืชดังกล่าวในที่สุด ดังนั้น การส่งเสริมเชื้อเพลิงที่มีที่มาจากพืชกลุ่มดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและส่งเสริมทั้งห่วงโซ่การผลิต รวมถึงการผลิตเอทานอล และการผลิตพืชที่ใช้ในการผลิตเอทานอลประกอบกันด้วย

(๓) ข้อจำกัดการผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งผลิตภายในประเทศ และแนวโน้มการพึ่งพาพลังงานจากต่างชาติซึ่งอาจส่งผลต่อความผันผวนของราคาผลผลิตภายในประเทศ

(๔) ระบบโครงสร้างพื้นฐานสถานีอัดประจุไฟฟ้า และราคาค่าชาร์จไฟฟ้า

(๕) สภาวะขาดทุนของผู้ผลิต โดยจากข้อมูลที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ได้นำส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ และรายงานโครงการศึกษาทบทวนการคำนวณต้นทุนราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าราคาขายปลีกปัจจุบันยังคงต่ำกว่าราคาต้นทุนที่แท้จริง

๓) โครงสร้างราคาเชื้อเพลิง

โครงสร้างราคาเชื้อเพลิงในปัจจุบันยังไม่สะท้อนต้นทุนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง

(๑) ในขณะที่ดีเซลมีราคาต้นทุนเชื้อเพลิงและอัตราการปล่อยมลพิษสูงกว่าเบนซิน แต่โครงสร้างราคาเชื้อเพลิงในปัจจุบันส่งผลให้ราคาขายปลีกดีเซลต่ำกว่าเบนซิน ทำให้ผู้บริโภคมีแรงจูงใจในการใช้รถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงดีเซล อย่างไรก็ดี การปรับราคาขายปลีกดีเซลอาจกระทบกับภาคขนส่งและต้นทุนสินค้าอุปโภคบริโภคอย่างมีนัยสำคัญ

(๒) แก๊สโซฮอล์ และไบโอดีเซล มีต้นทุนการผลิตที่แท้จริงที่สูงกว่าเบนซินและดีเซล แต่โครงสร้างราคาเชื้อเพลิงในปัจจุบันส่งผลให้เชื้อเพลิงเหล่านี้มีราคาขายปลีกต่ำกว่าเบนซินและดีเซล

(๓) แก๊สโซฮอล์ ๙๕ และ E ๘๕ มีราคาขายปลีกปัจจุบันที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔) ภาษีที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่เก็บอยู่ในปัจจุบันไม่มีส่วนที่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรง

การกำหนดโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงและนโยบายการอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงที่เหมาะสม และการนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนที่เกินจากการรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันมาใช้สนับสนุนนโยบายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการแก้ไขปัญหามลพิษจากการคมนาคมอาจช่วยลดฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคมได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ ๔ โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

หน่วย: บาท/ลิตร หรือ บาท/กก.	เบนซิน	แก๊สโซฮอล				ดีเซล	ดีเซล		LPG
		95 E10	91	95E 20	95 E85		B10	B20	
ต้นทุน	4.75	6.42	6.01	8.27	18.65	8.84	9.29	11.34	8.42
ภาษี	7.15	6.44	6.44	5.72	1.07	6.59	6.38	5.67	2.39
กองทุน	6.68	0.72	0.72	-2.18	-7.03	1.10	-2.40	-4.06	3.56
ค่าการตลาด	4.84	2.92	3.08	2.43	1.18	2.34	2.80	2.88	3.26
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.64	1.15	1.14	1.00	0.97	1.32	1.12	1.11	1.23
ราคาขายปลีก	25.06	17.65	17.38	15.24	14.84	20.19	17.19	16.94	18.87

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการคมนาคมโดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่า ร้อยละ ๒๕.๕๕ ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าภาคคมนาคมเป็นสาเหตุของการเกิดฝุ่น PM ๒.๕ ที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด โดยประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันจากภาคคมนาคมด้วยการ ๑) ตรวจจับรถทุกประเภทที่มีควันดำ ๒) บังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ อย่างจริงจัง ๓) ส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐาน ๔) ออกกฎหมายควบคุมรถเก่า ๕) สนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ๖) กำหนดเวลาวิ่งของรถบรรทุก และ ๗) สนับสนุนก๊าซธรรมชาติ NGV ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการคมนาคมของรัฐบาล

ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการคมนาคมอย่างไร (หน่วย: ร้อยละ)								
ที่	**คมนาคม**	**ภาพรวม**	**เพศ**		**พื้นที่**		**สถานภาพ**	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
๑	ตรวจจับรถทุกประเภทที่มีควันดำ	๒๒.๒๘	๒๓.๑๔	๒๑.๔๙	๑๙.๔๖	๒๕.๔๒	๒๒.๔๐	๒๒.๐๓
๒	บังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่างๆ อย่างจริงจัง	๑๘.๙๙	๑๙.๑๑	๑๘.๘๘	๑๙.๗๗	๑๘.๑๒	๑๙.๒๓	๑๘.๔๘
๓	ส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐาน	๑๕.๒๐	๑๔.๐๔	๑๖.๒๖	๑๔.๓๔	๑๖.๑๕	๑๔.๕๙	๑๖.๔๙
๔	ออกกฎหมายควบคุมรถเก่า เนื่องจากรถเก่ามีแนวโน้มปล่อยมลพิษมากกว่า	๑๔.๑๓	๑๔.๗๓	๑๓.๕๘	๑๕.๗๙	๑๒.๒๙	๑๔.๕๔	๑๓.๒๖
๕	ส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ให้เงินสนับสนุน ลดภาษี หรือส่งเสริมสถานี	๑๑.๔๑	๑๐.๘๔	๑๑.๙๓	๑๐.๔๒	๑๒.๕๐	๑๑.๓๒	๑๑.๕๙
๖	กำหนดเวลาวิ่งของรถบรรทุก	๑๑.๐๑	๑๐.๘๔	๑๑.๑๖	๑๑.๓๑	๑๐.๖๗	๑๑.๓๗	๙.๘๑
๗	ให้เงินสนับสนุนก๊าซ NGV	๖.๙๘	๗.๓๐	๖.๗๐	๘.๙๑	๔.๘๕	๖.๓๔	๘.๓๕

ที่มา: สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๑.๒) ผลการพิจารณา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม

ข้อเสนอแนะระยะสั้น (๑ – ๓ ปี)

ในระยะสั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรแก้ไขปัญหาด้วยการมุ่งเน้นการลดมลพิษเบื้องต้น และศึกษาประเด็นต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในระยะกลางและระยะยาว ดังนี้

๑) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อช่วยดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากกิจกรรมในเขตเมือง เช่น ตามแนวถนนสายหลัก รถไฟฟ้า และ/หรือใต้พื้นที่ทางด่วน เป็นต้น

๒) ลดมลพิษในยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษมากทุกประเภททันที ได้แก่

(๑) บังคับติดตั้งอุปกรณ์กรองมลพิษ

(๒) ตรวจจับยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษควันดำหรือควันขาว โดยเฉพาะในพื้นที่ซึ่งมีแนวโน้มจะมีปริมาณฝุ่นละอองมาก ผ่านการตั้งด่านตรวจจับหรือการใช้เทคโนโลยี พร้อมให้รางวัลนำจับสำหรับผู้รายงาน และบังคับห้ามวิ่งจนกว่าจะมีการซ่อมบำรุงให้อยู่ในเกณฑ์ปกติของเครื่องยนต์ชนิดนั้น ๆ พร้อมดำเนินการติดตามโดยอาจกำหนดระยะเวลาให้มีการรายงานผลการซ่อมบำรุง

(๓) จัดหาบุคลการให้เพียงพอในการดำเนินการรับฟังข้อร้องเรียนที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหายานยนต์ที่ปล่อยมลพิษควันดำหรือควันขาวบนท้องถนน พร้อมทั้งดำเนินการติดตามการแก้ไขปัญหาที่มีการร้องเรียนอย่างรวดเร็ว

(๔) ออกข้อบังคับจำกัดยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษสูงห้ามเข้ามาในเขตเมืองในช่วงที่มีค่าฝุ่นละอองสูง

(๕) เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการตรวจสอบสภาพยานยนต์ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ

(๖) พิจารณาให้มีบทลงโทษผู้ทำหน้าที่ตรวจสภาพยานยนต์และผู้นำรถยนต์มาตรวจสภาพหากมีการทุจริตในการตรวจสภาพยานยนต์

๓) ให้แรงจูงใจในการเปลี่ยนไปใช้ยานยนต์พลังงานสะอาด และให้แรงจูงใจที่มากขึ้นเมื่อเปลี่ยนไปใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

๔) พิจารณาให้มีนโยบายที่เพิ่มแรงจูงใจแก่ภาคเอกชนเพื่อผลักดันให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศเกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่การผลิต การพัฒนาสถานีอัดประจุ การปรับมาตรฐานค่าไฟฟ้าที่เหมาะสม และการส่งเสริมการใช้งานในวงกว้าง

๕) พิจารณาให้นำน้ำมันมาตรฐาน Euro ๕ ที่สามารถผลิตได้ในจำนวนที่จำกัดจากการผลิตน้ำมันมาตรฐาน Euro ๔ ในปัจจุบัน มาจำหน่ายในช่วงที่มีค่าฝุ่นละอองสูงของทุก ๆ ปี (เดือนมกราคมถึงเมษายน)

๖) เร่งการปรับมาตรฐานผลิตน้ำมันให้เข้าสู่มาตรฐาน Euro ๕ (มาตรฐานที่สูงสุดของเชื้อเพลิง) ตามกำหนดหรือเร็วกว่าที่หน่วยงานกำหนดไว้

๗) ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจและการเงินเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคและสะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อม เช่น ภาษีสรรพสามิตและภาษีต่อทะเบียนยานยนต์ที่สอดคล้องกับปริมาณการปล่อยมลพิษ การปรับโครงสร้างการหักเงินเข้ากองทุนเชื้อเพลิงและการเลิกอุดหนุนราคาน้ำมันดีเซล และปรับปรุงการเก็บค่าธรรมเนียมตามปริมาณมลพิษจากการใช้งานยานยนต์

๘) กำหนดโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงที่เหมาะสม โดยสะท้อนต้นทุนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างเท่าเทียมกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๙) ให้รัฐบาลพิจารณาปรับราคา NGV ให้อยู่ในระดับที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใช้ยานยนต์กลับมาใช้ NGV เนื่องจากเป็นช่องทางที่สามารถลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กที่มาจากยานยนต์อย่างมีนัยสำคัญ

๑๐) ศึกษาแนวทางพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนอย่างแท้จริง

๑๑) เร่งออกและบังคับใช้กฎกระทรวงฯ ฉบับแก้ไข เกี่ยวกับการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกำหนดมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร การก่อสร้างบนทางเท้า ถนนและทางสาธารณะให้มีการป้องกันการกระจายของฝุ่นที่เข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ก่อสร้างขนาดเล็กที่มีแนวโน้มในการฟุ้งกระจายของฝุ่นมากกว่าพื้นที่ก่อสร้างขนาดใหญ่ ตามที่คณะกรรมาธิการได้เสนอแนะ

๑๒) เพิ่มกฎระเบียบและข้อบังคับในการควบคุมฝุ่นละอองขนาดเล็กบนท้องถนนที่มีแหล่งกำเนิดจากการขนส่งวัสดุในการก่อสร้าง อาทิ ฝุ่นดินทรายที่ฟุ้งกระจายระหว่างการขนส่ง หรือกองวัสดุดินทรายที่ได้มีการจัดส่ง หรือวางกองบริเวณทางเท้าหรือเส้นทางจราจร โดยการล้างทำความสะอาดล้อยานพาหนะ ณ จุดเข้าออกโครงการ จะช่วยลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองนอกพื้นที่ก่อสร้าง อีกทั้ง ภาครัฐต้องกำหนดมาตรฐานการควบคุมและการป้องกันการกระจายของฝุ่นให้เป็นเงื่อนไขและอยู่ในต้นทุนในการจ้างงานก่อสร้างของภาครัฐทุกประเภท และควรเป็นเงื่อนไขในภาคเอกชนให้มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยต้องมีการตรวจติดตามอย่างเข้มงวดโดยหน่วยงานที่มีอำนาจในพื้นที่

๑๓) สื่อสารให้ประชาชนรับทราบถึงข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละอองและผลกระทบจากสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก และประชาสัมพันธ์มาตรการที่ภาครัฐได้ดำเนินการในการลดฝุ่นจากภาคคมนาคม

๑๔) ศึกษาการปรับปรุงนโยบายและการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจทางเศรษฐกิจหรือบทลงโทษที่สะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมอย่างเต็มรูปแบบ

ข้อเสนอแนะระยะกลาง (๓ - ๕ ปี)

ในระยะกลาง คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรนำผลจากการศึกษาในระยะสั้นมาปฏิบัติจริง โดยเน้นการเพิ่มต้นทุนกิจกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมให้แรงจูงใจแก่ทางเลือกในการรักษาสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อช่วยดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากกิจกรรมในเขตเมือง เช่น ตามแนวถนนสายหลัก รถไฟฟ้า และ/หรือใต้พื้นที่ทางด่วน เป็นต้น

๒) ปรับปรุงกระบวนการเกี่ยวกับการใช้ยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษสูงทั้งระบบ โดยสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนยานยนต์ที่ก่อมลพิษมากเป็นยานยนต์ที่ก่อมลพิษน้อยกว่า เช่น จัดหาแนวทางเปลี่ยนยานยนต์เก่าให้เป็นยานยนต์ใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการการรับซื้อยานยนต์เก่าเพื่อเปลี่ยนเป็นยานยนต์ไฟฟ้า และมาตรการทางเศรษฐกิจและการเงินเพื่อสนับสนุนการใช้ยานยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) พิจารณาให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดเสรี LNG เพื่อให้มีการแข่งขันที่เป็นไปตามกลไกตลาด

๔) ปฏิบัติตามแผนการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าตามข้อเสนอแนะระยะสั้นข้อที่ ๔ และวางระบบโครงสร้างพื้นฐานสถานีอัดประจุไฟฟ้าทั่วประเทศ

๕) ปฏิบัติตามแนวทางการศึกษาพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนอย่างแท้จริง รวมทั้งขยายผลปรับปรุงระบบขนส่งมวลชนที่ก่อมลพิษ เช่น ปรับเปลี่ยนรถโดยสารประจำทางมาตรฐาน Euro ต่ำที่เหลือเป็นยานยนต์ไฟฟ้าทั้งหมด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเสนอแนะระยะยาว (๕ – ๑๐ ปี)

ในระยะยาว คณะกรรมาธิการเห็นว่าจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการลดมลพิษที่เป็นรูปธรรม สะท้อนความสำคัญและต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงในระดับประเทศ ดังนี้

๑) ปรับปรุงผังเมืองเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อช่วยดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากกิจกรรมในเขตเมือง ให้มากกว่า ๙ ตารางเมตรต่อคน ตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด

๒) กำหนดเป้าหมายอัตราการปล่อยมลพิษยานยนต์และแนวทางการลดมลพิษให้ได้ตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

๓) กระตุ้นให้เกิดการขนส่งและพฤติกรรมการเดินทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง เช่น การปรับปรุงผังเมืองที่เอื้อต่อการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ และ/หรือจักรยาน การจัดให้มีที่จอดรถสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนนอกเขตระบบขนส่งสาธารณะในการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่

๔) วางแผนการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกอย่างครบวงจร รวมถึงการวางแผนการผลิตทางการเกษตร การวางแผนเป้าหมายการบริโภคและการผลิตพลังงาน การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่มีต้นทุนและราคาขายที่เหมาะสมกับกำลังซื้อของผู้บริโภค ระบบโครงสร้างพื้นฐานสถานีอัดประจุไฟฟ้า

๓.๒ ภาคอุตสาหกรรม

๓.๒.๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากภาคอุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศหลักของประเทศไทย ฝุ่นละอองที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมแตกต่างจากฝุ่นละอองที่เกิดจากแหล่งกำเนิดอื่น เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดที่อยู่กับที่ (stationery source) ต่างกับแหล่งกำเนิดมลพิษอื่น ๆ และพฤติกรรมการปลดปล่อยมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมไม่ขึ้นกับฤดูกาลหรือกิจกรรมของมนุษย์แต่เป็นไปตามกำลังการผลิต การปลดปล่อยมลพิษทางอากาศของภาคอุตสาหกรรมจึงมีความต่อเนื่องกว่าแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศอื่น นอกจากนี้ มวลสารของมลพิษทางอากาศจากภาคอุตสาหกรรมยังมีส่วนประกอบทางเคมีและสารระเหยที่มีความรุนแรงและเข้มข้นกว่ามลพิษจากแหล่งกำเนิดอื่น

กระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้ดำเนินการกำกับดูแลสถานประกอบการที่เข้าข่ายเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนกว่า ๖๗,๐๐๐ โรงงานอย่างเข้มงวด ในส่วนของโรงงานที่มีการปล่อยมลพิษทางอากาศนั้นจะถูกควบคุมผ่านการกำหนดค่ามาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศ ทั้งในกลุ่มอุตสาหกรรมทั่วไปและอุตสาหกรรมเฉพาะ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เตาเผาวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว โดยรวมถึงการกำหนดให้ต้องจัดทำรายงานข้อมูลการระบายมลพิษ และการมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน (ผู้ควบคุมมลพิษอากาศ)

จากการศึกษาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในภาคอุตสาหกรรม คณะกรรมาธิการพบปัญหาหลักใน ๒ ประการ ได้แก่ ๑) การเก็บข้อมูล การตรวจวัดและการรายงานฝุ่นควัน และ ๒) เกณฑ์มาตรฐานฝุ่นควัน

ส่วนที่ ๑ การเก็บข้อมูล การตรวจวัดและการรายงานฝุ่นควัน

๑) การเก็บข้อมูลพื้นฐานของมลพิษอากาศในภาคอุตสาหกรรม

จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลปริมาณการปลดปล่อยมลพิษทางอากาศของอุตสาหกรรมในประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีสัดส่วนไม่แน่ชัดเนื่องจากมีข้อมูลพื้นฐาน (baseline) ไม่เพียงพอ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ดี ประเทศไทยได้มีการดำเนินโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registers : PRTR) หรือฐานข้อมูลที่แสดงถึงชนิดและปริมาณของมลพิษที่มีการปลดปล่อยจากแหล่งกำเนิดสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลการเคลื่อนย้ายน้ำเสียหรือของเสียจากสถานประกอบการเพื่อบำบัดหรือกำจัดทิ้ง เพื่อวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ข้อมูลชนิดและปริมาณมลพิษที่มีการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไปได้รับทราบแล้ว โดยโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) มีระยะเวลาการดำเนินโครงการ ๕ ปี (มีนาคม ๒๕๕๔ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) และได้เริ่มดำเนินการโครงการนำร่องในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อศึกษาหาระบบที่เหมาะสมกับประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗

การขยายผลโครงการจากโครงการนำร่องไปปฏิบัติในวงกว้าง รวมถึงการสร้างระบบการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับภาคอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ การกำหนดเกณฑ์ในการรายงานข้อมูล และชนิดมลพิษที่ชัดเจนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด จะเป็นส่วนสำคัญสำหรับการวางแผนการจัดการมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยต่อไป

๒) การควบคุม ตรวจวัดและรายงานผล

คณะกรรมาธิการตั้งข้อสังเกตว่า ระบบการรายงานมลพิษทางอากาศที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถตรวจวัดและรายงานผลปริมาณมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกมาจากโรงงานได้ทั้งหมด เนื่องจาก (๑) สารระเหยบางประเภทเกิดจากแหล่งกำเนิดชนิดฟุ้งกระจาย (Fugitive Sources) เช่น ตามหน้าแปลนหรือข้อต่อ (๒) โรงงานที่มีแหล่งกำเนิดประเภทอยู่กับที่ (Stationary Sources) บางแห่งยังไม่มีการติดตั้งปล่องระบายสารระเหย แต่ใช้วิธีระบายสารระเหยทิ้งภายในพื้นที่โรงงาน และติดพัดลมดูดอากาศที่ผนังโรงงานหรือลูกลอยระบายอากาศที่หลังคาโรงงานแทน และ (๓) โรงงานบางแห่งที่มีการระบายอากาศออกทางปล่องไม่มีจุดสำหรับตรวจวัดมลพิษที่ปล่อย ซึ่ง ๒ สาเหตุแรกที่มีการปล่อยมลพิษในพื้นที่โรงงานมีแนวโน้มเป็นอันตรายต่อสุขภาพพนักงานที่ทำงานในพื้นที่โรงงานอย่างร้ายแรง

ทั้งนี้เป็นเพราะกฎหมายและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบันมุ่งเน้นควบคุมมลพิษจากอุตสาหกรรมหลัก และ/หรือพื้นที่เฉพาะบางพื้นที่ เช่น พื้นที่ในบริเวณตำบลมาบตาพุด เป็นต้น เท่านั้น แต่ก็ยังให้ความสำคัญกับการควบคุมฝุ่นมลพิษทางอากาศในกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กที่อาจก่อให้เกิดมลพิษหรือฝุ่นละอองทุติยภูมิ (secondary pollutants) หรือหมอกฝุ่น (Smog) ในระดับรอง ดังนั้น การยกระดับความสำคัญให้เทียบเท่ากับมลพิษทางตรงหรือฝุ่นปฐมภูมิ (primary pollutants) จะทำให้สามารถช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองขนาดเล็กในภาคอุตสาหกรรมได้

นอกจากนี้ โครงสร้างการควบคุมดูแลโรงงานอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้โรงงานที่มีขนาดเครื่องจักรน้อยกว่า ๕๐ แรงม้า หรือคนงานน้อยกว่า ๕๐ คน พ้นอำนาจการควบคุมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (สอจ.) และตกไปอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจให้หน่วยงานท้องถิ่นกำกับดูแลจะช่วยลดภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและลดปริมาณมลพิษในท้องถิ่นได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ หน่วยงานท้องถิ่นต้องทำงานร่วมกับ กรอ. และ สอจ. ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการหลักที่มีอำนาจในการกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานให้อยู่ในระดับเดียวกัน และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายควบคุมการระบายอากาศเสียจากโรงงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข้อมูลสิ่งแวดล้อมของโรงงาน และกฎหมายที่กำหนดให้โรงงานบางประเภทต้องมีบุคลากรทางสิ่งแวดล้อมประจำโรงงานเพื่อดูแลระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษของโรงงาน เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒ มาตรฐานฝุ่นควัน

๑) ฝุ่นปฐมภูมิ (ฝุ่นทางตรง)

ฝุ่นปฐมภูมิเป็นมวลสารที่มีสภาพเป็นฝุ่นทันที่ที่ออกจากแหล่งกำเนิด สามารถพบได้มากในอุตสาหกรรมปูนซิเมนต์และปูนขาว โรงโม่บดหรือย่อยหิน การทำเหมืองแร่ โรงงานที่มีการใช้พลังงานความร้อนจากหม้อกำเนิดไอน้ำ หรือเตาเผา ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดบุรีรัมย์

ปัจจุบันได้มีการกำหนดมาตรฐานค่าฝุ่นละอองรวม (TSP หรือ Total Suspended Particulate) ที่ปล่องระบายเป็นค่ามาตรฐานระดับสากล มีการกำหนดมาตรฐานด้วยความเข้มข้นที่ปล่องระบาย และมีการศึกษาแบบจำลองทางอากาศ (Air modelling) ต่อความเข้มข้นในบรรยากาศเพื่อควบคุมปริมาณฝุ่นปฐมภูมิ ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของคณะกรรมาธิการที่จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ และประกอบกับข้อมูลที่รับทราบมาก่อนหน้าจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม พบว่ามีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในระดับจังหวัด ในการแยกวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ออกจากค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในการวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และการจัดทำรายงานแยกออกจากค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มต้นทุนที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น จึงควรเน้นที่การดำเนินการตรวจสอบค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) โดยเจ้าหน้าที่กรมโรงงาน พร้อมทั้งสนับสนุนเครื่องมือและงบประมาณในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และการผลักดันให้โรงงานเข้าร่วมโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registration : PRTR) ผ่านแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อบังคับให้โรงงานรายงานการปล่อยมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะโรงงานในพื้นที่ซึ่งมีฝุ่นละอองมาก และควรมีการให้ความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจในการปรับใช้เชื้อเพลิงของอุตสาหกรรมเพื่อที่จะลดค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ลง

๒) ฝุ่นทุติยภูมิ (ฝุ่นที่เกิดขึ้นภายหลัง)

นอกจากฝุ่นปฐมภูมิซึ่งเป็นฝุ่นทางตรงที่เกิดจากการเผาไหม้แล้ว ฝุ่นละอองขนาดเล็กสามารถเกิดจากปฏิกิริยาทางเคมีหรือที่เรียกว่าฝุ่นทุติยภูมิ โดยฝุ่นทุติยภูมิเกิดจากการทำปฏิกิริยาของก๊าซในอากาศกับสารเคมีจากกระบวนการผลิต (Photochemical reaction) กำเนิดออกมาในรูปแบบของก๊าซสองกลุ่ม คือ กลุ่ม NOx SOx และ กลุ่มสารอินทรีย์ระเหยง่าย VOCs เมื่อก๊าซสองกลุ่มนี้ทำปฏิกิริยากับแสงแดดจะกลายเป็น โอโซน และ Peroxyacetyl nitrate (PAN) ซึ่งจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑ - PM ๒.๕) ต่อไป ซึ่ง ดร. สุรัตน์ บัวเลิศ คณบดีคณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ศึกษาและพบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณโอโซน และปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในเขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ ๖ ฝุ่นทุติยภูมิ (ฝุ่นที่เกิดขึ้นภายหลัง)

ภาพ: ฝุ่นทุติยภูมิ (ฝุ่นที่เกิดขึ้นภายหลัง) (What causes photochemical smog, Lumen Learning)

ในการตรวจสอบและควบคุมค่าฝุ่นละอองต่าง ๆ ได้มีการกำหนดมาตรฐานค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) ที่ปล่องระบายซึ่งเป็นค่ามาตรฐานระดับสากลเพื่อควบคุมปริมาณฝุ่น/ปฐมภูมิ แต่ยังขาดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการควบคุมฝุ่นทุติยภูมิในลักษณะเดียวกัน โดยเกณฑ์มาตรฐานปัจจุบันได้มีการกำหนดมาตรฐานสารระเหยบางสารประกอบที่สำคัญที่มุ่งเน้นความเป็นพิษและการก่อมะเร็ง ได้แก่ เบนซีน บิวตะไดอีน ไซลีน ครีซอล ดังนั้น การศึกษาผลกระทบและสัดส่วนปัญหาฝุ่นควันจากแหล่งกำเนิด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ฝุ่นทุติยภูมิอย่างจริงจัง รวมถึงการกำหนดมาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวม (Total Volatile Organic Compound : TVOC) จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องฝุ่นทุติยภูมิ ป้องกันและบรรเทามลพิษที่เกิดจากแหล่งกำเนิดดังกล่าวได้

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรมโดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่าร้อยละ ๒๘.๗๐ ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าภาคอุตสาหกรรมเป็นสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด โดยประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันจากภาคอุตสาหกรรมด้วยการ ๑) ควบคุมการปล่อยควันพิษของโรงงานอุตสาหกรรม ๒) สนับสนุนมาตรการภาษี การหักลดหย่อนหรือการให้เครดิตภาษีสำหรับเงินลงทุนในโครงการการลงทุนเครื่องจักรบำบัดมลพิษอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง ๓) บังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่าง ๆ อย่างจริงจัง และ ๔) เปิดเผยข้อมูลการระบายฝุ่นควันของโรงงานต่าง ๆ ให้สาธารณชนเข้าถึงได้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๖ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรมของรัฐบาล

ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรมอย่างไร (หน่วย: ร้อยละ)								
ที่	อุตสาหกรรม	ภาพรวม	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
๑	ควบคุมการปล่อยควันพิษของโรงงานอุตสาหกรรม	**๓๗.๓๒**	๓๖.๖๙	๓๗.๙๔	๓๗.๖๕	๓๖.๙๙	๒๗.๓๑	๓๗.๓๕
๒	การสนับสนุนด้วยมาตรการภาษี การหักลดหย่อน หรือ การให้เครดิตภาษีหลายเท่าต่อเงินลงทุนในโครงการการลงทุนเครื่องจักรบำบัดมลพิษอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง	**๒๔.๙๓**	๒๔.๕๒	๒๕.๓๒	๒๓.๓๙	๒๖.๔๙	๒๕.๓๘	๒๓.๙๗
๓	บังคับใช้กฎหมาย และมาตรการต่างๆ อย่างจริงจัง	**๒๓.๙๙**	๒๔.๓๓	๒๓.๖๖	๒๗.๒๑	๒๐.๗๒	๒๒.๙๐	๒๖.๓๒
๔	เปิดเผยข้อมูลการระบายฝุ่นควันของโรงงานต่างๆ ให้สาธารณชนเข้าถึงได้	**๑๓.๗๖**	๑๔.๔๖	๑๓.๐๘	๑๑.๗๔	๑๕.๘๐	๑๔.๔๑	๑๒.๓๕

ที่มา: สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๓.๒.๒) ผลการพิจารณา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากภาคอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะระยะสั้น (๑ – ๓ ปี)

ในระยะสั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรแก้ไขปัญหาด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และผลกระทบที่เกิดขึ้นให้เกิดความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเชิงโครงสร้างในระยะกลางและระยะยาว ดังนี้

๑) การแก้ไขปัญหาที่มาจากการเก็บข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑) เร่งให้มีบัญญัติกฎหมายว่าทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registration : PRTR) เพื่อให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องรายงานการปล่อยมลพิษทางอากาศให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ โดย

(๑) ศึกษาและเก็บข้อมูลพื้นฐานประเด็น การปล่อยฝุ่นควันและมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมทั่วประเทศ โดยการขับเคลื่อนแผนขยายผลโครงการนำร่องของ โครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) ไปสู่การปฏิบัติในวงกว้าง และประสานงานให้กระทรวงอุตสาหกรรมขยายผลโรงงานที่เป็นกลุ่มเสี่ยงให้จัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศ และให้มีการตรวจวัดสารระเหยเพิ่มเติมจากโครงการนำร่องของโครงการ PRTR ดังกล่าว

(๒) เปิดเผยข้อมูลการระบายฝุ่นควันของโรงงานต่าง ๆ จากรายงานตรวจวัดปล่องที่ส่งเป็นประจำอยู่แล้วมายังกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้สาธารณชนเข้าถึงได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๒) เร่งปรับปรุงกฎหมายของกรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อขยายขอบเขตโรงงานที่ต้องติดตั้งระบบ CEMs ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมถึงทบทวนหน่วยการผลิต เพื่อกำหนดชนิดและขนาดและการขยายพื้นที่บังคับใช้

๑.๓) ส่งเสริมเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco - industry town หรือ Eco town) โดยกลุ่มโรงงานที่จะยื่นขอการรับรอง Eco town โรงงานที่อยู่ในพื้นที่จำเป็นต้องอยู่ในโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) ด้วย

๒) การแก้ไขปัญหาที่มาจากฝุ่นปฐมภูมิ

๒.๑) สนับสนุนการดำเนินการตรวจสอบค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) ของเจ้าหน้าที่กรมโรงงานโดยคงค่ามาตรฐานฝุ่นละอองรวม (TSP) และไม่เพิ่มการเก็บข้อมูลฝุ่นฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๑๐ และ PM ๒.๕) แยกจากกัน พร้อมทั้งสนับสนุนเครื่องมือและงบประมาณในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ

๒.๒) ส่งเสริมการเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงสำหรับโรงงานที่ปัจจุบันใช้เชื้อเพลิงแข็ง (ถ่านหิน) และเหลว (น้ำมันเตา ดีเซล) มาเป็นก๊าซ ซึ่งมีการเผาไหม้สมบูรณ์

๒.๓) ประสานการจัดการเยี่ยมชมโรงงานที่มีประวัติถูกร้องเรียน (Open House) เพื่อให้ตัวแทนชุมชนหรือผู้ร้องเรียนสามารถติดตามผลการแก้ไขปัญหาในแผนการที่โรงงานชี้แจงไว้เมื่อถูกร้องเรียนเป็นประจำทุกปี หรือ ทุกสองปี โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจากกรมควบคุมมลพิษหรือกรมโรงงานอุตสาหกรรมเข้าร่วมด้วย

๒.๔) ให้แรงจูงใจกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) หลัก เช่น โรงไฟฟ้า โรงงานปูนซิเมนต์ ฯลฯ ในด้านเทคนิค และ/หรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือเงื่อนไขในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และให้กลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นต้นแบบในการขยายผลในโรงงานประเภทอื่นต่อไป

๒.๕) พิจารณาแรงจูงใจหรือการชดเชยที่เหมาะสมในมุมมองด้านสิ่งแวดล้อมให้โครงการที่ได้รับการยกเว้นในการทำ EIA ให้มีระบบบำบัดมลพิษอากาศที่เหมาะสมและยังสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน โดยอาจเสริมในมุมมองด้านพลังงานทดแทน เช่น การใช้เชื้อเพลิงแข็งประเภทไบโอแมส เป็นต้น

๒.๖) ขอความร่วมมือโรงงานลดกำลังการผลิตในช่วงที่ปัญหาฝุ่นควันมีความรุนแรง โดยอาจพิจารณางดเว้นการขอความร่วมมือจากกลุ่มโรงงานที่เข้าร่วมในโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) อยู่แล้วเพื่อเป็นรางวัลและแรงจูงใจให้โรงงานเข้าร่วมโครงการ PRTR ดังกล่าว

๓) การแก้ไขปัญหาที่มาจากฝุ่นทุติยภูมิ

๓.๑) ศึกษาผลกระทบ และสัดส่วนการก่อมลพิษของฝุ่นทุติยภูมิ พร้อมกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายนอกเหนือไปจากภาคอุตสาหกรรมเคมี

๓.๒) ส่งเสริมเทคโนโลยีการนำสารระเหยไปใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทน เช่น การขยายผลโครงการอนุรักษ์พลังงานของกรมพัฒนาธุรกิจพลังงานและพลังงานทางเลือก กระทรวงพลังงาน ที่มีการนำสารระเหยมาใช้เป็นเชื้อเพลิง ผ่านความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งการขยายผลดังกล่าว เป็นทั้งการลดต้นทุนโรงงาน บำบัดมลพิษทางอากาศ และอนุรักษ์พลังงาน

๓.๓) ให้ความรู้แก่ภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานราชการที่เข้าไปตรวจสอบ ให้ตระหนักและเพิ่มความเข้มงวดการตรวจตรา ทั้งนี้ รวมถึงการตรวจสอบโรงงานที่จุดปล่อยมลพิษที่มีแหล่งกำเนิดชัดเจน (Stationery source, non-fugitive source) เพื่อไม่ให้มีการปล่อยฟุ้งกระจายภายใต้หลังคาโรงงาน และการปล่อยมลพิษอากาศต้องจัดทำท่อหรือปล่องที่สามารถทำการตรวจวัดและเก็บข้อมูลได้เท่านั้น

๓.๔) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบำบัดมลพิษอากาศระหว่างกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ผ่านความร่วมมือของสภาอุตสาหกรรม สมาคมบรรจุภัณฑ์ สถาบันปิโตรเลียม โดยกรมโรงงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ โรงงานต่าง ๆ สามารถนำผลการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จมาแลกเปลี่ยนและขยายผล ทำให้เพิ่มความภูมิใจและแรงจูงใจต่อโรงงานที่สามารถเป็นต้นแบบและทำให้ลดภาระของภาครัฐในสนับสนุนงบประมาณแก่ภาคเอกชน

ข้อเสนอแนะระยะกลาง (๓ - ๕ ปี)

ในระยะกลาง คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรเริ่มนำผลจากการศึกษาในระยะสั้นและข้อมูลที่ได้จากการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) มาวิเคราะห์และสนับสนุนหลักปฏิบัติผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) พร้อมให้แรงจูงใจแก่ทางเลือกรักษาสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑) การแก้ไขปัญหาที่มาจากการเก็บข้อมูลพื้นฐาน

(๑) กำหนดค่ามาตรฐานที่ต้องรายงานเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากข้อแนะนำระยะสั้นมาทำการวิเคราะห์

(๒) เฝ้าติดตามและส่งสัญญาณความเข้มงวดต่อโรงงานกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR)

๒) การแก้ไขปัญหาที่มาจากฝุ่นปฐมภูมิ

(๑) สนับสนุนด้วยมาตรการภาษี การหักลดหย่อนหรือการให้เครดิตภาษีหลายเท่าต่อเงินลงทุนในโครงการลงทุนเครื่องจักรบำบัดมลพิษอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง

(๒) พัฒนาตลาดเพื่อรองรับสินค้าบริโภคหรืออุปโภคที่มาจากภาคอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมที่ช่วยลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ให้สามารถแข่งขันกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดิมได้อย่างยั่งยืนผ่านการสนับสนุนของกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง

๓) การแก้ไขปัญหาที่มาจากฝุ่นทุติยภูมิ

(๑) กำหนดเกณฑ์การระบายอากาศที่มีองค์ประกอบของมลพิษที่ก่อให้เกิดฝุ่นทุติยภูมิและการติดตามควบคุมที่เข้มงวด

(๒) กำหนดค่ามาตรฐานการปลดปล่อยสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวมที่ปล่อง (Total VOCs : TVOCs) โดยเริ่มต้นจากอุตสาหกรรมที่ปลดปล่อยมลพิษมากก่อน (High Pollutant Loading)

ข้อเสนอแนะระยะยาว (๕ – ๑๐ ปี)

ในระยะยาว คณะกรรมาธิการเห็นว่าจำเป็นต้องมีการออกมาตรการเพื่อสะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง เพื่อให้แรงจูงใจทางเศรษฐกิจและบทลงโทษที่สะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมอย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว

๓.๓ การเผาในที่โล่ง

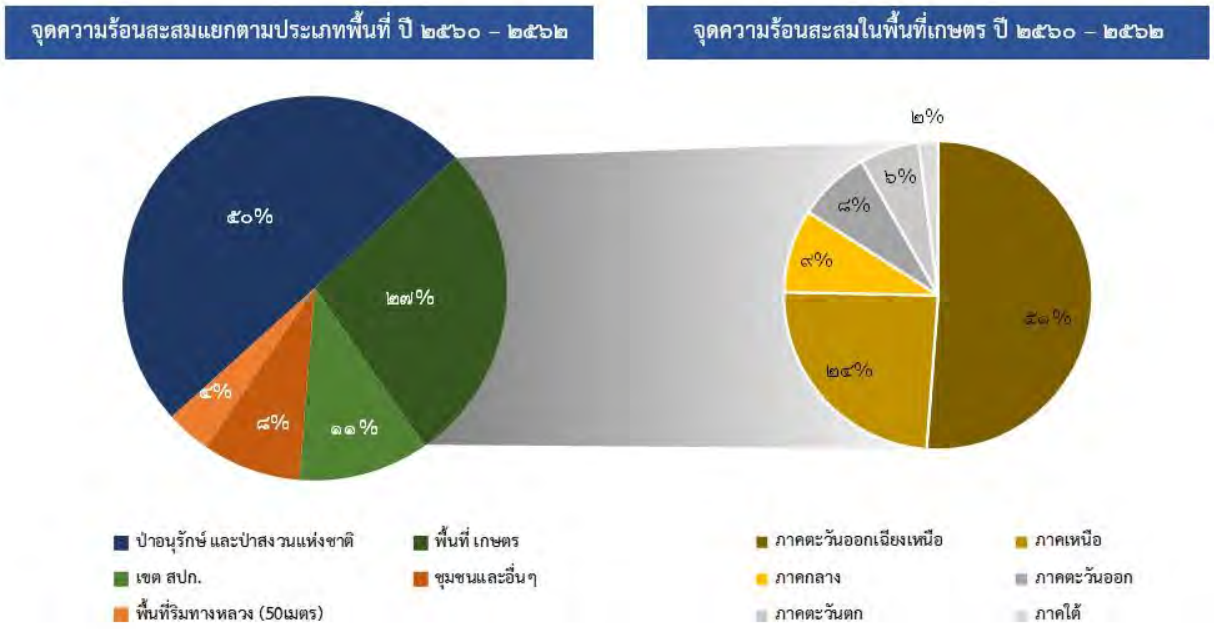
๓.๓.๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาในที่โล่งภาคเกษตรกรรม

แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ นิยามการเผาในที่โล่งไว้ รวมถึงการเกิดไฟไหม้ การเผาไหม้ การเกิดไฟคุกรุ่นใด ๆ หรือการเผาวัสดุใด ๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยก่อให้เกิดฝุ่น ควัน ก๊าซ และสารพิษอื่น ๆ จากการเผาไหม้ซึ่งสามารถแพร่กระจายไปในบรรยากาศ โดยกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดการไฟในที่โล่ง ได้แก่ การเผาเศษพืชเศษวัสดุทางการเกษตร การเผาขยะมูลฝอยจากชุมชน การเผาริมทางหลวง และไฟป่า ทั้งนี้ ข้อมูลการเผาในที่โล่งนี้ จะมุ่งเน้นศึกษาการเผาซึ่งเกิดจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร และจะพิจารณาปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าในพื้นที่อนุรักษ์ในข้อ ๔ ต่อไป

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจุดความร้อนจำแนกตามพื้นที่ทั่วประเทศปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พบว่าพื้นที่เกษตรกรรมมีสัดส่วนจุดความร้อนเฉลี่ยร้อยละ ๒๗ รองจากจุดความร้อนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ โดยจุดความร้อนในพื้นที่เกษตรกรรมพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือของประเทศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๗ จุดความร้อนพื้นที่เกษตรเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ที่มา: จุดความร้อนพื้นที่เกษตรเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

เมื่อพิจารณาพื้นที่เกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง พบว่าพืชไร่ที่ปลูกมาก ๔ อันดับแรก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยจากการศึกษาแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ พบว่าการเผาในภาคเกษตรกรรมเกิดขึ้นเพื่อความสะดวกในการเตรียมแปลงเพื่อการเพาะปลูกข้าว ข้าวโพด และเก็บเกี่ยวอ้อย ในขณะที่ไม่มีการเผามันสำปะหลังเนื่องจากเกษตรกรจำเป็นต้องเก็บลำต้นที่เหลือไปเพาะปลูกต่อในฤดูถัดไป สอดคล้องกับการประเมินปริมาณชีวมวลเหลือทิ้งในพื้นที่ภาคเหนือ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตารางที่ ๗ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก

พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก			
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง
ข้าวนาปีและนาปรัง	๓๘.๖๔ ล้านไร่	๑๘.๖๓ ล้านไร่	๑๓.๘๒ ล้านไร่
อ้อย	๕.๓๕ ล้านไร่	๓.๐๐ ล้านไร่	๓.๒๐ ล้านไร่
มันสำปะหลัง	๔.๗๖ ล้านไร่	๑.๙๓ ล้านไร่	๑.๙๓ ล้านไร่
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑.๔๗ ล้านไร่	๔.๖๘ ล้านไร่	๐.๗๘ ล้านไร่

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๑)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ ๘ ประมาณการชีวมวลเหลือทิ้งภาคเหนือปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙

ประมาณการชีวมวลเหลือทิ้งภาคเหนือปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙			
	ปริมาณชีวมวลเหลือทิ้งรวม	ชีวมวลเหลือทิ้งต่อไร่	สัดส่วนต่อชีวมวลทั้งหมด
อ้อย	๒๙.๘๒ ล้านตัน/ปี	๒,๙๖๔.๕ กก.สดต่อไร่	ร้อยละ ๙๔.๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗.๙๑ ล้านตัน/ปี	๘๔๗.๓ กก.สดต่อไร่	ร้อยละ ๘๗.๙
ข้าว	๖.๑๕ ล้านตัน/ปี	๓๔๖.๖ กก.สดต่อไร่	ร้อยละ ๕๔.๒

ที่มา: พื้นที่ปลูก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร; ปริมาณชีวมวลเหลือทิ้งทั้งหมด ในพื้นที่ภาคเหนือปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และวิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ทั้งนี้ จากแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง กรมควบคุมมลพิษ การเผาเศษพืชจำนวน ๑ ตัน จะก่อให้เกิดฝุ่นละอองปริมาณ ๒ ถึง ๑๔ กิโลกรัม โดยจากการประเมินการปลดปล่อยมลพิษจากการเผาไหม้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในที่โล่งแจ้ง โดยนางสาวกิตติยาภรณ์ รองเมือง พบว่าการเผาเศษวัสดุเหลือจากการเกษตรในแปลงนาข้าวจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองรวม ๖.๖๙ กรัม/กิโลกรัม แปลงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๔.๐๙ กรัม/กิโลกรัม และแปลงอ้อย ๓.๘๕ กรัม/กิโลกรัม

ส่วนที่ ๑ การเผาในไร่อ้อย

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการเผาในไร่อ้อยมักเกิดขึ้นในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตจาก ๔ สาเหตุหลัก ได้แก่

(๑) แรงงาน ภาวะขาดแรงงานเป็นปัญหาหลักในการเพาะปลูกอ้อยในประเทศไทย จากการสัมภาษณ์นายประสิทธิ์ วงษาเทียม ผู้อำนวยการกองอุตสาหกรรมอ้อย น้ำตาลทรายและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง พบว่าค่าแรงเก็บเกี่ยวอ้อยส่วนใหญ่จะแปรผันตามปริมาณการเก็บเกี่ยวผลผลิต การเผาอ้อยจะช่วยให้แรงงานตัดอ้อยเก็บเกี่ยวอ้อยได้สะดวกและรวดเร็วกว่าการเก็บเกี่ยวจากแปลงที่ไม่มีการเผาประมาณ ๒ เท่า สอดคล้องกับงานวิจัยสาเหตุแรงงานตัดอ้อยไฟไหม้โดยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งพบว่าแรงงานตัดอ้อยจะสามารถตัดอ้อยสดได้ประมาณ ๑.๒๕ ตันต่อวัน คิดเป็นค่าแรงการตัดอ้อยเฉลี่ย ๑๗๕ บาทต่อวัน แต่จะสามารถตัดอ้อยไฟไหม้ได้ประมาณ ๒.๕ ตัน หรือคิดเป็นค่าแรงการตัดอ้อยเฉลี่ย ๒๕๐ บาทต่อวัน ดังนั้น แรงงานส่วนใหญ่จึงมักปฏิเสธการตัดอ้อยสด เกษตรกรเจ้าของแปลงที่ไม่มีการเผาจึงหาแรงงานยากกว่าแปลงที่มีการเผา

(๒) เครื่องจักรเก็บเกี่ยวผลผลิต แม้ว่าปัญหาภาวะขาดแรงงานข้างต้นสามารถแก้ไขได้ด้วยการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยวผลผลิต แต่เครื่องจักรเก็บเกี่ยวในท้องตลาดมีราคาสูง (๖ - ๑๒ ล้านบาท) เกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยส่วนใหญ่ของประเทศไม่สามารถจัดหาเงินทุนในการซื้อเครื่องจักรได้ และแม้ว่าจะสามารถจัดหาเงินทุนซื้อเครื่องจักรได้ การขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรในการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยวร่วมกันก็นำไปสู่การขาดการประหยัดต่อขนาด (Economy of scale) ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการเก็บเกี่ยวอ้อยที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้เกษตรกรที่ต้องการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยวจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นฤดูการเพาะปลูก เช่น การกำหนดระยะปลูกอ้อยที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้งานเครื่องจักรเก็บเกี่ยวได้ เกษตรกรที่ไม่ได้เตรียมพร้อมตั้งแต่ต้นฤดูจึงไม่สามารถว่าจ้างเครื่องจักรเก็บเกี่ยวได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งนี้ จากข้อมูลของ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด พบว่าในประเทศไทยมีจำนวนรถตัดอ้อยรวมประมาณ ๒,๕๐๐ คัน เปรียบเทียบกับผลผลิตอ้อย ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๗๔,๘๙๓,๑๗๕ ตัน ด้วยประสิทธิภาพการทำงานของรถตัดอ้อยที่ ๑๐๐ ตันต่อวัน หากรถตัดอ้อยทำงาน ๑๒๐ วันต่อปี จะคิดเป็นปริมาณพื้นที่คลอบคลุมเพียงร้อยละ ๔๐ ของจำนวนพื้นที่เพาะปลูกอ้อยทั่วประเทศ

(๓) นโยบายการลดปริมาณอ้อยไฟไหม้ นโยบายในปัจจุบันเกี่ยวกับการส่งเสริมการลดปริมาณอ้อยไฟไหม้ คือ ๑) มาตรการหักเงินจากเกษตรกรที่นำส่งอ้อยไฟไหม้ ๓๐ บาทต่อตัน (เงินที่หักนำไปเฉลี่ยจ่ายให้กับอ้อยสด) ๒) มาตรการสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตอ้อยอย่างครบวงจรผ่านการออกเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ (ร้อยละ ๒) โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๓) การรณรงค์ให้หยุดเผาและสร้างจังหวัดต้นแบบ ๕ จังหวัดไม่มีอ้อยไฟไหม้ และ ๔) การรับซื้อใบอ้อยสดราคา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันของโรงงานน้ำตาลบางแห่ง แต่อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวไม่ได้ส่งผลให้การเผาในพื้นที่เกษตรลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ ๘ สัดส่วนปริมาณอ้อยไฟไหม้รายปี

ที่มา: สัดส่วนปริมาณอ้อยไฟไหม้รายปี รายงานการผลิตน้ำตาลทรายของโรงงานน้ำตาลทั่วประเทศประจำปีการผลิต ๒๕๕๖/๕๗ – ๒๕๖๒/๖๓ จัดทำโดยสำนักบริหารอ้อยและน้ำตาลทราย

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม (สอน.) ได้กำหนดเป้าหมายการลดปริมาณอ้อยไฟไหม้ออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ กำหนดลดปริมาณอ้อยไฟไหม้จากฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๒/๕๓ ที่ร้อยละ ๖๓ ลงเหลือร้อยละ ๔๐ ภายในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๗/๕๘ ระยะที่ ๒ ลดจากร้อยละ ๔๐ เป็นร้อยละ ๒๐ (และภายหลังได้มีการผ่อนผันเป็นร้อยละ ๕๐) ภายในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๖๒/๖๓ และ ระยะที่ ๓ ลดปริมาณอ้อยไฟไหม้ให้ลงเหลือร้อยละศูนย์ภายในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๖๗/๖๘ (และภายหลังได้มีการปรับเร่งเป้าหมายเป็นร้อยละ ๒๐ ภายในปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ และร้อยละ ๐ - ๕ ภายในปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณารายงานการผลิตน้ำตาลทรายของโรงงานน้ำตาลทั่วประเทศประจำปีการผลิต ๒๕๕๖/๕๗ – ๒๕๖๒/๖๓ โดยสำนักบริหารอ้อยและน้ำตาลทราย พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ปริมาณอ้อยไฟไหม้ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ ยกเว้นในปี ๒๕๖๒/๖๓ ซึ่งมีปริมาณอ้อยไฟไหม้ต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมายผ่อนผันใหม่หรือที่ร้อยละ ๔๙.๖๕ (ในปี ๒๕๖๒/๖๓ ได้มีการกำหนดเกณฑ์อ้อยไฟไหม้ใหม่เป็นร้อยละ ๓๐ แต่ได้มีการผ่อนผันเกณฑ์อ้อยไฟไหม้ขึ้นเป็นร้อยละ ๕๐)

(๔) การรับซื้ออ้อยของโรงงาน: ปัจจุบันโรงงานน้ำตาลมีอุปสรรคในการลดปริมาณอ้อยไฟไหม้อันเนื่องมาจากการรับซื้อ ดังนี้

ก) ไม่สามารถปฏิเสธการรับซื้ออ้อยจากเกษตรกรได้ ไม่ว่าจะเป็นอ้อยไฟไหม้หรือไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ข) มีการจ่ายเงินเกี๊ยว (เงินสนับสนุนล่วงหน้า) กับเกษตรกร

ค) จำเป็นต้องรับซื้ออ้อยเข้าโรงงานแม้จะเป็นอ้อยไฟไหม้ เนื่องจากโรงงานบางแห่งมีการกำหนดเป้าผลิตน้ำตาล

ด้วยสาเหตุข้างต้น จึงส่งผลให้มีจำนวนโรงงานน้ำตาลที่รับอ้อยไฟไหม้เกินร้อยละ ๕๐ จำนวน ๓๓ โรง คิดเป็นร้อยละ ๕๘ ของโรงงานทั้งหมดจำนวนโรงน้ำตาลทั่วประเทศ ๕๗ โรง

ตารางที่ ๙ รายงานการปิดหีบอ้อย ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓

รายงานการปิดหีบอ้อย ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓					
ภาค	จำนวนโรงงานน้ำตาลทั้งหมด (โรง)	จำนวนโรงงานน้ำตาลที่อ้อยไฟไหม้เกินร้อยละ ๕๐ (โรง)	จำนวนอ้อยทั้งหมด (ตัน)	จำนวนอ้อยไฟไหม้ (ตัน)	สัดส่วนอ้อยไฟไหม้รายภูมิภาคต่ออ้อยไหม้ทั้งประเทศ (ร้อยละ)
ภาคเหนือ	๑๐	๔	๒๐,๑๓๙,๘๖๒	๙,๑๘๑,๗๓๑	๒๔.๗
ภาคกลาง	๒๐	๑๑	๑๘,๐๕๕,๖๑๘	๙,๐๓๙,๓๕๔	๒๔.๓
ภาคตะวันออก	๕	๔	๔,๑๘๒,๖๘๒	๒,๖๕๐,๔๗๖	๗.๑
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๒	๑๔	๓๒,๕๑๕,๐๑๓	๑๖,๓๑๑,๖๐๑	๔๓.๙
รวม	๕๗	๓๓ (ร้อยละ ๕๘ ของโรงงานทั้งหมด)	๗๔,๘๙๓,๑๗๕	๓๗,๑๘๓,๑๖๓	๑๐๐

ที่มา: โรงงานน้ำตาลแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ การเผาในแปลงนาและแปลงข้าวโพด

การเผาในแปลงนาและแปลงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีสาเหตุหลักมาจากการขาดการจัดการวัสดุธรรมชาติเหลือจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ได้แก่ ฟางข้าว ตอซังข้าว และตอซังข้าวโพด อย่างเป็นระบบ การเผาเป็นทางเลือกที่เกษตรกรเห็นว่าเป็นการจัดการที่สะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุนต่ำที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยประกอบ คณะกรรมาธิการพบปัญหาอื่นที่ส่งเสริมการเผา ได้แก่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) การขาดเครื่องจักรสำหรับการไถกลบเศษวัสดุการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย และขาดความเป็นเจ้าของในที่ดินทำกิน (เช่าพื้นที่ทำกิน หรือเพาะปลูกบนพื้นที่บุกรุก) การลงทุนซื้อเครื่องจักรขนาดใหญ่อาจเพิ่มระดับความเสี่ยงต่อฐานะทางการเงินและขาดความคุ้มค่าในการลงทุน

๒) ลักษณะพื้นที่ไม่เหมาะสมแก่การใช้รถไถกลบ โดยเฉพาะพื้นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ลาดชันสูง

๓) ความต้องการใช้พื้นที่อย่างต่อเนื่อง การเผาทำให้เกิดความรวดเร็วในการเตรียมปลูกพืชรอบถัดไป

๔) ความเชื่อเดิมที่ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เผาไร่เพื่อกำจัดวัชพืช เป็นต้น

๕) การขาดองค์ความรู้และการสนับสนุนการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๖) ขาดการเข้าถึงทางเลือกในการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางเกษตรอื่น เช่น การอัดชีวมวลให้เป็นก้อน การทำชีวมวลอัดเม็ดเพื่อส่งขายให้กับโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ใกล้เคียง การขายชีวมวลเหลือทิ้งให้โรงไฟฟ้าชุมชน การขายชีวมวลให้แก่โรงงานปูนซีเมนต์เพื่อใช้ทดแทนถ่านหิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันบริษัทเอกชนบางรายได้เริ่มมีการรับซื้อเศษวัสดุทางการเกษตร เช่น ฟางก้อน (ราคา ๖๐๐ - ๘๐๐ บาทต่อตัน) เปลือกและซังข้าวโพด (ราคา ๒๕๐ - ๔๕๐ บาทต่อตัน)

๗) ขาดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเชิงพานิชย์อื่น เช่น การผลิตแอลกอฮอล์ และแบตเตอรี่จากชีวมวลเหลือทิ้ง เป็นต้น

จากการสอบถามการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด พบว่าการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองอันเกิดจากการเผาในที่โล่งยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดขาดอำนาจโดยตรง ขาดกฎหมายเฉพาะในการควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้ง และมีข้อจำกัดในการรับรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุรำคาญ การวินิจฉัยข้อเท็จจริง และขั้นตอนการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมเหตุรำคาญ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในการห้ามเผาในที่โล่งอย่างเด็ดขาดอาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการหาเลี้ยงชีพของประชาชน เช่น การเผาเศษวัสดุ การเผาถ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมและความร่วมมือเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองของประชาชนและผู้ประกอบการในภาคเกษตรกรรมยังมีน้อย

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งโดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่า ประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๖.๒๖ เห็นว่าฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งเป็นสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด โดยประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันจากการเผาที่โล่งด้วยการ ๑) ออกมาตรการช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เกษตรกรเผาไร่นา เช่น การสนับสนุนการรวมกลุ่มในการใช้เครื่องจักรแทนการเผา เป็นต้น ๒) ควรสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวอ้อยสดด้วยการกำหนดราคารับซื้ออ้อยสดให้สูงกว่าราคารับซื้ออ้อยเผา ๓) สร้างทางเลือกให้แก่ชุมชนโดยส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วหรือพืชยืนต้นในพื้นที่สูงแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว (ข้าวโพด) พร้อมหาตลาดรองรับให้กับชุมชนในพื้นที่ และ ๔) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางเกษตรแก่เกษตรกร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ ๑๐ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งของรัฐบาล

ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งอย่างไร								
ที่	การเผาที่โล่ง	ภาพรวม (เปอร์เซ็นต์)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
๑	มีมาตรการช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เกษตรกรเผาไร่นา เช่น สนับสนุนการรวมกลุ่มในการใช้เครื่องจักรแทนการเผา	๒๙.๔๗	๒๙.๖๔	๒๙.๓๒	๒๗.๒๓	๓๑.๕๕	๒๙.๔๙	๒๙.๔๔
๒	การสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวอ้อยสดด้วยการกำหนดราคารับซื้ออ้อยสดให้สูงกว่าราคารับซื้ออ้อยเผา	๒๗.๘๗	๒๗.๙๐	๒๗.๘๔	๒๘.๙๕	๒๖.๘๗	๒๖.๘๐	๓๐.๒๒
๓	สร้างทางเลือกให้แก่ชุมชนโดยส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วหรือพืชยืนต้นในพื้นที่สูงแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว (ข้าวโพด) พร้อมหาตลาดรองรับให้กับชุมชนในพื้นที่	๒๑.๔๐	๒๐.๕๑	๒๒.๒๐	๒๐.๘๕	๒๑.๙๐	๒๒.๕๖	๑๘.๘๕
๔	สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางเกษตรแก่เกษตร	๒๑.๒๖	๒๑.๙๕	๒๐.๖๓	๒๒.๙๘	๑๙.๖๖	๒๑.๑๕	๒๑.๕๐

ที่มา: สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการให้อำนาจแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในเขตพื้นที่ของตนเอง ให้เกิดความรวดเร็วในการป้องกันและรับมือปัญหาฝุ่นละออง โดยอาจดำเนินการจัดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้เพียงพอในกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องจัดตั้งในทุกพื้นที่ แต่ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีศักยภาพในการใช้และวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณฝุ่นละอองจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศที่อยู่ใกล้เคียง รวมถึงข้อมูลดาวเทียมจากหน่วยงานส่วนกลางซึ่งบ่งบอกถึงจุดความร้อนสะสม และพื้นที่เผาไหม้ที่ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ควบคู่กับการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และสนับสนุนทางเลือกในการทำเกษตรกรรมอื่น ๆ ในพื้นที่สูงที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยการเผาในช่วงเตรียมการปลูกและการเก็บเกี่ยว เพื่อลดแหล่งกำเนิดของฝุ่นละออง

๓.๓.๒) ผลการพิจารณา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาในที่โล่งภาคเกษตรกรรม

การใช้กฎหมายห้ามเผาไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งภาคเกษตรกรรมได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการกระบวนการแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลให้เกิดผลกระทบจากการเผาในที่โล่งน้อยที่สุด โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากชีวมวลที่เป็นสาเหตุหลักของการเผา ซึ่งต้องคำนึงถึงหลายภาคส่วนตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่เกษตรกร ผู้รับซื้อผลผลิตทางการเกษตร โรงงานแปรรูปอาหาร และผู้บริโภค และมีการขับเคลื่อนพร้อมกันทุกภาคส่วน ได้แก่ การจัดทำข้อมูลเพื่อระบุพื้นที่เผา การควบคุมการเผาอย่างมีประสิทธิภาพในกรณีพื้นที่จำเป็นเฉพาะ การเพิ่มศักยภาพพร้อมกับสนับสนุนระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้กับชุมชนเพื่อจัดการชีวมวลจากการเพาะปลูกได้อย่างถูกวิธี พิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่และศักยภาพของเกษตรกรเพื่อส่งเสริมเกษตรที่ไม่เผาและการรณรงค์พร้อมกับการสร้างระบบเพื่อให้เกิดการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเสนอแนะระยะสั้น (๑ - ๓ ปี)

๑) ลดปริมาณฝุ่นขนาดเล็กจากการเผาชีวมวลลงทันที ด้วยการบริหารจัดการการเผา โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบาย ผ่านการจัดระเบียบการชิงเผาในท้องถิ่น กำหนดมาตรการควบคุมการเผาป้องกันการลุกลาม จัดทำปฏิทินวันชิงเผาที่สัมพันธ์กับสภาพอากาศ เพื่อลดการสะสมของฝุ่นละอองขนาดเล็ก ผ่านการใช้เทคโนโลยีการพยากรณ์และการคาดการณ์ฝุ่นควัน ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และ/หรือ กำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตก่อนการเผาในที่โล่ง และควรกำหนดโทษหากดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่น

๒) พิจารณาจัดตั้งศูนย์อำนวยการวางแผนการชิงเผาพื้นที่เกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตร พัฒนาระบบการรายงานสถานการณ์ฝุ่นที่เหมาะสมในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ รวมถึงระบบการนำเสนอข้อมูลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้ประกอบการกำหนดนโยบายเพื่อบริหารจัดการการชิงเผาและจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๓) พิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูล Hotspot และ Burn scar โดยจำแนกตามประเภทเกษตรกรรมเพื่อวิเคราะห์ต้นเหตุและเพื่อใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีอย่างง่าย ได้แก่ การแปรรูปชีวมวลให้เป็นพลังงานและผลพลอยได้ (เช่น ชีวมวลอัดแท่ง ถ่านอัดแท่งไร้ควัน และน้ำส้มควันไม้) การอัดก้อนฟางข้าว ต้นข้าวโพด ใบอ้อย เพื่อขาย หรือการไถกลบทำให้ชีวมวลเป็นปุ๋ย พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น รถไถ เครื่องอัดก้อนฟาง เตาเผาถ่าน ๒๐๐ ลิตร เป็นต้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้บริการประชาชน

๕) ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรทั้งการเก็บเกี่ยวและการรวบรวมชีวมวลในไร่อ้อย โดยสำรวจความต้องการใช้รถเก็บเกี่ยวในแต่ละพื้นที่ สนับสนุนการปรับแปลงให้เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยว และสนับสนุนและเร่งรัดการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่โรงงานหรือกลุ่มเกษตรกร ผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการนำเข้า ในการซื้อเครื่องจักรเพื่อการเกษตรผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรได้ง่ายในราคาที่เหมาะสม

๖) ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกที่ไม่มีการเผาในช่วงเตรียมการปลูกและการเก็บเกี่ยว โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และจูงใจด้วยราคาผลผลิต

๗) สนับสนุนการทำเกษตรกรรมอินทรีย์ เพื่อลดการเผาเศษวัสดุเหลือทิ้งทางเกษตร

๘) ปรับปรุงกฎหมายให้โรงงานน้ำตาลมีสิทธิปฏิเสธการรับซื้ออ้อยไฟไหม้

ข้อเสนอแนะระยะกลาง (๓ - ๕ ปี)

๑) ขยายผลการใช้เครื่องจักรทั้งการเก็บเกี่ยวและการรวบรวมชีวมวลในไร่อ้อย ให้ครอบคลุมความต้องการใช้รถเก็บเกี่ยวในแต่ละพื้นที่ ขยายผลการปรับแปลงให้เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยว ติดตามและปรับปรุงการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการนำเข้า

๒) จัดทำแผนที่ชีวมวลในระดับท้องถิ่น พร้อมทั้งระบุจุดรับซื้อประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ เช่น โรงไฟฟ้าชุมชน โรงปูนซีเมนต์ โรงอัดเม็ดเชื้อเพลิงชีวมวล สถานที่รับซื้อฟางอัดก้อน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการตัดสินใจการลงทุนดำเนินธุรกิจด้านการใช้ประโยชน์จากชีวมวล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) สนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ (Zoning) เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งความเหมาะสมกับการจัดการลดการเผา

๔) กำหนดบทลงโทษตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) กรณีที่มีการส่งเสริมตามข้อเสนอแนะในระยะสั้นแล้ว แต่ยังมีการเผาที่ผิดไปจากระเบียบการเผาในข้อเสนอแนะระยะสั้นข้อ ๑

ข้อเสนอแนะระยะยาว (๕ - ๑๐ ปี)

๑) ออกมาตรการเพิ่มเติมในสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร เป็นสหกรณ์ หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการระดมทุน และร่วมกันใช้เครื่องจักรแทนการเผาไร่อ้อย โดยให้มีการรวมกลุ่มชาวไร่รายย่อยเป็นสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนที่ถือหุ้นโดย ภาครัฐ (เช่น สอน.) สมาคมชาวไร่อ้อย โรงงาน เพื่อให้การร่วมกลุ่มมีความเป็นกลาง และสามารถมีมืออาชีพมาบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยการพัฒนาเครื่องจักรการเกษตรเพื่อยกระดับการใช้เครื่องจักรในอุตสาหกรรมเกษตรด้วยฝีมือคนไทย และการทำเกษตรในพื้นที่สูง

๓) สนับสนุนให้เกิดสถานีพลังงานชุมชนเพื่อเป็นศูนย์ในการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นพลังงาน นำไปใช้ในครัวเรือนหรือประกอบกิจการเพื่อลดต้นทุน สร้างโอกาสในการแข่งขัน ซึ่งโครงการภายใต้สถานีพลังงานชุมชนควรมีการบริหารจัดการพลังงานอย่างครบวงจรภายใน ๓ มิติ คือ

๓.๑) การเตรียมความพร้อม การจัดหาวัตถุดิบ สร้างแหล่งพลังงานทางเลือกที่หลากหลาย

๓.๒) มีการจัดการแปรรูปผลผลิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓) บริการการจัดเก็บ/ขนส่ง/ส่งมอบสินค้าสู่ผู้บริโภค หรือการจัดการของเสียที่เกิดจากการผลิต หรือการนำของเสียมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์

๔) ผลักดันมาตรฐานและตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้โรงงาน ผู้ผลิต และผู้บริโภคหันมาสนใจแหล่งที่มาของวัตถุดิบทางเกษตร พร้อมส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรสามารถเข้าเกณฑ์รับมาตรฐานได้ ดังนี้

๔.๑) ให้มีฉลากสินค้าเกษตรที่ไม่มีการเผาเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคและสร้างความตระหนักต่อผู้บริโภคในการสนับสนุนสินค้าที่มาจากการทำเกษตรที่ดี

๔.๒) ให้มีระบบสอบกลับที่เป็นสากล เช่น มาตรฐานการผลิตอ้อยและน้ำตาลอย่างยั่งยืน BONSUCRO (บองซูโคร) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย (มกท.) ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่ของการผลิตอ้อยและน้ำตาลโดยต้องมีระบบที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

๕) ให้ภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านราคาเพิ่มเติมจากระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก โครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก พ.ศ.๒๕๖๓ สำหรับโรงไฟฟ้าชุมชนที่มีการรับซื้อวัสดุเหลือทิ้งทางเกษตรที่มีปัญหาการเผาในไร่ก่อให้เกิดมลพิษ เนื่องจากปัจจุบันเป็นการรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าชุมชนในระบบ Feed-in Tariff (FiT) ซึ่งเป็นอัตราการรับซื้อไฟฟ้าคงที่ตลอดอายุโครงการ (๒๐ ปี) เป็นอุปสรรคต่อโรงไฟฟ้าที่รับซื้อชีวมวลเหลือทิ้งในการเกษตรซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมสูง จึงทำให้มีต้นทุนที่สูง มากกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อตัน และหากเผชิญกับความผันผวนของราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้นอีก ผู้ประกอบการพลังงานทางเลือกโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กอาจไม่สามารถอยู่รอดได้ ทั้งนี้การเพิ่มเติมด้านราคาควรจะเพิ่มเติมเฉพาะส่วนของชีวมวลที่มีการเผาเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ชีวมวลจากแปลงข้าว ข้าวโพด และอ้อย เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการรับซื้อชีวมวลดังกล่าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖) จัดตั้งระบบติดตาม (Traceability) ตรวจสอบที่มาของผลผลิตผ่านการจัดการของโรงงานโรงสี ในกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวและข้าวโพด โดยให้องค์กรเอกชนหรือหน่วยงานท้องถิ่นติดตามและให้คำแนะนำเพื่อไม่ให้เกิดการเผาในแปลงเกษตรเหมือนที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมอ้อย ซึ่งมีรายงานผลผลิตการเกษตรที่เผาและไม่เผารายโรงงาน

๗) สนับสนุนให้มีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมสำหรับสินค้าที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

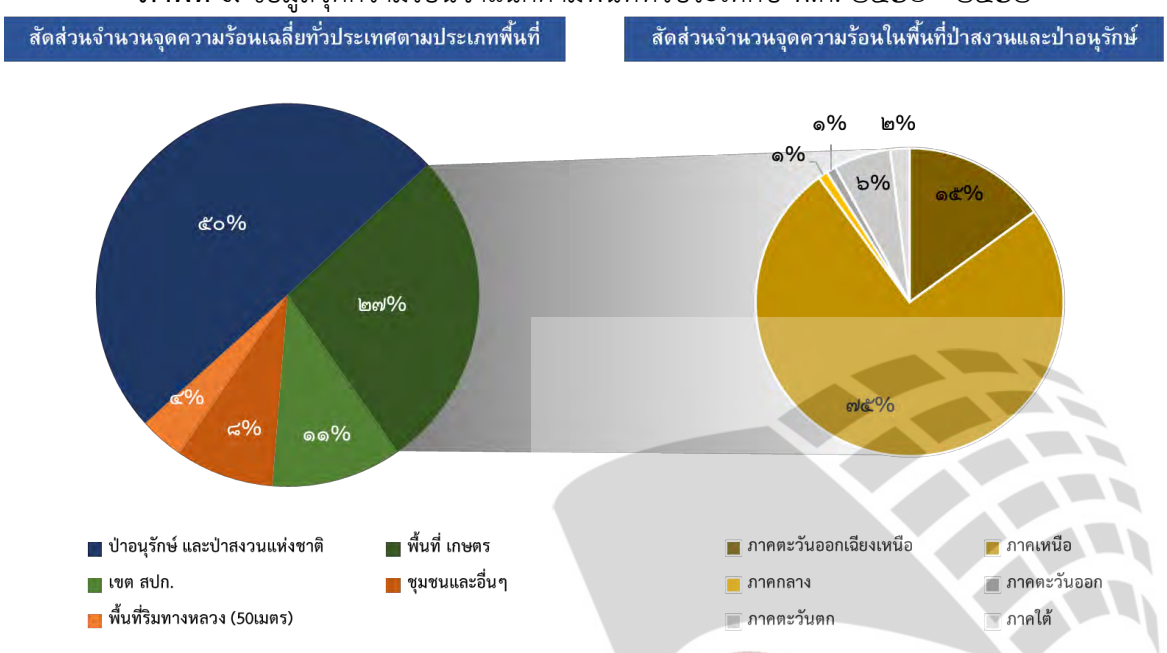
๘) ควรพิจารณากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การจัดการปลายเหตุ ไม่ได้คำนึงถึงการควบคุมการจัดการ ตั้งแต่แปลงปลูกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการลดการเผาไหม้ในแปลงเกษตร จึงอาจทำให้กระบวนการไม่สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ไฟป่า

๓.๔.๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากไฟป่า

ปัจจุบัน ไฟป่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจุดความร้อนจำแนกตามพื้นที่ทั่วประเทศปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พบว่าพื้นที่ป่ามีสัดส่วนจุดความร้อนสูงสุดในแหล่งกำเนิดจุดความร้อนทั่วประเทศ โดยปัญหาไฟป่าเป็นปัญหาที่พบมากในภาคเหนือของประเทศ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและแอ่งกระทะ ความกดอากาศสูงที่แผ่ปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในช่วงกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ทำให้อากาศจมตัวลงและเกิดการอัดตัวกันปิดกั้นการระบายฝุ่นควันที่เกิดจากไฟป่า ส่งผลต่อคุณภาพอากาศในท้องถิ่น ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสุขภาพของประชาชน การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจท้องถิ่น

ภาพที่ ๙ ข้อมูลจุดความร้อนจำแนกตามพื้นที่ทั่วประเทศปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

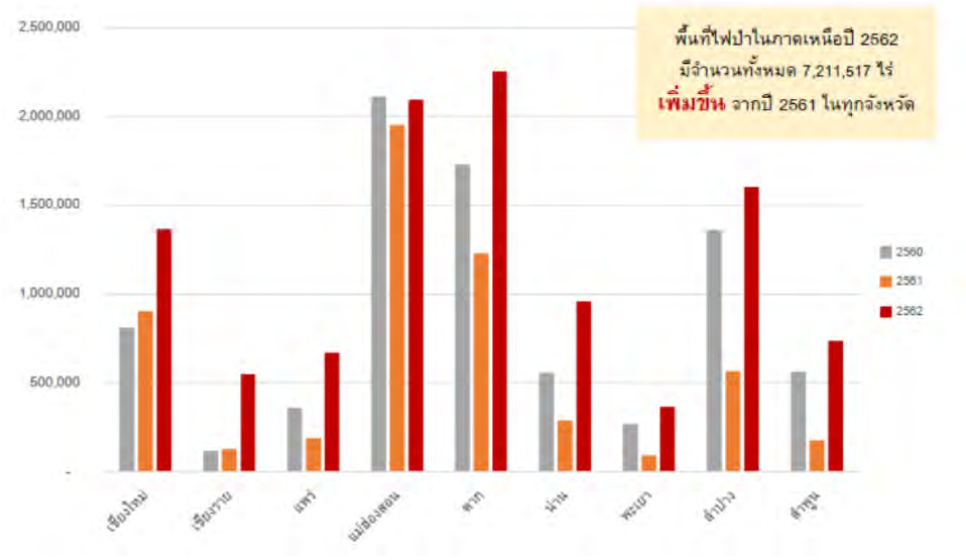

ที่มา: สำนักงานเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ (องค์การมหาชน) ๒๕๖๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๐

แผนภูมิเปรียบเทียบจุดความร้อนสะสม ๙ จังหวัดภาคเหนือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ที่มา: สำนักงานเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ (องค์การมหาชน) ๒๕๖๒

นอกจากนี้ ไฟป่าที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยังส่งผลโดยตรงต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ส่งผลต่อภาวะโลกร้อน และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติอย่างร้ายแรง ไฟจะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมพืช ทำลายกล้าไม้ เมื่อขาดการทดแทนของไม้อายุน้อย ป่าก็เสื่อมโทรมลง สัตว์ป่าขาดที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหาร สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ไม่สามารถกักเก็บน้ำ ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมดินถล่มได้

รายงานส่วนที่ ๔ นี้เน้นการพิจารณาสาเหตุของการเกิดไฟป่า ๒ ส่วนหลัก ได้แก่ ปัจจัยก่อนเกิดไฟป่า และปัจจัยที่ไฟป่าขยายวงกว้างทวีความรุนแรงมากขึ้นเมื่อเกิดไฟป่าแล้ว

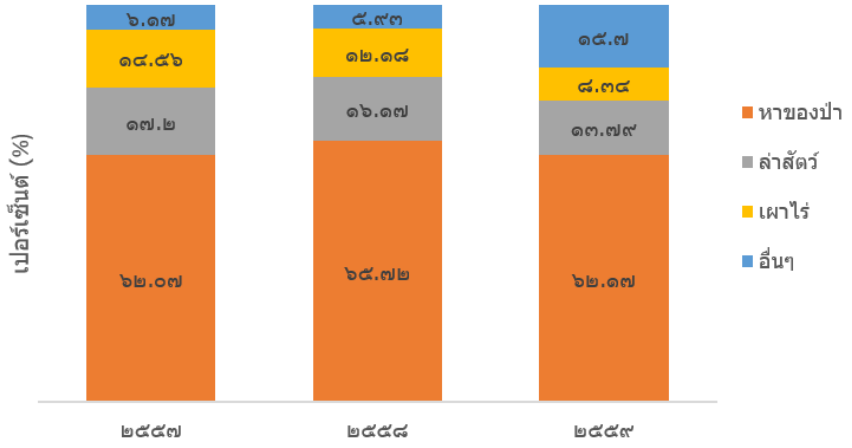
ส่วนที่ ๑ ก่อนเกิดไฟป่า

รายงานยุทธศาสตร์/มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าไฟป่าที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีสาเหตุหลักมาจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ป้องกันได้ โดยสาเหตุหลักของการเกิดไฟป่า ได้แก่ การหาของป่า สาเหตุรอง ได้แก่ การล่าสัตว์ การเผาไร่ และสาเหตุอื่น เช่น ความขัดแย้งในพื้นที่ การลักลอบตัดไม้ ความประมาทและอุบัติเหตุ การเลี้ยงสัตว์ และนักท่องเที่ยว เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๑

แผนภูมิเปรียบเทียบสาเหตุการเกิดไฟป่าทั่วประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ที่มา: รายงานยุทธศาสตร์/มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่าปี ๒๕๖๐ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

จากการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมาธิการ โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายภาคประชาชน ผู้แทนจากชุมชนในเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวน และนักวิชาการ พบว่าสาเหตุของปัญหาไฟป่าในเขตอนุรักษ์และป่าสงวนก่อนเกิดไฟป่า สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑) สิทธิในที่ทำกินของชุมชน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาสาเหตุของไฟป่าส่วนหนึ่งที่มักถูกอ้างถึงอยู่บ่อยครั้ง คือ การลามของไฟจากการเผาในพื้นที่ทำกินของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์เข้าสู่พื้นที่อนุรักษ์ และความไม่ชัดเจนของแผนที่ขอบเขตของชุมชน โดยภาครัฐมีความพยายามที่จะแก้ไขและติดตามมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยข้อจำกัดของทรัพยากรต่าง ๆ ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ประมาณการจำนวนชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตอุทยานทั่วประเทศที่ต้องดำเนินการสำรวจรวม ๓,๙๗๓ ชุมชน ครอบคลุมประชากร ๒ ล้านคนและพื้นที่ ๔.๗ ล้านไร่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินร่วมกับชุมชน เพื่อกันพื้นที่ถือครองดังกล่าวออกจากเขตป่าอนุรักษ์ คาดว่าเมื่อจัดทำระบบขอบเขตแผนที่ที่ชัดเจนแล้วเสร็จจะช่วยลดความขัดแย้งกับชุมชน รวมถึงส่งเสริมการร่วมกันจัดหาแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ ผ่านการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับชุมชน ได้แก่

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๘ ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ประกอบไปด้วย การกำหนดขอบเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตตามระบบสารสนเทศ และให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดพื้นที่ขยายเพิ่มเติมหรือการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๑๘ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้ไปเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ประกอบไปด้วยวิธีการดำเนินการแนวทางการจัดการและการกำกับการดูแลการใช้พื้นที่

การดำเนินการตามมาตรา ๘ และ ๑๘ ดังกล่าวจะทำให้เกิดความชัดเจนในการแบ่งเขตพื้นที่ทำกิน และเขตพื้นที่อนุรักษ์ การรับฟังความเห็นของประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะช่วยลดความขัดแย้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ระหว่างชุมชนกับภาครัฐ ทำให้เกิดพันธมิตรในการดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และเกิดแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชน

๒) การเผาไร่และการทำการเกษตรในพื้นที่ป่า

ชุมชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่ป่าหลายชุมชนจำเป็นต้องพึ่งพาการปลูกพืชเชิงเดี่ยวระยะสั้น ซึ่งได้ผลผลิตและรายได้รวดเร็ว เนื่องจากข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจและปัญหาปากท้อง การขาดแคลนเงินทุนในการเพาะปลูก และการขาดการถือครองที่ดินในระยะยาว เมื่อมีเศษวัสดุเหลือทางการเกษตร เกษตรกรในชุมชนบางรายจัดการเศษวัสดุเหลือทางการเกษตรด้วยการเผา เนื่องจากเป็นทางเลือกที่รวดเร็วและมีต้นทุนที่ต่ำกว่าการใช้แรงงานหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ อย่างไรก็ดี เกษตรกรที่เพาะปลูกในบริเวณใกล้ป่าซึ่งไม่สามารถควบคุมการเผาได้อาจทำให้เกิดการลุกลามของไฟจากไร่เข้าสู่พื้นที่ป่าเกิดเป็นไฟป่าขนาดใหญ่ นอกจากนี้ มาตรการห้ามเผา ๖๐ วันของภาครัฐ ที่ไม่สัมพันธ์กับข้อมูลสภาวะอากาศทางอุตุนิยมวิทยายังอาจสร้างแรงจูงใจให้ชาวบ้านชิงเผาซากพืชที่ยังไม่แห้งสนิทในช่วงก่อนระยะห้ามเผาซึ่งก่อให้เกิดควันมากกว่าการเผาซากพืชที่แห้งสนิทแล้ว

นอกจากนี้ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดจากการที่เกษตรกรแผ้วถางป่าเพิ่มเติมเพื่อขยายพื้นที่ทำกิน เช่น การแผ้วถางป่าในภาคเหนือเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว และการเปลี่ยนสภาพพื้นที่ป่าพรุในภาคใต้เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ ๑๒ ภาพไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพ: ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดไฟไหม้ติดต่อกันกินเวลานาน ๑ เดือน เพราะแม้จะดับแล้วยังมีโอกาสปะทุขึ้นมาได้อีก หลังจากเกิดไฟป่าทำให้ป่าพรุที่สิ้นสภาพพื้นที่ชุ่มน้ำตามธรรมชาติไปอย่างสิ้นเชิง และมีความเสียหายประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ (ภาพข่าวไทยโพสต์)

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและชุมชนในหลายพื้นที่ ในขณะที่ชุมชนตั้งถิ่นฐานและทำมาหากินในพื้นที่ป่า เจ้าหน้าที่รัฐมีบทบาทในการบังคับใช้กฎหมาย ควบคุมการกระทำผิดในพื้นที่ ความขัดแย้งดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและชุมชนและความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าในพื้นที่

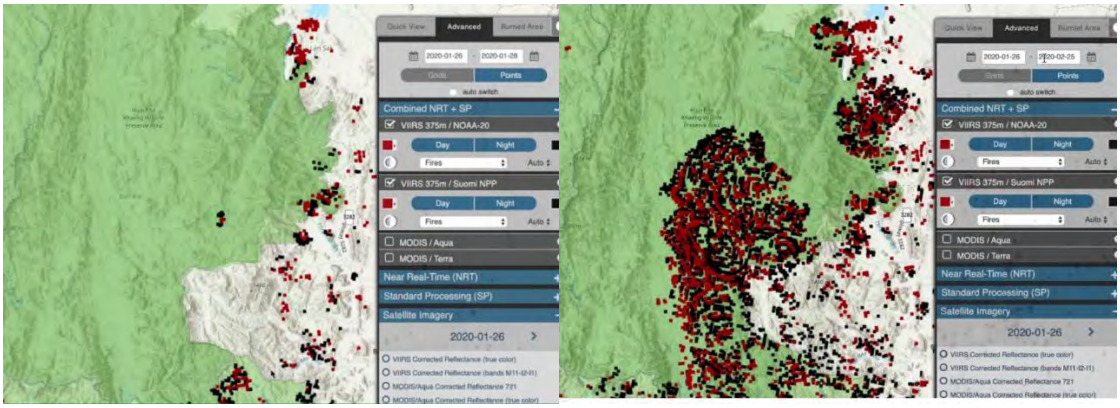
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒ เมื่อเกิดไฟป่า

จากการศึกษาอัตราการลุกลามของไฟป่า (Junpen, A., Garivait, S., & Bonnet, S., ๒๐๑๓) พบว่าเมื่อเกิดไฟป่า ไฟจะลุกลามในทุกทิศทางและทวีความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว หากไม่สามารถควบคุมไฟป่า ๑ จุดได้ในทันที ไฟจะสามารถลุกลามเป็นไฟป่ากินพื้นที่ ๑,๐๐๐ – ๒๖,๐๐๐ ไร่ ได้ภายในระยะเวลา ๑ วัน

จากการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมาธิการ โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายภาคประชาชน ผู้แทนจากชุมชนในเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวน และนักวิชาการ คณะกรรมาธิการพบว่า ปัจจุบันการจัดการไฟป่าโดยภาครัฐยังขาดการประสานงานความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วน และขาดการมีส่วนรวมของชุมชนที่อยู่บริเวณพื้นที่ป่าใกล้เคียง ระบบการแจ้งสถานการณ์และรายงานความคืบหน้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ แม้จะมีการใช้ดาวเทียมช่วยแจ้งเตือนสถานการณ์ แต่ระบบจากภาพถ่ายดาวเทียมจะรายงานเมื่อเกิดไฟป่าเป็นบริเวณกว้างพอที่ดาวเทียมจะตรวจจับได้ ซึ่งล่าช้ากว่าความเป็นจริง อีกทั้งระบบการกระจายข่าวและแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ หรือระดับปฏิบัติงานยังขาดประสิทธิภาพในการติดตามสถานการณ์การทำงานรายพื้นที่ และขาดระบบสื่อสารบัญชาการ การบริหารจัดการไฟป่าโดยส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารและประสานงานผ่านแอปพลิเคชันไลน์เท่านั้น ทำให้ไม่สามารถจัดระเบียบข้อมูล ประมวลผล และแก้ไขสถานการณ์ได้ทันท่วงที นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ดับไฟป่าและชุมชนในบริเวณใกล้เขตป่าหลายพื้นที่ยังขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและบุคลากรผู้ชำนาญการในการต่อสู้กับไฟป่า ชุมชนขาดทักษะในการดับไฟป่า ทำให้เกิดความอันตรายและความเสี่ยงเมื่อปฏิบัติหน้าที่สูง

ภาพที่ ๑๓ จุดความร้อนในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

ภาพ: จุดความร้อนจาก Fire Information for Resources Management System (FIRMS) ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ที่แสดงให้เห็นถึงจุดกำเนิดไฟป่าเพียงไม่กี่ไร่ แต่ขาดการจัดการที่ดีทำให้ไฟลามและขยายพื้นที่กว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๔ ไฟป่าในพื้นที่ลาดชัน

ภาพ: ไฟป่าในพื้นที่ลาดชัน ยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และลุกลามอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ ๑๕ ไฟป่าดอยสุเทพใกล้ตัวเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ: ไฟป่าดอยสุเทพใกล้ตัวเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ถ่ายโดยวีรเดช ทองสุวรรณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๖ ภาพผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตระหว่างดับไฟป่า

ภาพ: ชาวบ้านช่วยกันแบกร่างของผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตระหว่างดับไฟป่า

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่าประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๑๘.๖๒ มีความเห็นว่าการเผาไหม้ในเขตป่าเป็นเป็นสาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ควรได้รับแก้ไขมากที่สุด โดยประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันจากไฟป่า ดังนี้ ๑) ออกมาตรการสนับสนุนและป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า ๒) กำหนดพื้นที่ทำกิน การใช้ประโยชน์ของชุมชน และพื้นที่อนุรักษ์ให้ชัดเจน เร่งแก้ไขสิทธิในที่ทำกินของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ สร้างหลักประกันในการดำรงชีวิต ๓) จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสมให้กับหน่วยงานปฏิบัติงานและชุมชน ๔) กระจายอำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหากำหนดให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และชุมชนเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงาน อุดหนุนเครือข่ายชุมชนดูแลป่า ๕) ใช้เทคโนโลยีในการควบคุมไฟป่า (near real - time management) และมีศูนย์กลางข้อมูลในการแก้ไข และ ๖) ร่วมพัฒนาและส่งเสริมกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ ๑๑ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าของรัฐบาล

ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าอย่างไร								
ที่	ไฟป่า	ภาพรวม (เปอร์เซ็นต์)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
๑	มีมาตรการสนับสนุนและป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า	๒๕.๑๐	๒๕.๖๐	๒๔.๖๕	๒๔.๒๘	๒๕.๙๐	๒๔.๗๕	๒๕.๙๙
๒	กำหนดพื้นที่ทำกิน การใช้ประโยชน์ของชุมชน และพื้นที่อนุรักษ์ให้ชัดเจน เร่งแก้ไขสิทธิในที่ทำกินของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่างๆ สร้างหลักประกันในการดำรงชีวิต	๑๘.๕๙	๑๘.๖๐	๑๘.๕๘	๑๗.๙๐	๑๙.๒๕	๑๘.๔๓	๑๙.๐๐
๓	จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสมให้กับหน่วยงานปฏิบัติงานและชุมชน	๑๖.๓๐	๑๗.๐๑	๑๕.๖๕	๑๗.๑๒	๑๕.๕๒	๑๕.๙๑	๑๗.๒๘
๔	กระจายอำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหากำหนดให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชนเป็น ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน อุดหนุนเครือข่ายชุมชนดูแลป่า	๑๕.๗๓	๑๕.๕๘	๑๕.๘๗	๑๕.๔๑	๑๖.๐๔	๑๕.๗๕	๑๕.๗๐
๕	ใช้เทคโนโลยีในการควบคุมไฟป่า (near real-time management) และมีศูนย์กลางข้อมูลในการแก้ไข	๑๔.๒๑	๑๓.๓๕	๑๕.๐๐	๑๔.๗๙	๑๓.๖๖	๑๕.๑๐	๑๒.๐๑
๖	ร่วมพัฒนาและส่งเสริมกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้	๑๐.๐๗	๙.๘๖	๑๐.๒๔	๑๐.๕๑	๙.๖๓	๑๐.๐๗	๑๐.๐๓

ที่มา: สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๓.๔.๒) ผลการพิจารณา

จากการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่มาจากสาเหตุไฟป่าในเขตป่าอนุรักษ์ คณะกรรมาธิการได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน แบ่งเป็นระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว อย่างไรก็ดีการแก้ไขปัญหาในระยะกลาง และระยะยาว สามารถเริ่มดำเนินการได้ทันที เพื่อการวางรากฐานที่มั่นคงและสามารถเห็นผลที่ชัดเจนได้ในอนาคต เช่น การพัฒนาระบบแผนที่ที่มีความชัดเจน การสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำและแนวคิดการทำเกษตรอย่างยั่งยืนในชุมชนรอบเขตอนุรักษ์ การสนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชน สร้างกฎชุมชนในการดูแลป่าและมาตรการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและไฟป่า การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้ชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดูแลป่าและควบคุมไฟป่า การส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม/สิ่งแวดล้อม การพัฒนาและส่งเสริมกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะระยะสั้น (๑ - ๓ ปี)

<u>ภาครัฐ</u>

นโยบาย

๑) ติดตามเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินของกรมที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลพื้นที่ที่ชัดเจน ลดความขัดแย้งสิทธิที่ทำกินบริเวณใกล้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และเพื่อให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐเข้าถึงประชาชน

๒) กำหนดพื้นที่ทำกิน การใช้ประโยชน์ของชุมชน และพื้นที่อนุรักษ์ให้ชัดเจน เร่งแก้ไขสิทธิในที่ทำกินของชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ สร้างหลักประกันในการดำรงชีวิต (ติดตาม

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ และ ๑๘ เรื่องการกำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการออกอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง)

๓) เร่งรัดการออกอนุบัญญัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนและการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในการร่วมอนุรักษ์และบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์

๔) พัฒนาระบบการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน และพัฒนาการสื่อสารเรื่องผลกระทบจากไฟป่า สร้างค่านิยมด้านสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชน โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ

๕) จัดทำกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับระบบตรวจสอบย้อนกลับของผลผลิตทางการเกษตรและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในข้อ ก) ถึง ง)

๖) ผลักดันให้เกิดกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้ เช่น โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) และการพัฒนาระบบตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า และกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้จากการปลูกและดูแลไม้ยืนต้นในเขตป่าชุมชน นโยบายดังกล่าวจะเป็นการเปลี่ยนหลักการเผาเพื่อสร้างรายได้มาเป็นการอนุรักษ์ป่าเพื่อสร้างรายได้

๗) ปรับตัวชี้วัดจากการชี้วัดประสิทธิภาพการดับไฟเพียงอย่างเดียวเป็นการชี้วัดเชิงป้องกันโดยวัดประสิทธิภาพจากจำนวนพื้นที่ที่ไม่เกิดไฟป่า โดยกำหนดให้การลดปริมาณจุดความร้อนสะสม (Hotspot) เป็นตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าระหว่าง ๓ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ละกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมของประชาชน

๑) กำหนดบทบาทหน้าที่ และระบบรายงานการดูแลไฟป่าของภาครัฐและชุมชนให้ชัดเจน

๒) บังคับใช้กฎหมายและกฎของชุมชนอย่างเคร่งครัดในกรณีที่มีการจงใจก่อความเสียหายต่อพื้นที่อนุรักษ์และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น การจงใจเผาป่าในพื้นที่อนุรักษ์

๓) ปรับปรุงฐานข้อมูลชุมชนดูแลป่าและกลไกการทำงานพร้อมตัวชี้วัดที่สามารถตรวจสอบได้ (รวมถึง ตัวชี้วัดระดับผลผลิต เช่น จำนวนครั้งการเกิดไฟป่า และพื้นที่ความเสียหายจากไฟป่า และตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของสภาพป่า และผลกระทบต่อชุมชน) รวมถึง ค้นหาชุมชนต้นแบบรักษาป่าเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำระบบการลงทะเบียนการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อนุรักษ์

๔) จัดทำแผนและขั้นตอนการบังคับใช้สายบัญชาการในพื้นที่ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ บริหารจัดการกำลังอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕) กำหนดแผนและมาตรการป้องกันไฟป่าด้วยทำแนวกันไฟ สร้างหอระวังไฟ เส้นทางเข้าถึงพื้นที่ กำหนดช่วงเวลาการเผาอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของท้องถิ่น

๖) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อ ๑) - ๕) อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

การบริหารจัดการพื้นที่

๑) ใช้เทคโนโลยีในการควบคุมไฟป่า (near real-time management)

๒) บริหารจัดการการเผาโดยใช้ข้อมูลการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้าของกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นฐานในการกำหนดช่วงเวลาปลอดภัยที่สามารถให้ประชาชนบริหารจัดการเผาได้ (กรณีที่มีความจำเป็น) และสอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยต้องมีกฎของชุมชนช่วยควบคุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) จัดตั้งศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่ป่าในการแก้ไขสถานการณ์ มีระบบรายงานผลการจัดการไฟป่าต่อสาธารณชนที่เข้าถึงง่ายเป็นประจำ

๔) จัดให้มีเครื่องมือในการดับไฟป่าให้เพียงพอทุกพื้นที่ เช่น ถังฉีดน้ำ มือตบ เครื่องเป่าเชื้อเพลิง การอบรมเตรียมความพร้อมในการดับไฟป่า เป็นต้น

๕) บริหารจัดการเครื่องจักรส่วนกลางในการควบคุมไฟป่าให้มีประสิทธิภาพ การใช้งานต่องบประมาณที่ลงทุน และงบประมาณรองรับต่อสถานการณ์ เช่น เฮลิคอปเตอร์ดับไฟ เครื่องบินทำฝนหลวง เป็นต้น

๖) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อ ๑) – ๕) อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

<u>ภาคชุมชน</u>

๑) ให้ชุมชนติดตามและมีส่วนร่วมในการแก้ไขสิทธิในที่ทำกินของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่างๆ (ติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ และ ๑๘ เรื่องการกำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการออกอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง)

๒) ให้ชุมชนจัดทำฐานข้อมูลของผู้ที่มีอาชีพหาของป่าในชุมชนตนเองให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบได้ และควบคุมดูแลในช่วงที่มีความเสี่ยงในการเกิดไฟป่าหรือในฤดูแล้ง

๓) จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนเครือข่ายชุมชนที่ทำงานร่วมกับส่วนราชการในภารกิจการป้องกันไฟป่า เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง ค่าอาหาร เป็นต้น

<u>ภาคเอกชน และวิชาการ</u>

๑) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และองค์ความรู้ในการหาของป่าอย่างยั่งยืนและลดผลกระทบจากไฟป่ากับชุมชน

๒) นำหลักวิชาการมาใช้บริหารจัดการเชื้อเพลิงในป่า

๓) ร่วมกับภาคประชาชนและชุมชนจัดเวทีเสวนาพูดคุยปัญหาและแนวทางการแก้ไขจากภาคประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักแก่สังคมอย่างต่อเนื่อง และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๔) ประเมินมูลค่าการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพอันเป็นผลกระทบจากไฟป่าเชิงเศรษฐศาสตร์

๕) ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์จากการประกันอัคคีภัย

ข้อเสนอแนะระยะกลาง (๓ - ๕ ปี)

<u>ภาครัฐ</u>

๑) พัฒนาระบบแผนที่ที่ชัดเจน ลดความขัดแย้งจากการใช้ที่ทำกินและการหาของป่า

๒) พัฒนาการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ เช่น การสร้างฝาย การทำอ่างพวงสันเขา การปลูกป่าให้เกิดต้นทุนน้ำทางธรรมชาติ เป็นต้น

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชยืนต้นที่สร้างรายได้มากกว่าพืชเชิงเดี่ยว หลังจากการกำหนดขอบเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติที่ชัดเจนตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางรายได้ของชุมชน อีกทั้งการปลูกพืชยืนต้นยังเป็นการลดการเผา และสร้างแรงจูงใจในการดูแลป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า

๔) จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสมสนับสนุนให้หน่วยงานปฏิบัติงานและชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดูแลป่าและควบคุมไฟป่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕) ตรากฎหมายรองรับการจัดตั้งตลาดการซื้อขายมลพิษ โดยเริ่มจากการจัดตั้งตลาดการซื้อขายคาร์บอนในระยะสั้น และในระยะยาวขยายให้ครอบคลุมถึงฝุ่นละอองชนิดอื่นๆ อาทิ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และ VOC เป็นต้น

๖) ตรากฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับระบบการกำหนดการปล่อยมลพิษ และการซื้อขายคาร์บอนเพื่อชดเชยมลพิษที่มีการปล่อยเกินกว่ากำหนด โดยชุมชนสามารถนำปริมาณคาร์บอนที่ป่าชุมชนสามารถดูดซับได้มาขายให้แก่ภาคคมนาคมและอุตสาหกรรมที่มีการสร้างคาร์บอนมากเกินกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด เกิดเป็นรายได้ที่สามารถนำมาใช้ดูแลรักษาและป้องกันไฟป่าและเป็นรายได้เสริมแก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนดูแลรักษาป่าชุมชนและป่าอนุรักษ์ และจัดการพื้นที่ทางการเกษตรที่ส่งผลบวกต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ภาคชุมชน

๑) กระจายอำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และให้อำนาจและจัดสรรทรัพยากรแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชนเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานและดูแลป่า

๒) สนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชน สร้างกฎชุมชนในการดูแลป่า และมาตรการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและไฟป่า

ภาคเอกชน และวิชาการ

๑) ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาความรู้ พัฒนาตลาด การผลิตที่ยั่งยืน และระบบการตรวจสอบย้อนกลับ

๒) ร่วมพัฒนาระบบสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนรักษาป่า เช่น กองทุนรักษาป่า และกองทุนพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะระยะยาว (๕ – ๑๐ ปี)

ภาครัฐ

๑) จัดทำนโยบายด้านการเงิน อาทิ สนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ขยายระยะเวลาในการผ่อนชำระคืน เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนที่อยู่ในบริเวณรอยต่อกับเขตอนุรักษ์หรือพื้นที่ทำกินของชุมชนที่กันออกจากเขตอนุรักษ์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้หันมาทำเกษตรยั่งยืนที่อนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกพืชระยะยาว ไม่ส่งเสริมการทำพืชระยะสั้นที่ต้องมีการเผา

๒) จัดทำนโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชน และ/หรือภาคประชาสังคมร่วมดูแลรักษาป่าและเขตอนุรักษ์

ภาคชุมชน

จัดระบบป่าเศรษฐกิจ เกษตรผสมผสาน ปลูกพืชระยะยาว อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน แปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้

ภาคเอกชน และภาควิชาการ

๑) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น พัฒนาและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการกำหนดมาตรฐานรายงานความยั่งยืนของภาคธุรกิจ

๒) ร่วมพัฒนาและส่งเสริมกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้ เช่น การพัฒนาระบบการซื้อขายคาร์บอนที่เป็นทางการ การทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานประเทศไทย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๕ หมอกควันข้ามแดน

ปัญหาหมอกควันข้ามแดนนับเป็นปัญหาระดับนานาชาติที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาวะโลกร้อน จากการศึกษาสถานการณ์หมอกควันข้ามแดน (Transboundary Haze) ในภูมิภาคอาเซียนพบว่าทิศทางลมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัดพาหมอกควันจากพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองไปสู่พื้นที่อื่น โดยสาเหตุของแหล่งกำเนิดฝุ่นมาจากการเผาในพื้นที่โล่งและไฟป่า ซึ่งฝุ่นควันจากกิจกรรมเหล่านี้สามารถเคลื่อนตัวตามมวลอากาศได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบโดยมีการตรวจพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงเกินมาตรฐานในหลายประเทศ ทั้งนี้ รายงานส่วนนี้มุ่งเน้นศึกษาสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานการณ์หมอกควันของประเทศไทย และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนอย่างมีประสิทธิภาพ

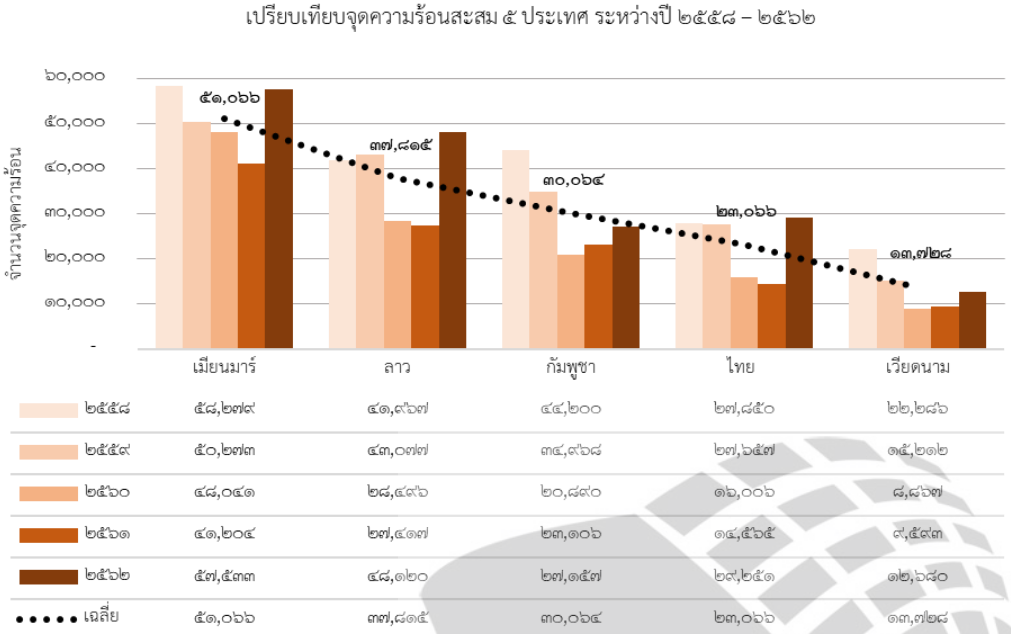
๓.๕.๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากหมอกควันข้ามแดน

จากข้อมูลจุดความร้อนและทิศทางลม มีความเป็นไปได้ว่าปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในประเทศไทยมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดในประเทศใกล้เคียง เช่น ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคเหนือจากการเผาที่โล่งในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคกลางจากการเผาที่โล่งในราชอาณาจักรกัมพูชาและลาว และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในภาคใต้จากปัญหาการเผาที่โล่งและไฟป่าในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ส่วนที่ ๑ หมอกควันข้ามแดนบริเวณภาคเหนือและภาคกลาง

จากรายงานจุดความร้อนสะสมระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ พบว่าประเทศที่พบจุดความร้อนสะสมเฉลี่ย ๕ ปี มากที่สุดสามอันดับแรกได้แก่ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา

ภาพที่ ๑๗ การเปรียบเทียบจุดความร้อนสะสม ๕ ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

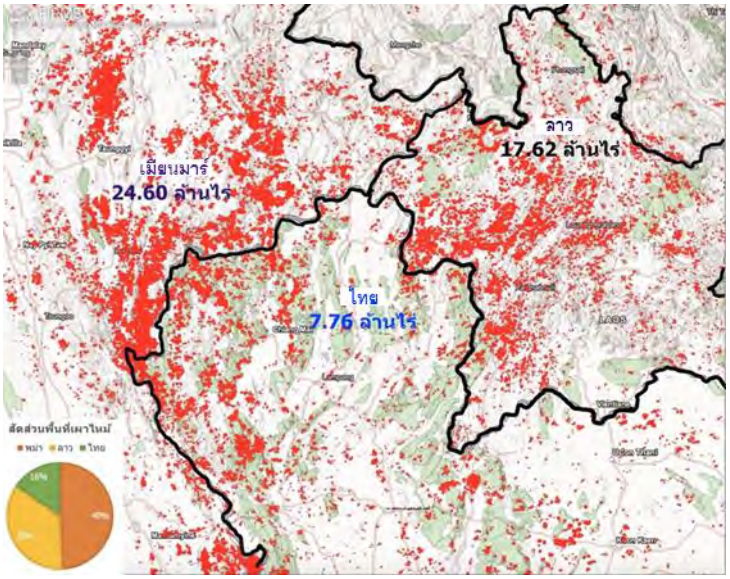
ที่มา: สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

เมื่อพิจารณาข้อมูลร่องรอยการเผาไหม้จากภาพถ่ายดาวเทียมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ประเทศเมียนมาร์ ลาว และไทย) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ พบว่าร้อยละ ๓๐ ของจุดความร้อนสะสมเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวโพด และร้อยละ ๗๐ ของจุดความร้อนสะสมเป็นพื้นที่ป่าและการเกษตรอื่น ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๘

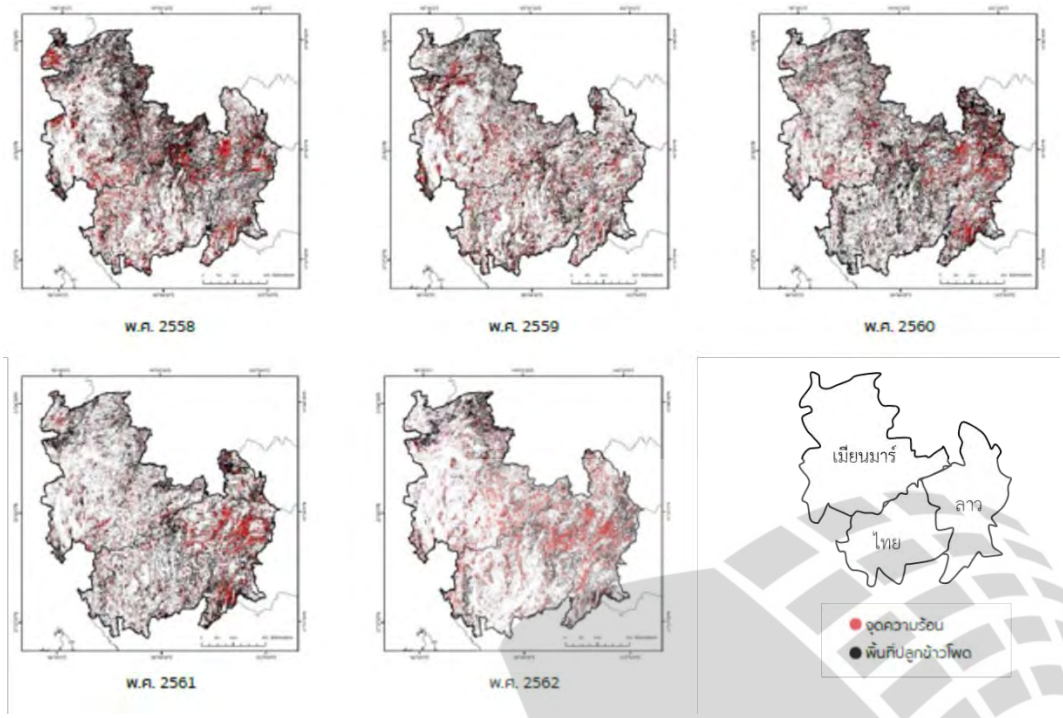
ภาพร่องรอยพื้นที่เผาไหม้อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เดือนมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา: NASA

ภาพที่ ๑๙

ภาพเปรียบเทียบร่องรอยพื้นที่เผาไหม้และพื้นที่ปลูกข้าวโพดในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

ที่มา: กรีนพีช ประเทศไทย และศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๓

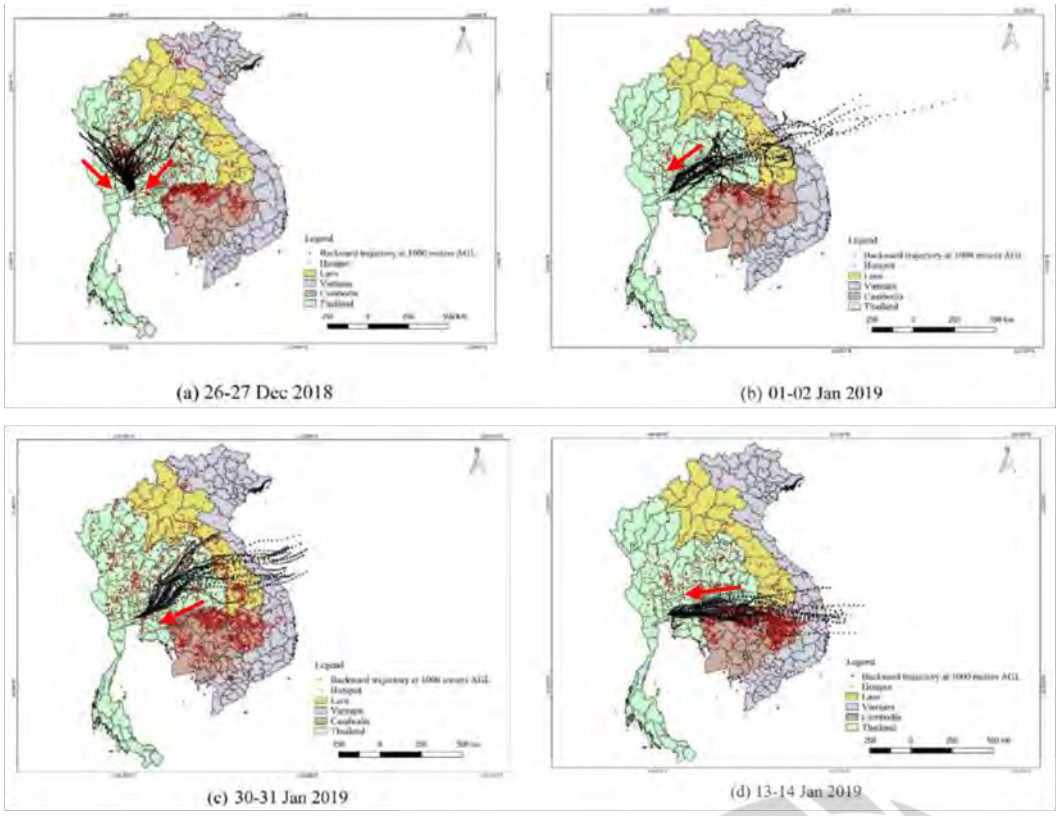
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากการศึกษาปัญหาฝุ่นละอองโดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่านอกจากผลกระทบฝุ่นละอองจากการคมนาคมและการเผาในที่โล่งภายในประเทศแล้ว พื้นที่ภาคกลางยังอาจได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากหมอกควันข้ามแดน โดยเฉพาะในช่วงฤดูการเผาซึ่งมีแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองปริมาณมากในประเทศเพื่อนบ้าน จากการศึกษาการเคลื่อนตัวของมวลอากาศในช่วงฤดูการเผา ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ พบว่าลมพัดพาหมอกควันจากการเผาในที่โล่งบางส่วนในประเทศกัมพูชาและลาวเข้าสู่ประเทศไทย และอาจเป็นไปได้ว่าหมอกควันดังกล่าวส่งผลกระทบเพิ่มเติมแก่สถานการณ์ฝุ่นละอองในประเทศไทย นอกเหนือจากแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นในประเทศ

ภาพที่ ๒๐

การจำลองการเคลื่อนที่ของมวลอากาศบริเวณประเทศไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

เดือนธันวาคม - มกราคม ๒๕๖๒

(a) ทิศทางลมตะวันตกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือพัดพาหมอกควันบางส่วนจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเข้าสู่ภาคกลาง
(b) ทิศทางลมตะวันออกเฉียงเหนือพัดพาหมอกควันบางส่วนจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและลาวเข้าสู่พื้นที่ภาคกลาง
(c) ทิศทางลมตะวันออกเฉียงเหนือพัดพาหมอกควันบางส่วนจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่ภาคกลาง และหมอกควันบางส่วนจากประเทศลาวเข้าสู่ประเทศไทย
(d) ทิศทางลมตะวันออกพัดพาหมอกควันบางส่วนจากประเทศกัมพูชาเข้าสู่พื้นที่ภาคกลาง

ที่มา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ การศึกษาข้อมูลจุดความร้อนสะสมและสถานการณ์หมอกควันยังคงพบสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเดือนมกราคมถึงเมษายนเนื่องจากเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตและเตรียมพื้นที่เพื่อการเพาะปลูกถัดไป ในเดือนมกราคมพบปริมาณจุดความร้อน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

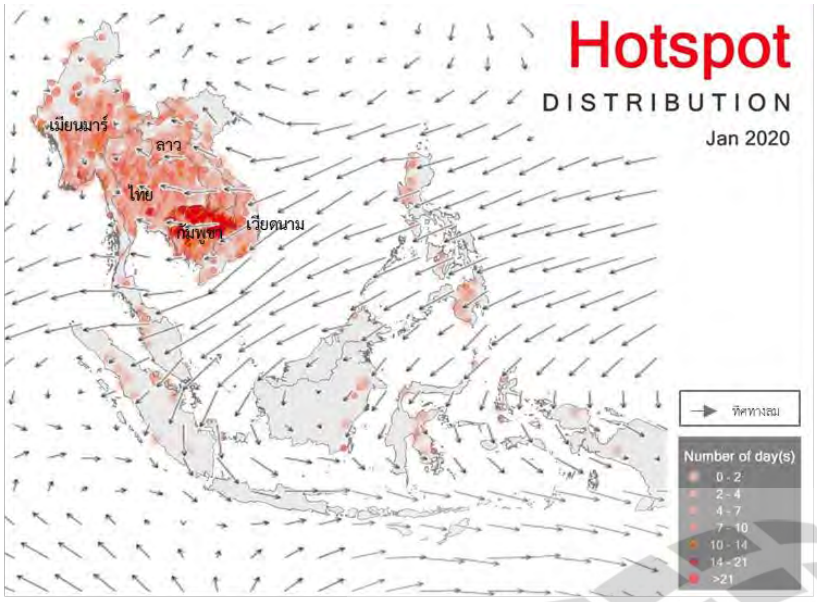
สะสมส่วนมากอยู่บริเวณประเทศกัมพูชายาวนานที่สุด ๑๔ - ๒๑ วัน ส่งผลให้มีปริมาณหมอกควันปกคลุมประเทศกัมพูชาเป็นระยะเวลานาน ประกอบกับทิศทางลม ส่งผลให้ประเทศอื่นในอนุภูมิภาคที่มีจุดความร้อนน้อยกว่า ได้รับผลกระทบฝุ่นควันเช่นเดียวกัน โดยบริเวณภาคเหนือและบางส่วนของภาคกลางในประเทศไทยมีหมอกควันปกคลุมยาวนานอันเนื่องมาจากทิศทางลมตะวันออกที่พัดพาหมอกควันบางส่วนมาจากประเทศกัมพูชา และทิศทางลมทางตอนเหนือของประเทศไทยพัดพาหมอกควันบางส่วนเข้าสู่ตอนบนของประเทศลาวอีกทางหนึ่ง

จากการรายงาน สถานการณ์หมอกควันข้ามแดนมีความรุนแรงมากขึ้นในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน พบจุดความร้อนสะสมปริมาณมากในพื้นที่โดยรอบประเทศไทย ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา ซึ่งจากข้อมูลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว พบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงเกินค่ามาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) โดยในบางพื้นที่ตรวจพบปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงถึง ๒๐๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร อาทิ เชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์หมอกควันปกคลุมพื้นที่และคุณภาพอากาศที่สูงนั้นยังคงต้องคำนึงถึงฝุ่นละอองจากการเผาในที่โล่งและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือซึ่งเป็นอีกหนึ่งปัจจัยของปัญหาคุณภาพอากาศดังกล่าวด้วย

ภาพที่ ๒๑

จุดความร้อนสะสมเดือนมกราคม ๒๕๖๓

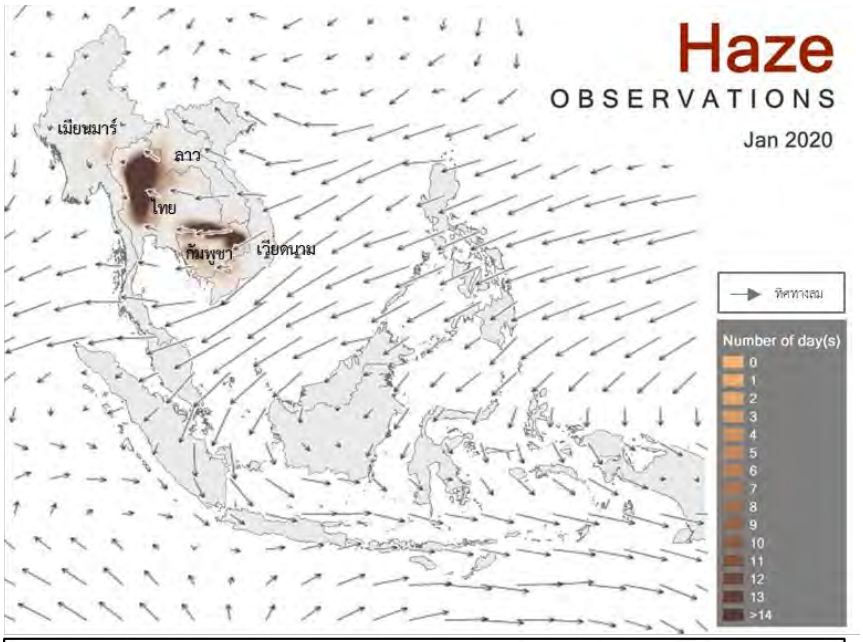
ในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พบจุดความร้อนปริมาณมากในประเทศกัมพูชา

ที่มา: ASEAN Specialised Meteorological Centre

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๒๒

สถานการณ์หมอกควันเดือนมกราคม ๒๕๖๓

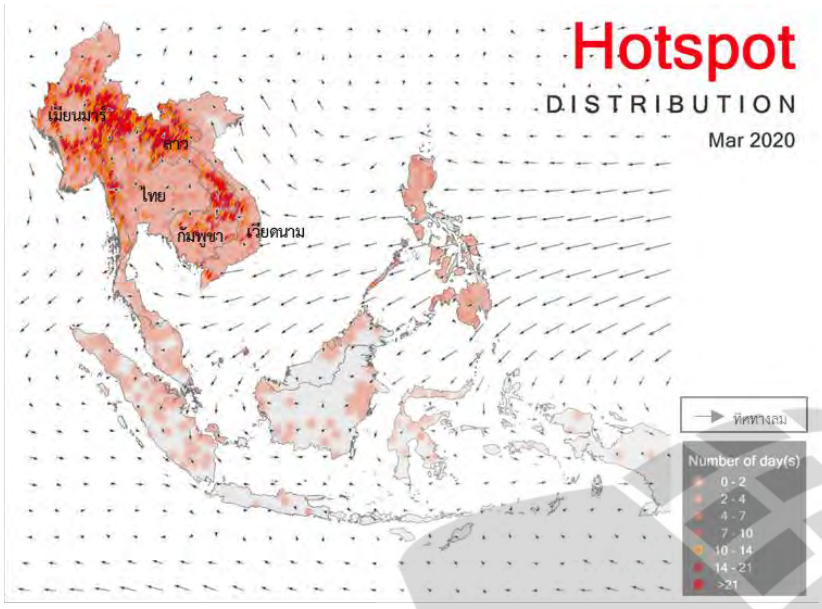

ทิศทางลมตะวันออกพัดพาหมอกควันบางส่วนจากประเทศกัมพูชาเข้าสู่ประเทศไทย และ
ทิศทางลมทางตอนเหนือของประเทศไทยพัดพาหมอกควันบางส่วนเข้าสู่ตอนบนของประเทศลาว

ที่มา: ASEAN Specialised Meteorological Centre

ภาพที่ ๒๓

จุดความร้อนสะสมเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

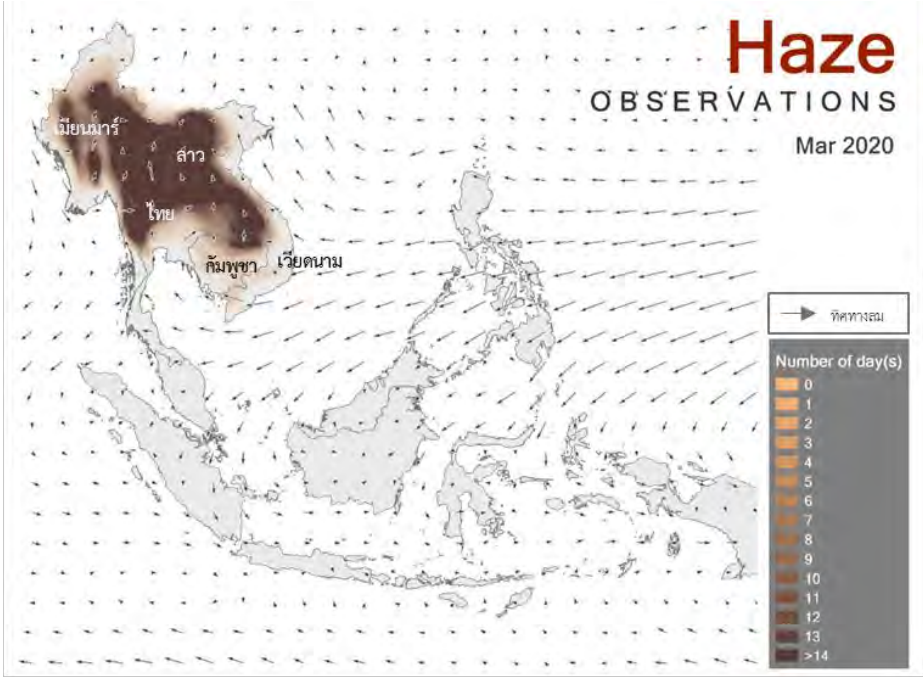
ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ พบจุดความร้อนปริมาณมากโดยรอบประเทศไทย ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา

ที่มา: ASEAN Specialised Meteorological Centre

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๒๔

สถานการณ์หมอกควันเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

ทิศทางลมตะวันออกเฉียงใต้และตะวันตกพัดพาหมอกควันบางส่วนจากประเทศพม่า และกัมพูชาผ่านเข้าสู่ประเทศไทย

ที่มา: ASEAN Specialised Meteorological Centre

ส่วนที่ ๒ หมอกควันข้ามแดนบริเวณภาคใต้

จากรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมพบว่ากลุ่มประเทศอาเซียนตอนล่าง ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน และไทย มักจะได้รับผลกระทบของหมอกควันข้ามแดน ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายนของทุกปี ซึ่งเป็นฤดูกาลที่มีการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่ทำการเกษตรและเผาป่าเพื่อขยายพื้นที่ทำการเกษตร

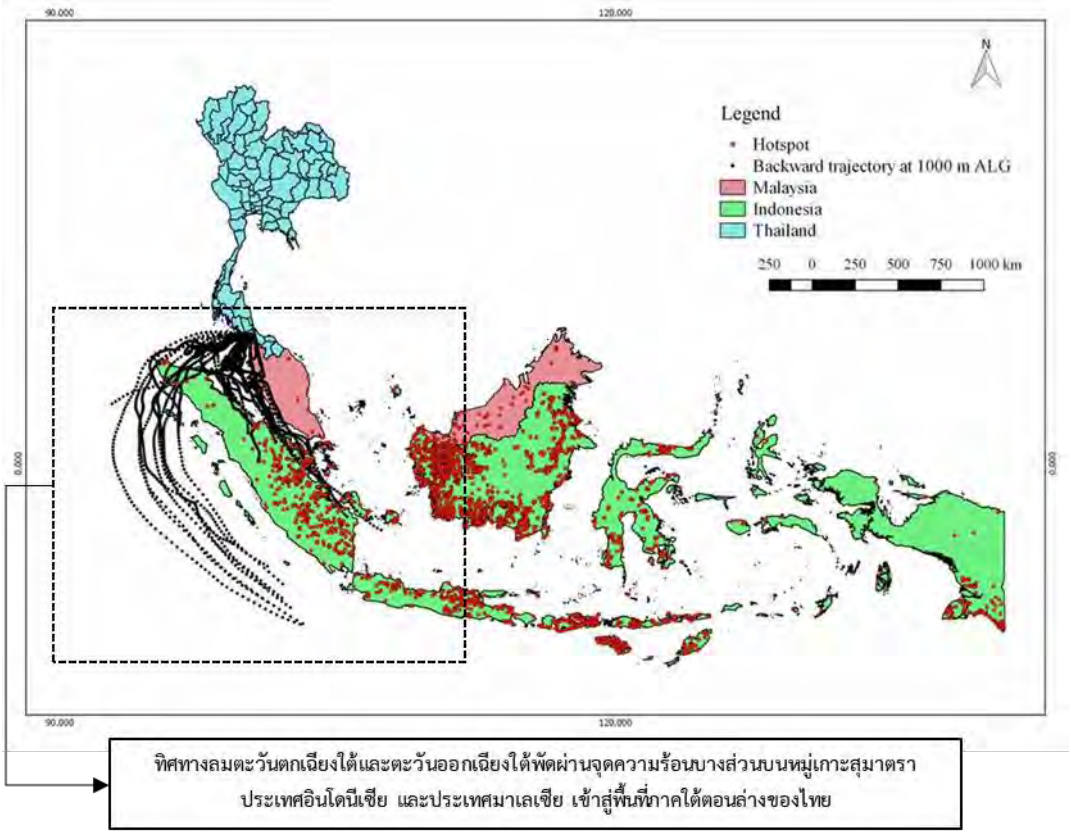
จากการพิจารณาการเคลื่อนตัวของมวลอากาศโดยสถานีวิจัยมลพิษทางอากาศและผลกระทบต่อสุขภาพ (ม.อ.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยและกลุ่มประเทศอาเซียนตอนล่างจะได้รับผลกระทบหมอกควันข้ามแดนในช่วงวันและเวลาที่มีลมตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ พบว่าทิศทางลมตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านจุดความร้อนบางส่วนบนหมู่เกาะสุมาตรา เข้าสู่พื้นที่ตอนล่างของไทย ส่งผลให้มีการเพิ่มขึ้นของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เฉลี่ยรายชั่วโมง อยู่ในช่วง ๖๑ - ๑๐๔ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตรในจังหวัดสงขลา และ ๔๕ - ๕๗ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงเกินค่ามาตรฐาน และอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ในขณะที่วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ องค์การกรีนพีซ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าทิศทางลมพัดพาหมอกควันจากไฟป่าบริเวณหมู่เกาะสุมาตราและกาลิมันตัน หรือเกาะบอร์เนียว ประเทศอินโดนีเซีย เข้าสู่ประเทศสิงค์โปร์และมาเลเซีย ส่งผลให้ในช่วงเวลาดังกล่าวบริเวณตอนใต้ของสิงคโปร์มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) สูงถึง ๑๓๒ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร และประเทศมาเลเซียมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่ ๑๒๘ - ๓๕๔ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๒๕

ภาพการจำลองการเคลื่อนที่ของมวลอากาศแบบย้อนกลับ (Backward Trajectory)

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒

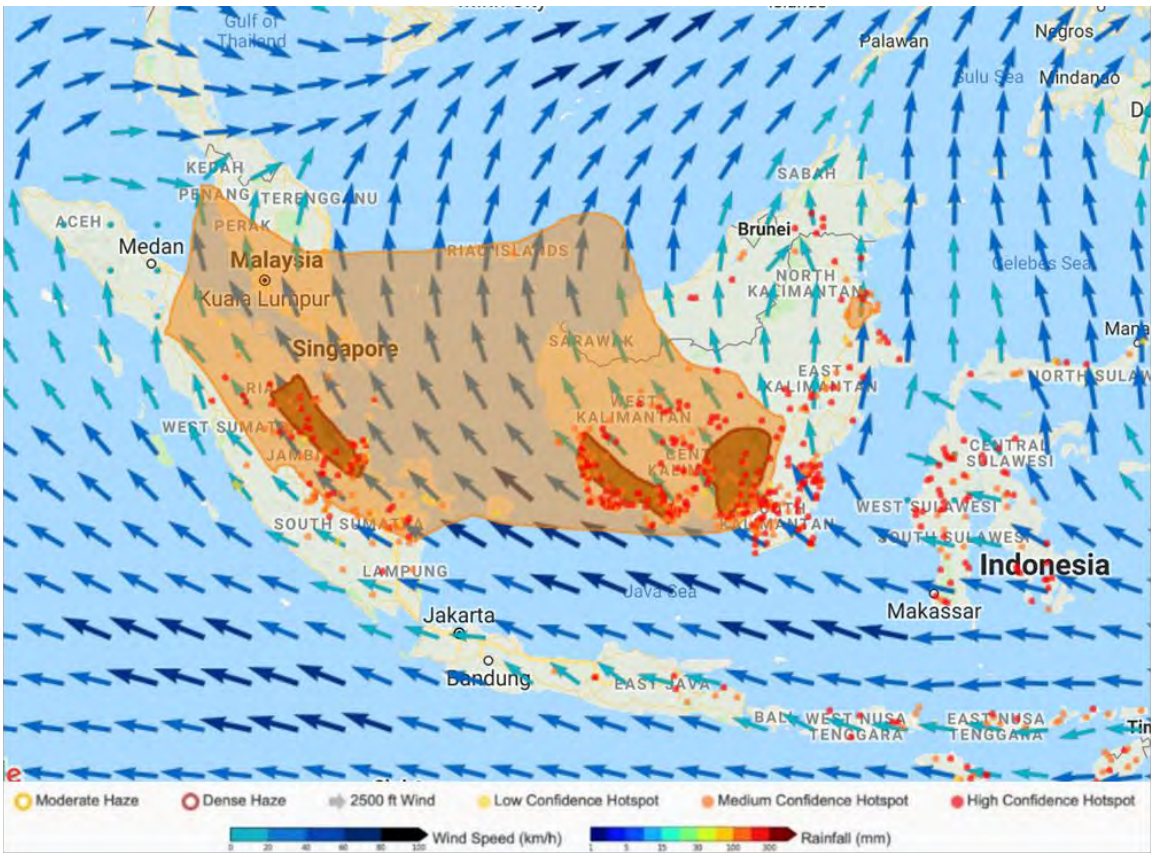

ที่มา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๒๖

สถานการณ์หมอกควันข้ามแดน วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒

ทิศทางลมพัดพาหมอกควันจากไฟป่าบริเวณหมู่เกาะสุมตราและกาลิมันตันหรือเกาะบอร์เนียว ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียเข้าสู่ประเทศสิงค์โปร์

ที่มา: ASEAN Specialised Meteorological Centre

ทิศทางลมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนและเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุม ดังนั้น การดำเนินการแก้ไขปัญหาจากแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองจึงเป็นวิธีการที่จะบรรเทาปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง พบว่าร้อยละ ๑๐.๘๓ มีความเห็นว่าปัญหาฝุ่นละอองจากหมอกควันข้ามแดนควรได้รับการแก้ไขปัญหามากที่สุด

๓.๕.๒) อุปสรรคในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในหลายปีที่ผ่านมาประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน มีข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหามลพิศทางอากาศหรือ Transboundary Haze Pollution โดยมีการดำเนินการ ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution, ๒๐๐๒ (AATHP) และ The Roadmap on The Roadmap on ASEAN Cooperation towards Transboundary Haze Pollution Control with Means of Implementation (๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) หรือ Haze-free Roadmap ครอบคลุมระยะเวลาดำเนินการจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ โดยมีหลักกฎหมายและพันธกรณีที่รัฐสมาชิกต้องนำไปปฏิบัติตามอาจพิจารณาได้ทั้งสิ้น ๓ ประการดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการแรก รัฐสมาชิกมีอำนาจอธิปไตยเหนือการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตอำนาจของตน มีหน้าที่ให้หลักประกันว่าโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่เกิดขึ้นในรัฐของตนจะไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่น หรือต่อพื้นที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐ และต้องร่วมมือกันตามความสามารถของตนในการป้องกันและเฝ้าระวังภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามแดนจากการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่าด้วย

ประการที่สอง รัฐต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันล่วงหน้า (precautionary measure) เพื่อคาดการณ์ป้องกัน และเฝ้าระวังภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันพิษข้ามพรมแดนจากการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่าเพื่อลดความรุนแรงอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษดังกล่าว

ประการสุดท้าย รัฐสมาชิกทุกรัฐต้องใช้ประโยชน์และบริหารจัดการทรัพยากรรมธรรมชาติซึ่งหมายรวมถึงทรัพยากรป่าไม้และที่ดินอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับระบบนิเวศด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวหมายรวมถึง การให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกคน ซึ่งรวมถึงชุมชนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน (NGOs) เกษตรกรและวิสาหกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาหมอกควันพิษข้ามพรมแดนด้วย

เพื่อให้บรรลุซึ่งหลักการพื้นฐานของ AATHP สมาชิกอาจดำเนินการโดยจัดให้มีมาตรการต่าง ๆ อาทิ

ก) มาตรการเพื่อพัฒนาและใช้มาตรการทางกฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ รวมถึงโครงการและกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมนโยบายการปลอดการเผา (zero - burning policy) เพื่อจัดการกับการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่าที่ก่อให้เกิดมลพิษหมอกควันข้ามพรมแดน

ข) มาตรการเพื่อพัฒนานโยบายที่เหมาะสมอื่น ๆ เพื่อลดกิจกรรมที่อาจนำไปสู่การเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่า

ค) มาตรการเพื่อระบุและตรวจสอบพื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่า

ง) มาตรการเพื่อเสริมสร้างการจัดการการเผาในท้องถิ่นและความสามารถในการดับเพลิงและการประสานงานเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นของการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่า

จ) มาตรการส่งเสริมการศึกษาสาธารณะ การรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและจัดการการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่าและมลพิษจากหมอกควันจากการเผาดังกล่าว

ฉ) มาตรการส่งเสริม ใช้ความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและจัดการอัคคีภัยของชนพื้นเมือง และ

ช) มาตรการที่สร้างหลักประกันว่ามาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางด้านบริหารและ/ หรือมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะถูกนำมาใช้เพื่อควบคุมการเผาในที่โล่ง (open burning) และป้องกันการเตรียมที่ดินด้วยการเผา

นอกเหนือจากมาตรการป้องกันและควบคุมดังกล่าว AATHP กำหนดให้รัฐสมาชิกต้องพัฒนากลยุทธ์และแผนการตอบโต้ไม่ว่าจะเป็นแผนที่ดำเนินการโดยรัฐเองหรือร่วมกัน รวมถึงขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระดับประเทศเพื่อการระบุจัดการและควบคุมความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการเผา

ในส่วนของการเฝ้าระวัง ติดตาม และประเมินมลพิษหมอกควันข้ามแดน AAHTP กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ โดยในระดับภูมิภาค รัฐสมาชิกต้อง จัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนสำหรับการควบคุมภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามพรมแดน (ศูนย์ประสานงานอาเซียนฯ) เพื่ออำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือและการประสานงานระหว่างรัฐภาคี ในการจัดการผลกระทบของการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งมลพิษจากหมอกควันพิษข้ามพรมแดน ในการนี้รัฐสมาชิกต้องดำเนินการในระดับประเทศ โดยกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอย่างน้อยหนึ่งคนและผู้ประสานงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ระดับประเทศเพื่อประสานการทำงานระหว่างรัฐดังกล่าวและศูนย์ประสานงานอาเซียนฯ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะต้องทำหน้าที่บริหารจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ AATHP ในนามของรัฐ

นอกจากนี้ การดำเนินการในระดับประเทศยังรวมถึง การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบระดับชาติเพื่อติดตามการเกิดการเผาและภาวะมลพิษจากหมอกควัน โดยศูนย์ตรวจสอบระดับชาตินี้ จะตรวจสอบพื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดการเผาในที่ดินและ/หรือไฟป่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเกิดไฟ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะมลพิษจากหมอกควันที่เกิดขึ้นจากการเผาหรือไฟป่านั้นจะต้องส่งข้อมูลไม่ว่าจะโดยตรง หรือผ่านผู้ประสานงานระดับชาติไปยังศูนย์ประสานงานอาเซียนฯ โดยทุกรัฐสมาชิกจะต้องให้หลักประกันว่า จะมีการใช้มาตรการทางกฎหมาย การบริหาร และการเงินที่เหมาะสม ในการระดมอุปกรณ์วัสดุทรัพยากรมนุษย์และการเงินที่จำเป็นในการตอบสนองและบรรเทาผลกระทบจากการเผาที่ดินและ/หรือไฟป่าและภาวะมลพิษจากหมอกควันที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์ปัญหาหมอกควันข้ามแดนข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศสมาชิกและประเทศไทยเองแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนได้ ซึ่งในวงวิชาการและผู้เกี่ยวข้องได้มีข้อวิพากษ์วิจารณ์ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว อย่างน้อย ๓ ประการ ได้แก่ (๑) วัฒนธรรมการต่างประเทศของอาเซียน ที่เรียกว่า “วิถีอาเซียน (ASEAN Way)” (๒) การขาดแคลนเครื่องมือในการติดตามการใช้บังคับ ปฏิบัติตาม หรือระงับข้อพิพาทจาก AATHP และ (๓) การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

๑) วัฒนธรรมการต่างประเทศของอาเซียน ที่เรียกว่า “วิถีอาเซียน (ASEAN Way)”

วิถีอาเซียน (ASEAN Way) คือ การที่รัฐสมาชิกให้ความสำคัญอย่างเคร่งครัดกับอำนาจอธิปไตยและความเคารพต่อกิจการภายในและภายในของรัฐสมาชิกอื่น กรณีเช่นว่านี้สามารถพิจารณาได้ตั้งแต่การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียน ตามที่ปรากฏในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ๒๕๑๙ (Treaty of Amity an Cooperation in Southeast Asia (TAC)) โดยข้อ ๒ ของ TAC กำหนดหลักการพื้นฐานของความตกลงเอาไว้ซึ่งรวมถึง (๑) การเคารพซึ่งกันและกันเพื่อความเป็นอิสระของอำนาจอธิปไตยและความเสมอภาคทางบูรณภาพแห่งดินแดนและอัตลักษณ์แห่งชาติของทุกประเทศ (๒) สิทธิของทุกรัฐในการเป็นผู้นำของชาติโดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอกการโค่นล้มหรือการบีบบังคับ (๓) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของอีกฝ่ายหนึ่ง (๔) การตั้งถิ่นฐานของความแตกต่างหรือข้อพิพาทด้วยวิธีสันติ (๕) การยกเลิกการคุกคามหรือการใช้กำลัง และ (๖) ความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างกัน นอกจากนี้ วิถีอาเซียนยังหมายรวมถึงการตัดสินใจร่วมกันอย่างเอกฉันท์ (consensus) เพื่อหลีกเลี่ยงข้อพิพาทและสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม วิถีอาเซียนได้สร้างอุปสรรคในการจัดการภาวะมลพิษข้ามพรมแดน เพราะการจัดการปัญหาดังกล่าวอาจหมายถึงการเข้าไปแทรกแซงในกิจการภายในของรัฐสมาชิกอื่น ๆ ซึ่งเป็นการขัดกับหลักการพื้นฐานที่ประเทศสมาชิกอาเซียนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุนี้ การจัดการภาวะมลพิษจากหมอกควันพิษข้ามพรมแดนในภูมิภาคอาเซียนจึงทำได้ยากขึ้น และทำให้การปฏิบัติตาม AATHP ไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การขาดแคลนเครื่องมือในการติดตามการใช้บังคับ ปฏิบัติตาม หรือระงับข้อพิพาทจาก AATHP

สำหรับกลไกการบังคับใช้และปฏิบัติตาม AATHP จะเห็นได้ว่ารัฐสมาชิกมีหน้าที่ต้องดำเนินการต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงนี้ โดยมาตรการเหล่านี้มีตั้งแต่มาตรการทางกฎหมาย ทางการบริหารและอื่น ๆ ที่จำเป็นในการป้องกันและติดตามภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามพรมแดน รวมถึงการควบคุมแหล่งกำเนิดไฟ แต่อย่างไรก็ตาม AATHP ไม่ได้กำหนดให้มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐสมาชิก และไม่มีการกำหนดมาตรการลงโทษในระดับภูมิภาคสำหรับรัฐสมาชิกที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม AATHP ได้ กรณีนี้แตกต่างกับกับความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น United Nations Framework Convention on Climate Change, ๑๙๙๒ (UNFCCC) ที่มีการกำหนดกระบวนการจัดการการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีเอาไว้อย่างชัดเจน การขาดกลไกการปฏิบัติตามและการบังคับใช้เป็นหนึ่งในสาเหตุที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามพรมแดนซ้ำเกือบทุกปี และไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

สำหรับกลไกการระงับข้อพิพาทนั้น AATHP ระบุว่าข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการปฏิบัติตาม AATHP จะถูกพิจารณาตัดสินชี้ขาดด้วยการปรึกษาหารือและการเจรจาต่อรอง ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นวิธีการที่ไร้ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กฎบัตรอาเซียนซึ่งเป็นกฎหมายพื้นฐานสำหรับการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิกประชาคมอาเซียน ก็ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรตุลาการในระดับภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมภายในอาเซียน ด้วยเหตุนี้ การจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายในประชาคมอาเซียนจึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางวิชาการ

๓) การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

แม้ว่า AATHP ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด รวมถึงชุมชนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน เกษตรกร และองค์กรเอกชนอื่นๆ ในการร่วมกำกับดูแลของภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามพรมแดน การจัดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาดังกล่าวไม่ได้เป็นหน้าที่ตาม AATHP แต่เป็นเพียงความสมัครใจและเป็นสิ่งที่ AATHP ส่งเสริมให้รัฐดำเนินการเท่านั้น การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายความว่า AATHP ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่สาเหตุที่แท้จริงของมลภาวะมลพิษอันเนื่องมาจากหมอกควันข้ามพรมแดนได้ กล่าวโดยเฉพาะ AATHP ไม่สามารถเข้าจัดการปัญหากับประชาชนกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้เริ่มต้นการเผานั่นเอง การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยชุมชนท้องถิ่นและเกษตรกรรายย่อย ทำให้การบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมหรือการเผาเพื่อเก็บของป่าไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่า AATHP จะส่งเสริมการใช้ความรู้และการปฏิบัติของชุมชนท้องถิ่นและชนพื้นเมืองในการป้องกันและจัดการอัคคีภัย แต่การดำเนินการของรัฐก็ยังไม่ส่งเสริมให้มีการประสานงานและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนยังคงทำให้รัฐไม่อาจแก้ไขปัญหาหมอกควันพิษข้ามพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๓) ผลการพิจารณา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากหมอกควันข้ามแดน

ข้อเสนอแนะระยะสั้น (๑ - ๓ ปี) ผลักดันการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันระดับชุมชนและประเทศ

๑) ผลักดันการแก้ไขปัญหาฝุ่นภายในพื้นที่ประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ให้เหลือน้อยที่สุด โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและไฟป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์อันเป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองและหมอกควันข้ามแดน

๒) บูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจจากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity - based Economy) ในนโยบาย แผนกลยุทธ์ และแผนการการทำงานของชาติ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals : SDGs)

๓) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลจุดความร้อน แหล่งที่มาของฝุ่นละอองและสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนระหว่างหน่วยงานหรือศูนย์วิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี เพื่อเป็นฐานข้อมูลหลักในการพิจารณาปัญหาหมอกควันข้ามแดน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาคในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับในการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและการจัดการไฟป่า อาทิ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างต้นแบบเกษตรแบบไม่เผา เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

๕) ผลักดันให้มีการสร้างข้อตกลงและกลไกที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการแก้ไขปัญหมอกควันข้ามแดนในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี โดยอาจมุ่งเน้นที่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หรือประเทศสมาชิกซึ่งมีความพร้อมในการสร้างความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้มีการพิจารณาใช้ข้อตกลงและกลไกที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในวงกว้าง

ข้อเสนอแนะระยะกลาง (๓ - ๕ ปี) ผลักดันความร่วมมือแก้ไขปัญหาระดับอาเซียนและระดับนานาชาติ

๑) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในภาคปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ไม่ว่าจะเป็นการลดการเผาในพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่ป่าอันเป็นแหล่งกำเนิดฝุ่น ผ่านคำมั่นสัญญา ข้อบังคับ และการสร้างกลไกความร่วมมือในรูปแบบการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนระหว่างประเทศสมาชิก

๒) ผลักดันให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางในการติดตาม ตรวจสอบ และพิจารณาการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนตามข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิก

๓) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันระดับนานาชาติ โดยเริ่มต้นจากการแก้ไขในระดับภูมิภาคก่อน กล่าวคือการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หรือ Technical Working Group on Transboundary Haze Pollution in the Mekong Sub-Region (TWG Mekong) เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะระยะยาว (๕ - ๑๐ ปี) ผลักดันการพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ผลักดันให้มีการพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายเดียวกันในระดับอาเซียน ในการดำเนินการกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นตัวการ ตัวการร่วม ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนให้มีกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศทั้งในประเทศตนเองและประเทศสมาชิกอาเซียน

สาเหตุอื่น ๆ

การเผาในกิจกรรมอื่น ๆ

ในประเทศไทย มีการเผาในกิจกรรมอื่นๆ รวมถึง การเผาเพื่อกิจกรรมในการบริโภคในครัวเรือน การค้าขายแบบรถเข็นและตามร้านอาหาร และการเผาตามประเพณี รวมถึง การณาปนกิจศพ การจุดธูปเทียนบูชาสักการะ การเผาเครื่องเซ่นไหว้ในพิธีการต่าง ๆ การเผาขยะเพื่อกำจัดเศษวัชพืชตามบ้านเรือน

สำหรับการเผาเพื่อกิจการการบริโภคในครัวเรือน คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่าการเผาในลักษณะดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการเผาแบบกระจัดกระจายและไม่ต่อเนื่อง มีความสำคัญต่อการก่อมลพิษในระดับท้องถิ่นแต่แนวทางการป้องกันที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเผาในลักษณะนี้คือการสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบและขอความร่วมมือลดการเผา หรือเลือกใช้ทางเลือกในการเผาที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มประสิทธิภาพของท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อไม่ให้มีการกำจัดขยะโดยการเผา

อย่างไรก็ดี คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่าการเผาในการณาปนกิจศพมีลักษณะใกล้เคียงกับการเผาในภาคอุตสาหกรรม เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็กที่อยู่กับที่ สามารถคาดการณ์และควบคุมเวลาการปลดปล่อยมลพิษทางอากาศได้ อีกทั้งการณาปนกิจมีสารต้นกำเนิดและปัจจัยที่ก่อให้เกิดไดอ็อกซิน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารซึ่งมีอันตรายต่อสุขภาพสูง แต่ยังไม่มีการกำกับและควบคุมดูแลเนื่องจากเป็นการเผาเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา ไม่ได้เป็นการเผาในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีวัดในประเทศไทยจำนวน ๔๑,๓๕๒ วัด จากจำนวนดังกล่าว มีวัดที่ใช้เตาเผาศพปลอดมลพิษตามมาตรฐานของกรุงเทพมหานคร และกรมควบคุมมลพิษ อยู่ประมาณ ๒,๐๐๐ แห่ง ซึ่งเป็นเตาเผาแบบสองห้องเผา โดยห้องแรกเป็นห้องเผาศพ และห้องที่สองเป็นห้องเผาก๊าซและควันก่อนระบายสู่ชั้นบรรยากาศ และมีการใช้เชื้อเพลิงหลากหลายชนิดได้แก่ ฟืนหรือถ่าน น้ำมันดีเซล และก๊าซ LPG

ผลการพิจารณา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการฌาปนกิจศพ

๑) ออกนโยบายที่เอื้อต่อการปรับสุสานและฌาปนสถานให้ปลอดมลพิษ เช่น กำหนดกรอบเวลาในการจัดฌาปนกิจที่เหมาะสม

๒) สนับสนุนงบประมาณหรือประสานงานผ่านการบริจาคเพื่อพัฒนาปรับปรุงฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม

๓) ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์เตาเผาศพ หรือ มอก. ที่ได้มาตรฐานการปลดปล่อยมลพิษตามคู่มือแนวทางด้านเทคนิคและแนวทางการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม (คพ.๐๔-๑๗๓) ของกรมควบคุมมลพิษ โดยต้องมีช่องที่ทำการวัดที่ปล่องได้โดยไม่รบกวนเจ้าภาพ มีระบบสองห้องเผาที่ให้เกิดการเผาไหม้สมบูรณ์ มีการควบคุมอัตโนมัติ (ลดการควบคุมโดยคน) และมีการบันทึกค่าและตรวจสอบย้อนกลับได้

๔) ศึกษาความเป็นไปได้และส่งเสริมการใช้สารไกอา เอช เพื่อลดการเกิดมลพิษจากการฌาปนกิจศพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๔

บทสรุปและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

๔.๑ บทสรุปรายงานการศึกษา

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เป็นปัญหาสำคัญและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ระบบเศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติของทั้งประเทศไทย และในระดับโลกอย่างมีนัยสำคัญ คณะกรรมาธิการจึงได้วิเคราะห์สาเหตุปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก และพิจารณาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา แบ่งตามแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองหลัก ๕ แหล่ง ได้แก่ (๑) การขนส่งคมนาคม (๒) ภาคอุตสาหกรรม (๓) การเผาในที่โล่ง (๔) ไฟป่า และ (๕) หมอกควันข้ามแดน ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ แตกต่างกันตามพื้นที่ศึกษาหลัก ในขณะที่ปัญหาฝุ่นละอองจากการคมนาคมพบมากในเขตพื้นที่เศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีการจราจรหนาแน่น ฝุ่นละอองจากอุตสาหกรรมพบมากในเขตอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ฝุ่นละอองจากการเผาที่โล่งพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ที่มีการเพาะปลูกอ้อย ข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จำนวนมาก และฝุ่นละอองจากไฟป่าพบมากในเขตภาคเหนือ ซึ่งมีรอยต่อของพื้นที่ป่าและพื้นที่ชุมชนมาก แนวทางการแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องพิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ทั้งนี้ จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค พบว่าการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่ดีที่สุดคือการแก้ไขที่ต้นกำเนิดของฝุ่นละออง นอกจากนี้ การสะท้อนความสำคัญและต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงในระดับประเทศเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การจัดการปัญหาข้างต้นต้องเน้นหลักการที่ว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ของฟรี มีต้นทุนในการใช้งาน การก่อมลพิษหรือสร้างผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นผลกระทบภายนอกเชิงลบ (Negative Externalities) ต่อประเทศ ที่แม้จะยังไม่เห็นผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมในปัจจุบัน แต่อาจสร้างความเสียหายต่อทั้งเศรษฐกิจ สุขภาพประชาชน และความมั่นคงของชาติได้ในระยะยาว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำแนวคิดผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ที่ให้ความสำคัญกับการนำต้นทุนที่เกิดจากการก่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อมมาเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสินค้าหรือการมาประยุกต์ใช้รวมกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมควรเป็นอีกหนึ่งกรอบในการวางกลยุทธและนโยบายของภาครัฐ ทุกองคาพยพของรัฐจำเป็นต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ทุกครั้งเมื่อทำการกำหนดนโยบาย หรือจัดทำโครงการที่ทุกส่วนราชการเสนอ มีการใช้มาตรการด้านการเงินและการคลัง เพื่อให้ครอบคลุมถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมในการคุ้มครอง อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงกำหนดกระบวนการในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กและปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs)

โดยจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่า ประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๕๑.๕๕ เห็นด้วยกับการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพอากาศที่ดีขึ้น ถึงแม้ต้นทุนสินค้าและบริการและค่าครองชีพอาจสูงขึ้น โดยมีทั้งผู้ที่เห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรัฐบาลควรเริ่มดำเนินการทันที ดังต่อไปนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางที่ ๑๒ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม

ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร ถ้าจะมีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ หากต้นทุนสินค้าและบริการ/ค่าครองชีพสูงขึ้น แต่คุณภาพอากาศดีขึ้น								
ที่	คำตอบ	ภาพรวม (เปอร์เซ็นต์)	เพศ		พื้นที่		สถานภาพ	
			ชาย	หญิง	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด	ประชาชน	กลุ่มเสี่ยง
๑	ไม่เห็นด้วย รัฐบาลควรรักษาระดับค่าครองชีพและประชาชนควรมีคุณภาพอากาศที่ดีได้พร้อมกัน	**๔๗.๕๑**	๔๙.๑๕	๔๕.๙๑	๔๘.๒๘	๔๖.๗๘	๔๖.๘๐	๔๙.๐๙
๒	เห็นด้วย แต่รัฐบาลควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างค่อยเป็นค่อยไป	**๒๗.๗๙**	๒๖.๙๔	๒๘.๖๒	๑๙.๙๒	๓๕.๓๖	๒๗.๖๒	๒๘.๑๘
๓	เห็นด้วย และรัฐบาลควรเริ่มดำเนินการทันที	**๒๓.๗๖**	๒๓.๑๕	๒๔.๓๕	๓๑.๔๒	๑๖.๓๙	๒๔.๙๐	๒๑.๒๑
๔	ไม่เห็นด้วย คุณภาพอากาศไม่สำคัญ	**๐.๙๔**	๐.๗๖	๑.๑๒	๐.๓๘	๑.๔๗	๐.๖๘	๑.๕๒

ที่มา: สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๔.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ของฟรี มีต้นทุนในการใช้งาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ของฟรี มีต้นทุนในการใช้งาน การก่อมลพิษหรือสร้างผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นผลกระทบภายนอกเชิงลบ (Negative Externalities) ต่อประเทศที่แม้จะยังไม่เห็นผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมในปัจจุบัน แต่สามารถสร้างความเสียหายต่อทั้งเศรษฐกิจ สุขภาพประชาชน และความมั่นคงของชาติได้ในระยะยาว อย่างไรก็ดี การผลิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันคำนวณรวมเพียงต้นทุนทางเศรษฐกิจเท่านั้น ไม่ได้มีการคำนวณรวมต้นทุนทางสิ่งแวดล้อม และไม่ได้มีนโยบายหรือกฎหมายที่ครอบคลุมต้นทุนทางสิ่งแวดล้อม ทำให้การผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการบางประเภทส่งผลทำลายสิ่งแวดล้อมโดยไม่รู้ตัว การสะท้อนความสำคัญและต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงในระดับประเทศจึงเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก และปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ที่ให้ความสำคัญกับการนำต้นทุนที่เกิดจากการก่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อมมาเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตสินค้าหรือการบริการ และนำหลักการ ๓R (Reduce Reuse and Recycle : ๓Rs) มาใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดของเสียที่เหลือจากการผลิตน้อยที่สุด โดยหนึ่งในแนวคิดที่จะช่วยขับเคลื่อนหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ได้แก่ การพัฒนาระบบการซื้อขายคาร์บอนที่เป็นทางการ

๒. กลไกตลาดสามารถนำมาใช้สะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ระบบการซื้อขายคาร์บอนเป็นการกำหนดมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ปริมาณคาร์บอนที่ปลดปล่อยโดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การคมนาคม การผลิตภาคอุตสาหกรรม การเกษตร ระบบการซื้อขายคาร์บอนเป็นการใช้กลไกตลาดในการสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนและผู้ผลิตหาแนวทางหรือเทคโนโลยีที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาระบบการซื้อขายคาร์บอนแบบกำหนดเพดานการลดและจัดสรรสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะเป็นกลไกสำคัญในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและฝุ่นละอองในประเทศอย่างยั่งยืน โดยใช้การพัฒนาโครงการคาร์บอนรวมถึงการควบคุมและจำกัดสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามที่กฎหมายบังคับ (Legally binding target) หรือตลาดซื้อขายคาร์บอนที่ถูกสร้างขึ้นโดยไม่ได้มีกฎหมายบังคับที่เกิดจากความร่วมมือกันของภาคเอกชนเพื่อช่วยลดปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยสมัครใจ ซึ่งไม่ได้มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลผูกพันตามกฎหมาย (Non - legally binding target) และดำเนินการซื้อขายคาร์บอนเครดิตหรือสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง

ทั้งนี้ ระบบการซื้อขายคาร์บอนเป็นกลไกที่สามารถแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในหลายภาคส่วนพร้อมกัน เช่น ชุมชนสามารถนำปริมาณคาร์บอนที่ป่าชุมชนสามารถดูดซับได้หรือเกษตรกรสามารถนำปริมาณคาร์บอนที่ลดได้จากการกำจัดชีวมวลทางการเกษตรอย่างถูกวิธี มาขายให้แก่ภาคคมนาคมและอุตสาหกรรมที่มีการสร้างคาร์บอนมากเกินกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด เกิดเป็นรายได้ที่สามารถนำมาใช้ดูแลรักษาและป้องกันไฟป่าและเป็นรายได้เสริมแก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนดูแลรักษาป่าชุมชนและป่าอนุรักษ์และจัดการพื้นที่ทางการเกษตรที่ส่งผลบวกต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ภาคอุตสาหกรรมสามารถคิดค้นหาแนวทางการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการปล่อยคาร์บอนและต้นทุนการผลิตให้ได้มากที่สุด อาทิ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ลม ทดแทนถ่านหิน การปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่างเป็นหลอดประหยัดพลังงาน การผลิตก๊าซชีวภาพ เป็นต้น โดยนอกจากตลาดการค้าคาร์บอนเครดิตจะสามารถสร้างแรงจูงใจในการดูแลรักษาป่าในระดับท้องถิ่นและทำให้เกิดการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว ตลาดการค้าคาร์บอนเครดิตยังจะช่วยลดภาระของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและงบประมาณป้องกันและดับไฟป่า ควบคุมดูแลมลพิษ และดูแลพัฒนาให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอยู่ในภาวะที่สมบูรณ์อีกด้วย ทั้งนี้ เป็นเพราะรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิตของชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้หรือร่วมกับป่าสามารถนำมาใช้เพื่อการดูแลรักษาป่า และป้องกันไฟป่า อีกทั้งยังลดภาระของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและงบประมาณเพื่อป้องกันและดับไฟป่า ตัวอย่างของกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอื่น เมื่อระบบการซื้อขายคาร์บอนดำเนินการแล้วเสร็จในระยะสั้น และภาครัฐขยายผลครอบคลุมมลพิษประเภทอื่น เช่น ฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือฝุ่นทุติยภูมิ ต่อไปได้ในระยะยาว

๓. ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาและจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ประชาชนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาทางสิ่งแวดล้อม ความต้องการอุปโภคบริโภคส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจผลิตสินค้าและบริการของภาคอุตสาหกรรมและการเกษตร สินค้าและบริการเหล่านั้นอาศัยภาคคมนาคมในการขนส่งมายังมือผู้บริโภค ผู้บริโภคเองก็มีการเดินทางคมนาคมอย่างต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน และในบางกรณีสินค้าและบริการเหล่านั้นยังสร้างผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากป่าทั้งทางตรงและทางอ้อม ประชาชนทุกคนจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางสิ่งแวดล้อม แต่ประชาชนจะเข้าใจสภาพปัญหาและให้ความร่วมมือเป็นแนวร่วมในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อภาครัฐมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นกลาง มีความโปร่งใส และทันต่อสถานการณ์ มีการสร้างความเชื่อมโยงมิติทางด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสู่การใช้ชีวิต และมีการตรากฎหมายและบังคับใช้กฎหมายที่สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เราทุกคนต้องพึงตระหนักเสมอว่าเป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะส่งมอบทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพเทียบเท่าหรือดีกว่าให้ประชากรรุ่นต่อไป โดยสามารถพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหลักได้ ดังต่อไปนี้

๔. ข้อสังเกตแบ่งตามแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการคมนาคม

๑.๑) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อช่วยดูดซับฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากกิจกรรมในเขตเมือง เช่น ตามแนวถนนสายหลัก รถไฟฟ้า และ/หรือใต้พื้นที่ทางด่วน เป็นต้น

๑.๒) ลดมลพิษในยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษมากทุกประเภททันที รวมถึง

(๑) บังคับติดตั้งอุปกรณ์กรองมลพิษ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) ตรวจจับยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษควันดำหรือควันขาว โดยเฉพาะในพื้นที่ซึ่งมีแนวโน้มจะมีปริมาณฝุ่นละอองมาก ผ่านการตั้งด่านตรวจจับ หรือการใช้เทคโนโลยีพร้อมให้รางวัลนำจับสำหรับผู้รายงานและบังคับห้ามวิ่งจนกว่าจะมีการซ่อมบำรุงให้อยู่ในเกณฑ์ปกติของเครื่องยนต์ชนิดนั้น ๆ พร้อมทั้งดำเนินการติดตามโดยอาจกำหนดระยะเวลาให้มีการรายงานผลการซ่อมบำรุง

(๓) จัดหาบุคลการให้เพียงพอในการดำเนินการรับฟังข้อร้องเรียนที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหายานยนต์ที่ปล่อยมลพิษควันดำหรือควันขาวบนท้องถนน พร้อมทั้งดำเนินการติดตามการแก้ไขปัญหาที่มีการร้องเรียนอย่างรวดเร็ว

(๔) ออกข้อบังคับจำกัดยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษสูงห้ามเข้ามาในเขตเมืองในช่วงที่มีค่าฝุ่นละอองสูง

(๕) เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการตรวจสอบสภาพยานยนต์ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ เนื่องจากยานยนต์บนท้องถนนมีแนวโน้มก่อมลพิษมากขึ้นตามอายุการใช้งานของยานยนต์ การตรวจสอบสภาพยานยนต์ที่เข้มงวดและเป็นระบบจะสามารถช่วยคัดกรองยานยนต์ที่ก่อมลพิษสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดเพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพยานยนต์ให้เป็นไปตามมาตรฐานและสามารถลดมลพิษจากยานยนต์บนท้องถนนอย่างมีนัยสำคัญ

(๖) พิจารณาให้มีบทลงโทษผู้ทำหน้าที่ตรวจสภาพยานยนต์และผู้นำรถยนต์มาตรวจสภาพหากมีการทุจริตในการตรวจสภาพยานยนต์

๑.๓) ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจและการเงินเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภค เช่น ภาษีสรรพสามิตและภาษีต่อทะเบียนยานยนต์ที่สอดคล้องกับปริมาณการปล่อยมลพิษ การปรับโครงสร้างการหักเงินเข้ากองทุนเชื้อเพลิงและการเลิกอุดหนุนราคาน้ำมันดีเซล และปรับปรุงการเก็บค่าธรรมเนียมตามปริมาณมลพิษจากการใช้งานยานยนต์ศึกษาและวางแผนสนับสนุนยานยนต์ไฟฟ้าอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่การผลิต การพัฒนาสถานีอัดประจุ การปรับมาตรฐานค่าไฟฟ้าที่เหมาะสม และรวมถึงให้แรงจูงใจในการเปลี่ยนไปใช้ยานยนต์พลังงานสะอาด และให้แรงจูงใจที่มากขึ้นเมื่อเปลี่ยนไปใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

๑.๔) พัฒนาระบบขนส่งมวลชนให้ไม่ก่อมลพิษและครอบคลุมพื้นที่ชุมชนอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากการกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐและระบบขนส่งมวลชนให้ใช้ยานยนต์ไฟฟ้าทั้งหมด โดยระยะแรกให้กำหนดสำหรับหน่วยงานที่ตั้งในพื้นที่ที่มีปัญหามลพิษ หรือในเมืองที่มีปัญหามลพิษจากการคมนาคมมาก รวมถึงสนับสนุนให้ประชาชนใช้ระบบขนส่งสาธารณะมากขึ้น เช่น จัดอาคารจอดรถให้ประชาชนหันมาใช้งานระบบขนส่งมวลชนมากขึ้น

๑.๕) พิจารณานำน้ำมันมาตรฐาน Euro ๕ ที่สามารถผลิตได้ในจำนวนที่จำกัดจากการผลิตน้ำมันมาตรฐาน Euro ๔ ในปัจจุบัน มาจำหน่ายในช่วงที่มีค่าฝุ่นละอองสูงของทุกๆปี (เดือนมกราคมถึงเมษายน)

๑.๖) ให้รัฐบาลพิจารณาปรับราคา NGV ให้อยู่ในระดับที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใช้ยานยนต์กลับมาใช้ NGV เนื่องจากเป็นช่องทางที่สามารถลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กที่มาจากยานยนต์อย่างมีนัยสำคัญ

๑.๗) พิจารณาให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดเสรี LNG เพื่อให้มีการแข่งขันที่เป็นไปตามกลไกตลาด

๑.๘) ส่งเสริมการผลิตและการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าอย่างครบวงจร รวมถึงการสร้างสถานีอัดประจุไฟฟ้าทั่วประเทศ และการส่งเสริมการลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างการผลิตที่รองรับธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพในการพัฒนาประเทศจากเดิมที่เป็นฐานการผลิตยานยนต์ให้ครอบคลุมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าตามทิศทางการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การผลิตยานยนต์ในอนาคต โดยควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ เพื่อให้ไม่เสียโอกาสในการแข่งขันกับประเทศฐานการผลิตยานยนต์ที่สำคัญอื่น

๒) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากภาคอุตสาหกรรม

๒.๑) เร่งให้มีบัญญัติกฎหมายว่าด้วยทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registration : PRTR) เพื่อให้โรงงานอุตสาหกรรมต้องรายงานการปล่อยมลพิษทางอากาศให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ โดย

(๑) ศึกษาและเก็บข้อมูลพื้นฐานประเด็นการปล่อยฝุ่นควันและมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมทั่วประเทศ โดยการขับเคลื่อนแผนขยายผลโครงการนำร่องของโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) ไปสู่การปฏิบัติในวงกว้าง และประสานงานให้กระทรวงอุตสาหกรรมขยายผลโรงงานที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ให้จัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศ และให้มีการตรวจวัดสารระเหยเพิ่มเติมจากโครงการนำร่องของโครงการ PRTR ดังกล่าว

(๒) เปิดเผยข้อมูลการระบายฝุ่นควันของโรงงานต่าง ๆ จากรายงานตรวจวัดปล่องที่ส่งเป็นประจำอยู่แล้วมายังกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้สาธารณชนเข้าถึงได้อย่างง่ายและตลอดเวลา

๒.๒) เฝ้าติดตามและส่งสัญญาณความเข้มงวดต่อโรงงานที่มีการปล่อยมลพิษมาก ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) ผ่านการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ

๒.๓) ขอความร่วมมือโรงงานลดกำลังการผลิตในช่วงที่ปัญหาฝุ่นควันมีความรุนแรง โดยอาจพิจารณางดเว้นการขอความร่วมมือจากกลุ่มโรงงานที่เข้าร่วมในโครงการทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (PRTR) อยู่แล้ว เพื่อเป็นรางวัลและแรงจูงใจให้เข้าร่วมโครงการ PRTR ดังกล่าว

๒.๔) ออกมาตรการเพื่อสะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง โดยกำหนดบทลงโทษกับโรงงานอุตสาหกรรมที่ปลดปล่อยมลพิษเกินเกณฑ์มาตรฐาน และให้แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ในด้านเทคนิค และ/หรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือเงื่อนไขในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและลดการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) หลัก เช่น โรงไฟฟ้า โรงงานปูนซิเมนต์ ฯลฯ และให้กลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นต้นแบบในการขยายผลในโรงงานประเภทอื่นต่อไป

๒.๕) ศึกษาผลกระทบ และสัดส่วนการก่อมลพิษของฝุ่นทุติยภูมิ รวมถึงกำหนดมาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวม (TVOC : Total Volatile Organic Compound) พร้อมกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายนอกเหนือไปจากภาคอุตสาหกรรมเคมี เนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานฝุ่นทุติยภูมิปัจจุบันระบุเพียงสารระเหยบางสารประกอบ

๓) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผาที่โล่ง

๓.๑) จัดตั้งศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตร และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูล Hotspot และ Burn scar เพื่อพัฒนาระบบการรายงานสถานการณ์ฝุ่นที่เหมาะสมในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ รวมทั้งส่งข้อมูลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายควบคุมการเผา และวางมาตรการจัดการที่สอดคล้องกับการเพาะปลูกในแต่ละพื้นที่

๓.๒) บริหารจัดการการเผา โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายผ่านการจัดระเบียบการชิงเผาในท้องถิ่น กำหนดมาตรการควบคุมการเผาป้องกันการลุกลาม ปฏิทินวันชิงเผาที่สัมพันธ์กับสภาพอากาศผ่านการใช้เทคโนโลยีการพยากรณ์และการคาดการณ์ฝุ่นควันด้วยระบบคอมพิวเตอร์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อลดการสะสมของฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากการเผาชีวมวล โดยอ้างอิงข้อมูลจากศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาในพื้นที่เกษตร จัดตั้งตามข้อเสนอแนะข้อที่ ๓.๑)

๓.๓) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีอย่างง่าย ได้แก่ การแปรรูปชีวมวลให้เป็นพลังงานและผลพลอยได้ (เช่น ชีวมวลอัดแท่ง ถ่านอัดแท่งไร้ควัน และน้ำส้มควันไม้) การอัดก้อนฟางข้าว ต้นข้าวโพด ใบอ้อย เพื่อขาย หรือการไถกลบทำให้ชีวมวลเป็นปุ๋ย พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น รถไถ เครื่องอัดก้อนฟาง เตาเผาถ่าน ๒๐๐ ลิตร ฯลฯ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้บริการประชาชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชีวมวลที่มักมีการเผา เมื่อชีวมวลเหล่านี้มีมูลค่า เกษตรกรก็จะลดการเผาและหันมาเก็บเกี่ยวชีวมวลเหล่านี้เป็นรายได้เสริมแทน

๓.๔) ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชทางเลือกที่ไม่มีการเผาทั้งในช่วงเตรียมการปลูกและการเก็บเกี่ยว เช่น ไม้ผล โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และการจูงใจด้วยราคาผลผลิต

๓.๕) ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรทั้งการเก็บเกี่ยวและการรวบรวมชีวมวลในไร่อ้อย โดยสำรวจความต้องการใช้รถเก็บเกี่ยวในแต่ละพื้นที่ สนับสนุนการปรับแปลงให้เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรเก็บเกี่ยว และสนับสนุนและเร่งรัดการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่โรงงานหรือกลุ่มเกษตรกร ผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการนำเข้า ในการซื้อเครื่องจักร ผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงเครื่องจักรได้ง่ายและในราคาที่เหมาะสม

๓.๖) สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการระดมทุนและร่วมกันใช้เครื่องจักรแทนการเผาไร่ โดยให้มีการรวมกลุ่มชาวไร่รายย่อยเป็นสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนที่ถือหุ้นโดยภาครัฐ (เช่น สอน.) สมาคมชาวไร่อ้อย และ/หรือโรงงาน เพื่อให้การร่วมกลุ่มมีความเป็นกลางและมีมืออาชีพมาบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๗) ผลักดันมาตรฐานสินค้าเกษตรที่มีระบบสอบกลับ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้โรงงาน ผู้ผลิต และผู้บริโภค หันมาสนใจแหล่งที่มาของวัตถุดิบทางเกษตร พร้อมทั้งติดฉลากบนสินค้าเกษตรกรรมที่ไม่เผา เพื่อเพิ่มความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ผลิตและผู้บริโภค เช่น มาตรฐานการผลิตอ้อยและน้ำตาลอย่างยั่งยืน BONSUCRO (บองซูโคร) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย (มกท.)

๓.๘) นำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP) ไปประยุกต์ใช้ในการควบคุมผลผลิตทางการเกษตรที่มีการเผา

๔) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากไฟป่าในพื้นที่อนุรักษ์

๔.๑) สนับสนุนกำลังและงบประมาณส่วนกลางจากรัฐบาลให้สอดคล้องตามแผนมาตรการป้องกันไฟป่า เพื่อให้การบังคับใช้สายบัญชาการในพื้นที่ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้ง พิจารณาการกระจายอำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๔.๒) จัดตั้งศูนย์อำนวยการการบริหารจัดการการเผาโดยใช้ข้อมูลการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้าของกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นฐานในการกำหนดช่วงเวลาปลอดภัยที่สามารถให้ประชาชนบริหารจัดการเผาได้ (กรณีที่มีความจำเป็น) และสอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยต้องมีกฎของชุมชนช่วยควบคุม

๔.๓) ติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่องการกำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและเร่งรัดการออกอนุบัญญัติรวมถึงกฎกระทรวงต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพัฒนาระบบแผนที่ ประเภทการใช้พื้นที่ สิทธิและการใช้ประโยชน์ของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ ให้ชัดเจน

๔.๔) ผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทำกินของชุมชน ภายใต้กรอบของกฎหมายที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มทางเลือกให้ชุมชนปลูกพืชยืนต้นระยะยาวที่สร้างรายได้และความมั่นคงทางรายได้ที่มากกว่า

Legislative Institutional Repository of Thailand

พืชเชิงเดี่ยว เมื่อมีการปลูกพืชระยะยาว ชุมชนจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของแนวร่วมในการดูแลไฟป่า ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อชุมชนปลูกไม้ยืนต้นในบริเวณใกล้เคียงป่า ไฟป่าอาจลุกลามสร้างความเสียหายแก่ผลผลิตของชุมชน ชุมชนเองจึงจำเป็นต้องมีความตื่นตัวต่อการเกิดไฟป่าและการดับไฟป่า ทำให้ช่วยลดปัญหาการเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้

๔.๕) ตรากฎหมายรองรับการจัดตั้งตลาดการซื้อขายมลพิษ โดยเริ่มจากการจัดตั้งตลาดการซื้อขายคาร์บอนในระยะสั้น และในระยะยาวขยายให้ครอบคลุมถึงฝุ่นละอองชนิดอื่น ๆ อาทิ ฝุ่นละของขนาดเล็ก PM ๒.๕ และ VOC เป็นต้น

๔.๖) ตรากฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับระบบการกำหนดการปล่อยมลพิษ และการซื้อขายคาร์บอนเพื่อชดเชยมลพิษที่มีการปล่อยเกิน โดยชุมชนสามารถนำปริมาณคาร์บอนที่ป่าชุมชนสามารถดูดซับได้มาขายให้แก่ภาคคมนาคมและอุตสาหกรรมที่มีการสร้างคาร์บอนมากเกินกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด เกิดเป็นรายได้ที่สามารถนำมาใช้ดูแลรักษาและป้องกันไฟป่าและเป็นรายได้เสริมแก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนดูแลรักษาป่าชุมชนและป่าอนุรักษ์ และจัดการพื้นที่ทางการเกษตรที่ส่งผลบวกต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

๔.๗) สร้างความตระหนักในเรื่องไฟป่าและแนวทางการแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีเสวนาพูดคุยปัญหาไฟป่าและแนวทางการแก้ไขจากภาคประชาชน รวมถึงพัฒนาระบบการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมและสร้างค่านิยมให้เยาวชน

๕) การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากหมอกควันข้ามแดน

๕.๑) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลจุดความร้อน แหล่งที่มาของฝุ่นละอองและสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนระหว่างหน่วยงานหรือศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี เพื่อเป็นฐานข้อมูลหลักในการพิจารณาปัญหาหมอกควันข้ามแดน และสร้างแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับการเพาะปลูกซึ่งเป็นแหล่งที่มาของฝุ่นละอองในแต่ละพื้นที่

๕.๒) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค ในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งและการจัดการไฟป่า อาทิ การสร้างต้นแบบเกษตรแบบไม่เผาเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนที่แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองอย่างยั่งยืน

๕.๓) ผลักดันให้มีการสร้างข้อตกลงและกลไกที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการแก้ไขปัญหมอกควันข้ามแดนในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี โดยอาจมุ่งเน้นที่ประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หรือประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความพร้อมในการสร้างความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้มีการพิจารณาใช้ข้อตกลงและกลไกที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในวงกว้างขึ้น เพื่อให้เกิดการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

๕.๔) ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในภาคปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ไม่ว่าจะเป็นการลดการเผาในพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่ป่าอันเป็นแหล่งกำเนิดฝุ่น ผ่านคำมั่นสัญญา ข้อบังคับ การสร้างกลไกความร่วมมือในรูปแบบการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนระหว่างประเทศสมาชิก และจัดตั้ง ASEAN Aerial Fire - Fighting Network เพื่อร่วมมือ/ให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในกรณีเกิดอัคคีภัย

๕.๕) ผลักดันให้มีการพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายเดียวกันในระดับอาเซียน ในการดำเนินการกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นตัวการ ตัวการร่วม ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนให้มีกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศทั้งในประเทศตนเองและประเทศสมาชิกอาเซียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการขอเสนอรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ มาเพื่อได้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์)
เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกัน
และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๔/ว ๒๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ญัตติที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๐ ฉบับ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เป็นพิษต่อสุขภาพของประชาชน (PM ๒.๕) (นายเรวัต วิศรุตเวช เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์ออกแบบอย่างยั่งยืนเพื่อรับมือและป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) (นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ (นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐานอย่างเป็นระบบ (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาและหามาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้เป็นระบบอย่างยั่งยืน (นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และมาตรการแก้ปัญหา (นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ (นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM ๒.๕ ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชน (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ประกอบด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา
๒. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๓. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
๔. นายคุณากร ปรีชาชนะชัย
๕. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๖. นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม
๗. นายจารุพล เรืองสุวรรณ
๘. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๙. นางสาวชนก จันทาทอง
๑๐. นายชนินทร์ รุ่งแสง
๑๑. นายเชษฐา โมสิกรัตน์
๑๒. นายตนัย ธีวันดา
๑๓. หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล
๑๔. นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
๑๕. นายธนิตพล ไชยนันทน์
๑๖. ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
๑๗. นายธารา กุศลชาติธรรม
๑๘. นายนพร โพธิ์พัฒนชัย
๑๙. นางนฤมล ธารดำรงค์
๒๐. นางนันทนา สงฆ์ประชา
๒๑. นายนิติพล ผิวเหมาะ
๒๒. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒๓. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์
๒๔. นายปรเมศวร์ กุมารบุญ
๒๕. นายปริญญา ฤกษ์หร่าย
๒๖. นายไผ่ ลิกค์
๒๗. นายพรพจน์ เพ็ญพาส
๒๘. นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ
๒๙. นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ
๓๐. นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข
๓๑. นางสาวภาดาห์ วรกานนท์
๓๒. นายยงยุทธ ติยะไพรัช
๓๓. นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน
๓๔. นางวรลักษณ์ ศรีสอาด
๓๕. นายวิชาญ มีนชัยนันท์
๓๖. นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
๓๗. นายศาสตรา ศรีปาน
๓๘. นายศุภชัย ใจสมุทร
๓๙. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
๔๐. นางสาวสกุณา สาระนันท์
๔๑. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร
๔๒. นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา
๔๓. นางสุวรรณา เตียรถ์สุวรรณ
๔๔. นางสาวแสงเดือน ชัยเลิศ
๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
๔๖. นายองอาจ วนามากสมบัติ
๔๗. นายอนันต์ ฤกษ์ดี
๔๘. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
๔๙. นายอำนาจ วิลาวัลย์

ที่ประชุมได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน และจะได้มีการประชุมคณะกรรมาธิการ ในวันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภาเกียกกาย

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อทราบ และขอเชิญท่านไปประชุมตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๗

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมคณะอนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงาน
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษา
ของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน
ของคณะอนุกรรมาธิการติดตามสถานการณ์และการดำเนินงานของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เชียงราย (ต่อ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดราชบุรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดราชบุรี (ต่อ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กรุงเทพมหานคร

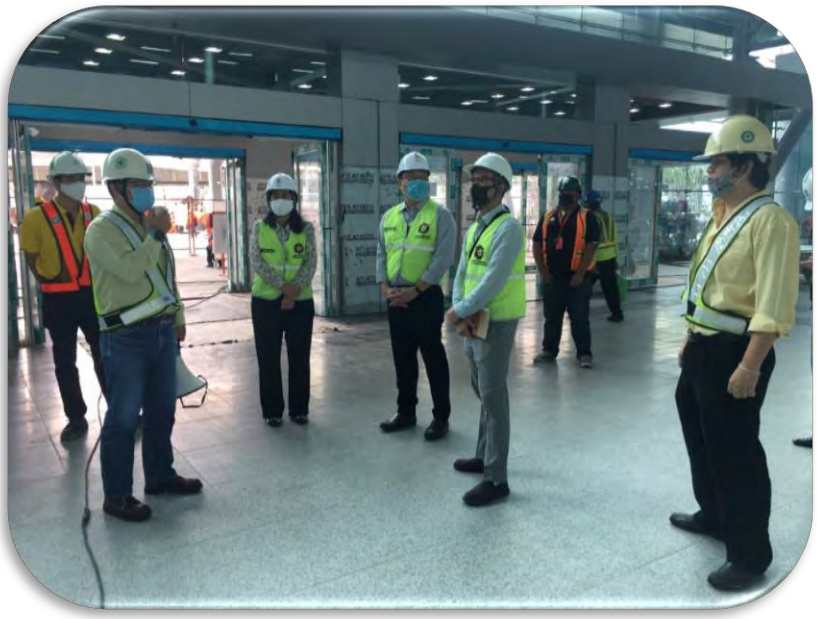

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และสมุทรสาคร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และสมุทรสาคร (ต่อ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ค
หนังสือขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๙/ ๓๒๕๕

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์
พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นั้น

เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเป็นโรคระบาดใหญ่ที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ ทำให้ภาครัฐต้องใช้มาตรการป้องกัน สกัดกั้น และชะลอการแพร่ระบาดของโรค โดยขอให้งดการรวมกลุ่มคนจำนวนมากเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน การติดต่อสัมผัสและการใกล้ชิดที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดโรคระบาดในทุกพื้นที่ จึงส่งผลกระทบต่อการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ ทำให้คณะกรรมาธิการไม่สามารถดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาศึกษามีความรอบคอบ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาเรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ คณะกรรมาธิการจึงขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการออกไปอีก ๖๐ วัน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๘๕ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๔
E - mail : cpme021@gmail.com Website : www.parliament.go.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๓๙.๑๔/๕๔๑๖

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ครั้งที่ ๒

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๑๒๐ วัน ซึ่งครบกำหนดในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม - วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้คณะกรรมาธิการขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๖๐ แล้ว นั้น

เนื่องจากคณะกรรมาธิการกำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาและรอข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จากผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดใน ๑๘ กลุ่มจังหวัด ๖ ภาค เพื่อให้การพิจารณาศึกษามีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาเรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ คณะกรรมาธิการจึงขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา เป็นครั้งที่ ๒ ออกไปอีก ๓๐ วัน ตั้งแต่วันอังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม - วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
โทร. ๐๘ ๗๑๕๒ ๐๘๕๙
E - mail : cpme021@gmail.com Website : www.parliament.go.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ง
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๒๗.๑/๔๖๗

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
ศูนย์ราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถนนสายเอเชีย อย ๑๓๐๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ๑ ชุด

ตามที่คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ แจ้งให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนรวบรวมและจัดส่งข้อมูลหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศให้คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ทราบนั้น

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนได้จัดทำข้อมูลดังกล่าวตามประเด็นที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายภานุ แย้มศรี)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง
กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๓๕๓๓-๖๐๐๘
นางสาวธนวรรณ จงจิระ โทร ๐๘๑-๗๓๕๑๓๓๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล

ด่วนที่สุด
ที่ นฐ ๐๐๒๑.๒/ ๑๐๘๙๙

ศาลากลางจังหวัดนครปฐม
ถนนศูนย์ราชการ นฐ ๗๓๐๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และมลพิษทางอากาศของจังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๔ ชุด
๒. ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และมลพิษทางอากาศในภาพรวมกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และมลพิษทางอากาศ ของกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ นั้น

จังหวัดนครปฐมได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) และมลพิษทางอากาศของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญนะ เอี่ยมแสง)
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
โทร./โทรสาร ๐ ๓๔๓๔ ๐๒๔๑

อยู่ห่างไว้ ใส่แมสก์กัน หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแอลดี เคร่งครัดไทยชนะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ รบ ๐๐๒๑/๑๙๒๗

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑

สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี
ศาลากลางจังหวัด ชั้น ๒ ถนนอำนาจ รบ ๗๐๐๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานจังหวัดราชบุรี ด่วนที่สุด ที่ รบ ๐๐๑๗.๒/ว๑๘๙๗๑ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)ฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดราชบุรี ให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ตามประเด็นที่กำหนด ส่งให้ OSM ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ osm_ratchaburi@hotmail.com ภายในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ พร้อมสำเนาข้อมูลให้สำนักงานจังหวัดราชบุรีทราบด้วย นั้น

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี ขอส่งข้อมูลปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ตามประเด็นที่กำหนด ทั้งนี้ ได้ดำเนินการส่งข้อมูลดังกล่าวให้ OSM ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ osm_ratchaburi@hotmail.com เรียบร้อยแล้ว พร้อมสำเนาข้อมูลให้สำนักงานจังหวัดราชบุรีทราบด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายคม ศรีเพ็ชร)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดราชบุรี

ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
โทร. ๐ ๓๒๓๓ ๒๕๗๑ - ๓
โทรสาร ๐ ๓๒๓๓ ๒๕๗๔ - ๕

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒

ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕)และมลพิษทางอากาศ

ข้อมูลสำนักงาน ปภ.จังหวัดเพชรบุรี

****

ข้อมูล 10 กรกฎาคม 2563

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

- ไม่มีปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีไม่ได้เป็นพื้นที่วิกฤต PM ๒.๕

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

- ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมาย

๒.๒ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- ไม่มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อมูลเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๑) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กมีสาเหตุมาจากแหล่งกำเนิดหลายแหล่ง ซึ่งไม่สามารถชี้เฉพาะได้

๒) ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กบางส่วน มีสาเหตุมาจากการแพร่กระจายของฝุ่นละอองขนาดเล็กข้ามพื้นที่จังหวัดรวมถึงข้ามเขตแดน การดำเนินการภายในจังหวัดเพียงอย่างเดียวจึงไม่สามารถควบคุมได้

๓) ประชาชนบางส่วนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงสาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) รวมถึงยังยึดติดกับวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ใช้วิธีกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรโดยการเผา

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

การควบคุมกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นสาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก เป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน ไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับสำหรับกรณีการเกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กเป็นการเฉพาะ เมื่อเกิดกรณีปัญหาขึ้น แต่ตรวจสอบการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละแหล่งแล้ว มีค่าไม่เกินมาตรฐาน ก็ไม่มีอำนาจในการสั่งให้มีการหยุดการปล่อยมลพิษได้

๒.๒ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ควรมีกฎหมายเฉพาะที่ควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษในกรณีเกิดสถานณการณ์ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กเพื่อให้สามารถกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการ
หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ

- กรณีเกิดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่จังหวัดติดต่อใกล้เคียง ซึ่งอยู่นอกพื้นที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการ จำเป็นต้องมีหน่วยงานระดับเขต/ภาค ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการประสานการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว เนื่องจากเป็นปัญหาที่กระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

- ผู้บริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องใช้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่มีกฎหมายมาใช้บังคับเป็นเรื่อง ๆ ไป เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศ มีต้นกำเนิดมาจากหลายด้าน เช่น ปัญหาการปล่อยควันดำ ต้องใช้กฎหมายของกรมการขนส่งทางบก การเผาไร่เผาขยะต้องใช้กฎหมายของกรมควบคุมมลพิษ การปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม ต้องใช้กฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

๒.๒ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- ปัญหาการควบคุม/ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศควรมีหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบในทุกระดับ เพื่อความรวดเร็วในการบริหารจัดการได้ตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ

(นายอภิรักษ์ สะตะพันธ์)
หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสงคราม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สฎ ๐๐๒๑/๑๑๙๒๗

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถนนตอนนก อ.เมือง
สฎ ๘๔๐๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ รวบรวมข้อมูลจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัด เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จากผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ โดยมีประเด็นและรายละเอียดดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการในการบริหารจัดการ หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๒ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ในการนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามประเด็นและรายละเอียดข้างต้นจากผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเวศ ไทยประยูร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๗๒๗ ๕๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๒๗.๒ (ภก)/๑๑๘๓๗

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต
ถนนนริศร ภก ๘๓๐๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดตามข้อซักถามของกรรมาธิการฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ขอให้กลุ่มจังหวัดรวบรวมประเด็นและรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) จากจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และส่งให้คณะกรรมาธิการฯ ภายในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ขอส่งรายละเอียดตามข้อซักถามดังกล่าวจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศกร นุ่นชูศันธ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต
หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้
กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ภูเก็ต)
โทร. ๐ ๗๖๒๑ ๒๒๒๒ โทรสาร ๐ ๗๖๒๑ ๓๒๒๒ มท ๖๗๘๕๕
E-Mail: osmsouth@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ด่วนที่สุด
ที่ ยล ๐๐๑๗.๒ / ๑๒๕๐๖

ศาลากลางจังหวัดยะลา
ถนนสุขยางค์ ยล ๙๕๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

อ้างถึง หนังสือกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๗.๓ (ยล)/ว ๒๗๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แจ้งขอความอนุเคราะห์จากจังหวัดจัดส่งข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ตามประเด็นที่กำหนด ส่งให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อรวบรวมจัดส่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร นั้น

ในการนี้ จังหวัดยะลาจึงขอจัดส่งข้อมูลประเด็นดังกล่าว ให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรเชษฐ พรมโอภาษ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

สำนักงานจังหวัดยะลา
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร/โทรสาร. ๐-๗๓๒๑-๑๕๘๖ ต่อ ๗๔๙๖๐
e-mail://yalaplan57@gmail.com

วิสัยทัศน์จังหวัดยะลา : *คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่งคั่ง ท่องเที่ยวยั่งยืน*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๒๗.๔ (ชบ)/ ๑๖๕

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑
ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
ถนนมนตเสวี ชบ ๒๐๐๐๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ขอข้อมูลจากจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ โดยจัดส่งให้คณะกรรมาธิการฯ **ภายในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓** นั้น

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ขอจัดส่งข้อมูลของจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิวัฒน์ มหาผลศิริกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑

กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออก สป.
กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๒๘ ๕๐๐๑
E-mail : eastosm@hotmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

ที่ ปจ ๐๐๒๑/๙๙๖

ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี
ถนนสุวินทวงศ์ ปจ ๒๕๒๓๐

๓๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ รวบรวมข้อมูลจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จัดส่งข้อมูลประกอบการพิจารณามายังคณะกรรมาธิการ โดยมีประเด็นและรายละเอียด ดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๒ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จังหวัดปราจีนบุรี ได้ประสานข้อมูลจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบประเด็นดังกล่าว ดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการควบคุมสถานการณ์ อำนวยการ สั่งการ ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาและบรรเทาสถานการณ์ฝุ่นละออง ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความร่วมมือและดำเนินการตามมาตรการรวมถึงบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

/๒.๒ ปัญหาในด้าน...

สแกนด้วย CamScanner

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

๒.๑ ปัญหาการเผาในที่โล่งแจ้ง เป็นปัญหาสำคัญอันดับแรกที่เกิดจากการเผาที่นา เผาหญ้าและเศษวัชพืช การแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งแจ้ง โดยกำหนดมาตรการควบคุมการเผาและห้ามเผาโดยเด็ดขาดแต่ก็ไม่สามารถควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้งได้เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้ง ซึ่งจากการสอบถามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคาดว่าปริมาณฝุ่นละอองที่เกิดจากการเผาในที่โล่งแจ้งมีปริมาณถึง ๖๐-๗๐% ของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดขึ้นในพื้นที่แต่ที่ตัวเลขปริมาณฝุ่นละอองมีจำนวนน้อย เนื่องจากเครื่องมือวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก มีเพียงจังหวัดละ ๑ เครื่อง

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑) ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กทุกอำเภอ

๒) ควรมีการจัดทำกฎหมายเฉพาะในเรื่องการห้ามเผาในที่โล่งแจ้ง การปล่อยควันในโรงงานอุตสาหกรรม และการควบคุมควันฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากการขนส่ง

๓) กฎหมายไม่สามารถควบคุมการเผาในที่โล่งแจ้งได้เนื่องจากเป็นวัฒนธรรมประเพณีการประกอบอาชีพของเกษตรกรที่จะต้องมีการเผาฟางข้าวและวัชพืช ก่อนช่วงฤดูการทำนาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยดำเนินการทางด้านการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการอัดฟางข้าวหรือรับซื้อฟางข้าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีเครื่องอัดฟางข้าว และให้หน่วยงานด้านปศุสัตว์รับซื้อฟางข้าวจากเกษตรกร

๒.๒ ปัญหาฝุ่นละออง (PM ๒.๕) ที่เกิดจากการขนส่งปัจจุบันสำนักงานขนส่งจังหวัดได้ควบคุมบังคับใช้กฎหมายให้ผู้ใช้รถดูแลรักษาสภาพรถให้พร้อมใช้งาน ทำให้ไม่มีฝุ่นละอองที่เกิดจากการขนส่งเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด จึงไม่เป็นปัญหาในพื้นที่มากนัก

๒.๓ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมปัจจุบันมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กซึ่งมีค่า (PM ๒.๕) เกินมาตรฐานในช่วงประมาณปลายเดือนธันวาคม – เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ควรมีกฎหมายการควบคุมปริมาณฝุ่นละอองและกำหนดให้ส่วนราชการมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้แก่ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการจังหวัด เข้าไปมีบทบาทในการควบคุมมาตรการต่าง ๆ ในโรงงานอุตสาหกรรม จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมได้ ดังนี้ ปัญหาการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในโรงงานอุตสาหกรรม และปัญหาการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิบูลย์ หัตถกิจโกศล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และการจัดการ
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๓๗๔๕-๔๔๒๐

"ร่วมใจประสาน มาตรการองค์กร สัญจรปลอดภัย เสริมวินัย ปภ."

สแกนด้วย CamScanner
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

ด่วนที่สุด
ที่ อด ๐๐๑๔.๒/ ๑๑๔๗๕

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
ถนนอธิบดี อด ๔๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานข้อมูลฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์จากผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ รวบรวมข้อมูลจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือข้อเสนอแนะในการตรากฎหมายฉบับใหม่ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวส่งให้คณะกรรมาธิการฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดอุดรธานีขอเรียนว่า ได้ดำเนินการรวบข้อมูลดังกล่าวในกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดบึงกาฬ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

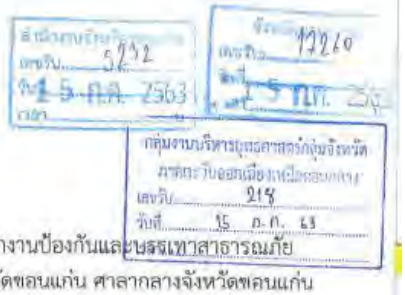
(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรธานี
โทร/โทรสาร ๐๔๒-๒๑๒๕๘๘-๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ด่วนที่สุด
ที่ ขก ๐๐๒๑/ว ๒๖๒๓

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัดขอนแก่น ศาลากลางจังหวัดพลแก่น
ถนนศูนย์ราชการ ขก ๔๐๐๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดขอนแก่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๗.๕ (ขก) /ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แจ้งว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติขอข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ ให้ดำเนินไปอย่างถูกแนวทาง ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราชการและราษฎร ในภาพรวมต่อไป โดยขอให้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ เข็มเหล็ก)
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัดขอนแก่น

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น
ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
โทรศัพท์ ๐-๔๓๒๓-๗๓๔๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด

ที่ นม ๐๐๑๗.๒/ ๑๕๒๔๗

ถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ

ตามหนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้ว่าราชการในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัด รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดส่งให้คณะกรรมาธิการฯ ความละเอียดทราบแล้วนั้น

จังหวัดนครราชสีมา ขอส่งข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

จังหวัดนครราชสีมา
๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร/โทรสาร ๐-๔๔๒๔-๓๑๒๙ - ๓๐ มท. ๓๖๔๒๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

ด่วนที่สุด
ที่ อบ ๐๐๑๔.๒/ ๒๔๕๐

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ส่งเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุบลราชธานี เรื่อง ห้ามเผาเพื่อลดภาวะโลกร้อนและปัญหามลพิษทางอากาศ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนา ประกาศจังหวัดอุบลราชธานี เรื่อง กำหนดเขตควบคุมไฟป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สรุปการเตรียมการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน และผลการปฏิบัติงาน จังหวัดอุบลราชธานี ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔.๓๔/๕๐๕๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ และจังหวัดอุบลราชธานีได้มอบหมายสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี ให้รวบรวมข้อมูลและจัดส่งมายังคณะกรรมาธิการฯ ภายในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี ขอนำเรียนว่าจังหวัดอุบลราชธานีได้ดำเนินการบูรณาการตามมาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามขอบเขตของกฎหมายและประกาศจังหวัด ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นวลสา แสงสว่าง)
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี
ส่วนสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ ๐-๔๕๒๔-๔๖๘๒
โทรสาร ๐-๔๕๒๔-๔๖๘๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ด่วนที่สุด

ที่ ชม ๐๐๑๔.๕/๒๑๔๖

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่
ถนนโชตนา ชม ๕๐๓๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์จากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จัดส่งให้คณะกรรมาธิการ นั้น

จังหวัดเชียงใหม่ขอเรียนว่า ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง) เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งข้อมูลประกอบการพิจารณามายังคณะกรรมาธิการฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายคมสัน สุวรรณอัมพา)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด
ส่วนยุทธศาสตร์
โทรศัพท์ ๐ ๕๓๑๑ ๒๘๐๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ด่วนที่สุด
ที่ ชร ๐๐๒๑/๑๗๒๗๖

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ชร ๕๗๑๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ ได้ขอให้จังหวัดเชียงราย ในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการจัดส่งข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษามายังคณะกรรมาธิการ ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ และปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ ภายในวันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความละเอียดตามที่อ้างถึงนั้น

ในการนี้ จังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามประเด็นที่คณะกรรมาธิการกำหนดไว้ข้างต้นเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) และมลพิษทางอากาศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ได้จัดส่งข้อมูลทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpme021@gmail.com อีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประจญ ปรัชญ์สกุล)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ
โทร./โทรสาร ๐ ๕๓๑๗ ๗๓๑๘-๒๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๒๙.๖/(พล)/๒๑๗

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก
ถนนวังจันทน์ พล ๖๕๐๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๕/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามที่คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ นั้น

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ขอเรียนสรุปข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศในพื้นที่ ดังนี้

๑. ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ

๑.๑ เกิดจากการเผาในที่โล่ง
- พื้นที่เกษตร
- พื้นที่ชุมชน
- พื้นที่ป่าไม้
- พื้นที่ริมทางหลวง

๑.๒ เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม

๑.๓ เกิดจากการจราจร
รถยนต์ที่สัญจรบนท้องถนน
- ท่อไอเสียรถยนต์/จักรยานยนต์ และพาหนะอื่นๆ

๑.๔ เกิดจากการขนส่งการก่อสร้าง

๑.๕ เกิดจากพื้นที่จังหวัดข้างเคียง

๑.๖ เกิดจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

๑.๗ เกิดจากควันบุหรี่

ดังนั้น จึงทำให้ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศเกิดจากสาเหตุใด ประกอบกับเครื่องมือในการตรวจวัดคุณภาพอากาศที่นำมาใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่เพียงพอจึงไม่สามารถตรวจวัดได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง รวมทั้งมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

/๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้มีอำนาจควบคุมกำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประกาศจังหวัดเพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเผาและมลพิษจากแหล่งกำเนิด เพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหา บูรณาการและออกตรวจปราบปรามและบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งผลของการดำเนินการมีปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๒.๑ **ด้านกฎหมาย**

- ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ประชาชน องค์กรภาคประชาชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย

- มีกฎหมายหลายฉบับที่รับผิดชอบโดยหลายหน่วยงาน และขาดการบูรณาการในการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในบางพื้นที่ หากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดอาจกระทบต่อวิถีชีวิตและการหาเลี้ยงชีพของประชาชน เช่น การเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก การเผาขยะมูลฝอย การเผาถ่าน เป็นต้น

- บางกรณีหาตัวผู้กระทำผิดไม่ได้ เช่น การลักลอบเผาป่า เผาขยะ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ดูแลตรวจตราไม่เพียงพอ

๒.๒ **ด้านงบประมาณ**

- ขาดการบูรณาการงบประมาณในการแก้ไขปัญหา

๒.๓ **ด้านข้อมูล**

- ข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากปัญหาดังกล่าวในระดับพื้นที่ (ตำบล,อำเภอ) ยังมีไม่เพียงพอ ครบถ้วนที่จะใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไข เช่น ความเสียหายที่เกิดจากการเผาป่า จำนวนผู้ป่วยทางด้านระบบทางเดินหายใจ ฯลฯ เป็นต้น

ทั้งนี้ กฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้กำหนดความผิดและอัตราโทษครอบคลุมแล้ว

๓. ข้อเสนอในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

- สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชน/ผู้ถูกมลพิษ ให้ตระหนักรู้ถึงโทษภัยในเชิงประจักษ์ เช่น ข้อมูลผู้เจ็บป่วยด้านระบบทางเดินหายใจ ความทุกข์ทรมานจากการเป็นโรคอันเนื่องมาจากระบบทางเดินหายใจ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษจากการกระทำหรือทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

- สถานศึกษา/สื่อมวลชน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง

ควรมีสัญญาประชาคมในการรณรงค์ลดการเผาขยะอย่างต่อเนื่อง

กำชับให้ส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ควบคุมกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

- ควรมีมาตรการในการสร้างแรงจูงใจสำหรับให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ตั้งรางวัลสำหรับหมู่บ้านที่ปลอดการเผา

/ ให้ความร่วมมือ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

- ให้รางวัลกับผู้ที่แจ้งจับกุมผู้กระทำความผิดจนสามารถได้ตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิพัฒน์ เอกภาพันธ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก
หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ
โทร./โทรสาร ๐-๕๕๒๔-๘๙๑๐
e-mail : osmpl_2552@hotmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

ที่ นว ๐๐๒๑(ฝป)/ ๒๕๓๗/๑๙

ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์
ถนนสวรรควิถี นว ๖๐๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ขอให้จังหวัดนครสวรรค์ รวบรวมข้อมูลปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ รวมถึงปัญหาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งส่งข้อมูลประกอบการพิจารณา ภายในวันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ จังหวัดนครสวรรค์ จึงขอส่งข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการฯ เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัชวาลย์ [illegible])
รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครสวรรค์
โทร./โทรสาร ๐๕๖-๘๐๓๕๓๖-๔๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของนายกเทศมนตรีในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

160

ด่วนที่สุด

ที่ ชบ ๕๒๖๐๔ / ๖๐๙๖

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๓๗๖๔ / ๖๕๖๗
วันที่ ๒๕ / ๐๗ / ๖๗
ส่งกลุ่มงาน งานการ ฝ่ายเลขานุการ
สำนักงานเทศบาลนครแหลมฉบัง
ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา ชบ ๒๐๒๓๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของนายกเทศมนตรีในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาศึกษาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาศึกษาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๖๘๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของนายกเทศมนตรีในการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) และมลพิษทางอากาศ จำนวน ๒ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ขอความอนุเคราะห์เทศบาลนครแหลมฉบัง รวบรวมและจัดส่งข้อมูลประกอบการพิจารณามายังคณะกรรมาธิการ ภายในวันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ในการนี้ เทศบาลนครแหลมฉบัง ได้รวบรวมข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ และรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี เกียรติพิพัฒนกุล)
รองนายกเทศมนตรีปฏิบัติราชการแทน
นายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง

สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
งานสุขาภิบาลสถานประกอบการ
โทร./โทรสาร ๐-๓๘๔๔-๙๔๗๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: envi.lcb@hotmail.com

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๔๐๐ / ๒๕๖๓
วันที่ ๓๐ / ก.ค. / ๒๕๖๓
เวลา ๐๘.๔๕ น. ผู้รับ สิริลักษณ์.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

156

กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๑๗๑๑ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๒ / ก.ค. / ๖๓
กลุ่มงาน ปกติ ดำเนินการ

ที่ สบ ๖๑๖๐๓/ ๔๕๐

สำนักงานเทศบาลตำบลหน้าพระลาน
ถนนพหลโยธิน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
สบ ๑๘๒๔๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของนายกเทศมนตรีในการจัดการบริหารจัดการหรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{๒.๕}$) และมลพิษทางอากาศ เทศบาลตำบลหน้าพระลาน

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{๒.๕}$) อย่างเป็นระบบ ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๖๗๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลประกอบการพิจารณา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{๒.๕}$) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ได้ขอความอนุเคราะห์เทศบาลตำบลหน้าพระลาน รวบรวมและจัดส่งข้อมูลประกอบการพิจารณามายังคณะกรรมาธิการภายในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

บัดนี้ เทศบาลตำบลหน้าพระลาน ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมฤดี จันทร์สุวรรณ)
นายกเทศมนตรีตำบลหน้าพระลาน

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
งานสุขาภิบาลฯ
โทร. ๐๓๖-๓๔๗๑๒๕ ต่อ ๑๑๒
โทรสาร ๐๓๖-๓๔๗๑๒๗

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๙๗ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๒ / ก.ค. / ๖๓
เวลา ๑๕:๑๕ ผู้รับ

"ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. ข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศของเรือเดินสมุทรในบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ ทลฉ ๑๒/ ๔๙๓

การท่าเรือแห่งประเทศไทย
๔๔๔ ถนนท่าเรือ แขวงคลองเตย
เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานข้อมูลให้กับคณะกรรมาธิการ วิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๔/๕๖๘๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. CD-ROM รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการท่าเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ ๑ และขั้นที่ ๒ ประจำเดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และ จำนวน ๑ แผ่น

๒. CD-ROM รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ประจำเดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และ จำนวน ๑ แผ่น

๓. CD-ROM รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการท่าเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ ๑ และขั้นที่ ๒ : การพัฒนาศูนย์การขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟ ที่ท่าเรือแหลมฉบัง ประจำเดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และ จำนวน ๑ แผ่น

๔. CD-ROM รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ท่าเรือแหลมฉบัง ประจำเดือนมกราคม – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และ จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ขอให้ท่าเรือแหลมฉบังรวบรวมและจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศของเรือเดินสมุทร เพื่อประกอบการพิจารณาและจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการความละเอียดดังทราบแล้วนั้น

ท่าเรือแหลมฉบัง ได้รวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยดังนี้

๑. ปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศของเรือเดินสมุทรบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง

เนื่องจาก ท่าเรือแหลมฉบังไม่มีการตรวจมลพิษทางอากาศของเรือเดินสมุทรบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง เนื่องจากจุดที่ตรวจวัดคุณภาพอากาศของท่าเรือแหลมฉบัง อ้างอิงจุดการตรวจวัดจากรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการภายในท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งห่างจากบริเวณที่เรือเดินสมุทรเข้าเทียบท่า จึงไม่สามารถใช้ในการวัดผลได้

/๒.มาตรการ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการปล่อยมลพิษทางอากาศหรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5)

เนื่องจาก ท่าเรือแหลมฉบังยังไม่มีการตรวจติดตามการปล่อยมลพิษทางอากาศหรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) จึงยังไม่มีมาตรการป้องกันพารามิเตอร์ดังกล่าว อย่างไรก็ตามท่าเรือแหลมฉบังมีการตรวจติดตามคุณภาพอากาศอยู่เสมอ จึงมีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพอากาศ ระบุไว้ในรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการภายในท่าเรือแหลมฉบัง โดยที่ท่าเรือแหลมฉบังได้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศหรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5)

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามในภาคยานุวัติสารเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา MARPOL73/78 ต่อองค์การทางทะเลระหว่างประเทศแล้ว จึงขอเสนอให้นำอนุสัญญาดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับการปล่อยมลพิษทางอากาศ ปัดนี้ ท่าเรือแหลมฉบังได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ๒ ๓ และ ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก

(ธนาบดี ธูปเทียนรัตน์)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง ปฏิบัติการแทน
ผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง

กองการช่าง สำนักปฏิบัติการ
ท่าเรือแหลมฉบัง
โทรศัพท์ ๐-๓๘๔๐-๙๒๔๕
โทรสาร ๐-๓๘๔๐-๙๓๓๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก จ
รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมาธิการ

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการป้องกัน และบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

นางพรพิมล โพธิ์ชัย
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการ

นางสาวณัฏฐา ชาติดำดี
วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายรัชกร อุยยะพัฒน์
วิทยากรชำนาญการ

นายสมบูรณ์ มาลีถาวร
วิทยากรชำนาญการ

นางสาวพรรณพิตรา เสริมศรี
วิทยากรชำนาญการ

ว่าที่ร้อยตรี อำนาจ เวียงคำ
นิติกรชำนาญการ

นางสาวมนภัทร์ นุกูลชิต
นิติกรชำนาญการ

นายปุณญพัฒน์ มั่งมี
นิติกรชำนาญการ

นางสาวภิรมย์พร สุดใจ
นิติกรชำนาญการ

นางสาวกมลพร อังกูรวิบูลย์
นิติกรปฏิบัติการ

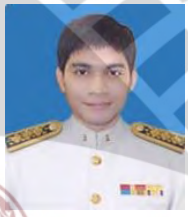
นางสาวสิรีลักษณ์ แก้ววิเชียร
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

นายมานพ เนื่องบุญมา
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวพิริยาภรณ์ ยูรักคุณ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายอภิชาติ ช้างมา
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บรรณานุกรม

กรีนพีซ ประเทศไทย, และ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ. (๒๕๖๓). ข้าวโพด การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและมลพิษอากาศข้ามพรมแดน. ประเทศไทย.

กรีนพีซ ประเทศไทย.กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (๒๕๖๐). ยุทธศาสตร์/มาตราการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๐. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล.

กรมควบคุมมลพิษ. แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง. ๒๕๔๖. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.pcd.go.th/public/Publications/print_air.cfm?task=burning (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กรมควบคุมมลพิษ. โครงการศึกษาแหล่งกำเนิดและแนวทางการจัดการฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล. ๒๕๖๑. น. ๕. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://infofile.pcd.go.th/air/PM๒.๕.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กรมควบคุมมลพิษ. ข้อมูลดัชนีคุณภาพอากาศ,กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://air๔thai.pcd.go.th/webV๒/aqi_info.php (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กรมควบคุมมลพิษ. แผนที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ทั้งประเทศ) ย้อนหลัง วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire/y๒๐๒๐/FR๘๒_special/maps_pm๒๕/pm๒๕_modis_๒๐๒๐๐๑๒๓_๑๐๑๙.jpg (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กรมควบคุมมลพิษ. แผนที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ทั้งประเทศ) ย้อนหลัง วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จากhttp://fire.gistda.or.th/fire/y๒๐๒๐/FR๘๒_special/maps_pm๒๕/pm๒๕_modis_๒๐๒๐๐๓๒๒_๑๐๐๒.jpg (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กรมควบคุมมลพิษ. พระราชบัญญัติส่งเสริมปละรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/reg_envi_๕๒.html (วันที่ค้นข้อมูล: ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กลุ่มสารสนเทศอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม. ข่าวเศรษฐกิจอ้อยและน้ำตาล วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ocsb.go.th/th/cms/detail.php?ID=๔ ๖ ๖ &SystemModuleKey=economic (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กลุ่มสารสนเทศอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม. ข่าวเศรษฐกิจอ้อยและน้ำตาล วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ocsb.go.th/th/cms/detail.php?ID=๑๑๒๗๙&SystemModuleKey=economic (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มวิชาการและสารสนเทศอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย. รายงานพื้นที่ปลูกอ้อย ปีการผลิต ๒๕๖๑/๒๕๖๒. น.๑๑. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ocsb.go.th/upload/journal/fileupload/๙๒๓-๙๐๔๐.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

กระทรวงพลังงาน. คู่มือการจัดทำเอกสารการประกวด Thailand Energy Awards ๒๐๒๐ ประเภทโรงงานควบคุมดีเด่น. น. ๓๙. ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.able.co.th/TEA/๒_Preserve/๑_Factory/Manual_Factory_on.pdf) (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓)

เครือข่ายอากาศสะอาดประเทศไทย. (๒๕๖๓). สมุดปกฟ้าอากาศสะอาด (Clean Air Blue Paper): เจาะลึกผลกระทบของมลพิษทางอากาศและรากเหง้าของปัญหา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สันสวย.

มิตรผลโมเดิร์นฟาร์ม. ใช้รถตัดอ้อย ไม่มีปัญหาแรงงานคน ลดฝุ่นควันจากการเผา. ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.mitrpholmodernfarm.com/news (วันที่ค้นข้อมูล: ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. รายงานโดยสถานวิจัยมลพิษทางอากาศและผลกระทบต่อสุขภาพ. เฝ้าระวังหมอกควันในภาคใต้ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จากhttps://rdo.psu.ac.th/th/index.php/report-smog-hy/๑๔๘๕-๕-๒๕๖๒ (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

โรงงานน้ำตาลแห่งประเทศไทย. รายงานการปิดหีบอ้อย เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จากhttps://th-th.facebook.com/Biorefinery๔.๐E/photos/a.๑๗๙๗๕๑๗๙๘๖๙๓๑๓๙๘/๓๔๓๘๗๙๒๐๗๖๑๓๗๓๐๖/?type=๓&theater (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

โรงงานน้ำตาลแห่งประเทศไทย. รายงานการปิดหีบอ้อย. ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.facebook.com/Biorefinery๔.๐E/photos/a.๑๗๙๗๕๑๗๙๘๖๙๓๑๓๙๘/๓๔๓๘๗๙๒๐๗๖๑๓๗๓๐๖/?type=๓&theater (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

รศ. ดร. สาวิตรี การีเวทย์และคณะ. (๒๕๖๑). โครงการการคาดประมาณการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (Economic Intelligence Center) ธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๖๒). น้ำมันเครื่องยนต์ และฝุ่น PM๒.๕ – ลดภาษีรถกระบะเครื่องยนต์ดีเซลแก้ปัญหาได้จริงหรือ.

สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย. รายงานข้อมูลการผลิตอ้อยของประเทศไทย. ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม. รายงานสถานการณ์และผลการดำเนินงานกรณีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕. ๒๕๖๓.

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). รายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าหมอกควันจากข้อมูลระบบ MODIS พื้นที่เผาไหม้จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT – ๘ ประจำปี ๒๕๕๘. น.๔. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire_report/Fire_๒๕๕๘.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). รายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าหมอกควันจากดาวเทียมระบบ MODIS และพื้นที่เผาไหม้จากภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT – ๘ ประจำปี ๒๕๕๙. น.๕ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire_report/Fire_๒๕๕๙.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). รายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันด้วยภาพถ่ายจากดาวเทียม ประจำปี ๒๕๖๐, น.๖-๘. ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire_report/Fire_๒๕๖๐.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). รายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันด้วยภาพถ่ายจากดาวเทียม ประจำปี ๒๕๖๑. น.๖-๘. ๒๕๖๑. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire_report/Fire_๒๕๖๑.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). รายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าด้วยภาพถ่ายจากดาวเทียม ประจำปี ๒๕๖๒. น.๕-๗. ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://fire.gistda.or.th/fire_report/Fire_๒๕๖๒.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางเกษตร รายจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.oae.go.th/assets/portals/๑ /files/Land%๒๐Utilization๒๕๖๐.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. ข้อมูลข้าวนาปี. ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.oae.go.th/assets/portals/๑ /fileups/prcaidata/files/major%๒๐ rice% ๒๐๖๑%๒๐province(๑).pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. ข้อมูลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์. ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.oae.go.th/assets/portals/๑ /fileups/prcaidata/files/maize%๒๐ province% ๒๐dit%๒๐๖๐.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

สำนักงานเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน). (๒๕๖๒). สถานการณ์การติดตามไฟป่าจากดาวเทียม ปี ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม.

สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. ๒๐๑๘ Thailand Petroleum and Petrochemical Complex Capacity, as of August ๒๐๑๙.PTIT industry surveys. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ptit.org/ptit_medias/arlcat_a๐๑d๓๕๘๒๘๖๐bfcfc๙๗eb๒๒๐b๑fdb๐c๙e.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓)

หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. มติคณะรัฐมนตรี ฉบับเต็ม ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒. น. ๑๒.

Association of Southeast Asian Nations. Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia Indonesia ๒๔ February ๑๙๗๖. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://asean.org/treaty-amity-cooperation-southeast-asia-indonesia-๒๔-february-๑๙๗๖/ (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓).

ASEAN Secretariat, ‘Combating Haze in ASEAN: Frequently Asked Questions’ Fact Sheet ๒๐๐๗/ASCC/๐๐๑(๒๐๐๗). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://haze.asean.org/?wpfb_dl=๑๒ (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓).

E & Varkkey Quah, H., ‘The Political Economy of Transboundary Pollution: Mitigation Forest Fires and Haze in Southeast Asia’. น. ๑๘-๑๙. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://umexpert.um.edu.my/file/publication/๐๐๐๐๙๑๔๐_๑๐๒๕๒๖.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

J.Buckmaster et al. Combustion theory and modeling. Proceedings of the Combustion Institute. Volume ๓๐, Issue ๑, January ๒๐๐๕, Pages ๑-๑๙ [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S๐๐๘๒๐๗๘๔๐๔๐๐๓๓๒๗ (วันที่ค้นข้อมูล: ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓).

Junpen, A., Garivait, S., & Bonnet, S. (๒๐๑๓). Estimating emissions from forest fires in Thailand using MODIS active fire product and country specific data. Asia-Pacific Journal of Atmospheric Sciences, ๔๙(๓), ๓๘๙-๔๐๐.

Junpen, A., Garivait, S., Bonnet, S., & Pongpullponsak, A. (๒๐๑๓). Fire spread prediction for deciduous forest fires in Northern Thailand. Science Asia, ๓๙, ๕๓๕-๕๔๕.

K.L. Koh, 'ASEAN Environmental Protection in Natural Resources and Sustainable Development: Convergence versus Divergence? ' (๒๐๐๗) ๔ Macquarie Journal of International and Comparative Environmental Law ๔๓, ๔๕-๕๐; P. Nguitragool, 'Negotiating the Haze Treaty' (๒๐๑๑) ๕๑ Asian Survey ๓๕๖, ๓๕๗.

lumenlearning.com. What causes photochemical smog. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://courses.lumenlearning.com/introchem/chapter/photochemical-smog/ (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓)

OECD, Recommendation Of The Council On Guiding Principles Concerning International Economic Aspects Of Environmental Policies (๒๖ May ๑๙๗๒) C (๗๒) ๑๒๘.

United States Environmental Protection Agency. Monitoring Information By Industry - Printing and Publishing. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.epa.gov/air-emissions-monitoring-knowledge-base/monitoring-information-industry-printing-and-publishing#sources (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓)

United States Environmental Protection Agency. Control of VOC Emissions From Polystyrene Foam. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://nepis.epa.gov/Exe/ZyPDF.cgi/๒๐๐๐MQ๔๘.PDF?Dockey=๒๐๐๐MQ๔๘.PDF (วันที่ค้นข้อมูล: ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓)

Y. Tiyapairat, E.E. Sajor, 'State simplification, heterogeneous causes of vegetation fires and implications on local haze management: case study in Thailand' (๒๐๑๔) ๑๔ Environment, Development, and Sustainability ๑๐๔๗.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญกรรมาธิการนะครับ ในโอกาสนี้สมาชิกที่มีความประสงค์จะอภิปรายการเสนอชื่อมา ผมเรียนว่ามีเรื่องที่กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วในวันนี้อยู่ ๕ เรื่องนะครับ ถ้าเป็นไปได้พวกเราบริหารเวลาให้ดีนะครับ นี่เป็นผลงานของท่านทั้งหลายที่อยู่ในกรรมาธิการ ถ้าสามารถทำเสร็จได้ทั้ง ๕ เรื่องก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แต่ท่านทั้งหลายครับ ในเรื่องนี้ทางกรรมาธิการได้ขออนุญาตเชิญผู้ที่มีชื่อต่อไปนี้เข้าร่วมชี้แจงด้วยครับ ๑. นายภัทรพล ลิ้มภักดี ๒. นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย ขอเชิญนะครับ ในวาระนี้เมื่อเราพิจารณาแล้วก็จะขอมติที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของกรรมาธิการหรือไม่นะครับ ก็ขอเชิญท่านกรรมาธิการรายงานเบื้องต้นครับ เชิญเลยครับ

นายวิชาญ มีนชัยนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายวิชาญ มีนชัยนันท์ ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ มานำเสนอรายงานต่อสภา ในช่วงต้นปีที่ผ่านมาประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสุขภาพและอนามัยของประชาชน โดยสาเหตุของปัญหาดังกล่าวเกิดจากปัญหามลพิษทางอากาศที่ถูกระบายหรือปล่อยออกมาจากภาคคมนาคม ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร รวมถึงปัญหาไฟป่าและหมอกควันข้ามแดน ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีข้อกังวลและห่วงใยเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการเสนอญัตติ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ร่วมเสนอเรื่องในทำนองเดียวกัน จำนวน ๑๐ ญัตติ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาในเรื่องดังกล่าว และที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแนวทางการป้องกันและแก้ไขฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างเป็นระบบขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๙ และข้อ ๕๐ โดยมีระยะเวลาในการพิจารณาศึกษา ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคมถึงวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และคณะกรรมาธิการได้ขอขยายเวลาพิจารณาศึกษาออกไปอีกจำนวน ๒ ครั้ง รวมระยะเวลาการพิจารณาศึกษาทั้งสิ้น ๒๑๐ วัน ซึ่งกรรมาธิการในคณะนี้จำนวน ๔๙ คน มีผู้แทนจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ บุคลากรจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการแก้ไขฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) การดำเนินงาน คณะกรรมาธิการได้มีการกำหนดกรอบแนวทางพิจารณาศึกษาไว้ ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑. สาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ๒. วิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. กฎหมายที่ใช้บังคับ ๔. วิธีการแก้ไขปัญหา โดยคณะกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๖๗ หน่วยงาน มาให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมาธิการ แบ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ๕๔ หน่วยงาน หน่วยงานภาคเอกชนและหน่วยงานประชาสังคม ๖ หน่วยงาน และหน่วยงานภาควิชาการ ๗ หน่วยงาน รวมถึงการขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) และมลพิษทางอากาศจากผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๙ กลุ่มจังหวัด ๖ ภาค หน่วยงานในพื้นที่ที่จังหวัดสระบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคอุตสาหกรรมและได้มีการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) จากสวนดุสิตโพล เพื่อนำมาประกอบการจัดทำรายงานของคณะกรรมาธิการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งในระหว่างการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการในช่วงต้นได้เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด (COVID) สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือโควิด-๑๙ (COVID-19) ขึ้น เป็นเหตุทำให้คณะกรรมาธิการต้องขยายเวลาการพิจารณาศึกษาออกไป แต่ถึงกระนั้นคณะกรรมาธิการยังคงมีการประสานงานและพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวผ่านช่องทางการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อยู่เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการยังมีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นจำนวน ๒ คณะ เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูล ประมวลผล ติดตามสถานการณ์และผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ทำให้คณะกรรมาธิการสามารถดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาจนสำเร็จไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณานำรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ กระผมขออนุญาตให้ประธานคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานของการศึกษา หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล เป็นผู้ชี้แจงรายงานเพิ่มเติมต่อไปครับ ----------

- ๕๓/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านประธานขออนุญาตนิดหนึ่งครับ คือผมได้รับมอบหมายจากท่านประธานคณะกรรมาธิการ ท่านรัฐมนตรี ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า ซึ่งท่านติดภารกิจอยู่ครับ ก็มอบหมายให้ผมทำหน้าที่แทนครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ยินดีครับ เชิญครับ

หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ สมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล ประธานคณะอนุกรรมาธิการจัดทำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ ขอกล่าวถึงสาระสำคัญของเล่มรายงานผลการศึกษาคณะกรรมาธิการ ซึ่งได้พิจารณาตามกรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการใน ๔ ประเด็นคือ ๑. สาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ๒. วิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. กฎหมายที่ใช้บังคับ และ ๔. วิธีการแก้ไขปัญหา รวมทั้งได้นำรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการหรือคณะอนุกรรมาธิการที่เคยพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก พีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) มาประกอบการจัดทำรายงานผลการศึกษาด้วย ซึ่งในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการได้กำหนดกรอบไว้ตามแหล่งกำเนิด ๕ แหล่งได้แก่ ภาคการคมนาคม ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเผาในพื้นที่โล่ง การเผาในพื้นที่อนุรักษ์ ฝุ่นควันข้ามแดน ซึ่งในส่วนสาระสำคัญของรายงานผลการศึกษาจะอยู่ในบทที่ ๓ และบทที่ ๔ จะมีรายละเอียดตามสไลด์ (Slide) ที่กำลังจะขึ้นนะครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล (กรรมาธิการ) : พอเรามาพูดถึงเรื่องของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เราไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ว่าเราต้องมองปัญหานี้เป็นปัญหาของมลพิษในภาพรวม แต่ว่าฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เป็นสิ่งที่มีผลกระทบกับเรามากกว่าเพราะเป็นสิ่งที่ร่างกายไม่สามารถที่จะกำจัดได้ คราวนี้นโยบายในการแก้ไขปัญหาก็เลยต้องมาพิจารณาการแก้ไขในภาพใหญ่ ในเรื่องของการควบคุมถึง ๕ ภาคส่วนด้วยกัน นั่นก็คือคมนาคม อุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง ไฟป่า แล้วก็หมอกควันข้ามแดน คณะกรรมาธิการมองว่าการแก้ปัญหาโดยที่ใช้นโยบายในการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แก้ปัญหาระยะสั้นเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่ใช่สิ่งที่จะแก้ปัญหาให้หมดไป ต้องมีการวางวิสัยทัศน์ในการแก้ปัญหาในระยะกลางแล้วก็ระยะยาวด้วย ในด้านของฝุ่นละอองที่มาจากภาคคมนาคม ๔๒ เปอร์เซ็นต์ของรถยนต์ที่วิ่งอยู่บนท้องถนนเป็นยานยนต์ที่มีอายุมากกว่า ๑๔ ปี ซึ่ง ๑๔ ปีนี้เป็นรถที่มีอายุใช้งานมาก่อนที่จะมีเครื่องยนต์ยูโร ๓ (EURO 3) ซึ่งเครื่องยนต์ยูโร ๓ (EURO 3) เป็นเครื่องยนต์ที่มีการพัฒนาระบบการเผาผลาญให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นแล้ว แต่รถ ๔๒ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นยานยนต์ที่อายุเกิน ๑๔ ปีนี้ ถ้าเราเอามาเทียบเรื่องของการปล่อยมลพิษกับรถยานยนต์ใหม่รถเหล่านั้นจะปล่อยมลพิษที่มากกว่ายานยนต์ใหม่ถึง ๑๐ เท่าด้วยกัน ดังนั้นวิธีการในการแก้ปัญหาระยะสั้นที่จะเกิดผลที่สุดคือการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งปัจจุบันนี้หลังจากที่คณะกรรมาธิการได้มีการศึกษาดูเราก็พบว่าเรามีกฎหมายที่ค่อนข้างจะครบถ้วนบริบูรณ์ เพียงแต่ว่าการบังคับใช้กฎหมายอาจจะเป็นสิ่งที่ต้องมีการกำกับให้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วยการบังคับให้มีการติดตั้งอุปกรณ์กรองมลพิษในยานยนต์เก่า มีการเพิ่มความเข้มงวดของการตรวจสภาพรถยนต์เอกชนหรือ ตรอ. แล้วก็มีการตรวจจับยานยนต์ที่ปล่อยควันดำ จะทำให้เราสามารถที่จะลดฝุ่นละอองที่ออกมาจากรถยนต์เก่าบนท้องถนนได้ อย่างไรก็ตามเราควรจะต้องมีการพิจารณาถึงเรื่องการใช้พลังงานทดแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการปรับราคาของเอ็นจีวี (NGV) ให้อยู่ในระดับที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใช้ยานยนต์หันมาใช้เอ็นจีวี (NGV) มากขึ้นได้ เพราะว่าเอ็นจีวี (NGV) นั้นก็พิสูจน์แล้วเหมือนกันว่าสามารถที่จะปล่อยมลพิษได้น้อยกว่าดีเซลอย่างชัดเจน ในระยะกลางแล้วก็ระยะยาวเราควรจะมุ่งเน้นการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่มีการดำเนินการที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่เดิมเคยมีรถที่ปล่อยควันดำก็ต้องมีการปรับปรุงให้มีการพัฒนาให้ปล่อยควันดำน้อยลง หรือในขณะเดียวกันก็มีการส่งเสริมให้มีการลดปริมาณการใช้รถส่วนตัวประจำวันบนท้องถนนควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบยานยนต์ไฟฟ้า ที่อาจจะเอาเข้ามาเปลี่ยนการขนส่งมวลชนของประเทศ -------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือมีการพัฒนาแหล่งชาร์จจิง สเตชัน (Charging station) หรือจุดชาร์จ (Charge) ไฟต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ยานยนต์ไฟฟ้าเหล่านี้สามารถที่จะเดินทางไปครอบคลุมพื้นที่ได้ไกลขึ้นแล้วก็มีความสะดวกสบายเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับการใช้ยานยนต์ที่เป็นน้ำมัน ข้อที่ ๖ เป็นเรื่องของการเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่จะช่วยดูดซับฝุ่นละอองในเขตเมือง เพราะปัจจุบันนี้มีปัญหาฝุ่นควันที่มาจากภาคคมนาคมส่วนหนึ่งก็เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีจราจรค่อนข้างที่จะแออัด ทั้งนี้ประเด็นเรื่องของคมนาคมเป็นปัญหาของวิถีชีวิตซึ่งเราทุกคนควรจะต้องคำนึงถึงการไม่สร้างผลกระทบเพิ่มกับประชาชนด้วยในระหว่างการพิจารณาหามาตรการต่าง ๆ ที่จะเข้ามาป้องกัน สำหรับฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบันนี้เราได้มีการทำโครงการนำร่องระบบการจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยมลพิษหรือที่ชื่อว่าพีอาร์ทีอาร์ (PRTR) ซึ่งระบบนี้เป็นระบบที่ทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูล การเข้าถึงได้ทั้งในภาคส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน แล้วก็ภาคประชาชนทั่วไป เรามีการพัฒนาในพื้นที่ที่จังหวัดระยองแต่ว่ายังไม่ได้มีการขยายผลต่อ ซึ่งระบบนี้ถ้าเกิดได้มีการขยายผลต่อ จะช่วยให้เราสามารถที่จะประเมินแล้วก็มีความเข้าใจถึงฐานข้อมูลของการปล่อยมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมได้ดีขึ้นกว่าเก่า ดังนั้นคณะกรรมาธิการก็คิดว่าควรจะต้องมีการขยายระบบการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยมลพิษหรือพีอาร์ทีอาร์ (PRTR) ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ โดยอาจจะนำร่องในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการมลพิษในภาคอุตสาหกรรมต่อไป ในขณะเดียวกันควรดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดในการตรวจสอบมลพิษและการกำกับให้มีการติดตั้งปล่องควันและเครื่องวัดปล่องควัน หรือระบบที่ชื่อว่าซีอีเอ็มเอส (CEMS) คอนทินิวอัส อิมิชชัน มอนิเทอริง ซิสเท็ม (Continuous Emission Monitoring System) เป็นระบบตรวจวัดมลพิษที่ปากปล่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถที่จะปรับปรุงกระบวนการแล้วก็ควบคุมกระบวนการในการปล่อยมลพิษของจากภาคอุตสาหกรรม ประเด็นที่ ๓ คือฝุ่นละอองที่มาจากการเผาในที่โล่ง ในปัจจุบันนี้ปัญหาของฝุ่นละอองในการเผาในที่โล่งเป็นประเด็นของการบริหารจัดการวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเป็นหลัก เพราะต้นทุนที่ถูกที่สุดในการจัดการวัสดุเหลือทิ้งในการเกษตรคือการเผา เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากเป็นเกษตรกรรายเล็ก ขาดแรงงาน ขาดต้นทุนในการจัดการเครื่องจักร การเผาจึงเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดของเขา ข้อมูลที่เรามีอยากจะเรียนท่านประธานว่าหากเราลองประมาณการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ชีวมวลที่เหลือทิ้งจาก ๑ ภาคการเกษตร คือทางภาคเหนือเราจะพบว่ามีวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรจากแปลงข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และอ้อยกว่า ๔๓.๘ ล้านตันต่อปี ถ้าเกิดเราเอาวัสดุเหลือทิ้งเหล่านี้มาเผาในช่วงที่อากาศนิ่ง ในช่วงที่ระยะเวลาใกล้เคียงกันทั้งหมดจะทำให้มลพิษนี้มีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐานถึง ๓ เท่าด้วยกัน ซึ่งปัจจุบันนี้เรามีข้อมูลเทคโนโลยีในเรื่องของจุดความร้อน แล้วก็พื้นที่เผาไหม้หรือฮอตสปอต (Hotspot) แล้วก็เบิร์นสการ์ (Burn scar) อยู่แล้ว แต่ขาดศูนย์กลางในการวิเคราะห์แล้วก็ส่งข้อมูลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อที่จะบูรณาการการแก้ไขปัญหาให้ทันท่วงทีแล้วก็ประสานงานจังหวัดต่าง ๆ ที่ประสบปัญหา เพราะฉะนั้นการที่เราจะสามารถจัดตั้งศูนย์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยในการบูรณาการข้อมูลเหล่านี้ก็จะเป็นประโยชน์ การแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุก็ต้องมุ่งเน้นถึงเรื่องของการจัดการชีวมวลที่ทิ้งอยู่ในพื้นที่เกษตรให้ได้ โดยที่เราจะทำอย่างไรที่จะทำให้มันเกิดผลกระทบน้อยที่สุด นั่นก็คือการสร้างมูลค่าให้เกิดขึ้นกับชีวมวล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่จะรับซื้อชีวมวลไปทำเป็นถ่านหรือว่ามีการจัดการลงทุนในเรื่องของเตาเผาชีวมวลชุมชน หรือแม้กระทั่งว่าการลงทุนในโรงไฟฟ้าชีวมวลระดับชุมชนเพื่อที่จะทำให้ชาวบ้านสามารถที่จะเก็บวัตถุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปแล้วก็มาผลิตเป็นไฟฟ้า รวมถึงสนับสนุนเกษตรกรให้มีการรวมแปลงการเกษตรให้เป็นเกษตรแปลงใหญ่เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงแหล่งการระดมทุนหรือสามารถที่จะกู้เงินในการซื้อเครื่องจักรทางการเกษตร เพื่อที่จะลดปัญหาในการเผา และสุดท้ายคือเรื่องการส่งเสริมให้มีระบบการสอบกลับและฉลากสินค้าทางการเกษตรที่ไม่เกิดกระบวนการเผา การที่เราสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์แล้วก็ให้ผู้บริโภคได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะเลือกซื้อสินค้าที่ไม่สร้างผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ก็อาจจะเป็นอีก ๑ ทางเลือกที่จะแก้ไขปัญหาในระยะยาว สำหรับฝุ่นละอองจากไฟป่า เราจะพบได้ว่าจากไฟป่าจุดเล็ก ๆ เพียง ๑ จุด ถ้าเกิดทิ้งเอาไว้เฉย ๆ สามารถที่จะลุกลามได้ถึง ๒๖,๐๐๐ ไร่ ข้ามคืน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยที่ ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของไฟป่าที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการหาของป่า การล่าสัตว์ แล้วก็การเผาไร่ทั้งสิ้น ซึ่งประเด็นเหล่านี้สามารถที่จะป้องกันได้หากมีความร่วมมือกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชนที่ดีพอ ดังนั้นโจทย์ที่สำคัญคือทำอย่างไรที่จะให้เจ้าหน้าที่ และชุมชนสามารถที่จะทำงานร่วมกันได้ ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังดูแลพื้นที่ ของตนเองไม่ให้เกิดไฟป่า นโยบายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการที่จะเข้าไปจัดการแก้ไขปัญหา ในพื้นที่ ซึ่งนโยบายในการจัดการพื้นที่อย่างเบ็ดเสร็จต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง ชุมชนแล้วก็เจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ทับซ้อนต้องมีทางออกให้กับ ประชาชนในการที่จะทำมาหากิน ไม่ใช่แค่เน้นการจับ หรือการให้ชาวบ้านออกจากพื้นที่ เท่านั้น อีก ๑ นโยบายที่สำคัญก็คือการใช้เทคโนโลยีในการจัดตั้งศูนย์อำนวยการ เพื่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชนในการป้องกันเมื่อเกิดไฟป่าขึ้น โดยที่อาจจะ ต้องมีการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ แล้วก็เบี้ยเลี้ยงให้สามารถที่จะดำเนินการแก้ไข ปัญหาเรื่องไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระยะยาวควรมีการสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้น จากการมีป่าและสิ่งที่สามารถจะทำได้คือการตรากฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเกณฑ์การ ปล่อยมลพิษและการซื้อขายมลพิษ เพราะเมื่อทุกบริษัทมีเกณฑ์การปล่อยมลพิษ ทำให้สามารถซื้อคาร์บอน เครดิต มาชดเชยการปล่อยมลพิษที่เกินได้ ชาวบ้านเดิมที่จะต้อง หากินจากป่าต้องทำลายป่าในการทำการเกษตรก็สามารถที่จะดูแลป่าและสามารถที่จะ ขึ้นทะเบียนเพื่อที่จะนำคาร์บอน เครดิต ตรงนี้ไปขาย เพื่อที่จะสร้างรายได้ให้กับชุมชนของเขา ในระยะยาว ข้อที่ ๒ คือการตรากฎหมายการจัดตั้งตลาดการซื้อขายคาร์บอนที่ปัจจุบันนี้ ยังเป็นตลาดสมัครใจไม่ใช่ตลาดที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหามลพิษ จึงควรจะมีการ จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนอย่างเป็นทางการเพื่อให้บริษัทและองค์กรต่าง ๆ ที่ปล่อยมลพิษ เกินเกณฑ์สามารถที่จะเข้ามาซื้อขายคาร์บอน เครดิต ไปชดเชย ประเด็นสุดท้ายคือเรื่องของ ฝุ่นละอองที่มาจากหมอกควันข้ามแดน ผมต้องเรียนว่า ๔ ส่วนแรกเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น ภายในประเทศ แต่ฝุ่นละอองที่ข้ามแดนมาปัจจุบันนี้ในบริบทของอาเซียน (ASEAN) มีข้อตกลง ร่วมกันในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศหรือทรานซ์บาวน์เดรี เฮซ โพลลูชัน (Transboundary haze pollution) โดยมีการดำเนินการผ่านอาเซียน อะกรีเมนต์ ออน ทรานซ์บาวน์เดรี เฮซ โพลลูชัน (ASEAN agreement on transboundary haze pollution)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และเฮซ ฟรี โรดแมป (Haze free roadmap) แต่เป็นลักษณะของการให้คำมั่นสัญญาที่ยังไม่สามารถที่จะผลักดันให้ประเทศสมาชิกและประเทศไทยเองแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนได้ เนื่องจากยังขาดกลไกติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีและมีการเคารพซึ่งอำนาจอธิปไตยต่อกิจการภายในของแต่ละประเทศรัฐสมาชิกอย่างเคร่งครัด กระบวนการนี้จึงเป็นกระบวนการที่ยากที่สุดในการดำเนินการ ดังนั้นหากเราต้องการที่จะแก้ปัญหาในภาพใหญ่ให้ได้ประเทศไทยควรจะต้องดำเนินการใน ๔ ประเด็นแรกให้สมบูรณ์ก่อน จึงจะมีเบสต์ แพร็กทิซ (Best practice) ที่จะนำไปแบ่งปันให้กับประเทศอื่น ๆ ผ่านในระดับทวิภาคีหรือในระดับพหุภาคี ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สามารถที่จะผลักดันให้เกิดข้อตกลงในระดับภูมิภาคเพื่อแก้ไขปัญหาในมาตรฐานเดียวกัน โดยมีตัวชี้วัดและกรอบระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้หลังจากการดำเนินการแก้ไขปัญหา ๔ ประเด็นก่อนล่วงหน้านี้แล้ว สุดท้ายผมก็อยากจะเรียนให้ท่านประธานทราบว่าพวกเราทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาเรื่องของสิ่งแวดล้อม จะมากหรือจะน้อยก็ขึ้นอยู่กับบริบทของพวกเราทุกคน แต่สิ่งที่ทุกคนต้องตระหนักคือธรรมชาติไม่ใช่ของฟรี ธรรมชาติมีต้นทุน สิ่งที่เราอาจจะไม่ได้จ่ายในลักษณะของตัวเงิน เราอาจจะต้องจ่ายในเรื่องของคุณภาพชีวิต ในเรื่องของสุขภาพแล้วก็ในเรื่องของอนาคต สิ่งที่ทุกคนควรจะต้องมุ่งทำร่วมกันคือทำอย่างไรที่จะรักษาต้นทุนทางธรรมชาติเหล่านี้ให้คงอยู่ในสภาพที่เท่าเดิมหรือดีกว่าให้กับคนรุ่นหลังต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ไม่เห็นด้วยกับรายงานคณะกรรมาธิการไหมครับ ต้องการจะอภิปรายไหมครับ ท่านมานพครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมส่งรายชื่อไปแล้วนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านจะอภิปรายใช่ไหมครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออภิปรายเพิ่มเติมนิดเดียวครับท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : อภิปรายในฐานะเห็นด้วย โอเค (OK) เชิญครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : เห็นด้วยอยู่แล้วครับท่านประธาน เรียนท่านประธานครับ ผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์ ท่านประธานครับ ต้องขอบคุณคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ผมดูรายงานแล้วต้องชื่นชม แล้วก็เป็นรายงานที่ค่อนข้างที่จะสมบูรณ์ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทีนี้ผมขออนุญาตเพิ่มเติมเล็กน้อยครับท่านประธานครับ ในเนื้อหาในประเด็นเรื่องของสาเหตุค่าฝุ่นที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่า ผมขออนุญาตเพิ่มเติมเล็กน้อยครับ จริง ๆ แล้วเป็นรายงานที่ค่อนข้างที่จะดีมากเลยครับ เนื่องจากว่าลักษณะป่าในพื้นที่ป่าบ้านเราที่จะเกิดขึ้นก็จะมีแค่ประมาณ ๙ จังหวัด ตั้งแต่จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่อะไรพวกนี้ ๙ จังหวัดนี้ทุกปีเลยก็จะเป็นพื้นที่ปฏิบัติการของหน่วยงานราชการและมีการบูรณาการและทุกครั้งที่เกิดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ เดือนมีนาคม ก็จะเป็นประเด็นเถียงกันโต้แย้งกัน และที่สำคัญก็คือผลกระทบเราก็รู้อยู่แล้ว เรื่องสุขภาพ เรื่องสังคม เรื่องเศรษฐกิจ อันนี้ผมคิดว่าโดยรวม สิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าข้อเสนอที่ผมอยากจะเพิ่มเติมเข้าไปก็คือเรื่องของการบริหารโดยการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพราะว่าเอาเข้าจริง ๆ หน่วยงานที่คณะกรรมาธิการบอกไม่ว่าจะเป็นชุมชน ท้องที่ ท้องถิ่น กรมนั้นกรมนี้จะต้องทำอะไร ผมคิดว่าเป็นข้อเสนอที่ดี แต่เวลาไปทำงานจริง ๆ พื้นที่ไม่ได้แยกออกให้คนไหนรับผิดชอบว่าจะต้องทำเรื่องใด ไฟป่าไม่เคยแยกว่าจะอยู่กรมไหนจะอยู่หมู่บ้านไหน เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ มันไม่เคยแยกเลยนะครับ ไฟมันจะลามมาจากเขตอุทยาน หรือป่าสงวนหรือ ว่านอกเขตป่าหรือในพื้นที่ไร่ เพราะฉะนั้นการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งโดยใช้หน่วยนิเวศ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายลุ่มน้ำ เขตอุทยาน ภูมินิเวศทั้งนั้น อาจจะเป็นพื้นที่ที่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ เป็นล้านไร่ก็แล้วแต่ต้องใช้หน่วยพื้นที่ แล้วค่อยเอาหน่วยงานที่อยู่ในรายงานของคณะกรรมาธิการไปจัดองค์กรว่าในพื้นที่ในนิเวศนี้จะจัดองค์กรกันอย่างไร เพราะแต่ละหน่วยงานถือกฎหมายคนละฉบับ ถืองบประมาณคนละตัว เทคโนโลยีคนละอย่าง อันนี้ผมอยากจะเพิ่มเติมในรายงานว่าเอาเข้าจริง ๆ มันจำเป็นที่จะต้องออกแบบให้ศูนย์ตัดสินใจมาอยู่ที่พื้นที่จริง ๆ ครับท่านประธานครับ อันนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก สาเหตุที่ท่านกรรมาธิการได้รายงานว่าปัญหาไฟป่าเกิดจากการหาของป่า ผมถือว่าประเด็นนี้ทุกคนสรุปอย่างนี้เลย แต่ว่าในความคิดของผมเท่าที่ผมอยู่กับไฟป่าเป็นการสังเคราะห์สาเหตุที่แบบไม่ลึกเท่าไร เวลาเจ้าหน้าที่รายงานก็รายงานหาของป่า วิถีวัฒนธรรมของพวกเรามันไม่ใช่เป็นเรื่องการล่าสัตว์หาของป่าเพื่อดำรงชีพแล้วนะครับ ล่าสัตว์อะไรครับมีลูกปิงปองอยู่ในเขตป่า ล่าสัตว์อะไรครับมันมีระบบวงจรไฟฟ้าที่จะเป็นจุดประทุในป่าเป็นจุด ๆ เหมือนเป็นคนวาง สิ่งเหล่านี้ต่างหากครับ ถ้าเราไม่เอาพื้นที่เป็นตัวตั้งประเด็นความขัดแย้ง ประเด็นการไม่บูรณาการกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นการสนับสนุนงบประมาณที่เหลื่อมล้ำกันแล้วก็ไม่ได้เชื่อมโยงกัน ผมว่าอันนี้เป็นสาเหตุลึก ๆ ที่จะอธิบายว่าเกิดจากการหาของป่า อันนี้เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าอยากจะเพิ่มเติมให้คณะกรรมาธิการทำอย่างไรให้การใช้หน่วยพื้นที่หรือพื้นที่โดยส่วนใหญ่เข้ามาออกแบบ คือมันต้องออกแบบองค์กรใหม่ องค์กรใหม่ในที่นี้ก็คืออาจจะเป็นคำสั่งนายกรัฐมนตรี คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด หรือระเบียบอะไรก็ได้ครับ มันไม่ต้องไปเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เพียงแต่ว่าช่วงในระยะเวลา ๓-๔ เดือนนี้ขอให้หน่วยนี้ประสานงาน ขอให้หน่วยนี้ทำงาน ขอให้บูรณาการ ผมยกตัวอย่างพื้นที่ประมาณสัก ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ที่ผมเคยทำงาน นี่จังหวัดภาคเหนือนะครับ มีตั้งแต่ส่วนราชการ หน่วยงานภายนอก ท้องที่ท้องถิ่น และมีหน่วยบริหารแล้วว่าใครจะดูแล ใครมีทรัพยากรอะไร ใครมีศักยภาพอะไร ใครจะดูแลพื้นที่ตรงไหน พื้นที่ไหนไม่มีปัญหาก็วิ่งมาสนับสนุนกลุ่มนี้ สุดท้ายครับท่านประธาน ผมขออนุญาตสรุปแบบสั้นอย่างนี้ครับ ผมเห็นด้วยอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าขออนุญาตเพิ่มเติมหลักการก็มีหนีไม่พ้นแค่ ๓ เรื่อง

อันที่ ๑ คือเราจะใช้ความรู้และเทคโนโลยีคืออะไร มันมีเทคโนโลยีความรู้ที่เป็นวิทยาศาสตร์และเป็นภายนอกและเป็นความรู้ที่เป็นเรื่องของพื้นที่ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญนะครับ ความรู้ในเทคโนโลยีมันเหมาะสมกับบริบทพื้นที่คือความรู้อะไร เทคโนโลยีอะไรที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการแบบนี้

อันที่ ๒ คือระบบบริหารจัดการ ซึ่งผมได้พูดไปแล้ว ระบบบริหารจัดการที่ผ่านมาคือก็สั่งการลงไป มีผู้หลักผู้ใหญ่วิ่งไปทีหนึ่งไฟก็เกิดทีหนึ่งหรือไฟก็หายไปทีหนึ่ง ระบบตัดสินใจในการแก้ปัญหามันไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของระบบนิเวศป่าครับ หลังดอยสุเทพที่ไฟไหม้ขึ้นมาผมถามว่าเกิดจากอะไร จากคนหาของป่าหรือครับ ไฟไม่ไหม้มากี่ปีสะสมเชื้อเพลิงเท่าไร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความรู้ที่เราจะเอาใบไม้ออก เชื้อเพลิงออกเพื่อมาทำเป็นปุ๋ยก็ดีทำอย่างอื่นก็ดี เชื้อเพลิงมันสะสมเป็นสิบ ๆ ปี ผมเคยทดลองนะครับ เราควบคุมไม้ขีดไฟไม่ได้ไม่รู้ใครไปจุด ไม่รู้ความขัดแย้งคืออะไร ต้นไม้ตายหมดกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นความรู้ กลไกหน่วยงานที่จะต้องจัดการ อำนาจในการตัดสินใจครับ เราต้องประเมินไม่ใช่แค่พีเอ็ม (PM) ต้องประเมินว่าตัวนิเวศที่เมื่อไฟเข้าไปแล้วมันจะเกิดอะไร ทางเลือกที่ดีทางเลือกที่เหมาะสมจะต้องเป็นอย่างไร ผมคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ

เรื่องสุดท้ายคือเรื่องระบบสนับสนุน ผมเข้าใจว่ามันมีการสนับสนุนสะเปะสะปะ ถ้าดูจากแผนงบประมาณของส่วนราชการ ผมเข้าใจว่าตั้งแต่เกิดไฟป่าหมอกควันตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ปี ๒๕๖๐ ปี ๒๕๖๓ จะเข้าในปีนี้แล้วใช้งบประมาณหลายหมื่นล้านบาท แต่ละหน่วยงานก็ตั้งครับ ตั้งแต่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย แต่ละกระทรวงก็ตั้งไป แต่ละคนแยกกันทำไม่รู้ว่ามันไปตอบโจทย์ร่วมกันหรือไม่ อันนี้ไม่มีเลย เพราะฉะนั้นถ้าระบบสนับสนุนที่เอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง แล้วพื้นที่ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ว่าการจัดการกรณีค่าฝุ่นที่เกิดจากในป่า ตำบลนี้ อำเภอนี้ พื้นที่อุทยานนี้มีแผนอยู่ประมาณ ๓-๔ เรื่อง ๑. ป้องกัน ๒. จัดการเชื้อเพลิงหรือไม่ให้เกิดหรืออื่น ๆ แล้วแต่แต่ละพื้นที่ หน่วยงานที่เกิดขึ้นทั้งหมดลงไปสนับสนุนแผนภายใต้พื้นที่บริบทนั้น ๆ น่าจะดี ที่ผ่านมาผมคิดว่าคนที่จะไปทำปุ๋ยก็ทำไปแล้วไม่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มันเกิดฮอตสปอต (Hot spot) ด้วยนะครับ ก็ไปทำที่ไหนไม่รู้ คนที่จะสนับสนุนเรื่องเครื่องไม้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ก็ไปลงไม่ตรงจุด

ประเด็นสุดท้ายครับท่านประธาน ผมเนื่องจากว่ามีการอภิปรายแค่ ๑ คน ผมขออนุญาตเวลาอีกนิดเดียว ประเด็นสุดท้ายก็คือถ้าจะดูเรื่องของอุปกรณ์และเทคโนโลยี ท่านกรรมาธิการถ้าจะไปดูสถานีควบคุมไฟป่าก็จะเห็นอยู่แล้วคือกระติกน้ำที่คนทางเหนือเรียกว่าโบโดเอามาทุกปี ก็ชาวบ้านบอกว่ามันไม่ได้ตรงนี้พอแล้วเอาเป็นอย่างอื่นได้ไหม เอาเป็นกองทุนได้ไหม ซึ่งในรายงานของคณะกรรมาธิการเขียนไว้ต้องทำเป็นกองทุน บางปีไม่มีไฟป่าจะเอาอุปกรณ์มาทำไม ประเด็นที่ ๒ คือไม้ตบไฟ ที่เป็นหนา ๆ ท่านประธานเดินขึ้นป่าซึ่งความชันสโลป (Slope) ๕๐-๖๐ แบกข้าวสาร แบกอาหารมันก็หนักแล้วครับ ถ้าเอาไม้ตบไฟขึ้นไป ผมคิดว่าเทคโนโลยีบางตัวต้องให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กำหนดว่าต้องการเทคโนโลยีแบบไหน ต้องการเครื่องไม้เครื่องมือแบบไหน ไม่ใช่สั่งซื้อมาจากระบบส่วนกลางแล้วก็ส่งลงมา

สุดท้ายจริง ๆ ครับท่านประธาน เพื่อการแก้ปัญหาเรื่องนี้ทำอย่างไรความทับซ้อนของความรับผิดชอบตามกฎหมายและหน้าที่ของหน่วยงานให้มาบูรณาการในพื้นที่ร่วมกัน ผมนึกภาพไม่ออกแต่ถ้าเป็นคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรืออไรก็ตามแต่ว่าใช้หน่วยพื้นที่เป็นตัวตั้ง ทรัพยากรทั้งบุคคล ทรัพยากรทั้งงบประมาณ เครื่องไม้เครื่องมือความรู้ ให้ทุ่มลงไปทีละจุด ๆ ไม่ต้องกระจัดกระจาย แบบนี้ถ้าเราทำแล้วเราจะมีตัวชี้วัดและเกิดผลสำเร็จ ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ กรรมาธิการเชิญครับ

นายวิชาญ มีนชัยนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม วิชาญ มีนชัยนันท์ ในฐานะกรรมาธิการที่มารายงานต่อสภา ก่อนอื่นต้องขอบคุณท่าน ส.ส. มานพ คีรีภูวดล ที่ได้มีข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมาธิการ ก็ขออนุญาตกราบเรียนสั้น ๆ ว่าสิ่งที่ท่านได้กล่าวถึงเราได้มีการซักถามแล้วก็อยู่ในประเด็นต่าง ๆ แต่ก็ไม่สามารถที่จะรวบรวมได้ทุกประเด็น แล้วก็สิ่งหนึ่งซึ่งท่านได้เสนอในเรื่องของอำนาจหน้าที่เราก็มีการเสนอไปว่าคนที่จะรู้เรื่องมากที่สุดคือคนที่อยู่ในพื้นที่ ก็เลยคิดว่าการบูรณาการที่ดีที่สุดก็คือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการในการที่จะมีส่วนร่วมในการบูรณาการทำเป็นแผนขึ้นมา ส่วนด้านอื่นนั้นคณะกรรมาธิการคิดว่าเราเสนอรายงานได้ครอบคลุมหมดแล้ว สิ่งที่ท่านเป็นข้อสังเกตผมคิดว่าสภาคงจะรับในส่วนนี้ต่อไป ----------

- ๕๘/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สุดท้ายนะครับท่านประธาน กระผมขอขอบคุณท่านสมาชิกได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งความคิดเห็นของสมาชิกทุกท่านมีประโยชน์ต่อคณะกรรมาธิการอย่างยิ่ง คณะกรรมาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสมาชิกจะมีมติร่วมกันให้รายงานและข้อสังเกตฉบับนี้ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรี

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : ขออนุญาตอภิปรายครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ประธานก็ขอบคุณแล้วไม่ต้องแล้วกระมังคุณหมอบัญญัติ มีอะไรจะอภิปรายอีกหรือหมอบัญญัติเดี๋ยวให้ท่านหมอบัญญัติฝากอะไรสักเล็กน้อย เชิญครับหมอบัญญัติ

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานของผมด้วยครับนายแพทย์จาตุรงค์อภิปรายด้วยครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ กระผมในนามของกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ ขออนุญาตอภิปรายรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ สภาผู้แทนราษฎร เรื่องแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ กระผมขอชื่นชมคณะกรรมาธิการวิสามัญที่มีวิริยะอุตสาหะ รวบรวมรายงานที่ครบถ้วนพร้อมข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่จะส่งเรื่องให้ทางรัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหา กระผมเพียงแต่จะเสริมเพิ่มเติมที่คณะกรรมาธิการได้พิจารณากันแล้วว่าเรื่องของฝุ่นละอองขนาดเล็กเป็นปัญหาทุกพื้นที่ของประเทศไทย เนื่องจากต้นเหตุของฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) นั้นมาจากภาคขนส่ง ภาคคมนาคมเป็นภาคที่ ๑ ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่ ๒ ภาคเกษตรเป็นภาคที่ ๓ ซึ่งภาคเกษตรนี้หมายรวมถึงการเผาในที่โล่งแจ้งแล้วก็เรื่องไฟป่า ภาคที่ ๔ ก็คือภาคที่มาจากต่างประเทศนะครับ ซึ่งสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำกัดในตัวในการแบกรับภาระของฝุ่นละอองและสารเคมี อย่างที่ผมเคยอนุมานให้ทราบว่าโลกเราเหมือนส้ม บรรยากาศก็มีความหนาเท่ากับเปลือกส้มซึ่งประมาณสัก ๑๐ กิโลเมตรเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นอากาศที่มนุษย์จะใช้ได้ สิ่งมีชีวิตในโลกนี้จะใช้ได้มีปริมาณน้อยเพียงแค่ ๑๐ กิโลเมตร เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีฝุ่นละอองหรือสารเคมีแม้ปริมาณไม่มากนักแต่อยู่ในพื้นที่จำกัดก็ทำให้กระทบต่อคุณภาพของอากาศและสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้นผมว่าเรื่องที่คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ศึกษานี้ถึงแม้ว่าจะส่งเรื่องให้รัฐบาล แต่ผมว่าอย่างไรก็ตามการที่ให้พี่น้องประชาชนแล้วก็ผู้ที่เป็นเจ้าของอากาศได้ ๑. มีความรู้ที่ถูกต้อง การมีความรู้ที่ถูกต้องตอนนี้ก็เป็นสิ่งที่ง่ายเนื่องจากมีสื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media) แต่ก็มีความรู้ที่ผิดที่อาจจะเรียกว่าเฟกนิวส์ (Fake News) ก็ได้ เพราะฉะนั้นหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องก็ควรที่จะต้องให้สื่อความรู้ให้ทั่วถึง แล้วก็มีการแก้ไขข้อความรู้หรือข้อมูลที่ไม่ถูกไม่ต้องไม่ตรงให้ทันต่อเหตุการณ์ จะได้ลดความตระหนกแต่ว่ามีความตระหนัก ข้อแรก มีความรู้นะครับ หรือเรียกว่า โนว์เลดจ์ (Knowledge) ข้อที่ ๒ ต้องให้พี่น้องประชาชน แล้วก็ผู้ที่เป็นเจ้าของอากาศ หรือผู้รับผิดชอบนั้นมีความตระหนักหรือเรียกว่า แอตติจูด (Attitude) มีความตระหนักว่าความรู้หรือพิษภัยของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ต่อร่างกาย ต่อชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ นั้นมีความสำคัญยิ่งต้องหวงแหน แล้วก็ข้อที่ ๓ ต้องมีการปฏิบัติได้จริง เมื่อมีความรู้ มีความตระหนักแล้วทุกคนต้องไม่ปฏิบัติในสิ่งที่เป็นปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมให้แก่บรรยากาศของเรา ไม่ว่าจะเป็นภาคขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม เป็นภาคเกษตรก็ดีต้องนำไปสู่การปฏิบัติหรือเรียกว่าแพร็กทิซ (Practice) ต้องทำให้ได้ และเราต้องบอกต่อ ต้องมีสปิริต (Spirit) มีจิตอาสาที่อยากจะบอกต่อแก่คนข้างเคียงให้ปฏิบัติให้รู้ตามด้วย ผมว่าวงจรเหล่านี้จะเป็นวงจรที่ยั่งยืนครับ เพราะว่าการจับกุมหรือการบังคับใช้กฎหมายเป็นขั้นตอนสุดท้ายสำหรับผู้ที่ไม่มีความตระหนักแล้วก็ไม่ปฏิบัตินั่นเอง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นเมื่อมีสิ่งที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการก็จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ระดับ ๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับของอำเภอ ระดับของจังหวัด ระดับของภูมิภาค และระดับประเทศ ไปจนถึงระดับระหว่างประเทศด้วย ซึ่งผู้บัญชาการเหตุการณ์นั้นก็จะต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจแล้วก็มีข้อมูลที่ถูกต้องและตรง แล้วก็มีการรายงานของผู้ได้รับผลกระทบเข้ามาด้วยนะครับ จึงจะสามารถบริหารจัดการได้อย่างถูกจุดแล้วก็ได้ทันท่วงทีนะครับ ดังนั้นการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นให้ท้องถิ่นจัดการตนเอง ท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีความรักและหวงแหนในบรรยากาศในพื้นที่ของตน แล้วก็มีเครื่องมือมีงบประมาณที่พอสมควร ก็จะสามารถที่จะดูแลพื้นที่ทุกตารางนิ้วของประเทศไทย เมื่อรวมกันจึงเรียกว่าเป็นการบูรณาการการแก้ปัญหาพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างยั่งยืนทั้งระบบจริง ๆ ผมเองก็ขออนุญาตที่จะอภิปรายเพื่อเสริมและสนับสนุนในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ เพื่อให้ท่านประธาน ท่านสมาชิก และท่านผู้ฟังทางบ้านได้เข้าใจว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นได้มีความตระหนักเรื่องของฝุ่นพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เป็นอย่างยิ่ง แล้วก็หวังอย่างยิ่งที่จะให้รัฐบาลนำข้อเสนอแนะข้อสังเกตนี้ไปปรับใช้ในเชิงการบริหารจัดการเพื่อให้ท้องถิ่นแล้วก็ประเทศของเรานั้นมีความปลอดภัย มีบรรยากาศที่สะอาดนะครับ เพื่อทุกคนจะได้มีสุขภาพดีต่อไปครับ กราบขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ครับหมอจาตุรงค์ ท่านสุดท้ายแล้วครับ

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคเพื่อไทย ผมก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมเสนอญัตติเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ แล้วก็มีคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแล้วก็มาสรุปให้พวกเราฟังในวันนี้ ก็ยินดีแล้วก็ดีใจที่ท่านได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพวกเราในเรื่องของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) เสนอเข้ามาในวันนี้มีทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ๑๖๓ หน้า เรื่องแรกหน้า ๕๕๓ ที่บอกว่าขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ตรงนี้เราคงต้องหาสาเหตุ ผมได้เดินทางไปศึกษาดูงานในส่วนของคณะกรรมาธิการอนุลุ่มน้ำภาคใต้ ได้ไปดูป่าพรุในภาคใต้ ก็มีพรุควนเคร็งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พรุบางกล่ำ แล้วก็พรุโต๊ะแดง ก็พอจะสรุปได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในส่วนของพรุควนเคร็งไม่สามารถคุมได้ เพราะมีการบุกรุก มีการเผา แต่ก่อนพรุโต๊ะแดงเขาดูแลได้ สรุปคือการที่เกิดไฟไหม้ที่เกิดฝุ่นเขาบอกร้อยละ ๙๐ กว่าเกิดจากคน เพราะฉะนั้นก็คือคน ถามว่าการมีส่วนร่วมเราต้องให้เขามีส่วนร่วม ทำอย่างไรให้ประชาชนได้ตระหนักว่าเขาเข้ามาเก็บผลไม้ปลูกพืชที่เขาสามารถเอาไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่ใช่ว่าให้นายทุนมาเพื่อจะไปปลูกปาล์มปลูกอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อเขาสามารถใช้ประโยชน์ได้ เช่น ปลูกต้นสาคู มาเก็บผักผลไม้ มาหาปลาอะไรได้ ให้เขามีวิถีชีวิตเขาก็จะรักษา เขาจะหวงแหน เพราะฉะนั้นในส่วนที่การจะดูแลนอกจากปลูกจิตสำนึก ให้เขามีประโยชน์ให้เขามีส่วนร่วมด้วย เฉกเช่นเดียวกับเรื่องเผาอ้อย ผมอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษก็มี ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดหลายคน รณรงค์บอกอย่าเผาตอซังข้าว อย่าเผาอ้อย แต่ถ้ามาถามเราก็พูดจนปากเปียกปากแฉะ ก็ในเมื่อเขาไม่มีเงิน รายได้เขาไม่มี เขาก็ต้องเอาปัญหาเฉพาะหน้า ลดต้นทุนการผลิต ให้รายได้ขึ้นมา เก็บเกี่ยวข้าวก็เผาตอซังข้าว ก็เผาอ้อย เพราะว่ามันคือวิถีชีวิตเราก็พยายามไป เพราะฉะนั้นเราก็ต้องทำ นอกจากปลูกจิตสำนึกแล้วเราคงต้องให้ทั้งดอกไม้และก้อนอิฐ อันไหนที่ให้ดอกไม้ได้ให้รางวัลได้ก็ต้องให้ อันไหนที่เป็นเรื่องของระเบียบกฎเกณฑ์ก็ต้องใช้ ก็ต้องบอกกล่าวกัน ก็ตระหนักในเรื่องของการที่ทำให้เกิดฝุ่น หลักการเผานี่สำคัญ

อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องของการขนส่ง บ้านเราผมกำลังยื่นญัตติให้ใช้ระบบรางคู่ทั่วประเทศ ขณะนี้รถไฟมีประมาณ ๔,๐๗๓ กิโลเมตร ที่เป็นรางทั้งหมด แต่รางคู่มีอยู่แค่ ๗๐๐ หรือ ๓๐๐ กว่าเมตร น้อยมาก ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถ้าเราสามารถใช้ระบบรางทั้งหมดรถระบบของการขนส่งที่การเผาไหม้แบบไม่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นคาร์บอนมอนออกไซด์ (Carbon Monoxide) ไม่ว่าจะเป็นซัลเฟอร์ (Sulfur) ต่าง ๆ ละอองฝุ่นพวกนี้มันสะสมตลอด เพราะฉะนั้นต้องบูรณาการทั้งประเทศไม่ว่าจะเป็นส่วนขององค์กรไหน ไม่ว่าจะเป็นของกระทรวงทุกกระทรวงต้องมาดูว่าเราต้องลดตั้งแต่น้ำมันเรื่องของการพลังงาน ในเรื่องของการใช้ระบบขนส่ง เพราะฉะนั้นตรงนี้พลังที่เราจะต้องช่วยดูถ้ารถเก่าอย่างที่เราเคยคุยต้องให้รางวัล คนไหนที่เขาจะเปลี่ยนรถใหม่ก็ต้องมีอินเทนซิฟ (Intensive) ให้เขา รัฐบาลจะไปผลักภาระให้ประชาชนให้เขาตะหนักอย่างเดียว ในเมื่อขณะนี้ทั้งก่อนไม่โควิด (COVID) เศรษฐกิจก็แย่อยู่แล้ว หนี้สินก็ท่วมตัวและยังต้องมาแบกภาระ เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ต้องช่วยในส่วนที่เป็นไปได้ ร่วมมือกันทั้งภาคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องช่วยกัน ดังนั้นจึงบอกในเรื่องของฝุ่นถ้าเกิดเราไม่ทำมีคนบอกว่าขณะนี้ถ้าเราปลูกต้นไม้ทั้งโลกยังไม่รู้จะสามารถทดแทนโลกร้อนที่ทำลายชั้นบรรยากาศทันหรือเปล่า มันจะไม่ทันอยู่แล้วนะครับ เพราะมีแต่เผามีแต่ทำลาย การมีฝุ่นมีควัน มีความร้อนมันก็มีปัญหาทั้งหมด ไม่ว่าจะจากการจุดธูป ไม่ว่าจากอะไรต่าง ๆ ถ้าเราไม่ทำตอนนี้ลูกหลานที่อยู่หลัง ๆ ต่อจากเราไปเขาจะมาต่อว่ารุ่นพ่อรุ่นแม่เรา ปล่อยให้มันเนิ่นนานขนาดนี้ เพราะฉะนั้นก็คงจะต้องแก้ในเรื่องของปัญหาในเรื่องควัน เรื่องของการแก้ปัญหาตรงนี้ให้เขามีส่วนร่วม ในส่วนที่ทางคณะกรรมาธิการทำมา ไม่ว่าจะทางท่านประธาน ท่านธรรมนัส ท่านวิชาญ หรือพวกเราที่ร่วมนี้ก็ถือว่าเป็นส่วนความภูมิใจของกรรมาธิการของสภาชุดเราที่ได้ศึกษาแล้วก็ได้นำตรงนี้ไป และข้อสังเกตต่าง ๆ ข้อเสนอแนะเราก็จะได้ร่วมกันสนับสนุนแล้วก็ส่งให้รัฐบาล แล้วก็มีโอกาสก็ต้องติดตามดูแลว่าผลเป็นอย่างไร การวิเคราะห์เรื่องของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) บางทีเมื่อก่อนพีเอ็ม ๑๐ (PM 10) เราต้องเช็ก (Check) ต่างประเทศเขาเป็นอย่างไร เราเป็นอย่างไร และความร่วมมือจากต่างประเทศด้วย ก็ต้องขอขอบคุณท่านประธาน ท่านสุชาติ ตันเจริญ ที่ได้ให้พวกเราได้สนับสนุนการรายงานคณะกรรมการวิสามัญเรื่องของพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) อย่างเป็นระบบ ขอกราบขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านพิสิฐ เชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ เรื่องของฝุ่นคนที่อยู่ในแถบภาคกลางอาจจะเพิ่งพบในช่วงปีสองปีนี้ แต่ว่าคนที่อยู่ทางเหนือแถวจังหวัดเชียงใหม่เป็นต้น ได้ประสบเคราะห์กรรมนี้มาเป็นเวลาร่วม ๑๐ ปีแล้วครับ เป็นปัญหาต่อเรื่องของสุขภาพ ทำให้ผู้คนมีปัญหาเรื่องโรคทางเดินหายใจ ขณะเดียวกันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เพราะว่าช่วงที่ควรจะมีนักท่องเที่ยวมาก็คือตั้งแต่เดือนมกราคม เดือนกุมภาพันธ์ เดือนมีนาคม เดือนเมษายน กลายเป็นช่วงที่จะมีหมอกควัน ทำให้ความเป็นอยู่เสียหายเดือดร้อนมาก นักท่องเที่ยวไม่เข้ามาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่หรือว่าภาคเหนือในช่วงสงกรานต์ เพราะฉะนั้นประเด็นเรื่องของหมอกควันกระผมเองก็ได้พยายามที่จะบอกกล่าวมาหลายที่หลายทาง ก็ยอมรับว่าเมื่อบอกกล่าวไปแล้วก็ไม่ได้เกิดผลอะไรมากมาย จริง ๆ แล้วทางออกมีหลายทาง ด้วยกันว่าปัญหาหมอกควันในภาคเหนือส่วนหนึ่งก็มาจากเรื่องของการเกษตร ต้องยอมรับว่าในช่วงหลังทางด้านการปลูกพืชที่เป็นพืชไร่แล้วก็อยู่ในที่ลาดชันก็มักจะมีการใช้การเผากัน เพราะเป็นวิธีที่ง่ายแล้วก็ไม่ต้องใช้แรงงาน ขณะเดียวกันก็ยังมีการไปหาเก็บเห็ดเผาะด้วยความคิดที่ว่าถ้ามีการเผาจะเกิดเห็ด ซึ่งทั้งหมดนี้ผมเข้าใจว่าทางด้านของเกษตรเองเขาก็มีข้อมูลหรือมีความคิดกันว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่อาจจะไม่ถูกต้อง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะว่าหญ้าหรือเศษไม้เศษต่าง ๆ ที่มาจากการเกษตรจริง ๆ ควรจะมาทำเป็นปุ๋ยที่จะให้การเกษตรได้รับประโยชน์มากกว่าที่จะเป็นการเผา หรือแม้กระทั่งเรื่องของเห็ดเองจริง ๆ แล้วก็จะมีวิธีการที่จะสามารถให้เห็ดขึ้นได้โดยความเชื่อที่ว่าการเผาทำให้เกิดเห็ด สิ่งเหล่านี้ผมเชื่อว่าทางด้านวิชาการเขามีการศึกษากันพอสมควร โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้พยายามจะพูดจาในเรื่องนี้ ผมจึงอยากจะขออนุญาตใช้เวทีนี้ในการที่จะสะท้อนสิ่งที่ได้มีการศึกษาเอาไว้เพื่อจะบอกกล่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐแล้วก็ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ว่าการเผาเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่น่าเสียดาย แล้วก็เป็นการทำให้สิ่งแวดล้อมผู้คนเดือดร้อนด้วย การท่องเที่ยวในภาคเหนือโดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง และประเด็นปัญหานี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะแต่พื้นที่ในภาคเหนือเท่านั้น มีการเผาจากประเทศเพื่อนบ้าน หมอกควันล่องลอยมาตามทิศทางของลม เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาเรื่องนี้ไม่อาจที่จะแก้ได้โดยลำพังแต่เฉพาะคนในพื้นที่เท่านั้น จำเป็นต้องมีความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย และน่าจะต้องมีการวางแผนตั้งแต่บัดนี้ไม่ใช่ไปรอเอาเมื่อมีหมอกควันเกิดขึ้นแล้วค่อยไปแก้เอา ลำพังที่แก้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปต้องมีการให้ความเข้าใจ จัดระบบขึ้นมาที่จะให้การเผาพืชไร่ก็ดีหรือการเก็บเห็ดก็ดีเป็นที่เข้าใจและยอมรับกันว่าการไม่เผาไปเรื่องที่ดีกว่า เพื่อที่จะให้สิ่งแวดล้อมแล้วก็สุขภาพอนามัยของผู้คนในภาคเหนือโดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการปรับปรุง ก็ขออนุญาตกราบเรียนครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรองประธานกรรมาธิการวิชาญครับ

นายวิชาญ มีนชัยนันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม วิชาญ มีนชัยนันท์ ในฐานะกรรมาธิการครับ ท่านประธานครับ ในส่วนของท่านสมาชิก ผมขออนุญาตสั้น ๆ ตอบประเด็นท่านนิดเดียวครับ คือในส่วนของท่านคุณหมอนายแพทย์บัญญัติได้แสดงแนะในเรื่องของการให้ความรู้สื่อต่าง ๆ นั้น ในส่วนหนึ่งก็ได้มีการทำรายละเอียดในรายงานแล้วครับ ซึ่งท่านเองก็อยู่ในคณะกรรมาธิการ แต่ท่านเพิ่มเติมคงบันทึกไว้อยู่ในส่วนของสภานะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านนายแพทย์จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ท่านเองได้พูดถึงการมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเผา แล้วก็ในเรื่องของการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของการจัดเก็บต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการทำข้อตกลง ตรงนี้เราได้มีการศึกษานะครับ แล้วก็ตรงนี้ก็ไปถึงกระทรวงการต่างประเทศซึ่งมีการพูดคุยกันโดยเฉพาะในภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งอยู่ตามชายแดนต่าง ๆ นะครับ อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งก็คงจะต้องมีการพูดคุยกันรวมถึงการขนส่งด้วย อันนี้เป็นเรื่องรายละเอียดนะครับ ซึ่งกรรมาธิการก็ได้มีข้อเสนอแนะอยู่ในแต่ละส่วนนะครับ ในหน้า ๑๕๓ ซึ่งขาดในเรื่องขององค์ประกอบในการมีส่วนร่วมแล้วรวมถึงรายละเอียดครับ

ท่านพิสิฐ ลี้อาธรรม ท่านกล่าวถึงการให้ความรู้ แล้วก็การท่องเที่ยวตั้งแต่ทางจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีหมอกควันต่าง ๆ ครับ ก็เป็นเรื่องของการที่จะต้องให้ทางจังหวัด ซึ่งเมื่อครู่นี้บอกไปแล้วเรื่องน่าจะให้ทางผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดเป็นคนดูแลทั้งระบบแล้วก็มาบูรณาการกัน อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งคงจะต้องมีการทำความเข้าใจถึงเรื่องป่า เรื่องการอยู่ด้วยกัน การเก็บของป่าต่าง ๆ หรือการเผา หรือการมีส่วนร่วม อันนี้ก็คงจะต้องเป็นการชี้แจงร่วมกันของแต่ละภาคส่วนครับ ท่านประธานครับ ผมคงไม่ใช้เวลาของทางสภา ก็คงขออนุญาตอีกสักรอบหนึ่งครับ กระผมขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งความคิดเห็นของสมาชิกทุกท่านนั้นมีประโยชน์ต่อคณะกรรมาธิการเป็นอย่างยิ่ง สุดท้ายนี้คณะกรรมาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสมาชิกทุกท่านจะมีมติร่วมกันในการส่งรายงานและข้อสังเกตฉบับนี้ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ เนื่องจากเป็นรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อเสนอมาให้สภาได้พิจารณาว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรายงาน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้วนอกจากนั้นก็มีข้อสังเกตในรายงานที่ทุกท่านมีเอกสารอยู่แล้ว ตั้งแต่หน้า ๑๕๙ จนถึงหน้า ๑๖๓ คือข้อสังเกตนี้ถ้าเราเห็นด้วยกับรายงาน เห็นด้วยกับข้อสังเกต ก็จะส่งทั้งรายงานและข้อสังเกตไปให้รัฐบาลได้ดำเนินการต่อไป หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลต้องดำเนินการตามคำชี้แนะคำอภิปรายของรายงานของคณะกรรมาธิการนะครับ แต่เนื่องจากเมื่อสักครู่ผมถามว่ามีท่านสมาชิกท่านใดที่ไม่เห็นด้วย ต้องการอภิปรายไหมก็ไม่มีนะครับ หรือท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ในกรณีของรายงานที่ท่านไม่เห็นด้วยหรือมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีผมก็ใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ซึ่งได้ถามที่ประชุมแล้วว่าไม่มีท่านใดคัดค้านและไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพร้อมทั้งข้อสังเกต คือเห็นด้วยกับข้อสังเกตด้วยที่จะส่งรายงานและข้อสังเกตนี้ไปให้รัฐบาลได้ดำเนินการต่อไป หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติต่อไปตามคำชี้แนะในรายงานนะครับ ก็เป็นการจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑ ครับ กราบขอบพระคุณท่านกรรมาธิการครับ ขอบพระคุณทุกท่านครับ

๔.๒ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๖๓๑/๒๕๖๓
วันที่ ๒๗ ส.ค. ๖๓
เวลา ๑๑.๕๖ น.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๓/๗๘๑๑

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ (นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศและการข่มขืนกระทำชำเรา (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมและการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมการฆ่าข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
๒. นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี
๓. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๔. นางสาวกุลวลี นพอมรบดี
๕. ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม
๖. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร
๗. นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร
๘. นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์
๙. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๑๐. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์
๑๑. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม
๑๒. นางดุษฎี นามวิเศษ
๑๓. นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส
๑๔. นายเถกิง ศักดานุวงศ์
๑๕. นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์
๑๖. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๑๗. นายธนิตพล ไชยนันทน์
๑๘. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
๑๙. นางสาวเบญจา แสงจันทร์
๒๐. นางผุสดี ตามไท
๒๑. นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ
๒๒. นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
๒๓. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๒๔. นายพิษณุ พลธี
๒๕. นายภัทร ภมรมนตรี
๒๖. นายภูมิศิษฏ์ คงมี
๒๗. นางเภาพงา สุทธิมณฑล
๒๘. นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
๒๙. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช
๓๐. นางสาววิวรรณ จตุรพิธพร

/๓๑. นางสาวลีลาวดี...

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๑. นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
๓๒. นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
๓๓. นายวรณัฐ ศรีสุริยชัย
๓๔. นายวสันต์ กล้าแท้
๓๕. นายวัลลภ นาคบัว
๓๖. นายวาโย อัศวรุ่งเรือง
๓๗. นายวิทยา พานิชพงศ์
๓๘. นางสาววิภาวัลย์ วรวรรณปรีชา
๓๙. นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
๔๐. นายศรัญ ฤกษ์อัตการ
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
๔๒. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์
๔๓. นายศุภณัฐ อิ่มทอง
๔๔. รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร
๔๕. นายสุพล บริสุทธิ์
๔๖. นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง
๔๗. พลตำรวจตรี สุรชาติ จึงดำรงกิจ
๔๘. นายอุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา
๔๙. นางสาวอุษณี กังวารจิตต์

ต่อมานางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการวิสามัญ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ตั้ง นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ แทน นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา
การข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๒๐ - ๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ childsapa.02@gmail.com

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๙๕ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๐ / ก.พ. / ๖๓ เวลา ๑๑.๕๖ น.
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ.๑ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๗๑ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๑ / ก.พ. / ๖๓ เวลา ๑๒.๐๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๐๗ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒๑ / ก.พ. / ๖๓ เวลา ๑๑.๓๐ น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงาน
ของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา
แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเรา
และการล่วงละเมิดทางเพศ
สภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืน
กระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ
สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด **(สำเนา)**

ที่ สผ ๐๐๑๙.๑๓/๗๘๑๑

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ (นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศและการข่มขืนกระทำชำเรา (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมและการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมการฆ่าข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
๒. นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี
๓. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๔. นางสาวกุลวลี นพอมรบดี
๕. ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม
๖. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร
๗. นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร
๘. นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์
๙. นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
๑๐. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์
๑๑. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม
๑๒. นางดุษฎี นามวิเศษ
๑๓. นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส
๑๔. นายเถกิง ศักดานุวงศ์
๑๕. นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์
๑๖. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๑๗. นายธนิตพล ไชยนันทน์
๑๘. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
๑๙. นางสาวเบญจา แสงจันทร์
๒๐. นางผุสดี ตามไท
๒๑. นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ
๒๒. นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
๒๓. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๒๔. นายพิษณุ พลธี
๒๕. นายภัทร ภมรมนตรี
๒๖. นายภูมิศิษฏ์ คงมี
๒๗. นางเภาพงา สุทธิมณฑล
๒๘. นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
๒๙. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช
๓๐. นางสาววิวรรณ จตุรพิธพร

/๓๑. นางสาวลีลาวดี...

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๑. นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
๓๒. นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
๓๓. นายวรณัฐ ศรีสุริยชัย
๓๔. นายวสันต์ กล้าแท้
๓๕. นายวัลลภ นาคบัว
๓๖. นายวาโย อัศวรุ่งเรือง
๓๗. นายวิทยา พานิชพงศ์
๓๘. นางสาววิภาวัลย์ วรวรรณปรีชา
๓๙. นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
๔๐. นายศรัญ ฤกษ์อัตการ
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
๔๒. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์
๔๓. นายศุภณัฐ อิ่มทอง
๔๔. รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร
๔๕. นายสุพล บริสุทธิ์
๔๖. นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง
๔๗. พลตำรวจตรี สุรชาติ จึงดำรงกิจ
๔๘. นายอุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา
๔๙. นางสาวอุษณี กังวารจิตต์

ต่อมานางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการวิสามัญ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ตั้ง นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ แทน นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาญัตติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ โกวิทย์ พวงงาม

(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๒๐ - ๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ childsapa.02@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

นางสาวมณฑิชา ผลหาญ/ร่าง
นางอำพรพันธุ์ อินทรแพทย์/พิมพ์
นายสุเทพ เอี่ยมคง/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นางสาวศิริรัตน์ เต็มศิริ
ครั้งที่ ๒ นางสาวสุภาวิณี ดีทรัพย์
ครั้งที่ ๓ นางสาวมณฑิชา ผลหาญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

หน้า

สารบัญ ..... **ก**
รายนามคณะกรรมาธิการ ..... **จ**
รายนามคณะอนุกรรมาธิการ ..... **ซ**
รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ ..... **ญ**
บทสรุปผู้บริหาร ..... **ฏ**
รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ **๑**
๑. การดำเนินงาน **๑**
๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น **๔**
๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น **๕**
๔. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ **๗**
๕. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ **๗**
๕.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๗
๕.๒ ประเด็นการพิจารณาศึกษา ๙
๕.๓ ผลการพิจารณาศึกษา ๙
๕.๓.๑ แนวทางการป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๙
(๑) แนวทางการป้องกันสำหรับผู้ถูกกระทำ ๙
(๒) แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ๑๑
๕.๓.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๑๔
๕.๓.๓ แนวทางการแก้ไขเยียวยาผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๑๕
๕.๓.๔ แนวทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ ๑๗
หมวด ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๑๘
ส่วนที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา”
แห่งประมวลกฎหมายอาญา ๑๘
ส่วนที่ ๒ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖
ในส่วนองค์ประกอบความผิดในกรณีผู้ถูกกระทำปฏิเสธด้วยวาจา
ท่าทางอย่างชัดแจ้ง ๒๔
ส่วนที่ ๓ การเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศ
ในประมวลกฎหมายอาญา ๒๘
ส่วนที่ ๔ การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำ
กับเด็กผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ๓๖
ส่วนที่ ๕ การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙
ความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๖ การสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓๙
ส่วนที่ ๗ ข้อเสนอบทลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณี การใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) ๔๑
หมวด ๒ กระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๔๒
ส่วนที่ ๑ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศ ๔๒
ส่วนที่ ๒ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) และการลงทะเบียนของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ๕๑
ส่วนที่ ๓ มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน ๕๒
ส่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ๕๔
ส่วนที่ ๕ ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร ๕๙
ส่วนที่ ๖ แนวทางช่วยเหลือของทนายความอาสาต่อผู้เสียหายจากความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความอาสาในกรณีไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี ๖๐
ส่วนที่ ๗ สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน ๖๑

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๖๓

๖.๑ แนวทางการป้องกันก่อนการเกิดเหตุ ๖๓
๖.๒ แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดเหตุ ๖๔
๖.๓ แนวทางการแก้ไข ฟื้นฟู และเยียวยาหลังการเกิดเหตุ ๖๕
๖.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๖๖
ส่วนที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” แห่งประมวลกฎหมายอาญา ๖๖
ส่วนที่ ๒ การเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา ๖๗
ส่วนที่ ๓ การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ๖๗
ส่วนที่ ๔ การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๖๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๕ การสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....๖๙
ส่วนที่ ๖ การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ๖๙
๖.๕ ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืน
กระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ๗๐
ส่วนที่ ๑ การนำเสนอสื่อข่าวหรือสื่อบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา
หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ๗๐
ส่วนที่ ๒ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA)
และการลงทะเบียนข้อมูลของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ๗๐
ส่วนที่ ๓ มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนและผู้อยู่ในความดูแล.....๗๑
ส่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ.....๗๑
ส่วนที่ ๕ ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร.....๗๒
ส่วนที่ ๖ แนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศ
รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความที่ทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี ๗๒
ส่วนที่ ๗ สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ
ในชั้นพนักงานสอบสวน.....๗๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ

นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นางผุสดี ตามไท
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่ห้า

นายภูมิศิษฏ์ คงมี
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หก

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายจักรพันธ์ พรนิมิตร
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

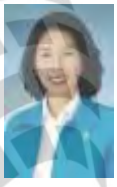
นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายศรัญ ฤกษ์อัตการ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาววิภาวัลย์ วรวรรณปรีชา
โฆษกคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวอุษณี กังวารจิตต์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายเถกิง ศักดานุวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายธนิตพล ไชยนันทน์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายอุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวัลลภ นาคบัว
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลตำรวจตรี สุรชาติ จึงดำรงกิจ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวิทยา พานิชพงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายภัทร ภมรมนตรี
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสุพล บริสุทธิ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวกุลวลี นพอมรบดี
กรรมาธิการ

นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร
กรรมาธิการ
(ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์
กรรมาธิการ

นางดุษฎี นามวิเศษ
กรรมาธิการ

นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์
กรรมาธิการ

นางเทียบจุฑา ขาวขำ
กรรมาธิการ

นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
กรรมาธิการ

นางสาวเบญจา แสงจันทร์
กรรมาธิการ

นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
กรรมาธิการ

นายพิษณุ พลธี
กรรมาธิการ

นางเภาพงา สุทธิมณฑล
กรรมาธิการ

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช
กรรมาธิการ

นางสาวรวิวรรณ จตุรพิธพร
กรรมาธิการ

นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
กรรมาธิการ

นายวรณัฐ ศรีสุริยชัย
กรรมาธิการ

นายวสันต์ กล้าแท้
กรรมาธิการ

นายวาโย อัศวรุ่งเรือง
กรรมาธิการ

นายศุภณัฐ อิ่มทอง
กรรมาธิการ

นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง
กรรมาธิการ

นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
กรรมาธิการ
(ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามคณะอนุกรรมาธิการ

๑. คณะอนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวอุษณี กังวารจิตต์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นางสาวรวิวรรณ จตุรพิธพร
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

นายเถกิง ศักดานุวงศ์
อนุกรรมาธิการ

นางสาวภคอร จันทรคณา
อนุกรรมาธิการ

นางสาวฐาปนี โปร่งรัศมี
อนุกรรมาธิการ

นายสุพล บริสุทธิ์
อนุกรรมาธิการ

นายปรเมษฐ์ โมลี
อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. คณะอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวปนัดดา วงศ์ผู้ดี
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

พันตำรวจเอกหญิง ปวีณา เอกฉัตร
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายสุวรรณ บัวโรย
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท
อนุกรรมาธิการ

นางสาววริศรา ศิริสุทธิเดชา
อนุกรรมาธิการ

นายศุภณัฐ อิ่มทอง
อนุกรรมาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พันตำรวจเอก ศราวุธ โสมะเกษตริน
อนุกรรมาธิการ

นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
อนุกรรมาธิการ

นายอุดมเกียรติ อภินันทิกุล ปานมี
อนุกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

๑. ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศ

๑. นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
๒. นางสาวมนทกานติ์ เชื่อมชิต
๓. รองศาสตราจารย์บุญเสริม หุตะแพทย์
๔. นางสาวปนัดดา วงศ์ผู้ดี
๕. นายแพทย์พรเพชร ปัญจปิยะกุล
๖. นายธีร์ ภวังคนันท์
๗. นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส
๘. นางนิรมล โตจิรกุล
๙. นายบุญถาวร ปัญญาสิทธิ์
๑๐. นายแพทย์ประภาส ลี้สุทธิพรชัย
๑๑. นายศุภกรณ์ ปุญญฤทธิ์
๑๒. นางสาวพัชราพรรณ นาคพงษ์
๑๓. พันตำรวจโทหญิง ณัฐิกา กีรติธรรมกฤต
๑๔. นางสาวอัญชลีพร รักษาสัตย์
๑๕. นางสาวณัฐปภัสร์ วรธันย์ผาสุข

๒. ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

๑. นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
๒. นางนิรมล โตจิรกุล
๓. นายอรุณ คงเจริญ
๔. นายอธิวัฒน์ บุญชาติ
๕. นายสุรเชษฐ์ งามวงศ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

อาชญากรรมทางเพศได้ทวีความรุนแรงจนเป็นเหตุที่สร้างความสะเทือนขวัญแก่ประชาชนมาเป็นระยะเวลายาวนาน แม้ความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทย กฎหมายได้บัญญัติให้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่มีบทกำหนดโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต หากแต่ยังมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ทั้งการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งถือเป็นภัยเงียบที่คุกคามความสงบสุขของประชาชนในสังคมอย่างยิ่ง การศึกษาปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านสถานการณ์ของปัญหา สาเหตุของปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และปัญหาข้อกฎหมาย รวมถึงช่องว่างของกฎหมายที่เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศ จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ในการสร้างแนวทาง มาตรการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง ยังสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยให้รอดพ้นจากการตกเป็นผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทาง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และศึกษาข้อขัดข้องของกระบวนการยุติธรรม ปัญหาข้อกฎหมายและช่องว่างของกฎหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ได้มีการพิจารณาศึกษาจากข้อมูลสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ การเชิญบุคคลและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อคิดเห็นและการประชุมพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินการของรัฐบาลควรต้องกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ในเรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยให้รัฐบาลจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศระดับชาติ ซึ่งมีกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการ ดำเนินการจัดทำแผนการบูรณาการ การวางโครงสร้างกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานในภาคปฏิบัติ จัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานทุกแห่งสามารถนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างจริงจัง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและรูปแบบการบริหาร เพื่อให้เกิดหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการบูรณาการในการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างแท้จริง โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกต ดังนี้

<u>แนวทางการป้องกันก่อนการเกิดเหตุ</u>

๑. ควรต้องให้ความรู้ความเข้าใจกับสังคม โดยสร้างกลไกการเฝ้าระวังร่วมกับเครือข่ายในระดับชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ การรณรงค์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ออกมาบังคับใช้ กฎหมายที่มีการแก้ไข และสิทธิต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริง รวมถึงการสร้างเจตคติและการระมัดระวังตนเองเพื่อป้องกันการเกิดการกระทำความผิด โดยควรจัดทำโปสเตอร์ (Poster) การให้ข้อมูลด้วยภาพ (Infographic) ในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และให้มีสายด่วน (Hotline) หรือเบอร์กลาง สำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และในการรับแจ้งเหตุที่ทันท่วงทีกรณีที่พบเห็นว่าอาจเกิดเหตุการณ์ข่มขืน โดยทำการเผยแพร่ในหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อให้เข้าถึงและเกิดความชัดเจนต่อประชาชนในระดับชุมชนต่างจังหวัด พร้อมทั้งสร้างกลไกการเยี่ยมเยียนครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ควรต้องสร้างมาตรการเพื่อปลูกฝังการเคารพสิทธิตนเองและผู้อื่นในทุกช่วงวัย โดยกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ต้องวางแนวทางรากฐานในเรื่องการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเสมอภาคกันซึ่งเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างมาก โดยต้องเริ่มตั้งแต่ช่วงอายุ ๐ – ๘ ปี ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญในการวางรากฐานที่แข็งแรง และเป็นช่วงอายุที่อยู่ในสถานศึกษา หากมีมาตรการให้สถานศึกษาเน้นการปลูกฝังในเรื่องการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเสมอภาคกันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระดับหนึ่ง

๓. ควรต้องมีการปรับหลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เพิ่มตัวอย่างรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศวิถี เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถพิจารณาได้อย่างเห็นภาพและนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรได้อย่างชัดเจน และควรต้องมีการบูรณาการหลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษากับหมวดวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุขควรต้องมีการจัดทำสื่อการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้นอกห้องเรียนและเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบการนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีหลากหลายรูปแบบ เช่น การ์ดเกมสำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการ์ดเกมว่าพื้นที่ส่วนตัวของตัวเองส่วนไหนบ้างที่ห้ามคนอื่นสัมผัส หรือหากเกิดเหตุไม่พึงประสงค์ควรแจ้งใคร เป็นต้น

<u>แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดเหตุ</u>

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข (แพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์) และกระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ควรต้องพัฒนาแนวทางปฏิบัติในเรื่องการสอบถามข้อเท็จจริงต่อผู้เสียหาย เพื่อให้เป็นแนวทางการปฏิบัติเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งองค์ความรู้ กระบวนการ และทักษะ โดยเฉพาะการตั้งคำถามที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดซ้ำ

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรต้องจัดให้มีช่องทางการแจ้งเหตุในรูปแบบอื่น เช่น แอปพลิเคชัน (Application) หรือ เว็บไซต์ (Website) ซึ่งจะทำให้เกิดการเข้าถึงเพิ่มมากขึ้น การมีสายด่วน (Hotline) หรือเบอร์กลาง ในการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้ให้คำปรึกษาให้มีทักษะความรู้ในด้านนี้ด้วย

๓. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรต้องจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์อย่างเพียงพอ เพื่อเข้าร่วมสอบข้อเท็จจริงในทุกกรณีที่ผู้เสียหายเป็นเด็กนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการมีนักจิตวิทยาของกระทรวงซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำข้อมูลดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับข้อมูลของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อหาแนวทางให้เกิดการกระจายตัวของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ในระดับที่เพียงพอในการเข้าร่วมสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของผู้เสียหายที่เป็นเด็กในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศ และจะนำไปสู่การสร้างศักยภาพของครูแนะแนว

๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรต้องให้มีการบูรณาการการทำงานในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ (Multidisciplinary Team) เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรต้องมีการจัดเก็บข้อมูลคดีแบบจำแนกเพศตั้งแต่กระบวนการรับแจ้งความร้องทุกข์ และการประสานงานส่งต่อเรื่องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มเติมจากเดิมที่มีการจัดเก็บข้อมูลแบบจำแนกประเภทคดี

แนวทางการแก้ไข ฟื้นฟู และเยียวยาหลังการเกิดเหตุ

๑. กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ต้องจัดทำโปรแกรมที่ใช้ในการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดคดีทางเพศเป็นการเฉพาะ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** ในขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟู และการประเมินผลความสำเร็จในการปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดทางเพศทั้งผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชน

๒. กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ต้องจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ (Risk Assessment Tool) เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** เพื่อนำแบบประเมินมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิดคดีทางเพศว่ามีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำมากหรือน้อยเพียงใด รวมทั้งหาวิธีการดำเนินการเพื่อปรับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดคดีทางเพศและเพื่อวางแผนการคุมประพฤติแก่ผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ

๓. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องจัดทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศ เพื่อเป็นฐานข้อมูลบันทึกประวัติและข้อมูลอาชญากรรมของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ป้องกันการกระทำผิดทางเพศซ้ำ และเป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเพศให้กับเจ้าหน้าที่ในการติดตามความเคลื่อนไหวของผู้กระทำผิดโดยมีกฎหมายรับรองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และการเข้าถึงข้อมูลของผู้กระทำผิดคดีทางเพศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน**

๔. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรผลักดันให้มีการออกกฎหมายรองรับการจัดเก็บข้อมูลตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี และติดตามการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน**

๕. กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงสาธารณสุข **ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** เรื่อง มาตรการลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณีการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) โดยเฉพาะลักษณะคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมีพฤติการณ์กระทำผิดซ้ำ หรือมีลักษณะการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นคดีที่กระทำต่อเด็ก รวมถึงควรมีกระบวนการประเมินสภาพร่างกายและจิตใจทางการแพทย์ของผู้ต้องขังทั้งก่อนและหลังการใช้มาตรการดังกล่าว

๖. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรต้องมีการกำหนดมาตรการในการดำเนินการทางวินัยแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ล่วงละเมิดทางเพศเด็กนักเรียน กล่าวคือ (๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นครู บุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรได้รับการระวางโทษวินัยร้ายแรง และ (๒) ในการสอบสวน กำหนดให้มีคณะกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยกำหนดสัดส่วนของกรรมการที่เป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

๗. กระทรวงยุติธรรม ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภารกิจของสำนักงานกองทุนยุติธรรม และสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ในการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนและไม่ได้รับความเป็นธรรมเมื่อต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการวางเงินประกันการปล่อยชั่วคราว ค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความ ค่าธรรมเนียมศาล ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์และการแสวงหาข้อเท็จจริง ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน นอกจากนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรต้องดำเนินการในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๘. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรต้องจัดทำระบบการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC (Data Exchange Center) เพื่อใช้ในการตรวจสอบประวัติผู้เกี่ยวข้องหรือหลักฐานคดี รวมทั้งติดตามสถานะของคดีได้อย่างรวดเร็ว

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” แห่งประมวลกฎหมายอาญา

การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามควรมีการพิจารณาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบจากการนำตัวบทกฎหมายไปปรับใช้ ทั้งในส่วนที่เป็นบทนิยามตามกฎหมายเดิมและที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเป็นไปได้อย่างเป็นระบบ หลังจากที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามกระทำชำเรา ควรมีการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันว่าพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานกระทำอนาจาร

การพิจารณาบทนิยาม ตามมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา “กระทำชำเรา หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น” เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ในพฤติการณ์ ดังนี้

๑) กรณีผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ

๒) การกระทำโดยการบังคับให้ผู้อื่นล่วงล้ำตนเอง กรณีครูผู้หญิงบังคับให้เด็กนักเรียนชายกระทำสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายกับครูผู้หญิง

๓) กรณีบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิง

๔) กรณีที่ผู้หญิงถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใดหรือเด็กผู้ชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือถูกกอดจูบในขณะอาบน้ำ หรือบังคับให้กระทำเพื่อสนองความใคร่

คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้พิจารณาแนวทางแก้ไขบทนิยามของคำว่า กระทำชำเรา และมีความเห็นในการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้ง หรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท...”

ส่วนที่ ๒ การเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อเท็จจริงในปัจจุบันแม้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำคุกคามทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ไม่สามารถเอาผิดผู้กระทำการคุกคามทางเพศหรือผู้ถูกกระทำไม่ได้รับการคุ้มครอง จึงนำไปสู่การพิจารณาบทนิยามและบทลงโทษเกี่ยวกับลักษณะความผิดคุกคามทางเพศ โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการขอเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา เพื่อจะทำให้มีกฎหมายคุ้มครองลักษณะของการคุกคามทางเพศที่สามารถเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและปิดช่องว่างทางกฎหมายได้ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า คุกคามทางเพศ ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๑ (๑๙) “การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใด ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด ที่ส่อไปในทางเพศ เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควาน หรือกระทำการใดที่ตามวิสัยและพฤติการณ์อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในทางเพศ”

๒) เพิ่มลักษณะความผิดและบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ ในประมวลกฎหมายอาญา โดยมีแนวทางการกำหนดบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ ดังนี้

(๑) บทลงโทษมีอัตราสูงกว่าการกระทำความผิดลหุโทษ โดยอัตราโทษความผิดฐานคุกคามทางเพศจะอยู่ระหว่างความผิดลหุโทษกับความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๓๙๗ วรรคสอง การกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๒) บทลงโทษมีอัตรากึ่งหนึ่งของความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๒๗๘ ความผิดฐานอนาจาร ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๓) บทลงโทษมีอัตราโทษเท่ากับการดำเนินคดีต่อศาลแขวง (*คดีอาญาที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท*)

ส่วนที่ ๓ การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว

การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ดังนี้

๑) การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับเพศควรพิจารณาพฤติการณ์ของผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำโดยมีเพศสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคู่รักกับการกระทำความผิดทางอาญา รวมถึงนำเรื่องระยะห่างช่วงอายุของเด็กหรือผู้เยาว์ มาประกอบการพิจารณาสืบสวน สอบสวนและพิจารณาดำเนินคดี

๒) กรณีเด็กหรือผู้เยาว์มีเพศสัมพันธ์ระหว่างเป็นคู่รัก และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล แจ้งความดำเนินคดีความผิดต่อเสรีภาพ ในความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ และมาตรา ๓๑๙ ซึ่งผู้ต้องหาอาจไม่ได้มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดอาญาแต่เป็นการมีเพศสัมพันธ์โดยการสมยอมระหว่างคู่รัก ดังนั้น กระบวนการของการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่มีพฤติการณ์ดังกล่าว ควรนำถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคห้า และวรรคหก

“*มาตรา ๒๗๗...*

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย”

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปรับใช้ในการพิจารณาดำเนินคดีโดยให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำและผู้ต้องหา โดยปรับใช้ในการตีความของกระบวนการสืบสวน สอบสวน และการพิจารณาคดี ได้แก่

๑) มาตรา ๒๗๙ ความผิดฐานพาเด็กไปเพื่ออนาจาร

๒) มาตรา ๒๘๓ ทวิ ความผิดฐานพาไปเพื่ออนาจาร

๓) มาตรา ๓๑๗ ความผิดฐานพรากเด็ก

๔) มาตรา ๓๑๙ ความผิดฐานพรากผู้เยาว์

ส่วนที่ ๔ การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถึงแม้ว่ากฎหมายจะได้มีการกำหนดสิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดเอาไว้แล้ว แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่ามีผู้เสียหายที่ทราบถึงสิทธิดังกล่าวอยู่น้อยมาก ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย (หมายถึงผู้กระทำความผิดเมื่อถูกฟ้องคดี) และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และบางส่วนไม่มีทุนทรัพย์ที่จะจ้างทนายความเพื่อดำเนินการ

ดังนั้น ควรจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย นอกจากนี้ควรแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยอ้างอิงจากการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ ที่มีการกำหนดไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย” ซึ่งเห็นว่าสามารถนำไปปรับใช้กับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีหน้าที่แจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

อีกกรณีหนึ่งในความผิดเกี่ยวกับเพศ ลักษณะ ๙ ของประมวลกฎหมายอาญา ฐานความผิดดังกล่าวเมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ โดยขอให้เพิ่มเติมมาตรา ๔๔/๑ ดังกล่าว เป็นวรรคท้ายว่า “ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิด และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย”

ส่วนที่ ๕ การสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ ทั้งในกรณีที่เป็นมุมมองด้านสภาพจิตใจของผู้เสียหายหรือพยาน และข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการสืบพยานไว้ก่อนซึ่งจะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในรูปคดีของคู่ความ โดยได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) การสืบพยานไว้ก่อนจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพจิตใจของเด็กหรือผู้เสียหายที่ต้องมานำสืบพยานในชั้นศาลด้วยว่ามีความพร้อมหรือไม่ นอกจากนี้ การสืบพยานเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องมีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยเสมอ

๒) การสืบพยานต้องไม่ลืมว่าผู้เสียหายที่เป็นเด็กในฐานะพยาน จะต้องถูกทนายความฝ่ายจำเลยถามค้าน ซึ่งหากเร่งนำเด็กมาสืบพยานในชั้นศาลโดยที่เด็กไม่มีความพร้อม จะทำให้เด็กยิ่งตื่นกลัวไม่เป็นผลดีต่อรูปคดีของเด็ก และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ทนายความฝ่ายจำเลยเตรียมข้อมูลเพื่อนำมาซักค้านในชั้นการพิจารณาคดีในภายหลัง ซึ่งจะทำให้ฝ่ายจำเลยได้เปรียบมากกว่า จึงควรให้เป็นไปตามขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการทางอาญาในรูปแบบเดิม หรือหากจะให้มีการดำเนินการเร็วที่สุดก็ควรรอให้พนักงานสอบสวนจัดทำสำนวนการสอบสวนให้แล้วเสร็จเสียก่อน

๓) การนำสืบพยานไว้ก่อนจะมีผลทำให้การคุ้มครองผู้ต้องหาหรือจำเลยมีข้อจำกัดไปโดยปริยาย โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี อาจยิ่งทำให้การนำสืบข้อเท็จจริงหรือข้อต่อสู้ของฝ่ายจำเลยไม่สามารถทำได้อย่างครบถ้วนแน่นอน อย่างไรก็ตาม การสืบพยานไว้ก่อนมีข้อดีคือ ผู้เสียหายเพิ่งผ่านเหตุการณ์มาไม่นาน ทำให้ยังจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นานจะทำให้ความทรงจำเลือนราง และอาจถูกฝ่ายจำเลยยื่นข้อเสนอหรือทำการยุ่งเหยิงกับพยาน ดังนั้น หากจะนำการสืบพยานไว้ก่อนมาใช้กับการสืบพยานเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศจะต้องมีการชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีและข้อเสียที่จะให้มีการสืบพยานไว้ก่อนด้วยเช่นกัน

๔) การสืบพยานไว้ก่อนควรเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายให้ความยินยอมพร้อมใจหรือความประสงค์ของผู้เสียหายเอง โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้เสียหาย และซักซ้อมให้ผู้เสียหายมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการสืบพยานและการดำเนินคดีในชั้นศาล

ส่วนที่ ๖ การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

การพิจารณาให้มีการแก้ไขกฎหมายให้การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไม่ควรมีอายุความ และในการพิจารณาคดีควรกำหนดค่าเสียหายในลักษณะที่เป็นค่าเสียหายเชิงลงโทษ

<u>ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ</u>

ส่วนที่ ๑ การนำเสนอสื่อข่าวหรือสื่อบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศ

ควรมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานและแนวทางที่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน ดังนี้

๑) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ไม่ควรใช้คำว่า “เหยื่อ” แทนตัว “ผู้เสียหาย”

๒) ควรมีการคุ้มครองผู้เสียหายและญาติผู้เสียหายในการนำเสนอข่าวโดยไม่เปิดเผยใบหน้าและรายละเอียดข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อและที่อยู่ เป็นต้น

๓) ควรมีมาตรการหรือข้อกฎหมายที่จะดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอข่าว เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็ก หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่อยู่ในการคุ้มครองดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวควรเข้าไปยุติการนำเสนอข่าวหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองสิทธิและป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดแก่เด็กหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลโดยทันที

๔) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศไม่ควรลงรายละเอียดมากเกินไป

๕) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ โดยไม่ได้กลั่นกรอง ควรมีมาตรการในการควบคุมสื่อออนไลน์ที่จัดตั้งเพจข่าวเอง หรือสื่อท้องถิ่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖) การเผยแพร่ผลการกระทำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ควรมีหน่วยงานเผยแพร่ว่าผู้กระทำผิดจะได้รับการลงโทษในเรื่องใดบ้าง เพื่อป้องกันพฤติกรรมการลอกเลียนแบบและการเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด

๗) การนำเสนอสื่อบันเทิงในรูปแบบภาพยนตร์ ละคร รายการทั่วไปในสื่อทุกประเภท ควรควบคุมการผลิต การนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เป็นการส่งเสริมการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศ หรือการมองเรื่องการคุกคามทางเพศเป็นเรื่องปกติ

โดยการจัดทำเนื้อหาภายในคู่มือมาตรฐานและแนวทางการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน จะต้องนำกฎหมายและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่เป็นการละเมิดสิทธิผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ มาพิจารณาเป็นแนวทางในการจัดทำ

ส่วนที่ ๒ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) และการลงทะเบียนข้อมูลของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ควรพิจารณาศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียในทางปฏิบัติอย่างละเอียดรอบคอบ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม หรือ DNA ของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้เสนอให้มีการจัดเก็บตัวอย่าง DNA ของผู้ต้องขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศทุกคน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการติดตามและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ รวมถึงควรผลักดันให้มีการพิจารณาออกกฎหมายรับรองการจัดเก็บ DNA ของผู้ต้องขังเพื่อให้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจังและเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ทั้งนี้ หน่วยงานที่จะเป็นผู้จัดเก็บ เช่น สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม เป็นต้น

๒) การลงทะเบียนและการเปิดเผยข้อมูลของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ได้รับการปล่อยตัวหลังจากการพ้นโทษ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การโยกย้ายถิ่นที่อยู่ของอดีตผู้ต้องขังที่คาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต และความพร้อมของหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนและผู้อยู่ในความดูแล

๑) แนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วทางเพศ ซึ่งคู่กรณีเป็นครูชายโสดกับสตรีโสด โดยมีพฤติกรรมคือ ร่วมประเวณีโดยข่มขืนแล้วจดทะเบียนสมรส แนวทางพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยโดยกำหนดระดับความผิดไว้ว่าไม่ร้ายแรง ซึ่งการพิจารณาปรับความผิดในพฤติกรรมดังกล่าว <u>ควรปรับระดับความผิดเป็นร้ายแรง</u> ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่ไม่สามารถยอมความได้ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงแนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยในพฤติการณ์ดังกล่าวให้ถือว่ามีระดับความผิดร้ายแรงและระดับโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออก โดยให้นำแนวทางพิจารณาดังกล่าวไปใช้กับหน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน โดยปรับบทความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

๒) กระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะมีการสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้น หากกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นคณะกรรมการสอบสวน ควรมีการออกระเบียบหรือกฎเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงสัดส่วนกรรมการสอบสวนวินัยให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือครูแนะแนว เข้าร่วมเป็นกรรมการในการพิจารณาสอบสวนด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) ควรมีการเผยแพร่บทสรุปของผลการดำเนินการทางวินัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างให้สังคมได้รับทราบและตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

ส่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ดังนี้

๑) ควรพิจารณากำหนดเพิ่มเติมประเภทค่าตอบแทนของผู้เสียหายในคดีอาญา อีก ๒ ประเภท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ปกครองกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ โดยให้นำข้อกฎหมายเรื่องค่าสินไหมทดแทนกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันได้ก่อขึ้นนั้นด้วย และค่าใช้จ่ายที่เกินจากขั้นต่ำของค่าใช้จ่ายที่กฎหมายกำหนดไว้

๒) ควรพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องโดยอำนวยความสะดวกในกรณีที่เป็นเอกสารที่ต้องออกจากหน่วยงานของรัฐ และกรณีที่ผู้ร้องไม่สามารถยื่นเอกสารได้เนื่องจากมีหลายขั้นตอน โดยควรพิจารณาทบทวนการออกระเบียบของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำร้องในคดีอาญา กรณีวิธีการยื่นคำร้องขอรับค่าตอบแทน โดยเพิ่มช่องทางในการยื่นคำร้อง เช่น การส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ดังนี้

๑) คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ในส่วนของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ควรมีการพิจารณาทบทวนแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ต้องตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ที่ผู้เสียหายดังกล่าวพึงได้รับการคุ้มครองและเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหาย ไม่ว่าขณะนั้นผู้เสียหายจะตกอยู่ในสถานะใด จะมีการเข้าเมืองที่ถูกกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากกระบวนการเรียกร้องเงินเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญากับการดำเนินคดีต่อผู้เสียหายที่เป็นผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็นการดำเนินการคนละส่วนกัน

๒) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ควรชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบให้ครอบคลุมจำนวนเงินเยียวยาที่ค้างจ่ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งหมด รวมถึงขอเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ไม่กระทบต่อวงเงินงบประมาณในการบริหารจัดการในแต่ละปี และเพื่อให้การบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) กระทรวงมหาดไทย ควรมีการศึกษาหาแนวทางผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถจัดการให้สถานะความเป็นผู้เสียหายนั้นสิ้นสุดลงก่อนที่จะถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในสถานะของผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต่อไป

ส่วนที่ ๕ ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร

ประเด็นขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาว่า ยังไม่มีงานวิจัยใดที่สนับสนุนผลอย่างเป็นทางการว่า การใช้อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร จะช่วยป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศได้โดยตรง ประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ผู้กระทำความผิดมักจะลงมือกระทำผิดด้วยตนเองโดยไม่มีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๖ แนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความในกรณีไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี

ควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึงกันเกี่ยวกับการติดต่อขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยช่องทางในการติดต่อขอรับความช่วยเหลือได้ เช่น สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด หรือสภาทนายความประจำจังหวัด และกรณีหากทนายความทอดทิ้งคดีสามารถร้องเรียนได้ที่สภาทนายความประจำจังหวัด หรือสภาทนายความแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๗ สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน ดังนี้

๑) ให้มีการจัดหรือปรับปรุงห้องสอบสวนผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไว้เป็นการเฉพาะ

๒) ให้มีการปรับปรุงระบบการสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนคำนึงถึงความละเอียดอ่อนของคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ และมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ในการสอบสวนและการดำเนินคดีเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดซ้ำต่อผู้เสียหาย

๓) ให้มีการสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีอยู่แล้วในจังหวัด สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ (นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศและการข่มขืนกระทำชำเรา (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ) ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมและการข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมการฆ่าข่มขืนกระทำชำเรา (นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ต่อมาคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติขยายระยะเวลาในการดำเนินงานออกไปอีกสองครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ ขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	ประธานคณะกรรมาธิการ
(๒) นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นางผุสดี ตามไท	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
(๗) นายภูมิศิษฏ์ คงมี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๘) นางสาวพัชรินทร์ ซ้าศิริพงษ์ เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๙) นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์ เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นายจักรพันธ์ พรนิมิตร โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๓) นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์ โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๔) นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๕) นายศรัญ ฤกษ์อัตการ โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๖) นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๗) นางสาววิภาวัลย์ วรวรรณปรีชา โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๘) นางสาวอุษณี กังวารจิตต์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๙) รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๐) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิงศิพร โกวิท ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๑) นายเถกิง ศักดานุวงศ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๒) นายธนิตพล ไชยนันทน์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๓) นายอุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๔) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๕) นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๖) นายวัลลภ นาคบัว ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๗) พลตำรวจตรีสุรชาติ จึงดำรงกิจ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๘) นายวิทยา พานิชพงศ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๒๙) นายภัทร ภมรมนตรี ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๓๐) นายสุพล บริสุทธิ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๓๑) นางสาวกุลวลี นพอมรบดี กรรมาธิการ
(๓๒) นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร กรรมาธิการ
(๓๓) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ กรรมาธิการ
(๓๔) นางดุษฎี นามวิเศษ กรรมาธิการ
(๓๕) นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์ กรรมาธิการ
(๓๖) นางเทียบจุฑา ขาวขำ กรรมาธิการ
(๓๗) นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย กรรมาธิการ
(๓๘) นางสาวเบญจา แสงจันทร์ กรรมาธิการ
(๓๙) นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล กรรมาธิการ
(๔๐) นายพิษณุ พลธี กรรมาธิการ
(๔๑) นางเภาพงา สุทธิมณฑล กรรมาธิการ
(๔๒) นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กรรมาธิการ
(๔๓) นางสาววิวรรณ จตุรพิธพร กรรมาธิการ
(๔๔) นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล กรรมาธิการ
(๔๕) นายวรณัฐ ศรีสุริยชัย กรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔๖) นายวสันต์ กล้าแท้ กรรมาธิการ
(๔๗) นายวาโย อัศวรุ่งเรือง กรรมาธิการ
(๔๘) นายศุภณัฐ อิ่มทอง กรรมาธิการ
(๔๙) นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง กรรมาธิการ

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร ได้พ้นจากเป็นกรรมาธิการวิสามัญ เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ แทนตำแหน่งที่ว่าง

๑.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ คือ

(๑) นางสาวปนัดดา วงศ์ผู้ดี
(๒) นางสาวภคอร จันทรคณา
(๓) นายธเนษฐ เศรษฐาวาณิช
(๔) นางสาวกวินนาถ ตาคีย์
(๕) นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์
(๗) นายชนวัฒน์ สิทธิธูรณ์
(๘) นางสาววริศรา ศิริสุทธิเดชา
(๙) นายอุดมศักดิ์ โหมดม่วง
(๑๐) นางสาวปุณณรีย์ ปิยาศิษฏ์สกุล
(๑๑) นายศุภกร ปุญญฤทธิ์
(๑๒) พันตำรวจโทหญิง ณัฐิกา กีรติธรรมกฤต
(๑๓) นางสาวพัชราพรรณ นาคพงษ์
(๑๔) นายธเนศ เกษศิลป์

๑.๓ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวมณฑิชา ผลหาญ นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ สำนักกรรมาธิการ ๓ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๑.๔ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คณะ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาสถานการณ์ กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) นางสาวอุษณี กังวารจิตต์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการคนที่หนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) รองศาสตราจารย์สุณีย์ กัลยะจิตร รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นางสาวสุเพ็ญศรี พึ่งโคกสูง เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๕) นางสาวรวิวรรณ จตุรพิธพร โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
๖) นายเถกิง ศักดานุวงศ์ อนุกรรมาธิการ
๗) นางสาวภคอร จันทรคณา อนุกรรมาธิการ
๘) นางสาวฐาปนี โปร่งรัศมี อนุกรรมาธิการ
๙) นายสุพล บริสุทธิ์ อนุกรรมาธิการ
๑๐) นายปรเมษฐ์ โมลี อนุกรรมาธิการ

(๒) คณะอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) นางสาวปนัดดา วงศ์ผู้ดี รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) พันตำรวจเอกหญิง ปวีณา เอกฉัตร รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายสุวรรณ บัวโรย เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท อนุกรรมาธิการ
๖) นางสาววริศรา ศิริสุทธิเดชา อนุกรรมาธิการ
๗) นายศุภณัฐ อิ่มทอง อนุกรรมาธิการ
๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ศราวุธ โสมะเกษตริน อนุกรรมาธิการ
๙) นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ อนุกรรมาธิการ
๑๐) นายอุดมเกียรติ อภินันทิกุล ปานมี อนุกรรมาธิการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๒.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(๑) นางสาวอรพินท์ ศักดิ์เอี่ยม รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก
(๒) นางสาวพัชรี ศุภดิษฐ์ นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
(๓) นางอรียาพร อรุณเนตร นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
(๔) นายพีรพงษ์ ใจหาญ นักสังคมสงเคราะห์
๒.๒ กระทรวงยุติธรรม
(๑) นางสาวสิภาณี นาคสี นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
(๒) นางสาววัชราภรณ์ คัชมาตย์ เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานกฎหมาย
๒.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม
(๑) นางสาวศิริพร ลิ้มทองเจริญ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
(๒) นายธรรมนูญ สงวนเชียว นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวอรุณี อินทร์จุ้ย นิติกรชำนาญการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๔ สำนักงานอัยการสูงสุด

นายสุรเชษฐ์ งามวงศ์	อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา ๔ สำนักงานคดีอาญา

๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) พันตำรวจเอก สุชาติ คล้ายจันทร์พงษ์	รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑
(๒) พันตำรวจเอก อัครชัย แช่มช้อย	ผู้กำกับการ (สอบสวน) กองบังคับการสืบสวน สอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล
(๓) ว่าที่พันตำรวจเอก วิสิษฐ์ วัฒนพงษ์พิทักษ์	ผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยการ ๓ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
(๔) ว่าที่พันตำรวจเอก เอกชัย แสนสระดี	ผู้กำกับการ กลุ่มงานตรวจสอบสำนวน ๔ กองคดี
(๕) พันตำรวจโท รักษ์ชยุตม์ สายพร้อมญาติ	รองผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยการ ๓ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
(๖) ว่าที่ร้อยตำรวจโทหญิง พศวจี ปราบพาล	รองสารวัตร กลุ่มงานตรวจสอบสำนวน ๔ กองคดี

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) นางลาวัณย์ ตรีเนตร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(๒) นายกาญจนมาโนชญ์ ขุนกอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(๓) นางสาววรีพรรณ วัชรางค์กุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(๔) นายเฉลิมชัย วาสะสิริ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
(๕) นางภัทราพรรณ เล็งวัฒนากิจ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖) นางอัจนา สุขกล่ำ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
๓.๒ กระทรวงสาธารณสุข	
(๑) นายแพทย์พรเพชร ปัญจปิยะกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านบริหาร การสาธารณสุข
(๒) นางสาวอชิมา เกิดกล้า	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๓.๓ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	
(๑) นางสุดาภรณ์ ชมชัย	ผู้อำนวยการสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครนายก
(๒) นางสาววัชริน แม่นยำ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนา เด็กและเยาวชน
(๓) นางสาววิจิตรา ทองพาน	พนักงานคุมประพฤติ ชำนาญการพิเศษ
๓.๔ กรมราชทัณฑ์	
(๑) นายกิตติพัฒน์ เดชะพหุล	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
(๒) นางสาววริศรา ศิริสุทธิเดชา	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริม การศึกษาและพัฒนาจิตใจ กองพัฒนาพฤตินิสัย
(๓) นางสาวจุฑารัตน์ จินตกานนท์	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบ ด้านทัณฑ์ปฏิบัติ กองทัณฑ์ปฏิบัติ
(๔) นายธนบูรณ์ จันทรมาลัย	นักทัณฑวิทยาชำนาญการ กองทัณฑ์ปฏิบัติ
๓.๕ โรงพยาบาลตำรวจ	
(๑) พันตำรวจเอกหญิง วันเพ็ญ ปรีติยาธร	พยาบาล (สบ ๔) กลุ่มงานพยาบาล
(๒) พันตำรวจโทหญิง วิภา พงศ์จันทร์วิไล	นักสังคมสงเคราะห์ (สบ ๓) กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์
๓.๖ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ	
(๑) นายแพทย์ทศนัย พิพัฒน์โชติธรรม	นิติเวช
(๒) พยาบาลวิชาชีพ กาญจนา สมบัติศิรินันท์	หัวหน้างานพยาบาลสูตินรีเวช
(๓) นางสาวขนิษฐา บูรณพันศักดิ์	หัวหน้างานสังคมสงเคราะห์
๓.๗ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก	
นางทิชา ณ นคร	ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการประชุมพิจารณาศึกษาเรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ประชุมพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน ๑๘ ครั้ง โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

๔.๒ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ได้ประชุมพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย จำนวน ๔ ครั้ง โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ครั้ง คือ วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓

๔.๓ คณะอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ได้ประชุมพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน ๘ ครั้ง โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ครั้ง คือ วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓

๔.๔ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดข้อมูลเรื่องนี้จากเอกสาร ข้อมูล คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

๔.๕ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง คือ โรงพยาบาลตำรวจ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๕. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากกล่าวถึงอาชญากรรมทางเพศ สามารถกล่าวได้ว่า เป็นอาชญากรรมที่คุกคามความปลอดภัยของประชาชนมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่อาชญากรรมทางเพศได้ทวีความรุนแรงและมักเป็นเหตุที่สะเทือนขวัญประชาชน แม้ความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทยได้ถูกกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดทางอาญามีการกำหนดโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต หากแต่ยังมีเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นระยะทั้งการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นภัยเงียบที่คุกคามความสงบสุขของประชาชนในสังคมอย่างยิ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดความหมายของคำว่า “กระทำชำเรา” หมายความว่า “กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น” โดยสิ่งที่เปลี่ยนไปจากกฎหมายเดิม คือ การใช้สิ่งอื่นใดหรืออวัยวะอื่นใดของผู้กระทำ สอดใส่อวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหายเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ ได้ถูกย้ายไปเป็นเหตุเพิ่มโทษของการอนาจาร ทั้งนี้ การกระทำความผิดทางเพศเป็นการกระทำผิดที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน เมื่อพิจารณาจากสถิติทางคดีถึงแม้จะพบว่า คดีความผิดเกี่ยวกับเพศเมื่อเทียบกับอาชญากรรมประเภทอื่น จะมีปริมาณคดีไม่เพิ่มสูงขึ้น และต้องยอมรับว่าคดีทางเพศเป็นคดีที่ผู้เสียหายอับอายไม่ประสงค์เข้าแจ้งความดำเนินคดี ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการรายงานเหตุเป็นตัวเลขที่แท้จริง ดังนั้น สถิติทางคดีจึงไม่อาจวัดความรุนแรงของคดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้ และในทางกลับกันหากพิจารณาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อสารมวลชนในทุกช่องทาง จะเห็นข่าวเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมทางเพศเกิดขึ้นทุกวัน บ้างก็เป็นอาชญากรรมทางเพศที่ไม่มีความรุนแรงมากนัก บ้างก็เป็นอาชญากรรมทางเพศที่สะเทือนขวัญและก่อให้เกิดความเกลียดแค้นชิงชังใคร ๆ จากคนในสังคม ในส่วนของการป้องกันอาชญากรรมทางเพศยังไม่มีการป้องกันการกระทำผิดทางเพศที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม นอกจากการรอให้มีเหตุเกิดขึ้นเสียก่อน ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นนี้สร้างความเสียหายที่ไม่อาจเรียกกลับคืนมาได้ และก่อให้เกิดเป็นตราบาปอย่างถาวรแก่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำ อีกทั้ง มายาคติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศมักกล่าวโทษผู้หญิง เช่น การแต่งตัวโป๊เสี่ยงถูกข่มขืนจริงหรือ ผลการศึกษาของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ระบุว่า จากการตรวจสอบข่าวที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศย้อนหลัง ๑๓ ปี รวมกว่า ๑.๗ หมื่นข่าว ประมาณร้อยละ ๖๘ เป็นข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน ซึ่งพบว่าเหยื่อมีอายุตั้งแต่ ๘ – ๑๐๕ ปี ในสถานที่เกิดเหตุต่าง ๆ กัน แสดงให้เห็นว่า คนทุกวัย ทุกอาชีพ ทุกระดับการศึกษา สามารถถูกข่มขืนได้ และไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องการแต่งตัว “ความพยายามในการโยงการแต่งตัวกับการข่มขืนเป็นมายาคติ จึงเป็นความเข้าใจผิดที่ควรเปลี่ยนได้แล้ว โดยเฉพาะเรื่องการตั้งคำถามกับตัวผู้เสียหาย เพราะข้อเท็จจริงมันไม่ได้เกี่ยวกับความสวยหรือการแต่งตัว” ซึ่งมายาคติเช่นนี้ไม่ควรเกิดขึ้นกับความทุกข์ของผู้หญิงที่ถูกกระทำ และไม่ว่าจะเป็นเพศใดในสังคมไทยก็ไม่ควรเกิดขึ้น

เมื่อพิจารณาความสูญเสียที่เกิดขึ้นในเชิงเศรษฐศาสตร์ของประเทศไทย การสูญเสียงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมราชทัณฑ์ที่มีหน้าที่หลักในการบำบัดฟื้นฟูโปรแกรมผู้กระทำผิดทางเพศนั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของการใช้งบประมาณในแต่ละปี และในส่วนของผู้ถูกกระทำที่จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นการดูแลอย่างต่อเนื่องภายใต้ระบบของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า สถิติย้อนหลัง ๓ ปี มูลค่าความเสียหายในการรักษาพยาบาลผู้ถูกกระทำเหล่านี้มีมูลค่าเป็นจำนวนมาก

จากสถานการณ์ข้างต้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านสถานการณ์ สาเหตุปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ อันก่อให้เกิดองค์ความรู้ในการสร้างแนวทาง มาตรการป้องกัน แก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ให้รอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕.๒ ประเด็นการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา โดยกำหนดประเด็นการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. การศึกษาสถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

๒. การศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

๕.๓ ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาสถานการณ์ สาเหตุของปัญหา แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยสรุปแนวทางการดำเนินการเป็น ๔ แนวทาง ดังนี้

๕.๓.๑ แนวทางการป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

(๑) แนวทางการป้องกันสำหรับผู้ถูกกระทำ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลรับผิดชอบเรื่องความรุนแรงในครอบครัวและเน้นการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ การดำเนินการตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันความรุนแรงในครอบครัว ในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด เพื่อเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดจากบุคคลในครอบครัว นอกจากนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้ทำการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อเด็กภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพัฒนามาตรการทางการบริหาร มาตรการทางสังคม และมาตรการทางการศึกษาเพื่อขจัดความรุนแรงต่อเด็กทุกรูปแบบ รวมทั้งการกระทำความรุนแรงทางเพศเป็นประเด็นสำคัญ โดยมีมาตรการทางกฎหมายหลายฉบับที่ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว มีการกำหนดวิธีการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กร่วมด้วย ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ในส่วนมาตรการทางการบริหารได้มีการกำหนดโครงสร้างการคุ้มครองเด็กระดับชาติ โครงสร้างการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด เป็นกลไกทั้งในระดับนโยบายในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล โดยมีบ้านพักเด็กและครอบครัวเป็นหน่วยงานประสานให้เกิดความคุ้มครองช่วยเหลือเด็กและครอบครัว

ในภาพรวมกลไกต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการบริหารจัดการที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางการบริหาร มาตรการทางสังคม และมาตรการทางการศึกษา โดยมาตรการเหล่านี้ได้ดำเนินการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยมีการทำงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งองค์กรที่ทำงานโดยไม่แสวงหากำไร (NGOs) ซึ่งเป็นทั้งองค์กรการกุศล และองค์กรสาธารณประโยชน์ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ได้แก่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) การขาดการวิเคราะห์เชิงบริบทของพื้นที่ กล่าวคือ พื้นที่ที่มีความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิงและเด็กคือพื้นที่ใดของประเทศไทย ซึ่งวิธีการจัดการต่อปัญหาในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยนั้นย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในเชิงวัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ในชุมชนและสังคม ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งส่งผลให้วิธีการป้องกันในเชิงรุกและการคุ้มครองเด็ก สตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศเป็นเรื่องเฉพาะกรณีในแต่ละราย ดังนั้น การศึกษาในเชิงระบาดวิทยาและความชุกของพื้นที่จึงเป็นประเด็นสำคัญในการทำความเข้าใจในการป้องกันเชิงรุก

๒) การเข้าถึงพื้นที่เชิงรุกของเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็ก ซึ่งมีการทำงานร่วมกันหลายหน่วยงานจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ภายใต้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกันและร่วมกันเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการคุ้มครองเด็ก ผู้หญิง และส่งผลให้ได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

๓) การให้ความรู้ การเฝ้าระวังในชุมชน โดยใช้นโยบายการเยี่ยมบ้านในหมู่บ้านในชุมชนของเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็ก สตรี โดยการให้ความรู้นั้นต้องมีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ จึงควรใช้ชุดความรู้ที่มีความแตกต่างกัน

๔) ทุกโครงการและกิจกรรมต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และนำผลของการประเมินนั้นมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการคุ้มครองป้องกันการใช้ความรุนแรงทางเพศ รวมถึงเหตุของการข่มขืนกระทำชำเราของคนในครอบครัว

๕) รูปแบบความรุนแรงทางเพศเปลี่ยนไปเป็นการล่อลวง ลวนลามทางเพศ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น (Cyber Sexual Harassment) และเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่าย จึงต้องเร่งรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวมากขึ้น โดยสังคมต้องไม่เพิกเฉยกับเรื่องนี้

กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศไว้ ๕ ประเด็น คือ

๑) ให้ความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียน และผู้ปกครองในการป้องกันหาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์การล่วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันเด็กนักเรียนจากการถูกล่วงละเมิด

๒) ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา เอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต้องทำงานเป็นทีม

๓) บุคลากรในสถานศึกษา ดูแล พิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กนักเรียนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา

๔) จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น จัดให้มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เป็นต้น

๕) สถานศึกษาได้มีการสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยเฉพาะการดูแล การป้องกันตนเองของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

นอกจากแนวทางดังกล่าวแล้ว กระทรวงศึกษาธิการต้องมีการดำเนินการเชิงรุก กล่าวคือ การแก้ปัญหาอย่างทันการณ์ ซึ่งการแก้ปัญหาเรื่องเพศในโรงเรียนจำเป็นต้องทำให้เป็นระบบ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสถานศึกษาของรัฐและเอกชนทุกประเภททั่วประเทศ โดยสำรวจปัญหาอย่างแท้จริงเพื่อเข้าถึงปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

๒) บุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอย่างละเอียดทางด้านกาย จิต สังคม ตลอดจนการมีหลักสูตรเบื้องต้นของผู้ที่จะบรรจุเป็นครู พร้อมกับครูที่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะผ่านหลักสูตรการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) การให้ความรู้กับผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครอง การติดตามพฤติกรรมของนักเรียนต้องมีการบันทึกและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอระหว่างครูประจำชั้น และผู้ปกครองเด็ก โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นเครือข่ายเข้ามาดูแลและป้องกันเรื่องเหล่านี้ด้วย และการส่งเสริมให้มีนักจิตวิทยาในโรงเรียน แพทย์ หรือพยาบาลที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กสามารถเข้ามาพบและปรึกษาได้

๔) หลักสูตรเพศศึกษาที่มุ่งสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง สอนให้มีความฉลาดรู้เรื่องเพศให้กับเด็ก และมีความเข้าใจในเรื่องเพศสภาพ เพศวิถี ต้องมีการประเมินการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ให้มีการบรรจุหลักสูตรเหล่านี้อยู่ในระดับนักเรียนอนุบาลและทุกช่วงชั้นของระดับการศึกษาในสถานศึกษา รวมทั้งโรงเรียนจะต้องสร้างการเรียนรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศให้กับเด็กได้รู้เท่าทันอารมณ์ของตัวเอง รู้เท่าทันความสัมพันธ์ รู้ว่าอะไรคือการเอาเปรียบหรือละเมิดสิทธิ และรู้จักป้องกันตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ

๕) บุคลากรทางการศึกษาที่มีการกระทำในลักษณะล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินการยึดใบประกอบวิชาชีพครูในทันที และในส่วนนักเรียนให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้ามาคุ้มครองดูแลสวัสดิภาพของเด็กตามที่กฎหมายกำหนด

๖) ต้องมีมาตรการในการป้องกัน แก้ไข และเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายกรณีล่วงละเมิดทางเพศให้ชัดเจน และมีการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดทางเพศ รวมทั้งโรงเรียนควรมีช่องทางในการรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน โดยถือเป็นความลับและดำเนินการด้วยความยุติธรรม

ทั้งนี้ การให้ความรู้ในระบบการศึกษาเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น ควรมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยนำหลักสูตรสิทธิมนุษยชนและสิทธิพื้นฐานต่าง ๆ บรรจุไว้ในระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นกระบวนการส่งเสริมสิทธิต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ในระบบและนอกระบบการศึกษา กล่าวคือ สิทธิทางเพศเป็นสิทธิพื้นฐานและเป็นรากฐานของสิทธิมนุษยชน การเรียนรู้สิทธิทางเพศ เป็นการเรียนรู้สิทธิพื้นฐานของตนเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิจากผู้อื่น และสามารถมีวิถีชีวิตของตนได้อย่างไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นเช่นกัน

(๒) แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ

การจัดทำระบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ การนำระบบนี้มาใช้อย่างเป็นรูปธรรมและการออกกฎหมายกำหนดให้ชัดเจน สำหรับประเทศไทยมีผู้ที่รู้จักระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศน้อยมาก ทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่มีการบำบัดหรือคัดแยกนักโทษคดีความผิดทางเพศเพื่อการบำบัดใด ๆ ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องทำตามหลักเกณฑ์การรับตัว ดูแล และปล่อยตัวแบบนักโทษในคดีทั่วไปแต่หากพิจารณาจากทรัพยากรที่ประเทศไทยมี หรือความพยายามในการกำหนดนโยบายเพื่อจัดการเรื่องคดีทางเพศ ถือว่าประเทศไทยมีความพร้อมระดับหนึ่งหากได้จัดทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศ หากแต่การผลักดันให้มีการยอมรับในวงกว้าง และนำไปสู่การจัดสร้างระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศจะต้องใช้เวลาพอสมควร การนำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศมาใช้ในประเทศไทย สามารถสรุปประเด็นได้ดังต่อไปนี้

๑) กฎหมายและนโยบายเพื่อรองรับกับระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทยต้องส่งเสริมให้เกิดกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ชัดเจน และต้องคำนึงถึงสิทธิของทั้งผู้กระทำผิดและการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่จะต้องเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) ความพร้อมของหน่วยงานในแต่ละด้าน เพื่อรองรับกับระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทย ได้แก่

(๑) ทรัพยากรบุคคล หน่วยงานที่ควรรับผิดชอบเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลจัดการตั้งแต่การสร้างระบบ การใช้ระบบ ควรเป็นตำรวจ เพราะตำรวจมีฐานข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรอยู่แล้ว หากจัดสรรให้ดีและเป็นระบบจะสามารถเป็นฐานในการสร้างระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศได้ ในปัจจุบันกรมคุมประพฤติภายใต้การกำกับของกระทรวงยุติธรรมมีศูนย์ปฏิบัติการ JSOC (Safety Observation Ad hoc Center) หรือศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญของผู้พ้นโทษที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งในปัจจุบันศูนย์ปฏิบัติการ JSOC ได้ทำการศึกษาและทดลองระบบที่มีความใกล้เคียงกับระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศ โดยมีสำนักงานกิจการยุติธรรมคอยส่งเสริมในส่วนของการค้นหาข้อมูล อย่างไรก็ตาม อุปสรรคปัญหาคือยังมิได้มีการบูรณาการการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมและขาดการสนับสนุนในด้านการรับรองโดยกฎหมาย

(๒) การจัดการติดตามผู้กระทำผิดหลังออกจากเรือนจำ ในปัจจุบันหากนักโทษพ้นออกจากเรือนจำไม่ว่าจะคดีใดก็ตาม กรมราชทัณฑ์จะทำทะเบียนประวัติและรายงานต่อไปยังข้าราชการพลเรือนในภูมิลำเนาที่ผู้กระทำผิดได้ให้ข้อมูลไว้ และเจ้าพนักงานคุมประพฤติก็เพียงปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางด้านกฎหมายเท่านั้น ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานราชทัณฑ์และเจ้าพนักงานคุมประพฤติติดตามสอดส่องผู้กระทำผิดต่อไป ในอนาคตหากมีการวางระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศและกำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก็จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ทรัพยากรที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น ฐานข้อมูลอาชญากร การเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ในปัจจุบันประเทศไทยมีฐานทะเบียนประวัติอาชญากรที่เป็นประโยชน์แก่องค์กรและหน่วยงานรัฐ และมีโครงการที่จะเชื่อมต่อและแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐด้วยกัน หากแต่ว่าในทางปฏิบัติ ต่างฝ่ายต่างหน่วยงานก็ยังเป็นกังวลในเรื่องการรั่วไหลของข้อมูลและไม่กล้าส่งผ่านข้อมูลในหน่วยงานตนเองให้หน่วยงานอื่น ได้แต่สร้างระบบขึ้นมาเป็นของตนเอง ดังนั้น หากมีการสร้างระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศเกิดขึ้นต้องทำความเข้าใจเรียนรู้และเชื่อมั่นระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันในเรื่องการแบ่งปันข้อมูล

(๔) วิธีการในการจัดการกับผู้กระทำผิดในคดีทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้วิธีการบำบัด ฟื้นฟู ผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทย หรือการใช้วิธีการลงโทษด้วยวิธีอื่น สำหรับประเทศไทยพบว่า มาตรการหรือวิธีการอื่นนอกจากการลงโทษตามกฎหมายอาญาแล้วก็ไม่มีมาตรการรักษา ฟื้นฟูใดที่ใช้ต่อผู้กระทำผิดคดีทางเพศอีก และในทางปฏิบัติไม่ได้มีการใช้โทษประหารชีวิตกับผู้กระทำผิดในคดีทางเพศไม่ว่าจะร้ายแรงมากเพียงใดมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการป้องกันอาชญากรรมทางเพศที่ไม่มีประสิทธิภาพ

๓) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศในมิติย่อย ได้แก่

(๑) ปัญหาด้านสังคม การใช้ระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทยอาจนำไปสู่การตีตราผู้กระทำผิดและผลักดันให้ผู้กระทำผิดใช้ชีวิตอย่างยากลำบากในสังคม

(๒) ปัญหาด้านการจัดการ การจัดการมีความสำคัญ หากแต่ต้องมีการเรียงลำดับความสำคัญนั้น ๆ ได้แก่ การบริหารจัดการบุคลากร กล่าวคือ ผู้ที่จะต้องปฏิบัติงานภายในระบบ ผู้ที่จะต้องตรวจสอบระบบ ควบคุมระบบให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลาใช้งานได้จริงและสามารถสร้างระบบที่เสถียร เพราะระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศควรต้องมีการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้ที่มีชื่ออยู่ในระบบด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) ปัญหาด้านงบประมาณและบุคคล ปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคนยังคงเป็นปัญหาที่ทุกหน่วยงานต้องประสบ แต่หากว่ามีการจัดสรรใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมผ่านนโยบายที่ชัดเจน ระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศอาจเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๔) ปัญหาด้านการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ปัญหาเรื่องการไม่แบ่งปันข้อมูลยังคงเป็นปัญหาที่ทุกหน่วยงานต่างก็กล่าวถึง แต่ในขณะเดียวกันก็ต่างหวงแหนข้อมูลของตนเองเพราะไม่ไว้ใจให้หน่วยงานอื่น ด้วยเกรงข้อมูลที่เป็นความลับจะรั่วไหล

(๕) ปัญหาด้านการขาดความเข้าใจในระบบ ความไม่เข้าใจคือปัญหาที่สำคัญ เมื่อขาดความเข้าใจก็ขาดการยอมรับหรืออาจถึงกับต่อต้าน การเปลี่ยนแปลงระบบไม่ยากเท่ากับการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคล การให้การศึกษาหรือทำให้คนในสังคมเข้าใจ จะช่วยคลี่คลายปัญหามากขึ้น

รูปแบบระบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทย

ในระยะสั้น ประเทศไทยควรจัดทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศที่เป็นผู้กระทำผิดซ้ำและผู้ที่อาจก่ออันตรายต่อเด็กเสียก่อน เช่น ในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และมาเลเซีย เป็นต้น ส่วนของประเทศไทยควรออกกฎหมายหลักและกฎหมายรองออกมาเพื่อรองรับการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยละเอียด อย่างเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศไทยมีฐานความผิดคดีทางเพศกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว หากผู้ใดถูกศาลพิจารณาพิพากษาว่ามีความผิดฐานใด ควรให้ศาลพิจารณาเองหรืออัยการทำคำขอต่อศาล เพื่อให้ผู้กระทำผิดต้องมีรายชื่อในระบบ โดยออกแบบว่าคดีประเภทใดควรจัดว่ามีความร้ายแรงในระดับใด อันนำไปสู่การจัดการของเจ้าหน้าที่ในส่วนการติดตามและรายงานตัวของผู้กระทำผิดหลังพ้นโทษ รวมทั้งระยะเวลาที่ผู้กระทำผิดจะมีชื่ออยู่ในระบบ สำหรับประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในการให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลของผู้กระทำผิดได้อย่างอิสระ ในส่วนนี้ควรนำเอาหลักการและรูปแบบของประเทศอังกฤษและออสเตรเลียมาใช้ในส่วนของการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลของประชาชนหรือการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนตามสมควรแก่เหตุเท่านั้น นอกจากนี้ ควรมีหน่วยงานกลางแบบในประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เพื่อการจัดการดูแลระบบและทำให้เกิดมาตรฐานในการใช้ระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศขึ้น ถึงแม้ว่าผู้ควบคุมระบบควรจะเป็นกระทรวงยุติธรรมและผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้จะเป็นหน่วยงานยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ราชทัณฑ์ คุมประพฤติ หรือพนักงานอัยการ ก็ตาม

ในระยะยาว ประเทศไทยควรวางแผนที่จะจัดทำระบบให้ครอบคลุมทั้งผู้กระทำผิดที่เป็นภัยร้ายแรงต่อเด็ก ต่อบุคคลทั่วไป โดยบรรจุฐานความผิดเพิ่มขึ้น และกำหนดแนวทางในการเก็บข้อมูลของบุคคลผู้ที่ถูกกล่าวหาและถูกจับในคดีความผิดทางเพศแต่คดีไม่ถึงชั้นศาล รวมไปถึงบุคคลผู้ที่พ้นกำหนดรายงานตัวหรือหลุดพ้นจากการถูกลงทะเบียนชื่อแล้ว ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความลับขั้นสุด หากแต่เก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ในเชิงสืบสวนสอบสวนเท่านั้น

การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) ผู้ต้องขังในประเทศไทย การเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอผู้ต้องขังโดยการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA) ในประเทศไทยได้มีการริเริ่มเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยการลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมไทยกับสำนักงานสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (FBI) เพื่อทำระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA) โดยโครงการดังกล่าวจะมีสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกรมราชทัณฑ์ ร่วมจัดเก็บตัวอย่างจากผู้ต้องขังที่สมัครใจ โดยดีเอ็นเอของผู้ต้องขังจะถูกจัดเก็บในฐานข้อมูลความปลอดภัยของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ฐานข้อมูลดีเอ็นเอเหล่านี้จะนำมาใช้เปรียบเทียบกับดีเอ็นเอในที่เกิดเหตุอาชญากรรม และรูปแบบสารพันธุกรรมที่พบจะถูกจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ลักษณะเดียวกันโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากจะนำกลับมาใช้ประโยชน์ร่วมกับการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในประเทศไทยจะเป็นข้อมูลที่ช่วยส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยประเด็นที่ควรดำเนินการ คือ

๑. การออกกฎหมาย และวางระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรม (DNA) ได้แก่ การเก็บ การเข้าถึง และการควบคุมให้มีความชัดเจน

๒. การอบรมเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บให้มีความรู้ในการเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ

๓. การคำนึงถึงสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การพัฒนาเครื่องมือวัดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ (Development of a Thai risk assessment tool for sex offender) เจตนารมณ์หลัก คือ ลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ เพิ่มโอกาสให้ผู้กระทำผิดคดีทางเพศกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ โดยไม่กระทำผิดซ้ำ และสร้างความเชื่อมั่นให้คนในสังคม วัตถุประสงค์ คือ เพื่อนำแบบประเมินมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิดคดีทางเพศว่ามีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำมากน้อยเพียงใด รวมทั้งหาวิธีการดำเนินการเพื่อปรับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ และเพื่อวางแผนการคุมประพฤติแก่ผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ ได้แก่

๑. การสร้างแบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำต่าง ๆ ทั่วประเทศ และข้อมูลคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในกลุ่มผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทย ซึ่งแบบประเมินลักษณะนี้มีใช้อย่างแพร่หลายและได้รับการยอมรับจากประเทศในซีกโลกตะวันตก แต่ยังไม่เคยมีใช้ในประเทศไทยมาก่อน

๒. เครื่องมือนี้สามารถใช้ได้กับผู้กระทำผิดคดีทางเพศที่เป็นผู้ใหญ่และเยาวชน (แต่จะต้องทำการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมในทุกช่วงอายุและประเภทคดี และนำมาวิเคราะห์แยกกันตามแต่ละกลุ่มช่วงอายุผู้กระทำผิด)

๕.๓.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

การดำเนินงานที่สำคัญ คือ การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านคดีความรุนแรงทางเพศและความรุนแรง การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เป็นการร่วมกันดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ

กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑. การใช้เครื่องมือวัดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ (Development of a Thai risk assessment tool for sex offender) ซึ่งเป็นการสร้างเครื่องมือในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังในกรมราชทัณฑ์ และเด็กและเยาวชนกระทำผิดในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นแบบประเมินวัดระดับความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำทางเพศก่อนได้รับการปล่อยตัว ซึ่งมีส่วนช่วยในการกลั่นกรอง วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน ในรายที่มีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ เพื่อให้กระบวนการกลั่นกรองผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน ก่อนปล่อยตัวมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน เป็นพื้นฐานเพื่อการควบคุม (Screening)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กล่าวคือ เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน เพื่อการควบคุม สามารถนำผลคะแนนไปวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงในการควบคุมของผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน แต่ละรายระหว่างคุมขังในเรือนจำ และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ผลคะแนนสามารถนำไปใช้เฝ้าระวังผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชนบางรายที่มีพฤติการณ์การกระทำผิดที่เป็นคดีสะเทือนขวัญหรือเป็นที่สนใจของสังคมหรือเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการย้ายไปคุมขังยังเรือนจำความมั่นคงสูงของผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นแบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน เพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย (Rehabilitation Assessment) และการบำบัดฟื้นฟู กล่าวคือ เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน เพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย แก้ไขพฤติกรรมความเสี่ยงในระดับต่าง ๆ กำหนดความจำเป็นในด้านต่าง ๆ ของผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน ในแต่ละรายที่ควรจะได้รับระหว่างคุมขังในเรือนจำและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สามารถนำมาจัดลำดับการให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล (Sentence Plan) ก่อนและหลังได้อย่างเหมาะสม

๒. การใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) ซึ่งเป็นการใช้โดยยึดปรัชญาการลงโทษแบบบำบัดรักษาวิธีการทางเคมี แพทย์จะทำการฉีดยาเพื่อยับยั้งการสร้างฮอร์โมนเพศชายจากอัณฑะ ทำให้ความต้องการทางเพศลดลง สร้างอสุจิไม่ได้ และอวัยวะเพศจะไม่แข็งตัว แต่หากหยุดการใช้สารเคมี ฮอร์โมนและสภาวะทางเพศก็จะกลับคืนมาเหมือนเดิม มิได้ทำให้อวัยวะเพศใช้การไม่ได้ตลอดไป จึงส่งผลในแง่บวกด้านการรักษาเบื้องต้นและป้องกันการกระทำผิดทางเพศที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ดี

๓. กระบวนการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนชายที่เป็นผู้กระทำผิด โดยใช้ต้นแบบจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งใช้กระบวนการเรียนรู้จากวิชาชีวิต วิชาหนังสือและวิชาชีพ รวมถึงการถอดบทเรียนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวัน เช่น การอ่านและวิเคราะห์ข่าวประจำวันหรือการดูหนัง แล้วนำประเด็นที่ได้มาพูดคุยและวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดได้ตระหนักรู้ถึงการกระทำ ผลที่เกิดจากการกระทำ และผลกระทบที่เป็นความเจ็บปวดของผู้ถูกกระทำ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (Mind Set) และเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้กระทำให้เป็นผู้รอด แล้วพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ปกป้องและเป็นพลังของสังคมต่อไป

๕.๓.๓ แนวทางการแก้ไขเยียวยาผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

กระทรวงสาธารณสุข โดยการดำเนินงานของศูนย์พึ่งได้ ซึ่งเป็นศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรี (One Stop Crisis Center – OSCC) เป็นการให้บริการทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข การจัดบริการทางด้านกระบวนการยุติธรรม การจัดบริการทางด้านสังคมสงเคราะห์ โดยทีมสหวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล และมีระบบการป้องกัน การรักษาความลับที่ชัดเจน ทั้งนี้ มีขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยที่ถูกกระทำรุนแรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ ณ โรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือสังคม (Social Assistance Center - SAC) สายด่วน ๑๓๐๐ มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาผ่านช่องทางโทรศัพท์สายด่วนหมายเลข ๑๓๐๐ มีการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและนักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติงานและให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งมีการช่วยเหลือเชิงรุกในกรณีวิกฤต โดยมีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว (Mobile Team) ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาเบื้องต้น ตลอดจนการทำงานร่วมกับหน่วยงานและเครือข่ายอื่น ๆ ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคม เช่น กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น และหน่วยงานภายในกระทรวงการพัฒนาสังคม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด รวมทั้งทีมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ร่วมในการปฏิบัติงาน มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการส่งต่อข้อมูลผู้ประสบปัญหาแต่ละประเด็นปัญหาให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ ให้บริการผู้ประสบปัญหาทางสังคม ในการให้คำปรึกษาแนะนำ การช่วยเหลือและการประสานส่งต่อ เพื่อให้ผู้ประสบปัญหาสังคมสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ และได้รับการช่วยเหลือตรงตามสภาพปัญหา การให้ความช่วยเหลือผ่าน “ศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศในการทำงาน” (ศปคพ.) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดและการคุกคามทางเพศ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการในเรื่องนี้ โดยตั้งอยู่ที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือทางสังคมเป็นการทำงานในรูปแบบสหวิชาชีพโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่ชุมชน บ้านพักเด็กและครอบครัว เครือข่ายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ศูนย์ช่วยเหลือสังคม หน่วยงานอื่น ๆ ภาครัฐ/เอกชน/ประชาชน ซึ่งเมื่อได้รับแจ้งจะทำการสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงและประเมินสภาพปัญหาเบื้องต้นในด้านกาย จิต สังคม โดยชุดเคลื่อนที่เร็ว ได้แก่ บ้านพักเด็กและครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครู/อาจารย์ เมื่อสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว จะทำการประสาน/ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบำบัดฟื้นฟู ได้แก่ บ้านพักเด็กและครอบครัว เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพกรณีจำเป็น โรงพยาบาลเพื่อรักษาพยาบาลทางกายและจิตใจ นอกจากนี้ ยังมีการประชุมทีมสหวิชาชีพอำเภอ/จังหวัด เพื่อประเมินสภาพปัญหา ความต้องการ วางแผนและให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์ (ร่างกายและจิตใจ) และด้านสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมกลับสู่ครอบครัว สังคม และการติดตามประเมินผลให้ความช่วยเหลือและเฝ้าระวังต่อไป โดยนำเสนอขั้นตอนการทำงานรูปแบบสหวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของผู้ประสบปัญหาความรุนแรงทางเพศ

๑. ทำความเข้าใจปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของปัญหาความรุนแรงทางเพศ ความรุนแรงในครอบครัว และการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศยังมีความสำคัญอย่างต่อเนื่อง จริงจัง มีการติดตามประเมินความสำเร็จของงาน

๒. พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้พร้อมที่จะให้บริการช่วยเหลือผู้เสียหายอยู่เสมอ ให้มีความพร้อมในการให้บริการที่เป็นมิตรต่อผู้เสียหาย

๓. จัดให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงแหล่งหรือหน่วยงานที่ให้บริการช่วยเหลืออย่างเป็นมิตรในทุกระดับ ควรสนับสนุนให้หน่วยงานทุกระดับได้ร่วมกันทำงานด้านคุ้มครองสิทธิและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย ทั้งในส่วนกลาง จังหวัด และระดับท้องถิ่น

๔. สนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพ โดยสนับสนุนให้มีผู้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกรณี (CM) มีการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพ เชื่อมโยงกับเครือข่าย มีการนิเทศ ติดตามผลและพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของผู้ประสบปัญหาความรุนแรงทางเพศเป็นเรื่องที่มีความยากและสลับซับซ้อน ทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ตลอดจนการสร้างทัศนคติของการปกป้องสิทธิของผู้หญิงและเด็ก เพื่อไม่ให้ตกเป็นผู้ถูกกระทำความรุนแรงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ ประกอบกับมีหลักการบำบัดฟื้นฟูของผู้กระทำผิดทั้งผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขระบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรฐานของเครื่องมือ แบบประเมินซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการตัดสินเพื่อการบำบัดฟื้นฟูและรักษาผู้กระทำผิดคดีทางเพศในกรณีต่าง ๆ อีกทั้งแนวทางจากต่างประเทศในการบำบัดฟื้นฟูมีแนวทางที่ปรับเปลี่ยนไป การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ทั้งมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางการบริหาร มาตรการทางสังคม และมาตรการทางการศึกษา รวมทั้งการร่วมมือในทุกภาคส่วนจะเป็นทางออกของการแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างบูรณาการและยั่งยืน ดังนั้น การร่วมสร้างสังคมปลอดภัย ปลอดอาชญากรรมทางเพศ เป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังของประชาชนทุกคนในประเทศไทย

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

ปัจจุบันสำนักงานอัยการสูงสุดมีหน่วยงานชื่อว่า “สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน” (ส่วนกลาง) และ “สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด...” (สคช.จังหวัด) ประจำทุกจังหวัด รวมทั่วประเทศจำนวน ๑๑๒ แห่ง โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ได้รับการบริการทางกฎหมายจากพนักงานอัยการโดยเสมอภาคและทั่วถึง หน้าที่ที่สำคัญ คือ เผยแพร่ความรู้และให้คำปรึกษาปัญหากฎหมายแก่ประชาชน จัดหาทนายความช่วยเหลือในทางอรรถคดีแก่ประชาชนผู้ยากจนและไม่ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนงานการประนอมข้อพิพาท โดยสำนักงานอัยการสูงสุดรับผิดชอบดำเนินการตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การพิจารณาพื้นที่เป้าหมาย ดำเนินงานโดยนำเอาปัญหาที่แท้จริงของคนในท้องถิ่นที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคและแต่ละพื้นที่เป็นตัวกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการ และเป็นการให้บริการแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ยกเว้นค่าธรรมเนียมในชั้นศาลที่ต้องเสียตามกฎหมาย

กล่าวได้ว่าในส่วนงานของสำนักงานอัยการสูงสุด การมี “สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด...” จะสามารถทำให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น เพราะเป็นการปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมน้อย ได้เข้าถึงระบบยุติธรรมอย่างแท้จริง ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจว่าประชาชนมีสิทธิอย่างไรบ้าง ซึ่งจากเดิมที่พนักงานอัยการเพียงแต่มีบทบาทหน้าที่เป็นทนายความรักษาผลประโยชน์ของรัฐ หากมีการกระทำผิดใดที่กฎหมายบัญญัติว่าพนักงานอัยการจะต้องรับผิดชอบในขอบเขตเท่านั้น ดังนั้น ในส่วนของหน่วยงานนี้จึงมีบทบาทที่สำคัญในแง่ของการให้ความช่วยเหลือ ทั้งผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากการกระทำความผิดทางเพศ หากผู้เสียหายร้องเรียนผ่านสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด เพื่อขอรับความช่วยเหลือเพื่อการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ไม่เพียงแต่เท่านั้น สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด ยังดูแลผู้ต้องหา โดยสามารถให้คำปรึกษากับผู้ต้องหาได้ว่ามีสิทธิจะให้การหรือไม่ให้การ มีสิทธิพบและปรึกษาทนายความ การรักษาพยาบาล การแจ้งให้ญาติทราบถึงการจับกุม การร้องขอปล่อยชั่วคราว หรือการร้องขอปล่อยตัวจากการจับไปขังโดยไม่ชอบซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ

๕.๓.๔ แนวทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยกำหนดกรอบการพิจารณาศึกษาจำแนกออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวด ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และ หมวด ๒ กระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๑. หลักการและเหตุผล

การตีความกระทำชำเรา

ในอดีตมุมมองของนักกฎหมายไม่ได้นิยามคำว่า กระทำชำเรา หรืออนาจารไว้ เนื่องจากมองว่าการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารชัดเจนอยู่แล้ว โดยมองเพียงผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง และจุดสำคัญ คือ มองเพียงว่าการใช้อวัยวะเพศชายสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศหญิง การแบ่งเส้นระหว่างกระทำชำเรากับอนาจารว่า อวัยวะเพศสอดใส่หรือยัง ถ้าสอดใส่ไปแล้วถือว่าเป็นการกระทำชำเราสำเร็จ ถ้าสอดใส่ไม่ได้ศาลจะพิจารณาว่าพฤติการณ์ถึงขั้นลงมือกระทำและเป็นพยายามหรือไม่ ถ้าไม่ถึงขั้นพยายามศาลจะตีความว่าเป็นการกระทำอนาจาร

จนกระทั่งปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศที่เปลี่ยนไป ทั้งการกระทำระหว่างชายกับชาย หรือหญิงกับหญิง หรือหญิงบังคับขืนใจชาย ซึ่งนักกฎหมายมองว่า ควรคุ้มครองผู้ถูกกระทำมากขึ้นที่ไม่ใช่เรื่องของอวัยวะเพศ จนกระทั่งมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้นิยาม “กระทำชำเรา” ในมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า

“ “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น”

ก่อนมีการบัญญัตินิยามกระทำชำเรา ได้มีการให้ความหมายกระทำชำเราในมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ได้ขอแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “*การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น*” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวได้ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ยังถือว่าไม่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน จึงได้ขอแก้ไขให้บทนิยามครอบคลุมมากขึ้น “กระทำชำเรา”ตามมาตรา ๑ (๑๘) โดยให้เหลือเพียงการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นเท่านั้น

ส่วนหลักในเรื่องของการคุ้มครองผู้ถูกกระทำต้องพิจารณานิยามการกระทำอนาจารหรือกระทำชำเราลดหลั่นกันไป หากนิยามความหมายตามกรณีตัวอย่างไปในแนวเดียวกับการกระทำชำเราหรืออนาจาร จะมีปัญหาในการตีความเพราะการกระทำอนาจารมีความหมายกว้างเกินไปและโทษที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาถือว่าเป็นโทษสถานหนักแล้ว และศาลจะไม่ใช้ดุลพินิจโดยการรอการลงโทษที่เป็นคุณต่อจำเลย แต่จะดูพฤติการณ์ตามบทบัญญัติของกฎหมายเนื่องจากป้องกันการตีความแตกต่างกัน ซึ่งเดิมศาลใช้ดุลพินิจและคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นแนวทางในการวินิจฉัย ส่วนอนาจารมีความหมายครอบคลุมอยู่แล้วในประมวลกฎหมายอาญา

การกระทำชำเราเป็นไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ ส่วนวิธีการจะต้องพิจารณาว่าวิธีการเป็นอย่างไร ศาลพิจารณาจากความร้ายแรงของพฤติการณ์ เช่น การใช้อวัยวะเพศ กับการใช้นิ้ว ซึ่งความร้ายแรงของพฤติการณ์ทั้งสองการกระทำจะอยู่ในระดับความร้ายแรงเดียวกันหรือไม่ แต่ในมุมมองและความรู้สึกของผู้ถูกกระทำ แม้เป็นอวัยวะเพศหรือนิ้วก็ถือว่าเป็นการข่มขืนทางจิตใจ เป็นการถูกกระทำชำเราอยู่แล้ว ส่วนศาลจะใช้ดุลพินิจในการลงโทษอย่างไรเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ฐานความผิดก็ควรเป็นกระทำชำเราแม้ใช้นิ้วหรือสิ่งอื่นใด ส่วนระวางโทษก็เป็นดุลพินิจของศาล บทลงโทษตามกฎหมายกับบทลงโทษทางสังคมไม่สะท้อน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเท็จจริงในสังคม ลักษณะของอนาจารตามกฎหมาย แม้บทลงโทษระหว่างอนาจารกับกระทำชำเราเท่ากัน แต่การสูญเสียทางจิตใจของผู้ถูกกระทำที่เหมือนถูกกระทำชำเราโดยใช้สิ่งอื่นใดที่ไม่ใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำแล้ว ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งควรบัญญัติให้เทียบเท่ากับเป็นการกระทำชำเราตามกฎหมายไม่ใช่เป็นการกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ

ความแตกต่างในเรื่องของความรู้สึกทางสังคมระหว่างคำว่า “กระทำชำเรา” กับ “อนาจาร” มีความแตกต่างโดยสิ้นเชิง ซึ่งการกระทำอนาจารดูลักษณะเหมือนเบากว่า แต่สังคมจะมองว่าเหตุใดจึงลงโทษผู้กระทำความผิดเพียงเป็นการกระทำอนาจาร โดยบทลงโทษทางสังคมกับการดำเนินคดีจะแตกต่างกัน แม้อัตราโทษระหว่างความผิดฐานกระทำอนาจารและฐานข่มขืนกระทำชำเราจะมีอัตราโทษเท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของความรู้สึกของผู้ถูกกระทำไม่ว่าจะถูกกระทำด้วยอวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใด ความรู้สึกก็เหมือนถูกกระทำชำเราไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นของการรับรู้ทางสังคมที่มองว่าการตัดสินลงโทษผู้กระทำด้วยความผิดฐานกระทำอนาจารให้ความรู้สึกว่าเป็นการลงโทษที่เบากว่าการลงโทษด้วยความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งหากพิจารณาถึงพฤติการณ์ในบางคดีแล้วสังคมมองว่าเป็นเรื่องการข่มขืนกระทำชำเราไม่ใช่เรื่องการกระทำอนาจาร

อย่างไรก็ตาม สิทธิของผู้กระทำความผิด คือ การกระทำของจำเลยกระทำเพียงใดรับโทษเพียงนั้น การกระทำของผู้กระทำความผิดเพียงนิดเดียวแต่เป็นการกระทำเทียบเท่าการข่มขืน ซึ่งเป็นบทลงโทษร้ายแรง ไม่ส่งผลในเรื่องของจิตวิทยาเนื่องจากตั้งแต่การให้ความหมายของกระทำชำเรา มาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบันสถิติของการข่มขืนกระทำชำเราไม่ได้ลดลง แม้บัญญัติให้บทลงโทษร้ายแรงขึ้นแต่การกระทำความผิดก็ไม่ได้ลดลง

การเพิ่มการกระทำด้วยการใช้สิ่งอื่นใดจะเข้ามาตรา ๒๗๘ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติว่า *“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท”* ซึ่งเป็นการบัญญัติโดยการกระทำที่ใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นโดยการล่วงล้ำอวัยวะเพศ โดยกำหนดเป็นฐานความผิดอนาจารซึ่งมีโทษเท่ากันกับการข่มขืนกระทำชำเรา หากตีความตามนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) หมายความว่าการใช้อวัยวะเพศจะถือเป็นการกระทำชำเราตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ซึ่งการเพิ่มโทษอนาจารให้เท่ากับกระทำชำเรา หากคิดในขอบเขตการสอดใส่อวัยวะเพศโดยใช้สิ่งอื่นใดเทียบเท่าการกระทำสอดใส่โดยอวัยวะเพศก็ควรอยู่ในขอบเขตของคำว่ากระทำชำเรา

สภาพปัญหา

๑) กรณีผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ ซึ่งเป็นการกระทำที่บังคับให้ผู้อื่นกระทำการล่วงล้ำทวารหนักของตนเอง ซึ่งความหมายของกระทำชำเราเป็นเรื่องของการล่วงล้ำผู้อื่น ดังนั้น พฤติการณ์ดังกล่าวจึงไม่เข้าข่ายการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา แต่เป็นการกระทำอนาจาร

เมื่อตีความตามกฎหมายจะไม่ใช่การกระทำชำเราและไม่ใช่การกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำตามมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง แต่จะเข้าข้อหาของการกระทำอนาจารซึ่งเป็นการกระทำอนาจารธรรมดาตามมาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีอัตราโทษน้อยกว่ากระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ ส่วนมาตรา ๒๗๘ วรรคสองใช้คำว่าใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศ แต่กรณีดังกล่าวผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายใช้อวัยวะเพศผู้เสียหายล่วงล้ำทวารหนักของผู้กระทำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) กรณีบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิง เป็นการกระทำไม่ได้ใช้เพียงอวัยวะเพศ แต่ใช้สิ่งอื่นใดกระทำเพื่อสนองความใคร่ของตนเอง หรือกรณีคนขับแท็กซี่ใช้นิ้วสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศหญิงที่เป็นผู้เสียหาย การกระทำดังกล่าวแม้พนักงานสอบสวนได้ตั้งข้อหาเป็นการกระทำชำเรา แต่ระบุลักษณะการกระทำเป็นผู้ต้องหากระทำอนาจารโดยใช้นิ้วสอดใส่ และศาลได้พิจารณาให้เป็นการกระทำชำเรา จึงเห็นได้ว่าแม้เป็นเรื่องของการตั้งข้อหาผิดแต่เป็นเรื่องดุลพินิจของศาลหรืออัยการในการพิจารณาคดีหรือสั่งฟ้อง

๓) การกระทำโดยการบังคับให้ล่วงล้ำตนเอง กรณีครูผู้หญิงบังคับให้เด็กนักเรียนชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายกับครูผู้หญิง หากตีความการกระทำของผู้หญิงก็ไม่สามารถข่มขืนผู้ชายได้ เนื่องจากสรีระทางร่างกายของผู้หญิงไม่สามารถล่วงล้ำได้ ดังนั้น คำจำกัดความของกระทำชำเราว่า การกระทำต้องมีการล่วงล้ำ แต่กรณีดังกล่าวผู้หญิงบังคับผู้ชาย ให้ผู้ชายซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำล่วงล้ำจึงไม่มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

๔) กรณีที่ผู้หญิงถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือเด็กชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือถูกกอดจูบในขณะอาบน้ำ หรือเด็กผู้ชายถูกกระทำโดยใช้สิ่งอื่นใด หรือบังคับให้กระทำเพื่อสนองความใคร่ในทางความรู้สึกคือผู้ถูกกระทำนั้นสูญเสียความเป็นมนุษย์ แม้อัตราโทษจะสูงเหมือนกันแต่การถูกลงโทษก็ยังแตกต่างกัน และในทางกลับกันผู้ถูกระทำต้องสูญเสียทางจิตใจในเรื่องเพศหรือถูกตราหน้าทางสังคม ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องละเอียดอ่อนด้านความเสียหายทางจิตใจของผู้ถูกกระทำทั้งผู้หญิง ผู้ชาย หรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ดังนั้น จำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขคดีเกี่ยวกับเพศให้สะท้อนในสังคมปัจจุบัน

๕) ประเด็นการแก้ไขบทบัญญัติที่เป็นความผิดฐานอนาจารตามมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง ที่บัญญัติไว้ว่า *“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น...”* โดยเสนอให้มีการตัดคำว่า “ล่วงล้ำ” และใช้คำว่า “กระทำกับ” ในข้อความดังกล่าวแทน ดังนี้

“ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น...”

เพื่อเป็นการปิดช่องว่างทางกฎหมายในกรณีคดีตัวอย่าง ที่ผู้กระทำที่เป็นชายบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิงเพื่อสนองความใคร่ของตนเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพฤติการณ์ของทั้ง ๒ กรณีไม่ครบตามองค์ประกอบของการกระทำชำเรา และไม่เข้าข่ายตามองค์ประกอบความผิดฐานกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำด้วยเช่นกัน ฉะนั้น หากมีการแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง โดยใช้คำว่า “กระทำกับ” แทนคำว่า “ล่วงล้ำ” คดีตัวอย่างทั้ง ๒ คดี จะมีองค์ประกอบของการกระทำความผิดตามบทบัญญัติที่มีการแก้ไขทันที เพราะเป็นความผิดสำเร็จแล้วแม้จะไม่มีการล่วงล้ำ

ข้อพิจารณาบทนิยาม

ถ้อยคำตามตัวบทกฎหมาย ไม่สะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคม ประเด็นดังกล่าวหากมีการตีความตามประมวลกฎหมายอาญาจะต้องพิจารณานิยามของประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๑ (๑๘) *“กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น”* เหตุผลและความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไขบทนิยามกระทำชำเราตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้บทนิยามกระทำชำเรานั้นมีความหมายเป็นไปตามลักษณะของการกระทำชำเราตามธรรมชาติซึ่งสอดคล้องกับแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกา เหตุผลในการแก้ไขบทนิยามดังกล่าวไม่มีความสอดคล้องกับพฤติการณ์แวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ในปัจจุบันเพศไม่ได้มีเพศแค่เพียงหญิงและชาย ฉะนั้น การกำหนดให้องค์ประกอบความผิดต้องปรากฏพฤติการณ์ที่ผู้กระทำใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำ ทำให้ไม่สามารถนำตัวบทดังกล่าวไปปรับใช้กับการกระทำที่เกิดขึ้นจริงได้อย่างครอบคลุมทุกกรณี ส่งผลให้คดีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหลายคดีไม่สามารถตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและความผิดฐานกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำ ยกตัวอย่าง กรณีผู้กระทำที่เป็นชายบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิงเพื่อสนองความใคร่ของตนเอง เมื่อพิจารณาจากบทนิยามจะเห็นได้ว่ากรณีตัวอย่างทั้ง ๒ กรณี มีพฤติการณ์ที่ไม่ครบตามองค์ประกอบของการกระทำชำเรา เนื่องจากความหมายของกระทำชำเราจะต้องมีพฤติการณ์ล่วงล้ำผู้อื่น จึงทำให้พฤติการณ์ดังกล่าวไม่เข้าการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและไม่สามารถปรับบทไปใช้ความผิดฐานกระทำอนาจารโดยการล่วงล้ำได้เช่นกัน ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขบทนิยามกระทำชำเราเพื่อให้มีความหมายครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยแนวทางแก้ไขบทนิยามกระทำชำเรา แบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง

แนวทางแก้ไขบทนิยามกระทำชำเรา

แนวทางที่ ๑	**แนวทางที่ ๒**
แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้นำเรื่องสิ่งอื่นใดมาบัญญัติในคำนิยาม โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ” “มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท...” **คำอธิบาย** ๑. เสนอเพิ่มถ้อยคำในมาตรา ๑ (๑๘) ดังนี้ “มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ” จะต้องพิจารณาขยายความไปถึงมาตรา ๒๗๖ ซึ่งใช้คำว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น จึงขัดกับนิยามการกระทำชำเราต้องเป็นการกระทำชำเราผู้อื่น แต่กรณีตัวอย่างที่เป็นการ	นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนความหมายในมาตรา ๑ (๑๘) ดังนี้ “มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น...” **คำอธิบาย** ๑. ความหมาย “กระทำชำเรา” ตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล

Legislative Institutional Repository of Thailand

แนวทางที่ ๑	แนวทางที่ ๒
กระทำชำเราตนเอง จะเป็นการขัดกับมาตรา ๒๗๖ หรือไม่ ซึ่งเสนอให้มีการแก้ไขถ้อยคำตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ดังนี้ “มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท...” ๒. บทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งได้ให้ความหมาย “กระทำชำเรา” โดยได้บัญญัติการใช้สิ่งอื่นใดไว้ ซึ่งบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) ที่ได้แก้ไขตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ตัดการใช้สิ่งอื่นใดออก โดยการใช้สิ่งอื่นใดเพื่อสนองความใคร่จะตรงกับข้อเท็จจริงทางสังคม ดังนั้น ควรบัญญัติคำว่าสิ่งอื่นใดในความหมายกระทำชำเราด้วย อย่างไรก็ตามการกระทำตามบทบัญญัติกฎหมายคงตีความว่าต้องเป็นการกระทำของตนเอง แต่วัตถุต่าง ๆ หรือการบังคับให้กระทำก็คือการกระทำเพื่อสนองความใคร่ซึ่งเป็นการข่มเหงจิตใจของผู้ถูกกระทำ ๓. การเพิ่มถ้อยคำในมาตรา ๒๗๖ วรรคแรก “หรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ” ซึ่งเป็นการเปิดช่องของการตีความของคำว่า วิธีการอื่นใด ซึ่งการตีความตามมาตรา ๒๗๘ เป็นวิธีการอื่นใดเช่นเดียวกัน เมื่อกฎหมายอาญาเปิดช่องให้ตีความซึ่งไม่สามารถตีความให้ขยายเพื่อเป็นโทษได้เลย โดยคำว่าวิธีการอื่นใดเป็นถ้อยคำที่กว้างอาจมีปัญหาในเรื่องของการตีความ ๔. การแก้ไขคำจำกัดความของ “กระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมทุกเพศทุกวัย รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อาจไม่จำเป็นต้องปรับแก้ไขให้นำความหมายของกระทำชำเราตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้ โดยกฎหมายที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่น่าจะสะท้อนปัญหาสังคมในปัจจุบันได้ และคงมีเจตนารมณ์	กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น ซึ่งการให้ความหมายตามบทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องและครอบคลุมในการมุ่งลงโทษผู้กระทำความผิดแล้ว ๒. คดีเกี่ยวกับเพศก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติบางมาตราที่ให้ยอมความได้ ซึ่งเป็นเหตุของการไม่มาศาลโดยยอมความเป็นข้อจำกัดในทางปฏิบัติเปิดช่องทางในการยอมความ สุดท้ายผู้ถูกกระทำก็สูญเสียทางจิตใจและไม่เหลือตัวตน ซึ่งบทบัญญัติเดิม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการยอมความกันได้ แต่การแก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ ดังนั้นควรนำบทบัญญัติเกี่ยวกับความหมายกระทำชำเราตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้แต่กรณีเรื่องของบทบัญญัติโทษความผิดคดีเกี่ยวกับเพศก็ยังคงใช้ตามประมวลกฎหมายอาญาในการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๒ เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษซึ่งกระบวนการที่นำไปสู่การลงโทษยังมีข้อจำกัดและกฎหมายควรบังคับใช้ได้ทุกเพศทุกวัยและปรับบทลงโทษถึงผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ๓. การกระทำในประเด็นผู้กระทำบังคับให้ผู้ถูกกระทำสอดใส่อวัยวะเพศหรือกระทำอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ ความหมายของ “กระทำชำเรา” ตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ “การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น” ซึ่งการใช้คำว่า “กระทำกับ” น่าจะครอบคลุมประเด็นดังกล่าว ซึ่งผู้กระทำบังคับเพื่อเป็นผู้ถูกกระทำ ๔. การนำข้อความตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

Legislative Institutional Repository of Thailand

แนวทางที่ ๑	แนวทางที่ ๒
ในการแก้ไขที่ให้ย้ายลักษณะการกระทำของกระทำชำเรามาอยู่ในส่วนการกระทำอนาจาร ซึ่งควรให้มีการใช้กฎหมายไประยะหนึ่งก่อน	ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปใช้แทนความหมายกระทำชำเราในมาตรา ๑ (๑๘) มีข้อสังเกตว่าถ้อยคำตามตัวบทดังกล่าวจะทำให้พฤติการณ์ที่ใช้นิ้วหรือปากกาในการกระทำนั้นมีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งมีประเด็นที่ควรพิจารณาถึงนิติวิธีเกี่ยวกับความเหมาะสมระหว่างความร้ายแรงของพฤติการณ์และการกำหนดอัตราโทษ

๒. ประเด็นการพิจารณา

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” ตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน กรณีพฤติการณ์ ดังนี้

๑) กรณีผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ

๒) การกระทำโดยการบังคับให้ผู้อื่นล่วงล้ำตนเอง กรณีครูผู้หญิงบังคับให้เด็กนักเรียนชายกระทำโดยสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายกับครูผู้หญิง

๓) กรณีบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิง

๔) กรณีที่ผู้หญิงถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใดหรือเด็กชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใดหรือถูกกอดจูบในขณะอาบน้ำ หรือเด็กผู้ชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือบังคับให้กระทำเพื่อสนองความใคร่

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามควรมีการพิจารณาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียและผลกระทบจากการนำตัวบทกฎหมายไปปรับใช้ ทั้งในส่วนที่เป็นบทนิยามตามกฎหมายเดิมและที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายได้อย่างเป็นระบบ หลังจากที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามกระทำชำเรา ควรมีการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันว่าพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานกระทำอนาจาร

การพิจารณาบทนิยาม ตามมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ในพฤติการณ์ ดังนี้

๑) กรณีผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ

๒) การกระทำโดยการบังคับให้ผู้อื่นล่วงล้ำตนเอง กรณีครูผู้หญิงบังคับให้เด็กนักเรียนชายกระทำสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายกับครูผู้หญิง

๓) กรณีบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔) กรณีที่ผู้หญิงถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใดหรือเด็กชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือถูกกอดจูบในขณะอาบน้ำ หรือเด็กผู้ชายถูกกระทำโดยใช้สิ่งอื่นใด หรือบังคับให้กระทำเพื่อสนองความใคร่

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการพิจารณาแนวทางแก้ไขบทนิยามของคำว่ากระทำชำเรา เป็น ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท...”

แนวทางที่ ๒

นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนความหมายบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น...”

ส่วนที่ ๒ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ในส่วนองค์ประกอบความผิดในกรณีผู้ถูกกระทำปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทางอย่างชัดแจ้ง

๑. หลักการและเหตุผล

การพิจารณาองค์ประกอบความผิดของการกระทำข่มขืนกระทำชำเราตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ กรณีการปฏิเสธโดยชัดแจ้งของผู้เสียหายต่อการกระทำของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตามกฎหมายของประเทศเยอรมนี เพื่อนำมาปรับใช้ในกรณีสภาพปัญหาเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความคดีเกี่ยวกับเพศ เนื่องจากยังมีทัศนคติหรือการตีความตามกฎหมายว่าผู้เสียหายในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราต้องมีการถูกทำร้ายร่างกายก่อนถึงดำเนินคดี หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายให้การปฏิเสธโดยชัดแจ้งด้วยวาจาของผู้เสียหาย เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความผิดการข่มขืนกระทำชำเรา จะสามารถแก้ไขปัญหาการไม่รับแจ้งความในคดีเกี่ยวกับเพศ และเป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลในเนื้อตัวร่างกายของตนเองที่จะปฏิเสธไม่ให้บุคคลใดมากระทำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หากมองในแง่กฎหมาย ผู้ถูกกระทำปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์จะถือว่าผู้กระทำมีความผิดเลยหรือไม่ โดยกฎหมายต้องพิจารณาถึงการกระทำและเจตนาของผู้กระทำ การกระทำฉุดกระชากก็ถือว่าเป็นการกระทำแล้ว นิยามของกระทำชำเราเป็นเรื่องของการข่มขู่แต่ไม่มีเรื่องการปฏิเสธ มาตรา ๒๗๖ ตามประมวลกฎหมายอาญา จะเกิดการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราจะต้องมีการประทุษร้าย โดยผู้อื่นอยู่ในภาวะไม่สามารถขัดขืนได้ ซึ่งการยินยอมไม่ถือว่าเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้

กรณีตัวอย่างผู้ถูกกระทำไม่สามารถหลีกเลี่ยงการกระทำของผู้กระทำซึ่งไม่มีพฤติการณ์ข่มขู่หรือคุกคาม จึงต้องยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์เมื่อถูกกระทำชำเราแล้วผู้ถูกกระทำไม่มีบาดแผล เมื่อนำสืบคดีผู้กระทำอาจจะหลุดพ้นจากความผิด ซึ่งเป็นทัศนคติของกระบวนการยุติธรรมที่การกระทำชำเราผู้เสียหายต้องถูกทำร้าย และต้องถูกข่มขู่ โดยบางสถานการณ์เมื่ออยู่สองต่อสองผู้หญิงจะไม่กล้าขัดขืนทำให้การกระทำมีลักษณะเป็นการสมยอม เมื่อมีการดำเนินคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา การพิจารณาจะไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เพราะไม่มีการประทุษร้ายหรือไม่สามารถขัดขืนได้ ซึ่งหากมีการนำสืบการปฏิเสธด้วยวาจาโดยชัดแจ้งหรือมีการกระทำที่ชัดแจ้งว่ามีการปฏิเสธต่อผู้กระทำความผิดก็อาจเข้าองค์ประกอบความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้

การพิจารณาข้อเท็จจริงกรณีถูกกระทำและมีการขัดขืน ถ้ามีพฤติการณ์ยินยอมเพื่อไปดำเนินคดีอาจจะไม่เข้าหลักการยินยอม เพราะหากมีการยินยอมก็ไม่ใช่ผู้เสียหายเพราะการยินยอมให้กระทำชำเราและไปดำเนินการฟ้องคดีภายหลังจะนำสืบข้อเท็จจริงยาก ซึ่งผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะสามารถขัดขืนได้โดยต้องดูพฤติการณ์ขัดขืนอาจเป็นเสียงร้องหรือมีการต่อสู้ หากไม่มีพฤติการณ์เช่นนี้ศาลอาจยกฟ้องได้ แต่ถ้าพฤติการณ์เป็นการยินยอมไปก่อนโดยไม่มีพฤติการณ์ขัดขืนและไม่มีบาดแผล ข้อเท็จจริงแบบนี้ยากที่จะนำสืบและกล่าวหาผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องมีการข่มขืนก่อนโดยผู้เสียหายต้องแสดงให้เห็นว่าไม่สามารถขัดขืนได้ ซึ่งการประทุษร้ายก็ใช้กับการกระทำการสะกดจิตโดยต้องมีข้อเท็จจริงหรือกรณีตัวอย่างมากกว่านี้ มิฉะนั้นจะไม่เป็นธรรมต่อผู้กระทำซึ่งต้องดูว่าการยินยอมโดยสมัครใจเพราะอะไร

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่า “*ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น...*” หากพิจารณาคำว่า “ประทุษร้าย” โดยวิธีการอื่น เช่น การใช้ยาหรือวิธีการอื่นใด ถือว่าเป็นการยินยอมโดยไม่สมัครใจ พฤติการณ์ของการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมอยู่แล้วแต่พฤติการณ์ที่แสดงออกมา เช่น ปฏิเสธโดยชัดแจ้งแล้วหรือปฏิเสธด้วยวาจาว่าไม่ผู้กระทำต้องหยุด ตามหลักไม่ยินยอมของผู้เสียหายต้องมีการต่อสู้ แต่บางพฤติการณ์ผู้ถูกกระทำไม่สามารถต่อสู้ได้ ดังนั้น จะทำอย่างไรให้ผู้กระทำความผิดมีความยับยั้งชั่งใจหรือตระหนักถึงโทษที่จะตามมา การยกตัวอย่างกฎหมายของประเทศเยอรมนีเป็นสิ่งที่ดี ดังนั้น จึงเป็นการปรับฐานความคิดทั้งผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิดและบุคคลในกระบวนการยุติธรรมในเรื่องการพิจารณาคดีข่มขืนกระทำชำเรา โดยต้องคำนึงถึงผู้เสียหายที่ไม่สามารถต่อสู้ขัดขืนได้ด้วย

การกระทำของผู้กระทำเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งต้องดูเป็นกรณีว่าการกระทำข่มขืนกระทำชำเรามีการต่อสู้หรือขัดขืนหรือไม่ โดยปฏิกิริยาการปฏิเสธของผู้ถูกกระทำแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนกลัวอาจนิ่งเฉยไม่ต่อสู้ หรือบางคนอาจมีบาดแผลร่องรอย หรือบางคนสามารถหนีได้ หากไม่ครบองค์ประกอบความผิดในการนำสืบโดยไม่มีการขัดขืนแล้วกลับปฏิเสธภายหลังว่าเป็นพฤติการณ์ข่มขืนกระทำชำเราการนำสืบจะค่อนข้างยาก หากพิจารณาเพียงถ้อยคำหรือคำจำกัดความของการปฏิเสธโดยชัดแจ้ง จึงต้องพิจารณากฎหมายของประเทศเยอรมนีว่าบัญญัติอย่างไร เพื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทยว่ามีถ้อยคำหรือพฤติการณ์ใดที่ขาดหายไป หากมีการเสนอในเรื่องดังกล่าว ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กฎหมายของประเทศเยอรมนีการปฏิเสธโดยชัดแจ้งได้ใส่ไปในองค์ประกอบความผิดของการข่มขืนกระทำชำเรา ในการปฏิเสธด้วยวาจาอย่างชัดแจ้งหรือไม่ ซึ่งถ้ามีพฤติการณ์ขัดขืนมีการต่อสู้แม้ยินยอมในตอนแรกแล้วเปลี่ยนใจก็เป็นการขัดขืนซึ่งเข้าองค์ประกอบความผิดแล้ว การปฏิเสธโดยไม่มีพฤติการณ์ของการขัดขืนแต่เป็นการปฏิเสธด้วยวาจาอาจยากในการนำสืบ หากส่งสัญญาณว่าไม่ได้เป็นการสมยอมโดยต้องให้ความเป็นธรรมทั้งผู้เสียหายและผู้กระทำความผิด ถ้าไม่มีพฤติการณ์ขัดขืนอาจไกลกว่าเหตุขององค์ประกอบความผิด

ประเด็น

การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้รับความยินยอม หรือได้มีการปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทางอย่างชัดแจ้ง สมควรถือว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเราตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

ข้อพิจารณา

บทบัญญัติของกฎหมายประเทศเยอรมนีในกรณีการที่ผู้ถูกกระทำแสดงการปฏิเสธด้วยวาจา

German Criminal Code (Strafgesetzbuch – StGB), Section 177 Sexual assault; sexual coercion; rape

“(1) Whoever, against a person’s discernible will, performs sexual acts on that person or has that person perform sexual acts on them, or causes that person to perform or acquiesce to sexual acts being performed on or by a third person incurs a penalty of imprisonment for a term of between six months and five years.”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายของประเทศเยอรมนีข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลัก “Nein Heisst Nein” หรือ หลัก “No Means No” นั้น กฎหมายของประเทศเยอรมนีได้ตัดเรื่องการขัดขืนหรือการใช้กำลังออกไป และพิจารณาที่ “Will” หรือเจตจำนงของผู้ถูกกระทำ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทยก็เหมือนกับตัดองค์ประกอบเรื่อง *“โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น”* ออกไป แล้วใช้การพิสูจน์ว่าผู้ถูกกระทำได้แสดงออกถึงการให้ความยินยอมหรือไม่ แทนการพิสูจน์ว่าผู้ถูกกระทำขัดขืนหรือไม่

นอกจากนี้ การเสนอให้มีการพิจารณาให้การปฏิเสธอย่างชัดแจ้งของผู้ถูกกระทำให้ถือว่าเป็นการข่มขืน มาจากหลักว่า การมีเพศสัมพันธ์ต้องเกิดจากการยินยอมของทั้งสองฝ่าย ประกอบกับกรณีตัวอย่างในคดีที่ผู้กระทำบังคับให้ผู้ถูกกระทำใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำผู้กระทำ แล้วกฎหมายไม่ถือว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเราตามมาตรา ๒๗๖ และไม่ใช่การอนาจารด้วยการล่วงล้ำตามมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง จึงได้มีการตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำอาจจะเป็นฝ่ายที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา โดยมีพฤติการณ์ที่ผู้กระทำบังคับให้ผู้ถูกกระทำใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำผู้กระทำก็ได้

ดังนั้น เมื่อใช้หลักการทั้งสองหลักข้างต้นมาพิจารณาเปรียบเทียบกับตัวบทกฎหมายของประเทศเยอรมนีแล้ว จึงเสนอให้มีการพิจารณานำหลักการดังกล่าวในกฎหมายของประเทศเยอรมนีมาปรับใช้กับกฎหมายของไทย โดยเสนอให้แก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๖ ความว่า “ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม หรือได้แสดงการปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทาง อย่างชัดแจ้งแก่ผู้นั้น ต้องระวางโทษ...”

หากพิจารณาบทบัญญัติตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง *“ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท”* ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน คำว่า “การใช้กำลังประทุษร้าย” เป็นองค์ประกอบความผิดที่มีความหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ครอบคลุมพฤติการณ์อยู่แล้ว เพราะไม่ได้หมายความถึงการใช้กำลังทุบตีเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงกรณีการกระทำโดยวิธีการอื่นใด เช่น การทำอันตรายต่อจิตใจ หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เสียหายไม่สามารถต่อสู้ขัดขืนได้ เป็นต้น ซึ่งหากมีการแก้ไขบทบัญญัติโดยกำหนดพฤติการณ์ “การแสดงการปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทาง อย่างชัดแจ้งแก่ผู้นั้น” จะเป็นการสร้างภาระในการนำสืบพยานในชั้นศาลให้แก่ผู้เสียหาย เพื่อพิสูจน์ให้ศาลเห็นถึงพฤติการณ์ที่เป็นการปฏิเสธโดยชัดแจ้งของผู้เสียหาย และเป็นการเปิดช่องให้จำเลยใช้ประโยชน์ในการต่อสู้คดี ในทางกลับกันก็อาจถูกใช้เป็นช่องทางเพื่อกลั่นแกล้งกันได้ จึงเป็นกรณีที่ต้องมีการพิจารณาถึงขอบเขตของการพิสูจน์ถึงพฤติการณ์ที่เป็นองค์ประกอบของความผิดอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม เนื้อความตามที่เสนอให้แก้ไขเป็นบทบัญญัติในมาตรา ๒๗๖ ในส่วนของ “โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม” มีความหมายชัดแจ้งในตัวเองอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องขยายความข้างท้ายว่าจะต้องมีพฤติการณ์อย่างไรบ้างถึงจะถือเป็นการไม่ยินยอมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการนำสืบขยายความในชั้นศาลต่อไปว่าผู้ถูกกระทำแสดงความไม่ยินยอมอย่างไร หรือผู้กระทำมีพฤติการณ์อย่างไรที่ทำให้ผู้ถูกกระทำจำต้องยินยอม เพราะการบัญญัติรายละเอียดของการกระทำไว้ในตัวบทกฎหมายมากเท่าไร ยิ่งเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดใช้เป็นช่องว่างในการต่อสู้คดีมากเท่านั้น ทั้งยังเป็นการสร้างภาระการนำสืบให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งจะทำให้เป็นผลเสียมากกว่าเป็นผลดี ในการนี้ จึงมีการปรับถ้อยคำโดยตัดข้อความในส่วน “การแสดงการปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทาง อย่างชัดแจ้งแก่ผู้นั้น” ออกไป แล้วใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท”

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา เนื่องจากมีความครอบคลุมถึงพฤติการณ์ตามกรณีตัวอย่างที่ผู้ถูกกระทำถูกบังคับให้ใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำผู้กระทำ ทำให้สามารถเอาผิดกับผู้กระทำในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้

ซึ่งแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ขององค์ประกอบความผิดในกรณีผู้ถูกกระทำปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทางอย่างชัดแจ้ง แบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่ ๑

เสนอให้แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

...”

แนวทางที่ ๒

เสนอให้บัญญัติเป็นมาตรา ๒๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๒๗๖/๑ ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษ...”

๒. ประเด็นการพิจารณา

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ขององค์ประกอบความผิดในกรณีผู้ถูกกระทำปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทางอย่างชัดแจ้ง

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

เสนอแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ขององค์ประกอบความผิดในกรณีผู้ถูกกระทำปฏิเสธด้วยวาจา ท่าทางอย่างชัดแจ้ง โดยแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แนวทางที่ ๑

เสนอให้แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท ...”

แนวทางที่ ๒

เสนอให้บัญญัติเป็นมาตรา ๒๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๒๗๖/๑ ผู้ใดกระทำชำเราผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นกระทำชำเราตนเอง โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษ...”

ส่วนที่ ๓ การเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา

๑. หลักการและเหตุผล

คำจำกัดความของคำว่าล่วงละเมิดทางเพศกับคุกคามทางเพศ มีรากศัพท์เหมือนกัน การล่วงละเมิดทางเพศค่อนข้างมีความหมายกว้างเกินไป ซึ่งรวมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา แต่การคุกคามทางเพศจะมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากกว่า ควรบัญญัติบทนิยามการคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา กรณีของการคุกคามทางเพศแต่ไม่มีการดำเนินการใด ๆ ได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติกฎหมายรองรับในการกระทำดังกล่าว จึงไม่สามารถแจ้งข้อหาได้ โดยเป็นเพียงการรังควานยังไม่ถือว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือการทำร้าย

การกระทำคุกคามทางเพศ แม้ความร้ายแรงยังไม่ถึงขั้นการอนาจารแต่การกระทำคุกคามทางเพศควรเป็นความผิดมากกว่าบทลหุโทษแห่งประมวลกฎหมายอาญาตามที่ปรากฏในมาตรา ๓๙๒ และมาตรา ๓๙๗

“มาตรา ๓๙๒ ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัว หรือความตกใจ โดยการขู่เข็ญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙๗ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณสถานหรือต่อหน้าธารกำนัลหรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๓๙๒ และมาตรา ๓๙๗ ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษที่มีบทลงโทษค่อนข้างเบาและมีสภาพปัญหาว่าหากมีการฟ้องร้องดำเนินคดีตามมาตรา ๓๙๗ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจมักมีการบังคับใช้กฎหมายให้ปรากฏผลการกระทำก่อนถึงแจ้งข้อหาได้ ข้อเท็จจริงผู้ถูกกระทำมีความเดือดร้อนแล้ว การที่มีบทบัญญัติดังกล่าวไม่สามารถคุ้มครองกรณีการกระทำคุกคามทางเพศให้มีผลทางรูปธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๑ การพิจารณาถ้อยคำของคำว่า การคุกคามทางเพศ

การพิจารณาถ้อยคำของคำว่า การคุกคามทางเพศ ได้พิจารณาเปรียบเทียบลักษณะการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

ลักษณะการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑	**กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว**
กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดในข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำการประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกสถานที่ราชการ โดย**ผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกกระทำเดือดร้อนรำคาญ** ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามมาตรา ๘๓ (๘)	**แนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน** “การล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ” คือ การกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศที่เป็นการบังคับใช้อำนาจที่พึงปรารถนาด้วยวาจา ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของลามกอนาจารเกี่ยวกับเพศ หรือกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน รำคาญ ได้รับความอับอาย หรือรู้สึกว่าถูกเหยียดหยาม และให้หมายรวมถึงการติดตามรังควาน หรือการกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ โดยเฉพาะจากการสร้างเงื่อนไข ที่มีผลต่อการจ้างงาน การสรรหาหรือการแต่งตั้ง หรือผลกระทบอื่นใดต่อผู้เสียหายทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษา **พฤติกรรมที่เข้าข่ายการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศ** การกระทำเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่ต้องการและมีความรู้สึกเดือดร้อน รำคาญ อึดอัด อับอาย ถูกดูถูกเหยียดหยาม ถือว่าเข้าข่ายการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ อาทิ
(๑) **กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ** เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น	**การกระทำทางกาย** เช่น (๑) การสัมผัสร่างกายของผู้อื่น การลูบคลำ การถูไถร่างกายผู้อื่นอย่างมีนัยทางเพศ การฉวยโอกาสกอดรัด จูบ การหยอกล้อโดยการแตะเนื้อต้องตัว การฉวยโอกาสกอดรัด และการสัมผัสทางกายอื่นใดที่ไม่น่าพึงประสงค์ การดึงคนมานั่งตัก (๒) การตามตื๊อโดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่เล่นด้วย การตั้งใจยืนใกล้ชิดเกินไป การต้อนเข้ามุมหรือขวาง

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑	กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
	ทางเดิน การยักคิ้วหลิ่วตา การผิวปากแบบเชิญชวน การส่งจูบ การเลียริมฝีปาก การทำท่าน้ำลายหก การแสดงพฤติกรรมที่สื่อไปในทางเพศโดยใช้มือหรือการเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น
(๒) **กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พูดหยอกล้อ พูดหยาบคาย เป็นต้น	**การกระทำด้วยวาจา** เช่น (๑) การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ทรวดทรง และการแต่งกายที่ส่อไปทางเพศ (๒) การชักชวนให้กระทำการใด ๆ ในที่ลับตาซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์และไม่ต้องการ การพูดเรื่องตลกเกี่ยวกับเพศ (๓) การเกี้ยวพาราสี พูดจาแทะโลม วิจารณ์ทรวดทรง การพูดลามก การโทรศัพท์ลามก การเรียกผู้หญิงด้วยคำที่ส่อไปทางเพศ จับกลุ่มวิจารณ์พฤติกรรมทางเพศของบุคคลในที่ทำงาน (๔) การสนทนาเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์ การแสดงความเห็นต่อรสนิยมทางเพศ และการพูดที่ส่อไปในทางเพศ การถามเกี่ยวกับประสบการณ์ ความชื่นชอบในเรื่องเพศ การสร้างเรื่องโกหกหรือการแพร่ข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตทางเพศของผู้อื่น
(๓) **กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น (๔) **การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ** เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมายข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น (๕) **การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ** ซึ่งผู้ถูกกระทำ ไม่พึงประสงค์หรือ เดือดร้อนรำคาญ	**การกระทำทางสายตา** เช่น การจ้องมองร่างกายที่ส่อไปในทางเพศ มองช้อนใต้กระโปรง มองหน้าอกหรือจ้องลงไปที่คอเสื้อ จนทำให้ผู้ถูกมองรู้สึกอึดอัด อับอาย หรือไม่สบายใจ หรือผู้อื่นที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวมีความรู้สึกเช่นเดียวกัน เป็นต้น **การกระทำอื่น ๆ** เช่น (๑) การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเพศ รวมทั้งการเปิดภาพโป๊ในที่ทำงานและในคอมพิวเตอร์ของตน (๒) การแสดงออกที่เกี่ยวกับเพศ เช่น การโชว์ปฏิทินโป๊ การเขียนหรือวาดภาพทางเพศในที่สาธารณะ การใช้สัญลักษณ์ที่แสดงถึงอวัยวะหรือการร่วมเพศ การสื่อข้อความ รูปภาพ สัญลักษณ์ที่แสดงถึงเรื่องเพศทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑	กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
	การกระทำทางเพศที่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ (๑) การให้สัญญาที่จะให้ผลประโยชน์ เช่น ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลการเรียน ทุนการศึกษา ดูงาน การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง การต่อสัญญาการทำงาน หากผู้ถูกล่วงละเมิดหรือถูกคุกคามยอมมีเพศสัมพันธ์ เช่น ขอให้ไปค้างคืนด้วย ขอให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย หรือขอให้ทำอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เป็นต้น (๒) การข่มขู่ให้เกิดผลในทางลบต่อการจ้างงาน การศึกษา การข่มขู่ว่าจะทำร้าย การบังคับให้มีการสัมผัสทางเพศ หรือการพยายามกระทำชำเรา หรือกระทำชำเรา

อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการบังคับใช้ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นการให้ความคุ้มครองแก่คนเฉพาะกลุ่มไม่มีผลบังคับใช้แก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงยังมีการกำหนดบทลงโทษไว้ค่อนข้างเบา ซึ่งไม่สามารถป้องปรามไม่ให้เกิดการกระทำคุกคามทางเพศ หรือป้องกันไม่ให้มีการกระทำคุกคามทางเพศ ดังนั้น ถ้าจะให้มีบทบัญญัติที่เป็นการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศที่มีการบังคับใช้เป็นการทั่วไปและคุ้มครองประชาชนอย่างทั่วถึง จึงควรมีการบัญญัติบทนิยาม และบทลงโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเป็นการเฉพาะ เพื่อให้ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรม

การกำหนดขอบเขตของคำจำกัดความการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุมคามทางเพศนั้น จะต้องมีการพิจารณาลักษณะพฤติการณ์ที่เป็นองค์ประกอบความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศด้วย โดยเปรียบเทียบจากบทบัญญัติของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ก่อนแล้ว เพื่อนำไปเป็นตัวอย่างในการพิจารณาศึกษาว่า บทบัญญัติของกฎหมายแต่ละฉบับนั้น ให้การคุ้มครองอย่างเพียงพอหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาคำจำกัดความตามบทบัญญัติของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศ ของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการบัญญัติลักษณะของการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศไว้ค่อนข้างชัดเจน จึงเห็นว่าควรนำเนื้อความจากทั้ง ๓ แห่ง ไปรวบรวมและปรับถ้อยคำเพื่อเรียงร้อยให้เป็นคำจำกัดความที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของการกระทำที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ

นอกจากนี้ ได้พิจารณาถ้อยคำของคำว่า การคุกคามทางเพศ ดังนี้

““การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ (เพื่อหวังผลประโยชน์ทางเพศของผู้กระทำ) เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควาน หรือกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะกระทำโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด ๆ”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อพิจารณาบทนิยาม

๑) หลักนิยามไม่ควรมีคำจำกัดความที่ยาวเกินไป ควรมีคำจำกัดความที่สั้นและพิจารณาตีความ หากขยายคำจำกัดความของคำว่า “ล่วงละเมิดทางเพศ” กับ “การคุกคามทางเพศ” มีขอบเขตต่างกัน กล่าวคือ การล่วงละเมิดทางเพศ หมายความรวมถึงการข่มขืนกระทำชำเรา การอนาจาร อาจทับซ้อนกับการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในคดีข่มขืนกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจาร ดังนั้น จึงพิจารณาเพียงคำจำกัดความของคำว่า “การคุกคามทางเพศ” ซึ่งการคุกคามทางเพศอาจยังไม่ถึงกับเป็นภยันตราย เพียงทำให้ผู้เสียหายเดือดร้อนรำคาญ แต่ล่วงละเมิดทางเพศคือล่วงละเมิดถึงขั้นข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจาร ซึ่งมีบทบัญญัติการกระทำความผิดและบทลงโทษในประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว

๒) การพิจารณาบทนิยามของคำว่า “คุกคามทางเพศ” จากกรณีดังกล่าวมีข้อพิจารณาเกี่ยวกับพฤติการณ์ของการใช้สายตา ซึ่งต้องเป็นองค์ประกอบของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศ พนักงานสอบสวนจะตีความค่อนข้างยากเกี่ยวกับพฤติการณ์ทางสายตาในการนำสืบ โดยต้องดูองค์ประกอบหรือพฤติการณ์อย่างอื่นประกอบการสอบสวนซึ่งจะต้องสืบสวนไปถึงพฤติการณ์ทางสายตาอยู่แล้ว

๓) คำว่า “พฤติการณ์ใด” ครอบคลุมถึงการกระทำทั้งหมดรวมถึงทางสายตาที่พนักงานสอบสวนจะนำสืบ ซึ่งหากผู้เสียหายมีการดำเนินคดีต้องมีองค์ประกอบที่ชัดเจนโดยพนักงานสอบสวนหรือผู้เสียหายจะนำสืบกล่าวหากันได้

๔) การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง หมายรวมถึงกาย วาจา การส่งเสียง หรือลักษณะท่าทาง และหากเพิ่มการกระทำ “การกระทำหรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ รวมถึงการแสดงด้วยรูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของลามกอนาจารอันเป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควานหรือกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ” จะครอบคลุมบทนิยามในการใช้อุปกรณ์อย่างอื่น ซึ่งไม่ใช่เพียงพฤติการณ์อย่างเดียว แต่หมายรวมถึงการส่งรูปภาพ เอกสาร หรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปัจจุบันมีการส่งภาพถ่ายหรือวิดีโอทางเฟซบุ๊ค ไลน์ เป็นการคุกคามทางเพศได้ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถ้อยคำ “การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด” ซึ่งหมายรวมถึงการสื่อสารด้านดิจิทัลหรือทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย ดังนั้น หากนำถ้อยคำของการขยายการกระทำหรือพฤติการณ์ใด “ไม่ว่าการกระทำนั้นจะกระทำโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด ๆ” และนำเหตุ “เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควาน หรือกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ” อยู่ภายหลังการกระทำ จะทำให้ความหมายสมบูรณ์มากขึ้น

๑.๒ การเพิ่มบทลงโทษของการกระทำการคุกคามทางเพศ ในลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศแห่งประมวลกฎหมายอาญา

การเพิ่มบทลงโทษของการกระทำการคุกคามทางเพศ ในลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศแห่งประมวลกฎหมายอาญา มีรายละเอียดของขอบเขตและบทลงโทษทางกฎหมายของการกระทำคุกคามทางเพศตามตาราง ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอบเขตและบทลงโทษทางกฎหมายของการกระทำคุกคามทางเพศ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑	**พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๖**	**บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายอาญา**
มาตรา ๘๓ ได้บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม (๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ **ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย** มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ **เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** (๗) เว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือ**ฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง**	มาตรา ๑๖ บัญญัติ ห้ามมิให้นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ควบคุมงานหรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกิน คุกคามหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อลูกจ้าง มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ **ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท**	หมวด ๓ ลหุโทษ มาตรา ๓๙๗ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณสถานหรือต่อหน้าธารกำนัลหรือเป็น**การกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ** ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาตัวอย่างถ้อยคำในการเพิ่มเติมบทลงโทษในประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา .. ผู้ใดกระทำการคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยผู้อื่นนั้นมิได้ยินยอม ต้องระวางโทษ....

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภรรยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษ...

มาตรา .. ผู้ใดกระทำการคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษ.....

ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยผู้ถูกกระทำนั้นยินยอม”

ข้อพิจารณาบทลงโทษ

๑) บทลงโทษเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศควรมีอัตราโทษสูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือมีอัตราโทษกึ่งหนึ่งของการกระทำความผิดฐานอนาจาร เพื่อให้การกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศมีอัตราโทษที่หนักขึ้นและเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล

๒) บทลงโทษที่เพิ่มมาตราซึ่งเป็นบทฉกรรจ์ของการคุกคามทางเพศที่กระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ควรบัญญัติเป็นวรรคสามในมาตราเดียวกัน

๓) “ถ้าการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยผู้ถูกกระทำนั้นยินยอม” ได้อธิบายว่า วรรคหนึ่งเป็นการไม่ยินยอม ส่วนวรรคสองเป็นการยินยอม หากเป็นการแยกระดับโทษของการยินยอมหรือไม่ยินยอมก็ไม่ควรปรับเรื่องของการยินยอมหรือไม่ยินยอมในเรื่องของการคุกคามทางเพศ หากบุคคลนั้นยินยอมก็ไม่ควรเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตั้งแต่แรก ซึ่งการระบุว่ายินยอมเป็นการกระทำความผิดอาจไม่เป็นธรรมกับผู้กระทำความผิด เพราะผู้เสียหายยินยอม จึงควรตัดวรรคสุดท้ายออก

๔) มาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน โดยมีพระราชบัญญัติส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ อาจนำมาพิจารณาประกอบเป็นอีกช่องทางหนึ่งได้

๕) การก่อความเดือดร้อนรำคาญเป็นการกระทำความผิดลหุโทษ หากพิจารณาการกระทำความผิดและความร้ายแรงของความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา มาตรา ๒๗๖ การกระทำความผิดฐานอนาจาร มาตรา ๒๗๘ การขอเพิ่มเติมการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา ควรบัญญัติเป็นมาตรา ๒๗๘/๑ ผู้ใดคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น และวรรคสองผู้ใดกระทำการคุกคามทางเพศต่อผู้อื่น โดยเป็นการกระทำอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น และมาตรา ๒๗๙/๑ ควรเป็นเรื่องของการจำกัดอายุของเด็กหรือผู้เยาว์

๖) การพิจารณาเทียบเคียงกับการกระทำความผิดฐานอนาจารเป็นการกระทำเข้าถึงตัวและมีการล่วงละเมิดทางเพศแล้ว โดยมีการขู่เข็ญแต่ยังไม่ถึงขั้นล่วงล้ำ มีการกระทำที่เป็นการขู่เข็ญด้วยกำลังประทุษร้าย โดยความผิดฐานอนาจารจะไม่ได้บัญญัติถึงการยินยอมเพราะความผิดฐานอนาจารแม้ผู้เสียหายยินยอมก็ถือว่ามีความผิดแล้ว ดังนั้น จึงต้องพิจารณาขอบเขตของอนาจารกับคุกคามทางเพศมีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งบางครั้งพฤติการณ์การคุกคามทางเพศ ผู้เสียหายอาจมีความรู้สึกว่าไม่เดือดร้อน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รำคาญใจสามารถปกป้องตัวเองได้ แต่หากผู้เสียหายมีความรู้สึกว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ยินยอมแล้วจะเข้าองค์ประกอบของการคุกคามทางเพศซึ่งจะนำไปสู่การแจ้งความดำเนินคดีได้ อย่างไรก็ตาม หากกำหนดการกระทำในการขู่เข็ญอาจจะเป็นการเพิ่มองค์ประกอบและทำให้พฤติการณ์ของการคุกคามทางเพศแคบลง โดยในทางกฎหมายถ้าองค์ประกอบไม่ครบก็ไม่ผิดซึ่งเป็นการเปิดช่องว่างของกฎหมาย

๗) การคุกคามทางเพศมีนัยยะว่าผู้กระทำอาจไม่มีการขู่เข็ญแต่ผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ และถ้าเป็นผู้ถูกกระทำที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นการใช้อำนาจเหนือผู้ถูกกระทำหากกำหนดขอบเขตการขู่เข็ญและมีการปฏิเสธโดยผู้ถูกกระทำหรือมีลักษณะที่ไม่ใช่การขู่เข็ญแต่ถูกคุกคามทางเพศโดยใช้อำนาจเหนือ โดยมีเพียงการกระทำที่มีลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกว่าเดือดร้อนรำคาญหรือไม่มีความปลอดภัย

๘) พิจารณาบทลงโทษการคุกคามทางเพศต้องบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเป็นคดีอาญาที่ยอมความได้หรือเป็นคดีอาญาที่ไม่สามารถยอมความได้ โดยมีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ความผิดฐานคุกคามทางเพศควรเป็นลักษณะความผิดอันยอมความได้ โดยคดีเกี่ยวกับเพศการดำเนินคดีค่อนข้างนาน จึงควรให้สิทธิผู้ถูกกระทำตัดสินใจว่าจะดำเนินคดีต่อหรือไม่ ซึ่งการข่มขืนกระทำชำเราในบางกรณีสามารถยอมความกันได้โดยต้องดูเจตนาของผู้เสียหาย เพราะผู้เสียหายต้องให้ปากคำและเบิกความต่อศาลซึ่งการบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำความผิดจึงต้องคำนึงถึงผู้เสียหายด้วย โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศ และมาตรา ๒๘๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติความผิดอันยอมความได้ไว้ว่า

“มาตรา ๒๘๑ ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(๑) มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(๒) มาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๒๘๕/๒”

การตีความตามบทบัญญัติมาตรา ๒๘๑ การข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำระหว่างคู่สมรสที่มิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือการกระทำอนาจารตามมาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หมายความว่าหากกระทำสองต่อสองก็เป็นความผิดอันยอมความได้ ดังนั้น การคุกคามทางเพศเป็นการกระทำที่เบากว่าการกระทำอนาจาร และการข่มขืนกระทำชำเราหากการคุกคามทางเพศเป็นความผิดอันยอมความได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เสียหายมากกว่า โดยต้องมีบทบัญญัติบางส่วนของการคุกคามทางเพศเป็นความผิดอันยอมความได้

แนวทางที่ ๒ ความผิดฐานคุกคามทางเพศ ควรเป็นลักษณะความผิดอันยอมความไม่ได้ ซึ่งมาตรการปัจจุบันแม้เป็นความผิดที่ยอมความได้ แต่ไม่มีมาตรการบังคับและมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้มีพฤติกรรมท้าทายทางเพศที่สนองความต้องการทางเพศของตน บางคนที่เป็นผู้มีอำนาจทางสังคมหรือหากมีการยอมความกันได้ ก็อาจจะนำไปสู่การกระทำที่มีความรุนแรงมากขึ้นถึงขั้นของการข่มขืนกระทำชำเรา ดังนั้น หากบัญญัติให้ความผิดคุกคามทางเพศเป็นความผิดอันยอมความไม่ได้จะสามารถหยุดการกระทำที่อาจทำให้เกิดความรุนแรงเพิ่มขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ประเด็นการพิจารณา

๑) พิจารณาเพิ่มบทนิยาม มาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ของคำว่า “คุกคามทางเพศ”

๒) เพิ่มลักษณะความผิดและบทลงโทษในลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ของการกระทำคุกคามทางเพศ

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ข้อเท็จจริงในปัจจุบันแม้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำคุกคามทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ไม่สามารถเอาผิดผู้กระทำการคุกคามทางเพศหรือผู้ถูกกระทำไม่ได้รับการคุ้มครอง จึงนำไปสู่การพิจารณาบทนิยามและบทลงโทษเกี่ยวกับลักษณะความผิดคุกคามทางเพศ ดังนั้น การเสนอขอเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา จะทำให้มีกฎหมายคุ้มครองลักษณะของการคุกคามทางเพศที่สามารถเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและปิดช่องว่างทางกฎหมายได้ โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า คุกคามทางเพศ ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๑ (๑๙) “การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใด ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด ที่ส่อไปในทางเพศ เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควาน หรือกระทำการใดที่ก่อให้เกิดบรรยากาศไม่ปลอดภัยทางเพศ”

๒) เพิ่มลักษณะความผิดและบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา โดยมีแนวทางการกำหนดบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ ดังนี้

(๑) บทลงโทษมีอัตราสูงกว่าการกระทำความผิดลหุโทษ โดยอัตราโทษคุกคามทางเพศจะอยู่ระหว่างความผิดลหุโทษกับความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๓๙๗ วรรคสอง การกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๒) บทลงโทษมีอัตรากึ่งหนึ่งของความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๒๗๘ ความผิดฐานอนาจาร ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๓) บทลงโทษมีอัตราโทษเท่ากับการดำเนินคดีต่อศาลแขวง (*คดีอาญาที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท*)

ส่วนที่ ๔ การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับเด็กผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว

๑. หลักการและเหตุผล

การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในกรณีผู้กระทำกับเด็กผู้ถูกกระทำที่เป็นคู่รักโดยมีอายุใกล้เคียงกันและมีช่วงอายุอยู่ในเกณฑ์ของการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ ซึ่งสังคมปัจจุบันเด็กหรือผู้เยาว์ได้รับอนุญาตในการออกนอกบ้านตามลำพังโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล และอาจมีเพศสัมพันธ์กันระหว่างคู่รักในขณะที่เป็นเด็กหรือผู้เยาว์ ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวอาจทำให้เด็กหรือผู้เยาว์เข้าข่ายการถูกฟ้องดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดต่อเสรีภาพในความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับเด็กผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) การดำเนินคดีเกี่ยวกับเพศควรพิจารณาพฤติการณ์ของผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำโดยมีเพศสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคู่รักกับการกระทำความผิดทางอาญา รวมถึงนำเรื่องระยะห่างช่วงอายุของเด็กหรือผู้เยาว์ มาประกอบการพิจารณาสืบสวน สอบสวนและพิจารณาดำเนินคดี

๒) กรณีเด็กหรือผู้เยาว์มีเพศสัมพันธ์ระหว่างเป็นคู่รัก และบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล แจ้งความดำเนินคดีความผิดต่อเสรีภาพ ในความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ และมาตรา ๓๑๙ ซึ่งผู้ต้องหาอาจไม่ได้มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดอาญา แต่เป็นการมีเพศสัมพันธ์โดยการสมยอมระหว่างคู่รัก ดังนั้น กระบวนการของการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่มีพฤติการณ์ดังกล่าว ควรนำถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคห้า และวรรคหก มาปรับใช้ในการพิจารณาดำเนินคดีโดยให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำหรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำและผู้ต้องหาด้วย

๒. ประเด็นการพิจารณา

การพิจารณาสืบสวน สอบสวนและพิจารณาคดี การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับเด็กผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

การพิจารณาสืบสวน สอบสวนและพิจารณาคดี การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับเด็กผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ควรนำหลัก มาตรา ๒๗๗ วรรคห้า และวรรคหก แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๗๗...

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย”

ปรับใช้ในการตีความของกระบวนการสืบสวน สอบสวน และการพิจารณาคดี ได้แก่

๑) มาตรา ๒๗๙ ความผิดฐานพาเด็กไปเพื่ออนาจาร

๒) มาตรา ๒๘๓ ทวิ ความผิดฐานพาไปเพื่ออนาจาร

๓) มาตรา ๓๑๗ ความผิดฐานพรากเด็ก

๔) มาตรา ๓๑๙ ความผิดฐานพรากผู้เยาว์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๕ การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑. หลักการและเหตุผล

การพิจารณากำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หมวด ๒ การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา ๔๓ บัญญัติให้ *“คดีลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอกหรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดคืน เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย”* โดยเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตราดังกล่าวโดยใช้ข้อความ ดังต่อไปนี้

“คดีลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของโจร <u>ความผิดเกี่ยวกับเพศ</u> ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไป เนื่องจากการกระทำผิดคืน เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย” ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมให้ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เพื่อเพิ่มอำนาจของอัยการให้สามารถดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในส่วนของความเสียหายทางด้านจิตใจ หรือความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นเงิน โดยที่ผู้เสียหายไม่ต้องไปยื่นคำร้องหรือคำฟ้องเองต่างหากเป็นอีกคดี

โดยเมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ เป็นกรณีที่พนักงานอัยการเรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์แทนผู้เสียหาย ตามฐานความผิดที่กำหนดไว้ทั้งหมด ๙ ฐาน เป็นความเสียหายที่สามารถคำนวณเป็นเงินได้อย่างชัดเจน ซึ่งกรณีนี้อัยการจะไม่มีการนำสืบราคาทรัพย์สินในชั้นศาล มูลเหตุในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนบางประการเป็นความเสียหายที่เกิดเป็นค่าเสียหายทางแพ่งที่เกิดจากมูลความผิดทางอาญาซึ่งเป็นค่าเสียหายอื่นอันมิใช่ตัวเงิน ทำให้มีข้อที่ต้องพิจารณาว่าการนำสืบความเสียหายดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่พนักงานอัยการหรือไม่ อย่างไร

นอกเหนือจากมาตรา ๔๓ แล้ว มาตรา ๔๔/๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังได้บัญญัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนไว้ว่า *“ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกายชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้*

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มีการสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่าคำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้...”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๔๔/๑ จะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนได้จากทุกฐานความผิดอยู่แล้ว โดยให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาก่อนเริ่มการสืบพยาน หรือก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีในกรณีที่ไม่มีการสืบพยาน

อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายจะได้มีการกำหนดสิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดเอาไว้แล้ว แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่ามีผู้เสียหายที่ทราบถึงสิทธิดังกล่าวอยู่น้อยมาก ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเข้าถึง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กระบวนการยุติธรรม ในการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย (หมายถึงผู้กระทำความผิดเมื่อถูกฟ้องคดี) และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และบางส่วนไม่มีทุนทรัพย์ที่จะจ้างทนายความเพื่อดำเนินการ

กรณีตัวอย่างการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ ที่มีการกำหนดไว้ว่า *“เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย”* ซึ่งเห็นว่าสามารถนำไปปรับใช้กับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีหน้าที่แจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

๒. ประเด็นการพิจารณา

การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ควรจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย นอกจากนี้ควรแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยอ้างอิงจากการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ ที่มีการกำหนดไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย” ซึ่งเห็นว่าสามารถนำไปปรับใช้กับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีหน้าที่แจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

ส่วนที่ ๖ การสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑. หลักการและเหตุผล

“มาตรา ๒๓๗ ทวิ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าพยานบุคคลจะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือเป็นบุคคลมีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากศาลที่พิจารณาคดี หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการยุ่งเหยิงกับพยานนั้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันเป็นการยากแก่การนำพยานนั้นมาสืบในภายหน้า พนักงานอัยการโดยตนเองหรือโดยได้รับคำร้องขอจากผู้เสียหายหรือจากพนักงานสอบสวน จะยื่นคำร้องโดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้สืบพยานนั้นไว้ทันทีก็ได้ ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิด และผู้นั้นถูกควบคุมอยู่ในอำนาจพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการนำตัวผู้นั้นมาศาล หากถูกควบคุมอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลเบิกตัวผู้นั้นมาพิจารณาต่อไป...”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนของผู้เสียหายในคดีอาญา ๓ ประการ คือ เหตุยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน เหตุผู้เสียหายหรือพยานต้องเดินทางไปต่างประเทศมักเป็นกรณีผู้เสียหายเป็นชาวต่างชาติหรือในคดีที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และมีเหตุอื่นใด ซึ่งถ้อยคำของบทกฎหมายเหตุอื่นใดขึ้นอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ประเมิน หากมีการประสานงานไม่ดีพนักงานสอบสวนจะไม่มีข้อมูลเพื่อนำไปสู่พนักงานอัยการในการยื่นฟ้องหรือไม่ฟ้องต่อศาล ซึ่งศาลเคยปฏิเสธในประเด็นมาตรา ๒๓๗ ทวิ อย่างไรก็ตาม อาจารย์จรัญ ภักดีธนากุล เคยให้หลักการมาตรา ๒๓๗ ทวิ ว่าศาลไม่มีอำนาจปฏิเสธการขอสืบพยานไว้ก่อน ดังนั้น หากปรับแก้ไขมาตรา ๒๓๗ ทวิ ควรมีประเด็นปรับแก้ไข คือ ควรปรับแก้ไขให้ครอบคลุมคดีเกี่ยวกับเพศ หรือลักษณะอื่น ๆ ที่ผู้เสียหายต้องดำเนินการสืบพยานไว้ก่อน เช่น ผลกระทบด้านสุขภาพจิตในกรณีที่ต้องรอคดีปกติในการสืบพยานเป็นระยะเวลานาน และการปลดเปลื้องภาระของผู้เสียหายในการให้ข้อเท็จจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สอบคำให้การมาไม่ครอบคลุม เมื่อมีการสอบถามเพิ่มเติม ผู้เสียหายก็ต้องให้การใหม่ ดังนั้น จึงต้องชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์ทางคดีกับผลประโยชน์ของผู้เสียหายที่เป็นเด็กในระยะยาว ซึ่งต้องมีการปรับแก้ไขมาตรา ๒๓๗ ทวิ และแนวทางปฏิบัติของกระบวนการสืบพยาน

จากประเด็นดังกล่าวได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการสืบพยานไว้ก่อนโดยเปรียบเทียบบทบัญญัติมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้คดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ผู้เสียหายเป็นเด็กสามารถดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนได้ ซึ่งมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑) การสืบพยานไว้ก่อนควรคำนึงถึงสภาพจิตใจของผู้เสียหายที่ต้องมานำสืบพยานในชั้นศาลด้วยว่ามีความพร้อมหรือไม่ นอกจากนี้ การสืบพยานผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องมีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยเสมอ

๒) การสืบพยานต้องไม่ลืมว่าผู้เสียหายที่เป็นเด็กในฐานะพยาน จะต้องถูกทนายความฝ่ายจำเลยถามค้าน ซึ่งหากเร่งนำเด็กมาสืบพยานในชั้นศาลโดยที่เด็กไม่มีความพร้อมทำให้เด็กยิ่งตื่นกลัวก็จะไม่เป็นผลดีต่อรูปคดีของเด็ก และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ทนายความฝ่ายจำเลยเตรียมข้อมูลเพื่อนำมาซักค้านในชั้นการพิจารณาคดีในภายหลัง ซึ่งจะทำให้ฝ่ายจำเลยได้เปรียบมากกว่า จึงเห็นว่าควรให้เป็นไปตามขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการทางอาญาในรูปแบบเดิม หรือหากจะให้มีการดำเนินการเร็วที่สุดก็ควรรอให้พนักงานสอบสวนจัดทำสำนวนการสอบสวนให้แล้วเสร็จเสียก่อน

๓) การนำสืบพยานไว้ก่อนจะมีผลทำให้การคุ้มครองผู้ต้องหาหรือจำเลยมีข้อจำกัดไปโดยปริยาย โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี อาจยิ่งทำให้การนำสืบข้อเท็จจริงหรือข้อต่อสู้ของฝ่ายจำเลยไม่สามารถทำได้อย่างครบถ้วนแน่นอน อย่างไรก็ตาม การสืบพยานไว้ก่อนมีข้อดีที่ว่าผู้เสียหายเพิ่งผ่านเหตุการณ์มาไม่นาน ทำให้ยังจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นานจะทำให้ความทรงจำเลือนราง และอาจถูกฝ่ายจำเลยยื่นข้อเสนอหรือทำการยุ่งเหยิงกับพยาน ดังนั้น หากจะนำการสืบพยานไว้ก่อนมาใช้กับการสืบพยานเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศจะต้องมีการชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีและข้อเสียที่จะให้มีการสืบพยานไว้ก่อนด้วยเช่นกัน

๔) การสืบพยานไว้ก่อนควรเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายให้ความยินยอมพร้อมใจหรือความประสงค์ของผู้เสียหายเอง โดยควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เสียหาย และซักซ้อมให้ผู้เสียหายมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการสืบพยานและการดำเนินคดีในชั้นศาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ประเด็นการพิจารณา

การสืบพยานคดีเกี่ยวกับเพศที่พยานหรือผู้เสียหายเป็นเด็ก ควรมีการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ ทั้งในกรณีที่เป็นมุมมองด้านสภาพจิตใจของผู้เสียหายหรือพยาน และข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการสืบพยานไว้ก่อน ซึ่งจะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในรูปคดีของคู่ความ

ส่วนที่ ๗ ข้อเสนอบทลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณี การใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration)

๑. หลักการและเหตุผล

ข้อเสนอบทลงโทษคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณี การใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) พบว่าสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในแถบสแกนดิเนเวียได้นำมาตรการดังกล่าวไปใช้ในหลายกรณีที่แตกต่างกันไป เช่น กรณีผู้ต้องขังที่มี Intelligence Quotient: IQ หรือความฉลาดทางด้านสติปัญญา ต่ำกว่า ๖๐ ที่มีพฤติกรรมในการกระทำความผิดซ้ำอย่างไม่อาจแก้ไขได้ กรณีที่มีการกระทำชำเราผู้เสียหายที่มีอายุต่ำกว่า ๑๓ ปี หรือกรณีที่ผู้ต้องขังขอพักการลงโทษ เป็นต้น ซึ่งวิธีการใดที่จะเหมาะกับการนำมาปรับใช้กับประเทศไทยก็ควรที่จะมีการพิจารณาในรายละเอียดต่อไป เมื่อพิจารณาถึงจุดประสงค์ของทัณฑวิทยา ๔ ข้อ ได้แก่ แก้แค้นทดแทน ข่มขู่ยับยั้ง ตัดโอกาสในการกระทำผิด และแก้ไขฟื้นฟู ซึ่งมาตรการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดจะมีผลในทางข่มขู่ยับยั้ง และตัดโอกาสให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำลดน้อยลง โดยผลของการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดนั้นไม่ได้มีผลระยะยาวในลักษณะถาวร จะต้องมีการฉีดเป็นระยะ ซึ่งเห็นว่าประเทศไทยควรมีการพิจารณานำมาตรการดังกล่าวมาใช้กับกรณีของผู้ที่กระทำความผิดคดีทางเพศซ้ำ หรือผู้ต้องขังที่ขอพักการลงโทษ

ข้อพิจารณา

๑) ควรมีการพิจารณาถึงผลข้างเคียงจากการฉีดสารเคมีเข้าไปในร่างกาย ทั้งนี้มีการตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ต้องขังเปลี่ยนพฤติกรรมไปเป็นนักฆ่าหรือไม่

๒) กรณีการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำมีกฎหมายที่กำหนดให้เพิ่มโทษบังคับใช้อยู่แล้ว ประกอบกับกฎหมายได้มีการกำหนดให้บุคคลดังกล่าวไม่อยู่ในข่ายได้รับการลดโทษหรือขอพระราชทานอภัยโทษ เพื่อเป็นการกักตัวผู้กระทำผิดไม่ให้ออกไปกระทำความผิดซ้ำได้ในระยะเวลาอันสั้น จึงมีการตั้งข้อสังเกตว่าวิธีการที่บังคับใช้ดังกล่าวนี้น่าจะเป็นการเพียงพอต่อการลงโทษผู้กระทำความผิดแล้วหรือไม่

๓) การใช้มาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำด้วยการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดจะเป็นการข่มขู่ยับยั้งและตัดโอกาสในการกระทำความผิดต่อไปได้ ส่วนกรณีที่การฉีดให้ผลในระยะสั้นถือเป็นข้อดีที่จะทำให้สามารถประเมินผลกระทบที่เป็นข้อดีและข้อเสีย ร่วมกับการประเมินสภาวะทางจิตและพฤติกรรมของผู้ต้องขังได้ว่ามีความจำเป็นหรือสมควรที่จะใช้มาตรการลงโทษโดยการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนกับบุคคลนั้นต่อไปหรือไม่

๔) ในกรณีที่เป็นผู้ต้องขังคดีเพศ กรมราชทัณฑ์จะจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในกลุ่ม Watch List และไม่ให้ได้รับการเลื่อนชั้น อย่างไรก็ตาม มีกรณีตัวอย่างผู้ต้องขังที่รับการลงโทษ ๔ - ๕ ปี เมื่อพ้นโทษแล้วได้รับการปล่อยตัวออกมาก็มีพฤติการณ์กระทำความผิดซ้ำกับเด็ก จึงถือเป็นความเสี่ยงในการปล่อยตัวผู้ต้องขังที่มีความต้องการทางเพศที่ผิดปกติ ซึ่งเหยื่อจะเป็นบุคคลในกลุ่มที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังนั้น การใช้มาตรการลงโทษโดยการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดจึงควรเป็นการพิจารณาใช้เป็นรายกรณี โดยพิจารณาถึงพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดที่ส่งผลกระทบต่อเหยื่อและเป็นภัยต่อสังคม

๒. ประเด็นการพิจารณา

ข้อเสนอบทลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณีการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

มาตรการลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณีการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) แม้จะมีงานวิจัยรองรับว่ามีผลให้อัตราการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่ลดน้อยลง แต่ควรพิจารณาใช้เป็นรายกรณีเท่านั้น โดยเฉพาะลักษณะคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมีพฤติการณ์กระทำผิดซ้ำ หรือมีลักษณะการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นคดีที่กระทำต่อเด็ก รวมถึงควรมีกระบวนการประเมินสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ต้องขังทั้งก่อนและหลังการใช้มาตรการดังกล่าว

หมวด ๒ กระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนที่ ๑ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ

๑. หลักการและเหตุผล

การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชนทั้งสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ หรือสื่อออนไลน์ที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. กำกับดูแล และสื่อที่ก่อตั้งขึ้นเอง เช่น สื่อท้องถิ่น หรือสื่อออนไลน์ในการตั้งเพจเพื่อนำเสนอข่าวขึ้นเอง โดยการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนควรมีมาตรฐานในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การใช้ถ้อยคำในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งผู้เสียหายไม่ประสงค์ให้ใช้คำว่า “เหยื่อ” แทนตัวผู้เสียหาย

๒) กรณีสื่อขอสัมภาษณ์ผู้เสียหายและญาติผู้เสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอข่าว โดยเผยแพร่ถ้อยคำ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดีโอ ซึ่งอาจทำให้บุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้เสียหายทราบว่าเป็นบุคคลใด ดังนั้น ควรมีการคุ้มครองผู้เสียหายและญาติผู้เสียหายในการนำเสนอข่าวไม่ควรเปิดเผยใบหน้าและแหล่งข้อมูล

๓) กรณีผู้เสียหายเป็นแหล่งข้อมูลในการให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชน และนำเสนอข้อมูลข่าวที่กระทบผู้ต้องสงสัย อาจเกิดช่องว่างทางกฎหมายที่ทำให้ผู้ต้องสงสัยฟ้องกลับผู้เสียหาย ควรมีมาตรการหรือข้อกฎหมายที่จะดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย

๔) การนำเสนอข่าวโดยจัดทำในรูปแบบกราฟิกเพื่อจำลองเหตุการณ์ให้เห็นขั้นตอนของการกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งการนำเสนอข่าวในรูปแบบดังกล่าวอาจทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ซึ่งการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศไม่ควรลงรายละเอียดมากเกินไป

๕) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศโดยไม่ได้กลั่นกรอง ซึ่งควรมีมาตรการในการควบคุมสื่อออนไลน์ที่จัดตั้งเพจข่าวเอง หรือสื่อท้องถิ่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖) การเผยแพร่ผลการกระทำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ควรมีหน่วยงานเผยแพร่ว่าผู้กระทำผิดจะได้รับการลงโทษในเรื่องใดบ้าง เพื่อป้องกันพฤติกรรมการลอกเลียนแบบและการเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด

ดังนั้น ควรมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานและแนวทางการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับคดีข่มขืน กระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน โดยพิจารณานำกฎหมายและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่เป็นการละเมิดสิทธิผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาเป็นแนวทางในการจัดทำเนื้อหาภายในคู่มือมาตรฐานและแนวทางการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๒๗ *“ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ”*

มาตรา ๕๐ *“ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ภาพหรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครอง ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของเด็กหรือผู้ปกครอง*

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลดังกล่าวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย โดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง”

มาตรา ๗๙ *“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”*

๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๙ *“เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๕ หรือมีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้*

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๗๖ *“เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน”*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๘๔ *“เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้นและอาจกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร*

เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลยที่อยู่ในระหว่างการควบคุมดูแลของบุคคลหรือองค์การใด ๆ จะต้องได้รับการฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมให้มีโอกาสกลับคืนสู่สังคม รวมทั้งได้รับการปฏิบัติด้วยมนุษยธรรมและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากมีการแสวงหาประโยชน์ การกระทำอันมิชอบ การทรมาน การลงโทษ การปฏิบัติที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้ารูปแบบอื่นหรือกระทำการใด ๆ ที่มิได้เป็นไปเพื่อฟื้นฟูร่างกายหรือจิตใจหรือเพื่อการกลับคืนสู่สังคม และมีลักษณะที่ขัดต่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำที่ฝ่าฝืน และกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๑๓๐ *“ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียงแพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือโฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว หรือชื่อสกุล ของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิดหรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของเด็กหรือเยาวชนนั้น*

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากศาลหรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ”

มาตรา ๑๓๖ *“ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล”*

มาตรา ๑๕๓ *“เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลจะสั่งให้ดำเนินการเป็นการลับเฉพาะต่อหน้าตัวความทุกฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยจะให้มีทนายความอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้*

ในการโฆษณา ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นหนังสือ เผยแพร่ทางสื่อมวลชน สื่อสารสนเทศหรือโดยวิธีการอื่นใดซึ่งคำคู่ความ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ใด ๆ ในคดี หรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัวหรือการไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว ห้ามมิให้แพร่ภาพ แพร่เสียง ระบุชื่อหรือแสดงข้อความหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้รู้จักตัวคู่ความหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือถูกกล่าวถึงในคดี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล”

๔) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๗ *“ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อการให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง หากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการ ให้กรรมการซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจสั่งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือให้ระงับการออกอากาศรายการนั้นได้ทันที และให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวโดยพลัน

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเกิดจากการละเลยของผู้รับใบอนุญาตจริง ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขตามที่สมควร หรืออาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้"

๕) ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๑๓ *"หนังสือพิมพ์ต้องเสนอข่าวโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งต้องไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์หรือโศกนาฏกรรมอันเกิดแก่เด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีอัตลักษณ์แตกต่างในสังคม"*

๖) แนวปฏิบัติสภาการหนังสือพิมพ์ เรื่อง การเสนอข่าว ความคิดเห็น และภาพเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๖๑

ได้กำหนดแนวทางในการเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็น และการเสนอภาพเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ "*การเสนอข่าว ความคิดเห็น และภาพเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ*"

ข้อ ๒ "*การเสนอข่าว ความคิดเห็น และภาพเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน*

๒.๑ ต้องไม่เปิดเผยชื่อ ชื่อสกุล ภูมิลำเนาที่อยู่ของเด็กและเยาวชน รวมทั้งชื่อ ชื่อสกุล และภูมิลำเนาที่อยู่ของบิดา มารดา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งสิ่งที่ทำให้รู้หรือสามารถรู้ถึงตัวเด็กและเยาวชนได้ เช่น ข้อมูลสถานศึกษาหรือที่ทำงาน โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียงเกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็กและเยาวชน หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เว้นแต่การเผยแพร่ข้อมูลนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ต่อการติดตามตัวเด็กและเยาวชน ในกรณีที่เด็กและเยาวชนนั้นสูญหายไป และไม่ส่งผลกระทบในทางลบแก่เด็กและเยาวชน

๒.๒ ต้องไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัว หรือชีวิตครอบครัวของเด็กและเยาวชน แม้ว่าจะได้รับความยินยอมจากเด็ก เยาวชน หรือผู้ปกครองก็ตาม

๒.๓ ต้องไม่นำเสนอภาพลามก อนาจาร โป๊เปลือย อุจาด ของเด็กและเยาวชน

๒.๔ พึงระวังการนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบทางลบต่อชีวิตของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าเนื้อข่าวนั้นจะมีเจตนาดีต่อเด็กและเยาวชน หรือไม่ก็ตาม

๒.๕ พึงระวังการถ่ายภาพ และนำเสนอภาพเด็กและเยาวชน ในพื้นที่สาธารณะ ควรขออนุญาตผู้ที่อยู่ในภาพหรือผู้ปกครองทุกครั้ง รวมทั้งระวังการนำเสนอภาพประกอบข่าว เนื้อหา บทความที่เป็นเชิงลบ โดยที่ผู้ปรากฏในภาพนั้นไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือหากต้องนำเสนอภาพควรใส่ข้อความว่า "เป็นภาพประกอบที่บุคคลในภาพไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๖ พึงระวังการนำเสนอ ผลิต หรือเผยแพร่ซ้ำ ซึ่งภาพ หรือคลิปภาพเด็กและเยาวชนในลักษณะขบขัน ทำให้เป็นตัวตลก น่าสงสาร สมเพศ ที่มีการส่งต่อกันทางสื่อสังคมออนไลน์

๒.๗ พึงระวังการเสนอข่าว และภาพข่าวกิจกรรมการกุศล หรือสาธารณประโยชน์ที่เป็นการเปิดเผยอัตลักษณ์ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ หรือสถานสงเคราะห์

๒.๘ พึงระวังการเสนอข่าว และภาพข่าวเด็กและเยาวชน ที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ภัยพิบัติ วินาศกรรม ความรุนแรง ภัยสงคราม ก่อการร้าย หรือพื้นที่ค่ายอพยพลี้ภัย ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของเด็กและเยาวชนคนใดคนหนึ่งอย่างชัดเจน"

๗) แนวปฏิบัติสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของสื่อมวลชน พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๑๐ "ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนพึงระวังการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเด็กและสตรี ภาพอุจาด ลามก อนาจาร หวาดเสียว และรุนแรง"

๘) แนวปฏิบัติสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เรื่อง การเสนอข่าว เนื้อหาข่าว การแสดงความคิดเห็น และภาพข่าวผู้หญิงและเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ "การเสนอข่าว เนื้อหาข่าว และการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับผู้หญิงและเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ

๑.๑ หนังสือพิมพ์ต้องไม่ตีพิมพ์ชื่อ ชื่อสกุล หรือตำบลที่อยู่ของผู้หญิงและเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งชื่อ ชื่อสกุล และตำบลที่อยู่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือสิ่งที่ทำให้รู้หรือสามารถรู้ได้ เช่น ข้อมูล สถานศึกษา หรือที่ทำงานของผู้เสียหาย

๑.๒ ในกรณีผู้หญิงและเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑ เว้นแต่การเผยแพร่ข้อมูลนั้น เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

๑.๓ การพาดหัวข่าว โปรยข่าว ตลอดจนเนื้อหาข่าว และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้หญิงและเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ทั้งในเรื่องการใช้ภาษา การให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในที่เกิดเหตุ ชื่อเสียงเกียรติคุณผู้เสียหาย และไม่ตอกย้ำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องเพศอันเนื่องมาจากการล่วงละเมิดทางเพศนั้น"

ข้อ ๒ "การเสนอภาพข่าวผู้หญิงและเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ

๒.๑ หนังสือพิมพ์ต้องไม่ตีพิมพ์ภาพข่าวของผู้หญิงและเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงภาพข่าวใด ๆ ที่จะทำให้รู้ได้ เช่น ภาพผู้เกี่ยวข้อง ภาพที่เกิดเหตุ สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ไม่ว่ากรณีใด ๆ และไม่ว่าผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศนั้น จะเสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม

๒.๒ ในกรณีผู้หญิงและเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑ เว้นแต่การเผยแพร่ข้อมูลนั้น เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยสามารถนำเสนอได้เฉพาะภาพหน้าตรงของผู้เสียชีวิตขณะมีชีวิตอยู่เท่านั้น"

๙) แนวปฏิบัติการได้มาและการนำเสนอข่าวและภาพข่าวของสื่อมวลชนโดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ตกเป็นข่าว

หมวด ๑ ผู้ปฏิบัติงานข่าว

ข้อ ๑ "ในการทำข่าวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

(๑) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหา และจำเลย

(๒) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงระมัดระวังการตั้งคำถามและกระทำการใด ๆ ในลักษณะชี้นำ กดดัน ซ้ำเติม หรือเป็นการดูถูกเหยียดหยามผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหา และจำเลย"

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อ ๒ *“การทำข่าวอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับฆาตกรรม ภัยพิบัติ วินาศกรรม การก่อการร้าย หรือเหตุรุนแรง*

(๑) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงหลีกเลี่ยงการถ่ายภาพผู้บาดเจ็บที่มีลักษณะอุจาดและสร้างความรู้สึกสยดสยอง

(๒) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงงดเว้นการถ่ายภาพผู้เสียชีวิต หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะพึงระมัดระวังภาพผู้เสียชีวิตที่มีลักษณะอุจาด สยดสยอง หรือซ้ำเติมความทุกข์โศกของญาติผู้เสียชีวิต”

ข้อ ๓ *“เมื่อมีความจำเป็นต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาล*

(๑) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงหลีกเลี่ยงการถ่ายภาพผู้ป่วย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ป่วยโดยชัดแจ้ง

(๒) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงเคารพสิทธิผู้ป่วย โดยเฉพาะข้อมูลและความเป็นอยู่ของผู้ป่วย เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากผู้ป่วย

(๓) ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงระมัดระวังการกระทำใด ๆ อันอาจเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ และอาจเป็นการรบกวนผู้มาใช้บริการหรือญาติของผู้มาใช้บริการ และพึงปฏิบัติตามประกาศของสถานพยาบาลอย่างเคร่งครัด”

ข้อ ๔ *“ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงระมัดระวังการทำข่าวอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับฆาตกรรม ภัยพิบัติ วินาศกรรม การก่อการร้าย เหตุรุนแรง หรือการกระทำใด ๆ อันอาจขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง”*

ข้อ ๕ *“ผู้ปฏิบัติงานข่าวพึงเคารพสิทธิส่วนบุคคลในการได้มาซึ่งข้อมูลของผู้ตกเป็นข่าว”*

ข้อ ๖ *“ผู้ปฏิบัติงานข่าวต้องไม่ใช้ข้อมูลส่วนบุคคลหรือภาพ หรือข้อมูลอื่นใดของเหยื่อ หรือพยาน หรือผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในการทำข่าว อันอาจนำมาซึ่งภยันตรายต่อบุคคลเหล่านี้”*

หมวด ๒ องค์กรสื่อมวลชน

ข้อ ๗ *“การเสนอข่าวหรือภาพข่าวผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหา จำเลย และผู้เสียหายในคดีอาญา*

(๑) สื่อมวลชนพึงงดเว้นการนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลและภาพข่าวที่แสดงอัตลักษณ์ของบุคคลที่เป็นเพียงผู้ต้องสงสัย

(๒) สื่อมวลชนพึงหลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพข่าวเครื่องพันธนาการใด ๆ ของผู้ต้องหาและจำเลย

(๓) สื่อมวลชนพึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำในการนำเสนอข่าวเชิงตัดสินหรือเกินข้อเท็จจริงที่แสดงว่าผู้ต้องหากระทำผิดไปแล้ว หรือเชิงประณามที่เป็นการชี้นำให้เกิดการดูหมิ่นเกลียดชัง

(๔) สื่อมวลชนพึงระมัดระวังการนำเสนอข่าวจากสำนวนคดี อันอาจเป็นการซ้ำเติมความทุกข์โศกที่ผู้เสียหายได้รับ”

ข้อ ๘ *“สื่อมวลชนพึงหลีกเลี่ยงการเสนอภาพข่าวผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ภัยพิบัติ วินาศกรรม และสถานการณ์รุนแรงอื่น ๆ ที่มีลักษณะอุจาด สยดสยอง หรือน่าเวทนา”*

ข้อ ๙ *“สื่อมวลชนต้องไม่นำเสนอภาพข่าวศพของผู้เสียชีวิต ในกรณีที่จำเป็นต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเพื่อประโยชน์สาธารณะ สามารถนำเสนอได้โดยต้องหลีกเลี่ยงภาพในลักษณะที่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์โศกต่อญาติของผู้เสียชีวิต”*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อ ๑๐ *“สื่อมวลชนต้องไม่นำเสนอภาพผู้ป่วยในสถานพยาบาลที่ตกเป็นข่าว เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ป่วย”*

ข้อ ๑๑ *“สื่อมวลชนพึงหลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพข่าวของผู้เคราะห์ร้าย หรือญาติซ้ำ ๆ ที่เป็นการตอกย้ำความรุนแรง และความทุกข์โศกของผู้เคราะห์ร้ายและญาติ”*

ข้อ ๑๒ *“สื่อมวลชนต้องไม่นำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอื่นใดอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น”*

ข้อ ๑๓ *“สื่อมวลชนพึงหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำและสรรพนามเชิงเหยียดหยาม หรือไม่เหมาะสมกับเพศ วัย สถานภาพ และชาติพันธุ์ของเหยื่อ ผู้เคราะห์ร้าย หรือบุคคลทั่วไปที่ตกเป็นข่าว”*

ข้อ ๑๔ *“สื่อมวลชนพึงระมัดระวังการนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลหรือภาพข่าว หรือข้อมูลอื่นใดของพยาน ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งหรือรุนแรง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่พยาน ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้น”*

๑๐) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

“ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ห้ามเจ้าพนักงานนำผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ เพราะจะเป็นการประจานเด็ก และอาจเป็นการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก นอกจากนี้ ห้ามนำผู้เสียหาย พยาน เข้าร่วมในการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นอันขาด โดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นเด็กสตรี”

๑๑) คำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติต่อพยานที่เป็นเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑๒ *“ศาลพึงมีมาตรการป้องกันไม่ให้มีการบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป บันทึกเสียง หรือแพร่เสียงของพยานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพยานที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัวหรือชื่อสกุล หรือโฆษณาข้อความที่เปิดเผยสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของพยานนั้น”*

๑๒) แนวทางการรายงานข่าวเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children’s Fund : UNICEF) หรือองค์การยูนิเซฟ

Guidelines for journalists reporting on children

UNICEF has developed principles and guidelines to help journalists report on children’s issues in a way that enables them to serve the public interest without compromising the rights of children.

Principles and guidelines for media reporting on children

Media reporting on children and young people should never put them at risk. UNICEF has developed principles and guidelines to help journalists report on children’s issues in a way that enables them to serve the public interest without compromising the rights of children.

There are six over-arching principles; six guidelines for interviewing children; and seven principles for reporting on children’s issues.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

Six principles

1. Respect the dignity and rights of every child in every circumstance.

2. In interviewing (and reporting on) children, pay special attention to each child's right to privacy and confidentiality, to have their opinions heard, to participate in decisions affection them and to be protected from harm and retribution.

3. Protect the best interests of each child over and other consideration, including advocacy for children's issues and the promotion of child rights.

4. When trying to determine the best interests of a child, give due weight to the child's right to have their views taken into account in accordance with their age and maturity.

5. Consult those closest to the child's situation and best able to assess it about the political, social and cultural ramifications of any reportage.

6. Do not publish a story or and image that might put the child, their siblings or peers at risk, ever when their identities are changed, obscured or not used.

Six guidelines for interviewing children

1. Do no harm to any child; avoid questions, attitudes or comments that are judge mental, insensitive to cultural values, that place a child in danger or expose a child to humiliation, or that reactivate the pain of traumatic events.

2. Do not discriminate in choosing children to interview because of their sex, race, age, religion, status, educational background or physical abilities.

3. No staging: do not ask children to tell a story or take an action that is not part of their own history.

4. Ensure that the child or guardian knows they are talking to a reporter. Explain the purpose of the interview and its intended use.

5. Obtain permission from the child and his or her guardian for all interviews, videotaping and, when possible, for documentary photographs. When possible and appropriate, this permission should be in writing. Permission must be obtained in circumstances that ensure that the child and guardian are not coerced in any way and that they understand that they are part of a story that might be disseminated locally and globally. This is usually only ensured if the permission is obtained in the child's language and if the decision is made in consultation with and adult the child trusts.

6. Pay attention to where and how the child is interviewed. Limit the number of interviewers and photographers. Try to make certain that children are comfortable and able to tell their story without outside pressure, including from the interviewer. In film, video and radio interviews, consider what the choice of visual or audio background might imply about the child and her or his life and story. Ensure that the child would not be endangered or adversely affected by showing their home, community or general whereabouts.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

Seven guidelines for reporting on children

1. Do not further stigmatize any child; avoid categorizations or descriptions that expose a child to negative reprisals – including additional physical or psychological harm, or to lifelong abuse, discrimination or rejection by their local communities.

2. Always provide an accurate context for the child's story or image.

3. Always change the name and obscure the visual identity of any child who is identified as:

- a victim of sexual abuse or exploitation
- a perpetrator of physical or sexual abuse
- HIV positive, or living with AIDS, unless the child, a parent or a guardian gives fully informed consent
- charged or convicted of a crime.

4. In certain circumstances of risk of potential risk of harm or retribution, change the name and obscure the visual identity of any child who is identified as:

- a current or former child combatant
- an asylum seeker, a refugee or an internally displaced person.

5. In certain cases, using a child's identity (their name and/or recognizable image) is in the child's best interests. However, when the child's identity is used, they must still be protected against harm and supported in the event of any stigmatization of reprisals. For example:

- when a child initiates contact with a reporter, wanting to exercise their right to freedom of expressing and their right to have their opinion heard
- when a child is part of a sustained programme of activism or social mobilization and wants to be identified as such
- when a child is engaged in a psychosocial programme and claiming their name and identity is part of their healthy development.

6. Confirm the accuracy of what the child has to say, either with other children or an adult, preferably with both.

7. When in doubt about whether a child is at risk, report on the general situation for children rather than on an individual child, no matter how newsworthy the story.

๒. ประเด็นการพิจารณา

การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ควรมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานและแนวทางการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

๑) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ไม่ควรใช้คำว่า “เหยื่อ” แทนตัวผู้เสียหาย

๒) ควรมีการคุ้มครองผู้เสียหายและญาติผู้เสียหายในการนำเสนอข่าวโดยไม่เปิดเผยใบหน้าและรายละเอียดข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อและที่อยู่ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) ควรมีมาตรการหรือข้อกฎหมายที่จะดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอข่าวเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็ก หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ที่อยู่ในการคุ้มครองดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวควรเข้าไปยุติการนำเสนอข่าวหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองสิทธิและป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดแก่เด็กหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลโดยทันที

๔) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศไม่ควรลงรายละเอียดมากเกินไป

๕) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศโดยไม่ได้กลั่นกรอง ควรมีมาตรการในการควบคุมสื่อออนไลน์ที่จัดตั้งเพจข่าวเอง หรือสื่อท้องถิ่น

๖) การเผยแพร่ผลการกระทำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ควรมีหน่วยงานเผยแพร่ว่าผู้กระทำผิดจะได้รับการลงโทษในเรื่องใดบ้าง เพื่อป้องกันพฤติกรรมการลอกเลียนแบบและการเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด

ส่วนที่ ๒ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) และการลงทะเบียนของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

๑. หลักการและเหตุผล

การเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม หรือ DNA ของผู้ต้องขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อการจัดทำ Watch List ต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องขังให้ความยินยอมจึงจะสามารถเก็บตัวอย่างดังกล่าวได้ จึงได้มีข้อเสนอให้มีการจัดเก็บตัวอย่าง DNA ของผู้ต้องขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศทุกคน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการติดตามและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ นอกจากนี้การเก็บดีเอ็นเอของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นกรณีต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องขังก่อนเก็บดีเอ็นเอโดยไม่มีกฎหมายรองรับ ดังนั้น ควรผลักดันให้มีการพิจารณาออกกฎหมายรับรองการจัดเก็บ DNA ของผู้ต้องขังเพื่อให้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

ส่วนกรณีการลงทะเบียนผู้ต้องโทษคดีเกี่ยวกับเพศ ในกรณีสหรัฐอเมริกาจะมีการรายงานตัวของผู้ถูกดำเนินคดี อาจต้องศึกษาเป็นกรณีตัวอย่างว่า สหรัฐอเมริกามีหน่วยงานการดำเนินการเกี่ยวกับการรายงานตัวและเยียวยาผู้เสียหายและผู้กระทำความผิด กรณี Sex Offender เมื่อผู้ต้องโทษพ้นโทษแล้วต้องมารายงานตัว ซึ่งต้องลงทะเบียนโดยเก็บข้อมูลส่วนตัวเพื่อไปเก็บในฐานข้อมูลกลาง โดยข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับการยินยอมจากบุคคลนั้นในการเปิดเผย และประชาชนสามารถเช็คได้ว่าบริเวณไหนมี Sex Offender หรือไม่ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวยังมีการถกเถียงในสหรัฐอเมริกา เพราะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

๒. ประเด็นการพิจารณา

ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บดีเอ็นเอ (DNA) และการลงทะเบียนของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม หรือ DNA ของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้เสนอให้มีการจัดเก็บตัวอย่าง DNA ของผู้ต้องขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศทุกคน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการติดตามและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ รวมถึงควรผลักดันให้มีการพิจารณาออกกฎหมายรับรองการจัดเก็บ DNA ของผู้ต้องขังเพื่อให้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจังและเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนการลงทะเบียนของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ได้รับการปล่อยตัวหลังจากการพ้นโทษนั้น เห็นว่า ยังมีข้อที่ควรพิจารณาศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียในทางปฏิบัติอย่างละเอียดรอบคอบ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การโยกย้ายถิ่นที่อยู่ของอดีตผู้ต้องขังที่คาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต และความพร้อมของหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน

๑. หลักการและเหตุผล

องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน กรณีที่มีข้อกล่าวหาว่าครูกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงอย่างชัดแจ้งว่ากระทำผิดกรณีล่วงละเมิดทางเพศนักเรียน ซึ่งถือเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ทันที ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นอำนาจของศึกษาธิการจังหวัด ดังนั้น หากกรณีที่เกิดเรื่องขึ้นในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีดังกล่าวคือ ศึกษาธิการจังหวัด โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวนอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งเฉพาะประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการสอบสวนอย่างน้อย ๑ คน จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร

กำหนดระยะเวลาสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ดำเนินการพิจารณาสอบสวนได้ไม่เกิน ๑๘๐ วัน ซึ่งสามารถขอขยายได้อีก ๖๐ วัน รวมระยะเวลาทั้งหมดที่สามารถดำเนินการได้ไม่เกิน ๒๔๐ วัน อย่างไรก็ตาม การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าวได้ จะต้องรายงานให้คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ เพื่อขอมติเห็นชอบในการขยายระยะเวลาสอบสวนเท่าที่จำเป็น จากนั้นเมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นลงแล้ว ต้องนำผลรายงานต่อศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งลงโทษ นอกจากนี้ กรณีการเพิกถอนหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะเป็นหน้าที่ของต้นสังกัดที่จะต้องส่งเรื่องไปที่คุรุสภาเพื่อดำเนินการเพิกถอนหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้กระทำผิดต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเริ่มขึ้นเมื่อมีผู้กล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัย ก็จะมีการส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วรายงานไปยังผู้มีอำนาจบรรจุและสั่งแต่งตั้ง ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดเพื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จคณะกรรมการจะรายงานผลการสอบสวนต่อศึกษาธิการจังหวัดอีกครั้งเพื่อพิจารณาผลการดำเนินการสอบสวน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งลงโทษ จากนั้นก็ส่งรายงานต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อตรวจสอบดุลพินิจและกระบวนการว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

มาตรฐานการลงโทษ การดำเนินการทางวินัยกับคดีอาญานั้นขาดจากกัน ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตั้งมาตรฐานโทษไว้ในกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นการประพฤติชั่ว ผู้กระทำผิดจะถูกตัดสินลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ และหากเป็นกรณีที่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือกรณีล่วงละเมิดทางเพศ ผู้กระทำผิดจะถูกตัดสินลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๘ กำหนดให้การสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็ก ให้สอบสวนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำนั้นด้วย หากผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งแง่รังเกียจข้าราชการครูดังกล่าวข้างต้นให้เปลี่ยนตัวบุคคลนั้น ฉะนั้นในขั้นตอนการตรวจสอบการดำเนินการสอบสวนพิจารณา หากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตรวจสอบสำนวนแล้วพบว่า ในการดำเนินการสอบสวนไม่มีข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำ ที่เป็นสาระสำคัญในการสอบสวนคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะถือว่าเป็นกระบวนการสอบสวนโดยไม่ชอบ ทำให้สำนวนที่ได้จากการสอบปากคำในครั้งนั้นเสียไป และจะต้องดำเนินการสอบปากคำใหม่ตั้งแต่ต้น ประกอบกับได้มีข้อกฎหมายกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบสวนไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ห้ามไม่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบสวน อีกทั้งในกรณีที่ผู้ถูกกระทำเห็นว่ากรรมการไม่เป็นกลางก็สามารถใช้สิทธิคัดค้านกรรมการคนดังกล่าวเพื่อตั้งคนใหม่เข้ามาแทนได้ ทั้งนี้ หากปรากฏพฤติการณ์ที่ไม่น่าไว้วางใจก็สามารถสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนจนกว่าจะดำเนินการสอบสวนแล้วเสร็จ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การดำเนินการทางวินัยขาดออกจากการดำเนินคดีทางอาญา การพิจารณาดำเนินการทางวินัยนั้นดูที่พฤติการณ์ของผู้กระทำ แม้ในทางคดีอาญาศาลจะยกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่ปรากฏอย่างชัดแจ้งว่ามีการกระทำความผิด แต่ถ้าในการสอบสวนทางวินัยสามารถฟังความได้ว่ามีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กนักเรียน ก็สามารถสั่งลงโทษทางวินัยได้ทันที

๒) เหตุล่วงละเมิดทางเพศในพื้นที่ห่างไกล และคดีไม่ปรากฏต่อสื่อ จะมีอุปสรรคจากการที่ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ใช้อำนาจหน้าที่เข้าแทรกแซงกระบวนการพิจารณาดำเนินการทางวินัย รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการควรมีการคำนึงถึงความเป็นกลาง และสัดส่วนหญิงชายในคณะกรรมการ นอกจากนี้ควรเพิ่มช่องทางพิเศษการดำเนินการสำหรับเด็กนักเรียนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ เพื่อให้สามารถเข้าดำเนินการช่วยเหลือและดำเนินการสอบสวนทั้งทางคดีและทางวินัยแก่ผู้กระทำได้อย่างทันท่วงที รวมถึงจัดมาตรการเยียวยาเด็กผู้ถูกกระทำในระหว่างการดำเนินการทางคดีหรือทางวินัยยังไม่แล้วเสร็จ เช่น การเยียวยาจิตใจ การคุ้มครองพยาน การให้เด็กหยุดเรียนและจัดสอนเสริม เป็นต้น

๓) กรณีที่เด็กนักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศจนเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้ว่า ต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว และสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง

๔) กฎ ก.ค.ศ. ได้ระบุให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และครูแนะแนวอยู่ในสัดส่วนของคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งข้าราชการครูที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้วางใจเข้าร่วมในการสอบปากคำ แต่ในความเป็นจริงแล้วเป็นไปได้ยากที่จะหานักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ จึงควรเพิ่มกรรมการผู้แทนในสัดส่วนองค์กรภาคเอกชนที่มีการดำเนินงานและมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก เข้าร่วมเป็นกรรมการสอบสวน นอกจากนี้ สัดส่วนกรรมการคนนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเด็กผู้ถูกกระทำเป็นเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า หรือมีภาวะออทิสติก ที่มีความจำเป็นต้องใช้นักวิชาชีพ เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือครูแนะแนว เข้าร่วมเป็นกรรมการสอบสวนในคณะกรรมการสอบสวนระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถูกกระทำว่ากระบวนการดังกล่าวจะดำเนินไปด้วยความเป็นกลาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕) การดำเนินการทางวินัย ในกรณีของครูชายโสดที่มีพฤติการณ์ร่วมประเวณีกับสตรีโสด ที่เป็นการข่มขืน แต่เมื่อมีการแสดงความรับผิดชอบโดยการจดทะเบียนสมรส ซึ่งเป็นกรณีคู่กรณีตกลงยินยอมจดทะเบียนสมรสด้วย ผลการตัดสินโทษทางวินัยอยู่ในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง แต่กรณีดังกล่าวไม่ถือเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณา เพราะคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ความร้ายแรงเป็นกรณีไป จากกรณีดังกล่าวควรพิจารณาเจตนาแห่งการกระทำซึ่งเป็นการกระทำความผิดข่มขืนตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่ไม่สามารถยอมความได้ ดังนั้น ในการพิจารณาดำเนินการทางวินัยจึงควรถือว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และควรมีมาตรฐานการลงโทษในบทหนักที่สุด

๒. ประเด็นการพิจารณา

มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

๑) แนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วทางเพศ ซึ่งคู่กรณีเป็นครูชายโสดกับสตรีโสด โดยมีพฤติการณ์คือ ร่วมประเวณีโดยข่มขืนแล้วจดทะเบียนสมรส แนวทางพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยโดยกำหนดระดับความผิดไว้ว่าไม่ร้ายแรง ซึ่งการพิจารณาปรับความผิดในพฤติการณ์ดังกล่าว ควรปรับระดับความผิดเป็นร้ายแรง ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่ไม่สามารถยอมความได้ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงแนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยในพฤติการณ์ดังกล่าวให้ถือว่ามีระดับความผิดร้ายแรงและระดับโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออก โดยให้นำแนวทางพิจารณาดังกล่าวไปใช้กับหน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน โดยปรับบทความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

๒) กระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะมีการสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้น หากกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิด โดยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๓ ดังนั้น การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นคณะกรรมการสอบสวน ควรมีการออกระเบียบหรือกฎเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการโดยคำนึงถึงสัดส่วนกรรมการสอบสวนวินัยให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือครูแนะแนว เข้าร่วมเป็นกรรมการในการพิจารณาสอบสวนด้วย

๓) ควรมีการเผยแพร่บทสรุปของผลการดำเนินการทางวินัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างให้สังคมได้รับทราบและตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

ส่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

๑. หลักการและเหตุผล

การเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับเงินเยียวยาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นเงินงบประมาณจากรัฐที่ได้รับการจัดสรร เพื่อใช้ในการเยียวยาบุคคล ๒ ประเภท ได้แก่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) ผู้เสียหาย หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือร่างกาย หรือจิตใจเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น

๒) จำเลย หมายถึง บุคคลซึ่งถูกฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดอาญา และศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้องว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้แตกต่างจากกองทุนยุติธรรมที่ดำเนินการในลักษณะของกองทุน โดยมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

ส่วนข้อกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและการจ่ายเงินเยียวยาให้กับผู้เสียหาย ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มอบนโยบายในการดำเนินการพิจารณาให้ความช่วยเหลือไม่เกิน ๒๑ วัน นับแต่เอกสารครบถ้วน และกำหนดระยะเวลาในการจ่ายเงินเยียวยาไว้ไม่เกิน ๗ - ๑๒ วัน ในการโอนเงินเข้าบัญชี

ทั้งนี้ ปรากฏข้อมูลรายงานผลการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายคดีเพศ ซึ่งจะครอบคลุมทั้งกรณีถูกข่มขืน อนาจาร ค้ามนุษย์ และคดีเพศอื่น ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ มีผู้ยื่นคำขอทั้งสิ้น ๑๒,๖๓๓ ราย ซึ่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือไปแล้ว จำนวน ๑๒,๒๖๖ ราย รวมที่จ่ายเงินไปแล้วทั้งสิ้น ๒๖๓,๑๖๐,๒๗๕.๓๐ บาท นอกจากนี้ ได้มีการประสานไปยังกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อให้ความช่วยเหลือเรื่องอื่นแก่ผู้เสียหายอีกด้วย โดยพิจารณาประเด็น ดังนี้

๑) มาตรการแก้ไขงบประมาณการจ่ายเงินเยียวยาแก่ผู้เสียหายไม่เพียงพอ ซึ่งแต่ละปีจะมีการของบประมาณไปปีละประมาณ ๕๐๐ – ๖๐๐ ล้านบาท แต่บางปีได้รับการจัดสรรงบประมาณจริงเพียง ๓๐๐ ล้านบาท จึงทำให้ประสบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในภารกิจ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจึงต้องแก้ไขปัญหาด้วยการขออนุมัติใช้งบกลางจากรัฐบาลมาสนับสนุนการดำเนินงานเพิ่มเติม ซึ่งการพิจารณาจัดสรรงบกลางจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ ๕ เดือน อีกทั้งงบกลางเป็นงบประมาณในส่วนที่ไม่สามารถขอล่วงหน้าได้ เนื่องจากจะต้องรอให้งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรไว้แล้วหมดเสียก่อน จึงจะดำเนินการขออนุมัติใช้งบกลางได้ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากเดิม ๓๐๐ ล้านบาท เป็น ๔๕๐ ล้านบาท แล้ว

๒) พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญาไว้ในกรณีที่ผู้เสียหายไม่ถึงแก่ชีวิต ได้แก่

(๑) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

(๓) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการงานได้ตามปกติ ไม่เกินอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของแต่ละจังหวัด แต่จ่ายให้ไม่เกิน ๑ ปี

(๔) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางนั้น พระราชบัญญัติไม่ได้มีกำหนดค่าใช้จ่ายในกรณีดังกล่าวเอาไว้ ซึ่งจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี ปัจจุบันยังไม่มีผู้เสียหายที่ยื่นคำขอในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาโดยตรง เพราะกฎหมายมุ่งเน้นบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจากความเสียหาย โดยพิจารณาจากพฤติการณ์ ความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับเป็นส่วนสำคัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) หลักเกณฑ์การพิจารณาจ่ายค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้แก่ผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาจ่ายค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการงานได้ตามปกติให้กับผู้เสียหายในคดีอาญาได้นั้น จะต้องมีใบรับรองแพทย์ที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาโดยแพทย์จะเป็นผู้ระบุว่าผู้เสียหายต้องใช้เวลาในการรักษาตัวเป็นจำนวนกี่วัน ซึ่งจะทำให้สามารถคำนวณวันที่ขาดประโยชน์ทำมาหาได้ตามจริง ส่วนกรณีการขาดประโยชน์ทำมาหาได้ของครอบครัวผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์นั้น จากการพิจารณาในเบื้องต้น พบว่า การขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ต้องเป็นกรณีที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เสียหาย ซึ่งมีการประกอบอาชีพแล้วต้องเสียประโยชน์จากการขาดรายได้อันเนื่องมาจากการบาดเจ็บที่เกิดจากการเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา

ดังนั้น ประเด็นค่าขาดประโยชน์ของครอบครัวที่ผู้เสียหายเป็นเด็กและเยาวชนที่ผู้ปกครองต้องขาดประโยชน์ทำมาหาได้เพราะต้องหยุดงานมาดูแลบุตร ผู้เยาว์ที่อยู่ภายใต้การดูแลของผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่มีอาชีพหรือรายได้ เป็นกรณีที่สามารถนำข้อกฎหมายเรื่องละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ในการพิจารณาได้ โดยในประเด็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ของครอบครัวผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ จะเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เพื่อให้มีการพิจารณาทบทวนในเรื่องดังกล่าว

๔) การติดตามผลการดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ระหว่างกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ในการแจ้งสิทธิตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และรับคำขอค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเร่งรัดการปฏิบัติงาน ขณะนี้ได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อกำชับให้พนักงานสอบสวนทั่วประเทศดำเนินการแจ้งสิทธิการได้รับค่าตอบแทนผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และรับคำขอค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา ดังนั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าพนักงานสอบสวนคนใดไม่ดำเนินการแจ้งสิทธิดังกล่าวให้ผู้เสียหายทราบ สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถใช้เป็นเหตุในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและสั่งลงโทษพนักงานสอบสวนรายดังกล่าวได้อีกด้วย

แนวทางการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา

ประเด็นปัญหา

๑) กรณีการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและต้องตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ที่มีการยื่นคำร้องขอรับเงินเยียวยาแล้วแต่ไม่สามารถเปิดบัญชีเพื่อรับเงินเยียวยา

๒) กรณีแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องขอรับเงินเยียวยา

๓) กรณีกระบวนการพิจารณาคำร้องขอรับเงินเยียวยาของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ที่ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติค่อนข้างนาน ประกอบกับปัญหาด้านงบประมาณที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้รับการจัดสรรที่ไม่เพียงพอต่อการจ่ายเงินเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายในแต่ละปี จึงทำให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาในระยะเวลาที่เหมาะสม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นการพิจารณา

๑) การเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เมื่อมีการยื่นคำร้องขอรับเงินเยียวยาแล้วไม่สามารถเปิดบัญชีเพื่อรับเงินเยียวยา คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ได้กำหนดแนวทางการจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหายโดยให้จ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้เสียหาย ซึ่งกรณีที่ไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้กำหนดให้จ่ายเงินเป็นเช็คให้แก่ผู้เสียหายได้อีกทางหนึ่ง

๒) แรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาซึ่งเป็นผู้ที่เข้าเมืองมาโดยผิดกฎหมายด้วยความสมัครใจ คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา กำหนดให้งดจ่ายเงิน ทั้งนี้ ให้พิจารณาพฤติการณ์เป็นรายกรณีไป ซึ่งได้มีการตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ เมื่อผู้เสียหายดังกล่าวเข้าแจ้งความร้องทุกข์แล้วและมีพฤติการณ์ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าเป็นบุคคลที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง และไม่เข้าข้อยกเว้นที่ไม่ต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งผู้เสียหายดังกล่าวจะต้องถูกดำเนินคดีฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและต้องถูกส่งตัวกลับประเทศต้นทางตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงทำให้ผู้เสียหายไม่กล้าที่จะไปแจ้งความเนื่องจากกลัวว่าตัวเองจะต้องถูกดำเนินคดี ส่งผลให้ไม่ได้รับการเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหาย

อย่างไรก็ตาม กระบวนการเรียกร้องเงินเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญากับการดำเนินคดีต่อผู้เสียหายที่เป็นผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็นการดำเนินการคนละส่วนกัน ซึ่งผู้เสียหายทุกคนควรได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายและต้องได้รับการช่วยเหลือทางการเงินเพื่อเป็นการช่วยเหลือเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหาย การที่ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา กำหนดให้งดจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหายที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจึงเป็นการขัดกับหลักการของสิทธิมนุษยชน เพราะไม่ว่าผู้เสียหายจะอยู่ในสถานะใดควรได้รับความคุ้มครองทั้งทางสังคม ทางการเงิน และทางกฎหมายตามสิทธิของผู้เสียหาย ทั้งนี้ หากเป็นกรณีที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ก็อาจจะทำให้ระเบียบดังกล่าวขัดกับพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ อีกด้วย ฉะนั้น คณะกรรมการจึงควรจะพิจารณาทบทวนระเบียบที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายเงินเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวให้หมดไป

นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาหาแนวทางผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถจัดการให้สถานะความเป็นผู้เสียหายนั้นสิ้นสุดลงก่อนที่จะถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในสถานะของผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต่อไป โดยได้มีการตั้งข้อสังเกตว่า ผู้เสียหายที่เข้าเมืองมาโดยผิดกฎหมาย หากมีพฤติการณ์ที่มีบุคคลอื่นเป็นธุระจัดหาหรือการนำพาผู้เสียหายเข้าเมืองมาเพื่อการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบแล้ว ย่อมเข้าข่ายความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายเข้าข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ไม่ต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงต้องมีการพิจารณาถึงพฤติการณ์ข้อเท็จจริงและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้เป็นรายกรณีไป

๓) ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติเงินเยียวยาของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ที่ใช้ระยะเวลาพิจารณาที่ค่อนข้างนาน พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและการจ่ายเงินเยียวยาให้กับผู้เสียหายไม่เกิน ๒๑ วัน นับแต่ผู้เสียหายยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบคำร้องอย่างครบถ้วน และกำหนดระยะเวลาในการจ่ายเงินเยียวยาไว้ไม่เกิน ๗ - ๑๒ วัน ในการโอนเงินเข้าบัญชี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนกรณีปัญหาด้านงบประมาณที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอที่จะจ่ายให้แก่ผู้เสียหายได้ครบทุกรายที่มีการยื่นคำร้องขอ จึงทำให้มีบัญชีค้างจ่ายเงินเยียวยาแก่ผู้เสียหายในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก มีความเห็นว่า กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพสามารถชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบให้ครอบคลุมจำนวนเงินเยียวยาที่ค้างจ่ายทั้งหมด อีกทั้งควรขอเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้เพื่อที่จะได้ไม่กระทบต่อวงเงินงบประมาณในการบริหารจัดการในแต่ละปี และเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการคุ้มครองเยียวยาอย่างทันท่วงที

๒. ประเด็นการพิจารณา

การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและแนวทางการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ข้อเสนอเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ดังนี้

๑) ควรพิจารณากำหนดเพิ่มเติมประเภทค่าตอบแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาอีก ๒ ประเภท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ปกครองกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ โดยให้นำข้อกฎหมายเรื่องค่าสินไหมทดแทนกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันได้ก่อขึ้นนั้นด้วย และค่าใช้จ่ายที่เกินจากขั้นต่ำของค่าใช้จ่ายที่กฎหมายกำหนดไว้

๒) ข้อเสนอต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พิจารณาหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องโดยอำนวยความสะดวกในกรณีที่เป็นเอกสารที่ต้องออกจากหน่วยงานของรัฐ และกรณีที่ผู้ร้องไม่สามารถยื่นเอกสารได้เนื่องจากมีหลายขั้นตอน ดังนั้น ควรพิจารณาทบทวนการออกระเบียบของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำร้องในคดีอาญา กรณีวิธีการยื่นคำร้องรับค่าตอบแทน โดยเพิ่มช่องทางในการยื่นคำร้อง เช่น การส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ดังนี้

๑) คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ควรมีการพิจารณาทบทวนแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ต้องตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ที่ผู้เสียหายดังกล่าวพึงได้รับการคุ้มครองและเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหาย ไม่ว่าขณะนั้นผู้เสียหายจะอยู่ในสถานะใด จะมีการเข้าเมืองที่ถูกกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากกระบวนการเรียกร้องเงินเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญากับการดำเนินคดีต่อผู้เสียหายที่เป็นผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็นการดำเนินการคนละส่วนกัน

๒) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ควรชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบให้ครอบคลุมจำนวนเงินเยียวยาที่ค้างจ่ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งหมด รวมถึงขอเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ไม่กระทบต่อวงเงินงบประมาณในการบริหารจัดการในแต่ละปี และเพื่อให้การบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ควรมีการศึกษาหาแนวทางผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถจัดการให้สถานะความเป็นผู้เสียหายนั้นสิ้นสุดลงก่อนที่จะถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในสถานะของผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต่อไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๕ ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร

๑. หลักการและเหตุผล

ประเด็นเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร ที่ปัจจุบันมีการซื้อขายกันอย่างเสรีผ่านช่องทางออนไลน์ ไม่มีการควบคุมโดยรัฐ อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) หรือมีสื่อลามกอนาจารไว้ในครอบครอง ไม่สามารถสรุปได้ว่าเป็นบุคคลที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งต้องแยกประเด็นการพิจารณาว่า หากมีการอนุญาตให้มีการซื้อขายหรือผลิตอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จะสามารถแก้ทัศนคติของคนไทยเกี่ยวกับเพศได้หรือไม่ หรือเป็นเพียงประเด็นของการส่งเสริมเศรษฐกิจและเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา หรือสามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศได้

ข้อพิจารณา

๑) อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร หากทำให้เรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายอาจเป็นการแก้ไขและป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศได้ เนื่องจากเมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ผู้เสียหายมักไม่กล้าแจ้งความเพราะทัศนคติของคนไทยเกี่ยวกับเพศไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้ถูกกระทำต้องสู้กับสังคมได้โดยผู้กระทำต้องเป็นผู้ผิดไม่ใช่ผู้ถูกกระทำ หากเสนอเรื่องดังกล่าวอาจปรับทัศนคติเกี่ยวกับเพศและลดการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศได้

๒) การพิจารณาแก้ไขและป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งต้องหาเหตุผลมาสนับสนุนให้ได้ว่าการมีอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารที่ถูกกฎหมายจะทำให้คดีข่มขืนกระทำชำเราลดลงได้จริงหรือไม่ โดยประเทศไทยไม่มีงานวิจัยในเรื่องดังกล่าว แต่ในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาการใช้อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) จะเป็นเรื่องของการบำบัดส่วนบุคคลที่มีความผิดปกติทางเพศหรือผู้ที่รักร่วมเพศหรือความสัมพันธ์อื่นใด แต่ยังไม่มีผลงานวิจัยใดที่ระบุว่าการมีอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) ลดคดีข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศได้โดยตรง

๓) ในการผลักดันเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารให้เป็นเรื่องถูกกฎหมาย ควรศึกษารายละเอียดในแง่ทัศนคติของสังคมไทยเพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติและศึกษาเพิ่มเติมในการเสนอให้มีการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) ได้อย่างเสรีภายใต้ความควบคุมเรื่องของอายุในการครอบครองหรือซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) โดยหน่วยงานภาครัฐต้องบูรณาการการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว กล่าวคือ กระทรวงวัฒนธรรมมีหน้าที่ปรับทัศนคติเพื่อให้บุคคลทั่วไปยอมรับเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารที่ถูกกฎหมาย กระทรวงศึกษาธิการต้องปรับหลักสูตรเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ยังมีทัศนคติที่ผิด ซึ่งในต่างประเทศได้มีการสอนเพศศึกษาตั้งแต่อายุ ๗ – ๑๘ ปี ซึ่งเด็กและเยาวชนจะได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องเพศศึกษาเร็วขึ้น ส่วนเรื่องการบำบัดอาการผิดปกติทางเพศจะเป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงการกำหนดอายุของบุคคลในการซื้อขายหรือกรณีของมาตรฐานอุตสาหกรรมเพราะเป็นการใช้กับเนื้อตัวร่างกายเป็นหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรม

อย่างไรก็ตาม ประเด็นการผลักดันให้อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร เป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายคงต้องมีการศึกษารายละเอียดมากกว่านี้ ในการพิจารณาคงต้องแยกประเด็นการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราซึ่งเป็นเรื่องของการกระทำและเจตนาของการข่มขืนกระทำชำเราออกจากประเด็นของขอบเขตกฎหมายในการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารที่ไม่มีงานวิจัยสนับสนุนว่าการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร ที่ถูกกฎหมายจะสามารถแก้ไขปัญหาการข่มขืน แต่เป็นเรื่องของการบำบัดความต้องการทางเพศมากกว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. ประเด็นการพิจารณา

ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ประเด็นขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร คณะกรรมาธิการวิสามัญมีความเห็นว่า ยังไม่มีงานวิจัยใดที่สนับสนุนผลอย่างเป็นทางการว่าการใช้อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร จะช่วยป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศได้โดยตรง ประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ผู้กระทำความผิดมักจะลงมือกระทำผิดด้วยตนเองโดยไม่มีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นว่าการพิจารณาให้มีการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจารได้โดยถูกกฎหมาย ควรพิจารณาในแง่ของสิทธิและรสนิยมส่วนบุคคล การบำบัดทางการแพทย์ การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาต่อเด็กและเยาวชน การส่งเสริมเศรษฐกิจของการซื้อขายอุปกรณ์ดังกล่าว หรือการส่งเสริมเกษตรกรเกี่ยวกับยางพารา ประกอบกับต้องมีการศึกษารายละเอียดในแง่ทัศนคติของสังคมไทยเพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ส่วนที่ ๖ แนวทางช่วยเหลือของทนายความอาสาต่อผู้เสียหายจากความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความอาสาในกรณีไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี

๑. หลักการและเหตุผล

๑) สภาทนายความมีสำนักงานช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ในการช่วยเหลือทางกฎหมาย จะมีการให้คำปรึกษา การร่างนิติกรรมสัญญา และการว่าต่างแก้ต่างในคดีกรณีต้องใช้สิทธิทางศาล การให้คำปรึกษาเป็นการให้คำปรึกษาโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ส่วนการจัดหาทนายว่าต่างแก้ต่างให้กับประชาชนผู้ที่ต้องใช้สิทธิทางศาล จะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและต้องเข้าหลักเกณฑ์ยากไร้ และไม่ได้รับความเป็นธรรม

หลักเกณฑ์ดังกล่าวใช้ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในทุกคดี เว้นแต่คดีที่มีผลกระทบและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจะได้รับการพิจารณาเป็นคดีช่วยเหลือได้อีกทางหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๗๙ และตามข้อบังคับสภาทนายความ ว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยประชาชนไม่ต้องเสียค่าทนายความหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ให้แก่ทนายความผู้ดำเนินการทั้งสิ้น

๒) กรณีทนายความอาสาไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทิ้งผู้เสียหาย ในระหว่างการดำเนินคดีอาจจะมีความผิดตามข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. ๒๕๒๙ และอาจต้องรับโทษกรณีผิดมรรยาททนายความตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. ๒๕๒๙ ข้อที่ ๑๒ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ อันอาจทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของลูกความ

๑) จงใจขาดนัด หรือทอดทิ้งคดี

๒) จงใจละเว้นหน้าที่ที่ควรกระทำอันเกี่ยวแก่การดำเนินคดีแห่งลูกความของตน หรือปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความทราบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒) พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ หมวด ๖ มรรยาททนายความ มาตรา ๕๒ ได้กำหนดโทษกรณีผิดมรรยาททนายความมี ๓ สถาน คือ

๑) ภาคทัณฑ์

๒) ห้ามทำการเป็นทนายความที่กำหนดไม่เกินสามปี หรือ

๓) ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

ในกรณีประพฤติผิดมรรยาททนายความเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้มีอำนาจสั่งลงโทษแล้วแต่กรณี เห็นควรมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๒. ประเด็นการพิจารณา

แนวทางช่วยเหลือของทนายความอาสาต่อผู้เสียหายจากความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความอาสาในกรณีไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียหายและประชาชนทั่วไปทราบถึงหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนในทางกฎหมาย ช่องทางในการติดต่อขอรับความช่วยเหลือ และการร้องเรียนเอาผิดกรณีที่ทนายความปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือหรือทิ้งคดี

ส่วนที่ ๗ สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน

๑. หลักการและเหตุผล

พิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการแจ้งความร้องทุกข์ โดยยกตัวอย่างกรณีที่ผู้เสียหายที่เป็นเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศในพื้นที่จังหวัดหนึ่ง ต่อมาญาติได้พาหลบหนีไปพำนักในอีกจังหวัดหนึ่ง แต่การแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ผู้เสียหายจะต้องเดินทางกลับไปแจ้งความที่สถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ ทำให้ผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวไม่กล้าที่จะเดินทางกลับไปยังพื้นที่ดังกล่าว อันเนื่องมาจากการถูกข่มขู่จะทำร้ายจากผู้กระทำความผิด ซึ่งกระบวนการดังกล่าวทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายจากการเดินทาง และทำให้คนในครอบครัวขาดรายได้จากการประกอบอาชีพเนื่องจากต้องลางานเพื่อพาผู้เสียหายเดินทางไปแจ้งความร้องทุกข์ มีประเด็นที่ควรพิจารณาหลายประการ ดังนี้

๑) ประเด็นเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหา ผู้เสียหายสามารถแจ้งความได้ทุกท้องที่ แต่อำนาจการสอบสวนจะเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ที่กำหนดห้ามไม่ให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาล หากยังไม่มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน ซึ่งพนักงานสอบสวนที่จะมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาได้ก็ต่อเมื่อความผิดนั้นเกิดในท้องที่ที่ตนมีเขตอำนาจ เพราะฉะนั้น หากผู้เสียหายแจ้งความต่อสถานีตำรวจในท้องที่อื่นแล้วมีการส่งต่อสำนวนกลับไปยังสถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ พนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุก็ต้องสอบปากคำผู้เสียหายอีกครั้งเพื่อเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงก่อนที่จะมีการสรุปสำนวนส่งต่อไปให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๒) ประเด็นการอำนวยความสะดวกในการสอบปากคำนอกสถานที่ให้แก่ผู้เสียหายที่เป็นผู้มีความอ่อนไหวหรือเปราะบางเป็นพิเศษ หรือมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุได้ จะมีการประสานขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนอำนวยความสะดวกในการสอบปากคำนอกสถานที่ให้แก่ผู้เสียหาย เช่น โรงพยาบาล หรือมูลนิธิที่รับดูแลเด็กอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น รวมถึงกรณีขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนนำรูปผู้ต้องสงสัยมาให้ผู้เสียหายชี้ตัว โดยไม่ต้องเดินทางไปชี้ตัวที่สถานีตำรวจก็สามารถทำได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือดูแลจากหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ผู้เสียหายเป็นเด็ก พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กดำเนินการให้ความช่วยเหลือดูแลและคุ้มครองเด็กในการพาไปสอบปากคำหรือตรวจร่างกาย จึงทำให้เด็กไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เอง แต่ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นบุคคลทั่วไปยังไม่มีหน่วยงานของรัฐหรือกฎหมายฉบับใดกำหนดหน้าที่ในการเข้าให้ความช่วยเหลือดูแลเป็นการเฉพาะ

๔) ประเด็นการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของรัฐ ได้มีการสะท้อนมุมมองว่าหน่วยงานของรัฐควรเป็นหน่วยงานหลักที่จะเข้าไปให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหาย โดยยกตัวอย่าง “ศูนย์พึ่งได้” (One Stop Crisis Center : OSCC) ในโรงพยาบาล ที่มีทีมสหวิชาชีพบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างแพทย์ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา เพื่อให้ความช่วยเหลือดูแลผู้เสียหายในกระบวนการต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือดูแลผู้เสียหายได้ทุกกรณี ก็เนื่องมาจากมีอัตรากำลังคนที่ไม่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งของนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือพนักงานสอบสวนหญิง ประกอบกับในการจัดการดูแลผู้เสียหายคดีความผิดเกี่ยวกับเพศจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญจากหลากหลายอาชีพ จึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่ภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องประสานความร่วมมือกัน เพื่อเป็นการเติมเต็มทรัพยากรที่ขาดแคลนซึ่งกันและกัน ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕) ประเด็นการจัดสถานที่ในการสอบปากคำผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้มีการตั้งข้อสังเกตว่า กฎหมายไม่ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสม ทำให้ผู้เสียหายบางรายเกิดความรู้สึกอับอายและไม่ปลอดภัยที่จะให้ปากคำ นอกจากนี้ ผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศส่วนใหญ่รู้สึกไม่สะดวกใจที่จะให้ปากคำกับพนักงานสอบสวนที่เป็นผู้ชาย แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่สามารถเลือกที่จะให้การต่อพนักงานสอบสวนหญิงได้ เนื่องจากมีพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้ในทุกพื้นที่

๖) ประเด็นการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการเฉพาะ เนื่องจากคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นคดีที่มีความละเอียดอ่อน จำเป็นที่จะต้องใช้พนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดอ่อนเรื่องเพศภาวะ และมีจิตวิทยาการสอบสวน รวมถึงความสามารถที่จะบริหารจัดการคดีความผิดเกี่ยวกับเพศได้อย่างเป็นระบบและเบ็ดเสร็จได้ด้วยตัวเอง (One Stop Service) และสามารถที่จะประสานการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้โดยทันที โดยยกตัวอย่างศูนย์พิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว และป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศพดส.ตร.) ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานพิทักษ์เด็ก สตรี ครอบครัว และป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ในพื้นที่ที่อยู่ในเขตอำนาจเป็นการเฉพาะ ซึ่งการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้นจะทำให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานนั้นมีความชำนาญเฉพาะด้าน มีความเป็นมืออาชีพ และยังมีเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพที่ชัดเจน

๒. ประเด็นการพิจารณา

สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน

๓. สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) เสนอให้มีการจัดหรือปรับห้องสอบสวนผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศให้มีความเป็นส่วนตัว

๒) เสนอให้มีการปรับปรุงระบบการสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนคำนึงถึงความละเอียดอ่อนของคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ และมีนักจิตวิทยาในการสอบสวนและการดำเนินคดี

๓) เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการเฉพาะ โดยอาจจะเริ่มนำร่องในจังหวัดที่มีสถิติการเกิดคดีความผิดเกี่ยวกับเพศจำนวนมาก หรืออย่างน้อยควรจัดตั้งจังหวัดละ ๑ แห่ง

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

การดำเนินการของรัฐบาลควรต้องกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ในเรื่องแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยให้รัฐบาลจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศระดับชาติ ซึ่งมีกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการดำเนินการจัดทำแผนการบูรณาการ การวางโครงสร้าง กำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานในภาคปฏิบัติ จัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานทุกแห่งสามารถนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างจริงจัง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและรูปแบบการบริหาร เพื่อให้เกิดหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการบูรณาการในการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างแท้จริง

๖.๑ แนวทางการป้องกันก่อนการเกิดเหตุ

๑. ควรต้องให้ความรู้ความเข้าใจกับสังคม โดยสร้างกลไกการเฝ้าระวังร่วมกับเครือข่ายในระดับชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ การรณรงค์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ออกมาบังคับใช้ กฎหมายที่มีการแก้ไข และสิทธิต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริง รวมถึงการสร้างเจตคติและการระมัดระวังตนเองเพื่อป้องกันการเกิดการกระทำความผิด โดยควรจัดทำโปสเตอร์ (Poster) การให้ข้อมูลด้วยภาพ (Infographic) ในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และให้มีสายด่วน (Hotline) หรือเบอร์กลาง สำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และในการรับแจ้งเหตุที่ทันท่วงทีกรณีที่พบเห็นว่าอาจเกิดเหตุการณ์ข่มขืน โดยทำการเผยแพร่ในหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อให้เข้าถึงและเกิดความชัดเจนต่อประชาชนในระดับชุมชนต่างจังหวัด พร้อมทั้งสร้างกลไกการเยี่ยมเยียนครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงด้วย

๒. ควรต้องสร้างมาตรการเพื่อปลูกฝังการเคารพสิทธิตนเองและผู้อื่นในทุกช่วงวัย โดยกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ต้องวางแนวทางรากฐานในเรื่องการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเสมอภาคกันซึ่งเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างมาก โดยต้องเริ่มตั้งแต่ช่วงอายุ ๐ – ๘ ปี ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญในการวางรากฐานที่แข็งแรง และเป็นช่วงอายุที่อยู่ในสถานศึกษา หากมีมาตรการให้สถานศึกษาเน้นการปลูกฝังในเรื่องการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเสมอภาคกันก็จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระดับหนึ่ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. ควรต้องมีการปรับหลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย เพิ่มตัวอย่างรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศวิถี เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถพิจารณาได้อย่างเห็นภาพและนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรได้อย่างชัดเจน และควรต้องมีการบูรณาการหลักสูตรการสอนเพศวิถีศึกษากับหมวดวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุขควรต้องมีการจัดทำสื่อการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้นอกห้องเรียนและเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบการนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีหลากหลายรูปแบบ เช่น การ์ดเกมสำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการ์ดเกมว่าพื้นที่ส่วนตัวของตัวเองส่วนไหนบ้างที่ห้ามคนอื่นสัมผัสหรือหากเกิดเหตุไม่พึงประสงค์ควรแจ้งใคร เป็นต้น

๖.๒ แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดเหตุ

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข (แพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์) และกระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ควรต้องพัฒนาแนวทางปฏิบัติในเรื่องการสอบถามข้อเท็จจริงต่อผู้เสียหาย เพื่อให้เป็นแนวทางการปฏิบัติเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งองค์ความรู้ กระบวนการ และทักษะ โดยเฉพาะการตั้งคำถามที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดซ้ำ

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรต้องจัดให้มีช่องทางการแจ้งเหตุในรูปแบบอื่น เช่น แอปพลิเคชัน (Application) หรือ เว็บไซต์ (Website) ซึ่งจะทำให้เกิดการเข้าถึงเพิ่มมากขึ้น การมีสายด่วน (Hotline) หรือเบอร์กลาง ในการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้ให้คำปรึกษาให้มีทักษะความรู้ในด้านนี้ด้วย

๓. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรต้องจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์อย่างเพียงพอ เพื่อเข้าร่วมสอบข้อเท็จจริงในทุกกรณีที่ผู้เสียหายเป็นเด็กนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการมีนักจิตวิทยาของกระทรวงซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำข้อมูลดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับข้อมูลของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อหาแนวทางให้เกิดการกระจายตัวของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ในระดับที่เพียงพอในการเข้าร่วมสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของผู้เสียหายที่เป็นเด็กในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศ และจะนำไปสู่การสร้างศักยภาพของครูแนะแนว

๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรต้องให้มีการบูรณาการการทำงานในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ (Multidisciplinary Team) เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรต้องมีการจัดเก็บข้อมูลคดีแบบจำแนกเพศตั้งแต่กระบวนการรับแจ้งความร้องทุกข์ และการประสานงานส่งต่อเรื่องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มเติมจากเดิมที่มีการจัดเก็บข้อมูลแบบจำแนกประเภทคดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖.๓ แนวทางการแก้ไข ฟื้นฟู และเยียวยาหลังการเกิดเหตุ

๑. กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ต้องจัดทำโปรแกรมที่ใช้ในการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดคดีทางเพศเป็นการเฉพาะ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** ในขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟู และการประเมินผลความสำเร็จในการปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดทางเพศทั้งผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชน

๒. กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ต้องจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ (Risk Assessment Tool) เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** เพื่อนำแบบประเมินมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิดคดีทางเพศว่ามีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำมากหรือน้อยเพียงใด รวมทั้งหาวิธีการดำเนินการเพื่อปรับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดคดีทางเพศและเพื่อวางแผนการคุมประพฤติแก่ผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ

๓. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องจัดทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศ เพื่อเป็นฐานข้อมูลบันทึกประวัติและข้อมูลอาชญากรรมของผู้กระทำผิดคดีทางเพศป้องกันการกระทำผิดทางเพศซ้ำ และเป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเพศให้กับเจ้าหน้าที่ในการติดตามความเคลื่อนไหวของผู้กระทำผิดโดยมีกฎหมายรับรองการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และการเข้าถึงข้อมูลของผู้กระทำผิดคดีทางเพศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน**

๔. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรผลักดันให้มีการออกกฎหมายรองรับการจัดเก็บข้อมูลตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี และติดตามการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่ง**ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน**

๕. กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงสาธารณสุข **ควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดอย่างเร่งด่วน** เรื่อง มาตรการลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณีการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิด (Chemical Castration) โดยเฉพาะลักษณะคดีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมีพฤติการณ์กระทำผิดซ้ำหรือมีลักษณะการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นคดีที่กระทำต่อเด็ก รวมถึงควรมีกระบวนการประเมินสภาพร่างกายและจิตใจทางการแพทย์ของผู้ต้องขังทั้งก่อนและหลังการใช้มาตรการดังกล่าว

๖. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรต้องมีการกำหนดมาตรการในการดำเนินการทางวินัยแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ล่วงละเมิดทางเพศเด็กนักเรียน กล่าวคือ (๑) กรณีผู้กระทำความผิดเป็นครู บุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรได้รับการระวางโทษวินัยร้ายแรง และ (๒) ในการสอบสวนกำหนดให้มีคณะกรรมการสอบสวนวินัยข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยกำหนดสัดส่วนของกรรมการที่เป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

๗. กระทรวงยุติธรรม ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภารกิจของสำนักงานกองทุนยุติธรรมและสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ในการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนและไม่ได้รับความเป็นธรรมเมื่อต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการวางเงินประกันการปล่อยชั่วคราว ค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความ ค่าธรรมเนียมศาล ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์และการแสวงหาข้อเท็จจริง ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน นอกจากนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรต้องดำเนินการในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๘. กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรต้องจัดทำระบบการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC (Data Exchange Center) เพื่อใช้ในการตรวจสอบประวัติผู้เกี่ยวข้องหรือหลักฐานคดี รวมทั้งติดตามสถานะของคดีได้อย่างรวดเร็ว

๖.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” แห่งประมวลกฎหมายอาญา

การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามควรมีการพิจารณาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบจากการนำตัวบทกฎหมายไปปรับใช้ ทั้งในส่วนที่เป็นบทนิยามตามกฎหมายเดิมและที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเป็นไปได้อย่างเป็นระบบ หลังจากที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามกระทำชำเรา ควรมีการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันว่าพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และพฤติการณ์ใดที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานกระทำอนาจาร

การพิจารณาบทนิยาม ตามมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา “กระทำชำเรา หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น” เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ในพฤติการณ์ ดังนี้

๑) กรณีผู้กระทำบังคับให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กผู้ชายสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายเข้าไปในทวารหนักของผู้กระทำ

๒) การกระทำโดยการบังคับให้ผู้อื่นล่วงล้ำตนเอง กรณีครูผู้หญิงบังคับให้เด็กนักเรียนชายกระทำสอดใส่อวัยวะเพศของผู้เสียหายกับครูผู้หญิง

๓) กรณีบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือกรณีครูฝึกสอนผู้หญิงใช้นิ้วสอดใส่ในอวัยวะเพศนักเรียนหญิง

๔) กรณีที่ผู้หญิงถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใดหรือเด็กผู้ชายถูกกระทำด้วยสิ่งอื่นใด หรือถูกกอดจูบในขณะอาบน้ำ หรือบังคับให้กระทำเพื่อสนองความใคร่

คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้พิจารณาแนวทางแก้ไขบทนิยามของคำว่า กระทำชำเรา และมีความเห็นในการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๑ (๑๘) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ (๑๘) “กระทำชำเรา” หมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือของผู้กระทำ”

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นหรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้ง หรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท...”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒ การเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อเท็จจริงในปัจจุบันแม้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำคุกคามทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ไม่สามารถเอาผิดผู้กระทำการคุกคามทางเพศหรือผู้ถูกกระทำไม่ได้รับการคุ้มครอง จึงนำไปสู่การพิจารณาบทนิยามและบทลงโทษเกี่ยวกับลักษณะความผิดคุกคามทางเพศ โดยคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการขอเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา เพื่อจะทำให้มีกฎหมายคุ้มครองลักษณะของการคุกคามทางเพศที่สามารถเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและปิดช่องว่างทางกฎหมายได้ ดังนี้

๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า คุกคามทางเพศ ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

“มาตรา ๑ (๑๙) “การคุกคามทางเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใดไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใด ที่ส่อไปในทางเพศ เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควาน หรือกระทำการใดที่ตามวิสัยและพฤติการณ์อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในทางเพศ”

๒) เพิ่มลักษณะความผิดและบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศในประมวลกฎหมายอาญา โดยมีแนวทางการกำหนดบทลงโทษของการกระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศ ดังนี้

(๑) บทลงโทษมีอัตราสูงกว่าการกระทำความผิดลหุโทษ โดยอัตราโทษความผิดฐานคุกคามทางเพศจะอยู่ระหว่างความผิดลหุโทษกับความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๓๙๗ วรรคสอง การกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๒) บทลงโทษมีอัตรากึ่งหนึ่งของความผิดฐานอนาจาร (*มาตรา ๒๗๘ ความผิดฐานอนาจาร ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*)

(๓) บทลงโทษมีอัตราโทษเท่ากับการดำเนินคดีต่อศาลแขวง (*คดีอาญาที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท*)

ส่วนที่ ๓ การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว

การตีความพฤติการณ์ความผิดเกี่ยวกับเพศ กรณีผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำเป็นบุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว ดังนี้

๑) การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับเพศควรพิจารณาพฤติการณ์ของผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำโดยมีเพศสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคู่รักกับการกระทำความผิดทางอาญา รวมถึงนำเรื่องระยะห่างช่วงอายุของเด็กหรือผู้เยาว์ มาประกอบการพิจารณาสืบสวน สอบสวนและพิจารณาดำเนินคดี

๒) กรณีเด็กหรือผู้เยาว์มีเพศสัมพันธ์ระหว่างเป็นคู่รัก และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลแจ้งความดำเนินคดีความผิดต่อเสรีภาพ ในความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ และมาตรา ๓๑๙ ซึ่งผู้ต้องหาอาจไม่ได้มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดอาญาแต่เป็นการมีเพศสัมพันธ์โดยการสมยอมระหว่างคู่รัก ดังนั้น กระบวนการของการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวควรนำถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคห้า และวรรคหก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

“มาตรา ๒๗๗...

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย”

ปรับใช้ในการพิจารณาดำเนินคดีโดยให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องหาและเด็กผู้ถูกกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำและผู้ต้องหา โดยปรับใช้ในการตีความของกระบวนการสืบสวน สอบสวน และการพิจารณาคดี ได้แก่

๑) มาตรา ๒๗๙ ความผิดฐานพาเด็กไปเพื่ออนาจาร

๒) มาตรา ๒๘๓ ทวิ ความผิดฐานพาไปเพื่ออนาจาร

๓) มาตรา ๓๑๗ ความผิดฐานพรากเด็ก

๔) มาตรา ๓๑๙ ความผิดฐานพรากผู้เยาว์

ส่วนที่ ๔ การกำหนดให้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถึงแม้ว่ากฎหมายจะได้มีการกำหนดสิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดเอาไว้แล้ว แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่ามีผู้เสียหายที่ทราบถึงสิทธิดังกล่าวอยู่น้อยมาก ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย (หมายถึงผู้กระทำความผิดเมื่อถูกฟ้องคดี) และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และบางส่วนไม่มีทุนทรัพย์ที่จะจ้างทนายความเพื่อดำเนินการ

ดังนั้น ควรจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย นอกจากนี้ควรแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย และการจัดหาทนายอาสาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยอ้างอิงจากการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายทราบ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ ที่มีการกำหนดไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

Legislative Institutional Repository of Thailand

และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย” ซึ่งเห็นว่าสามารถนำไปปรับใช้กับความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีหน้าที่แจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยได้

อีกกรณีหนึ่งในความผิดเกี่ยวกับเพศ ลักษณะ ๙ ของประมวลกฎหมายอาญา ฐานความผิดดังกล่าว เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ โดยขอให้เพิ่มเติมมาตรา ๔๔/๑ ดังกล่าวเป็นวรรคท้ายว่า “ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิด และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย”

ส่วนที่ ๕ การสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา ๒๓๗ ทวิ ทั้งในกรณีที่เป็นมุมมองด้านสภาพจิตใจของผู้เสียหายหรือพยาน และข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการสืบพยานไว้ก่อน ซึ่งจะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในรูปคดีของคู่ความ โดยได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑) การสืบพยานไว้ก่อนจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพจิตใจของเด็กหรือผู้เสียหายที่ต้องมานำสืบพยานในชั้นศาลด้วยว่ามีความพร้อมหรือไม่ นอกจากนี้ การสืบพยานเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องมีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยเสมอ

๒) การสืบพยานต้องไม่ลืมว่าผู้เสียหายที่เป็นเด็กในฐานะพยาน จะต้องถูกทนายความฝ่ายจำเลยถามค้าน ซึ่งหากเร่งนำเด็กมาสืบพยานในชั้นศาลโดยที่เด็กไม่มีความพร้อม จะทำให้เด็กยิ่งตื่นกลัว ไม่เป็นผลดีต่อรูปคดีของเด็ก และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ทนายความฝ่ายจำเลยเตรียมข้อมูลเพื่อนำมาซักค้านในชั้นการพิจารณาคดีในภายหลัง ซึ่งจะทำให้ฝ่ายจำเลยได้เปรียบมากกว่า จึงควรให้เป็นไปตามขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการทางอาญาในรูปแบบเดิม หรือหากจะให้มีการดำเนินการเร็วที่สุดก็ควรรอให้พนักงานสอบสวนจัดทำสำนวนการสอบสวนให้แล้วเสร็จเสียก่อน

๓) การนำสืบพยานไว้ก่อนจะมีผลทำให้การคุ้มครองผู้ต้องหาหรือจำเลยมีข้อจำกัดไปโดยปริยาย โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี อาจยิ่งทำให้การนำสืบข้อเท็จจริงหรือข้อต่อสู้ของฝ่ายจำเลยไม่สามารถทำได้อย่างครบถ้วนแน่นอน อย่างไรก็ตาม การสืบพยานไว้ก่อนมีข้อดีคือ ผู้เสียหายเพิ่งผ่านเหตุการณ์มาไม่นาน ทำให้ยังจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นานจะทำให้ความทรงจำเลือนรางและอาจถูกฝ่ายจำเลยยื่นข้อเสนอหรือทำการยุ่งเหยิงกับพยาน ดังนั้น หากจะนำการสืบพยานไว้ก่อนมาใช้กับการสืบพยานเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศจะต้องมีการชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีและข้อเสียที่จะให้มีการสืบพยานไว้ก่อนด้วยเช่นกัน

๔) การสืบพยานไว้ก่อนควรเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายให้ความยินยอมพร้อมใจหรือความประสงค์ของผู้เสียหายเอง โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้เสียหาย และซักซ้อมให้ผู้เสียหายมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการสืบพยานและการดำเนินคดีในชั้นศาล

ส่วนที่ ๖ การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

การพิจารณาให้มีการแก้ไขกฎหมายให้การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไม่ควรมีอายุความ และในการพิจารณาคดีควรกำหนดค่าเสียหายในลักษณะที่เป็นค่าเสียหายเชิงลงโทษ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖.๕ ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนที่ ๑ การนำเสนอสื่อข่าวหรือสื่อบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ

ควรมีการจัดทำคู่มือมาตรฐานและแนวทางที่เหมาะสมในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน ดังนี้

๑) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ไม่ควรใช้คำว่า “เหยื่อ” แทนตัว “ผู้เสียหาย”

๒) ควรมีการคุ้มครองผู้เสียหายและญาติผู้เสียหายในการนำเสนอข่าวโดยไม่เปิดเผยใบหน้าและรายละเอียดข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อและที่อยู่ เป็นต้น

๓) ควรมีมาตรการหรือข้อกฎหมายที่จะดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอข่าวเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเด็ก หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ที่อยู่ในการคุ้มครองดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวควรเข้าไปยุติการนำเสนอข่าวหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองสิทธิและป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดแก่เด็กหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลโดยทันที

๔) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศไม่ควรลงรายละเอียดมากเกินไป

๕) การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืน กระทำชำเรา หรือการล่วงละเมิดทางเพศ โดยไม่ได้กลั่นกรอง ควรมีมาตรการในการควบคุมสื่อออนไลน์ที่จัดตั้งเพจข่าวเอง หรือสื่อท้องถิ่น

๖) การเผยแพร่ผลการกระทำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ควรมีหน่วยงานเผยแพร่ว่าผู้กระทำผิดจะได้รับการลงโทษในเรื่องใดบ้าง เพื่อป้องกันพฤติกรรมการลอกเลียนแบบและการเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด

๗) การนำเสนอสื่อบันเทิงในรูปแบบภาพยนตร์ ละคร รายการทั่วไปในสื่อทุกประเภท ควรควบคุมการผลิต การนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เป็นการส่งเสริมการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศหรือการมองเรื่องการคุกคามทางเพศเป็นเรื่องปกติ

โดยการจัดทำเนื้อหาภายในคู่มือมาตรฐานและแนวทางการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศของสื่อมวลชน จะต้องนำกฎหมายและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่เป็นการละเมิดสิทธิผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ มาพิจารณาเป็นแนวทางในการจัดทำ

ส่วนที่ ๒ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) และการลงทะเบียนข้อมูลของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ควรพิจารณาศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียในทางปฏิบัติอย่างละเอียดรอบคอบ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม หรือ DNA ของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้เสนอให้มีการจัดเก็บตัวอย่าง DNA ของผู้ต้องขังในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศทุกคน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการติดตามและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ รวมถึงควรผลักดันให้มีการพิจารณาออกกฎหมายรับรองการจัดเก็บ DNA ของผู้ต้องขังเพื่อให้มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ทั้งนี้ หน่วยงานที่จะเป็นผู้จัดเก็บ เช่น สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) การลงทะเบียนและการเปิดเผยข้อมูลของผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ได้รับการปล่อยตัวหลังจากการพ้นโทษ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การโยกย้ายถิ่นที่อยู่ของอดีตผู้ต้องขังที่คาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต และความพร้อมของหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ มาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนและผู้อยู่ในความดูแล

๑) แนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัย กรณีประพฤติชั่วทางเพศ ซึ่งคู่กรณีเป็นครูชายโสดกับสตรีโสด โดยมีพฤติกรรมคือ ร่วมประเวณีโดยข่มขืนแล้วจดทะเบียนสมรส แนวทางพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยโดยกำหนดระดับความผิดไว้ว่าไม่ร้ายแรง ซึ่งการพิจารณาปรับความผิดในพฤติกรรมดังกล่าว ควรปรับระดับความผิดเป็นร้ายแรง ตามประมวลกฎหมายอาญาที่ถือเป็นความผิดอาญาแผ่นดินที่ไม่สามารถยอมความได้ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงแนวทางการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยในพฤติการณ์ดังกล่าวให้ถือว่ามีระดับความผิดร้ายแรงและระดับโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออก โดยให้นำแนวทางพิจารณาดังกล่าวไปใช้กับหน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน โดยปรับบทความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

๒) กระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะมีการสืบสวนหรือพิจารณาเบื้องต้น หากกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นคณะกรรมการสอบสวน ควรมีการออกระเบียบหรือกฎเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงสัดส่วนกรรมการสอบสวนวินัยให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือครูแนะแนว เข้าร่วมเป็นกรรมการในการพิจารณาสอบสวนด้วย

๓) ควรมีการเผยแพร่บทสรุปของผลการดำเนินการทางวินัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างให้สังคมได้รับทราบและตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

ส่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

คณะกรรมาธิการวิสามัญมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ดังนี้

๑) ควรพิจารณากำหนดเพิ่มเติมประเภทค่าตอบแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาอีก ๒ ประเภท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ปกครองกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ โดยให้นำข้อกฎหมายเรื่องค่าสินไหมทดแทนกรณีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันได้ก่อขึ้นนั้นด้วย และค่าใช้จ่ายที่เกินจากขั้นต่ำของค่าใช้จ่ายที่กฎหมายกำหนดไว้

๒) ควรพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องโดยอำนวยความสะดวกในกรณีที่เป็นเอกสารที่ต้องออกจากหน่วยงานของรัฐ และกรณีที่ผู้ร้องไม่สามารถยื่นเอกสารได้เนื่องจากมีหลายขั้นตอน โดยควรพิจารณาทบทวนการออกระเบียบของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำร้องในคดีอาญา กรณีวิธีการยื่นคำร้องขอรับค่าตอบแทน โดยเพิ่มช่องทางในการยื่นคำร้อง เช่น การส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางการเรียกร้องค่าเสียหายของแรงงานต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ดังนี้

๑) คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ในส่วนของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ควรมีการพิจารณาทบทวนแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่ต้องตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ที่ผู้เสียหายดังกล่าวพึงได้รับการคุ้มครองและเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหาย ไม่ว่าขณะนั้นผู้เสียหายจะตกอยู่ในสถานะใด จะมีการเข้าเมืองที่ถูกกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากกระบวนการเรียกร้องเงินเยียวยาตามสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญากับการดำเนินคดีต่อผู้เสียหายที่เป็นผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็นการดำเนินการคนละส่วนกัน

๒) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ควรชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบให้ครอบคลุมจำนวนเงินเยียวยาที่ค้างจ่ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งหมด รวมถึงขอเงินสำรองเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ไม่กระทบต่อวงเงินงบประมาณในการบริหารจัดการในแต่ละปี และเพื่อให้การบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) กระทรวงมหาดไทย ควรมีการศึกษาหาแนวทางผ่อนผันการดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถจัดการให้สถานะความเป็นผู้เสียหายนั้นสิ้นสุดลงก่อนที่จะถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในสถานะของผู้กระทำความผิดฐานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต่อไป

ส่วนที่ ๕ ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร

ประเด็นขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายอุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาว่า ยังไม่มีงานวิจัยใดที่สนับสนุนผลอย่างเป็นทางการว่าการใช้อุปกรณ์เซ็กส์ทอย (Sex Toy) และสื่อลามกอนาจาร จะช่วยป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศได้โดยตรง ประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ผู้กระทำความผิดมักจะลงมือกระทำผิดด้วยตนเองโดยไม่มีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว

ส่วนที่ ๖ แนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงมาตรการดำเนินการกับทนายความที่ทอดทิ้งผู้เสียหายในระหว่างการดำเนินคดี

ควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึงกันเกี่ยวกับการติดต่อขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยช่องทางในการติดต่อขอรับความช่วยเหลือได้ เช่น สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด หรือสภาทนายความประจำจังหวัด และกรณีหากทนายความทอดทิ้งคดีสามารถร้องเรียนได้ที่สภาทนายความประจำจังหวัดหรือสภาทนายความแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๗ สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในชั้นพนักงานสอบสวน ดังนี้

๑) ให้มีการจัดหรือปรับปรุงห้องสอบสวนผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไว้เป็นการเฉพาะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒) ให้มีการปรับปรุงระบบการสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนคำนึงถึงความละเอียดอ่อนของคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ และมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ในการสอบสวนและการดำเนินคดีเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดซ้ำต่อผู้เสียหาย

๓) ให้มีการสนับสนุนศูนย์ปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีอยู่แล้วในจังหวัด สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ มาเพื่อได้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์)
เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญครับ ได้แจกเอกสารให้ท่านสมาชิกทุกท่านแล้วนะครับ ถ้าท่านประธานพร้อมที่จะเสนอรายงานเชิญเลยครับ ในเอกสารนี้ท่านสมาชิกมีนะครับ มีอะไรจะรายงานนอกเหนือจากเอกสารเชิญครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ผมขอเรียนท่านประธานเพื่อแถลงผลการศึกษาต่อท่านประธาน ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา ของ นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอ และมีญัตติในทำนองเดียวกันที่ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางและมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งประกอบด้วย นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ เป็นผู้เสนอ ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้เสนอ และ นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ กับนางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ กับคณะเป็นผู้เสนอ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ต่อมาคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติขอขยายเวลาในการดำเนินการออกไปอีก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ ขยายระยะเวลาออกไปอีก ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ นั้น บัดนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนท่านประธานสภามาเพื่อโปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป ผมเรียนอย่างนี้ว่าโดยผลการศึกษาที่ปรากฏในรายงานนั้นมีข้อสรุปอยู่ ๒ เรื่องใหญ่ เรื่องที่ ๑ เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาหรือการเยียวยาผู้ถูกกระทำเรื่องการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เรื่องที่ ๒ เราได้พยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาในเชิงของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อหาแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาการข่มขืนและการล่วงละเมิดทางเพศ ทั้ง ๒ ส่วนนั้นก็ได้มีคณะอนุกรรมาธิการไปศึกษา ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในกรรมาธิการได้พูดในส่วนที่ ๑ ก็คือนายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ และในส่วนที่ ๒ ให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท เป็นผู้เสนอ ส่วนในข้อสังเกตที่จะปรากฏในเล่มเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ส่วนที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการต่อไปนั้น ผมขออนุญาตให้นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอตามลำดับครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม พรรคเพื่อไทย ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร และประธานอนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์การป้องกันแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ขอรายงานการศึกษาดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. แนวทางการป้องกัน

๑.๑ การป้องกันสำหรับผู้ถูกกระทำ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวมีกฎของ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งจะมีการแต่งตั้ง มีการจัดตั้งทั้งศูนย์ของ พมจ. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในทุกจังหวัด ๗๖ จังหวัด

๑.๒. กรมกิจการเด็กและเยาวชน โครงการการคุ้มครองเด็กระดับจังหวัด โดยมีบ้านพักเด็กและครอบครัวเป็นหน่วยงานประสานงาน โดยมีปัจจัยที่ยังเป็นปัญหาและต้องพัฒนาดังนี้ ๑. ขาดการวิเคราะห์ในพื้นที่ โดยมีการศึกษาในเชิงระบาดวิทยาและอุบัติการณ์ในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจในการป้องกันในเชิงรุก ๒. การเข้าถึงพื้นที่เชิงรุกของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหลายหน่วยงานและต้องมีมาตรฐานเดียวกัน ๓. การให้ความรู้และการเฝ้าระวังในชุมชน โดยมีนโยบายเยี่ยมบ้านในหมู่บ้านของเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติการการคุ้มครองเด็กและสตรี ๔. ทุกโครงการและกิจกรรมต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ๕. รูปแบบความรุนแรงทางเพศที่มีการเปลี่ยนไป ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นการล่อลวง ลวนลามทางเพศผ่านทางอินเทอร์เน็ต (Internet) มากขึ้น ซึ่งเป็นการทำได้ง่ายและมีการระบาดมากขึ้น มีการทำมากขึ้น จึงต้องมีการรณรงค์ให้สังคมได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ให้มากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศอยู่ ๕ ประเด็น

๑. ให้ความรู้ความเข้าใจและตระหนักแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครองในการป้องกัน หาทางออก เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์การละเมิดและสร้างกลไกการป้องกันให้เด็กนักเรียนที่ถูกละเมิด

๒. ระบบการดูแลนักเรียน ครูที่ปรึกษา เอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต้องทำงานเป็นทีม

๓. บุคลากรในสถานศึกษา ดูแล พิทักษ์ ป้องกันและคุ้มครองเด็กนักเรียนมิให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา

๔. จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น จัดให้มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เป็นต้น

๕. สถานศึกษาได้มีการสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินการในเชิงรุก ก็คือ ๑. การตรวจสอบสถานที่ของสถานศึกษารัฐและเอกชนทุกประเภททั่วประเทศ โดยสำรวจปัญหาอย่างแท้จริงเพื่อเข้าถึงปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ๒. บุคลากรทางการศึกษาทุกคน จะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอย่างละเอียดทางด้านกาย จิต สังคม ตลอดจนจัดให้มีหลักสูตรเบื้องต้นสำหรับผู้ที่จะบรรจุเป็นครู ๓. ให้ความรู้กับผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครอง ติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ต้องมีการบันทึกและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอระหว่างครูประจำชั้นและผู้ปกครองเด็ก โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนเป็นเครือข่ายเข้ามาดูแลและป้องกันแก้ไขในเรื่องนี้ ๔. หลักสูตรเพศศึกษาที่มุ่งสอนให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง สอนให้มีความฉลาด รู้เรื่องเพศให้กับเด็กและมีความเข้าใจในเพศสภาพ เพศวิถี ต้องมีการประเมินปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ๕. บุคลากรทางการศึกษาที่มีการกระทำในลักษณะล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินการยึดใบประกอบวิชาชีพครูในทันที และในส่วนนักเรียนให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เข้ามาคุ้มครอง ดูแลสวัสดิภาพของเด็กนักเรียนตามที่กฎหมายกำหนด ๖. ต้องมีมาตรการในการป้องกัน แก้ไขเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายกรณีล่วงละเมิดทางเพศให้ชัดเจน และดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิดทางเพศ รวมทั้งโรงเรียนควรมีช่องทางในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนโดยถือให้เป็นความลับและดำเนินการด้วยความยุติธรรม ทั้งนี้การให้ความรู้ทางการศึกษาเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรมีการกำหนดในแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยนำหลักสูตรสิทธิมนุษยชนและสิทธิพื้นฐานต่าง ๆ บรรจุไว้ในระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต กล่าวคือสิทธิทางเพศเป็นสิทธิพื้นฐานและเป็นรากฐานของสิทธิมนุษยชน การเรียนรู้สิทธิทางเพศเป็นการเรียนรู้สิทธิพื้นฐานของตนเองเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ ล่วงละเมิดสิทธิจากผู้อื่น และสามารถมีวิถีชีวิตของตนได้อย่างไม่ล่วงละเมิดทางเพศของผู้อื่นเช่นกัน ๒. แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดทางเพศ การจัดทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ ประเทศไทยมีผู้รู้จักระบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศน้อยมาก ซึ่งทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่มีการบำบัดหรือแยกนักโทษคดีความผิดทางเพศเพื่อการบำบัดใด ๆ มาก่อน และระบบการปล่อยตัวของนักโทษก็เป็นการปล่อยตัวเหมือนคดีทั่วไป ----------

- ๖๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งเราก็เห็นในคดีของนักโทษสมคิดที่ได้เป็นข่าวที่ผ่านมา ฉะนั้นการนำระบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาใช้ในประเทศไทยจึงมีความจำเป็น และสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

๑. กฎหมายและนโยบายเพื่อรองรับระบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดคดีทางเพศจะต้องมีการจัดทำให้ถูกต้องและรวดเร็วในต่อไป

๒. การเตรียมความพร้อมในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือ ๑. ด้านทรัพยากรมนุษย์ หน่วยงานที่รับผิดชอบซึ่งต้องเป็นหน่วยงานหลักในการสร้างระบบและการใช้ระบบควรเป็นตำรวจที่จะต้องนำฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรมไปดำเนินการต่อไป ในปัจจุบันกรมคุมประพฤติภายใต้กระทรวงยุติธรรมมีศูนย์ปฏิบัติการเจเอสโอซี (JSOC) ซึ่งเป็นศูนย์เฝ้าระวังเฉพาะกิจ เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันได้ทำการศึกษาและทดลองระบบที่มีความใกล้เคียงกับการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศแต่ก็มีปัญหาอุปสรรคคือยังไม่มีการบูรณาการการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม และขาดการสนับสนุนในด้านการรองรับทางด้านกฎหมาย ๒. การจัดการติดตามผู้กระทำผิดหลังจากออกจากเรือนจำจะต้องมีการติดตามจากทางผู้เกี่ยวข้องต่อไป ๓. ทรัพยากรที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น ฐานข้อมูลอาชญากร การเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานจะต้องมีการจัดทำ ๔. วิธีการในการจัดการกับผู้กระทำผิดในคดีทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้วิธีการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดคดีทางเพศในประเทศไทยหรือการใช้วิธีการลงโทษด้วยวิธีอื่น สำหรับประเทศไทยพบว่ามาตรการหรือวิธีการอื่นนอกจากการลงโทษตามกฎหมายอาญาแล้วยังไม่มีมาตรการการรักษาฟื้นฟูใดที่ใช้ต่อผู้กระทำผิดคดีทางเพศอีก

๓. ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไขระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมีมิติย่อยได้แก่ ๑. ด้านสังคม การใช้ระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในประเทศไทยอาจนำไปสู่การตีตราผู้กระทำผิดและผลักดันให้ผู้กระทำผิดใช้ชีวิตอย่างยากลำบากเพราะฉะนั้นแล้วก็เป็นดุลยภาพระหว่างการควบคุมการลงทะเบียน โดยที่ให้ผู้กระทำผิดในการถูกตีตราให้เขาได้มีชีวิตได้อย่างปลอดภัยทั้งตัวเองและปลอดภัยแก่สังคม ๒. ปัญหาด้านการจัดการ ระบบการลงทะเบียนผู้กระทำทางเพศต้องมีการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้ที่มีชื่อในระบบด้วย และรูปแบบการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในประเทศไทยมีรูปแบบที่จะเสนอก็คือในระยะสั้น ประเทศไทยควรทำระบบลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เป็นผู้กระทำผิดซ้ำและเป็นผู้ที่ก่ออันตรายต่อเด็กนักเรียน เช่น ในประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศมาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งในส่วนของประเทศไทยควรมีการออกกฎหมายหลักและกฎหมายเพื่อรองรับการทำงานของเจ้าหน้าที่โดยละเอียด ในระยะยาวประเทศไทยควรวางแผนที่จะจัดทำระบบให้ครอบคลุมทั้งผู้กระทำผิดที่เป็นภัยร้ายแรงต่อเด็กและบุคคลทั่วไป โดยบรรจุฐานความผิดอื่นเพิ่มเติมและกำหนดแนวทางการเก็บข้อมูลของผู้ที่ถูกกล่าวหาและถูกจับในคดีความผิดทางเพศแต่คดีไม่ถึงชั้นศาล รวมไปถึงบุคคลที่พ้นกำหนดรายงานตัวหรือหลุดจากการถูกลงทะเบียนชื่อแล้ว ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความลับชั้นสุด แต่หากการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ในเชิงสืบสวนเท่านั้น การเก็บตัวอย่างข้อมูลสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ (DNA) ในผู้ต้องขังในประเทศไทยซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้เปรียบเทียบกับดีเอ็นเอ (DNA) ในเหตุการณ์อาชญากรรมต่าง ๆ การพัฒนาเครื่องมือวัดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดคดีทางเพศ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งมีเจตนารมณ์หลักก็คือการลดความเสี่ยงของผู้ที่มีความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดทางเพศ จะสังเกตว่าบางครั้งมีผู้กระทำผิดทางเพศออกมาก่อคดีซ้ำจำนวนมาก ซึ่งการที่มีเครื่องมือในการวัดความเสี่ยงของผู้กระทำผิดซ้ำจะทำให้การเพิ่มโอกาสให้ผู้กระทำผิดทางเพศกลับสู่สังคมได้ตามปกติโดยไม่ทำความผิดซ้ำและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เมื่อสักครู่มีการพูดถึงการป้องกัน นี่คือการแก้ไขนะครับ ก็คือการดำเนินการที่สำคัญคือการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านคดีความรุนแรงทางเพศ ความรุนแรง การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เป็นการร่วมกันดำเนินการของกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๑. ใช้เครื่องมือวัดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำแก่ผู้กระทำผิดทางเพศที่กล่าวมาข้างต้นก่อนได้รับการปล่อยตัว ๒. การใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดหรือทางการแพทย์เรียกว่าเคมมิคัล คัสเทรชัน (Chemical castration) ซึ่งเป็นการยืดปรัชญาการลงโทษแบบบำบัดรักษาวิธีการทางเคมี ซึ่งในสื่อมวลชนอาจจะบอกว่าเรื่องฉีดแล้วฝ่อ ซึ่งแพทย์จะทำการฉีดเพื่อยับยั้งการสร้างฮอร์โมนเพศชายจากอัณฑะเพื่อลดความต้องการทางเพศ การสร้างอสุจิไม่ได้ และอวัยวะเพศไม่แข็งตัว แต่หากหยุดการใช้สารเคมีหรือฮอร์โมนสมรรถนะทางเพศก็จะกลับคืนมาเหมือนเดิม ๓. กระบวนการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนชายที่เป็นผู้กระทำผิด ซึ่งใช้เป็นต้นแบบจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก ซึ่งถือว่ามีการทำงานที่เป็นตัวอย่าง เป็นเบสต์ แพร็กทิซ (Best practice) ที่จะเอาเป็นตัวอย่างให้กับศูนย์เด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ซึ่งกระบวนการการเรียนรู้จากวิชาชีพ วิชาหนังสือ วิชาชีวิต รวมทั้งถอดบทเรียนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวัน เช่น การอ่าน การวิเคราะห์ข่าวประจำวัน การดูหนัง แล้วนำประเด็นที่ได้พบปะได้พบในชีวิตประจำวันมาพูดคุยและวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อให้เด็กเยาวชนผู้กระทำผิดได้ตระหนักรู้ถึงผลที่เกิดจากการกระทำ ผลกระทบที่เป็นความเจ็บปวดของผู้ถูกกระทำ และนำมาสู่การเปลี่ยนปรับปรุงพฤติกรรมกระบวนการความคิดหรือมายด์เซ็ต (Mindset) เปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้กระทำให้เป็นผู้รอด แล้วพัฒนาสู่การเป็นผู้ปกป้องและเป็นพลังของสังคมต่อไปนะครับ ก็คือพัฒนาให้เป็นผู้ปกป้องและเป็นพลังของสังคมต่อไป ๔. แนวทางแก้ไขเยียวยาผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและล่วงละเมิดทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการจัดศูนย์พึ่งได้ ซึ่งเป็นศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรี หรือวัน สตอป ไครซิส เซ็นเตอร์ (One Stop Crisis Center) โอเอสซีซี (OSCC) เป็นการบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข ซึ่งตอนนี้ก็จัดทำในทุกโรงพยาบาล โดยทีมสหวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล และมีระบบการป้องกันและรักษาความลับที่ชัดเจน ทั้งนี้มีขั้นตอนการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยที่ถูกกระทำรุนแรงทั้งร่างกาย จิตใจและเพศ ณ โรงพยาบาลที่จะเข้ารับการรักษา กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือสังคมหรือสายด่วน ๑๓๐๐ ศูนย์ประชาบดี มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาผ่านช่องทางโทรศัพท์สายด่วนหมายเลข ๑๓๐๐ มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและนักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติงานและบริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งมีการช่วยเหลือเชิงรุกในกรณีวิกฤติ โดยมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วหรือโมบายทีม (Mobile team) ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาเบื้องต้นตลอดเวลา ----------

- ๖๗/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

กล่าวโดยสรุปการดำเนินงานศูนย์ช่วยเหลือทางสังคมเป็นรูปแบบการดำเนินการสหวิชาชีพ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ บ้านพักเด็กและครอบครัว เครือข่ายกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ศูนย์ช่วยเหลือสังคม หน่วยงานอื่น ๆ ภาครัฐ เอกชนและประชาชนซึ่งไม่ได้รับการสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงและประเมินสภาพปัญหาเบื้องต้นทั้งด้านกาย จิต สังคม โดยชุดเคลื่อนที่เร็ว ได้แก่บ้านพักเด็กและครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครู อาจารย์ รวมทั้งสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้วจะมีการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการบำบัดฟื้นฟู ซึ่งได้แก่บ้านพักเด็กและครอบครัวเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพโดยจำเป็น โรงพยาบาลเพื่อพยาบาลรักษาทางกาย จิตใจ นอกจากนี้ยังมีการประชุมสหวิชาชีพทั้งระดับอำเภอและจังหวัดเพื่อประเมินสภาพปัญหา ความต้องการและการวางแผนเพื่อให้ช่วยเหลือ โดยเฉพาะด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และด้านสังคม การรายงานของผมเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันปัญหาการข่มขืนการกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ การแก้ไข แนวทางในการป้องกันการทำความผิดซ้ำ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานรวมทั้งแนวทางการเยียวยาผู้ป่วย ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ก็ขอรายงานเบื้องต้นแค่นี้ก่อน ขอบคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านพันตำรวจโทหญิง ศิพร ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ในฐานะกรรมาธิการและอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราและล่วงละเมิดทางเพศ ตามที่ได้รับมอบหมายจากท่านประธานคณะกรรมาธิการ ดิฉันขอสรุปสาระสำคัญในประเด็นข้อกฎหมาย ดังนี้ค่ะ

ประเด็นที่คณะอนุกรรมาธิการได้มีการพิจารณาศึกษาในเบื้องต้นเรื่องแรกก็คือบทนิยามของคำว่ากระทำชำเราตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๘) ซึ่งเดิมประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติว่าการกระทำชำเรา หมายความว่ากระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งบทบัญญัตินี้มีการแก้ไขมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อปี ๒๕๖๒ โดยมีเหตุผลว่าเพื่อให้เป็นไปตามลักษณะของการกระทำชำเราตามธรรมชาติแล้วก็ให้สอดคล้องกับแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาหลายปีที่ผ่านมา แต่จากการพิจารณาศึกษาพบว่าบทบัญญัติดังกล่าวนั้น ยังไม่มีความสอดคล้องกับพฤติการณ์สภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน ซึ่งลักษณะการกระทำผิดทางเพศนั้นมีหลากหลายรูปแบบ และเพศในปัจจุบันไม่ใช่มีเพียงแค่เพศหญิงและเพศชาย ฉะนั้นการกำหนดองค์ประกอบความหมายของการกระทำชำเรา ที่ต้องเป็นการปรากฏว่ามีอวัยวะเพศล่วงล้ำนั้นทำให้ไม่สามารถนำตัวบทดังกล่าวไปปรับใช้กับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นได้ครอบคลุมในทุกกรณี ส่งผลให้คดีที่เกิดขึ้นในหลายคดีไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดในฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นได้ จึงมีการพิจารณาให้แก้ไขบทนิยามคำว่ากระทำชำเราให้มีความหมายครอบคลุมสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยมีแนวทางว่าการกระทำชำเราหมายความว่า กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำ หรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่นหรือผู้กระทำ

ประเด็นที่ ๒ คือการเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ในส่วนของพฤติการณ์ของผู้ถูกกระทำที่ต้องมีการปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้ง ซึ่งเดิมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่าผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น พฤติการณ์ของการข่มขืนกระทำชำเรานะคะผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมอยู่แล้วค่ะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ตามหลักของความไม่ยินยอมผู้เสียหายต้องแสดงการขัดขืนต่อสู้ พฤติการณ์ตามข้อเท็จจริงถูกกระทำไม่สามารถที่จะแสดงการต่อสู้ด้วยสภาพบังคับ สภาพจำเป็นบางอย่าง เพราะฉะนั้นการพิจารณาคดีข่มขืนกระทำชำเราต้องคำนึงถึงผู้เสียหายในกรณีที่ไม่สามารถแสดงการต่อสู้ขัดขืนได้ จึงเห็นควรให้มีการเพิ่มพฤติการณ์ที่ผู้เสียหายปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้งไปในบทบัญญัติของ มาตรา ๒๗๖ ประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น หรือผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้ง หรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ประเด็นต่อมาในเรื่องของบทกฎหมายนะคะ คือการเพิ่มบทนิยามและบทลงโทษของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศไว้ในประมวลกฎหมายอาญาค่ะ เดิมการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศ ประมวลกฎหมายอาญาได้มีบัญญัติไว้ว่าให้สามารถลงโทษผู้ถูกกระทำในความผิดฐานที่เป็นลหุโทษ ได้แก่ การกระทำที่เป็นการทำให้ผู้อื่นกลัวหรือตกใจ

มาตรา ๓๙๒ ผู้ใดทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจโดยขู่เข็ญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๙๗ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือทำให้ได้รับความอับอาย เดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพฤติการณ์ของผู้ถูกกระทำที่ถูกคุกคามทางเพศ การทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในทางเพศ การข่มขู่ การรังแก ไม่ได้เป็นการทำต่อเนื้อตัว ไม่ได้รุนแรงถึงขั้นอนาจาร แต่ทำให้ผู้ถูกกระทำมีความรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยและถูกรุกรานรังแกนะคะ เมื่อเป็นความผิดลหุโทษความผิดโทษค่อนข้างเบา แล้วก็มีสภาพปัญหาในเรื่องของการฟ้องร้องดำเนินคดี คณะกรรมาธิการจึงพิจารณาความหมายของคำว่าคุกคามทางเพศโดยเปรียบเทียบกับลักษณะการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศจากกฎหมาย ๓ ฉบับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ก็คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้นะคะ ให้เพิ่มบทนิยามการคุกคามทางเพศในมาตรา ๑ ว่า

การคุกคามทางเพศ หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใดไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกริยาท่าทาง การแสดงการสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใดที่ส่อไปในทางเพศ เป็นเหตุให้เดือดร้อน รำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึงการติดตามรังควานหรือกระทำการใด ๆ ตามวิสัยและพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศ อันนี้เป็นเบื้องต้นในประมวลกฎหมายอาญาที่คณะกรรมาธิการขอเพิ่มเติมแก้ไขมานะคะ

ในส่วนของกระบวนการยุติธรรมจะเป็นกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำ ซึ่งมีข้อเสนอให้บัญญัติว่าความผิดในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศให้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถึงแม้ว่ากฎหมายจะได้กำหนดสิทธิของผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิดเอาไว้แล้ว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้เสียหายทราบถึงสิทธิที่ตนเองจะได้รับน้อยมาก ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การแจ้งสิทธิ การได้รับความช่วยเหลือจากทนายความ การจัดหาทนายความอาสาช่วยเหลือผู้เสียหายในการยื่นคำร้องในการต่อสู้คดีและการเรียกค่าสินไหมทดแทนต่าง ๆ เนื่องจากผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าตนมีสิทธิในส่วนนี้ แล้วก็ไม่มีทุนทรัพย์ในการที่จะว่าจ้างทนายความว่าด้วย เห็นควรให้มีการจัดทำคู่มือเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนทราบถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำทางเพศกับตน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยอ้างอิงจากการแจ้งสิทธิผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๔ ที่มีการกำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดและสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย กล่าวโดยสรุปแล้วคณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยขอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาในบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระทำชำเรา การข่มขืนและการล่วงละเมิดทางเพศ และเพิ่มเติมกระบวนการยุติธรรมในการช่วยเหลือผู้เสียหายในส่วนของกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญาค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านจะเสนอข้อสังเกตเลยไหมครับ เพราะว่าถ้าเสนอข้อสังเกตในข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ข้อสังเกตจะไม่มีการอภิปรายนะครับ ในเฉพาะข้อสังเกตอภิปรายไม่ได้ แต่แค่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยแค่นั้นเองในการลงมติ แต่จะเสนอเลยก็ได้ครับ หรือจะไว้ทีหลัง ผ่านรายงานก่อนแล้วเสนอข้อสังเกต จะเสนอเลยไหมครับ

นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตเสนอเลยก็ได้ค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านพัชรินทร์ครับ

นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะกรรมาธิการ ดิฉันขอเสนอถึงข้อสังเกตสั้น ๆ ให้ทางสภาได้รับทราบทางคณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตว่าในการดำเนินการของรัฐบาลควรจะต้องกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติในเรื่องแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ โดยให้รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศระดับชาติ ซึ่งมีกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเลขานุการดำเนินการจัดทำแผนบูรณาการ การวางโครงสร้างกำหนดความรับผิดชอบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของหน่วยงานในภาคปฏิบัติ จัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานทุกแห่งสามารถที่จะนำยุทธศาสตร์ไปใช้ในการขับเคลื่อนในการดำเนินงานได้อย่างจริงจัง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและรูปแบบการบริหารเพื่อให้เกิดหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศและการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดการบูรณาการในการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดยทางกรรมาธิการได้แบ่งข้อสังเกตไว้ ๕ หัวข้อด้วยกันคือ ๑. แนวทางการป้องกันก่อนการเกิดเหตุ ๒. แนวทางการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดเหตุ ๓. แนวทางการบำบัดฟื้นฟูและเยียวยาหลังเกิดเหตุ ๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ และ ๕. ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งข้อสังเกตทั้งหมดดังที่ได้กล่าวมาในรายละเอียดทางคณะกรรมาธิการก็ได้นำเสนอเอาไว้แล้วในรายงานที่ได้เสนอต่อสภาค่ะ จึงอยากขอเรียนมายังที่ประชุมเพื่อให้ที่ประชุมนี้ได้โปรดรับทราบในรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการดังกล่าวเพื่อส่งต่อข้อสังเกตนี้ไปยังรัฐบาลให้รัฐบาลได้ดำเนินการ และขอให้เพื่อนสมาชิกได้ร่วมกันติดตามในการทำงานให้รัฐบาลได้ดำเนินการในการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังให้เกิดผลเป็นรูปธรรมค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีท่านสมาชิกจะอภิปรายซักถามนะครับ มีท่านธัญวัจน์ ท่านนิยม ท่านอรรถกร ท่านธณิกานต์ แล้วก็หมอบัญญัติ เชิญท่านธัญวัจน์ก่อนครับ เชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคก้าวไกล วันนี้ธัญจะมาขออภิปรายรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร หลังจากที่ธัญได้อ่านรายงานฉบับนี้ธัญมีความเห็นด้วยทุกประการ แต่อยากจะมีความเห็นเพิ่มเติมไป เพราะว่าธัญยังพบว่ายังมีส่วนที่ขาดหายไปและเป็นส่วนที่สำคัญมาก ๆ เลยค่ะท่านประธาน มีอยู่ ๒ ประเด็นด้วยกันนะคะ

ประเด็นที่ ๑ อย่างที่ท่านคณะกรรมาธิการได้กล่าวเมื่อสักครู่นี้เกี่ยวกับข้อเสนอบทนิยามของคำว่ากระทำชำเรา มีการแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งอยู่ในหน้า ฑ ของรายงานฉบับนี้ โดยใช้ข้อความนี้แทนค่ะ

มาตรา ๑ (๑๘) การกระทำชำเรา หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนักหรือช่องปากของผู้อื่น หรือของผู้กระทำ ธัญอยากให้คณะกรรมาธิการเพิ่มเติมไปด้วยว่าให้หมายรวมถึงอวัยวะเพศที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงของบุคคลข้ามเพศ เพราะหากผู้หญิงข้ามเพศหรือผู้ชายข้ามเพศนั้นโดนข่มขืน ศาลจะตีความเรื่องนี้อย่างไร เพราะนับว่าในบทบัญญัติของกฎหมายของคณะกรรมาธิการนั้นขาดหายสิ่งตรงนี้ไป และโทษของการข่มขืนการกระทำชำเรานั้นก็อาจจะเป็นเพียงแค่การลงโทษการทำร้ายร่างกาย ธัญได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้หญิงข้ามเพศหลายครั้งเกี่ยวกับประเด็นนี้ แล้วก็ประเด็นนี้มีการถกเถียงกันมากในสังคม เพราะพิจารณาคดีแล้วก็มีการตีความกันว่าเป็นเพียงแค่แผลเป็นจากการผ่าตัด จึงทำให้ผู้ที่กระทำผิดได้รับโทษเพียงแค่การทำร้ายร่างกาย เพราะฉะนั้นธัญสามารถบอกได้เลยว่าบทบัญญัติอันนี้ไม่ได้ปกป้องดูแลบุคคลข้ามเพศ บุคคลข้ามเพศหมายถึงอะไร บุคคลข้ามเพศคือมีจิตสำนึกที่เป็นสิทธิมนุษยชนที่มีจิตสำนึกเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายแต่ว่าร่างกายของเขานั้นเป็นเพศที่ไม่ได้ตรงกับจิตสำนึกของเขา เพราะฉะนั้นเวลาที่รัฐมองเขาก็จะมองว่าเขาถูกทำร้ายร่างกาย แต่จริง ๆ แล้วภายในของเขานั้นถูกข่มขืนค่ะท่านประธาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒ ก็คือเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศแล้วก็นิยามของคุกคามทางเพศ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้นำเสนอ มาตรา ๑ (๑๙) การคุกคามทางเพศ หมายความว่า การกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใดไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยทางกาย วาจา และการส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยาท่าทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำต่อหน้าหรือการกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใดที่ส่อไปในทางเพศ เป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควานหรือการกระทำอื่นใดที่วิสัยพฤติการณ์อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในทางเพศค่ะท่านประธาน ธัญพบว่าส่วนที่ขาดหายไปนั้นคือเสียงของผู้ถูกกระทำ การอ่านไดอะลอก (Dialogue) หรือกฎหมายอันนี้ธัญมองว่าเป็นการที่คาดคะเนจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเก็บรวบรวมข้อมูลเข้ามา แต่ว่าเสียงของผู้ถูกกระทำหรือคอนเซนต์ (Consent) ในภาษาไทยว่าการยินยอมหรือการไม่ยินยอมนั้นขาดหายไป และธัญอยากจะให้บัญญัติสิ่งนี้ลงไป เพราะเมื่อเหตุการณ์คุกคามทางเพศเกิดขึ้นก็จะมีฝ่ายหนึ่งที่ฟ้องร้องว่าเขาถูกคุกคามทางเพศ แล้วก็จะมีอีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าเป็นการชอบพอกันพูดคุยกันธรรมดา เพราะฉะนั้นธัญมองว่าการคุกคามทางเพศเกิดขึ้นก็ควรจะต้องมีการบัญญัติเช่นเดียวกับการข่มขืน คือต้องแสดงอย่างชัดแจ้งว่าตนเองไม่ต้องการและไม่ยินยอม โดยเพิ่มข้อความดังนี้ ผู้ที่ถูกกระทำไม่ยินยอมและปฏิเสธด้วยวาจาหรือท่าทางอย่างชัดแจ้ง หลังคำว่า ส่อไปในทางเพศ อย่างที่ธัญจะโชว์ (Show) เซ็กชวล เมทริกซ์ (Sexual matrix) นี้อยากให้สไลด์ (Slide) ลองเปิดนิดหนึ่งนะคะ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ทำไมธัญถึงต้องพูดตรงนี้เพราะว่าเซ็กชวล เมทริกซ์ (Sexual matrix) นี้นำเสนอ ๒ ด้านนะคะ แนวนอนคือคอนเซนต์ (Consent) ซ้ายสุดคือไม่ยินยอม และขวาสุดคือยินยอมค่ะท่านประธาน และแนวตั้งคือฟิสิคัล คอนแทรกต์ (Physical Contact) ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ล่างสุดคือการร่วมเพศแบบสอดใส่ จนกระทั่งสูงสุดคือระยะห่างของผู้ถูกกระทำกับผู้กระทำห่างกันประมาณ ๒ เมตร ดังนั้นท่านจะเห็นว่าเราจะมีพื้นที่คลุมเครือในการตีความในการออกกฎหมายนะคะ โดยเฉพาะพื้นที่คลุมเครือด้านบนสุดที่สัมผัสตัวภายนอกจนถึงระยะห่าง ๒ เมตร และถ้าเกิดคอนเซนต์ (Consent) ไม่มีความชัดเจนก็จะเกิดความคลุมเครือ หรืออาจจะตีความว่าเป็นการจีบกันหรือแสดงความพอใจค่ะท่านประธาน ท่านต้องยอมรับอย่างนี้นะคะ เมื่อเวลาที่ผู้หญิงหรือผู้ชายเดินไปแล้วมีเพศตรงข้ามหรือเพศเดียวกันตะโกนแซวนี่ผู้หญิงบางคนอาจจะรู้สึกว่าตนเองนั้นถูกคุกคาม แต่ก็ไม่ผิดค่ะที่ผู้หญิงบางกลุ่มหรือบางคนก็อาจจะรู้สึกว่ามั่นใจผู้ชายแซวก็เป็นเพราะว่าฉันสวยนะคะ อันนี้เป็นสิ่งที่ผู้หญิงคิดได้ไม่ผิด เพราะฉะนั้นการที่แสดงคอนเซนต์ (Consent) อย่างชัดเจนและบัญญัติลงไปในกฎหมายเลยจะเป็นการปกป้องดูแลผู้ถูกกระทำอย่างชัดแจ้งค่ะ ดังนั้นข้อเสนอของธัญ ธัญอยากให้ใช้เมทริกซ์ (Matrix) นี้ไปนำเสนอแล้วก็หาวิธีการออกแบบกฎหมายและการพิจารณาเพื่อหาพื้นที่คลุมเครือว่าตรงไหนที่เป็นช่องว่างและไม่เกิดการกลั่นแกล้งกันทางกฎหมายค่ะ ขอบคุณค่ะท่านประธาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านนิยมเชิญครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมขออภิปรายเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศของสภาผู้แทนราษฎร ของคณะกรรมาธิการชุดนี้ครับ แต่ผมต้องขออภิปรายเพิ่มเติม ผมนั่งฟังรายงานของผู้อภิปรายทั้ง ๓ ท่าน ท่านศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ท่านคุณหมอกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท และการตั้งข้อสังเกตของท่าน ส.ส. พัชรินทร์ ซ่าศิริพงษ์ ทั้ง ๕ ข้อ ด้วยความตั้งใจ แล้วผมก็มาเปิดดูในเนื้อหาของท่านของคณะกรรมาธิการชุดนี้ แนวทางป้องกันก่อนเกิดเหตุทั้ง ๓ ข้อ ข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ผมไม่ลงในรายละเอียด แล้วก็เปิดไปเกือบทุกหน้าเลยครับ ถึงแนวทางการดำเนินการของภาครัฐถึง ๗ ข้อ มาดูหน้าท้าย ๆ ถึงประเด็นสำคัญ กระบวนการต่าง ๆ ของท่าน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รวมถึงประเด็นการพิจารณา ประเด็นสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ เป็นเรื่องดี ท่านหาข้อมูลได้ดี แต่ผมกำลังจะพูดว่าทั้งหมดที่ท่านพูด ศึกษามาใช้เวลาต่อ ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ผมเห็นว่าท่านขาดไปประเด็นหนึ่ง ผมต้องขอพูด คือท่านคุณหมอก็ดี ทางท่านนายตำรวจก็ดี เป็นการพูดภายนอกครับ ด้านทางการแพทย์ ทางกฎหมาย แต่ท่านลืมไปว่าเหตุการณ์ที่มันเกิดขึ้นทุกวันนี้ท่านพูดถึงกระทรวงศึกษาธิการเห็นไหม ทั้งครู ทั้งนักเรียนมีปัญหาหมดเรื่องทางเพศ ถูกกล่าวหาเสียหาย เพราะท่านลืมเรื่องจริยธรรม ไม่มี ท่านไปดูเลยครับ เรื่องจิตใจของท่านไม่มี เพราะท่านลืมไป คนทุกวันนี้ที่มันเป็นอยู่แบบนี้เพราะขาดจริยธรรม คุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะสีหน้า ท่านประธานครับ ถ้าท่านตั้งประเด็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต้องสร้างกระแสทางจิต จิตใจเขามีคุณธรรมไหม อันนี้คือเป็นประเด็นเลย เขาขาดศีลธรรม วันนี้แม้กระทั่งหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการยกหนีหมดครับ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมหายไปเลยในหลักสูตร เด็กทุกวันนี้เป็นการบกพร่องทางจิตที่มันเกิดขึ้น ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ท่านทำไมไม่ใส่เข้าไปในประเด็นก่อนที่ท่านจะไปศึกษา ผมก็พยายามอ่านด้วยความตั้งใจมาเปิดดู ไม่มีครับ นี่คือประเด็นหลักที่ท่านหายไป ถ้าท่านเอาศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม มาเป็นตัววัดบุคคลเหล่านี้ ผมขอยืนยันว่าเขาจะไม่มีพฤติกรรมแบบนี้ ผู้ใหญ่มีพรหมวิหาร ๔ ครูบาอาจารย์ไม่เกิดเหตุการณ์ครับ อย่างที่จังหวัดมุกดาหาร พรหมวิหาร ๔ ท่านทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้ว ทุกคนทราบไม่ต้องไปวัด เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มีต่อเด็กไม่เกิดเหตุการณ์ ผมขอบอกได้เลยไม่มี ที่มันมีเพราะไม่มีพรหมวิหาร ๔ เด็กเอง ถ้าขาดจริยธรรมในส่วนศีล เรื่องศีล ๕ พระพุทธศาสนา มหาเถรสมาคม สมัยท่านเจ้าคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ รักษาการสมเด็จพระสังฆราช เอาโครงการนี้มาใส่ทั่วประเทศในมหาเถรสมาคมเป็นโครงการรักษาศีล ๕ ท่านประธานครับ ไม่ต้อง ๕ ประเด็นหรอก ไม่ต้อง ปาณา อทินนา มุสา สุรา หรอก ซึ่ง ส.ส. ใหญ่ของผมจากพรรคก้าวไกลได้บอกผมเมื่อเช้านี้ คุณณัฐวุฒิ บัวประทุม บอกว่า สุรานี่ประเทศไทยติดอันดับ ๑ ใน ๕ ไม่เสียหายครับ เอ่ยชื่อท่าน ๑ ใน ๕ ของโลก คนไทยติด แสดงให้เห็นว่าคนไทยไม่มีศีลส่วนใหญ่ ผมถึงกราบเรียนว่าทำไมไม่เอาโครงการศีล ๕ ของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์มาใส่ในโรงเรียนบ้างเดี๋ยวนี้มีการสืบต่อกันมาทางพุทธศาสนา แต่พวกเราไม่ใส่ใจครับ สมเด็จพระพุทธาจารย์เดี๋ยวนี้มาสืบต่อเลย นำมหาเถรสมาคมลงไปในหมู่บ้านให้เป็นโครงการรักษาศีล ๕ ผมถึงกราบเรียนว่าพวกเราลืมสร้างจิตสำนึกทางด้านจิตใจ ไม่สร้างจิตให้เป็นพุทธะ พระท่านสอนไว้นะครับ คือให้ตื่น ให้รู้จัก พุทธะนี่ไม่ได้หมายถึงว่าต้องเป็นพระพุทธเจ้านะครับ เพียงแต่ให้มีธรรมะอยู่ในจิตใจ แค่นี้เหตุการณ์ที่เรากำลังพูดกันอยู่นี้ ไปศึกษากัน ๙๐ วัน ๑๐๐ วันนี่ไม่ยาก ผมก็พยายามดูว่าในบทสรุปของสุดท้ายนี้จะมีไหมยังคิดในใจอยู่เลย ผมมาเปิดดูสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ของท่านมีเยอะแยะเลย ตั้งหลายแนวทาง ผมก็เปิดดูจนหมด ไม่มีพูดถึงความมีศีลธรรมของคนของมนุษย์เรานี่ แล้วส่วนจิตใจไม่มีแล้วมันจะเดินไปอย่างไรท่านประธานครับ พวกเราสร้างกำแพง สร้างความมั่นคงของประเทศชาติโดยการซื้ออาวุธ ซื้อรถถัง ซื้อเรือดำน้ำ แต่เราไม่สร้างความเป็นคนให้เป็นคนมีศีลธรรมท่านประธาน อันนี้ผมจึงกราบเรียนว่าต้องคิดใหม่แล้ว ฝากทางคณะกรรมาธิการ วันนี้คงหมดภาระแล้ว ต้องฝากรัฐบาลประเด็นมันหายไป คือความมีจิตสำนึกทางศีลธรรมท่านประธานครับ ขอบคุณมากครับ ผมขอฝากเท่านี้ครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับท่านอรรถกรครับ เชิญครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดฉะเชิงเทรา ขออนุญาตท่านประธานอภิปรายแสดงความเห็นต่อรายงานในเรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการชุดนี้ที่ได้จัดทำรายงานได้มีประโยชน์ แล้วก็มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ยิ่งกว่านั้นผมไปดูรายชื่อของคณะกรรมาธิการชุดนี้ก็เห็นว่าหลายท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้มีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างจริง ๆ จัง ๆ โดยเฉพาะท่านเลขานุการกรรมาธิการทั้ง ๒ ท่าน ท่าน ส.ส. พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ ท่าน ส.ส. กานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ ซึ่งถ้าจำกันได้ว่าตั้งแต่เปิดสมัยประชุมสภามา ๒ ท่านนี้ก็จะเป็นผู้ที่รณรงค์เรื่องของการป้องกันปัญหาของการข่มขืนมาโดยตลอด ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้รายงานชุดนี้ประกอบไปด้วยไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการป้องกันก่อนหรือหลังการเกิดเหตุก็ดี แนวทางในการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดเหตุ หรือแม้แต่กระทั่งแนวทางในการแก้ไขฟื้นฟูเยียวยา แล้วก็ข้อเสนอต่าง ๆ ที่กรรมาธิการได้สรุปมาให้พวกเราได้ศึกษากันต่อท่านประธานที่เคารพครับ ในประเด็นที่กระผมอยากจะขออนุญาตสอบถามและฝากเป็นข้อสังเกตผ่านประธานไปยังท่านคณะกรรมาธิการทุก ๆ ท่าน ตัวอย่างเช่นว่าในปัจจุบันมีประเด็นที่มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Online) หรือว่าสื่อโซเชียล (Social) ในการล่อลวงคนในโซเชียล (Social) ไม่ว่าจะเป็นการใช้รูปปลอมก็ดีหรือว่าคำหลอกลวงปลอม ๆ หลอกผู้หญิงเด็ก ๆ ไปข่มขืน ไปกระทำชำเราจนเกิดความเสียหายที่เราไม่สามารถประเมินค่าได้ หรือแม้แต่กระทั่งประเด็นที่ต้องบอกว่าประเด็นที่มีการใช้คำพูดหรือคอมเมนต์ (Comment) ในเชิงล่วงละเมิดทางเพศ เหตุการณ์ทำนองนี้เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำในสังคมเรา ณ ปัจจุบันครับ ก็อยากจะสอบถามว่ามีมาตรการหรือมีการรณรงค์อย่างไรในการที่จะทำให้เรื่องทำนองนี้ไม่เกิดขึ้นอีก นอกจากนี้กระผมมองอีกประเด็นหนึ่งที่มองว่ามีความสำคัญมาก ๆ แล้วก็เชื่อว่าจะต้องรีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งก็คือประเด็นเรื่องของการทำแท้ง ซึ่งต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานแล้วก็อยากจะยืนยันว่าส่วนตัวผมไม่ได้เห็นด้วยกับการทำแท้งสักเท่าไร แต่เชื่อว่าในบางกรณีการทำแท้งก็อาจจะเป็นทางออกสุดท้ายที่พอจะเยียวยา พอจะลดความเสียหายสำหรับผู้ที่ได้รับความเสียหาย ผู้ที่ถูกกระทำ ขอกราบเรียนครับว่าผมเห็นใจผู้ที่ถูกข่มขืน ผู้ที่ถูกกระทำชำเรามาก ยิ่งกว่านั้นผมจะเห็นใจมากกว่าเดิมขึ้นไปอีกถ้าผู้ถูกข่มขืนหรือผู้ถูกกระทำชำเราตั้งครรภ์ โดยเข้าใจว่าในปัจจุบันมีกฎหมายฉบับที่เราบังคับใช้กันอยู่ ผู้ที่ถูกข่มขืนแล้วตั้งครรภ์ก็สามารถทำแท้งได้ แต่เผอิญเข้าใจว่ากระบวนการในการเยียวยาในปัจจุบันไม่ได้รวดเร็ว ไม่ได้ทันท่วงที ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำแท้งก็ดีหรือว่าค่าจิตแพทย์ที่ผู้ถูกทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจจะต้องไปหาจิตแพทย์ก็มีค่าใช้จ่ายทั้งนั้นแต่ต้องผ่านกระบวนการในการคัดกรอง บางครั้งกว่าจะเบิกเงินเยียวยาได้ก็กินเวลานานไม่ทันท่วงที ทำให้สภาพจิตใจเสียหายไปยิ่งกว่าเดิม นอกจากนี้ต้องขอชื่นชมประเด็นที่ทางคณะกรรมาธิการได้เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามที่ว่าด้วยเรื่องของการกระทำชำเราที่เขียนไว้ในมาตรา ๑ (๑๘) เมื่อสักครู่นี้ทางท่านกรรมาธิการก็ได้อ่านนิยามให้พวกเราฟังไปแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำหรับผมต้องบอกว่าถ้าเราสามารถแก้ไขกฎหมายได้แบบที่ท่านคณะกรรมาธิการได้นำเสนอก็จะสามารถสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคมโดยเฉพาะกับผู้ชาย ทำไมผมถึงพูดอย่างนี้ครับ คือเนื่องจากกฎหมายที่บังคับใช้ปัจจุบันถ้าเราไปอ่านดูดี ๆ เราจะเหมือนว่ากฎหมายตั้งเป้าไว้เลยว่าคนที่เป็นคนกระทำชำเราคนอื่นหรือว่าเป็นผู้ริเริ่มจะต้องเป็นผู้ชาย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์โลกเปลี่ยนไปแล้ว บางครั้งเราก็ได้รับรู้รับฟังข่าวว่ามีผู้หญิงล่อลวงผู้ชายก็มีวางยา ป้ายยา ผู้ชายเป็นผู้เสียหายก็เกิดขึ้นได้ครับ นอกจากนี้บางทียังมีการล่วงละเมิดยังมีการกระทำชำเราจากผู้หญิงไปทำผู้หญิงก็มี หรือว่าผู้ชายไปล่วงละเมิดผู้ชายก็มี ก็อยากจะฝากประเด็นนี้ให้ท่านคณะกรรมาธิการแล้วก็ให้สภานั้นได้รับรู้รับทราบ ผมสรุปสั้น ๆ ว่าข้อเสนอของคณะกรรมาธิการชุดนี้จริง ๆ น่าสนใจ สามารถตีความว่าการกระทำชำเราที่ทางคณะกรรมาธิการสรุปมา บทนิยามทำให้เรานั้นสามารถตีความได้ลึกซึ้งยิ่งกว่าเดิม แล้วก็มีความเหมาะสมกับคำว่าการใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำ ซึ่งถ้าสมมุติว่าเรามองอย่างเป็นกลาง อย่างที่ผมได้นำเรียนไป จริง ๆ แล้ว ณ วันนี้ไม่ใช่เฉพาะผู้ชายที่สามารถล่วงละเมิดทางเพศได้ กระผมจึงอยากจะนำเรียนผ่านท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิกว่าผมนั้นเห็นด้วยกับรายงานฉบับนี้ แล้วก็อยากให้สภานั้นได้รวบรวมข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -----

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่อที่จะได้ปรับปรุงรูปแบบในการทำงานให้มีความเหมาะสม ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ประเด็นสุดท้ายนิดเดียวครับ เพราะว่าช่วงครึ่งปีที่ผ่านมาผมเชื่อว่ามีการพูดคุยในสภาแห่งนี้บ่อยครับ ในเรื่องของการฉีดให้ฝ่อ ผมก็ไม่แน่ใจว่าจริง ๆ แล้วการฉีดให้ฝ่อนี่เป็นการลงโทษที่มีคุณหรือมีโทษมากน้อยไปกว่ากัน ก็อยากจะฝากขอถามทางคณะกรรมาธิการครับ อย่างไรผมก็เห็นด้วยและยินดีที่จะรับรายงานฉบับนี้ครับ กราบขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านธณิกานต์ครับ

นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ (กรุงเทพมหานคร) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตบางซื่อ เขตดุสิต แขวงถนนนครไชยศรี พรรคพลังประชารัฐ วันนี้จะขออภิปรายในส่วนของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาข่มขืนกระทำชำเราท่านประธานคะ ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ เหมือนที่สมาชิกเมื่อสักครู่ ขออภัยที่เอ่ยนามคือท่านนิยม เวชกามา ได้กล่าวว่าประเทศเราเป็นเมืองพุทธ มีจริยธรรม ศีลธรรม แต่น่าแปลกไหมว่าเราก็ยังมีปัญหาข่มขืนกระทำชำเราต่อเนื่องยาวนาน ดิฉันในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้ผลักดันประเด็นเรื่องความปลอดภัยของผู้หญิงมาตั้งแต่ช่วงที่ดิฉันเริ่มได้เข้ามาทำงานการเมือง จึงอยากจะฝากข้อสังเกตเพิ่มเติม แบ่งเป็น ๒ ส่วน เพื่อจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมได้นะคะ ผลกระทบที่ได้นอกจากปัญหาในเชิงกายภาพแล้วก็จะเป็นผลกระทบที่สำคัญอย่างยิ่งคือเรื่องของจิตใจค่ะท่านประธาน การละเมิดทางเพศมาจากผู้กระทำ แต่ผู้ถูกกระทำหรือเราเรียกว่าเหยื่อ ซึ่งส่วนมากก็คือผู้หญิงเพราะเป็นเพศที่อ่อนแอแล้วก็โดนกระทำ คำถามของดิฉันก็คือว่ากระบวนการของตำรวจในการสืบสวนสอบสวนได้ให้ความสำคัญแค่ไหนในจุดนี้ ดิฉันทราบมาว่าตำรวจหญิงที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศมีจำนวนแค่หลักร้อยค่ะ โดยประมาณคือ ๕๐๐ คน ไม่ใช่ทุกโรงพักที่จะมีห้องสืบสวนสำหรับผู้หญิง ซึ่งเป็นประเด็นที่ค่อนข้างอ่อนไหว อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงเราในการที่ให้ผู้สืบสวนเป็นตำรวจผู้ชาย แล้วเราต้องมานั่งพูดหลาย ๆ รอบ ตลอดจนการดูแลจากสังคมโดยรอบ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือว่าเพื่อน เขาจะต้อนรับผู้หญิงที่โดนกระทำหรือว่าเหยื่อเหล่านี้อย่างไร เราจะมีการดูแล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จิตใจในส่วนนี้อย่างไร เพราะมันคือการเปลี่ยนมายด์เซต (Mindset) ของคนว่าเขาคือเหยื่อไม่ใช่ผู้ผิด ในอีกส่วนหนึ่งก็คือส่วนของกายภาพค่ะท่านประธาน หรือเราเรียกว่าในเชิงฟิสิคัล (Physical) ในเรื่องความปลอดภัยในเชิงพื้นที่ ซึ่งดิฉันเห็นว่าตอนนี้โลกเราได้หมุนไปสู่การนำมาใช้ซึ่งเทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย จะเป็นไปได้หรือไม่หากเรามีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยเพื่อให้ผู้หญิงทุกคนก้าวเดินในบ้านของตัวเองด้วยความปลอดภัย ดิฉันขอยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างเช่นการทำแชตบอต คอมมูนิตี (Chatbot communities) เพื่อมาเยียวยาในส่วนของการให้คำปรึกษาเบื้องต้น คำปรึกษาทางด้านจิตวิทยาหรือว่าการที่เขาประสบปัญหาแล้วยังไม่ต้องการบอกใคร มีการพูดคุยอย่างนี้เกิดขึ้นได้ไหม หรือในส่วนของซีซีทีวี (CCTV) เราสามารถติดตั้งตามจุดที่มืดที่เปลี่ยว หรือโครงสร้างพื้นฐานค่ะท่านประธานง่าย ๆ คือไฟฟ้าบางจุดหรือว่าการแก้ไขของไฟฟ้า ในเขตดิฉันเองยังมีจุดที่มืดที่เปลี่ยวอยู่อีกหลายจุดเลยค่ะ โครงสร้างเหล่านี้เป็นสิ่งที่หน่วยงานรัฐสามารถจะช่วยทำให้มันเกิดขึ้นได้ค่ะ ดิฉันได้มานั่งดูรายงานฉบับนี้ ซึ่งต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการชุดนี้ว่าได้ศึกษามาอย่างดี ดิฉันเห็นว่ามีการนำเสนอการแก้ไขกฎหมายหลายส่วนด้วยกันนะคะ แต่ว่าดิฉันยังไม่เห็นว่าในเชิงรูปธรรมเราจะร่วมกันผลักดันได้อย่างไรบ้าง ดิฉันขอยกตัวอย่างในส่วนที่ดิฉันสนใจซึ่งทางคณะกรรมาธิการได้กล่าวมา อย่างเช่นเรื่องการคุกคามทางเพศค่ะท่านประธาน ปัจจุบันยังเป็นบทลงโทษที่เรียกว่าลหุโทษอยู่นะคะ ไม่ว่าจะเป็นการส่งภาพลามกอนาจาร การทำให้เกิดความรำคาญ อับอายหรือการถูกเหยียดหยามต่าง ๆ ค่ะท่านประธาน บทลงโทษนี้ตามมาตรา ๓๙๗ วรรคสอง ได้เขียนแค่ว่าการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สิ่งเหล่านี้เหมือนที่ท่านคณะกรรมการได้กล่าวมา ดิฉันเห็นด้วยว่ากฎหมายอาญาควรจะเพิ่มอีก ๑ มาตรา เพื่อที่สังคมจะได้รับรู้ว่าการคุกคามทางเพศก็เป็นเรื่องใหญ่ที่ผู้หญิงเรารู้สึกอึดอัดใจเช่นกันนะคะ ดังนั้นดิฉันจึงขอรับร่างพิจารณาที่ท่านคณะกรรมาธิการทุกท่านได้มาแล้วอยากจะให้นำไปสู่การผลักดันในส่วนของการแก้ไขไปถึงร่างกฎหมายใหม่ ๆ เพราะดิฉันยังไม่เห็นในอันนี้ ซึ่งที่มาของการที่จะเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างกฎหมาย นอกจากทางคณะรัฐมนตรีหรือประชาชนเข้าชื่อกัน ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ทาง ส.ส. เราเองจึงอยากจะเชิญชวนเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๐ คน ก็สามารถเข้าชื่อเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีทางเพศ

สุดท้ายค่ะท่านประธาน ปัญหาผู้หญิงไม่ใช่เรื่องง่ายโดยเฉพาะปัญหาข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้หญิงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ถ้าผู้หญิงทุกคนในประเทศเรารู้สึกปลอดภัยย่อมเป็นเครื่องชี้วัดว่าสังคมไทยของเราปลอดภัยแล้วจริง ๆ จึงอยากฝากไว้ด้วยค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : หมอบัญญัติเชิญครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ผมขออภิปรายรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอชื่นชมคณะกรรมาธิการที่ได้รวบรวมรายงานเรื่องนี้โดยละเอียด ประกอบด้วยข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต พร้อมที่จะเสนอให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการ แต่ผมขออภิปรายเสนอแนะประกอบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการที่บางส่วนอาจจะมีรายละเอียดน้อยเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการป้องกันการข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งประเด็นการป้องกันการข่มขืนกระทำชำเรานั้นมีเนื้อหาสาระที่น้อยกว่าประเด็นของการแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ท่านประธานที่เคารพครับ คำว่าการข่มขืนเป็นอากัปกิริยาแปลว่าการบังคับ การขืนใจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือการขู่เข็ญ การกระทำชำเราหมายถึงการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจนิยามคำว่าข่มขืนและกระทำชำเราแล้ว ผมก็ขออนุญาตที่จะแบ่งปัจจัยที่มีผลส่งเสริมต่อการข่มขืนกระทำชำเราเป็น ๒ ด้านด้วยกัน ด้านที่ ๑ ก็คือด้านของตัวคน ตัวคนก็คือคนกระทำชำเรากับคนถูกกระทำชำเรา อันนี้เป็นปัจจัยในส่วนของคน อีกส่วนหนึ่งคือปัจจัยแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือทำให้ไม่เอื้ออำนวยต่อการข่มขืนกระทำชำเรา ล่วงละเมิดทางเพศ ในส่วนที่ผมกล่าวว่าการป้องกันนั้นมีรายละเอียดเนื้อหาสาระค่อนข้างน้อย ก็เพราะผมมองว่าอาจจะให้เวลากับการศึกษาเรื่องของการแก้ไขค่อนข้างมาก ในส่วนของปัจจัยป้องกันที่เกี่ยวกับคนผมคิดว่าคนเราถ้ามีสติสัมปชัญญะ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ในทุก ๆ ศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธถ้าคนไม่มียาเสพติด ไม่มีสุรามึนเมา การที่คนปกติที่มีศีล ๕ ยากที่จะข่มขืนและกระทำชำเรา เพราะการข่มขืนนั้นเป็นการใช้กำลังโทสจริต โทสะก็คือความโกรธ ความอาฆาตมาดร้าย การเบียดเบียนผู้อื่นด้วยใช้กำลังทางร่างกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ส่วนการกระทำชำเราเพื่อเป็นการเสพกาม อันนั้นก็เป็นเรื่องของราคะ เรื่องของความโลภ ความราคะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่อย่างไรก็ตามผู้กระทำการข่มขืนกระทำชำเราต้องเป็นผู้ที่มีโมหะ ก็คือว่าเมื่อดื่มสุรา ยาเสพติดเข้าไปสติสัมปชัญญะไม่เต็มร้อย เมื่อสติสัมปชัญญะไม่เต็มร้อยเขาก็เรียกว่าเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะบกพร่องไป ก็คือโมหะนั่นเอง เพราะฉะนั้นในส่วนของการป้องกันการกระทำชำเรานั้นผมมองว่าปัจจัยเรื่องคนเป็นปัจจัยเรื่องของศีลธรรม คำว่าศีลธรรมแท้ที่จริงแล้วก็คือในหมวดของกายกับวาจา การข่มขืนนี้ต้องใช้กำลังทางกาย ต้องใช้วาจา ศีลธรรมหมายถึงกายกับวาจา แต่เรื่องของจิตใจนั้นเป็นเรื่องที่ลึกกว่าเรื่องศีลธรรม ถ้าไม่อบรมบ่มนิสัยให้คนมีศีลธรรมและไม่อบรมจิตใจแล้วยากที่จะมีความยับยั้งชั่งใจได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสิ่งที่เป็นปัจจัยที่ ๒ คือปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยนั้นเช่นในมุมอับ ที่ที่มีแสงสว่างน้อย หรือที่ที่เป็นโซเชียลมีเดีย (Social media) แม้นว่าจะเป็นสื่อสังคมออนไลน์ (Online) แต่มันมีมุมอับที่ผู้ที่ไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ที่ไม่มีความยับยั้งชั่งใจก็สามารถที่จะสร้างบรรยากาศให้นำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศหรือไปสู่การข่มขืนกระทำชำเราทั้งโดยไม่ได้ตั้งใจหรือโดยตั้งใจก็ดีนะครับ เพราะฉะนั้นผมอยากที่จะให้มีการตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อป้องกันการข่มขืนกระทำชำเรา คณะกรรมการนี้แน่นอนครับจะต้องประกอบด้วยกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา การสุขภาพอนามัย วัฒนธรรม เช่นมีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ท่านอาจจะมอบรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งดูแลการจัดการศึกษาของเด็กเยาวชนนับสิบล้านคน กระทรวงสาธารณสุขซึ่งดูแลสุขภาพอนามัย กระทรวงวัฒนธรรมดูแลทุกศาสนา การเผยแผ่ศาสนาทุกศาสนา สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น ส.ส.ส. กระทรวงพัฒนาสังคม เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการนี้จะให้นโยบายแล้วก็ให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลและกระทรวง กรมต่าง ๆ ในการกำหนดนโยบายเพื่อให้การศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เพศศึกษา ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อม อาจจะตกกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปอีกกระทรวงหนึ่ง เพราะว่าโซเชียลมีเดีย (Social media) เดี๋ยวนี้เป็นที่สร้างบรรยากาศในสิ่งที่มีความล่อแหลมได้เช่นเดียวกัน กำหนดแผน กำหนดนโยบาย จัดงบประมาณเพื่อให้สังคมได้จัดการป้องกันการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศเพื่อให้ทุกหน่วยงานได้ดำเนินการ จะเป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนแล้วก็ลดคดีความ ลดปัญหาของผู้กระทำความผิดที่จะเข้าสู่คุกตะรางนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมขอสรุปในชั้นนี้ว่าศีล ๕ ในพระพุทธศาสนานั้นถ้านำมาบูรณาการให้อย่างทั่วถึงนั้นจะทำให้ป้องกันการข่มขืนกระทำชำเราและล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างดี ในสำหรับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการนั้น การให้เด็ก เยาวชน มีเซ็กชวล ลิเทอเรซี (Sexual literacy) หรือเซ็กชวล เฮลท์ ลิเทอเรซี (Sexual health literacy) คือความรอบรู้ในเรื่องของโทษในเรื่องของพิษภัยเรื่องเพศศึกษา ให้เขามี ๑. ความรู้ ๒. มีทัศนคติ มีความตระหนัก แล้วก็ให้เขาสามารถที่จะยับยั้งชั่งใจปฏิบัติได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อส่งเสริมให้สังคมนี้เป็นสังคมที่น่าอยู่ ไม่มีการข่มเหงกันทางเพศ ไม่มีการข่มขืนกระทำชำเรา ล่วงละเมิดทางเพศ ทำให้สังคมมีความน่าอยู่ มีความปกติสุข และมีความปลอดภัยแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : อีก ๓ ท่านนะครับ เชิญคุณหมอชลน่าน ท่านคารม และหมอจตุรงค์ เชิญคุณหมอชลน่านครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย กระผมกราบขอบคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสผมได้อภิปรายในวาระพิจารณาเรื่องที่กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วในเรื่องที่ ๒ นะครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมได้อภิปรายในวาระพิจารณาเรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วในเรื่องที่ ๒ ตามที่สภาได้มอบหมายหรือตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นไปเพื่อพิจารณาศึกษาถึงแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราตามญัตติที่เพื่อนสมาชิกได้เสนอ ในนามสภาก็ต้องกราบขอบพระคุณคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้เป็นอย่างยิ่งผ่านท่านประธานไปชิ้นงานที่ออกมาเป็นผลการศึกษาผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ผมต้องกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ทำให้สภาเราทำงานอย่างมีเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วก็สิ่งที่หวังจะเกิดขึ้นก็คือประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้น ผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้นถ้ามีการนำสู่การปฏิบัติตามรายงานที่นำเสนอนี้ ผมจะขออนุญาตท่านประธานอภิปรายอยู่ ๒-๓ ประเด็นครับ

ประเด็นที่ ๑ เรื่องการพิจารณาการศึกษาญัตติที่สภามอบหมายให้ ก็น่าเห็นใจท่านคณะกรรมาธิการ เพราะว่าญัตติที่เสนอไปในวาระรับหลักการของญัตติ เพื่อนสมาชิกอาจจะมีคำอภิปราย มีข้อเสนอแนะไปพอสมควร อันนั้นเป็นประเด็นหนึ่งที่ผมอยากจะฝากท่านประธานไปยังท่านคณะกรรมาธิการว่าท่านได้นำสิ่งที่เป็นข้อสังเกตข้อเสนอของเพื่อนสมาชิกนำไปสู่การศึกษาหรือไม่ เพราะว่านั่นเป็นวัตถุประสงค์ที่เรามอบให้ท่านไป ถ้าไม่ตอบคำถามตรงนั้นมันอาจจะมีประเด็นที่เมื่อรายงานกลับมาแล้วเพื่อนสมาชิกอาจจะมีการทักท้วงหรือทวงถามในประเด็นเหล่านั้น นั่นเป็นประการแรกสุด

ประเด็นที่ ๒ ขอบเขตของการศึกษาพิจารณาก็ขึ้นกับคณะกรรมาธิการว่าจะไปกำหนดขอบเขตอย่างไร ผมยกตัวอย่างเช่นรายงานฉบับนี้คณะกรรมาธิการไปกำหนดขอบเขตพิจารณา ๒ เรื่องหลัก ๆ เรื่องที่ ๑ เรื่องสถานการณ์การป้องกันการแก้ไขปัญหา เรื่องที่ ๒ ไปมุ่งเน้นศึกษาเรื่องกระบวนการยุติธรรม ๒ เรื่องเพื่อนสมาชิกให้ความเห็นไปพอสมควร แต่เรื่องหนึ่งที่ผมดูแล้วกรรมาธิการได้มุ่งเน้นมากก็คือเรื่องกระบวนการยุติธรรม ได้เสนอเรื่องของการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วยเรื่องการข่มขืนกระทำชำเราต่าง ๆ อยู่ในรายงานนี้ค่อนข้างละเอียดเลยซึ่งเป็นผลงานที่ดี มีข้อสังเกตแนบท้ายซึ่งท่านประธานได้กรุณาแจ้งต่อสภาแล้วว่าในการพิจารณาข้อสังเกต เมื่อคณะกรรมาธิการเสนอข้อสังเกตแล้วในวาระการพิจารณาสมาชิกไม่มีสิทธิที่จะอภิปราย มีหน้าที่เพียงเห็นด้วยไม่เห็นด้วยเท่านั้น ถ้าเห็นด้วยก็ส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ ถ้าไม่เห็นด้วยรายงานนั้นก็ถูกเก็บไว้ที่สภาอย่างเดียว เพราะฉะนั้นประเด็นการพิจารณา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้ความเห็นชอบต่อข้อสังเกตส่วนใหญ่สภาจะไม่ปฏิเสธ แต่อย่างไรก็แล้วแต่กรรมาธิการต้องไปเขียนข้อสังเกตที่เป็นข้อสังเกตที่พึงนำไปสู่การปฏิบัติได้ ไม่ใช่ข้อสังเกตไปในเชิงข้อเสนอแนะแล้วไปบังคับให้มีผลเชิงการปฏิบัติที่ไม่ชอบ เช่นยกตัวอย่างเป็นการอนุญาตอนุมัติที่มีผลผูกพันโดยใช้สิทธิของสภาเป็นคนไปสนับสนุน อันนี้ไม่เรียกข้อสังเกต มันเป็นเรื่องของวิธีการ ผมดูข้อสังเกตของท่านก็มีความเป็นไปได้ แต่ว่าลักษณะการเขียนข้อสังเกตอาจจะดูค่อนข้างยากสักนิดหนึ่ง มีหลายคณะกรรมาธิการใช้วิธีการเขียนข้อเสนอแนะไปในเนื้องานของผลการศึกษาในผลการพิจารณา ก็จะเขียนรายละเอียดได้เยอะแล้วก็ดึงมาเป็นข้อสังเกตที่จะเขียนในเชิงของการมีสภาพบังคับว่าหน่วยงานไหนควรจะทำอย่างไร อันนี้คือประเด็นที่ ๒

ประเด็นที่ ๓ ผมขออนุญาตเมื่อพิจารณาดูรายงานแล้วผลจากการศึกษาขอบเขตการศึกษาที่กำหนดไป ผมมีประเด็นที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังกรรมาธิการเผื่อว่านำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เรื่องสถานการณ์ผมพยายามดูแล้วสมาชิกพูดไปเยอะ มูลเหตุและปัจจัยที่ไปส่งเสริมหรือไปเอื้อต่อการข่มขืน คณะกรรมาธิการเขียนมาค่อนข้างน้อย และขณะที่เกิดเหตุ การรับรู้หรือการแจ้งเหตุคณะกรรมาธิการไม่ได้วิเคราะห์ให้ดูเลย ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะสิ่งที่เราทราบขณะนี้คือสถานการณ์ที่เรารู้อยู่นี้มันเป็นบนยอดภูเขาน้ำแข็งนั่นเอง ลึก ๆ ที่ซ่อนอยู่ใต้เราไม่รู้เลย เพราะสังคมไทยเองไปตราหน้าว่าถ้าใครถูกข่มขืนแล้วเป็นคนที่ด้อยค่า อันนี้คือมาตรการทางสังคมครับ คณะกรรมาธิการก็ไม่ได้เขียนในมุมนี้ไว้ด้วยว่าจะแก้อย่างไร ถ้าทุกคนถูกกระทำชำเรา ถูกข่มขืน แม้กระทั่งถูกคุกคามทางเพศ ผมไม่แน่ใจว่าภาษาอังกฤษใช้คำว่า ฮาราสเมนต์ (Harassment) เป็นการคุกคามทางเพศหรือไม่ แต่ดูนิยามแล้วน่าจะใช่ สามารถที่จะไปบอกได้อย่างเต็มศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่าฉันถูกกระทำนะ ฉันเป็นผู้เสียหาย แต่ขณะนี้น้อยมากครับ ๑๐๐ คน ไปบอกต่อสังคมแค่ ๒ คน ๓ คน ที่ซ่อนอยู่ใต้ ๆ ลึก ๆ ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครทราบ แล้วประเด็นที่เกิดไม่มีใครรู้ใครทราบและเป็นแผลเป็นปมอยู่ในใจของคนมากที่สุดก็คือว่ามันเกิดในครอบครัว มันเกิดในสถานที่เป็นอะไรที่ใกล้ ๆ ชมพู่หายมาได้ ๑๒๐ วันแล้วครับท่านประธาน นี่คือตัวอย่าง ฉะนั้นประเด็นนี้ผมเองก็ฝากว่าคงไม่ได้หมายความว่าคณะกรรมาธิการศึกษาไม่ครบ ไม่รอบด้าน ครอบคลุมครับ เพียงแต่ผมก็ฝากข้อสังเกตแนบไป กรณีถ้าเอาข้อสังเกตคณะกรรมาธิการไปประเด็นเหล่านี้ถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดึงมาเป็นเหตุและปัจจัยในการที่จะบอกนะครับก็จะเป็นประโยชน์ ผมขออนุญาตท่านประธานอีกสักนิดนะครับ

เรื่องที่ ๒ เรื่องของมาตรการ สมาชิกพูดไปเยอะไม่ว่าจะเป็นเรื่องของด้านศีลธรรม แต่สิ่งหนึ่ง มีสมาชิกท่านหนึ่งพูด ความเสียหายที่เป็นผลแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นจากการข่มขืน เช่นการตั้งครรภ์ จริงอยู่ครับมันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องขณะนี้พอจะอนุโลมนำมาใช้ได้ แต่ถ้ามีข้อเสนอที่ดีเป็นหลักปฏิบัติเลย หญิงที่ถูกข่มขืนอยู่วัยเจริญพันธุ์ทุกคนต้องไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์จะทำอย่างไร เช่นให้ยาอะไร ต่าง ๆ เหล่านี้ก็น่าจะเป็นข้อเสนอไป ถ้าเป็นไปได้ผมฝากเป็นข้อเสนอไปด้วยนะครับ โรคที่เกิดจากการติดต่อทางเพศสัมพันธ์อันนี้ก็ต้องมีแนวทาง แต่โรคหนึ่งที่ไม่ค่อยพูดถึงคือโรคที่เกิดขึ้นที่เป็นแผลในใจ เป็นโรคจิต โรคประสาท โรคซึมเศร้าต่าง ๆ ตรงนี้เองก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่คิดว่ารายงานการศึกษานี้ถ้าเติมไปจะเป็นประโยชน์ก็ฝากไว้ด้วยนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งท่านประธานครับ ข้อเสนอของคณะกรรมาธิการมุ่งหวังว่าจะเป็นวาระแห่งชาติ คำว่าวาระแห่งชาตินี้ผมเห็นด้วย แต่ประเด็นข้อเสนอที่บอกว่าอยากจะให้มีคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข่มขืนกระทำชำเราแห่งชาติ ผมอยากให้ฝากพิจารณา เพราะในสิ่งที่เรากังวลขณะนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคสาม ถ้าท่านไปอ่านดี ๆ มีสิ่งหนึ่งที่ต้องตระหนักตลอดเวลา และต้องมาบอกกับสภาตลอดว่าท่านทำสิ่งเหล่านี้หรือไม่ ถ้าท่านจะทำอะไรขึ้นมาโดยเฉพาะเรื่องกฎหมายต้องคำนึงถึง เรื่องที่ ๑ เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต เรื่องที่ ๒ เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการต้องน้อยที่สุด คณะกรรมการเต็มไปหมด เรื่องที่ ๓ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับของเรามี ๒ เรื่องครับ ระบบคณะกรรมการที่ท่านเสนอมา แล้วก็ข้อสังเกตที่ท่านเสนอที่จะไปแก้ประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยนิยามของการกระทำชำเราต่าง ๆ แล้วก็เรื่องลหุโทษที่กฎหมายเดิมนะครับ รัฐธรรมนูญเขากำหนดว่าถ้าจะเป็นโทษทางอาญาต้องเป็นโทษเฉพาะกรณีร้ายแรงเท่านั้น ต้องคำนึงด้วยนะครับ ผมฝากว่าข้อเสนอของท่านมันจะไปขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่มีอยู่หรือไม่ ถ้าจะนำไปสู่การปฏิบัติหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ฝากประเด็นนี้ด้วยก็แล้วกัน ระบบคณะกรรมการไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาครับ รัฐบาลไทยรักไทยชอบตั้งคณะกรรมการมากครับ คณะกรรมการนโยบายน้ำแห่งชาติ คณะกรรมาธิการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ถ้าจะมีแห่งชาติมาสิ่งที่ท่านเสนอต้องไปทำกฎหมายรองรับถึงจะเป็นไปได้ ใช้กฎหมายเดิมไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องไปตรากฎหมาย พอไปตรากฎหมายก็เข้าเงื่อนไขที่ผมบอกว่า มาตรา ๗๗ วรรคสาม ท่านต้องไปดูด้วยว่ามันชอบด้วยหรือไม่ นั่นประเด็นที่ผมฝาก

- ๗๙/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สุดท้ายครับท่านประธานด้วยความเคารพครับ ผมเองเห็นด้วยว่าควรจะส่งรายงานนี้และข้อสังเกตแนบท้ายให้กับรัฐบาลรับไปดำเนินการ แต่ก็ฝากในข้อสังเกตที่ทางกรรมาธิการเสนอมา โดยเฉพาะนิยามของการกระทำชำเรา จริง ๆ ผมอยากจะพูดแต่แรกว่าถ้าเราต้องการให้สิทธิ ๒ ทาง มันจะเข้าลักษณะของการเป็นพฤติกรรมเป็นเจตนาหรือไม่อะไรต่าง ๆ พวกนี้ต้องพิจารณาให้รอบคอบ ถ้าจะมีบทบัญญัติลงโทษก็อาจจะต้องแยกไปแต่อาจจะไม่เขียนในเรื่องเดียวกัน ก็ด้วยความเคารพครับ ขอบพระคุณท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมาธิการ ท่านทำมาดีมากครับ ผมขออนุญาตเติมเต็มในสิ่งที่ได้อภิปรายไปขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปท่านคารมครับ

นายคารม พลพรกลาง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคก้าวไกล จังหวัดร้อยเอ็ด เขต ๖ ขออนุญาตอภิปรายต่อรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ผมจะอภิปรายสั้น ๆ ในเวลา ๗ นาทีให้เรียบร้อยอย่างแน่นอนโดยไม่เกินเวลา ประเด็นแรก ผมอภิปรายในฐานะผมเป็นนักกฎหมาย ประเด็นที่ ๒ ผมอภิปรายในฐานะผมมีลูกสาว ๒ คน และภรรยาผมเป็นผู้หญิง ไม่ได้เป็นผู้ชาย หมายความว่าอย่างไรครับ หมายความว่ายุคนี้จะมาโทษผู้หญิงหรือผู้ชายยังไม่ได้ เพราะว่ากฎหมายเรื่องข่มขืนเขาแก้แล้ว ทางคณะกรรมาธิการที่ได้ทำรายงานต่อหน้าผมถือว่าทำได้ดี แต่เท่าที่อ่านดูมีข้อสังเกตที่ต้องตั้งคำถามอยู่ ๓ จุด แต่ก่อนที่จะลงไปสู่รายละเอียดอยากจะกราบเรียนว่าความรักการมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติ เพียงแต่อย่าให้มันเกินขอบเขต เพราะว่าถ้าไม่มีความรักไม่มีเพศสัมพันธ์กันก็ไม่มีมนุษย์ เรียกว่าโครงการคุณมีชัย วีระไวทยะ วันนี้ก็ทำให้คนเราน้อยลง อันนี้ก็พูดไว้ก่อน แต่ผมเห็นว่าศีลธรรมเป็นตัวกำกับ เป็นตัวทำให้คนดีหรือไม่ดี ขออนุญาตลงรายละเอียดเลยนะครับ ด้วยความเคารพกรรมาธิการผ่านท่านประธานไปนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อยู่ในหน้า ๖๕ ข้อ ๕ ผมมีคำถามและสงสัยในรายงานฉบับนี้ ข้อ ๕ เขียนว่ากระทรวงยุติธรรมและกระทรวงสาธารณสุขควรต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมโดยละเอียดและอย่างเร่งด่วนเรื่องมาตรการการลงโทษคดีเกี่ยวกับเพศ กรณีการใช้ยาเพื่อปรับฮอร์โมนของผู้กระทำผิดเคมิคัล คาสเทรชัน (Chemical Castration) โดยลักษณะคดีที่ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับเพศมีพฤติการณ์กระทำผิดซ้ำหรือมีลักษณะการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นคดีที่กระทำต่อเด็ก รวมถึงควรมีกระบวนการประเมินสภาพร่างกายจิตใจทางการแพทย์ของผู้ต้องขังทั้งก่อนและหลังการใช้มาตรการดังกล่าว

ผมสรุปอย่างนี้ครับ ความเข้าใจผมจะถูกหรือเปล่า ในรายงานฉบับนี้กำลังจะบอกว่าถ้าคนที่ข่มขืนบุคคลอื่นท่านต้องทำให้ไข่เขาฝ่อใช่ไหม ผมไม่แน่ใจว่าท่านเขียนอย่างนี้ท่านดูรัฐธรรมนูญหรือยัง สามารถทำได้หรือเปล่า เป็นคำถามที่นั่งอยู่ข้างบนนี่นักกฎหมายนะครับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิพร โกวิท ก็น้องเรียนปริญญาโทด้วยกัน และรวมทั้งท่านอื่นด้วย ท่านต้องดูว่าท่านทำเรื่องนี้ แล้วในระบบลงโทษถ้าเขาไม่ผิดท่านไปทำให้ไข่เขาฝ่อทำได้ไหม ท่านต้องคิดให้ดีนะครับ นี่เป็นคำถามแรกเพื่อจะให้เสร็จในเวลา

คำถามต่อไป ในหน้า ๗๐ ส่วนที่ ๒ ข้อ ๑ การจัดเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ (DNA) ของผู้ต้องขังคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศ ได้เสนอการเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ (DNA) ของผู้ต้องขังในคดีเกี่ยวกับความผิดทุกคนเพื่อเป็นฐานข้อมูล เป็นการติดตามเฝ้าระวังไม่ให้เกิดความผิดซ้ำหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ รวมถึงการผลักดันให้พิจารณาออกกฎหมายรับรองการจัดเก็บดีเอ็นเอ (DNA) ของผู้ต้องขังเพื่อให้บังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง ประมาณนี้นะครับท่านอ่านดู ผมถามท่านเสียงดัง ๆ เลยครับ ท่านมีอำนาจทำหรือครับ จัดเก็บดีเอ็นเอ (DNA) เขานี้เอาอำนาจอะไรมาทำครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานจากสภานี่ผมไม่แน่ใจว่าถึงแม้ว่าเขาจะถูกกล่าวหาว่าผิดแล้วท่านจะต้องไปเก็บดีเอ็นเอ (DNA) ของผู้ต้องขัง แล้วแพะล่ะครับ ผู้ต้องขังเป็นแพะ แล้วเขาไม่ละเมิดสิทธิเขาหรือครับ ท่านต้องดูรัฐธรรมนูญแล้วก็ต้องดูสิทธิมนุษยชนให้ดีนะครับ อันนี้ผมไม่ได้มาสนับสนุนคนที่ข่มขืนคนอื่น ทุกครั้งที่เห็นข่าวข่มขืนนี่ผมปิดหนีเลย เพราะว่าผมมีลูกสาวแล้วผมรู้ว่าคนที่ข่มขืนควรถูกจำคุก ควรถูกลงโทษอย่างเหมาะสม แต่เรื่องนี้ผมเห็นว่าท่านไปไกลเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจ

สุดท้ายเพื่อจะให้จบใน ๗ นาที ขออภัยครับท่านประธาน ในหน้า ๗๒ เรื่องเซ็กซ์ทอย (Sex toy) สรุปง่าย ๆ ว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) ท่านไม่ค่อยจะเห็นด้วย เพราะว่าไม่มีงานวิจัยสนับสนุนผลอย่างเป็นทางการ การใช้อุปกรณ์เซ็กซ์ทอย (Sex toy) สื่อลามก พูดง่าย ๆ ว่าไม่สามารถช่วยในการแก้ไขการข่มขืนกระทำชำเราได้ กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ ผมไม่ค่อยรู้จักเท่าไรนะครับ เซ็กซ์ทอย (Sex toy) แต่เห็นตามภาพนี่เซ็กซ์ทอย (Sex toy) คือสิทธิของเขา เขาเรียกว่าเขาดูแลตัวเองเป็น เขามีตุ๊กตายางผู้หญิงสวย ๆ เหมือนหน้านางงามที่เขาชอบที่บ้าน แล้วเขาเกิดอะไรขึ้นมา เขาทำร้ายตุ๊กตานี่เขาทำร้ายคนอื่นไหมล่ะ แล้วท่านบอกว่าไม่มีสถิติ ไม่มีข้อมูลที่บอกว่าจะไม่เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาผมว่ากลับช่วย กลับช่วยที่เขาจะไปทำคนอื่น อันนี้เขาเรียกว่าเขียนด้วยจินตนาการที่ขาดข้อมูลรองรับ ท่านจินตนาการเกินเลย แต่จริง ๆ เรื่องนี้ความผิดเกี่ยวกับเพศ ผมเป็นทนายความเคยทำคดีข่มขืน คือความรักนี่ครับ ชู้ทางใจลงโทษไม่ได้นะครับ ชู้ทางกายลงโทษได้ เรื่องนี้ถ้าเขาทำถ้ามันไม่ละเมิด ไม่ผิดศีลธรรม ผมเห็นว่าเรื่องนี้เขาทำได้ แล้วเป็นเรื่องที่ใหม่ ๆ ที่ควรจะเขียนให้ชัดเจนไม่อยากให้เกินเลย เพราะฉะนั้นสุดท้ายจริง ๆ ก็ไม่อยากให้เกินเวลา แล้วก็ไม่ชอบเกินเวลา กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่ารายงานนี้ดี แต่ต้องดูรายละเอียด และส่วนนี้ผมได้อภิปรายก็นำเรียนไปยังรัฐบาลเพื่อให้แก้ไข ขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ต่อไปคุณหมอจาตุรงค์ เชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคเพื่อไทย สำหรับวันนี้ก็ต้องบอกว่าเป็นรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเข้าสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๖ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมาธิการได้สรุปมาให้พวกเราฟังทั้งหมดทั้งสิ้น ๗๓ หน้า มีตั้งคณะอนุกรรมาธิการอยู่ ๒ อนุกรรมาธิการ อนุกรรมาธิการแรกคืออนุกรรมาธิการศึกษาสถานการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหา อนุกรรมาธิการที่ ๒ คือเรื่องของกฎหมายยุติธรรม ผมเรียนท่านประธานว่าขณะนี้อยากเพิ่มเติม อันดับแรกขอชื่นชมในการทำงาน แต่ก็อยากเพิ่มเติมในหลายประเด็น

ประเด็นแรก คือสถิติที่เราเช็ก (Check) จาก สตช. ว่ามีคดีเรื่องของความผิดข่มขืนกระทำชำเราในปี ๒๕๖๐ ๒,๓๔๒ คดี จับกุมได้ ๒,๐๐๓ คดี ในปี ๒๕๖๑ ๒,๑๕๘ คดี จับกุมได้ ๑,๙๒๖ คดี ปี ๒๕๖๒ ๑,๘๐๕ คดี จับกุมได้ ๑,๓๙๗ คดี คดีลดลง แต่ว่าในส่วนที่เขาไม่ได้แจ้งความไม่ได้พูดถึง ขณะนี้อยากจะเรียนว่าสถานการณ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งคือเราลืมพูดถึงเรื่องของการสร้างภูมิคุ้มกันในสถาบันครอบครัวในเรื่องของการป้องกันคือล้อมรั้ว เราลืมพูดถึงว่าเรื่องของความที่มีสถาบันที่อบอุ่น ครอบครัวอบอุ่น เด็กผู้ชายที่จะไปคิดในเรื่องของเกเรต่าง ๆ ถ้าได้รับการล้อมรั้ว ได้รับความอบอุ่นอย่างดี มันจะอยู่ในเรื่องของการป้องกันเหมือนของเรื่องยาเสพติด เพราะฉะนั้นอันดับแรกคือเรื่องของการป้องกันที่เราจะต้องดูในเรื่องของครอบครัวปลูกฝัง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่ ๒ การบูรณาการ ที่เขียนมาก็ดีแต่ผมว่ายังมีอีก ๒-๓ หน่วยงานที่เราละเลยเขาไม่ได้เลยคือเรื่องแรกคือเรื่องของที่ท่านนิยมพูด สำนักพระพุทธศาสนา กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่องของโซเชียลมีเดีย (Social Media) ขณะนี้โซเชียลมีเดีย (Social Media) ไปไกลเหลือเกินครับ สมัยนี้จะเปิดภาพทางอินเทอร์เน็ต (Internet) เว็บ (Web) โป๊ ภาพต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งซีดี (CD) หรือหนังสือ สื่อลามกอนาจาร เมื่อผมเป็นผู้แทนในสมัยต้น ๆ ปี ๒๕๓๘ ปี ๒๕๓๙ ปี ๒๕๔๐ จะมีญัตติทุกครั้ง ป้องกันสื่อลามกอนาจารจะต้องมีตั้งกรรมาธิการขึ้นมาดูทุกที ตอนนี้มันไปลงโซเชียล (Social) แล้ว เพราะฉะนั้นเราคงต้องดู อยากจะให้เพิ่มเติมหรือว่าประเด็นตรงนี้เข้าไป

เรื่องต่อไปคือเรื่องของการปรับทัศนคติ ค่านิยม ลูกหลานผู้หญิงที่ถูกข่มขืนหรือว่าถูกกระทำชำเราล่วงละเมิดทางเพศอาจจะถูกด้อยอำนาจเขา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารกับลูกน้อง ไม่ว่าจะเป็นครูบาอาจารย์กับลูกศิษย์ ไม่ว่าจะเป็นนายจ้างกับลูกจ้าง ไม่ว่าจะอะไรเขาด้อยกว่าเขา เพราะฉะนั้นการที่เขาจะไปบอกไปกล่าวมันเรื่องยาก ด้วยปัญหาต่าง ๆ ถูกบีบคั้น แล้วก็ไปแจ้งก็ถูกตราหน้าว่าบ้านนี้ลูกถูกข่มขืน เป็นเหมือนกับว่าเขาก็จะมีสภาพจิตใจที่แย่อยู่แล้วไปซ้ำเติม ต้องปรับทัศนคติ สังคมจะต้องชูว่านี่เขาเป็นผู้ซึ่งถูกกระทำแล้วก็ต้องได้รับการเยียวยา แล้วก็ต้องได้รับการชื่นชมว่ากล้ามาเปิดโปงทำให้ไม่มีผู้ที่จะมาข่มขืนกระทำชำเราลดน้อยลง

อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องของปัจจุบัน สังเกตไหมว่าเคส (Case) ต่าง ๆ จับได้โดยเฉพาะมีซีซีทีวี (CCTV) มีภาพวงจรปิดนะครับ อยากให้ใช้ตรงนี้ เพราะว่าคนที่จะมาทำคดีต่าง ๆ ที่จับได้ สมัยก่อนจับไม่ได้เพราะว่าไม่มีหลักฐานพยานก็ถูกฟ้องไม่ได้ แต่ที่น่าเป็นห่วงคือการตัดสิน คนลืมไปแล้วครับนาน พอมาประกาศอีกทีคดีเมื่อ ๕ ปีที่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้คดีเคส (Case) เรื่องกระทำชำเราถ้าเป็นไปได้เร่งรัดคดีให้ได้เร็วทั้งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา เพื่อจะได้ติดตาม มันก็จะเป็นตัวอย่างในเรื่องของการดำเนินการในสายของกฎหมาย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการถัดไปคือเรื่องของการรักษานะครับ ในด้านกระทรวงสาธารณสุข ผมเห็นที่เขียนในหน้า ฐ ข้อ ๕ ในเรื่องของการใช้เคมิคัล คัสเทรชัน (Chemical castration) ต้องเรียนว่าตรงนี้เป็นการวิจัยแล้วก็เป็นหนังสือแล้ว เพราะฉะนั้นไม่ได้ผิดกฎหมายสิทธิมนุษยชน เพราะเป็นในลักษณะของการรักษา ฉีดฮอร์โมนก็คือฮอร์โมน ยาคุมของผู้หญิงนี่หละ รอบละ ๙๐ วันนี้แหละ ฉีดฮอร์โมนเข้าไป เป็นฮอร์โมนกลุ่มโพรเจสเตอร์โรน (Progesterone) ที่ทำให้กระตุ้นกดฮอร์โมนเพศชายมันเด่นขึ้นมาคือแอนโดรเจน (Androgen) เพราะฉะนั้น ฮอร์โมนเพศชายไม่เด่นก็ความที่อยากมีเพศสัมพันธ์ อยากจะไปข่มขืนอะไรต่าง ๆ ก็จะรู้สึกว่าลดน้อยไปทุก ๓ เดือน พอหมดเขากลับขึ้นมาใหม่ ไม่ได้หมายความว่าจะทำให้ฝ่อไปเลย เหมือนกับฮอร์โมนเพศหญิงที่ฉีดแล้วเขาไม่ตั้งครรภ์ เพราะเขาคุมทุก ๓ เดือนต้องมาฉีด ถ้าไม่ฉีดก็คืนมา การดูตรงนี้การฉีดฮอร์โมนตรงนี้ก็คือเรื่องของการรักษา แต่ว่าในนี้เขียนว่าต้องมีการวิจัย ก็คิดว่ามันคงต้องใช้เพิ่มเติม เพราะว่าคนยังไม่ค่อยใช้เท่าไร เนื่องจากตรงนี้อาจจะอยู่ในวงแคบนะครับ

เรื่องของผลกระทบ อันนี้เรื่องสำคัญ ผลกระทบจากการถูกข่มขืนกระทำชำเรา ไม่ว่าด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ทั้งครอบครัว ทั้งสถานะเศรษฐกิจ สังคม และผลทางด้านสาธารณสุข พรีเวนชัน (Prevention) แรก คือพรีเวนชัน (Prevention) ของการตั้งครรภ์ พรีเวนชัน (Prevention) ที่ ๒ คือการติดเชื้อ ตามมาเลยครับ อันที่ ๓ คือเป็นโรคทางด้านซึมเศร้า ข่มขืนถ้าเกิดรุนแรงก็เป็นโรคจิต เพราะฉะนั้นการเยียวยาเรื่องของการตั้งครรภ์ก็มียาที่กินกันภายใน ๒-๔ ชั่วโมง ก็ยืนยันว่าเป็นการเลื่อนไม่ให้ไข่ตก ขออนุญาตอีกนิดหนึ่งครับท่านประธาน ในการเลื่อนนี่ได้ แต่ถ้าเป็น ๒๔ ชั่วโมงก็ไม่แน่ เพราะฉะนั้นอย่างที่หลายท่านบอกว่า ท่านหมอชลน่านพูด ต้องไม่ให้มีการตั้งครรภ์ ก็คือต้องพาไปพบแพทย์ ถ้าเกิดไม่ทันเพราะเวลาประจวบเหมาะเลย เวลาอสุจิเข้าไปผสมก็ไข่ตกพอดีเลยยาตามไม่ทัน ก็จะมีการป้องกันไม่ให้มีการฝังตัวก็คือใส่ห่วงไอยูดี (IUD) เข้าไปเขาก็ไม่ตั้งครรภ์ได้ นี่คือการกินยา อันที่ ๒ การป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์ โรคอะไรต่าง ๆ ก็ต้องดูแล การใช้เรื่องของการรักษาเราพูดไปแล้วนะครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องของการใช้สหวิชาชีพต่าง ๆ ที่ดูแล ก็ต้องมาดูแลในเรื่องของการเยียวยาเขา เพราะฉะนั้นก็ต้องเรียนว่ากฎหมายที่แก้ใน พ.ร.บ. ผมก็เห็นดีด้วยว่าชัดเจนขึ้น ไม่ว่าจะเป็นที่ท่านเขียนถึงในกฎหมายในเรื่องของชื่อนิยามก็กว้างขึ้น แต่ถ้าเราเห็นว่าดีด้วย เราคงต้องฟอลโลว์ (Follow) ต่อ ติดตามต่อ เพราะต้องเสนอในสภาให้แก้ต่อ แต่ที่น่าเป็นห่วงคือการเยียวยา มีคนมาขอเคส (Case) รักษาเยียวยาประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าเคส (Case) เยียวยาแล้วได้เงินไป เงินไม่พอเพราะได้แค่ ๒๐๐ กว่าล้านบาทปีหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าต้องใช้ถึง ๕๐๐-๖๐๐ ล้านบาท ตรงนี้คือของ พ.ร.บ. นี้ แล้วเงินเยียวยาไม่ได้มากเลย ๔๐,๐๐๐ บาท ๒๐,๐๐๐ บาท จึงคิดว่าการเยียวยาต้องมีการเพิ่มการดูแลตรงนี้เข้าไป เพราะว่าคนที่ถูกกระทำแล้วเคราะห์ซ้ำกรรมซัดยิ่งยากจนยิ่งลำบาก ยิ่งไม่มีเงิน ดังนั้นก็คงต้องฝากไว้ เพราะฉะนั้นการที่คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้เขียนไว้นี้ก็ดี แต่ว่าก็อยากให้ครอบคลุมอย่างที่ผมบอกในเรื่องของสร้างภูมิคุ้มกัน ในเรื่องของการเขียน ในเรื่องของผู้บริหารเขียนกระทรวงสาธารณสุขน้อยไปนิดหนึ่ง ไปเขียนแค่กระทรวงยุติธรรมบวกกระทรวงสาธารณสุขมารวม แต่ไม่ได้บอกถึงการเยียวยา การรักษา การตั้งครรภ์ แล้วก็เรื่องของการปรับทัศนคติเรื่องของโซเชียลมีเดีย (Social Media) ก็ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณคุณหมอครับ ท่านฐิตินันท์ครับ เชิญครับ

นายฐิตินันท์ แสงนาค (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายฐิตินันท์ แสงนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต ๑ ตัวแทนคนเมือง พรรคภูมิใจไทย ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศเป็นอย่างยิ่ง นี่ถือเป็นมิติใหม่ของรัฐสภาเราครับท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรผมติดตามมายังไม่เคยมีการเสนอเรื่องราวทำนองนี้เข้ามา แรก ๆ ผมก็อยากจะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมาธิการวิสามัญเหมือนกัน แต่ตอนนั้นผมไม่ได้โควตา ผมจะพูดหลายเรื่อง บังเอิญว่าอยู่คิวท้าย ๆ เพื่อน ๆ สมาชิกได้พูดไปมากแล้ว ผมจะไม่ลงในรายละเอียดแต่ผมจะมองเชิงเป็นรูปธรรม จะชี้ให้เห็นครับ ท่านประธานครับ มีสมาชิกหลายท่านแม้แต่รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ที่เสนอเข้ามาจะเน้นหนักถึงนิยามคำว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สผ ๒๖/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ประไพพิศ ๘๒/๒

ล่วงละเมิดอะไร แค่ไหน อย่างไร และบทลงโทษ แต่ผมจะพูดวันนี้ผมอยากเสนอเรื่องมูลเหตุและแรงจูงใจครับท่านประธาน จะเห็นว่าคดีข่มขืนกระทำชำเราก่อนหน้านี้เป็นคดีที่เกิดขึ้นยากมาก นาน ๆ ครั้ง แต่ปัจจุบันนี้เกิดขึ้นแทบทุกวันหรือวันละหลาย ๆ ครั้ง มูลเหตุจูงใจก็มาจากสังคมที่เปลี่ยนไป คนเราขาดคุณธรรม ขาดจริยธรรม ขาดศีลธรรม และขาดความเป็นธรรม เหล่านี้เป็นแรงกดดันที่ทำให้เกิดคดีลักษณะนี้ขึ้นมา และสาเหตุหลักที่ปฏิเสธไม่ได้เลยก็คือสื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media) ไม่ว่าจะเป็นไลน์ (LINE) เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ไอจี (IG) หรือในอินเทอร์เน็ต (Internet) ต่าง ๆ ท่านประธานลองเสิร์ช (Search) เข้าไปดูสิท่านจะเห็นทันที เราอย่าละเลยมูลเหตุจูงใจพวกนี้ คือเรื่องเพศสัมพันธ์ เรื่องมีอารมณ์ทางเพศนี่เป็นเรื่องปกติของปุถุชนธรรมดา แต่ใครจะมีวิธีอย่างไร มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ในใจแค่ไหน มันต่างกัน แต่สื่อลามกอนาจารที่สื่อออกมาแล้วหาได้ง่ายนี่มันเป็นสิ่งที่ยั่วยวนไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ในเว็บ (Web) มีหมดเลยทั้งหญิงและชาย ไม่เลือกเพศครับเรื่องสื่อลามกอนาจาร ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ถูกกระทำไม่ใช่เฉพาะผู้หญิง ทุกเพศตกเป็นเหยื่อด้วยกันทั้งนั้น ท่านประธานเคยได้ยินวลีคำว่าล่าแต้มไหมครับ เมื่อก่อนนี้ฮิต (Hit) มากนะครับ ถูกใจได้แต้ม ไม่ถูกใจโดนดำเนินคดีทุกวันนี้ยังมีนะครับ ผมไม่ใช่ผู้ชำนาญเรื่องนี้แต่ผมศึกษามาพอสมควรและรับรู้รับทราบมาคิดว่าสมาชิกทุกท่าน ณ ที่นี้ ท่านกรรมาธิการวิสามัญที่ศึกษาเรื่องนี้ก็คงจะรู้ดี แต่ผมอยากจะให้ท่านเอาข้อเสนอแนะของผมไปว่าเราจะทำอย่างไรเพื่อที่จะให้สิ่งจูงใจ สิ่งยั่วยุเหล่านี้มันหายไป หรือน้อยลง หรือหาได้ยากขึ้น ท่านที่มีอายุพอสมควรเกิดมานาน สมัยก่อนสื่อพวกนี้ไม่ใช่หาได้ง่าย ๆ นะครับ ถ้าท่านอยากดูนี่ขออนุญาตครับท่านประธาน มีแค่หนังสือปกขาวที่ต้องไปแอบซื้อกันลับ ๆ เท่านั้น เพราะฉะนั้นความแพร่หลายในสิ่งจูงใจมีน้อย มีเพื่อนสมาชิกบอกว่าการใช้เซ็กซ์ทอย (Sex toy) ในเรื่องบำบัดความใคร่ทางเพศผมว่าไม่ใช่เรื่องน่าอายนะครับ เซ็กซ์ทอย (Sex toy) เป็นอุปกรณ์ที่มีการซื้อขายตามท้องตลาด อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายของเราก็คือเซ็กซ์ทอย (Sex toy) โดยธรรมชาติพวกเราจะยอมรับกันไหม วันนี้ต้องพูดเรื่องจริง ทฤษฎีส่วนหนึ่ง เรื่องจริงที่อยู่ในจิตสำนึกหรือใต้สำนึกในสังคมนี้อีกส่วนหนึ่ง เราต้องเอาทั้ง ๒ อย่างมารวมกันเพื่อจะหามูลเหตุที่แท้จริง ปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ที่หาได้ การล่วงละเมิดทางเพศไม่ใช่สัมผัสเฉพาะร่างกายนะครับ คำพูด วาจา สายตา กิริยาท่าทาง ใช่ทั้งนั้น ไม่ว่าหญิงหรือชายไม่เลือกเพศ เรื่องนี้พูดไปเศร้านะครับ คนที่ถูกกระทำชำเรา คนที่เป็นเหยื่อนี่มีเพื่อนสมาชิกพูดไปแล้วว่าเราจะปกป้องพวกเขาเหล่านั้นอย่างไรไม่ให้เป็นตราบาป มาตรการหนึ่งที่เราจะทำได้ด้วยหวังงานศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ก็คือการเยียวยารักษาแผลใจมีคอสต์ (Cost) พิเศษ มีอาชีพ มีคนดูแลอย่างใกล้ชิด ทำไมล่ะครับ จะผิดไหมที่ผมจะยกบทเพลงของคาราบาวมาให้ท่านฟัง เสียตัวอย่าเสียใจ ไม่นานก็หายดี เห็นไหมครับ แต่กรณีนี้บางคนถึงขั้นทำร้ายตัวเอง ฆ่าตัวตาย ทำร้ายบุคคลในครอบครัว ผมฝากท่านประธานและคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้นะครับ เอาข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นของผมไปรวมกับงานศึกษาของท่านและงานวิจัยต่าง ๆ ว่าเราจะป้องกันเหตุอย่างไรก่อนที่จะถึงมาตรการลงโทษ ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ครับ เชิญกรรมาธิการชี้แจงนะครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภา ที่เคารพ ดิฉัน นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะกรรมาธิการ ดิฉันจะขอเรียนชี้แจงในประเด็นตามที่ทางท่านสมาชิก ท่านอรรถกร ศิริลัทธยากร ท่านคารม พลพรกลาง แล้วก็ท่านจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ได้สอบถามถึงประเด็นในเรื่องที่เข้าใจกันว่าคำว่าฉีดให้ฝ่อว่ามีที่มาอย่างไร แล้วคณะกรรมาธิการเรามีข้อเสนอมีข้อสังเกตอย่างไร ต้องขอนำเรียนอย่างนี้ว่าก่อนที่เราจะนำเรื่องมาศึกษาในกรรมาธิการเรา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรามองว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยเรานี้มีโทษที่สูงสุดถึงขั้นประหารชีวิตแล้ว แต่สุดท้ายทำไมการลงโทษที่รุนแรงแล้วยังไม่สามารถที่จะยับยั้งเรื่องของการข่มขืนกระทำชำเราต่าง ๆ ได้ เราต้องใช้โทษประเภทไหน อย่างไร ถึงสามารถที่จะช่วยในการปราบปรามปัญหาเหล่านี้ได้ ซึ่งในทางคณะกรรมาธิการเอง เราก็ได้พยายามหาหลาย ๆ แนวคิด หยิบยกประเด็นต่าง ๆ ของต่างประเทศมาว่ามีอย่างไรบ้างที่เขาได้ทำกัน เราจึงได้ยกประเด็นในเรื่องของไม่ว่าจะเป็นการประหารชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ การฉีดให้ฝ่อ จริง ๆ แล้วอย่างที่ท่านสมาชิกท่านจาตุรงค์ได้นำเรียนไปว่าฉีดให้ฝ่อในที่นี้คือไม่ใช่ฝ่อนะคะ เขาเรียกว่าเป็นการใช้ฮอร์โมนฉีดฮอร์โมนเพื่อที่จะยับยั้งไม่ให้เกิดความรู้สึกทางเพศ เป็นเพียงแค่ระยะเวลาหนึ่ง เมื่อยาหมดฤทธิ์ก็จะมีภาวะที่สามารถใช้ได้เป็นปกติค่ะ รวมไปถึงการบำบัดในรูปแบบต่าง ๆ อย่างที่ได้นำเรียน เราก็ค้นพบว่าอย่างในประเทศเกาหลีใต้เองได้ใช้วิธีนี้กับผู้ที่กระทำความผิดในคดีที่ข่มขืนซ้ำ โดยเฉพาะนักโทษที่ก่อเหตุกับเด็กและเยาวชน หรือว่าในหลาย ๆ ประเทศค่ะ อย่างประเทศรัสเซียเองก็มีในส่วนนี้ เราจึงมองว่าทางคณะกรรมาธิการควรจะต้องหาประเด็นใหม่ ๆ ที่จะนำมาศึกษา เรามองกันว่าหรือว่าการที่จะทำให้หมดอารมณ์ไปเลยจะตัดเลยไหมหรืออะไร ซึ่งสิ่งเหล่านั้นแน่นอนค่ะเป็นการละเมิดสิทธิ ทางคณะกรรมาธิการเราจึงได้ตกผลึก ซึ่งทางคณะกรรมาธิการเองรวมถึงที่ปรึกษาเองเราก็มีหลายภาคส่วนนะคะ ไม่ว่าจะเป็นทางคุณหมอที่เชี่ยวชาญทางด้านฮอร์โมนเลยก็เป็นที่ปรึกษากรรมาธิการมีทั้งทนาย มีทุกภาคส่วนค่ะ มีกลุ่มสังคม เรียกว่าหลากหลาย เราระดมความเห็นกัน เรามีการถกเถียงกันซึ่งเป็นเรื่องที่ดีของคณะกรรมาธิการที่เราก็จะได้ความคิดเห็นในหลายมุมมอง ทางคณะกรรมาธิการจึงได้ข้อสรุปว่าในส่วนเรื่องนี้เป็นประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในการที่เราจะใช้ฮอร์โมน ซึ่งอาจจะยังไม่ใช่การลงโทษนะคะ แต่อาจจะเป็นในรูปแบบการบำบัดไหม หรือว่าเป็นการยินยอมจากผู้ที่กระทำความผิดก่อนหรือไม่ ทำไมต้องบอกว่าหรือไม่ ทำไมถึงไม่ฟันธง เพราะอย่างที่ท่านคารมขออนุญาตเอ่ยนามก็ได้ติงว่าแล้วมีตัวข้อกฎหมายสอดรับกันหรือยัง เพราะเรามองเห็นว่าหากเราจะใช้ในเรื่องนี้มันมีผลกระทบอะไรอีกหลายอย่างไหม ทำให้เราได้เสนอแนะว่าเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ เราจึงควรที่จะศึกษาวิจัยให้มากขึ้น เนื่องจากว่าในระยะเวลาศึกษาของคณะกรรมาธิการเองก็มีจำกัด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แล้วการที่เราต่อขยายระยะเวลาด้วยสถานการณ์โควิด (COVID) ทำให้เราไม่สามารถประชุมต่อเนื่องได้ ก็เลยอาจจะดูว่าเป็นระยะเวลานานในการที่เราศึกษา แต่สิ่งเหล่านี้ทางคณะกรรมาธิการเองไม่นิ่งนอนใจ เรามองว่าเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน เป็นประเด็นใหม่ เราต้องการให้ผลการศึกษาของเราเมื่อนำไปปฏิบัติใช้แล้วไม่เกิดผลกระทบ เป็นผลที่ดีที่สุด จึงได้ให้ข้อเสนอแนะในการที่จะขอให้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้ก่อนว่ามีความเหมาะสมกับสังคมไทยอย่างไร ก็ขอนำเรียนให้ทางท่านสมาชิกที่ได้สอบถามทราบค่ะ ขอบคุณค่ะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โมยมอบให้ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญกรรมาธิการชี้แจงเพิ่มเติม เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ศิพร โกวิท ในฐานะกรรมาธิการและอนุกรรมาธิการศึกษากระบวนการยุติธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราค่ะ ขออนุญาตตอบข้อซักถามแล้วก็ชี้แจงท่านสมาชิกที่มีการอภิปรายเกี่ยวกับประเด็น ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ส.ส. ธัญวัจน์ค่ะ ขอตอบประเด็นท่านเกรงว่าการศึกษาของเราที่ให้มีการเพิ่มเติมบทนิยามคำว่ากระทำชำเรานั้นจะไม่ครอบคลุมนะคะ ขอยืนยันว่าคณะกรรมาธิการที่มีการศึกษาเพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในบทนิยามคำว่ากระทำชำเรา มีความคำนึงถึงทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำนะคะ เพื่อที่ต้องการให้กฎหมายนี้ครอบคลุมและบังคับใช้กับผู้กระทำและผู้ถูกกระทำในทุกกรณี ส่วนที่ท่านเป็นห่วงว่าคำว่าอวัยวะเพศจะรวมถึงอวัยวะเพศที่มีการผ่าตัดเปลี่ยนแปลงมาหรือไม่ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดิฉันขอยืนยันตรงนี้ว่าถ้าศึกษาจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ศาลไม่ได้ให้ความหมายของคำว่าอวัยวะเพศที่ถูกเปลี่ยนแปลงผ่าตัดมานั้นเป็นเพียงแผลเป็นนะคะ อวัยวะเพศนั้นหมายถึงส่วนของร่างกายที่บ่งบอกเพศ ดิฉันยืนยันว่าการแก้ไขบทบัญญัติในคำว่ากระทำชำเรานั้นครอบคลุมถึงผู้ถูกกระทำทุกเพศไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตาม

ขออนุญาตชี้แจงอีกประเด็นนะคะ ที่มีท่านสมาชิกเป็นห่วงเรื่องของการคุกคามทางเพศว่าจะครอบคลุมถึงการกระทำโดยใช้สื่อโซเชียล ออนไลน์ (Social Online) หรือไม่ ดิฉันขออนุญาตให้ท่านสังเกตที่ความหมายบทนิยามของคำว่าคุกคามทางเพศที่เราได้พยายามศึกษากลั่นกรอง โดยเปรียบเทียบลักษณะของการล่วงละเมิดทางเพศและคุกคามทางเพศของกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับที่ได้เอ่ยไปในข้างต้น แล้วก็มาปรับให้ครอบคลุมกับพฤติการณ์ทั้งหมดว่าการคุกคามทางเพศคือการกระทำหรือพฤติการณ์อื่นใดไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอากัปกิริยา การแสดงการสื่อสารโดยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้าหรือกระทำโดยการสื่อสารในช่องทางใดที่ส่อไปในทางเพศให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม และรวมถึงการติดตามรังควานหรือกระทำการใดที่ตามวิสัยหรือพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศ ซึ่งในส่วนนี้ก็รวมถึงการใช้ข้อความ การคอมเมนต์ (Comment) ในสื่อโซเชียล ออนไลน์ (Social Online) ต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะการล่วงเกินให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยและเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ

ส่วนอีกประเด็น ดิฉันขออนุญาตตอบท่านสมาชิก ท่าน ส.ส. คารม ในเรื่องของการเก็บดีเอ็นเอ (DNA) ผู้ต้องขัง คณะกรรมาธิการได้ศึกษาไว้อยู่ในหน้า ๑๓ แน่นอนว่าการไปเก็บดีเอ็นเอ (DNA) ผู้ต้องขังเป็นการละเมิดต่อสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของบุคคลซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เรามีการเริ่มเก็บดีเอ็นเอ (DNA) ผู้ต้องขังในระบบฐานข้อมูลของประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๕๕ โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับเอฟบีไอ (FBI) แต่จะเก็บในกรณีที่ผู้ต้องขังนั้นยินยอมเท่านั้น เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จึงไม่สามารถจะเก็บได้กับผู้ต้องขังทุกราย เราก็ศึกษาว่าจะต้องมีการออกกฎหมายหรือวางระบบที่ชัดเจน แล้วก็ให้ข้อมูลที่มากกว่านี้ค่ะ ในส่วนนี้ขอชี้แจงเพียงเท่านี้ค่ะ ขอบคุณค่ะ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านกรรมาธิการชี้แจงเพิ่มเติมเชิญครับ

นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นายตรีรัตน์ ศิริจันทโรภาส ในฐานะกรรมาธิการครับ ขออนุญาตตอบประเด็นที่ทางท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติท่าน ส.ส. คารม แล้วทางท่าน ส.ส. ฐิตินันท์ ได้สอบถามเรื่องของเซ็กซ์ทอย (Sex toy) แล้วก็เรื่องของสื่ออนาจารลามก ต้องขอนำเรียนว่าผมเองก็เป็นหนึ่งในคนที่ร่วมเสนอเรื่องนี้เข้ามาในคณะกรรมาธิการเพื่อศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง ทางคณะกรรมาธิการเองได้มีการศึกษาพิจารณาเรื่องของเซ็กซ์ทอย (Sex toy) และหนังโป๊อย่างละเอียด โดยเราได้ข้อสรุปว่าในตัวของการทำให้เซ็กซ์ทอย (Sex toy) หรือหนังโป๊ถูกกฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่ยังไม่มีงานวิจัยเพิ่มเติม แล้วเราต้องมีการศึกษาเรื่องนี้อย่างหนักเพิ่มเติมไปเรื่อย ๆ ในอนาคต เพราะว่าอย่างนี้ครับ ในตัวของอุปกรณ์เซ็กซ์ทอย (Sex toy) วันนี้ก็มีการซื้อขายกันเยอะ แล้วก็มีการซื้อขายอย่างแพร่หลาย การทำขึ้นมาบนดินนั้นก็อาจจะทำให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น แต่มันยังไม่มีงานวิจัยในเมืองไทยจริง ๆ ว่าเรื่องของเซ็กซ์ทอย (Sex toy) นั้นจะเป็นการลดหรือไม่ ข้อมูลวิจัยที่เราได้มีการหามาเซ็กซ์ทอย (Sex toy) มันอาจจะมีการช่วยในเรื่องของการบำบัด อาจจะมีการช่วยเหลือในเรื่องของทางการแพทย์ อาจจะมีการช่วยเหลือด้านการเยียวยาและจิตใจ แต่ต้องกราบเรียนท่านสมาชิกที่เคารพผ่านท่านประธานว่าวันนี้ภารกิจของคณะกรรมาธิการเราคือหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขโดยการลดอัตราการล่วงละเมิดทางเพศการข่มขืน วันนี้แม้ว่าการใช้เซ็กซ์ทอย (Sex toy) ที่ได้มีการนำเสนอมาและมีการพูดคุยอยู่จำนวนมากนั้นอาจจะดูน่าสนใจ แต่ในงานวิจัยเมื่อเข้าไปดูแล้วจริง ๆ ยังไม่สามารถที่จะมีงานวิจัยในการรองรับ เพราะว่าในตัวของผู้กระทำเองวันนี้เราก็ต้องดูว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ที่อาจจะมีความผิดปกติด้านของจิตใจด้วยนะครับ การใช้ตรงนี้อาจจะไม่ตรงจุดและไม่ตรงเป้าได้ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางกรรมาธิการเลยนำเสนอว่าในตัวเรื่องของเซ็กซ์ทอย (Sex toy) นั้นยังไม่มีงานวิจัยที่รองรับที่มากพอนะครับ รวมไปถึงเรื่องของหนังโป๊ที่ท่าน ส.ส. ฐิตินันท์ ขออนุญาตเอ่ยนามที่ท่านได้บอกว่าสื่อลามกอนาจารนั้นจะเป็นการเพิ่มอัตราการข่มขืนหรือไม่ หรือจะเป็นการลดหรือไม่ ณ วันนี้เองก็ยังไม่ได้มีงานวิจัยเหมือนกันนะครับ แต่ผมขออนุญาตนำเรียนท่านประธานฝากไปยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติดังนี้ว่าในหลายประเทศที่หนังโป๊นั้นมีการถูกกฎหมาย อย่างประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างประเทศญี่ปุ่นก็ถูกต้อง ตรงนี้ก็ไม่ได้บอกว่าอัตราการข่มขืนนั้นก็ไม่ได้มากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ยังไม่มีงานวิจัยเหมือนกันว่ามันลดลงอย่างเห็นได้ชัด ฉะนั้นทางคณะกรรมาธิการเราก็ขอนำเรียนอย่างนี้ว่าเราไม่ได้ปิดกั้นเรื่องนี้ เราได้มีการศึกษาเรื่องของกฎหมาย เรื่องของหนังโป๊ และเรื่องของเซ็กซ์ทอย (Sex toy) อย่างละเอียดนะครับ แต่วันนี้ต้องนำเรียนจริง ๆ ว่าการวิจัยยังไม่มีอย่างที่ชัดเจนนะครับ แล้วก็จะสามารถลดอัตราตรงนี้ได้หรือไม่ ก็เป็นที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมอีกต่อไปนะครับ ก็เลยขออนุญาตนำเรียนท่านประธานฝากไปสู่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติในเรื่องของประเด็น ๒ ประเด็นนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกครับ ทางกรรมาธิการยังมีอีกไหมครับ เชิญกรรมาธิการชี้แจงต่อ เอาสั้น ๆ นะครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม ผมอนุญาตขอบคุณฝากท่านประธานไปยังท่านสมาชิก และขอตอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกอยู่ ๓ กลุ่มด้วยกันครับ

กลุ่มที่ ๑ ๓ ท่านแรกคือกลุ่มที่ท่านพูดถึงประเด็นเรื่องของศีลธรรมหรือเรื่องของการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ท่านนิยม เวชกามา คุณหมอบัญญัติ เจตนจันทร์ ท่านฐิตินันท์ แสงนาค จริง ๆ แล้วคณะกรรมาธิการได้มีการพูดคุยแล้วก็ศึกษาในเรื่องดังกล่าวนะครับ คณะกรรมาธิการมองว่าประเด็นเรื่องของการสอนศีลธรรม ประเด็นเรื่องของศาสนานั้นทุก ๆ ศาสนามีเรื่องของคำสอน มีเรื่องของข้อระมัดระวังที่มิให้มีการไปละเมิดผู้อื่น ซึ่งเป็นส่วนต้นของรายงานฉบับนี้อยู่แล้วนะครับ แต่อย่างไรก็ตาม ในรายงานฉบับนี้ได้พูดถึงเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มากไปกว่านั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทั้งในแง่ของหลักสูตรที่มีอยู่แล้วคือหลักสูตรเรื่องของเพศศึกษา ซึ่งวันนี้ขยับมาเรียกกันใหม่ว่าหลักสูตรเรื่องเพศวิถีศึกษา หลักสูตรเรื่องเพศวิถีศึกษาจะมองทั้ง ๒ ด้านนะครับ ด้านหนึ่งก็คือการสอนให้เด็กนักเรียนรู้จักว่าพื้นที่ส่วนตัวของตัวเองตรงใดบ้างที่ไม่ควรมาให้ผู้อื่นเป็นผู้สัมผัส ต้องระมัดระวังตัวเองแบบไหนประการใดบ้าง ในขณะที่อีกด้านหนึ่งนั้นก็เน้นไปที่เรื่องของการเคารพพื้นที่ของผู้อื่น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพความเท่าเทียมของผู้อื่น ซึ่งผมคิดว่าในนามของคณะกรรมาธิการมองว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาวนะครับ ก็ต้องขอบพระคุณทั้ง ๓ ท่านสำหรับข้อเสนอในประเด็นเรื่องการเรียนการสอนที่นำไปสู่เรื่องศีลธรรมแล้วก็การป้องกันการแก้ปัญหานั่นเป็นกลุ่มที่ ๑ ครับ

กลุ่มที่ ๒ ต้องขอบพระคุณ ท่าน ส.ส. ธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ ท่านตั้งอยู่ ๒ ประเด็นที่สำคัญนะครับ และในความเป็นจริงในรายงานของคณะกรรมาธิการฉบับนี้มีการพูดคุยกันอยู่บ้างครับ ในเรื่องแรก ท่านตั้งข้อสังเกตถึงกรณีของพนักงานสอบสวนหญิงซึ่งทั่วประเทศวันนี้มีอยู่ ๕๐๐ คน แน่นอนครับเราตระหนักดีและตรงกับท่านว่าการมีพนักงานสอบสวนหญิงที่มีข้อจำกัดอยู่นั้นอาจจะไม่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาการละเมิดทางเพศ ซึ่งผู้เสียหายหรือว่าเหยื่อส่วนใหญ่นั้นเป็นผู้หญิงได้ครับ แต่สิ่งที่คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้ศึกษาก็คือการจัดให้มีศูนย์รองรับสถานการณ์ปัญหาในลักษณะแบบนี้ในระดับจังหวัด จัดให้มีการกระจายตัวของพนักงานสอบสวนที่ครอบคลุม มีการปรับวิธีการสืบสวนสอบสวนที่เป็นมิตรต่อผู้เสียหาย แล้วที่ไปไกลกว่านั้นคณะกรรมาธิการมองว่าจริง ๆ แล้วประเด็นเรื่องของการเสาะแสวงข้อเท็จจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับตัวผู้เสียหายและเหยื่อนั้น ไม่ได้มีแค่ในกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น ยังมีในส่วนของโรงพยาบาล ยังมีในส่วนของโรงเรียน ซึ่งกรณีที่ท่านสมาชิกหลายท่านพูดถึงกรณีที่เกิดขึ้นในหลายจังหวัดที่มีการละเมิดทางเพศหรือการซื้อบริการเด็กนั้นเป็นการสะท้อนปัญหาที่ชัดเจน ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการจึงนำไปสู่เรื่องของการให้มีนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาในพื้นที่ต่าง ๆ เข้าไปสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน เข้าไปสนับสนุนการเสาะแสวงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในพื้นที่ด้วยครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒ ที่ท่าน ส.ส. ธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ ท่านได้พูดถึงก็คือกรณีของการใช้แอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ และท่านยกกรณีศึกษาเรื่องการใช้แชตบอต (Chatbot) อันนี้ต้องขอบพระคุณนะครับเป็นสิ่งที่คณะกรรมาธิการไม่ได้คิดถึงประเด็นเรื่องของการใช้แชตบอต (Chatbot) ในการศึกษา แต่คณะกรรมาธิการตระหนักแบบนี้ และในข้อสังเกตก็เขียนชัดเจนว่าวันนี้รูปแบบการรับเรื่องปกติที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเดินเข้าไปในสถานที่รับเรื่องต่าง ๆ เช่นสถานีตำรวจ เช่นโรงพยาบาล เช่นศูนย์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ หรือแม้กระทั่งเบอร์โทรศัพท์สายด่วนต่าง ๆ นั้นยังมีข้อจำกัดอยู่ ในข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมองว่าตรงนี้เป็นบทบาทของกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่จะต้องคิดรูปแบบวิธีการที่มีความหลากหลายยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการคงศึกษาและเปิดช่องว่าแอปพลิเคชัน (Application) ที่รองรับการรับเรื่องแบบนี้ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การให้คำปรึกษาที่เป็นมิตรและการยอมรับในสถานการณ์ที่มีความยากลำบากขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งในกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ นั้นควรจะดำเนินการอย่างไร นั่นเป็นส่วนที่ ๒

ส่วนที่ ๓ เป็นส่วนที่คุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว แล้วก็คุณหมอจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ท่านได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องของการเยียวยา ประเด็นนี้ในรายงานฉบับนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่เรามีการพูดคุยแล้วก็มีการถกเถียงกันเป็นระยะเวลาที่อาจจะเรียกได้ว่านานที่สุดในรายงานการศึกษาฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมองแบบนี้ครับ และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาการศึกษาในช่วงต้น เช่น ในหน้าที่ ๑๔ แล้วก็ในหน้าที่ ๑๕ คณะกรรมาธิการมองว่ารูปแบบของการให้ความช่วยเหลือนั้นจะต้องคิดทั้ง ๒ ด้าน ด้านหนึ่งก็คือกรณีการเยียวยาผู้เสียหายจะต้องครอบคลุมทั้งมิติด้านสุขภาพ ซึ่งท่านทั้ง ๒ ได้กรุณานำเรียนว่าสุขภาพนั้นต้องรวมถึงการประเมินผลกระทบและการบำบัดฟื้นฟูทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันนี้ตรงกับที่คณะกรรมาธิการได้ระบุอยู่ครับ คณะกรรมาธิการคิดไปถึงรูปแบบการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของสวัสดิการสังคมซึ่งก็อยู่ในหลายพื้นที่ของในรายงานฉบับนี้ คณะกรรมาธิการยืนยันว่ากระบวนการยุติธรรมต้องเป็นอีก ๑ คำตอบและหนี้ไม่พ้นว่าในเรื่องของการศึกษา การฝึกอาชีพเหล่านั้นก็เป็นสิ่งที่เราจำเป็นต้องทำ อย่างไรก็ตามการให้ความช่วยเหลือแบบนี้ต้องเคารพสิทธิและการตัดสินใจของผู้เสียหายควบคู่ไปกับสิ่งที่ท่านใช้คำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่คุณหมอจาตุรงค์ได้เน้นย้ำก็คือการทำงานในรูปแบบสหวิชาชีพ ซึ่งวันนี้มีอยู่ในเกือบทุกพื้นที่แล้ว แต่รายงานฉบับนี้คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าเราอยากเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานแบบสหวิชาชีพ และในกรณีที่เกิดการละเมิดทางเพศก็ขอให้มีเคส เมเนเจอร์ (Case Manager) หรือซีเอ็ม (CM) ที่เป็นผู้รับผิดชอบที่จะบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อเกิดประโยชน์กับผู้เสียหายมากที่สุด อย่างไรก็ตามครับประการสุดท้ายก็คือในส่วนของการบาลานซ์ (Balance) ระหว่างการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ถึงแม้ท่านสมาชิกท่านไม่ได้พูดถึงประเด็นนี้มากนัก แต่ผมขอขยายความเพิ่มเติมอีกนิดเดียวว่าการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำนั้นเป็นสิ่งที่คณะกรรมาธิการยืนยันและค้นพบและมีรายงานฉบับนี้ออกมาเพื่อไปสู่ข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรม และกระทรวงยุติธรรมว่าอย่างน้อยที่สุดในผู้ต้องขังต่าง ๆ ที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ขอให้มีการประเมินสาเหตุการกระทำความผิดที่ชัดเจน ขอให้มีการประเมินความเสี่ยงของโอกาสมีการกระทำความผิดซ้ำ ในรายงานฉบับนี้เราใช้คำว่าริสก์แอสเซสเมนต์ ทูล (Risk assessment tool) เพื่อป้องกันมิให้หรือให้มีโอกาสในการที่เขาออกมาจากเรือนจำภายใต้สิทธิและเสรีภาพของเขานั้นจะไม่นำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำในเรื่องเพศซึ่งเป็นหัวใจของรายงานฉบับนี้ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับกรรมาธิการยังมีอีกหรือครับ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ กระผมนายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ รองประธานคณะกรรมาธิการ ศึกษาปัญหาแนวทางแก้ไขปัญหาการข่มขืนและกระทำชำเรา ก็นำเรียนในสิ่งที่ท่าน ส.ส. ได้อภิปรายมาก็คือ ๑. ท่าน ส.ส. อรรถกร ศิริลัทธยากร ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายการทำแท้ง ซึ่งอันนี้ก็นำเรียนว่าคณะกรรมาธิการได้มีการศึกษาเรื่องนี้ แล้วก็พบว่าการทำแท้งเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายในการตั้งครรภ์ที่เกิดจากการข่มขืน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งการทำแท้งจะถูกกฎหมายก็คือ ๑. เป็นผลเสียต่อสุขภาพมารดาทั้งร่างกายและจิตใจ อันที่ ๒ คือลูกในครรภ์มีความพิการ อันที่ ๓ คือการตั้งครรภ์ที่เกิดจากการข่มขืน แต่มีปัญหาก็คือว่าเรื่องของการข่มขืนถ้าคดียังไม่สิ้นสุดแพทย์ก็ยังไม่สบายใจที่จะทำแท้ง แต่ว่าถ้าคดีสิ้นสุดแล้วใช้เวลามากก็ทำให้การตั้งครรภ์ได้มีการเรียกว่าหลายเดือน ตั้งครรภ์หลายเดือนก็ทำให้การทำแท้งเป็นไปด้วยความยากลำบากและเด็กก็อาจจะต้องมีชีวิตอยู่ถ้าหลัง ๒๐ สัปดาห์ ซึ่งอีกปัญหาหนึ่งของการทำแท้งก็คือว่าในเรื่องของช่วงที่เกิดเหตุขึ้น ก็คือที่อาจารย์ชลน่าน ศรีแก้ว ได้นำถามว่าการแอปโพรช (Approach) ผู้ที่เกิดเหตุจริง ๆ คณะกรรมาธิการในรายงานฉบับเต็มจะมีการศึกษาแล้วก็มีโฟลว์ชาร์ต (Flowchart) ในการที่จะแก้ปัญหาตั้งแต่ของโอเอสซีซี (OSCC) ของในโรงพยาบาล แล้วก็ของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นสหวิชาชีพที่มาทำงานร่วมกัน ซึ่งด้านการแพทย์เองเราพอมีคนไข้ที่เข้ามาเรื่องการข่มขืนเราจะรู้เรื่อง ๑. มีอันตรายที่เกี่ยวกับเรื่องของการบาดเจ็บอื่นไหม อันที่ ๒ การติดเชื้อ มีการติดเชื้อไหม ป้องกันการติดเชื้อด้วย แล้วก็การป้องกันการตั้งครรภ์ ซึ่งถ้ามีการข่มขืนแล้วมาพบเราภายใน ๒๔ ชั่วโมง การให้ยาการป้องกันการตั้งครรภ์จะได้ผลถึง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป อันนี้ก็เป็นในโฟลว์ชาร์ต (Flowchart) ที่ในรายงานฉบับเต็มจะมีรายงานที่สมบูรณ์แบบแล้ว ส่วนเรื่องของการรักษาอื่นก็เรื่องของจิตแพทย์ ซึ่งสหวิชาชีพและจิตแพทย์ก็จะดูแลร่วมกันด้วย ส่วนเรื่องการฉีดให้ฝ่อก็เรื่องนำเรียนที่ท่าน ส.ส. คารม พลพรกลาง และคุณหมอจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ แล้วก็รวมทั้งท่านฐิตินันท์ แสงนาค ได้กล่าวไว้ก็นำเรียนว่าเรื่องของการฉีดให้ฝ่อเป็นเรื่องที่อยู่ในการศึกษาอยู่ แล้วจะเหมาะสมกับประเทศไทยไหม ยังไม่ได้บอกว่าจะเป็นอย่างไร แต่ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ แล้วก็มีการเริ่มต้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งออกกฎหมายใช้ยาบำบัดเพื่อลดอารมณ์ทางเพศของผู้ทำผิดเป็นครั้งแรก แล้วก็มีการใช้ในประเทศเกาหลีใต้ แล้วก็ที่ประเทศรัสเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศโปแลนด์ แต่ว่าในประเทศไทยก็ต้องศึกษาต่อแล้วว่า ๑. ยาพวกนี้เป็นยาที่ชั่วคราว ความจริงก็คือยาฉีดยาคุมผู้หญิงที่ใช้ทุก ๓ เดือน ๑๒ สัปดาห์ หรือเขาเรียกดีเอ็มพีเอ (DMPA) หรือดีพอต เมดรอกซี โพรเกสเทอโรน อะคิเทต (Depot Medroxy Progesterone Acetate) ซึ่งตัวนี้ก็นำเรียนว่าในประเทศไทยอาจจะมีเป็นข้อเสนอ เป็นข้อแลกเปลี่ยนในการพ้นโทษก่อนกำหนด เช่นว่าคุณอยากพ้นโทษก่อนกำหนดคุณสามารถจะเลือกข้อมูลตัวนี้ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งเขาอาจจะยินยอม ซึ่งในส่วนนี้การยินยอม ไม่ยินยอมเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เช่นการยินยอมก็คือเขาต้องเซ็นไลเซนส์ (License) ยินยอมไป ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือในประเทศเกาหลีใต้เขาถือว่าเขาบังคับ ศาลบังคับทำเลย อันนี้เราก็ต้องดูว่าสิทธิมนุษยชนแล้วก็เรื่องของความปลอดภัยในสังคมจะต้องมาเกิดดุลภาพทั้ง ๒ อย่างด้วย แล้วก็ส่วนเซ็กซ์ทอย (Sex toy) ก็นำเรียนว่าที่ท่าน ส.ส. คารม พลพรกลาง และ ส.ส. ฐิตินันท์ แสงนาค คือการศึกษานี้คณะกรรมาธิการบอกเพียงว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) ไม่ได้ช่วยลด ไม่มีการศึกษาวิจัยใดว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) จะช่วยลดการข่มขืน แต่ไม่ได้บอกว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) จะเหมาะสมกับประเทศไทยหรือไม่ ซึ่งอันนี้ก็คงต้องไปหาข้อสรุปในการศึกษาอื่นที่ว่าจะว่าเหมาะสมกับสังคมไทยหรือเปล่า แต่ว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) ไม่ได้ช่วยลดอัตราการข่มขืน ไม่มีหลักฐานยืนยันว่าเซ็กซ์ทอย (Sex toy) จะลดอัตราการข่มขืนกระทำชำเราลง ก็นำเรียนท่านแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านกรรมาธิการชี้แจงต่อครับ คณะกรรมาธิการชุดนี้ศึกษาละเอียดมากเลยนะครับ

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (ประธานคณะกรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานโดยสรุปอย่างนี้นะครับ ผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการ ก็ขอสรุปว่าทั้งหมดที่เพื่อนกรรมาธิการประมาณ ๑๐ ท่าน ที่ได้เสนอแนะให้กับพวกเรา แล้วก็ทางเพื่อนกรรมาธิการได้ตอบคำถามทุกประเด็นดังกล่าวนั้น ผมเรียนว่าบางเรื่องอยากจะเรียนเพิ่มเติมนิดหนึ่งว่าเรามีคณะอนุกรรมาธิการอยู่ ๒ คณะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ว่าในการทำรายงานที่เพิ่มไปในรายละเอียดนั้นอาจจะบกพร่องอยู่บ้าง ก็น้อมรับทุกประเด็นแล้วอย่างหมอชลน่านพูดถึง ขออนุญาตเอ่ยนาม ว่าเรื่องของสถานการณ์ข้อมูลต่าง ๆ เราจะมีในเล่มอนุนะครับ ก็เรียนไว้เพื่อให้เพื่อนสมาชิกได้สบายใจ ประการที่ ๑ ประการที่ ๒ ก็คือมีเรื่องที่เพื่อนสมาชิกได้เพิ่มเติม ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่เราสามารถปรับได้ในรายงาน ก็ขอเรียนเพื่อให้เพื่อนสมาชิกได้สบายใจด้วยเช่นกัน ทั้งหมดที่เราพูดมาเราได้ครอบคลุมทั้งก่อนเกิดเหตุ แม้กระทั่งเรื่องศีลธรรม เรื่องจริยธรรมทั้งหลาย เราก็ได้ใส่ไว้ตรงคณะอนุกรรมาธิการเหมือนกันนะครับ ส่วนเรื่องเกิดเหตุ เรื่องหลังเกิดเหตุ อันนั้นท่านณัฐวุฒิได้พยายามตอบคำถามทุกประเด็นที่มีความละเอียดครอบคลุม ผมในฐานะประธานก็ขอน้อมรับทั้งหมดที่เพื่อนกรรมาธิการได้ตอบ แล้วก็เพื่อนสมาชิกได้ถาม ซึ่งเป็นประเด็นที่ขอบคุณที่ให้ข้อมูลมาและคิดว่าข้อสังเกตที่เราเสนอไปเพื่อนสมาชิกหลายท่านก็ให้การสนับสนุน ก็ขอขอบคุณด้วยครับ ขอบคุณท่านประธานครับ สวัสดีครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ จากที่ได้ฟังคณะกรรมาธิการชี้แจง ก็ถือว่าได้ชี้แจงโดยละเอียด ผมจึงคิดเห็นว่าการรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนการกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้นำเสนอรายงานนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎร จากที่ได้ฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกซึ่งต่างก็เห็นว่าได้เห็นด้วยสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งรายงาน แล้วก็ทั้งข้อสังเกต ฉะนั้นผมจะขออนุญาตใช้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๘๘ ไม่ทราบว่าท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ถ้าท่านสมาชิกทุกท่านไม่มีความเห็นเป็นอื่น ผมถือว่าสภาเราได้รับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการและรับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการไปพร้อมกันนะครับ ต้องขอขอบคุณทางคณะกรรมาธิการทุกท่าน ขอบคุณมากครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๓ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

...นเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๖๔๔/๒๕๖๒
วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
เวลา ๑๖.๕๙

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/ส ๒๗

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงกับสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๒. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช
๓. นายคณวัฒน์ จันทรลาวัณย์
๔. นายคำรณ ชูเดชา
๕. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร
๖. นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย
๗. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์
๘. นายชาดา ไทยเศรษฐ์
๙. นายณัฐศักดิ์ จันทร์สว่าง
๑๐. นางสาวทิพานัน ศิริชนะ
๑๑. นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์
๑๒. พลโท นุชิต ศรีบุญส่ง
๑๓. นายบรรลือ วิศิษฏอนุพงษ์
๑๔. นายปรีดา บุญเพลิง
๑๕. พลตำรวจโท ปิยะ อุทาโย
๑๖ นายพรพรหม ณ.ส. วิกิตเศรษฐ์
๑๗. นายภราดร ปริศนานันทกุล
๑๘. รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ
๑๙. นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วิเชียร ตันศิริคงคล
๒๑. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ
๒๒. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
๒๓. นายสุพล ฟองงาม
๒๔. พลตรี สุรพงษ์ อยู่พร้อม
๒๕. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ

/บัดนี้ ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณารายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

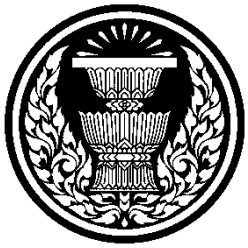
สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๙๑๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๖ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๕.๑๕ น.
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ.ฯ ๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๕๓ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๖ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๕.๕๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๑๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๒๖ / ส.ค. / ๖๗ เวลา ๑๖.๓๐ น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงาน
ของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของ
นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/ส๒๖๗

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงกับสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล
๒. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช
๓. นายคณวัฒน์ จันทรลาวัณย์
๔. นายคำรณ ชูเดชา
๕. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร
๖. นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย
๗. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์
๘. นายชาดา ไทยเศรษฐ์
๙. นายณัฐศักดิ์ จันทร์สว่าง
๑๐. นางสาวทิพานัน ศิริชนะ
๑๑. นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์
๑๒. พลโท นุชิต ศรีบุญส่ง
๑๓. นายบรรลือ วิศิษฎอนุพงษ์
๑๔. นายปรีดา บุญเพลิง
๑๕. พลตำรวจโท ปิยะ อุทาโย
๑๖ นายพรพรหม ณ.ส. วิกิตเศรษฐ์
๑๗. นายภราดร ปริศนานันทกุล
๑๘. รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ
๑๙. นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วิเชียร ตันศิริคงคล
๒๑. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ
๒๒. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
๒๓. นายสุพล ฟองงาม
๒๔. พลตรี สุรพงษ์ อยู่พร้อม
๒๕. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ

/บัดนี้...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณารายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันทกุล

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒
๒๖ ส.ค. ๖๓

นายอัครเดช คนซื่อ/ร่าง
นางสาวภัทธนัน ทัตธนนันท์/พิมพ์
นางสาววรรณวิภา เนตรประไพ/พิมพ์
นางมนศิชา สุคง/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นายเอกฤทธิ์ พิศนุภูมิ
นายนิสสรณ์ ศรีประภาพัฒน์
ครั้งที่ ๒ นายธนพัชร์ นาควัชระ
นายเอกฤทธิ์ พิศนุภูมิ
ครั้งที่ ๓ นายอัครเดช คนซื่อ
นางสาวสาวิตรี นาวีระ
ครั้งที่ ๔ นางมนศิชา สุคง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

สถานการณ์ปัจจุบันมีการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องในประเด็นทางด้านสังคม การเมือง การปกครองกันอย่างกว้างขวาง ผ่านการชุมนุมและผ่านช่องทางการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นการตื่นตัวของประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างไรก็ตามในการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และควรได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยจากรัฐ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนได้กำหนดกรอบการพิจารณา ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการเชิญบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการชุมนุมมาให้คำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ

๒. คณะกรรมาธิการเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็น

๓. คณะกรรมาธิการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นและสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุม จำนวน ๗ เวทีการชุมนุม

๔. คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยมีการรับฟังผ่านระบบออนไลน์เป็น ๓ แนวทาง คือ ๑) คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยการรวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๙๒ กลุ่ม ๒) คณะกรรมาธิการได้รับฟังความคิดเห็นโดยการสำรวจความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ในรูปแบบของการตอบคำถามโดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันพระปกเกล้า จำนวน ๒,๕๐๕ คน และ ๓) คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการจัดทำแบบการสำรวจทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดทางการเมือง โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๙ เวทีการชุมนุม

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ พบว่าการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนนั้น เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ คณะกรรมาธิการได้รับฟังข้อมูลข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมแล้ว ทราบว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายและสถานศึกษามีการเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกภาคส่วนมีความรู้ ความเข้าใจว่าการใช้สิทธิและเสรีภาพเป็นสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จึงมีความจำเป็นที่ควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ ต้องเป็นการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ เพื่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติมีดังนี้

คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการวิสามัญที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา เช่น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมาธิการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรีในฐานะที่มีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะรัฐมนตรีควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในฐานะที่มีหน้าที่ในการกำกับและดูแลโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อแสดงความคิดเห็นในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หน้าที่ความเป็นพลเมือง ตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรม กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการชุมนุมที่กฎหมายกำหนด และการบังคับใช้กับผู้ชุมนุม ต้องไม่ใช้ความรุนแรง และไม่มีการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุมหรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม ตลอดทั้งการรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม และการดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุมควรคำนึงถึงหลักรัฐศาสตร์มาประกอบการพิจารณากับหลักนิติศาสตร์ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา	๑
มีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน	
๑. การดำเนินงาน	๒
๒. วิธีการพิจารณา	๒
๓. ผลการพิจารณา	๕
๓.๑ ความเป็นมา	๕
๓.๒ ผลการพิจารณา	๖
๔. บทสรุป ข้อเสนอแนะ	๕๔
๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ	๕๗

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ภาคผนวก ข. สำเนาหนังสือของคณะกรรมาธิการถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม

ภาคผนวก ง. แผนภาพสรุปทัศนคติของประชาชนที่มีต่อ
การชุมนุมทางการเมืองกลุ่มต่าง ๆ

ภาคผนวก จ. ข้อเสนอของกลุ่ม คน GEN กล้า รุ่นที่ ๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพที่ ๑ แผนภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ๔๙
แผนภาพที่ ๒ แผนภาพการติดตามข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน ๔๙
แผนภาพที่ ๓ ความเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ ในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง ๕๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงกับสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ นั้น กรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายภราดร ปริศนานันทกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. รองศาตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคณวัฒน์ จันทรลาวัณย์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๗. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๘. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	กรรมาธิการ
๙. นายคำรณ ชูเดชา	กรรมาธิการ
๑๐. นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	กรรมาธิการ
๑๑. นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	กรรมาธิการ
๑๒. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	กรรมาธิการ
๑๓. นายชาดา ไทยเศรษฐ์	กรรมาธิการ
๑๔. นายณัฐศักดิ์ จันทร์สว่าง	กรรมาธิการ
๑๕. นางสาวทิพานัน ศิริชนะ	กรรมาธิการ
๑๖. พลโท นุชิต ศรีบุญส่ง	กรรมาธิการ
๑๗. นายบรรลือ วิศิษฎอนุพงษ์	กรรมาธิการ
๑๘. นายปรีดา บุญเพลิง	กรรมาธิการ
๑๙. พลตำรวจโท ปิยะ อุทาโย	กรรมาธิการ
๒๐. นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	กรรมาธิการ
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก วิเชียร ตันศิริคงคล	กรรมาธิการ
๒๒. นายสุพล ฟองงาม	กรรมาธิการ
๒๓. พลตรี สุรพงษ์ อยู่พร้อม	กรรมาธิการ
๒๔. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๒๕. นายพรพรหม ณ.ส. วิกิตเศรษฐ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อนึ่ง คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๑. การดำเนินงาน

ในคราวการประชุมคณะกรรมาธิการ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ คือ

๑. นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์
๒. นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์
๓. นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ
๔. นายพีรพร สุวรรณฉวี
๕. ร้อยตำรวจเอก พงศกร ขวัญเมือง
๖. นายภูมิสิทธิ์ มาประจง
๗. นายอรรถวัฒน์ มณีพันธุ์
๘. นายวุฒิพงษ์ สุภาวงษ์
๙. รองศาสตราจารย์อนุชัย รามวรังกู
๑๐. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย
๑๑. นายชอบเรียน วงศ์ศิริ
๑๒. นางดรุณวรรณ ชาญพิพัฒนชัย
๑๓. นายธนยศ ทิมสุวรรณ
๑๔. นายรัฐชยุตม์ รุ่งจารุพันธ์
๑๕. นายเชวงศักดิ์ พลลาภ

๒. วิธีการพิจารณา

๒.๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ประชุมพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็น ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจง แสดงความคิดเห็นจำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

๒.๑.๑ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๒ ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๓ ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๔ ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๕ ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๖ ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๒ ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

(๑) นางสาวกัญญ์ญานันท์ รตชรทวีกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและป้องกันการกระทรวงผิดทางคอมพิวเตอร์
(๒) นายภุชพงค์ โนดไธสง	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(๓) นางสาวธนิสสรา ลิ้นสุวรรณ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(๔) นางสาวภาตะวัน ภากรศิลป์	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(๕) นายสันติภาพ เพิ่มมงคล	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๓ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๓.๑ สำนักงานอัยการสูงสุด

- นายสุรเชษฐ์ งามวงศ์	อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา ๔

๒.๓.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) พลตำรวจตรี เมธี รักษ์พันธ์	ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๖ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
(๒) พลตำรวจตรี ภาคภูมิภิภัทฒ์ สัจจพันธ์	รองผู้บัญชาการ สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ
(๓) พันตำรวจเอก จรูญ ไพลดำ	รองผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล
(๔) พันตำรวจเอก สถิตย์ วิชัยกุล	ผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓
(๕) พันตำรวจเอก สหัสชัย โลจายะ	รองผู้บังคับการแผนงานความมั่นคง
(๖) ร้อยตำรวจโทหญิง กัญญ์วรา เลิศไธสง	รองสารวัตรฝ่ายอำนวยการ ๓ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ปฏิบัติราชการ กองบังคับการ ตำรวจนครบาล ๖
(๗) พันตำรวจโท กฤษดา มานะวงศ์สกุล	นายเวร ผู้ช่วยผู้บัญชาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๓.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) นายสนิท แย้มเกสร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(๒) นายชนะ สุ่มมาตย์	ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(๓) ว่าที่ร้อยตรีหญิง วรินทร์ เกิดผล	เจ้าหน้าที่ศูนย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(๕) นายธรรมรงค์ เสนจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง
(๖) นางสาวณัทริน คุ้มวงศ์	เจ้าหน้าที่ สำนักงานผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง

๒.๓.๔ สถาบันพระปกเกล้า

(๑) นายสติธร ธนานิธิโชติ	ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรม เพื่อประชาธิปไตย
(๒) นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น	รักษาการผู้อำนวยการ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา
(๓) นายเลิศพร อุดมพงษ์	นักวิชาการผู้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔) นางสาวขวัญข้าว คงเดชา — นักวิชาการ สำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย

(๕) นายกิฎาพล ภัทรธรรมา — พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา

๒.๓.๕ ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน

(๑) นางสาวพูนสุข พูนสุขเจริญ — ฝ่ายวิจัยและกฎหมาย

(๒) นายนพพล อาชามาส — ฝ่ายข้อมูล

๒.๓.๖ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- รองศาสตราจารย์อนุสรณ์ อุณโณ — คณบดีคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

๒.๓.๗ กลุ่มคน GEN กล้า

(๑) นายอัครชัย ชัยมณีการเกษ — ประธาน กลุ่มคน GEN กล้า รุ่นที่ ๑

(๒) นายจักรกฤษณ์ จีวะระพุทธ — สมาชิก

(๓) นางสาวดวงพร มีนุ่น — สมาชิก

(๔) นายธิปก สกุลณะมรรคา — สมาชิก

(๕) นายเมธิส โลหเตปานนท์ — สมาชิก

(๖) นาย ปิยพล บุนนาค — สมาชิก

(๗) นายพีรเดช มุขยางกูร — สมาชิก

(๘) นายภูมิ กุลจรรยาวิวัฒน์ — สมาชิก

(๙) นางสาววิลาสินี คุปต์นิรัติศัยกุล — สมาชิก

(๑๐) นายธนสรณ์ จันทร์กระพ้อ — สมาชิก

(๑๑) นายพรภวิษย์ ศิริโรจน์ — สมาชิก

(๑๒) นางสาวธัญชนก ผู้มีสิทธิ์ — สมาชิก

๒.๓.๘ ผู้ติดตามกรรมาธิการ

(๑) นาวาอากาศเอก วิศัลย์ ธรรมประสิทธิ์ — ผู้อำนวยการกองสรรพกำลัง สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์กลาโหม
ผู้ติดตาม พลโท นุชิต ศรีบุญส่ง

(๒) นาวาอากาศเอก ฐิตนนท์ แก้ววิเชียรพี — ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการศูนย์อำนวยการประสานงานข่าวกรอง สำนักงานนโยบายและแผนกลาโหม
ผู้ติดตาม พลโท นุชิต ศรีบุญส่ง

(๓) พันตำรวจตรี อาชวิน บุญลือ — ผู้ติดตาม พลตำรวจโท ปิยะ อุทาโย

(๔) นายจิระ แนบสนิท — นักวิชาการศึกษาอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ผู้ติดตาม นายบรรลือ วิศิษฎอนุพงษ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) นางสาวสิรินภา ปัญญาธิกวัฒน์ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ติดตามนางเกศทิพย์ ศุภวานิช

(๖) นายวีรนันท์ มนตรีพิศุทธิ์ ผู้ติดตามนายพรพรหม ณ.ส. วิกิตเศรษฐ์

(๗) นายพุฒิพงศ์ พจน์จำเนียน ผู้ติดตามนายพรพรหม ณ.ส. วิกิตเศรษฐ์

(๘) นายเขมชาติ กิจค้า ผู้ติดตามนางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ

๒.๓.๙ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- นางกันตวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพังงา

๒.๔ กรอบการพิจารณา

๒.๔.๑ คณะกรรมาธิการเชิญบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการชุมนุมมาให้คำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ

๒.๔.๒ คณะกรรมาธิการเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็น

๒.๔.๓ คณะกรรมาธิการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นและสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุม จำนวน ๗ เวทีการชุมนุม

๒.๔.๔ คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์

คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ แบ่งเป็น ๓ แนวทาง คือ

๒.๔.๔.๑ คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยการรวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๙๒ กลุ่ม

๒.๔.๔.๒ คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการตอบคำถาม

๒.๔.๔.๓ คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการจัดทำแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมือง

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษามีมติให้รับฟังความคิดเห็น ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ปรากฏผลการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ความเป็นมา

สถานการณ์ปัจจุบันมีการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องในประเด็นทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจอย่างกว้างขวางผ่านการชุมนุมและผ่านสื่อมวลชนทุกรูปแบบ โดยมีวัตถุประสงค์การแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ด้านการเมือง ถือเป็นการแสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวทางการเมืองของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ที่ตื่นรู้ในสิทธิและเสรีภาพ การเคารพกฎหมาย การรู้หน้าที่ อันเป็นการยกระดับประชาชนสู่ความเป็นพลเมือง อย่างไรก็ตามในการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ และผู้ชุมนุมต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น รวมทั้งผู้ชุมนุมต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยจากรัฐด้วย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วน ควรเปิดพื้นที่หรือเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนสามารถมีส่วนแสดงความคิดเห็นทุกรูปแบบการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ และปราศจากความรุนแรงทุกรูปแบบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สภาผู้แทนราษฎร จึงได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงกับสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม (นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ เป็นผู้เสนอ) และญัตติด่วน เรื่อง ขอให้คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาให้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็น ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการรับฟังการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนแล้วรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๓.๒ ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการขอนำเสนอผลการพิจารณาโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๔ ส่วน ปรากฏผลการพิจารณา ดังนี้

๓.๒.๑ คณะกรรมาธิการเชิญบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการชุมนุมมาให้คำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ

คณะกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลและเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็น และเพื่อรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม พร้อมเสนอแนะหน่วยงานเพื่อนำไปประกอบการดำเนินการ สรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑.๑ หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลและผู้บังคับใช้กฎหมาย

(๑) กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีนโยบายหรือคำสั่งห้ามครูหรือนักเรียนแสดงออกทางความคิดเห็น เพียงแต่ให้แนวทางครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง และได้รับต่อที่ประชุมว่าขอรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเพื่อแจ้งเวียนไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะมีการจัดกิจกรรมของนักเรียนว่าทางสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีนโยบายห้าม แต่ทางโรงเรียนมีหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและสนับสนุนในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า กระทรวงศึกษาธิการควรดำเนินการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในสถานการศึกษา ดังนี้

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นพลเมือง ตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างถูกต้อง

๒. เปิดพื้นที่ทุกช่องทางเพื่อสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ ที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

๓. กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก สถานศึกษาและประสานงานกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

๔. ให้คำแนะนำแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมที่มีการรวมตัวคนจำนวนมากมีความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ ศธ ๐๔๒๗๗/๘๘๕ เรื่อง การชุมนุมของนักเรียนในสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีสาระสำคัญว่า ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองไว้ จึงขอความอนุเคราะห์พิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดพื้นที่ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของนักเรียนโดยไม่ให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชุมนุม ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการให้โรงเรียนในสังกัด เปิดพื้นที่ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของนักเรียน โดยไม่ให้มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมชุมนุม

(๒) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. ทัศนคติที่ดีต่อการชุมนุมและผู้ชุมนุม ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความเห็น แนวทางการปฏิบัติงาน หลักการสำคัญที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถือปฏิบัติเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ คือ การมีทัศนคติที่ดีต่อการชุมนุมและผู้ชุมนุม การให้ความสะดวกกับผู้ชุมนุม เช่น ความสะดวกด้านความปลอดภัย ด้านการจราจร เป็นต้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตระหนักเสมอว่าการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต้องไม่เป็นการสร้างเงื่อนไขความขัดแย้งใหม่กับผู้ชุมนุม แต่ควรปฏิบัติหน้าที่เพื่อสร้างความพอใจให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่าย และการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมต้องปฏิบัติโดยปราศจากความรุนแรงปฏิบัติด้วยความนุ่มนวล สุภาพอ่อนโยน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ผ่านการฝึกความอดทนมาแล้ว ดังนั้น ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ทางสังคม

๒. การปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมในช่วงของการบังคับใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศไทยมีความจำเป็นต้องควบคุมและป้องกันการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) ซึ่งสถานการณ์การระบาดในขณะนั้นยังมีแนวโน้มการระบาดในระดับรุนแรงและจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ประกาศแถลงการณ์ เรื่อง การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ และตามคำแนะนำของผู้บริหารและนักวิชาการด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างที่มีการประกาศบังคับใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อการควบคุมและป้องกันการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) ได้มีการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนขึ้น ดังนี้

- เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ กลุ่มสหภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) เริ่มมีการจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา ถึง ๑๙.๐๐ นาฬิกา ณ บริเวณสกายวอล์ค

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

- เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ กลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตยใหม่ (DRG) เริ่มมีการจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา ๐๔.๔๕ นาฬิกา ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์การชุมนุม นัดหมายมวลชน จัดกิจกรรม “ลบยังไง ก็ไม่ลืม” มาร่วมกันแสดงเจตนารมณ์ให้เผด็จการตระหนักว่าเราจะไม่ลืม ในสิ่งที่พวกเขาอยากให้ลืมประวัติศาสตร์อันรุ่งโรจน์จะต้องถูกจดจำไปจนชั่วลูกชั่วหลาน

- เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีกลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตยใหม่ ได้มีการจัดกิจกรรมในเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ซึ่งก่อนการจัดกิจกรรมได้มีเจ้าหน้าที่เข้าไปชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการชุมนุมว่าการชุมนุมต้องไม่เป็นการชุมนุมที่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย พร้อมนี้เจ้าหน้าที่ได้มีการจัดเก็บภาพไว้เป็นหลักฐานด้วย

- เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีกลุ่มเยาวชนปลดแอก (Free Youth) เริ่มจัดกิจกรรมเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เนื่องจากมีผู้เข้าร่วมชุมนุมจำนวนมาก ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนได้เข้ามาในพื้นผิวการจราจรโดยปริยาย ในการชุมนุมในครั้งนี้ได้มีการจัดกิจกรรมถึงเวลาเที่ยงคืนจึงได้มีการยุติกิจกรรม

- เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีกลุ่มเกรียนอุดมไม่ยอมก้มหัวให้เผด็จการ ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา โดยมีวัตถุประสงค์การชุมนุม คือ รัฐบาลต้องยุบสภา รัฐบาลต้องหยุดคุกคามประชาชน และรัฐบาลต้องจัดให้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งในวันดังกล่าวได้มีการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดม เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการชุมนุมโดยแจ้งกับผู้บริหารโรงเรียนว่าการชุมนุมนั้นสามารถกระทำได้แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ซึ่งในการชุมนุมวันดังกล่าวไม่มีเหตุการณ์รุนแรงแต่อย่างใด

- เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กลุ่ม มศว. คนรุ่นเปลี่ยน ได้มีการจัดกิจกรรม ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ บริเวณสกายวอล์ค โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ยุบสภา หยุดคุกคามประชาชน และร่างรัฐธรรมนูญใหม่

จากกรณีการชุมนุมดังกล่าว เจ้าหน้าที่ได้เจรจาเพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ชุมนุมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการชุมนุมเพื่อไม่ให้การชุมนุมเป็นการชุมนุมที่ขัดต่อกฎหมาย พร้อมนี้ได้ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันการเผยแพร่โรคระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19)

๓. การปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมในช่วงของการยกเลิกบังคับใช้ความในมาตรา ๙ ของพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑๓) เพื่อยกเว้นความในมาตรา ๙ ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงส่งผลให้การชุมนุมสามารถกระทำได้แต่ต้องอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนเกี่ยวกับการชุมนุมไว้ เช่น การแจ้งวัตถุประสงค์ของการชุมนุมต่อเจ้าหน้าที่ก่อนอย่างน้อย ๔๘ ชั่วโมง เป็นต้น สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นลักษณะการดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ชุมนุม ตลอดทั้งการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกระทำที่อาจขัดต่อกฎหมาย เช่น การกระทำที่อาจขัดต่อบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร กฎหมายว่าด้วยการใช้เครื่องขยายเสียง หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เป็นต้น นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังต้องเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้ผู้ไม่หวังดีเข้ามาสร้างสถานการณ์ ในขณะเดียวกันผู้ชุมนุมเองก็สามารถตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ได้ด้วยการร้องขอให้ศาลปกครองพิจารณาตรวจสอบการกระทำของเจ้าหน้าที่ว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยหรือไม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ไม่ใช้บังคับในพื้นที่สถาบันการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขอรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่เพื่อให้ดูแลรักษาความสงบภายในสถาบันการศึกษาได้

จากรายงานเกี่ยวกับการชุมนุมในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีทั้งหมด ๔๖ จังหวัด ๙๘ กิจกรรม ๖๗ กลุ่ม รวมผู้ชุมนุมจำนวน ๑๖,๐๐๐ คน โดยแยกรายละเอียด ดังนี้ ภาคเหนือ ๑๐ จังหวัด ภาคกลาง ๑๗ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๓ จังหวัด และภาคใต้ ๗ จังหวัด จากการประเมินกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีศักยภาพที่สามารถรวบรวมผู้ชุมนุมได้มากกว่า ๑,๐๐๐ คนขึ้นไป คือ พื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม ดังนี้

๑. การนำมาตรการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการแพร่โรคระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) แต่ปรากฏว่าในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำมาตรการดังกล่าวไปใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่ผิดวัตถุประสงค์

๒. ควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมในช่วงการบังคับใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เท่านั้น

๓. ควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมภายหลังวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีการประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑๓) เพื่อยกเว้นความในมาตรา ๙ ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงส่งผลให้การชุมนุมสามารถกระทำได้แต่ต้องอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางการจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

๕. การรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม

๖. ต้องไม่ใช้ความรุนแรง ไม่มีการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม

๗. ควรมีการสื่อสารทัศนคติเชิงบวกของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้ชุมนุมว่าการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติว่าต้องไม่ใช้ความรุนแรง ปฏิบัติด้วยความนุ่มนวล สุภาพอ่อนโยน เพื่อให้การปฏิบัติมีแนวทางเดียวกัน

๘. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นอกเครื่องแบบควรมีการแสดงบัตรเจ้าหน้าที่ด้วย

๙. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมว่าปัจจุบันการชุมนุมในที่สาธารณะนั้นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ และต้องสร้างความเข้าใจถึงการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การชุมนุมก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และต้องไม่ใช้ความรุนแรง คุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม ตลอดทั้ง การรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการข้างต้น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับข้อเสนอแนะไปเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานต่อไป

(๓) สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ข้อมูลว่า คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ จำนวน ๖ คดี แบ่งเป็นอยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ จำนวน ๔ คดี ซึ่งสั่งฟ้องดำเนินคดีไปแล้ว จำนวน ๑ คดี และอยู่ระหว่างการขออนุญาตฟ้อง จำนวน ๑ คดี นอกจากนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน จำนวน ๒ คดี

สำหรับการใช้ดุลพินิจสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายประกอบกันและหากพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีโดยเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์สาธารณะ พนักงานอัยการจะต้องคำนึงถึงหลักนิติรัฐ เพราะถ้าใช้หลักรัฐศาสตร์มากเกินไปอาจส่งผลขัดต่อกฎหมายได้ ทั้งนี้ ต้องเคารพหลักความเป็นอิสระของพนักงานอัยการในการใช้ดุลพินิจ ขอยกตัวอย่างกรณีพนักงานอัยการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคดีทางการเมืองเรื่องหนึ่ง พนักงานอัยการบางส่วนเห็นว่าการกระทำของผู้ต้องหาไม่เป็นความผิดจึงสั่งไม่ฟ้อง แต่เมื่อเสนอตามลำดับชั้นแล้วอาจมีความเห็นที่แตกต่างกันไป คือพนักงานอัยการเจ้าของคดีอาจมีความเห็นอย่างหนึ่ง แต่พนักงานอัยการผู้กลั่นกรองอาจมีความเห็นอีกอย่างหนึ่ง

๓.๒.๑.๒ ภาคประชาสังคม

ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน

ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน เป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น การให้คำแนะนำและคำปรึกษาเบื้องต้นหากกรณีที่ประชาชนถูกเรียกตัวหรือกักตัว เพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองในการรวบรวมข้อมูล แก้ไขปัญหา และติดตามสถานการณ์ และลงพื้นที่เพื่อให้ความช่วยเหลือและสร้างความมั่นใจกับประชาชน ซึ่งจากการชี้แจงผู้แทนศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ทราบว่าจำนวนคดีที่นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ที่แสดงออกทางการเมืองและตกเป็นผู้ต้องหาคดีตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันมีทั้งสิ้น ๑๓ คดี และตกเป็นผู้ต้องหา ๓๒ คน ในช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน เช่น

- กรณีการดำเนินคดีกับกลุ่มคนเสื้อแดงจัดกิจกรรมรำลึกการครบรอบ จำนวน ๒ คดี
- กรณีการชุมนุมเรียกร้องความเป็นธรรมให้ผู้ลี้ภัยที่สูญหาย (นายวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์) จำนวน ๒ คดี
- กรณีรำลึกเหตุการณ์ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง จำนวน ๑ คดี
- กรณีชูป้ายที่จังหวัดระยอง จำนวน ๑ คดี
- กรณีการชุมนุมของกลุ่มเยาวชนปลดแอก จำนวน ๕ คดี เป็นต้น

โดยกรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินคดีระหว่างการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ กล่าวคือ ก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ และจำนวน ๑๓ คดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ ๖ คดี และอยู่ในระหว่างการพิจารณาของพนักงานสอบสวน ๗ คดี ซึ่งยังไม่มีกรณีส่งคำฟ้องไปชั้นพิจารณาของศาล

สำหรับการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ กล่าวคือ หลังจากวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ยังไม่พบการดำเนินคดี ทั้งนี้ การชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คาดว่าอาจมีแนวโน้มที่ผู้ชุมนุมจะถูกดำเนินคดีเพิ่มขึ้นอีก

นอกจากนี้ทางศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนได้ติดตามผลกรณีที่ผู้ชุมนุมถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อยจำนวน ๗๖ ราย ซึ่งเป็นการคุกคามจากทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและจากทางโรงเรียน ครู และอาจารย์ พร้อมนี้ ทางศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนได้มีข้อเสนอแนะว่าควรให้เปิดพื้นที่ให้นักเรียน นักศึกษามาพูดคุยหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมาธิการ หรือควรให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน นักศึกษา และเห็นว่าพนักงานอัยการสามารถยุติการดำเนินคดีได้โดยใช้ดุลพินิจในการสั่งไม่ฟ้องคดีที่ไม่เป็นประโยชน์สาธารณะ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือทางกฎหมายให้กับผู้ชุมนุม และขอให้แสดงอีกบทบาทที่ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน คือ ประสานงานระหว่างคณะกรรมาธิการกับผู้แทนกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในพื้นที่ที่ผู้ชุมนุมกำหนด ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไป

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ผู้แทนศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนรับว่าจะขอไปประสานงานกับผู้แทนกลุ่มผู้ชุมนุมว่ามีความประสงค์เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป

๓.๒.๑.๓ คณาจารย์

(๑) ผู้แทนโรงเรียนหอวัง

จากกรณีมีข้อความปรากฏผ่านแอปพลิเคชั่นไลน์ อ้างว่า โรงเรียนหอวังหรือสถานศึกษาได้ขู่นักเรียนว่า “หากใครไปร่วมกิจกรรมจะถ่ายรูป แล้วเรียกผู้ปกครองมาเขียนใบลาออก” นั้น ได้รับการยืนยันว่าไม่ใช่เป็นการข่มขู่หรือคุกคามแต่เป็นความรักของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนหรือบุตรหลานที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานไปกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง สรุปโรงเรียนหอวังไม่ได้มีการปิดกั้นการแสดงออกทางการเมืองและโรงเรียนหอวังอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อการแสดงออกทางการเมืองด้วย พร้อมนี้ได้ประสานไปยังกองบังคับการตำรวจสันติบาลและสถานีตำรวจนครบาลพหลโยธินเพื่อดูแลความปลอดภัยนักเรียนแล้ว

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยสำหรับนักเรียน นิสิต และนักศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาไม่อยู่ในบังคับพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่อนุญาตให้ใช้สถานที่แล้วจะส่งผลให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษาต้องออกไปชุมนุมนอกสถานศึกษา ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยได้

๒. โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อแสดงความคิดเห็นในสถานการศึกษาได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. ควรกำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก สถานศึกษาและประสานงานกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

๔. ให้คำแนะนำแก่นักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมที่มีการรวมตัวคนจำนวนมากมีความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) และแนวทางการป้องกันด้วย

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการดังกล่าวข้างต้น ผู้แทนโรงเรียนหอวังรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเพื่อไปกำหนดแนวทางการเปิดพื้นที่ให้กับนักเรียนเพื่อการแสดงความคิดเห็นและกำหนดมาตรการความปลอดภัย

(๒) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์อนุสรณ์ อุณโณ คณบดีคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การหยุดคุกคามประชาชน

บทเรียนจากการชุมนุมนับแต่ในอดีต โดยเฉพาะกรณีการรัฐประหารปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๗ สิ่งที่สังคมไทยได้รับ คือ การสูญเสียหลักการของระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นสังคมเห็นว่าเป็นการทำลายระบบหลักนิติธรรมและหลักนิติรัฐ ซึ่งทำให้ประชาชนไม่เชื่อถือหรือศรัทธาในระบบ

กรณีการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน มีจุดเริ่มต้นมาจากกลุ่มนักศึกษาจำนวนหนึ่ง ตั้งแต่กลุ่มเยาวชนปลดแอกและเริ่มขยายเป็นวงกว้างมากขึ้น จากนั้นจึงได้มีบุคคลอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทในการชุมนุมร่วมกับนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาที่ทำการชุมนุมมีข้อจำกัดด้านประสบการณ์ ทำให้บุคคลที่มีทักษะและประสบการณ์ในการชุมนุม และมีความสามารถในการควบคุมมวลชนเข้ามามีบทบาทในการชุมนุมมากขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นเนื้อหาการชุมนุมแทนกลุ่มนักศึกษาบางส่วน ดังนั้น ในการดำเนินคดีกับกลุ่มผู้ชุมนุมต่าง ๆ จึงควรมีการจำแนกแยกแยะว่า แต่ละคนมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีบทบาทหน้าที่ในเวทีการชุมนุมนั้นอย่างไรและเพียงใด

ข้อสังเกตประการหนึ่งที่กลุ่มเด็กนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ชุมนุม มีความรู้สึกต่อภาครัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ กลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่มีข้อกังวลใจและไม่มีความเชื่อมั่นต่อความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ รวมถึงการถูกข่มขู่คุกคามจากภาครัฐซึ่งถือว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นมาก่อนการชุมนุมมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังจะเห็นได้จากกรณีที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในและนอกเครื่องแบบเรียกบุคคลไปปรับทัศนคติโดยอ้างว่าชวนไปดื่มกาแฟเพื่อพูดคุยสนทนากัน ซึ่งการคุกคามประชาชนนั้นมีหลากหลายรูปแบบและเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ เป็นระยะ รวมทั้งกรณีล่าสุดที่มีกลุ่มชายหัวเกรียนมาสอดส่อง สังเกตการณ์บริเวณสถานที่พักของกลุ่มนักศึกษาที่มีความเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดความหวาดกลัวต่อนักเรียนหรือกรณีที่ผู้ใหญ่บ้านเรียกผู้ปกครองของนักเรียนไปคุยด้วย

การที่นักเรียนไม่มาให้ข้อมูลหรือเข้าสู่กระบวนการของคณะกรรมาธิการอาจเห็นว่าเป็นเรื่องที่เปล่าประโยชน์เนื่องจากผู้มีอำนาจตัดสินใจในการยุบสภาคือนายกรัฐมนตรี

นอกจากนี้ กรณีความไม่ชอบธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญทำให้เขาเห็นว่าต้องออกมาเรียกร้องในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้องและควรมีการเปลี่ยนแปลง โดยกลุ่มนักเรียนที่ออกมาเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมทางการเมืองนี้ มีข้อเรียกร้องที่สำคัญที่นักเรียน นักศึกษามีความประสงค์ให้แก้ไข คือ การไม่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมือง และเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน ออกมาเรียกร้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังนั้น แนวทางหนึ่งในการคลี่คลายสถานการณ์เพื่อลดระดับความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุม คือ ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมโดยเปิดเผย แบบตรงไปตรงมา เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อถือและความไว้เนื้อเชื่อใจต่อกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งข้อนี้ถือเป็นโจทย์ใหญ่หรือปัญหาที่สำคัญที่จะต้องแก้ไขเป็นลำดับแรก ก่อนที่จะดำเนินการตามข้อเรียกร้องในประเด็นอื่น ๆ โดยการยุบสภาหรือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

สำหรับกรณีที่สถาบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาที่มีลักษณะของการใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจปฏิบัติต่อนักเรียนที่อยู่ภายใต้การปกครอง โดยการเข้าไปดำเนินการต่าง ๆ ต่อกลุ่มนักเรียนที่แสดงออกทางการเมือง เช่น กรณีการชูนิ้ว หรือการใช้สัญลักษณ์ผูกโบว์ เป็นต้น ก็จะมีการเข้าไปตักเตือน หรือข่มขู่ด้วยการหักคะแนนความประพฤติ หรือการเชิญเข้าพบกับฝ่ายปกครอง เห็นว่า หากเป็นกรณีที่มีกฎ ระเบียบ กำหนดวินัยของนักเรียนไว้อย่างชัดเจน แบบนี้เห็นว่าสามารถดำเนินการทางวินัยแก่นักเรียนที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามได้ แต่การแสดงออกทางการเมืองนี้ ไม่ถือว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกฎ ระเบียบวินัยภายในสถานศึกษา ดังนั้น ครูหรืออาจารย์จึงไม่สามารถที่จะใช้กระบวนการทางวินัยดำเนินการใด ๆ แก่นักเรียนที่แสดงออกหรือมีความเห็นต่างในทางการเมืองได้ สถานศึกษาต้องมีแนวทางปฏิบัติในการแยกแยะเรื่องนี้อย่างชัดเจน

สถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ควรเป็นพื้นที่ของความปลอดภัยและพื้นที่แห่งเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมือง โดยไม่ควรถูกแทรกแซงจากผู้บริหารของสถาบันการศึกษา เช่น ไม่ควรมีการเรียกนักศึกษาไปพูดคุยเพื่อห้ามการแสดงออกต่าง ๆ หรือการห้ามอาจารย์ในมหาวิทยาลัยออกแถลงการณ์และลงชื่อสนับสนุนในการจัดทำกิจกรรมทางการเมืองที่มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตและสงบภายในมหาวิทยาลัย และการห้ามอาจารย์ลงชื่อสนับสนุนความคิดเห็นทางการเมือง โดยข่มขู่ว่าการออกมาเคลื่อนไหวในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอาจส่งผลกระทบต่อตำแหน่งต่าง ๆ ที่อาจได้รับในอนาคต ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นกระบวนการแทรกแซงความคิดเห็นหรือการแสดงออกทางการเมือง

สำหรับกรณีที่คณะกรรมาธิการ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาใน สพฐ. เปิดพื้นที่ให้นักเรียนดำเนินการกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายในสถาบันการศึกษาได้นั้น ถือว่าเป็นข้อปฏิบัติที่ดียิ่งและทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดและข้อกังวลของสังคมที่มีต่อสถานการณ์การชุมนุมนั้นลดระดับลงได้มาก อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสังเกตว่า ยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เนื่องจากในชั้นมัธยมและประถมศึกษามีลักษณะของวัฒนธรรมอำนาจนิยมที่มีความแข็งแกร่ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไข

นอกจากนี้ เห็นว่ากลไกรัฐที่ผ่านมายังไม่ได้ทำหน้าที่ที่ดีพอเพื่อลดความขัดแย้งในสังคม โดยการสร้างกระบวนหรือพื้นที่แห่งการแสดงออกและการรับฟังให้มีขึ้น เพื่อให้กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แสดงออกอย่างเป็นวิชาการ ข้อบกพร่องนี้ทำให้เกิดการสั่งสมและนำไปสู่การเผชิญหน้าที่ไม่พึงประสงค์

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ควรเป็นพื้นที่แห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทางการเมือง ไม่ควรมีการควบคุมทางร่างกาย ความคิด จิตใจ โดยไม่มีเหตุผลมารองรับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. การแก้ไขปัญหากรณีคุกคามนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติที่ชัดเจนนับตั้งแต่ระดับกระทรวงโดยรัฐมนตรี รวมทั้งผู้บริหารในสถาบันการศึกษาทุกระดับชั้น โดยการแสดงออกที่ชัดเจนเพื่อให้กลุ่มนักเรียน นักศึกษาปราศจากข้อกังวลในการถูกคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ

๓. การแสดงออกทางการเมืองระหว่างกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ควรให้ความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของแต่ละฝ่าย ไม่ควรมีพฤติกรรมที่ความก้าวร้าว ความรุนแรง การกลั่นแกล้ง หรือล้อเลียนผู้ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง

๔. สำหรับกรณีการแสดงออกระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และมีการปฏิบัติต่อกันอย่างไม่เหมาะสมนั้น เห็นว่า เป็นกระบวนการทางสังคมที่กลุ่มนักเรียนเหล่านั้นควรจะต้องเรียนรู้ถึงแนวทางที่ถูกต้องของวิถีทางการแสดงออกในระบอบประชาธิปไตยที่ต้องมีการให้ความเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และแบ่งปันพื้นที่แห่งการรับฟังต่อกัน อย่างไรก็ตาม ด้วยวุฒิภาวะของวัย ประสบการณ์และการเรียนรู้อาจมีข้อจำกัดในการรับมือความขัดแย้ง ซึ่งเป็นปัจจัยและมีผลต่อการเปิดพื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

๕. ควรมีเวทีหรือพื้นที่แห่งการพูดคุย เพื่อเปิดโอกาสให้กับทุกฝ่าย เนื่องจากสังคมมีความแตกแยกทางความคิดกันมากขึ้น

๖. ภาครัฐและส่วนที่เกี่ยวข้องควรเปิดช่องทางและสนับสนุนในการให้มีพื้นที่การแสดงออกทางความคิดเห็น โดยสงบ ปราศจากการคุกคามหรือถูกดำเนินคดีใด ๆ

ประเด็นที่สอง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ

การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถือเป็นประเด็นข้อเรียกร้องที่ชัดเจน ซึ่งกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ควรดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญก่อนมีการยุบสภา โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑. กระบวนการแก้ไขจะต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น

๒. กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น ควรดำเนินการโดยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.)

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหาวิธีการให้ได้มาซึ่ง ส.ส.ร. โดยมีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจาก กระบวนการคัดเลือกที่ดีหรือเลือกตั้ง ส.ส.ร. ที่มาจากประชาชน ย่อมทำให้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีความชอบธรรมและได้รับการยอมรับจากภาคประชาชน

๔. ในขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญ ควรมีช่องทางในการเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง จึงจะเป็นการรับฟังความคิดเห็นอย่างแท้จริงด้วย

๕. กรอบระยะเวลาในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของ ส.ส.ร. ที่เหมาะสมควรอยู่ในระยะเวลา ๑ ปี ภายใต้เงื่อนไขว่า ต้องมีโอกาสให้สังคมได้เรียนรู้ ศึกษา รัฐธรรมนูญในช่องทางการรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอด้วย

๖. การปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อาจต้องอาศัยเวลาเป็นเครื่องมือ ซึ่งบางกรณีไม่มีความจำเป็นต้องเขียนรายละเอียดให้ปรากฏชัดในรัฐธรรมนูญ เช่น กรณีข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมในเรื่องของ “ความฝัน” แต่สิ่งเหล่านี้ อาจต้องมีช่องทางหรือกลไกที่เปิดโอกาสให้มีเวทีในการพูดอภิปรายภายใต้ข้อเท็จจริงและด้วยเหตุผลที่เหมาะสม โดยยึดถือประโยชน์ของสังคม ประชาชน และประเทศเป็นหลัก ทั้งนี้หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขนี้เชื่อว่าเป็นสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมสามารถรับได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นที่สาม การยุบสภา

การยุบสภานั้น แต่เดิมเป็นข้อเรียกร้องที่กลุ่มผู้ชุมนุมเห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ชุมนุมได้มีการติดตามกระแสตอบรับทางสังคม ทำให้มีการทบทวนข้อเรียกร้องและเห็นว่า แนวทางที่เหมาะสม คือ ควรมีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จ เพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนอย่างแท้จริง จากนั้นจึงดำเนินการยุบสภาคืนอำนาจให้กับประชาชน เพื่อดำเนินการต่อไปภายใต้หลักเกณฑ์และกติกาใหม่ที่สังคมให้การยอมรับ ทั้งนี้ กลุ่มผู้ชุมนุมโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ก่อนจะเดินมาถึงข้อเรียกร้องสุดท้ายนี้ จะต้องไม่มีการคุกคามเกินขอบเขตของกฎหมาย รวมทั้งภาครัฐควรสนับสนุนโดยการเปิดช่องทางให้มีการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทางการเมืองได้ตามสิทธิของกฎหมายและโดยปราศจากการคุกคาม

๓.๒.๑.๔ นักเรียน นักศึกษา

(๑) กลุ่มคน GEN กล้า

ผู้แทนกลุ่ม GEN กล้า รุ่นที่ ๑ ให้ความเห็นว่า กลุ่มคน GEN กล้า เชื่อว่าสิทธิเสรีภาพที่ผู้ชุมนุมเรียกร้องโดยสันติวิธี เป็นสิทธิที่พึงมีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ ทั้งนี้ รัฐบาลต้องมาร่วมกันคิดและร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้ชุมนุม และได้นำเสนอปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา ข้อเสนอแนะ และนโยบายในการพัฒนาประเทศต่อคณะกรรมาธิการ จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การศึกษาที่เท่าเทียมเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศที่แท้จริง

สามารถแบ่งปัญหาได้เป็นสองประเภท คือ ๑) ปัญหาเชิงคุณภาพ และ ๒) ปัญหาเชิงปริมาณ แล้วจึงกระจายการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประโยชน์โดยระยะที่ ๑ การแก้ปัญหาเชิงคุณภาพ จะต้องจัดตั้งศูนย์วิจัยเพื่อทดลองและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อสร้างหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด โดยอาศัยบุคลากร ๔ กลุ่มในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ๒) ผู้สอนและผู้เรียนที่หลากหลายในด้านประสบการณ์และความรู้ เพื่อรวบรวมมุมมองที่หลากหลาย ๓) นักวิจัยมืออาชีพ มีหน้าที่เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลติดตามผลต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด โดยใช้เทคโนโลยีการวิจัยอย่าง Big Data ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด และ ๔) นักจิตวิทยาเด็ก มีหน้าที่ติดตามและประเมินพัฒนาการของเด็กในเชิงจิตวิทยา เพื่อดูการตอบสนองของเด็กต่อหลักสูตร และในระยะที่ ๒ เป็นการแก้ปัญหาเชิงปริมาณ หลังจากสามารถพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่สามารถพิสูจน์ผลลัพธ์ได้แล้ว จึงต่อยอดสู่การเผยแพร่สู่ผู้เรียนทั่วประเทศอย่างทั่วถึง

ประเด็นที่สอง การกระจายอำนาจโดยเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อชูศักยภาพท้องถิ่น

ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจในระบบราชการไทยไว้ที่ส่วนกลาง มีผลเสีย ๓ ประการ ๑) เกิดความล่าช้า การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ (red tape) ๒) ข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลางไม่เข้าใจถึงปัญหาภายในท้องถิ่น ๓) ราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่ทับซ้อนกันในเชิงพฤตินัย

ประเด็นที่สาม เที่ยวทั่วไทยสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ

ปัญหาการท่องเที่ยวภายในประเทศ คือ ความไม่ภาคภูมิใจในความเป็นไทยของคนไทย ทำให้สินค้าและบริการไทยมีการให้ความสำคัญกับมูลค่าน้อย นำไปสู่การบริหารจัดการที่ไม่มีมาตรฐานและไม่เป็นระบบ สำหรับวิธีการแก้ไขปัญหา คือ ต้องแก้ไขจากภาพรวมแบบครบวงจร สร้างแรงจูงใจ และความประทับใจในความเป็นไทยผ่านการท่องเที่ยวไทย ทั้งนี้ ควรกำหนดนโยบาย ๒ ประเภท คือ ๑) นโยบายเพิ่ม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความต้องการในการเที่ยวเมืองไทย (demand side policy) และ ๒) นโยบายด้านอุปทานเพื่อเพิ่มคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว (supply side policy)

ประเด็นที่สี่ Startups ไทยประสบความสำเร็จได้ ถ้าพวกเราลงมือทำ

ปัจจุบัน Startups ในประเทศไทยพัฒนาได้ยากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งประเทศไทยยังสามารถพัฒนาโครงสร้างระบบ (Ecosystem) ให้ดีขึ้นได้อีก อย่างไรก็ตามได้มีอุปสรรคที่ขัดขวางการเติบโต ของ Startups ประเทศไทยอยู่ ๒ ประการ คือ ๑) ขาดพื้นที่พัฒนาให้ผู้ประกอบการอย่างจริงจัง ทั้งในเรื่องของกรอบความคิด (Mindset) และทักษะที่จำเป็น (Skill Set) ๒) ขาดการช่วยเหลือสนับสนุนลงทุนใน Startups ทางออกในการแก้ไขปัญหา

ประเด็นที่ห้า การแก้ไขปัญหาแรงงานและผู้ลี้ภัยในประเทศ

ปัญหาแรงงานในประเทศไทยที่สำคัญ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบดังกล่าวถูกร่างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาคนต่างด้าวรวมถึงผู้ลี้ภัยในประเทศไทยที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ เนื่องจากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากถูกส่งกลับไปยังประเทศอันเป็นภูมิลำเนาจะได้รับอันตรายจากการถูกประหัตประหาร ซึ่งได้สร้างกลไกบริหารจัดการคนต่างด้าวและผู้ลี้ภัยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตามระเบียบดังกล่าวมีปัญหาอยู่หลายประการ ซึ่งเป็นผลให้กฎหมายฉบับนี้ไม่สามารถจัดการบริหารคนต่างด้าวและผู้ลี้ภัยได้อย่างยั่งยืน โดยปัญหาสำคัญมีดังนี้ คือ ๑) ปัญหาก่อนเข้ากระบวนการคัดกรองสถานะ (Pre-screening stage) ๒) ปัญหาระหว่างคัดกรองสถานะ (Screening stage) นิยาม “ประหัตประหาร” ภายใต้ ข้อ ๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่มีความชัดเจนและมีความคลุมเครือ รวมทั้ง ไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์และหลักการสากล ๓) ปัญหาหลังจากคณะกรรมการพิจารณาคัดกรองผู้ได้รับการคุ้มครองได้ออกมติให้หรือไม่ให้สถานะ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ให้สถานะกับผู้ขอลี้ภัย ทำให้ผู้ขอลี้ภัยไม่มีสิทธิอุทธรณ์

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า ข้อมูลที่ผู้แทนกลุ่ม GEN กล้า นำเสนอเป็นข้อมูลที่ดีและเป็นประโยชน์ที่สภาผู้แทนราษฎรจะได้นำไปใช้ประกอบในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒.๒ คณะกรรมาธิการเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็น

คณะกรรมาธิการได้ประสานงานผ่านผู้แทนศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน เพื่อเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้รับแจ้งจากผู้แทนศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนว่าผู้แทนกลุ่มผู้ชุมนุมไม่ประสงค์จะเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการ

๓.๒.๓ คณะกรรมาธิการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นและสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุม

คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟัง โดยมีกรรมาธิการได้ไปร่วมสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุม การรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๗ เวทีการชุมนุม ดังนี้

๓.๒.๓.๑ เวทีการชุมนุมของกลุ่มศรีสะเกษจะไม่ทน จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่ บริเวณลานจอดรถด้านหน้าศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ
เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง มีดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เป็นรัฐธรรมนูญที่เอื้อต่อการสืบทอดอำนาจของรัฐบาลเผด็จการ เพื่อรักษาประชาธิปไตยรัฐธรรมนูญจะต้องคำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชน มีความยึดโยงกับประชาชนเป็นหลัก

๒. ขอให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง รับผิดชอบกับความตกต่ำย่ำแย่ของประเทศที่ต้องเผชิญอยู่

๓. หยุดคุกคามประชาชน รัฐบาลมีเครื่องมือหลายอย่าง เช่น พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ และกฎหมายอื่น ๆ ที่รัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือปิดกั้นเสรีภาพการแสดงออก ให้ยกเลิกกฎหมายที่ละเมิดเสรีภาพในการชุมนุม

๔. ยุบสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลสืบทอดอำนาจเผด็จการภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เนื่องจากล้มเหลวในการบริหารเศรษฐกิจ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ ทั้งนี้ ข้อเรียกร้องดังกล่าวมีกรอบระยะเวลาที่รัฐบาลต้องดำเนินการภายใน ๙๐ วัน ตามข้อเรียกร้องนับแต่วันออกแถลงการณ์ของกลุ่มศรีสะเกษจะไม่ทนฉบับนี้

๓.๒.๓.๒ เวทีการชุมนุมกลุ่มมหานครเพื่อประชาธิปไตย (MDG) และกลุ่มมอกะเสด (KU Daily)

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแถลงการณ์จุดยืนต่อต้านอำนาจเผด็จการ โดยกลุ่มฯ ได้เรียกร้องให้รัฐบาลเร่งปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ๓ ประการ

๓.๒.๓.๓ เวทีการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วม Free Youth และกลุ่ม สนท. สถานีตำรวจนครบาลบางเขน กรุงเทพมหานคร

สถานที่ บริเวณสถานีตำรวจนครบาลบางเขน

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อให้กำลังใจนายอานนท์ นำภา และนายภานุพงศ์ จาดนอก และนายพริษฐ์ ชิวารักษ์

๓.๒.๓.๔ เวทีการชุมนุมกลุ่มประชาชนปลดแอก

สถานที่ สกายวอล์ค แยกปทุมวัน หน้า MBK Center

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง รณรงค์ไม่เข้ารับปริญญา ต่อต้านเพื่อแสดงพลังอย่ายอมอย่ากลัว จงออกมาทวงคืน รวมพลัง Flash Mob

๓.๒.๓.๕ เวทีการชุมนุมของกลุ่มธรรมศาสตร์และการชุมนุม

สถานที่ บริเวณลานพญานาค มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รังสิต

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ตามที่ปรากฏเหตุการณ์การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และประชาชน เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีประเด็นข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ ได้แก่ ๑. การหยุดคุกคามประชาชน ๒. การเสนอให้นายกรัฐมนตรียุบสภา ๓. การเสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และมีการพูดถึงประเด็นการออกหมายจับนายอานนท์ นำภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ว่ามีความเหมาะสม หรือไม่ การแสดงออกในการอ่านประกาศกลุ่มแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม ฉบับที่ ๑ ซึ่งมีข้อเรียกร้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑๐ ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พระราชอำนาจ โครงสร้างและระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๒.๓.๖ เวทีการชุมนุมของกลุ่ม Spring Movement (ศิษย์เก่า - ศิษย์ปัจจุบัน)

สถานที่ บริเวณโถงใต้อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงพลังในฐานะประชาชนไม่ยอมถูกคุกคามข่มขู่ จากอำนาจเผด็จการ

๓.๒.๓.๗ เวทีการชุมนุมของคณะประชาชนปลดแอก

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง มีการปราศรัยของ สมาชิกกลุ่มฯ มีเนื้อหาหลัก ๓ ข้อ คือ

๑. ยุบสภา

๒. หยุดคุกคามประชาชน

๓. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่

พร้อมกับ ๒ จุดยืน คือ

๑. ต้องไม่มีการทำรัฐประหาร

๒. ต้องไม่มีการจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ

และ ๑ ความฝัน คือ การมีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่ใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง และมีการกล่าวโจมตีรัฐบาลในด้านการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ การเยียวยาจากโรค (COVID – 19) ปัญหาการตกงานของประชาชน และการใช้กฎหมายเพื่อปิดปากประชาชน

๓.๒.๔ คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์

คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ แบ่งออกเป็น ๓ แนวทาง คือ แนวทางที่หนึ่ง รวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา แนวทางที่สอง การรับฟังผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการตอบคำถาม และแนวทางที่สาม รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบการจัดทำแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมือง สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๔.๑ คณะกรรมการได้มีการการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยการรวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไป

คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นโดยการรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มผู้ชุมนุมผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๙๒ กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

(๑) กลุ่มสหภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.)

สถานที่ บริเวณเวทีการชุมนุมสถานที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออก ภายใต้คอนเซปต์ “ไม่ทนอีกต่อไป” รูปแบบกิจกรรมเป็นการชุมนุมทางการเมือง โดยเรียกร้องให้รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออก

(๒) กลุ่มเห็นต่างจากรัฐบาลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

สถานที่ บริเวณลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ชู ๓ นิ้ว และชูป้ายขอความโจมตีรัฐบาล

(๓) กลุ่มชมรมประชาธิปไตย สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถานที่ ประตู ท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีต่อต้านรัฐบาล

(๔) กลุ่มเยาวชนปลดแอก เฟซบุ๊ก เยาวชนปลดแอก - Free YOUTH

สถานที่ เฟซบุ๊ก เยาวชนปลดแอก - Free YOUTH

เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โพสต์แถลงการณ์ข้อเรียกร้อง ๓ ประการ ที่มีต่อรัฐบาล ๑) ยุบสภา ๒) การหยุดคุกคามประชาชน และ๓) การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

(๕) กลุ่มพลเมืองโต้กลับ (Resistant Citizen)

สถานที่ กองบัญชาการกองทัพบก (บก.ทบ.)

เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ปราศรัยโจมตีกรณีที่พันเอก หญิง นุสรา วรภัทราทร นายทหารประจำกรมยุทธการทหารบก ซึ่งเป็นอดีตรองโฆษกกองทัพบก โพสต์แสดงความเห็นในเฟซบุ๊กเกี่ยวกับการชุมนุมเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยว่าเป็นม็อบมุ้งมิ้ง

(๖) กลุ่มวิ่งไล่ลุงอุบลราชธานี

สถานที่ บริเวณศาลหลักเมืองสวนสาธารณะทุ่งศรีเมือง

เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ขอให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกหรือยุบสภา

(๗) กลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) คนรุ่นเปลี่ยน

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้มีการยุบสภาพร้อมตะโกนยุบสภา ๑๐ ครั้ง

(๘) กลุ่มเยาวชนภาคตะวันออกเพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ บริเวณแหลมแท่นจังหวัดชลบุรี

เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการบริหารงานของรัฐบาลถึงมาตรการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19)

(๙) กลุ่ม nolongerslavesth

สถานที่ บริเวณสวนสุขภาพจังหวัดแพร่

เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เรียกร้องประชาธิปไตยโดยมีการถือป้ายข้อความ อาทิ “ถ้าเด็กไม่ควรยุ่งการเมือง ผู้ใหญ่ก็ไม่ควรอยู่ในสภา ประเทศที่บอกเสรี แต่ดันไม่มีสิทธิ์เลือก”

(๑๐) กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สถานที่ บริเวณแหลมแท่น ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการบริหารงานของรัฐบาลและเร่งดำเนินการ ๓ ข้อ คือ ๑) ยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน ๓) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๑๑) กลุ่มเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสงขลา
สถานที่ บริเวณศาลานางเงือกหาดสมิหลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง แสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว และตะโกนว่า “เผด็จการจงออกไป ๓ ครั้ง”

(๑๒) กลุ่มเยาวชนปลดแอกจังหวัดสงขลา
สถานที่ บริเวณรูปปั้นนางเงือกทอง จังหวัดสงขลา
เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง แสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว และตะโกนว่า “เผด็จการจงออกไป ๓ ครั้ง”

(๑๓) แนวร่วมกลุ่มเยาวชนปลดแอก
สถานที่ บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ระบุว่าเพชรบูรณ์ไม่รับใช้เผด็จการ

(๑๔) แนวร่วมนิสิต มมส. เพื่อประชาธิปไตย
สถานที่ บริเวณลานแปดเหลี่ยมจังหวัดมหาสารคาม
เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อขับไล่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีลงจากตำแหน่ง

(๑๕) กลุ่มขอนแก่นพอกันที
สถานที่ สวนรัชดานุสรณ์ ตรงข้ามศาลากลางจังหวัดขอนแก่น
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อขับไล่นายกรัฐมนตรีลงจากตำแหน่ง

(๑๖) กลุ่มผู้เห็นต่างทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
สถานที่ บริเวณด้านหน้าวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีเผด็จการ

(๑๗) กลุ่มพะยอมเก๋าร่วมกับภาคีกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ และกลุ่มเครือข่ายราชมงคล
สถานที่ บริเวณท่ารถตู้โดยสารตรงข้ามศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ครังสิต
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ประท้วงขับไล่รัฐบาล

(๑๘) กลุ่มเยาวชนเพื่ออยุธยา เพื่อประชาธิปไตย
สถานที่ บริเวณลานน้ำพุสวนสาธารณะบึงพระราม
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อขับไล่รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เรียกร้องให้มีการยุบสภา จัดเลือกตั้งใหม่ และแก้ไขรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๙) กลุ่มศิลปากรเสรีประชาธิปไตย
สถานที่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง แสดงจุดยืนต้านรัฐบาล

(๒๐) กลุ่มกระบี่ไม่ทน
สถานที่ บริเวณลานประติมากรรมปูดำริมเขื่อนแม่น้ำกระบี่ จังหวัดกระบี่
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ขอให้พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ดำเนินการจำนวน ๓ ข้อ ๑) ต้องการให้มีการยุบสภาให้มีการเลือกตั้งใหม่อย่างเป็นธรรม ๒) ต้องการให้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) ต้องการให้รัฐบาลเลิกคุกคามประชาชนที่เห็นต่าง

(๒๑) กลุ่มนักเรียน และนักศึกษา ในนามเยาวชนปลดแอก
สถานที่ สวนสาธารณะกาญจนาภิเษก (สวนสาธารณะท่ามิหรำ)
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการทำงานรัฐบาล

(๒๒) กลุ่มนักเรียนและศิษย์เก่าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
สถานที่ บริเวณลาน ๗๐ ป ภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เปิดไฟมือถือไล่เผด็จการ ยื่นข้อเรียกร้องให้ยุบสภา

(๒๓) กลุ่มแฟนเพจ มอกะเสด (KU Daily)
สถานที่ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เรียกร้อง ๓ ข้อ คือ ๑) รัฐบาลประกาศยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน และ ๓) จัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๒๔) กลุ่มเยาวชนต่อต้านรัฐบาล
สถานที่ ลานอนุสาวรียพระนางจามเทวี
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการบริหารงานของรัฐบาล เรียกร้องให้ยุบสภาเพื่อเลือกตั้ง แกไขรัฐธรรมนูญ และหยุดคุกคามประชาชน

(๒๕) กลุ่มเยาวชนต่อต้านรัฐบาล
สถานที่ ลานหนาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ชูป้าย “ท. ทหารอดทน ต. คนอดตาย”

(๒๖) กลุ่มเสรีประชาธิปไตย นิสิต นักศึกษา อุดรธานี
สถานที่ บริเวณลานน้ำพุสนามทุ่งศรีเมือง จังหวัดอุดรธานี
เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการบริหารงานของรัฐบาล

(๒๗) กลุ่มภาคีนักศึกษาศาลายา และกลุ่มแนวร่วมนวชีวิน
สถานที่ บริเวณหน้าทำเนียบรัฐบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ลาออก

(๒๘) กลุ่มเห็นต่างทางการเมือง

สถานที่ บริเวณลานอนุสาวรีย์ทาวสุรนารี (ลานยาโม)

เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีการบริหารงานของรัฐบาล, กองทัพ, ผู้บัญชาการทหารบก และการแสดงดนตรี

(๒๙) กลุ่มคนเพชรบูรณ์ไม่รับใช้เผด็จการ

สถานที่ บริเวณวงเวียนนาฬิกา ถนนคนเดินไทหล่ม (หล่มสัก) ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีนายกรัฐมนตรี

(๓๐) กลุ่มนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช (ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา)

สถานที่ บริเวณสวนสาธารณะสนามหน้าเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ขับไล่รัฐบาลตามการประกาศเชิญชวนของนายชญานิน คงสง แกนนำกลุ่มเสรีใต้ และนายพนธกร พานทอง ผู้ประสานการจัดกิจกรรมฯ พร้อมชูป้ายรอยัลลิสต์มาร์เก็ตเพลส @ นครศรีธรรมราช

(๓๑) กลุ่มนักศึกษาในนาม “กลุ่มเสรีเทยพลัส”

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ ๑) รัฐบาลประกาศยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน และ ๓) จัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๓๒) กลุ่มนักศึกษา ร่วมกับกลุ่มนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ บริเวณหน้าโรงเรียนอนุบาลบึงกาฬวิศิษฐ์อำนวยศิลป์ ถนนข้าวเม่า ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้รัฐบาลยุบสภา ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และหยุดคุกคามประชาชน

(๓๓) กลุ่มนักศึกษาในพื้นที่

สถานที่ บริเวณศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง สู้เพื่ออนาคตของเราประชาธิปไตยเป็นของทุกคน เราไม่เอาเผด็จการ

(๓๔) กลุ่มนักศึกษาและเยาวชนในพื้นที่

สถานที่ บริเวณหอนาฬิกาเชียงราย

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เรียกร้อง ๔ ข้อหลักให้รัฐบาลเร่งแก้ปัญหาปากท้อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พี่น้องชาวไทย คือ ๑) ยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน ๓) แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน และ ๔) เร่งแก้ไขราคาพืชผลทางการเกษตร

(๓๕) กลุ่มเยาวชนปลดแอก จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่ บริเวณศาลาขุนแผน ตรงข้ามโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์
เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้รัฐบาลยุบสภาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ หยุดคุกคาม ประชาชน และแก้ไขรัฐธรรมนูญ

(๓๖) กลุ่มเลือกข้างประชาธิปไตย
สถานที่ ตามเส้นทางถนนราชดำริ – ถนนราชปรารภ – ถนนราชวิถี ถึงจุดหมายปลายทางที่เกาะพญาไท – อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้รัฐบาลลาออก และเปล่งเสียงว่า “เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ”

(๓๗) กลุ่มแนวร่วมนวชีวิน
สถานที่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ชูป้าย ตะโกน ยุบสภา และวิ่งวนรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

(๓๘) กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มดาวดินสามัญชน
สถานที่ สนามสามเหลี่ยมทุ่งนาเชย
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีรัฐบาล

(๓๙) กลุ่มนักเรียนนักศึกษา และกลุ่มปลดแอกภูเก็ต
สถานที่ บริเวณวงเวียนสะพานหิน ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมืองภูเก็ต
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาล ๓ ข้อ คือ ๑) รัฐบาลประกาศยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน และ๓) จัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๔๐) กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักศึกษา มธ.ศูนย์ลำปาง
สถานที่ บริเวณสวนสาธารณะห้าแยกหอนาฬิกา ตำบลสวนดอก
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง แสดงเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว แสดงถึงเสนอให้ยุบสภา เลิกคุกคามประชาชน และให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

(๔๑) กลุ่มหนองคายต้านเผด็จการ การเมืองสร้างสรรค์
สถานที่ บริเวณลานน้ำพุปราบฮ่อ ศาลากลางจังหวัดหนองคายหลังเก่า
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีรัฐบาลการบริหารงานภายใต้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔๒) กลุ่มประชาธิปไตยใหม่ (NDM)

สถานที่ ร้านแมคโดนัลด์ สาขาราชดำเนิน ตรงข้ามอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ขอให้รัฐบาลยุบสภา

(๔๓) กลุ่มเยาวชน จังหวัดฉะเชิงเทรา

สถานที่ บริเวณลานกิจกรรมหน้าโรงพยาบาลพุทธโสธร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อโจมตีรัฐบาล และกินส้มโอที่เขียนข้อความว่า ยุบสภา, หยุดคุกคามประชาชน, สว. ๒๕๐ คน, ความเป็นธรรม, งบประมาณ, แก้รัฐธรรมนูญ, บังคับความศรัทธา, พระราชบัญญัติคู่ชีวิต

(๔๔) กลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่รวมตัวประกาศเจตนารมณ์ คนสระแก้วทนไม่ไหว

สถานที่ ลานพระสยามเทวาธิราช อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในการต่อต้านรัฐบาลและเรียกร้องทางการเมือง

(๔๕) กลุ่มเห็นต่าง

สถานที่ บริเวณหน้าป้ายมหาวิทยาลัยพะเยา

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง โจมตีรัฐบาล

(๔๖) ตัวแทนกลุ่มเยาวชนเด็กนนท์พร้อมชนเผด็จการ

สถานที่ เดินทางไปที่ สถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ขับไล่รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

(๔๗) กลุ่มนักเรียนเลว

สถานที่ กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อยื่นหนังสือถึง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรีขออนุญาตใช้พื้นที่จัดกิจกรรมชุมนุม “เด็กนนท์พร้อมชนเผด็จการ”

(๔๘) กลุ่มเยาวชนเด็กนนท์พร้อมชนเผด็จการ

สถานที่ บริเวณท่าน้ำนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อยื่นหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรียกร้องในสิทธิ ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านทรงผม ๒) ด้านการแต่งกาย ๓) ความเข้าใจที่ถูกต้อง และ ๔) การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

(๔๙) กลุ่มภาคีนักเรียนแห่งประเทศไทย

สถานที่ บริเวณด้านหน้าศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี

เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ขับไล่รัฐบาล เรียกร้องให้ยุบสภา แก้รัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕๐) กลุ่มแนวร่วมนิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อประชาธิปไตย และ เครือข่ายคนรุ่นใหม่

สถานที่ บริเวณลานโรงบำบัดน้ำเสียต้นน้ำเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์

เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาล และเรียกร้องประชาธิปไตย

(๕๑) กลุ่มผู้รักประชาธิปไตยเชียงใหม่

สถานที่ บริเวณประตูท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภา หยุดคุกคามประชาชน และร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๕๒) กลุ่มแนวร่วมนวชีวิน

สถานที่ บริเวณลานปาล์ม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาลเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ขอให้นายกรัฐมนตรีเร่งปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ๓ ประการ

(๕๓) กลุ่มสิทธิเสรีภาพพระนครเหนือ

สถานที่ บริเวณลานปาล์ม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ให้รัฐบาลทำตามข้อเรียกร้องของกลุ่มเยาวชนปลดแอกทั้ง ๓ ข้อ คือ ๑) ขอให้มีการยุบสภา ๒) ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และ ๓) หยุดคุกคามประชาชน

(๕๔) กลุ่มฝั่งธนแต่เราไม่ทน

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน ฝั่งหน้าห้างสรรพสินค้านาป้า

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาลพร้อมเรียกร้องให้ยุบสภา เลือกตั้งใหม่ และแก้รัฐธรรมนูญ และยกเลิกสมาชิกวุฒิสภา

(๕๕) กลุ่มสิทธิเสรีภาพพระนครเหนือ

สถานที่ บริเวณลานเฉลิมพระเกียรติ (ข้างตึกศิลปศาสตร์)

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงจุดยืนในฐานะเยาวชน ที่ถูกรัฐบาลลิดรอนสิทธิเสรีภาพ

(๕๖) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ในนาม “กลุ่มศิลปากร เสรีประชาธิปไตย”

สถานที่ หน้าตลาดนัดอินดี้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงจุดยืนทางการเมืองด้วยการชู ๓ นิ้ว และผลัดเปลี่ยน กันปราศรัยโจมตีรัฐบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕๗) กลุ่มนิสิต นักศึกษา เยาวชน เพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาลพร้อมกับแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ด้วยการชู ๓ นิ้ว

(๕๘) กลุ่ม มศว. คนรุ่นเปลี่ยน ร่วมกับทีม มศว. ไม่มีจุด และกลุ่มประชาคม มศว. เพื่อเสรีภาพ

สถานที่ Sky Walk แยกปทุมวัน

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านยืนชูกระดาษเปล่า จากนั้นร่วมกันตะโกนพร้อมกันว่า “ชีวิตดี ๆ ที่ลงตัว” และ “กระดาษขาวจริง ๆ”

(๕๙) กลุ่มเกียมอุดมไม่ก้มหัวให้เผด็จการ

สถานที่บริเวณ ลานอเนกประสงค์ ๗๐ ปี โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านปราศรัยใต้หัวข้อ “การศึกษาไทย” ที่เชื่อว่าความล้มเหลวทางการเมืองส่งผลต่อประชาชน และคุณภาพการศึกษา ทำให้เวลาการสอนของครูลดลง และการเสนอให้แก้รัฐธรรมนูญคืนสิทธิเสรีภาพให้ประชาชน

(๖๐) กลุ่มองค์กรนักเรียนเลว

สถานที่ หน้ากระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้อง ๓ ข้อ ประกอบด้วย ๑) คุณครูต้องไม่ทารุณนักเรียน ๒) กฎระเบียบต้องไม่ละเมิดสิทธิ และ ๓) นักเรียนคิดเห็นได้อย่างเสรีภาพ พร้อมกับปราศรัยเกี่ยวกับปัญหาการศึกษาไทย อาทิ เรื่องทรงผม การไม่เท่าเทียมเรื่องเพศ กฎระเบียบที่นักเรียนถูกลงโทษเกินกว่าเหตุ สิทธิความเป็นมนุษย์ที่นักเรียนได้รับ และขอสิทธิของนักเรียนคืน

(๖๑) กลุ่มสหภาพนักเรียนนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) และเครือข่ายนักเรียนนิสิตนักศึกษาเคียงข้างประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (คนป.)

สถานที่ บริเวณหน้าอาคารไปรษณีย์กลาง เขตบางรัก

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อบันทึกเหตุการณ์และความใฝ่ฝันในอนาคตโดยการเขียนข้อความแสดงความรู้สึกและจดหมายซึ่งจะเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์สามัญชน แล้วเปิดต่อสาธารณะในอีก ๑๐ ปี ข้างหน้า ยุบสภา อยากได้ประชาธิปไตย, ๑๐ ปีผ่านไป ได้ประชาธิปไตยหรือยัง และภาษี คือของอร่อยที่สุดในโลก

(๖๒) กลุ่มแนวร่วมนวชีวิน

สถานที่ บริเวณสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ ใต้สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ถนนเจริญนคร

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามข้อเรียกร้อง คือ ๑) ประกาศยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน และ ๓) แก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ รวมถึงให้นักศึกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และประชาชนทั่วไป เขียนป้ายผ้าขาว ยาวกว่า ๑๐ เมตร โดยส่วนใหญ่ได้เขียนโจมตีการทำงานของรัฐบาล พร้อมเรียกร้องให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประกาศยุบสภา และลาออกจากตำแหน่ง

(๖๓) กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อเยาวชนภาคเหนือตอนล่าง (Nu - Movement) มหาวิทยาลัยนเรศวร และกลุ่มเพื่อนพิษณุโลก

สถานที่ บริเวณลานสนามหญ้าหน้าคณะสังคมศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อสนับสนุนข้อเรียกร้องของกลุ่มเยาวชนปลดแอก ๓ ข้อ คือ ๑) หยุดคุกคามประชาชน ๒) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) ยุบสภา

(๖๔) กลุ่มแดงผัดไทย

สถานที่ บริเวณลานพระบรมรูป ร.๕ หน้าศาลากลางเก่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาลพร้อมทั้งตะโกนว่า “ตู่ออกไป” จำนวนหลายครั้งจากนั้นได้ถ่ายรูปร่วมกัน โดยไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นแกนนำ หรือขึ้นปราศรัยแต่อย่างใด ใช้เวลาทำกิจกรรมประมาณ ๑๐ นาที

(๖๕) กลุ่มชุมนุมเยาวชนปลดแอกราชบุรี

สถานที่ บริเวณริมเขื่อนรัฐประชาพัฒนา

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาล แสดงออกเชิงสัญลักษณ์ด้วยการปราศรัย การชูสามนิ้ว และการยืนสงบนิ่งแสดงความไว้อาลัยให้กับการบริหารประเทศล้มเหลว ๖ ปี ของรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

(๖๖) กลุ่มคนอุบลรวมพลไม่ทนเผด็จการ กลุ่มคบเพลิง และคนอุบลรวมพลทุกชนชั้น

สถานที่ บริเวณหน้าศาลหลักเมืองจังหวัดอุบลราชธานี

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาลมีการตั้งเวทีปราศรัยขนาด ๑๒ x ๘ เมตร พร้อมตั้งเครื่องขยายเสียง, นำเต้นท์มากางเพื่อกันฝน จำนวน ๓ หลัง, แผ่นฟิวเจอร์บอร์ดมาให้ผู้ร่วมงานเขียนแสดงความคิดเห็น และมีการจำหน่ายเสื้อ “กลุ่มคนอุบลรวมพลไม่ทนเผด็จการ” ราคาตัวละ ๑๕๐ บาท

(๖๗) กลุ่มเยาวชนนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่ บริเวณสะพานนริศ ตลาดบ้านดอน อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศยุบสภา จัดเลือกตั้งใหม่ และร่างรัฐธรรมนูญใหม่

(๖๘) นายสมบัติ บุญงามอนงค์ (หรือ บก. ลายจุด)

สถานที่ บริเวณประตูท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชูป้ายโจมตีนายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖๙) กลุ่มศรีสะเกษจะไม่ทน

สถานที่ บริเวณลานจอดรถด้านหน้าศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารงานในด้านต่าง ๆ และการบังคับใช้กฎหมายที่กระทบต่อประชาชน, สนับสนุนข้อเรียกร้องคณะปลดแอก, แถลงการณ์เรียกร้องให้ร่างรัฐธรรมนูญ, นายกรัฐมนตรีลาออก, หยุดคุกคามประชาชน, พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ยกเลิกกฎหมายละเมิดสิทธิ์ และยุบสภา

(๗๐) กลุ่มเยาวชนปาตานี

สถานที่ มัสยิดกรือเซะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา หยุดการคุกคามประชาชน และร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

(๗๑) กลุ่มสหภาพร้อยเอ็ด ปลดแอก

สถานที่ บริเวณลานด้านหน้า บึงพลาญชัย อำเภอเมือง

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเชิญชวนให้ประชาชนออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล โดยระบุถึงความชอบธรรมในการแสดงออกตามหลักสิทธิเสรีภาพ และโจมตีเผด็จการและตามหาคนหาย

(๗๒) กลุ่มเยาวชนภาคตะวันออกเพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ หอนาฬิกา เทศบันเทิงพลาซ่า จังหวัดระยอง

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาล เกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ การบังคับใช้กฎหมาย และการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

(๗๓) คณะประชาชนเพื่ออิสรภาพ (คปอ.)

สถานที่ บริเวณห้องประชุมอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ถนนราชดำเนินกลาง กิจกรรมปั่นจักรยานใช้เส้นทาง ถนนราชดำเนิน เริ่มปั่นจากอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ไปยังทำเนียบรัฐบาล

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อทวงถามถึงผู้ลี้ภัยที่สูญหาย

(๗๔) ไม่ปรากฏชื่อกลุ่ม

สถานที่ บริเวณวัดพระธาตุพนม

เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเขียนป้าย ทำได้เพียงชู ๓ นิ้ว ถ่ายรูป

(๗๕) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม

สถานที่ หน้าที่ว่าการอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา และคืนอำนาจให้แก่ประชาชน โดยมีการชูป้ายข้อความต่อต้านเผด็จการ รวมทั้งกล่าวสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวของกลุ่มนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ทุกรูปแบบและชูป้ายแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เช่น save นักเรียน, ไม่เอาเผด็จการ, พวกเราจะไม่ทน และป้ายสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๗๖) กลุ่มสมุทรสาครปลดแอก

สถานที่ บริเวณด้านหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภา และกล่าวปราศรัยโจมตีรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารงานและการบังคับใช้กฎหมาย

(๗๗) กลุ่มมหานครเพื่อประชาธิปไตย (MDG) และกลุ่มมอกะเสด (KU Daily)

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแถลงการณ์จุดยืนต่อต้านอำนาจเผด็จการ โดยกลุ่มฯ ได้เรียกร้องให้รัฐบาลเร่งปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ๓ ประการ ของประชาชน

(๗๘) กลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สถานที่ บริเวณลานคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเขียนป้ายผ้า เปิดแฟลชมือถือ

(๗๙) เฟซบุ๊กพิษณุโลกคนกล้า ไม่ก้มหน้าให้เผด็จการ

สถานที่ เฟซบุ๊ก พิษณุโลกคนกล้าไม่ก้มหน้าให้เผด็จการ

เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านประกาศจุดยืน ๔ ข้อ คือ ๑) หยุดใช้สถาบันพระมหากษัตริย์มาใช้สร้างความขัดแย้งทางการเมือง ๒) ให้รัฐหยุดคุกคามประชาชน ๓) ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และ ๔) ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน

(๘๐) กลุม มศว. คนรุนเปลี่ยน

สถานที่ บริเวณรัฐสภา

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านยืนมอง เป็นเวลา ๒๐ นาที พร้อมกับแสดงสัญลักษณ์ โดยการชู ๓ นิ้ว

(๘๑) กลุ่มเยาวชนจากโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม

สถานที่ บริเวณลานตะวันเบิกฟ้าริมฝั่งแม่น้ำโขง ถนนสุนทรวิจิตร เขตเทศบาลเมือง จังหวัดนครพนม

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย ชูป้ายขับไล่รัฐบาล

(๘๒) คณะประชาชนปลดแอก – Free People

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านแถลงการณ์โดยมีข้อเรียกร้อง จำนวน ๓ ข้อ ดังนี้ ๑) รัฐบาลต้องหยุดคุกคามประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวตามสิทธิ ๒) รัฐบาลและรัฐสภาต้องร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) รัฐบาลต้องยุบสภา รวมทั้ง การดำเนินการทั้ง ๓ เรื่องต้องอยู่บนหลักการ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้ ๑) จะต้องไม่มีการรัฐประหารเกิดขึ้นอีก และ ๒) จะต้องไม่มีรัฐบาลแห่งชาติ ทั้งนี้ กลุ่มฯ จะมีการจัดกิจกรรมชุมนุมใหญ่ ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๘๓) กลุ่มนักกิจกรรมและนักศึกษา

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลรับฟังความเห็นของประชาชนโดยมีข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ ได้แก่ ๑) หยุดคุกคามประชาชน ๒) ต้องร่างรัฐธรรมนูญใหม่ที่มาจากเจตจำนงค์ของประชาชนอย่างแท้จริง และ ๓) ต้องยุบสภาหลังจากดำเนินการตามข้อ ๑) และ ๒) ลุล่วงแล้ว

(๘๔) กลุ่มนักกิจกรรมและนักศึกษา

สถานที่ สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อให้กำลังใจนายอานนท์ นำภา ทนายความด้านสิทธิมนุษยชน และนายภานุพงศ์ จาดนอก นักกิจกรรมซึ่งถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดฐานร่วมกันกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือหรือวิธีอื่นใดอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน โดยได้มีการไลฟ์สดผ่านสื่อออนไลน์แจ้งให้มวลชนเดินทางไปให้กำลังใจต่อที่ สน.บางเขน หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ชี้แจงขั้นตอนดำเนินการโดยได้นำตัวทั้ง ๒ คน ไปที่ สถานีตำรวจบางเขน ในการทำเรื่องฟ้องศาลเพื่อฝากขังตามขั้นตอนต่อไป

(๘๕) กลุ่มแนวร่วม Free Youth และกลุ่ม สนท.

สถานที่ สถานีตำรวจนครบาลบางเขน

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อให้กำลังใจนายอานนท์ นำภา และนายภานุพงศ์ จาดนอก และนายพริษฐ์ ชิวารักษ์

(๘๖) กลุ่มแนวร่วม Free Youth และกลุ่ม สนท.

สถานที่ สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้าน นท.ตร. ได้นำตัวทั้งสองคนไปฝากขังต่อ

(๘๗) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา)

สถานที่ บริเวณหน้าโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาล กิจกรรมไม่มีการปราศรัย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพร้อมกันยืนชูกระดาษเปล่า เพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์

(๘๘) กลุ่มนักกฎหมายอาสา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สถานที่ บริเวณใต้ตึกคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ตั้งโต๊ะเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญใหม่ โดยรวบรวมรายชื่อ มีกำหนดระยะเวลา ๗ วัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๘๙) กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในนามสหภาพนักเรียนนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.)

สถานที่ บริเวณลานเพลินตา อาคารไทยบุรี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านจัดกิจกรรม “มาเถิดชาวประชามาร่วมกันไล่ล่าเผด็จการกับเมาคลี”

(๙๐) กลุ่มเห็นต่างจังหวัดเชียงราย

สถานที่ ลานอนุสาวรีย์ ร.๕ จังหวัดเชียงราย

เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาล

(๙๑) กลุ่มประชาชนปลดแอก

สถานที่ ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวนายอานนท์ นำภา และนายภาณุพงศ์ จาดนอก ขออนุญาตฝากขังต่อศาลอาญา ในคดียุยงปลุกปั่นตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๑๑๖ และข้อหาอื่น ๆ รวม ๗ ข้อหา

(๙๒) กลุ่มประชาชนปลดแอก

สถานที่ สกายวอล์ค แยกปทุมวัน หน้า MBK Center

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงพลังอย่ายอม อย่ากลัว จงออกมาทวงคืนรวมพลัง Flash Mob

(๙๓) กลุ่มสมุทรสงครามปลดแอก

สถานที่ บริเวณด้านหน้าธนาคารออมสิน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านปราศรัยโจมตีรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และการบังคับใช้กฎหมาย

(๙๔) กลุ่มนักกฎหมายอาสา (Law Long Beach) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สถานที่ บริเวณใต้ตึกคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านพร้อมประกาศเชิญชวนผ่านเฟซบุ๊ก law long beach – นักกฎหมายอาสา ให้มาร่วมลงชื่อ โดยใช้ประเด็นการรณรงค์ “๕๐,๐๐๐ ชื่อ ร่วมรื้อร่วมสร้างร่วมร่างรัฐธรรมนูญ”

(๙๕) เครือข่ายประชาธิปไตยมหาสารคาม

สถานที่ บริเวณลานศาลเจ้าพ่อหลักเมืองมหาสารคาม

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาล เรียกร้องให้รัฐบาลลาออก จัดเลือกตั้งใหม่ แก้ไขรัฐธรรมนูญปี ๖๐ และไม่ให้ใช้ความรุนแรงกับกลุ่มผู้ชุมนุมโดยเฉพาะนักศึกษาที่แสดงออกทางสิทธิเสรีภาพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๙๖) กลุ่มเลือกข้างประชาธิปไตย

สถานที่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีการบริหารงานของรัฐบาลที่ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และจ้องแต่จะจับผู้มีความคิดเห็นต่าง โดยเรียกร้องให้ยุบสภาร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และหยุดใช้กฎหมายคุกคามประชาชน

(๙๗) แนวร่วมประชาชนปลดแอกเชียงใหม่

สถานที่ บริเวณลานประตูท่าแพ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านบรรยากาศกิจกรรมพบการแจกจ่าย “หนังสือสถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย ๔ ประเด็นกฎหมาย” โดยมีเนื้อหาที่ถอดเทปคำปราศรัยของนายอานนท์ นำภา เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จำนวน ๑๐๐ เล่ม แกนนำวิพากษ์วิจารณ์ระบอบยุติธรรมที่มีลักษณะสองมาตรฐานและประเด็นกระแสข่าวกรณีการควบคุมแกนนำนักศึกษาที่จังหวัดพิษณุโลก และมีการเปิดล่ารายชื่อเพื่อเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

(๙๘) กลุ่มพิษณุโลกคนกล้าไม่ก้มหน้าให้เผด็จการ

สถานที่ บริเวณริมแม่น้ำน่าน หน้าวัดใหญ่ จังหวัดพิษณุโลก

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้อง ๓ ข้อ คือ ๑) ขอให้รัฐหยุดคุกคามประชาชน ๒) ขอให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) ขอให้ยุบสภา และเลือกตั้งใหม่ภายใต้กติกาที่เป็นประชาธิปไตย จากนั้น เวลา ๑๘.๓๐ - ๑๙.๕๐ นาฬิกา เดินทางไปแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ที่วงเวียนหอนาฬิกา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

(๙๙) กลุ่มแฟนเพจเฟซบุ๊กวิ่งไล่ลุงอุบลราชธานี

สถานที่ บริเวณหน้าศาลหลักเมือง อุบลราชธานี

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านมีจุดมุ่งหมาย คือ สะท้อนว่าเสียงของประชาชนไม่มีค่า บรรยากาศกิจกรรมไม่มีแกนนำ ผู้เข้าร่วมชุมนุมชูแผ่นกระดาษประท้วงรัฐบาล มีการจัดโต๊ะล่ารายชื่อเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ

(๑๐๐) แนวร่วมกลุ่มเห็นต่างทางการเมือง

สถานที่ สวนสาธารณะหนองประจักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อให้กำลังใจ นายอานนท์ นำภา และนายภานุพงศ์ จาดนอก กรณีถูกควบคุมตัวที่ศาลอาญา

(๑๐๑) กลุ่มอิสานสิบ่ทน!

สถานที่ บริเวณลานศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดมหาสารคาม

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้มีการแก้ไขหรือร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ให้มีบทบัญญัติที่เป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์แบบยึดโยงประชาชน ล้างอยุติธรรมทั้งปวงและวางหลักการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประชาธิปไตย โดยดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อคืนอำนาจแก่ประชาชน เพื่อการเลือกตั้งใหม่ ภายใต้กติกาของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ที่ประชาชนทุกฝ่ายยอมรับเพื่อมีรัฐบาลใหม่

(๑๐๒) กลุ่มคณะรณรงค์เพื่อรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน (ครช.) และกลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตย"

สถานที่ รัฐสภา

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเชิญชวนประชาชนยื่นร่าง พ.ร.บ.ประชามติฯ แก้ไขรัฐธรรมนูญ ยืนยันหลักการ “ไม่แก้ไข..เขียนใหม่เท่านั้น” กิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชูสามนิ้วและร้องเพลงปณิธานแห่งเสรีชน

(๑๐๓) กลุ่ม ๒๔ มิถุนาประชาธิปไตย

สถานที่ บริเวณด้านหน้าสัปปายะสภาสถาน รัฐสภา

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านปราศรัยโจมตีรัฐบาลจัดกิจกรรมพิธี “เผากงเต๊ก...ส่งรัฐธรรมนูญกลับไปให้ท่านไปใช้เอง...” ร่วมตะโกน “เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ” ๓ ครั้ง และนำอุปกรณ์ในการเผากงเต๊กทำจากกระดาษรูปนาฬิกา เครื่องบิน เรือดำน้ำ เปรียบเสมือนเป็นภาษีของประชาชน เผาลงในถังที่เตรียมไว้

(๑๐๔) นายกรกช แสงแย็นพันธ์ และนายอานนท์ นำภา

สถานที่ ไม่ปรากฏ

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเข้ารับฟังคำสั่งฟ้องกรณีจัดกิจกรรม “ลบยังไงก็ไม่ลืม” ฉายโฮโลแกรมการอ่านประกาศคณะราษฎรที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

(๑๐๕) พรรคโดมปฏิวัติ (Dome Revolution) ในนามกลุ่มธรรมศาสตร์และการชุมนุม

สถานที่ บริเวณลานพญานาค มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้ประชาชนร่วมกันกดดันให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยไม่มีการประนีประนอม เพื่อไม่ให้มีการสืบทอดอำนาจเผด็จการ รัฐบาลกู้เงินจำนวนมากเพื่อใช้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศมีหนี้สินมาก โจมตีรัฐบาลไม่รักษาคำมั่นสัญญาที่จะขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็นวันละ ๔๐๐ - ๔๒๕ บาท ทำให้แรงงานต้องทำงานหนักโดยไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงพร้อมจะนำผู้ใช้แรงงานร่วมการชุมนุมใหญ่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ เชิญชวนมวลชนต่อต้านเผด็จการและกำหนดเส้นตายให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญมีขึ้นภายในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จัดกิจกรรม “ธรรมศาสตร์จะไม่ทน” เพื่อประชาสัมพันธ์การรวบรวม ๕ หมื่นรายชื่อเพื่อเสนอแก้รัฐธรรมนูญ

(๑๐๖) กลุ่มสหภาพร้อยเอ็ดปลดแอก นักเรียนโรงเรียนมัธยมสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

สถานที่ โรงเรียนมัธยมสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านยืนชูกระดาษเปล่าสีขาว ภายในโรงเรียนจัดกิจกรรม “สศ. ไม่ขอทนเผด็จการ”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๐๗) กลุ่มเยาวชนสุรินทร์เพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ หอประชุมโดม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้อง ๓ ข้อหลักใหญ่ คือ ๑) แก้รัฐธรรมนูญ ๒) ให้รัฐบาลยุบสภา และ ๓) หยุดคุกคามประชาชน จัดกิจกรรม โครงการ “ดูหนังฟังเพลง บรรเลงประชาธิปไตย”

(๑๐๘) กลุ่มพิราบขาวเพื่อมวลชน

สถานที่ บริเวณลานโพธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านรัฐบาล และให้กำลังใจเพื่อนนักศึกษา และมีการชูกระดาษเปล่า “ธรรมศาสตร์จังขี้หน้าเผด็จการ หรือเกลียดหน้าเผด็จการ”

(๑๐๙) กลุ่มนักศึกษา มทส. (มทส. เพื่อเสรี)

สถานที่ ประตูมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ประตู ๑)

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านพร้อมระบุข้อความเชิญชวนในโพสต์ตอนหนึ่งว่า “ทุกคนคือแกนนำด้วยตัวคุณเองอยู่แล้ว” กิจกรรม นักศึกษาและประชาชนที่มาเข้าร่วมชุมนุมได้ชูป้ายแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ และร่วมกันส่งกำลังใจไปยังมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๑๑๐) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถานที่ บริเวณลานหน้าอาคารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อเรียกร้องสิทธิของกลุ่มฯ เกี่ยวกับการแต่งกาย ทรงผม และการแสดงออกทางความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ จัดกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ “ลาขาดเผด็จการ” โดยการชูกระดาษเปล่า

(๑๑๑) กลุ่มนักศึกษาและเยาวชนใน จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานที่ บริเวณสวนสาธารณะกุดน้ำกิน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีรัฐบาล ภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีการชู ๓ นิ้ว พร้อมกับร้องตะโกนขับไล่รัฐบาล และยืนยันข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ คือ ๑) หยุดคุกคามประชาชน ๒) ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และ ๓) ยุบสภา เลือกตั้งใหม่ จัดกิจกรรม “กาฬสินธุ์สิบทน”

(๑๑๒) กลุ่มภาคี นศ. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (UTCC)

สถานที่ สนามหญ้าหน้าตึก ๒๔ (ตึกเรือใบ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านมีการชูป้าย เปิดแฟลชโทรศัพท์มือถือ แสดงพลังเรียกร้อง ๓ ข้อ ของกลุ่มเยาวชนปลดแอก คือ ๑) หยุดคุกคามประชาชน ๒) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) ยุบสภา ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องไม่มีการรัฐประหารและไม่เอารัฐบาลแห่งชาติ จัดกิจกรรม “ได้เวลาออกเรือไล่ทรราช”

(๑๑๓) นางสาวสิตานัน สิตย์ศักดิ์สิทธิ

สถานที่ สถานทูตกัมพูชา

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง พี่สาววันเฉลิมฯ เป่าเค้กวันเกิดให้น้องชายหน้าสถานฑูตกัมพูชา

(๑๑๔) นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

สถานที่ องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านกรณีการใช้พื้นที่ชุมนุม ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระบุว่าการแสดงออกที่เกินขอบเขต ถือเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคล ซึ่งมีการตกลงกันก่อนจัดชุมนุมแล้ว จากนี้จะไม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่จัดกิจกรรมการเมืองที่สุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดกฎหมาย

(๑๑๕) กลุ่มเพชรบูรณ์ไม่รับใช้เผด็จการ

สถานที่ บริเวณสนามหญ้าด้านหน้าที่ว่าการอำเภอหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ จัดกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เพชรบูรณ์ ไม่รับใช้เผด็จการ

(๑๑๖) พรรคสามัญชน

สถานที่ เฟซบุ๊กแฟนเพจ Commoners Party

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านแถลงการณ์ ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ Commoners Party เรียกร้องให้เปิดพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และระบุว่าเสนอปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ของนักเรียน นักศึกษาและประชาชน เป็นไปเพื่อปกป้องระบอบประชาธิปไตย

(๑๑๗) คนไทยในสวีเดน

สถานที่ บริเวณหน้าสถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงสตอกโฮล์ม

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้รัฐบาลไทยหยุดคุกคามประชาชนที่พร้อมทั้งแจกเอกสารให้กับผู้คนที่เดินผ่านไป – มา

(๑๑๘) นักศึกษาไทย มหาวิทยาลัยแห่งชาติเจิ้งจื้อ

สถานที่ บริเวณ Taipei Main Station กลางกรุงไทเป

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านกลุ่มนักเรียนไทยในไต้หวันประกาศยืนข้างบ้านเกิดนัดชุมนุมใหญ่ที่บริเวณ Taipei Main Station กลางกรุงไทเป ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ จัดกิจกรรมในไต้หวันประกาศยืนข้างบ้านเกิด

(๑๑๙) สื่อมวลชนต่างประเทศ อาทิ Bloomberg The Guardian และ Nikkei

สถานที่ ผ่านอินเทอร์เน็ต

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านวิจารณ์การชุมนุมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต ไปในแนวทางเดียวกันว่าแตกต่างจากการชุมนุมครั้งอื่น เนื่องจากมีการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันกษัตริย์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่าผิดกฎหมายในไทย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๒๐) นศ. มธ. กลุ่มธรรมศาสตร์เสรีเพื่อประชาธิปไตย (LLTD)

สถานที่ อาคารโดมบริหาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเรียกร้องให้ผู้บริหารปกป้องนักศึกษาที่ถูกคุกคามหลังการปราศรัย เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ พร้อมกับให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริญญา เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีฝ่ายความยั่งยืนและบริหารศูนย์รังสิต กล่าวขอโทษนักศึกษาและรับผิดชอบกรณีโพสต์เฟซบุ๊กระบุว่ากลุ่มนักศึกษาทำกิจกรรมฯ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ เกินกว่าเหตุ รวมตัวกันที่อาคารโดมบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๑๒๑) กลุ่ม มศว.คนรุ่นเปลี่ยน

สถานที่ บริเวณลานเทาแดง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านมีการร่วมลงชื่อเสนอแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ชี้เป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา แกนนำยืนยันร่วมชุมนุมใหญ่กลุ่มประชาชนปลดแอก ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ รู้ว่าเสี่ยงแต่ก็ยอม จัดกิจกรรมแฟลชม็อบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

(๑๒๒) นักศึกษาจุฬาฯ กลุ่ม Spring Movement (ศิษย์เก่า - ศิษย์ปัจจุบัน)

สถานที่ บริเวณโถงใต้อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงพลังในฐานะประชาชนไม่ยอมถูกคุกคามข่มขู่ จากอำนาจเผด็จการ โดยมีการเชิญนิสิตและประชาชน รวมตัวบริเวณใต้อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ ภายหลังฝนหยุดตก พร้อมประกาศนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ ถูกจับกุม โดยมีกลุ่ม ilaw ไปตั้งโต๊ะรวบรวมรายชื่อประชาชนเพื่อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญจัดกิจกรรม “จุฬารวมพลเสาหลักจะหักเผด็จการ”

(๑๒๓) นศ.มร.กลุ่มรามคำแหงเพื่อประชาธิปไตย

สถานที่ บริเวณใต้อาคารศิลาบาตร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านปราศรัยโจมตีรัฐบาล เรียกร้อง ๑๐ ข้อ ประกอบไปด้วย ๑) แก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับเผด็จการทหาร (ปี ๒๕๖๐) ๒) หยุดคุกคามประชาชน ๓) ไม่เอารัฐประหาร, ๔) ไม่เอารัฐบาลแห่งชาติ ๕) สมาชิกวุฒิสภาต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ๖) สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่มีสิทธิโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ๗) เรียกร้องให้ยุบสภา ๘) นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง ๙) องค์กรอิสระต้องมาจากประชาชน และ ๑๐) รัฐบาลต้องมีคำตอบเรื่องการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากบางแห่งเว้นว่างจากการเลือกตั้ง รวมถึงการแทรกแซงการเลือกตั้งท้องถิ่นจัดการชุมนุมปราศรัยแบบแฟลชม็อบ "คนรามจะไม่ทน"

(๑๒๔) นักเรียน.กลุ่มลูกทุเรียนนนท์ต่อต้านเผด็จการ

สถานที่ บริเวณท่าน้ำนนท์ จังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านส่วนใหญ่โจมตีการทำงานของรัฐบาลอาทิ ปัญหาเศรษฐกิจและปัญหายาเสพติด ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าควบคุมตัวนายพริษฐ ชิวารักษ (เพนกวิน) ขณะเดินทางไปรวมกิจกรรม โดยระหว่างถูกควบคุมตัว นายพริษฐ ชิวารักษ ได้มีการชู ๓ นิ้ว เพื่อเป็นการแสดงออก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เชิงสัญลักษณขณะที่กิจกรรมเปนการปราศรัยโดยมีขอเรียกรอง ๓ ขอ คือ ๑) ยุบสภา ๒) รางรัฐธรรมนูญใหม และ ๓) ยกเลิก พ.ร.ก. ฉุกเฉินพรอมเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำตามข่อตกลง คือ ไมมีการจับกุมแกนนำและผู้ชุมนุม ยืนยันจัดกิจกรรมต่อไป โดยจะกระทำในรูปแบบ “อารยะขัดขืน” จัดกิจกรรม “ทุเรียนนนท์ไม่ทน เผด็จการ ให้มันจบที่รุ่นเรา”

(๑๒๕) นายภาณุพงศ์ จาดนอก (ไมค์) และนางสาวณัฏฐา มหัทธนา (โบว์)
สถานที่ สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ เข้าควบคุมตัวนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) ไปดำเนินคดี ข้อหาฝ่าฝืน พ.ร.ก. ฉุกเฉินฯ ๘ คดี และเตรียมนำตัวไปขอฝากขังต่อศาล รวมตัวให้กำลังใจที่หน้าสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทยเตรียมยื่นขอประกันตัว

(๑๒๖) Amnesty International ประเทศไทย
สถานที่ สำนักงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย กรุงเทพฯ
เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านแถลงเรียกร้องให้ปล่อยตัวนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) โดยระบุว่าเป็นการปราบปรามสิทธิในเสรีภาพการชุมนุมอย่างสงบโดยรัฐ แทนที่จะให้ความคุ้มครองกับผู้ชุมนุมโดยสงบ และมีตัวแทน HRW ประเทศไทยไปร่วมสังเกตการณ์ แถลงการณ์ให้ปล่อยตัวนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน)

(๑๒๗) กลุ่มนักศึกษาผู้สนับสนุนประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
สถานที่ บริเวณลานรำวงสวนตุงและโคมเชียงราย ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเปิดเวทีปราศรัยขึ้นมีหัวข้อที่สำคัญ คือ ขอให้มีการร่าง/แก้ไข รัฐธรรมนูญใหม่ โดยประชาชนมีส่วนร่วม โดยให้มีการล่ารายชื่อให้ ครบ ๕๐,๐๐๐ คน, หยุดคุกคามประชาชน และนักศึกษา ในการชุมนุมแบบประชาธิปไตยและกรณีการจับกุมนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) และนายอานนท์ นำภา มีนักศึกษา นักเรียน และประชาชน ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เดินทางมาร่วมรับฟังจัดกิจกรรมเชียงรายจะไม่ทน

(๑๒๘) กลุ่ม นศ. และ ปชช.ป
สถานที่ บริเวณหน้าประตูทางเข้าศาลอาญา
เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อให้กำลังใจนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) กรณีตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ นำตัวมาขอฝากขังซึ่งศาลอนุญาตให้ประกันและปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขห้ามกระทำผิดตามข้อเดิม แต่สามารถร่วมชุมนุมได้ จัดกิจกรรมให้กำลังใจนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน)

(๑๒๙) กลุ่ม Trang Against Dictatorship (TAD)
สถานที่ บริเวณสวนทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ และการปราศรัยวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล พร้อมกับเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่รัฐยุติการคุกคามและปิดกั้นการแสดงออกของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน รวมถึงเรียกร้องให้ยุบสภา และแก้ไขรัฐธรรมนูญจัดกิจกรรม “พะยูนปลดแอกที่ภาคใต้” ตรังต้านเผด็จการ

(๑๓๐) กลุ่ม นศ. และประชาชน

สถานที่ บริเวณสี่แยกคอกวัว อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา

เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านร่วมงานสัมมนาเรื่องการกระจายอำนาจ ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้จัดและมีนายรังสิมัน โรมไปเป็นผู้บรรยาย ที่ห้องประชุมคุณหญิงกาญจนา ณ ระนอง ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยมีประชาชน ๕ คน ไปยืนชูป้ายข้อความปกป้องสถาบันที่บริเวณหน้าห้องสัมมนาจัดเสวนาเครือข่ายแรงงานเพื่อสิทธิประชาชน หัวข้อ “ทำไมขบวนการแรงงาน ต้องร่วมปลดแอก”

(๑๓๑) กลุ่มสหภาพแรงงานย่านรังสิต

สถานที่ บริเวณสี่แยกคอกวัว อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา

เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านมีการปราศรัยของสมาชิกกลุ่มฯ มีเนื้อหาหลัก ๓ ข้อ คือ ๑) ยุบสภา ๒) หยุดคุกคาม ประชาชน และ ๓) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ พร้อมกับ ๒ จุดยืน คือ ๑) ต้องไม่มีการทำรัฐประหาร ๒) ต้องไม่มีการจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ และ ๑ ความฝัน คือ การมีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่ใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง และมีการกล่าวโจมตีรัฐบาลในด้านการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ การเยียวยาจากโรค (COVID – 19) ปัญหาการตกงานของประชาชน และการใช้กฎหมายเพื่อปิดปากประชาชน พบกลุ่มบุคคลที่สำคัญ ในพื้นที่การชุมนุมอาทิ นายอานนท์ นำภา, นายชนินทร์ วงษ์ศรี, นางสาวปนัสยา สิทธิจิรวัฒนกุล (รุ่ง), นายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) และ นายภานุพงศ์ จาดนอก (ไมค์) จัดกิจกรรม #ขีดเส้นตายไล่เผด็จการ #โบกพัดชัดเผด็จการ #และอ่านแถลงการณ์

(๑๓๒) กลุ่มคณะประชาชนปลดแอก

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านกิจกรรมกลุ่มผู้ร่วมชุมนุมแสดงสัญลักษณ์โดยการชู ๓ นิ้ว ชูป้ายข้อความโจมตีรัฐบาล และกล่าวปราศรัยโจมตีรัฐบาล พร้อมทั้ง ได้อ่านแถลงการณ์ของกลุ่มและเรียกร้องต่อรัฐบาล ๓ ข้อ คือ ๑) ยุบสภา, ๒) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) หยุดคุกคามประชาชน ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงต้องไม่ใช่มาจากการรัฐประหาร และไม่ต้องการให้จัดตั้ง รัฐบาลแห่งชาติจัดกิจกรรม Flash Mob แสดงพลัง เรียกร้องประชาธิปไตย ทวงคืนสิทธิเสรีภาพของประชาชน และแสดงพลังว่าคนนครศรีธรรมราชจะไม่ยอมก้มหัวให้เผด็จการอีกต่อไป

(๑๓๓) กลุ่มวิ่งไล่ลุงอุบลราชธานี

สถานที่ บริเวณศาลหลักเมืองจังหวัดอุบลราชธานี

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านโจมตีเสียดสีการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีและรัฐบาล ที่ทำให้ประเทศไม่มีการพัฒนาและเสียผลประโยชน์สนับสนุนให้เยาวชน ออกมาเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ไม่ให้รัฐบาลมีอำนาจและผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคลเพียงกลุ่มหนึ่งกลุ่มเดียว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พร้อมทั้งมีการร่วมกันชู ๓ นิ้วจัดกิจกรรม “สาสน์จากประชาชน เราจะทวงคืนเสรีภาพที่ถูก พรากไป” ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมคู่ขนานกับ “คณะประชาชนปลดแอก -Free People” ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

(๑๓๔) กลุ่มประท้วงต่อต้านรัฐบาล “กลุ่มคนคอนจะไม่ทน”

สถานที่ ณ บริเวณน้ำพุ สนามหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านกิจกรรมกลุ่มผู้ร่วมชุมนุมแสดงสัญลักษณ์โดยการชู ๓ นิ้ว ชูป้ายข้อความโจมตีรัฐบาล และกล่าวปราศรัยโจมตี รัฐบาล พร้อมทั้ง ได้อ่านแถลงการณ์ของกลุ่มและเรียกร้องต่อรัฐบาล ๓ ข้อ คือ ๑) ยุบสภา ๒) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และ ๓) หยุดคุกคามประชาชน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงต้องไม่ใช่มาจากการรัฐประหาร และไม่ต้องการให้จัดตั้ง รัฐบาลแห่งชาติจัดกิจกรรม Flash Mob แสดงพลังเรียกร้องประชาธิปไตย ทวงคืนสิทธิเสรีภาพของประชาชน และแสดงพลังว่าคนนครศรีธรรมราชจะไม่ยอมก้มหัวให้เผด็จการอีกต่อไป

(๑๓๕) กลุ่มมวลชนจัดกิจกรรมคู่ขนาน

สถานที่ บริเวณประตูท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เรียกร้องสิทธิและเสรีภาพ

(๑๓๖) กลุ่มเครือข่ายประชาธิปไตย

สถานที่ บริเวณศาลหลักเมือง เขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เป็นการเปิดไทม์ไลน์ก่อนชุมนุม

(๑๓๗) กลุ่มคนไทยในไต้หวัน

สถานที่ บริเวณโถง Taipei Main Station

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง คนไทยในไต้หวันจัดชุมนุม #ไทเปจะไม่ทน เรียกร้อง ๓ ข้อ เช่นเดียวกับในประเทศไทย

(๑๓๘) กลุ่มแนวร่วมเยาวชนปลดแอก

สถานที่ สวนรัชดานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านแกนนำสลับกันปราศรัยตำหนิเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยเฉพาะประเด็นพยายามสกัดกั้นการแสดงออก Live ผ่านเพจของกลุ่ม

(๑๓๙) กลุ่มแนวร่วมเยาวชนปลดแอก นักเรียนโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์

สถานที่ บริเวณขางสนามฟุตบอล โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ จังหวัดราชบุรี

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชูกระดาษ A๔ สีขาว ไม่เขียนข้อความ และชู ๓ นิ้วแสดงออกเชิงสัญลักษณขณะเคารพธงชาติ ทั้งนี้ หลังจบการเคารพธงชาติ ได้ตะโกนคำว่า “เผด็จการจงพินาศ” จำนวน ๓ ครั้ง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ โดยผูกโบว์สีขาวไว้ที่ประเป๋านักเรียน

(๑๔๐) กลุ่มแนวร่วมเยาวชนปลดแอก นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ

สถานที่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติจัดกิจกรรม และกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์โดยผูกโบว์สีขาวไว้ที่ประเป๋านักเรียน และชู ๓ นิ้ว พร้อมตะโกนว่า “เผด็จการ จงพินาศ”

(๑๔๑) กลุ่มแนวร่วมเยาวชนปลดแอก นักเรียนโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

สถานที่ โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติจัดกิจกรรม และกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์โดยผูกโบว์สีขาวไว้ที่ประเป๋านักเรียน และชู ๓ นิ้ว พร้อมตะโกนว่า “เผด็จการ จงพินาศ”

(๑๔๒) นักเรียนโรงเรียนมหาวชิราวุธ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติจัดกิจกรรม และกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์โดยผูกโบว์สีขาวไว้ที่ประเป๋านักเรียน และชู ๓ นิ้ว พร้อมตะโกนว่า “เผด็จการ จงพินาศ”

(๑๔๓) นศ. ไทยในอังกฤษ

สถานที่ บริเวณจตุรัสรัสเซลล์ในกรุงลอนดอน

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงพลังสนับสนุนข้อเรียกร้องของกลุ่มคณะประชาชนปลดแอก มีการปราศรัยและชูป้ายไว้อาลัยให้กับผู้สูญหายจัด Flash Mob ที่จตุรัสรัสเซลล์ในกรุงลอนดอน

(๑๔๔) กลุมนักเรียนโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห สิงหเสนี)

สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง แสดงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว

(๑๔๕) กลุมนักเรียนโรงเรียนนครสวรรค จังหวัดนครสวรรค์

สถานที่ บริเวณโรงเรียนนครสวรรค์

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว และติดโบว์สีขาว

(๑๔๖) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว และติดโบว์สีขาว

(๑๔๗) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาล ประกาศยุบสภา หยุดคุกคาม ประชาชน และร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๔๘) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้วและติดโบว์สีขาว

(๑๔๙) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ติดโบว์สีขาวทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว แสดงจุดยืนต่อต้านรัฐบาล

(๑๕๐) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว และร่วมกันตะโกนคำว่า “เผด็จการจงพินาศ”

(๑๕๑) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนอรุณประดิษฐ์
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมต่อต้าน ชู ๓ นิ้ว เพื่อสนับสนุนแนวทางของคณะประชาชนปลดแอก

(๑๕๒) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรีพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรีพิษณุโลก
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว และติดโบว์สีขาว

(๑๕๓) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนเบตง (วีระราษฎร์ประสาน)
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธงโรงเรียนเบตง จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว พร้อมทั้งเปล่งเสียง “เราต้องการประชาธิปไตย”

(๑๕๔) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนสภาราชินี
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว เรียกร้องให้รัฐบาลยุติการละเมิดสิทธิเสรีภาพ

(๑๕๕) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนหาดใหญ่สมบูรณ์กุลกันยา
สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียนหาดใหญ่สมบูรณ์กุลกันยา
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านชู ๓ นิ้ว รวมทั้งแจกสติ๊กเกอร์ทำกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว รวมทั้งแจกสติ๊กเกอร์ ข้อความ “อำนาจอธิปไตยเป็นของ ประชาชน” และ “We stand for Democracy humanity freedo”

(๑๕๖) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย

สถานที่ บริเวณลานหนาเสาธง โรงเรียน ศรีสะเกษวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง กิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ชู ๓ นิ้ว รวมทั้งปราศรัยเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพ

(๑๕๗) ภาคีนักศึกษาศาลายา

สถานที่ บริเวณหลังตึกสิริวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านรัฐบาลจัดกิจกรรมชุมนุมทางการเมือง “ศาลายาแสกหน้าเผด็จการ” เพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านรัฐบาล

(๑๕๘) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ และโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

สถานที่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมแสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติ

(๑๕๙) โรงเรียนศรียาภัย อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

สถานที่ บริเวณลานหน้าเสาธง โรงเรียนศรียาภัย

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อชู ๓ นิ้ว จนเพลงชาติจบ ซึ่งทางคณะครูอาจารย์ไม่ได้เข้าระงับหรือขัดขวางกิจกรรมจัดกิจกรรมติดริบบิ้นสีขาวที่กระเป๋านักเรียน และผูกโบว์สีขาวที่ผมในช่วงเคารพธงชาติหน้าเสาธง

(๑๖๐) กลุ่มนักเรียนโรงเรียนนวมินทร์ราชูทิศ มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์

สถานที่ บริเวณลานหน้าเสาธง

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์ การผูกโบว์นี้เป็นการแสดงเชิงสัญลักษณ์ ต่อต้านเผด็จการ และเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพ ไม่มีการชู ๓ นิ้ว ระหว่างเคารพธงชาติ จัดกิจกรรมแสดงเชิงสัญลักษณ์ การผูกโบว์นี้เป็นการแสดงเชิงสัญลักษณ์ ต่อต้านเผด็จการ และเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง

(๑๖๑) นักเรียนโรงเรียนอุดมดรุณี

สถานที่ บริเวณลานหน้าเสาธง โรงเรียนอุดมดรุณี

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านไม่มีการชู ๓ นิ้ว ระหว่างเคารพธงชาติจัดกิจกรรมแสดงเชิงสัญลักษณ์ ผูกโบว์สีขาวที่กระเป๋านักเรียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๖๒) นักเรียนโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดสุโขทัย

สถานที่ โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์โดยการชู ๓ นิ้ว พร้อมตะโกนว่า "เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ" ๓ ครั้ง เพื่อต่อต้านอำนาจเผด็จการรัฐประหารของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี / หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หลังจากเคารพธงชาติ และร้องเพลงสถาบัน ซึ่งนักเรียนหญิงได้ผูกโบว์สีขาวบนศีรษะและกระเป๋า จัดกิจกรรมแสดงเชิงสัญลักษณ์โดยการชู ๓ นิ้ว

(๑๖๓) นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

สถานที่ บริเวณหน้าอาคารวชิรดารา โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์โดยการชู ๓ นิ้ว พร้อมตะโกนว่า "เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ" ๓ ครั้ง เพื่อต่อต้านอำนาจเผด็จการรัฐประหารของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี / หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หลังจากเคารพธงชาติ และร้องเพลงสถาบันซึ่งนักเรียนหญิงได้ผูกโบว์สีขาวบนศีรษะและกระเป๋า

(๑๖๔) นักเรียนโรงเรียนเพชรพิทยาคม จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานที่ บริเวณหน้าโรงเรียนเพชรพิทยาคม

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงเชิงสัญลักษณ์ต่อต้านเผด็จการ และปกป้องเสรีภาพของตนเอง ได้มีการชู ๓ นิ้ว แสดงออกเชิงสัญลักษณ์ขณะเคารพเพลงชาติ

(๑๖๕) นักเรียน โรงเรียนดำรงค์ราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

สถานที่ ห้องกิจกรรมโรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านมีการชูป้ายและติดบอร์ดให้ความรู้กันอย่างอิสระ โดยได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากคุณครูในโรงเรียน

(๑๖๖) โรงเรียนศึกษานารี

สถานที่ บริเวณอาคารเรียน

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงจุดยืนเคียงข้างประชาธิปไตย ไม่เอาเผด็จการ / โดยกลุ่มนักเรียนพร้อมใจกันชู ๓ นิ้วหน้าห้องเรียนทั้งโรงเรียน / และมีการใช้สื่อโซเชียล พร้อมกับติดแฮชแท็กว่า #ศึกษานารี ๓ นิ้วพรึ่บทั้งโรงเรียน #เผด็จการจงพังพินาศประชาธิปไตยจงเจริญ จัดกิจกรรมชู ๓ นิ้ว

(๑๖๗) นักเรียนโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

สถานที่ บริเวณหน้าอาคารเรียน ทางเดินเชื่อมต่ออาคารเรียน โดมคุมลานอเนกประสงค์ ภายในโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงออกเชิงสัญลักษณ์เพื่อสนับสนุนแนวทางคณะประชาชนปลดแอก โดยติดโบว์สีขาวที่กระเป๋า ผูกโบว์ขาวรัดผม รัดข้อมือ และชู ๓ นิ้ว จัดกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๖๘) นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

สถานที่ บริเวณหน้าเสาธง ขณะเคารพธงชาติ

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อแสดงสัญลักษณ์ต่อต้านเผด็จการ นอกจากนี้ได้มีการประกาศเชิญชวนทำกิจกรรมชูสามนิ้ว ที่หน้าเสาธง อย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ ๑๙ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(๑๖๙) นักเรียนโรงเรียนนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่ โรงเรียนนางรอง ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ต่อต้านเพื่อนักเรียนชู ๓ นิ้ว ระหว่างเคารพธงชาติ

(๑๗๐) กลุ่มนักเรียนเลว

สถานที่ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง มีการแสดงสัญลักษณ์ด้วยการชู ๓ นิ้ว ชูป้ายข้อความประท้วง การผูก ริบบิ้นสีขาวที่ข้อมือ ร้องเพลงที่แปลงเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และเสรีภาพเรื่องทรงผม พร้อมเป่านกหวีดเพื่อเรียกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ออกมาพบเป็นระยะ ซึ่งตัวแทนนักเรียนขึ้นปราศรัยเรียกร้องให้รัฐบาลหยุดคุกคามนักเรียน ต่อมาเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเดินทางไปที่บริเวณข้างเวทีชุมนุม กลุ่มฯ ได้เป่านกหวีดไล่ให้ไปเข้าแถว จากนั้นเวลา ๑๗.๕๐ นาฬิกา กลุ่มฯ ได้ผูกโบว์สีขาวบริเวณประตูเหล็กและกำแพงกระทรวงศึกษาธิการ และได้ประกาศให้ช่วย เก็บกวาดทำความสะอาด พร้อมทั้งร่วมกันกล่าวคำว่าเผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ ๓ ครั้ง

(๑๗๑) กลุ่ม Ladkrabang Politices - ประชาลาด นายกานต์นิธิ ลิ้มเจริญ สมาชิกคณะประชาชนปลดแอก

สถานที่ ลานตลาดหอใน (ลานกิจกรรมข้างสนามกีฬา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านเผด็จการ และพบกับการปราศรัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การแสดงดนตรีของ Rap Against Dictatorship, Dogwhine, Outside the Window และร่วมกิจกรรมลงชื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดย iLaw จัดเวทีปราศรัยโจมตีรัฐบาล จากนั้นกลุ่มแกนนำนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้มอบธงสัตยาเพื่อส่งต่อโครงการให้กับแกนนำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีนำจัดกิจกรรมอีกครั้งในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

(๑๗๒) กลุ่มดาวดิน สามัญชน

สถานที่ บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จังหวัดขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปร่วมลงชื่อ #แก้รัฐธรรมนูญ โดยมีเป้าหมาย คือ ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ได้กำหนดประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ มาร่วมลงชื่อกับเรา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการแก้รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ยังมีปัญหา เพื่อที่จะได้เปิดประตูสู่อนาคต และพาประเทศนี้ก้าวไปข้างหน้าด้วยกัน ซึ่งกลุ่ม ฯ ได้เปิดร่วมลงชื่อ #แก้รัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันที่ ๑๘, ๑๙, ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่บ้านดาวดิน โคลัมโบ ซอย ๓ (ร้านไก่ทอดโคลัมบัส @โคลัมโบ) เวลา ๑๑.๐๐ – ๒๒.๐๐ นาฬิกา และวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จังหวัดขอนแก่น เป็นต้นไป #อีสานปลดแอกปลาแดกจงเจริญ #อีสานใหม่ #ดาวดิน ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นเดินทางไปร่วมลงชื่อเป็นจำนวนมาก ผลการวิเคราะห์แนวโน้มในการจัดกิจกรรมเชิญชวน ร่วมลงชื่อ #แก้รัฐธรรมนูญ เป้าหมายของกลุ่ม ฯ คือ ๕๐,๐๐๐ คน เพื่อสามารถเข้าเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ได้ เมื่อกลุ่ม ฯ ได้จำนวนที่ต้องการจะเดินทางยื่นหนังสือให้กับคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (โดยมีนายจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา แกนนำกลุ่มดาวดินสามัญชน เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ประสานงาน) หลังจากจบกิจกรรม ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จังหวัดขอนแก่น จัดกิจกรรมเชิญชวนร่วมลงชื่อ #แก้รัฐธรรมนูญ

(๑๗๓) นักเรียนโรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ บริเวณโรงเรียนนารีนุกูล
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๗๔) นักเรียนโรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ บริเวณโรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๗๕) นักเรียนโรงเรียนอาเวมารีอา จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ บริเวณโรงเรียนอาเวมารีอา
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๗๖) นักเรียนโรงเรียนเขมราฐพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ บริเวณโรงเรียนเขมราฐพิทยาคม
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๗๗) นักเรียนโรงเรียนพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๗๘) นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ โรงเรียนเตรียม อุดมศึกษาพัฒนาการ
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๗๙) นักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาลัยราชภัฏสกลนคร
สถานที่ ณ ประตูทางออกตึก ๑๙ อาคารเรียนรวม มหาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๘๐) นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

(๑๘๑) นักเรียนโรงเรียนตะพานหินพิทยาคม จังหวัดพิจิตร
สถานที่ โรงเรียนตะพานหินพิทยาคม
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง จัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว ขณะเคารพธงชาติภายในโรงเรียน

เวทีการชุมนุมอื่น ๆ

(๑) กลุ่มปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่ บริเวณศาลาประดู่หก ตรงข้ามสนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อเรียกร้องให้กลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองยุติการจัดกิจกรรมชุมนุมที่ทำลายความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศ

(๒) กลุ่มคนระยองปกป้องสถาบัน
สถานที่ บริเวณหอนาฬิกาเทศบันเทิงพลาซ่า
เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อต่อต้านกลุ่มเยาวชนตะวันออกเพื่อประชาธิปไตย โดยอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามกับบริเวณจัดกิจกรรม

(๓) กลุมชาวขอนแกนรักสถาบัน
สถานที่ บริเวณสนามหนาศาลากลาง จังหวัดขอนแก่น
เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประเด็นข้อเรียกร้อง อ่านแถลงการณ และยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เรื่อง พสกนิกรไทยและชาวขอนแกนไมสบายใจ เกี่ยวกับกรณีที่มีการจวบจ้วงลวงละเมิดตอสถาบันพระมหากษัตริย ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

(๔) ชมรมปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สถานที่ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอวัฒนานคร ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบรมราชานุสาวรีย์ ร.๕ บริเวณศาลากลางจังหวัดสระแก้ว

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อร่วมกันถวายสัตย์ปฏิญาณแสดงความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระบูรพมหากษัตราธิราชเจ้าและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี

(๕) กลุ่มศูนย์กลางประสานนักศึกษาอาชีวะประชาชนปกป้องสถาบัน (ศอปส.)

สถานที่ รัฐสภา

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง ให้รัฐสภาปกป้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเร่งรัดดำเนินการควบคุมกลุ่มการเมืองที่ปลุกปั่นพร้อมทั้งทำกิจกรรมชูธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์

(๖) กลุ่มเยาวชนช่วยชาติ

สถานที่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เรียกร้อง ๙ ข้อ โดยให้ดำเนินคดีและประณามกลุ่มผู้แสดงออก

(๗) ศูนย์กลางประสานงานนักศึกษา อาชีวะ ประชาชน ปกป้องสถาบัน (ศอปส.)

สถานที่ ชุมนุมบริเวณทางเท้า ฝั่งร้านเมธาวลัยศรแดง ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อแสดงจุดยืนเพื่อปกป้องสถาบันฯ และไม่ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และสังเกตการณ์การก้าวล่วงสถาบันฯ ของคณะประชาชนปลดแอก (Free People) ต่อมาเมื่อเวลา ๑๕.๔๕ นาฬิกา ทางกลุ่มประกาศยุติกิจกรรมและเดินทางกลับ

(๘) กลุมศูนยกลางประสานงานนักศึกษาอาชีวะประชาชนปกปอง สถาบันฯ (ศอปส.)

สถานที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง เพื่อนำหลักฐานการหมิ่นสถาบันฯ กรณีการปราศรัยของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนยรังสิต เมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ยื่นตอพลตำรวจเอก จักรทิพย ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ขอใหเรงดำเนินคดีกับนายพริษฐ ชีวารักษ, นายภานุพงษ จาดนอก และนายอานนท นำภา ทั้งนี้ ภายหลังยื่นหนังสือ กลุมฯ มีการถายรูปรวมกัน และเดินทางกลับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๙) คณะอนุรักษนิยมแหงชาติ

สถานที่ วัดห้วยปลากั้ง ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง อ่านคำแถลงการณพรอมชูปายไวนิล จำนวน ๒ ปาย ขอความ “SAVE THAI ไทยตองเปนกลาง Get out American soldiers ทหารอเมริกันตองออกไป กอนสงครามจะมา” ทั้งนี้ ตั้งแต่ ๑๗ – ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ จะเดินทางไปยื่นหนังสือตอนายอำเภอทั้ง ๑๘ อำเภอ ของจังหวัดเชียงราย และมีแผนจะไปรวมตัวที่จังหวัดพิษณุโลกเพื่อจัดกิจกรรมแสดงพลัง หากวาสถานการณรุนแรงขึ้นอาจจะเดินทางไปกรุงเทพมหานคร

(๑๐) คณะอนุรักษนิยมแหงชาติ

สถานที่ ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง อานแถลงการณตามขอเรียกรอง โดยอางวาในโอกาสตอไป (ยังไมไดระบุหวงเวลา) กลุมจะนัดรวมตัวที่สนามหลวง เพื่อแสดงพลังปกปองสถาบันฯ

(๑๑) คณะอนุรักษนิยมแหงชาติ

สถานที่ ลานอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ประเด็นข้อเรียกร้อง อ่านแถลงการณและถ่ายรูปหมูบริเวณลานอนุสาวรีย์พอขุนงำเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

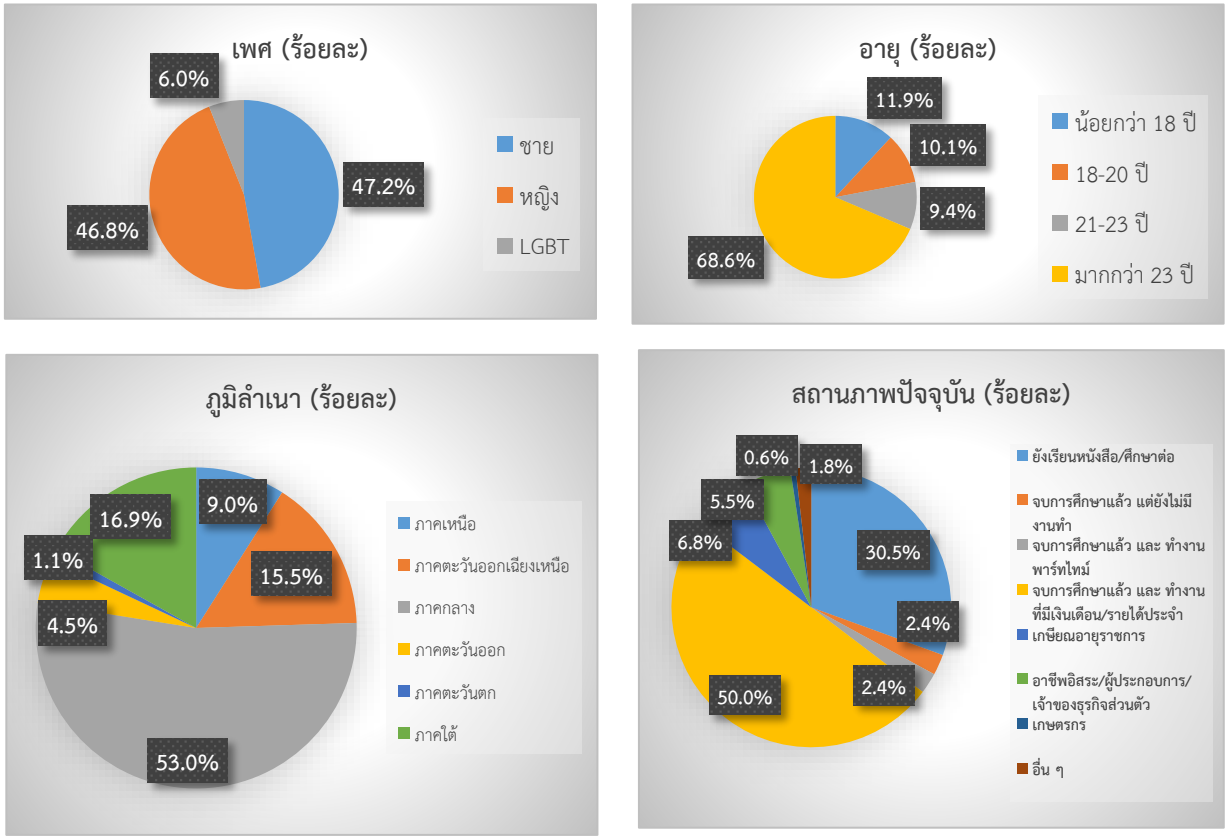
๓.๒.๔.๒ คณะกรรมาธิการได้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการตอบคำถาม

คณะกรรมาธิการร่วมมือกับสถาบันพระปกเกล้าในการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ โดยเก็บผลการสำรวจ ระหว่างวันที่ ๒๐ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ จำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น ๒,๕๐๕ คน สรุปภาพรวมได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศชาย ร้อยละ ๔๗.๒ เพศหญิง ร้อยละ ๔๖.๘ ที่เหลือเป็นกลุ่มเพศทางเลือก ร้อยละ ๖.๐ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า เป็นกลุ่มผู้มีอายุน้อยกว่า ๑๘ ปี ร้อยละ ๑๑.๙ อายุ ๑๘ - ๒๐ ปี ร้อยละ ๑๐.๑ อายุ ๒๑ - ๒๓ ปี ร้อยละ ๙.๔ และ อายุ ๒๓ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖๘.๖ เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ผู้ตอบมีภูมิลำเนาภาคเหนือ ร้อยละ ๙.๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๑๕.๕ ภาคกลาง ร้อยละ ๕๓.๐ ภาคตะวันออก ร้อยละ ๔.๕ ภาคตะวันตก ร้อยละ ๑.๑ และ ภาคใต้ ร้อยละ ๑๖.๙ โดยเมื่อจำแนกตามสถานภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบยังเรียนหนังสือ/ศึกษาต่อ ร้อยละ ๓๐.๖ จบการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่มีงานทำ ร้อยละ ๒.๔ จบการศึกษาแล้ว และ ทำงานพาร์ทไทม์ ร้อยละ ๒.๔ จบการศึกษาแล้ว และ ทำงานที่มีเงินเดือน/รายได้ประจำ ร้อยละ ๕๐.๑ เกษียณอายุราชการ ร้อยละ ๖.๘ อาชีพอิสระ/ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ ๕.๕ เกษตรกร ร้อยละ ๐.๖ และ อื่น ๆ เช่น พ่อบ้าน แม่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ ๑.๘ สรุปตามแผนภาพ

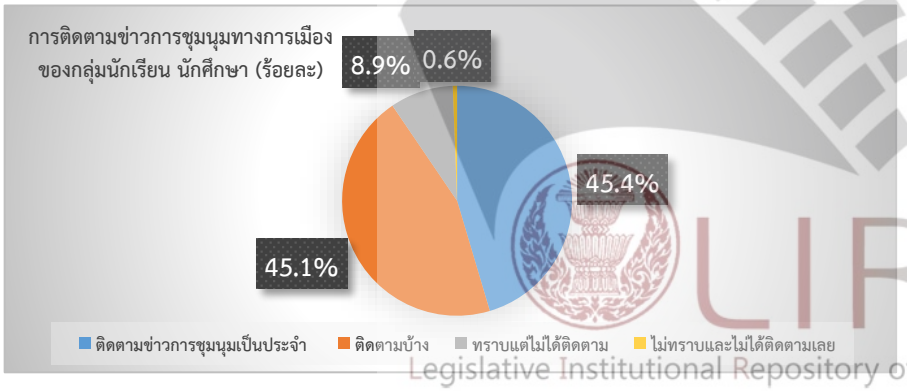
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แผนภาพที่ ๑ แผนภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(๑) การติดตามข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ระบุว่า ติดตามข่าวการชุมนุมเป็นประจำ เช่น ค้นหา/สืบค้นข่าวการจัดชุมนุม และ ติดตามเนื้อหาสาระของการชุมนุมอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๔๕.๔ รองลงมา คือ ติดตามบ้าง โดยดูผ่านสื่อสังคมออนไลน์/ดูข่าวในโทรทัศน์ - วิทยุ ร้อยละ ๔๕.๑ ผู้ตอบบางส่วน ระบุว่า ทราบข่าวการชุมนุม แต่ไม่ได้ติดตาม ร้อยละ ๘.๙ ส่วนที่เหลือ ระบุว่า ไม่ทราบและไม่ได้ติดตามเลย ร้อยละ ๐.๖ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ ๙๐ มีการติดตามข่าวสารของสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน และเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ให้ความสนใจในการติดตามข่าวการชุมนุมเป็นประจำถึงร้อยละ ๑๐๐ กลุ่มอายุ ๑๘ - ๒๐ ปี ติดตามข่าวการชุมนุมเป็นประจำ ร้อยละ ๙๘.๘ และ กลุ่มอายุ ๒๑ - ๒๓ ปี ติดตามข่าวการชุมนุมเป็นประจำ ร้อยละ ๘๕.๒ ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุมากกว่า ๒๓ ปีขึ้นไป ให้ความสนใจในการติดตามข่าวการชุมนุมเป็นประจำ เพียงร้อยละ ๒๒.๗ ซึ่งสะท้อนว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มของนักเรียนและนักศึกษา สรุปตามแผนภาพ

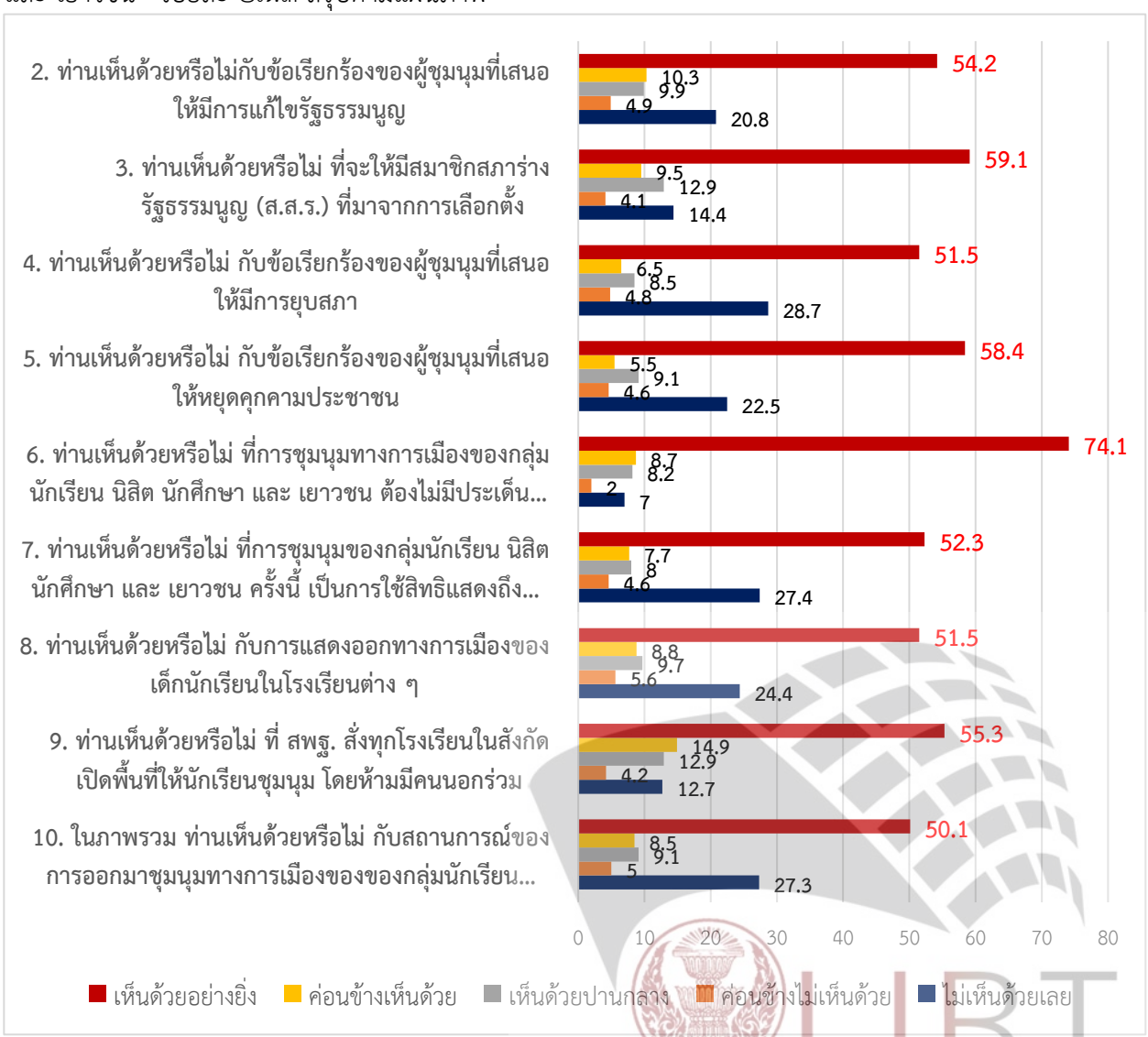

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แผนภาพที่ ๒ แผนภาพการติดตามข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน

(๒) ความเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ ในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน (ร้อยละ)

มีผู้ที่แสดงความเห็นว่า “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มากกว่าร้อยละ ๕๐ ในคำถามทุกข้อ โดย ๓ อันดับแรก คือ ข้อที่ถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน ต้องไม่มีประเด็นอื่นแอบแฝง” มีผู้ที่แสดงความเห็นว่า “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” สูงที่สุด คือ ร้อยละ ๗๔.๑ รองลงมา คือ ข้อที่ถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) ที่มาจากการเลือกตั้ง” ร้อยละ ๕๙.๑ และข้อที่ถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้หยุดคุกคามประชาชน” ร้อยละ ๕๘.๔ ในขณะที่ข้อคำถามที่มีผู้แสดงความเห็นว่า “ไม่เห็นด้วยเลย” มากที่สุด ๓ อันดับแรก คือ “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการยุบสภา” มีผู้ที่แสดงความเห็นว่า “ไม่เห็นด้วยเลย” สูงที่สุด คือ ร้อยละ ๒๘.๗ รองลงมา คือ ข้อที่ถามว่า “ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่การชุมนุมของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน ครั้งนี้ เป็นการใช้สิทธิแสดงถึงจุดยืนทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย โดยที่ไม่มีผู้ให้การสนับสนุน” ร้อยละ ๒๗.๔ และ ข้อที่ถามว่า “ในภาพรวม ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับสถานการณ์ของการออกมาชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน” ร้อยละ ๒๗.๓ สรุปตามแผนภาพ

แผนภาพที่ ๓ ความเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ ในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.๒.๔.๓ คณะกรรมาธิการได้รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบการจัดทำแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมือง

คณะกรรมาธิการร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในการจัดทำแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน รวมกลุ่มตัวอย่าง ๑๙ เวทีการชุมนุม สรุปภาพรวมได้ดังนี้

๑) การชุมนุมที่จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุดคือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงชื่นชมและเป็นกำลังใจให้กลุ่มผู้ชุมนุมสู้ต่อไป ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงตำหนิการชุมนุมแบบนี้ไม่ฉลาด และ สร้างความรำคาญให้กับผู้อื่น ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นข่าวที่มีการชุมนุมในจังหวัดระยองโดยแกนนำ เพนกวิน โตโต้

๒) การชุมนุมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๒๖ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเป็นกำลังใจให้นักศึกษา และชื่นชอบการปราศรัย ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงไม่พอใจที่มีการล่วงเกินสถาบันพระมหากษัตริย์ ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นข่าวการชุมนุมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีคุณอานนท์ นำภา มาร่วมปราศรัยด้วย

๓) การเปิดตัวคณะประชาชนปลดแอกที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเป็นกำลังใจให้นักศึกษา และคิดว่านักศึกษาคือความหวังของประเทศ ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๓ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงเหน็บแนมว่าเป็นคณะมุ้งมิ้ง ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นการเปิดตัวคณะประชาชนปลดแอก และประกาศวันชุมนุมที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

๔) การชุมนุมที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นกำลังใจให้นักศึกษาและชื่นชมที่สู้เพื่ออนาคตประเทศ ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงที่ตอกย้ำผู้ที่ถูกจับกุม ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นที่มีการชุมนุมสถานีตำรวจบางเขน

๕) การชุมนุมกลุ่มเยาวชนช่วยชาติ เสนอ ๙ ข้อ เรียกร้องถึงผู้หมิ่นสถาบัน เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจที่ออกมาเรียกร้อง ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เหน็บแนมว่าคนมาเยอะมาก ทั้งที่มีแค่ ๒ คน ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุดคือ ประเด็นกลุ่มเยาวชนช่วยชาติ เสนอ ๙ ข้อเรียกร้องถึงผู้หมิ่นสถาบัน

๖) กิจกรรมออกเรือ “ไล่ทรราช” ที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๕๗ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ กลุ่มนักศึกษาเป็นอนาคต และความหวังของชาติ และให้กำลังใจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นักศึกษา ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เหน็บแนมว่าควรกลับไปตั้งใจเรียน ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมออกเรือ “ไล่ทรราช” ที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

๗) การชุมนุมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ชูกระดาษเปล่าแสดงสัญลักษณ์ สถานที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุดคือ ให้กำลังใจนักเรียนที่ออกมาแสดงจุดยืน ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ ควรนำเวลาไปเรียนดีกว่ามาทำกิจกรรมเช่นนี้ ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๒๖ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาชูกระดาษเปล่าแสดงสัญลักษณ์

๘) การชุมนุมเสาหลักจะหักเผด็จการ สถานที่จุฬาลงกรณ์มหาวิยาลัย เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุดคือ ให้กำลังใจนักศึกษาและชื่นชมการปราศรัยที่ถูกต้องและชัดเจน ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๖ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ เหน็บแนมว่านี่หรือคืออนาคตของชาติ และตำหนิที่ออกมาจัดกิจกรรม ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นชุมนุมเสาหลักจะหักเผด็จการ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๙) การชุมนุมรามคำแหงจะไม่ทน สถานที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุดคือ ให้กำลังใจนักศึกษาและขอบคุณที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตย ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๓ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ ไม่พอใจเกี่ยวกับประเด็นพระมหากษัตริย์ ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมชุมนุมรามคำแหงจะไม่ทน ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๑๐) การชุมนุมทุเรียนนนท์ไม่ทนเผด็จการ จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้จัดกิจกรรม ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ ตำหนิว่าไม่ควรออกมาทำกิจกรรม ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุดคือ การจับตัวนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) ก่อนจะร่วมกิจกรรม “ทุเรียนนนท์ไม่ทนเผด็จการ”

๑๑) การชุมนุมที่หน้าสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ เนื่องจากเหตุการณ์จับตัวนายพริษฐ์ ชิวารักษ์ (เพนกวิน) เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๒๘ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและขอให้ผู้ชุมนุมปลอดภัยและเพนกวินได้รับการปล่อยตัว ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ เหน็บแนมว่าตั้งใจให้ตัวเองโดนจับ เพื่อเป็นกระแส ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๖๘ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุม ที่หน้า สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ เนื่องจากเหตุจับตัวนายเพนกวิน และไม่พอใจการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑๒) การชุมนุมที่หน้าศาลอาญา เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุม และขอให้ปลอดภัย ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เหน็บแนมว่าสมควรที่ถูกตำรวจจับแล้ว ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมหน้าศาลอาญาและไม่พอใจการทำงานของตำรวจและศาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๓) กลุ่ม ศอปส. ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและขอบคุณที่ออกมาปกป้องสถาบันกษัตริย์ ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุดคือ ตำหนิที่ออกมาชุมนุม โดยไม่เข้าใจในสถานการณ์ ตำหนิที่นำเอาสถาบันมากล่าวอ้างในการชุมนุม ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมกลุ่ม ศอปส.ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

๑๔) การชุมนุมขีดเส้นตายไล่เผด็จการ ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยทัศนคติเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและขอให้ปลอดภัย และขอบคุณที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยเป็นความหวังของชาติ ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ ถูกหลอกออกมา ไม่มีความคิดเป็นของตนเองและสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ควรนำเวลาไปทำอย่างอื่นดีกว่าออกมาชุมนุม ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมขีดเส้นตายไล่เผด็จการ และพูดถึงข้อเรียกร้องต่าง ๆ

๑๕) การชุมนุมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ร่วมกันแสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้ว หลังเคารพธงชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๓๘ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจนักเรียนที่แสดงสัญลักษณ์เพื่อแสดงจุดยืนทางการเมือง ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ การต่อว่าครูในโรงเรียนที่ห้ามนักเรียนแสดงออกทางการเมือง ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์เชิญชวนทำกิจกรรมดังกล่าวร่วมกัน

๑๖) การชุมนุมภาคีนักเรียน KKC ณ สวนรัชดานุสรณ์ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจนักเรียนที่ออกมาชุมนุมเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ วิพากษ์วิจารณ์ครูถึงพฤติกรรมที่มีการคุกคามนักเรียนในการแสดงออกทางการเมือง ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักเรียนในการแสดงจุดยืนทางการเมือง

๑๗) กิจกรรม Flash Mob ร่องเรือเพื่อเสรี (ภาพ) ที่มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ สนับสนุนและให้กำลังใจนักศึกษาที่ออกมาเรียกร้องความถูกต้อง ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ เหน็บแนมว่าคนมาร่วมกิจกรรมน้อย และสร้างความวุ่นวาย ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรม flash mob ล่องเรือเพื่อเสรี (ภาพ) ที่มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๘) การชุมนุมโคราชจะไม่ทน EP. ๒ ที่ลานอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจประชาชนที่เข้าร่วมการชุมนุม ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ มีการวิพากษ์วิจารณ์ เสียดสี ถึงการบริหารประเทศของรัฐบาล ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์เชิญชวนทำกิจกรรมดังกล่าวร่วมกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๙) กิจกรรม “ขอนแก่นพอกันที จัดม็อบไล่แม่งเลย” เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงบวกมากที่สุด คือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้ชุมนุมที่ออกมาแสดงจุดยืนเรียกร้องประชาธิปไตย ทัศนคติเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๘ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงลบมากที่สุด คือ สร้างความวุ่นวาย และเป็นการชุมนุมที่ไร้ประโยชน์ ทัศนคติเชิงทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๕๖ ประเด็นที่มีการพูดถึงเชิงทั่วไปมากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมขอนแก่นพอกันที จัดม็อบไล่แม่งเลย

จากข้อมูลทั้ง ๑๙ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นเพียงการแสดงให้เห็นถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน

๔. บทสรุป ข้อเสนอแนะ

๔.๑ บทสรุป

จากการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการที่ได้เชิญบุคคลหรือหน่วยงานที่มีประสบการณ์ด้านการชุมนุมมาให้คำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ ทำให้คณะกรรมาธิการได้รับทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีนโยบายหรือคำสั่งห้ามครูหรือนักเรียนแสดงออกทางความคิดเห็น แต่การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง และทราบว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุม คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ใช้ความรุนแรง ไม่มีการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุมแต่อย่างใด นอกจากนี้ ทำให้ทราบถึงบทบาทของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

อย่างไรก็ตามจากการแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการยังชี้ให้เห็นว่านักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนยังมีข้อกังวลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐกล่าวคือ ผู้ชุมนุมส่วนใหญ่มีข้อกังวลและไม่มีความเชื่อมั่นต่อความจริงใจในการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ รวมถึงมีการถูกข่มขู่ หรือคุกคามหลากหลายรูปแบบและเกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ดังนั้น แนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้สถานการณ์ของปัญหาคลี่คลายหรือลดระดับความรู้สึกของกลุ่มผู้ชุมนุมลงได้ คือ ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุมโดยไม่ใช้ความรุนแรง หยุดคุกคาม กระทำโดยเปิดเผย ตรงไปตรงมา เพื่อสร้างหรือเพิ่มระดับความไว้เนื้อเชื่อใจของผู้ชุมนุม ซึ่งจากการประสานงานเพื่อเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน แต่ผู้แทนกลุ่มผู้ชุมนุมได้ให้การปฏิเสธที่จะเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นและสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุม จำนวน ๗ เวทีการชุมนุม เพื่อนำข้อเสนอมาประกอบการพิจารณา พร้อมนี้ คณะกรรมาธิการยังได้เดินทางเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งคณะกรรมาธิการได้แสดงความเห็นว่า เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และบุคลากรในสถาบันศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในสถานการศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หน้าที่ความเป็นพลเมืองตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

นอกจากนี้คณะกรรมาธิการได้รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์แบ่งเป็น ๓ รูปแบบ คือ

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยการรวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๙๒ กลุ่ม ซึ่งจากการรวบรวมความคิดเห็นสรุปได้ ดังนี้

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑) ขอให้มีการยุบสภา ๒) หยุดคุกคามประชาชน ๓) ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ๔) โจมตีการบริหารงานของรัฐบาล เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการว่างงาน เป็นต้น และ ๕) เรียกร้องให้ปล่อยตัวแกนนำผู้ชุมนุม

๒. การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบของการตอบคำถาม จำนวน ๑๑ ข้อ ระหว่างวันที่ ๒๐ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น ๒,๕๐๕ คน สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ติดตามข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔

๒.๒ เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒

๒.๓ เห็นด้วยกับที่จะให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) ที่มาจากการเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๑

๒.๔ เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการยุบสภา คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑

๒.๕ เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้หยุดคุกคามประชาชน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔

๒.๖ เห็นด้วยกับการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชนต้องไม่มีประเด็นอื่นแอบแฝง คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๔

๒.๗ เห็นด้วยกับการชุมนุมของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน ครั้งนี้ เป็นการใช้สิทธิแสดงถึงจุดยืนทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย โดยไม่มีผู้ให้การสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓

๒.๘ เห็นด้วยกับการแสดงออกทางการเมืองของเด็กนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕

๒.๙ เห็นด้วยกับการที่ สพฐ. สั่งทุกโรงเรียนในสังกัดเปิดพื้นที่ให้นักเรียนชุมนุม โดยห้ามมีคนนอกร่วม คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓

๒.๑๐ เห็นด้วยกับสถานการณ์ของการออกมาชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑

๓. การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์โดยรูปแบบการจัดทำแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน โดยแยกเป็นทัศนคติเชิงบวก ทัศนคติเชิงลบ ทัศนคติเชิงทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อทราบว่าประชาชนคิดอย่างไรกับการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชน

จากข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นนักวิชาการตลอดทั้งความคิดเห็นในรูปแบบการตอบแบบสอบถามเป็นการชี้ให้เห็นว่าการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน มีวัตถุประสงค์ของการแสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ด้านการเมือง และเศรษฐกิจถือเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน จึงมีความจำเป็นที่ควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น สำหรับประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน และคณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่าหากมีความจำเป็นที่ต้องมีการพูดคุยหรือการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบวิชาการต้องแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมาและควรใช้วิธีการสื่อสารสองทาง กล่าวคือ การสื่อสารที่มีผู้พูดและผู้ฟังสามารถโต้ตอบกันได้โดยมีสื่อกลางเดียวกัน ทั้งนี้ การแสดงความคิดเห็นต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม จากการรับฟังความคิดเห็นผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมได้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และสถานศึกษามีการเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และเยาวชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากขึ้น พร้อมนี้ คณะกรรมาธิการได้มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาด้วยแล้ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๔.๒.๑ คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการวิสามัญที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา เช่น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมาธิการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

๔.๒.๒ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๑) สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นพลเมืองตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างถูกต้อง

(๒) สถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระสร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อแสดงความคิดเห็นในสถานการศึกษาได้

(๓) ควรกำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก สถานศึกษาและประสานงานกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

(๔) ให้คำแนะนำแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมที่มีการรวมตัวคนจำนวนมากมีความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19)

๔.๒.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) การนำมาตรการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) แต่ปรากฏว่าในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำมาตรการดังกล่าวไปใช้กับกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่ผิดวัตถุประสงค์

(๒) ควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมในช่วงการบังคับใช้พระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เท่านั้น

(๓) ควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมภายหลังวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีการประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๑๓) เพื่อยกเว้นความในมาตรา ๙ ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงส่งผลให้การชุมนุมสามารถกระทำได้แต่ต้องอยู่ในบังคับพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) การให้คำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางการจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) การรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม

(๖) ต้องไม่ใช้ความรุนแรง คุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม หรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็น ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ได้พิจารณาข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผ่านระบบออนไลน์แล้ว คณะกรรมาธิการเห็นควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติมีดังนี้

๕.๑ สภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการวิสามัญที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา เช่น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมาธิการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

๕.๒ คณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีในฐานะที่มีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะรัฐมนตรีควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งนี้ การรับฟังความคิดเห็นควรเป็นไปด้วยความจริงใจและปราศจากอคติ

๕.๓ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ในฐานะที่มีหน้าที่ในการกำกับและดูแลโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เพื่อแสดงความคิดเห็นในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หน้าที่ความเป็นพลเมือง ตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรม กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

๕.๔ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการชุมนุมที่กฎหมายกำหนดและการบังคับใช้กับผู้ชุมนุม ต้องไม่ใช้ความรุนแรง และไม่มีการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุมหรือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามหรือข่มขู่ผู้ชุมนุม ตลอดทั้ง การรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม และดำเนินคดีต่อผู้ชุมนุมควรคำนึงถึงหลักรัฐศาสตร์มาประกอบการพิจารณากับหลักนิติศาสตร์ด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ควรชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการชุมนุมว่าปัจจุบันการชุมนุมในที่สาธารณะนั้นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ และต้องสร้างความเข้าใจถึงการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมการชุมนุมก่อนวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

คณะกรรมาธิการขอเสนอรายงานผลการพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็น ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน พร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ก.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/๘๘๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การชุมนุมของนักเรียนในสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

ตามที่ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองไว้ จึงขอความอนุเคราะห์พิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดพื้นที่ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของนักเรียนโดยไม่ให้มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมชุมนุม นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการให้โรงเรียนในสังกัด เปิดพื้นที่ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและปลอดภัยของนักเรียนโดยไม่ให้มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมชุมนุม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัฒนาพร ระงับทุกข์)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๙๙
โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ข.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/๕๐๕๐

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
มีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การชุมนุมของนักเรียนในสถานการศึกษา

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุดที่ ๐๐๑๘.๐๙/๔๘๓๘ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้เชิญท่านเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และท่านได้มอบนายสนิท แย้มเกษร รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนายชนะ สุ่มมาตย์ ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขึ้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุม ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองไว้ ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเปิดพื้นที่ให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็นภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของนักเรียนโดยไม่ให้มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมชุมนุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/๔๑๒๗

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
มีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ด่วนที่สุดที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/๔๗๕๘ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้เชิญท่านเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ เมื่อวันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และท่านได้มอบหมาย พลตำรวจตรี ภาคภูมิภิภัทฒ์ สัจจพันธ์ รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ พลตำรวจตรี เมธี รักษ์พันธ์ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๖ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และพันตำรวจเอก จรูญ ไพลดำ รองผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล เข้าร่วมประชุม ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองไว้ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาสั่งการให้มีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยขอให้คำนึงถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและความปลอดภัยของผู้ชุมนุม เน้นวิธีการเจรจาทำความเข้าใจกับผู้ชุมนุม และมีการปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างเป็นมิตรภายใต้หลักการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/๕๔๐๗

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
มีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ดำเนินการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในสถานการศึกษา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ จากการพิจารณาของคณะกรรมาธิการเห็นว่า การชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองไว้และชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในสถานการศึกษานั้นเป็นการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในพื้นที่ที่ปลอดภัย ซึ่งอยู่ในความดูแลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษายังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในการนี้ คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านดำเนินการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในสถานการศึกษาไปยังสถาบันการศึกษาที่อยู่ในกำกับเพื่อให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นพลเมือง ตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างถูกต้อง

๒. เปิดพื้นที่ทุกช่องทางเพื่อสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นภายในสถาบันการศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ ที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

๓. กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก สถานศึกษาและประสานงานกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

๔. ให้คำแนะนำแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมที่มีการรวมตัวคนจำนวนมากมีความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) และแนวทางการป้องกันด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๐๙/๕๔๐๕

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
มีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ดำเนินการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมของนิสิต และนักศึกษาในสถานการศึกษา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ด้วยคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ จากการพิจารณาของคณะกรรมาธิการเห็นว่า การชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รับรองไว้และชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในสถานการศึกษานั้นเป็นการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในพื้นที่ที่ปลอดภัย ซึ่งอยู่ในความดูแลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษายังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในการนี้ คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิต และนักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านดำเนินการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการชุมนุมของนิสิต และนักศึกษาในสถานการศึกษาไปยังสถาบันการศึกษาที่อยู่ในกำกับเพื่อให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นพลเมือง ตลอดทั้งคุณธรรมและจริยธรรมแก่นิสิต นักศึกษาอย่างถูกต้อง

๒. เปิดพื้นที่ทุกช่องทางเพื่อสนับสนุนให้นิสิต นักศึกษาจัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็นภายในสถาบันการศึกษาได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์ ที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

๓. กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการคัดกรองบุคคลภายนอกที่เข้า – ออก สถานศึกษาและประสานงานกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อดูแลความปลอดภัยและป้องกันการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

๔. ให้คำแนะนำแก่นิสิต นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมที่มีการรวมตัวคนจำนวนมาก มีความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – 19) และแนวทางการป้องกันด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายภราดร ปริศนานันทกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการปกครอง
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๐๐๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ committee.a2563@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก ค.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

<u>แบบสอบถาม</u>

สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองของ
กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษาและเยาวชน

จัดทำโดย

สถาบันพระปกเกล้า

โครงสร้างแบบสำรวจ: คำถามหลัก 11 ข้อ ข้อมูลทั่วไป 4 ข้อ

1. ท่านได้ติดตามข่าวการชุมนุนทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นักศึกษาบ้างหรือไม่ อย่างไร			
ไม่ทราบ และไม่ได้ติดตามเลย	**ทราบ แต่ไม่ได้ติดตาม**	**ติดตามบ้าง** (ดูผ่านสื่อสังคมออนไลน์/ ดูข่าวในโทรทัศน์-วิทยุ)	**ติดตามเป็นประจำ** (ค้นหา/สืบค้นข่าวการจัดชุมนุม และติดตามเนื้อหาสาระของการ ชุมนุมอย่างต่อเนื่อง)

ข้อที่		ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยเลย <------> เห็นด้วยอย่างยิ่ง									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ										
3	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) ที่มาจากการเลือกตั้ง										
4	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้มีการยุบสภา										
5	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมที่เสนอให้หยุดคุกคามประชาชน										
6	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน ต้องไม่มีประเด็นอื่นแอบแฝง										
7	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่การชุมนุมของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน ครั้งนี้ เป็นการใช้สิทธิแสดงถึงจุดยืนทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย โดยที่ไม่มีผู้ให้การสนับสนุน										
8	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการแสดงออกทางการเมืองของเด็กนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ										
9	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ สพฐ. สั่งทุกโรงเรียนในสังกัดเปิดพื้นที่ให้นักเรียนชุมนุม โดยห้ามมีคนนอกร่วม										

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อที่		ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยเลย <------> เห็นด้วยอย่างยิ่ง									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	ในภาพรวม ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับสถานการณ์ของการออกมาชุมนุมทางการเมืองของของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน										

11. ท่านมีข้อเสนอแนะที่เป็นทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาหลังสถานการณ์ของการออกมาชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และ เยาวชน อย่างไร

<u>ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ</u>

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ LGBT

2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ น้อยกว่า 18 ปี ☐ 18-20 ปี ☐ 21-23 ปี ☐ มากกว่า 23 ปี

3. ภูมิลำเนาของท่าน

☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ ภาคตะวันออก

☐ ภาคกลาง ☐ ภาคตะวันตก ☐ ภาคใต้

4. สถานภาพปัจจุบัน

☐ ยังเรียนหนังสือ/ศึกษาต่อ ☐ จบการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำงาน

☐ จบการศึกษาแล้ว และทำงานพาร์ทไทม์ ☐ จบการศึกษาแล้ว และทำงานที่มีเงินเดือนประจำ

☐ อื่น ๆ (ระบุ) .....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

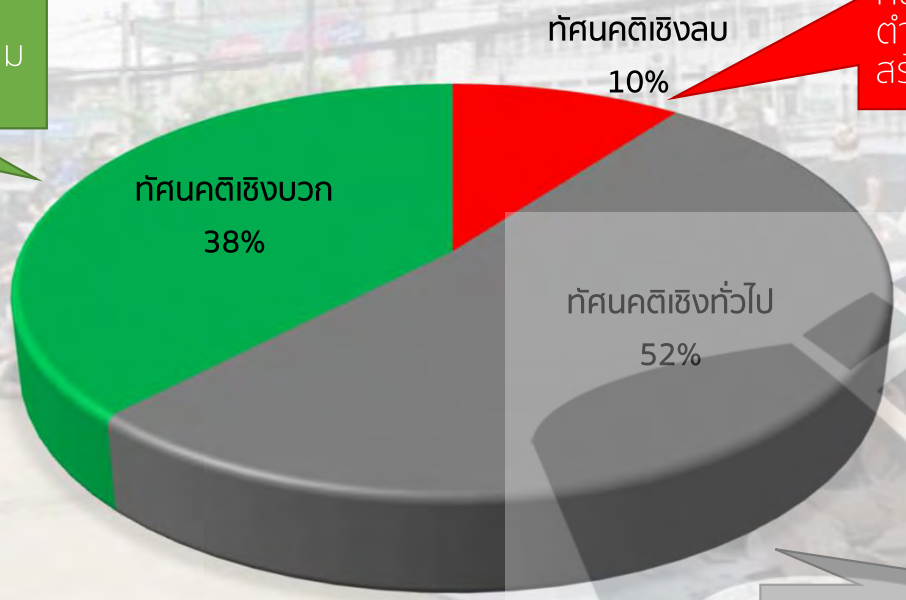
ภาคผนวก ง.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุมที่จังหวัดระยอง

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงบวก** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเชิงชื่นชม และเป็นกำลังใจให้กลุ่มผู้ชุมนุมสู้ต่อไป

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงลบ** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงตำหนิการการชุมนุมแบบนี้ไม่ฉลาด และสร้างความรำคาญให้กับผู้อื่น

TOP NEUTRAL

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงทั่วไป** มากที่สุด คือ ประเด็นข่าวที่มีการชุมนุมในจังหวัดระยองโดยแกนนำ เพนกวิน โตโต้

Legislative Institutional Repository of Thailand

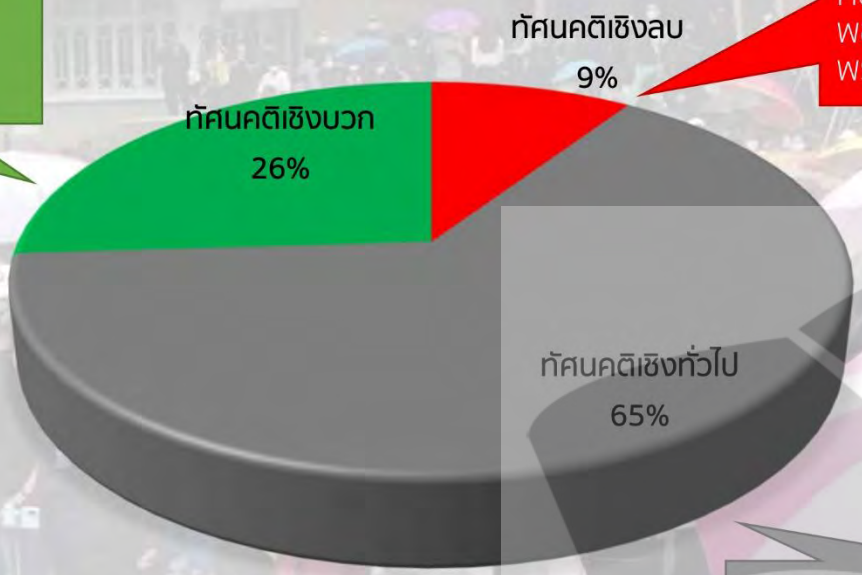
สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงบวก** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเป็นกำลังใจให้นักศึกษา และชื่นชอบการปราศรัย

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงลบ** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงไม่พอใจที่มีการล่วงเกินสถาบันพระมหากษัตริย์

TOP NEUTRAL

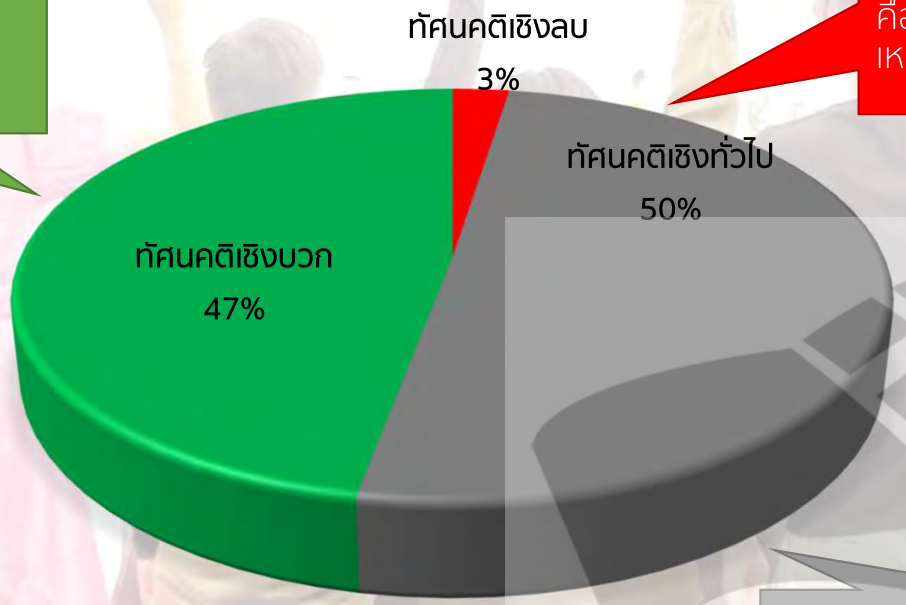
ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงทั่วไป** มากที่สุด คือประเด็นข่าวการชุมนุมที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีคุณอานนท์ นำพา มาร่วมปราศรัยด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงบวก** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเป็นกำลังใจให้นักศึกษา และคิดว่านักศึกษาคือความหวังของประเทศ

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงลบ** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงเหน็บแนมว่าเป็นคณะมุ้งมิ้ง

TOP NEUTRAL

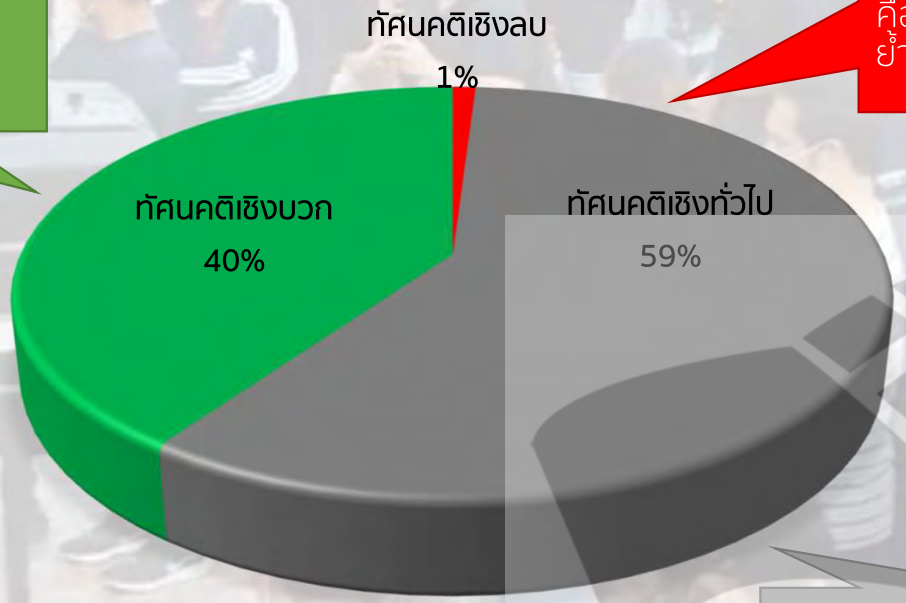
ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงทั่วไป** มากที่สุด คือประเด็นการเปิดตัว คณะประชาชนปลดแอก และประกาศวันชุมนุมที่ 16 สิงหาคม

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุมที่ สน.บางเขน

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงบวก** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นเป็นกำลังใจให้นักศึกษา และชื่นชมที่สู้เพื่ออนาคตของประเทศ

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงลบ** มากที่สุด คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงตอกย้ำผู้ที่ถูกจับกุม

TOP NEUTRAL

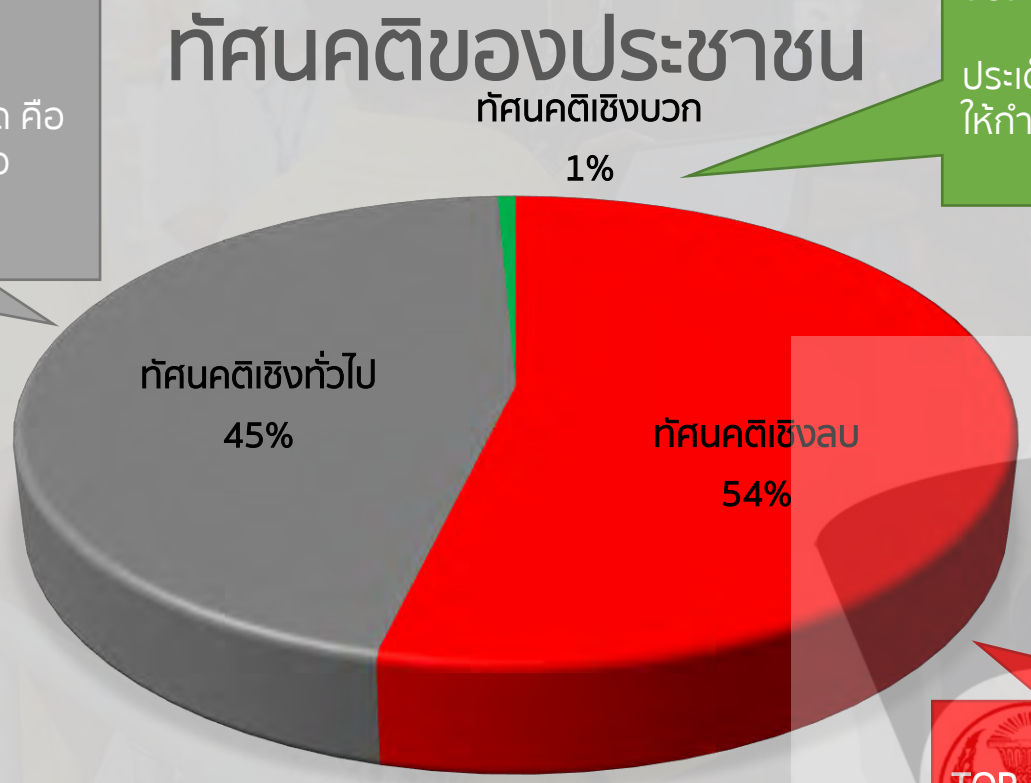
ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงทั่วไป** มากที่สุด คือประเด็นที่มีการชุมนุม สน.บางเขน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของกลุ่มเยาวชนช่วยชาติ เสนอ 9 ข้อเรียกร้อง

TOP NEUTRAL

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ ประเด็นกลุ่มเยาวชนช่วยชาติ เสนอ 9 ข้อเรียกร้องถึงผู้หมิ่นสถาบัน

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ ให้กำลังใจที่ออกมาเรียกร้อง

TOP NEGATIVE

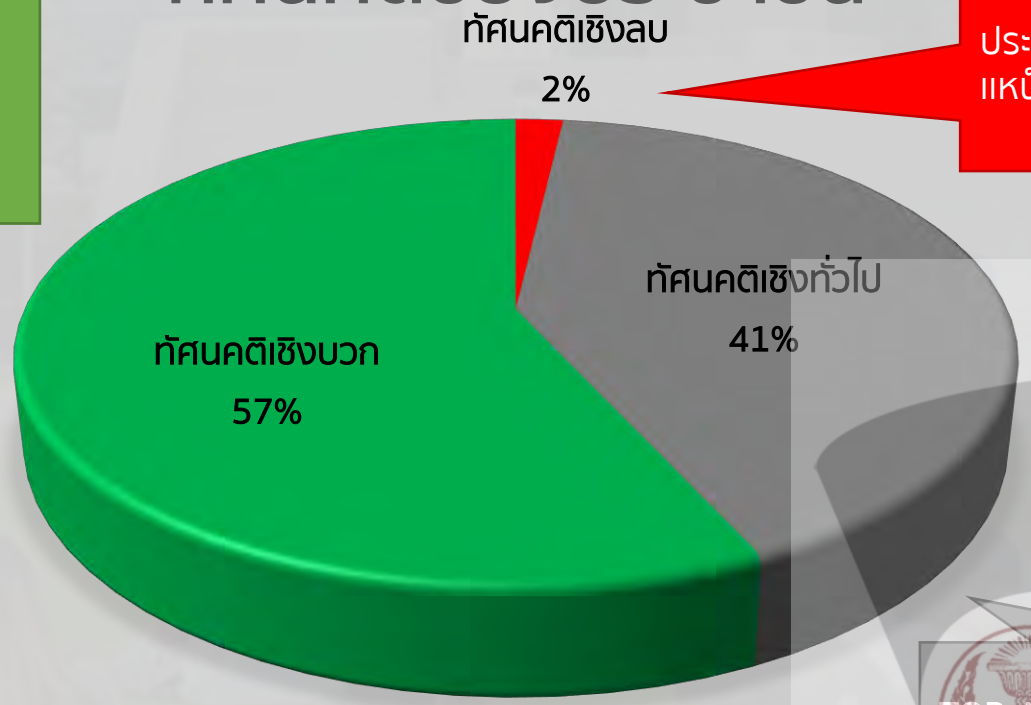
ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือ แหน็นแนมว่าคนมาเยอะมาก ทั้งที่มีแค่ 2 คน

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของกิจกรรมออกเรือ "ไล่ทรราช" ที่ม.หอการค้าไทย

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ กลุ่มนักศึกษาเป็นอนาคตและความหวังของชาติ และให้กำลังใจนักศึกษา

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือ แหน็บแนมว่าควรกลับไปตั้งใจเรียน

TOP NEUTRAL

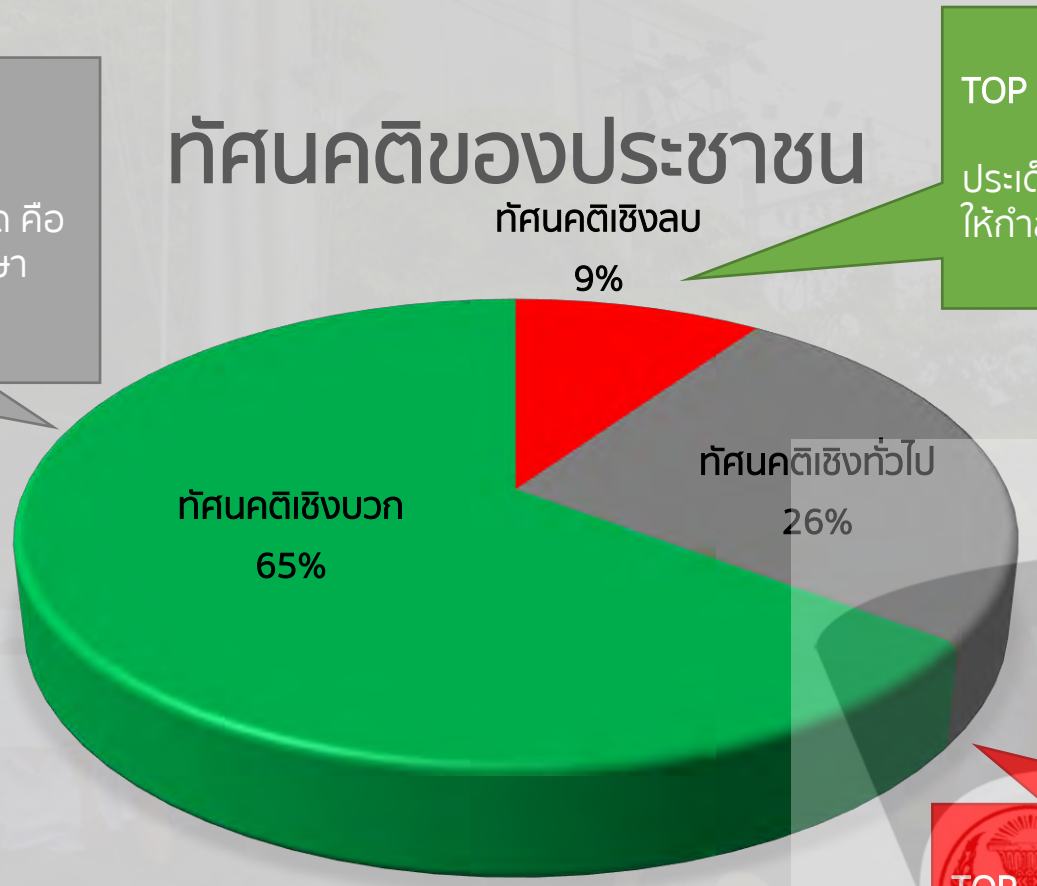
ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมออกเรือ "ไล่ทรราช" ที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

TOP NEUTRAL

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ ประเด็นนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ชูกระดาษเปล่าแสดงสัญลักษณ์

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ ให้กำลังใจนักเรียนที่ออกมาแสดงจุดยืน

TOP NEGATIVE

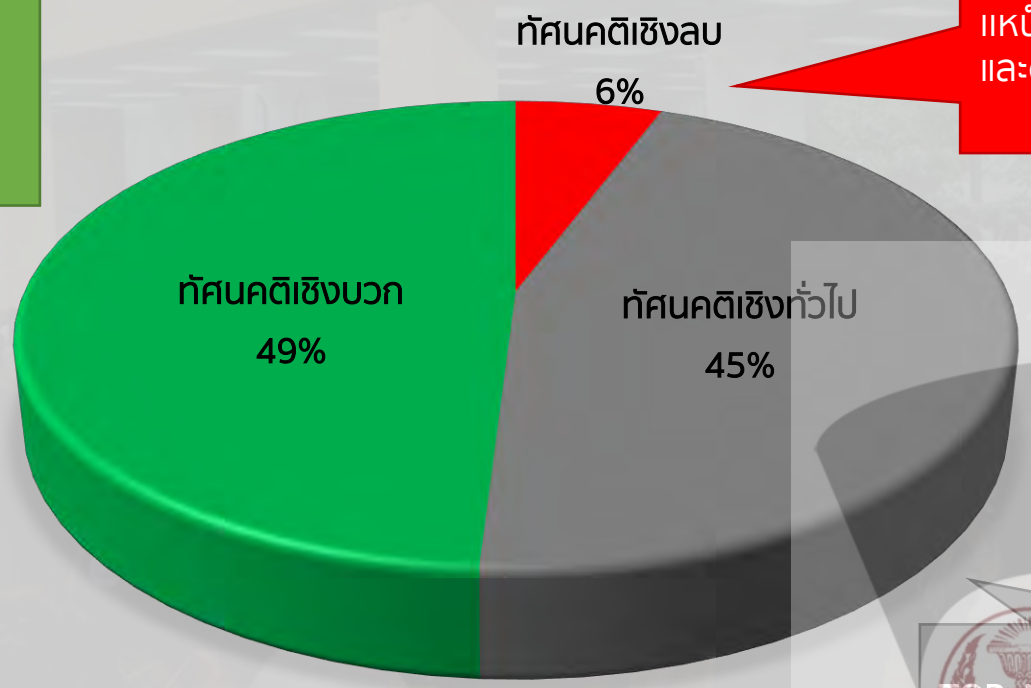
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือ ควรนำเวลาไปเรียนดีกว่ามาทำกิจกรรมเช่นนี้

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อการชุมนุมเสาหลักจะหักเผด็จการ

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงบวก** มากที่สุด คือ ให้กำลังใจนักศึกษาและชื่นชมการปราศรัยที่ถูกต้องและชัดเจน

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงลบ** มากที่สุด คือ แหน็บแนมว่านี่หรือคืออนาคตของของชาติ และตำหนิที่ออกมาจัดกิจกรรม

TOP NEUTRAL

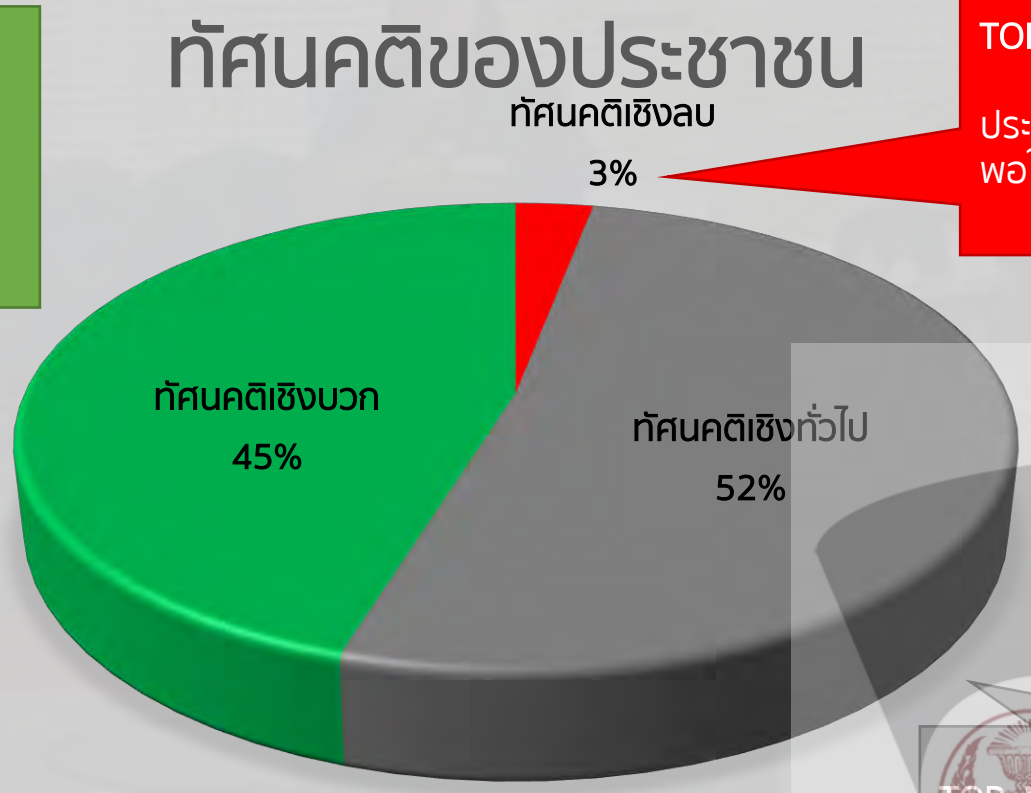
ประเด็นที่มีการพูดถึง **เชิงทั่วไป** มากที่สุด คือ ประเด็นชุมนุมเสาหลักจะหักเผด็จการ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อกิจกรรมชุมนุมรามคำแหงจะไม่ทน

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ ให้กำลังใจนักศึกษาและขอบคุณที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตย

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือไม่พอใจเกี่ยวกับประเด็นพระมหากษัตริย์

TOP NEUTRAL

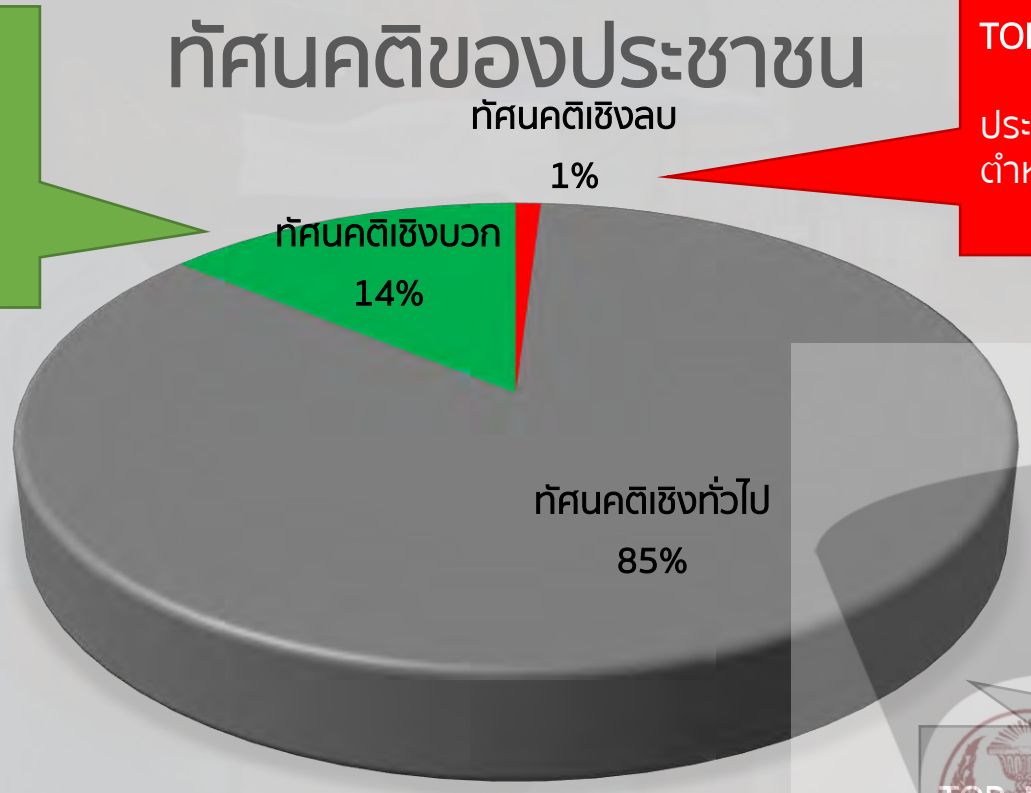
ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมชุมนุมรามคำแหงจะไม่ทน ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Legislative Institutional Development of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อกิจกรรม ‘ทุเรียนนนท์ไม่ทนเผด็จการ’

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้จัดกิจกรรม

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือไม่ตำหนิว่าไม่ควรออกมาทำกิจกรรม

TOP NEUTRAL

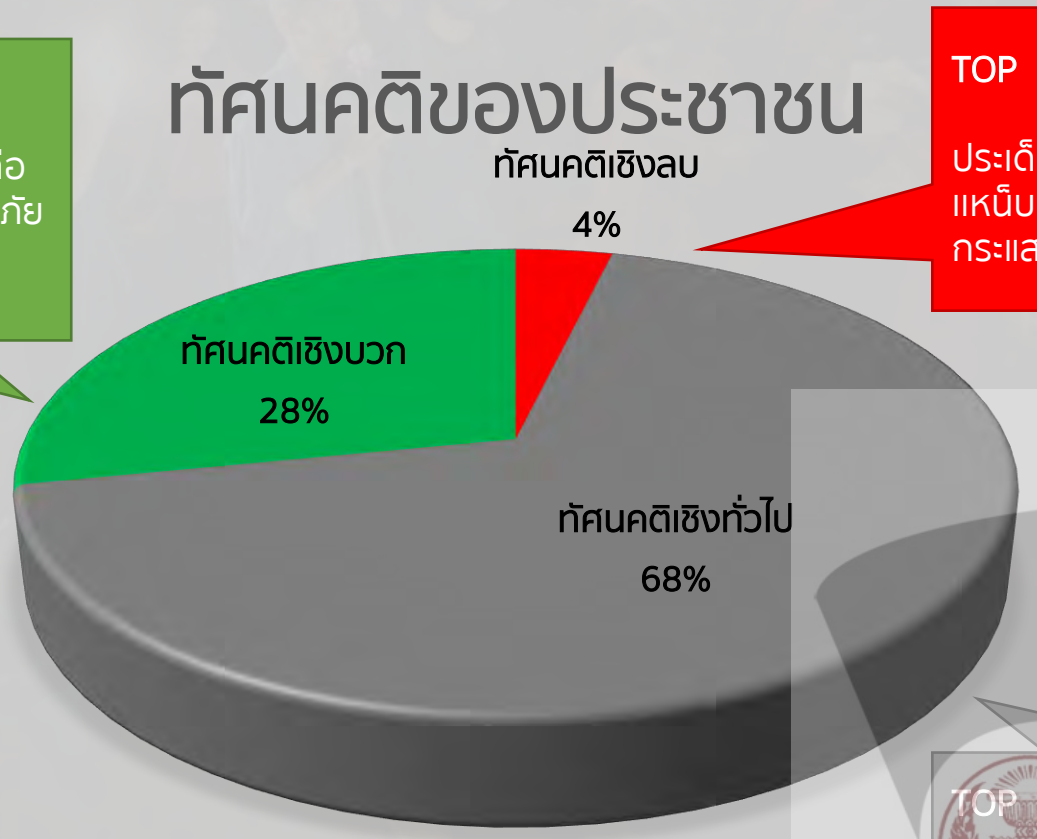
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ การรวมตัวแสดงพลังเพื่อประโยชน์ส่วนรวม กิจกรรม ‘ทุเรียนนนท์ไม่ทนเผด็จการ’

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุม ที่หน้า สน.สำราญราษฎร์

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและ ขอให้ผู้ชุมนุมปลอดภัย และเพนกวินได้รับการปล่อยตัว

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือ แหน็บแนมว่าจั้งใจให้ตนเองโดนจับ เพื่อเป็นกระแส

TOP NEUTRAL

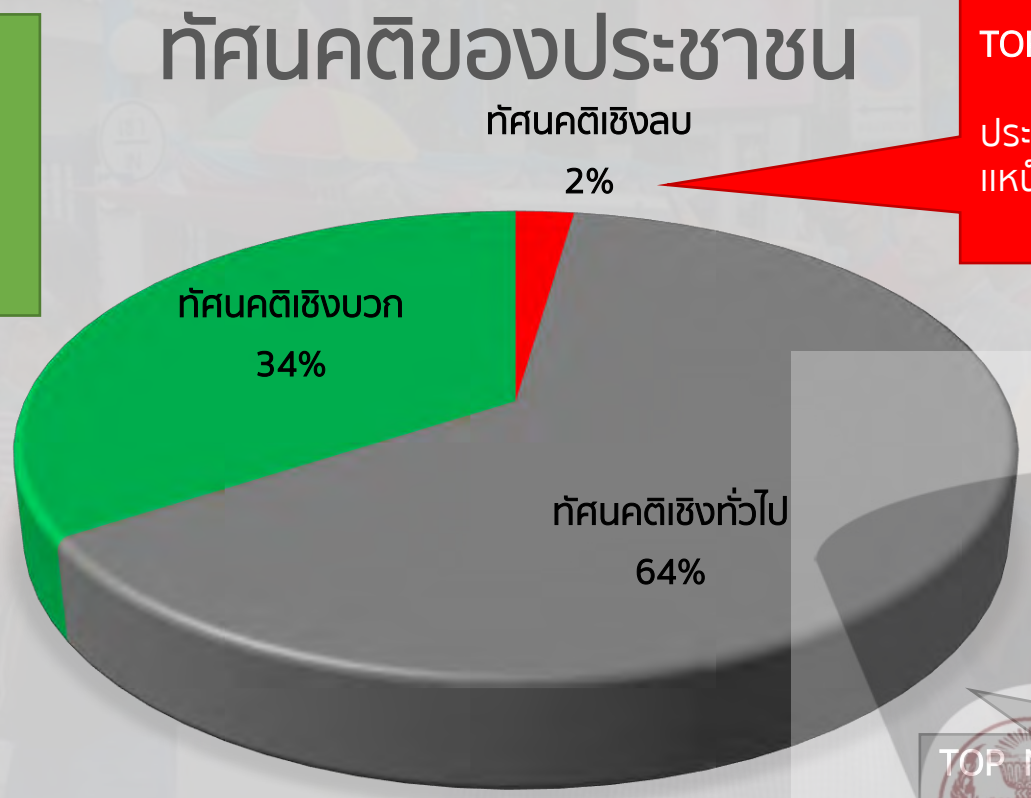
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุม ที่หน้า สน.สำราญราษฎร์ เรื่องรถ คอกกั้น ตำรวจ เพนกวิน และไม่พอใจการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

LIRT
Legislative Information Retrieval Technology

สรุปทัศนคติของประชาชนของชุมนุมหน้าศาลอาญา

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุม และขอให้ปลอดภัย

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือ แหน็บแนมว่าสมควรที่ถูกตำรวจจับแล้ว

TOP NEUTRAL

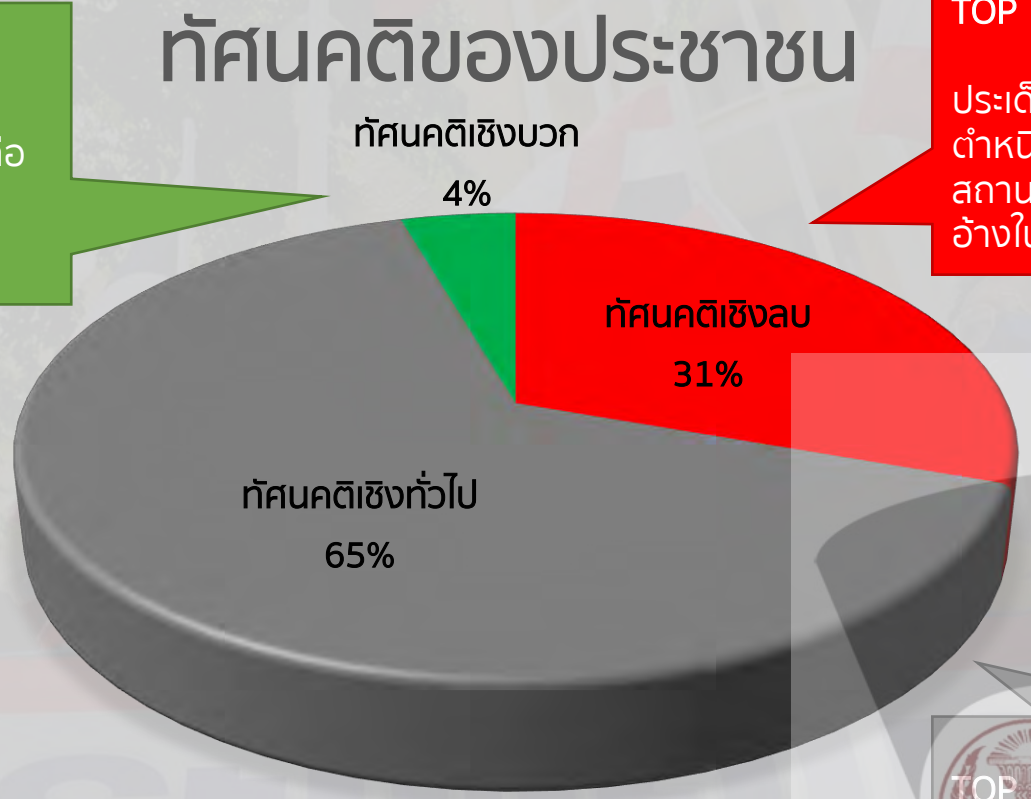
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมหน้าศาลอาญาและไม่พอใจการทำงานของตำรวจและศาล

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อการชุมนุมกลุ่มศอปส. ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและขอบคุณที่ออกมาปกป้องสถานบันกษัตริย์

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือ ตำหนิที่ออกมาชุมนุม โดยไม่เข้าใจในสถานการณ์ ตำหนิที่นำเอาสถานบันมากล่าวอ้างในการชุมนุม

TOP NEUTRAL

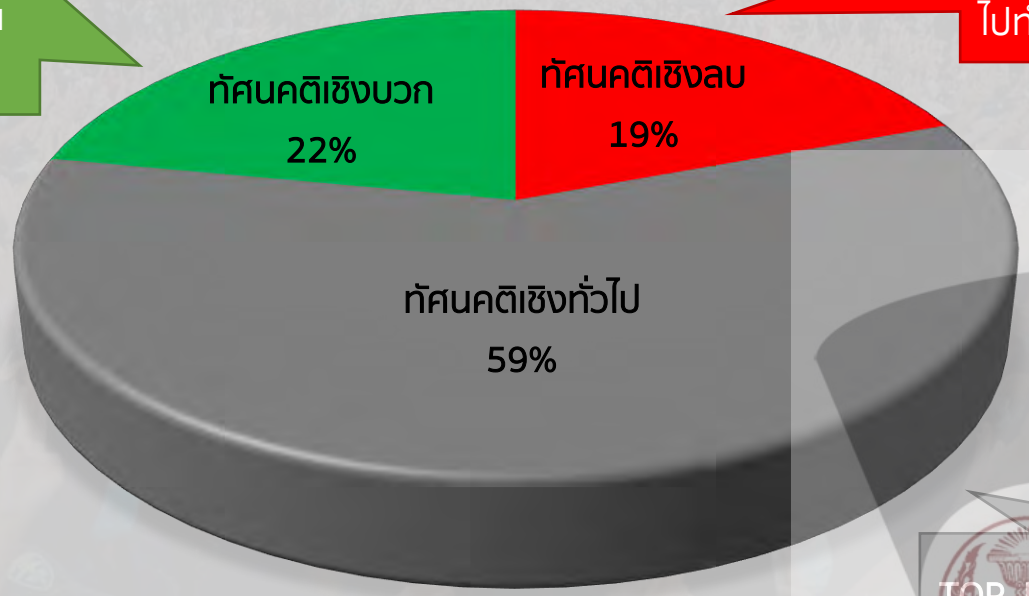
ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมการชุมนุมกลุ่ม ศอปส. ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของการชุมนุมขีดเส้นตายไล่เผด็จการ

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ชุมนุมและขอให้ปลอดภัย และขอบคุณที่ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยเป็นความหวังของชาติ

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือถูกหลอกออกมา ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง และสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ควรนำเวลาไปทำอย่างอื่นดีกว่า ออกมาชุมนุม

TOP NEUTRAL

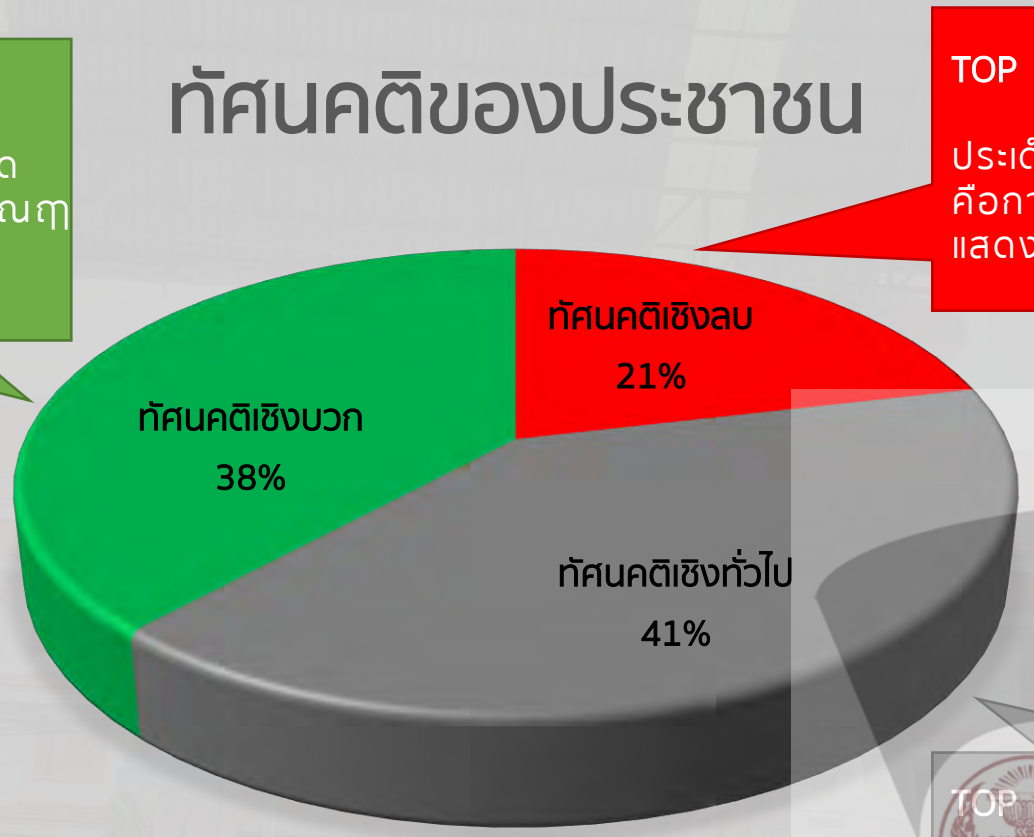
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ ประเด็นการชุมนุมขีดเส้นตายไล่เผด็จการ และพูดถึงข้อเรียกร้องต่างๆ

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงออกทางการเมืองของนักเรียน

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือใหฏำลังใจนักเรียนที่แสดงสัญลักษณฤ เพื่อแสดงจุดยืนทางการเมือง

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือการตฉวฏครูในโรงเรียนที่หฏมนักเรียนแสดงออกทางการเมือง

TOP NEUTRAL

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือมีการประชาสัมพันธฤางชฎงทางออนไลนฤชวนทำกิจกรรมดังกลาวรฎมกัน

Legislative Assembly of Thailand Repository of Thailand

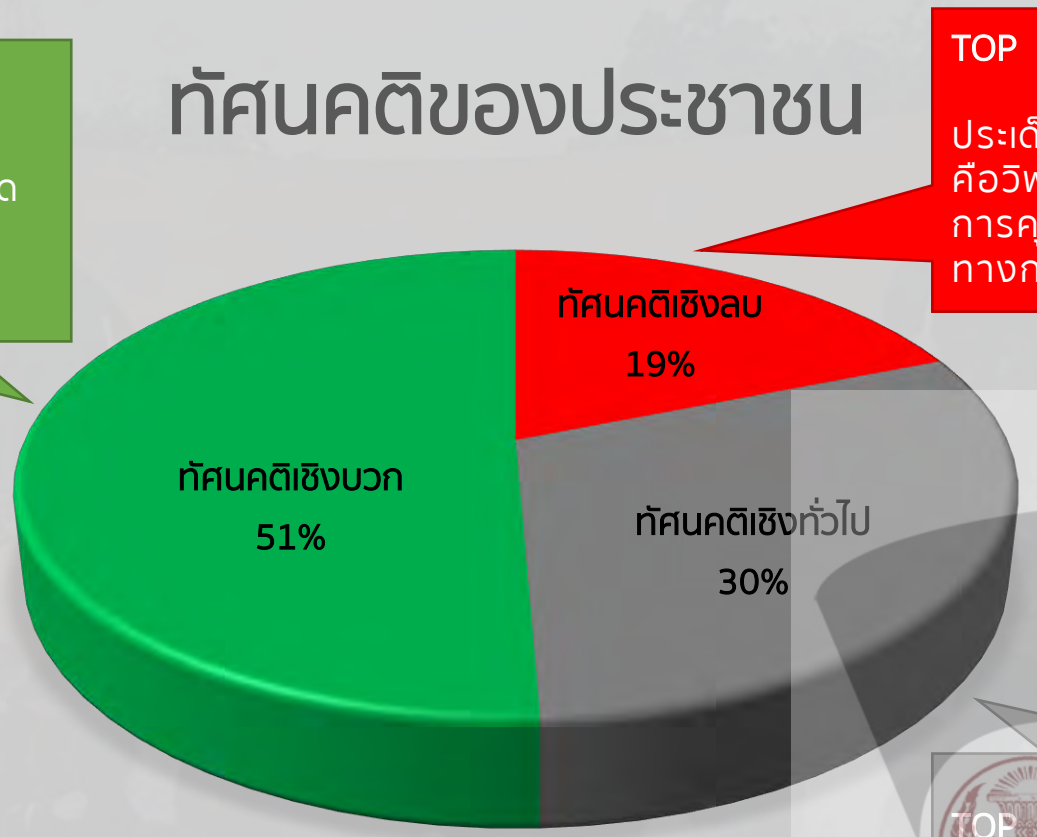
สรุปทัศนคติของประชาชนต่อการการชุมนุมภาคีนักเรียน KKC

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือให้กำลังใจนักเรียนที่ออกมาชุมนุมเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือวิพากษ์วิจารณ์ถึงพฤติกรรมที่มีการคุกคามนักเรียนในการแสดงออกทางการเมือง

TOP NEUTRAL

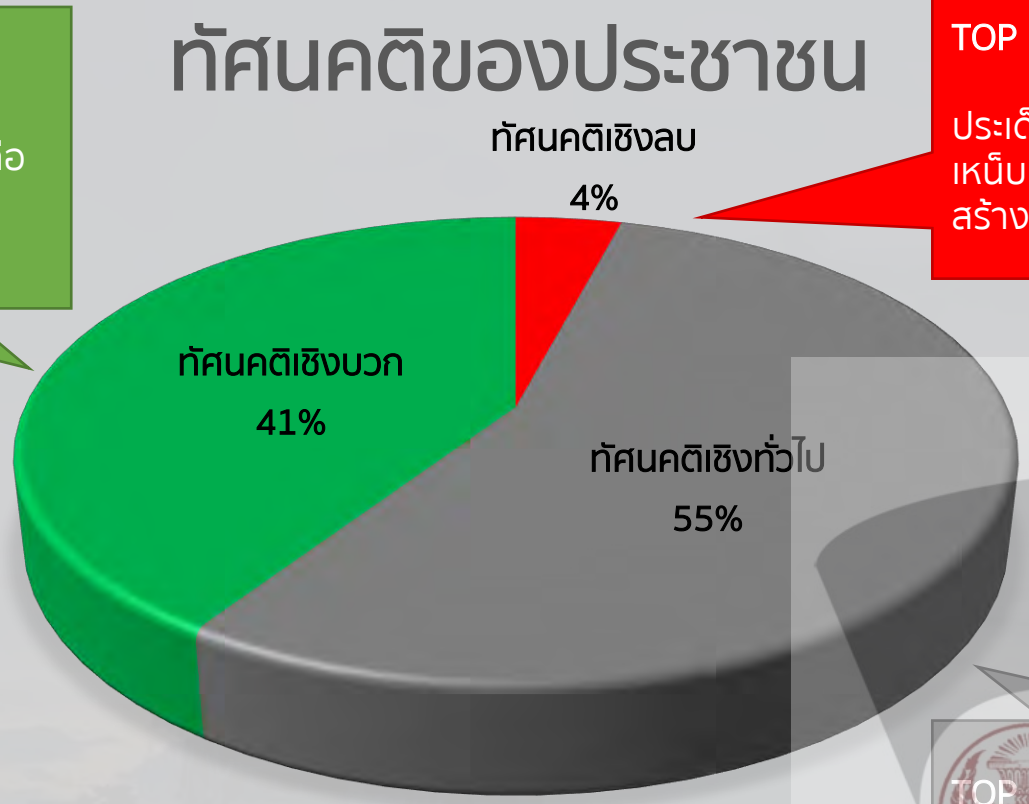
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือให้สิทธิเสรีภาพแก่นักเรียนในการแสดงจุดยืนทางการเมือง

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของกิจกรรม flash mob ล่องเรือเพื่อเสรี (ภาพ)

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงบวก มากที่สุด คือ สนับสนุนและให้กำลังใจนักศึกษาที่ออกมาเรียกร้องความถูกต้อง

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงลบ มากที่สุด คือ เหน็บแนมว่าคนมาร่วมกิจกรรมน้อย และสร้างความวุ่นวาย

TOP NEUTRAL

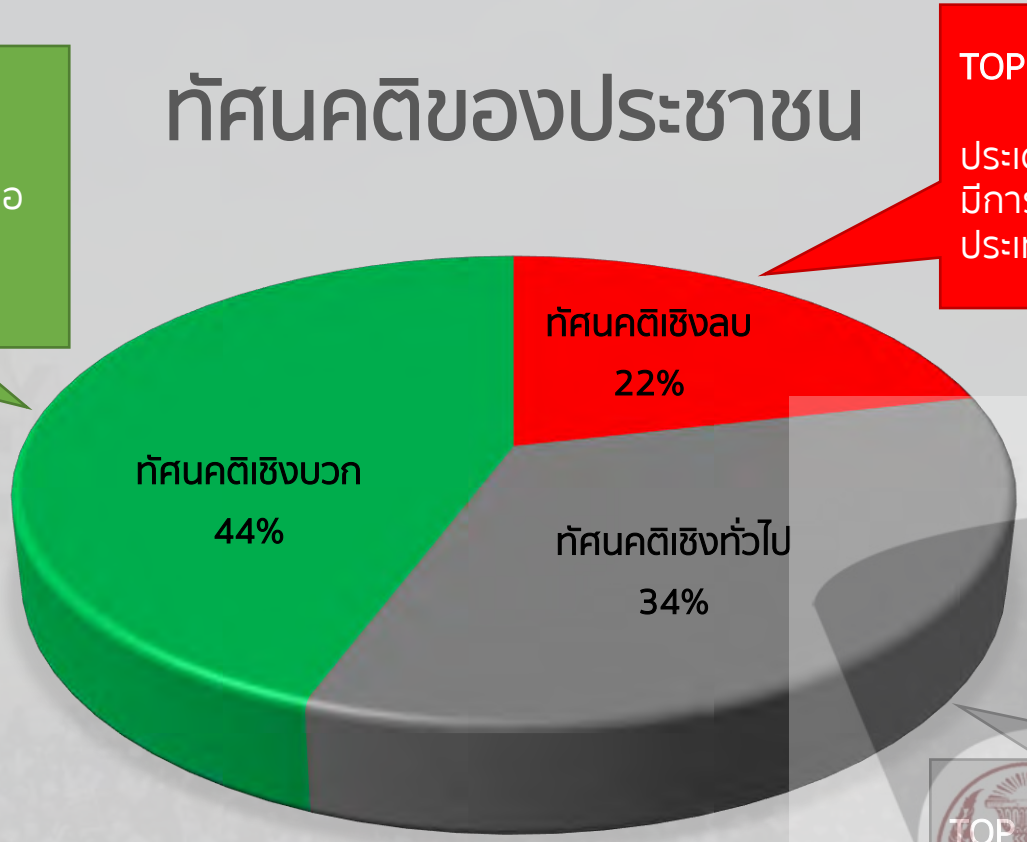
ประเด็นที่มีการพูดถึง เชิงทั่วไป มากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรม flash mob ล่องเรือเพื่อเสรี (ภาพ) ที่มหาวิทยาลัยมหิดล

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนต่อการชุมนุมที่จังหวัดนครราชสีมา

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ ให้กำลังใจประชาชนที่เข้าร่วมการชุมนุม

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือ มีการวิพากษ์วิจารณ์ เสียดสี ถึงการบริหารประเทศของรัฐบาล

TOP NEUTRAL

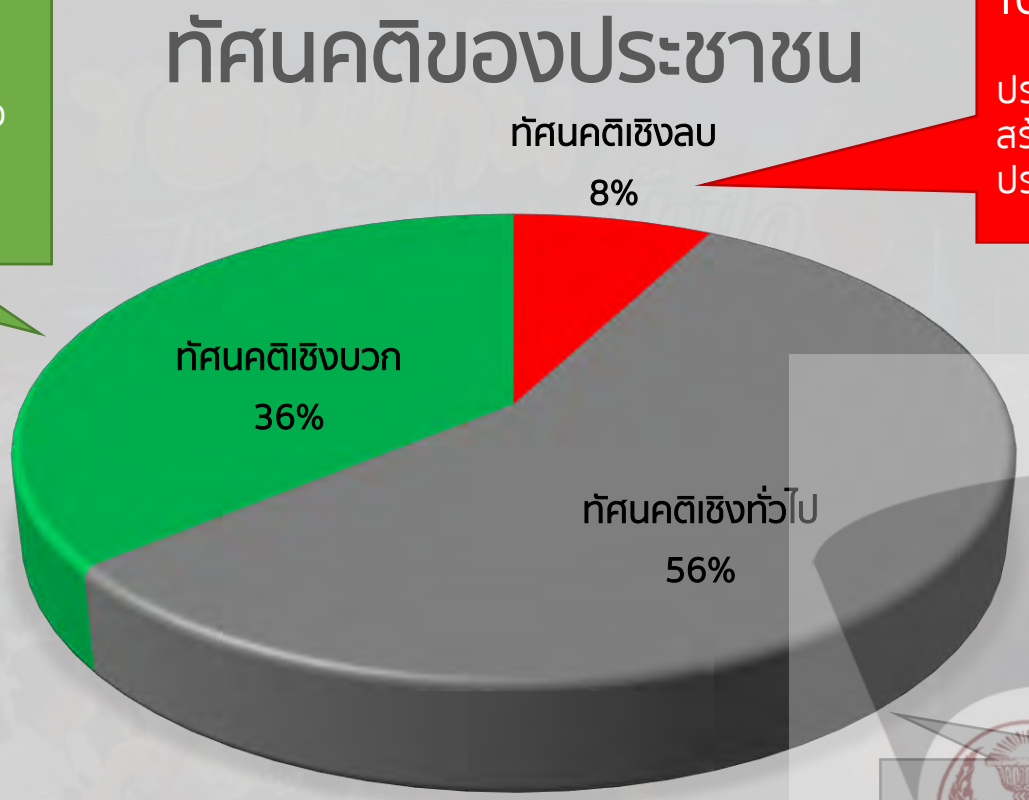
ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์ เชิญชวนทำกิจกรรมดังกล่าวร่วมกัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

สรุปทัศนคติของประชาชนของกิจกรรมขอนแก่นพอกันที จัดม็อบไล่ แม่งเลย

TOP POSITIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงบวก</u> มากที่สุด คือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้ชุมนุมที่ออกมาแสดงจุดยืน เรียกร้องประชาธิปไตย

TOP NEGATIVE

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงลบ</u> มากที่สุด คือ สร้างความวุ่นวาย และเป็นการชุมนุมที่ไร้ประโยชน์

TOP NEUTRAL

ประเด็นที่มีการพูดถึง <u>เชิงทั่วไป</u> มากที่สุด คือ ประเด็นกิจกรรมขอนแก่นพอกันที จัดม็อบไล่แม่งเลย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก จ.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2563

เรื่อง นำเสนอผล 5 Policy Hackathon เยาวชน "คนเGENกล้า"

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และ ประชาชน

หลังจากได้นำเสนอนโยบาย 5 ข้อให้คณะกรรมาธิการวิสามัญได้รับฟังในวันนี้ "คนGENกล้า" มีเอกสารนโยบายเพิ่มเติมนำเสนอให้กับคณะกรรมาธิการวิสามัญ โดยเอกสารเหล่านี้จะอธิบายรายละเอียดของนโยบาย 5 หัวข้อ ได้แก่

1. การศึกษาเท่าเทียม จุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศที่แท้จริง
    a. Case study: การปฏิรูปการสอนประวัติศาสตร์ไทย
2. เลือกตั้งผู้ว่าฯ ชูศักยภาพท้องถิ่นที่แท้จริง
3. เที่ยวทั่วไทย สนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ
4. Startups ไทยประสบความสำเร็จได้ ถ้าเราลงมือทำ
5. ปัญหาแรงงานในประเทศ และ ผู้ลี้ภัย

ในการนี้ ขอความอนุเคราะห์ ท่านพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายของ "คนGENกล้า" ข้างต้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัครชัย ชัยมณีการเกษ)

ประธาน คนGENกล้า รุ่นที่ 1

ประสานงาน
นายอัครชัย ชัยมณีการเกษ
โทร. 085-822-2018 อีเมล์ : Namech62@gmail.com

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การศึกษาเท่าเทียม จุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศที่แท้จริง

ด้วยนโยบาย ศูนย์การศึกษาเพื่อการวิจัย

ปัญหา

จากการค้นคว้าเกี่ยวกับระบบการศึกษาไทย สามารถแบ่งปัญหาได้เป็นสองประเภท คือ

1. *ปัญหาเชิงคุณภาพ*: ปัญหาในเชิงคุณภาพของทรัพยากร เช่น หลักสูตรไม่สอดคล้องกับการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้และการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม ผู้สอนกับนักเรียนขาดการส่งเสริมซึ่งกันและกัน
2. *ปัญหาเชิงปริมาณ*: ปัญหาเรื่องความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

วิธีแก้ปัญหา

ควรแก้ปัญหาในเชิงคุณภาพโดยการปรับปรุงองค์ประกอบของการศึกษา คือ หลักสูตร ผู้สอน และผู้เรียน แล้วจึงกระจายการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประโยชน์อย่างแท้จริงออกไปอย่างเท่าเทียมเพื่อแก้ปัญหาในเชิงปริมาณ สิ่งสำคัญคือระบบการศึกษาควรมีมาตรฐาน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเป็นปัจจัยที่ทำให้ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน นำไปสู่การแก้ปัญหาในเชิงปริมาณที่ทำได้ง่ายขึ้น

อย่างไรก็ตาม การนำหลักสูตรและรูปแบบการสอนที่ได้รับการยอมรับในต่างประเทศมาใช้กับประเทศไทยอาจยังไม่ใช่คำตอบ เนื่องจากบริบททางสังคมที่ต่างกันและสิ่งแวดล้อมของแต่ละประเทศ จึงไม่สามารถใช้หลักสูตรที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศมายืนยันความสำเร็จในประเทศไทยได้ จำเป็นที่จะต้องย้อนกลับมาสู่วิธีการคิดอย่างละเอียด เพื่อจะนำไปสู่ผลลัพท์ที่ต้องการซึ่งหมายถึงระบบการศึกษาและหลักสูตรที่ดี จึงนำมาสู่แนวคิดของ “ศูนย์การศึกษาเพื่อการวิจัย” ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ทดลองและวิจัยหา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

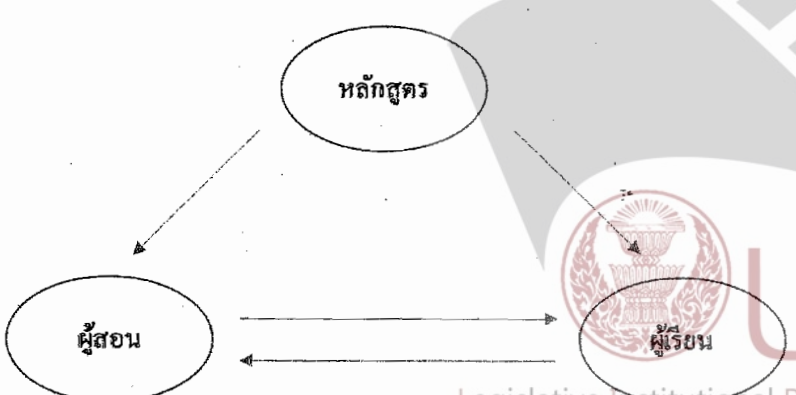
รูปแบบการศึกษาและหลักสูตรที่เหมาะสมที่สุดกับการศึกษาไทยอย่าเป็นรูปธรรมที่สุด และสามารถใช้หลักสูตรนี้เป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนในประเทศไทยได้

<u>นโยบาย</u>

ระยะที่ 1 การแก้ปัญหาเชิงคุณภาพ: จัดตั้งศูนย์วิจัยเพื่อทดลองและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อสร้างหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด โดยอาศัยบุคลากรสี่กลุ่มในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
2) ผู้สอนและผู้เรียนที่หลากหลายในด้านประสบการณ์และความรู้ เพื่อรวบรวมมุมมองที่หลากหลาย
3) นักวิจัยมืออาชีพ มีหน้าที่เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลติดตามผลต่างๆอย่างใกล้ชิด โดยใช้เทคโนโลยีการวิจัยอย่าง Big Data ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ผลลัพท์ที่ดีที่สุด
4) นักจิตวิทยาเด็ก มีหน้าที่ติดตามและประเมินพัฒนาการของเด็กในเชิงจิตวิทยา เพื่อดูการตอบสนองของเด็กต่อหลักสูตร

รูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วิจัยจะครอบคลุมการพัฒนา 3 ปัจจัยของการศึกษาคือ หลักสูตร ผู้สอน และผู้เรียน หลังการพัฒนาแล้วหลักสูตรจะเป็นผู้ชี้แนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และชี้แนวทางการสอนของผู้สอน โดยผู้เรียนและผู้สอนสามารถประเมินผลกันและกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปพร้อมกัน เพราะผู้สอนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

ผลที่ได้รับ

เมื่อระบบการศึกษาที่มีคุณภาพดีสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง จะเกิดการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ โดยบ่มเพาะให้เป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ รู้หน้าที่ เคารพสิทธิเสรีภาพ รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ ให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าขึ้นสืบไป

นำเสนอโดย

นาย ปิยพล บุนนาค	นางสาว กาญจนา สุทธิอาคาร
นาย ฐิติกร พลชัย	นางสาว ภิรดา สิมะโรจน์
นาย ภัทระ ภูรีสถิตย์	นาย พระคุณ วงศ์มหาพร
นาย อัษฎางค์ สมบูรณ์ผล	นาย สุกิจ มีประเสริฐสกุล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

การปฏิรูปการสอนประวัติศาสตร์ไทย

ปัญหา: การสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนเน้นแต่การท่องจำ นำเสนอชุดความคิดในมุมมองเดียว และไม่มีการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

ข้อเสนอ: ปฏิรูปการศึกษาประวัติศาสตร์ทั้งในเชิงวิธีการสอนและเชิงเนื้อหา ด้วยการแก้หลักสูตรแกนกลาง และปฏิรูปการทดสอบเพื่อที่จะรองรับการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์มากขึ้น

เชิงวิธีการ (pedagogy)

- นำเสนอมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น ให้ได้อ่านหลักฐานชั้นต้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ และให้โอกาสนักเรียนวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแต่ละมุมมอง เพื่อให้นักศึกษาเห็นชุดมุมมองทางประวัติศาสตร์อันหลากหลาย ทั้งนี้ควรเน้นการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ในเรื่องที่ไม่เป็นประเด็นในสังคมไทยก่อน เพื่อให้สามารถสร้างฉันทามติที่สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาประวัติศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น
- ใช้โมเดล "Flipped classroom" หลังจากอ่านบทเรียนที่บ้าน ก็นำความรู้ที่ได้มาพูดคุยกันในชั้นเรียน ให้โอกาสทุกคนได้นำเสนอมุมมองและการตีความประวัติศาสตร์ของตนเอง และใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การ์ตูนความรู้ การออกไปทัศนศึกษาเพื่อให้ได้ดูหลักฐานทางโบราณคดี
- ใช้ข้อสอบอัตนัย แทนข้อสอบปรนัย เน้นการวิเคราะห์แทนท่องจำ และเสริมความเข้าใจในแนวทาง Concept-based learning

เชิงเนื้อหา (curriculum)

- เพิ่มการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ให้แต่ละโรงเรียนมีอิสรภาพที่จะกำหนดเพิ่มเติมว่านอกจากประวัติศาสตร์ในหลักสูตรแกนกลางแล้ว ควรนำเสนอประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นด้านใดบ้าง
- เพิ่มการสอน social history ให้เห็นสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและชนชั้น เพิ่มเรื่องบทบาทของสตรี ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มอื่นๆ
- เพิ่มการสอนประวัติศาสตร์หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เพื่อที่จะให้นักเรียนเข้าใจวิวัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในประเทศไทย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลที่คนไทยจะได้

- พัฒนา soft skill เช่น ทักษาการคิดวิเคราะห์ การค้นคว้าหาข้อมูล การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในโลกปัจจุบัน
- ทำให้นักเรียนเข้าใจเหตุการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น และเคารพความหลากหลายในสังคมไทย ยอมรับในมุมมองที่แตกต่างกัน
- ทำให้การเรียนประวัติศาสตร์มีหลากหลายมิติ สนุกสนานยิ่งขึ้น ส่งเสริมความเป็น life-long learner ที่ใฝ่รู้

นำเสนอโดย

วริศ ลุยะพันธุ์
อิชยา หนูเกื้อ
เมธิส โลหเตปานนท์
ทิม จงนรังสิน
อำไพพันธุ์ อธิพันธุ์อำไพ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลือกตั้งผู้ว่าฯ ชูศักยภาพท้องถิ่นที่แท้จริง

ปัญหา

การรวมศูนย์อำนาจในระบบราชการไทยไว้ที่ส่วนกลาง มีผลเสีย 3 ประการ

1. เกิดความล่าช้า การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ (red tape)
2. ข้าราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลางไม่เข้าใจถึงปัญหาภายในท้องถิ่น
3. ราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่ทับซ้อนกันในเชิงพฤตินัย

ทางออก

ปฏิรูประบบราชการเพื่อกระจายอำนาจออกจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่ท้องถิ่นภายใต้หลักการบริหารจัดการสาธารณะแบบใหม่ หรือ New public service

นโยบาย

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อการกระจายอำนาจในระบบราชการอย่างยั่งยืน โดยโครงสร้างนโยบายจะถูกแบ่งออกเป็น 3+1 Phase ด้วยกัน ได้แก่

Pre-Phase ขั้นเตรียมการ 2 ปี

รัฐตั้งเกณฑ์จังหวัดนำร่อง 2-3 จังหวัด โดยคำนึงถึง ภาษีภายในท้องถิ่น จำนวนประชากร และดัชนีชี้วัดคุณภาพมนุษย์ (HDI) จากนั้นทำการให้ข้อมูลกับประชาชน พร้อมทำประชาพิจารณ์อย่างโปร่งใส

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

Phase 1 การเลือกตั้งผู้ว่า 2-3 จังหวัดนำร่อง 4 ปี

หลังจากทำประชาพิจารณ์แล้ว ดำเนินการเสนอร่างแก้กฎหมายกับสภาผู้แทนฯ เมื่อเสนอร่างกฎหมายผ่านแล้ว จึงดำเนินการเลือกตั้งภายใต้การควบคุมของ กกต. บริหารภายใต้ขอบเขตอำนาจใหม่เป็นระยะเวลา 4 ปี

Phase 2 นำเอาต้นแบบนโยบายไปปรับใช้ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมลดบทบาทหน้าที่ของข้าราชการส่วนภูมิภาคอย่างสมบูรณ์ (เปลี่ยนบทบาทไปสู่การตรวจสอบงบประมาณและติดตามการออกนโยบาย)

Phase 3 ปฏิรูป ควบรวม หน่วยงานระบบราชการที่เกี่ยวข้องกันแบบ cluster ภายใต้กรอบของ e-government เพื่อลดช่องว่างในการประสานงาน (red tape) ระหว่างระบบราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คนไทยจะได้รับ

คนไทยในจังหวัดต่างๆ จะมีสิทธิในการตัดสินใจและร่วมกำหนดนโยบายภายในจังหวัดของตน ลดกระบวนการต่าง ๆ ที่ล่าช้า ทำให้ระบบราชการมีความทันสมัย สามารถตอบสนองต่อปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวคิดการกระจายอำนาจจากระบบราชการสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

อ้างอิง

- คำนิยาม New public service

  http://hs.pbru.ac.th/journal/wp-content/uploads/2017/11/2560-1-10.pdf

- ตัวอย่างการเลือกตั้งผู้ว่าฯ ในระบบราชการญี่ปุ่น

  https://www.ryt9.com/s/iq37/2976772

นำเสนอโดย

นาย ธนสรณ์ จันทร์กระพ้อ	นาย ชยพล ปั้นมณี
นาย อดิศร แก้วเล็ก	นาย พลพงษ์ ศิริพงษ์
นาย ชิษณุพ์พงศ์ เติมศิริกุล	นาย วีระยุทธ งามจิตร
นาย ณรัตนชัย นินทระ	นางสาว จิรภาส แซ่เจี่ย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

สวัสดีทั่วไทย

ปัญหา

ความไม่ภาคภูมิใจในความเป็นไทยของคนไทย ทำให้สินค้าและบริการไทยมีการให้ความสำคัญกับมูลค่าน้อย นำไปสู่การบริหารจัดการที่ไม่มีมาตรฐานและไม่เป็นระบบ

แก้ไข

แก้ปัญหาภาพรวมแบบครบวงจร สร้างแรงจูงใจและความประทับใจในความเป็นไทยผ่านการท่องเที่ยวไทย

1. ยกระดับมูลค่าความเป็นไทย ผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
2. สร้างเรื่องราวให้กับจังหวัดต่างๆ โดยให้ความสำคัญเมืองรอง
3. ให้ความสำคัญ คุณภาพ มากกว่า ปริมาณ

กลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยวชาวไทย

นโยบาย

นโยบายแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ นโยบายเพิ่มความต้องการในการเที่ยวเมืองไทย (demand side policy) และ นโยบายด้านอุปทานเพื่อเพิ่มคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว (supply side policy) โดยมีแนวคิดว่าควรเริ่มจากการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อนำไปสู่การสร้างความประทับใจและภูมิใจในความเป็นไทย “สร้างแรงจูงใจ สู่ความประทับใจ”

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นโยบายสร้างความต้องการในการท่องเที่ยว แผนพัฒนาช่วงโควิต “พลิกวิกฤตโควิตให้เป็นโอกาส” มี ดังนี้

1. Application บนมือถือ “สวัสดีทั่วไทย” หรือ “SawasdeeTourThai” ผู้สมัครจะได้รับหนังสือเดินทางบนมือถือ (e-passport) เพื่อตอบโจทย์นักสะสมแสตมป์ โดยในแต่ละชุมชนก็จะมีลวดลายเฉพาะเป็นของตัวเอง
   - แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าดึงดูด มีการ check-in ให้ความสำคัญกับจุดถ่ายรูป และการยืนยันข้อมูลผ่านการแสกน QR Code ในสถานที่ต่างๆ เพื่อใช้ในการลดหย่อนภาษี (เที่ยวเมืองรองได้ลดหย่อนภาษี มากกว่าเมืองหลัก) และเพื่อโดยสารรถไฟฟรี
   - เป็นฐานข้อมูลให้รัฐบาลเพื่อประมวลพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของคนไทยเพื่อใช้ในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และตรวจจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ ถ้าที่ใดมีจำนวนนักท่องเที่ยวหนาแน่นแล้ว ก็จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปที่อื่น
2. Key Opinion Leaders (KOLs) “สวัสดีทั่วไทย” และ สื่อภาพยนตร์
   - ร่วมมือกับผู้มีอิทธิพลในสื่อออนไลน์เพื่อสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยว โดยต้องทำอย่างสม่ำเสมอ
   - แนวคิดมาจากละครเรื่อง บุพเพสันนิวาส ที่สร้างปรากฏการคนไทยแต่งชุดไทยไปเที่ยวอยุธยาเพิ่มเติมคือการใช้สถานที่ที่เป็นที่รู้จักน้อย “บุพเพสันนิวาสสร้างปรากฏการได้ ทำไมชุมพรจะเป็นอย่างนั้นไม่ได้”
   - สนับสนุนให้หนัง Animation อ้างอิงจากสถานที่จริง เพื่อดึงดูดกลุ่มเด็ก ให้มีสถานที่ท่องเที่ยวกับครอบครัว

นโยบายด้านอุปทานเพื่อเพิ่มคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว จุดประสงค์เพื่อสร้างความประทับใจให้อยากเที่ยวในประเทศอีก มี ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

1. สร้างมาตรฐานในการท่องเที่ยว “3 ส.” ในทุกจังหวัด

   - **สะอาด** มีหน่วยงานประเมินความสะอาดและความปลอดภัยของผู้ประกอบการ โดยได้แนวคิดมาจาก NSW Food Authority ต้องติดผลของการประเมินไว้หน้าร้านค้า สร้างแรงจูงใจโดยถ้าผู้ประกอบการได้คะแนนประเมินสูง ธุรกิจของผู้ประกอบการก็จะถูกโฆษณาให้ผู้ใช้ app “สวัสดีทั่วไทย” เห็นมากขึ้น
   - **สะดวก** นอกจากจะมีรถไฟฟรีแล้ว ส่งเสริมผลักดันให้ชุมขนใช้ car-sharing app เช่น Grab เพื่อ 1. นักท่องเที่ยวเดินทางสะดวก 2.นักท่องเที่ยวมีปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้าน สร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 3. สร้างรายได้เสริมให้คนในท้องถิ่น
   - **สบาย** เมื่อสามารถยกมาตรฐานความสะอาด และสะดวก และ มี app “สวัสดีทั่วไทย” ช่วยนำทางนักท่องเที่ยวก็จะรู้สึกสบายใจ

2. จัดตั้งหน่วยงานรัฐเพื่อช่วยดูแลชุมชนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างจุดดึงดูดในแต่ละชุมชนในด้าน สินค้าทางวัฒนธรรม เช่น อาหาร ศิลปะการแสดง แฟชั่น และ กีฬา เช่น

   - **ด้านอาหาร** จัด workshop ระหว่างเชฟที่มีความรู้ด้านศิลปะการจัดแต่งอาหารกับร้านในชุมชน เพื่อสอนวิธีการสร้างสรรค์เรื่องราวและการแต่งจานให้ถ่ายรูปสวย โดยให้เข้ากับบริบทของแต่ละชุมชน เพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับอาหารท้องถิ่น
   - **ด้านการท่องเที่ยว** ส่งเสริมให้มัคคุเทศก์เป็นคนในพื้นที่ โดยให้แต่งชุดประจำพื้นที่เพื่อเพิ่มเสน่ห์ในท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน
   - **ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์** นำผู้เชียวชานมาช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์พื้นบ้านให้มีดีไซน์ที่น่าสนใจ ทันสมัย สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวซื้อกลับ

<u>ประโยชน์ที่คนไทยจะได้รับจากนโยบายข้างต้น</u>

1. “ออกเดินทาง เพื่อไปสวัสดีกับคนไทยทั่วไทย” รักและภูมิใจในความเป็นไทย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

2. สร้างรายได้จากคนไทยที่ชอบไปเที่ยวต่างประเทศแต่ไม่สามารถไปได้เนื่องจาก สถานการณ์โควิต และสนับสนุนให้คนไทยเที่ยวเมืองไทยนานขึ้นโดยเพิ่มกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว
3. เพิ่มแรงจูงใจในการส่งเสริมเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผ่านการยกระดับมาตรฐานคุณภาพ และการสร้างแรงดึงดูด
4. สนับสนุนการท่องเที่ยวทุกจังหวัดทั่วประเทศ อย่างครบวงจร เพื่อกระจายรายได้
5. ให้ความรู้แก่ประชาชนในแต่ละจังหวัดเพื่อสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่สูงขึ้น
6. เพิ่มมูลค่าของสินค้าทางวัฒนธรรมของคนไทย

<u>นำเสนอโดย</u>

ธิปก สกุลณะมรรคา จักรกฤษณ์ จีวะระพุทธ พรภวิษย์ ศิริโรจน์ ณัฐวรา เวชกกิจ

ศิรส วัฒนาไพศาลตระกูล เพ็ญพิชา ผาณิตพิเชฐวงศ์ ลริสสา นันทาภิวัฒน์

ศิรดา ม่วงทรัพย์สม สาริศา คชเสนี พฤทธิพร เพลินบรรณกิจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

Startups ไทยประสบความสำเร็จได้ ถ้าเราลงมือทำ

ปัญหา

ปัจจุบัน Startups ไทย โตได้ยาก เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสิงคโปร์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม เรายังสามารถพัฒนาโครงสร้างระบบ (Ecosystem) ให้ดีขึ้นได้อีก อุปสรรคที่ขัดขวางการเติบโตของ Startups ไทยมีอยู่ 2 ประการ

1. ขาดพื้นที่พัฒนาผู้ประกอบการอย่างจริงจัง ทั้งในเรื่องของกรอบความคิด (Mindset) และ ทักษะที่จำเป็น (Skill Set)
2. ขาดการช่วยเหลือสนับสนุนลงทุนใน Startups

ทางออก

ส่งเสริมให้กลุ่มบริษัทมหาชนลงทุนใน Startups ที่มีคุณภาพ

1. จัดตั้งโครงการฝึกผู้ประกอบการให้ออกมาตั้งบริษัทเอง ตั้งแต่การปรับความคิดโดยส่งไปทำงานกับ Startups ในประเทศชั้นนำ เพื่อส่งเสริมประสบการณ์และสร้างแรงบันดาลใจ ต่อมาคือการเพิ่มทักษะติดอาวุธให้ครบมือ จนไปถึงการมีระบบ Mentorship จากผู้ประกอบการในสายอุตสาหกรรมเดียวกันเพื่อคอยแนะนำ และลดความเป็นไปได้ที่จะไม่ประสบความสำเร็จ
2. ออกนโยบายส่งเสริมการลงทุนใน Startups สำหรับอุตสาหกรรมที่มีความต้องการ โดยการลดภาษีลง 20% ให้สำหรับบริษัทที่เลือกลงทุนใน Startups ขั้นต่ำ 15 ล้านบาทต่อปี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นโยบาย

จัดตั้งองค์กรใหม่ หรือปฏิรูปองค์กรมหาชนเดิมที่ไม่มีประสิทธิภาพ ลดจำนวนโครงการที่ทำเพื่อภาพลักษณ์ ลดปริมาณผู้ประกอบการที่เข้าโครงการ เน้นไปที่คุณภาพและลงมือปฏิบัติผลักดันตามแนวทางอย่างจริงจัง

รายละเอียดเพิ่มเติม

แนวทางนี้ได้รับการปฏิบัติจริงและเห็นผลลัพธ์มาแล้วในต่างประเทศ

1. National University of Singapore (NUS) ได้เริ่มทำโครงการที่ชื่อว่า NUS Overseas College ตั้งแต่ปี 2002 เพื่อพัฒนาความคิดแบบผู้ประกอบการ เพิ่มทักษะที่จำเป็น โดยการส่งเด็กไปเรียนและฝึกงานในต่างประเทศ ปัจจุบันเด็กที่ผ่านจากโครงการนี้มีเพียง 4,000 คนในเวลา 18 ปี แต่กลับมีผลลัพธ์ที่น่าพอใจ ก่อตั้ง 700 บริษัท พร้อมกับระดมทุนไปกว่า 800 ล้านเหรียญสหรัฐ แสดงให้เห็นว่า คุณภาพนั้นสำคัญกว่าปริมาณ
2. เวียดนามออกข้อยกเว้นทางภาษีสำหรับบริษัทที่ลงทุนใน Startups ที่เน้นนวัตกรรม อิตาลีก็ออกมาตรการคล้ายกัน หักลดภาษีสำหรับบุคคลธรรมดาและบริษัทที่ลงทุนใน Startups โดยมีลิมิตที่ 30% ของรายรับ

ผลที่คนไทยจะได้

ภายใน 3 ปี หากโครงการนี้ได้รับการผลักดันอย่างจริงจัง เราเชื่อว่าผู้ประกอบการที่ผ่านโครงการนี้จะได้รับเงินระดมทุนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนรุ่นใหม่ว่า Startups ไทยก็ประสบความสำเร็จได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อ้างอิง

- สิงคโปร์
  - https://enterprise.nus.edu.sg/education-programmes/nus-overseas-colleges/
  - https://www.todayonline.com/singapore/nus-overseas-colleges-programme-helped-groom-some-singapores-biggest-start-founders
- เวียดนาม
  - https://medium.com/vietnamupstars/vietnams-startup-ecosystem-2-a-summary-of-legal-frameworks-mechanisms-and-policies-for-cf17381d3e01
- อิตาลี
  - http://fastdirectlink.com/zh-hans/node/135

นำเสนอโดย

นาย พีรเดช มุขยางกูร

นางสาว ภัคณัฏฐ์ ปัญญาพรวิทยา

นางสาว ดวงพร มีนุ่น

นางสาว ศนันญ์ธฉัตร คัชมาตย์

นาย ภูมิ กุลจรรยาวิวัฒน์

นางสาว วิลาสินี คุปต์นิรัติศัยกุล

นางสาว พลอย อุ่นใจ

นางสาว สุชญา พินิจมงคล

นาย พสวัต สวัสดิธนสาร

นาย อรรถพล โชคอำนวย

นางสาว พุธิตา สนใจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

ปัญหาแรงงานในประเทศ และ ผู้ลี้ภัย

ปัญหา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. 2562 ("ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ") ถูกร่างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาคนต่างด้าว รวมถึงผู้ลี้ภัยในประเทศไทย ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ เนื่องจากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากถูกส่งกลับไปยังประเทศอันเป็นภูมิลำเนา จะได้รับอันตรายจากการถูกประหัตประหาร ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ได้สร้างกลไกบริหารจัดการคนต่างด้าว และ ผู้ลี้ภัยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ มีปัญหาอยู่หลายประการ ซึ่งเป็นผลให้กฎหมายฉบับนี้ไม่สามารถจัดการบริหารคนต่างด้าว และ ผู้ลี้ภัยได้อย่างยั่งยืน โดยปัญหาสำคัญมี ดังนี้

1. *ปัญหาก่อนเข้ากระบวนการคัดกรองสถานะ (Pre-screening stage)*
    a. หลังจากบุคคลยื่นคำร้องขอรับสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้ได้รับการคุ้มครอง เจ้าหน้าที่ไม่มีการออกเอกสารรับรองสถานะให้กับผู้ยื่นคำร้อง ด้วยเหตุนี้ ผู้ขอลี้ภัยบางกลุ่มจะมีความเสี่ยงถูกจับและนำไปกักขัง เนื่องจากอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เหตุนี้อาจทำให้ผู้ขอลี้ภัยไม่กล้ายื่นคำร้อง เนื่องจากกลัวว่าเมื่อเข้าพบเจ้าหน้าที่ อาจถูกจับ และนำไปกักขัง
2. *ปัญหาระหว่างคัดกรองสถานะ (Screening stage)*
    a. หนึ่ง นิยาม "ประหัตประหาร" ภายใต้ ข้อ 3 ของ ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ยังไม่มีความชัดเจน ยังมีความคลุมเครือว่านิยาม "ประหัตประหาร" จะสอดคล้องกับกฎเกณฑ์และหลักการสากลหรือไม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

b. สอง ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องสำเร็จการพิจารณาคำขอของผู้ขอลี้ภัยเพื่อเป็นผู้ได้รับการคุ้มครอง ด้วยเหตุนี้ ผู้อยู่ระหว่างการคัดกรองมีความเสี่ยงรอคำตอบนานเกินความเหมาะสม

3. *ปัญหาหลังจากคณะกรรมการพิจารณาคัดกรองผู้ได้รับการคุ้มครองได้ออกมติให้หรือไม่ให้สถานะ*

a. หนึ่ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ให้สถานะกับผู้ขอลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัยไม่มีสิทธิ์อุทธรณ์ภายใต้ ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ สิทธิ์อุทธรณ์เป็นสิทธิ์สำคัญที่ผู้ขอลี้ภัยพึงมี เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงหลายข้อ ต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของแต่ละข้อเท็จจริง ต้องตรวจสอบเอกสารและหลักฐาน เพราะเหตุนี้ เจ้าหน้าที่อาจมีความผิดพลาดบางกรณี สิทธ์อุทธรณ์สามารถช่วยตรวจสอบการพิจารณาเหล่านี้ได้

b. สอง ในกรณีที่คณะกรรมการให้สถานะกับผู้ขอลี้ภัย ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ไม่ได้ให้สิทธิ์ทำงานในประเทศไทยกับผู้ได้รับสถานะ ผู้ได้รับสถานะจึงมิอาจหารายได้ให้กับตนเอง อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมาเกี่ยวกับการเป็นอยู่ของผู้ได้รับสถานะ เช่น ค่าเช่าห้อง ค่าเลี้ยงชีพ ฯลฯ

<u>นโยบายนำเสนอ</u>

นโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหาข้างต้นได้ มี ดังนี้

1. *นโยบายสำหรับ ปัญหาก่อนเข้ากระบวนการคัดกรองสถานะ (Pre-screening stage)*

a. บุคคลที่ยื่นคำร้องขอรับสิทธิยื่นคำขอเป็นผู้ได้รับการคุ้มครอง ควรได้รับเอกสารรับรองสถานะชั่วคราวจากเจ้าหน้าที่ เอกสารนี้จะช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ขอลี้ภัยให้ความร่วมมือกับกลไกคัดกรองคนต่างด้าว เนื่องจากเอกสารรับรองสถานะชั่วคราวสามารถป้องกันการถูกจับ และนำไปกักขัง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

2. *นโยบายสำหรับ ปัญหาระหว่างคัดกรองสถานะ (Screening stage)*

   a. หนึ่ง นิยาม "ประหัตประหาร" ภายใต้ ข้อ 3 ของ ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ควรสอดคล้องกับกฎเกณฑ์สากล เช่น นิยาม "ประหัตประหาร" ควรสอดคล้องกับนิยาม "ประหัตประหาร" ภายใต้ อนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1951 การกระทำนี้จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกระบวนการคัดกรองคนต่างด้าว จะได้รับการยอมรับจากนานาชาติมากขึ้น

   b. สอง ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ควรกำหนดระยะเวลา ("timeframe") ที่เหมาะสมที่เจ้าหน้าที่ต้องสำเร็จการพิจารณา เพื่อไม่เกิดการล่าช้าจนเกินไป ปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงเวลากำหนด timeframe ให้กับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ความเปราะบางของบุคคล ("vulnerability") หากผู้ยื่นคำขอได้รับการคุ้มครองเป็นเด็ก เจ้าหน้าที่ควรใช้ "accelerated timeframe" เพื่อไม่ให้เด็กต้องรอผลการตัดสินนานเกินความเหมาะสม

3. *นโยบายสำหรับ ปัญหาหลังจากคณะกรรมการพิจารณาคัดกรองผู้ได้รับการคุ้มครองได้ออกมติให้หรือไม่ให้สถานะ*

   a. หนึ่ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ให้สถานะกับผู้ขอลี้ภัย ผู้ขอลี้ภัยควรมีสิทธิ์อุทธรณ์ สิทธิ์นี้สามารถตรวจสอบว่าการพิจารณาของเจ้าหน้าที่นั้น มีความผิดพลาดหรือไม่

   b. สอง ในกรณีที่คณะกรรมการให้สถานะกับผู้ขอลี้ภัย ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ ควรให้สิทธิ์ทำงานแก่ผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะเป็นผู้ได้รับการคุ้มครอง การให้สิทธิ์ทำงานกับผู้ลี้ภัยสามารถสร้างผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจให้กับประชาชนชาวไทย ซึ่งจะกล่าวถึงด้านล่าง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากนโยบายนี้

นโยบายข้างต้น โดยเฉพาะการให้สิทธิ์ทำงานกับผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะผ่าน ระเบียบ การคัดกรองคนต่างด้าวฯ สามารถตอบโจทย์ 3 ข้อ ที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญ หรือ กำลังเผชิญอยู่

1. **แก้ปัญหาขาดแคลนแรงงาน**

ไทยขาดแคลนแรงงานทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ กล่าวคือขาดแคลนแรงงานทักษะต่ำจำนวนมาก และแรงงานอุดมศึกษาก็มีความสามารถไม่ตรงความต้องการของตลาด [1]

ในปัจจุบันโครงสร้างการผลิตของไทยยังคงผูกติดกับการใช้แรงงานเข้มข้นและราคาถูก ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือ แม้ว่าในอนาคตประเทศไทยมีแผนที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่อุตสาหกรรมมูลค่าเพิ่มสูง รวมถึงสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้มข้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 12 แต่ความต้องการแรงงานประเภทนี้จะแทบไม่ลดลงในอนาคตตามการคาดการณ์ของกรมแรงงาน (ถึง พ.ศ. 2573) [2]

อีกทั้งแรงงานไทยยังหลีกเลี่ยงงานประเภท 3D นั่นคือ มีลักษณะ สกปรก (Dirty) ยาก (Difficult) และอันตราย (Dangerous) เช่น งานก่อสร้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในตำแหน่งเหล่านี้ [3]

การให้สิทธิ์ทำงานกับผู้ลี้ภัย สามารถแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานทักษะต่ำและช่วยทำงานประเภท 3D ที่คนไทยไม่นิยมได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันผู้ลี้ภัยจะหลบซ่อนตัวอยู่เนื่องจากกลัวที่จะถูกจับ แต่หากด้วยกฎหมายนี้จะทำให้เรารู้จำนวนและความสามารถของผู้ลี้ภัยแต่ละคนและสามารถบริหารจัดการกำลังแรงงานของผู้ลี้ภัยได้ มีผู้ลี้ภัยจำนวนไม่น้อยที่มีทักษะสูงหรือจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ไม่สามารถนำความสามารถมาใช้ทำงานได้ เพราะไม่ได้รับอนุญาติให้ทำงานอย่างถูกกฎหมาย หากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง ผู้ลี้ภัยเหล่านี้ก็จะสามารถเป็นแรงงานคุณภาพในกำลังแรงงานได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

2. แก้ไขปัญหาที่เกิดจากสังคมผู้สูงอายุ

เนื่องด้วยอัตราการเกิดของประชากรไทยที่ลดลงและอายุขัยเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น ในปี 2564 ประชากรไทย 20% จะมีอายุเกิน 60 ปี และประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ (aged society) [4] อีกทั้งระดับรายได้ต่อหัวและระดับการศึกษาของไทยยังต่ำกว่าประเทศอื่นที่ได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยแล้ว ไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาประเทศแรกในโลกที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ ทำให้ผลกระทบของสังคมสูงวัยต่อประเทศไทยค่อนข้างรุนแรง

ปัญหาแรกที่เกิดจากสังคมผู้สูงอายุ คือการลดลงของกำลังแรงงาน การรับผู้ลี้ภัยเข้ามาและมีกลไกที่เหมาะสมในการช่วยเหลือให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน จะช่วยเพิ่มแรงงานในกำลังแรงงาน และบรรเทาปัญหาได้

3. ผู้ลี้ภัยสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจไทย

เมื่อผู้ลี้ภัยเข้ามาทำงานอยู่ในประเทศไทย นอกจากจะเพิ่มจำนวนแรงงานของประเทศแล้ว ยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างงานให้สังคมไทยผ่านการจับจ่ายใช้สอยด้วย เมื่อผู้ลี้ภัยบริโภคสินค้าและบริการ ก็จะเกิดการผลิตและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการสินค้าที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้เงินที่รัฐใช้ในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในช่วงตั้งต้นนั้น นอกจากจะช่วยให้ผู้ลี้ภัยสามารถตั้งตัวได้แล้ว ยังสร้างความต้องการสินค้าและกระตุ้นเศรษฐกิจในทันที มีการศึกษาพบว่าเงินที่ลงทุนไปกับผู้ลี้ภัยนั้น ให้ผลตอบแทนเป็นบวกต่อเศรษฐกิจเมื่อเวลาผ่านไป ผ่านผลประโยชน์ต่างๆที่ผู้ลี้ภัยสร้างให้กับประเทศ [5] [6]

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อ้างอิง

[1] กรมการจัดหางาน, "ยุทธศาสตร์การแก้ไขและป้องกันขาดแคลนแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔", กันยายน 2560, https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/498391d8154f6237d5db6b423d5f1b85.pdf.

[2] ระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

- https://ldls.mol.go.th/demandprojectionReport?report=a&pr=1

[3] สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, "แบงค์ชาติเปิดสถานการณ์แรงงานไทย ชี้เลือกงานไม่ต้องการงาน3ดี", 2555, http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=833.

[4] สำนักวิชาการ, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, "สังคมผู้สูงอายุกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย", กรกฎาคม 2561.

[5] Marcel Fratzscher and Simon Junker, "Integrating refugees: A long-term, worthwhile investment", DIW Economic Bulletin 45+46.2015 (2015).

[6] International Monetary Fund, "The Refugee Surge in Europe: Economic Challenges", SDN/16/02, มกราคม 2559.

นำเสนอโดย

นาย อัครชัย ชัยมณีการเกษ
นางสาว ณัฏฐ์นรี วชิรพิเชฐ
นางสาว ธัญชนก ผู้มีสิทธิ์
นางสาว รตวัน ศรีพิเชียร
นาย พัทธพัฐ บวรธรรมรัตน์
นาย ธนบดี อิทธิภากร
นาย ชญานนท์ สุริยนนทรินท์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

#คนGENกล้า

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปจะเป็นการพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่แล้วเชิญประธานคณะกรรมาธิการแถลงครับ

- ๙๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สผ ๒๖/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) นัชชา ๙๐/๑

นายภราดร ปริศนานันทกุล (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณารับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน โดยได้กำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ทั้งสิ้น ๙๐ วัน โดยสิ้นสุดในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ นั้น บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการเพื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ จากสถานการณ์ปัจจุบันมีการชุมนุมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อแสดงความเห็นและข้อเรียกร้องในประเด็นทางสังคม การเมืองการปกครองกันอย่างกว้างขวางผ่านการชุมนุม และผ่านช่องทางการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวของประชาชนในการใช้สิทธิเสรีภาพ อย่างไรก็ตาม ในการชุมนุมของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนนั้น แสดงความคิดเห็นและข้อเรียกร้องต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และที่สำคัญควรได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยจากรัฐ คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ได้กำหนดกรอบการพิจารณาดังนี้ครับ ๑. คณะกรรมการได้เชิญบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการชุมนุมมาให้คำปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ ๒. คณะกรรมาธิการเชิญตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมมาร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็น ๓. คณะกรรมาธิการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นและสังเกตการณ์ในพื้นที่การชุมนุมจำนวนหลายเวที ๔. คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) โดยมีการรับฟังผ่านระบบออนไลน์ (Online) เป็น ๓ แนวทางครับ คือ ๑. คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) โดยการรวบรวมความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) ลักษณะเป็นการทั่วไปเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๙๒ กลุ่ม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. กรรมาธิการได้รับฟังความคิดเห็นโดยการทำแบบสำรวจความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) ในรูปแบบของแบบสอบถาม โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันพระปกเกล้า จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น ๒,๕๐๕ แบบสอบถาม และ ๓. คณะกรรมาธิการได้รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ (Online) โดยรูปแบบของการจัดทำแบบการสำรวจทัศนคติของประชาชนต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงดิจิตอลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๙ เวทีการชุมนุม ซึ่งจากการได้ไปร่วมพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมาธิการในส่วนของที่ได้ออกไปรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้ชุมนุมตามเวทีต่าง ๆ เราได้ข้อสรุปต่าง ๆ ดังนี้ครับ ในหลากหลายเวทีข้อเรียกร้องของทุกเวทีซึ่งเป็นข้อเรียกร้องหลัก นั่นก็คือ ๓ ข้อเรียกร้องอย่างที่ท่านสมาชิก แล้วก็พวกเราได้เห็นกันตามหน้าสื่อ นั่นก็คือให้หยุดคุกคามประชาชน ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และให้ยุบสภา ในขณะเดียวกันในบางเวทีก็มีข้อเรียกร้องในรายละเอียดปลีกย่อย เช่น ในเรื่องของการแก้รัฐธรรมนูญให้มีการแก้รัฐธรรมนูญในมาตราไหนบ้าง ในเรื่องของการมีอยู่คงอยู่หรือไม่ของสมาชิกวุฒิสภา ส่วนในเวทีของโรงเรียนมัธยมเราก็ได้เห็นข้อเรียกร้องที่หลากหลาย แล้วก็เพิ่มเติมมากขึ้นจากบนเวทีของประชาชนทั่วไป นั่นก็คือมีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ มีการเรียกร้องให้ปรับปรุงระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนที่มีความล้าสมัย เป็นต้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บางเวทีเช่นที่เวทีธรรมศาสตร์มีการเรียกร้องเพิ่มเติมมากขึ้น ซึ่งตามที่ปรากฏเป็นข่าวเพื่อนสมาชิกคงจะได้รับฟังกัน ในขณะเดียวกันในชั้นกรรมาธิการ ในห้องประชุมคณะกรรมาธิการเราก็ได้เชิญทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมแสดงความคิดเห็น มาร่วมแลกเปลี่ยน แล้วก็มาร่วมหาแนวทางออกร่วมกันในการที่จะแก้ไขปัญหา เราได้มีโอกาสเชิญทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เราได้เชิญทางอัยการ เราได้เชิญทางศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน พร้อมกันเราได้มีโอกาสเชิญทางกระทรวงศึกษาธิการเพื่อที่จะมาแลกเปลี่ยนข้อมูลพร้อม ๆ กัน ได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็นในการที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหา ส่วนผลของการสำรวจการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ (Online) นั้น ทางคณะกรรมาธิการได้สรุปเอาไว้อยู่ในเล่มบันทึกสรุป พร้อม ๆ กันได้มีรายละเอียดของข้อคำถามที่ทางคณะกรรมาธิการได้ทำแบบคำถามให้กับผู้ตอบได้อยู่ในภาคผนวกเช่นเดียวกัน ในภาคผนวก ค พร้อม ๆ กัน ทางคณะกรรมาธิการได้มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกต เพื่อให้คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติต่อไปนะครับ เราได้ทำความคิดเห็นถึงคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร หรือแม้แต่คณะกรรมาธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรที่มีอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา เช่นในคณะกรรมาธิการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในส่วนของคณะรัฐมนตรีเราได้เสนอแนะว่าในฐานะที่มีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแผ่นดิน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและตามนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา จึงมีความจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีควรที่จะเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชน เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระและอยู่ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ที่สำคัญทางคณะรัฐมนตรีต้องรับฟังกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยความจริงใจและไม่มีอคติ อย่ามองผู้ชุมนุมหรืออย่ามองผู้ที่เห็นต่างคือศัตรูทางการเมืองรัฐบาล คณะรัฐมนตรีควรตระหนักเสมอว่าบนโลกประชาธิปไตยความเห็นต่างเป็นเรื่องปกติ เราส่งความคิดเห็นถึงกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษานั้น จัดกิจกรรมการชุมนุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาได้อย่างมีอิสระ และอยู่ภายใต้กรอบบทบัญญัติของกฎหมาย จึงควรเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มน้อง ๆ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้มีโอกาสแสดงออกทางความคิดเห็นด้านการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดถึงทางกระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดมาตรการความปลอดภัยให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา เพื่อที่จะพยายามคัดกรองบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาสร้างความวุ่นวายให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา นอกจากนั้นที่สำคัญที่สุดเราได้แสดงความคิดเห็นไปทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าทางสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นควรปฏิบัติกับผู้ชุมนุมด้วยกรอบของกฎหมาย

- ๙๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และที่สำคัญทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องไม่พยายามที่จะใช้ความรุนแรงกับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการชุมนุม ซึ่งเราจะเห็นว่าในช่วงที่มีการชุมนุมในทุกเวที การใช้ความรุนแรงหรือการเกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมกับทางกลุ่มเจ้าหน้าที่ไม่มีให้เห็น แต่อย่างไรก็ตามการใช้ความรุนแรงหรือการคุกคามประชาชนไม่ได้อยู่แต่เฉพาะในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเท่านั้น ก่อนการชุมนุมหรือหลังการชุมนุม การบังคับใช้กฎหมาย หรือการแจ้งข้อหาให้กับกลุ่มผู้ชุมนุม เราได้เสนอแนะไปว่าการดำเนินคดีต่าง ๆ ควรเป็นไปด้วยความยุติธรรม ไม่ควรที่จะไปยัดเยียดข้อกล่าวหาที่เกินเลยกว่าการกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุม และที่สำคัญควรที่จะใช้หลักรัฐศาสตร์ในการที่จะพิจารณาประกอบกันควบคู่กับหลักนิติศาสตร์ ต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ทางคณะกรรมาธิการได้ใช้เวลาของสภาเร็วที่สุดในการที่จะร่วมกันพิจารณาแล้วก็ศึกษาแนวทาง รวมถึงรับฟังความคิดเห็นของน้อง ๆ นักศึกษากลุ่มต่าง ๆ เพื่อเอาความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นมาเสนอให้กับที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ผมต้องเรียนกับท่านสมาชิก เรียนกับท่านประธานครับว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้ได้เวลาในการพิจารณาทั้งสิ้น ๙๐ วัน แต่พวกเราเห็นพ้องต้องกันว่าด้วยสถานการณ์ค่อนข้างที่จะตึงเครียดแล้วก็รุนแรงในช่วงที่ผ่านมา ระยะเวลา ๙๐ วันเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกินไปที่จะไปศึกษารายละเอียด เราจึงพยายามที่จะเร่งด่วนแล้วก็เร่งรัดในการทำงานของพวกเรา สรุปสุดท้ายแล้วคณะกรรมาธิการชุดนี้ ตั้งแต่การประชุมครั้งแรก วันที่ ๓๑ กรกฎาคม จนกระทั่งถึงวันสุดท้ายเราใช้เวลาไม่ถึง ๑ เดือนในการที่จะสรุปเหตุการณ์ทั้งหมดเพื่อมานำเสนอต่อสภา และนำไปสู่การแก้ไขต่อไป จึงกราบเรียนมาเพื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปท่านสมาชิกที่สนใจที่จะร่วมอภิปราย ผมขอแจ้งล่วงหน้ารอบละ ๓ ท่าน ๑. ท่านณัฐวุฒิ บัวประทุม ๒. ท่านอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล ๓. ท่านบัญญัติ เจตนจันทร์ เชิญท่านณัฐวุฒิครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทอง คนบ้านเดียวกับท่านประธานคณะกรรมาธิการครับ ผมต้องขอบพระคุณทางคณะกรรมาธิการที่ได้มีการทำแล้วก็ศึกษาจนออกมาเป็นรายงานฉบับนี้ครับ เรียนด้วยความภาคภูมิใจในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รายงานฉบับนี้ใช้เวลานานกว่าระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่กี่วันเองครับ ถือว่าเป็นการทำได้รวดเร็วอย่างยิ่งครับ และผมก็ยังยืนย้ำอยู่ตรงนี้ชัดเจนว่าในนามของพรรคฝ่ายค้านเรา เราก็คิดว่าสิ่งที่เราไม่อาจเข้าร่วมเป็นกรรมาธิการคณะนี้ได้นั้น เราคิดถูกแล้วครับ แต่อย่างไรก็ตามสำหรับตัวรายงานทั้งหมดผมมีความคิดเห็นอยู่ ๔ ประการด้วยกันครับ

ประการแรก อย่างน้อยที่สุดรายงานฉบับนี้ทั้งหมดที่เป็นเนื้อหา ไม่นับภาคผนวก มีเนื้อหาทั้งสิ้น ๕๘ หน้าด้วยกันครับ สิ่งที่ชัดเจนอย่างยิ่งเลยคือท่านได้รวบรวมการจัดเวทีการชุมนุมของทุกฝ่ายไว้หมดเลย มีรายละเอียดการจัดและสิ่งที่สำคัญคือมีการระบุประเด็นเก็บข้อเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผมคิดว่านี่เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้พวกเราศึกษาได้ง่ายขึ้น ชัดเจนขึ้น และเห็นถึงประเด็นร่วมกันของข้อเรียกร้องดังกล่าวนั้นว่าเป็นข้อเรียกร้องแบบไหน ประการใด สิ่งที่ผมภาคภูมิใจในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คือในฐานะกรรมาธิการท่านไม่เคยมีข้อมูลหรือการปิดกั้นและบอกว่าท่านมีอคติต่อการแสดงความคิดเห็นของเวทีใดแบบใดแบบหนึ่ง ที่บอกว่าภาคภูมิใจเพราะท่านประธานคงทราบดีว่าวันนี้องค์กรอิสระบางองค์กรก็ไปออกคำแถลงการณ์ ผมก็ไม่ทราบว่าใครเขียนนะครับ เขาบอกมีการแก้ไขกันหลายครั้ง บอกว่าการจัดชุมนุมต่าง ๆ ข้อเรียกร้องเลื่อนลอยบ้าง ข้อเรียกร้องไม่ชัดเจน ข้อเรียกร้องไม่รู้ต้องการแบบไหน ประการใด แต่คำเหล่านั้นไม่มีอยู่ในรายงานฉบับนี้ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานฉบับนี้บอกชัดเจนอย่างยิ่ง ผมคิดว่าสิ่งสำคัญที่รายงานบอกกับเราก็คือว่าข้อเรียกร้องของเวทีการชุมนุมต่าง ๆ เป็นข้อเรียกร้องที่มิใช่ประเด็นเฉพาะเรื่องของทางการเมือง การเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีต้องยุบสภา การแก้ไขรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่มันกินความรวมไปถึงปัญหาปากท้องของพี่น้องประชาชน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่ผมเคยนำเสนอมาโดยตลอดว่าแม้กระทั่งเรื่องของการสมรสอย่างเท่าเทียมก็ถูกพูดคุยกันหลายครั้งในเวทีของการชุมนุม นั่นคือสิ่งที่ผมชื่นชมและยอมรับรายงานฉบับนี้ได้เป็นประการที่ ๑ ครับ ในประการที่ ๒ ท่านประธานคณะกรรมาธิการได้นำเสนอว่าท่านได้มีการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเปิดพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งสิ้น ผมพยายามอ่านในภาคผนวก ข มีทั้งหมด ๔ หน่วยงานด้วยกัน ได้แก่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือที่เราเรียกกันว่าเลขาธิการ สพฐ. ได้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่รัฐมนตรีว่าการเอาชื่อย่อ ๆ แล้วกันนะครับท่านประธานมีแค่ ๗ นาที อว. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และได้แก่ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่สิ่งที่ได้กลับมาในรายงานฉบับนี้ ท่านส่งไป ๔ หน่วยงาน ผมได้กลับมาแต่ภาคผนวก ก ครับ ก็คือหนังสือกลับมาจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนามของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รักษาราชการแทนเลขาธิการ สพฐ. ที่ไปถึงเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ แล้วหนังสือฉบับนี้มีคุณมากเพราะทำให้กลุ่มน้อง ๆ นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ที่กำลังผูกโบว์ขาว ที่กำลังชูแบบนี้แค่กระดาษขาว ๆ แบบนี้ ที่กำลังชูสัญลักษณ์บางประการในโรงเรียนของเขา และเรียกร้องสิทธิบางประการซึ่งรวมไปถึงสิทธิความเป็นนักเรียนของเขาต่อครูบาอาจารย์ที่มาละเมิดสิทธิเขานั้น โรงเรียนต้องตระหนักต้องเปิดพื้นที่ ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และในขณะเดียวกันต้องไม่มีการไปละเมิดสิทธิของนักเรียน รวมถึงสร้างหลักประกันเรื่องความปลอดภัย หนังสือฉบับนี้ลงนามวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยรองเลขาธิการ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๒๗๗/๘๘๕ นี่บอกให้นักเรียนทั่วประเทศได้ยินว่ากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแบบนี้นะว่าโรงเรียนปิดกั้นไม่ได้ ฉะนั้นผมไม่ติดใจในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ผมติดใจว่าหนังสือที่ท่านทำถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งวันนี้ชื่อท่านเอนก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เหล่าธรรมทัศน์ หนังสือที่ท่านทำถึง ผบ.ตร. ซึ่งวันนี้ชื่อ พลเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ตกลงเขาไม่ได้ตอบท่านหรือครับ หรือเพราะเหตุใดท่านถึงไม่รอให้เขาตอบท่านก่อน หรือเพราะเหตุใดท่านถึงไม่ทำหนังสือถามย้ำไปอีกว่าตกลงท่านเอาอย่างไร โดยเฉพาะกระทรวงการอุดมศึกษา ซึ่งเรารู้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีการละเมิดสิทธิเด็กค่อนข้างมาก ท่านปิดมหาวิทยาลัยได้ แต่ท่านให้ตำรวจไปขอบัตรประชาชนเขาในมหาวิทยาลัย นี่คือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในหลายพื้นที่ ท่านให้เขาเดินไปจับนักศึกษาในความดูแลของท่านในมหาวิทยาลัย ตกลงคำตอบของหน่วยงานเหล่านั้นมีไหมครับ หรือวันนี้เขาตอบกลับมาไหมครับ เผื่อว่าไม่มีในรายงานผมจะได้รับทราบ นั่นเป็นประการที่ ๒ ครับ ประการที่ ๓ ผมขออนุญาตท่านประธาน ผมเรียนจบทางด้านนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ รายงานฉบับนี้มีคำที่เขียนว่าควรใช้หลักรัฐศาสตร์มากกว่าหลักนิติศาสตร์อยู่ทั้งสิ้นถ้าผมจำไม่ผิด ๒ จุดด้วยกัน จุดที่ผมผิดสังเกตคือจุดที่อยู่ในข้อสังเกตในหน้า ๕๗ ท่านพูดถึงการใช้หลักรัฐศาสตร์ว่าให้ตำรวจควรคำนึงถึงการใช้หลักรัฐศาสตร์มาใช้ประกอบหลักนิติศาสตร์ด้วย ด้วยความเคารพจนถึงทุกวันนี้ผมยังไม่เข้าใจว่าหลักรัฐศาสตร์กับหลักนิติศาสตร์แตกต่างกันอย่างไร ท่านให้ความหมายของคำแบบนี้ประการใด นี่ด้วยความเคารพจริง ๆ นะครับ ผมจบทั้งรัฐศาสตร์จบทั้งนิติศาสตร์ ผมไม่เข้าใจ แต่สิ่งที่ผมต้องการหรือเข้าใจมากกว่าคือเอาเข้าจริง ๆ แล้วผู้เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายทั้งหมด เข้าใจหลักการที่เรียกว่ารูล ออฟ ลอว์ (Rule of Law) หรือหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรมหรือไม่ นี่เป็นหัวใจที่สำคัญมากกว่านะครับ ผู้บังคับใช้กฎหมายเข้าใจหรือไม่ว่าวันนี้ท่านกำลังใช้กระบวนการที่ทั่วโลกเขายอมรับแล้วที่เรียกว่ากระบวนการใช้กฎหมายปิดปากสแลป (SLAPP) กับพี่น้องประชาชน เรื่องที่ควรเป็นหมายเรียกท่านก็ออกหมายจับ เรื่องที่ควรจะปล่อยให้นักศึกษากลับไปในชั้นพนักงานสอบสวนท่านก็ไปขออำนาจศาล ศาลก็บ่นแล้วว่าวันนี้ท่านก็จะไม่ไหวแล้ว เรื่องที่ควรให้หลักประกันตามข้อหาที่ถูกต้องท่านก็ไปตั้งข้อหาที่หนักเกินเกณฑ์ สิ่งเหล่านี้ท่านต้องการอะไรครับ ท่านไม่ได้หมายถึงกรรมาธิการนะครับ แต่หมายถึงหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย และในขณะเดียวกันสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเราเรียกว่าอะบิวส์ ออฟ พาวเวอร์ (Abuse of Power) หรือการใช้อำนาจที่เหนือกว่า ซึ่ง ผบ.ตร. ไม่ได้ตอบท่าน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประการที่ ๔ สั้น ๆ ครับเป็นประการสุดท้าย อันนี้ชื่นชมครับ ฝากขอบพระคุณไปยังน้อง ๆ เจน (Gen) กล้าที่นำเสนอประเด็นเรื่องผู้ลี้ภัยในรายงานฉบับนี้ ท่านประธานครับ ชีวิตของคนหนุ่มสาววันนี้คืออนาคตของพวกเขา ถ้าหากเราไม่เริ่มตั้งแต่การรับฟังความคิดเห็นแล้วสิ่งเหล่านี้มันจะจบที่รุ่นเราได้อย่างไร ขอบพระคุณครับท่านประธาน แต่ในส่วนตัวสนับสนุนรายงานฉบับนี้ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญคุณอมรัตน์ครับ

นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน อมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อดีตพรรคอนาคตใหม่จากจังหวัดนครปฐม สำหรับรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติเรื่องให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาและประชาชนฉบับนี้ ดิฉันได้อ่านจนครบทั่วทุกหน้าแล้ว กำหนดให้สิ้นสุดวันที่ ๒๑ ตุลาคม แต่ว่าสามารถเข็นออกมาสำเร็จได้ก่อน กรรมาธิการชุดนี้ข้อสังเกตก็คือมีแต่ ส.ส. ฝั่งรัฐบาลเพียง ๒๕ คนเท่านั้น ไม่มีตัวแทนของ ส.ส. ฝ่ายค้านเข้าร่วมเลย เป็นเพราะเราเห็นว่าสิ่งที่นักเรียนนักศึกษาเรียกร้องในสังคมปัจจุบันนี้ ชัดเจนแล้วและไม่ต้องมีการซื้อเวลาด้วยการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาอีก จากรายงานมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมพูดคุยให้ความเห็นทั้งหมด ๖ ครั้ง และเชิญกลุ่มนักศึกษาได้สำเร็จเพียงกลุ่มเดียวค่ะ กลุ่มนั้นชื่อว่ากลุ่มเจน (Gen) กล้า เชิญมาได้ ๑๒ คน และหัวข้อที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันก็ไม่ใช่เป็นหัวข้อที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เรื่องร้อนในสังคมปัจจุบัน แต่เรื่องที่กลุ่มเจน (Gen) กล้า มาพูดคุยกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ กลับเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว การกระจายรายได้ ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา เรื่องแรงงาน และเรื่องผู้ลี้ภัยในประเทศ จะเห็นได้ว่าประเด็นสำคัญไม่ได้เกี่ยวกับประเด็นร้อนในสังคมขณะนี้เลย และเชิญมาได้เพียงกลุ่มเดียว ในขณะที่ดิฉันอยู่ในกรรมาธิการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่หลากหลายเข้ามาร่วมพูดคุยกันหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักเรียนเลว กลุ่มแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม กลุ่มภาคีนักเรียนแห่งประเทศไทย รวมทั้งกลุ่มอื่น ๆ กระจัดกระจายไปทั่วประเทศ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดิฉันเห็นว่าการทำงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้ยังไม่มีความหลากหลายพอ และการเดินทางไปรับฟังความคิดเห็นที่เวทีชุมนุม ๗ เวที ก็ยังน้อยไปถ้าเทียบกับสัดส่วนการจัดเวทีทั่วประเทศ อีกทั้งในรายงานฉบับนี้การไปดูสังเกตการณ์ใน ๗ เวที ก็บอกแต่สถานที่ ชื่องาน ไม่ได้มีรายละเอียดของการไปสังเกตการณ์เลย จากการที่ดิฉันได้พบกับบางท่านที่ไปสังเกตการณ์พร้อม ๆ กัน ก็ไม่ได้อยู่จนถึงมืด ไม่ได้อยู่จนถึงเห็นประเด็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการไปสังเกตการณ์ที่ สน. ต่าง ๆ ดิฉันก็ไม่ได้เห็นตัวแทนของคณะกรรมาธิการชุดนี้ เอาใจใส่แล้วก็สังเกตการณ์อย่างจริงจังค่ะ แต่ว่าจะกลับก่อนนะคะ ประเด็นก็คือมีความล้มเหลวที่นักเรียนนักศึกษาไม่ได้เข้ามาสู่กระบวนการของคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้เพราะเห็นว่าเปล่าประโยชน์ คนที่เขาต้องการจะคุยด้วยคือนายกรัฐมนตรี เขาทราบดีว่าการมาคุยกับคณะกรรมาธิการชุดนี้มันซ้ำซากและไม่เกิดประโยชน์อะไรนะคะ ความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่หลังการรัฐประหาร ๒ ครั้ง คือ ในปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๗ ทำให้ประเทศไทยสูญเสีย สิ่งที่สูญเสียที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือการสูญเสียหลักการ นิติรัฐ นิติธรรม ถูกทำลายจนหมดสิ้น กฎหมายไม่เป็นกฎหมายและประชาชนหมดความเชื่อถือ ศรัทธาในระบบ ข้อมูลในรายงานฉบับนี้ ในส่วนของ สพฐ. หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ได้แจ้งว่าไม่ได้มีนโยบายหรือคำสั่งให้มีการปิดกั้น กีดกันการแสดงออกในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง เราได้รับการร้องเรียนจากนักเรียนนักศึกษาทั่วประเทศอย่างท่วมท้น ถึงบอกว่ารายงานแบบนี้ไม่มีประโยชน์ เพราะว่าก็จะพูดในสิ่งที่เลื่อนลอยแล้วก็ไม่ได้ตรงกับในทางปฏิบัติ รวมทั้งข้อมูลจากทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วยค่ะ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แจ้งกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ว่าทางตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ชุมนุมนะคะ ----------

- ๙๕/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมอย่างนุ่มนวล สุภาพ อ่อนโยน และให้ความสะดวก แต่ดิฉันไปสังเกตการณ์มาด้วยตัวเองแทบเกือบจะทุกม็อบ (Mob) ใน กทม. นี้ ดิฉันได้สัมผัสสิ่งเหล่านั้นด้วยตัวเองทุก สน. ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละ สน. ปฏิบัติต่อผู้ชุมนุมและผู้เข้าสังเกตการณ์อย่างไรบ้าง ดิฉันจะขอยกตัวอย่าง สน. สำราญราษฎร์ให้ท่านประธานฟังสักที่หนึ่งนะคะ มีการสาดสีใส่ตำรวจ เหตุการณ์สาดสีใส่ตำรวจที่ผ่านมาเมื่อไม่กี่วันมานี้เกิดจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำตามที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ เพราะมีการเอาแผงเหล็กมาปิดกั้นไม่ให้ผู้ชุมนุมได้เข้าไปในเขตของโรงพัก ซึ่งท่านอ้างว่าเป็นโรงพักของประชาชน มีการถ่วงเวลาด้วยการขอตรวจบัตรทีละคน ๆ และคราวก่อนหน้านั้นเมื่อมีฝนตกหนักก็ไม่อนุญาตให้มวลชนเข้าไปหลบฝนอยู่ใต้ถุนของ สน. ดิฉันได้เห็นการปฏิบัติที่ไม่ตรงกับข้อมูลที่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ไว้แก่คณะกรรมาธิการชุดนี้ค่ะ และล่าสุดสิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีพูดหรือผู้บริหารประเทศพูดก็ไปทางหนึ่ง ในทางปฏิบัติผู้ปฏิบัติก็ไปอีกทางหนึ่ง ล่าสุดมีข้อมูลว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ยกเลิกการจัดสัมมนาหัวข้อการปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ ซึ่งเดิมได้อนุญาตไว้แล้วอยู่ดี ๆ ก็มายกเลิกกะทันหัน คนที่จะเข้าสัมมนาในครั้งนี้ล้วนเป็นอาจารย์นักวิชาการทั้งสิ้น และจัดในสถาบันที่ไม่ควรจะมีการปิดกั้นพื้นที่ ถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาแล้วก็เป็นความรู้ทางวิชาการ การคุกคามในรูปแบบอื่น ๆ มีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ตอนนี้ไม่ใช่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ลุกลามไปถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ มีการให้กำนันผู้ใหญ่บ้านไปคุกคามผู้ปกครองนักเรียนที่ไปร่วมชุมนุมโดยการเรียกไปพูดคุย และล่าสุดเมื่อวานนี้นักกิจกรรมทางประชาธิปไตย นายอานนท์ นำพา ได้โพสต์ (Post) เฟซบุ๊ก (Facebook) ว่ามีนายอำเภอเข้าไปคุกคามคุณยายของเขาที่บ้านในต่างจังหวัดคือที่จังหวัดร้อยเอ็ด จะสังเกตว่าการคุกคามมีการพัฒนารูปแบบไปเรื่อย ๆ หมดเวลาแล้วดิฉันไม่อยากจะเกินเวลามากขอเวลาอีกแค่นาทีเดียวค่ะ เผด็จการ ทรราชทั่วโลกล้วนมีจุดจบแบบเดียวกันหมด วันหนึ่งก็จะเหลิงแก่อำนาจ ลุแก่อำนาจ และไม่ฟังเสียงคัดค้านต่อต้านของประชาชน ในที่สุดแล้วก็จะจบแบบโศกนาฏกรรม ดิฉันฝากไปถึงนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันด้วย ขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปเชิญท่านบัญญัติ เจตนจันทร์ เชิญครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ผมขออภิปรายรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชนและประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ก่อนอื่นผมต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการวิสามัญที่รับธุระจากสภาผู้แทนราษฎรในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จนถึงวันนี้ประมาณ ๑ เดือนเศษ ด้วยความวิริยะอุตสาหะสภาผู้แทนราษฎรจึงได้รับรายงานฉบับสมบูรณ์ในวันนี้ครับ อย่างไรก็ตามผมต้องขออภิปรายเพิ่มเติมประกอบข้อเสนอแนะข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการพอสังเขปเท่าที่เวลาจะอำนวย ท่านประธานที่เคารพครับต้องยอมรับว่า ๒-๓ เดือนหลังมานี้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชนและประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองค่อนข้างสูง แล้วก็มีพัฒนาการในการมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตยค่อนข้างสูงเป็นที่น่าชื่นชม แต่ก่อนโน้นพวกผมในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังรู้สึกว่าการเมืองนั้นเป็นของวัยผู้สูงอายุ วัยผู้ใหญ่ เด็ก เยาวชนทำไมไม่ได้ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง ระยะหลัง ๆ เห็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งคือปัญญาชนออกมาเคลื่อนไหวแสดงทัศนะ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทางการเมืองถือว่าเป็นเรื่องที่ควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังแล้วก็นำมาพินิจพิจารณาเพื่อที่จะได้มาปรับปรุงแล้วก็พัฒนากระบวนการประชาธิปไตยของประเทศไทย ซึ่งต้องยอมรับว่า ๒-๓ เดือนที่ผ่านมาเต็มไปด้วยความกังวลของผู้หลักผู้ใหญ่พี่น้องประชาชนในบ้านเมืองว่าจะเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นในการชุมนุม ซึ่งความรุนแรงนั้นเมื่อเกิดขึ้นมาแล้วนำความสูญเสียมาให้แก่เด็กเยาวชน นิสิต นักศึกษา และพี่น้องประชาชน ตลอดจนบ้านเมือง แต่ว่าด้วยความระมัดระวังและการติติงของหลาย ๆ ภาคส่วน ก็ทำให้การชุมนุมครั้งนี้ยังรู้สึกว่ามีความปลอดภัยอยู่ในระดับพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามนะครับ ทุกคนได้เรียนรู้ รวมทั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ตั้งขึ้นนี้ก็ได้เน้นย้ำประโยคซ้ำ ๆ ว่าไม่ว่าจะเป็นสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเป็นคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษา หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งได้บันทึกไว้ในข้อสังเกตว่าจะต้องเปิดพื้นที่รับฟังให้มากที่สุด แล้วก็ใช้ความระมัดระวังในการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเรียกว่าให้เกียรติ ให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และพี่น้องประชาชนที่มาร่วมชุมนุม ผมก็ถือว่าสิ่งนี้เป็นการกลั่นเหตุการณ์ แล้วก็เป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ที่มีการศึกษาเหตุการณ์ที่มีการประชุมหรือมีการชุมนุมทางการเมืองในช่วงโควิด (COVID) แล้วก็เป็นที่น่าบรรเทาความกังวลท่ามกลางสถานการณ์โควิด (COVID) ในประเทศไทยมีการชุมนุมเช่นนี้ก็ไม่มีรายงานว่ามีการติดเชื้อโควิด (COVID) นั่นก็ย่อมแสดงว่าทางภาคราชการเองแล้วก็ผู้ชุมนุมเองก็ได้ใส่ใจเรื่องของโซเชียล ดิสแทนซิง (Social distancing) แล้วก็มาตรการในการป้องกันควบคุมโรคโควิด-๑๙ (COVID-19) ได้เป็นอย่างดีด้วยเช่นเดียวกัน ผมเองนั้นเคยอภิปรายในวาระที่จะตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญไว้ว่าขอให้คณะกรรมการวิสามัญที่ตั้งขึ้นนี้ได้ทำ ๒ อย่าง ก็คือ ๑. ให้ฟิลเตอร์ เพียวริฟาย (Filter purify) และ ๒. ฟิลเตอร์ จัสทิฟาย (Filter justify) คำว่าฟิลเตอร์ เพียวริฟาย (Filter purify) หมายถึงว่าช่วยกลั่นกรองประเด็นข้อเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ว่าประเด็นเป็นไปตามข่าวสารหนังสือพิมพ์ สื่อสารมวลชนหรือไม่ หรือมีประเด็นที่มากกว่านั้น หรือกลั่นแล้วประเด็นน้อยลงกว่านั้น เขาเรียกว่าเพียวริฟาย (Purify) หรือกลั่นกรองประเด็นให้มีความตกผลึก และ ๒. ฟิลเตอร์ จัสทิฟาย (Filter justify) ก็หมายความว่าช่วยถามนักเรียน นิสิต นักศึกษาและพี่น้องประชาชนว่าประเด็นข้อเรียกร้องนั้นมีเหตุ มีผล อย่างไร ในการที่เกิดข้อเรียกร้องนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรียกว่าใช้มาตรการในเรื่องของปัญญาเข้าไป เนื่องจากข้อเรียกร้องนั้นเป็นเรื่องของข้อคิดความเห็น ความเห็นนี่บางครั้งก็อาจจะเป็นเรื่องที่ชอบหรือไม่ชอบ เป็นการมองที่ผิวว่าเห็นแล้วชอบ เห็นแล้วไม่ชอบ แล้วเหตุผลของการชอบหรือไม่ชอบนั้นบางครั้งก็สามารถที่จะตกผลึกให้ประเด็นนั้นเล็กลงไปได้อีก ก็อยากจะสอบถามท่านคณะกรรมาธิการวิสามัญว่าได้ทำ ๒ สิ่งนี้หรือไม่ ผมเองนั้นมีความคาดหวังลึก ๆ ในการอภิปรายในชั้นตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญว่าผมสังเกตว่าการชุมนุมที่มีข้อเรียกร้องลักษณะเช่นนี้ โดยเฉพาะ ๓ ประเด็นหลัก ๆ นั้น คือ ๑. ให้ยุบสภา ๒. ให้หยุดคุกคามประชาชน ๓. ให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ แล้วก็มีนายกรัฐมนตรีลาออก ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมืองนี้ผมเคยศึกษาแล้วก็อยู่ในช่วงที่เหตุการณ์ทางด้านการชุมนุมต่าง ๆ พบว่าสาเหตุหลักจริง ๆ ก็มาจากเรื่องความไม่มีธรรมาภิบาลของรัฐบาล หรือการมีทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล ----------

- ๙๗/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันการไม่มีธรรมาภิบาล การเผด็จการทางรัฐสภา หรือเผด็จการในรูปแบบของการใช้กำลังนั้นก็เป็นปัจจัยสำคัญ ๆ ที่ทำให้การเรียกร้องประชาธิปไตยทุกครั้งประสบความสำเร็จ ก็อยากที่จะได้เห็นบันทึกรายงานฉบับนี้ในตอนท้ายนี้ว่าถ้ามีการบันทึกเหตุผลของการเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษาไว้ด้วยว่ารัฐบาล หรือรัฐบาลปัจจุบันหรือรัฐบาลที่ต่อเนื่องมานั้นมีความทุจริต มีความคอร์รัปชัน หรือไม่มีธรรมาภิบาล สิ่งใดสร้างผลกระทบในการบริหารงานบ้านเมืองให้เกิดความไม่ปลอดภัย เกิดความไม่กินดีอยู่ดีของพี่น้องประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ก็สมควรที่จะมีการบันทึกไว้ในรายงานฉบับนี้เพื่อประกอบการเรียนรู้และส่งให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไข หรือรัฐสภาดำเนินการแก้ไขต่อไป กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ แต่ว่าฝากท่านสมาชิกนิดหนึ่ง ท่านประธานท่านย้ำเหลือเกินว่าอยากให้ช่วยกันรักษาเวลา เพราะอยากให้คำนวณเนื้อหาสาระให้มันลงตัวในเวลาที่กำหนด ไม่ใช่ว่าหมดเวลาเสียงอ็อดดังขึ้นท่านค่อยมาสรุปมันก็ยาวไปอีกคนละนาที ๒ นาที มันก็จะยาวไปเรื่อย ๆ ต้องกราบประทานอภัยท่านสมาชิกด้วย ต่อไปแจ้งท่านสมาชิกที่จะอภิปราย ๓ ท่าน ๑. ท่านปดิพัทธ์ สันติภาดา ๒. ท่านวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ๓. ท่านณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เชิญท่านปดิพัทธ์ครับ

นายปดิพัทธ์ สันติภาดา (พิษณุโลก) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ปดิพัทธ์ สันติภาดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดพิษณุโลก พรรคก้าวไกล ในรายงานฉบับนี้ผมต้องขอชื่นชมทางคณะกรรมาธิการเวลาที่เราไปสังเกตการณ์ที่ม็อบ (Mob) เราก็เจอกันบ้างและด้วยข้อจำกัดผมทราบดีว่าท่านคงไปไม่ได้ครบทุกที่ เพราะการที่ประชาชนออกมาเรียกร้องนั้นทั่วทุกจังหวัดทั่วทั้งประเทศจริง ๆ และผมก็ขอชื่นชมที่คณะกรรมาธิการชุดนี้รับข้อเสนอแล้วก็จบสรุปมาอย่างรวดเร็ว แต่สิ่งที่ผมเห็นในรายงานฉบับนี้ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการนั้น ผมเรียนด้วยความเคารพไม่ต้องมีคณะกรรมาธิการชุดนี้ก็เขียนรายงานแบบนี้ได้ เพราะเป็นการเขียนข้อเสนอที่เป็นหลักสากลอยู่แล้ว รัฐจะต้องไม่คุกคามประชาชน จะต้องมีการเปิดพื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็นนักศึกษา แต่คำถามของผมก็คือว่าแล้วทำไมยังต้องมีคณะกรรมาธิการชุดนี้ซึ่งเราอภิปรายไปแล้ว สิ่งที่เกิดปัญหาในตอนนี้คือไม่ใช่เราไม่รู้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลักการว่ารัฐต้องรับฟัง ไม่ใช่เราไม่รู้หลักการว่าจะต้องไม่มีการคุกคามประชาชนด้วยกฎหมาย แต่ปัญหาอยู่ที่การปฏิบัติที่ไม่ว่าจะมีคณะกรรมาธิการมากี่ชุดก็เพียงเป็นการซื้อเวลาเท่านั้น เพราะรัฐบาลก็ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงท่าทีแต่อย่างใด เมื่อวานนี้แกนนำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถูกควบคุมตัวไม่ใช่ที่มหาวิทยาลัยนะครับ แต่เป็นระหว่างการเดินทางมีการขับรถเข้าไปประกบแล้วก็มีการจับกุม แบบนี้มีคณะกรรมาธิการอีกกี่ชุดก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศนี้ได้ แล้วสภาของเราไม่ควรเป็นเครื่องมือของรัฐบาลแบบนี้อีก ท่านประธานครับปัญหาสำคัญอยู่ที่ทัศนคติและอย่างที่ท่านอมรัตน์อภิปรายทัศนคติของตำรวจที่บอกมีทัศนคติที่ดี ผมมีโอกาสได้คุยกับตำรวจบางท่าน ตอนนี้ตำรวจที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายใช้กฎหมายจนกฎหมายตอนนี้ไม่เป็นธรรมแล้ว มีการใช้คดีอย่างไม่จำเป็น พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ กฎหมายอย่างเช่น มาตรา ๑๑๖ มีการพูดทำนองว่ารับไปก่อนอย่างไรก็ไม่มีการฟ้องจริง ๆ หรอก ท่านประธานครับ นักเรียน นักศึกษาอายุ ๑๘ ปี โดนคดีอย่าว่าแต่มาตรา ๑๑๖ เลยครับ โดนหมายเรียกสักฉบับไปที่บ้านพวกเขาก็ถูกคุกคามอย่างหนักแล้ว นักศึกษาที่จัดชุมนุมที่จังหวัดพิษณุโลกถูกหมายเรียกไปเชิญตัวมาจากจังหวัดลำปาง ถ้าไม่มาชี้แจงที่ สน. พิษณุโลกจะถูกจับกุม จะถูกเป็นหมายจับ ท่านประธานครับนี่ไม่ใช่บรรยากาศของประเทศที่เป็นประชาธิปไตยแล้วคณะกรรมาธิการชุดนี้ผมคิดว่าข้อเสนอของท่านควรหนักแน่นกว่านี้ เพราะถ้าท่านเจอการกระทำที่ไม่เป็นธรรม ถ้าท่านเจอกฎหมายที่ไม่ชอบธรรมนั้นท่านจะต้องเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง หรือดำเนินการกับผู้ที่ใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมอย่างไรซึ่งเป็นเรื่องหลักของการคุกคามในตอนนี้ เพราะไม่ใช่การคุกคามอย่างผิดกฎหมาย แต่เป็นการคุกคามด้วยกฎหมาย สิ่งที่เกิดขึ้นในตอนนี้ผมเองได้อ่านข่าวทัศนคติของผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการที่ตอนที่กรรมาธิการชุดนี้จะส่งแบบสำรวจออกไปทั่วประเทศ แต่ผู้แทนกระทรวงก็บอกว่าไม่จำเป็นต้องมีการส่งไปเพราะรู้อยู่แล้วว่านักศึกษา นักเรียนนั้นมีคำตอบอย่างไร ทัศนคติที่คับแคบแบบนี้ ทัศนคติที่มองประชาชนเป็นคนที่คิดไม่ได้ หรือมีชุดความคิดเดียวที่ไม่จำเป็นต้องรับฟัง แต่นั่งอยู่ในคณะกรรมาธิการรับฟังครับท่านประธาน ผมคิดว่าตัวแทนของรัฐบาลแบบนี้ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมไม่ได้ตำหนิไปที่ตัวกรรมาธิการนะครับ ผมเห็นท่าทีของท่านที่ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วย อันนี้ผมขอขอบพระคุณ แต่ว่าท่าทีของรัฐบาลและผู้แทนจากกระทรวงทำให้ผมผิดหวังมาก แล้วก็ยังคิดว่าการคุกคามประชาชนคงไม่จบด้วยรายงานฉบับนี้อย่างแน่นอน สิ่งที่ยังขาดหายไปจากรายงานฉบับนี้อีกนะครับ ผมอ่านในหน้า ๑๑ แล้วก็ตกใจเวลาที่ท่านเชิญหน่วยงาน อย่างเช่นศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนมาให้ข้อมูลนะครับ เมื่อศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนให้ข้อมูลว่ามีผู้ชุมนุมถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่รัฐอย่างน้อย ๗๖ ราย คณะกรรมาธิการบอกว่าศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนก็มีบทบาทที่ดีก็ขอให้ไปทำหน้าที่ต่อไป ท่านประธานครับนี่มันเรื่องอะไร รัฐคุกคามประชาชนศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนมาปกป้องแล้วก็บอกดีละเราเป็นคนของรัฐให้ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนไปปกป้องประชาชนจากรัฐต่อไป ผมอ่านแบบนี้แล้วไม่รู้ครับ ผมคิดว่ารายงานฉบับนี้มีปัญหาจริง ๆ ท่านประธานครับ ผมจะพูดถึงอีกบทบาทหนึ่ง ผมไม่รู้ว่าอีก ๒ อาทิตย์เดือนข้างหน้า หรือ ๒ เดือนข้างหน้านั้น สถานการณ์ประเทศเป็นอย่างไร ตอนนี้เรามองไม่เห็นอนาคตนะครับ เราอยู่วันต่อวัน แต่เวลาที่ประชาชนถูกคุกคาม ถูกนำตัวไปที่ศาล ถูกนำตัวไปที่ สน. ต่าง ๆ นั้น สิ่งที่เราขาดหายไปคือการรายงานข่าวที่ตรงไปตรงมาและสิทธิเสรีภาพของผู้สื่อข่าวที่สามารถเข้าไปในที่ต่าง ๆ ได้ ตอนนี้มีการพยายามจะใช้เงื่อนไข อย่างเช่นบัตรประจำตัวของนักข่าวที่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมประชาสัมพันธ์ ท่านประธานครับถ้าเราอยู่ในยุคของ ๖ ตุลา ไม่มีสมาร์ตโฟน (Smartphone) ที่เราทุกคนจะสามารถถ่ายทอดได้ตอนนี้เราแทบจะไม่รู้แล้วครับว่าคนที่ถูกจับนั้น ถูกจับไปที่ไหน แล้วนี่รัฐบาลยังไปมีเรื่องกับเฟซบุ๊ก (Facebook) อีกนะครับ ท่านจะปิดช่องทางของประชาชนทุกช่องทางเลยหรืออย่างไรครับนี่ ท่านประธานครับถ้าเรายังไม่ให้สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนทำงานอย่างเต็มที่เดือนหน้าเราอาจจะมีฝันดีของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นะครับ ถ้าเราลงมติกันในวันที่ ๒๓-๒๔ นี้ เราจะอาจจะกระบวนการของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ส่วนร่วมของประชาชน สื่อมวลชนต้องทำงานเต็มที่ แต่ถ้าเราไม่ได้มีฝันดีอย่างที่คิด และยังมีการจับกุมปราบปราม มีความรุนแรงเกิดขึ้น แต่เราปิดปากสื่อ เราไม่ให้สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนทำงานเต็มที่ เรายังไม่ปกป้องเขาจากการคุกคามทุกรูปแบบ ผมเกรงเหลือเกินว่าประชาชนจะอยู่ในความกังขาในบทบาทของรัฐและทำให้พวกเขาไม่ปลอดภัยต่อไป ท่านประธานครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สิ่งที่เราเห็นในรายงานฉบับนี้ผมเรียนด้วยความเคารพว่าเราคงต้องไปมากกว่านี้ ถึงตอนนี้เราไม่ใช่ประเด็นของการทำความคิดเห็นหรือในการที่เรารู้หลักการทางวิชาการ แต่สิ่งที่พี่น้องประชาชนทั่วประเทศจับตามองกับสภาของเราตอนนี้ก็คือเราทำอย่างที่รายงานฉบับนี้พูดหรือเปล่า ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปที่แทบจะไม่ต้องมีการศึกษาเลย ประเทศที่มีสิทธิเสรีภาพปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น การคุกคามแบบที่ไม่อยู่ในรายงานแบบนี้นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนจะต้องออกมาปกป้องนะครับท่านประธานครับ สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้ผมขอบคุณที่มีความริเริ่มพยายามจากทางคณะกรรมาธิการ แต่ความรับผิดชอบทั้งหมดจะต้องอยู่ที่รัฐบาลนะครับ และถ้าเสียงของประชาชนบอกให้ยุบสภา ผมคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราพิจารณาได้แล้วครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปเชิญท่านวิโรจน์ครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ท่านประธานครับในรายงานฉบับนี้เรื่องที่ผมยินดีมาก ๆ ก็คือว่า ผมอ่านเจอประโยคที่ว่าการคุกคามประชาชนและนักเรียนนักศึกษามีการเอา พ.ร.ก. ฉุกเฉิน มาเป็นเครื่องมือในการคุกคาม จึงทำให้พวกเราพรรคก้าวไกลไม่เสียใจเลยครับ ที่ได้เคยแถลงการณ์เตือนรัฐบาลไว้ว่าอย่าใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ในการคุกคามประชาชนเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม วันนี้เราต้องยอมรับว่า พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ไม่ได้เอาไว้ควบคุมโรค แต่เป็นกลไกในการกดขี่ประชาชนของรัฐบาลนี้ แต่สิ่ง ๆ หนึ่งนอกจาก พ.ร.ก. ฉุกเฉิน สิ่งที่ไม่ปรากฏในรายงานนี้ก็คือนวัตกรรมในการคุกคามประชาชนที่รัฐบาลนี้รังสรรค์ขึ้นมา นั่นก็คือมาตรา ๑๑๖ จริง ๆ ก็ไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะว่ามาตรา ๑๑๖ หรือข้อหายุยงปลุกปั่นเป็นข้อหายอดฮิต (Hit) ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ถูกเอามาใช้ตั้งแต่มีการทำรัฐประหารโดยกบฏ คสช. ในปี ๒๕๕๗ และใช้จนถึงปัจจุบัน โดยมีการกล่าวหาแก่ประชาชนที่แสดงความคิดเห็นในทางตรงกันข้ามกับรัฐบาลเรียกว่า จะทำกิจกรรมอะไร พูดอะไร แสดงสัญลักษณ์อะไรที่ไม่ถูกใจรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการชู ๓ นิ้ว ยกกระดาษเปล่า ผูกโบว์ขาว ร้องเพลงแร็ป (Rap) ทำกิจกรรมสันทนาการด่าตุ๊กตา อภิปรายถึงความล้มเหลวของรัฐบาลอย่างไร ก็จะถูกดำเนินด้วยมาตรา ๑๑๖ ยอดฮิต และถูกใช้อย่างพร่ำเพรื่อกระจัดกระจายทั่วประเทศ จนบั่นทอนความเป็นนิติรัฐของประเทศให้สูญสลายหายไปเรื่อย ๆ ผมตั้งคำถามครับ ประเทศที่มีประชาชนถูกดำเนินคดีด้วยข้อหายุยงปลุกปั่นทุกวันนี้ ประเทศนี้อยู่ไม่ได้แล้วครับ มีคนโดนมาตรา ๑๑๖ ทุกวัน ผมยืนยันครับว่าการพูดถึงข้อเรียกร้อง ๓ ข้อคือหยุดคุกคามประชาชนตั้ง ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ยุบสภา คืนอำนาจประชาชนภายใต้ ๒ จุดยืนคือไม่เอารัฐบาลแห่งชาติและไม่เอารัฐประหาร และความฝันหนึ่งความฝันของพวกเขาคือการมีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทรงเป็นมิ่งขวัญภายใต้รัฐธรรมนูญ เป็นสิ่งที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น จึงถือว่าเป็นการแสดงสิทธิและเสรีภาพของเขาที่ชอบตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๖๐ ดังนั้นนะครับ สิ่งที่เขาเรียกร้องไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับพวกเขา เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรี เปลี่ยนรัฐบาล เขาไม่ได้คุกคามใคร เขาไม่ได้ใช้การประทุษร้ายข่มขู่ใคร ทุกคนที่มาชุมนุมมาด้วยความสมัครใจ จึงไม่เข้าองค์ประกอบในมาตรา ๑๑๖ เลย คำถามต่อมาก็คือว่าทำไมต้องใช้มาตรา ๑๑๖ หรือข้อหายุยงปลุกปั่น เพราะข้อหานี้มีโทษจำคุกสูงสุดถึง ๗ ปี ตำรวจสามารถขอศาลออกหมายจับได้เลย โดยที่ไม่ต้องมีหมายเรียกและเงินประกันตัวก็สูงมากหลักแสนบาท นี่ละครับเป็นแทกติก (Tactic) ที่ใช้ในการคุกคามประชาชนคือสร้างภาระสร้างชนักปักหลังให้กับประชาชน นักเรียนนัก ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ของรัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ชุดนี้ รายงานฉบับนี้ไม่ได้พูดถึงและไม่ได้ให้คำแนะนำในการปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการปกป้องตนเอง คือการใช้มาตรา ๒๐๐ ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งวรรคสอง ผมขออนุญาตอ่านครับท่านประธานเขาระบุไว้ว่าอย่างนี้ ถ้าการกระทำของเจ้าพนักงานหรือไม่กระทำการเป็นการเพื่อจะแกล้งให้บุคคลหนึ่งหรือบุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตามวิธีการเพื่อความปลอดภัยผู้กระทำคือเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท ที่ผ่านมาครับ ข้อกล่าวหาในมาตรา ๑๑๖ จากสถิติ พอเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว ก็มักจะสั่งไม่ฟ้องบ้าง จำหน่ายคดีบ้าง ยกฟ้องบ้าง นี่จึงเป็นหลักฐานโดยชัดแจ้งว่ามาตรา ๑๑๖ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งรังแกประชาชนของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วยเหตุนี้ครับ นักเรียน นักศึกษา หรือประชาชน ที่ถูกแจ้งข้อหามาตรา ๑๑๖ คณะกรรมาธิการชุดนี้ควรจะแนะนำว่าหากยืนยันว่าการแสดงสิทธิเสรีภาพเป็นไปตามกรอบของรัฐธรรมนูญ ไม่มีการใช้กำลังข่มขู่ผู้ใดให้มาร่วมชุมนุม หากถูกพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาในมาตรา ๑๑๖ ผู้ชุมนุมนักเรียน นักศึกษา ครับ ปรึกษาศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน หาทนายความครับ ไปฟ้องร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบโดยตรงเลยครับ และให้ฟ้องพ่วงด้วยมาตรา ๑๕๗ ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเข้าไปด้วย อีกกระทงหนึ่ง แต่มาตรา ๒๐๐ นำไปก่อน เขาให้มาตรา ๑๑๖ มา เขาให้มาตรา ๑๑๖ เราคืนไป ๒๐๐ ไม่ต้องทอน ที่ผ่านมาครับ พนักงานสอบสวนผมได้คุยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจคนหนึ่งที่จังหวัดพิษณุโลก เขาบอกว่าอะไรครับ มาตรา ๑๑๖ รับไปก่อน เดี๋ยวศาลก็ยก นี่ครับทัศนคติของตำรวจเป็นอย่างนี้ ผมก็เลยบอกว่าท่านก็รับมาตรา ๒๐๐ ไปด้วย เดี๋ยวศาลก็อาจจะยกเหมือนกัน โกรธครับ คราวนี้ผมยืนยันครับ ที่ผ่านมาตำรวจมักจะเอามาตรา ๑๑๖ ให้ไปเป็นชนักปักหลังสร้างความวุ่นวายให้กับประชาชน เพราะต่อให้ได้รับการประกันตัวก็ต้องมารายงานตัว ต้องถูกเรียกมาสอบเพิ่มเติมขึ้นโรงขึ้นศาลเสียเวลามากมาย ----------

- ๑๐๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดังนั้นแจ้งความเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่มาจับกุมด้วยมาตรา ๒๐๐ พ่วงมาตรา ๑๕๗ ไปเลย ให้ตำรวจได้มีภาระในการพิสูจน์ตนเองในกระบวนการยุติธรรมเช่นกัน ถ้าสถิติบอกมาตรา ๑๑๖ ยกเป็นส่วนใหญ่ คราวนี้พอยกเมื่อไรมาตรา ๒๐๐ ก็เดินทันทีเพื่อจะได้สร้างบรรทัดฐานของกระบวนการที่ทำเพื่อไม่ให้เจ้าพนักงานสอบสวนและ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้อำนาจบาตรใหญ่เอามาตรา ๑๑๖ กดหัวประชาชนไม่จบไม่สิ้นแบบนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจมักจะอ้างกับผมเสมอนายสั่งมา ผมก็ฝากท่านประธานไปยังตำรวจทุกคนว่าถ้าท่านโดนมาตรา ๒๐๐ มีผลแน่ ๆ กับหน้าที่การงานของท่าน และนายท่านก็ต้องย้ายไปต้องเกษียณไป นายใหม่มาจะดูแลท่านหรือไม่ และอย่างไรก็ตาม เมื่อคดีเข้าสู่ศาลอาญา คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ต่อให้นายท่านเป็นใครก็ช่วยเหลือท่านไม่ได้ ผมยืนยันว่ารายงานฉบับนี้ควรเพิ่มเติมว่าพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไม่ควรใช้มาตรา ๑๑๖ ในการคุกคามประชาชนแบบนี้ต่อไป และแนะนำให้ประชาชนทุกคนที่โดนมาตรา ๑๑๖ ให้คืนมาตรา ๒๐๐ กลับไปที่ตำรวจทุกผู้ทุกนาย และให้กระบวนการยุติธรรมสร้างบรรทัดฐานเพื่อยุติการใช้มาตรา ๑๑๖ ในการกดหัวประชาชนทั่วทั้งประเทศอย่างที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปท่านประธานคณะกรรมาธิการขอชี้แจง เชิญครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการครับ อันดับแรกผมต้องขอบคุณเพื่อนสมาชิกที่ได้ร่วมกันอภิปรายเมื่อสักครู่ ตั้งแต่ท่านแรกนะครับ ท่านณัฐวุฒิ ท่านอมรัตน์ คุณหมอบัญญัติ ท่านประธานปดิพัทธ์ แล้วก็ท่านวิโรจน์ ผมต้องขอบคุณที่ท่านร่วมกันแสดงความคิดเห็น และแน่นอนที่สุดครับที่ท่านกรุณาได้ให้ความคิดเห็นกับรายงานฉบับนี้ สิ่งแรกที่ผมต้องเรียนกับท่านประธานถึงเพื่อนสมาชิกครับว่านับตั้งแต่วินาทีแรกที่พวกเราได้รับแต่งตั้งจากสภาให้ไปเป็นคณะกรรมาธิการชุดนี้ สิ่งแรกที่เรารู้สึกก็คือว่าเราเสียใจครับ เราเสียใจที่คณะกรรมาธิการชุดนี้ไม่สมประกอบครับ เป็นความไม่สมประกอบที่เกิดขึ้นจากกรรมาธิการที่มีแต่สัดส่วนของพรรคร่วมฝ่ายรัฐบาล เป็นความเสียใจที่สภาแห่งนี้แทนที่จะเป็น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวแทนของพี่น้องประชาชน และช่วยกันในการที่จะช่วยกันแสวงหาทางออกให้กับบ้านเมือง มากกว่าการผลักภาระทั้งหมด แล้วบอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนไปให้กับรัฐบาล แต่อย่างไรก็ดีครับ เราเคารพ และเราก็ให้เกียรติในการตัดสินใจของเพื่อนสมาชิกจากฝ่ายค้าน ผมจึงได้บอกว่า คณะกรรมาธิการชุดนี้ของสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่วินาทีแรกที่แต่งตั้งขึ้นเรารู้ทันทีครับว่า เราจะต้องเจอกับอะไรบ้าง เพราะมันเป็นคณะกรรมาธิการที่ไม่สมประกอบจริง ๆ แล้วก็ ไม่ผิดคาด สิ่งที่ท่านอภิปรายเมื่อสักครู่น่าจะเป็นอมรัตน์ ท่านบอกว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้ เชิญกลุ่มเยาวชนมาได้เพียงแค่กลุ่มเดียว ถูกต้องครับ พวกผมกรรมาธิการก็ยอมรับว่าเราเชิญ มาได้เพียงกลุ่มเดียวจริง ๆ คือกลุ่มคนเจน (Gen) กล้า ส่วนกลุ่มอื่นไม่ใช่กรรมาธิการเพิกเฉย หรือไม่พร้อมที่จะรับฟังนะครับ พวกเราพร้อมที่จะรับฟังและเชิญไปตามกลุ่มต่าง ๆ โดยผ่าน ไปทางสำนักงานทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน สิ่งที่ได้รับตอบกลับมาก็คือว่าไม่ขอมาร่วม ให้ความเห็นกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ สิ่งที่มันเกิดขึ้นแบบนี้ผมก็เชื่อครับว่ามันเกิดขึ้นเพราะ เขารู้สึกครับ เขารู้สึกว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้ตั้งขึ้นมาเพียงเพื่อเป็นตัวแทนของฝ่ายรัฐบาล เป็นตัวแทนของคณะรัฐมนตรีเพื่อที่จะมาซื้อเวลาและมาถ่วงเวลา ----------

- ๑๐๑/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ซึ่งกรรมาธิการได้แสดงให้เห็นแล้วว่าไม่ใช่ครับ เราไม่ใช่อย่างที่ถูกกล่าวหา ๑. เป็นตัวแทนของรัฐบาล เป็นตัวแทนของคณะรัฐมนตรีหรือไม่ ไม่ใช่ครับ คณะรัฐมนตรีไม่ได้แต่งตั้งพวกผมขึ้นมาทำหน้าที่นี้ มติของสภาผู้แทนราษฎรต่างหากที่ให้พวกเรามาทำหน้าที่เช่นเดียวกันบอกว่าเราซื้อเวลาหรือไม่ ผมก็บอกแล้วตั้งแต่ตอนรายงานว่าเราได้เวลาของสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ ๙๐ วัน แต่เรารู้ว่าปัญหานี้เร่งด่วนและจำเป็นที่จะต้องให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เราใช้เวลาไม่ถึง ๓๐ วัน เพื่อสรุปรวบรวมทั้งหมดแล้วก็เอาคำตอบมาให้กับสภาผู้แทนราษฎร ท่านอมรัตน์ได้บอกเมื่อสักครู่ครับว่าบอกว่าเชิญได้แต่กลุ่มเจน (Gen) กล้าซึ่งผมได้พูดไปแล้ว ซึ่งความคิดเห็นของกลุ่มเจน (Gen) กล้าไม่ได้สะท้อนความต้องการของเยาวชน ไม่ได้เข้ากับประเด็นที่มีการพูดคุยกันในกลุ่มผู้ชุมนุมเลย พวกผมก็ยอมรับอีกนั่นล่ะครับว่าใช่ มันไม่เข้ากับประเด็นหรือมันไม่เหมือนกับประเด็นของผู้ชุมนุมที่เวทีต่าง ๆ ไม่เหมือนครับ เป็นคนละเรื่องกันครับ แต่ผมต้องเรียนกับท่านประธานแบบนี้นะครับ บอกคนที่เรียกร้องประชาธิปไตยจะต้องมีหัวใจที่เป็นประชาธิปไตยด้วย จะต้องเป็นนักประชาธิปไตยด้วย จะต้องยอมรับฟังเสียงที่เป็นเสียงที่ไม่เหมือนกับความคิดของตัวเองบ้าง ไม่ใช่อยากจะฟังแต่สิ่งที่อยากจะฟัง ท่านบอกว่าให้คนอื่น ให้รัฐบาลรับฟังสิ่งที่เยาวชนเขาเรียกร้อง แต่ในขณะเดียวกันเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งเขามาท่านบอกว่าท่านไม่อยากฟังเพราะว่ามันไม่ตรงใจกับที่ท่านอยากจะฟัง แบบนี้ไม่ใช่นักประชาธิปไตยครับ แบบนี้ไม่ใช่การเรียกร้องประชาธิปไตยครับ ท่านบอกว่าพวกผมไปเวทีชุมนุมเพียงแค่ ๗ เวทีน้อยไป พวกผมมีกันท่านเท่านี้ครับท่านประธาน ทำไมท่านไม่มาร่วมกับพวกผมละครับ ผมก็ชวนท่านตั้งแต่วันแรกก่อนที่จะตั้งคณะกรรมาธิการผมบอกว่าพวกผมพร้อมทุกอย่างเลย ลงมติอย่างไรก็ได้ ญัตติของพรรคภูมิใจไทยผมยังเสนอญัตติว่าให้ส่งไปที่ท่านประธานปดิพัทธ์เพื่อที่จะไปทำงานร่วมกัน พวกท่านก็ไม่เอานี่ครับ ท่านบอกอย่างเดียวว่าจะให้ส่งไปที่รัฐบาล แต่เสียงมติของสภาบอกว่าเอาล่ะให้ตั้งคณะกรรมาธิการท่านบอกว่าท่านไม่ร่วมด้วย ก็นี่ล่ะครับมันก็เลยไปได้แค่ ๗ เวทีเท่านั้นครับ แล้วก็บอกว่า ๗ เวที พวกผมอยู่กันไม่ถึง ไปเพียงแค่ไปรับฟังแล้วก็ไม่ถึงไคลแมกซ์ (Climax) ของมัน ที่เวทีธรรมศาสตร์ผมอยู่ถึงจนเลิกละครับ จน ๑๐ ข้อเรียกร้องโน่นครับ ผมอยู่จนเลิกทุกเวทีครับ พวกผมไปกัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลายคนก็อยู่กันจนเลิกทุกเวที ผมยังไปเจอท่านปดิพัทธ์ ขออภัยที่เอ่ยนามที่ สน. บางเขน แต่ผมไม่เจอกับท่านอมรัตน์เท่านั้นเอง ท่านบอกไม่เจอพวกผมเพราะว่าท่านไม่ได้ไปที่ผมไปอย่างไรครับ ก็เลยไม่เจอกัน แต่ผมก็เจอท่านหลายท่านที่ได้ไปร่วมกันในหลายเวที ต้องชื่นชมเช่นเดียวกันที่ท่านได้ให้ความสำคัญ แล้วก็ไปเป็นกำลังใจให้กับน้อง ๆ เขาในหลายเวที ผมตอบคำถามท่านณัฐวุฒิแบบนี้ครับ ท่านบอกว่าเราทำหนังสือไปหลายหน่วยงาน ทั้ง สพฐ. ทั้งตำรวจ ทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่ว่าสิ่งที่ได้รับกลับมาเป็นเพียงในภาคผนวกที่ ๑ ภาคผนวก ก เท่านั้นเองคือจาก สพฐ. ใช่ครับ เราได้หนังสือตอบรับจาก สพฐ. แต่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเราได้มีโอกาสเดินทางไปพบเจ้ากระทรวงครับ เราได้มีโอกาสเดินทางไปพบท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกันเราได้มีโอกาสไปพบกับท่านเลขานุการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วก็ได้มีการพูดคุยมีการแลกเปลี่ยนกัน แล้วก็มีความเห็นสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ท่านจำได้ไหมครับ ก่อนที่คณะกรรมาธิการชุดนี้จะตั้งขึ้นน้อง ๆ ในโรงเรียนมัธยมเริ่มมีการชุมนุมนะครับ ----------

- ๑๐๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่สิ่งที่ได้รับการตอบรับจากผู้บริหารสถานศึกษาคืออะไรครับ คือโรงเรียนพยายามที่จะปิดกั้นอย่างเต็มที่ อย่างทุกรูปแบบ แล้วพยายามที่จะผลักดันกลุ่มน้อง ๆ ให้ออกไปชุมนุมนอกโรงเรียน พวกผมก็เชิญมาที่คณะกรรมาธิการว่าพวกผมไม่เห็นด้วย เพราะการให้โอกาสเขาชุมนุมในพื้นที่ในโรงเรียนเป็นการดูแลความปลอดภัยให้เขาด้วย และเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่น้อง ๆ เขาควรจะได้รับ ทางกระทรวงศึกษาธิการ ทางกระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก็ตอบรับครับ ท่านจะเห็นท่าทีของท่านดอกเตอร์เอนกเหล่าธรรมทัศน์ ที่แสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกันกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกันกับทางเลขาธิการ สพฐ. ซึ่งตอบหนังสือกลับมา เราจะเห็นความผ่อนคลายหลังจากที่โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งไม่ให้ชุมนุม จนสุดท้ายสามารถที่จะชุมนุมได้ แต่ต้องอยู่ในกรอบกติกาของเขา คือห้ามให้คนนอกเข้าไปร่วมชุมนุม เพราะอาจจะก่อความวุ่นวายในโรงเรียนได้ ต่าง ๆ เหล่านี้คือสิ่งที่เราเห็นไม่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการคุกคามประชาชน ในประเด็นของทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผมเชื่อว่าท่านรู้จักพวกผมดีครับ ผมเชื่อว่าท่านเข้าใจว่าพวกผมทำอะไร ผมเชื่อว่าท่านเข้าใจว่าพวกผมกำลังพยายามที่จะทำอะไร แล้วผมได้เชิญทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้ามาก็ตามที่รายงานครับ เราได้แสดงความเป็นห่วง และในประเด็นมาตรา ๑๑๖ เราได้แสดงความเป็นห่วงเช่นเดียวกัน แล้วก็ได้แลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน แล้วก็เห็นด้วยไปในทิศทางเดียวกัน แต่ผลที่ออกมาเป็นอย่างไรเราควบคุมไม่ได้ ผมเป็นผู้แทนเช่นเดียวกันกับท่านก็เป็นผู้แทนท่าน ๑ เสียง ผมก็ ๑ เสียง ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ เราพูด เขามีสิทธิได้ยิน เขามีสิทธิฟัง แต่เขาจะทำหรือไม่ผมไม่ทราบครับ เช่นเดียวกันกับท่าน ท่านพูด เขาก็มีสิทธิฟัง แต่เขาจะทำหรือไม่ก็เป็นเรื่องของเขา เราควบคุมไม่ได้ สิ่งที่เราจะทำได้ร่วมกันก็คือว่าในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติต้องไม่อยู่เฉย ๆ ครับ ต้องแสดงความจริงใจและไม่ใช่การผลักภาระไปให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เราในฐานะตัวแทนของประชาชนเช่นเดียวกัน เราควรที่จะต้องร่วมมือกันแล้วก็เรียกร้องข้อนี้ให้เกิดขึ้นจริง ท่านจะเห็นว่ามีเพียงสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้นที่ยังไม่ทำตามข้อเรียกร้องของคณะกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นเป็นหน้าที่ของพวกเราทั้งหมด ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผม ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของเพื่อนกรรมาธิการด้านบน แต่เป็นหน้าที่ของ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สภาแห่งนี้ที่จะต้องช่วยกันผลักดันให้สิ่งที่เราปรารถนามันเกิดขึ้น ผมก็จึงถือโอกาสในครั้งแรกนะครับ ตอบเพื่อนสมาชิก ๕ ท่าน เดี๋ยวขอครั้งต่อไปครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ เชิญครับ

นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เขตเลือกตั้งที่ ๗ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย ตำบลสำนักแต้ว ตำบลสำนักขาม ของอำเภอสะเดา พรรคภูมิใจไทย ท่านประธานสภาที่เคารพครับ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชนและประชาชน สภาผู้แทนราษฎร นี่ก็คือฉบับของประชาชน วันนี้ในการประชุมในครั้งนี้ผมเองอยากเรียกร้องคนหนุ่มสาว ไม่ว่าท่านจะเป็นฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล พวกเราเป็นกำลังหลักของประเทศ เป็นกำลังหลักของสภา ที่เป็นความหวังของประชาชนและน้อง ๆ นักศึกษาที่กำลังดูการอภิปรายอยู่ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นเหมือนที่ท่านภราดรได้กล่าวว่ารายงานฉบับนี้บิดเบี้ยว รายงานฉบับนี้พิการ เราจะโทษใครครับ จะโทษฝ่ายค้าน โทษฝ่ายรัฐบาล แล้วคณะกรรมาธิการชุดนี้เกิดขึ้นมาอย่างไร เกิดขึ้นมาจากการลงมติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของเพื่อนสมาชิก ๕๐๐ คนที่เลือกคณะกรรมาธิการชุดนี้ ผลการศึกษาจะเป็นอย่างไร เป็นเรื่องที่คณะกรรมาธิการต้องนำสู่ฝ่ายบริหาร ท่านนายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการสามัญในสภาผู้แทนราษฎร ผมเองเข้าใจหัวอกน้อง ๆ นักศึกษา พี่น้องประชาชน ผมเองเป็นเด็กกิจกรรมครับ ผมจบรามคำแหง เป็นสมาชิกสภาองค์การเป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษารามคำแหง วันนี้ผมพูด ๒ ครั้งในห้องประชุมนี้ว่าวันนี้ถ้าผมเป็นนักศึกษาอยู่ ผมไปร่วมชุมนุมครับ เพราะเป็นสิทธิของคนไทยที่จะไปร่วมชุมนุม แต่สิ่งที่ผมตระหนักตลอด การชุมนุมทุกครั้งไม่ว่าระดับท้องถิ่น ระดับประเทศถ้ามีการเมืองอยู่เบื้องหลังไม่น่ายกย่อง เพราะฉะนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นวันนี้ผมเองนะครับพรรคภูมิใจไทยได้ฝากพวกผมในฐานะคนหนุ่มคนสาวของพรรคให้ไปทำความเข้าใจกับน้อง ๆ นักศึกษาทั่วประเทศ เราเคารพสิทธิความเห็นต่างของผู้ร่วมชุมนุมและผู้ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุม เราต้องเคารพสิทธิของทั้ง ๒ ฝ่าย เพราะฉะนั้นวันนี้เองผมดีใจที่สภาให้ความสำคัญโดยเฉพาะคณะกรรมาธิการชุดนี้ ให้กำลังใจครับ ในฐานะเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิ่งหนึ่งวันนี้ที่คณะกรรมาธิการตั้งกรอบไว้ก็คือ ๑. คณะกรรมาธิการเชิญบุคคลที่มีประสบการณ์จากการชุมนุม แสดงว่าเชิญคนที่ร่วมชุมนุม คนร่วมม็อบ (Mob) มาให้ข้อมูล ๒. คณะกรรมาธิการเชิญตัวแทนผู้ชุมนุมเข้าร่วม คนที่เข้าชุมนุมปัจจุบันเข้ารับฟังความคิดเห็น ๓. คณะกรรมาธิการเดินทางไปที่จุดชุมนุม ๔. คณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นผ่านออนไลน์ (Online) ๑๙๒ ทั้ง ๔ ข้อถือว่าเป็นบทบทของท่านผลจะออกมาดีหรือไม่ดี จะโดนใจหรือไม่โดนใจเป็นเรื่องของรายงาน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นวันนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญสรุปได้เป็น ๓ ประเด็นสั้น ๆ ก็คือผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้ร่วมชุมนุม ๑. ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ๒. ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง ๓. ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ เป็นภาพรวมที่ทุกคนเห็นเหมือนกัน วันนี้กลุ่มหนึ่งที่ได้รับการพูดถึงก็คือกลุ่มตัวแทนนักศึกษา กลุ่มเจน (Gen) กล้า ท่านรู้ไหมครับเขาคิดอะไรอยู่ วันนี้ขอลงในรายละเอียดเขาคิดอะไร นักศึกษากลุ่มนี้บอกว่าอยากให้มีการศึกษาเท่าเทียมกันทั้งประเทศ ข้อแรกนะครับ ข้อที่ ๒ เหลือเชื่อครับอยากให้มีการกระจายอำนาจ เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ข้อที่ ๓ เที่ยวทั่วไทยสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ ข้อที่ ๔ สนับสนุนสตาร์ตอัป (Start up)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อที่ ๕ การแก้ไขปัญหาแรงงานและผู้ลี้ภัย นี่ก็คือดอกไม้แห่งความสวยงามครับ กลุ่มนักศึกษามีหลายกลุ่มครับ ร้อยกลุ่มพันกลุ่ม เพราะฉะนั้นการทำหน้าที่ของคณะกรรมาธิการวิสามัญพวกเรา ส.ส. ต้องให้กำลังใจครับ เขาไม่ใช่เทวดา เขาไม่ใช่ผู้วิเศษ เพราะมิฉะนั้นคณะกรรมาธิการเหล่านี้สามารถแก้ปัญหาการชุมนุมได้ วันนี้รายงานทั้งหมดที่ท่านรีบและสรุปมาให้พวกผมฟังเรารู้สึกว่านี่ก็คือบทบาท ส.ส. ครับ นี่ก็คือช่องหายใจอีกช่องหนึ่งสำหรับประเทศไทยในทุกปัญหา ผมไม่อยากเห็นการแตกแยกทางความคิดจากสภาแห่งนี้ เพราะวันนี้ประเทศไทยบอบช้ำมาพอสมควร ขอเป็นกำลังใจให้นักศึกษาประชาชนในการต่อสู้ทางความคิดในรูปแบบที่สวยงาม ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมเองวันนี้เขาอาจจะไม่เข้าใจเรา แต่พรุ่งนี้เขาอาจจะรักเรา ความหวังทั้งหมดวันนี้ขอบคุณคณะกรรมาธิการที่เสียสละ อย่างน้อยมีเพื่อนสมาชิก ๑ คนคือผมเป็นกำลังใจให้ท่านและเห็นด้วย ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปแจ้งอีก ๓ ท่านนะครับ ท่านรังสิมันต์ โรม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แล้วก็ท่านอนาวิล รัตนสถาพร เชิญท่านรังสิมันต์ครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม ส.ส. บัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อย่างที่ท่านประธานคณะกรรมาธิการที่เพิ่งยอมรับไปว่ากรรมาธิการชุดนี้ไม่สมประกอบ ผมเองก็เห็นด้วยกับท่านว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้ไม่สมประกอบจริง ๆ เหตุผลที่พรรคร่วมฝ่ายค้านเราไม่ส่งตัวแทนเข้าร่วมก็เพราะเรารู้ดีว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในเวลานี้เป็นปัญหาระหว่าง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และประชาชน หลายเรื่องที่ท่านเขียนในรายงานเล่มนี้ท่านไม่จำเป็นต้องไปร่วมฟังประชาชน ท่านก็พอจะรับทราบว่าประชาชนเขาเสนออะไร เช่นเดียวกันเราไม่จำเป็นต้องส่งรายงานเล่มนี้ให้ พลเอก ประยุทธ์ เราก็รู้กันดีว่าประชาชนต้องการอะไร ดังนั้นเหตุผลหนึ่งที่ฝ่ายค้านเราเห็นว่าการตั้งคณะกรรมาธิการไม่มีประโยชน์ก็เพราะเราต่างรู้ดีว่าหน้าที่ที่จะต้องทำคือการส่ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไปรับฟังประชาชนอย่างตั้งอกตั้งใจ รัฐบาลจะต้องไม่หลบซ่นอยู่ข้างหลัง แต่จะต้องออกมาเผชิญหน้าต่อประชาชนเบื้องหน้า

อย่างไรก็ตามท่านได้ตั้งคณะกรรมาธิการสำเร็จแล้ว วันนี้เรามีรายงานเล่มนี้แล้ว ผมก็อยากจะขออนุญาตท่านประธานเพื่ออภิปรายว่าถ้าเราไปดูในส่วนของข้อเสนอ ข้อเรียกร้องที่ต้องการให้หยุดคุกคามประชาชน เรื่องนี้อันที่จริงแล้วเป็นหน้าที่พื้นฐานของรัฐที่จะต้องปกป้องไม่ให้มีการคุกคามกัน แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตลอดมาไม่ใช่แค่หลังวันที่ ๒๔ มีนาคมที่มีการเลือกตั้ง แต่ก่อนหน้านี้เรากลับพบว่าการข่มขู่คุกคามเกิดขึ้นอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วนี่คือหน้าที่พื้นฐานที่รัฐบาลจะต้องแก้ปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นตลอด ๑ เดือนที่คณะกรรมาธิการนี้ได้ดำรงอยู่และทำรายงานนี้ออกมา เราต่างพบว่ามีการจับกุม ควบคุมตัวนักศึกษาและประชาชนที่ไปชุมนุม จับประหนึ่งทอมแอนด์เจอร์รี่ (Tom and Jerry) จับอยู่นั่นละวันเว้นวัน อาทิตย์หนึ่งจับคนสองคน ทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพื่ออะไร เพื่อให้ประชาชนที่เขาออกมาชุมนุมเกิดความหวาดกลัว ทำไปเรื่อย ๆ ถามว่านี่คือสิ่งที่รัฐบาลต้องการจะปกป้องประชาชนอย่างนั้นหรือ พวกท่านที่เป็นกรรมาธิการรู้อยู่ดีครับท่านเองอยู่ฝ่ายรัฐบาลท่านรู้ดีว่าการจับกุมแบบนี้เป็นเรื่องที่ผิด เสียดายที่พวกท่านเป็นฝ่ายรัฐบาล ท่านไม่ใช้โอกาสนี้เพื่อบอกกับรัฐบาลว่าการจับกุมประชาชนแบบนี้ไม่เกิดประโยชน์อะไร ถามว่าการเอาประชาชนซึ่งเป็นลูกหลานของพวกเราไปขังเอาไว้มันมีประโยชน์หรือครับ ผมเองคือคนหนึ่งที่เคยผ่านประสบการณ์นี้ วันนี้ผมยังมีคดีความ ๔๐ ปี มาตรา ๑๑๖ ล้วน ๆ นี่คือสิ่งที่มอบให้ แล้วเรากำลังจะส่งต่อ ๔๐ ปีแบบนี้ให้กับลูกหลานของเรา เราจะเอากันแบบนั้นหรือครับ พวกท่านกล่าวว่าพวกเราเหมือนไม่มีหัวใจประชาธิปไตย แต่ถามหน่อยการที่ท่านดำรงอยู่พายเรือให้ พลเอก ประยุทธ์ นั่ง ท่านหัวใจประชาธิปไตยหรือครับ น่าผิดหวัง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การคุกคามเกิดขึ้นตลอดเวลา เกิดขึ้นทั้งที่เรียน เกิดขึ้นทั้งที่พัก เกิดขึ้นในที่ทำงาน เกิดขึ้นในทุกที่ จับกุมไปเรื่อย ๆ ใส่คดีไปเรื่อย ๆ แล้วหวังว่าคนเหล่านี้จะหวาดกลัวแล้วไม่กล้าชุมนุมอีก นี่คือยุทธศาสตร์ที่ฝ่ายรัฐกระทำต่อประชาชน อีกข้อเรียกร้องหนึ่งที่ประชาชนเขาเรียกร้องมาคือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมดีใจที่ผมเห็นการขยับของฝ่ายรัฐบาลต่อการร่างรัฐธรรมนูญที่มีการเสนอให้แก้มาตรา ๒๕๖ มีการเสนอให้ตั้ง ส.ส.ร. แต่พอเราไปดูเนื้อหาก็เหมือนจะดีใจเห็นนักศึกษาที่อาจจะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่ประทานโทษเถอะครับ คนที่จะไปเลือกไปจิ้มนักศึกษาคือ กกต. ตกลงที่ท่านไปฟังนักศึกษาท่านได้ฟังนักศึกษาอย่างไรกันแน่ ตอนที่ท่านไปฟังท่านบอกว่าท่านอยู่จนจบเวที สรุปว่าที่ท่านอยู่จนจบเวทีท่านไม่ได้ยินเนื้อหาที่เขาพูดออกมาเลยว่าเขาต้องการอะไรใช่หรือไม่ กรรมาธิการนี้เป็นกรรมาธิการของรัฐบาล เป็นกรรมาธิการที่มีองค์ประกอบจากรัฐบาลทั้งสิ้น นักศึกษาก็เสนอไป เสนอไป พวกท่านก็บอกว่าพวกท่านฟัง แต่เวลาท่านทำท่านทำอีกอย่างหนึ่ง นี่คือปัญหา

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านรังสิมันต์ขออนุญาตครับ ผมอยากจะให้ความเคารพซึ่งกันและกันนะครับ อยากให้ถอนคำพูดที่บอกกรรมาธิการนี้เป็นกรรมาธิการของรัฐบาล เพราะกรรมาธิการนี้เป็นของสภาผู้แทนราษฎรให้เกียรติซึ่งกันและกัน

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานจริง ๆ ผมให้เกียรติท่านประธานเสมอด้วยรักและห่วงใย แต่ผมพูดจริง ๆ คือบางทีผมพูดรวบรัดตัดตอนทุกคนทราบครับ ผมยืนยันกับท่านประธานให้ท่านประธานสบายใจเลย เพียงแต่เวลาผมกำลังอธิบายเหตุผลกับท่านประธานอยู่

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่ใช่หรอกท่านรังสิมันต์ครับ เราอย่าเถียงกันครับ เราอย่าเพิ่งเถียงกัน

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมอธิบายให้ท่านประธานนี่ท่านประธานไม่ฟังผมอย่างนี้แหละ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่ใช่ครับ ผมฟังท่านตลอด คือผมฟังท่านตลอดว่ากรรมาธิการนี้เป็นกรรมาธิการของรัฐบาล มันไม่ใช่ แต่มันเป็นกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ฉะนั้นท่านถอนคำพูดคำนี้เสีย

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ให้ถอนว่าอะไรครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ถอนที่บอกว่ากรรมาธิการชุดนี้เป็นกรรมาธิการของรัฐบาล

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : แล้วเปลี่ยนเป็นอะไรครับ ท่านประธานช่วยชี้แนะผมหน่อยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านอย่าเล่นลูกกับประธานนะครับ ท่านรีบถอนคำนี้ผมจะได้ให้ท่านอธิบายต่อนะครับ แล้วผมถามว่ากรรมาธิการที่ตั้งโดยสภาเป็นกรรมาธิการของรัฐบาลหรือ เป็นกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ผมไม่ได้เข้าข้างใคร แต่ว่าวันนั้นเราตั้งกรรมาธิการเราเปิดโอกาสให้กับทุกพรรคไม่ว่าฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล เพียงแต่ว่าฝ่ายไหนประสงค์จะตั้ง ฝ่ายไหนไม่ประสงค์จะตั้งเท่านั้นเอง เราก็เคารพกันครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เพื่อให้เกิดความสบายใจนะครับ ท่านประธานจะได้เดินต่อ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ใช่ ถอนเถอะครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขอยืนยันว่ากรรมาธิการชุดนี้เป็นกรรมาธิการที่มีการลงมติแล้วสุดท้ายคือลงมติที่สภาผู้แทนราษฎร

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านถอนคำพูดที่พูดนั่นก่อน

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขออนุญาตท่านประธานถอนคำพูดคำว่า กรรมาธิการชุดนี้เป็นของรัฐบาลครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญอภิปรายต่อครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เนื่องจากว่ากรรมาธิการชุดนี้เป็นกรรมาธิการที่มีการลงมติในสภาผู้แทนราษฎร แต่มีองค์ประกอบทั้งหมดมาจากรัฐบาลทั้งสิ้น ไม่มีส่วนใดเลยที่มาจากฝ่ายค้าน แบบนี้ได้ไหมครับท่านประธาน ได้ไหมครับแบบนี้

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ได้ แต่ว่าท่านต้องอธิบายต่อว่าทางฝ่ายค้านไม่ได้ส่งคนเป็นกรรมาธิการ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานมาอภิปรายแทนผมไหมถ้าอย่างนั้น

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : สภาไม่ได้ห้ามให้ฝ่ายค้านเป็นกรรมาธิการนะครับ ฉะนั้นการพูดก็ให้ตรงไปตรงมาด้วย

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานผมไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายอะไรตรงนั้นเลย อันนี้ท่านประธานใส่ความคิดเห็นของตัวเองแล้วเสมือนเป็นผู้อภิปรายแทนแล้ว นี่ผมไม่ได้มีปัญหาอะไรส่วนตัวกับท่านประธานเลยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่ใช่คุณรังสิมันต์ครับ คือเราเอาประเด็นที่พูดถึงก็คือที่ท่านถอนไปแล้วใช่ไหมครับ แล้วท่านก็พูดต่อว่ากรรมาธิการชุดนี้เป็นกรรมาธิการที่มีแต่ฝ่ายรัฐบาลมันจะทำให้คนฟังแล้วเข้าใจผิดว่าตั้งกรรมาธิการอย่างไรมีแต่ฝ่ายรัฐบาล ฉะนั้นพูดให้มันชัดเจน เชิญอธิบายต่อครับ เชิญครับ

- ๑๐๖/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณท่านประธานครับที่เติมเต็มในคำอภิปรายของผม ผมยืนยันอีกครั้งว่าเมื่อท่านทั้งหมดเป็นฝ่ายของรัฐบาล นี่คือโอกาสที่ท่านจะได้พูดต่อผู้นำรัฐบาลก็คือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่าอะไรคือสิ่งที่รัฐบาลนี้จะต้องทำ นอกจากประเด็นเรื่องของที่ผมได้พึ่งกล่าวไป สิ่งหนึ่งที่ผมผิดหวังในกรรมาธิการชุดนี้ ในรายงานฉบับนี้ ท่านบอกว่าท่านไปเวทีวันที่ ๑๐ ที่ธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต ท่านเขียนเลยครับว่ามีการพูดถึง ๑๐ ข้อ แต่ประทานโทษครับ มีอยู่ติ่งหนึ่ง เนื้อหาที่ประชาชน นักศึกษา เขาพูดถึงเรื่องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ ท่านไม่ได้ใส่เข้าไปในนี้เลยครับ ท่านใส่แค่นี้ ติ่งเดียว ย่อหน้าเดียว นี่หรือครับคือกรรมาธิการที่รับฟังเสียงของนิสิต นักศึกษา และประชาชน สุดท้ายผมสรุปอย่างนี้ครับ ผมคิดว่า พลเอก ประยุทธ์ จะต้องไปรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนด้วยตนเอง ท่านจะต้องโผล่หัวออกจากกะลา แล้วออกมาเผชิญหน้าสบตากับประชาชน บนฐานะที่เท่าเทียมกัน รับฟังความคิดเห็น ฟังทุกข้อเรียกร้อง ฟังทุกคำวิจารณ์ ฟังทุกเสียงประณามด้วย ๒ หูของท่าน แล้วผมเชื่อว่าประชาชนตั้งหน้าตั้งตารอ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อยู่ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล เชิญครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล กราบเรียนครับ ที่ได้มาอภิปรายรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ ประเด็นของผมก็คือในเรื่องของการตกเป็นเหยื่อของรัฐบาล ท่านประธานครับ ผมเคยพูดไว้เมื่อคราวที่แล้วแล้วว่าเหยื่อของวาระอย่างนี้คือตำรวจและผู้ชุมนุม รัฐบาลคือคนที่อยู่เหนือเมฆครับท่านประธาน แล้ววางกลไกของรัฐเพื่อทำร้ายผู้ชุมนุม แต่ขณะนี้ผู้ชุมนุมคือนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน เป็นต้นกล้าของประเทศครับท่านประธาน ไหนบอกว่าให้เด็กและเยาวชนคิดนอกกรอบสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างงานบนพื้นฐานที่มีคุณธรรม เด็กกล้าที่จะออกมาทำ แล้วผมเชื่อว่าเด็ก เยาวชน คิดที่จะเห็นความต่างเป็นสิ่งงดงาม เหมือนกับ ส.ส. พรรคผม ที่พร้อมที่จะรับฟังประเด็นต่าง ๆ จากทุกสายงาน ทุกมิติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ทุกชนชั้น เพื่อฟังมาแล้วแก้ปัญหา ผมเองถ้าเป็นนิสิต กราบเรียนเลยครับที่จะเรียกร้อง ผมไม่ได้เรียกร้องครับ ถ้าผมกลับไปเมื่อ ๖๐ ปีที่แล้วได้ ผมบอกว่าช่วยบรรจุวิชาการเมืองการปกครองในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ในหัวข้อประชาธิปไตยต้นกล้าสู่สังคมไทย ให้ได้เรียนรู้กันจริง ๆ ครับท่านประธาน ในระดับมัธยมและอุดมศึกษา จะได้ไม่ต้องออกมานอกสถาบัน เขาได้เรียนรู้ เขาโตแล้ว แต่สิ่งที่สำคัญก็คือผมอยากเรียนครับ เชิญชวนเพื่อนพี่น้องตำรวจทุกท่านครับ ท่านอย่ากลายเป็นเหยื่อ ท่านเป็นตำรวจยุคใหม่ครับ ผมเคยเป็นผู้ควบคุมฝูงชนตั้งแต่เป็นสารวัตรจนกระทั่งเป็นรองผู้กำกับ และเป็นรองผู้บังคับการ ผมอยู่ที่ สน.สำราญราษฎร์ ผมอยู่ที่ สน.บางเขน ผมอยู่หน้าทำเนียบรัฐบาล ผมอยู่สะพานมัฆวานรังสรรค์ สมัยก่อนวิธีปฏิบัติเขาเรียกว่าทำจากเบาไปสู่หนัก จะต้องปฏิบัติตามแผนขั้นตอน ถ้าข้ามขั้นตอนศาลลงโทษครับ มีหลายคดีที่ศาลวินิจฉัย ว่าเจ้าพนักงานกระทำเกินไป --------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะฉะนั้นนี่ม็อบ (Mob) หรือผู้ชุมนุมของเด็กต้นกล้า สิ่งที่สำคัญในรายงานแห่งนี้คือต้องเข้าใจว่าเด็กคือความบริสุทธิ์ ฉะนั้นสถาบันเอื้ออำนวยให้ไม่เพียงพอต้องดูแล ตำรวจต้องเข้าไปช่วยให้เขาอยู่ในสถานที่ที่ควรอยู่ ทุกสถาบันการศึกษาต้องอำนวยความสะดวกและสิ่งสำคัญก็คือการเปิดพื้นที่รับฟัง ถ้าบรรจุเป็นวิชาหนึ่งในการเรียนการสอน นั่นคือสาระสำคัญ ส่วนตำรวจต้องเข้าไปอำนวยความสะดวก ผมกลัวอย่างเดียวเมื่อสักครู่ท่าน ส.ส. วิโรจน์บอกว่าระวังเด็กจะพกแบงก์ ๒๐๐ ไปให้ ผมกลัวมากเลยครับ เพราะแบงก์ ๒๐๐ ถ้าได้ ๒๐๐ นี่มันคือมาตรา ๒๐๐ ถ้าเด็กถือแบงก์ ๒๐๐ ไปจะกลายเป็นปัญหาอีก ก็ต้องคิดใหม่ทำใหม่กลับมาในหน้าที่ตำรวจ ตำรวจที่อยู่ในสายการบังคับบัญชาควรจะมองเห็นเด็กหรือต้นกล้าเหล่านี้ผลิดอกออกใบของประชาธิปไตยในยุคที่ทันสมัย รัฐบาลเองควรที่จะลดราวาศอกถอยหลังกลับบ้าน ปล่อยให้เด็กพวกนี้เติบโตมาในวิชาการเมืองการปกครองตั้งแต่ระดับมัธยมเลยครับ ในเอกสารหน้า ๑ ที่ท่านประธานคณะกรรมาธิการคณะนี้ส่งไปกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าผมเติมข้อ ๕ ลงไปได้ผมก็จะเขียนว่าให้กำหนดเนื้อหาวิชาประชาธิปไตยต้นกล้าสู่สังคมไทยในบทเรียนใหม่ของวิชาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้เขาใช้ความรู้ความสามารถที่เขาเรียนรู้จากโซเชียลเน็ตเวิร์ก (Social network) ก็ตาม รับรู้ด้วยตนเองก็ตามออกมาปฏิบัติทดลองและรู้จักการรับฟังความเห็นต่างจากทุกฝ่าย มิใช่มีกันแค่ไปทำกล่องลงคะแนนแข่งขันเป็นประธานนักเรียน ระบบการหย่อนบัตรมันไม่ใช่แล้วครับ นั่นคือสมัยที่เราเรียนกัน สมัยนี้เด็กต้องมีวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองเข้าใจบริบทของรัฐบาลที่ทำแก่ประเทศชาติ เรียนรู้ความรวดเร็วของเนื้อหาคอนเทนต์ (Content) ที่เป็นประชาธิปไตย นั่นคือสาระสำคัญที่ต้องรับฟังนิสิต นักศึกษา ผมเป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการแก้ไขปัญหากฎหมายความมั่นคง ผมมีมิติวาระหนึ่งที่จะเสนอแก้ไข พ.ร.บ. ชุมนุม ปี ๒๕๕๘ การชุมนุมที่ไม่อยู่ในข้อบังคับของพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะนั้นควรมีเพิ่มว่าการชุมนุมของกลุ่มนักเรียนนักศึกษา นี่คือ ๑ มิติ แล้วก็เจรจาใช้หลักเจรจามากกว่าที่จะใช้หลักบังคับทางกฎหมายในการจับกุมผู้ชุมนุม ก็หมายถึงเด็กนักศึกษาไม่ควรถูกกระทำการเยี่ยงนี้ หลอกให้เขาชุมนุมอยู่ที่หนึ่งเคลื่อนเข้าไปอีกที่หนึ่ง แล้วก็บอกเขาว่าเกิดความวุ่นวาย นั่นคือสิ่งสุดท้ายควรจะได้รับยกเว้นโทษทุกกรณีเมื่อนิสิตนักศึกษามีการชุมนุม เพราะคือความบริสุทธิ์ ขอบคุณครับ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ กรรมาธิการสิริพงศ์ขอชี้แจง เชิญครับ

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ กรรมาธิการ ต้องขอบคุณท่านเพื่อนสมาชิกผู้อภิปรายที่กรุณาให้ความเห็น ความเห็นของท่านเป็นประโยชน์มาก เมื่อสักครู่นี้ได้ฟังหลายความเห็นก็เสียดายท่านน่าจะได้มาอยู่ห้องเดียวกัน ถ้าท่านได้อยู่ห้องเดียวกันความเห็นของท่านได้มาอยู่ในรายงานประกอบเรื่องนี้แน่นอน ตอบข้อซักถามของท่านในประเด็นที่ท่านได้กรุณาบอกว่ามีบางประเด็นที่เหมือนกับว่าคณะกรรมาธิการจะตกหล่น ก็ขอให้ท่านได้ลองพิจารณาดูว่ารายงานฉบับนี้เป็นการประมวลจากสิ่งที่เราไปฟังมา ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการก็จะทำการสรุปใจความสำคัญและในหลายเวที ยกตัวอย่างเช่น เวทีวันที่ ๑๑ สิงหาคม ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยชื่อกลุ่มเยาวชนช่วยชาติ ข้อเรียกร้องของเขาก็มีหลายข้อที่อาจจะเห็นตรงข้ามกับท่านผู้อภิปรายเมื่อสักครู่ แล้วก็มีคำพูดบางคำพูดที่มันเป็นลักษณะที่จะสุ่มเสี่ยง จะเพิ่มความขัดแย้ง คณะกรรมาธิการก็เห็นว่าตัวใดที่มันจะไม่เป็นประโยชน์ต่อที่ประชุม ต่อประโยชน์สาธารณะเราก็ตัดออก เพราะเราคิดว่าเอาเฉพาะเนื้อหาในความสำคัญ ผมคิดว่าวิญญูชนเขาอ่านดูเขาก็รู้ว่ากลุ่มผู้ชุมนุมเขาต้องการสิ่งใด ฉะนั้น ขอบคุณท่านที่เป็นห่วง เราทำงานท่านทราบดีอยู่แก่ใจอยู่แล้วว่าเราตั้งใจทำงานขนาดไหน เราไปเวทีเจอกันหลายเวทีนะครับ เจอกันหลายเวทีบางเวทีท่านกลับก่อน บางเวทีผมกลับก่อน บางเวทีท่านอยู่ถึงเช้า บางเวทีผมออกมาพวกผมก็ดูวิดีโอ (Video) ต่อ ผมก็ดูไลฟ์ (Live) ต่อ และพวกผมก็ยืนยันว่าพวกผมทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยความตรงไปตรงมา คนเราเห็นต่างย่อมอยู่ด้วยกันได้ครับ แต่สิ่งที่ผมคิดว่ามันไม่ควรเกิดขึ้นในสังคมประชาธิปไตย คือการดูถูกกัน พวกผมไม่เคยพายเรือให้โจรนั่ง พวกผมทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของปวงชนชาวไทยครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก่อนที่ท่านอนาวิลจะอภิปรายนะครับ ขอแจ้งล่วงหน้า ๔ ท่าน จากท่านอนาวิลก็จะเป็นท่านคารม พลพรกลาง ท่านสาธิต วงศ์หนองเตย ท่านคำพอง เทพาคำ แล้วก็ท่านวีระกร คำประกอบ เชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการชี้แจงครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ในฐานะกรรมาธิการ ขออนุญาตเพิ่มเติมในประเด็นของท่านเลขานุการคณะกรรมาธิการท่านสิริพงศ์ ต่อประเด็นข้อเป็นห่วงของท่านรังสิมันต์ว่ามันจะครบถ้วน มันจะถ้วนถี่หรือไม่ สำหรับประเด็นเวทีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม จริง ๆ พวกเราพยายามนะครับ ซึ่งทางท่านรองประธาน ท่านดอกเตอร์อิสระก็ได้พยายามที่จะสรุปประเด็นให้ครอบคลุมทั้งหมด ซึ่งพวกเราคณะกรรมาธิการได้อ่านแล้วมันไม่มีตรงไหนเลยที่ขาดตกบกพร่องไปใน ๑๐ ข้อนั้น ท่านประธานต้องลองฝากถามท่านรังสิมันต์ โรม ว่า ๑๐ ข้อที่ว่านี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ถ้าท่านไม่พอใจท่านลองอ่านสิว่ามันคืออะไรบ้าง อ่านให้ชัด ๆ ครับจะได้ฟัง แล้วก็ขาดตกบกพร่องจะได้เติม ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านรังสิมันต์ โรม คงขอพาดพิงใช่ไหม เชิญครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล จริง ๆ ผมจะเรียนท่านว่าท่านขาดตกบกพร่องตรงไหนนะครับ จริง ๆ ต้องบอกว่าเอาแค่เบื้องต้นซึ่งประเด็นหนึ่งที่มันอยู่ในข้อ ๓.๒.๓.๕. ซึ่งเป็นเวทีการชุมนุมของมหาลัยธรรมศาสตร์และการชุมนุม เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ท่านใส่มารวม ๆ ถูกต้องครับตามที่ท่านหมายความเลย แต่ท่านไม่ได้ใส่แบ็กกราวด์ (Background) ท่านไม่ได้ใส่ในรายละเอียดว่า ๑๐ ข้อจริง ๆ ที่พูดถึงมันมีว่าอย่างไร แล้วผมก็อดเปรียบเทียบไม่ได้ครับ เมื่อเราไปดูในเรื่องอื่น ๆ ภาคผนวกอื่น ๆ ท่านใส่เนื้อหาสาระครบถ้วนมากกว่า ซึ่งผมไม่ได้เปรียบเทียบหรอกว่าใครดีกว่าใคร เพียงแต่ผมคิดว่าในการทำหน้าที่ของคณะกรรมาธิการถ้าใส่เนื้อหาสาระให้ครบถ้วนผมว่าจะเป็นประโยชน์มากกว่ากับทุกฝ่ายและกับใครก็ตามที่จะเอารายงานเล่มนี้ไปอ้างอิง ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอชี้แจงอีกนิดครับท่านประธานว่าเมื่อสักครู่ผมไม่ได้มีการพูดว่า พายเรือให้โจรนั่ง ผมบอกว่าพายเรือให้ พลเอก ประยุทธ์ นั่งอันนี้ก็ต้องฝากท่านประธานไปถึงท่านผู้อภิปราย ผู้ชี้แจงว่าผมไม่ได้พูดแบบนั้น ดังนั้นก็เรียนท่านประธานไว้เท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอนาวิลนะครับ

นายอนาวิล รัตนสถาพร (ปทุมธานี) : เรียนท่านประธานที่เคารพนะครับ กระผม อนาวิล รัตนสถาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี เขต ๓ พรรคภูมิใจไทย ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้เรามีรัฐสภาแห่งใหม่ เรามีรัฐบาลชุดใหม่ ผมอยากเห็นการเมืองที่สร้างสรรค์มากกว่านี้ครับ สิ่งที่พวกท่านกำลังทำกันอยู่ที่คณะกรรมาธิการชุดนี้ที่ไม่สมประกอบท่านกำลังเล่นการเมืองแบบเก่าอยู่ ผมอยากให้พวกท่านเล่นการเมืองแบบสร้างสรรค์มากกว่านี้ ไหนท่านบอกว่าท่านจะเล่นการเมืองแบบสร้างสรรค์ เล่นการเมืองแบบใหม่ นี่มันแบบเก่าทั้งนั้นเลยครับท่านประธาน ขออนุญาตครับ ขอเข้าเรื่องนิดหนึ่งเลยท่านประธานครับ วันนี้ผมจำเป็นที่จะต้องพูดแทนพี่น้องชาวชาวไทย ก่อนที่จะมีการนองเลือด ก่อนที่จะมีความรุนแรงไปมากกว่านี้ นี่คือลูกหลานเราทั้งนั้น อนาคตของชาติทั้งสิ้นนะครับ ท่านอย่าทำลายอนาคตของชาติเลยครับ วันนี้เราทราบกันดีอยู่แล้วว่ามีนิสิตนักศึกษา และกลุ่มเยาวชนมาร่วมชุมนุม ในฐานะผมเองเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดปทุมธานี ก็มีผู้ร่วมชุมนุมอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อย่างเช่นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต เหตุการณ์ของการชุมนุมในครั้งนี้นี่ผมอยากให้ทุก ๆ ฝ่ายมาร่วมบูรณาการ มาร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน ท่านประธานครับ การชุมนุมในครั้งนี้พวกน้อง ๆ เขาใช้ชื่อว่า ธรรมศาสตร์จะไม่ทน แท้ที่จริงแล้วก็คือการชุมนุมที่ต่อเนื่องที่เกิดขึ้นมาจากการริเริ่มของกลุ่มเยาวชน หรือที่เราเรียกในนามกลุ่มเยาวชนปลดแอกอย่างที่เราทราบกันดีอยู่แล้ว ซึ่งทั้งผู้ชุมนุมและผู้ปราศรัยส่วนใหญ่ก็เป็นคนกลุ่มเดียวกันและเป็นที่มาของข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ ที่เรากำลังจะหาทางออกกันอยู่ในทุกวันนี้ ประเด็นที่ผมจะนำเรียนท่านประธานก็คือการชุมนุมของเยาวชนกลุ่มนี้มีมาหลายเดือนแล้วครับ ตลอดเวลาที่ผ่านมาเราก็เห็นแล้วว่าการชุมนุมนั้นได้ขยายวงกว้างไปขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ใช่เรื่องที่เราจะทำเพิกเฉยได้อีกต่อไป ความจริงลึก ๆ แล้วมันเป็นสถานการณ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ตึงเครียดมากในสังคมไทย มันกำลังพุ่งสูงขึ้นครับท่านประธาน ที่กระผมบอกว่าความตึงเครียดกำลังพุ่งสูงขึ้นก็มาจากที่กระผมได้ไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่ไปร่วมชุมนุมมา อีกทั้งยังมีตอนนี้เราก็ได้ตั้งคณะกรรมาธิการชุดต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม แต่พวกเขายังไม่เชื่อว่าการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้ข้อเรียกร้องของพวกเขาเป็นจริงขึ้นมาได้ สิ่งสำคัญที่สุดครับ ท่านประธาน ตลอดระยะเวลา ๒ เดือนที่ผ่านมา ตั้งแต่มีการชุมนุมตั้งข้อเรียกร้อง ๓ ข้อจากรัฐบาล พวกเขายังไม่เคยได้รับคำตอบใด ๆ จากท่านนายกรัฐมนตรีเลยนะครับ วันนี้รัฐบาลประกาศนโยบายเร่งด่วน ๑๒ ข้อ ซึ่งเป็นนโยบายที่ท่านนายกรัฐมนตรีแถลงด้วยตัวเองเมื่อปีที่แล้ว ในข้อที่ ๑๒ ----------

- ๑๑๐/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ระบุชัดเจนว่าสนับสนุนการศึกษารับฟังความคิดเห็นเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมขอย้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับ คือการสนับสนุนการศึกษารับฟังความคิดเห็นเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรามีคณะกรรมาธิการที่แต่งตั้งขึ้นเพื่อรับฟังปัญหาของผู้ชุมนุม และอีกชุดหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมเชื่อว่าท่านสมาชิกที่อยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ส่วนใหญ่ที่เป็นตัวแทนของประชาชนเห็นพ้องด้วยกันทุกคนในข้อเรียกร้องของนิสิตนักศึกษา และน้อง ๆ ที่ชุมนุม ๓ ข้อ ท่านประธานที่เคารพครับ ทุกอย่างถูกจัดจัดเตรียมไว้หมดแล้วนะครับ ยังขาดอยู่อย่างเดียวก็คือขาดท่านนายกรัฐมนตรีไฟเขียว กระผมคิดว่าการแถลงจุดยืนต่อข้อเรียกร้องของกลุ่มเยาวชนปลดแอก พร้อมแนวทางการแก้ไขของท่านนายกรัฐมนตรี ถึงแม้กระทั่งการแถลงจุดยืนของฝั่ง ส.ว. เองนั้นมีนัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหานี้ ท่านประธานครับ เราจะช่วยแสดงให้เห็นว่าท่านนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้นำประเทศมีความจริงใจที่จะสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ ผ่านการทำงานของระบบรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อความสงบสุขของประชาชนโดยแท้จริง ที่สำคัญอีกประการหนึ่งครับท่านประธาน ผมอยากให้นายกรัฐมนตรีไปเลยครับไปที่ชุมนุม ไปที่น้อง ๆ นิสิต นักศึกษาที่ชุมนุม แล้วไปรับฟังความคิดเห็นของน้อง ๆ นิสิตนักศึกษาหรือผู้ร่วมชุมนุม ตอบคำถามเขาเลยครับ ทุกอย่างจะได้ยุติลง ทุกอย่างจะได้บรรเทาลงเพื่อความสงบสุขของบ้านเราครับท่านประธาน สุดท้ายนี้หากท่านนายกประยุทธ์ทำได้จริง ๆ ผมจะยกให้ท่านเป็นรัฐบุรุษแห่งประเทศเลยครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เชิญครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณครับท่านประธาน ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ อดีตพรรคอนาคตใหม่ ปัจจุบันพรรคก้าวไกล พรรคก้าวไกลเราทำการเมืองยืนยันว่าเป็นการเมืองแบบสร้างสรรค์ การที่จะมาบอกว่าเราไม่เข้าร่วมคณะกรรมาธิการแล้วไปตีความถึงเจตนาว่าเราเล่นการเมืองแบบเก่านั้นขอปฏิเสธไว้ตรงนี้เลยว่าเราแสดงเจตนารมณ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างชัดเจนในคราวตั้งคณะกรรมาธิการแล้วว่าข้อเสนอ ข้อเรียกร้องของนักศึกษาสามารถส่งตรงไปยังท่านนายกรัฐมนตรีได้ภายใต้การลงความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้และแน่นอนครับ ถ้าจะเทียบการเมืองแบบเก่าหรือแบบใหม่ เทียบกันง่าย ๆ เลยครับ การเมืองแบบเก่ามีการซื้อตัว ขายตัว ส.ส. ซึ่งสื่อมวลชนและคนทั่วประเทศไทยรู้กันว่านั่นคืองูเห่าครับ นั่นคือการเมืองแบบเก่าครับ นั่นคือมีการขายตัว ซื้อตัว ผมคิดว่าพรรคก้าวไกลหรืออดีตพรรคอนาคตใหม่ที่ถูกยุบมาเราไม่เคยมีแนวความคิดใด ๆ ที่จะไปซื้อตัว หรือจะไปดึงเพื่อน ส.ส. จากพรรคอื่นมาอยู่กับเราเลยครับ ผมขอยืนยันอีกครั้ง และขอเรียนไปถึงท่านประธานคณะกรรมาธิการผ่านท่านประธานว่าผมอ่านรายงานแล้วครับ รายงานเขียนประหนึ่งว่าเห็นใจนักเรียน นักศึกษาเสียเต็มประดาครับ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฟังแล้วหรูมาก อ่านแล้วครับปรากฏว่าเป็นคำแนะนำ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นข้อเสนอแนะที่มุ่งตรงไปที่นักเรียน นักศึกษา บอกว่าจะต้องให้กระทรวงศึกษาธิการไปสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครองแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างถูกต้อง แปลว่าไม่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ที่มุ่งไปสู่ครูในสถานศึกษาเหล่านั้นเลย ท่านกรรมาธิการอาจจะไม่ได้เดินทางแบบผมครับ ผมไปหลายพื้นที่ เข้าพื้นที่ไปยังโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย โรงเรียนเก่าผม ไปยังโรงเรียนสตรีพัทลุง ไปยังโรงเรียนมหาวชิราวุธ สงขลา และแม้กระทั่งไปยังภาคอีสาน บ้านท่านประธานคือจังหวัดบุรีรัมย์ ทำไมล่ะครับ ทำไมผมต้องเดินทาง เพราะเขาเชื่อว่าเราซึ่งเป็น ส.ส. สามารถให้ความอบอุ่น

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านประเสริฐพงษ์ครับ บ้านผมอยู่จังหวัดนครพนมครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก็อยู่ภาคอีสานล่ะครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่ได้อยู่จังหวัดบุรีรัมย์ครับ เดี๋ยวพี่น้องฟังทางโน้นจะเข้าใจผิดว่าผมย้ายจังหวัดแล้ว

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ต้องขออภัยนะครับ แต่ว่าผมบอกว่าอยู่ทางภาคอีสานนะครับ การตั้งข้อหานักเรียน นักศึกษาถึงมาตรา ๑๑๖ ยุยงปลุกปั่นเป็นข้อหาเพื่อประโยชน์ทางการเมืองโดยแท้จริงครับ และพฤติกรรมของครูบาอาจารย์นั่นแหละควรจะเป็นข้อเสนอแนะในรายงานนี้ให้ชัดเจน ควรจะมุ่งตรงไปที่ผู้บริหารสถานศึกษาว่าท่านเองจะต้องปกป้องดูแลนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นลูกหลานของเขา ครูหลาย ๆ ท่านส่วนใหญ่ อดีตที่ผ่านมาปี ๒๕๕๗ เป่านกหวีดสนับสนุนประชาธิปไตยด้วยซ้ำ แต่วันหนึ่งเมื่อนักเรียน นักศึกษา ปีนี้นักเรียน นักศึกษาออกมาแสดงความคิดเห็นกลับข่มขู่ กลับต่อต้าน แชตไลน์ (Chat line) แชตโซเชียล (Chat social) หลุดเยอะแยะครับ ครูข่มขู่ว่าไม่ผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์บ้างล่ะ หรือแม้กระทั่งโรงเรียนเอกชนอย่างโรงเรียนแสงทองที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผมก็ต้องสื่อสารไปยังท่านศึกษาธิการจังหวัดสงขลาว่าให้ช่วยดูแลตรงนี้ด้วย ไม่ใช่ดูแลเฉพาะโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนของเอกชนก็ดำเนินการ ตัวครูมีคลิป (Clip) หลุดออกมาชัดเจน นักเรียนแสดงออกไปดึงป้ายชื่อเขา ไปถ่ายรูปนักเรียนเขา ไปถ่ายวิดีโอ (Video) นี่แหละครับคือจะต้องมีข้อสังเกต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มุ่งหวังให้ครูซึ่งอ้างตัวว่ามีการศึกษาในสถานศึกษาต่างหากที่จะต้องมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ที่ผมพาดพิงทางจังหวัดบุรีรัมย์ก็ไม่เป็นไรนะครับ ผมก็ประสานภายในไปยังท่าน ส.ส. จังหวัดบุรีรัมย์ไปแล้ว ท่านก็รับปากไปดำเนินการไปดูแลให้ที่โรงเรียนที่จังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนหนองกี่พิทยาคม ปรากฏว่าเอาตำรวจ เอาปลัดอำเภอเอา สจ. ไปคุกคามนักเรียนถึงบ้านเขาเลยครับท่านประธาน และต้องขอขอบคุณท่าน ส.ส. จังหวัดบุรีรัมย์นะครับ ที่อุตส่าห์เข้าไปช่วยดูแลหลังจากที่ผมไปแล้วที่โรงเรียนแห่งนั้นนะครับ ผมเชื่อว่ามีอีกหลายจังหวัดครับ แม้กระทั่งจังหวัดตรังบ้านท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ชวน หลีกภัย ครับ เมื่อนักเรียนไปแสดงออก ตำรวจไปนั่งเฝ้า เมื่อนักเรียนแสดงออกเสร็จเรียบร้อยไปรับประทานอาหารในตลาดตำรวจวิ่งไล่ตามครับท่านประธาน และไปนั่งเฝ้าเพื่อจะเอารายชื่อนักเรียน มีอย่างที่ไหนครับ ผมต้องโทรศัพท์ไปเคลียร์ (Clear) กับผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดตรังว่าให้ได้เห็นใจนักเรียนเถอะครับ ลูกหลานเราแท้ ๆ ท่านกรรมาธิการอาจจะไม่รู้ข้อมูลนี้ แต่วันนี้ผมมาเล่าให้ท่านฟังว่ารายงานของท่านผมชื่นชมจริง ๆ ผมได้เห็นการรายงานของนักเรียน นักศึกษาที่ออกมาแสดงจุดยืน ออกมาแสดงออกในเรื่องเสรีภาพการแสดงออกทางประชาธิปไตย ผมเห็นสถานที่ วัน เวลา ชัดเจน อันนี้ท่านระบุชัด ผมก็อยากจะบอกว่ารายงานฉบับนี้แม้จะไม่สมบูรณ์ แม้จะไม่ได้รับคำชื่นชมอย่าง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ผมเชื่อว่าเราสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้น้อมรับข้อคิดเห็น และพร้อมจะทำการเมืองแบบใหม่จริง ๆ ครับท่านประธาน ขอบคุณครับ

- ๑๑๒/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ครับ

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย (ตรัง) : ท่านประธานที่เคารพ ผม สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ การเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนในวันนี้ ทำให้ผมนึกถึงวันที่สภาของเราได้พิจารณาญัตติ ซึ่งเพื่อนสมาชิกจากหลายพรรคการเมืองได้เสนอญัตติเกี่ยวกับเรื่องนี้เข้าสภา และเราได้มีการพิจารณาไปเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ซึ่งก็เป็นเวลาประมาณเดือนเศษ ผมคิดว่าวันนั้นหลายฝ่ายได้พูดกันชัดเจนว่ารู้สึกเป็นห่วงเป็นใย แล้วก็มีความกังวลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น แต่ทุกคนมีความรู้สึกร่วมกันว่าการออกมาชุมนุมก็ดี แสดงความคิดความเห็นก็ดี ของบรรดานักเรียน นิสิต นักศึกษานั้น เป็นลูกเป็นหลานของพวกเราเอง สมควรที่จะมีการรับฟังความคิดเห็นของเขา แล้วก็ระมัดระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์ใด ๆ ที่จะทำให้มีความรุนแรงใด ๆ เกิดขึ้นกับลูกกับหลานของเราเอง ผมคิดว่าความตั้งใจเบื้องต้นเหล่านี้เป็นความตั้งใจที่ดีนะครับ ในที่สุดแล้วสภาในวันนั้นก็มีมติว่าให้ตั้งกรรมาธิการชุดนี้ขึ้น เพื่อที่จะไปรับฟังความคิดความเห็น ไปติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วก็มีความคิดความเห็นกลับมารายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร ผมคิดว่าบทบาทตรงนี้สำคัญ เพราะว่าในปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นทุกครั้งนั้นผมเห็นด้วยกับท่านประธานกรรมาธิการที่เอ่ยขึ้นเมื่อสักครู่ว่ารัฐสภาจะอยู่เฉยไม่ได้ ในเหตุการณ์นี้ก็เช่นเดียวกันครับ ญัตติที่เกิดขึ้นจนเป็นที่มาของคณะกรรมาธิการชุดนี้เป็นการทำหน้าที่หรือบทบาทของสภาผู้แทนราษฎรในฐานะปวงชนชาวไทยที่จะติดตามปรากฏการณ์การชุมนุมทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งของบรรดานักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เรามีการพิจารณาญัตติกัน ซึ่งแน่นอนครับ การทำหน้าที่แบบนี้ เมื่ออ่านดูรายงานของคณะกรรมาธิการแล้ว โดยส่วนตัวผมมีความรู้สึกชื่นชมนะครับ แม้ว่าท่านบอกว่าจะเป็นคณะกรรมาธิการที่ไม่สมประกอบ แต่ผมเห็นความตั้งใจจากรายงานนี้ว่าท่านได้ตัดอคติ ความชอบ ไม่ชอบต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งออกไปได้ นี่คือบทบาทของตัวแทนปวงชนชาวไทยครับ เพราะในประชาชนคนไทยนั้นต้องยอมรับว่าต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าเหตุการณ์ใดก็ตาม จะมีทั้งคนที่เห็นด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

และไม่เห็นด้วย การชุมนุมนี้ก็เช่นเดียวกันครับ ก็จะมีตั้งแต่คนที่เห็นด้วยและคนที่ไม่เห็นด้วย บางคนอาจจะเห็นด้วยแค่บางประเด็น บางคนไม่เห็นด้วยทุกประเด็น หรือบางคนอาจจะไม่เห็นด้วยในทุก ๆ ประเด็นเลยก็ได้ เพราะฉะนั้นบทบาทหน้าที่ของกรรมาธิการจะทำหน้าที่อย่างหนึ่งก็คือไปดูว่าข้อเท็จจริงเกิดขึ้นอย่างไร แต่หน้าที่สำคัญของเขาก็คือการที่จะต้องพิทักษ์รักษาสิทธิเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย ผมคิดว่าในรายงานของคณะกรรมาธิการนี้ได้เขียนไว้ชัดถึงข้อสังเกตที่มีต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่รายงานต่อคณะกรรมาธิการว่าควรจะมีบทบาทที่เหมาะสมอย่างไร ผมคิดว่านี่ถูกต้องแล้วครับ เพราะว่ารัฐสภาจะไปถือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งว่าเป็นพวก แล้วก็บอกว่าอีกฝ่ายหนึ่งทำผิดนั้นไม่ได้ครับ เช่นเดียวกันกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ ถ้าเกิดว่ามีข้อกล่าวหากรรมาธิการชุดนี้ว่าเป็นฝ่ายรัฐบาล นั่นแปลว่ามีอคติไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ชุมนุม ผมว่ารายงานจะต้องออกมาอีกแบบหนึ่งอย่างแน่นอน แต่คณะกรรมาธิการชุดนี้มีข้อสังเกตซึ่งเป็นข้อสังเกตที่เป็นจุดยืนประชาธิปไตยทั้งสิ้นนะครับ ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมอ่านครบทุก ๆ ความคิดเห็นของท่าน แม้แต่กระทั่งความคิดเห็นของท่านต่ออาจารย์ที่มาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งอาจารย์ท่านนี้ก็มีความคิดเห็นเอาไว้ที่ดี แล้วความคิดเห็นแบบเดียวกับของอาจารย์ธรรมศาสตร์ท่านนี้ก็อยู่ในความคิดเห็นของคณะกรรมาธิการที่มีต่อหน่วยงานต่าง ๆ อีกด้วย ผมคิดว่านั่นเป็นความถูกต้องที่สุดแล้วที่คณะกรรมาธิการชุดนี้พึงทำ เพราะฉะนั้นบรรยากาศที่เกิดขึ้นในสภาในการรับฟังรายงานฉบับนี้นั้นผมอยากให้พิเคราะห์ดูจุดตรงนี้เป็นส่วนที่สำคัญ มากกว่าที่เราจะบอกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทำถูกหรือทำผิด แต่บทบาทสภาจะต้องทำหน้าที่ในการทำให้พื้นที่แสดงความคิดความเห็นสิทธิเสรีภาพนั้นมันเกิดขึ้นได้และนิสิต นักศึกษา ประชาชนของเราได้รับการคุ้มครองอย่างถูกต้องโดยหลักการของระบอบรัฐธรรมนูญ แต่ที่ผมกังวลก็คือว่ารายงานฉบับนี้รายงานต่อสภาเสร็จแล้วส่งไปยังรัฐบาลนั้นการชุมนุมยังไม่ได้จบลงนะครับ แล้วต้องยอมรับว่าการชุมนุมระยะหลังนี้ไม่ได้มีแค่นักเรียน นิสิต นักศึกษาอย่างที่ปรากฏขึ้นตอนต้นเท่านั้น แต่เราเริ่มมีกลุ่มความคิดต่าง ๆ มีการเข้าไปร่วมชุมนุมและนำเสนอความคิด รวมถึงในหลากหลายการชุมนุมก็มีท่าทีหรือแนวโน้มที่เป็นการสร้างความคิดบางประการ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างที่เรียกว่าเป็นการสร้างวาทกรรมในเชิงที่เราเรียกว่าเฮตสปีช (Hate Speech) เกิดขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นรายงานกรรมาธิการชุดนี้อาจจะเป็นการตั้งหลักเบื้องต้น แต่รัฐสภาอาจจะต้องติดตามสถานการณ์นี้ต่อไป แนวโน้มการชุมนุมในเดือนกันยายนอาจจะขยายตัวมากขึ้น เราเองก็คงจะต้องติดตามต่อไปในฐานะสมาชิกของรัฐสภานี้ แต่จะต้องวางตัวเป็นกลางแล้วดูว่าประชาชนนั้นมีทุกฝ่ายทุกความคิดเห็น แต่ทำอย่างไรให้ความคิดเห็นที่หลากหลายนี้อยู่ในสังคมเดียวกันได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง เพราะฉะนั้นจบรายงานกรรมาธิการชุดนี้ไปแล้ว แต่ภารกิจในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพวกเราคงยังไม่จบลงครับ คงยังต้องติดตามสถานการณ์ต่อไปอย่างใกล้ชิดครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านคารม พลพรกลาง ครับ

นายคารม พลพรกลาง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล จังหวัดร้อยเอ็ด สุวรรณภูมิเมืองสูง จตุรพักตรพิมาน ต่อรายงานของ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามีมติให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษา เยาวชนและประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ผมขออนุญาตใช้เวลา ๗ นาทีอย่างมีคุณค่า ผมเคยได้ยินคนพูดว่าประเทศไทยตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุด ภูมิประเทศดีที่สุด เสียอย่างเดียวมีคนไทยอยู่ในประเทศนี้ รวมผมด้วยที่ไม่สามารถทำให้ประเทศไทยดีได้ ถึงแม้ว่าผมไม่ได้มีส่วนร่วมเป็นกรรมาธิการ แต่ผมไม่กล้าที่จะไปชี้หน้าด่ากรรมาธิการที่เชื่อว่ามีเจตนาดีแล้วก็เห็นอยู่ข้างบนทุกท่านรู้จักดี แล้วผมก็ยืนยันว่านี่คือคณะกรรมาธิการวิสามัญของสภาแม้จะไม่มีฝ่ายค้าน ไม่ใช่พิกลพิการแต่อาจจะไม่สมบูรณ์ ผมต้องขออนุญาตที่จะกราบเรียนด้วยความเป็นผู้หลักผู้ใหญ่สักนิดหนึ่ง ผมคิดว่าประเทศไทยมีปัญหาเยอะ ไม่ใช่เกิดขึ้นในสมัยที่ผมเป็น ส.ส. สมัยแรกแต่มันเกิดมานานครับ พรุ่งนี้ผมก็จะไปรายงานเอาตัวคุณอานนท์นำพา ไปรายงานตัวต่อศาลอาญาในฐานะที่ผมเป็นนายประกัน ถามว่าผมคิดอย่างไรต่อนักศึกษา ผมผ่านจุดนี้มาพอสมควร เป็นทนายความคดีเดียวกับคุณอานนท์ด้วยซ้ำไป แต่ถ้าวันนี้จะให้ผมบอก ผมเชื่อว่ารายงานนี้เป็นประโยชน์ ใครจะว่าอย่างไรแล้วแต่ ไม่มีสิ่งใดที่จะทำแล้วสูญเปล่า ถึงแม้ว่าท่านจะไปผมก็เห็นท่านภราดร ท่านกรวีร์ ท่านสิริพงศ์ออกทีวี (TV) ผมก็ตามอยู่ ก็มีความขยัน แล้วผมก็เชื่อว่าการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีศักดิ์ศรีเท่ากัน เพียงแต่ว่าประเทศเรามันก็มีความมั่นคง ----------

- ๑๑๔/๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มันก็มีเสรีภาพ มันก็มีเรื่องปากท้อง นักศึกษาก็เรื่องเสรีภาพ เราต้องยอมรับว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นปัญหามากแล้วคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็คือท่านนายกรัฐมนตรี ท่านก็เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว แล้ววันนี้นักศึกษาเขาเรียกร้อง ผมก็เห็นว่าปัญหาที่เขาเรียกร้องนี้ก็ทำได้ แล้วผมก็เห็นด้วยกับสมาชิกพรรคผมหลายท่านว่าการคุกคาม ใครก็แล้วแต่ในประเทศนี้ก็ไม่ควรทำ แล้วก็อยากจะฝากถึงกระทรวงศึกษาธิการว่าการที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาเขาจะพูดอะไรที่มันอาจจะหนักบ้าง ก็ควรจะเปิดเวทีให้เขาพูด การปิดกั้นอาจจะเป็นเรื่องที่ไม่ดีด้วยซ้ำไป แต่ในเวลา ๗ นาทีนี้ผมอยากพูดอะไรรู้ไหมครับ ผมไปศาลอาญาวันที่ประกันคุณอานนท์ ท่านประธานที่เคารพ วันนั้นมีการปราศรัยในบริเวณศาล ซึ่งละเมิดอำนาจศาลชัดเจน ถ้าศาลจะออกข้อกำหนด ผมเห็นสัญญาณจากศาลยุติธรรมถ้าจะฟังผมพูดอยู่ นักศึกษาด้วยหรือศาลยุติธรรมด้วย ผมต้องขอขอบคุณนะครับ ผมเป็นคนประสาน ไปบอกกับผู้ชุมนุมท่านหนึ่ง ไม่ขออนุญาตเอ่ยนาม ให้ใช้ความระมัดระวังในการพูดในที่บริเวณศาล แล้วก็ได้รับความร่วมมือที่ดี แล้วบางทีผมก็อยากจะกราบเรียนว่ามาตรา ๑๑๖ ผมว่าความอยู่กับ นปช. ทนาย นปช. เป็นทนายของกลุ่มคนเสื้อแดง ๑๐ ปีครับท่านประธาน ผมเห็นแล้วว่าการทะเลาะเบาะแว้ง ถ้ามันไม่พูดคุยกันมันไม่มีประโยชน์อะไรกับบ้านนี้หรอกครับ ผมจึงอาจจะมองต่าง แล้วก็มองว่าวันนี้ถอดความจริงใจมาพูดกัน คณะกรรมาธิการก็เจตนาดี รัฐบาลก็ต้องเอาความคิด อาจจะไม่สมบูรณ์ แต่คำพูดในสภาผู้แทนราษฎรก็กราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรีไปผ่านคณะกรรมาธิการ ท่านประธานมันก็ไปได้ มันไม่มีใครที่จะเอาเรื่องใดเป็นของตัวเองได้หมดหรอกครับ นักศึกษาเรียกร้องก็ปล่อยให้เขาเรียกร้อง แต่ผมก็เรียนนะครับ ผมเป็นคนจังหวัดร้อยเอ็ด กับคุณอานนท์แต่ว่าการกระทำของนักศึกษาของคุณอานนท์จะทำผิดทำถูกก็เป็นข้อเท็จจริง เพียงแต่ว่าการตั้งข้อหาของตำรวจนี่ผมก็อยากจะกราบเรียนว่ามาตรา ๑๑๖ ยุยงปลุกปั่นก็อยากให้ดูเจตนาพิเศษ ความผิดอื่นด้วยครับ ผมอาจจะไม่ได้จบกฎหมายเมืองนอกเมืองนาหรอกครับ แต่ก็ว่าความมา ประกอบอาชีพทนายความมา ๓๐ กว่าปี ถ้าเขาไม่ผิดก็ไม่ควรดำเนินคดีครับ การตั้งข้อหากับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นี่เป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวัง แต่จากที่ผมเป็นนายประกัน จะขอลงรายละเอียดเล็กน้อยว่าศาลยุติธรรมได้ส่งสัญญาณที่ดี ท่านให้ประกันท่านไม่ให้วางหลักประกัน อันนี้เป็นเรื่องที่ต้องขอบคุณนะครับ คำว่าขอบคุณหมายความว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ศาลนี่สามารถที่จะเรียกหลักประกันได้ สามารถที่จะเอาหนักก็ได้ แต่เขาเอาตำแหน่งผมไปนี่ไม่ได้ให้วางเงินประกันครับ นี่คือทิศทางที่ดี ผมอยากกราบเรียนว่าวันนั้นผู้บริหารของศาลก็บอกว่าใช้หลักรัฐศาสตร์ซึ่งถูกต้อง แล้ววันนี้จะถามว่าใครผิดใครถูก ตอบไม่ได้หรอกครับ เราผิดกันทุกคนนะครับ เมื่อเราผิดทุกคน ประเทศมันมีความมั่นคง มันมีเรื่องปากท้องอย่างที่ผมกราบเรียน มันเอาด้านใดด้านหนึ่งไปเลยไม่ได้หรอกครับ มันต้องมีวุฒิภาวะพอที่จะก้าวผ่านไป สิ่งที่ผมไม่อยากเห็นในเวลา ๗ นาที คือผมไม่อยากสร้างเงื่อนไขให้มีการยึดอำนาจ เข้าทำนองว่าเตะหมูเข้าปากสุนัข ผมไม่รับ แต่สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมทำไป แต่ว่าก็กราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาล ท่านกรรมาธิการ ก็ขอบคุณครับไม่ว่าจะเป็นท่านกรวีร์ ท่านภราดร ท่านสิริพงศ์ เป็นคนรุ่นใหม่ก็ช่วยกันครับ ผมก็คงพูดได้เท่านี้เพราะว่าเราตัวเล็ก แต่ว่าถ้าได้พูดในสิ่งที่คิดว่าถูกต้อง ผมผ่านการชุมนุมมา ๑๑ ปีครับ แต่ไม่ถูกดำเนินคดีก็โชคดีแล้วครับ ไม่อยากไปจบที่เรือนจำ แล้วก็ไม่อยากจะไปพูดให้ข้างนอกมีปัญหา ทุกอย่างประเทศต้องเดินไป มันต้องช่วยกันประคับประคอง ผมไม่อยากเห็นหรอกครับ ข้าราชการต้องฝ่ากลุ่มผู้ชุมนุมไปทำงาน ไม่มีภาพที่สวยงามเลย แล้วก็บ้านผมร้อยเอ็ดนี่มาชุมนุม นอนอยู่ในเวทีทุกที่ก็เห็นมาหมดแล้ว สุดท้ายก็กลับบ้านมือเปล่าหรือเปล่าก็ไม่ทราบ ก็กราบขอบพระคุณท่านประธานด้วยความเคารพครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านวีระกร คำประกอบ ครับ

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วีระกร คำประกอบ จังหวัดนครสวรรค์ พรรคพลังประชารัฐ ก่อนอื่นก็จะต้องขอชื่นชมกับรายงานของคณะกรรมาธิการซึ่งก็น่าเสียดายที่เรามีเฉพาะฝ่ายรัฐบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ความจริงแล้วพรรคผมหรือพรรครัฐบาลก็พยายามเลือกคนที่หน้าตาเด็กที่สุดแล้วที่ขึ้นไปเป็นกรรมาธิการ เพราะว่าจะต้องไปฟังน้อง ๆ นิสิต นักศึกษา นักเรียน เขาพูดอะไรกันบ้าง เขาอภิปรายอะไรกันบ้างมาเล่าให้พวกเราฟังสิ ศึกษาดูสิว่าข้อเรียกร้องเขาเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นก็พยายามเลือกที่สุดแล้ว แม้กระทั่งประธานก็เรียกว่าหน้าเด็กมากที่เราเลือกกันขึ้นไป ท่านประธานที่เคารพครับ การชุมนุมที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาชุมนุมอยู่ในวันนี้ก็ต้องยอมรับก็เป็นเพราะว่าเราอยู่ในช่วงของการมีระบอบประชาธิปไตย เรามีสิทธิ เรามีเสรีภาพที่จะแสดงออก ที่จะอภิปราย ที่จะชุมนุมกัน ผมเชื่อว่าการที่โดนจับบ้างนิด ๆ หน่อย ๆ เป็นส่วนน้อย ซึ่งอย่างที่ท่านคารม ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ท่านก็บอกแล้วว่าศาลท่านก็มีดุลยพินิจ การประกันก็ประกันตัวง่ายไม่ได้ยากเย็นอะไร แต่ว่าก็ต้องฝากไปถึงตำรวจทั้งหลายด้วยว่าหากนักเรียน นิสิต นักศึกษา เขาแสดงออกถือเป็นการแสดงออกในระบอบประชาธิปไตย เป็นการศึกษาประชาธิปไตยที่อยู่นอกห้องเรียน ผมชื่นชมกับเด็ก ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษา โดยเฉพาะข้อเรียกร้องของนิสิต นักศึกษาตรงใจผมข้อเรียกร้อง ๓ ข้อ แต่ว่าข้อที่ให้ยุบสภาเห็นว่าจะต้องขอเลื่อนไปสักนิดหน่อยรอให้มีการเลือก ส.ส.ร. ให้มีการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยให้สำเร็จเสร็จสิ้นเสียก่อนแล้วก็ยุบสภาเลยครับ เลือกตั้งกันใหม่เพื่อให้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ในการคัดเลือกอะไรที่มันไม่เป็นระบบประชาธิปไตย เช่น การคิดคะแนน ปาร์ตีลิสต์ (Party list) ทั้งหลาย ซึ่งเดี๋ยวนี้ผมก็ยังไม่เข้าใจว่าเอาอะไรมาคิด เอาส่วนไหนมาคิด หรือเอาแบบไหนมาคิด การที่คิดแล้วฝ่ายรัฐบาลมีเสียงพอเอาตรงนั้นเป็นเกณฑ์หรือเปล่า ความจริงมันต้องมีหลักเกณฑ์ ผมว่า กกต. เองก็ไม่เคยอธิบายให้ใครรู้ว่าหลักเกณฑ์การคำนวณปาร์ตีลิสต์ (Party list) เขาคำนวณอย่างไร อย่างไรก็ตามทั้งหมดทั้งสิ้นผมอยากจะเรียนว่าด้วยความที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาเขาเรียกร้องอะไรต่าง ๆ ในช่วงนี้แสดงให้เห็นถึงความที่เขาต้องการประชาธิปไตย คำกล่าวไม่ว่าจะเป็นเวทีไหนก็เห็นจะกล่าวเหมือน ๆ กันก็คือเผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ ในสภานี้ผมไม่เชื่อว่าใครรักเผด็จการ เพราะถ้ารักเผด็จการก็ไม่ได้มานั่งอยู่ในนี้ ถ้าเขายึดอำนาจเมื่อไรก็ไม่ได้มานั่งในนี้ วันนี้เป็นเพราะมันเป็นระบอบประชาธิปไตยเรามีรัฐสภา อย่างไรก็ฝากน้อง ๆ นิสิต นักศึกษา นักเรียนด้วยว่าการที่เรามีรัฐสภา การที่เรามีที่ให้มาพูดมาอภิปรายกันในสภาแสดงออกโดยตัวแทนของพี่น้องประชาชนอย่างไรก็ดีกว่าไม่มี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สภาครับ ถ้าไม่มีสภามันคือระบอบเผด็จการ แต่วันนี้เรามีสภา เราคือระบอบประชาธิปไตย สิ่งที่น้อง ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาแสดงออกส่งผลที่ทำให้ตัวแทนของพี่น้องทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นี้ก็พยายามที่จะแก้ไขปัญหาหลาย ๆ เรื่องให้กับน้อง ๆ นิสิต นักศึกษา เช่น การไม่จัดซื้อเรือดำน้ำ ก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อเรียกร้อง แล้วก็เป็นข้อเรียกร้องที่ตัวแทนพี่น้องประชาชนในสภานี้ก็ได้พูดคุยทำความเข้าใจจนกระทั่งกองทัพเรือเขาก็เลื่อนงวดเงินที่เขาจะจัดซื้อออกไป เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันเศรษฐกิจมันไม่เหมาะสม ซึ่งก็ต้องขอบคุณทางกองทัพเรือที่ได้มีความคิดที่จะช่วยเหลือบ้านเมืองในยามทุกข์ยาก อย่างไรก็ตามน้อง ๆ นิสิต นักศึกษาอยากจะเรียนท่านว่าปัจจุบันนี้พรรครัฐบาล ๒๐๐ กว่าคน ๒๕๖ คนถ้าผมจำไม่ผิดได้ร่วมกันทำญัตติที่จะขอเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยใช้มาตรา ๒๕๖ แก้ไขโดยที่จะให้มี ส.ส.ร. มาร่างรัฐธรรมนูญ สิ่งที่น้อง ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาจะทำได้ผมอยากให้ทราบไว้นิดหนึ่งว่าเราจะมีการเลือกตั้ง ส.ส.ร. เพื่อมาร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ๑๕๐ คน ----------

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลือกจากประชาชน ๗๗ จังหวัด เรามีการแก้ไขให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์และอยู่ในจังหวัดที่ตัวจะลงสมัครได้ สามารถสมัครได้นะครับ อายุ ๑๘ ปีครับสมัครเป็น ส.ส.ร. หรือสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ รัฐสภาเสนอ ๒๐ คน อธิการบดีโดยผู้เชี่ยวชาญ ชำนาญการต่าง ๆ ๒๐ คน และเอาตัวแทนจากนักเรียน นิสิต นักศึกษาอีก ๑๐ คนมาเป็น ส.ส.ร. ร่วมกันร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลังจากร่างเสร็จก็จะได้มีโอกาสใช้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ สิ่งที่ผมอยากจะเห็นก็คือให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ท่านไม่ต้องไปตั้งเวทีด่ารัฐบาล ไม่ต้องไปตั้งเวทีด่าการปฏิวัติรัฐประหาร แต่การที่ท่านได้ตั้งเวทีอยู่ทุกวันนี้มันส่งผลที่ทำให้ท่านทั้งหลายที่คิดจะปฏิวัติรัฐประหารเขาก็เกรงแล้วล่ะ เขาเกรงแล้วว่าระดับนักเรียนมัธยมเขายังตื่นตัวประชาธิปไตยกันอย่างนี้ การที่ท่านทำอย่างนี้ก็จะทำให้ไม่เกิดหรือว่าถ้าจะเกิดมันก็ยากขึ้น ทุกคนมองเห็นแล้วว่านักเรียน นิสิต นักศึกษา มีการตื่นตัวในระบอบประชาธิปไตย อยากจะขอว่าขอให้น้อง ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาออกไปรณรงค์หาเสียงครับ ใครอยากจะลงสมัครก็รีบเดินสายบอกประชาชนเลยว่าผมจะเข้ามาเป็น ส.ส.ร. จังหวัดนี้ ผมจะมาแก้ไขเรื่องนั้นเรื่องนี้เพื่อให้เป็นประชาธิปไตยให้มากที่สุด ก็ขอฝากไปยังนักเรียน นักศึกษา ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกครับ ตอนแรกผมก็คิดว่าจะเอาให้จบนะครับ แต่ว่ามีท่านสมาชิกทยอยส่งรายชื่อขอเพิ่มผู้อภิปรายมาเรื่อย ๆ ดูแนวโน้มก็คงจะดึกนะครับ ฉะนั้นวันนี้ผมถือว่าพวกเราได้ร่วมกันประชุมมาเป็นเวลาพอสมควรแล้วนะครับ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๕๘ นาฬิกา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๖
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓
คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

๑)	นายอนันต์ ผลอำนวย	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒)	นายศักดา คงเพชร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓)	นายฐิตินันท์ แสงนาค	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๔)	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๕)	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๖)	นายภิญโญ นิโรจน์	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗)	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘)	นายชลน่าน ศรีแก้ว	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙)	นายเอี่ยม ทองใจสด	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐)	นายอภิชัย เตชะอุบล	กรรมาธิการและที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑)	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	กรรมาธิการ
๑๒)	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓)	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔)	นายภราดร ปริศนานันทกุล	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการตรวจแล้ว เมื่อวัน พุธ ที่ ๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ ผลอำนวย)
ประธานคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก
รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๖
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
โดยคณะอนุกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมและติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร
ในคณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ก.พ.ร.	คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	
กกต.	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	
กกร.	คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน	
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
คสล.	คอนกรีตเสริมเหล็ก (Reinforced Concrete : RC)	http://www.coe.or.th
ตรอ.	สถานตรวจสภาพรถเอกชน	กรมการขนส่งทางบก
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
ทล.	กรมทางหลวง	
ธ.ก.ส.	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	
นปช.	แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ	http://cuir.car.chula.ac.th
ปตท.	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท. จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยการแปลงสภาพ จากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โดยรับโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิด สินทรัพย์ และพนักงานทั้งหมด ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒	
ผบ.ตร.	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	
ผอ.	ผู้อำนวยการ	
พ.ร.ก.	พระราชกำหนด	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
รพ.สต.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
ส.ส.ร.	สภาร่างรัฐธรรมนูญ	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
สจ.	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	
สตช.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
สน.	สถานีตำรวจนครบาล	
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
5G	ระบบการสื่อสารแบบไร้สายยุคที่ ๕ (Fifth-GenerationWireless) คือ มีความเร็วเพิ่มขึ้นกว่าระบบ 4G ถึง ๑๐ เท่า มีความหน่วงลดลง ๕ เท่า และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายและสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้นถึง ๑,๐๐๐ เท่า	https://www.prd.go.th
AI	ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) คือ เครื่องจักร (machine) ที่มีฟังก์ชันที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจ เรียนรู้องค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การรับรู้ การเรียนรู้ การให้เหตุผล และการแก้ปัญหาต่าง ๆ	https://www.thaiprogrammer.org
Application	โปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่ออกแบบมาสำหรับโมบาย (Mobile) แท็บเล็ต (Tablet) หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่	https://www.mangoconsultant.com
ASEAN	อาเซียน (ASEAN) เป็นการรวมตัวกันของ ๑๐ ประเทศ ในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แก่ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย	https://www.etda.or.th
CCTV	ระบบการบันทึกภาพเคลื่อนไหวด้วยกล้องวงจรปิด (closed circuit television : CCTV)	วิกิพีเดีย สืบค้นเมื่อ ๙ ก.พ. ๒๕๖๔
CEMS	การตรวจวัดมลพิษทางอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง (Continuous Emission Monitoring Systems : CEMS)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
Chatbot	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ชนิดหนึ่ง ถูกพัฒนาขึ้นมาให้มีบทบาทในการตอบกลับการสนทนาด้วยตัวอักษรแบบอัตโนมัติผ่าน Messaging Application เสมือนการโต้ตอบของคนจริง ๆ หรืออาจเรียกง่าย ๆ ว่า โปรแกรมตอบกลับอัตโนมัติ	https://www.krungsri.com
Corona / Coronavirus / Virus Corona / COVID-19 / nCoV-2019 / Virus Corona 2019 / COVID	ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ เป็นตระกูลของไวรัสที่ก่อให้อาการป่วยตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดาไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมาก เช่น โรคระบบทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS-CoV) เป็นต้น ซึ่งเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ก่อให้เกิดอาการป่วยระบบทางเดินหายใจในคน และสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ โดยเชื้อไวรัสนี้พบครั้งแรกในการระบาดในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี ๒๐๑๙	https://ddc.moph.go.th

CIRT Chulalongkorn University Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
CPTPP	ข้อตกลงความครอบคลุมและความก้าวหน้าเพื่อหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership : CPTPP)	https://library2.parliament.go.th
DDGS	(Distillers Dried Grains : DDGs) เป็นส่วนที่เหลือจากการผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ โดยการหมักเมล็ดธัญ ได้แก่ ข้าวโพด ข้าวไรน์ ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี หรือข้าวชนิดอื่น เป็นต้น โดยการกลั่นแยกเอาเอทิลแอลกอฮอล์ออกไปแล้วนำกากที่เหลือไปทำให้แห้ง	http://www.ratchakitcha.soc.go.th
DNA	กรดดีออกซีไรโบ-นิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid : DNA) มีหน้าที่เป็นที่เก็บข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต	ราชบัณฑิตยสภาและ สวทช.
EEC	โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)	https://www.eeco.or.th
EIA	การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) คือ การศึกษาเพื่อคาดการณ์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งในทางบวก และทางลบจากการพัฒนาโครงการหรือกิจการที่สำคัญ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและใช้ในการประกอบการตัดสินใจพัฒนาโครงการกิจการ	Web site : สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (สวพ.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
e-Service	ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์	https://www.egov.go.th
Ethanol	เป็นสารแอลกอฮอล์ชนิดหนึ่งที่ผลิตได้จากการนำพืชผลทางการเกษตรจำพวกแป้งและน้ำตาล เช่น มันสำปะหลัง ข้าว ข้าวฟ่าง หวาน อ้อย กากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบ และผ่านกระบวนการย่อยสลายและหมัก เปลี่ยนจากแป้งและน้ำตาลเป็นแอลกอฮอล์ แอลกอฮอล์ดังกล่าวนี้ เรียกว่า เอทานอล บางครั้งเรียกว่า เอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นแอลกอฮอล์ชนิดที่ดื่มได้ และเมื่อผ่านกระบวนการกลั่นให้แอลกอฮอล์มีความบริสุทธิ์สูงถึง ๙๙.๕% สามารถใช้เป็นสารเพิ่มค่าออกเทนในน้ำมันเบนซิน หรือใช้เป็นเชื้อเพลิงโดยตรงในเครื่องยนต์เบนซิน	https://gnews.apps.go.th
EURO 3	น้ำมันเบนซินหรือน้ำมันดีเซล ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของกลุ่มประเทศยุโรประดับ ๓	http://www.doeb.go.th
Facebook	เว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผ่าน ถูกก่อตั้งโดย มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก เฟซบุ๊กอนุญาตให้ใครก็ได้เข้าสมัครลงทะเบียนกับเฟซบุ๊ก และผู้เป็นสมาชิกของเฟซบุ๊กสามารถสร้างพื้นที่ส่วนตัวสำหรับแนะนำตัวเอง ติดต่อสื่อกับเพื่อน ทั้งแบบ ข้อความ ภาพ เสียง และ วิดีโอ โดยผู้ใช้สามารถเลือกที่จะเป็นหรือไม่เป็นเพื่อนกับใครก็ได้ในเฟซบุ๊ก	https://www.mindphp.com
FBI	หน่วยสืบสวนคดีอาญาของกระทรวงยุติธรรมสหรัฐอเมริกา (Federal Bureau of Investigation : FBI)	http://www.ops.moe.go.th
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เป็นมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของประเทศนั้นๆ	http://econ.tu.ac.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
Glufosinate	สารเคมีกำจัดวัชพืช	https://med.mahidol.ac.th
Google	เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการในการค้นหาข้อมูลในโลกของอินเตอร์เน็ต โดยค้นหาข้อมูลจากข้อความ หรือตัวอักษรที่พิมพ์เข้าไป แล้วทำการค้นหาข้อมูล รูปภาพ หรือเว็บเพจที่เกี่ยวข้องนำมาแสดงผล	https://sites.google.com
IG / Instagram	เป็นโปรแกรมที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสังคมของคนในโลกออนไลน์ที่ทำให้สามารถรู้จักตัวตนของกันและกันผ่านรูปภาพและข้อความสั้น ๆ สามารถเรียนรู้กันได้มากขึ้นจากการกดติดตาม (follow)	https://www.mdsiglobal.com
IUD	ห่วงอนามัย หรือ ห่วงคุมกำเนิด (Intrauterine Device : IUD)	https://www.nakornthon.com
JSOC	ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Safety Observation Ad hoc Center, Ministry of Justice : JSOC)	https://www.moj.go.th
KPI	ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน (Key Performance Indicators : KPI) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลการดำเนินงานหรือประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ขององค์กร	https://www.etda.or.th
Line	Line (ไลน์) เป็นแอปพลิเคชันตัวหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อพูดคุยสื่อสารกับอีกบุคคลหนึ่งโดยใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งไลน์สามารถใช้แชทหรือโทรหาผู้อื่นได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และสามารถโทรได้ตลอดไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งในปัจจุบันสามารถพูดคุยโดยเห็นหน้าซึ่งกันและกันได้	https://www.mindphp.com
Net / Internet	มาจากคำว่า “International network” หรือ “Inter Connection network” หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน โดยอาศัยตัวเชื่อมเครือข่ายภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกันก็คือ TCP/IP Protocol ซึ่งเป็นข้อกำหนดวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่าย ซึ่งโปรโตคอลนี้จะช่วยให้คอมพิวเตอร์ที่มีฮาร์ดแวร์ที่แตกต่างกันสามารถติดต่อถึงกันได้	http://computer.bcnnv.ac.th
New normal / New Norm	หมายถึง “ความปกติในรูปแบบใหม่” พบว่าใช้เป็นทางการครั้งแรกโดย Bill Gross นักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ที่ใช้คำนี้ในช่วงปี ๒๐๐๘ นิยามสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย เกิดการชะลอตัว และกลับมาสู่อัตราเดิม ซึ่งเป็นการใช้ในเชิงเศรษฐศาสตร์ แต่ปัจจุบันนี้มีการนำมาใช้ในหลายมิติมากขึ้น โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิตใหม่ หลังการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ต้องปรับตัวกันทั้งโลก	https://www.egat.co.th
Online	การเชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์	
OSCC	ศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรง (One Stop Crisis Center : OSCC)	https://www.rnh.go.th
OT	ย่อมาจาก Overtime คือ ค่าล่วงเวลา เป็นเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่	https://intrend.co และ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
	ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
Paraquat	(พาราควอต) เป็นสารกำจัดวัชพืชกลุ่มสารประกอบไนโตรเจนชนิดจตุภูมิ (quarternary nitrogen compounds)	https://home.kku.ac.th
PM	(Particulate Matters : PM) คือ ฝุ่นที่ประกอบด้วย nitrogen oxide, sulfer dioxide, ammonia, polycyclic aromatic hydrocarbon ที่รวมกันลอยอยู่ในอากาศทำให้เห็นเป็นฝุ่น	ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
PM 10	เป็นฝุ่นที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๑๐ ไมครอน เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง การเผาในที่โล่ง กระบวนการอุตสาหกรรม การบด การโม่ หรือการทำให้เป็นผงจากการก่อสร้าง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพเนื่องจากเมื่อหายใจเข้าไปสามารถเข้าไปสะสมในระบบทางเดินหายใจ	http://air4thai.pcd.go.th
PM 2.5	เป็นฝุ่นที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เกิดจากการเผาไหม้ทั้งจากยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และกระบวนการอุตสาหกรรม สามารถเข้าไปถึงถุงลมในปอดได้ เป็นผลทำให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจ และโรคปอดต่าง ๆ หากได้รับในปริมาณมากหรือเป็นเวลานานจะสะสมในเนื้อเยื่อปอด ทำให้การทำงานของปอดเสื่อมประสิทธิภาพลง ทำให้หลอดลมอักเสบ มีอาการหอบหืด	http://air4thai.pcd.go.th
PowerPoint	เป็นโปรแกรมหนึ่งในตระกูล Microsoft Office เหมาะสำหรับการจัดสร้างงานนำเสนอข้อมูล (Presentation) สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในงานได้หลายประเภท เช่น การนำเสนอข้อมูลสินค้าและบริการ การจัดทำ Slide Show การออกแบบแผ่นพับ เป็นต้น	http://pirun.ku.ac.th
PRTR	ทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registers : PRTR)	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Social / Social media	สังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้เป็นผู้สื่อสาร หรือเขียนเล่า เนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่น ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์ Social Network ที่ให้บริการบนโลกออนไลน์ ปัจจุบันการสื่อสารแบบนี้ จะทำผ่านทาง Internet และโทรศัพท์มือถือเท่านั้น	https://www.marketingoops.com
Startup	เป็นกิจการที่เริ่มต้นธุรกิจจากจุดเล็ก ๆ สามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ออกแบบธุรกิจให้มีการทำซ้ำได้โดยง่าย (Repeatable) และขยายกิจการได้ง่าย (Scalable) มีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้เป็นหัวใจหลักในการสร้างธุรกิจ มักเป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นจากไอเดียเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือเห็นโอกาสทางธุรกิจที่ยังไม่มีใครเคยคิดหรือทำมาก่อน	https://www.set.or.th
Thailand 4.0	ไทยแลนด์ 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายในการนำของ	http://fms.bru.ac.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
	พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างเร็ว รุนแรง ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้	
Twitter	เป็นบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์จำพวกไมโครบล็อก โดยผู้ใช้สามารถส่งข้อความยาวไม่เกิน ๒๘๐ ตัวอักษร ว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ โดยเรียกการส่งข้อความนี้ว่า ทวีต	วิกิพิเดีย สืบค้น ๙ ก.พ. ๒๕๖๔
Web / Website	คือ สื่อนำเสนอข้อมูลบนเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นการรวบรวมหน้าเว็บเพจหลายหน้า ซึ่งเชื่อมโยงกันผ่านทางไฮเปอร์ลิงก์ ซึ่งต้องเปิดด้วยโปรแกรมเฉพาะทางที่เรียกว่า Web Browser โดยถูกจัดเก็บไว้ในเวิลด์ไวด์เว็บ และเว็บไซต์นั้นถูกสร้างขึ้นด้วยภาษาทางคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า HTML (Hyper Text Markup Language) และได้มีการพัฒนาและนำภาษาอื่นๆเข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้มีความสามารถมากขึ้น เช่น PHP , SQL , Java ฯลฯ	https://www.webmaster.or.th
WTO	องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO)	https://www.pmtw.moc.go.th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติรับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) จำนวน ๑๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๘ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางนารีนารถ เหตานุรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนนท์สภรณ์ อ้นองอาจ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น	นางสาวปัทมา นรินทร์
นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา	นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์
นางนัชชา โนไธสง	นางสาวอัมภิกา ศรีบุญเรือง
นางสมร ป้อมป้องกัน	นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางไอดา สารพัดวิเศษ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

---

๑. การพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) อย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เนื่องจากรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

๒. การพิจารณารายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ เรื่อง แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เนื่องจากรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒
www.parliament.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand